Incun. 1764.

6W. 8205 (I, IV)

Inc. 1764

Summa Canonum Decisionum
Rota

VIII
33

De constitucōmbꝫ — ij
De rescriptis — ij
de cōsuetudine — iij
de electione — iiij
de renūciacon — v
de suppleñ neglige prelatorum — vj
de filiis ꝓsbterorū — vij
de bigamis — viij
de offo vicarij — ix
de offo delegati — x
de offo legati — xj
de procuratorib — xij
De ēpis que sine mdo xiij
causarū fiunt
de restitucione in integrum — xiiij
de alienacōn iudicij mutandi cā facta — xv

liber secundus

de iudicijs — xvj
de libelli oblacōe — xvij
de litis ꝯtestacōe — xviij
de iuramto calūpnie — xix
de dilacōmbꝫ — xx
de cā possessiōis et ꝓprietatis — xxi
de fideiussorib — xxij
de testib — xxiij
de probacōmbꝫ — xxiiij
de testibus — xxv
de fide instrūmtoꝝ — xxvj

de sententijs et re iudicata

de sententijs et re iudicata — xxvij

de iure iurando — xxviij
de exceptōmbus — xxix
de ꝓscriptōmbus — xxx
de re iudicata — xxxj
de appellacōmbꝫ — xxxij
de ꝙ firmacōn vtili — xxxiij
de clericis coniugatis — xxxiiij

Extra liber

de ꝓbendis et dignitatibus — xxxv
de ꝓcessionibus prebendarū — xxxvj
de ēpis que fiunt a prelatis sine ꝙsensu capituli — xxxvij
de rebus ecclie nō alienandis — xxxviij
de locato et ꝙducto — xxxix
de rerū permutacōn — xl
de feudis — xli
de donacōmbus — xlij
de testamentis — xliij
de iure ꝓpatronatus — xliiij

quinq libri

de sponsalibus — xlv
de ꝙdicōmbus appellacōnib in depositione cuiusdā filij ēpi — xlvj
de accusacōmbꝫ — xlvij
de ꝓcessibus ꝓlatoꝝ — xlviij
de iniurijs et damno dato — xlix
de sīmonia — l
de verborū significatione — li

Decisiones

Bibliothecæ Collegii Majoris Universitatis Cracoviensis

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

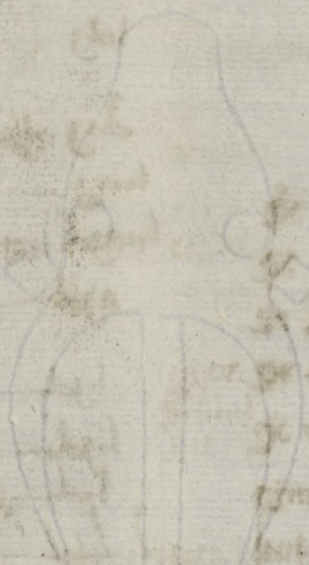

De constitucionibus

ccxlvi fol ii

De rescriptis

xxviii fol ii
xxiii fol ii
xlii fol iii
xliii fol iii
lxxvi fol iii
lxvii fol iii
lxviii fol iii
lxxi fol iii
lxxvii fol iii
lxxxiiii fol iii
xcii fol iii
ciii fol iiii
cvi fol iiii
xcii fol iiii
cxv fol iiii
cxxxiii fol iiii
cxliii fol iiii
cxlviii fol iiii
clxxvi fol v
ccxiiii fol v
ccxx fol v
ccxliii fol v
ccxxxvi fol v
ccxxxviii fol v
cccx fol v
cccxxiiii fol vi
cccxxxii fol vi
cccLvii fol vii
cccLxix fol vii
cccLxxxviii fol vii
ccccii fol vii
ccccLxvi fol viii
ccccxlvii fol ix
ccccxci fol ix

De consuetudine

xviii fol ix
ccxxvi fol x
ccxxvii fol x
ccxcvi fol x
ccc fol x
cccLviii fol xi

De electione

xxxviii fol xiii
clix fol xiiii
cclxxxviii fol xiiii
ccccxlix fol xiiii
ccccLxxxix fol xv

De renunciacione

clviii fol xv
cclxxxvii fol xv
cccvi fol xvi
ccclii fol xvi
ccclxxiiii fol xvi
cccxcviii fol xvii
ccccLx fol xvii

De supplenda negli prelatorum

cccxiii fol xvii

De filiis presbiterorum

cccxxxix fol xviii
cxxxvi fol xviii

De bigamis

ccccxlv fol xviii

De officio vicarii

xlvii fol xix
lxvi fol xix
cccL fol xix
ccclxxviii fol xix
cccxcvii fol xx
ccclxxviii fol xx
ccclxxi fol xx

De officio delegati

cccxxxviii fol xxi
cx fol xxi
clxiiii fol xxi
clxvi fol xxi
cxcii fol xxi
ccxlii fol xxii
ccxliii fol xxii
ccLviii fol xxii
ccLxv fol xxiii
ccLvi fol xxiii
cccxliii fol xxiii
cccxLix fol xxiii
ccclxii fol xxiiii
ccclxviii fol xxiiii
ccclxxx fol xxiiii
ccclxxxvi fol xxiiii
ccccxxxii fol xxv

De officio legati

cxviii fol xxv
Lviii fol xxv
cxix fol xxv
cclxxvi fol xxv

De procuratoribus

xix fol xxv
xxi fol xxvi
cvii fol xxvii
cxxi fol xxvii
cxxii fol xxvii
cxlii fol xxvii
cxlv fol xxvii
cxlvi fol xxvii
cxlvii fol xxvii
clvi fol xxvii
clxi fol xxviii
clxii fol xxviii
clxxi fol xxviii
clxxxiiii fol xxviii
cci fol xxviii
cciii fol xxviii
ccLiiii fol xxviii
cclvi fol xxviii
cclx fol xxviii
cclxxxi fol xxix
ccxc fol xxix
ccxcviii fol xxix
cccii fol xxix
cccxiiii fol xxix
cccxviii fol xxix
ccclxxiii fol xxix

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

cccl xxv fol xxx
cccl xxvi fol xxx
cccl xxvii fol xxx
cccl xxxvi fol xxx
cccxcv fol xxx
ccccxiii fol xxx
ccccxiiii fol xxxi
ccccxv fol xxxi
ccccxx fol xxxi
ccccxxv fol xxxii
ccccl xxxii fol xxxii
ccccl ii fol xxxii
ccccl iii fol xxxiii
ccccl iiii fol xxxiii

De hijs que vi metus ve causa fiunt

cl vii fol xxxiii
ccxcix fol xxxiii

De restitucione integra

ii fol xxxiii
clxv fol xxxiii
ix fol xxxiiii
xliiii fol xxxiiii
lxxxvii fol xxxiiii
ccccl xi fol xxxv
cxci fol xxxv

De alienacione iudicij mutandi causa facta

clxxvii fol xxxv
clxxix fol xxxv

De iudicijs

xlv fol xxxvi
xlvi fol xxxvi
l fol xxxvi
cviii fol xxxvi
cxxix fol xxxvi
clxxv fol xxxvi
clxxviii fol xxxvii
ccxxi fol xxxvii
ccxxii fol xxxviii
cccv fol xxxviii
cccxxxiii fol xxxviii
cccxxxv fol xxxviii
cccl xxxviii fol xxxviii
ccccxxxiii fol xxxviii
ccccl xxii fol xxxviii
ccccl xxiiii fol xxxviii
ccccl xxvii fol xxxix

De libelli oblacione

xxxix fol xxxix
cclxxii fol xxxix
cccxxv fol xxxix

De litis contestacione

viii fol xxxix
xii fol xl
liiii fol xl
lxxxviii fol xl
cccxl fol xl
cccliiii fol xli
ccccl xv fol xli

De iuramento calumpnie

xxxvii fol xli
xl fol xli

De dilacionibus

cxxxv fol xlii
cccl x fol xlii

De feriis

cccl xvii fol xlii

De causa possessionis et proprie

cxxxi fol xlii
cxl fol xlii
cclix fol xliii
clxxxix fol xliii
ccv fol xliii
ccl fol xliii
cclxxxiii fol xliii
ccclxxxii fol xliii
cccxcvi fol xliii
ccccxvii fol xliiii

Ut lite pendente

xiii fol xliiii
lv fol xlv
lvi fol xlv
lvii fol xlv
lxiiii fol xlv
lxxv fol xlvi
lxxxi fol xlvi
cxliiii fol xlvi
cclxxix fol xlvi
ccccxi fol xlvi
ccccxxxviii fol xlvii
ccccxii fol xlvii
ccccl xvii fol xlvii
ccccl xxxviii fol xlvii

De restitucione spoliatorum

iiii fol xlviii
xiiii fol xlix
xvi fol xlix
xxiiii fol l
xxv fol l
lxxx fol li
cxvi fol li
cxvii fol li
cl fol li
clvi fol li
cclx fol li
cclxxv fol li
cclxxvi fol li
cclxxvii fol lii
cccxix fol lii
cccxciii fol lii
cccviii fol liii
ccccxxi fol liii
ccccxxxvi fol liii
ccccxxxvii fol liiii

De dolo et contumacia

xlviii fol liiii
xlix fol liiii
lxix fol lv
lxxviii fol lv
xcix fol lv
clxviii fol lv
clxxxii fol lv
ccxxiii fol lv
ccxli fol lv
ccli fol lvi
cclxxi fol lvi

cccxv	fol lvi
cccxx	fol lvi
cccxlv	fol lvi
cccly	fol lvi
cccl xiiii	fol lvii
ccccii	fol lvii
ccccxix	fol lviii
ccccxlii	fol lviii

De sequestratione possessionum et fructuum

xxvii	fol lix
xxx	fol lix
xxxi	fol lx
cccxc	fol lxi
cccxciiii	fol lxi

De confessis

clxxx	fol lxi
lx	fol lxi
cccc lxiiii	fol lxii
cccc lxix	fol lxii

De probationibus

xxii	fol lxii
xxxiiii	fol lxiii
cxxiii	fol lxiii
ccxiiii	fol lxiii
ccxviii	fol lxiii
cclvii	fol lxiii
cclxx	fol lxiiii
cccl	fol lxiiii
cccxlviii	fol lxiiii
cccxci	fol lxiiii
cccxcii	fol lxiiii
cccc lxiii	fol lxiiii
cccc lxxv	fol lxvi
cccc lxxvi	fol lxvi

De testibus [illegible]

v	fol lxvi
vi	fol lxvi
lxxiii	fol lxvi
lxxvi	fol lxvi
lxxxix	fol lxvii
xc	fol lxvii
xci	fol lxvii
xciii	fol lxvii
ci	fol lxvii
cv	fol lxvii
cxxvi	fol lxvii
cliiii	fol lxvii
clxiii	fol lxvii
clxx	fol lxvii
clxxii	fol lxvii
ccxv	fol lxvii
ccxlviii	fol lxvii
cclv	fol lxviii
ccxciii	fol lxviii
cccii	fol lxviii
cccxxiii	fol lxviii
cccl xxii	fol lxviii
ccccxxxv	fol lxviii

De fide instrumentorum

x	fol lxix
cclxiiii	fol lxix
cclxxxix	fol lxix
cclxxxii	fol lxix
ccxci	fol lxix

De iureiurando

ccxciiii	fol lxix

De exceptionibus

liii	fol lxx
ccx	fol lxx
cclxxx	fol lxx
clxxxiiii	fol lxx
cccxxvi	fol lxx
cccxxvii	fol lxxi
cccli	fol lxxi
cclii	fol lxxi
ccliii	fol lxxi

De prescriptionibus

ccxxix	fol lxxii
cccc xvi	fol lxxii
cccc lxxi	fol lxxii

De re iudicata

xv	fol lxxiii
cxiii	fol lxxiii
cxix	fol lxxiii
clx	fol lxxiii
clxxxiii	fol lxxiii
clxxxvi	fol lxxiii
cxciiii	fol lxxiii
cxcviii	fol lxxiii
ccvii	fol lxxiiii
ccxlv	fol lxxiiii
cclxi	fol lxxiiii
cccxxix	fol lxxiiii
cccxxii	fol lxxv
cccxxxvii	fol lxxv
cccxxx	fol lxxv
cccxli	fol lxxv
cccxlii	fol lxxvi
cccc v	fol lxxvi
cccc ix	fol lxxvi
cccc x	fol lxxvii
cccc xxvi	fol lxxvii
cccxxv	fol lxxvii
cccl xv	fol lxxvii
cccc lxxviii	fol lxxviii
cccc lxxix	fol lxxviii

De appellationibus

i	fol lxxviii
vii	fol lxxix
xi	fol lxxix
xx	fol lxxx
xxix	fol lxxxi
xli	fol lxxxi
lxv	fol lxxxi
lxx	fol lxxxi
lxxiiii	fol lxxxii
lxxxii	fol lxxxii
lxxxv	fol lxxxii
lxxxvi	fol lxxxii

BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

xc iiii fol lxxxii
xc viii fol lxxxii
c ii fol lxxxii
c iiii fol lxxxiii
c xiiii fol lxxxiii
c xc vii fol lxxxiii
c xxviii fol lxxxiii
c xxx fol lxxxiiii
c xxx ii fol lxxxiiii
c xxxvii fol lxxxiiii
c xxix fol lxxxiiii
c liii fol lxxxiiii
c lv fol lxxxiiii
c lxviii fol lxxxv
c lxxxv fol lxxxv
c lxxxvii fol lxxxv
c lxxxviii fol lxxxv
c ix fol lxxxv
c xc iii fol lxxxvi
cc iiii fol lxxxvi
cc ix fol lxxxvii
cc xxiiii fol lxxxvii
cc xxxiiii fol lxxxvii
c lxvii fol lxxxviii
cc xc v fol lxxxviii
ccc ix fol lxxxviii
ccc xvi fol lxxxviii
ccc lvi fol lxxxviii
ccc lvii fol lxxxix
ccc lxxxvi fol lxxxix
ccc xxi fol lxxxix
ccc xliiii fol lxxxix
ccc xlvi fol xc
ccc li fol xc
ccc liii fol xc
ccc lxi fol xc
ccc lxiii fol xci
ccc lxvi fol xci
ccc lxxvii fol xci
ccc lxxxi fol xcii
ccc lxxxv fol xciii
ccc lxxxix fol xciii
cccc xviii fol xciii
cccc vi fol xciii
cccc xii fol xciiii
cccc xxiiii fol xciiii
cccc xxx fol xc v
cccc xxix fol xc v
cccc xliiii fol xc v
cccc lxxiii fol xc vi
cccc xxxiiii fol xc vi
cccc lix fol xc viii
cccc lxxxv fol xc viii

De confirmacione vtili uel

lii fol xc viii
cc xxx fol xc viii

De clericis coniugatis

xxvi fol xc viii

De preben et dignitatib

iii fol xc ix
xxxii fol xc ix
lxi fol c
xc vii fol c
c fol c
c xi fol c
c xxxiiii fol c
c lxxiii fol ci
c lxxxi fol ci
c xc vi fol ci
cc viii fol ci
cc xvi fol cii
cc xvii fol cii
cc xxxv fol cii
cc xxxvi fol cii
cc xliiii fol cii
cc lxxiiii fol ciii
cc lxxxv fol ciii
cc xcii fol ciii
ccc xxxi fol ciii
ccc xxxviii fol cv
cccc vii fol cv
cccc lxviii fol cv
cccc lxx fol cvi
cccc xliii fol cvi
cccc xlvi fol cvii
cccc lxxx fol cvii
cccc lxxxvi fol cvii

De concessione preben

xvii fol c viii
c lxvii fol c viii
c xc v fol c ix
cc xix fol c ix
ccc xvii fol c ix
ccc xxviii fol c x
cccc xxvii fol c xi
cccc xxxi fol c xi
cccc xxxix fol c xii
cccc xl fol c xiii
cccc xli fol c xiii
cccc lv fol c xiiii
cccc lvi fol c xiiii
cccc lvii fol c xv

De hijs que fiunt a prelat sine consensu capituli

ccc xlvii fol c xvi

De rebus ecclie non alienandis

cc xxix fol c xvii

De locato et conducto

cc xxxii fol c xvii
cc xxxiii fol c xvii
ccc iii fol c xviii

De rerum permutacione

xxiii fol c xviii
lxii fol c xix
lxiii fol c xix
c ix fol c xix

ccc xvii fol cxix
cccxi fol cxix
cccxii fol cxx
cccliiii fol cxx
ccclv fol cxx

De feudis

cxcix fol cxxi
ccxlix fol cxxi

De donacionibus

cccclxxxi fol cxxi

De testamentis

cccxxxiii fol cxxi

De iure pronatus

cxli fol cxxii
clxxiiii fol cxxii
ccxi fol cxxii
ccxii fol cxxii
cclii fol cxxiii
cclxiii fol cxxiii
cclxviii fol cxxiii
cccciiii fol cxxiiii
ccccxxii fol cxxiiii
ccccl xxii fol cxxiiii

De sponsalibus

ccccly fol cxxv

De sposa ipuberi fol cxxv

De condicionibus appositis in desponsacione

ccxxxi fol cxxv

Qui sunt filii legittimi

cc fol cxxv

De accusacionibus

xxxvi fol cxxv

De excessibus platorum

lix fol cxxvi
ccxxiii fol cxxvi

De iniuriis et dampno dato

clii fol cxxvi
ccxi fol cxxvi
ccclix fol cxxvii
ccccl xxxiii fol cxxvii

De sua ex ~~de sua~~ e

li fol cxxvii
lxxii fol cxxvii
ccii fol cxxvii
ccviii fol cxxviii
cclxxv fol cxxviii
cccviii fol cxxviii
cccxcix fol cxxviii
cccc fol cxxviii
ccccxxxiii fol cxxviii
xxxv fol cxxix
ccccl xxxvii fol cxxix

De verborum significacione

xcvi fol cxxix

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

de processu summario simpliciter et de plano

BIBLIOTHECA VRATISLAVIENSIS CRACOVIENSIS

Summarie simpliciter et de plano

Summarie cause ab extraordinariis quomodo differunt quia in summariis semiplena probatio fit. Et in quibusdam libellus effertur et in quibusdam non.

Causa summaria extraordinaria et de plano in hoc differunt quia in qualibet earum aliquid de ordine seu solemnitate iudiciorum obmittitur. Possunt tamen ipse omnes cause dici extraordinarie.

In causis summariis numeros dilationes dantur quam in aliis et hoc ante litis contestationem.

Cause in quibus simpliciter et de plano ac summarie et sine strepitu et figura iudicii proceditur sunt quatuor scilicet beneficialis, matrimonialis, decimarum et usurarum. In istis casibus relinquitur ptali iudicis si vult procedere simpliciter et de plano vel ordinem iudiciarium observare ut in c. de dispendiosam de iudiciis et qualiter iudex debeat procedere in talibus habetur in c. Sepe de ver. sig.

In summariis cognitionibus iudex ex officio ad instantiam partium potest ipsis partes interrogare ubicumque equitas suadebit ut c. iudicantem xxx q. v. etiam post conclusionem in glo. c. Sepe de ver. sig. in v. interrogabit.

In summariis causis seu cognitionibus non servatur ordo iudiciarius nec fit transitus per partes iudicii sed iudex summarie probationes recipit et se informat de quo in Specu. de off. omn. iud. § Postremo.

Procedere in causa de plano summarie et sine strepitu iudicii dicitur quidam quod ipse in nullo tenetur iuris ordinem servare sed solum debet super principali inquirere veritatem Spe. de inquisitionibus § iij. v. quid igitur. Item summarie et sine magna inquisitione vel id est iudice non sedente pro tribunali Specu. de concep. libelli § nunc dicendum v. xl. vide c. ut lite non contesta § consultationem.

Ubi agitur de plano et sine strepitu et figura iudicii non est libellus necessarius de accusa. c. olim vide c. de testi. alberti.

In summariis sufficit summaria cognitio et semiplena probatio de off. omn. iud. Specu. § Postremo v. tertio dicendum et vide ut lite non contesta c. quod si.

Si de consensu partium iudex cepit in causa summaria servare ordinem iudiciarium nunquid teneatur partibus postea contradicentibus illud non servare videtur quod non quia amplius penitere non possunt quia una via electa contraria videtur exclusa ar. in c. quis. Amas de elect. li. vj. aut cessasse non consenserunt sed nec conduxerunt et vide regulam iuris quod semel placuit etc.

Iudicii ordinarii principalia sunt libellus qui est fundamentum cause et principium litis contestatio et quod sententia feratur in scriptis

Summare simplex et de plano

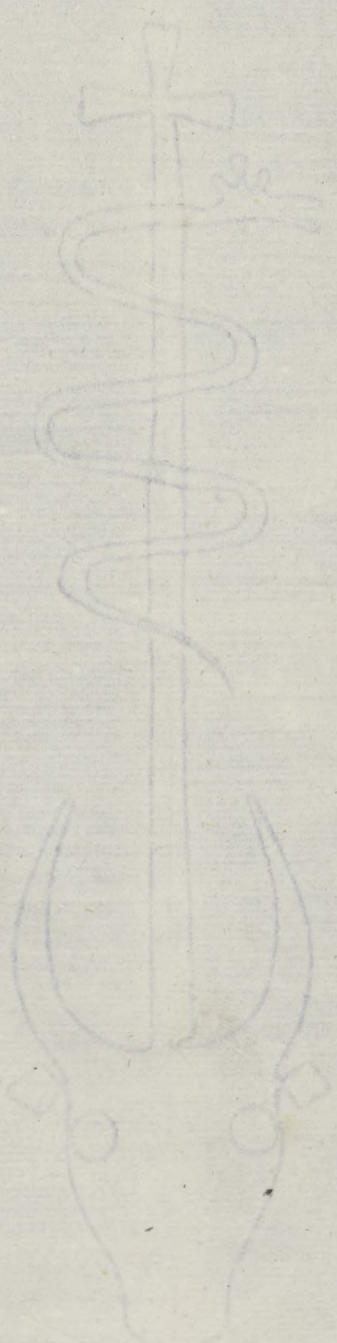

Liber Mathie de Leszczesthcze
Canonici Cracoviensis

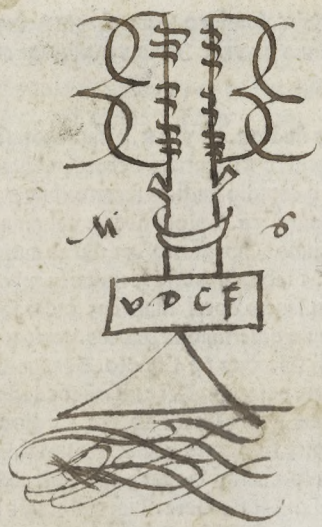

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

Reuerendissimo in Christo patri ⁊ dño domino Francisco Piccolomineo Sacrosancte Romane ecclesie dignissimo Cardinali Senensi nuncupato. Marian⁹ de Luccinis de vrbe Iuris vtriusq; Doctor Canonicus ecclesie Lastren̄. debitam commendationem.

Onsueui R.p. ab ineūte etate meoꝝq; cunabulis studioꝝ. vt vře R.p. sat innotescere censeo nō solū in iuris vtiusq; facultatibus oiq; dicendi genere ⁊ scientiarū decore preditos adamare qn poti⁹ ꝓ viri⁹ excolere viros. veꝝ ⁊ eos oēs q cupidis studioꝝ sectatoribus velut belloꝝ pn cipes militaria arma suis cōmilitonibus subministrātes. copiosa libroꝝ volumina conflant pre parant. atq; conscribunt. Hinc est q; ab huiuscemodi voluminis Impressoribus. vt illū ab antiquarū impressionum incorrectione ꝓ posse emendatū redderem rogatus. ⁊ laboresq; subire. ⁊ meaꝝ lugubrationū pticulā dum forensibus a negocijs ocij aliqd subtrahere potui tam sancto operi sūmo cuꝫ studio solertiq; vigilia accomodare conatus sum. Et qm̄ liber hmōi supioribus annis diuersimode pluries. varioq; ordie impressus est. ⁊ tam Johannes Orboth pria Germanus nouaꝝ. q̄ Jacobus de Camplo. Bonaguida Cremonen̄. Thomas fastoli. natōe Etruscus. Johēs de Molēdino sacri palacij aplici causarū tūc auditores. Et Bernardus de Bisgnero eiusdē palacij p̄mo etiā auditor. ⁊ demū Sacrosancte Ro. ecc. Cardinalis antiquaruꝫ decisionū. additionūq; earundē Compilatores illas nō adinstar Rubricarū libri Decretaliū. Sed numeri ordine ꝓut se se dietiꝫ questiones offerebāt diuino ingenio cōposuerūt. Demūq; numerali ordine corrupto. ꝓ materie qōnisq; cōgruitate p ordinē Rubricaꝝ decretaliū collocate fuere. Inq; collocatōe hmōi. Duodecim ex nouis. Nonaginta vero ⁊ quiq; ex antiquis dñoꝝ de Rota Decisionibus obmisse seu aberrate sunt. Marimaq; numerorum alteratio cōmissa fuit. Qō si lector quispiā in decisionū earundē aliqua. aliā exp̄ssio sub numero allegatā cōpererit. eāq; adinuenire desideraverit. id ꝓfecto cū ordinis numeriq; puersione. Tū numeroꝝ mēdositate. tū etiā laboꝝ fastidio affect⁹ difficile. qn poti⁹ impossibile sibi fore psuadet Iccirco Pater. R. cū tanti operis emēdationē. talēq; ꝓuinciā suscepi ꝓ ingenioli mei viri⁹ efficere curaui. vt ⁊ que in alijs impressionib⁹ errore dimisse sunt decisiones. huic operi debita collocatōe subnectan̄. ⁊ taꝫ nouaꝝ q̄ antiquaꝝ decisionū quelibet verū apud se hēat numerū. pfectusq; ex oīb⁹ numer⁹ cōperiri possit Et vt si qñ aliq̄ decisionū earūdē exp̄sso sub numero allegata repperiat̄. illa minimo labore p̄missoq; numeralis tabule ingenio vt plurimū adinueniri possit. habet eniꝫ suū quelibet decisionū numerū. quē si allegatū q̄spiā reppererit. Inq; p̄missa numerorū inuentōe siue tabula cōtulerit. Rubrice titulū vbi allegata decisio reperiri possit notatū inueniet. Et licet. R. p̄ libri hmōi cōpilatorib⁹ ꝓ tāto in nobis posteriseq; collato bñficio non parū debeamus. Non minus tū bis q impressionū cunabula nobis nr̄isq; nepotibus p̄parunt obnoxij sum⁹. Cū ex operoso ipsoꝝ ingenio. industrioso artificio. tā larga liboꝝ codicūq; copia submin̄istrata sit.. Qua de re ꝓ tali ac tanto bñficio eo potius illis tenemur. quo tantoꝝ nō solū Reuerendoꝝ verū venerandoꝝ simul ⁊ obseruandoꝝ patrū ⁊ dñoꝝ in quoꝝ pectorib⁹ iuris vtriusq; monarchia residebat Concionamēta. Questiones. Dubia Argumēta Impugnationes iustissimeq; solutiōes nobis exco piata sunt. Nemo enim si recte arbitror alicui⁹ sciēcie vir ni vesanemētis fuerit libro hmōi carere. qn potius illū aucupari amplecti. cūctisq; in reb⁹ agendis nocte dieq; plegere desiderabit. hic eniꝫ nō poetice fabule fictiones oblectamēta ue querunt Sed ea que Reipublice rotiusq; rp̄iane religiōis vtilitati ꝓficiūt iuste sancteq; discutiunt. Apertaq; fronte cōspicit qd tantoꝝ patrū ⁊ dñoꝝ de Rota ingeniū. iusticia. egtas ꝓfectaq; doctrina. locusq; in toto orbe singularis vnicus. omniq; ex pte cōspicuus. excellēs. ad quē nō sec⁹ ac in mari fontes ⁊ flumina vndiq; confluūt. Causeq; lites ⁊ cōtrouerse tanq; ad vere summū tribunal a ceteris orbis iudicū subsellijs deuoluūt. in cognoscēdis discutiēdis terminādisq; litibus cribrauerit. discusserit cōcluserit. Augebat insup. R.p. huiuscemodi cōmemoratio. meo calamo largā amplā diffusamq; dicendi materiā. Sed qr brevitate oblectamur. vulgare illud adducem⁹ Seipsū opus laudabit. Cū experiētia reꝝ omniū mater ⁊ mgra existat. Postremo. R.p. qm̄ vře R.p. mancipiū seruulusq; hui⁹ operis emēdatiōi addictus ego sum. vt debito mee seruitutis officio hac in pte fungerer. meas lugubrationes vigilias studiaq; hac in re marime vře Reuerādissime. p. que nō solū mei ipsius. verū ⁊ dom⁹ mee totius Dñs Auctor Protector. vnicusq; bñfactor. sua ꝓ innata humanitate semp extitit applicare volui. vt ⁊ illa meoꝝ studioꝝ pri culam oculata fide conspiciat. ⁊ sui mācipii qñq; memor efficiat. Quā omniū cōditor rerū altissimus ad Lateranēsez Episcopatū. cui sanctū illū virū Pium scōm ponti. mar. eiusdē. v. R.p. Patruum preesse cōsperi promouere. Optatumq; illi demum finem concedere sua pietate dignetur. Cuiq; me me ipsuꝫ mee seruitutis Officium. Ac domum totam obnixe commendo. Vale

Summaria decisionū nouaꝝ dñorum de Rota.

De Constitutionibus. Rubrica.

Statutum capituli potest probari per testes quia scriptura non est de esse legis. folio .ij.

De Rptis. Rica.

Clausula quouis alio modo respicit personam dūtaxat expressam. Vel sic. Clausula quouis alio modo includit dictum modum vacandi ꝑ ꝑsonam expressam. Vel sic. Impetrans cum cl'a vel quouis alio modo sufficit ꝙ probet vnum modum vacandi in gracia expressum ꝑ eandem ꝑsonam non per diuersas. Vel sic. Impetrās exprimere debet certum modū vacationis ex certa ꝑsona ⁊ tūc clausula seu quouis alio modo comprehendit aliū modum ex dicta ꝑsona ꝓuenientem. folio.ij.

Vbi causa committit̄ ꝙ terminis non seruatis sz sola facti veritate inspecta ꝓcedatur seruādi sunt termini cle.sepe.de ꝟbo.sig. folio.ij.

Stat̄ soli iuramento cum quis allegat se nō posse consequi iusticiam in partibus quo ad rescriptum obtinendum in curia. folio.iij.

Opinio Io. An. posita in.c.duobus.de Rptis.li.vi.hodie seruat̄ in Rota .iij.

Non sufficit per edictuz citare in partibus vno loco. folio .iij.

Si causa vni auditori commissa hoc expresso alt̄i committatur eo ipso causa a primo aduocata censetur folio .iij.

Ex pluribus narratis in commissione sufficit vnuz esse verum exquo sequi posset effectus licet alia sint falsa. .iij.

Per Rptum impetratum per clericum contra laicos absqz cl'a. ⁊c. religiosus a quo nominari habēt causam conueniri nō potest. folio.iij.

Si commissio signet̄ ꝑ verbum audiat. ⁊c. ⁊ ꝓcedat summarie. ⁊c. omnia in cōmissione cōtenta cōmissa censentur Vel sic. In cōmissione signata per verbū audiat ⁊ ꝓcedat summarie. ⁊c. omnia in ea petita concedunt̄ si cācellata non sunt folio.iij.

Non reddit̄ gracia surrepticia si impetrans non ꝓbat creationem beneficij vel dotationez in ea narratam nec ad illam ꝓbanduz tenet̄ vel sic. Narrās in gracia se tenere beneficiuz ꝑ eum creatum vel dotatum creationem ꝓbare non tenet̄ .iij.

Commissio releuans ꝓ articulis admittendis ad scd̄am ⁊ terciam instanciā minime se extendit. Vl' sic. Commissio ꝙ articuli obiectiui admittant̄ post terminum. se non extendit ad secundam ⁊ tertiam instantiā si in illa melius specificari possunt. .iij.

Commissio contra duos impt̄ta victo vel mortuo impetrante finit̄. vel sic. Noua cōmissio est necessaria inter duos reos simul conuentos volentes int̄ se opponere. si ille qui primo commissionem obtinuit succubuit. f.iiij.

Gracia in forma pauꝑum concurrens cuz speciali continente cl'am non obstañ si ꝓ alio. ⁊c. ⁊ maiorem summaz prior in diligentia illi prefert̄. f.iiij.

Narranti plures modos vacandi sufficit vnuz modum probare folio.iiij.

Commissio accessoriei impetrata contra absentem non est ei in ꝑtibus intimanda. Vel sic. Cōmissio ꝙ sola veritate inspecta. ⁊c. si in vim illius emanet citatio ltīma pōt deinceps ꝑ audiētiā ꝓcedi. iiij.

Error nominis illius contra quem Rescriptum est impetratum non nocet. folio.iiij.

Impetrans beneficium vacans ꝑ pacificam possessionem alterius cū clausula vel quouis alio mō quocunqz mō vacat bñficiū ipsuz habebit. .iiij.

Commissio sup causis motis ⁊ mouendis obtenta extendit̄ ad causas dumtaxat exortas. folio.iiij.

Valet commissio impetrata sup bonis post impetrationem ⁊ forsan post litem contestat. cessis seu donatis. .v.

Si committat̄ causa in eo statu in quo erat coram primo auditore. valet cōmissio d̄ statu cause aliter non expresso qz de eo constabit ex actis. .v.

Non valet tertia gracia non faciens mentionē de prima nondū extincta licet in secunda prima oblata sit dimitti. ⁊ tercia gracia faciat mentionē d̄ se secunda folio.v.

Si causa committit̄ cū ptāte citandi reum in partibus seruanda est forma cle.causam de elec. v.

Auditor habens dumtaxat articulū grauaminis vigore specialis cōmissionis cōtinentis alia q̄ꝫ grauamen ad aliquē actum procedere non potest nisi prius articulo grauaminis expedito. folio.v.

Gracia si neutri debet facere mentionez de qualitate beneficii. Modo vacandi. ⁊ reseruatōne. aliter est surrepticia. folio.v.

Gracia impetrata per appellantem post insinuationem appellationis factaz aduersario cuius gracia erat inualida de qua mentionē non fecit valet nec potest propter taciturnitatem eius de surreptōne impugnari. folio .v.

Idoneus ad canonicatū ecclesie cathedralis reputatur qui q̄rtumdecimū annū cōpleuit. folio. vj.

Gracia apl'ica non ꝓbat̄ nisi ꝑ lr̄as. sed eius circūstancie bene possunt per testes ꝓbari. folio.vi.

Si in causa ꝓphana petat̄ ꝓcedi summarie. ⁊c. et predicta verba nō sunt cācellata signet̄qz cōmissio audiat talis auditor ⁊ iusticiā faciat virtute talis commissionis non poterit ꝓcedi summarie vt est petitum. folio.vij.

Simplex clericus in vim clausule ceterum potest pauperi clerico de beneficio per eum acceptato prouidere. folio vij.

Executores dati cū clausula vacatis vacādis seruare debent.c.statutū.s.alle.tam quo ad ꝑsonas

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

q̄ quo ad loca. quia ipſi non ſunt veri executores ſed veri iudices. hoc dicit. folio .vj.
Subexecutor ſententie non in dignitate cōſtitit⁹ fruct⁹ in q̄bus condēnatus fuit tarare nō pōt. vij.
Gracia noue ꝓuiſionis in q̄ ē tacitus defectus de quo papa potuit habere ſcientiam ex diſpoſitione iuris vel ex regulis cancellarie non eſt ſurrepti/cia. folio. .viij.
Canonicus prebendatus in ſecūda gracia tenetur facere mentionem de canonicatu ꝛ prebēda huiuſ modi ſi prebende ſunt diſtincte alias ſufficit q̄ fa ciat mentionem de canonicatu. folio. .viij.
Si committatur cauſa ꝛ cauſe cum poteſtate citā di poteſt impetrans vigore dicte commiſſionis ꝓ ſequi ap. aduerſarij. ir.

De Conſuetudinibus. Rica

Valet conſuetudo q̄ vror ſuccedat vrio in bonis mobilibus liberis extantibus. folio. ir.
Valet conſuetudo q̄ receptus vltra numerū prebendarum minorem valeat optare. folio. .r.
Conſuetudo valet q̄ habens minorem prebendaꝫ poſſit optare maiorē ſed non ecōuerſo. .r.
Prebenda vacans in curia non poteſt optari. nec etiam fructus groſſi canonici in curia defuncti etiam ſi diſiuncti fruct⁹ redeant ad capl'm. .r.
Derogatur conſuetudini optandi maiorem prebē dam ſi mandatur prouideri de tali prebenda non obſtantibus conſuetudinibus ꝛ ſtatutis. .r.
Quanti temporis ſpacio poſſit introduci in eccle ſia conſuetudo de optando. folio. .rj.

De Elect. Rubrica.

Appellatus veniens ad curiam quandocunq̄ pro ſequi poteſt appellationeꝫ ſibi nullatenus intima tam ſecundum opinionē Jo. And. poſitam in cle. cauſam. de elec. folio. .riij.
Auditor cauſe appellationis interpoſite a caſſatio ne electionis vel denegatione confirmationis cō firmat electionem. ꝛ confert beneficium tanq̄ de bitum. folio. riiij
C. quam ſit. de elect. li. vj. locum habet dumtaxat in electionibus ad eccleſias cathedrales ꝛ regu lares. folio. riiij.
Prepoſitura ē dignitas principalior in eccleſia col legiata dummodo tria concurrāt. primo q̄ ſit ele ctiua. ſecundo q̄ habeat adminiſtrationem bonoꝝ temporaliuꝫ dicte eccleſie. tertio q̄ habeat prero gatiuam in choro ꝛ loco capitulari. que quidē tria ſunt ſigna maioritatis niſi conſuetudo aliter di/ſponat. folio .riiij.
Forma capituli q̄ propter. de elect. ꝛ ca. quaꝫ ſit vt. eo. ti. li. vi. habet locuꝫ in cathedralibus ꝛ nō in inferioribus eccleſijs. folio. riiij.
Electo non competit in re ante confirmationem. ſed ad rem ius reuocabile. folio. rv.

De Renunctiatione. Rica.

Reus qui renūctiat lite ꝛ cauſe ꝛ beneficio niſi de facto poſſeſſionē dimittat teneꝫ ad fructus perce ptos. folio. .rv.
Juri futuro ſeu appellationi interponende ſimpli citer renunciari non poteſt. ſed per pactuꝫ expreſ ſum fic. .rv.
Renunctiatio litis fieri debet coram propio audi tore cauſe alias non valet p rationes quas ponit glo. in. c. q̄uis. de elec. li. vj. ſuper verbo videt. renunctiatio etiam tituli non valet niſi fiat in ma nibus ordinarij collatoris aut vicecancellarij vel alterius de ſpeciali mandato pape q̄uis Inno. in c. veniens. de renunct. dicat q̄ renunctiatio facta abſente parte teneat. .rvj.
Renunctiatio ſpontanea licet nō admiſſa obſtat be neficium repetenti. .rvj.
Reſignatio metu facta venit reſcindenda que tūc eſt nulla quando per preſidentem iuriſdictioni eſt erroꝛa. .rvj.
Epiſcopus conferens beneficium in aliena dioceſi nō poteſt illius permutationi auctoriꝫare nec alia facere niſi ſibi competat ex priuilegio vel conſue tudine. folio. .rvij.
Non valet reſignatio beneficij propter liberatio nem fratris de carceribus. .vij.
Siquis eccleſiam parrochialeꝫ pleno iure ad mo naſterium ſpectañ impetrat per mortem capellani per monaſterium ibidem poſiti. eius impetratio valet. et canonizari debet. Sed monaſterio nul lum ius ad eam competiiſſe non ꝓnunctiabitur.

De Supelenda negligentia prelatoꝝ. Rica.

Si Archiepiſcopus legatuſ natus fuerit negligēs infra ſemeſtre tempus conferre beneficia vacātia non habebit aliud ſemeſtre tempus tanq̄ legatuſ cum vtraq̄ poteſtas poſſit in collatione concurre re et inferior non ſupplet defectum ſuperioris lz capitulū negligentiā ſui epiſcopi ſuppleat. rvij.

De Filijs preſbiteroꝝ. Rica.

Diſpenſatio obtinendi beneficium extenditur ad vnicum et primum beneficium tantum. .rviij.
Diſpenſatus per epiſcopum ſuper illegittimitate non poteſt recipere prebendam Cathedralis ec cleſie. folio .rviij.

De Bigamis. Rubrica.

Bigamus ordinatus caracterem recipit. ſed execu tione caret. cum quo diſpenſare poteſt papa de

absoluta potestate et iuridica cum papa maior sit apostolo. folio. .xviij.

De Officio vicarij. Rubrica.

Probatio potestatis ꝛ iurisdictionis officialiū or dinariorum. ac etiam per eosdem officiales actoꝝ ꝛ gestorum non est necessaria. nisi per partem ad uersam negetur potestas. quia tunc probatur per communem reputationem in ptibus. .xix.
Officialis episcopi de criminib⁹ potest inquirere cognoscere sed non punire. .xix.
A delegato officialis episcopi ad certam causam ad ipsum officialem vel episcopum appellaꝫ. xix.
Vicarius generalis episcopi vicarium generalem constituere non potest nisi ab episcopo habeat ad hoc speciale mandatum. folio. .xix.
Non valet commissio episcopi facta suo vicario generali q̄ resignationem certi beneficij recipiat ꝛ conferat. folio .xx.
Et si valeat posset probari per testes talis cōmis sio super vno tantum articulo facta.
Episcopus tenetur pro delicto vicarij ꝛ officialis sui. .xx.
A speciali delegato episcopi vel eius vicarij gnā lis ad ipsum episcopum vel eius vicarium poterit ꝛ debebit appellari hinc est q̄ a vicario generali super collatione beneficij vel alio articulo specia liter sibi ab episcopo commisso potest ad eundem appellari. .xx.

De officio Delegati. Rica.

In causa grauaminis postq̄ secundus auditor pro nunciauit male appellatum ꝛ remisit causam q̄ris ab hac pronunciatione fuerit appellatum. primus auditor statim potest in principali ꝓtedere do nec sibi inhibeaꝫ. folio xxj.
Citatus per vnum ex tribus coram collega compa rere non teneꝫ. .xxj.
Delegatus ordinarij ad certam causam deputat⁹ non potest articulum cause cognitione requirentē sed nudum ministerium committere. .xxj.
Duo de executoribus, gracie pauperis dati cum clausula q̄ si non omnes. ꝛc. quousq̄ cōstet de im pedimento tercij ad eius purificationem procede re non possunt. .xxj.
Vel sic. Valet purificatio gracie pauperis per du os ex executorib⁹ facta non cōstito de impedimē to tertij executoris dummodo postea constet hoc dicit. folio .xxj.
Episcopus executor deputatus cum duobus aliis in gracia pauperis. cuꝫ clausula q̄ si nollet. vel nō posset. ꝛc. committendo alteri vices suas. manda tum adimplere videꝫ. .xxj.
Executor non committit executionem adhuc sibi commissam ꝛ idem in delegato. folio .xxij.
Processus duorum executoruꝫ ex tribus datis cū clausula q̄ si non omnes. ꝛc. non valet nisi constet de impedimento tertij. .xxii.
Auditor extra Romanam curiam non delegat nisi certum articulum puta receptionem ꝛ examinatio nem testium. ꝛc. de consensu partium ꝛ talis com missarius nequibit alteri committere vices suas etiam si ad id partium voluntas accesserit q̄ sub delegatus a principe ꝛ delegat⁹ ordinarij nō pos sunt alijs committere vices suas. .xxij.
Collector est negociorum gestor camere aposto li ce ꝛ potest de iure plures simul in eadem ciuitate ꝛ dioceſi substituere subcollectores. sed eius pote stas est restricta q̄ vnum dumtaxat subcollectoreꝫ substituat reuocando vnum ꝛ dando alium ita q̄ semper vn⁹ remanet ꝛ non plures folio. .xxiij.
Licet potestas collectorum principalium debeat probari per litteras. potestas tamen subcollecto rum probari potest per testes. .xxiij.
Si appellatus facit committi causaꝫ ꝛ causas quā et quas mouet seu mouere intendit contra ap pellantem super certo beneficio. cum potestate ci tandi in curia vel extra et ad partes. docto de ap pellatione potest per audientiam procedere cōtra ipsum. folio .xxiij.
Executoris potestas dati ad prouidendum si ita inuenerit esse. ꝛ cetera. nō expirat morte pape re integra. .xxiij.
Auditores inter se causas sibi ipsis remittunt vbi est dubium de iurisdictione ꝛ tenet processus per illum cui remissio facta fuit. folio xxiij.
Archidiaconus cui commissa est ab episcopo indu ctio in possessionem beneficij potest eā alteri sub delegare. folio. xxiij.
Tacitus consensus partium non operatur ad hoc vt delegatus possit procedere extra locum in quo deputatus est. .xxiij.
Si a duob⁹ delegatis quibus tercius committit vices suas donec eas durerit ad se reuocādas ap pelletur ad papam valida est appellatio. xxiij.
Mandatum apostolicum episcopo sub nomine di gnitatis directum eo mortuo etiam reintegra suc cessor confirmatus exequitur cum potius respici at iurisdictionem q̄ ordinem. folio .xxv.

De officio Legati. Rica.

Legatus de latere potest vnire beneficium alicui dignitati episcopali. .xxv.
Legatus de latere potest vnire beneficium vni dignitari etiam episcopali in sua prouincia. cuꝫ eti am episcopi hoc possint. Et in faciēda tali vnione

rectoꝛ bñficij vniti necessario vocãdus nõ est. neq; in ea necessarius est capituli consensus. hoc dicit. folio. .xxv.

Legatus vel nuncius apostolicus habens potestatem beneficia qualitercunq; vacantia et indebite occupata conferendi confert deuoluta sed non reseruata. .xxv.

Legatus de latere super pluralitate beneficiozũ incompatibilium dispensare non potest. .xxv.

De Procuratoribus. Rubrica.

Si post fectam commissionem de speciali mandato pape cum potestate citandi ad partes reus constituat procuratozem ad causas dumtarat legitime deuolutas potest in causa cum dicto procuratoze procedi. .xxv.

Si dominus in secunda instancia fine protestatione alium procuratozem constituat primuz qui litẽ fuerat contestatus reuocasse censet. folio.xxvj.

Processus cum vno vel pluribus procuratozibus simul non insolidum constitutis factus valet ⁊ tenet in causa beneficiali quia ille cum quo est processum etiam videtur per iudicem esse electus. folio .xxvij.

Per secundam procuratozis substitutionez pmus substitutus reuocatus esse censetur. .xxvij.

Substitutus qui litem contestatus est alium substituere potest qz dñs litis factus est. xxvij.

In causa beneficiali ad agendum non admittitur coniuncta persona sine mandato. licet in temporalibus admittatur cum cautione de rato. .xxvij.

Procuratoz non potest ante acceptationem mãdati substituere. .xxvij.

Substitutus ab eo qui habuit mandatum a domino censetur ab eodem domino cõstitutus. ⁊ ideo post litem contestatam potest vnum alium substituere. .xxvij.

Procuratoz constitutus ad agendum appellandũ ⁊ appellationẽ prosequendum compellitur prosequi si appellet. .xxvij.

Si citatus personaliter per procuratozem compareat ⁊ ꝓcedat in causa valet ꝓcessus. .xxvij.

Procuratoz in prima instancia substitutus non põt per collegam procuratozem in secunda instancia reuocari. folio .xxviij.

Valet procuratozium ad causas solo sigillo autentico sine subscriptione notarii sigillatum. .xxviij.

Si. procuratoz constitutus contra. B. moꝛtuo. B. non est amplius procuratoz ita q;. C. veniens post ipsius moꝛteꝛ pro suo nouo interesse cum eo procedere non poterit. .xxviij.

Procuratoz cum potestate substituendi et reuocãdi. ⁊c. substituens et transferens totaliter suã potestantem i alium ꝓtestansq; q; decetero nolit de se intromittere nibilominus tamen quando voluerit reintegra onus procurationis reassumere. folio. .xxviij.

Si reus principalis ob causam criminalem est captus potest in ea vnum procuratozem constituere folio. .xxviij.

Uxoꝛ clerici detenti in carceribus põt pro marito procuratozem constituere. .xxviij.

Procuratoꝛ potest oponere crimina licet non exprimantur per procuratoꝛ. in mandato. .xxviij.

Si constituens procuratozes ad iudicia ⁊ negocia alios ad negocia tantum constituat. reuocãdo omnes alios constitutos sulz ad iudicia reuocare intelligitur. .xxviij.

Procuratoꝛ articulos per eum datos. etiam per iuramentum de stilo palacij reuocare potest. etiaz non docto de erroꝛe. .xxviij.

Dominus appeallando a diffinitiua reuocat procuratozem prime instantie quãuis habeat mandatum ad appellandum et appellationem prosequẽdum. folio. xxix.

Ad recipiendum possessionem iuꝛ. canonicalis. Uel prebende tũc requiritur speciale; mandatum folio. .xxix.

Per generalem constitutionem procuratozis ad omnes causas non reuocatur procuratoꝛ prius ad certam causam specialiter deputatus. .xxix.

Procuratoꝛ qui ad substituendum dumtarat onus recipit et substituit cum clausula donec. ⁊c. moꝛ tuo vel decedente substituto tenetur notario cause satisfacere si principalis non sit presens in Curia. folio .xxix.

Ad allegandum causas absentie vel excusationes pro personaliter citato admittitur etiam generalis procuratoꝛ. .xxix.

Procuratoꝛ qui compulsus in presentia partis ad uerse positionibus respondet non censetur propterea suum substitutum reuocasse. .xxix.

Substituẽs donec reuocauerit substituto eius deficiente causam reassumere et eius appellationem prosequi compellitur si ad hoc mandatum habet. folio.

Quamuis in contrahendo matrimonium carnale vel spirituale exigatur speciale mandatum tamen sufficit vtrobiq; ad iudicia mandatum generale. folio. .xxx.

Clementina fina. de procurato. habet locum in ꝓcuratoze Abbatis translati ad aliud monasterium. et sic locum habet non solum in moꝛte naturali. Sed etiam in ciuili ex idemptitate rationis. folio. .xxx.

Processus procuratozis abbatis translati et sic reuocati vt supra decisioñ. precedenti validatur per

ratificationē noui abbatis cum distinctione hic posita. folio .xxx.
Substituens cum clausula donec vices suas ad se duxerit revocandas habens mandatum revo candi si post substitutionem procedat valet pro cessus folio. .xxx.
Generalis procurator et non spetialis consequi tur inducias ad dominum consulendum super causa de qua non potuit verisimiliter informari folio. .xxx.
Mandatum procuratoris ⁊ iudicis delegati li/cet parificentur tamen mandatum procuratoris de sui natura ad causas nondum exortas exten/ditur nisi verba presentis temporis dūtaxat spe cifice apponantur. folio. .xxxi.
Morte procuratoris substitutio ex speciali mā dato substituentis etiam reintegra non expirat secus si ab eo vt a domino litis facta foret. folio .xxxj.
Procurator qui sententiam obtinuit non potest prius per eum dicta etiam in suum fauorem im pugnare. .xxxi.
Defensor siue procurator potest interuenire ꝓ reo contra quem inquiritur de crimine ad effe ctum priuatōnis. folio .xxxij.
Absolutio ab excommunicatione non potest pe ti per non habentem speciale mandatum. q̄uis generalis procurator vel cōiuncta persona pos sit petere excommonicationis sententiam pro/nunciari nullam. .xxxij.
Si clericus contra laicum intentauit crimen sa crilegij criminaliter. ⁊ admissus laicus per pro curatorem vsq; ad conclusionem. non potest op poni q̄ non debet admitti procurator. .xxxij.
Dominus tacite vel expresse potest factum sui procuratoris ratificare. ⁊ idem poterit procura tor dominus litis effectus. procurator tamen cū potestate substituendi constitutus substituendo simpliciter non ratificat nisi expresse antea gesta per suum substitutum. .xxxij.
Dominus ratificat gesta seu facta falsi procura toris si eis vtitur. sed tutius est si expresse rati/ficet. folio .xxxiij.
Procuratorium concernens certas personas ad alias non extenditur nisi clausule generales sub sistant et ideo veniens ad causam pro suo inter esse habet dominum principalem ad causam vo care seu facere vocari. .xxxiij.

De his que vi metusue causa fiunt. Rubrica.

In libello in interdicto vnde vi non tenetur li bellans statim specificare res violēter ablatas. folio .xxxiij.
In delatione iuramenti secundum formam. ca. super eo q̄ metus causa. non est necessaria par/tis vocatio. .xxxiij.

De in integrum restitutione. Rubrica.

Aduersus tres sententias diffinitiuas nō est re stitutio concedenda nisi iudici prius constiterit de iniusticia earundem. .xxxiij.
Quo ad petendum restitutionem in integrū ad uersus tres sententias ⁊ probationes omissas q̄ driennium a die vltime sententie computatur. folio. .xxxiij.
In petitione restitutionis in integrum propter lapsum fatalium non est necessaria litis contesta tio. folio. .xxxiiij.
In causa restitotionis ad appellandum non est litis contestatio necessaria. xxxiij.
Petenti se restitui ad appellandum nisi aliquali ter de suo interesse doceat non sufficit impedi/menta probari. .xxxiij.
Petens restitutionem in integrū aduersus tres sententias latas pro possessore non tenetur ca/uere secundum formam in. c. suscitata. de restit. in int. folio .xxxv.
Per litis contestationē. in causa restitutionis p̄n cipaliter intētata precluса est via preambule co gnitionis. folio .xxxv.

De Alienatione iudicij mutan di causa facta. Rubrica.

Cessio actionis mote per patrem in filium cleri cum emancipatum contra laicū valet. .xxxv.
Actiones reales cedi possunt per non possiden tem. hoc dicit. .xxxv.
Et quid transeat in cessionarium per talez cessio nem. et quo modo agere possit hic plene notat

De Iudicijs. Rubrica.

Curator datus ad litem pupilli non tenetur facē inuentarium. folio. .xxxvj.
In causa decimarum competentium laico er pri uilegio habet locum. cap. si annum. de iudici. li bro. vj. .xxxvj.
Fit computatio annorum Domini a natiuitate non a Circumcisione. xxxvj.
Annus ab incarnatione dñi post mensem Mar cij concurrit cum anno a natiuitate secundum sti lum Curie Romane Frācie et Anglie. hoc dicit. folio. xxxvj.
Facta fide de absentia procuratoris a ciuitat. et suburbijs vbi degit curia procedi potest per au dientiam. .xxxvj.

Valet commissio impetrata per filiumfamilias in patria potestate constitutum. quia non est nisi quedam distributio. folio .xxxvj.
Valet emancipatio facta de clerico per patrem coram iudice laico qui est iudex ipsius patris. folio. .xxxvij.
Monialis et presertim canonica regularis pōt agere et defendere habentem administrationez et procuratorem constituere pro suis administrationibus. .xxxvij.
Senes videlicet Octogenarij valitudinarij et adeo debiles q equitare non possunt a personali comparitione excusantur ad quaz tenentur sines robusti et valentes laborare. folio .xxxij.
Monachus contra suuz abbatem potest agere pro alimentis in futurum sibi prestandis sed nō pro subtractis. folio .xxxviij.
Pro defensa monasterij vel abbatis sui etiam sine mandato monachus agere potest et etiā pro confirmatione electionis predicti sui Abbatis. folio. .xxxij.
Quamuis dominus possit agere pro oppressionibus turbationibus et iniurijs subditorum tendentibus in perniciem sue iurisdictionis. non tamen pro cōmodis eorū priuatis. xxxviij.
In decimis siue petantur de iure siue de consuetudine per personas ecclesiasticas a personis ecclesiasticis semper habet locum Clementina. dispendiosam. de iudici. Secus si agatur inter laicos. hoc dicit. .xxxviij.
Iudex domicilij originis delicti et rei de qua agitur citare potest suos subditos extra territorium existentes. Et talis citatio aliquando personam afficit aliquando bona tantum. secunduz distinctionem hic positaz. b. d. .xxxviij.
Iudex cui commissum est q decernat citationem personalem si repererit diffamatum de cōtentis in commissione. non recipiet probationez de bona fama nec admittet procuratorem allegantem causas absentie sue sine speciali mandato. folio. .xxxviij.
Valet processus factus per executorem sententie contra intrusuz licet de intrusione nō cognouerit. hoc dicit. folio. .xxxix.

De libelli Oblatione. Rica.

Libellus et articuli in actione iniuriarum debent taliter specificari q per illos pars certificari et testes desuper deponere possint. hoc dicit. folio. .xxxix.
Libello oblato in causa criminali etiaz ciuiliter concludente citatus personaliter si compareat respondere tenetur. xxxix.
Procedit libellus in quo aliquis dicit rem suaz fuisse licet non dicat nunc suam esse. .xxxix.

De litis contestatione. Rica.

In causa appellatōis interposite a diffinitiua vna pte pīte nō ē necessaria litis cōtestatio. secus si vtraq; parte presente et in principali contestatione concordat decisio. cccclxv. que incipit audito in secunda instancia. vbi simile mouetur dubium. folio. .xxxix.
Si pars rea negat narrata in libello prout narrantur vera esse et petita prout petunē fieri non debere litis contestatio facta censetur absq; eo q dicat animo litem contestandi. folio. xl.
Si petatur quis declarari excommunicatus pro iniectione manuum in clericum non requiritur litis contestatio. .xl.
In causis in quibus requirit ordo iuris non pōt renunciari litis cōtestationi. .xl.
Vbi de nullitate processus vel sententie agitur non est necessaria litis contest. si de nullitate notorie constet ex actis. .xl.
Per responsionem rei negantis partem libelli actoris etiam absentis fit litis contestatio. quoniam actor in sua proposita intentōne semper persistere presumitur. folio .xliij.
Vbi appellatur ab interlocutoria vel grauamine vel in causa appellationis in principali litis contesta. fieri debet. .xliij.

De iuramento Calumnie. Rica.

Procurator in Romana curia non solum in animam domini sed etiam in suam de calumnia iurare tenetur etiam si principalis iurauerit. .xlj.
Idem dicit decisio infra numero. xl. que incipit procurator in Romana Curia. ꝛc. .xlj.

De Dilationibus. Rica.

Terminorum seruandorum seu reiterandorum tempus datum est vtile. folio .xlij.
Tempus bimestre vel trimestre datuz ad testes producendum et recipiendum non currit pendēte partium compromisso. .xlij.

De Feriis. Rica.

Tempore Feriarum ob necessitatem hominum potest decerni citatio et decreta exequi etiam per edictum. .xlij.

De Causa possessionis et proprietatis. Rica.

Ad petitorium suspensum etiaz coram iudice appellationis redire potest. .xlij.
Tempore feriarum z vacationum potest suspendi petitorium antea non suspensum. .xlij.
Veniens ad causam pro interesse potest agere petitorio non obstante suspensione si non ē spolians folio .xlij.
Sufficit agenti possessorio ad petitorium colorā dum docere se institutum licet de presentatione non constet. .xlij.
In causa appellationis prophana appellās vel appellatus non potest suspendere petitorium vtriusq; partis quia illud est speciale i causa beneficiali. per clemen. vnicam. de causa pos. que in alijs causis q; beneficialibus non vendicat sibi locum. .xlij.
Suspendens petitorium cum protestatiōe q; ab illo non intendit recedere nisi exprimat. dando postea libellum: super vtroq; videtur a dicta suspensione recessisse. .xlij.
Si pronunctietur suspensionem petitorij locum non habere et ob hoc appelletur z iudex deferat z postea in possessorio procedat processus ē nullus. .xlij.
Pluribus vicibus potest spoliatus in eodem iudicio petitorium in causa beneficiali suspendere. q̄nis in alia causa non priuilegiata post lit. contesta. super proprietate spoliatōnis actio vl exceptio intentari non possit. .xlij.
Vigore commissionis obtente super spoliatiōe z occupatione certe rei ad impetrantem pertinentis in petitorio ꝓcedi potest. .xlij.
Actor qui suspenso petitorio in causa beneficiali obtinuit sententiam z sequestrum in possessorio poterit coram iudice ad quez suus aduersarius appellauit etiam eo inuito reassumere petitorium dummodo sibi fit cōmissum. folio. xliiij.

C Ut Lite pendente. Rica.

Si iudex in sententia reuocatoria attemptatoz omisit condemnationem expensarum id postea facere poterit. xliiij.
Ad instanciam illius de cuius non iure clare cōstat attemptata lite pendente non veniunt reuocanda. folio .xlv.
Si lite pendente in palacio apostolico super beneficio reus possessionem transferat in alium p viam permutationis vel alio modo reuocabitur per modum attemptati. .xlv.
Attemptata lite pendente vsq; ad conclusionem cause exclusiue possunt peti reuocari. .xlv.
Surrogatus in litez z in ius quod competebat defuncto censetur ad possessionem etiam surrogatus licet expresse in surrogatione de eo mentio non sit facta. .xlv.
Attemptata per actorem post commissionem per eum impetratam veniunt reuocanda z sic clemen. ij. vt lite pendē. fortius in actore q; reo locum habet. folio. .xlvj.
Attemptata per procuratorem de cuius mandato non constat non nocent domino. .xlvj.
In causa beneficiali mortuo reo potest ad vlteriora procedi per audientiam contradictarum contra omnes ad effectū adiudicatōnis fiende actori maxime ꝓpter fructus sequestratos. fo. xlvj.
In Romana Curia citatio per nuncium inducit lit. pendentiam. sed extra curiam habet locum cle. ij. vt lite penden. .xlvj.
Si lite pendeñ reus z possessor moriat et actor possessionem recipiat. et tercius surrogatur reuocabitur possessio per viam attemptati. .xlvj.
In locum actoris defuncti surrogatus continuat litem cum procuratore rei superstitis. cui tamen petenti dilatio assignabitur infra quam domino suo huiusmodi surrogatōnem poterit intimare. folio .xlvij.
Per citationem cursoris non dicitur lis pēdere b. primo. Impetratio beneficij non est surreptitia in q̄ non est facta mentio de decreto citationis z eius executione. .xlvij.
Capitulum si bi contra quos. vt lite pendeñ. impedit executores graciarum quominꝰ possint expectantibus et acceptantibus prouidere de beneficijs litigiosis vacantibus per mortem litigātium. hoc dicit. .xlvij.
Si concessa gracia expectatiua. T. B. asserens q; D. qui tenebat beneficium ad collationez expectantis pertinens commiserat homicidium. z obtinuit committi q; constito priuaretur et conferretur sibi. et anteq; in negocio procederet. D. homicida mortuus fuit. z expectans acceptauit per obitum. et obtinuit sibi prouideri. et impetrauit de nouo a papa de his facta mentione an sibi vel. B. impetranti debeatur. h. d.
Vel sic. Si papa mandat Dyonisium si homicidium commisisse constiterit beneficio priuari et illud mihi conferri. Et lite super hoc pendente D. moriatur an expectantes possint hoc acceptare. hoc dicit. folio. xlvij.

De Restitutione Spoliatorum. Rica.

Possessor beneficij eius titulo. et etiam pensionis eidem beneficio debite plenarie non probato. potest agere nomine dicti beneficij condi

tione.ca.querelam. de electi.ad pensionem sub tractam.q̃uis ipse agens in percipiendi possessi one non fuerit. folio .xlviij.
petenti reuocari attemptata lite pendente suffi cit probare se in possessione fuisse tẽpore mote litis et spoliatum fuisse. folio .xlviij.
Agenti possessorio super beneficio obstat papa lis reseruatio vt restitutio impediat. .xlviij.
Si constat de iniusta occupatione beneficij fit condemnatio in fructibus perceptis a tempore occupationis licet tempus occupationis non sit deductum nec fructuum perceptorum valor pro batus. folio .l.
Occupator beneficij lite pendente tenet ad fru ctus perceptos et etiam qui percipi potuerunt ac si de violentia constaret. .l.
Monacho habenti prioratum perpetuum com petit interdictum etiam perpetuum contra suũ prelatum.secus de claustrali. folio. .l.
Cause nullitatis ⁊ restitutionis in integrum pos sunt simul intemtari. sed interdictum vnde vi ⁊ conditio.l.ij.C.de rescin.vendi.propter repug nantiam simul non concurrunt. .l.
Valet testimonium de auditu in possessorio a p te possidente rem spoliatam. Et vide hic an et quando valeat testimoniũ de auditu. fo. .li.
Quamuis possidens nomine meo eiciatur ỏ pos sessione tamen ego non debeo restitui nisi pro bem q̃ huiusmodi possessionem ratam habue rim.folio .li.
Spolians licet hostia fregerit nisi persone vio lentiam fecerit non tenetur ad fructus. .li.
Qui continuat suam possessionem non dicit spo liare.folio. .li.
Petens se restitui ad prebendam quid probare habeat et quomodo eius possessionem debeat apprehendi. .li.
Agens possessorio ad prebendam non tenetur ꝓ bare fundum ex cuius possessione dicit se appre hendisse possessionem ad prebendam spectasse. hoc. dicit.§. qui incipit. sed ex predicta. .li.
Prebendatus petens se restitui ad vnã rem pre bendalem debet restitui non solum ad illaz qua spoliatus fuit.sed etiam ad omnes alias res ma xime continuas.hoc dicit iste.§. qui incipit. ex premissis. folio .lij.
Sentẽtia ꝓ spoliato lata sup possessorio anteq̃ procedatur in petitorio est plene executioni mã danda.secus si sit lata ꝓ spoliãte. folio .lij.
Suspendenti petitorium in secunda instantia nõ obstant producta in prima instancia p que de nõ iure suo costare videtur. .lij.
Rei confessio non probat titulum actoris in be neficialibus q̃uis in possessorio coloret illaz ad effectum vt spoliatus restituat. folio .lij.
Pactum siue iuramentum de non petendo resti tutionem obstat agenti possessorio.hoc dicit.
Vel sic.Pactum siue iuramentum de non agen do vel non petendo restitutionem obstat agenti possessorio.hoc dicit.Vel sic.
Licet renunctiatio cum iuramẽto facta post spo liationem non impediat restitutionem. Secus tamen in pacto de non agendo.b.d.folio .lij.
Pars confessionis que est contra confitentem nocet. sed non probat quod pro se inducit. Et in confessum nulle sunt partes iudicis nisi in cõ demnando.hoc dicit.Vel sic.
Confessio tituli facta per spoliatorem sufficit ad cololandum possessorium .b.d. .lij.
Exceptio spoliationis non repellit aliquem ab agendo nisi spoliantem. mandantem vel ratum habentem hoc dicit. folio .lij.
Agens possessorio restituitur contra eius spolia torem quamuis ipse alium de eodem spoliaue rit.Vel sic.
Agenti possessorio obstat excepto q̃ predecessor viuebat tempor quo se dicit possessorium ade ptum. folio .lij.

De Dolo ⁊ contumacia. Rica.

Citatio facta ad domum ad audiendum senten ciam tenet si alias personaliter fuerit apprehen sus.vel in iudicio semel cõparuit. folio .liiij.
Citatus ad domum cum sit ficte contumax infra decem dies a die noticie sentencie appellare po terit. folio .liiij.
Actore non veniente ad causam reus absoluitur ab instancia iudicij si hoc petat et actor sibi con demnabitur in expensis. quia adhuc iurisdictio sua durat. Et iudex qui taliter contra ius absol uit facit litem suam.b.d. folio .lv.
Elapsis temporibus .c.statuimus.de elec.li.vj. pars presens potest procedere etiaz trib⁹ alijs citationibus omissis. quia dicte citationes non sunt de substancia sed de bene esse. .lv.
Expense attemptatorum tarari possunt ante sen tenciam in principali ferendam. .lv.
Processus habitus per audienciam contradicta rum contra debite citatum in partibus tenet eti am si post conclusionem actor produceret procu ratorium ad causas deuolutas dumtaxat sub da ta in continenti post citationem. folio .lv.
Licet probabilis causa litigandi excuset ab ex pensis. non tamen a fructibus qui sunt benefi cij.folio lv

secundus

Citatio originalis per edictum debet legi in audientia publica et affigi vaulis palatij causaruz et ecclesie maioris vbi curia degit ac portis ecclesiarum illorum locorum in ea designatorum ꝛ in eisdem locis per aliquas horas affixas dimitti et ideo copia eius affixa eisdem locis non sufficit. lv.

Licet tres simplices termini habeantur loco ꝑ emptorij ramen si quis ad aliquem actum quinquies citetur poterit in vltimo facere qđ incumbit lv.

Sententia que ex eisdem actis reuocatur non excusat a condempnatione expensarum secus si ex nouis lvi.

Procedi potest in causa cum procuratore constituto post executionem citationis q̃uis indebite factam lvi

Inimicicie capitales non guerre generales a personali comparitione excusant lvi.

Noua prouisio siue gratia per actorem contra reũ possessorem post litem introductaz impetrata debet per anditorem absenti possessori intimari.
folio lvi.

Si nec actor nec reus compareat in termino citationis facte ad totam causam potest nihilominus veniens post terminum procedere per audientiam contra absentem eius contumatia non obstante lvi.

Valet processus executoris sententie factus in contuma ciam licz per cursorem citet et potestatem non mittat lvii.

Citatus per edictum infra.x.dies a die note sententie poterit appellare lvii.

Contra actorem commissionem et citationem impetrantem et non dimisso ꝓcuratore de curia recedentem ad instantiam rei seruatis terminis ꝑ andientiam potest pro reo ab impetitione sentẽtia diffinitiua ferri lvii

Generalis citatio omnium quorum interest non est arctatoria sed nunctiatoria ita ꝙ omnes qui putauerint sua interesse poterunt venire ad causam si volunt et cum illis qui venerint poterit ꝓcedi alias non lviii

Generalis excommunicationis sententia ligat subditos monitos in genere et contumaces in non soluendo q̃uis subditus non probetur excõmunicatus per tercium nisi ostendat illum infra annum non soluisse Et de excommunicatione generali lata per modum edicti seu statuti ac de ꝓbatione ignorantie dicti edicti et an illa presumatur plene hic prosequere lviii.

De sequestratione Possessionis et fructuum Rica

Utrum habens gratiam si neutri dans articulos obiectiuos male specificatos sit audiendus.
folio lix.

In causa criminali etiã ciuiliter intentata articuli post terminum dati non veniunt admittendi.
folio lix

Non cogitur quis respondere interrogatorijs p̃ncipale negotium tangentibus nisi dentur in scriptis Vel sic interrogatorijs non tenetur recessurus de curia respondere nisi illa dispositi ue data fuerint Et per iuramentum responderi non cogitur nisi positiones vel interrogatoria per iuramentum data sint et hoc petatur
folio lx.

Tertius appellans a sententia contra possessorẽ beneficij lata pro suo interesse sequestrum impedire non potest
folio lxi.

Testes affuturi super articulis etiam impertinẽtibus in forma dummodo non peccent in materia recipi possunt Vel sic Non obstante petitorij suspensione potest actor arrestari.donec respondeat positionibus petitorium concernentibus ꝑ reum datis hoc dicit.
folio lxi

De Confessis. Rica.

Confessio extraiudicialis in delictis non probat quo ad effectum vt pene ordinarie infligantur. hoc dicit
folio lxi.

Positiones in prima instantia date per iuramentum procuratoris possunt per dominuz in secũda instantia mutari et in melius reformari sine expressa reuocatione erroris
folio lxii

An et quando confessio preiudicet ecclesie
folio lxii

Si reus dixerit se certo tempore possedisse et procurator eius in libello dicat actorem fecisse quominus posset possessionem habere concordãda est confessio domini cum dicto alterius ꝑtis
folio lxii

De Probationibus. Rica

Litteris episcopi suo sigillo sigillatis sine notarij et testium subscriptione creditur in his que ad suum spectant officium lxii.

Si i libello fit m̃tio đ autẽtica scripta illa añ litis cõtes.ẽ edẽda scđm distinc.h̃ positã lxiii.

Pertinentiam collationis sufficit probare per reputationem et famam lxiii
Qui in vita possedit beneficium presumitur tpe obitus possedisse lxii
Quamuis vna pars non compellatur alteri parti exhibere propria instrumenta iudex tamen ex officio eam compellere potest lxiii.
Pro instrumtis ,producēdis ñ dat remissio sed bñ pro signis ⁊ sigill' recognoscēdis lxiii
Petēs restitutiōez bñficij dz probare colora tuz titulum specificū vnde sufficit dicere in libelio q canōice possidebant lxiii
Si mandatur auditori q si p euentū litis consti terit neutri litigātiū ius cōpetere ,putent sufficienti de hmōi sufficiētia poterit se informare per testes lxiii.
Si contra executionē sñle excipiat ō nullitate ,processus cui icūbit on9 ,pbādi distingue vt ō dicit folio lxiiii.
Litteris ordinarij vel delegati absq; notarij et testiū subscriptione in preiudiciuz alicuius non creditur lxiiii
Non obstante publicatione testium nō rite facta possunt idem testes vel alij super eisdem articulis produci lxiiii
Valet receptio testium a qua extitit appellatum si post appellationem et deinde partis appellantis repositionez idem articuli iterum admissi fuerunt nec a tali admissione extitit appellatum. folio lxiiii
Litteris episcopi suo sigillo sigillatis sine notarij et testium subscriptione creditur in his que ad suum spectant officium lxiiii
Testes qui infra terminum peremptorium datum ad probandum iurauerunt dicere veritatem de rigore iuris post terminum examinari nō possunt sed de equitate sic. si iudici videbitur et pti non possit negligentia imputari. lxiiii
Si obtinens tres sententias cōtra. OJ. dicit. A intrusum post sententias et. A. dicit contrarium cui incumbat onus probandi lxvi.
Probatio fame et communis reputationis relevat ab onere probandi negatiuam illum qui eaz als probare teneretur lxvi.

De Testibus. xlica.

Si post conclonem ad instantiam actoris factaz in cā bñficiali admittātur articuli tacite censetur conclusio reuocata lxvi.
Post conclusionem possunt recipi testes super habilitatibus impetrantis et super recognitiōe sigillorum et signorum notariorum pro informatione iudicis lxv
Testes infra terminum iurati possunt post illum examinari nisi terminus ad perfectam probationem faciendam fuerit assignatus lxvi.
Postq̄ littera remissionis est bullata auditor sine noua commissione procedere non potest. folio lxvi.
Iudex potest esse testis super facto habito coram eo licet non scriptor lxvii
Iudex ad quem arrestat litteras et testes recipit affuturos lxvii.
Auditor est egregia persona ideo mittendum est ad ipsum pro testimonio lxvii.
Si iudex admittat articulos ad probandum pte non vocata que prius fuerat citata ad dicendum contra articulos predictos et exceptiones dedit non grauat eam. ideo ab eo non poterit appellari. b.d. lxvii
In causa etiā ,pphana mere ciuili articli ō iure dantis sunt post terminum et ante conclusionem admittendi. lxvii.
Testes videntur admissi eoipso q recipiuntur. folio lxvii.
Procurator etiam reuocatus testis esse non pōt folio lxvii
Sollicitator per dominum missus non potest esse testis secus si per procuratorem lxvii.
Non obstante publicatione attestationum non rite facta idem et alij testes super eisdem articulis produci possunt lxvii.
Articuli euentuales numq̄ admittuntur nisi de eo datum fuerit in cuius euentum articuli sunt formati lxvii.
Testium productio facta in partis absentia non die ad quam pars citata fuit sed sequenti non valet lxvii
In secūda instātia nō datur noua remissio licet noui articuli admittantur lxvii.
Articuli vbi aliqui per testes aliqui per scripturam sunt probandi datur rem issio ad partes folio lxvii
In materia obiectiua requiritur exacta specificatio. nominis. loci. mensis. et aliarum circumstantiarum dies vero et hora non sunt necessarij. nisi essent de substantia materie in articulis deducte lxviii
Testis statim rediens post dictum suum potest illud corrigere si errauit. Secus si ex intervallo folio lxviii
Si in prima instantia articuli sunt admissi in causa beneficiali ad probandum in curia et extra de benignitate canonica poterit etiam in secunda instantia dictam remissionem prosequi lxviii.

Super articulis non admittendis vel iam repulsis et defectu materie non debent recipi testes etiam affuturi lxviii
Valet dictum testis non citati deponentis in p̃sentia partium lxviii
Publicatio attestationum in possessorio non prodest nec impedit quominus super eisdem capitulis vel directo contrarijs in petitorio idem testes produci possint lxviii

De Fide instrumentorum.

Instrumenta extracta in partibus in vim compulsorie non faciunt fidem parte non vocata.
folio lxviii.
Instrumenta extracta in vim compulsorie per alium notarium parte non vocata fidem non faciunt lxviii
Producens instrumentum hoc expresso in quantum in eo contenta pro se faciant non videtur cõfiteri si qua in eo sunt que faciunt contra eum.
folio lxviii
Si in instrumento diligentie prosecutionis appellationis in cancellaria presentate contineatur commissio alterius tenoris q̃ fuerit illa que fuit in iudicio presentata huiusmodi narratio nõ nocet lxix.
Notarius creatus per alium q̃ per papam vl̃ imperatorem non facit instrumentum extra territorium creantis. lxix.

De Iureiurando.

Qui in sua receptione statuta et laudabiles consuetudines ecclesie seruare iurauit potest nihilominus postea contra eas impetrare
folio lxix.

De Exceptionibus. & ca.

Exceptio declinatoria post terminum ad dicendum contra commissionem non admittitur ad probandum lxx.
Si immediate post appellationem a diffinitiua presentetur commissio presumitur q̃ ante appellationem fuerit impetrata lxx
Exceptio nullitatis impedit executionem sententie que transiuit in rem iudicatam si inconuenienti probetur coram iudice qui illam sententiam tulit quam executionem non suspendit etiam inhibitio alterius iudicis. cui nullitas huiusmodi est commissa qui tamen si pronunciabit sententiam huiusmodi nullam etiam eius executionem reuocabit lxx.
Exceptio peremptoria non inficit rescripta nec litis contestationem impedit.
folio lxx.
Proponens exceptiones contra petentem absolutionem ad cautelam non est necesse q̃ dicat q̃ excipiendo proponit lxx.
Petenti absolutionem ad cautelam non obstat exceptio rei iudicate vel manifeste offense ex sola non paritione rei iudicate.
folio lxx
Restitutio ad appellandum a diffinitiua sententia que tra nsiuit in rem iudicatam non petitur p excommunicatum nisi in causa matrimoniali et beneficiali lxx
Licet denunctiatio probet excommunicationis exceptionem in vim dilatorie non tamen in vim peremptorie lxxi
Non sufficit in materia obiectiua dicere q̃ quis per se vel per alium acceptauit vel filere nisi specificetur lxxi.

De Prescriptionibus & ca

Allegans se tanto tempore de cuius contrario memoria non existit exemptum a iurisdictione ordinaria non auditur nisi probet q̃ alius prelatus in eo iurisdictionem prestripserit. hoc. dicit
folio lxxii.
Ordinarius potest secundum canones ea que sũt meri imperii delegare. secus secundum ius ciuile. lxxii.
Si concessio episcopi apparet facta cum consensu capituli licet de consensu aliter non appareat. sufficit si sequitur tempus sufficiens ad prescribendum lxxii

De re iudicata.

Quod si vtraq̃ pars in causa beneficiali nil probat possessor absoluitur etiam si sit actor. folio.
lxxiii
Tres sententie late super attemptatis sunt ante omnia executioni mandande anteq̃ veniatur ad negotium principale lxxiii
Actore non probante reus etiam si nihil petat debet absolui lxxiii.
Reus et possessor de cuius non iure constat contra restitutionem tam in personam q̃ in graciaz potest dare obiectus ad effectum absolutionis reportande non autem adiudicationis. hoc. dic̃.
folio lxxiii.
Monitus vt satisfaciat de fructibus in quibus fuit condempnatus potest allegare non percepisse lxxiii.

Auditor qui pronunctiat beneficium alicui fore debitum potest etiam possessorem in fructibus post litem motam perceptis et non petitis condempnare lxxiii.
Pro eo excommunicato absente et per procuratorem se defendente potest ferri sententia absolutoria. sed non adiudicatoria.
folio lxxiii.
Dominus feudi potest committere causam feudalem alteri decidendam inter vasallos suos p quam commissionem idem commissarius non potest aliquid domino adiudicare lxxiii.
Si abbas et conuentus in aliqua causa sunt simul litem contestati lata sententia pro actore et ab eo appellato per reos possunt simul et diuisim in causa procurare et sufficit contra alterum ferri sententiam lxxiiii
Licet in causa prophan a necesse sit peremptorium exprimere in citatione ad sentenciam audiendam tamen in beneficiali sufficit partem esse simpliciter citatam lxxiiii
In causa beneficiali actore non probante reus absoluitur lxxiiii.
Per rescriptum graciosum ad beneficium vacaturum ius quesituz alteri specialiter in dicto beneficio non tollitur nisi specialis mentio de eo fiat et ideo prima gracia ad certum beneficium vacaturum impetrata non absorbetur per secundam graciam ad idem beneficium vt vacans impetratum in qua non fit mentio de prima. hoc. .d. fo. lxxiiii.
Executio trium sentenciarum suspenditur donec appellatio ab interlocutoria vel grauamine diffiniatur vt circuitus euitetur lxxv.
Auditor cui committitur taxatio fructuũ alicui⁹ beneficij in quibus quis est per tres sentencias diffinitiuas condempnatus potest nedum fruct⁹ vsq; ad vltimam sentenciam sed etiam post vsq; ad tempus quo ipse taxatis faciet per cõdẽpnatum perceptis taxare lxxv
Possessio predecessoris et reputatio communis non probat dominum lxxv.
Ordinarius qui tulit sentenciam que est nulla ratione forme potest parte vocata aliam ferre. si vero est nulla ratione processus incipiat d̃ nouo et iterum cognoscat si vero est delegatus vl' auditor functus est officio suo. si est executor graciarum tamdiu exequetur donec mandatum suũ adimpleatur ne effectus iste in longius tempus cum dispendio ferri contingat de offi. dele. si super gracia. li. vi. et. l. quid tamen in prin. ff. de arbi. quod confirmatur per notata per compost et Jo. an. in. c. capitulum. ꝓsi. item queritur. de rescriptis. lxxv.
Non valet sententia diffinitiua vel habens vim diffinitiue lata contra citatum ad audienduz voluntatem domini auditoris lxxxvi.
Spoliatus petitorium et possessorium intentãs et demum suspenso petitorio obtinẽs in possessorio recuperatis fructibus et expensis et succũbens in petitorio condempnatur in fructibus et expensis a tempore petitorij primo inchoati. h. dicit fo. lxxvi.
Sententia diffinitiua probari potest per testes.
folio. lxxvi
Probationes in vna instancia facte perpetuo faciunt fidem inter easdem personas. non tamen diuersas licet super eadem re et causa nisi tercius pro suo interesse ante finem litis vẽiat aut a sentencia appellet lxxvii
Sentencia super desertione appellationis a diffinitiua vel peremptoria exceptione habet vim diffinitiue quia nihil restat ad agendum sed cognitum executioni mandandum. Super desertione vero appellationis a grauamine est interlocutoria que quo ad inuicem numq̃ transit in rez iudicatã lxxvii.
Ipso iure est nulla sententia contra non legitime citatum lata lxxvii
Iudex appellationis potest addere sententie cõtinenti plures articulos in fauorez appellati tũc melius probantis lxxvii.
An et quando sententia lata inter duos litigantes preiudicet tertio possidenti. hoc. dicit. et vide ad hoc etiam decisionem cccclxxv
folio lxxviii.
Executio sententie contra illum contra quem ẽ lata fit absq; cause cognitione sed non fit contra tercium cum quo nouum iudicium inchoabitur nisi pars consentiret processui. hoc. d. folio. lxxviii.

De Appellationibus. Rica

Attemptata appellatione pendente post eius d̃sertionem per modum attemptati non veniunt reuocanda. lxxviii.
Appellans ab vno vel duobus grauaminibus ⁊ generaliter ab omnibus que colligi possunt ex actis non potest prosequi grauamina nisi in appellatione expressa nominatim.
folio. lxxviii.
Auditor datus in causa appellationis interposite in partibus cum negocio principali. statim potest inhibere constito de appellatione et q̃ per eã fit cã ad sedẽ apl'icã deuoluta. h. d. vsq; ad ꝓ. sed pone. Secũdo auditor cui cõmissa ẽ cã appellatõis ñ d̃uoluentis ⁊ negotij principalis

cum potestate citādi ad partes iudici a quo statim potest inhibere secundum equitatem et stilum palatij hoc dict vsq; ad ℣. sed quid.
Tercio auditor cui commissum est negocium principale de speciali mandato pape cum potestate citandi ad partes potest inhibere citacione decreta licet non executa. hoc. dicit. vsq; ad ℣si. in causis vero.
Quarto auditor palatij i causis appellationū ab auditore camere vl' alijs iudicib⁹ stati pte citata ad dicendū contra commissionem inhibere potest et causas nunq; remittit sed penes se retinet .h. .d. fo. lxxi
Si causa appellationis interposite a sentēti a auditoris camere vel alterius iudicis ordinarij vel delegati committatur in rota omnes termini debent vt in prima instancia obseruari lxxx.
Recipiendorum apostolorum tempus currit a tempore appellationis non sententie lxxxi.
Appellatus veniens quandocunq; ad curiam prosequi potest appellationem in partibus interposi tam si de ea constat etiam si sibi intimata non fuit. hoc. dicit fo. lxxxi.
Si appellatus infra terminum ab homine assignatum appellanti commissionem impetret illa diligentia proderit appellanti lxxxi.
Si iudex det acta pro apostolis reuerentialibus appellationi deferre videt lxxxi
Auditor qui pronunciat appellationem desertam potest reponere appellantem si de sua diligentia doceatur lxxxii.
Valet intimatio appellationis facta in ecclesia parochiali de qua agitur et etiam in ecclesia cathedrali. lxxxii
Clementina appellanti de appella. non vendicat sibi locum vbi a lata sentencia super attemptatis appellatur lxxxii.
Iudex qui pronunctiauit appellationem desertam ad docendum de sua diligētia potest reponere appellantez lxxxii
Sufficit apellanti in partibus a diffinitiua infra t̄minum prefixum ad prosequendum iter arripere folio. lxxxii
Iudex appellationis potest pronunctiare appellationem desertam seu sent̄iam confirmare .h. dicit. folio lxxxii.
Fatalia non currunt appellanti super attempta tis procedenti lxxxii.
Capitulum oblate de appell. de non preueniendo appellantem in impetrando ñ habet locū in curia ro. h.d. fo. lxxxiii.
Causa beneficialis per appellationem extriudicialem legittime deuoluta remanet in curia etiaz appellatione deserta ita q; in ea potest procedi parte tamen de nouo citata secundum compilationem decisionum q̄uis aliqui cōtra lxxxiii
Appellatio sine mandato intimatur per quemcūq; folio lxxxiii
Nullidus est processus factus pendente termino ad recipiendos apl'os lxxxiii.
Si post inhibitionem iudex a quo procedit irrit⁹ est processus lxxxiii.
Appellans in causa beneficiali post tempora. c. statuimus de elec. li. vi. quandocunq; infra annum veniens procedere potest etiam in contumaciam appellati lxxxiii.
Appellatus in cuius presentia fuit appellatum in causa beneficiali infra. x. dies a tempore sentēcie de equitate auditur appellans lxxxiii.
Appellatio iudicialis legitime intimata causaz beneficialem ad curiam deuoluit lxxxiii.
Auditor cause appellationis sine noua comissione pōt ō ōsertiōe cognoscere. lxxxiii.
Sufficit appellanti iter arripere infra terminum ad prosequendum prefixum sed cum prefigitur ad se presentandum tunc requiritur personalis presentatio et non sufficit q; iter arripuerit. hoc. dic̄. folio lxxxiii.
Appellatio sub simplici copia non sub manu publica appellato data non dicitur esse legitime intimata lxxxiii.
Appellans lite contestata super principali negotio potest petere reuocationem atemptatorum sicut vltimo spoliatus lxxxiii.
Licet fictē contumax infra. x. dies a tempore sciēcie valeat appellare fctā tñ p iudicē a quo p⁹. x. dies a tpe sūle ñ veniūt p viā attēptatoz reuocanda. folio lxxxiii
De desertione appellatōnis cognoscit iudex a quo extitit appellatum virtute noue cōmissionis ad euz obtente quia ista est alia a causa principali. hoc. dicit fo. lxxxiii.
Quo ad reuocatōez attēptatoz p⁹ applī'onē a diffinitiua non sufficit confessio appellati q; infra. x. dies fuerit appellatum lxxxiii.
Si nolens respondere libello excommunicatur et propter hoc sic excommunicatus appellet et faciat ibiberi p̄mo auditori p iudicē appellationis primi auditoris processus postea factus in principali non valet lxxxv.
Appellatus non potest prefigere appellanti terminum ad appellationem prosequendum licet possit appellationem approbare et petere q; infra certum terminum veniat appellans cum omnibus actis iuribus et munimentis ad curiam vel q; procuratorem sufficienter instructum transmittat. hoc. dicit. vsq; ad. ℣. ex premissis igitur. qui. ℣. hoc. dicit. Appellat⁹ si petierit q; appellās vēiat cū oib⁹

iuribus cause ad curiam si sine illis iuribus com-
paret pro eis vlterior dilatio sibi non dabitur.
hoc.dicit. fo. lxxxv.
Appellatio alternatiua puta ad papam vel archi-
episcopum interposita in partibus valet et tenet.
hoc dicit fo. lxxxvii.
Quamdiu quis potest appellare restitutionem ad
uersus sentenciam petere non poterit.hoc.dicit.
folio. lxxxvii.
Si appellanti resistit ius cõmũe nõ prius reuocan
tur attẽptata q̃ ipse appellãs veritatez cãe sue ap
pellationis ꝓbauerit lxxxvii
C.vt circa de elec.li.vi. nõ extendit̃ ad illũ qui in
sua appellatione dixit se canonice institutuz et ad
uersario ius non cõpetere lxxxviii.
Si post appellationẽ et t̃minũ assignatũ appellan
ti appellat⁹ cõmissionem impetret vigore cui⁹ ꝓ
cedat̃ in cã validus ẽ ꝓcessus dũmodo appellans
doceat de diligentia sua lxxxviii
Attemptata post appellationẽ extra iudicialem ꝑ
iudicẽ vl' ꝑtem nõ sũt reuocãda ꝑ modũ attẽptati
anteq̃ intimetur eisdem lxxxviii
Presumit̃ appellatõ infra x.dies a die noticie ap-
pellantis int̃posita.h.d. Vel sic Appellatio facta
post.x.dies a tpe grauaminis cãz bñficialẽ non d̃
uoluit sed facta ĩfra.x.dies a die sciẽcie lxxxviii
Si iudex a cuius diffinitiua appellat̃ appellationi
deferat et post triduum t̃minũ ad ꝓsequẽdum pre
figat valz talis prefixio lxxxviii.
Pendẽte t̃mino ad dandũ apl'os sup appellatõe ã
te diffinitiuam iudex imperari nõ põt qm̃ apl'i sũt
pars appellationis. lxxxix.
Camerarius vel eius auditor nõ põt se intromitte
re de causis extra ro.cu.ad papã deuolutis ꝑ ap-
pellationẽ lxxxix.
Causa semel in curia d̃uoluta ibi semper remanet
tractãda et si econt̃ appellet̃ ab executiõe ꝓcessuũ
licet ipsi appellationi detulerit ꝓ cõfirmatione su
orum iuriũ nl'ominus eã ꝓsequi põt lxxxix
Attemptata post et cont̃ appellationẽ a grauamie
non reuocãtur nisi prius cõstiterit de grauamine l'
q̃ appellans se illd̃ obtulerit ꝓbatuꝝ lxxxix
Si in partibus ab executione trium sentenciarum
vel vnius que trãsiuit in rem iudi.causis raciona-
bilibus expressis appellet̃.iudex tamen in curia in
hibere non põt nisi postq̃ sibi de illorum veritate
constiterit. xc.
Tenet appellatio a diffinitiua cui delatũ ẽ et ter-
minus prefixus q̃uis apostoli petiti fuerunt non
tamen instanter xc.
Is pro quo lata ẽ sñia sine condempnatione expẽ
sarum potest appellare ab illa omissione expensa-
rum ⁊ denuo illas petere xc.
A sentencia nulla appellatur et in vim talis appel
lationis potest appellatus prosequi nullitatem ip
sius.h.d. folio. xc
Si iudex non defert appellationi re integra d̃ vo
luntate partium reassumit iurisdictionẽ secus si de
ferat au t appellatio sit superiori presentata cũ tñ
ad eum sit principale negocium deuolutum nisi ꝑ
superiorem causa ad primum delegatum iudicem
remittatur.partes tamen ad iudicem ordinarium
possunt redire. xci.
In presentia iudicis si publice haberi potest de-
bet appellari vel alias in eius absencia legitima
protestatione super hoc facta et tenet huiusmodi
hoc.dicit. primo. q̃uis ius deferat appellationi
interposite a diffinitiua tamen apostoli per appel-
lantem peti debent quos iudex a quo dat reuerẽ
ciales et dat etiam acta ꝓ apl'is. xcii
Lite super restitutione ad appellandum pen. ni-
hil debeat innouari et innouata debent reuocari.
hoc d̃icit. fo. xci
Adherentes appellationi pro appellante testes es
se non possunt xci.
Appellans extra iudicialiter in causa beneficiali in
cuius contumaciam processum est et sentencia lata
contra eum ab ea non poterit iterum appp ellare.
hoc.dicit. fo. xcii
Appellatio contra formam debitam ad papam eti
am interposita non deuoluit negocium etiam ad
sedẽ apl'icã nisi iudex a quo illi d̃tulerit xciii.
Iudex appellatiõis a grauamine d̃ attẽptatis lite
pendente coraz primo iudice nõ cognoscit xciii.
Si appellatum est in partibus et delatum appella
tioni et post fatalia lapsa appellatus impetrat cõ
missionem super desertione an debeat appellans
de nouo in partibus citari et vide infra decisionẽ
ccccxxiiii.
Si appellans in termino statuto vl' prorogato vl'
anticipato non compareat pro apostolis non tamẽ
sue appellationi renunctiat dũmodo in primo ter
mino debito modo apostolos petierit quos si non
petiuisset et iudex non dedisset deserta esset ap-
pellatio et iudex iurisdictionẽ retinebit xciii.
Valet processus primi auditoris post inhibitionez
secundi cui causa apppellationis manifeste frustra
torie fuit cõmissa factus xciiii
Appellatus si velit in causa desertionis procede
re coram iudice in curia impetrato necesse habet
partem citari facere de partibus secus i causa ap
pellationis principale negocium deuoluente et vi
de.s̃.decisionem ccccxviii.
Appellatio per falsum procuratorem facta valet
et etiã tacite ꝓcedendo in ea ratificat̃ xcv.
Appellatus vtitur commissione nomine appellan
tis etiam sine mandato impetrata nec per ipsum
postea ratificata xcv.

Restitutus ad appellanđ a die restitutiõis infra de cẽdium debet appellare xcv.
Appellatiõi renũciare nõ videť qui sua iura coraz auditore ꝓducit ad finẽ vt in executione sentẽcie supersedeat secus si ab eo citationez peteret vel aliquid aliud qđ non possit nisi per iudicẽ expdiri hoc.dicit. fo. xcvi.
Si appellatus appellatiõem conť se interpositam et sibi nõ intimatã post mensẽ a die interpositiõis si instrumentũ appellatiõis deuenerit ad manus suas post xj menses ab inťpositiõe cõputãdos incho auerit et ꝓsecut⁹ fuerit cãz ꝑ audienciam valebit ꝓcessus .h.d. folio xcvi.
Sñia lata post inhibitiõez reuocatã et post appellationẽ ab inťlocutoria vel grauamine añ diffinitiuam illato non reuocatis ꝑ modum attẽptati nisi prius cognito de appellatiõe ⁊ eius vera cã reperta.h.d.et vide de hoc casũ singularẽ in.c. ex parte de testi. cxviii.
Papa cum cãcellaria exñte in anania et auditoribus rome Si auditor ferat sñiam rome et appelletur ab ea et p̃figat⁹ t̃minus x.dieꝝ ad ꝓsequenduz sufficit appellãti iter arripe xcviii
De Confirmatione vtili vel Inutili.
Clausula dũmõ ex ordine in cõfirmatiõe poni consueta nõ ĩtelligiť de ordine dato.sed de acceptatõne cxviii
Papa cõfirmando dimẽbratiõez supradictã ex certa sciẽcia censetur sollempnitates sed nõ substãci alia suppleuisse xcviii
De clericis coniugatis. Rica
Ex cõtractu matrimonii per ꝟba de p̃nti contracti etiam carnalis copula non secuta inducitur vacatio bñficij tľe mr̃imoniũ contrahentis xcviii.
De prebendis et dignitatibus. Rica.
Statuta et generales consuetudines ecclesiarum ꝑ generales clausulas đrogatorias in litteris specialiter positas sublata vel saltem dilatata censentur.h.d: fo. xcix.
Impetrans beneficium solitũ regi per secnlares secunduz formam.c.cum de bñficio.de prebẽ. li. vi.sufficit ꝙ probet illud rectum per decem ãnos vt tľe sicuti impetrauit nisi ex aduerso probaretur ꝙ ꝑ.xl.ãnos vt regulare fuerit gubernatũ xcix.
Impetrãti beneficiũ vacaturuz ꝑ assecutionz .⁊c̃. sufficit ꝓbare assecutiõez de facto C.
Habens potestatem conferendi bñficia reseruata nõ põt cõferre bñficia apud sedem apostolicaz vacantia C
De duobus expecttãtibz in data paribus preferť primo p̃ntans executori. C
Motus ꝓprius licet tollat qualitates extrinsecas non tamen intrinsecas seu principalitatem beneficij nec ledit ius tercij nec grãz ãpliat nec dispensatiõez irregularitatis vľ alterius inhabilitatis inducit.h.d C
In impetratiõe bñficii certi valoris distributiões cottidiane nõ cõputantur. C
Dignitas in ecclesia dicitur illa que habet administrationem admixtam cum iurisdictione personatus vero vel officium qñ habet administratõnẽ sine iurisdictione Ci.
Beneficia collectorum et subcollectoruz semel reseruata semper remanent seruata etiam si desierit esse tales Ci.
Habens grãz in certa ecclesia põt acceptare etiaz nullius collatione expressa. ci.
Beneficia subcollectoꝝ etiam añq̃ officium subcollectorie acceptauerint sunt sedi apľice reseruata.h.d. fo. ci
Si mandať ꝓuideri alicui de aliquo beneficio in certa ecclesia de vnico ibi existenti non prouidebitur. cii.
Si mandatur ꝓuideri alicui de maiori prebenda valet grã licet ibi sint medie et minores et poterat impetrãs maiorem acceptare et de illa sibi facere prouideri. cii.
Petenti beneficiuz vacans ꝑ assecutionez sufficit ꝓducere grãm suam ad effectum impediendi suspensionem petitorii factam ꝑ partẽ aduersam nec artatur ad ꝓbandum vacatiõez beneficii et assecutionem ipsius cii
Petenti beneficiũ ꝑ assecutiõez quo ad effectum adiudicationis sibi faciende sufficit ꝓbare predictas assecutionẽ et vacationem per publicam vocẽ et famam cii
Impetrãs bñficitm vacãs dũmõ ñ sit alťi ius quesitũ đ acceptãte qđcũq̃ bñficiũ acceptauit ñ teneť facere mentionẽ cii.
In surrogatõne seu reformatione grẽ nõ oportet exprimere ea que in prima grã sũt exp̃ssa cii
Littere facultatis per mortẽ illius cui cõcesse sũt non expirant. cii.
Non solũ valor certi bñficii impetrandi sed etiaz ĩpetrandoꝝ dz ꝑ impetrantẽ exprimi scđm cõez extimationẽ cũ sit ꝑs grẽ sue scđm regulã Grego.ix
Sed circũscripta regula valorem obtẽtoꝝ in sua ĩpetratione exp̃mere nõ tenetur nec ꝓbare nisi ali qđ illoꝝ obtentoꝝ se dimissuꝝ obtulerit ciii
Promot⁹ ad aliq̃ dignitatẽ põt impetrare ꝙ primam dignitatem retineat cũ scđa cũ đcetero ꝙ p̃ma nõ vacet ꝑ assecutiõez possessionis secũde dignitatis ľ ꝑ mun⁹ cõsecratiõis et talis impetratio non valet ciii.
Nõ valz grã de bñficio vacaturo ꝑ conťctũ mr̃imonii ñ exp̃sso alio mõ si illđ añ ĩpetratiõez in manibus vicecãcellarii vel alťius ptãtem hñtis fuerit resignatum ciii.

Valet acceptatio bñficii licet nullus modus vacationis in grã exprimat. cv.
Si episcopus ad monachoꝝ presentationem habet instituere rectorem in ecclesia monasterio data p ipsum episcopum de sui capituli consensu talis institutus perpetuus et non temporalis vicarius esse censetur. h.d. primo. Ecclesia parrochialis vnita monasterio tangz vicaria debetur impetranti licet sub nomine ecclesie fuerit impetrata hoc dicit vsqz ad finem. cv.
Si qnis in impetratione noue prouisionis expressit possessionem pacifice consecutum probando se possidere per apprehesionem corporum non sufficit ad excusandum dictam nouam prouisionem a surreptione. cvi
Canonicatus collatus per papã in grã expectatiã in ecclesia vbi est certus numerus extinguitur siue redit ad papam si ille habens graciam assequitur illum in numerũ vacantem cvi
Verba grãꝝ extenduntur et obliquanꝫ iurta formam iuris cõmunis vt ipse gracie ãpliorez quam possint effectum consequanꝫ cvii
Collatõ facta monacho de bñficio consueto clericis secularibus assignari est ipso iure nulla nisi habeat dispensationẽ. h.d. cvii.
Nuncius apl'icus cui ẽ cõcessa facultas recipiendi resignatiõez ab obtineñ beneficia minus iuste et ad eandem illos rehabilitãdi ⁊ de perceptis fructibus ꝓ camera apl'ica cõcordandi nõ põt conferre bñficia sedi apl'ice gnãliꝫ reseruata. h.d. cvii

De concess. pre. Rubrica

Impetrans in forma pauperum qui infra mensem super purificanda gracia diligentiam suã fecit potest post mensem vacans beneficium acceptare. hoc dicit. cviii.
Durante mense ad acceptandum manus inferiorum sunt ligate et dispositio. ℣. secus etiã procedit in gracia in forma pauperum vt adiectio mensis aliquid operetur cviii.
Acceptanti beneficium sufficit probare beneficiuz ante acceptacionem vacasse licet testes verum tẽpus vacationis nõ dicant cviii
Collatõ prebendarum in collegiatis ecclesijs spectat de iure communi ad dictarum ecclesiarum collegia In cathedralibus vero spectat ad episcopũ ⁊ capitulũ nisi cõsuetudo aliꝫ dispõat cviii
Acceptatio et optio facta per excommunicatuz valent cum sint facti sed collatio et prouisio et facta nõ qz sũt iuris cix
Habens graciam in certa ecclesia de beneficio in ibi vacaturo potest acceptare beneficium vacans in cimiterio vel ambitu vel cappell' ipsi ecclesie contiguis situatum cix
Si constet de corpore beneficij licet erretur in accepratione valet acceptatio que ẽ mẽtis seu volũtatis declaratio et tendit ad executionem gracie sed non valet prouisio carens certo ꝓuisionis modo. hoc dicit cix
Impetraus graciam ad beneficium cum cura vel sine cura ad collationem decani cẽ. põt acceptare prebendam collegiate ecclesie sed non cathedralis. h.d. fo. cix
Purificatio grẽ facta p executorẽ in forma pauperum ad instanciam cõsanguinei non habentis manutatum valet cix
Habẽs grãz in forma dignuz arbitramur põt infra mẽsem añ purificatiõez grẽ bñficiũ cadens i nsua grã acceptare sz ñ facere sibi ꝓuideri cix
Expectans post mẽsem prebẽdã acceptare nõ põt nisi fuerit iã canõic⁹ rõe cui⁹ canõicat⁹ dz sibi prebenda cõferri dũmõ ñ fuerit alꝫ debita cx.
Habẽs grãz i forma dignũ arbitramur cũ cl'a retractia si cõcurrit i data cũ hũte grãz purã puta in forma laudabilia secuta purificatõne sue grẽ cõdicionalis añ vacatiõez bñficij dz ꝓferri i assecutiõe eiusdẽ bñficij alꝫ hũti ꝓdictã grãm purã quacũqz sua diligẽtia nõ obstãre cx
Mandati fines ꝓcuratoꝝ nõ excedẽs ñ ꝓiudicat dominio nisi dñs factũ ꝓcuratoris in fauorẽ sui infra temp⁹ infra quod ipse potuisset expediuisse id in ꝓiudiciũ suũ tacite l' erꝓsse ratũ hũerit cxi
Acceptatio facta per vnũ diem añ vacatiõem bñficij non valet cxi
Inductio in possessionẽ bñficij facta ab eo q hũit ptãtẽ cõferẽdi habz vim collatiõis quã etiam demõstrat omis ꝟbal' vl' real' act⁹ p quẽ possit cõstare de mẽte cõferentis exquo in collatiõe non exigit certa verboꝝ forma cxii
Decanat⁹ eccl'ie collegiate ẽ dignitas cũ sit caput collegij ⁊ i nom̃ dignitatis sonat cxiii
Forma grẽ ẽ attẽdẽda iõ i forma dignum arbitramur ꝑus examinatio psone faciẽda ẽ a q̃ examinatõne nõ ẽ appellandꝫ cũ executoris cõsciẽcia sit onerata et postea fiat subdelegatio cxiii.
Si episcopus in gracijs in forma pauper tantum ut moris ẽ executoꝝ ꝓputatus suo officiali cõmittat ptãtez purificãdi omẽs grãs in quibus ipse ẽ vel datus erat executor virtute talis cõmissiõis poterit dictus officialis purificare grãs solum tẽpore cõmissionis factas et nõ postea faciẽdi. h.d. Vel sic executor nõ põt cõmittere nisi illa que tpe impetratiõis sibi cõmissa fuerunt vnde subexecutorem dare nõ põt ad purificãdũ quascũqz grãs in q bus executor fuerit ꝓputat⁹. h.d. Vl' sic episcop⁹ executor grãꝝ nõ cõmittit suo officiali purificationem grãꝝ cõmissionis sue tpe nõ factaꝝ h.d. vsqz

ad. §. circha secundum. fo. cxiii
Executor grē dicit datus eo ipso q̄ p papā gracia ē signata et ideo nō ex nōiatiōe ptinet sed ex concessione pape vel vicecācellarij iurisdictionez et eius exercicium nanciscitur. h. d. Vel sic grā ante confectiōez lr̄aꝝ est quedā res informis et impfecta sed polit̄ et perficitur ex ipsaꝝ lr̄aꝝ cōfectione in quibus executores dantur et necessarie clausule apponuntur. h. d. Vel sic grā semper in tpe añ cedit lr̄as et bullas et ideo bulle non sunt de esse substanciali gracie. hoc dicit. vsq̄ ad. §. circa tercium fo. cxiiii
Executor inuitus et ignorāter a pricipe deputari pōt et a die d̄putationis iurisdictio i eū transfunditur quo ad habitū. sz nō quo ad actum et exercicium nisi littere fuerit pñtate. h. d. Vel sic Si vn⁹ ex duobus habētibus lr̄as in data pares primo p̄sentat lr̄as executori et facit fieri ꝓcessus ille prefertur alteri. h. d. vsq̄ ad finē fo. cxv.

De his quesi. a pre. sine con. capituli.

In cōmuni etiam capitulo regulariū nō potest abbas maior minuere de iure vnius ecclesie sibi subiecte nisi ex iusta cā ⁊ possessore vocato. cxvii.

De rebus eccle. non alienadis. Rubrica.

In dimenbratione aut alienatione rei eccl'iastice requiritur rectoris vocatio cause et cōtractus expressio et alie sollēpnitates de quib⁹ in. c. dudum de re. ec. nō alie li. vi. cxvii

De locato et Conducto Rubrica.

Locatio facta p p̄latū cū cōsensu sui capl'i aut per inferiorē cū aucte supioris ex cā ltima et i vtilitatē eccl'ie trāsit ad successorē al's ñ q̄uis dicat̄ p se ⁊ successores suos quinimo ⁊ tūc morte locātis extinguit̄ nec postea validat̄ licet successor statutā receperit pēsionem. cxvii.
Pena. l. conductores. C. locati. habet locum in successore locantis sicut in ipso locante. hoc. dicit primo secundo Successor locatoris recipiēdo pensionē rei locate cōtractū locatiōis ratificare videt̄ hoc. dicit. cxvii
Lex quicunq̄. C. de apoc. public. li. xi. locum habet non solum in cēsu tributario sed eciam in ēphiteotecario. cxviii.

De rerum permutatione Rubrica.

Beneficia reseruata et ex cā pmutationis resignata in manibus ordinarij vere vacant sed p ipsum ordinarium conferri non possunt. Racio quia per talem reseruationem papa ad se ordinationez dictorum beneficiorum aduocauit ergo eoꝝ dispositio est quibuscunq̄ alijs inferioribus interdicta. hoc dicit vsq̄ ad ꝓ. in tercio. qui ꝓsi. hoc dicit q̄ ad beneficia taliter resignata nō possunt resignantes ꝓpria aucte redire h. d. vsq̄ ad fi. cxviii.
Resignāti bñficium ex cā pmutationis non competit interdictum vnde vi. nec cōdicio canonis reintegranda cxix
Permutanti beneficium datur regressus ad suum bñficiuz qd̄ cum duobus pmutauit vno tantum illorum euicto. cxix.
Petenti beneficium ex cā pmtationis sufficit probare cōpmutantem ꝓ tali habitum cuius titulus si impugnatur onus ꝓbādi icūbit ipugnā ti cxix
Permutatio facta p ordinariū d̄ bñficio prōni laici eo contempto non est nulla ipso iura sed annullanda cxix.
Renunciationū receptio ē iurisdictiōis ideo faciēda est in mānibus illius qui pōt inuitū d̄ponere et tūc pdit tilulū et possessionē valz tñ facta in manibus capituli sede vacante cxix
Capitulum nō pōt prescribere sede vacāte resignationem beneficioruz ad episcopum spectantium hoc. dicit fo. cxx
Habēs grāz a pꝛpa p̄decessore. qui acceptauit beneficiū p̄fertur hñti grāz a successore quietiā illud acceptauit cxx

De feudis Rubrica

Pater dare pōt filie feudū i dotē qd̄ vitā ipsius filie iuestite nō trāscēdat etiā sine cōsensu dñi feudi perpetuā autē cōcessionē facere non pōt nisi domini cōsensus accesserit. cxxi.
In feudis acquirit̄ actio absenti de equitate canonica vt si pr̄i et filijs feudū datū fuerit nā p talez dationem filiis absentibus est quesita actio cxxi

De donationibus Rubrica

Donato omiuz bonoꝝ ñ p̄sumit̄ fraudulēta ex eo q̄ donās postea possederit cxxi

De testamentis. Rubrica.

Pat̄ filios plures hñs in ptāte singulos in certis bonis et rebus instituens ⁊ eos iussit esse cōtētos multaq̄ postea legata relinquens intelligitur decedere testat⁹ cxxi

De iure patronatus. Rubrica

Is qui possidet castꝝ vel villā ratione cuius orit̄ iuspatronatus pñtare pōt ad eccl'iā vacātē nisi iā su p illo iur̄ lis foret cōtestata cxxii
Patronus mortuo pñtato actore pōt ꝓsequi cām ꝓ suo int̄esse et petere d̄clarari ius pñtandi ad eū ptinere ac pñtatū ab eo remoueri debere cxxii
Non sufficit prōnis eligere vel nomiare seu lr̄as de pñtādo mittere nisi pñtent electum supiori ad quē spectat istitutō realit̄ infra tempus cxxi
Sufficit patrono presētare idoneuz realiter infra temp⁹ licz eū superior nō admittat cxxii.

Quintus

Non valet pñtatio laici de religioso ꝓfesso ad ecclesiam parrochialem. cxxiii

Patrono laico non pñtatato infra tempus semestre episcopo statim incipit tempus currere si bñficium vacet de iure et de facto. cxxiii.

Collatio seu pñtatio facta ꝑ possessorẽ etiã violentũ ꝺ cui⁹ violẽtia clare nõ cõstat valz ⁊ tenz cxxiii

Si pñtatus ꝑ veꝝ patronum infra tempus debitũ et ꝑ ordinarium nõ admissus in manibus patroni etiam post sex menses renũciet patronus iteꝝ p⁹ semestre poterit pñtare. cxxiiii.

Patronus põt loco religioso iuspatronatus dare absq; alia vniuersitate de licẽcia tñ epi q̃uis alit̃ absq; vniuersitate vẽdi nõ possit cxxiiii

Maritus rõe dotis in qua cõprehendit̃ iuspatronatus potest pñtare cũ censeat̃ reꝝ dotalium dñs

Si tñ marit⁹ et vxor in pñtando diuersos cõcurrant pñtat⁹ ab vxore prefertur. cxxiiii.

Litteris epi in quibus narrat se ad alterius pñtationem ticiuz instituisse creditis etiã quo ad pñtationem .h.d. cxxiiii.

Si monasteriuz ad qꝺ parrochialis ecclesia in spiritualibus et tempalibus pertinet et etiam monachi curam aiaꝝ hñtes pñtant epo clericum secularem ꝑ ipsius mortem põt eadẽ eccl'ia tanq̃ vacãs impetrari .h.d. fo. cxxiiii.

Quartus

De sponsalibus. Rubrica.

Cohabitatio supueniẽs post infanciã et pubertatem ratificat matrimonium per infantes contractum .h.d. cxxv.

De despon. impu. Rubrica.

Pubes contrahẽs cum impubere etiam per ꝟba de presenti añ tempora pubertatis potest cum alio pubere matrimoniũ contrahere nõ obstante promissione iuramento firmato et superioris prohibitione cxxv.

De conditionibus appo. Rubrica.

Licet modus adiectus in dimẽbratione seu ordinatione facta per legatũ sub modo non seruet̃ ordinatõ nl'omin⁹ vz nec resoluit̃ ipo iure. cxxv.

Qui filii sint legittimi Rubrica

Impator in terris suis tantum quo ad hereditates legittimare põt papa autẽ id potest vniuersaliter inferiores autem potestatem legittimandi ñ habent cxxv.

Quintus

De accusationibus Rubrica

In causa iniuriarũ etiam ciuiliter intenta requirit̃ specificatio non tñ tanta quanta in obiectibus q̃ sunt magis odiosi cxxv.

De excessibus prelatorum. Rubrica

Unio ex falsa cã seruata iuris forma valz licet veniat reuocanda. cxxv.

Vicaria ꝑpetua põt vniri mense episcopi vl' abbatis et tunc transit in tempalem qm̃ ad nutũ possidentis mense instituit̃ rector et beneficium mensale censetur. cxxvi.

De iniuriis et damno dato Rubrica.

Iuxta qualitates et circumstancias que augent vl' minuunt iniurias iudex taxet eas in certam quantitatem in qua vel infra quam lesus iurat et subsequenter in quantitate iurata cõdempnet. cxxvi.

Actio iniuriaꝝ etiã ciuilis tollitur ãnali prescriptione. cxxvi.

Damna in articulis specificata dolo vel violẽtia ꝓuenientia ꝓbant̃ ꝑ iuramẽtuz alias ꝓbari debẽt ꝑ testes interesse ꝟo ꝑ subtilitatẽ iudicis exquiritur cxxvii.

Ad extimatõz iniurie que ꝑ legittimas ꝓbatõnes haberi põt iudex cõsideratis q̃iitatib⁹. ⁊c̃. augere vel minuere taxam põt .cxxvii.

De sentencia excommunicationis. Rubri.

Sufficit opponere exceptionem in genere manifeste offense contra petentem se absolui ad cautelam. cxxvii

Si petat̃ absolutio simpl'r ab excõicatõis sentencia que dicit̃ iiusta absoluit̃ cũ cautione iuratoria. nisi ꝺ mãifesta offensa opponat̃ cxxvii.

Iudex laicus cognoscit si cl'ic⁹ cõiugat⁹ ꝑ ipsum detentus cõtraxerit cũ vnica et virgine et habitũ detulerit clericaiem priusq̃ remittat̃ cxxvii.

Terminus octo dieꝝ prefixus ad ꝓbandum manifestam offensam icipit currere ipso iure a die exceptiõis admisse cxxvii.

Adhesio appl'oni dz fieri infra tempus infra quod potuit appellari cxxviii.

Petẽs se absolui ad cautelã a sñia excõicatõis lata cont̃ eũ p⁹ appell'onẽ ꝑ ordinariuz a quo dicit se exemptũ ñ audit̃ nisi p̃mo ꝓbet aliq̃lit̃ ꝺ exemptione licet nõ plene. cxxviii.

Male absolutus nõ reducit̃ in eandẽ excõicatiõis sñiam latã ꝑ hominẽ nisi de nouo citet̃ ⁊ cõtumax existat secus in sñia lata a canone in quam reducitur ipso iure cxxviii.

Impenditur bñficiuz absolutiõis ad cautelã ꝓducenti instr̃m appl'onis ⁊ ꝺnunciationis esto q̃ alit̃ ꝺ excõicatione non cõstet cxxviii.

Interdictum singulare in aliq̃ eccl'ia potest ad cautelam relaxari cxxviii.

Met⁹ excõicatõis excusat respõdẽtẽ libello ⁊ litis cõtestatiõez ipedit maxime si ꝺ dicto metu expresse fuerit ꝓtestatus. cxxix.

Excõicat⁹ absolut⁹ cũ ꝓmissione de stando iuri si non adimpleat ipso iure reincidit in excommunicationem cxxix.

De ꝟboꝝ significa.

Auditor virtute cõmissionis sibi facte q̃ sola facti veritate inspecta ꝓcedat poterit terminos palatij abbreuiare. cxxix.

In nomine domini Amen. Anno a natiuitate eiusdez Millesimotricentesimoseptuagesimosexto .die mercurij .xxx. mensis Januarij Pontificat⁹ dñi Gregorij Pape .xi. Anno sexto. De voluntate ⁊ vnanimi consensu omniū dñorum meorum coauditorum sacri palacij Apostolici protunc in Rota sedentium. videlicet Roberti de Stractoñ. legum. Arnoldi Terreni decretorum. Galhardi de Noua ecclesia decretorū. Johannis de Nayrolijs leguz. Nicolai de Cremona decretoz. Petri Cambonis decretoruz. Egidij Bellemere vtriusq; iuris. Bertrandi de Alamo legum. ⁊ Johannis de Amelia leguz professoz. sedētium eriaz tunc in Rota cum dictis dñis Auditoribus Et consentiente Reuerēdo in Christo patre dño Bertrando Episcopo Pampilonen. leguz doctore olim predicti palacij causaz. tūc vero Cōtradictarū audientie dñi nostri Pape Auditore. Ego Guilhelmus Durboth Alamanus decretoruz doctor minimus et inter dominos meos Auditores minor. conclusiones seu determinationes aut decisiones infrascriptas quorundam dubioz in qbus finaliter omnes vel maior pars dñorum meorum predictorum ⁊ aliorum postea superuenientium remanserunt ad perpetuam rei memoriaz cepi colligere ⁊ scribere. continuando vsq; ad Annum dñi. Mccclxxxj. ad mensem Maij. Et hoc sub correctione ⁊ emendatōne omniū dñorum meoz predictorū ⁊ alioz superuenientiū ⁊ melius sentientiū.

De constitutionibus. ℟ica.
Numero alias.ccxlvi.

Sequens decisio.h.d.statutū capituli pōt est pro bari per testes.quia scriptura non est de esse legis.h.d.

Uel sic constitutio ꝓbatur per testes. qz ad esse eius nō est necessaria scriptura.h.d.de quo vide Bar.in.l.de quibus.ff.de legi.per Ray.in.l.consuetudinis.C.que sit lō.consue.ꝛ per Bar.in.c.i. de consti.li.vi.

Item q̄ cōstitutio siue statutū canonicoꝝ siue capituli pōt probari per testes.quia scriptura nō est de esse siue substātia legis uel cōstitutiōis ut.xxv.q.i.institutionis.et de iure iurā.c.i.in fi.i.℟ñ.li.vi.ꝛ ō renū. c.i.eo.li. Licet Jo.an.in mercu.in regula.nemo pōt ad impossibile.pertractādo.q.predictam.Et multas solutiōes ponendo.Et inter alias Pe.de bell'.pt̄.dicentis.nō esse peccatū dicere q̄ scriptura sit de esse legis.per.l.humanū.C.de legi.dicat dictū Pe.habere multū equitatis.Et dicit q̄ si p̄inceps esset necessitatē scripture imponeret cōstitutionibus inferioꝝ ita q̄ aliter facte non valerent.nisi de scripte ꝓmulgarent̄.Et respondet ad iura p̄imo introducta. tñ aliqui dñi dixerunt q̄ si statutum esset antiquū ꝛ de lōginquissimo tē poze quod nisi esset redactū in scripturā difficulter probaret̄.nam huiusmodi antiqua facta melio⁹ probantur per scripturam q̄ per testes propter labilem hominū memoziam.prout le.ꝛ not. de proba.tertio loco.ꝛ.c.cū causam.de fi.instru.cū Jo. et.c.cum.P.ad istā materiam vide Archiō.i.di. lex scripta.

De ℟ptis.℟ica.
Alias.xxviij.

Sequēs decisio.h.d. q̄ clausula quouis alio mō respicit personā dūtaxat expressam.Uel sic q̄ cl'a quouis alio modo includit omnē moduꝝ vacandi ꝓ personā expressam.h.d.Uel sic q̄ impetrās cū clausula quouis alio modo sufficit q̄ probet vnū modū vacandi in gracia expressum per eandē personam nō per diuersas.h.d.Uel sic q̄ impetrans exprimere debet certū modum vacationis ex certa persona.et tunc clausula seu quouis aliomodo cōprehendit alium modum ex dicta persona prouenientem.h.d.

Item si mandaꝫ alicui prouideri de certo beneficio certo modo vacante. puta per constitutionē.execrabilis. adiecta clausula seu quouis alio modo vacauerit si non vacet predicto sed alio modo.puta per constitutionem.de multa.uel per nō ꝓmotionē ad ordinē pbr̄atus.ut in.c.licet canō.ō elec.li.vi.uel per cōtractū mr̄imonij.ut i.c. i.de cle.cōiuga.uel ꝓ ingressum religionis.de regula.beneficium.li.vi.fuit dubitatū vtrum de dicto beneficio sic alio modo q̄ expresso in gratia vacante posset prouideri impetranti. Super quo dñi erāt varij ꝓpt̄.c.suscepturꝝ.de ℟ptis.li.vi.ꝓ qō.c.aliqui dñi declinabant in partē negatiuam. qz vno modo expresso nō venit alius ut ibi.ar.c. nōne.de presump.hoc verū nisi aliud appareret: de intentione mandantis.ut in.d.c.suscepturn.i. ℟ñ.puta qz papa mandat alicui prouideri de beneficio vacante per resignationē.uel alio quocūq; modo vacauerit.tunc.n.secundū Jo.an.ibidē venit omnis aliuſ modus vacandi.ꝛ hoc ꝓpt̄ clausulam antedictam.pro quo allegat ipse.c.cum alii quibus.in fi.et.c.duobus.in fi.eo.ti.et.c.si motu proprio.de preben.eo.li.Cuius opi.indubitanter est vera ꝛ seruareꝫ in omni vacatione contingenti per eandē personam.nam predicta clausula seu quouis alio modo respicit omneꝝ modum vacandi per eandē personam. Secus si per diuersaſ scōm Lap.ibidem.licet do.Jo.cal. in quadā sua qōe.que incipit papa cōtulit.tenuerit disputando omnē modū vacandi venire.etiā per aliam personam sub clausula antedicta. Ratio p̄ima sua fuit hec.quia predicta clausula omnē moduꝝ includit secundū clausularum intellectū ꝛ cōpetentem. secundū eum facit.quia clausula nō adijciē ad subiectum restrictū sed generaliter.ꝛ plus imp̄imit relatio generalis.maxime cū hec disiunctiua coniunctio terminū precedentem non repetat saltem restrictiue ꝛ vniuersaliter in vno solo suppoſito verificaꝫ.Et qz mens verbis nō repugnat que omia copioſe fundat per iura multa.Et ad ratiōes omnes in contrariū all'.respondet.cuius opinio.do. Egi.intellexit ꝛ veram putauit in beneficio iam vacañ.de quo prouidetur uel prouideri mādatur per papam.nam nō potuit videre qua ratiōe hoc casu recedendū foꝛet a ꝓpria significatione verboꝝ.Consentit tñ bene q̄ opi.Lap. quam seruat prealleg.locum sibi vendicat in beneficio nōdum vacañ.de cuius vacatione certa sperāt in certam personam.puta mandaꝫ prouideri alicui de certo beneficio cū illud vacare contigerit per assecutionē pacificā alicuius beneficij uel contractū matrimonij uel quouis alio mō.ꝛē. nam tūc secundum eū.qz ad illam personā solū papa habuit respcm̄ solū intelligiē de illa.ar.c.p.ꝛ.g.ꝛ.c. cū olim.ō offi.dele.ꝛ plus facit scōm eū ad hoc quedaꝝ rō ab extrinseco sumpta q̄ ius aliq̄ō positiuuꝝ. puta clausula uł alio quouis mō fuerit introducta a papa ad tollendū fraudes quas propter.c.suscepturn aūdictū aduenieb̄at obtiñ.b̄ficia que sperabant

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

vacare cõtra impetrantẽ. que fraus cessat si vacat per aliã personã. l. fi. ℣. cui dulcia. ff. de vi. tri. et ole. le. que all'. pro dicta opi. nõ ponit verbũ alio secundũ ipsum Reuera salua reuerẽtia tãti pñs ⁊ dñi mei. ego nõ video driaz inẽ casuz ⁊ casum. nã siue de vacañ. siue de vacaturis ꝓuideaẽ siue ꝓuideri mãdeẽ: loquor de certo bñficio: sẽp exꝓmit certus modus vacãdi p certã psonã ⁊ vtrũq; casũ exꝓmit papa. in. c. susceptũ. si rite inspiciaẽ. naz in primo Rñ. mandaẽ ꝓuideri de certo bñficio certo mõ vacãte in certã personã. In secũdo casu loquit de vacañ. in quo casu razo vidi poni clausulã seu alio quouis mõ. Sz si ponereẽ credo idẽ qõ i primo casu. qz nõ video rõem diuersitatis. Sz credo rationẽ vtrobiq; vniformẽ. ergo idem ius. de transla. inẽ corpalia. cũ si. Est tñ quedã regula siue ordiatio in cancell'. dñi vrbani pape. v. declarata p dñm Sre. xi. que facit pro ⁊ cõtra in. q. nra. Ordinatio vero vrbani stat sic. si petaẽ alicui de certo bñficio ꝓuideri ⁊ in supplicatione sup hoc signata nõ fiat mẽtio de reseruatiõe. q; lz impetrans hmõi habuerit ⁊ producat reseruatiõz de bñficio antedicto. lre sup hoc cõficiẽde nõ expediaẽ cuz narratiõe reseruationis ei⁹dẽ. sed cũ clausula. si nõ fuerit alteri ius quesitũ mãdabiẽ sibi ꝓuideri. Dñs nr Sre. nõ vult q; stilus prefatus serueẽ tpe suo. qz qñ prouidet uel ꝓuideri mandat. nota hec verba ad ꝓpositũ nrm. intẽtio sua est prouidere: quocũq; mõ ad ipsuz ptineat nisi esset generaliter reseruatũ. qz tunc nõ intendit ꝓuidere uel mãdare ꝓuideri. nisi in supplicatiõibus de generali reseruatione fuerit facta mẽtio. ⁊ illa generalis reseruatio fuerit specificata. Ex qua regula cõcludi tur nullã fore driam inter ꝓuisionẽ factã uel mandatũ de ꝓuidendo certi beneficij vacañ. apparet etiã oẽm modũ vacãdi includi vno excepto vide licet generali reseruatiõe. que reuera nõ respicit modũ vacatiõis sed potius modũ affectiõis beneficij siue ptinentiã collatiõis. et ideo meo iudicio modicũ faciũt predicte regule ad ꝓpositum. Fuit igiẽ cõclusum per oẽs opi. Io. an. et Lap. fore tutiorẽ et sic eligendã ⁊ seruandã ⁊ hacten⁹ sic fuisse obseruatũ in rota. ar. c. iuuenis. de spon. cum si. vide aliã similẽ infra Sub numero. crli.

Additio vide hic qd opetur clausula quouis alio mõ in lris apl'icis apposita. et dic q; cõcernit oẽs modos vacatiõis sed nõ psonas. Et iõ si impetratur beneficiũ ut vacãs per mortẽ ticij uel quouis alio mõ nõ haberet illud si vacat per mortẽ alterius. Et idẽ si dixit p mortẽ ticij qui decessit in tali loco ⁊ tali die. Nã si alio loco et alio die obijt beneficiũ similiẽ nõ habebit ꝓpter specificationẽ quã fecit. nam ut dicit Lap. mors ticij nõ ẽ mors alterius. nec mors vno loco et tempore est mors alio loco et tpe. sed mors est modus vacationis. dicta ergo clausula quouis alio modo modos omnes vacationis cõcernit. sed nõ concernit qualitates modoz. et ideo volens caute impetrare debet dicere per mortẽ ticij uel quouis alio modo. uel cuiusuis alterius uel quouis alio tempore et loco. Sed tu dices. c. susceptũ. soluz exꝓmit de modo vacationis. quo casu falsa exꝓssio viciat. nisi adiungatur clausula quouis alio modo. sed locus et tempus sunt qualitates adiecte: quarũ exꝓssio non requiritur nec reperitur hoc iure cautum q; illarum falsa exꝓssio ficiet ul' q; sit necessaria. Dic ergo q; clausula quouis alio modo nõ concernit dictum modum vacationis et qualitatem adiectam que est modus modi. cũ modus sit quedam qualitas. ff. de transac. l. cum hij. ℣. modus. C. de hijs que sub mõ. per totum. ⁊ in. c. verum. de condi. appo.

Alia additio. non est necesse q; exꝓmatur in impetratione ex cuius facto uel morte vacet. ut notat do. Cal. in preallegata. q. circa finem.

Numero alias. xxxiij.

Sequens decisio. h. d. vbi causa cõmittitur q; termínis non seruatis: sed sola facti veritate inspecta procedatur. seruandi sunt termini. cle. sepe. ó verbo. signi. h. d.

simpliciter procedere

Tem quando cõmittit causa in pallat. ut terminis non seruatis sola facti veritate inspecta procedatur possunt termini substantiales. videlz ad ponendũ et articulandũ et dicendũ cõtra articulos ⁊ ad ꝓducendũ oĩa ⁊ dicendũ contra producta scõm stilũ ⁊ morẽ palacij seruari cõsueti ad arbitriũ iudicis abbreuiari. sed totaliter nõ omitti. Alij vero nõ substantiales possũt omitti ita q; termino ad libellandũ omisso põt terminus. viij. uel. x dierũ ad ponendũ et articulandũ siue ad dãdum articulos cõcludentis assignari. nam scõm Io. mo. in. c. fi. de heret. li. vi. sup verbo figura vigore illius solius verbi põt iudex incipe ab articulis. gbus ꝓbatis statim ꝓcedere ad sniaz.

Multo fortius vigore predictoz verboz que vltra alia in cle. dispendiosam. de iudi. ⁊ in cle. sepe. de ver. sig. debent alquid operari. xix. di. i me moriã. de priui. in bijs. ⁊. c. fi papa. li. vi. ad dicẽdũ vero cõtra articulos põt terminus assignari ad primũ diem ad ꝓducendũ omia etiã ad primã uel secundã diẽ. Ad dicendũ vero cõtra ꝓducta scõm multitudinẽ ꝓductoz. si vero debẽt ꝓduci testes extra cur'. fiat ut moris est. predictũ aũt moduz procedendi inuenit primo dñs Vrbanus papa. v. ad impendendũ celerẽ finẽ litibus qõ vtiq; erit faciendũ ne lites fiant imortales et ptes fatigentur

laboribus et expensis. de do. et contu. finem. de offi. or. ut litigantes. li. vi. de re. spo. frequēs. e. li. vi. Dñs vero Egi. credebat q; si termini ad ponendū ꝛ producendū omnia omitterent dūmodo assignaretur vnus cōmunis terminus peremptorius partibus ad proponendū ponendum et probandū omnia que vellēt in causa q; ꝓcessus nō esset nullus. quia totus stilus ꝛ rigor iuris scōm eum sublatus est per dicta verba in cōmissione expressa. Sed q; iste cōmissiones hodie nimis faciliter obtinent et multa dubia oriebantur ex eisdē. Idcirco auditores de quoꝝ numero ego Guilerm⁹ tūc eram. postea fecerunt quandā ordinationē de modo procedendi vigor ꝙ cōmissiōis añdicte talis tenoris. Quia nōnulli dubitantes de modo ꝓcedendi vigore cōmissionis facte ut sola facti veritate inspecta ꝛ terminis nō seruatis uel abbreuiatis: procedatur. Ad tollendū omne dubiū sic erit procedendū videlicet in beneficialibus et alijs caīs in quibus alias de iure cōmuni summarie simpliciter ꝛ de plano. ꝛc. procedit ut predicta verba si ea omnia in cōmissiōe exprimantur aliquid operētur si partes sint in cur. ꝛ sint pītes omisso termino ad libellandū et recepto statim iuramento de calūpnia a partibus quod tñ si tunc omittatur potest recipi in quacūq; parte litis ad dandas positiones et articulos cōcludentes terminus. x. dierū ad dicendū contra articulos ad primā ad producendum omnia etiā ad primā diem ad dicendum vero contra producta scōm multitudinem producto⁹ arbitrarie in prima instantia assignat. In secunda vero et tertia instantijs ad ponendū et articulandū ad scōm diem et alij termini ut s. i prima instantia obseruentur. Si vero vna partiū fuerit absens ita q; in eius absentia ꝓ audiē. fit processum uel procedendū si in predicta cōmissiōe de ipsius absentia fiat mentio ꝛ concedat q; sola facti veritate inspecta ut. s. procedatur seruet modus procedendi antedictus. alioquin oēs termini pallacij seruenter ut est moris. Si vero vnum de duobus predictis in cōmissione concedatur. puta q; sola facti veritate uel terminis nō seruatis procedatur seruent oēs termini pallacij. sed abbreuiantur ad arbitriū iudicis. ¶ In causis vero ꝓbanis si cōmittatur causa q; summarie simpliciter ꝛ de plano. ꝛc. ac sola facti veritate inspecta et terminis nō seruatis procedat seruetur modus procedendi ut in causis beneficialibus supdictis. seruata semp distinctione de pītia uel absentia partiū superius annotatis. Si vero cōmitteretur causa ꝓbana simpliciter ꝛ de plano. ꝛc. Sz q; sola facti veritate inspecta procedat tūc potest procedi summarie simpliciter ꝛ de plano. ꝛc. omēs tamen termios pallacij in summario processu seruari cō

suetos obseruando et in nullo abbreuiando. si vero conceditur q; terminis nō seruatis uel abbreuiatis ꝓcedatur tunc omēs termini in causa ꝓbana seruari cōsueti obseruent. sed abbreuiant ad arbitriū iudicis. Si vero vtrūq; concedit: videlz q; sola facti veritate. ꝛc. et terminis nō seruatis ꝛc. tunc oēs termini ut in processu summario seruent et etiā abbreuient ad arbitriū iudicis. que ordinatio facta fuit Ro. āno dñi. M. ccc. lxxxvij. die Januarij pōtificatus sanctissimi in xp̄o patris et dñi nr̄i dñi Urbani diuina ꝓuidētia pape. vi. anno secundo. ¶ Additio nulla precedente petitione q; articuli duplici funguntur officio. tenēt. n. locum petitionis et locum facti probandi scōm Oldra. q. ccxxiij.

Numero alias. xlij.

Sequens decisio. b. d. statur soli iuramento cum quis allegat se nō posse consequi iusticiā in partibus quo ad ꝛptum obtineñ. in curia. b. d.

Item si impetrat cōmissio de speciali mādato in quo narrat impetrās se nō sperare posse cōsequi in partibus iustitie cōplementū sufficit hoc ꝓbare p solū iuramentū impetrantis. q; ea que consistunt in mente uel aia alicuius aliter ꝓbari nō possunt de sen. ex. si vere. de ꝛp. statutū. et ibi p Jo. an. sup. ꝭ. saltem per proprīū iuramentū. li. vi. facit c. ut circa. eo. ti. et li.

Additio nec pōt probari certior ꝓbatio q̄ per iuramentū eius de cuius animo et ꝓposito dubitat seu querit. ut insti. de acti. ℈. alie. ff. de accu. l. si cui. ℈. hijsdem. et per Bar. in. l. inter omnes. ℈. recti. ff. ō fur. ꝛ in. l. ij. ℈. si a pupillo. ff. ꝓ empt.

Numero alias. xlij.

Sequēs decisio. b. d. opi. Jo. an. posita in. c. duobus. de ꝛp. li. vi. hodie seruat in Rota. b. d.

Item voluerūt dñi q; opi. Jo. an. posita in. c. duob⁹. de ꝛp. li. vi. sup gl. fi. i noui. tanq̄ equa ꝛ fauorabilis paupibus ymo scōm aliquos tanq̄ vera et iuridica ꝓpter cl'as non ob. hodie in gracijs pauperū positas de cetero seruetur.

Numero alias. lxxvi.

Sequēs decisio. b. d. non sufficit per edictuz citare in vno loco. ꝛc. b. d.

Item si cōmittat causa cū potestate citandi per edictū in curia et in locis vicinis in partib⁹ affigendis non sufficit q; fiat executio in vno loco vicino quā tūcunq; publico sed requirit q; i plurib⁹ locis et equat ꝛ ad minus in duobus. q; pluralis locutio. ꝛc. de reg. iu. pluralis locutio. li. vi. facit gl. Jo. an. in cle. causaz. sup. ꝭ. loco. de elec. et q; forma mandati hoc bz que ē diligent seruanda. ō ꝛpt.

cū dilecta. de prēben. cui de nō. li. vi.

alias. lxvij.

Sequēs decisio. b. d. si cā vni auditori commissa hoc expresso alteri cōmittatur eo ipso causa a primo auocata censetur. b. d.

Tem si impetrat q cā cōmissa vni auditori cōmittat alteri ⁊ signet audiat talis. auocata cā a primo auditore censet sine expressa reuocatione. qz satis cōstat de mente cōmittentis alteri q voluerit cām a primo reuocare. Itē exquo fit mentio de prio ℞pto in se cūdo pmū reuocat. ō ℞p. cetex. ō re. spo. audita Additio. oportet ergo ut reuocet primū ℞ptum. per secundū q fiat expressa mētio de prio. Item q res cōtēte in prio noiatiz exp̄mant in scdo. Itē exprimi debēt psone iudicū. ⁊c. que sunt substantialia ℞pti et hec vera cum ad diuersos iudices uel auditores impetrat ℞ptū. vbi aūt impetratus ad eundē seu eosdē tunc sufficit q in secūdo dicatur nō obstāte prio. nec alia expressio est necessaria. ut not. Hosti. et do. an. in. d. c. audita. et i. c. ij. de do. et contu.

Numero alias. lxviij.

Sequēs decisio. b. d. ex pluribus narratis in cōmissione sufficit vnū esse verū. ex quo sequi possz effectus licet alia sint falsa. b. d.

Tem lz plura capitula in cōmissione obtēta narrent quoz aliqua sunt falsa aliq̄ vera. Si ex veris pōt sequi effectus et conclusio valet cōmissio iux not. in. c. ex pte cōuentreñ. inter ceteras. et. c. olim. de ℞pt. faciunt not. in simili de ꝓba. c. licet. ⁊ de iudi. exhibita. in vltia gl. ¶ Additio q si plura copulatiue ponunt in cōmissione quoz alterum per se sufficit et tunc illud solū sufficit ꝓbare ita tenet glo. in. c. ex pte. el. i. de ℞p. hoc est verū nisi vnū de copulatiue in oratione positis veniat qualificatiue ad aliud. quo casu vtrūq; probandū est. ut in. c. licz causam. de ꝓba. vbi ponēs testes falsos ⁊ corruptos deposuisse hz probare totā orationē. s. corruptos et falsum dixisse. nec sufficit ꝓbare solū dixisse falsum nisi ꝓbet etiā corruptos qz ista qualitas seu verbū corruptos qualificat totā orationē facit qō not. Bar. in. l. diuus. ff. ō re. iudi. per qō dicit Archi. in. c. ij. de testi. li. vi. q si in eodē artic. plura accumulanē indistincte non sufficit alterū probare vnde instruit ponentē nō esse verbosum hec vera nisi ponēs astringat se ad vtrūq; probandū qz tūc mos ei gerendus est. ff. de proba. l. circa. saluo nisi in fine articuloz ponat clausula videlz nō astringens se ad vtrūq; probandū. ⁊c. ut not. in. d. c. licet cām. et vide p Hosti. in sum. de ℞p. ℣. et de ipsius. ℣. cū duo. ⁊ per do. Simo. de bzosano in cōmento regule. in toto. de reg. iu. li. vi. vltra du

as cartas. Numero alias. lxxj.

Sequēs decisio. b. d. per ℞ptū impetratū p clez cū cōtra laicos absq; clausula. ⁊c. religiosus a quo nominati habent cām cōueniri nō pōt. b. d.

Tem si clericus impetrat rescriptū cōtra laycos noiatim expressos sine clausula et quosdā alios. ⁊c. licet predicti layci nominēt aliquos religiosos tanq̄ dños a quibus habēt cām coram iudice. tñ cōtra illos iudex ꝓcedere nō potest. marie si noiati de hoc excipiūt. tū qz nō sunt de expressis nec inclusis. tuz qz sunt maiores psone expressis ar. eox que le. et not. in c. pastoralis. ⁊ c. sedes. de ℞p. facit cle. nō potest de procu.

Numero alias. lxxvij.

Sequēs decisio. b. d. si cōmissio signet per verbū audiat. ⁊c. ⁊ ꝓcedat summarie. ⁊c. oia in cōmissione cōtēta cōmissa censent. b. d. Uel sic. in cōmissione signata p verbū audiat ⁊ ꝓcedat summarie. ⁊c oia in ea petita cōcedunt si cācellata nō sunt. b. d.

Tem si petit cōmitti causa cū ptāte procedendi summarie simpliciter et de plano. sola facti veritate inspecta ac termis nō seruatis uel abbreuiatis si signet audiat. ⁊c. et ꝓcedat summarie. ⁊c. nihil in cōmissione cācellando oia petita censent cōmissa. de ℞p. olim de dona. cum dilecti.

alias. lxxxiiij.

Sequens decisio. b. d. non redditur gracia surrepticia si impetrans nō probat creationē beneficij uel dotationem in ea narratam nec ad illam probandum tenetur. b. d.

Uel sic. narrans in gracia se tenere beneficiū per eum creatum uel dotatum creationē probare non tenetur. b. d.

Tem si quis narrat in gra se tenere aliqō beneficiū per ipsum creatū ⁊ dotatū non astringit ad ꝓbandū hmōi dotationem ⁊ creationē. nam sufficit fieri mentionē de corpe beneficij quod quis obtinet licet nō exprimat qualitates ipsi9 beneficij. et si exprimat hoc fit ad superhabundantē cautelam que sibi obesse nō debet. ar. not. in cle. si dignitatē. de prebē.

Numero alias. xcij.

Sequēs decisio. b. d. cōmissio releuans ꝓ arti. admittendis. ad secundā ⁊ tertiā instantiā mīme se extendit. b. d. Uel sic. cōmissio q articuli obiecti ui admittant post terminū se nō extendit ad secūdam ⁊ tertiā instantiā si in illa melius specificari possunt. b. d.

Tem q cōmissio impetrata in pria instantia q articuli obiectiui post terminū illius instantie dati nō obstañ. lapsu eiusdez termini etiam male specificatis admittant. dum

modo alias sint ꝓbabiles per testes nō extendit ad secundā uel tertiā instantiā in quibus pars de iure cōi poterit melius specificare et alios de novo in termino dare. per. l. per hanc. C. de temp. ap. de fi. instru. cum iohānes. erquo enim hz ordinariū remedū nō est recurrendū ad extraordi. ff. de mino. l. in cāe. hec vera si materia sit talis. que posset in secunda uel tertia instantia specificari. Secus vero si alio modo nō posset specificari. puta qz negatiua uel alias impossibilis ad specificandū tunc. n. si repetita fuit in termino potest z debet admitti in secunda instātia ad ꝓbandum vigore prime cōmissionis.

Numero alias. ciij.

Sequēs decisio. h. d. cōmissio cōtra duos impetrata victo uel mortuo impetrante fuit. h. d.

Uel sic. nova cōmissio est necessaria inter duos reos simul cōuentos volentes inter se opponere: si ille qui primo cōmissionē obtinuit succubuit. h. d.

Tem si. a. impetrat cōmissionē cōtra. b. z c. et a. succūbat auditor inter. b. z. c. vigore hmōi cōmissionis non pōt procedere. qz nullus istoz obtinuit cōmissionē hanc cōtra alium z qz mutate sunt psone videlz qui primo fit reus nunc est actor. Voluerūt dñi q opus esset noua cōmissione. nam res inter alios acta. rē de re. iudi. quis. cum fi. de offi. deleg. p. z. g. de tertio vero supueniente pro suo interesse ad cām vide Inno. de spon. ueniens. de re. iudi. cū super de testi. ven ens.

Numero alias. cvi.

Gratia in forma pauperum cōcurrens cū speciali cō tinente etiā clausulā nō obstañ. si pro alio. rē. et maiorē summā prior in diligētia illi preferr. h. d.

Tem q gre in cōi forma pauperū et speciali in qua licet exprimat maior summa z clausula nō obstañ. si pro alio. rē. dūmodo ad eandē collationē. reputant pariles et ideo si sint in data cōcurrentes qui aliū preuenit litteras suas presentando erit potior postea i beneficio vacañ. iurta. ij. Rñ. c. duobus: de Rp. nō ob. c. si pro te. ad qō rñde prout respōdet Jo. an. Pau. z Stepha. in cle. cū ei quē. de cō. prebē. et hoc videt tenuisse Oldra. in qōibus suis dicēs se vidisse multas snias latas pro paupi. in pallacio apl'ico. In hanc etiā opi. declinauit dñs viua rien. Dñs Egi. bellam. contra propter nota. Jo. an. in. c. si motu ꝓprio. et qz specialis gra statim afficit prebendam. ut in. c. eū cui. de prebē. li. vi. generalis vero nō ante purificationem de cōcess. preben. cum ei quem. in cle.

Numero alias. rcij.

Narranti plures modos vacandi sufficit vnū modum probare.

Tem si impetrās aliquā ecclesiā prochialem narrat in gra sua ipsam pluribus modis vacare puta p cōstitutionē execrabil de multa. z q nō fuerit ad sacros ordies ꝓmotus infra annū sufficit impetrāti vnū modus vacandi qui sufficeret ꝓbare. de prebē. cū iam dū dū. de ap. significauit. de excess. pre. graue. de pro ba. licet. de Rp. c. ij. Supfluū enim esset ꝓbare vltimū modū vacandi si ꝓmoueri nō tenebat. puta per cōstitu. execbilis. uel de multa. esset priuatus Cessante. n. cā. rē. pro quo dicto faciūt no. Jo. an. in nouel. de testi. pītium. sup glo. articulus. in fi. li. vi. Aduerte z intellige cōclusionē qñ impetrās probat primū vacandi modū puta per cōstitutiōz. execrabilis. Si vero ꝓbat tertiū modū. s. p. c. licet canō. In hoc dñi erant varij. OJaior tñ pars dixit idem in hoc scō casu qō in prio. Dominus Egi. cōtra z alij alij. nā vno modo pure dispositiue asserto oēs alij mōi censent esse negati. modo impetrās hic pure z dispositiue asseruit modū vacandi p cōstitutiōz execrabilis. ergo negauit modū vacandi. p. c. licz canō. de presump. nōne. Preterea nō sequit tenuit per annū pacifice z nō fuit ꝓmotus ergo vacauit per decre. licet canon. nisi addat et canonice tenebat. nam ꝓpatio presupponit habitū. ut. l. vna. ꝑ. i. ff. de iniusti. rup. z irrit. testa. et p hoc dicit oia arguñta in contrarium facta sublata.

Numero alias. crv.

Sequens decisio. h. d. cōmissio accessorie impetrata cōtra absentē nō est ei in ptib⁹ intimāda. h. d.

Uel sic cōmissio q sola veritate inspecta. rē. si in vim illius emanet citatio legitia potest deinceps per audientiā procedi. h d.

Tem q in vim cōmissiōis impetrate pre absente ut ꝓcedi possit sola facti veritate inspecta terminis nō seruatis uel abbreuiatis poterit ꝓcedi ꝓper audientiam in absentia ptis. nec est necessaria intimatio ipsi absenti faciēda. nam si causa sit in curia per apl'lationē uel cōmissionē de speciali mādato deuoluta citata parte legitime pars debebat venire uel mittere ꝓcuratorē instructū sufficienē ad oia que possent occurrere uel impetrari in cā contra euz q si nō fecit tenet totū qcquid fit in eiꝰ absentia ꝓpter cōtumaciā ipsius. ar. c. statuimus. de elect. li. vi. z. c. cupientes. e. ti. z li. z de app. sepe. iet c. cozdi. li. vi. ut li. nō cōtest. qñ frequēter. ō eo qui mit. in pos. c. fi.

Numero alias. crxiij.

Sequēs decisio. h. d. Erroz nois illiꝰ cōtra quem Rptū est ipetratū nō nocet. h. d. Uel sic erroz nominis uel cognois nō viciat cōmissionē si p circūstantias potest de persona cōstare. h. d.

error nominis cui rescripto nil nocet rescriptum

Tem q̃ error nois siue cognois illi⁹ contra quē impetrāt cōmissio dūmodo p alias quas alias circūstantias possit cōstare de psona q̃ sit illa que in cōmissione ē exp̄ssa nō viciat ꝓcessum habitū cōtra psonā eandem marie si fiat executio citatiōis vigore dicte cōmissionis decrete sub vero noie ⁊ cognoie ⁊ citatus exp̄esso vero noie ⁊ cognoie ꝓcuratorē ad cām cōstituat. insti. delega. l. si qs in noie. C. de testa. si quis. facit. c. licet ex quadā. de testi. de cōsang. ⁊ affi. tua. all'. etiā p̄o hoc dictū Inno. in. c. significāte. de ſ̄p. Pro hac cōclusiōe etiā faciūt no. p Ber. Vo. Ar. ⁊ Jo. mo. i. c. cū in multis. ó ſ̄p. super. ℔. nois. li. vi. ¶ Additio et si ꝓcedit ꝓcessus nō tenet tanq̃ factus cōtra nō contumacē. de ma. ⁊ obe. c. inter quatuor. scōm Jo. mo. in. d. c. cupientes. et Archi. in. q. ix. oia. et. c. absente. ⁊. c. ꝛe uera. ⁊. c. quarte. Et subdit Jo. an. in p̄call'. c. cupiētes q̃ quāuis ab hoie nō fit terminus assignatus nec fit appellātiōi delatū q̃ lr̄e per appellantē. i. terminū. d. c. statuimus. impetrate nullo mō valent. ⁊ sic talib⁹ lr̄is nō ob. ⁊ appellantis absentia nō obstāte ꝓcedit curia hoc casu ⁊ admittetur ꝓsequēs tunc appellatiōz etiā post terminū dūmō res sit integra. ar. in. c. in cāis. de elec. ⁊. ff. de cē. fi. l. iij. scōm eū et etiā Inno. ⁊ Hosti. ibidē. Istud vltimū. s. ꝓsequentē appellationē admittendū nō videt̄ p̄cedere nec in actore nec in reo. In actore. n. nō. q̃ pena nō seruantis tpa. d. c. statuim⁹ est ut negociū nō deuoluat̄. ut in cle. cām. de elec. Itē in reo hoc nō videt̄ etiā posse ꝓcedere si. p̄o barent̄ oia tpa elapsa a die noticie q̃libet habite. q̃ sic notitia talis p̄eiudicat appellato etiā si notificatio facta nō sit ut. s. causa dicat̄ deuoluta. ut. d. cle. cām. ⁊ ꝓcedi posset in eius absentia ita ergo curret sibi tēpus ad deducendū illam ad curiā vbi appellans illā nō deduxit. si. n. verū est q̃ ꝓmissi q̃ appellans nō seruasset tpa etiā re integrā nō possit in curia ꝓsequi. idem esset in appl'lato nō seruāte si sibi notificatū fuisset ut vtriusq̃ equa esset cōditio. sed ex quo cle. cām. equiperat notificationē et sciam appellati. Idem dico in appellato qui p se sciuit si a tpe scie nō seruauit tēpora. videt̄ ergo q̃ posset reus. s. appellatus p̄o sequi nō obstante lapsu tpis vbi nec fuit intimatū nec sciuit. et vide q̃ not. Pau. in. d. cle. cām. super. ℔. demū. vbi colligit̄ q̃ hoc posset habere locū in appellato ꝓsequente etiaz post tēpora re integra. marime q̃ quo ad appellantē negociū videtur deuolutū. nec ei ꝓuidet cle. causaz. sed p̄o uidet solū appellato p̄o quo dicto. s. q̃ in nullo possit habere locum. facit quod not. Compost. et Archi. in dicto. c. statuimus. super. ℔. de iure. sciz q̃ index p̄imo habet videre an tpa sint seruata.

Numero alias. cclxiij.

Sequens decisio. h. d. impetrans beneficium per pacificam possessionē alterius cū clausula uel quouis alio modo quocūq̃ modo vacat beneficiū ipsum habebit. h. d.

Uel sic. gratia cum clausula ul' quouis alio modo si exp̄essius est in ea certus modus vacandi ꝓsequi aliter per assecutionē sortitur effectum etiam si illo modo. non vacet. hoc dicit.

Tem q̃ habens gratiā de certo beneficio cum illud vacare cōtingerit per assecutionem pacificam alterius beneficij ⁊ nominatim exp̄essi cum clausula seu quouis alio modo licet illud nō vacet per assecutionē illi⁹ benef.cij exp̄essi in gratia. sed per assecutionē alterius beneficij incōpatibilis illud debebitur impetranti vigore clausule quouis alio modo antedicte. nō alteri qui forte postea per assecutionem beneficij per cui⁹ assecutionē reuera vacat impetrauit. ar. no. per Lap. de ſ̄p. susceptū. li. vi. et sic determinatur per collec. de p̄eben. de multa. et dōm Jo. de ligna. ibidem vide plenius supra in conclusione. xxviij.

alias. cclviij.

Sequens decisio. h. d. cōmissio sup causis motis et mouendis obtenta extenditur ad causas dūtaxat exortas. h. d. Uel sic mandatū extenditur ad futuras lites. dūmodo mandati verba nō repugnēt hoc dicit.

Tem q̃ cōmissio impetrata sup cāis motis et mouendis per impetrantē extendi tur dū ar it ad tunc ⁊ non postea exortas etiā si tacitū inciperet postea cōpetere actio. puta q̃ post impetrationē incipiat possidere. et spoliatus vult agere possessorie nō pōt vigore p̄dicte cōmissionis que nō extenditur ad futura ar. eoz que le. et not. in. c. fi. de ſ̄p. super ℔obo ad futuras. Secus in procuratorio in quo quis cōstituit̄ procur. ad causas motas et mouendas. q̃ quidē mandatū bene extendit̄ ad causas futuras. de ꝓcu. nō iniuste. ff. e. l. iij. et. iiij. ¶ Additio ad de hic q̃ no. Jo. an. in addi. Spe. ti. de ſ̄p. p̄esentata. ℔. rōne quoq̃. ℔. item excipit̄ q̃ est ad futuras. vbi dicit q̃ cauti⁹ loquit̄ Host. ℔. xvij. dicēdo cū ter. decre. excipit̄ q̃ ad futuras cōtrouersias trahit̄. hoc. n. intendit decre. illa q̃ habens ſ̄ptū cū cl'is generalibus in psonis et rebus trahebat aliquē nō noiatum in ſ̄pto sup cōtrouersia orta post ipetratiōz ꝓcedit etiaz cū solū in rebus erat clausula et ipsum nominatū trahebat sup tali cōtrouersia. si enim obtentū fuisset super futuris suspectum esset. quia hoc non habet stilus. ex̄. de sen. ex. ad hec. Si tū apparet de veritate ſ̄pti ⁊ certa scientia pape parendum esset. facit de resti.

spo.audita.in prin.et adde hic q̄ infra decisione ccxlij.que incipit Item si vnus ex tribus executo ribus. al's.clxxvj.

Sequēs decisio.h.d.valet cōmissio impetrata super bonis post impetrationē et forsan post lit̄.cōte.cessis seu donatis.h.d.

Tem q̄ cōmissio impetrata sup bonis nō tunc sed postea ante lit̄.conte.impetrāti cessis ꝛ donatis valet.ꝛ tenet imo scōm aliquos si cessio uel donatio fieret post lit̄. cōte. valeret ꝛ teneret per.c. abbate sane.de re iudi. li.vj.ratio q̄ ius ipsius impetrantis cōmissionem impetratā nō inficit ipso iure. quia si sic:tales exceptiones cōtingētes negociū principale possent obijci contra litteras lit̄.conte.impedirent cōtra casum.c.i.de lit̄.conte.li.vj. ꝛ contrariū no.per Inno.in.c.ex parte.b.de fo.cōpe. et est casus in d.c.abbate. et contrariū dicere esset inducer̄ aut impetrationem commissionis nō valere aut impetrantem omnino nō ius habere quod esset absurdum.ergo. Ex quo inferebat alia conclusio q̄ cessio facta alicui litiganti per tertium lite pendēte valet ꝛ tenet ut le.et nō.in.c.ij.ut li.pen.in cle. ij.eo.ti.c.i.per Inno.in addi.et est text.in.d.c. abbate sane. al's.ccxiiij.

Sequēs decisio.h.d.si committat causa in eo statu in quo erat cozā primo auditore valet cōmissio de statu cause aliter nō expressō.quia de eo cōstabit exactis.hoc dicit.

Tem si causa committat in eodem statu in quo erat cozam primo alteri auditori valet cōmissio licz status cause nō exprimat specialiter.et est ratio.quia per acta primi auditoris poterit leuit̄ ꝛ statim cōstare in quo statu est causa.ar.l.nominatim.ff.de condi.et demon.ꝛ sic nō ob.c.inter mona.de re iudi.ꝛ ō do. et contu.ex litteris.cum ibi nō.hoc verum scōm aliquos nisi per huiusmōi cōmissionez auocaretur causa a primo auditore iudice.quia tūc de toto ꝓcessu scōm eos oporteret fieri mentionē.ar.not. in loco prealle.in.c.audita.de resti.spo. et in.c. ceterum.de ſ̄p.et ibi per Inno.ſ̄ndebatur quo ad hoc sufficere: si in cōmissione petebat certam causaz cōmissam certo auditori alteri cōmitti subdendo cl'am consuetam cui⁹ cause statū dignemini habere ꝓ expresso. tūc enim papa cōmittendo alteri videt̄ ex certa scientia cōmittere et statum cause ꝓ expresso habere.ar.nō.in loc̄.prealle. et in hoc finaliter omnes remanserūt.

al's.ccxx.

Sequens decisio.h.d. nō valet tertia gratia non faciens mentionē de prima nondū extincta licz in secunda p̄ma fit oblata dimitti et tertia gratia faciat mentionem de secūda.

Tem si.a.habens gratiā in forma pauperum impetret aliud vacās beneficiū asserens se dimissurū predictam grām in forma pauperū postq̄ pacificā possessionem dicti beneficij vacantis fuerit assecutus.et anteq̄ possessionem pacificā huiusmōi beneficij habeat impetrat aliam grām iterū de alio būficio vacante faciendo mentionem de secūda gratia ꝛ nō de prima.s.quam habuit in forma pauperū: fuit conclusum p omnes hanc vltimā gratiā fuisse et esse surrepticiā pro eo q̄ nō fecit mentionē de prima gratia que adhuc mānt in suo robore nec erat extincta ante assecutionem hmōi secūdi beneficij p ipsum ipetrati et possibile foret ipsum nunq̄ assequi et sic semp primam grām retinebit et vigore illius aliquod beneficiū cadens in grām suam poterit acceptare. ꝛ quia de illa nō fecit mentionē. ergo.de ſ̄p.in nostra.si ꝓponente.et.c. ad audientiam.de prebeñ.si motu proprio li.vj.

Numero al's.ccxliij.

Sequens decisio.h.d.si causa committit̄ cum potestate citandi reum in partib⁹ seruanda ē forma cle.causam.de elec.

Tem voluerūt et ordinauerunt dñi q̄ qui committit̄ cā de speciali mandato cū potestate citādi in partib⁹ q̄ in mō citandi per omīa seruet̄ forma cle.cām. electōis de elec.ita q̄ si non fiat diligentia de pquirendo personā citand̄.in loco domicilij si tute id possit fieri lz fiat citatio in būficio de quo agit̄ ꝛ etiaz in ecclesia cathedrali nō sufficit etiā si aliquis de ecclesia asserens se ꝓcuratorē citandi dicat citandum fore absentē ꝛ petat et recipiat copiā hmōi citationis nisi cōstet de procuratorio legitimo ad hanc cām id asserentis.ar.eoz̄ que le.ꝛ no.in.d. c.cām.et.c.constitutionē.eo.ti.in cle.et.c.ꝓcur. de elec.li.vj.per Jo.an.in nouel.

Additio.intelligas de būficio non curato al's bñ iufficēt ibi facta citatio et in cathedrali. ut.s.de cisi.lxxij.que incipit.Itē q̄ in cā būficiali.

alias.ccxxxvij.

Sequens decisio.h.d. Auditor hūs dūtarat articulū grauaminis vigore spēalis cōmissi. cōtinetiz alia q̄z grauamē ad aliquē actū ꝓcedere nō pōt nisi pri⁹ articulo ḡuaminis expedito.h.d.

Tem voluerūt ꝛ ordinauer̄t dñi cōcordit̄ q̄ lz plures cōmissiones etiā de speciali mādato hūtes etiaz cl'as q̄ si p informationem ꝛc. dirigant̄ ꝛ pūtentur alicui de dñis auditoribus habenti dūtarat articulū grauaminis: tñ ipse vigore istarū cōmissionū nō debet nec pōt ꝓcedere ad aliquem actum: nisi primo expedito articulo grauaminis quo expedito si ꝓnunciet bene ꝓcessum ꝛ male appellatū remittet totam can

sam cum omnib⁹ predictis cõmissionibus audito ri ꝑmo a quo appellatũ extitit et ipse vigore illa rum ꝓcedet et faciet quod mandat fieri p dictuꝫ auditorem cui predicte cõmissiones dirigebãtur. quia ipse ei in hoc succedit. si vero ipse ꝓnũciet male ꝓcessum et bene appellatũ retinebit totum negociũ principale ⁊ de illo cognoscet ⁊ tunc pri mo vigore predictaꝝ cõmissionum ꝓcedet in cau sa vigore quarũ nullam habet potestatẽ procedẽ di nisi in euentũ quo primus auditor grauauerit. et quia euent⁹ ille euenit ꝓcedet et faciet iusticiam in dei nomine argu. eoꝝ que le. ⁊ not. in. c. ut debitus. et. c. cum in ecclesijs et. c. cum sit Romana. de ap.

alias. ccxxviij.

Sequens decisio. h. d. gratia si neutri debꝫ face re mentionẽ de qualitate beneficij modo vacãdi ⁊ reseruatione. aliter est surrepticia. h. d. Nᵗ sic. Impetrans gratiã si neutri omnia teneꝫ exprime re ac si de nouo beneficiũ impetraret. h. d.

Item q impetrans gratiã si neutri litigãtium ius cõpetat in beneficio de quo litigatur sibi de illo ꝓuideatur: teneꝫ face re mentionem de qualitate beneficij ⁊ ꝺ vacatione ⁊ modo vacandi et reseruat. alꝫ dicebant dñi gratiã fore surrepticiã. quia noua gratia est ⁊ nona est ꝓuisio siue nouus titulus ex illa acquiritur. Iccirco omia que possunt papã mouere ad concedendũ uel denegandũ sunt exprimenda. alꝫ censetur circũuentus et gratia est surrepticia per iuꝝ. cõmunia de Rpt. cum dilecta. cum adeo. constitut⁹ ad aures. si ꝓponente. ad audientiam. et ibi nõ. de prebeñ. si motu ꝓprio. cum in illis. nõ potest. li. vj. et cle. i. eo. ti. cũ multis similib⁹.

numero alꝫ. cccr.

Sequens decisio. h. d. gratia impetrata p appellantem post insinuationẽ appellationis factaꝝ aduersario cui⁹ gratia erat inualida: de qua mentionem nõ fecit: valet nec põt ꝓpter taciturnitatem eius de surreptione impugnari. h. d.

Item si reus ⁊ possessor beneficij nullum ius habens in beneficio per eũ detento. puta quia erat generaliter uel specialiter reseruatum extra iudiciũ appellat a gratia sui aduersarij que ex aliquibus causis fuit re ipsa nulla ⁊ surrepticia et etiã aduersario intimet eaꝫ ⁊ postea idem possessor ⁊ appellans ante impetrationem cõmissionis in curia impetrat nouã grãm a papa super dicto beneficio generaliter reseruato: nullam de gratia aduersarij nec sua appellationem ⁊ intimatiõe faciens mentionẽ. fuit dubitatũ utrum huiusmõi gratia noua ꝓpter taciturnitateꝫ antedictam fuerit ⁊ sit surrepticia. Et quia dñi in hoc dubio erant varij: tñ maior ps tenuit q gratia ꝓpter hoc nõ est surrepticia propter primũ nõ per regulã non prestat impedimentũ de regu. iu. li. vj. de elec. auditis. ⁊ in hoc omes concordauerunt. ꝓpter secundũ non. quia si hoc pape exprestisset quomõ aduersario suo nullũ ius in dicto beneficio cõpetijsset ⁊ propterea appellasset nihilominus ⁊ multo fortius lrãs siue gratiaꝫ papa sibi dedisset seu fecisset. de Rptis. super litteris. ⁊ sic cessat ratio q omia que papa ad denegandu vel concedendũ mouere possunt sunt exprimenda. de Rp. cum adeo. ad aures. et. c. si proponente. cum si. Preterea huiusmodi appellatio nõ est nisi quedam ꝓuocatio ad causam. de ap. cum sit. et sic nõ est introducta p eam vere litispeñ. Eapropter dicebant predictꝰ dñi nõ habere locum cle. ij. ut li. pen. Sed posito q per appellationẽ antedictam sic intimatã dicatur lis pendere ꝓut aliqui dñi voluerũt dicere quia vim citationis habet. ut in c. statuimus. de elec. iuncta cle. causam. e. ti. tamẽ nõ ob. tum quia illud edictum ut lite uꝰ ap. pen. nil innouetur: intelligiẽ q̃ aliquid innouatur uel aliquid in preiudiciũ partis petitur. at hic nullus preiudiciũ fiebat parti. tum quia nõ possidet. tuꝫ quia gratia sua nulla. ⁊ sic nõ ob. iura ut lit. pen. c. i. et fi. ⁊ de testi. causam. vbi videꝫ hoc tenere Ber. in glo. ij. cum quo concor. Tan. Bof. et Joan. in nouel. qui loquitur q̃ si privilegiũ impetrat lite pen. in preiudiciũ partis possidetis. at hic nõ possidet nec sua interfuit. ergo. Et p hoc vltimũ tollitur contrariũ de. c. ex parte. ꝟ. de Rpt. quod videꝫ multũ obstare. cui etiam et. c. bone. de confir. uti uel inuti. ⁊ nõ. in. c. oblate. per Ber. in fi. tenentes contrariũ multum insistebant iuribus in quib⁹ cauetur q si appellans impetrat lrãs super aliquo negocio in quo appellauit nõ facta mentione de sua appellatione littere sunt nulle ⁊ hoc siue appelleꝫ ad papaꝫ siue ad aliũ inferiorẽ scõm Ar. in. c. concertationi. de ap. li. vj. quod est verũ si partis appellare interfit. at hic in casu nro partis appellare nõ interfuit. quia nullũ ius habuit. ergo. et sic intelligit Inno. c. ex parte. s. persone ibidem. super. ꝟo. appellatione. qui etiã dicit i. c. i. ut li. pen. q possessor rei litigiose aliq̃ noua põt facere et ante litꝫ. ⁊ post litꝫ contest. dũmodo non vergat in preiudiciũ aduersarij sui alꝫ. c. significãte. de ap. et nõ. ibidem. Idem tenet Jo. mo. sup Rica ut li. pen. quem etiam vide ꝓ materia sup Rica de rescrip. in fi. super. ꝟo. aut res ẽ integra. verum est q quedã nota additionalis quam recitat Jo. an. in nouel. in. d. c. i. ut. li. pen. fuit alle. p contrariũ videlicet q licet littere impetrate per possessorem li. pendeñ. valeãt: tamen vigore illarum impetrans ꝓtunc non potest se iuuare: sed bene in futurum contra alios. nec procede-

tur nec sententiabitur iuxta illas. sed scōm p̄dicta iura que partes tempe introducte litis habebāt cōtra quod allegabaṫ ter. rotundus in. c. abbate sane. de re iudi. li. vj. vbi sentētia fuit lata vigoꝛ p̄uilegij impetrati post litis cont. super eadē re in iudicio deducta ⁊ inter easdē partes ad quod respondebaṫ illud. c. nō obstare. quia illud p̄uilegium nō fuit obtentum a cōmuni dño sed a p̄uato. at opinio Inno. loquitur qñ p̄uilegium impetratur a cōmuni dño litis pen. quia tūc scōm illud nō iudicatur. ⁊ sic etiam intelligit ⁊ soluit Jo. de lig. in illo. c. i. ut li. pen. Et si dicaṫ q̄ saltez actori in futurū per dictam impetrationem nouā p̄e iudicatur pura si ad ipsum actoꝛem beneficiū sine vicio deueniret. quia tunc nō cogeretur restituer̄ nisi reus doceret de iure suo. p̄cluſa est etiā si bi via ad futuram ⁊ nouā impetrationem. Ad q̄ respondebaṫ per dñm Egi. q̄ talia futura que se habent ad esse et ad nō esse mere cōtingentis nō sunt ponderanda quia nō habent spem in aliquo vero de p̄senti iure fundaṫ. ut. ff. q̄ sātisda. cog. l. sciendum. §. penulē. ⁊. ff. de in li. iurā. l. i. et. ff. qui ⁊ ex quibus cau. l. nihil. Jura enim ad ea que sepe ⁊ frequenter: nō ad ea que raro ⁊ contingenter accidunt adaptanⁿ. ff. de legi. l. nam ad ea. de ap. c. sepe. Concludebat ergo dñs Egi. subdistinguendo. quia aut p̄dicta impetratio viciaṫ ratione innouantis aut ratiōe impetrantis. ratione innouantis nō. quia innouatio dicit respectu iuris uel possessionis partis cōtra quam nō respectu iuris partis impetrātis. p̄obaṫ in. d. c. abbate sañ. ⁊ nō. in noueⁿ. in. c. fi. ut li. pen. in addi. nō potest etiam dici aliquid innouatū respectu p̄incipis a quo ius nouū impetratur. quia p̄inceps ꝓprie nō attentat cum sit supra ius ut in. c. ꝓposuit. de cō cess. p̄bēñ. nec respectu illius cōtra quem impetratio facta est quia sua nō interest. ut. s̄. deductū est ergo. Nec secundū dici potest. Primo q̄ esset cōtra opinionem glos. tan. cōpost. et Jo. an. in. c. causam. de testi. alle. etiaz Inno. in. c. i. ut li. pen. ⁊ in. c. significante. de ap. p̄o eo quia nō interest actoris. ut. s̄. deductū est. Secundo quia eēt hoc casu sine lege loqui in materia odiosa ⁊ restringibili immo ⁊ cōtra rationē per p̄dicta. Tertio q̄ nō est verisimile papam moueri ad denegandū ex tali lite sine aliqua causa rationabili mota ⁊ cuiꝰ effectus nō impeditur respectu alterius partis p̄ istam impetrationē nec etiam ex nō iure seu nō interesse alterius. ergo ⁊c. Ego vero qui huiusmōi causam habui ⁊ in relationibꝰ posui p̄opt̄ diuersa motiua dñorum: consului tres dños Car. extra rotam super dubio antedicto qui declinauerūt in partem p̄imā ⁊ conclusionez p̄imā: videlicz p̄e dictam gratiā nouam p̄opt̄ taciturnitates antedictas nō fore surrepticiam p̄ motiua antedicta. tu li tamen sententiā p̄imā p̄o actoꝛe vigoꝛe cuiusdam gratie p̄ ipsum impetrate in forma: si p̄ euē tum litis neutrū cōstaret ius habere. et quia per acta habita coram me cōstitit clare neutrū ius in beneficio de quo agebaṫ habere: ꝓnunciaui p̄o dicto actoꝛe de cōsilio dñoꝝ meoꝝ omniū.

numero al's. cccxxiij.

Sequens decisio. b. d. idoneus ad canonicatū ecclesie cathedralis reputaṫ qui quartumdecimū annum cōpleuit. b. d. Uel sic. p̄bende ecclesie cathedralis nō nisi existentibꝰ in quartodecimo anno conferunⁿ. Et quartusdecimus annus inceptꝰ non habeṫ p̄o completo. b. d.

Item suppositā oꝛdinatiōe dñi nr̄i Greg. xj. que habet q̄ p̄ebēde cathedrales nō nisi habentibꝰ annos. xiiij. conferanⁿ. annus. xiiij. inceptus nō habeṫ p̄o cōpleto ut in. l. sicut legetur. ff. deⁿ. i. ff. de mino. l. iij. §. minoꝛem aūt. nec ob. ff. de mu. ⁊ ho. l. ad rem. qa ibi in restrictione: hic vero in augmento temp̄is attenditur rei publice fauor. arg. in. c. fi annū. de iudi. li. vj. super. ꝓ. peregisti. ubi recitat omnes casus in quibus requiriⁿ q̄ annus sit cōpletus. tamē dicit q̄ regulare est q̄ annus sit cōpletus alle. dictam. l. in. §. minoꝛem. et. ff. de cōdi. et demon. l. nō putabam. §. Rndet ad. l. ad rem publicā. superiꝰ p̄o cōtrario inductam q̄ illud est speciale q̄ attigisset sufficiat in publicis honoꝛibus ⁊ p̄ hoc demonstratur q̄ in cōtrariū est ius cōmune. ff. de legi. l. ius singulare. de p̄iuil. c. sañ. De ista maṫia qñ annus habeṫ p̄o inchoato et qñ habetur p̄o cōpleto. vide modernos hodie in cle. generalem de eta. et qua. ⁊ ibi per Jo. an. Pau. ⁊ Buil. ⁊ vide Jo. an. in cle. ne in agro super. ꝓ. peregerit: qui remittit ad nō. in decre. cū vicesimū. de offi. deⁿ. et vide archi. lxxvij. di. c. placuit.

alias. cccxxxij.

Sequens decisio. b. d. gratia aplica nō p̄obatur nisi per lr̄as sed eius circūstantie bene possunt p̄ testes ꝓbari. hoc dicit. Uel sic. gratia aplica licz nō possit nisi per lr̄as bullatas tñ eius qualitas ⁊ accidentia bene possunt p̄ testes p̄obari. et ideo certa sciētia pape ꝓbari pōt per testes q̄uis p̄o p̄ius motus nō. hoc dicit

Item q̄ lz Romana curia obseruet q̄ gratia papalis nō possit p̄obari nisi p̄ lr̄as: cuiꝰ materia habeṫ per ar. ⁊ Jo. an. in ꝓ hemio li. vj. ⁊ aliquid tangiṫ in cle. dudū de sepul. Et q̄ collatio facta per papā de bñficio spectante ad p̄esentationē patroni laici alicui facta nō valet: nisi ex certa scientia papa laico p̄o no p̄eiudicare intendat: tamen p̄obata collatione papali de tali beneficio spectañ ad collationē

de Reſcriptis

layci patroni alicui facta per lras apostolicas de huiusmodi iure patronat9 nulla mentione facta: per testes ꝓbari potest dicta certa scientia pape et ea ꝓbata per testes gratia ex eo capite non est inualida nec surrepticia reputãda scõm maiorem partem dñorum auditor3 lz aliqui magni dñi declinauerunt in ptem oppositam allegantes ꝓncipaliter q eadem solennitas requirit in probatione declarationis sine qua dispositio remanet nulla ⁊ inualida simplicit ipso iure sicut in ꝓbatione ipsius dispositionis principalis lz sec9 vbi dispositio al's nõ fuisset ipso iure nulla si ageretur al's de qualitate uel quãtitate declaranda modo nisi cõstaret de huiusmõi sciẽtia certa gratia eẽt ipso iure nulla ut supponit ⁊ patet per nõ. de offi. leg. dilectus. de in. pa. cum dilectus. de preben. c. ij. li. vj. ⁊ per Jo. mo. ar. ⁊ Jo. an. ⁊ ibi plene igitur nõ potest ꝓbari nisi per lrãs. ꝓo primo allegatur ler figs in fundi vocabulo. ff. del. i. ⁊. l. heredes palam. ſ. q vero ⁊. ſ. sed si notam. ⁊. ff. de testi. predicta distinctio videt ꝓbari ad lrãm in. l. quotiens. i. et. ij. R̃ñ. ff. de here. insti. istam eandẽ distinctionem posuit Cy. C. de codi. l. i. dicens q si agatur de voluntate ab initio inualida confirmanda requirit eadem solẽnitas. si vero de valida declaranda sufficiunt duo testes ut in ſ. sed si notã

Secũdo inducebat ad istam partẽ. l. cuz propone batur cum sua glo. de coniectura ꝓbanda que debet ꝓbari eo modo sicut dispositio principalis ⁊ nõ aliter scõm Ray. ⁊ Azonẽ lz alij videlicet Jo. ⁊ Dug. dicant q nedũ modis premissis sed etiaz alijs modis ꝓbari potest huiusmõi cõiectura. Itẽ pro hoc inducebatur q motus ꝓprius pape nõ ꝓbatur nisi per lrãs. de preben. si motu proprio li. vj. Item quia nõ extendit se gratia ad beneficiuz facta ad hospitalia nisi papa ex certa sciẽtia hoc durerit ordinandũ. ut de preben. per lrãs. in cle. ⁊ tñ huiusmodi certa scientia nõ probat nisi p litteras ut ibi nõ. per. S. Pau. ⁊ Guil. Item per regulam quia idem iur̃ est de toto ⁊ pte ut. l. que ó tota. ff. de re vendi. ⁊ cum gratia cuius videt esse pars ista certa scientia nõ potest probari nisi p litteras ut supponit. ergo nec ista certa sciẽtia. Itẽ alleg. ꝓ casu. l. fi C. de fideicõmiss. li. cum ibi nõ. per glo. ⁊ per Cy. allegetur etiã ter. in ratiõe sui in dicta. l. quotiens. i. R̃ñ. ff. de here. insti. q voluntas verum et proprium fratrem instituendi non probat per testes si alium instituit quem credidit esse fratrem. ¶ Pro cõclusione allegabat regula cui standũ est nisi ab ea reperiat recessum: et si reperitur fore recessum p specialem constitutionez illa tanq̃ exorbitans ⁊ specialis extensionez nõ reciperet etiam ex identitate ratiõis. ut. ff. de legi. l. q uero. ⁊. ff. ad municip. l. constitutionib9. ⁊ de regu. nõ solum. ⁊. c. constitutionẽ. li. vj. de regu. iu. que a iure. ⁊ regula odia. ⁊ regula in penis. in mercu. ibi per Jo. an. disputatũ. Sed cõstat regulam esse quod ita ꝓbant testes sicut scriptura. ut. l. in exercendis. C. de fi. instru. ⁊ in. c. cum Johãnes. de fi. instru. ergo licet statuat in casibus non sufficere ꝓbationem testium: sed requiri ꝓbationem per scripturã de quibus per Jo. andr̃. et Jo. mo. c. i. de censi. nõ est trahendum. ad consequẽtiam. ⁊ per hoc tollunt quasi oĩa allegata ꝓ alia parte. Dicebat etiam per legistas q dñs Bar. in d. l. cum proponebat. dicit: q quãdo vult quis ꝓbare p dispositionem directe uel per cõiecturas requirit q probetur cum eadẽ solennitate testiuz ⁊c. et ita loquunt lecta et nõ. pro alia parte. Sed quando quis vult ꝓbare qualitatem dispositiõis sufficit minor numerus. ut. ſ. sed si notam. ⁊. d. l. quotiens. ſ. i. sed hic agitur nõ de dispositiõe ꝓbanda: sed de probãda qualitate ergo ⁊c. maxime quia p istam declarationem ⁊ declarationis ꝓbationem nil de nouo sed prius datum significatur ergo. Pro hoc etiã allegatur et inducebant due leges bene facien. ad propositum. pone imperator litteris suis dat licentiã electo in vna prouincia ad regendã tutelam vnius pupilli transferẽdi domicilium suũ ad aliam prouinciã suam: nunqd videtur per hoc ipsum absolueꝰ a tutela. dicit ter. legis q sic dũmodo sciat q sit electꝰ. sed nunqd de ista scientia oportebit cõstare per litteras certe. dicit ter. q nõ: sed sufficit q aliter cõstet dum modo habeant de translatiõe p expressum. ita tollit impedimentũ tutele. ⁊ bene facit quia licet pupillo p hoc preiudicet ⁊ iur̃ auctoritate publico: licet utilitate priuato. cum obstañ. illius preiudicij tollatur si sciat licet non exprimat. ff. de excu. tu. l. idem Vulpianus. in f. et ibi nõ. per glos. et Bar. qui pro hoc alleg. l. bonor3. C. qui admit. ad bo. pos. facit per eãdem viã insti. qui et ex quib9 causis ma. nõ pos. in prin. eo. ti. qui dar. tu. pos. in prin. et de exhere. liber. ſ. sed si inexpeditus. et ff. de re. iudi. l. quidam. et. ff. de acqui. here. l. illud. facit etiam. c. i. de consti. li. vj. Item pro hoc inducebat alia ler etiam faciẽs ad propositũ que dicit q si miles sciens filium se habere aliũ instituens: filium tacite exheredat ut institutionis impedimentũ tollat. licet de illo in testamento non facit mentionẽ. et bene facit. quia sicut p illã collationem hoc casu patrono preiudicat: ita in casu huius legis per talez extranei institutionem filio preiudicatur. et tñ ad tollendum obstantias talis preiudicij sufficit scientia. licet in testamẽto non expressa. licet al's nõ presumeretur. ut. l. cum acutissimi. C. de f. deicommiss. ⁊ est bona equipatio p doc. C. si contra ius uel vtilitatẽ publicam. l. fin.

maxime quia papa tanq̃ rei publice pater habet liberam bonoꝝ dispositionez ꝛ potestatem patro num laicũ exheredandi ꝛ sibi preiudicãdi sicut mi les habet liberã testamẽti factionem ꝛ filij exhe redationem faciendi. ut. C. de milit. test. l. sicut de concess. preben. proposuit. ix. q. iij. per principalẽ ut li. pen. c. i. in fi. in cle. Potest iege etiã hoc p suaderi hoc modo. quia si in certis specialib⁹ ca sibus fit expressum qõd de obstaculo uł impedimẽ to tollendo in ipsa dispositione fiat mentio ut in exheredat. ꝛ motu ꝓprio ꝛ in casu cle. i. ꝛ. c. p lit teras. de prebẽ. et eo. ti. cum illis li. vj. In cõtra rium quo ad casus alios sub regula cõprehensos per tales casus exceptos firmat regula. ut. ff. de priui. l. nam quod liquide in fi. de priuil. si papa. li. vj. Potest etiã aliter responderi ad. c. si motu proprio. ꝛ facit ꝓ conclusione. quia illud quod ibi dicitur q̃tum ad hoc est ius nouũ ꝛ rigorosuz. ut ibi nõ. in fi. vltime glo. ꝛ ideo nõ recipit extensio nem per rõnem primam huiꝰ partis probat in cõ trarium ius esse per rõnem. s. proximam. Itẽ alia ratio est quia motus ꝓprius includit de necessita te vnã negatiuã non coartatã videlicet q̃ nullus super hoc pape posserit suppositionem. ut nõ. in d. c. si motu proprio. ꝛ cum talis negatiua uel im possibilis est ad ꝓbandum ut in. l. actoz. C. ꝺ pro ba. ꝛ. c. quoniã contra. e. ti. uł nimis difficilis ut nõ. glo. ult. d. c. si motu proprio. de certa scientia ꝛ volũtas de qua loquimur nullam negatiuã: sed simplicem affirmatiuã includit que tũ probabilis est ut dicta. l. actoz igit immo scõm dũm ꝛ patrẽ meum do. Jo. de lig. motus ꝓprius ꝛ volũtas pa pe posset ꝓbari per ipsius assertionẽ et per alias circumstantias pregnantes ꝛ verisimiles licz hoc modo exprimereť in littera utputa papa contulit mihi absenti ignoranti ꝛ in remotis degenti per multos annos vnũ beneficiũ vacãs in curia sua ꝓ quo nec ego vnq̃ uel aliquis pro me supplicauit nec verisimile est immo q̃si impossibile est q̃ sup plicanerim. tales enim vehemẽtissime presumpti ones ꝓbant sufficiẽter. de presump. c. afferte mi bi gladium. et. c. trãs. et. c. quia nõ est verisimile cum si. Itẽ potest dici q̃ in casu cle. per litteras. nõ est eadẽ ratio sicut in casu nostro. quia ibi agi tur de maiori preiudicio. s. pauperũ. Item q̃ per hoc q̃ gratia que nõ est nisi ad beneficium ad ho spitale quod nõ est beneficium nõ extenderetur. hic vero soluz agit de gratia in sua validitate cõ seruanda. Item quia ibi agit de generalitate nõ extendenda: hic vero agit de specialitate nõ per tinenda quoꝝ secundũ fauorabilius q̃ primũ. pa tet per nõ. Jo. mo. in regula. in generali cum con coz. ꝛ per cõsequens nõ est mirabile si cessante ra tione cessat extensio iuris exorbitantis. nõ obstat si dicatur q̃ pars gr̃e est hic sublat. obstantijs hu iusmodi preiudicij. quia lz fateoz q̃ gratia absq̃ illa nõ poterat in esse ꝓduci. tñ dico q̃ propt̃ hoc nõ sequitur q̃ sit pars gratie: immo totam ipsam gratiam censetur tanq̃ preambulatoziũ quoddam procedere saltem intellectuz eo modo quo reser uatio precedit collationi. de preparatozijs enim alicuius negocij et impetrata tollere que obstare possent. ut. l. iij. §. qui iterum. ff. de ser. rusti. pre di. nec ob. l. quotiens. i. fi. ff. de bezeꝺ. instl. quia ibi loquitur de errore in corpore rei legate uel p sone legatarij et sic stat conclusio vera et fuerunt testes admissi: videlicet duo Car. sup certa scien tia et voluntate pape de antedictis vide etiã quo modo poterit et debet constare de intentiõe ali cuius per Inno. de postu. pre. bone. ij. super. ꝑ. requisitus. post prin.

Numero alias. cccl vij.

Sequens decisio. b. d. Si in causa ꝓphana petat procedi summarie ꝛc. ꝛ predicta verba nõ sunt cã cellata figneturq̃ cõmissio Audiat talis auditoz ꝛ iusticiam faciat virtute talis cõmissionis nõ pote rit procedi summarie ut est petitũ. b. d. Uel sic. p simplicem signaturã audiat et ꝓcedat summarie. ꝛc. auditoz potest omia que in cõmissione cõtinen tur dũmodo nõ sint cãcellata in ea. secus si solum dicat Audiat talis auditoz et iusticiã faciat. b. d.

Item si in cõmissiõe impetrata petatur q̃ procedat in causa prophana summarie ꝺ plano ꝛ sine strepitu ꝛ figura iudicij ꝛ lz predicta verba nõ sint cancellata nec ali quod eoꝝ si signatura tm̃ habeat Audiat tał ꝛ iu sticiam faciat. auditoz vigore huiusmodi cõmissio onis nõ potest procedere summarie ꝛc. ꝓut pete batur. quia hoc nõ videtur cõmissum immo negle ctum. qa si papa voluisset id expressisset de deci. ad audientiam. Preterea requirit ad summarium ꝓcessum per quem tollunt aliqua substantialia iu ris q̃ id expresse cõmittat casib⁹ in iure expressis dumtarat exceptis in quib⁹ ler dat potestatem ꝛ ordinẽ sic ꝓcedendi. ut in. c. dispendiosam. de in di. in cle. q̃ enim requirit expressio ꝛ specialis cõ missio ac mandatũ papale ad ꝓcedendum summa rie ꝺ ter. clarus in cle. sepe. de ver. sig. in prin. ibi cõmittimus ꝛ procedi mandam⁹ ꝛc. verũtamen si signatura haberet Audiat talis ꝛ ꝓcedat summa rie ꝛc. beñ audit. vigore hmõi signature posset ꝓ cedere scõm formam cle. antedicte. quia tunc sub illo verbo ꝛc. bene venirent omia alia in cõmiss. nõ cancellata videlicet de plano sine strepitu ꝛ fi gura iudicij que tñ sunt diuersa ꝛ vnũ sine alio se pe ponitur ꝛ cõmittitur ꝓut nõ. Jo. an. in. d. cle. super verbo figura.

alias.cccl xix.

Sequens decisio.h.d.simpler clericꝰ in vim cle ceterum pōt pauperi clerico de beneficio p eu acceptato prouidere.h.dicit.Vel fic.executores gratiarum aplicarum possunt nudum suū ministe rium cōmittere clericis ⁊ notarijs prout stilus cu rie seruat ⁊ nō tenētur seruare.c statutum.de re scrip.li.vj.nisi assumerent ptes iudicis.qz tūc te nentur.h.d.Vel fic.executores lrārum aplicarū possunt subdelegare nudum ministeriū psonis nō in dignitate cōstitutis de stilo palacij nisi assume rent ptes iudiciales.hoc dicit usq; ad.ſ.ex hoc.

Item si in cōmuni forma pauperū tres ex ecut.cum clausula.q; si nō omnes ⁊c. iux formam.c.prudentiam.de of.del.si duo ex eis tertio legitimo impedimēto se ex cusante gratiā huiusmōi purificauerint et quo ad alia exequenda ⁊ facienda cōmiserint ut est moris vices suas in genere abbatibus.prepositis.archi diaconis ⁊ notarijs publicis ⁊ cuilibet eoruz.Si vnus simpler clericus ex predictis subdelegatis procedens ad vlteriora ꝓuideat impetranti ō be neficio per eum debite acceptato ac instituat et i corpalem possessionem inducat:dubitaꝫ vtruz va luerit huiusmodi ꝓuisio instituta ⁊ inductio.Cau sa dubitandi fuit dupler.Prima quia videbaꝫ q; huiusmodi subdelegatio nō valeret quia simplici clerico ⁊ nō in dignitate cōstituto facta.fuerat cō tra.c.statutum.de ſp.li.vj.Secundo quia facta fuit per vnū ⁊ nō per duos ⁊ fic contra formā mā dati que diligenter est obseruanda alꝫ non valet q; agitur de ſp.c.cuz dilecta.ff.manda.diligen ter.de preben.cui de nō li.vj.Vis nō obstañ.fu it cōclusum ⁊ determinatum per omnes dños cō trarium ⁊ resp onsum ad.c.statutū: illud nō habe re locum in execut.meris gratiarū ⁊ sententiarū prout ibi nō.Jo.mo.⁊ Archi.⁊ lz de stilo cancel laꝝ.fit q; non dentur execut.etiā in gratijs ul sen tentijs nisi sint in dignitate cōstituti tū ille stilus nō seruandus ē nec receptus in subdelega.quibꝰ nō committiꝫ nisi vnū nudum ministeriū:pnta pro nisio ⁊ inductio in corpalem possessionē que fine quacunq; cause cognitione fieri possunt. et iō sim plicibus clericis committunꝫ: quemadmodū dici tur de examinatione testiū ut.c.cum Bertoldus. de re iudi.⁊ per Pau.in cle.iudices.de of.dele. Hanc cōclusionem videt tenere Guil. de mō.lau du.in extrauagañ.sedes aplica Jo.xxij. faciūt nō per Jo.an.in.c.super questionū. in pin.sup glo. si ergo.ō of.deleg.in nouell.⁊ in spec.e.ti.ſ.i. ſp.sed nūquid.Secunda etiā ratio in contrarium nō ob.qz lz forma mandati hoc habeat q; vnus si ne altero ꝓcedere nō possit.ut in.c.prudentiā.et in.c.cām matrimonij:de offi.dele.tū quia datur eis potestas subdelegandi a lege ut in.c.pastora lis.⁊ in.c.sane.e.ti.etiam qū scribiꝫ i forma pau perum ut in.d.cle.iudicef.si duo uel tres cōmit tunt vices suas vni ille fungitur vice duoz̄ siue omniū de quo sunt ter.clari in.c.q̄uis. de of.de le.⁊ c.penul.de elec.li.vj.⁊ iō quicqd ille vnus facit omnes facere censentur.

numero alꝫ.ccclxxxvij.

Sequēs.ſ.h.d.executores dati cum cꝫa vocatis vocandis seruare debent.c.statutum.s̄.alle. tam quo ad personas q̄ quo ad loca.quia ipsi nō sunt meri executores sed veri iudices.h.d.Vel fic.c. statutum habet locū in executoribus gratiarū da tis cum cꝫa vocatis vocandis quo ad loca ⁊ per sonas.h.d. adde hic decisionē que est infra in an tiquis.ccclxxvj.

Et hoc ⁊ propt primū dictum insurrexit aliud dubiū vtrum predicta constitutio statutū de ſp. li.vj.hēat locū in execu.gratiarū datis cū clausu la vocatis vocandis ⁊ fine articulis fuit dictū q; fic tam quo ad personas q̄ quo ad loca ciuitatis ⁊ diocesis intantū q; si predicti executores proce dant extra locū eis deputatū uel partem trahant ultra vnā dietam nil valet q; agiē nisi de expresso consensu partiū id faciāt ut ibidem in.ſ.in nullo quoq;.⁊ hoc propter decretū ibidez in fine appo situm.⁊ ratio est.qz predicti execut. nō sunt meri sed veri iudices ⁊ cum cause cognitōe ac vocata parte ⁊ ordine iudicioꝝ seruato debent ꝓcedere ut in.c.exhibita.de iudi.⁊ ideo qz debent trahe re ⁊ citare id nō possunt extra locū eis deputatū facere nisi scōm formam dicti.ſ.in nullo. et hoc tenet expresse Guil. de mō.laud.in cle.i.de ſp.

alꝫ.ccccliij.

Sequens decisio.h.d.subexecutor sentētie nō in dignitate constitut? fructus in quibus condemna tus fuit taxare nō potest.Vl fic.executor ad taxa tionem fructuū in vim diffinitiue sententie depu tari nō potest ille qui nō est in dignitate constitu tus.hoc dicit.

Item fuit dubitatum:vtrum subexecutor sententie diffinitiue nō in dignitate cōsti tutus posset taxare fructus in quibus vi ctus fuit cōdemnatus. et videbaꝫ aliqui bus q; fic si in hoc partes expresse consentirent: cum iste sit vnicus et certus articulus qui pōt de expresso consensu partiuz per iudicem siue execu torem etiam extra locum in quo deputatus est ex pediri ut in.ſ.in nullo quoq;.in.c.statutuz.de re scrip.li.vj.quod.c. etiam nō habet locum de iurē in executoribus sententiarū ⁊ gratiarū scōm Jo. mo.arc̄.et Jo.an.ibidem. hoc verū in meris ex ecutoribus datis ad ꝓuidendum uel exequendū.

de acceptatione dignitatis primo post pontificalem ac canonicatus et prebe

Secus vero in mixtis ⁊ assumentibus sibi iurisdictionem ⁊ cū cause cognitiōe ꝓcedentibus. tales enim debent esse in dignitate cōstituti uel canonici ecclesiarū cathedralium scōm doctores antedictos. Cū igit predicta taratio fructuū requirat vocationem partiū ⁊ cause cognitionē dixerunt oēs dñi paucis exceptis nō posse expediri huiusmodi actum requirentē cause cognitionem nisi p executores siue suberecutores in dignitate cōstitutos: etiā si partes ambe in hoc vellent consentire. qz ſ. in nullo quoq; superius alle. nō habz locū quo ad psonas sed bene quo ad loca. mihi tū sub dubio videbatur qz lz in predicta taratione requiratur partis vocatio illa dumtaxat fit ad instructionem ⁊ informationē summariā habendā de illis: et interloquendū super ipsis que etiā posset fieri in ptis absentia ut le. ⁊ nō. per Inno. in. c. audit. de procu. faciunt etiā ea que le. ⁊ nō. in cle. iudi. de offi. dele. tum etiā quia huiusmodi taratio est quoddā accessoꝛium ad executionē sentētie quod pōt expediri sicut principale ar. de reg. iu. accessorium. li. vj. ⁊ hoc tenet expresse Guil. de mō. lau. in extrauagañ. sedes apl'ica. contra hanc opi. me am fuit alle. quedam nō. Inno. in. c. de cetero. de sen. et re iudi. qz lz merus executoꝛ puta sentētie posset aliquas ꝓbationes recipe ad sui instructionem super aliquibus ꝓpositis cozā eo: tū nunq; de hoc posset iudicare siue diffinire. sed debet et teneꝫ supersedere ⁊ totum negociū sufficiēter instructum ad superiozem mittere. ⁊ quia predict⁹ executoꝛ ut ponebaꝫ in facto nedum ꝓbationes superualoze fructuū receperat. Sed etiā illum articulū diffiniuit fructus tarando ⁊ partē ad soluendum p cen. ec. compellendo ⁊ sic per dñm auditoꝛ. hmōi cause totum factū fuit annullatū ⁊ de nouo p eundem auditoꝛ. fructꝰ tarati in quam sententiā ego postea motus ex dicto Inno. superius alle. cōsen si lz Hostien. ibidem teneat contrariū. ꝓ cuius opinione faciūt plura iura, p opinione Inno. vide licet de ſ̄p. fiq̄ cum adeo. ad aures. cōstitutus. postulasti. ad audientiā. ⁊. c. si ꝓponente. de of. deleg. ex parte. n. ⁊ super eo. de ap. dilecto. ij. et ibi Jo. an. in nouella.

numero alias. cccclxvj.

Item extra rotam suppositō isto facto. ſ. vtriusq; iuꝛ. doctoꝛ hūs gratiam de canonicatu sub expectatōe prebende dignitatis personatꝰ seu officij ecclesie Cretēn. canonicatū ⁊ prebendam ac cantoriā dicte ecclie vacātem vigoꝛe dicte gr̄e de facto acceptauit cū de iure nō posset. qz canonicatus ⁊ prebeñ. ac cantoꝛia erant specialiē reseruate ut patet p reseruationem de qua cōstat ⁊ etiam quia cātoꝛia est dignitas maioꝛ post pōtificalem ⁊ post istam acceptationem factā facit exponi pape formā gratie ⁊ dicte acceptationis nō facta mentione qꝰ gratiā specialiter haberet uel nō haberet de dignitate post pontificalē ⁊ hoc expositō obtinuit tūc a papa de canonicatu ⁊ prebeñ. predictis ꝓuideri sibi tanq̄ specialiē reseruatis reseruationem obtinendo eri am expꝛessione facta in lr̄is qꝰ dicta cantoꝛia dignitas est maioꝛ post pontificalē. opponitur contra lr̄as anteq̄ expediantur per cancellariā qꝰ non expediantur uel qꝰ expeditiō p̄ma executioni nō demandaretur ꝓ eo qꝰ talis ꝓuisio nō valet cuz in litteris expeditis predictis excepta fuerit dignitas maioꝛ post pontificalē et de hac exceptiōe in suppositione ⁊ in literis huiusmōi ꝓuisionis nō fit mentio ut exceptio: sed contraria positio. Quero an talis exceptio sufficiat ad impediendū lr̄as uel executionem antedictas saltē quo ad cantoriā et sic primo videtur qꝰ oppositio talis sit bona ⁊ sufficiens. quia q̄ alicui obstant plura impedimēta lz fiat sibi gratia de sublatione vnius nō ꝓpt̄ hoc tollitur aliud. ⁊ ideo adhuc alio remaneñ. totum adhuc remanet impedimentum. ff. de ser. ur. predi. l. ſi. domus. de fil'. prel. c. ij. de auctoꝛitate ⁊ vsupalij. c. ex tuarum. de ꝓiui. pastoralis. modo dicta exceptio nō valebit ex duplici causa. Primo quia gratia non se extendebat ad dignitatē hmōi maioꝛem. Secundo quia reseruati erāt et non est sublatum nisi secundū impedimentū. ergo in vno impedimento adhuc remanet totum impedimentum. Tertio quando aliquid in gratia expꝛimiꝫ ul' tacetur quo nō expꝛesso uel tacito papa gratiā denegasse potuisset. ergo est surrepticia et nulla. de elec. c. ij. ⁊. c. ad audientiā. de ſ̄p. c. ij. de prebeñ dudum. li. vj. modo hic videꝫ expꝛessum qꝰ virtute dicte gratie et acceptationis sibi dicta cātoꝛia deberetur nisi reseruatio obstaret quod est falsuz quia ex alio capite acceptatio nō valebat puta qz dicta cantoꝛia sub dictis litteris nō cadebat. Itē tacuit qꝰ dignitas maioꝛ post pontificalē in dictis litteris erat excepta. quod tacituz si expꝛessum fuisset monuisset papam ad nō concedendū. ergo ꝛē Contrariū puto: quia ut viciaretur dicta gr̄a ꝓuisionis per falsam expꝛessionez aut per veri taciturnitatem cum de potestate collatoꝛ ⁊ habilitate ꝓuisi ac vacatione minime dubitaꝫ. sed neutrū eoꝛ potest dici. ergo ꝛē. Dico ꝓmo qꝰ nō fuit defectuosa p falsi expꝛessionem uel suggestionē nisi diceꝫ in hoc qꝰ suggesta est acceptatio cum ꝓ eo solo fuisset viciosa quia beneficiū reseruatum Sed breuiter dico qꝰ hoc nullo modo videꝫ pape suggestum: quia nō sequitur hoc impediuit ergo nō illud cum plura possunt esse impedimenta:

de Reseruatis

quoꝝ quodlibet p se sufficiens esset ut ꝓbant iura supius allꝫ facit.c.cum ꝓ causa.de sen.ex.Secundo quia nō fit surrepticia ꝓpt̄ taciturnitatē: quia si hoc dicereꝫ hoc esset ꝓpterea quia tacitum eēt in gratia,pulsionis q in gratia vigore cuius fuit facta acceptatio:fuerat facta exceptō maioris dignitatis post pontificalez.sed hoc nō obga nunq̄ viciat taciturnitas qñ in casu ex narratione ⁊ forma ꝓpulsionis debet principaliť verisimiliter esse notū.sic est in ꝓposito.igiť.patet primū quia qñ facit actuz qui pōt certo obstaculo impediri si sciat obstaculū illud ⁊ est in eius potestate tollere illud. esto q nec de hoc aliquid dicit nec de hoc aliquid dicať sibi videť ipse velle tollere istud.ff.de excusat.tutoꝝ.l.idem vulpianꝰ.§.fi. ⁊.ff.de re iudi.l.quidā consulebant.ibi est de necessitate.ff.de here.instit.l.pe. ad quid enizꝫ oporet aliquid dicere alicui qō ipse p seipsum verisimiliter scire debet:certe frustra.ut.ff.ō ac.emp. l.i.⁊.l.ea que.ff.de edi.edic.§.si intelligať.cum si.ibidem allegat.ꝓ quo faciunt.nō.Ja.Pe.Ly. C.si cōtra ius uel vti. pub.l.oīs circa prin.vide licet q lz ℟ptum nō valeat cōtra legem :tñ si facta est talis narratio facti in ℟pto q p̄nceps cognoscere potuit rescriptū esse contra.l.lz de hoc in ℟pto nil dicať expresse seu q nō dicat non obstañ.tali lege valet ℟ptum idem dic scōm nōt. Jo.an.de ℟p.in nouel.c.j. priuilegiū siue ℟ptū cōcessum p principem valere ⁊ ius cōe tollere:lz de illo nō facit mentionē. quia i scrinio pectoris sui censeť illud habere.l.omniū.C.de testa. Itez facit qō nō.Jo.an.in glo.de cōsti.c.i.li.vj. q papa faciens nouā constitutionem generali cōsuetudini contrariā videť velle tollere dictā cōsuetudinem ꝓ eo q presumiť illam scire etiaz si de ea mentionem nō faciat.facit ad hoc qō notat de ex cef.prelato.c.j.li.vj.Item facit qō nō.Fred. de Senis in tractatu suo de reruz permu.conclone vj. vbi dicit q impetratio būficij ex cā permutationis obtenta nō valet si beneficiū est reseruatū ⁊ de reseruatiōe nō est mentio facta nisi fit generalis ⁊ pluribus nota: quia tūc presumereť q papa illam sciuisset ⁊ tūc expressio necessaria non fuisset in notis p prius. dicte rōnes satis videntur esse clare:videlicet q ex forma narrationis pape debuit scire verisimiliť q in gra p̄ma excipiebať dignitas electiua.quia istud ē notū ex papali constitutiōe plus q̄ notoria q in omnib⁹ huiusmodi literis ponit dicta cla exceptiua.in notorio vero amonitio uel expressio necessaria nō est. hinc ē q lz emptor debeat emptionē venditori denūciare tñ ubi esset notoriū nō esset opus denunciare: ut de ac.emp.l.emptor in ℟ica. Item alia ratōe se tūdo deducta:quia aut dicis papā fuisse deceptū in hoc,ꝓ eo q credidit q forma sibi expressa hoc importaret q sub ea talis dignitas comprehēderetur: aut ꝓ eo q ipse putauit q in prima gra fuerit facta mentio expressa q dignitas maior huiusmodi cōprehenderetur sub ipsa.quia nō videť q ex alia opinione potuisset.Sed neutrū dici potest.nō primū.hoc enim esset ponere in p̄cipe errorem iuris qō esset absurdum.ut in.c.i.de cōsti. li.vj. Certū enim est de iure moderno scōm cōstitutionem dñi nostri q sub generali gra nō cōprehenditur dignitas maior post pontificalē etiaz si nō poneretur cla exceptiua. ut hñt ordinationes Jo.xxij.ꝓ omnes summos pontifices cōfirmate. nec secundū: qz nō est verisimile papam diuinare ut.l.si putatur.ff.ad.l.acquil.Secūdo videť verisimiliter q papa debuit idem iudiciū facere ō eo q sibi nō appareat et de eo q nō erat.ut.l.iij.et l.ruptilia polla.ff.de contrahen.emp.quia verisimile est q papa debuit presumere q nō fuit posita cla in primis lris per que in eis hmōi lris cōprehendi valeret. tum qz hoc nō est consuetū immo ꝓhibitū fieri nec credo factū adhuc fuisse de tempe pape moderni etiā vni.quia si ita esset verisimile est q dictus.R.de hoc fecisset mentionē in secūdis lris ut eas facilius obtinere potuisset qz quilibet presumiť velle esse diligens in iure sibi acquirendo ut de arbi.c.i.cum si.ff. de ꝓbat. l.cum de indebito.in prin.⁊ in fi.⁊.l.si positū.e. ti.cōcludendo ergo ex premissis papā in cōcessione noue ꝓpulsionis nō fuisse circumuentū ⁊ per cō sequens dictam gratiā minime reputari seu vicari tanq̄ surrepticiā quod principaliť ponebať sic. quia lz false oīs expressiones que potuerunt mouere principē:verisimiliť ad facilius concedendū regulariť viciant gras alias qz que littere habēt tacitam cōditionem si preces veritate nitenť tamē nō omnia tacita quoꝝ expressio mouere potuisset ad denegandū gratiā viciant. Sed ei solū de quibus reperiť expressum uel de quib⁹ in iure ē cautum q eis expressis eam gratiam nullatenus concessisset. Vnde est q lz papa ita libenť daret beneficium magni valoris sicut parui de huiusmodi dignitate valet gratia. nec ex taciturnitate hmōi viciatur lz secus si minoris valoris expressisset ut nō.glo. in cle.i.preall. que vult q cōcessio facta ꝓ papā criminoso valet ipso iur quod nō. Inno. de concef.preben.proposuit.⁊.c.cū nostris.et ꝓbat.c.inter dilectos.de excef.prela.⁊.c.accedēs de accus.tñ si fuisset crimen expressum hoc valde potuisset mouere ad denegandū ut de eta.⁊ qua. eam te.cum si. modo ita est q hic nō possum⁹ dictas litteras arguere ex falsi suggestione. qz non reperiť aliquid falsi suggestū q papa propter hoc q in premissis litteris nō fuisset adiecta cla exce

ptiua dictã nouam prouisionẽ denegasset. ymo verisimile est magis de contrario attenta dignitate impetrantis. ⁊ q̃ gracia ista noua fundatur super aliquo iure ipsius. ⁊c. Ad rationes factas in contrariũ: ⁊ de prima notũ est q̃ nõ est impedimentũ collationis ⁊ in quantũ tolleret impedimenta videtur vtrũq; tollere. vnum expresse et aliud tacite per predicta. Ad secundã rationẽ sufficienẽ est responsum per primam rationẽ huius partis

alias. ccccxlvij

Sequens decisio. h. d. canonicus prebendatus in secunda gratia tenetur facere mentionẽ de canonicatu ac prebenda huiusmõi si prebende sunt distincte. alias sufficit q̃ facit mentionẽ de canonicatu. h. d. Uel sic. canonicus nõ debz esse sine prebenda sed sine canonia bene potest esse prebendatus. hoc dicit.

Item quidã habens canonicatum ⁊ prebẽdam in certa ecclesia impetrat aliud beneficiũ vacans faciens mentionẽ de canonicatu sed nõ prebenda. dubitatur vtrum gratia ipsius esset surreptitia. et videbãt aliquibus q̃ nõ. q2 canonicatus trahit ad se prebendaz sed nõ econtra. quia canonicatus nõ debet esse sine prebenda saltem diu. i. q. iij. si quis obiecerit. de preben. relatũ. Sed prebendarius põt esse non canonicus. ut in. c. super specula. de magis. et le. et not. de consti. cum. OJ. Preterea prebẽda nascitur ex canonia tanq̃ filia a matre. xij. q. i. c. de quibus. in. d. c. relatam. et. c. dilectus. e. ti. Dicit aũt a precio quod quis recipit pro laboze suo. nõ a prebeo prebes iurta illud. nõ a prebendo recte prebenda vocatur. sed magis a precio cuius amore datur. prout not. Guil. de mon. lau. in cle. si iurta. de preben. Videbatur aliis dñis ⁊ maiori parti contrariũ. quia iura canonicalia et iura prebendalia sunt distincta et in distinctis bonis cõsistunt prout le. et no. in. d. c cum. OJ. per Inno. ⁊ Jo. et ideo iura prohibent a nullo preterq̃ papa posse dari ius ad vacaturas prebendas. ut in. c. proposuit. de concess. preben. ergo. Preterea si de iure quod habeo ad rem. puta de expectãtia ad prebendam debeo ⁊ teneoz facere mentionẽ. ut i. c. in nostra. de Rpt. multo fortius in re puta prebenda actualiter obtenta quãtumcũq; modica. eo. ti. si proponente. de preben. si motu proprio. lib. vi. Plus enĩ mouisset papam ad nõ concedendũ predicto impetranti si expressisset se canonicũ prebẽdatum q̃ solum canonicũ. q2 prebenda habet plus cõmodi ⁊ temporalitatis q̃ canonia. ut in iuri. et doc. superius all'. Cum igit̃ omnia que possunt papam mouere ad denegandũ vel concedendũ sint in gratijs exprimenda. ut in. c. cum adeo. ad aures constitutis. ad audientiam. et. c. si proponente. et c. si motu proprio. ⁊ vide no. ibi per Ar. ⁊ Jo. an. in nouel. ergo videbãt maiori parti predictã gratiam fore surrepticiã. hoc verũ scõm me de canonicatib9 ⁊ prebendis distinctis. secus in indistinctis. et presertim consecutiuis quas quis consequit: eoipso q̃ canonicatũ adipiscit̃. ut in. c. fi. de cõce. preben. li. vi. Idem de portionib9 prebendalib9 etiã vbi esset certus numerus canonicoz. sed non preben. de quibus per Inno. in. c. dilectus. et. c. dilecto. de prebẽ. in quibus casibus prebẽde censent annere canonicatibus. et sunt de iure et pertineñ. ipsius de quibus nõ teneť quis facere mentionẽ. ar. c. translato. de consti. de preben. exstirpãde. et. c. super eo. li. vi. Fuit ergo conclusum ⁊ cõsultum dño auditoi q̃ informaret se de distincti one vel indistinctione canonicatuũ et prebendarũ predicte ecclesie in qua dictus impetrãs asseruit canonicatũ obtinere.

Numero alias. ccccxci.

Si cõmittatur causa et cãe cum potestate citandi potest impetrans vigoze dicte cõmissionis prose qui appellationẽ aduersarij.

Item si cõmittať causa et cause quam vel quas mouere intendit. a. cõtra. b. sup certo beneficio cũ potestate citandi in curia extra et ad partes si pars impetrans huiusmodi cõmissionẽ nõ recipiat citationẽ ad ptes. sed producat appellationẽ interpositam per partẽ aduersam in partibus. et vigoze illius petat ꝓcedi. licet in predicta cõmissiõe nõ dicať causa appellationis. nihilominus tñ auditoz vigoze dicte appellationis põt procedere. Ratio q2 non est dubiũ q̃ causa appellationis est causa ꝓpter quã totum negociũ principale ad curiã extitit devolutũ si debita forma fit seruata. tũ etiam q2 per huiusmodi appellationẽ apparet de causa quã presens a. contra. b. et sup quo monet seu mouere intẽdit tum etiã quia si verbũ appellatiõis expressisset in cõmissione etiã citius obtinuisset sic q̃ non ẽ tale tacitũ q̃ papã mouisset ad denegandũ. igit̃ ista taciturnitas nõ obest. de Rp. super lris. tũ etiaz q2 superflua et habundãs cautela nõ nocet. ergo. q2 er habundãti. q2 forte dictã appellationẽ tpe commissionis non habuit. vel si habuit vtrũ devoluebat dubitauit ergo cõmissionẽ impetrauit. que quidem rõ. s. hominis citationẽ iuris videlz appellationẽ non excludit opantes enĩ augmentum diminutionẽ opari nõ debent. de priuile. in bijs ô prebẽ. cui de non. li. vi. ⁊c.

De consuetudine. Rica.

Numero alias. cxviij.

Sequẽs decisio. h. d. valet cõsuetudo q̃ vroz succedat viro in bonis mobilib9 liberis extantibus

b.d. Uel sic cõsuetudo valet q̃ vxor succedat viro in mobilibus iurib⁹ ⁊ actionibus liberis ertãtibus. hoc dicit.

Item fuit dubitatũ et in relationibus positũ. vtrũ valeret cõsuetudo qua caueť q̃ vxor marito habenti bona mobilia et imobilia succedat in oĩbus bonis mobilib⁹ etiã debitis ⁊ creditis liberis ertãtibus. Et videbať aliquib⁹ q̃ nõ. q2 cõsuetudo nõ p2eualet iuri naturali. ymo ipsi cõtraria est irrationabilis ⁊ potius dicenda corruptela. ⁊ per conseq̃s nõ est p2escriptibilis etiã si oĩes hoĩes de mũdo eam obseruarẽt per infinita tpa. xxiiij. q. vij. flagicia. de cõsue. c. cũ tanto. ⁊ ibi not. Sz hereditas p2is debeť ipsi filio de iure nature. ff. de reg. iu. l. iura sanguis. ⁊ de pact. l. ius agnationis iuncta. l. filius. ff. de suis ⁊ le. here. melius. ff. vnde libe. l. scripto. ⁊. i. di. c. ius naturale. ibi dum dicit liberor̃ successio. cui iuri naturali per cõsuetudinẽ derogari nõ potest ut. s. p2obatũ est. ergo q̃ō est verũ in toto. sed in parte nõ sic. ut no. Di. in ꝓpria materia. de reg. iu. indultum. li. vi. P2o qua cõclusione faciũt not. per Ber. ⁊ Jo. an. post eum in nouel. c. a nobis. de deci. et de cõsue. sup Rica. per Inno. in fi. at in casu nr̃o cõsuetudo nõ tollit ius successionis liberor̃ in toto pura in omnibus bonis. Sed dumtaxat in mobilibus. ergo. et cetera. Et sic fuit determinatum et cõclusum post publicas relatiões cõsuetudinẽ valuisse ⁊ valere. Pro qua cõclusione ego all'. not. Ab. positaz in. c. raynutius. ỹo. cosuetudinẽ. vbi ipse ab. not. p2etertu cõsuetudinis etiã partẽ tertiaz legitimã et debitaz de iure nature diminui posse q̃ō dicit melius alibi nõ haberi. ficq̃ scõm eum esset clar⁹ ter. p2o dicta cõclusione. ymo scõm do. Egi. quidam do. Pe. bertrandi qui fuit Cardinalis sancte Ro. ec. fecit quandã lecturã solẽnem sup li. vi. de creta. et tenuit in. c. ij. de consue. e. li. valere statutũ adimens etiã in totũ legitimã appellataz bonor̃ subsidium debitã filijs. Ratio sua fuit potissima. q2 de iure naturali volũtas testatoris debet adimpleri. ut insti. de re. diui. ỹ. per traditionem ff. si quis a pr̃e manu. fue. l. nõ usq̃. ⁊. xxx. q. ij. vltima voluntas. que tñ sepe per ius ciuile immutatur per querelã inofficiosi testamẽti que est iuris ciuilis. ff. de inoffi. testa. l. si post mortẽ. ỹ. si post bereditať. iuncta. l. filio. ỹ. vl. C. de inoffi. testa. et q̃ō ibi not. Item ius dicendi testamentũ nullũ rõe p2eteritionis. est iuris ciuilis. q2 non cõpetit nisi in ptãte cõstitutis. ut. ff. ỏ libe. ⁊ postu. l. post virilem. ỹ. ex hijs apparet. que tñ p2ima ptãs de iure ciuili est. ut insti. de pa. po. ỹ. i. ⁊ ita ante iuꝰ ciuile cuilibet ciui romano licebat de bonis suis disponere p2o libito voluntatis. ut. l. falcid. p2io capite. cauebať. ut. ff. ad. l. fal. l. i. ĩ p2in. ergo hec oĩa alia iure ciuili tolli possunt. ut insti. de le. agtu. l. fi. et. ff. de capi. dimi. l. bas causas. In eadẽ opi. est di. per idem motiuũ in effectu in. d. c. indultum. licet illud per alios modos et multũ apte deducat. Pro hac opi. facit. c. raynaldus. de testa. in fi. cum ibi not. per glo. ibi cum dicit q̃ contra voluntatem testator̃ ler falcidia inducta fit. et qũo illud intelligatur ibi vide. Breuiter cõcludendo putat dñs Egi. secundũ q̃ est in p2inc. conclusum q̃ hoc ius naturale in totũ tolli nõ potest sed bene minui potest. p2imũ p2obat quia talis cõsuetudo exp2esse militaret contra rationẽ naturalem que clamat vbiq̃ q̃ filius saltẽ in aliqua portione patri succedat. ut. l. scripto superius all'. de inoffi. testa. et in auten. de here. et fal. ỹ. i. et. ỹ. si quis autem nõ in plures. coll'. i. ratio huius ponit. ff. de lib. et po. l. in suis. ⁊ ex qui. cau. ma. ỹ. cum miles. Quid enim legalius est q̃ p2op2ũ filium ad paternã successionem admittere. in auten. qui. mo. na. cẽssi. sui. ỹ. est ergo sciendũ. in p2in. facit optime. xviij. q. iiij. c. fi. de iureiurã. quitauallis. et quod not. C. de epis. et cle. si quis ad declinandũ. ergo nõ valz cõsuetudo cõtraria. ut. C. que sit lon. cõsuetu. l. ij. et in. d. c. fi. de cõsuetu. Fallit hoc ex causa ex qua potest fieri exheredatio. ut in autẽ. ut cum. de ap. cog. ỹ. aliud. et. ỹ. causa. et not. etiam. d. c. quintauallis. tunc enĩ cessat ratio naturalis p2opẽ rationẽ naturalem cõtrariaz fortiorem que habet q̃ delicta nõ remaneant impunita. ff. ad. le. acqui. l. ita vulneratus. de sentẽ. et. fame. nec ob. motiuũ Pe. bertrandi et Di. q2 licet cessarent omnia remedia iuris ciuilis. tamen nihilominus id quod inter omnes dictat ratio naturalis esset debite executioni mandandum. sicut solet dici in cõtractibus a iuregentiũ introductis ar. ff. de mino. l. q̃ si minor. ỹ. fi. secundum Ja. de are. sicut enim ciuilis constitutio nõ tolleret contractus iurgentium in totum. ar. insti. de iur. na. ỹ. sed naturalia. Igitur nec hoc casu. Probatur secundum stilum videlz q̃ per consuetudinẽ ius naturale potest augeri uel minui. quia quota a iure ciuili simpliciter est introducta. ergo alio iure ciuili uel consuetudine que vim legis habet potest augeri uel minui ut in iur. supius all'. q̃ō intelligo verũ dũmodo diminutio nõ esset ita notabilis q̃ō censereť perẽptio uel nimis enormis. q2 tũc esset irrationabilis per predicta. ergo. de deci. c. suggestũ. C Addi. Et in bonore sanguis. l. i. ỹ. largi⁹ ff. de succe. edic. sed iura sanguinis nullo iure ciuili tolli possunt ergo nec statuto. q̃ō nõ est aliud q̃ quedã ciuium cõuentio. l. oẽs pp'i. ff. de insti. ⁊ iur. l. de quibus. ff. de legi. C Alia additio. vbi ius agnationis pacto tolli nõ potest. C Alia addi

tio. vbi ascendens successio debet proximiori descendenti ratione cognationis. ¶ Alia additio q3 iura naturalia imutabilia sunt. insti. de iur. na. gē. et ciui. §. sed naturalia. nec ea iuris ciuilis ratio corrūpere potest. ut insti. de legi. agna. tu. §. fi. 3 respōde q3 licet successio filioꝝ et ius legittime portionis processerit ex iure naturali. tñ ex ea naturali ratiōe que est variabilis in quanta 7 in quota et in modo portionis predicte ut. ī. dicam. vel potest dicere q3 legitima debet filio de iure ciuili nō naturali. ut not. in autē. de bef. et fal. §. i. et §. si quis autē. vbi dicit q3 lex imponit necessitatē parentibus ut relinquāt filijs legitimā. sed cōstat legem esse ius ciuile. ut. ff. de iusti. et iur. l. ius autem ciuile. Item a iure ciuili quota ē aucta. ut. d. autē. nouissima. vnde noie origine quotitate 7 entitate de iure ciuili dicenda est. et scōm hoc oīa contraria cessant. ¶ Alia additio et sic ius rūpendi ortum trahit a iure ciuili. q3 ante ipsum ius ciuile nō erat via aliqua prodita seu apta ad rūpendum testatoꝝ dispositionē. similiter via petendi supplementū legitime data est a iure ciuili. ut. l. omnimoda. C. de inoffi. testa. si ergo hec iure ciuili sunt inducta. nimiruz si statuto q3 est ius ciuile illa tollantur. l. de quibus. et. l. nō est nouū. ff. de legi. not. glo. in. d. l. i. in prin. ff. ad le. falci. 7 per hoc cessant rationes omnes cōtrarie supra facte: et fundate super iur sanguis et nature que intelliguñ in successione intestati nullo subsistente statuto. preterea ius ciuile priuat filios ex certis causis descriptis. in. §. aliud quoq3 capitulū. hic all'. et in auten. nō licet. C. de libe. prete. igit et statutum poterit priuare. ut. d. l. omēs populi. nam ratio statuti fuit fauor publicus cōseruandarum familiarū cā inuētus. secudū Bal. i. l. maximū vicīū C. de libe. prete. videmus insup q3 licet iure nature hereditas patris sit debita filio ut sapiūt argumēta in contrariū facta. tñ quota et quanta nō est de iure naturali sed ciuili. ut. l. xij. tabularum. C. de legi. heredi. in autē. de triē. et semis. §. i. in auten. de here. et fal. §. i. et. §. si quis aūt. 7 hec ratio cōcludit quo ad diminutionē plus dico q3 si ue de iure naturali siue ciuili hereditas et etiam eius portio in bonis patris sit debita filio. ut. l. in suis. ff. de li. 7 postu. 7 insti. de here. que ab inte. §. sui: postea supuenit ius codicis et totū illud restrinxit ad quartā. ut. l. cum querit. et. l. scim9. C. de inoffi. testa. demū superuenit ius autenticoruz alterans et limitans dictam portionē scōm numerum filioꝝ. ut in auten. nouissima. C. de inoffi. te. si hoc facere potuit ius ciuile cur et hic nō potest ius mūicipale. s. detrahere alterare et minuere? ratio diuersitatis pro nunc mihi nō occurrit. Non ob. si dicatur q3 tale statutū tollens filio uel diminuens portionem suā foret iniquū. ergo nō valet cum lex debeat esse equa et iusta. iiij. di. erit autē lex. nam certū est q3 per actum iuramento vallatū renunciatur future successioni. c. quāuis. de pact. li. vi. iuncto. c. nō est obligatorium. de reg. iur. li. vi. sed nemini dubiū q3 iuramentum nō est vinculum iniquitatis. c. quanto. de iureiu. poterit ergo lex utpote nō iniqua quem priuare futura successione ficut potest pactum iuratum. l. nō impossibile. ff. de pac. Preterea nōne videmus iura diuino precepto stabilita alterari et restringi cette fic ut est cathedraticum. in. c. cōquerente. de offi. ordi. Item decime in. c. tua. de deci. per Inn. ergo mlto fortius facultas successionis priuate psone tolli potest et restringi. In hanc partē declinat Dy. in regula. indultum. et Jo. an. ibidem in mercur. Idem tenet Ly. in. l. scimus. C. de nup. idem Ab. et Jo. an. in. c. raynunctius. idem disponentem. 7 hoc expresse tenet Bar. in. l. ticius. §. f. ff. de condi. et demō. in. l. i. ff. de suis et legi. in. l. si ita qs in fi. ff. de lega. ij. idem Bal. in. l. cunctos. C. de sum. tri. in. xiij. col'. et supponit p3 indubitato ita esse. Idem Oldra. consi. ccv. et ita sequuntur omnes moderni et ita fere per totā Italiam seruat. ¶ Alia additio. cōclusio que cōmuniter tenet. sed huic cōclusiōi obstare videnť duo. Primo q3 legitima succedit loco alimentoꝝ. ut in autē. de triē. et semis. §. prohibemus. p3. vnde enim. sed educatio liberoꝝ est de iure naturali. l. i. §. ius naturale. ff. de iusti. et iur. ergo tolli nō potest cum iura naturalia nō tollanť ut sepius dictum est. Item q3 alimenta nō debent filijs denegari. ar. l. filiū. de pa. po. Secundo videtur obstare ter. in. d. auten. de trien. 7 semis. que videtur habere clausulā de rogarozlam ad quācunq3 consuetudinē uel legem cuiuscunq3 inferioris. erquo ratio fic disponendi est vniformis vbicūq3 locoꝝ per quaz statu eretur contrariū. et sic leges municipales nō debent valere. ut in auten. nauigia. C. de fur. et in autē. omnes peregrini. C. cōia. de succes. cogitabis.

¶ Alia additio. q3 propī delictū filius excluditur a legitima. Et pōt ratio assignari. q3 delinquendo filius videť cōsentire in penaz ut legitima sibi auferať et alia pena etiā corpalis imponať. ar. l. i. §. bestias. ff. de postu. et sic nō tam ex lege q3 ex suo cōsensu surgit priuatio dicte legitie cogita si placuerit tibi ista ratio nec ne. ¶ Alia additio videlicet statutū municipale tollet in totū legitimā. Et ideo statuta que hodie cōiter fiunt in Italia prohibentia feminas extantibus masculis nō succedere nec legitimā petere posse prouident eis ut dotenť arbitrio propinquoꝝ. nam tunc dos succedit loco legitime licet diminute forte. et si dictuz statutū non ꝓuideret in aliquo nō teneret tanq3 irra

tionabile et contra legem tam uature q̃ diuinam canonicam ⁊ ciuilem. de quo per Bar. in. l. liberorum. ff. de ver. sign. et per Bal. in. d. l. maximum.

Numero alias. ccxxvi.

Sequens decisio. h. d. valet consuetudo q̃ receptus vltra numerum prebendarũ minorem valeat optare. h. d.

Item si in ecclesia vbi est certus numerus et distinctio prebendarum videlicet maiores ⁊ minores. sed nõ est ibi certus numerus canonicorum fit consuetudo q̃ receptus in canonicum ultra numerum prebendarũ et carens prebenda prout interdum fit ⁊ fieri potest de iure. de consti. cum. M. de preben. relatũ dilecto. ⁊. c. dilectus filius. vbi de hoc non posset optare maiorem. sed dumtaxat minorẽ prebendã iuxta ordinem sue receptionis valet et tenet huiusmodi consuetudo. ar. eoꝝ que le. et not. d̃ ma. et obe. statuimus. per Inno. de preben. quamuis et. c. cui de non. per Ar. li. vi.

alias. ccxxvij.

Sequens decisio. h. d. consuetudo valet q̃ habẽs minorem prebendam possit optare maiorem. sed nõ econuerso. h. d.

Item valet ⁊ tenet consuetudo q̃ habẽs siue optans minorem prebendam in predicta ecclesia vbi sunt maiores et minores prebende ut prefertur iuxta ordinem sue receptionis possit postea optare maiorem prebendam cum vacabit. ar. eoꝝ que le. et not. in. c. fi. de consue. li. vi. habens vero maiorem non poterit secundum eandem consuetudinem optare siue recipere minorem quia licitũ est ascendere de minori dignitate ad maiorem. sed nõ descendere de maiori ad minorem. ar. eoꝝ que le. et not. de transla. epis. licet. ⁊. c. quanto. Pro quo facit quedam not. Io. mo. in. d. c. fi. de consuetu. in. c. cum aliquibus. de Rp. li. vi. Io. an. in. d. c. fi. de consue. videtur tenere contrarium per. §. preterea. insti. de acti. quia illa est melior que plus placet.

alias. ccxcvi.

Sequens decisio hoc dicit. prebenda vacans in curia nõ potest optari nec etiam fructus grossi canonici in curia defuncti. etiam si dicti fructus redeant ad capitulum. hoc dicit.

Vel sic. prebenda vacans in curia pretextu cõsuetudinis optari nõ potest. h. d.

Item sicut canonicatus et prebenda in curia romana vacañ. per alicuius obituꝫ optari nõ potest vigore consuetudinis. secũdum. c. fi. de consue. li. vi. ita nec grossi fructus per dictum canonicũ in cur̃. defunctuꝫ optenti possunt optari etiam si illi grossi fructus redirent ad capitulũ. prout do. Grego. papa. xi. declarauit per suam bullam in iudicio productam.

alias. ccc.

Sequens decisio. h. d. derogatur cõsuetudini optandi maioreꝫ prebendã si mandatur prouideri d̃ tali prebenda nõ obstantibus statutis et consuetudinibus. hoc dicit.

Vel sic. per clausulas derogatorias positas in litteris apl'icis tollitur cõsuetudo optandi in ecclesia in qua sunt maiores ⁊ minores prebẽde. h. d.

Item si mandat̃ alicui prouideri de maiori prebenda cum vacauerit in certa ecclesia in qua minores et maiores prebende existunt: nõ obstañ. statutis et cõsuetudinibus illius ecclesie in cõtrarium facientibus quibuscumqꝫ. et presertim illis quibus caueť q̃ nullus possit habere maiorem nisi primo habeat minorem et per minorem gradatim ascendat ad eandem. fuit dubitatum vtrum per has clausulas derogatorias consuetudo optandi. de qua in. c. fin. de consuetu. li. vi. tollat̃ seu verius differatur. Et dicebant aliqui dñi et maior pars q̃ sic. attẽto q̃ per expressum de maiori prebenda mandabat̃ prouideri nõ obstañ. consuetu. ⁊c̃. Tum etiam qꝛ alias gratia impetrantis posset totalit̃ frustrari per optañ. effectu. qui illaꝫ minorem nõ optataꝫ habere nõ potest propter. c. cui de nõ. de preben. lib. vi. qd̃ tñ potuit in om̃i casu. c fi. antedicti sicqꝫ sunt diuersi casus nõ aduersi. Aliam rationem dicebat do. Nimaniteñ. quia aliud est ubi sunt gradus prebendarũ et debet fieri ascensus et nõ descensus. qui nedum per optionẽ sed etiam per collationẽ nouaꝫ uel assignatiõꝫ capituli fit sepe que quidẽ collatio siue assignatio nõ est dubium per decretũ pape impediri. de cõcess. prebẽ. proposuit. ⁊ cle. cum ei quem. aliud vbi nõ sunt gradus prebendarum. sed omnes prebẽde appellant̃ maiores. vna tam̃ melior est altera. Si ad illã meliorem deueniretur tm̃ per optionem et per consuetudinẽ tali consuetudini per dictas clausulas nõ derogaret̃. qꝛ gratia impetrantis in nõ optatis suũ posset sortiri effectũ. Secus vero in casu nr̃o supradicto. Videtur tñ obstare predictũ verbũ gradatim. positum in illo ter. quod tñ nõ refertur ad predictas prebeñ. seu grad⁹ prebeñ. sꝫ ad g̃du psonaꝝ ꝓut ibidẽ no. gl. sup eo. ꝟ. Preterea vr̃ ob. glo. etiaꝫ ibidem sup. ꝟ. meliore. querens de habente maiorem. vtrum possit vigore illius cõsuetudinis optare minorem. et tenet q̃ sic. quia illa videtur sibi melior que magis sibi placet. insti. de actio. §. preterea. sed intellige glo. non de minore in gradu. sed in valore. Alij dñi tenẽtes contrariũ dicebant casum verisimilẽ et possibilem q̃ nullus curaret optare minorẽ. et sic gratia sua posset sortiri effectum. Ad hoc respondebat̃ q̃ hoc esset de

raro cõtingentibus ad que iura nõ aptanť. sed ad ea que frequenť accidũt. ff. de legi. nã ad ea. ť ap pel. sepe. Sz nñis tpibus cupimus augeri nõ mi nui ascendere et nõ descendere. de transla. c. quã to. et. c. licet ergo. ťc. quã rationẽ vltimã all'. Jo. mo. in. c. cũ aliquibus. de ßp. in casu quasi simili ter ad materiã. vide not. per Ar. xxv. q. ij. in sum. in fi. et per eundẽ ť Jo. an. in. c. si propter tua de bita. de ßp. li. vi.

Numero alias. cclviiij.

Quanti temporis spacio possit introduci in eccle sia consuetudo de optando.

Veriť quãti tpis spacio introduci pos sit in ecclesia cõsuetudo optionis pre bendarũ canonicaliũ. ť videbať aliqui bus q spacio. x. annorũ quasi cõsuetu do nõ sit contra ius et sit rationabilis per no. xij. di. cõsuetudo. ť hanc opi. sequitur Jo. an. in. c. fi. de cõsue. li. vi. fundãs se q si ille ter. voluisset re quiri consuetudinẽ prescriptã expressisser. sicut fe cit in. c. nõ est. ibi dum tñ als sit prescripta. eodẽ ti. et li. et nõ facit hanc expressionẽ sed simpliciter consuetudinẽ esse proponit. ť idem vť tenere Jo. an. licet narratiue loquať. de consuet. cũ tanto. in quinto mẽbro sum. Aliquibus vẽ q ymo requiriť prescriptio. xl. annoz spacio. qz prebenda canoni calis est titulus beneficialis. sed contra ius est q alicui de facto suo querať titulus in beneficio ita ut beneficiũ suũ dici possit. de insti. ex frequenti bus. et. c. fi. de reg. in. beneficiũ. li. vi. ergo ista cõ suetudo est contra rigorem iuris scripti. quo casu omnes cõcordant q requiriť prescriptio. xl. anno rum. In hac. q. videť probabiliter cõsiderari sta tus ecclesie. de qua queriť. vtrũ habeat hanc con suetudinẽ. naz ť alique sunt ecclesie in quibus nõ est numerus canonicatuũ nec distinctio prebenda rum. de preben. dilecto. et in istis nõ potest intro duci cõsuetudo qz nõ est reperiri q in talibus ec clesijs prebende alique vacent. ergo prebẽda nõ vacans optari nõ potest. ut requirit illa decre. cũ in tua. Alique sunt ecclesie in quibus bene est nu merus canonicatuũ. sed nullus numerus nec disti nctio prebendarũ. ut patet de concess. prebẽ. c. fin. ß. si aũt. li. vi. et in istis ecclesijs non põt introdu ci consuetudo. hec pari ratione. marie qz in tali bus ecclesijs per administrationez capituli bona diuidunť inter canonicos. et illi quanto sunt pau ciores tanto recipiũt maiores portiones. et quan to plures sunt tanto minores recipiunt portiões ut i. d. c. fi. ß. si aũt. Alique sunt ecclesie in quib? est certus numerus canonicatuũ et per correspon dentiam ad numerũ canonicatuũ est etiam nume rus sed nõ distinctio prebendarum. ymo omnia bo na sunt ad dominiũ et administrationẽ capituli in cõmuni in et sup quibus bonis quasi in quodã cõ fuso absq aliqua actuali distinctione institut? est numerus prebendarũ correspondẽs numero canonicatuum. Et iste prebende proprioz vocabulo vocanť portiones priuilegiate scõm Inno. de preben. dilectus. el. i. et in istis ecclesijs sunt obser uantie diuerse. nam in aliquibus sicut capitulũ ha bet oium bonoz dominiũ. ita per officiales suos omnia bona administrat. et de fructibus collectis tot facit equales portiones quot sunt canonici et cuilibet tradit partẽ suam. et sic seruatur in eccle sia Andeganeñ. In huiusmodi ecclesijs hec cõsue tudo simili modo nõ posset introduci. qz cũ inter prebendas nõ sunt tituli beneficiales nõ fit actua lis distinctio et inter portiões que fiunt bonis ad ministratis. nulla fit electio. uel durat illa diuisio fructuum. nisi q illis fructibus etiam extantibus nõ est reperire vnam esse meliorẽ alia. In aliqui bus vero ecclesijs est certus numerus canonica tuum. et in quibus in et sup bonis capituli absq alia actuali distinctione institutus est numer? pre bendarum correspondens numero canonicatuum Capitulum aũt ad quod spectat dñium bonoz nõ administrat per officiales suos. sed diuidit bona capituli in tot prebendas quot sunt canonici ť cu ilibet ipsum capitulũ cõsignat prebendam suam ť fiunt hec consignationes ad tempus secudum qõ capitulo placet et tẽpore elapso omnes reducunť in cõmuni et fit nona bonoz diuisio. Istis autem prebendis sic diuisis. qz nõ est possibile q ita sint diuise equaliter quin inter eas possit reperiri ele ctio. In aliquibus ecclesijs eligunt antiqui cano nici per ordinem eoz. In aliquibus per sorte pro ut habet se diuersa ecclesiarũ consuetudo. ut no. Jo. an. in nouel. in preall'. c. cum in tua. in gl. nõ vacantes. et not. q huiusmodi cõsuetudo consig nationis bonoz per prebendas seruatur in eccle sijs sancti Petri et sancti Martini. et in istis po test habere locũ consuetudo optiõis prebendarũ qz antiquiore mortuo sequens põt optare preben dam que fuerit sibi assignata. et sic deinceps usq ad ultimum. Et in istis ecclesijs est verum dici eã posse introduci. x. annoruz spacio. Nam in istis ec clesijs canonicus nullo modo mutat nec mutare posset titulum. cum inter prebendas vbi sunt ti tuli beneficiales non fit actualis distinctio sed dũ taxat prout prebenda in mera temporalitate con sistit. eam mutare nihil iuri contrariũ. et continet in se equitatem magnam. per illa que not. Inno. de maio. et obe. statuimus. Et in isto casu conclu dunt et locum habent rationes doctoz. hanc par tem tenentium posite in. c. cum in tua. et clare ap parere potest eas bene intuenti. In aliquibus au tem ecclesijs est certus numerus canonicatuuz et

etiam certus numerus prebendarum. que quidez prebende sunt inter se actualiter ⁊ realiter distincte ita ꝙ nõ est vnũ beneficiũ ecclesiasticum actualiter et realiter ab illo distinctum a dote et fundatione alterius. Et in quibus quelibet prebẽda est domina sue dotis. et si non sit numerus canonicatuum est tamen et numerus ⁊ modo promisso realis distinctio prebendarum et colligitur. ⁊ no. de consti. cum. M. et de istis loquitur de proba. ex litteris. huiusmodi status sunt quasi omnes ecclesie Normãnie et Anglie ⁊ Uratislauieñ. ꝺ qua querimus. Et in hijs ecclesijs indubitanter credo ꝙ non potest introduci hec cõsuetudo minori spacio q̃ꝫ. x. annis. ymo dicere aliud reputo magnam simplicitatem.

¶ Ad probationem autem conclusionis premitto vnum in quo doctores concordant ꝙ canonicatus et prebenda que pro eo est instituta tantã habent cõnexionem et correspondentiam inter se ꝙ eo ipso ꝙ aliquis assequitur vnam prebendam canonicalem et per consequens assequitur illum canonicatum pro quo prebenda fuerat instituta. quia ad positionem vnius cõnexorum ponitur reliquũ. de consti. c. translato. cum concor. ibi alle. et de reg. iur. accessorium. li. vi. canonicatus autem et prebenda canonicalis inuicem sunt cõnexi ⁊ correspõdentiam habentes vna ad alterum. ut. i. q. iij. in summa. et ibi not. et. c. si quis dator. et. c. si quis episcopus. et. c. si quis obiecerit. ⁊. c. saluator. ꝟ. in nomine. Hoc tenet Composte. Jo. an. et Coll'. de consti. cum. M. ferrarieñ. Archi. et Jo. an. de preben. si clericus. li. vi. et clarius Guil. de mon. laud. et Genze. de preben. si iuxta. in clemen. Ubi patz ꝙ papa vtendo sua potestate excellenti dat vni canonicatum supernumeratum sub expectatñ. prebeñ. quando vacans prebenda sibi confert̃ eo ipso et per consequens confertur sibi ille canonicatus qui simul vacauit cuz prebenda quia ille est cum quo et pro quo prebenda fuit instituta ⁊ qui habet correspondentiam et aliter definit esse. Et ex istis ar. sic. Ille qui habet in ecclesia vnam prebendam canonicalem consequitur aliam prebendam actualiter et realiter distinctam a prima consequitur et per consequens nouum canonicatum. quia primus canonicatus remanet cum prebenda dimissa. et illa que vacauit cum prebenda quaz recepit consequitur ipsam prebendam. ut patet ex superius alleg. ergo consequitur nouum beneficium ecclesiasticum realiter et actualiter distinctuz ab illo quod dimittit. ut ex se patet et incõuincibilit̃ ꝓbat̃. de con. prebẽ. lr̃as. ꝺ preb. si iux̃. in clemen. ergo habens in ecclesia vnam prebendaz canonicalem ea dimissa optat aliam a prima actualiter et realiter distinctam per optionem ipsam cõsequitur nouum beneficium ecclesiasticum a prio realiter distinctum. Sed istud est notorie contra ius ꝙ aliquis sine canonica institutione superioris habeat beneficium ecclesiasticum. ergo in ista cõsuetudine optionis requiritur prescriptio. xl. annorum. de consuetu. c. fi. ut sic faciam distinctionẽ doctorum ꝙ aut prebende ut sunt tituli beneficiales et ecclesiastici sunt inter se actualiter et realiter distincte. Aut ut sunt tituli beneficiales ⁊ ecclesiastici prebende sunt indistincte. Sed earum emolimenta per assignationes capitulares ul' alias inter se distinctionem habent. et per cõsequẽs maioritatem in valore. Primo casu quia per optionem prebeñ. indubie dimittitur titulus beneficialis qui presens habebatur et nouus acquiritur et tunc introductione consuetudinis optioñ. necessarium sit spacium. xl. annoꝝ quia indubie hec consuetudo est contra ius. Secũdo casu quia per optionem nec canonicatus nec prebeñ. ut ipsa est titulus beneficialis que prius habebatur dimittitur. ymo reuera canonicatus et prebenda canonicalis prius habita retinetur et solum prebẽda idẽ terrenum proportioñ. fructuum et canonicatuum contingens assignata est. et sic sola temporalitas mutatur. et in isto casu sufficiant. x. anni quia istud equitatem habet et nullam repugnantiam iuris. Et istam distinctionem in terminis. facit Compo. de consuetu. c. fi. et in simili gl. ordi. i. q. iij. in sũma. et Collec. de re. permu. quesitum. vbi querẽs an duo canonici eiusdem ecclesie possunt inter se mutare prebendas suas. Respõdit per distinctiõz premissam ꝙ in casu secundo sic in primo nõ. nisi cum auctoritate superioris. sicut ecclesia et ecclesiastica beneficia permutantur. Secũdo probatur sic secundum iuris cõmunis dispositionem nullus potest auctoritate sua dimittere beneficium ecclesiasticum in quo est per superiorem canonice intitulatus. sed optans prebendã vacantem primaz dimittit auctoritate propria. ergo illa optio est cõtra ius cõmune. Antecedens probatur de renunc. c. admonet. et. c. ꝙ in dubijs. cõsequens est ex terminis notissimum. Et si dicat̃ iste non dimittit primam sed ius cõmune facit eam vacare per assecutionem secunde. ut in alle. c. litteras. et. c. si iuxta Respondeo ꝙ de iure cõmuni non potest aliquis recipere secundum beneficium per cuius assecutionem introducitur primi vacatio sine licentia superioris quo erat intitulatus: ut in. d. c. admonet et. c. ꝙ in dubijs. ut no. vij. q. i. placuit. et. xxi. q. ij. c. i. et plene per omnes in preall'. c. admonet. Et licet contrarium seruetur. de consuetudine tamen illa consuetudo est contra ius. et ideo in eiꝰ introductione necessaria est ipsius cõtinuatio per spacium. xl. annorũ ut supra est deductum. Tertio

probatur sic ista consuetudo est contra ius cõmune per quam queritur ius ad beneficium vacaturum. talis consuetudo optionis hoc supposito q̃ in ecclesia sint prebende canonicales realiter distincte. igitur de antecedenti etiam sunt textus ó concess. preben. c. nullam. et. c. ne captande. li. vi. De consequenti est tex. in. c. cum in tua. de cõsuetu. li. vi. Et ibi not. q̃ virtute consuetudinis ista prebenda est debita eam optare petenti et volenti in glo. que incipit. per hoc satis. et si coniungatur decre. maioribus. de preben. et decre. quesitum. de re. permu. Credo q̃ determinent indubie istam consuetudinem esse nedum contra ius simpliciter. ymo contra concilium Turonen̄. Addendo enim. c. quesitum. quod est glo. c. maioribꝰ ad ipsum. c. maioribus. nihil aliud dicit nisi q̃ probibet diuisiones et cõmutationes fieri prebendarũ et er verbis diuisione quod procedit apparet qó intelligitur de prebendis eiusdem ecclesie. ⁊ hoc q̃ ista consuetudo sit contra ius cõmune clare determinat Archi. in alle. c. cum in tua. in gl. que incipit. habentes. Et ad idem q̃ etiam in eadez ecclesia prima prebenda dimissa recipere secundam sit contra ius cõmune. tenet glo. et Pau. in alleg. c. si iurta. de preben. in cle. Et preterea cum generaliter sit verum q̃ ecclesia vbi tangitur ipsiꝰ ecclesie lex uel iura nõ admittet prescriptiones minoris temporis q̃ xl. annozum. ut de prescript. c. de quarta. Quero vbi fundatur ista distinctio q̃ in cõsuetudinibus que sunt contra ius cõmune sint necessarij. xl. anni in alijs sufficiant. x. Nam licet inter consuetudinem et prescriptionẽ sint multe differentie. tamen nunq̃ reperimus q̃ minus tẽpus sufficiat in consuetudine q̃ in prescriptione. ymo ter. innuit oppositum q̃ requiritur tẽpus vniforme. ó cau. poss. et propri. cum ecclesia sutrina. de elec. cumana. de consue. c. fi. li. vi. nunc sic cum doctoribus distinguamus q̃ Aut consuetudo que inducitur tangit priuatos uel eozum res uel iura et tunc si non sit contra ius introducetur spacio. x. annozum seruatis alijs que sunt necessaria in introductione consuetudinis cum tanto tempore eozũ bona possunt prescribi alijs seruatis que in prescriptione similiter requiruntur. ⁊ sic intelligit. c. consuetudo. cum ibi not. xij. di. Aut tangit ecclesias seu earum statum res uel iura et tunc semp in introductione consuetudinis requiruntur. xl. anni cum tanti temporis prescriptio in earum rebꝰ uel iuribus requiratur. Et hanc distinctionẽ facit Inno. in. c. cum dilectus. de consue. et ipsum sequuntur ibidem Hosti. et Jo. an. et Collect. eo. ti. c. ex parte. et vltimũ membruz clarius ponit Inno. de consue. c. fi. vbi querit de duobus. Primo que cõsuetudo dicatur rõnabilis. Secũdo quãti temporis prescriptio requiratur ad eam introducendam Ad primum respondet q̃ illa est rationabilis que nõ est contra ius. uel si est habet tñ iure alterius approbationem. Ad secundũ respondet q̃ requiritur prescriptio. xl. annoꝝ. Sive ergo dicas q̃ ista cõsuetudo nõ fit cõtra ius ut aliqui opinantur. Sive dicas q̃ est contra ius sed habet iuꝝ approbationem clara est determinatio q̃ vtroq̃ casu vniformiter requiratur prescriptio. xl. annozum secũdum ipsum. et ibi tenet idez indistincte glo. ozd. super verbo legitime sit prescripta et etiam Compo. Rursus si aliquis vellet tantum inherere opi. illius gl. c. fi. adhuc necesse oporteret eum distinguere inter consuetudinem que est secundum iuꝝ uel preter ius cõmune et q̃ in nullo per eam derogatur iuri particulari alterius ecclesie uel ecclesiastice persone. et ad introductionem istius cõsuetudinis sufficiunt. x. anni. ut nota. in illo. c. consuetudo. uel per consuetudinem ipsam licet preter ⁊ secundum et nõ contra ius cõmune. per eam tamẽ derogatur uel detrabitur in toto uel in parte iuri pertinenti ad illam ecclesiam uel personam ecclesiasticam. et sic ratiõe adiuncti preiudicij quod fit alteri requiratur prescriptio. x. annozuz. Et illa cõclusio videtur incõuincibiliter probari. de cõsue. c. cum dilectus. conuincta decre. abbate. de ver. signi. Nam ista consuetudo nõ est contra ius q̃ de certo monasterio debet eligi abbas alterius monasterij vacañ. et tñ quia iuri electozum in aliquo derogatur cum antea possent de isto uel alijs vbi vellent libere eligere modo nõ possunt nisi ó isto et sic eozum in eligendo libertas restringitur est necessaria prescriptio. xl. annoꝝ. ut in. d. c. abbate ñ. alle. et quasi omnes tenẽt in allegatione. c. cuz dilectus. et idem probaꝫ de elec. cumana. de cau. poss. et propꝛie. cum ecclesia sutrina. Naz istud nõ est contra ius q̃ alij q̃ canonici cathedralis ecclesie admittantur ad eligendum vna cum ipsis licet esset contra ius q̃ alij q̃ ipsi ipsis exclusis eligant ut not. Jo. an. in prealle. c. cum ecclesia sutrina. et cum introductione consuetudinis istius q̃ electorum potestas in tantũ videtur dirimi q̃ per cõsuetudinem alijs acquiri requiritur. xl. anno. spacium ut in. d. c. clare probatur. Eodem modo facit de offi. archi. c. dilecto. cum suo vero intellectu. Nã ista consuetudo q̃ archidi. in monasterio habz iurisdictionem nõ est contra ius sed preter et est rationabilis et fauozabilis et tñ requiritur q̃ fit legitime prescripta. secundum Inno. et per omnes ibidem. Et istud posset per multa consimilia iura probari sed per istam consuetudinem etiam si dicemus q̃ non est cõtra ius tñ indubio detrabit iuri. Nam illius ad quem pertinet collatio prebẽdarum qui illam potestatẽ per consuetudinẽ istaz

perdit igitur. ꝛc. Et si dicatur nō perdit quia potuit conferre vltimam nō optatam. Dico q̄ ideo notorie diminuitur potestas sua . quia vni pingui prebende vacanti possit illam conferre habenti aliam minus pinguem et illam alteri et sic deinceps vnde posset remunerare quatuor uel quinq; uel plures personas ex vacatiōe vnius prebende modo nō potest conferre nisi vnam et omnino deteriorem. et ista sola ratio videtur sufficiēs ad destruendum opi. gl. que potest dicere q̄ ipsa est cōtra omnes et manus omniū contra eum. Compo. enī ipse alle. illā opi. non tenet. sed facit distinctionem equissimam et iuri consonam quaz supra recitaui. Nec etiam Archi. quem etiam all'. illud tenet ymo tenet oppositum. Nam primo determiat q̄ illa cōsuetudo est contra ius in glo. sua que incipit. habentes. et licet prius in alia glo. sequēti videatur innuere q̄ ad eius introductionem sufficiant. x. anni. tū in fi. alleg. in contrarium .c. si de beneficio. de preben. li. vi. Cui stat cum contrariū nō soluat nec videt vere posse solui. Nam q̄ vnū beneficiuz debeat per regulares uel seculares regi. istud nō est contra ius et tamē ad introductiōz istius consuetudinis requiruntur. xl. anni. ut ibi. nec videntur valere solutiones Jo. an. pria non nam sicut per illam consuetudinē applicatur certꝰ status vni beneficio ita q̄ per istam vni ecclesie. Item applicatur status certus uel nō per consuetudinem nil facit ad propositum. cum originalis distinctio habeat. Utrum consuetudo sit contra ius uel non sit contra ius. Esto q̄ per eam certus status applicetur quid facit ad propositum certe nihil. et ista est omnino scōm ius uel saltem preter et rationabilis er tū. xl. anni requiruntꝫ. Unde ille ter. omnino videtur confundere glo. distinctionē Nec valet secunda solutio que habet q̄ ideo facitꝰ mentionem de prescriptione. xl. annozum quia loquitur in ꝓptis que sunt odiosa et ambicioſa. Secus in optionibus que nō sunt odiose nec ambicioſe iudicio meo parū valet hec solutio. Nam iste ter. non considerauit ambitionem odium uel fauorem sed considerauit vbicunq; fit mentio de consuetudine ecclesias uł personas ecclesiasticas tangeñ. intelligitur de prescriptione. xl. annozum spacio. nam cum prescriptio legitima ad consuetudinē se habeat ut vna ex partibus eam essentialiter cōstituentibus qui dicit consuetudinem dicit eam legitime prescriptā esse. Et clare probaꝫ in alleg. c. quanto. de consue. de elec. cū ecclesia vulterana. de cau. poss. et propri. cuz ecclesia sutrina melius in. c. cumana de elec. facit regula in toto. li. vi. et que not. Inno. de testi. fraternitatis. ꝛ sic etiam videtur no. Jo. an. in all'. c. cū de beneficio super. ꝓ. legitimam. Et q̄ dicit q̄ hec prebenda posset nō optari fateor sed nō propter hoc minoris sed maioris temporis prescriptio requiriꝫ in consuetudinis introductiōe. ut not. Jo. an. de prescrip. de quarta. Si enim hoc valet q̄ prebenda vacans potest nō optari. impedit ne iste vsus optionis habeat continuā causam. scōm hoc requiritur duplicatū tempus si nō impedit requiruntꝫ. xl. anni ut ibi not. Inno. licet Hosti. dicat q̄ de iure canonico vniformiter. xl. annozum prescriptio est necessaria. et illa que ibi posuerunt isti doct. satisprobant distinctionem quam supra posui. s. q̄ aliud sit in consuetudinibus ecclesiaruz. Aliud sit in consuetudinibus priuatorum. Nec etiam valet q̄ dicit q̄ equitatem et rationem habet illa consuetudo. nam et si hoc sit verum nihilominus. xl. annozum prescriptio requiritur in ipsius introductione. ut in alleg. c. quanto. Posset etiam dici tunc hoc dictum non procedere. Nam licet equum et rationabile sit q̄ ei qui lōgioi tempore seruierit prouideatur de maioribus prebendis. ut de mal. et obedi. c. i. et. c. statuimus. et in concor. vbi gl. alleg. tamen q̄ ipsi auctoritate propria recipiant illud non videtur habere equitatem per iura supꝛ alleg. Nec negari potest quin ista consuetudo cuz peccato incipiat in ecclesijs in quibus ut preben de sunt actualiter distincte cum illi eā inceperunt introducere sine titulo et sic cum detrimento animarum suarum tenuerunt ipsas prebendas. Nunc restat respondere ad ar. glo. quia si tertus. c. cum in tua. voluisset intelligi de consuetudine prescripta hoc fecisset sicut fecit in. c. non est. Respōdeo q̄ in. c. non est tertus dispositiue tractans de consuetudine querit: Utrum consuetudo valeat. scilicet q̄ episcopus sine capitulo corrigat crimina et quia tertus habet respondere eam valere oportet dicere de consuetudine prescripta et sic ō perfecta iurta. c. cum tanto. eodem ti. Sed in. c. cum in tua. tertus solum per modū suppositi facit mētionem de consuetudine querens dato q̄ in ecclesia sit aliqua consuetudo optionis. Et si aliquis ibi impetret canonicatum sub expectatiōe prime prebende vacaturꝫ. Utrum per istam impetrationem impediantur options et dicit q̄ non. modo iura que aliquid supponūt: supponunt illud tanq; in esse suo perfecto et iuste et rationabiliter esse factum et introductum intelligunt. ut satis clare probaꝫ in. c. cumana. s. alle. et ibi nota. Item ad cōem all'. per Arch. Respondeo q̄ rei veritas est q̄ ille qui by vnicam prebendā si recipit aliam a prima distinctam mutat suū titulū. ut sunt caūs in illis. c. lras. et. c. si iurta. s. all'. Nam ly prohibitꝰ alienaꝫ possit alienare in vnū ō familia reuera alienatio est hec pmissa tū in aliāꝰ personā prohibeꝫ sic ꝛ eps alienare ꝓhibitus si alienet in capitulū

lz non fit alienatū ab ecclesia. quia episcop⁹ et capitulum faciunt vnū corpus: tñ alienatum erat a mensa episcopali. sic et hic licz iste optans nō mutat titulū ecclesie. quia i ecclesia in qua primo remanebit intitulatus tñ suum titulum primū bene mutat cum ecclesia plures tales titulos habeat p ea que not. ꝛ alle. Hosti. de his que fi. a prela. cū apostolica. et per glo. ꝛ Pau. de rebus ec. nō ali. c. si vnam. in clem. et q̄ sequitur q̄ oīa nomine eccl'ie possidet. Respōdeo aliud est possidere prebendam ut titulū: et ipsam possidere nomine prio prio et nō ecclesie. ut probat de proba. c. ex lris. et not. Inno. de causa poss. cum super. ꝛ de resti. spo. c. in nostris. et. c. ex pte. et sic loquit̄ questio de prebēda ut titulus beneficialis possessa. Aliud est possidere bona et res illi⁹ prebeñ. et illas possidet bñ nomine ecclesie et prebende in .ff. fi. vij. q. lij. alle. per Archid. Et ratio ut dicūt doctores q̄ canonic⁹ agens contra canonicū eiusdem ecclesie de bonis prebende: aget nomine prebēde. qa ecclesia oīes prebendas equalit̄ possidet tanq̄m ꝛas. Sed contra extraneū vtilius est nomine ecclesie lz possit etiā nomine prebende agere scōm Inno. et alios in alle. c. ex litteris. de ꝓba. Nunc restat respondere ad vnū quod obijcit̄. si tu dicas q̄ per optionem mutat̄ titulus beneficialis. ergo per consuetudinez potestas optandi introduci nō potest. quia illa cōsuetudo esset cōtraria diuinz quo caueť: Nemo sibi sumat honorez nisi vocat⁹ fuerit a deo tanq̄ aaron. Hebre. v. de elec. qualit̄ ꝛ contra illud etiam apl'i ¶ Maneat vnusquisq̄ in ea vocatione ꝛc. i. ad Corint. vij. et xxj. q. c. i. Sz contra ius diuinū nō valet consuetudo. de cōsue. c. fi. Respondeo q̄ cōsuetudo operatur duos effectus principalit̄. Primus q̄ virtute cōsuetudinis prebeñ. vacans est debita eam optare volenti. ut et prealle. c. cum in tua. Et lz fit cōtra ius cōmune q̄ ad beneficiū vacaturuz querat̄ ius ut. s. est clare ꝓbatū. et dicit decre. magis clare de preben. c. dilectus. nihilominus tñ ista cōsuetudo reputatur ratiōabilis quia habet approbationē iuris. ut etiam est tert⁹ de preben. c. cum in ecclesia. li. vj. et ibi etiam not. Secūdus effectus cōsuetudinis est q̄ ad prebendā optatam admittendus est ille per illum p quem est assuetū: puta per capitulum uł per aliū qui tempe quo se petit admitti preest capitulo uel alium prout est consuetū. Et lz etiam istud sit cōtra ius cōmune scōm q̄ istud ptinet ad capitulū uel ad episcopū cum consensu uł saltem cum cōsilio capituli scōm diuersas opiniones: tñ nihilominus per consuetudinē potest introduci ꝛ dicť consuetudo rationabilis que etiā habet approbationem iuriū. ut clare probat̄ de elect. cum ecclesia Multerana. de causa pos. cū olim ꝛc. Dis suppositis dare respondeť ad argumentū inductū Illud est contra ius diuinū q̄ aliquis fine institutione superioris recipiat beneficiū vacans fateor Et cum dicit̄ scit q̄ sic facit iste optās. dico q̄ nō immo dico q̄ quia prebēda virtute cōsuetudinis est sibi debita: tñ cum ad eam se petit admitti p illum ad quē virtute consuetudinis pertinet et p illum admittit̄ hec admissio virtute cōsuetudinis loco institutioñ. superioris succedit. et lz istud sit contra ius positiuū: tñ non cōtra ius diuinū. ideo pōt consuetudine introduci. Ita in simili not. Inno. Hosti. Compost. de elec. transmissam. et e. ti. q̄ sicut ꝛc.

¶ De electione ℟ica.

Alias numero. xxxviij.

Sequens decisio .b.d. Appellat⁹ veniens ad curiam qñcunq̄ ꝓsequi potest appellationē sibi nullatenus intimatā. b. d. scōm opi. Jo. an. positā in clemen. causam. de elect.

Item fuit dubitatū et sepe in consilijs positum vtrum appellat⁹ posset in curia Romana ꝓsequi appellationem interpositam in partibus in forma. c. statuim⁹. de elec. li. vj. sibi infra mēsem nō intimatā et procedi in vim istius appellatiōis nō intimate in absentia partis appellantis per audientiam contradictarū ut moris est. Et videbat multis q̄ nō. quia intimatio videtur esse hodie ō substantia forme appellationis deuoluentis cām beneficialem ad curiam. in clem. causam electōis de elect. et quia quelibet forma dat esse rei. ut. j. q. j. detrahe. de app. c. j. de elec. quia propt̄. ergo maxime si de huiusmōi prosecutiōe et de itineris sui arreptione ad cur. aduersariū suum videlicet appellantē qui forte suam appellationē ideo sibi nō intimauit quia cām ad curiā deuoluit nec eam ibidem agitari voluit nō certificauit. quia verisimiliter appellans ignorare potuit q̄ aduersarius suus ipsum appellasse sciuerit. que quidē ignorantia merito ipsum a cōtumacia debuit excusare. de sen. ex. fi vero. qui ma. accu. pos. cum in tua. de cōfti. ut animarū periculis. li. vj. Et videbat aliquibus huiusmōi certificationē adeo forte necessariā q̄ alʼs nō valeret ꝓcessus fact⁹ in absentia predicti appellātis nisi de nouo citareť. Pro quo alle. c. cozdi. de app. ibi si appellatus voluerit ꝛ petierit ꝛc. ꝛ cle. i. ō app. Dis nō obstañ. fuit determinatum p oēs dños cōtrariū quo ad vltimū membrū videlz appellatū posse ꝓsequi appellationē interpositaz per suū aduersariū in cā beneficiali etiam sibi nō intimatam infra mensem uel post dūmodo de illa faciat fidem cozam auditoze in Romana

curia. nec requirit aliqua certificatio fieda appellanti marime si appellatus infra mensem plenam noticiã absq; intimatione appellãtis de huiusmõi appellatione habuit ⁊ idem si post mensem dum modo cõstaret de huiusmõi appellatione. ⁊ ratio poterit esse vtriusq; dicti. quia si nõ emanasset. c. causam electiõis. nõ est dubiũ q; appellans ire uł mittere tenet ad curiam per. c. statuimus. ℌ. alle. ut si appellatus veniret se defenderet. mõ. c. causam. quod vult huiusmõi intimationẽ fieri appellato infra mensem emanauit solũ in fauorem ipsi⁹ appellati ne pretextu ignorantie se valeat a cõtumacia excusare. et sicut ipsa intimatio habet vim citationis quo ad appellatũ et artat ipsum ad eũdum uł mittendũ procuratorẽ ad curiam ita citat ⁊ artat. c. statuimus. appellantẽ ad eundũ uel mittendum sicq; idẽ appellans debuit istã casum previdere et de illo dubitare et mittere ꝓcuratorẽ ad curiam. ut si appellatus vellet ꝓsequi appellationem ipse haberet qui eum defenderet. saltẽ in audientia contradictarũ. alioquin ad instantiã appellati posset ꝓcedi per eandem audientiã in cõtumaciam appellantis seruatis semp temporibus dicti. c. statuimus. quã quidem appellationẽ etiaz nõ intimatam inuito etiã appellãte appellat⁹ põt prosequi scõm Inno. ibidẽ. et in. c. cozdi. ⁊ Pau. in cle. causam antedicta. Ratio quia huiusmõi intimatio fit introducta in fauorẽ ipsius appellati et nõ appellantis. quia propriũ suum factũ ignorare nõ potest. ff. pro suo. l. fi. de ℟p. ab excõmunicato hoc in eius lesionẽ retorqueri nõ debet. ut. l. qõ ob fauorem. de reg. iu. Pro quo faciũt in rõe nõ. per Inno. in. c. interposita. de app. et in. c. cozdi. e. ti. li. vj. Hãc conclusionẽ posuit Jo. an. in dicta clemẽ. causam. super. ℌ. devoluta circa fi. ⁊ equaliter ipse et Pau. tetigerũt hoc idem in cle. cõsti tutionem. e. ti. quoz opiniones semp fuerunt approbate et seruate in hoc puncto.

de devolutione empt[illegible] ad Romanum pont[illegible]

¶ Additio ꝓ declaratione hui⁹ decisionis et aliarum de devolutione loquentiũ quero hic de tribus. Primo qñ causa dicat esse in curia ex natura cause ut q: est de maioribꝰ. de appel. ut debitus in fi. et de elect. ℌuis. li. vj. Uel quia causa ẽ beneficialis seruata forma. c. i. de elect. li. vj. ⁊ cle. causam. eo. ti. Qñq; causa est in curia per accidẽs et tũc dic q; siue sit appellatũ a diffinitiua siue ab interlocutoria alterum tm̃ duoruz facit litem esse in curia uel q; sit delatum uel per appellatuz uel iudicem. ut in. c. sepe. de appł. sola ergo termini prefixio hoc nõ operatur quicquid dixerit glo. in dicto. c. sepe. ubi not. ⁊ eo. ti. c. nicolao. hoc verũ ℌtum ad negociuz appellationis tm̃. sed si appellatione interposita ab interlocutoria statiz vellẽt partes negociũ principale esse in curia: ut sic ibi terminaret obmisso appellationis articulo exigit consensus vtriusq; partis. ut in. c. cozdi. de appł. li. vj. ¶ Secundo quero quis sit effectus q; causa sit in curia: Dic q; effect⁹ est q; negociũ sit in curia. quia vbi est in curia nõ mittitur extra curiam sed manet in curia. et tunc parti nõ sufficit mittere procuratorẽ ad impetrandũ et contradicendũ. sed oportet mittere ꝓcuratorem sufficienẽ instructum ad causam tractandã. vbi vero negociũ non est in curia tũc sufficit mittere ꝓcuratorem ad impetrandum et contradicendũ erquo causa ibi non debet tractari sed cõmitti extra curiaz. ¶ Tertio quero: posito q; sit in curia an ⁊ quando possit ad diffinitiuã procedi? dic q; si causa est talis in qua nõ exigitur litis contest. sui natura tũc indistincte contra cõtumaciter absentẽ ut citatum uel elapso termino appellationis vbi statut⁹ est ab homine qui termin⁹ habet vim citationis pemptorie procedi potest ad diffinitiuã. Si vero causa est talis cuius natura exigitur lit. contest. si appellat ante lit. contest. nõ potest tunc procedi ad diffinitiuaz sententiã. posito q; causa sit in curia erquo lis nõ dum est cõtestata sed tũc pars nõ cõparens in termino condemnat in expensis. de appel. c. nicolao Si vero appellat post litem conte. quia tũc appellatio nõ rescindit contestationẽ litis. l. ita demũ. C. de procur. poterit procedi ad diffinitiuã erquo subest fundamentũ litis contest. super quo fertur sententia in causa appellationis: ut est casus scõm verum intellectũ in. c. per tuas. de appel. ⁊ p hoc intelligis glos. in. c. veniens. de renunc. que tota laborat ad soluendum contrariũ duoruz. c. ℌ. c. sepe. de appel. inquantũ dicit q; sufficit mittere ꝓcuratorem ad impetrandũ ⁊ c. nicolao. eo. ti. ubi dicit q; nõ proceditur ad diffinitiuam sed fit condemnatio in expensis. Sed respondeo ad dicta cõtraria ⁊ dic q; in. d. c. veniens causa erat in curia uel natura cause quia beneficialis: uel ibi erat p partem uel iudicem delatum. et per hoc tollit primum contrariũ. Ad secundum contrariũ dic q; in d. c. veniens lis erat cõtestata uel si nõ erat contestata: natura cause poterat ꝓcedi ad diffinitiuam quia causa erat beneficialis per superi⁹ dicta.

¶ Alia additio. que sunt cõmunia taz parti appellanti q̃ appellate. ut. ī. decisi. cxliij. et dicit Compost. in. d. c. statuimus. q; presens in curia nõ obtinebit cõtra absentem sic ꝓcedi nisi doceat se tempora. d. c. seruasse. Idem sentit Archi. in. d. c. statuimus. super. ℌ. expectata. vbi dicit q; ante tempus. d. c. nõ est contumax. et sic ꝓcedi non potest. ut. iij. q. ix. omnia. et. c. absente. c. revera. ⁊ quasi per totũ. Idem tenet Innoc. in. d. c. statuimus. super verbo a die circa finẽ. et sup verbo infra mẽsem. ℌ. si autem.

Alias numero.clix.

Sequẽs decisio hoc dicit. Auditor cause appellationis interposite a cassatione electiõis uel denegatione cõfirmationis confirmat electionẽ ꝛ confert beneficium tanq̃ debitum. hoc dicit.

Item si appellet per electũ a denegatiõe confirmationis uel cassatione electionis ad curiam et auditor qui ꝓnunciat bene appellatũ esse uel reuocat cassationẽ uel ꝓnunciat electionem esse canonicã potest electionem seu electũ confirmare. quia fortius procedit ratio cle. Auditor in dignitatib9 electiuis in quibus est maius periculum q̃ in alijs. de elec. nihil est. et. c. ne ꝓ defectu. et. c. q̃ sit. et. c. cupientes. li. vj. prout le. et not. per Jo. an. Pau. et Guil. in eadem cle. auditor. de ꝓbis. super. ꝙ. debitũ.

Alias. cclxxxviij.

Sequẽs decisio hoc dicit. c. q̃ sit. de elec. li. vj. locum habet dũtaxat in electionib9 ad ecclesias cathedrales et regulares. h. d.

Item maior pars dñorum tenuit. c. q̃ sit. de elec. li. vj. tm̃ locum habere i electis ad ecclesias cathedrales et regulares et nõ ad inferiores dignitates per quorum prelatorꝝ obitus ecclesie nõ dicunt viduate nec in eorum electiõe seruanda sit forma. c. quia propt. de elec. per rõnes ꝛ motiua Jo. mo. ar. in. c. q̃ sit lz Jo. an. in nouel. teneat ibidem contrariũ propter identitatem ratiõis et propt̃ tria in eadẽ constitutione expressa. Primo propter verbũ generale. s. vacationũ diuturnitatib9 que ita periculosa est in inferiorib9 dignitatib9 sicut in superiorib9 de concess. preben. c. nulla. et. c. quia diuersitatẽ. et. c. post electionem. Secũdo ponderat verba il la statuimus. ꝛ sic qñ electio in ecclesia aliqua fit celebranda et nõ dicit de ecclesia uł ecclesie in q̃ est magna differentia prout notauit ipse in cle. i. de preben. super. ꝙ. in certa. et ibi insistẽdo huic opinioni retorquet quoddã dictum ar. in. c. ne captande. de concess. preben. li. vj. ꝛ in regula iuris in generali. e. li. per Jo. mo. contra eorꝝ opinionẽ hic positam. Tertio dicit optime facere ꝓ opinione sua supradicta. ꝙ. fin. ꝙ. ceterum. ibi dũ dicit quiuis electus. ergo de quocũq̃ electo confirmando debet intelligi. xix. di. si romanorꝝ. de maio. et obe. solite. cum similibus. Ad que motiua respondebatur per dictos dños opinionẽ Jo. mo. ꝛ ar. sequentes q̃ nõ est eadem ratio in inferiorib9 dignitatib9. nam nõ est tantũ periculum in diuturnitate vacationũ illarum dignitatũ sicut superiorũ. quia nõ sunt sponsi ecclesiarũ. Et ideo in spõsis ꝛ pastoribus datur min9 tempus ad eligendũ ut patet in. c. ne ꝓ defectu. de elec. q̃ in alijs ut in. c. nulla. de concess. preben. et. c. quia diuersitatem. e. ti. de iurepatro. c. quoniã. et. c. cum propt̃. ꝛ. c. eã te. et sic nõ obstat primũ verbum ꝓ ipsum ponderatum diuturnitatis ꝛc. Ad secundũ motiuũ respondebatur q̃ loquit̃ de forma et modo eligẽdi seu electionis que regularit̃ si fine impressione et metu fieri potuit debz in aliqua ecclesia uł in aliquo loco idoneo et honesto circa ipsam ecclesiaz fieri. xxiij. di. In nomine dñi. de elec. cũ terra. et c. in causis. de appł. qua fronte. et. c. constitutus. Ad. ꝙ. ceteruz. qui fortissime videt obstare et singularem casum ponere et oñes electiones cõfirmandas cõprehendere. respondebat referri et restringi dumtaxat ad precedẽtia. Nam talia debẽt esse subiecta qualia permittunt eorꝝ predicata. et ea que in prefationibus dicunt in consequentib9 repetita intelligunt. xxxj. q. vij. Apłus de ap. Secundo requir. ff. de ver. ob. l. ticia. ꝙ. idem rñdit. ita quia intelligit de generibus electorꝝ ibidẽ superius expressatorꝝ et nõ generibus electionum. verba enim generalia sepissime restringunt. de preben. cum in illis li. vj. et. c. j. e. ti. in cle. Et quia illa constitutio est multũ penalis lz in fauorez edita. tm̃ hoc non obstañ. nõ videt extendẽda sed potius restringenda et in suis terminis tenenda. ar. c. lz canon. et. c. statutum. de elec. li. vj. ꝛ per hoc respõdebat motiuo dñi Lozien. voleñ. dicere cõstitutionem in fauorẽ ecclesie editã quantuncunq̃ penalem extendibilẽ ad similes casus ꝛ ad hoc induxit multas leges. Sed predicti dñi remanserũt in predicta opinione et cõclusione lz dñs Minari. quem habui super hoc consultũ reputabat opinionem Jo. an. fore tutiorem.

Alias. ccccxlix.

Sequẽs decisio. h. d. prepositura est dignitas ꝑncipalior in ecclesia collegiata dũmodo tria cõcurrant. primo q̃ sit electiua. secũdo q̃ habeat administrationez bonorꝝ temporaliũ dicte ecclesie. tertio q̃ habeat prerogatiuã in choro ꝛ loco capitulari. que quidẽ tria sunt signa maioritatis nisi consuetudo aliter disponat. hoc dicit usq̃ ad. ꝙ. ex hoc insurrexit.

Item fuit dubitatũ vtrum prepositura alicuius ecclesie collegiate electiue habẽs administrationem bonorũ temporaliũ illius ecclesie. ꝛ prerogatiuã in stallo chori et loco ac voce capitulari: rõne cuius administrationis ꝛ preeminentie censet ꝑncipalior prelatura siue dignitas q̃ decanat9 eiusdem ecclesie que etiã dignitas est electiua habens curam animarũ et iurisdictionem in canonicos ipsum eligẽtes et in clericos omnes illius ecclesie: nõ tamen super

Postura q̃ major dignitas
in Magdala sibi hoc vide
et de Remedijs dignitatibus

De Electione

prepositū tenet sigillum capituli ad causas et cla
ues ad priuilegia et librum statutorū beneficiorū
ac consuetudinū habens etiā stallum superiorē in
parte sinistra chori et regere chorū in diuinis. cō
uocare etiam capitulū cuius est os, ut le. ⁊ not.
in. c. cum inter vniuersas. de elec. ⁊ de cōcess. pre
ben. post electionem. Et videbat aliquibus dñis
q̃ prepositꝰ esset maior et principalior in dignita
te. quia super decanū sedet in capitulo et chorꝰ
ipsumq̃ precedit in processione et alijs que vna cū
administratione arguūt preeminentiā ⁊ maioritā
tem. ⁊ propterea dicimus archid. maiorē in digni
tate archipbō in cuius locū regulariter succedit
decanus idem officiū exercēs. ut nō. in. c. minis te
rium. de offi. archipres. prepositus regulariter in
locū archidi. qui est maior archipbō rōne iurisdi
ctionis cum administratione lz archipbr̄ sit maiō
rōne ordinis. ut patet in ti. de offi. archiđ. ⁊ archi
pres. per to. et le. et not. per Jo. an. in nouell'. de
offi. dele. deliberatione super. ℔. electionis. ⁊ ibi
declinauit in hāc opi. de prepposito in ecclesia Ca
meracen. quē consultꝰ dicebat eē maiorē post epi
scopuꝫ etiā in illa ecclesia. quod haberē pro indu
bitato si esset dare talem prepositū habentem ta
les prerogatiuas et preeminētias quas ibi ponit
Jo. an. in nouell'. videlicet quia ille prepositꝰ im
mediate sedebat ⁊ se subscribebat post episcopū
vocabat capitulum et archidiaconꝰ ad illud tene
bat sigillum: nō ut minister sed ut presidens iubēs
er eo īrās sigillare: cōseruabat iura et priuilegia
capituli uelut maior in collationibꝰ ⁊ institutioni
bus ad capitulū spectañ. erat primus. Que oīa
sunt signa maioritatis scōm eum. quoꝫ quedā in
casu nostro habet prepositus videlicet sessionē ⁊
subscriptionem immediatā post episcopū. ⁊ cum
administratione temporaliū siue prebendarū. om
nia alia vero habet decanꝰ. quamobrem per oēs
dños fuit conclusum decanū maiorem ⁊ principa
liorem in dignitate predicte ecclesie collegiate:
presertim propt̄ iurisdictionē ⁊ curam quā habet
in eligentes et ceteros clericos eiusdeꝫ ecclesie
que plus arguūt prelationē et maioritatem q̃ ad
ministratio temporaliū uel aliquod premissorum.
Tum quia spūalia digniora sunt temporalibꝰ. xij.
q. j. p recipimus. C. de sacrosanc. eccle. l. sancimꝰ.
de pe. et re. cum infirmitas. Tum etiā quia pastor
⁊ prelatus ratiōe cure est. xxj. di. sicut faciunt nō.
per Inno. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum. et de
elec. quia propt̄. post prin. per eundem. ar. nō. in
dicta dec̄. deliberatione. reputat illū maiorem in
dignitate qui habet cōuocare capitulū. et in illo
est ut caput habēs primā vocem in eodē. de qua
maioritate remittit ad not. per Innoc. in. c. i. de
maio. et obe. et de no. ope. nunc. c. i. in glo. vlti.
per eundem. vide ar. plenius de multiplici maio
ritate in can. quanq̃. ij. q. vij. et Jo. an. in. c. sedes
de Rescriptis. de quo etiam per Hosti. in summa de
offi. archi. ℔. i. Pau. in clem. i. de elect. super. ℔.
monasterijs in fine: dicit dignitatē principalē ali
cuius ecclesie semp esse curatā respectu collegij.
nihil tamen all'. cuius dictū crederem verū si col
legium ipsum in eorum prelatū eligat. quia tunc
indubitanē habet curā in eligentes eum iuxta nō
per Inno. in dicto. c. cum ab ecclesiarum. Ego vero
dicebaꝫ q̃ super hac principalitate siue maioritā
te recurrendū est ad consuetudinē generalem illi
us principie uel illi ecclesie que est quasi notoria
in Almania prepositos esse maiores decanis ⁊ iā
in litteris apostolicis eis preponunt̄. In Francia
vero ecōtra. quam consuetudinē fundabam p no.
Innocen. in. c. de multa. de preben. circa fi. naz si
cut ibi scōm Innocen. consuetudo facit aliquē in
dignitate constitutū qui al's nō esset de iur̄ cōmu
ni sic pari. et fortiori ratione potest facē aliquem
maiorem uel minorē alio. ar. a minori. de elec. cū
in cunctis. de testi. licet. cū si. Pro quo fac. dicta
not. per Innocen. in. c. i. de maior. et obe. p quo
etiā inducebaꝫ predictam not. Jo. an. in apparatu
circa fi. super. ℔. electionis. in dicto. c. deliberati
one. vbi dicit tert. expresse q̃ in maioritate prela
tionis inspicienda est cōsuetudo. que si nō dicit ⁊
concludit archidiaconū de iure cōmuni presse ⁊
maiorem post episcopū cuius est oculus. de offi.
ar. c. i. et. c. ad hoc in cuius locū succedit prepos i
tus. ergo.

Iste. ℔. b. d. forma. c. quia propt̄. de elect. et. c. q̃
sit. eo. ti. li. vj. habet locum in cathedralib⁹ ⁊ nō
in inferioribus ecclesijs. hoc dicit.

Et hoc insurrexit aliud dubiū vtrum in electione
talis prepositi ul' decani ecclesie collegiate requi
ratur forma. c. quia propter. de elect. quia ut pre
supponebat in facto fuit quidam electꝰ in prepo
situm ecclesie collegiate in qua tres partes cōcor
dabant. prepositura erat principalis dignitas illi
us ecclesie et hoc p viam scrutinij electo siue sta
tuto nisi vno scrutatore videlicet decano eiusdē
ecclesie nec per verba singularis sed pluralis nu
meri. et propterea dicebat electio nulla. quia nō
fuit seruata forma concilij generalis videlicet. c.
quia propt̄. antedicti quam dicebāt aliqui locum
dumtaxat habere in cathedralibus et regularib⁹
ecclesijs et nō in inferioribꝰ dignitatibꝰ siue pre
laturis per quorū prelatorū obitum nō censentur
ecclesie vidnate iuxta opinionem omniū doctorū
et scribeñ. in dicto. c. quia propter. et in. c. sicut.
tum propter formā. de elec. li. vj. per Jo. an. vbi
ar. tenet cum Hostien. qui solus ē in cōtraria opi
nione all'. et in. c. ij. videlicet de elec. li. vj. quod

loquit expresse de electione inferioꝝ dignitatum dicens aī illi dec. nō esse responsum nec posse responderi per doctores antedatos. cui tñ dec. optime respondet Pau. tenens cum primis ⁊ maiori parte. in cle. constitutionē. super. ℔. formam. ō elec. vbi etiam recitat opiniones omniū doc. scribentium in hoc puncto ꝑ hac opinione primoꝝ etiam fuit all'. quedam not. Inno. in. c. in genesi. super. ℔. numero. de elect. ⁊ per eundem in. c. ex parte. de concess. preben. super. ℔. affectaī. melio in. c. ne pro defectu. de elec. vbi dicit expresse illud trimestre statutū ad eligendum habere locuꝫ dūtaxat in cathedralibus et regularib⁹ ecclesijs nō in inferioribus dignitatibus siue beneficijs in quibus dicit habere locum. c. nulla. de cōcess. preben. videlicet de tempe semestri. et hoc apparet in prin. dum dicit ter. nulla misteria. i. dignitates uel officia. et sequit in textu seu beneficia uel ecclesie tribuantur ⁊c. Sed caue quia totū illud. c. loquitur in dignitatibus officijs seu bñficijs collatiuis. Secus vero in electiuis in qbus dicebat Hosti. tam in dicto. c. ne pro defectu: q̄ in dicto c. quia propī habere locū temp⁹ trimestre. ⁊ hoc idem ipse notat in sum. sua ti. ne se. va. ℣. ⁊ quis ⁊ de qua. quas opiniones recitat aī. in. c. de libertatione. de offi. dele. super. ℔. electois. declinās in sententiā Inno. quam cōsuetudo generalis amplectitur. et sic seruatur scōm eum ficꝫ videt recedere a sua opinione prima posita in dicto. c. fi/cut. quod tñ non facit si recte inspiciaī. quia licet concedaī q electores habent temp⁹ semestre ad eligendum ad dignitates siue prelaturas inferiores: tñ cum hoc stat q scōm formam. c. qz propī: eligant ubi nihil de tempore infra qō debet fieri electio disponitur quia antea quo ad cathedrales et regulares ecclesias. et in. c. precedēti erat dispositum. que lz sint eiusdem cōsilij: tñ propter ordinem scripture ex quo licet arguere. ut. c. figs iuste. de procur. de preben. mandato. li. vj. apparet. c. ne ꝑ defectu precessisse. c. quia propī. que c. ambo precesserūt. c. nulla editum in cōsilio Lateraneñ. per Alex. iij. qui diu precessit In. in celebrando concilīū generale prout no. Io. an. in. c. dilectus. de concess. preben. de quib⁹ et alijs concilijs generalibus qñ et vbi et propī quos fuerūt celebrata. vide Io. anō. in nouell'. in. c. venio. de elec. super glo. i. li. vj. Ex quib⁹ omnib⁹ sic sparsis fuit concluſum per oēs scōm Inno. in dicto c. quia propter. q in electione omniū prelatorum habentiū curā cleri et populi illius loci habet locum. c. quia propī. quia scōm eum pastores ⁊ spō si sunt qui gregem habent ⁊ presunt in ecclesijs: et per eoꝝ obitum dicunt ecclesie viduate alle. can. sicut. xxj. di. Hanc opinionē reputo euangelicam propī verbum inducī. positum in. c. quia propter. quod simpliciter dicit ⁊ disponit formā pro uidendi per viā electionis ecclesijs viduatis non exprimendo has uel illas. ergo nostrum nō est exprimere. ij. q. v. consuluisti. xix. di. Si Romanoꝝ. de cōiugi. lepro. qm̄. de maio. ⁊ obe. solite. cū si.

¶ Sed quid si prelatus inferioꝝ episcopo uel abbate habet dūtaxat vnam curam videlicꝫ populi uī cleri; crederē idem si presit ⁊ est ibi per modū capitis quia tunc pastoꝝ est.

¶ Sed pone q prepositꝰ siue archid. habet curā populi siue laicoꝝ cum administratione temporalium. decanus vero curam cleri totiꝰ ecclesie ⁊ capituli cum preeminētia de quibus. s. in ꝓma cōclusione. ⁊ ambo debent prefici per electionē debet ne seruari forma. c. quia propter. in electione utriusq̄ crederem hic recurrendū ad cōsuetudinē illius ecclesie ⁊ etiam vicinarū vid elicet quis eorum reputaī ⁊ habetur cōmuniter ꝑ presi deñ. capiti et principaliori prelato. in cuiꝰ electiōe dicerem seruand. formā. c. quia propī. naꝫ ambo eque principales esse nō possunt. quia hoc esset mōstruosum et cōtra sanctiones canonicas disponentes de vnico pastore ⁊ rectore cuiuslibꝫ ecclesie. vij. q. j. in apibus. de elec, dudum. de offi. ordi. qa in plerisq̄ de preben. cum nō ignores. ⁊ ibi cōcord.

¶ Hic superuenit quidā nouus auditor Anglicus nomie Thomas de Sabaudia l:gū doctor ac frater dñi Symonis dñi archiepiscopi Cantuarieñ. Anno dñi. M. ccc. lxxx. de mense septembri tempore Urbani pape. vj. Pōtificat⁹ sui anno. iij.

Alias numero. cccclxxxix.

Electo nō competit in re ante confirmationē sed ad rem ius reuocabile ⁊c.

Item q cum ad capitulū alicuius ecclesie pertinet eligere decanū in ipsa ecclesia: et ad episcopū cōfirmatio electionis huiusmodi. si ad decanatū dicte ecclesie qs eligatur ⁊ electus electioñ. huiusmōi cōsensit: tali electo nō competit ius in re in dicto decanatu añ confirmationē; sed ius ad rem reuocabile uel confirmabile per superiorē confirmatorē. hoc tenet glo. ordi. in. c. nosti. et in. c. qualiī. et. c. transmissam. de elec. Et Inno. in dicto. c. nosti. ⁊ idem Innoc. in. c. cum venissent. de in integ. resti. et hoc tenet Io. an. in. c. si electo. e. ti. li vj. vbi dicit q q̄si vna vacatio ⁊c. Hoc etiā tenet glo. ordi. in. c. i. ut li. pen. ⁊ cle. super verbo collatuꝫ ibi vsq̄ ad confirmationē que glo. singularis est. ⁊ raro reperies alibi scōm Ant. de but. ibidem. et hinc adde aliam glo. singularem que est in prealleg. c. cū venissent super verbo renunciauit que dicit q licet

ante confirmationē possit electus in manib⁹ non sui superioris renunciare. tñ exigit̄ q talis renunciatio fiat in manibus eligentiū. que glo. alibi nō habetur de quo tc. vides. ē. deci. cclxix. Et Lap. ibidem dicens q si dict⁹ electus ante confirmationem moriat̄ in cu. Ro. q per eius obitū dictū beneficium nō vacat in curia nec extra cur. sed p obitum primi. Sed si post confirmationē a qua non fuit appellatū idem electus cōfirmatus moriat̄ in curia tunc p eiusdem electi obitum dictus decanatus vacat in curia. Nec ob. glo. ozdi. in. c. quanto lviij. di. z opinio archi. posita in. c. is cui. ō elec. li. vj. vbi tenet q per solam electionē canonicam ante confirmationē acquiritur electo ius in re in dicto beneficio. quod intelligo in re ius acquiri s. ius ꝓsequendi electionē et nō tale ius quale acquiretur post confirmationē ut. c. ut quis duas. ō elec. li. vj. Nec etiam obstat. c. inter dilectos. de fide instru. vbi dicit̄ q qui confirmat nō donat qz loquitur de cōfirmatione extraiudiciali. Nec ob. c. auditoz de ꝛptis in cle. quia loquitur qñ nō ex gr̄a expectatiua expectās haberet ius in re. Sed auditoz vigore gratie et executionis et tanq̄ executoz iuris ꝓuidet expectanti de dicto beneficio vacanti exequens ius ad rem z deducens ipsum in esse perfecto. Sed qñ ad vnū z eundem ptinet eligere z cōfirmare. tūc quia eligendo confirmat et cōfirmando eligit: tunc per solā electionē talē habet ius in re. c. ex parte. de concess. prebē.

¶ De renūciatione ꝛtica. Alias numero. clviij.

Sequens decisio. h. d. Reus qui renunciat liti et cause et beneficio nisi de facto possessionē dimittat tenetur ad fruct⁹ perceptos. h. d. Vel sic. Nō sufficit q quis renunciet liti z cause et beneficio quo ad euitandū fructuum perceptoꝝ condemnationem nisi se de facto possessionē dimisisse ꝓbet hoc dicit.

Item lz reus z possessoz beneficij in principio uel in medio litis renunciet liti et cause et beneficio de quo litigat̄ ac iuri quod habet in eo nisi cōstet q realiter z de facto possessionē dimiserit: cōdemnabit̄ in fructibus per eum pceptis. quia lz per renunciationem perdat possessionē iuris iuxta nō. per Inno. in. c. q in dubijs. et. c. super hoc. de renunc. tamē potuerit adhuc incumbere possessioni realiter et de facto. et si tali possessione spoliaretur: restitueretur. ut nō. Inno. in dicto. c. super hoc. Preterea: lz dictus possessoz renunciet sue possessioni. tamē actoz sine auctoritate executoris eam apprehēde re nō potest. de preben. eum qui. li. vj. cū ibi nō. et sic expedit sibi q habeat sententiā pro se cum cōdemnatis fructuū quos si predictus renunciās nō perceperit: non tenetur restituere: sed de hoc debet z potest excipere cozā executoze z percipientem nominare cōtra quē aget de nouo obtinēs in causa antedicta iuxta nō. in. c. cum super. de re iudi.

Alias. cclxxxvij.

Sequens decisio. h. d. Iuri futuro seu appellationi interponende simplicit̄ renunciari nō potest: sed per pactū expressum sic. h. d. Vel sic. facilius renunciat̄ iuri querendo q̄ quesito. Vel sic. q pactum appellationi future renunciatur tacite et ex presse: interposite vero per actum contrariū. hoc dicit.

Item q lz appellationi interponende ab interlocutoria uł diffinitiua sentētia possit per pactū renūciari per. l. ulti. C. de tempo. app. sine pacto tñ simpl'r non valeret hmōi renūciatio. et sic nō ob. ff. de re. iur. nō pōt. vbi dicitur q iuri futuro nō potest quis renuncia re. quod verū est simpliciter. sed per pactū sic. ut in. l. post q̄. C. de pact. et nō. glo. ozdi. in. c. ex multiplici. de deci. et ibi per Bof. quem all'. ar. et sic soluit et rationē diuersitatis ponit. ij. q. vj. Sunt aūt. vbi idem tenet Jo. hoc etiam videt̄ tenere Ber. de arbi. cum dilect⁹. in glo. fi. et eo. ti. innotuit. per Inno. super. ℔. rerenta in fi. idem tenet Jo. an. in nouel'. de appel. c. fi. li. vj. in questione vtrum statutū episcopi q a sua interlocutoria nō valet appellari. Spe. videt̄ tenere contrariū ti. ō app. §. in quibus. ℔. quid si cōuenit. in alijs vero §. scilicet fi. e. ti. in fi. tenet cum primis. z hoc si fiat pactum predictū ante lit. cōtest. siue post. siue ante sententiā siue post. legiste tamē distinguunt inter pactum factū in iudicio z extra iudicium de nō appellando ut in primo casu valeat factuz per vnam partiū tñ etiam in absentia alterius. et sic loquitur lex si ante. ff. a qui. app. nō li. In secūdo vero casu nō valeat nisi ambe paciscant̄ uł in presentia vni⁹ partis et sic loquit̄ lex vlti. C. de tempo. app. quam sic intelligit glo. in dicta. l. si ante que quidem taceñ. et non cōtradiceñ. erquo in ei⁹ presentia fit: valeret. Que distinc̄. placuit omnibus dñis predicta ꝓcedunt in expressa renūciatione per pactum.

¶ Sed quid iuris de renūciatione tacita pura feratur interlocutoria cōtra me. Ego infra decendi um mihi datum ad appellandū cōpareo cozā predicto iudice et ꝓduco testes uel aliquē aliū actū facio nunqd per hoc renūcio appellatōi postea p me interponēde? vī q fic qz p talem act⁹ renūciat̄

appellationi iam interposite. de offi. dele. c. gratũ de ap. c. sollicitudinẽ. de testi. c. cũ veniſſet. ergo multo fortius interponende. q2 facilius renuncia tur iuri querendo ꝙ̃ queſito. ff. de acqui. heredi. l. is qui. de iureiuran. c. quemadmodũ. de app. c. cõſtitutis. de accu. ſuper his. de preben. ſi is cui. et. c. quoddam li. vj. de conceſſ. preben. c. fi. e. ti. Preterea hoc videt expreſſum in. l. ad ſolutionẽ. C. de re iudi. vbi ar. ꝙ ſi condemnatus petat tem pus ad ſoluendũ id in quo cõdemnat⁹ eſt ꝙ vide tur acquieuiſſe ſententie nec poteſt appellare. So. ſcõm Inno. in. c. ſollicitudinẽ ſuperius all'. q2 ibi quaſi expreſſe appellatiõi renũciauit appellãs uel potius ſententie acquieuit ſed hic nõ. Tum etiaꝫ quia lex ſimpliciter concedit ꝙ infra decem dies poſſit appellare. ⁊ ſic videt Inno. ibidem in hãc partẽ declinare ſuper verbo renũciare. idẽ tenet in. c. ꝙ ad conſultationẽ ſuper. ꝓ. recipiẽs. ⁊ Jo. an. in. c. ſi a iudice ſuper. ꝓ. tenere. cũ quo cõcor. Poſti. ibi et. c. ſignificauerũt de teſti. vbi ꝓſequi tur. Hãc vltimã queſtionẽ oñs Jo. de ligna. poſt Poſti. diſtinguit ſic. aut ille actus quem facit gra uatus infra. x. dies cõcernit interlocutoriã cõtra eum latã aut nõ. Si cõcernit tũc nõ põt poſtea ap pellare quia videt a grauamine receſſiſſe et inter locutorie acquieuiſſe per. l. ad ſolutionẽ añdicta. In ſecũdo vero caſu credit opinionẽ Inno. ⁊ Po ſti. veriſſimã per rationes ſuperi⁹ tactas. Crede rem ꝙ ſi actus tenderet ad declinandũ iuriſdicti onem iudicis ꝙ per hunc actuꝫ nõ renunciaret ap pellationi interpoſite nec interponende. de quo ponit exemplũ Jo. an. in. c. ſi a iudice. ó app. Se cus vero ſi nõ eſſet talis actus declinatoꝝ iuriſ dictionis ſed potius approbatõis puta ſi ꝓducat teſtes in cauſa principali ut. c. gratũ. et. c. cum ve niſſet. et fi. ſuperius all'.

Alias. cccvj.

Sequẽs deciſio. h. d. Renunciatio litis fieri debꝫ coram ꝓpio auditore cauſe al's non valet p rati ones quas ponit glo. in. c. ꝙ̃uis. de elec. li. vj. ſu per verbo videt. Renũciatio etiaꝫ tituli nõ valet niſi fiat in manib⁹ ordinarij collatoris aut vicecã cellarij uel alterius de ſpẽali mãdato pape. ꝙ̃uis Inno. in. c. veniens de renun. dicat ꝙ renũciatio facta abſente parte teneat. h. d. All' ſic. renunciãs liti et cauſe iuri ſibi competenti nõ cenſetur renũ ciare. h. d. Et vide hic differentiã inter renuncia re liti ⁊ cauſe ⁊ renũciare liti ⁊ iur̃i.

Tem ſi actor in cauſa beneficiali añ litez conteſt. renunciet liti ⁊ cauſe ſcõm maio rem partem dñorum nõ videt renunciaſſe iuri ſibi ꝓtunc in beneficio competenti. Ratio eſt, quia aliud eſt renũciare iuri: aliud liti. de elec. cum inter. R. de renunc. c. ſane. et. c. veni ens. hoc etiam no. Inno. in. c. in noſtra. ſuper. ꝓ. recepti. de ꝛ̃pt. in fi. et poteſt fieri hec renuncia tio litis in abſentia partis ſcõm Inno. in. c. cum ꝓidem. de pac. ſuper. ꝓ. renunciauit. qui alle. l. poſtq̃. C. de pac. melius per eum in dicto. c. veni ens. que quidẽ lex iuncta. l. omnis. de tranſac. C. multum videt obſtare predicte cõcluſioni. ſed re ſpondebatur ꝙ loquunt in ꝓphanis ⁊ rebus ac iuribus corꝑalibus quibus ſine auctoritate ſupio ris poteſt renunciare ⁊ tranſferre dominũ. Sec⁹ in beneficialibus ſiue iuribus ſpiritualib⁹ quib⁹ ſine auctoritate ſuperioris renũciari nõ poteſt. ó renunc. c. ꝙ in dubijs. et. c. admonet. Aliqui dñi ſentientes contrariũ faciebant differentiã int̃ re nunciare liti ⁊ renunciare liti ⁊ cauſe. nam renũci atio litis videt reſpicere inſtantiã. renũciatio ve ro litis ⁊ cauſe et totum negociũ principale in iu dicium deductũ. Renunciãs ergo liti et cauſe ne dum inſtantie ſed toto negocio principali in iudi cium deducto renũciaſſe videtur. hoc verũ tacite ſcõm legiſtas ⁊ poſt litem motã. al's ſecus ꝓout ipſi notant in. d. l. poſtq̃. Alia enim ſunt acta cau ſe: alia litis ꝓut no. Inno. de teſti. cũ cãm. ⁊ Jo. an. in cle. ſepe. de ver. ſigni. quoꝫ dictum poſſet ꝓcedere ſi ſumat̃ dictio cauſe ꝓ neceſſario infe rente ſuum cauſatũ. quia tunc cõſiſtit in iur̃. Sec⁹ vero ſi ſumatur ꝓ controuerſia que nõ eſt añ litẽ conteſt. de ver. ſigni. fozus de offi. dele. ſup que ſtionum. et in. l. amplius. ff. rem ra. ha. de iurepa tro. et litteris. Quot vero modis ſumitur dictio cauſe vide per Jo. an. plene in nouel. de accu. cũ dilecti. de iura. calum. c. fi. per Jo. mo. li. vj. ⁊ in cle. dudum. de ſepul. ſ̃. in ſtudijs. ſuper. ꝓ. ratõe uel cauſe per pau. ⁊ differentiã inter litem ⁊ cau ſam vide. C. de tranſac. cauſas uel lit̃. in glo. ⁊ ut audiui due ſententie cõtrarie olim in palacio apo ſtolico p duos magnos viros fuerũt promulgate in ſimili caſu. Una fuit lata per dñm Guil. de Bi mello poſtea Chartagineñ. eccleſie epiſcopũ con tra primã concluſionem. Secũda per dñm Petrũ de Sarcenato poſtea Ninarieñ. epiſcopũ nũc ſan cte romane eccle. Cardinalez. infirmatoria prime ſcõm quẽ predicta cõcluſio prima ſiue opinio con firmatur ⁊ corroborat̃ valde per ſtilũ ⁊ obſeruan tiam palacij que habet ꝙ auditor renunciationẽ litis ⁊ cauſe põt recipere ſed non iuris niſi id er preſſe ſibi cõmittat̃. de quo tñ alig dñi dubitabãt cum ipſi poteſtatẽ habent de omnibus incidẽ. ⁊ conner. cognoſcere et diffinire. Sed hec renunci atio quando fit in iudicio coram auditore eſt vnũ incidẽ. ergo. Alij ⁊ maior pars tenuerũt contra rium. Tum quia audit̃. habent ſtrictiſſimam pote ſtatem et ſtrictiorem ꝙ̃ alij delegati: qui poſſunt

de renunciatione lit̃ et magis ad ſua

absoluere ad cautelã quod tñ auditores sine speciali mãdato nõ possunt prout le. ⁊ no. in. c. solet. de sen. ex. li. vj. Tum etiã quia facilime põt hẽri regressus ad referendariũ uel ad dñm vicecãcel. qui habent potestatẽ recipiendi hmõi resignationem in curia. ergo. Tum etiã quia ꝓcuratores nõ hñt potestatem renũciandi iuri. Posset etiã inducí cle. auditor. de ſp. ad vtranq; partẽ. Sed quicquid sit de facto seruaꝫ q; nullus auditor renũciationem iuris in beneficiali admittit: sed bñ litis et cause. Nec scõm dñm Ninarien. per dictaz renunciationẽ litis et cause vacat beneficiũ seu aliqua vacatõ iuris seu tituli inducit. q; si ꝓcederet sepissime multa bñficia vacarent ⁊ impetrari possent. quod tñ nunq; est perceptũ uel auditum. Fatebatur tñ q; predicta renũciatio litis ⁊ cause bñ obstaret postea agere volenti sup eodem bñficio quemadmodũ pactũ de nõ petendo siue non agendo obstaret bñ creditori siue dño: lz per illud nõ perdidisset dominiũ. C. de transac. l. si profundo. ar. eoz; que le. ⁊ no. in. c. i. de lit. cõte. li. vj. Pro quo etiam induxit vnũ dictum Innoc. notabile in c. super hoc de renunc. videlicet q; lz renunciatõ facta de beneficio per spoliatũ nõ valeat ut in. c. sollicite. de renunc. tñ pactum factum de nõ agẽdo interdicto vñ vi. bene obstabat postea agẽ volenti prout etiam no. Ber. in. c. ex insinuatione. ô procu. Postea vero audiui in alijs cõsilijs allegari vnũ rex. contra predictã conclusionem primã ꝓ casu ô cri. fal. c. fi. vbi obligauit se reus sub periculo cause q; ꝓbaret litteras falsas per q̃s actor impetebat eum sup ecclesia quã ipse tenebat. Sz quia id nõ probauit imponebaꝫ sibi perpetuũ silẽtium sup ipsa ecclesia. Sed potest rñderi q; hoc cõtingebat ex vi pacti siue obligatiõe facta coraz ordinario qui põt nedum recipere renunciationẽ litis: sed etiã iuris. de renunc. c. admonet. ⁊ c. q; in dubijs. Possent etiã contra predictã conclusionem induci ⁊ allegari oñia iura que allegantur ⁊ recitanꝫ de tacita renũciatione iuris in bñficio in c. ex ore. de his que fi. a prela. ⁊ cle. gratie. de rescrip. ⁊ de transact. ex litteris et per arg. vij. q. i. q̃ periculosum. qui recitat Inno. in. c. veniẽs. de renunc. vbi dicit expresse q; siquis renunciat iuri uel seruituti quã habet in aliqua re certa: etiã absente dño rei res fit libera. ⁊ eodem mõ si renunciat liti al'. l. postq̃. C. de pac. Ad quod potest responderi ut. s. q; oñia loquunt in rebus ⁊ iuribꝰ prophanis. Secus in rebꝰ et iuribꝰ ecclesiasticis ⁊ spiritualibus que nõ possunt acquiri nec admitti nisi certis modis in juribꝰ expressis.

Alias. cclij.

Sequẽs decisio. h. d. Renunciatio spontanea licz nõ admissa obstat beneficiũ repetẽti. h. d. Uel sic Renunciatio bñficij reseruati facta in manibus ordinarij obstat agẽti petitorio ul' possessorio q̃uis papa eandem renunciationẽ nõ admittẽdo posset renunciantẽ in petitorio annullare. h. d.

Item si opponaꝫ spoliato q; sponte renũciauerit suo beneficio ꝓ ipsum tanq; specialiter reseruato impetrato ⁊ ꝓducatur instrumentũ renunciationis facte ꝓ eum pure sponte ⁊ libere in manibꝰ sui ordinarij licet nõ contineaꝫ in eodem instrõ q; fuerit hmõi renũciatio admissa. nihilominus tñ dñi oñes vno ore tacrat vacillante dicebant predictã renunciationẽ obstare agenti. Ratio q; per dictã renunciationez spontanee factã in manibus sui iudicis et prelati nedũ idem renuncians amisit possessionẽ sed etiã proprietatẽ quantũ in eo fuit. ⁊ ideo sibi semper obstabit ⁊ preiudicat sua spontanea renunciatio: lz illa in nullo preiudicet suo superiori quo minus possit ipsum retinere si velit etiam inuitũ iuxt nõ per Ber. Inno. ⁊ Host'. in decre. admonet. in dubijs. et. c. super hoc. de renunc. Admissio enim prelati nõ est nisi quedã absolutio siue dimissio a sua iurisdictione nec ꝓ eam conferꝫ nec aufertur ius siue titulus in beneficio: quod tñ fit ꝓ resignationem etiã ex causa permutaꝫ. factam q; opus ẽ nouã collationẽ etiã in casu regressus ꝓut le. ⁊ no. in. c. inter cetera. de prebeñ. et de re. permuta. c. cum vniuersoz̃. et. c. i. li. vj. notaui plenius. s. in cõclusione. xxij. Preterea predicta renũciatio obstaret etiam agenti possessorio. ut. c. accepta. ô resti. spo. et. c. super hoc. de renunc. q; est plus ꝑ legiatũ in iure q̃ petitoriũ. de ordi. cog. c. ij. ⁊ fi. de resti. spo. per totũ. multo fortiꝰ agenti petitorio. Renunciantibꝰ enim iura sua nõ est ammodo dandus regressus ad ea. vij. q. j. q̃ periculosum. cum similibus.

Alias. ccclxxiiij.

Sequens decisio. h. d. Resignatio metu facta venit rescindenda que tũc est nulla q̃ per presidentem iurisdictioni est extorta. h. d. Ul' sic. que metu fiunt valent ⁊ tenent donec ꝓ pretorem rescindãtur preterq̃ matrimoniũ carnale ⁊ spũale ac renunciatio ꝓ hñtem iurisdictionẽ secularem extorta que sunt nulla ipso facto. Uel sic. renũciatio ꝓ metum facta de bñficio nõ est ipso iure nulla sed officio iudicis venit rescindenda. h. d.

Item fuit dubitatũ de illo qui renũciauit per vim ⁊ metũ beneficio suo vtrũ renũciatio valeret uel esset nulla ipso iure. in quo dñi erant dubij ⁊ varij. Nam aliqui volebant dicere q; esset nulla ⁊ irrita ipso iure ꝓ c. abbas. et. c. ad audientiã. quod me. cau. Naz in c. abbas dicit expresse q; ea que fiunt ꝓ metũ debent in irritũ reuocari. et in. c. ad audientiã dicit

q̄ debet carere roboze firmitatis. que verba innuunt ꝛ inducūt expzessam nullitatē. ꝛ in. c. exhibita. in fi. de iudi. et de excep. dilecte. et. c. significauerūt. cum infinitis si. ad hoc videt clarus ter. in terminis de penis multoꝝ. ℣. sane. in cle. Preterea quēadmodū debet esse plena libertas ꝛ nulla coactio in mrimonio carnali cōtrahendo uł dissoluendo. ut in. c. cum locū. de spon. et in. c. accedens. de pzocur. ita et in matrimonio spūali. ut in c. i. quod me. cau. vbi ingressus religionis factus per metum nō tenet nec etiā electio facta per impressionē. ut in. c. in noie dñi. xxiij. di. ꝛ. lxxvij. di. c. i. et. c. si quis per pecuniā. et le. et no. per Inn. et Hosti. in. c. q̄ sicut. de elec. In hanc partē videtur declinare Inno. in. c. ad aures. qō me. cau. et de renunc. c. super hoc. et Hosti. in sum. ti. de renun. ℣. qualiť. vbi expzesse dicit q̄ renūciatio beneficij debet esse voluntaria ꝛ libera alias nō vz Pro hac opi. facť tex. super hoc. de renun. ꝛ. c. in presentia. et cle. i. eo. ti. vbi ꝓcuratoziſ cōstitutio ad renunciandū beneficio debet fieri sponte et libere. et ibi vide Jo. an. Pau. Benze. et Stepha. super dictis verbis. Maioz pars tenuit cōtrariū videlicet q̄ renūciatio beneficij facta per metum tenet mero iure. sed rescindiť officio iudicis uel actione quod me. cau. Et per hoc induxerunt ꝛ allegauerūt pzedicta iura. et. c. abbas. ꝛc. ad audiētiam. et cle. multoꝝ. ℣. sane. q̄ illud est ius nouū et speciale in illo casu videlz q̄ renūciatio facta per captionē uel detentionē secularium potestatum est irrita ipso iure. ergo nisi illa interueniāt valet et tenet. ut dicit ibi Pau. et Steph. super. ℣. de cernimus. et remittūt ad not. in cañ. auctozitate. ꝛ. q. vi. et. xxij. q. iiij. inter cetera. et. c. abbas. vbi glo. magistralis que ponit regulā. videlz q̄ facta per metū tenent et valent. q̄ coacta voluntas voluntas est. xv. q. i. merito. et ponit casus multos. exceptis a regula. et Jo. an. in nouel. addit multos alios et Hosti. in sum. qō me. cau. ℣. penulti. ponit bene nouē inter quos nō est iste. ergo standum igitur erit regule nisi reperiať contrariuz in iure. C. de testa. precipimus.

alias. cccxcviij.

Sequens decisio. h. d. episcopus cōferens beneficiū in aliena dyoceſi nō potest illius permutatiōi aucroizare nec alia facere nisi cōpetat ex priuilegio uel cōsuetudine. h. d.

Uel fic. pmutatio beneficij expedienda est p̄ episcopū in cuius dyoceſi situm est beneficiū nō illius ad cuius collationē pertinet. h. d.

Item si aliquis episcopus habeat collationem alicuius beneficij siti in dyoceſi alterius episcopi ex cōsuetudine legitime prescripta si tenens illud beneficiū vellz illud ꝓ alio beneficio permutare. fuit dubitatum in cuius manibus posset et deberet fieri resignatio huiusmōi beneficij. et videbať aliquibus q̄ in manibus illius habentis potestatē cōfirmandi. nā ad quem pertinet institutio ad illū etiā debet pertinere destitutio siue resignationis receptio. ō. beret. cū ex iniuncto. de capel. mo. c. i. de priuile. cū ꝛ plan. ℣. in ecclesijs. de renū. admonet. ꝛ. c. q̄ in dubijs. ℣ fult cōclusum et determinatū per omnes contrariū. Nam licet alicui ex cōsuetudine debeať beneficij collatio nō sequitur ad eum pertinet institutio nec resignationis receptio seu destitutio. Et est ratio. q̄ tantū prescriptū quantū possessum et nō plus. de deci. cum in tua. de offi. archi. c. fi. de prescript. c. auditis. et. c. cū olim. ō capel. mo. cum dilectus. et. c. cū venerabilis. Pro quo facit optime. c. cum in illis. de preben. li. vi. vbi textus ponit differentiā inter collationē ꝛ presentationē institutionū et electionū que omnia possunt diuersis personis ex priuilegio vel cōsuetudine cōpetere ut in dictis iuribus supius alle. Pro hoc etiā videtur tex. in. c. vnico. de capel. mo. li. vi. vbi abbates ad quos spectat plena iuris dispositio aliquoꝝ beneficioꝝ. nihilominus tenenť et debent presentati siue instituti per eos presentari episcopo ad cōmittendū eis curam animarū. nec institutos per episcopū possunt sine causa et ipsius consensu āmouere et pzuare eoꝝ beneficijs. facit etiam cle. quia regulares. de sup. negli. prela. Jura vero pzo cōtraria pte alle. loquūtur in illo ad quē de iure cōmuni spectat institutio siue collatio. secus vero de cōsuetudine uel aliquo alio iure speciali. Pro quo etiam faciūt not. per Inno. ꝛ Ho. in. c. ex frequentibus. de insti.

alias. ccccl.

Non valet resignatio beneficij propter liberationem fratris de carceribus.

Item dubitatur An valeat resignatio beneficij in manibus ordinarij propter liberationē fratris sui de carceribꝰ. Decisum fuit q̄ nō valet et mandauit eam papa cassari. ꝛ maxime q̄ iustus metus interuēit mihi resignanti q̄ cōtumelia fratri illata mihi infertur. ff. de lib. cau. l. preterea. et cle. vnica. de homici. Item si renuncio beneficio etiaz per iuramētum quia timeo perdere patrimoniū datur regressus quod metus causa. c. abbas. per Inno. Item metus consanguineoꝝ est iustus metus. de elect. sciant. li. vi. et ibi Jo. mo. de sentē. ercō. quicunq; vbi per Archi. q̄ appellatione suoꝝ nedum cōtinentur parentes et consanguinei sed etiā domestice persone. C. de bijs que ad eccle. confu. l. presenti. et glo. fi. quod me. cau. c. vno. li. vi. ꝛ de appel. ex parte. Dj. xxiij. di. cōmunis filius. Sed tñ

c. i.

neceſſe fuit probare q̄ niſi predictus clericus renunciaſſet fratres et parentes ſui mortui in carceribus fuiſſent.

Item ſuppoſito q̄ prochialis eccleſia ſpectet ex canonico titulo pleniſſime ad monaſteriū. videlz quo ad ſpiritualia omia et temporalia ac ipſorum omniū plenum et liberum exercicium et fructuū omnium percep tio ſaluo q̄ debent hre ſecū vnum capellanū ſecularem qui per eos epiſcopo preſenteť ⁊ ab eo recipiat curam et in decenti habitu ſacramentū Euchariſtie portet infirmis ac etiam ibi monachi vſi fuerunt per ſeipſos exercicio cure et infirmis ſacramenta miniſtrande. Si moritur capellanus et impetratur eccleſia tanq̄ vacans per mortem illius tenet impetratio. ut. ſ. in concluſione. iiij. precedenti. ⁊ per ea que dixi in fi. et ut gratia pape valeat et in aliquo ſortiatur effectum. cuz papa ſine dubio fuerit intentiōis aliquid conferendi ar. de priui. ſi papa. de ver. ſigni. abbatem. deleg. l. ſi quando. facit q̄ ſi patronus donet eccleſiam cēſetur donare ius quod in ea habet. ut de dona. c. paſtoralis. de iur. patro. c. cura. Item quidam domini plures numero dixerunt q̄ ſi in libello talis impetrans contra monaſteriū principaliter petierit dictam prouiſionem ſuam pronūciari canonicā et declarari dictam eccleſiam ad eum pertinere ſi biq̄ adiudicandam fore ac dicto monaſterio nullū ius competere ſuper dicta eccl'ia. Iudex facta fide de premiſſis debet declarare libellum ⁊ ſuper iure dicti capellani ferre ſententiam et ſuper aliis impetranti ſilentium imponendo et hinc inde expenſas cōpenſando per primo alle. ff. deleg. ij. l. qui ſolidum. in prin. ff. fami. hirciſ. l. iij. hoc iudicio. et not. per Ly. ff. ſi aduer. re. iudi. l. i. Pro ſecundo de expenſis alle. not. Inno. de dol'. c. fi. in glo. magna. ℣. Item nota q̄ ſi ſententia licet minus facit contra not. Inno. de plus peti. c. vnico. in fi. in glo. Sed in principio dicti domini ſubtilius illud dictuz impugnarunt ut prima facie videbatur. Eſt enim certum de iure q̄ iudex qui cōdempnat in eo q̄ nō continetur in petitione actoris male et fatue agit. et. ff. de cōtraben. empti. l. ut fundus. C. de fideicō. l. i. in fi. modo conſtat q̄ ius q̄ primus capellanus ſub generali petitiōe nō cōprehendatur. igitur in nullo iuris cōdempnatio fieri poteſt q̄ō non comprehendatur probo. quia Aut comprehenditur tanq̄ pars rei petite. ut in l. qui ſolidum. in prin. alle. et hoc non quia eccleſia eſt indiuiſibilis et partem nō habet. Nec ipſa nec ius etiam corporale quod in ea habetur habz partem ut in. c. dilecto. de preben. de conſti. cum ℣. cum ſi. An comprehenderetur per reductiōz proprietatis verboz ad improprietatem ut prorſus me dixi etiam. et hoc dici nō poteſt. quia ſi ſic ius monaſterij nō excluderetur ſi mentem talem libellans haberet quod tñ per expreſſuz excludit poſt q̄q̄ enim nullum ius pretēdit in eccleſia ius infert monaſterio. et ergo ipſe impetrans eo ipſo q̄ expreſſe ius monaſterij in libello non excludit ex toto cenſetur libellum velle intelligere de directo principali inter actorem et rectorē. ar. ff. ſi ager. vec. l. ij. facit quia libellus debet eſſe clarus de natura ſua. ff. de re. ven. l. ſi ideo. Et licet admittatur declaratio alias imputaretur actori. ff. de iudi. ſi quis intentione ambig. et. l. in ſtipula. q̄. ff. de verb. obli. propter q̄ō dicti domini cōſulebāt q̄ diceretur actori per auditorem q̄ dictuz libellum declararet. tñ in caſu quo nō declararet fiat interpretatio contra eum. ut in regula contra euz li. vi. quia ſaltem debent indubio accipi verba in propria ſententia. ut inſti. de iur. natu. contra queſtionem. ff. deleg. iij. l. non aliter. maxime in odiū declarare nolentis. ar. ff. de interro. act. l. de etate. §. qui tacuit. Coniunge cum iſto q̄ ſi libellus debet eſſe clarus adhuc ſententia debet eſſe clari or. §. que contra. inſti. de acci. ⁊ quia non videtur q̄ ius illius capellani conſiſteret in ipſo corpore: in eccleſia conſtituto ad reuelationem actoris in aliquo ordinata. ſicut videmus in multis eccleſijs huiuſmodi capellanos vicarios et prebendas habentibus etiam cum animarum cura ſeu poteſtate audiendi confeſſiones quibus tñ non videtur prouideri aliquo modo de eccleſia ſed in eccleſia vide hanc differentiam not. per glo. in cle. ij. de priuileg. et digni. Licet ſecus putarem vbi monachi carerent exercicio cure. per ea que dixi ſupra concluſioñ. iiij. precedenti. Hoc ſuppoſito dicebant dicti dñi q̄ ſi recuſat ille declarare abſoluatur monaſterium ab impetitione et actor condemnetur in expeñ. quod tarde fiende foret. et ſi fieret bonū eſſet taliter ſententiam declarare q̄ apparet modus et cauſa permutationis eiuſdem ſi declararent q̄ pronunciaretur ſecunduz q̄ aliqui domini ſupra dixerunt.

De ſupplen. negli. prela. Rica.

Alias numero. cccriij.

Sequens deciſio. h. d. Si archiepiſcopus legatꝰ natus fuerit negligens infra ſemeſtre tempus cōferre beneficia vacantia non habebit aliud ſemeſtre tempus tanq̄ legatus cuz vtraq̄ poteſtas poſſit in collatione cōcurrere et inferior nō ſupplet defectum ſuperioris. licet capitulum negligentiā ſui epiſcopi ſuppleat. h. d.

Vel ſic. legatus natus nō habet duo ſemeſtria q̄ tunc legatus concurrit cum ordinario. h. d.

de supplenda negligen̄ prelatorum primus liber fol. de filijs pbr̄orum XVIII

Item fuit dubitatum vtrum Archiepiscopus qui est legatus natus sicut Eboraceñ et Cantuarieñ. de quo in. c. i. de offi. leg. habeat duo semestria ad conferendū beneficia ad ipsum per negligentiam inferiorū prelatorum uel sui capituli deuoluta. puta capitulum suum neglexit conferre aliquod beneficium spectans dumtaxat ad eorum collationem uel presentationem infra sex menses. Et sic deuoluebatur collatio ad archiepiscopum eorum imediatum superiorem. per. c. nulla. de concess. preben. qui fuit etiā negligens in conferendo per alios sex menses. ⁊ sic videbatur per huiusmodi negligentiā quam fecit ut archiepiscop⁹ q̄ esset deuoluta collatio ad eum tanq̄ ad legatum per iur̄. vulgar̄. de concess. preben. postulastis. et. c. a collatione. de appella. li. vi. et sic debet habere aliud tempus semestre. fuit dictum et tentum contrarium per om̄es. Naz legatus de latere posset cōcurrere cum ordinario in conferendo beneficia vacantia et ad collationē episcopi spectantia iure proprio per iur̄. vulgar̄. de offi. lega. c. i. ij. et. iij. li. vi. tamen nusq̄ reperitur iure cautum q̄ concurrat uel succedat in beneficijs ad episcopum spectañ. iure deuoluto in quibus etiam capitulum non supplet negligentiā episcopi prout pulchre deducit Inno. iu. c. cuz in cunctis. de elec. super. ꝟ. per capitulū. quaz glo. recitat et approbat Archi. in. c. i. ne se. va. super ꝟ. intromittere. li. vi. ⁊ Io. an. in nouel. in. c. quāq̄. de elec. eo. li. Pro hoc etiam inducebam et alleg. c. licet. de suplen. negli. prela. vbi papa reputabat collationem archidyaconatus Richimundie in ecclesia Eboraceñ. ad se deuolutam ꝓpter duo semestria lapsa puta annum. quia Eboraceñ. archiepiscopus non habet alium superiorem puta patriarcham uel primatem q̄ papam ut ibi dicit textus. tamen ille idem archiepiscopus est legatus natus. ut probatur in dicto. c. i. de offi. leg. Si igitur deuoluta fuisset illius archidyaconatus collatio ad ipsum tanq̄ legatum papa dedisset sibi adhuc vnum semestre anteq̄ de collatione archidiaconi se intromisisset quod tamē nō fecit ut ibi apparet. Preterea licet legatus natus sit superior per respectum ad alios infra legationem suam existentes ut possit ad eum appellari uel ipse adiri per simplicem querelam. ut in. c. i. de offi. lega. tñ non crederem q̄ ipse esset superior sui ipsius ut archiepiscopi. nec q̄ a sentētia sua possit ad ipsuz tanq̄ ad legatum appellari. nec de ipso sibi ipsi querelam deferri. ar. c. romana. de appel. de consue. c. ij. li. vi. Ad iura in contrarium alleg. videlicet ad. c. postulasti. et. c. a collatione. potest respōderi q̄ ibi ipse et alius solus non processit sed cū alijs. et ideo a collatione et grauaminibus nō solum ipsius sed etiam aliorum quorum erat immediatus superior appellari et de facto illorum et etiam tanq̄ minime partis ut episcopus poterat cognoscere. at in casu nostro solus processit neglexit uel deliquit. ergo. ⁊c̄.

De filijs pbr̄orum. Rica.

alias. cccxxxix.

Sequens decisio. h. d. dispensatio obtinendi beneficium extenditur ad primum et vnicum beneficium tantum. h. d.

Uel sic. dispensatus super beneficio non potest illud permutare. nisi hoc specialiter sibi concedat̄. hoc dicit.

Item si illegitimus beneficium curatū qd̄ obtinuit vigore dispensa. iuxta formaz. c. i. de fil̄. pres. li. vi. sibi facte. pro alio curato beneficio cum legitimo auctoritate ordinarij permutauit. dubitatur de duobus. Prio vtrum dicta permutatio fuerit nulla uel aliqua ipso iure. Secundo si esset nulla vtrum quilibet posset habere regressum ad suum beneficium sic permutatum. De primo licet alteratio ⁊ dubietas sit magna inter modernos doct. solēnes videlz Arc. ex parte. vna qui. in. c. i. de fi. presbi. et in. c. non potest. §. illud autē. de preben. li. vi. tenet expresse q̄ collatio sit nulla cū predicta dispensatio se extendat dumtaxat ad primū et vnicum. et sic adepto primo beneficio dispensa. est sortita effectū et ideo collatio siue receptio secundi non valet. et ita dicitur papam Bonifa. sententiasse. Io. mo. tenet contrarium cum quo concordat Io. an. i nouel. dicens. Si dominus Bonifacius sic pronunciasset. multo melius scire debuit Io. mo. qui Car. fuit quia ipse expresse tenet contrarium. Idcirco Io. an. declinat in partem ipsius et tenet contra ar. hic. arguendo tamen in. c. non potest. pro ⁊ cōtra. verū tamen quicquid sit et licet opinio dominorum Io. mo. et Io. an. sit benignior ⁊ equior tamen alia videlicet opinio Archi. de iure est verior et recepta ac seruata in curia. scd̄m stilum qui propter dubietatem doct. seruandus est pro iure scd̄m omnes in. c. ex litteris. de consti. de cri. fal. quam graui. Ad secundum dicebant omnes q̄ locus est regressui presertim si legitimus prout ponebatur in facto ignorauit defectum illegitimi secum permutantis. vel si sciuit dolo caruit et excusatus fuit propter varias opiniones doct. que etiam illegitimū permutantez a dolo excusant. ar. c. cum vniuersorum. de re. ꝑmu. Dicebam tam̄ ego q̄ auctoritate superioris est recursus habendus in casu supradicto propter renunc̄. veram in predicta permutatione factam per quaz quilibet amisit

c. ij.

ius quod in beneficio suo habuit. Et ideo illud recuperare nō poterit sine noua collatiōe que debet fieri per superiorem habentem ad hoc potestatem. ar. not. in. c. licet. de re. permu. et. c. si beneficia. de preben. li. vi. per Jo. an. in nouel.

alias numero. cxxxvi.

Sequens decisio. h. d. dispensatus per episcopū super illegitimitate nō potest recipere prebendā ecclesie cathedralis. h. d. Uel sic dispensatio episcopi cum illegitimo nō extenditur ad cathedralē prebeñ. h. d.

Tem voluerunt dñi q opinio Jo. mo. posita in. c. i. de fi'. pres. li. vi. ō cetero seruaretur videlz q dispensatio episcopi iuxta formam illius. c. facta illegitimo non extendatur ad prebendas cathedrales ꝓpter ꝑeminentiā et maioritatem quam habeant canonici ecclesie cathedralis super alios clericos ciuitatis et dyoc. quia ipsi sunt pars corpis ecclesie ⁊ episcopi. de testa. requisiti. Ipse enim est caput ⁊ ipsi membra. de bijs que fi. a prela. nouit. et. c. quāto. Et dicit Inno. q est magnus honor esse canonicum ecclesie cathedralis hoc not. ipse de sepl'. fraternitatem. pro hoc etiam facit vna not. ar. in c. i. de consue. in fi. li. vi. Jo. mo. all'. c. q̄uis. i. de preben. li. vi. et. c. exstirpande. §. qui vero. eo. ti. qui. §. nihil facit. scōm Jo. an. qui tenet cum Ar. contra Jo. mo. quorum opi. tenet dominus Old. in suis questionibus per multas rationes dixit tamen dñs Ro. do. Jo. an. in Spe. ti. de fi'. presbi. in dispēsatiōe papali super defectu natalīū distinxisse. Aut illa est cruda ⁊ nuda. puta papa dispēsat cum illegitimo q possit tenere vnum beneficium simpliciter tunc nō veniet neq curatum neq cathedralis. Si vero dispēsat q possit retinere beneficia quecunq tunc quia huiusmōi dispensatio est cruberans venient omnia. Contra tamen primum membrū distinctionis videtur ter. in. c. tua nobis. de ver. signi. vide Jo. an. in noui'. in. c. gracia. l'. vi. de ℟pt. in prin. quando verbum beneficium includit vel nō includit prebendam qui remittit ad not. per eum de prebē. c. vlti. post principiū. ¶ Additio. Nota scōm aliquos et maxime scōm stilum cancellarie q vbi est dispensatū cum illegitimo q tenere possit beneficia ⁊ dignitates cum cura vel sine cura etiam si ad ea quis per electionem assumatur. ⁊c. ut. i. in antiquis decisioñ. lxiiij. que incipit. Item nota scōm aliquos. Aduerte tamen quia in dispensationibus non habet locum illa regula cui conceditur maius et minus concessum videtur. quia in bijs dispensationibus cōcessio i maiori nō extēdit vel ad min9: nisi illud minus sub maiori includeret ut si cōcedat illegitimo q promoueatur in episcopum tunc etiam de reliquis ordinibus intelligitur esse concessum. de excess'. prela. ex litteris. ad fi. predicta autem regula et argumentatio ut dixi in dispensationibus locum nō habet prout expresse no. Posti. in. c. postulasti. de ℟pt. vbi etiam Compost. dicit quez sequitur do. Anto. q si habens dignitatem et personatum cum cura impetrat dispensationem non facta mentione de cura nō valet impetratio quia si sciuisset curam nō dispensasset. nec habet obstare q fortius esset concessurus curam q̄ personatum quia ymo non esset ꝓpter periculū cure anime maiz quibuscunq rebus preciosiorē. xij. q. i. precipimus. Item quia regula a minori vel pari non habet locum in beneficialibus vel priuilegijs. ut in. c. sane. de priuile. quia non extenduñ nisi minus excluderetur in maius ut supra dictuz est.

De bigamis. ℟ica.

alias numero. ccccxlv.

Sequens decisio. h. d. Bigamus ordinatus caracterem recipit. sed executione caret cum quo papa dispensare potest de absoluta potestate et iuridica cum papa maior sit apl'o. h. d.

Tem quoddam factū extra Rotam de mādato tamen pape propositum in rota sub hac forma occurrit quidam clericus i minore constitutus contraxit matrimonium in facie ecclesie cum quadam vidua per verba de presenti carnali copula subsecuta quo mrimonio postea diuorciato propter certum impedimentuz quod tamen ut presupponitur in facto dictus clericus tempore contracti matrimonij ignorauit intrauit religionem et promotus fuit ad omnes sacros ordines sine tamen aliqua dispensatione Ex quo facto eliciebantur tria dubia. ¶ Primū vtrū predictus clericus esset vere vel interpretatiue bigamus censendus. ¶ Secundum vtrum etiam si verus esset bigamus receperit caracterem quādo postea se fecit promoueri ad sacros ordines. ¶ Tertium an indigeret dispensatione et p quez dispensari posset. ¶ De primo videbatur aliquibus dominis predictum clericum sic ut premittit cum vidua contrahente verum bigamum reputari. Nam ille verus bigamus dicitur qui cū vidua vel corrupta matrimonium cōtrahit. ut xxxiij. di. maritum. et de biga. debitum. et. c. a nobis. vel qui diuersis temporibus habuit successiue duas vxores etiam antea nō corruptas. ut. xxvi. di. demum. et. c. accutius. et tales non ꝓmouentur propter defectum sacramenti. quia diuiserunt carnez suam in plures: ut in dicto. c. debitum. Quod intellige quando matrimoniuz tenuit. Secus vero si de facto matrimonium cum vidua vel corrupta

uel cum secunda vroze contraxit.puta quia in sacris constitutus sic cõtraxit.ut in dicto.c.a nobis uel si quis vnam de iure alterã de facto post mortem pme.tales enim bigami reputantur inpretatiue.quantum ad legem promotionis non propter defectum sacramenti sed ꝓpter defectum intentionis cum opere subsecuto. ut in.c.nuper. de biga.de quo vide glo.aureã in.c. super eo. et per Ber.vbi ponit tertium casum de bigamo interpretatiuo de quo nihil ad propositũ siue ad casum nostrum in quo scõm omnes dominos finaliter reputabant dictum clericum de facto cũ vidua contraheñ.interpretatiue bigamum. de quo reputo tertum clarum in.c.a nobis.superius all'. ubi videtur etiam decisio rectie questionis videlicet cum tali interpretatiuo bigamo tanq̃ cũ marito vidue contra doctrinam Apostoli dispensaf. non licet non propter defectum sacramenti sed defectum intentionis cum opere subsecuto.quod intelligas verum de inferiozi a papa et quo ad sacros ozdines quo ad minozes vero ozdines scõm aliquos etiam episcopi possunt cum vero bigamo dispẽsare.ut in cañ.lectoz.ꝛ.c.subdyacon⁹.xxiij di.placuit.in prin.Solus autem papa cum bigamo ad sacros promoto super executione illozum ozdinum dispensat.sed ut ad illud promoueaf nõ potest.i.non debet dispensare scõm Hug.in cañ. quicunq̃.l.di.quem sequitur Archi.in.c.vnico.ó biga.li.vi.in glo.i.remittens ad not.per eum in dicto cañ.lectoz.recitat dictum beati Thome super.iiij.sententiarũ.di.xxvij.dicẽs q̃ bigamie nõ est connincta irregularitas de iure naturali.Sed dumtarat de iure positiuo quod papa potest tollere et imutare ad libitum sunt.de consti.c.i.li.vi. et de ꝟpt.statutum.et.c.fi.eo.li.de quo in.c.ꝓ posuit.de concess'.preben.nec est de essentialib⁹ ozdinis q̃ aliquis non sit bigamus quod patet ex hoc.quia recipit caracterem si talis ozdinetur.ut in dicto cañ.quicunq̃.et scõm eũ. papa potest in tali ozdine totaliter dispensare. nec obstat prohibitio Apostoli que scõm Pe.non est facta a deo: sed ab homine.et ideo papa non astringitur cum eius potestas non sit ab homine sed a deo. de iudi.nouit.de maio.et obeõ.solite.cum multis.fi. que ratio Pe. non placet. mihi tamen quicquid Apl'us direrit seu prohibuerit totuz fuit a deo ꝛ spiritu sancto et omnes stringit intelligo inferiores sed non papam qui est maioz Apl'o in potestate.ut in cañ.sacro sancta.xxij.di.et ideo dispẽsare potest contra Apostolum scõm Lau.in dicto c.lecto.et melius per Arch. in dicto cañ.subdyaconus.et suppposito q̃ Apl'us haberet parem potestatem cum papa adhuc noa stringeret eum sua prohibitio cum par in parez.ꝛ̃.de elec.innotuit de ꝟpt.c.fi.li.vi.dẽ qua materia in.c.super eo. de biga.Crederem in hac materia salua cozrectione sic distinguendum. Aut loquimur de vero bigamo.Aut interpretatiuo. Si de vero tunc Aut querimus de potestate absoluta pape dispãsandi cum bigamo tunc crederem q̃ ante et post ꝓmotionem possit dispensare propter plenitudinẽ sue potestatis.de concess.preben.ꝓposuit.de trãsla. prela.c.i.Aut loquimur de iuridica sua potestate de qua in.c.i.de cau.poss'.et propri.et in.c.lras. de resti.spo.tunc crederem opi. Hug.et Archi. verissimam superius tactam quia nunq̃ papa consueuit cum vero bigamo ad ozdines suscipiẽdos dispensare.nec esset decens nec iuridicum. Tum propter defectum sacramenti.tum etiaz propter generalem ꝓhibitionem Apl'i quam licet non de necessitate tamen de honestate decet ipsum obseruare.q: licet sit solutus legibus tñ decet ipsuz legibus viuere.C.de leg·l.digna vox. Preterea non omnia que licẽt expediunt.scõm eundẽ Apostolũ.ut in cañ.xi.q.i.aliõ et de vo.magne.In interpretatiuo vero maxime si ignoranter contraxit cum secunda cum qua contrahere nõ potuit. Crederem etiam ante factũ ut posset ꝓmoueri ad sacros ozdines nõ esse peccatum dispensare cum tali.ymo reputarem id vtile ex causa. et maxime si veller intrare religionem per quaz etiam tollitur defectus siue irregularitas illegitimitatis.de fi. presbi.c.i.ꝛ conseruantur etiã bigamo priuilegia imunitatis prout etiam not.Archi.in.d.c.vno.ó biga.Misericozdiã etiam Apl'us meruit.quia ignoranter peccauit.viij.di.consuetudo.Post vero susceptiõz ozdinũ etiam sacroꝝ siue loquaz de vero siue interpretatiuo bigamo credere papã indubitanter posse dispensare.maxime ex rationabili causa propter quã sepe rigoz iurís obmittit.ut.i. q.vij.tali.et.c.exiguntur.de preb.vacañ.et.c.ex posuisti.que potest esse ratio caracteris fauoz religionis uel exercitiũ cure sibi ex post facto cõmisse.ff.de reli.et sump.fu.l.que religiosis.de regula.q̃ dei timoze.de cle.ex.mi.latoꝛes.de trãsac. c.fi.et reputo ter.de hoc in.d.cañ. quicũq̃.l.di. Ex quibus fuit concluſum et responsum ꝓ oñes dños cõcozditer ad tertiũ casum siue qõem nobis ꝓpositam valde fauozabilẽ et dispensabilẽ ꝛ boc per papam dũtarat.Licet aliqui magni viri'ertra rotã voluerunt predictũ clericũ sic matrimonium cum vidua contrahentẽ a bigamia excusare.et sic nulla dispensatione indigere propter impedimenti ignozantiã.pro quo all'.quoddã dictum Archi. in dicto.c.vnico.super.ꝟ.bigamos.lib.vi.qui intelligit.c.nuper.eo.ti.de illo qui sciens impedimentum contraxit in sacris cum secunda. Secꝰ si ignozanter q: ignozãtia ipsum a bigamia haberet

excusare. Sed Jo. an. ibidem in nouel. et etiaz in c. nuper. tenet contrariū cuius opi. tutioz est. Et ideo in dubio amplectanda. de spon. inuems. per que etiam est sufficienter responsum ad secundū dubium. vtruz predictus clericus bigamus ad sacros promotus receperit caracterez videlicet q̄ sic. sed non executionem sicut dicimus in layco si ue puero ad sacros promoto. ut in. c. non est. de eta. et quali. super qua executione indiget dispensatione papali. quam papa Urbanus sextus impē dit predicto religioso propter decisionē nostram ante dictam. Tum etiam q̄z ut ponebatur in facto ipse erat nobilis diues et senex et multa bona intrando religionē secum detulit ac monasterio reliquit que cause etiam aliquando dispensare iducunt. ut in. c. de multa. in fi. de preben.

De offi. vica. ℔ica

alias numero. xlvij.

Sequens decisio. h. d. Probatio potestatis et iurisdictionis officialium ordinarioum. ac etiā per eosdem officiales actoum et gestoruz non est necessaria. nisi per partem aduersam negetur potestas quia tunc probatur per cōmunem reputationem in partibus. h. d.

Tem valent acta agitata in partibus coram officiali alicuius episcopi. licet non ꝓbetur p̄ literas patentes eius potestas dūmodo a partibus non negetur quia ordinarius est. de consue. c. ij. de appe. romana. lib. vi. Si vero ab aliqua partium negetur eius potestas tunc oportebit. q̄ probet quia per negatioz fit res dubia. ff. de ver. obli. inter stipulantē. Sz tunc sufficit probare habitionem nominationē z cōem reputatioz ad hoc q̄ acta per eum valeant per. l. barbarius. ff. de offi. pre. et per no. per Jno. in. c. nihil. de elec.

¶ Additio q̄uis talis generalis officialis habeat ordinariā potestatem. tū quia sua iurisdictio non est perpetua sed ad nutum superioris reuocabilis. videtur q̄ sit probanda saltem q̄ tollerabat z habebatur pro vicario seu officiali. prout dicit Jo. an. in legato. in. c. cum in iure peritus. de of. del. nisi dicas q̄ quia talis iurisdictio est notoria probatione nō indiget. iuxta no. in. c. vestra. de coh. cleri. et mul. alias non video quomodo hec decisio possit procedere in sui principio nō probata sua iurisdictione saltem eo modo quo dixi cogitabis. ¶ Alia addi. et adde hic q̄ not. Jnn. in. c. in notuit. de eo qui fur. ordi. re. vbi dicit q̄ ꝑsumitur pro fundamento iurisdictionis ordinarij si tulit sententiā presente uel absente parte et ab ea nō fuit appellatum. quod not. pro causa padebur

geñ. in delega. vero secus esset.

alias numero. lxvi.

Sequens decisio hoc dicit. officialis episcopi de criminibus potest inquirere z cognoscere sed nō punire. hoc dicit.

Tem si seruetur opi. Jo. mo. in. c. licz. de offi. vica. vz q̄ officialis episcopi licz ex sua generali potestate nō possit punir crimina et delicta seu penam ordinariā imponere pro eisdem. tñ potest inquirere z cognoscere de eisdem tam ex suo mero q̄ implozato officio et si inuenerit talem criminosuz remittet eū ad episcopum puniendum de offi. archi. ad hec.

alias. cccl.

Sequens decisio. h. d. a delegato officialis episcopi ad certam causam ad ipsum officialem vel ad ipsum episcopum appellatur. h. d.

Uel sic. A speciali delegato episcopi uel eius vicarij generalis ad episcopum vel vicarium potest appellari.

Tem licet Officialis generalis episcopi cōmittat vices suas in totum alicui alteri quo ad certam causam. tñ nihilominus a sententia predicti deleg. ab officiali potest ad ipsum officialem. uel episcopū appellari. scōm Jo. an. et Archi. qui hoc not. in. c. ij. de cō sue. li. vi. dicentes q̄ in potestate appellantis est ad quem maluerit appellare. alr. c. dilecti. de ap. Et potest esse ratio quia licet offi. episcopi cōmittat totaliter vices suas in vna causa nihilominus remanet iudex ordinarius in omnibus alijs. quia ad vniuersitatem causarum datus est et vnum cō fistoriū habet cum episcopo de appel. romana. et in dicto. c. ij. de consue. li. vi. et ideo sicut posset appellari ad episcopum a dele. suo. ita ad ipsius officialem. de appel. dilectis. et. c. ad hoc si in vna. Hanc opi. firmat Archi. in. c. i. de offi. vica. li. vi. super. ℔. gerunt. circa fi. et refert Bern. teniisse appellari debere ad primum delegantē. in c. dilecti. de appel. superius alle. remittit Archi. ad not. per eum in. c. si delegatus. de offi. deleg. li. vi. in fi. vbi tenet predictam conclusionē veraz pro qua ibi in. ℣. fi. videtur ter.

alias. ccclxxviij.

Sequens decisio. h. d. Uicari⁹ generalis episcopi vicariū generalē cōstituere nō pōt nisi ab episcopo habeat ad hoc speciale mandatū. h. d. Uel sic. Uicari⁹ episcopi in spūalibus et tpalibus nō pōt si in sua cōmissione specialiter hoc nō habeat aliū in spūalibus facere vicariū generalē. h. d.

Tem fuit dubitatū vtrū vicari⁹ episcopi in tpalibus et spūalibus possit ex cōmiss. et mandato episcopi aliū vicariū in spūalibus tualibus dūtaxat deputare. et videbat q̄

sic q2 licet procu.cõstitut9 a dño sine speciali mã dato nõ possit ante li.cõtest.aliũ substituere ꝑcu ratorẽ ut in.c.i.et in.c.is qui.de ꝑcur.li.vi.tam̃ habens sup hoc mandatũ speciale id bene pote rit.ut in eisdẽ iurib9. Preterea delegatus ab or dinario ad vnam cãm tm̃ potest cõmittere vices suas si hoc in sua cõmissione cõtineat specialiter ut not.Jo.an.de offi.dele.c.is cui.in fi.li.vi.er go idẽ videt dicendũ in vicario generali habẽte sup hoc ab episcopo speciale mandatũ. Item vr sup hoc ter.clarus in.c.i.de offi.vica.lib.vi.vbi vicarius vicarij excõicati nõ censet excõicatus.li cet eius executio suspendat interiz donec vicari9 qui cõmisit sibi vices suas ab hmõi sntia absoluat ubi tñ Jo.mo.Ar.et Jo.an.tenẽt contrariũ vide licet q vicari9 episcopi aliũ vicariũ generalẽ da re non põt.per.c.si clericos.de offi.vi. 7 ibi no. per Jo.an.in nouel.sup prima glo.post Goff.et Hosti.qui tñ Hosti.dixit in.d.c.i.de offi.vic.li. vi.vicariũ episcopi posse in totũ 7 ad tẽpus er cã de cõsensu episcopi cõmittere vices suas quas tñ a se nõ abdicat sed penes se retinet. all'.c.eleri cos.inquantũ dicit nõ pmittat.quasi ꝓhibeat per mitti qõ temeritate propria nõ faciat sed ex cau sa id pmittere potuit puta q2 iminet necessaria ꝓ fectio.ff.de eo cui man.est iurisdi.l.i.de appel. puenit.et de ꝛpt.statutũ.§.insup li.vi.et sic de cõsuetudine approbata seruari dicit.Aliqui tamẽ dñi dicebãt hmõi cõmissiones episcopi videlz q vicarius suus posset dare aliũ vicariũ mero iure nõ tenere mouebant q2 vicarius episcopi habz or dinariã iurisdictionẽ.ut in.c.romañ.de app.7 de consue.c.ij.li.vi.quã nullus dare potest nisi prin ceps uel lex uel vniuersitas uel cõsuetudo.ut le. et not per Jo.et Ar.xi.q.i.experientis.7 per In no.et Hosti.de of.ordi.cum ab ecclesiarũ.et in Spe.de of.ordi.§.i. Modo dicemus predictam ptãtem vicarij deputati a vicario ipsam hre ab vno de.iiij.predictis aut ne.Constat.n. q a neu tro illoz ergo.Si vero dicamus eam hre ab ho mine puta ex cõmissione episcopi id esset absonũ q2 inferioz a principe nõ potest facere ordinariuz ut not.Ber.etiã in episcopo expresse nisi cõsuetu do hoc habeat in.c.ij.ne prel.vi.su. ergo predi cta cõmissio carz robozis firmitate tanq̃ facta ab illo qui nullã habet potestatẽ sup hoc.de of.del. cum sup.et.c.super questionũ.et.c.venerabilis. et.c.fi.nisi velimus dicere q sicut vicarius episcopi hz iurisdictionẽ ordinariã a lege.ita et vica rius qõ posset sustineri in casu supius posito per Do.in nullo alio qui tñ in dicta decre.ij. ne pre la.vi.su.dicit q in duobus casib9 epũs dat iuris dicti onẽ ordinariã. Primo creando officialez cui generaliter vices suas cõmittit et si alio noie ap pellet ut vice dñs uel vicarius.nõ enlz est vis in nomine.de procur.c.petitio.7 hoc põt facere se cundũ eum ad annũ uel plures ut placet. Secun do perpetuũ vicariũ cõfirmando uel instituendo uel cõferendo beneficiũ cui sit annexa iurisdictio de of.ordi.cũ ab ecclesiarũ.uel de cõsue.de elec. dudũ.Ꝟ.tandem.de fo.cõpe.cum cõtingat. salua pace Hosti.in oibus predictis casibus ul' lex seu vniuersitas uel cõsuetudo et nõ episcopus dat iu risdictionẽ ordinariam.teneas ergo opi.suaz pre dictam positã in.c.i.de offi.vica.lib.vi. quo ad questionẽ nostram

Alias numero.cccxcvij.

Sequens decisio.h.d. nõ valet cõmissio episco pi facta suo vicario generali q renignationẽ certi beneficij recipiat et cõferat.Et si valeat posset ꝓ bari per testes talis cõmissio sup vno tantũ arti culo facta.hoc dicit.

Item si epũs dat et cõmittit viue vocis oraculo officiali suo generali ptãtẽ recipi endi renignationẽ certi beneficij spectañ ad collationẽ suam et cõferendi illud cer te persone.Fuit dubitatũ de duobus videlicet. vtrum valeat hmõi cõmissio.Secundo si valeat: vtrum posset et debeat probari per testes ul' lit teras.In prima qõe fecit et facit dubium.§.pro hibemus.in.c.de liberatõ.de offi. le.li.vi.ubi prohibet expresse legato etiã de latere ne in ge nere uel in specie cuiq̃ possit cõmittere siue pote statẽ dare recipiendi renignationẽ 7 cõferendi be neficia etiã personis ydoneis infra legationez su am existentia et apponit decretum irritans hui9 modi renignationes et collati ones contra hmõi prohibitiones factas cum.per huiusmodi cõmissi onem daret via ad vacatura beneficia cõferenda cõtra concilij Lateranen.de concess.preb.nulla. que ratio videt fortius locũ hre in episcopo seu quolibet alio ordinario in prouincia sibi decreta de offi.le.c.ij.eo.li.Preterea vbi est eadẽ ratio ergo idẽ ius.de consti.translato.de transla.epis. inter corpo.Sz eadẽ ymo fortioz est ratio i epis copo q̃ in legato in casu predicto.ergo.In con trariũ videbat per.c.fi.de offi.vi.et de preben. statutũ.in fi.eo.li.in quibus apparet expresse q epũs põt cõmittere collationẽ beneficioz ad ip sum spectañ.suo vicario generali. qõ est verũ in genere sed in specie nequaq̃.put le.et not.in.c. cõstitutus.et.c.fi.de cõcess.pre.multa.n.licent in genere que nõ licent in specie.eo.tl.accedẽs.de iur.pa.ex lris.cum si. Et pro hac pte fuit cõclu sum 7 determinatũ q2 illud ꝓcedit vbi epũs alte ri q̃ suo officiali hanc ptãtem daret ponderato prin.illus.§.scõm Jo.an.ibidẽ qui remittit etiã ad no.per eũ in.c.statutũ.in vlt.glo.de preben.

li.vi.que bene faciunt ad qõem propoſitã.ꝛ licet predicta poteſtas ſit generalis cõmiſſio tamẽ eſt ſpecialis.ſine qua etiã vicarius generalis non poſſet conferre beneficia.ut in dicto.c.fi.de off.vi. li.vi.et ſuppoſito ꝙ valuiſſet et fieri poſſet talis cõmiſſio etiam in ſpecie generali vicario epiſcopi habenti generalem adminiſtrationem bonoꝝ et rerum.ut.ri.q.i.ſtatuimus.tñ in officiali epiſcopi meo iudicio eſſet aliter ſentiendũ qui nullaꝫ haberet adminiſtrationẽ rerum uel bonoꝝ tẽporalium.de elec.c.is qui.li.vi.nec ob.c.romana.de appel.et.c.ij.de conſue.li.vi.videlicꝫ cum idem conſiſtoriũ habeat officialis cũ epiſcopo ergo.qõ fateoꝛ quo ad iuriſdictionalia ꝛ in his que ſunt foꝛi contencioſi.In bijs veꝛo que ſunt volũtarie iuriſdictionis ſecus.Nec ob.c.et frequentibus.de inſti.ubi officiales epiſcopi poſſunt de iure cõmuni inſtituere pñtatos ad beneficia qꝛ huiꝰ modi inſtitutio eſt neceſſarie iuriſdictionis et nõ voluntarie in qua ſcꝫ voluntaria iuriſdictione nõ ſuccedit capitulũ ſe.va.prout le.ꝛ no.de maio.ꝛ obe.c.vno.et de inſti.c.ij.li.vi.Fateoꝛ etiam et credo ꝙ etiã in ſpecie epũs poſſet cõmittere ſuo vicario generali poteſtatẽ recipiendi reſignatiõꝫ et admiſſa per epũm poſſet eidẽ vicario dare poteſtatem conferendi illud beneficiũ ſic reſignatũ quia tunc ceſſaret cauſa ꝓhibitionis. ergo debet ceſſare ꝓhibitio de renunc.poſt tranſlationeꝫ.de app.cum ceſſañ.Nam huiuſmodi cõmiſſiones ſic diſtinctas poſſet etiam facere legatus cuicũqꝫ perſone.ſcõm Jo.an.in.d.c.deliberaẽ.in.ſ.ꝓhibemus.qui.ſ.intelligitur qñ permittim ſimul et ſemel dareñ ambe predicte ptãtes.Pro rõe.diuerſitatiſ poſſet induci.c.ad qões.de re.pmu.ꝙ do. Jo.an.non all'.cuius tñ opi.per omnes recipitur et approbatur. ¶De ſecundo dubio videlꝫ vtrũ cõmiſſio generalis uel ſpecialis in caſibus predictis in quibus fieri et valere poſſet facta offi.uel vicaꝝ.viue vocis oꝛaculo per epũm ſi negareꝫ poſſet probari per teſtes videbaꝝ ꝙ nõ per.l.vnicã C.de man.prin.ꝛ p.c.cũ in iurꝑerit⁹.de of.del. que iura procedunt in delegatione pape uel Imperatoꝛiſ.In alijs inferioꝛibus ſecus in quib⁹ habent locum iura cõia videlꝫ ꝙ parem vim habẽt teſtes et inſtra in iudicio.C.de fi.inſtru.in exercẽdis.et eo.ti.cum Jo.ſed Uber.et Tan. quos all leg.Spe.ti.de proba.ſ.ulti.ꝑ.ſed nũquid delegatus.remittit etiam ad not.per eum in ti.dele. ſ.ſupereſt.ꝑ.ſed nũquid ſi propter.Pro quoꝝ opi.facit in ar.ſaltem ꝙ iſte caſus nõ eſt de illis regreutibus neceſſario ſcripturã numeraꝝ.p gl'. in.c.i.de cenſi.li.vi.ergo.quam quidẽ concluſionem dicebant aliqui domini veram in cõmiſſione facta viue vocis oꝛaculo ſuper vno articulo.ut in prin.ſuperius all'. Secus vero ſi ſuper diuerſis et pluribus preſertim diſcrepantibus a iure communi ſicut in legato miſſo ad certam ꝓuinciaꝫ cui darentur multe ſingulares et diuerſe poteſtates ſibi de iure cõmuni non cõpetentes.de quibus in c.ꝙ tranſla.de offi.leg.In quo caſu poſſet ꝓcedere et loqui.l.vnica.C.de man.prin.Pro cuius intellectu vide Jo.xcvij.di.nobiliſſimus.et.xxv. q.ij.inſtitutõis.Pro concluſione predicta fuerũt etiam alle.dicta et not.in cle.dudũ.de ſepult.et per' Buil.de cuno.ff.de iudi.l.ij. qui ponit tres uel quatuoꝛ intellectus predicte.l.vnice.C.ỏ mãda.princi.

alias numero.ccclxxviij.

Sequens deciſio.h.d. Epũs tenetur pro delicto vicarij et officialis ſui.h.d.Uel ſic.Et delicto vicarij teneꝫ epũs.niſi poſtq̃ ſciuerit purgauerit illud.hoc dicit

Tem ſi vicarius uel officialis alicui⁹ epiſcopi uel alterius ꝓlati d'linquat in officio ſibi cõmiſſo tenetur epũs.ff.de tribu.l.ſi ſeruus.et duabus legi.ſe.niſi q̃cito ſciuerit purgauerit eius delictum.C.de exer. mi.l.fi.et.l quicũqꝫ.ut li.nõ conteſt.c.i.ꝛ ea,que ibi not.pro quo faciunt ne.per Inno.de fideiuſ. c.ꝙ quibuſdã.in.i.glo.in fi.faciunt etiã que le.ꝛ not.in.c.cũ quis.de ſen.ex.li.vi. et in regula.iuris ratihabitio.eodem.li.

alias numero.ccclxxi.

Sequẽs deci.h.d.a ſpãli delega.epiſcopi nl' eiꝰ vicarij gñalis ad ipſum epũm uel eius vicariũ poterit et debebit appellari. Dinc eſt ꝙ a vicario generali ſuper collatione beneficij ul' alio articulo ſpecialiter ſibi ab epiſcopo cõmiſſo põt ad eundem appellari.Uel ſic.a collatione facta per vicarium epiſcopi de ſpeciali mandato ad ipſuꝫ epiſcopum appellatur.h.d.

Tem ſi epiſcopus dat poteſtatem ſuo vicario in ſpiritualibus conferendi beneficia et a collatione per ipſum facta appelletur ad ipſum epiſcopum.et idem epiſcopus cõmittat huiuſmodi cauſam appellationis alicui vicario in ſpũalibus alteriꝰ epiſcopi qui vigoꝛe hmõi cõmiſſionis de cõſenſu ſaltẽ tacito paꝛtiũ in hac cã appellatõis ꝓcedat uſq̃ ad diffiniti uã ſiñam incluſiue a qua ad papã appelletur. Fuit dubitatũ de duobus. Prio vtrũ potuerit a collatiõe facta per vicariũ primũ ad epũm appellari. Secũdo vtrũ valuerit ꝓceſſus bitus per vicariũ alteriꝰ epi in alia dvoc. De prio videbaꝝ prima facie ꝙ nõ qꝛ idẽ cõſiſtoriũ habet vicariꝰ cuꝫ epiſcopo.de cõſu.c.ij li.vi.ỏ'ap.c.i.e.l.ergo nõ põt appellari ad ipſuꝫ ꝓpt̃ rõeꝫ in dictis iuꝛ.poſitã.ꝛ qꝛ gradati eſt appellãdũ.de ap.dilecti.dicebaꝝ p

omnes contrariū. videlicet valere huiusmodi appellationem. Ratio. quia hanc collationē vicarij quantūcunq; generalis in spiritualib⁹ facere non potuit sine speciali cōmissione et mandato episcopi. ut de offi. vica. c. fi. li. vj. Cum igit huiusmodi collatio nō caderet in suam generalem potestatē vicariatus: nō potest quo ad hoc censeri idem cō sistorium. sed censet vnius specialis articuli siue causse cōmissio quā si episcopus uł ipsi⁹ officialis generalis alicui faceret et ab illo appellari cōtingeret ad ipsum episcopū uel eius officialē posset appellari. ut le. et not. in. c. dilecti. de appł. superius alleg. per Jo. an. in nouel. Et faciūt pro hoc not. per Archi. in. c. ij. predicto. de consue. li. vj. et not. per Jo. an. Pau. et Benze. ⁊ Guil. in cle. ij. de ℟ptis. vbi ponūt differentiā inter vicarium episcopi in spiritualibus deputatū cum iurisdictione uel sine iurisdictione. Facit ꝓ predicta cōclusione. c. a collatione. de app. li. vj. Audiui postea in relationib⁹ publicis allegari super hoc p dūm Anselmū de Mediolano aduocatū Romañ. curie et dicentē dictum. c. ij. de consue. intelligendum de appellatione iudiciali et nō extraiudiciali propter verbum consistoriū in textu ibidem positum quod nō erit nec dici potest nisi qñ iudex iudicialiter ꝓcedit et pro tribuñ. sedet. de off. or. cū episcopus. ō re iudi. c. fi. cum si. li. vj. quod nō credo cum illud. c. ⁊. c. romana. de ap. generaliter loquantur. ergo de quacūq; appellatione extraiudiciali uel iudiciali sunt intelligenda. vir. di. si romanorū. de maio. et obe. solite. cum si. Pro hoc etiā facit. c. coram di. de ap. li. vj. quod loquit tam in iudiciali q̄ extraiudiciali appellatiōe a iudi. ordinar. uł dele. interposita. nec pōt negari quin officialis iurisdictionez ordi. habeat saltē habitu etiamsi nunq̄ ꝓ tribuñ. sederet per dictū. c. romana. ergo ⁊c. Secundum dubiū non fuit protunc determinatū. sed dñi voluerunt deliberare et totū dubiū huiusmodi questionis pēdet vtrum litigātes potuerint tacite ꝓrogare iurisdictionē vicarij alteri⁹ episcopi et an valuerit tacit⁹ consensus ipsius vicarij. Et primo videt q̄ non. quia regulare est q̄ epūs nō potest iurisdictionē aliquā in dioceſi aliena exercere. ut. ix. q. ij. episcopū. et. ij. c. sequentibus. vij. q. j. placuit. hoc verum sine licētia petit. ⁊ obtenē. illius episcopi in cui⁹ dioceſi vult ꝓcedere et cognoscere nec subditos suos inuitos ibi trahere. de offi. or. cum episcop⁹. li. vj. et nisi i casu clem. i. de fo. compe. vbi de hoc per Jo. an. ⁊ p. ergo quod per vnū fieri nō potest nec per alium. de reg. iu. pōt quis. li. vj. cum ibi no. ergo ex parte cōmittentis nō videt valere cōmissio nec videtur valere cōsensus partiū per. ſ. in nullo quoq;. c. statutū. de ℟ptis. li. vj. nec reperit aľs in iure cautum q̄ posset fieri ꝓrogatio de loco ad locum nisi in casibus in iure expressis. ergo id nō erit dicendum ne se. va. c. i. de sen. ex. ls qui. li. vj. Preterea prorogatio que fit in alienū iudicem etiam ordinariū ex certa sentētia et nō per errorez fieri debet. ff. de iu. om. iu. si per errorē. ff. de iudi. l. i. et. ij. et not. de offi. dele. P. et. B. ut ibi not. si uē loquamur de prorogatione rei ad rem tempis ad tempus persone. ad personā semper requirit expressus consensus partiū. ergo multo fortius in prorogatione loci ad locū per dictum. ſ. in nullo quoq;. lz De. de Bel. p. in. l. si ex consensu. C. de epi. sc. audi. velit innuere q̄ vnus ordinari⁹ possit cognoscere et iudicare in alieno territorio int suos subditos nisi ꝓhibeatur. quia licet trāsire per agrum alienū nisi ꝓhibitus fuerit. ut. l. profundō. ff de serui. rusti. predi. Inno. vero et Host. tenēt contrariū in. c. nouit. de off. lega. vbi de hoc per Jo. an. in nouel. et spe. de compe. iudi. adiē. ſ. i. ℣. quid si duo Pisani. et dele. ſ. nunc dicendum ℣. sed pone. In quib⁹ locis videt innuere q̄ de legatus ordinarij extra territoriū ipsius iudicare nō pōt etiam de consensu partiū. et facit qō spe. not. ti. de appł. ſ. nūc tractemus. ℣. quid si de facto. facit ꝓ hac opinione. c. ut animarum. de cōsti. li. vj. in fi. ¶ Premissis vero argumētis ⁊ dictis doc. nō obstitit per oēs dños postea decisum et cōclusum contrariū videlz q̄ ꝓcessus dicti vicarij alteri⁹ episcopi valuerit. cui⁹ sentētia fuit p vnū de dñis confirmat. nā in dicta prorogatiōe interuenerunt oēia que de iure inuenire debuerunt. cōsensus videlicet ord. iudi. cōmittentis sine prorogat. qui sufficit. de fo. cōpe. significasti. Judex prorogati qui ex certa scia vigore cōmissionis alterius episcopi sibi facte ꝓcessit. ergo cōsensit ꝓ cedendo q̄ volūtarie et nō inuit⁹ cognouit ⁊ sententiā tulit. ar. eor que le. et not. de fil. presb. veniens. Interuenit etiā cōsensus ptiū qui ex certa scia et nō per errorē coram hmōi cōmissario etiā in alieno territorio forte et sine forte ut ponebat in facto eis magis cōmodose ꝓcesserūt vsq; ad sententiaz diffinitiuā inclusiue. ergo nō inuiti sed voluntat. qō sufficit. ut in. d. c. cum epūs. de off. or. li. vj. melius in. c. ut litigātes p glo. ord. Jo. an. qui limitatiue loquit. sed Ar. ibidē dicit sufficere cōsensum partiū sine lūia episcopi. qō crederem verū nisi expresse epūs cōtradiceret. q̄ tūc sec⁹.

¶ De offi. deleg. ℟ica.

Aľs numero. cxxxviij.

Sequēs decisio hoc dicit. In causa grauaminis postq; secūdus auditor ꝓnūciauit male appellatū ⁊ remisit causam q̄ apud quem ab hac ꝓnūciatione fuerit

appellatū primus auditor statim pōt in principali ꝓcedere donec sibi inhibeaṫ.h.d.

Tem si appellaṫ a grauamine ab vno auditore et per alium auditorem cui hmōi causa appellationis est cōmissa pronūcietur bene ꝓcessum per primū auditū.z male per partem appellatū et causa primo auditori remittaṫ.primus auditor statim pōt ad vlteriora i negocio principali ꝓcedere. Nō obstañ.q a ꝓnūciaṫ.audi.iterum extitit appellatū z cā huiusmodi appellationis alteri cōmissa dūmodo per eum de nouo nō fuerit inhibitū.nam exquo remissa fuit causa per secundū auditorē primo sublata erat eius inhibitio.et sic cessante causa ꝛc. de appel. cum cessañ.cum si. vide plenius infra cōclusionē declaratam.

Alias.cx.

Sequēs decl.h.d. Citatus per vnū ex tribus coram collega cōparere non teneṫ.h.d.

Tem q citatus per vnū ex tribus iudicibus delegaṫ.datis insolidū ut certa die cōpareret coram eo uł suo collega. corā ipso collega qui nō citauit cōparere non teneṫ.nec valet ꝓcessus per colleg.habitus contra eum.ar.eoꝝ que le.et not.in.c.cū plures.de offi.dele.li.vj.z.ff.de re iud.inter pares.

Alias.clxiij.

Sequens decl.h.d.Delegatꝰ ordinarij ad certā cām deputatꝰ nō pōt articulū cause cognitionem requirentē sed nudū ministeriū cōmittere.h.d.

Tem q delegatus ordinarij deputatꝰ ad certā causam audiendā non potest cōmittere receptionem testiū uel quencūq alium actum cause cognitionē requirentez sed nudum ministeriū siue nudam examinationez testiū per eum receptoꝝ bene cōmittere pōt pro ut le.et not.per Inno.et Host.in.c.cum Bertol dus.de re iudi.et in.c.super questionū. post p̄n. per Jo.an.in nouell.ac per eum et Pau.in cle. iudices.de offi.dele.Sed plenissime in spe.ti.l. ſ.i.ꝑ.sed nunquid delegatus.

Alias.clxvj.

Sequens decisio.h.d.Duo de executoribus gratie pauperis dati cū clausula.q si non omnes ꝛc. quousq cōstet de impedimento tertij ad eius purificationem ꝓcedere nō possunt. Uel sic.Ualet purificatio gre pauperis p duos executoribꝰ facta nō cōstito de impedimento tertij executoris. dūmodo postea constet.h.d.

Tem si duo ex tribꝰ executoribus datis ad purificandū grām et ꝓuidendū impetranti cū clausula.q si nō omnes ꝛc.gratiam impetrantis purificēt uel ꝓuideāt anteq ipsis cōstet de impedimēto tertij. dum tm de huiusmōi impedimento expost facto cōstet et constare poterit:purificatio seu ꝓuisio eoꝝ tenebit z valebit.Nam in hmōi beneficialibus manifestata veritate opinio cedat veritati.viij.di. veritate cōperta.ar.ad hoc de app.dilectis.in fi.z notaṫ ibidem per Inno.in glo.ulti.in prin. quaz alle.Ar.et in banc opinionē declinat in.c.cū plures.de offi.dele.sup verbo malicioſe.li.vj.vbi Jo.an.in nouell.remittit ad mercur.de reg.iur. qui certus.li.vj.et ibi distinguit lz doc. q̄si oēs in.c.prudentiā.de offi.dele. tenent contrariū dicentes q etiā ꝓcessus duoꝝ per tertiū nō posset ratificari p regulā q ab initio ꝛc. Pro prima cōclusione alł.etiam not.in.l.in arbitr.C.de arbi. ¶Additio.Pone iuxta istā decisionē q duo sunt delegati cum clā. q si ambo nō poterunt vnꝰ exequatur.modo vnꝰ non pōt.alter cui nō cōstabat ꝓcessit solus.an valeat ꝓcessus? videṫ q non.ut l.multū interest.ff.de condi.et demō.Jo.an.dissputauit contrariū. quia veritas et iurisdictionis auctas faciunt valere ar.C.de manu.vind.l.si pater.ſ.i. et rñdet ad.l.multum.q ibi loquitur in aditione hereditatis que animo expleṫ.sed iurisdictio non expleṫ animo inferioris sed iudicio superioris scōm Jo.an.qō Bal.credit verū. naz iurisdictio ista etiā apud duos residet insolidū quo ad indiuisibilē iurisdictionē sed exercicium debet esse cōmune sic.C.de cōdi.insertis.l. si plures.p istam ergo clām accrescit exercicium. sed in iur ac crescendi in indiuiduis nō requiriṫ scientia. quia ius accrescendi est de appendicijs rei principaliṫ scite et iō valet quod fit ficut qñ accrescit per prorogationem.ut.d.l.ij.ſ.ij.ff.de iud. scōm dictū Bal.in.l.falsus.C.de furt.

Alias.cccij.

Sequēs decl.h.d. Epūs executor deputatꝰ cum duobꝰ alijs in gra pauperis cum clā. q si nollet uł nō posset ꝛc.cōmittendo alteri vices suas mādatum adimplere videṫ.h.d.

Tem si epūs habens potestatē grām in forma pauperū purificandi alijs duobus etiam deputatis in casu quo ipse nollet aut nō posset hmōi actū exercere alteri cōmittat vices suas qui hmōi grām purificet.tenet et valet hmōi cōmissio ita q purificatio post hmōi cōmissionē facta p illos duos non valet.qz cōmittendo videṫ mandatū pape adimplere z sic cessat ptās alioꝝ.Intelligi aūt debet hmōi volūtas scōm dispositionē iuris cōis.videlz q per se uel aliū hoc faciat.de of.deł.iudicesſ.in cle.z.e. ti.q̄uis.z.c.pastoral. ¶Additio.Ego habui istū casum ō facto in cā Xanctionū.prebeñ.que vertebatur inṫ quendā Hermānū gruter agētē ex vna pte et Conradū se defendentē ex altera. nā per

manus habebat grām in forma pauperum in qua erant sibi dati tres executores ad illam exequendam. videlicet. d. archiepiscop⁹ Colonien. cū cl'a q; si ipse nollet aut nō posset mandatū apostolicū exequi q; tūc duo alij in bulla nominati exequerē tur dñs archiepiscop⁹ recepta bulla scripsit illis duobus executorib⁹ datis in euentū q; libenē vo lebat mandatū ap'licum exequi. sed quia erat pro tunc certis alijs negocijs sue ecclesie occupatus cōmittebat illis et cuilibet eor insolidū vices suas donec eas duxerit reuocandas. Illi duo executores recepta lra Archiepiscopi fulminarunt processum suum se executores a sede ap'lica nominā tes. non aūt subdelegatos archiepiscopi. qui executores cōmiserunt alij vices suas ut in forma fuit reuocatū in dubium an ꝓuisio facta per dictuz subdelegatuz valeret. Et aliquib⁹ ex dñis auditoribus videbaī q; sic. quia dñs archiepiscop⁹ Colonien. in cōmissione quam fecit alijs ꝓtestat⁹ est se pro arduis negocijs occupatuz ideo eis cōmittebat vices suas per que verba videbaī purificata prima pars disiunctiue et cōdictionis videlicz si nō posset. dato enīz q; ꝓtestaretur velle exquo tñ fatebatur se nō posse sufficit. de regu. iuī. in alternatiuis. li. vj. nam sola assertio sua sufficit quo ad hoc ut de impotētia sua constet. c. sciscitatuſ. de ꝛptis. et in. c. prudentiā. in prin. de offi. delī. Ista nanq; equipollere videnī si quis dicat se nō posse uel se fore ꝓ arduis negocijs occupatū immo scōm vsitatum modū loquendi qui attendendus est de spon. ex lris. homines volentes se excusare q; nō possunt similia verba inueniūt dicentes se alijs grauioribus occupatos: sufficit ergo q; per equipollentia verba ꝓtestatus fuerit se non posse. ar. c. licet ex quadam. de testi. nec videtur sufficere q; illis duobus cōmiserit vices suas ex quo fatebaī se nō posse. quia nec illi tenebanī suam subdelegationem recipere immo cōsulte fecerunt nō recipere. ut patet de off. dele. sup questionum. §. si vero duo. Et istis forte rationib⁹ motus auditor qui habuit cām in prima instātia credens verificatā illam clausulā. si nō poteris ꝛc. ꝛ ob hoc potestatem in dictos executores in euentum datos translatā tulit sententiā pro dicto bermanno et sibi adiudicauit prebendā vigore ꝓuisionis facte per subdelegatū ipsor. Ego in secūda instantia cām habens ex cōmissione mihi in causa appellationis: dubitaui de uribus dicte sentētie motiuis et rationib⁹ infrascriptis. Nā in casu nostro fuit facta ꝓuisio a subdelegato predictor. duorum executor. ergo ꝓuisio nulla. cōsequentia ē nota. antecedens sic ꝓbatur. aut dicti executores ꝓcesserūt ut subdelegati archiepiscopi. aut tanq; delegati immediate dati a papa. Primo casu certum est q; subdelegare nō potuerunt. l. a iudice. C. de iudi. de ap. c. cum cām. nec voluerūt ut subdelegati ꝓcedere prout ex verbis eor apparet. sed tñ ut executores principaliter deputati ex vi clausule q; si nō omnes ꝛc. aut ꝓcesserunt ut delegati et similiē procedere nō potuerunt. q; sic ꝓbo nam ipsi fuerunt delegati in euentū condictionis et nō aliter que cōdictio nondum extitit. igiī ob defectum cōdictionis nullā ut delegati potestatē habuerūt. consequentiā nemo negabit. ancedens aūt q; cōditio nō euenerit probaī. quia velle aut nolle consistit in animo qui non melius q; verbis declarari pōt cū ad hec instituta sint verba ut mētis intrinseca manifestent. ff. de suppell'. leg. l. habeo. et quod no. j. q. j. dedit. ꝓpterea dicimus q; verba deseruiūt intentioni. de ver. sig. intelligentia. cum cōcor. qñ enim de nō voluntate alicuius queritur nō aliter constare potest nisi demū interueniente requisitiōe uel ꝓtestatione illius scōm Archi. de offi. dele. cum plures. li. vj. sup verbo impediri in fi. ꝛ videī q; necessaria sit trina requisitio ut not. per glo. in cle. dudū. de sepul. in verbo requisiuerunt. nisi in casibus in quib⁹ vnica requisitio sufficit. ut not. per glo. in cle. i. de deci. sup verbo factam. Item q; cōmittendo alteri dicatur posse probaī. nam in oñi actu qui potest p aliū perfici quis dicī posse si per aliū potest quo ad iuris effectū. alioquin repugnantiā manifestaz implicaret si dicerem: possum tale quid per meipsum et per aliū facere et lz de facto per me non possim per alium tñ possum. ergo verū est dicere q; nō possum. abusiua foret ista cōclusio. qō demōstro tali ratione. In oñi enim actu eliciēdo oportet ut ibi adsit potestas iuris et facti. alioquin altero deficiente talis actus de iure nō subsistit. ut in dicto. c. sciscitatus. de ꝛptis. et omnis act⁹ a potentia egredī scōm Io. mo. de regu. iuī. act⁹ li. vj. Modo sic fingam⁹ q; delegatus pape sol⁹ ꝛ insolidū dat⁹ de facto impedit⁹ alteri subdelegat. si subdelegat⁹ ꝓcedit nullus dubitat quin ꝓcessus teneat alio nō obstañ. iste enim ꝓcessus iuris interpretatione attribuī subdeleganti iuī regulam qui p aliū facit. de reg. iu. li. vj. tūc arguo sic aut factū dicef ab eo q; nō potuit. ꝛ hoc ē falsum qz scōm hoc nō teneret. ut. s. pbaui. ergo factum dī ab eo qui potuit. ex quo sequiī q; lz ille; q; non per se p alium tñ potuit potuisse dicī. aliogn; ad huc aliud absurdū sequereī. videlicz q; delegat⁹ pape sup articulo per aliuz explicabili si esset de facto impeditus nō tamē quin posset alteri committere nō committendo excusat⁹ esset quod est falsissimū. qō hoc sequeretur probo. nam scōm te is qui per alium potest nō posse dicitur: si per se non possit. sed vltra posse nemo cogitur ergo ꝛc.

Concludendo ergo q interdū istud nō posse refer tur ad personā onerati excusandā ita q obligat⁹ est oīno p se facere si pōt. et tunc bñ pōt per se et pōt per aliuz. et sic pōt et non pōt aliqñ referr ad iuris effectū. et tunc talis sepatio nō conuenit quia tunc est verū dicere simplicit hoc pōt uel nō pōt. quia si nec p se nel per alium pōt verū est di cere q nō potest. si aūt per alium verū est dicere simplicit iste pōt ut in regula in alternatiuis. Com mittendo igit executor alteri vices mandatū apo stolicuz exequit cum effectu siue facto in ꝓpria p sona possit siue nō possit. qz de hoc nō est grauat⁹ ut omnino si possit ipse faciat dūmodo malicioſe se nō exoneret. Exquo ergo nō est impedit⁹ in cō mittendo immo cōmittere pōt et de facto cōmit tit verificat vtrunq videlicz q vult z pōt exquo de facto pōt id quod de iure pōt. Illa autē clausu la per quā in euentū quo nō posset aut nollet alij facerent: debet intelligi qñ casus esset quantū ad nō posse de iure uel de facto nec per se nec p ali um posset. puta qz excōicatus uel aliter inhabilis esset ad cōmittendū de iure. sed qñ impedimentū cōcernit potestatē subdelegādi tūc sine dubio po test libere alteri cōmittere vices suas. z hoc meo videre clare voluit glo. in. d. c. cū plures. sup ver bo recusaret. ibi z qō dixi de delegato impedito collegā hoc casu posse ꝓcedere verū intelligo ni si ille qui inchoauit subdelegatū daret. et sic per d. S. habet q collega qui hz iurisdictionē spe. z in euentu quo alter nolit aut nō possit illo princi pali subdelegāte nil pōt qm sufficit q per alium possit ut dixi.

Alias numero. ccxlij.

Sequens decl. h. d. Executor nō cōmittit executi onem adhuc sibi nō cōmissam et idē in delegato. h. d. Uel sic. executor est delegat⁹ z nō recipit iu risdictionē nisi a tpe pītate z recepte cōmiss. ois z ideo nō potest subdelegare ꝓiusquā iurisdicti onem habeat. h. d.

Tem si vnus ex trib⁹ executor. dat. impe tranti in forma pauperū cum cl'a q si nō oēs ꝛc. det ptātez al'cui oēs grās aūcte ap. sibi cōmiss. et cōmittendas purificādi z ꝓuidendi et oīa et singula faciēdi que sibi in cumbūt lz hmōi subdelegat⁹ ptātem habeat quo ad grās tpe subdelegatiōis delegato cōmissas tñ quo ad cōmittēdas postea nullā habet ptātem qz qō nondū habuit cōmittere nō potuit. j. q. vij. da ybertum. de iurepa. q aūt de Rp. c. fi. de offi. or di. c. i. li. vj. et ibi p Jo. mo. delegat⁹ enim exer cicium iurisdictōis nō recipit nisi a tpe pītate et recepte cōmissionis. de Rp. pastoralis. in fi. ō ap. super eo. ij. in fi. p Inno. in. c. ex cōquestione. de resti. spo. p ar. in. c. is qui. de ꝓcur. in. vj. z ar. in l. ij. C. de his qui ve. eta. impe. Et iō nisi añ oīa fiat pītatio Rpti est ꝓcessus nullus etiā si scit se esse delegatū ita q istud nō est rōe ignorātie sed qz sua iurisdictio pendet ex ꝓductione Rpti qō est notandū scōm Bal. in. l. falsus. C. de furt. z q sit delegat⁹ et nō ordinari⁹ patet. qz oīs execu tor tā grārum q sententiarū delegat⁹ est et ut de legati iurisdictione in ꝓcessib⁹ faciendis vtit nō ordinaria. de prebē. p illoz. et. c. dilect⁹. et. c. fi. de cōcess. preben. ꝓposuit. et. c. executor. et. c. si capl'o. et. c. si soli. li. vj. de offi. del. cū plures. et c. si sup. et. c. is cui. li. vj. et. e. ti. indices. in cle. z p hac parte faciunt not. p Jo. mo. in. c. fi cōfirma tionem. de elec. li. vj. Sed notata ibidē per Jo. an. in nouel. faciūt in contrariū que tñ intelligunt qñ ordinarius cōmittit cās siue negocia futura ex pedienda iure ꝓprio. Sec⁹ si alieno ut in casu ꝓ posito. ergo. Idem tenet Jo. mo. in. c. romana. ō offi. or. li. vj. et Pau. in cle. i. ō heret. in glo. fi in quisitoribus. in cle. Idem Guil. in spe. ti. de del. ℣. excipi pōt. ℣. quid si cōmittens.

Alias numero. ccxliij.

Sequēs decisio. h. d. Processus duoz executorū ex trib⁹ datis cum clausula q si nō omnes ꝛc. nō valet nisi constet de impedimento tertij. h. d.

Tem retento predicto themare. Si duo ex tribus predictis executorib⁹ datis cū clausula antedicta narrando tertiū colle gam eoz absentem notor. ꝓcedant in ne gocio eis cōmisso processus eoz nō valet nisi alit cōstet de impedimēto z absentia college de quo debet constare per lrās uel nunciū. ut in. c. pudē tiam. de offi. deleg. al's daretur occasio figmenti. quod nō est tolerandum.

Alias. cclviij.

Sequens decisio hoc dicit. Auditor extra Roma nam curiā non subdelegat nisi certum articulū pu ta receptionem et examinationē testium ꝛc. et de consensu partiū z talis cōmissarius nequibit alte ri cōmittere vices suas etiā si ad id partū volun tas accesserit quia subdelegat⁹ a principe z dele gatus ordinarij non possunt alijs cōmittere vices suas. hoc dicit.

Uel sic. Delegatus ab auditore in curia romana etiam de partiū volūtate ad recipiendū et exami nandum testes in partibus nō potest alteri cōmit tere vices suas. hoc dicit.

Tem si auditor datus in causa in Romañ curia de cōsensu partium cōmittat exami nationem testiuz in partib⁹ p̄sonis sine cl'a q si nō oīs ꝛc. Si vnus ex illis cōmittat vni college suo uel alteri etiā ptibus consentien tib⁹ nō valet ipsi⁹ cōmissio nec testiū receptio qz pactū ꝑuatoz ꝛc. de fo. cōpe. si diligēti. Ego z ali

qui mecū vacillando diximus multū obstare cle. iudices. de offi. dele. quia nō potest negari per illam clemē. quin receptores testiū sint iudices delegati qui possunt delegare ꝛ cōmittere vices suas alteri uel college. de of. dele. c. ꝙuis. et. c. pastoralis. et. c. super questionū. ¶. pozzo. Sed pdicti sunt huiusmōi. ergo. ℟ndebatur per distinctionem. aut auditoz pdict⁹ cōmisit pdictaz receptionem ut ozdinari⁹: aut ut delegatus. Si ut ozdinarius tūc stat regula ꝙ delegatus ozdinarij ad certā causam nō potest subdelegare. quia hoc est priuilegiū cōcessum delegatis a principe. C. ō iudi. a iudi. et de app. c. cum cām. ꝛ in dictis iur. superius alle. aut auditoz facit pdictā cōmissionem ut delegatus a principe tunc iterū stat regula ꝙ subdelegatus delegati etiā a principe subdelegare nō potest articulū cause cognitionē requirentem prout le. et not. in dicto. c. cū causam. et in. c. cum Bertoldus. de re iudi. per Inno. ꝛ Hosti. in dicta clem. iudices per oēs scribentes. ꝛ in spe. ti. delegat. ¶. i. ℔. Sed nūquid subdelegatus sic quocunqz casu posito nō valuit dicta cōmissio nec consensus partiū potuit ipsis hāc potestatem dare ly valuisset cōsensus earum ꝙ extra locum eis deputatuz cognouisset et citasset per. ¶. in nullo quoqz. de ℟p. in. c. statutuz. li. vj. Ego vero predictā receptionem libenter saluassem si potuissem propt magnas expensas factas in remissione reperta per dictū Inno. in. c. cū causam. ō testi. qui dicit ꝙ partes attestationes inualidas et nullas possint tacite et expresse ratificare ly ō tacita ratificatione vacillet. Sed fuit mihi responsum ꝙ hoc dictū posset ꝓcedere post receptionē factam a vero iudice ly al's nullit. Sed quia hic fuit defectus in recipiente. ergo fundamentū ꝛc. i. q. i. cum Paulus. de pres. nō bap. Veniens.

delegatus ozdinarius ad certā causam nō potest subdelegare quia hoc est priuilegiū cōcessum delegatis a principe. C. ō iudi. a iudi. et de app. c. cum cām. ꝛ in dictis iur. superius alle.

Alias. cclxv.

Sequens decisio hoc dicit. Collectoz est negociozum gestoz camere ap'lice. et potest de iure plures simul in eadem ciuitate ꝛ dioceſi substituere succollectozes sed ei⁹ potestas ē restricta ꝙ vnū dumtaxat succollectozē constituat reuocādo vnū et dando aliū ita ꝙ semp vnus remaneat et non plures. hoc dicit.

Collectoz Camere ap'lice

Item collectoz habens potestatē a papa colligendi recipiendi et quitandi ꝛc. pecunias camere ap'lice debitas i certis locis et regnis per se uel alios cum hac limitatione videlicz ꝙ nisi vnū succollectozem dūtaxat in singulis ciuitat. et dioces. possit constituere potest successiue plures diuersis temporibus succollectozes deputare. ita ꝙ semp nisi vnus remaneat in qualibet ciuitate et dioc. Et constituēdo secundū videtur primū tacite reuocare licet ō huiusmōi reuocatione in secūda constitutiōe nullam fecerit mentionē. Ratio primi dicti est. quia negociozꝫ gestoz a lege habet potestatez nedum vnū sed plures simul. et nedū post sed etiaz ante lit. contest. substituendi. ut le. et no. in. c. i. de procura. li. vj. verum quia dict⁹ collectoz negociozū gestoz camere ap'lice est et posset de iure etiam plures vna vice deputare succollectozes nisi eēt ut premittit limitata potestas. que quidez limitatio respicit constitutionē fiendam ꝛ de pluribꝰ simul et vna vice. ergo. Preterea nō est verisimile papā voluisse ita late impedire predictā limitationem potestatis dictoꝫ collectoꝫ suozuz. Nam si primꝰ et vnicus deputatus esset inutilis uel moreretur et collectoz apud quē adhuc remansit potestas colligendi nō posset alium deputare negocium camere nimis impediret uel saltē differret quod nō est presumendū papaz voluisse. Et sic dicebant dñi plus ponderandū mentem ꝙ verba. de ver. sig. c. preterea. et. c. in his. ꝛ. c. intentionē Item ponderauit dñs Nicol'. ꝛ bene ꝙ predicta limitatio est facta fine inhibitione ul' decreto. ergo si predict⁹ collectoz plures etiā simul deputaret: dixit sub dubio forte huiusmōi deputationez valere. de preben. inter cetera. et. c. dilect⁹. Pro hoc etiam alle. vnam not. Jo. an. in clem. vnica. de sequestra. super. ℔. nullarenus. et dñs Egid. aliam in clem. i. de iurepa. post prin. Pro secūdo dicto allegabant multa iur. de tacita reuocatioñ procur. et iudicum. de procur. c. nō iniuste. et. c. si quem. et. c. licet li. vj. de offi. dele. ꝙuis. et. c. si delegatus. e. ti. Preterea presumendū est de mente cōstituentis ꝙ cōstituendo secundū voluerit ipsum oīmō ꝛ forma meliozi quibus potuit deputare et iur ptātē sibi traditā secōm quā nō potuit hre duos succollectozes. ergo etsi contrariū sensisset uel voluisset sua cōstitutio nihil valuisset qz formā mandati nō seruasset. de ℟p. cū dilecta. ff. man. l. diligent. ergo ut potiꝰ res valeat ꝙ peret. sic est interpretandus. de ver. sign. abbate.

Alias numero. cclxvj.

Sequens decis. h. d. Licet ptās collectoꝫ princ palium debeat ꝓbari p lrās: ptās tñ succollectorum pōt probari per testes. h. d.

Item direrūt et concluserūt oēs dñi in eisdē cōsilijs ꝓut etiā in qbusdā alijs cōcluserūt ꝙ ly cōmissio siue ptās principalis collectoꝫ. deputati p papā eēt ꝛ sit ꝓbanda p lrās. ut C. de mā. prin. l. vnica. ꝛ de of. del'. cū in iur. ꝛ in extrauagañ. Bonifacij. iniuncte. tñ cōmissio succollectoꝫ. et ei⁹ potestas ac exercitiū posset ꝓbari p testes q fuerunt pntes tempe cōmissionis sibi facte. contra quod etiam alleg. not. in dicto c. cum in iur. per Innoc. et in. c. si a subdelegato

per aī. qz sicut subdelegationes iudicum subdelegatoꝝ sunt ꝓbande per lrās: ita er huiusmōi constitutiones Succollectoꝝ. Ad quod rñdebatur ꝙ huiusmōi succollectoꝝ. nō essent iudices sed administratores siue negociorꝝ gestores. de quorꝝ potestate pōt constare per testes. Sed quicquid sit: tñ succollectores habent potestatē compescendō. partes et cōtradictores et rebelles. ergo nō sunt nudi administratores nec negociorꝝ gestores: sed sunt cōpulsores cū certa potestate eis tradita de qua meo iudicio debet cōstare per lrās et nō per testes per iurī. superiꝰ alle. Preterea quia hodie scōm ordinationem dñi nostri Gregorij pape moderni nomina succollectorū debent mitti p collectorem Camerario et scribi ad libꝝ camere. ergo ad illum libꝝ meo iudicio dicebam recurrendū ꝛ nō ad dandum remissionem ad ꝓbandum p testes extra curiā sine speciali mandato pape. quod tamē dñs Urbanus papa sextꝰ facilī cōcessit tempore scismatis.

Additio. Et vide per glo. in. c. institutionis. xxv. q. j. vbi dicit ꝙ ꝑnceps sine scripto dat priuilegium et delegat cām sed nō committit legationem sine scripto. Alias. cccxliij.

Sequens decisio .b.d. Si appellans facit cōmitti cām et causas quā et quas mouet seu mouē intendit contra appellantē super certo būficio cum potestate citandi in curia et eꝛ et ad ptes doctō de appellatione potest per audientiā ꝓcedere cōtra ipsum .b.d.

Item si cōmittatur cā uel causе quam uel quas mouere intendit. A. cōtra. B. super certo būficio cū potestate citandi in cur. et extra ad part. si pars impetrans hmōi cōmiss. nō recipiat citaī. ad part. sed producat appellationem interpositā per partē aduersam in p tibus et vigore illiꝰ petat procedi lz in predicta commiss. nō dicatur cā appellationis: nihilominꝰ tñ audiī. vigore predicte appellationis ꝓcedere poterit. ratio. quia nō est dubiū ꝙ causa appellationis causa est propē quam totū negociū principale ad curī. extitit devolutum seruaī. forma. c. j. de elec. li. vj. iuncta. cle. cām. eo. ti. Tum etiā qz per hmōi appellationem appāret de causa quā predictus. A. cōtra. B. et sup quo mouere intendit. Tū etiam qz si verbū appellationis expressisset in cōmissione eam citiꝰ obtinuisset. ficꝫ nō est tale tacitum quod papā mouisset ad denegandū. nec est verisimile. igitur huiusmōi taciturnitas nō est vicium surreptionis. de ſp. sup litteris. Tum etiā qz superflua et abūdans cautela nō nocet. ergo. ꝛ qz forte dictam appellationē tempe impetraī. nō hēbat uel si habebat vtrū deuolueret dubitabat ergo cōmissionem cū potestate citādi impetrabat

que quidē citatio lz fit hominis citationē iurī. vt delicet per appellationē nō excludebat. operātes vero augmentū diminuī. operari nō debet. ō ꝓ uile. In his. de preben. cui de nō. li. vj.

Alias numero. cccxlix.

Sequēs decisio h.d. Executoris ptās dati ad ꝓpul dendū si ita inuenerit esse ꝛc nō expirat morte pape re integra. h.d. Vl sic. potestas executoris ad prouidendū cum causе cognitōe si est ita non expirat per obitū mandatoris. h.d.

Item si papa mandat alicui execuī. ut vocato possessore certi beneficij ꝛ alijs qui fuerūt euocandi si est ita uel ita esse inuenerit ꝓpuideat Ticio de dicto būficio ꝙ idē ticiꝰ exposuit pape certo mō vacaī papa moriatur re integra ante ꝓnationem et receptionem dictarum lrārum: dubitabaī vtrū expirauit p obitum pape potestas execuī. aīdicti. ꝛ dicebat maior pars dōrum ꝙ nō. all'. c. si sup gratia. de of. dele. li. vj. quia erquo gra durat durabit etiā potestas executoris ut ibi. Aliqui dicebāt contrariū et alle. ꝓ se. c. is cui. ij. ſp. So. de prebē. li. vj. vbi dicit ter. ꝙ si ꝓ prouisione certe faciēda persone fit data potestas alicui executori illa expirat oīno si cōcedens re integra moriaī. ac sic est in proposito. ergo ego vero dicebā salua correctiōe ꝙ in casu nostro nō haberet locum nec. c. si sup. nec c. si cui. sed iura que dicunt sibi vendicant locum ꝙ mortuo mādatore expirat mandatū re integra. insti. māda. ſ. recte. de off. dele. licet. et. c. gratū Et respondi ad. c. si super. qz in execuī. mero qui sine causе cognitōe possit ꝓcedere et ꝓuidere cuius potestas durat etiā mortuo mādatore erquo gratia durat. sed in casu nostro nō est merꝰ executor sed inder dele. hīs necessario vocare partes et cū causе cognitione ꝓcedere ad ꝓuisionem faciendō. ut in. c. exhibita. ꝛ iudi. de ſp. ex parte. ꝛ c. olim. et qz hoc non fecit immo nec lrās recepit ut ponit in themate: nō video quomō postea mortuo mādatore potuit ꝓcedere ad execuī. mādati requirenī. cāe cognitiōe nec ob. ꝙ signū durat. ergo ptās execuī. nā sicut p morte execu. ita p mortem mādatoris expirat mandatū. ꝓut le. et no. in d. c. lz. Sicut igiī mortuo mādatario sine execuī. impetrans cuiꝰ gra adhuc durat necesse hz recurrere ad mandatorē puta ad papā ꝓ alio executoꝝ ꝓut le. et no. p In. in. c. cū dilectꝰ. de iurepa. de excess. prel. inī dilectos. ꝛ p ar. de ſp. tibi. li. vj. ita ꝛ in casu ꝓposito mortuo mādatore lz gra duret recurrat ad suū successorē ꝓ nouo iudice siue executore sibi concedēdo. c. ꝛ sicut. Meo iudicio modicū facit qz logī qñ mādaī ꝓuideri certe psone ꝛ ō incerto būficio vacaturo Sz i casu nro mādaī ꝓuideri certe psone ꝛ de certo corpe būficij

certo modo vacañ. et nō vacaturo qō multū pon derauerunt primi dñi assereñ. hoc. c. si cui. ij. Rño nihil facere ad rumbū q loquit in gratia faciēda et nō facta que est solutio omniū doc. illoz duoz c. que videtur cōtrariū et bene dicūt et starem cū eis si papa puidisset et sine cause cognitione puideri mādasset de certo corpe beneficij vacañ. certe persone q tūc mortuo papa adhuc duraret potestas execut. et pcederet. c. si super. Sed in casu nostro papa nō puidit sed cū cause cognitione et iur. ordine seruato q innuunt verba si est ita t vocat. euocauō. per iura. s. per me alle. puideri mādauit ergo re integra potestas nō execut. sed iudicum delegatoz re integra mortuo papa expirauit ar. iuriū superius alle. In qua opi. fuit dñs card. sancti Angeli qū erat auditor put dñs Robertus rettulit nobis. Alias. cccl xij.

Sequens decisio. h. d. Auditores inter se causas sibi ipsis remittūt vbi est dubiū de iurisdictione. et tenet pcessus per illū cui remissio facta fuit. h. d. Uel sic. Si vn⁹ auditor cām alteri remittat valet remissio. et si post remissionē hmōi pcedat valet pcessus. h. d.

Item si causa cōmittatur duob⁹ auditoribus t vnus alteri deferendo sibi cām remittit et ille dñs cui deferebat remittendo ex aliquo motiuo eandem cām audit sibi referent. remittat et ille vlteri⁹ in cā pcedat fuit dubitatū vtrū pcessus eius valuit. et videbatur prima facie q nō. quia sicut p delegationez iudex perdit iurisdictionez. ut in. c. cum appellatiōibus friuolis. de appel. li. vj. sic t per relationez si ue remissionem. de app. intimasti. de offi. le. licet li. vj. fuit determinatū per oēs dños contrariū. tum quia auditores sacri palacij habēt iurisdictionem habitu et censent quasi ordinarij ita q commissiones que eis fiunt nō sunt nisi distributiones. Hinc est q. c. ipso iur. de ꝓp. li. vj. nō habet locū in aud. in cur. impetrat. et dato. et ideo vnus pōt deferre alteri ar. notatoz. in cle. auditor. de. ꝓp. t in spe. ti. de audientia. ſ. i. Facit p secundo videlicet q vnus deferre pōt alteri maxime si ē cōcertatio quis eoz fit iudex in illa causa. c. pastoralis. cum ibi not. de ꝓp. tum q2 licet ꝓp. fit surrepticium: tñ per illud datur iurisdictio nec ē nullū sed ope excepc. annullandū. de ꝓp. c. ceterū. t. c. ad audientiā. cum ibi not. tum q2 in illa remissiōe primo facta per primū auditorez intelligebat siue intelligi debebat si ille cui causa remittebat iurisdictionem vigore cōmiss. sibi pñtate habebat. sed q2 sibi videbat put etiā verum erat in facto pmū audito. remittentē latiorem cōmissionē habere q̄ ipse habebat. iccirco eandē cām t ptes ad ipsum remittebat put debebat. q2 primus iurisdictionē quā habebat a se abdicare et in aliū transfundere sine līa superioris nō poterat. ar. c. pastoralis. de offi. dele. et. c. sup questionuz. ſ. intentiōis. de resti. spo. audita. Nec ob. iura in contrariū all'. vide licet. c. cum appellationib⁹. et. c. intimasti. et. c. licet. c. que pcedūt qñ causa transferī per delationē relationez et remissionē ad examen superioris puta principis. tūc enim de tali cā deferens remittens seu referēs aliī se decetero intromittē nō poterit nisi per principē causa eadem sibi remittat in dēo c. cum appellationib⁹. in fi. et si poterit per principem causa deferēti remittēti qui ex toto deside rat esse iudex remitti ut ibi: multo forti⁹ per audō qui forte nullā uel ita latam potestatē in cā habebat: poterat et debebat cā remitti primo audi. sibi pari et nō superiori qui per suā remissionē non desierat esse iudex immo a se iurisdictionē quam habebat abdicare nō poterat remittēdo alteri iudici. sed bene remittēdo ad cancellariū dñi nostri pape. quia hoc est remittere ad cur. siue consisto. ipsius principis. tūc enim etiāsi iurisdictionez habuisset illa totalit in potestate superioris transfusa fuisset per iura superi⁹ alle. et vide not. p Jo. an. in nouel. in. c. ut debitus. de appella.

Al's numero. cccl xviij.

Sequens deci. h. d. Archidiacon⁹ cui cōmissa est ab episcopo inductio in possessionē bñficij potest eam alteri subdelegare. h. d.

Item si epūs cōmittat archidi. sue eccl'ie q Ticiū cui cōtulit certū bñficiū p se uel aliū inducat in corporalē possessionē: fuit dubitatū vtruz valeret inductio p aliū facta: videbat q nō. q2 delegat⁹ ab alio q̄ a p̄ncipe nō pōt aliū subdelegare nec vices suas cōmittere ut in. c. cū cām. de ap. vbi de hoc p Ber. t ō offi. dele. sup questionū. ſ. si vero. C. de iudi. a iudice Preterea hic videbat certū t nudū ministeriū cōmissum qō p aliū exerceri nō pōt. de of del'. c. fi. ergo dicebat t cōcludebat p oēs cōtrariū videlz q valuit inductio t cōmissio hmōi que nō fuit nisi excitatio officij predicti archiō. ad cui⁹ officiū de iur. cā spectat inducē bñficiatos p epūm et alios in corporalē possessionē. de offi. arch. ad hec. t. c. ut nūm. et. c. fi. qō quidē officiū ipse pōt p alium exercere. ergo. de reg. iu. pōt qs li. vj. tale officium siue ministeriū in quo specialit est electa industria psone de qua loquit predicta decre. fi. ō of. del'. ergo p aliū exerceri pōt. Sed supposita opi. illa ꝓ vera posita p Ber. in. d. decr. cū cām. q̄ delegat⁹ ab ordinar. ad vnā cām tñ nō posset illam alteri subdelegare verū est totā partē sic siue articulum cāe cognitionē nō requirētē qualis ē hmōi inductio que fit extraiudicialit t sine quacūq̄ cause cognitione: immo potius est facti q̄ iuris. sicut

receptio per capitulū ad canonicatū per papā collatum. de preben. pro illor. in fi. ar. nō. in. c. Bertoldus. de re iudi. et in cle. audit. de offi. dele. ꝛ ibi per Pau. vel posset intelligi opinio Ber. ꝛ suorum sequaciū vera vbi additur specialiter et expresse in cōmissione facta per ordinar. quod ille p se uł aliū de illa causa cognoscat. tūc enim posset etiā totam cām nedum partē seu certum articulū alteri cōmittere. ut not. Jo. an. in. c. is cui. in fi. ō offi. delł. li. vj. que glo. est notabilis et bene tenetur in ordinario sic cōmittente. sed in delegato a principe cōmittente vices suas alteri cū illa clausula: nō ut in dicto. c. is cui. nō. et de procur. c. is cui. eo. li.

Alias. cccl xxx.

Sequens decisio. h. d. Tacitus cōsensus partium nō operat ad hoc ut delegat⁹ possit ꝓcedere extra locum in quo deputat⁹ est. h. d. Uel sic. cōsensus expressus partiū requirit ut ꝓcessus fact⁹ p delegatum extra locū sibi decretuz valeat nec sufficit tacitus. hoc dicit.

Tem si iudex delegat⁹ a papa in certo loco ꝓcedat in alio et citat ptes que cōparent coram eo et lit. contestant et testes ꝓducunt: fuit dubitatū vtrum valuerit ꝓcessus sic extra locum deputatū factus. et cā dubitandi fuit. quia lz. ſ. in nullo quoq;. in. c. statutum de Rptis li. vj. dicat q; delegatus nō possit citar nec cognoscere extra ciuitat. uel dioc. in quibus extitit deputatus: nisi ad hoc accesserit expressus cōsensus partiū earundem. tū quo ptes volūtarie et scient coram predicto iudice ꝓcesserant ex locum: videbant satis expresse in hoc suum prestitisse cōsensum. Plus est enim facto consentire q; verbo. de offi. dele. gratū. de app. dilecti. ꝛ ō his que fi. a ma. p. ca. er or. et ibi infinit. iura in glo. et etiā in. c. dilecti. superius alle. Que tū omia iura loquunt de tacito cōsensu. at in casu nostro nō sufficit tacitus cōsensus sed requirit expressus. ut in. ſ. in nullo quoq;. superi⁹ alleg. vbi Jo. an. et arch. super. Ro. expressus. dicūt intantū inherendō illi littere q; lz intercederet tacit⁹ consensus ptiū puta quia nō opponit exceptio contra locū sed in illo ꝓcedit q; nō valeat processus ipso iur per fi. Illius. c. vbi ponit decretū. Nec etiā sufficeret cōsensus expressus vni⁹ partis actoris uel rei. cum text⁹ ibidem dicat partiū earundem. ſ. ambarum Pro quo ultimo facit optime. c. de causis. de of. dele. et cle. sepe. de ver. sig. in fi. et ibi p Jo. an. sup verbo partib⁹. ꝛ super. Ro. precedeñ. videlicz nō cōtradicentib⁹. ibi notat casum in quo sufficit tacitus cōsensus nō reclamant. et alle. ꝓ concor. e. ij. de accu. li. vj. facit. c. j. de iur. calum. eo. li. ꝛ c. tuis. eo. ti. Interdum tū dicit q; requiritur expressus ut in dicto. ſ. in nullo quoq;. als nō cōtradicere sapit mediū de quo remittit ad nō. in reg. iur. is qui tacet. li. vj. Credo enim cōcludendo nō sufficere tacitū consensum vbi ex iur. dispositiōe requirit expressus. ut in casu nostro. et in. c. admonet. de renunc. c. q; in dubijs. et de regula. bñficium. li. vj. differētia enim magna est inter tacitā ꝓfessionem et expressam. de regu. porrectū. ꝛ ibi p Posti. q; magna vis ē in verbis. ꝓ quo in. c. si inter. de spon. et. c. tue. de cele. misse. cum marthe et de bap. c. i. de re iudi. c. vl. li. vj. magna ē enim differentia inter tacitā renunciationē ꝛ expressam ut in dictis iurib⁹ admonet. et. c. q; in dubijs. et in. c. er ore superi⁹ alleg. et ibi iura ꝓ et contra. Preterea vbicūq; iura disponūt de expressa mentione facienda ibi nō sufficit tacita ut in. c. cetex. si proponente. ad aures. ad audientiā. cum adeo. constitutus. de Rp. de consti. c. i. in fi. li. vj. ō preben. si motu proprio. e. li. et cle. per lrās. et si Romanus. eo. ti. et de excess. prela. c. vno. li. vj. cū infinit. si. Et lz hoc sit durū cum pl⁹ sit aliquid facere facto q; exprimere verbo ut in primis concor. ꝛ iurib⁹. tū sufficit ita scriptū et sic necessario obseruandū esse. ut. xix. di. in memoriā. et in. l. pspexit. ff. qui et a quib⁹. et ꝓ hac parte fuit determinatum et cōclusum per oēs dños potissime qa ut ponebat in facto reus tractus per dictū iudic. de legatur extra locuz in quo erat deputatus cōparuit ꝓtestando expresse de nō consentiendo in eum tanq; in iudicem nisi quat. de iur. quam voluit habere pro repetit. in singulis actibus et terminis. quā quidem ꝓtestationem iudex admisit quatenꝰ valeret et valere posset de iure. sed de iure fuit valida et bona ergo. Et ideo dicebat dñs Nicol. sub dubio forte qz attenta forma huiusmōi protestationis et admissionis p iudicem q; pars postea coā eo ꝓcedendo nō videbat ab huiusmōi protestatione recedere. et si sic: tūc indubitant ꝓcessus nō valuisset. qz tunc nec tacite nec expresse cōsensisset immo semp contradixisset et in sua contradictione persteti sset. Quod tū salua correctione nō crederē. quia quantūcunq; quis tacite uł expresse generalit uel specialiter protestet actum directe contrariū faciēdo a ꝓtestatione recedit ut in ꝓpposito. ergo. ar. iuriū cōium ō cōsti. cū accessissent. et. c. cū. Ji. vbi de hoc. de app. sollicitudinē. qō me. cau. c. j. de elec. cumana. de do. et contu. eum qui. li. vj. de qua matia plenissime in regul. in generali per Jo. mo. li. vj.

Alias numero. cccl xxxvj.

Sequens decisio hoc dicit. si a duob⁹ delegatis quibus tertius cōmittit suas vices donec eas duxerit ad se reuocandas appellet ad papā valida ē appellatio. hoc dicit.

Item si tres sunt dati delegati cū clausula q̄ si nō omnes. ⁊c. quoꝝ vnus cōmisit vices suas nō in totū cuꝫ clausula donec ⁊c. alijs duob⁹ collegis suis ⁊ si ab istis duobus appellaꝫ ad papā. Dubitabā ego qui habui causam vtrū valuerit hmōi appellatio. et causa mea dubitandi fuit. c. si del'. in fi. de offi. dele. li. vi. propi. ℣. debebit ibidē positū quod necessitatē imporꝫat. de sen. ex. ut fame. de app. c. oblate. et no. de sta. mo. c. ij. sup. ℣. debebant. in cle. et propterea in. d. c. si del'. in glo. fi. in prin. volebat Archi. innuere hmōi appellationē nō valere? nec ꝓcessum habitū vigoꝛe eiusdē. etiā si de hoc nō esset exceptū tanq̄ factos ab eo qui nō esset iudex cōpetens. al'. not. per Inno. et Host. in. c. referente. de preben. qō intelligit Archi. in alijs inferioꝛibus iudicibus ad quos nō potest appellari omisso medio. secus vero in papa. ꝓut le. ⁊ not. in. c. dilecti. iij. de ap. Et ideo cōcludit Ar. ⁊ Jo. an. post eū q̄ tenet ⁊ valet appellatio interposita ad papā omisso delegante in casu decre. si del'. ⁊ tenebit processus si nō excipiaꝫ. pro quo al'. not. per Inno. in. c. cū bertoldus. de re. iudi. in gl'. oꝛdi. et remittit Jo. an. ad ea que ipse not. ibidem sup. ℣. ad nos. et in hanc partē oēs declinauerunt et predictū. c. si deleg. intellexerūt de vnico iudice delegato subdeleg. alteri ⁊ nō collegę suo Secus vero in duobus uel tribus deleg. cōmittē tibus vi. suas nō in totū alijs eoꝝ collegis. tunc enim propē hmōi mixturā dicebant licere q̄ aliaſ nō liceret. de consue. eccle. uel al. c. aqua. et. c. i. li. vi. Pro quo etiā faciūt no. per Inno. de probat. c. q̄n. in prin. et de elec. statuimus. per Cōposte. que quidē ratio mihi nō sapuit qz nō vidi rationē diuersitatis inter primū et secundū casuꝫ. imo mixtura hmōi iudicū deleg. aliq̄n plus nocet q̄ prodest. de offi. dele. sup qōnum. ℣. si vero. et. c. cum sup. eo. ti. et ibi videt ter. de questione.

Numero alias. ccccxxxij.

Sequens decisio. h. d. mandatū apl'icum epi̇scopo sub noīe dignitatis directū eo moꝛtuo etiam re integra succesſoꝛ cōfirmatus exequit cū potius respiciat iurisdictionem q̄ oꝛdinem. h. d. Uel fic. Electus confirmatus exequit mandata apl'ica epi̇scopo cōmissa sub noīe dignitatis. h. d.

Item fuit dubitatū vtrum mandatū apostolicū directū episcopo alicuius ecclesie sub noīe dignitatis ipso moꝛtuo re integra electus cōfirmatus per se. ap. posset exequi. Et videbatur q̄ nō qz ante consecrationē nō est epūs ut de elec. in. c. q̄ ficut. et. c. suffraganei. nec pro episcopo scribit aut habet sed ꝓ electo tm̄. ut in. c. cum dilecti. de dol'. et cōtu. ergo aliud est epūs et aliud elect⁹. Dijs tū nō ob. fuit decisum et cōclusum cōtrariū. Ratio qz predictum mandatū potius dirigit episcopali dignitati q̄ oꝛdini que nō moꝛit. de ℟p. si gratiose. li. vi. ratiōe cuius successoꝛ pōt exequi mandatū directū predecessoꝛi. de offi. del. q̄n abbas. cū ibi not. Preterea Abbas electus cōfirmatus hꝫ administrationē legitimā. ratione cuius potest iudicare exercōl care suspendere. ⁊c. ut in. c. transmissa. et. c. nihil est. de elec. et in. c. auaricie. eo. ti. li. vi. cū ibi no. et not. in. c. i. de transla. epis. Et qz hmōi mandata apl'ica potius respiciunt iurisdictionē q̄ oꝛdinem. ut de offi. dele. c. fi. et per totū. et in cle. iudices. eo. ti. ubi executoꝛ gratiarū apl'icaruꝫ etiā in forma pauperū appellaꝫ iudex. idem habet in c. cū pluris. ⁊ c. si sup gra. eo. ti. li. vi. ergo. Pro cōclusione faciunt ea que habent et not. in. c. eam de ℟ptis.

De offi. legati.

Numero alias. cxviij.

Sequens decisio. h. d. Legatus de latere potest vnire beneficiuꝫ alicui dignitati episcopali. h. d.

Item scōm maioꝛē partē legatus de latere pōt vnire ecclesiā parrochialē episcopali uel alteri dignitati ex causa rōnabili qz hoc pōt epūs. ut in. c. sicut vnire. de excess. prela. quo ipse maioꝛ est ⁊ est oꝛdinari⁹ in ꝓuincia sibi decreta. de offi. le. c. i. et. ij. li. vi. ergo ipse hoc pōt. Preterea vnire est iurisdictiōis et prescriptibile per inferioꝛē episcopo ut notat Jo. an. in cle. ne in agro. de sta. mo. ℣. ad hec. ergo et p legatū id fieri poterit qui iurisdictionez oꝛdinariā hꝫ in ꝓuincia sibi decreta ut prefertur et statuta ꝑpetua facere pōt. de offi. lega. nouit. ⁊ cōfirmare electos exemptos. de elec. si abbatem li. vi. nec istud est de casibus reseruatis. et not. in. c. q̄ translationē. de offi. leg. ergo. hoc tenet Jo. an. in addi. Spe. ℣. nunc ostendendū. licet ibidem Spe. in. ℣. xi. videat sentire cōtra. Hoc etiā tenuisse dicit Fre. de Se. in cōsilijs suis. In hāc opi. videt etiā inclinare Jo. de ligna. in. c. ficut vnire nō ob. c. fi. de cōstr. vti. uel inuti. vbi videt sentire Hosti. Inno. ⁊ Ab. q̄ legatus non pōt vigoꝛe legationis vnā ecclesiā subijcere alteri uel iperpetuū conferre monasterio alicui qua loquit in exemptis. et de tali donatione per quā ꝓeiudicare tur nimiū oꝛdinario et totalit a iurisdictione sua et obediētia eximeret et subtraheret qō nō contingit in vnione. licet per eā fortę auferet collatio tm̄ non subiectio nec obediētia seu coꝛrectio qō contingebat in casu. c. fi. supdicti. Nec ibi Inno. dicit q̄ nō possit vnire. sed dicit q̄ ius vnius nō pōt dari alteri qz hoc est solius principis. ut ipse not. de cōsti. que in ecclesiarū. ¶ Additio. Et

d. l.

not. q̄ in tali vnione nō est narrādus rector eccle
sie que vnit q2 presens non posset cōtradicere cū
effectu. ar. ff. de fideicō. lib. l. ergo. ſ. illud. et. ff.
de reg. iur. l. qui pōt inuitus. vnde eo inuito ⁊ ig
norāte fieri pōt ut est expressum in clem. si vna. in
prin. de re. eccle. nō alie. nec in ea est necessarius
consensus capl'i ut not. in dicta cle.

alias numero. lviij.

Sequens decisio. h. d. Legatus de latere potest
vnū beneficiū alteri dignitati etiaz episcopali in
sua ꝓuincia vnire cum etiā episcopi hoc possint.
Et in faciēda tali vnione rector beneficij vniti ne
cessario vocandus nō est. nec in ea necessarius est
consensus capituli. hoc dicit.

Egatus de latere de sua potestate po
test vnire beneficium alicui dignitati
etiā episcopali infra legationē suaz ex
istenti q2 maior est episcopo in prouin
cia sibi decreta. de offi. le. c. i. li. vi. et si episcopi
hoc possunt. ut in. c. sicut vnire. de excess. prelat.
multo fortius legatus de latere q2 nō est de casi
bus reseruatis. de quibus not. in. d. c. sicut vnire
et. c. q̄ translationē. de offi. le. All'. pro contrario
not. Inno. in. c. fi. de cōfir. vti. que loquunt ad di
mēbrationem ecclesie dande alteri. sed hoc solus
papa pōt. Idem vr no. Ber. in. c. antedicto. quod
translationē. ¶ Additio. Et not. q̄ in tali vnione
nō est vocādus rector eccl'ie que vnit. q2 presens
nō posset cōtradicere cū effectu. ar. ff. de fideicō.
liber. l. ergo. ſ. illud videamus. et. ff. de re. iur.
qui potest inuitus. Unde eo inuito et ignorante:
fieri pōt ut est expressuz in cle. si vna. in princi. de
re. ec. nō alie. nec in ea est necessarius cōsensus ca
pituli. ut not. in. d. cle. si vna.

Numero alias. cxix.

Sequens decisio. h. d. Legatus uel nūcius apo
stolicus habens ptātez beneficia qualitercūq̄ vacā
tia et indebite occupata conferēdi confert deuo
luta sed nō reseruata. h. d. Uel sic reseruata bene
ficia non cōprehendunt sub noie beneficioz qua
litercūq̄ vacantiū. h. d.

Tem q̄ legatus siue nūcius habēs ptātē
a papa beneficia qualitercūq̄ vacantia ⁊
indebite occupata conferendi nō potest
beneficia generalit reseruata cōferre. pu
ta per constitutionē execrabilis. uel alio modo. q2
in hoc generali mādato nō veniūt generalit reser
uata de of. vi. c. fi. li. vi. facit. c. quāuis. ij. de pre
ben. eo. li. et. c. dudū. eo. ti. q2 in illis ptāribꝰ nō
venirēt generalit reseruata. pro hoc etiā all'. cle.
si de beneficio. de preb. cū ibi not. Nam lz execu
toz ipetrantis possit ꝓuidere de beneficio ad pa
pā deuoluto tū nō de reseruato. pro quo etiaz fa
cit not. per Arch. in. c. cū in tua. de consue. super
ꝓ. nō existit. li. vi. pro hoc etiā all'. dicū Fre. de
Se. in tracta. suo de re. permu. videlz q̄ legatus
habēs ptātem recipiēdi resignationē ex causa per
mutatiōis et transferendi psonas non possit se in
tromittere de beneficijs reseruatis generalit uel
specialit. ut in. c. dudū. de preben. supius all'. Di
cebat etiā q̄ decretū et ꝓhibitio. c. ij. de prebē.
li. vi. hz locū in oibus reseruatis generalit. ⁊ qō
ibi dicit de beneficijs in cur. vacañ. ponit gra ex
empli et nō alias. ¶ Preterea qū papa vult q̄ nū
cij uel legati sui possint etiā de beneficijs reser
uatis ꝓuidere id in cōcessione solet exprimere. ex
go nisi illud exprimat denegari videt. de dec. ad
audientiā. ¶ Preterea in cōstitutione execrabil'.
etiā ponit prohibitio eadē cuz decreto. que in. c.
ij. de preben. li. vi. supius all'. Do. Rober. contra
propt verbū generale qualitercūq̄. et q2 priuile
giū principis in sui preiudiciū est latissime inter
randū. de ver. obli. olim. de dona. cū dilectus. de
reg. iur. decet. cum fi. qui tū post relationes suas
in eadē causa opi. mutauit ⁊ in dictā opi. cōsensit
¶ Additio. adde hic aliā que est. xcvij. que sic in
cipit. Itē habēs aucte apl'ica. et dec. ccccl xxxvi.
que incipit. Item q̄ nūcius apl'icus.

Numero alias. ccix xvi.

Sequens dec. h. d. Legatus de latere sup plu
ralitate beneficioz incōpatibilū dispensare non
potest. h. d.

Tem q̄ legatus de latere sup pluralita
te beneficioz incōpatibilū nō pōt dispē
sare q2 hoc solus papa pōt. ut not. Ber.
et Tanc. in. c. dudū. de elec. et Bar. brix. in cano.
sanctoz. lr. di. et Ber. et Inno. in. c. de multa. de
preb. ubi in fi. de hoc plene per Jo. an. in nouel.
qui recitat ibi omnes opi. doc. et distinctio Jo.
in. c. lras. de concess. prebē. et ar. in. c. i. de cōsu.
et idē dicit ac cōcludit q̄ hoc hz stilus curie. pro
quo stilo all'. iura noua videlz. c. sup eo. et. c. non
pōt. ij. ℟ ñ. et. c. cum singula. de prebē. li. vi. ⁊ de
offi. ordi. c. ordinarij. eo. li. remittens ad Spe. ti.
ij. ſ. videndū restat. ꝓ. illud. ⁊ ꝓ. se. ac. ꝓ. sed nū
quid epūs. de quo etiā per Guil. de mōte lau. in
cōsti. execrabilis.

℟ica. de procur.

Numero alias. rix.

Sequens dec. h. d. Qō si post factā cōmissionem
de speciali mandato pape cū ptāte citandi ad par
tes reus constituat ꝓcuratoze ad causas dūtaxat
legitime deuolutas potest in causa cuz dicto pro
curatore procedi. h. d.

Tem fuit dubitatū vtruz cum ꝓcuratoze
constituto per reū ad causas dūtaxat ad
ro. cu. legitie deuolutas post cōmissionez

factã de speciali mãdato pape auditor posset ꝓ-
cedere in cã. et fuit breuiꝫ conclusum et sic semp
obseruatũ q̃ sic. q2 papa cõmittendo cãm ex certa
scia auditori voluit eã in cur. sua agitari. de offi.
del. pastoralis. de app. c. ut nr̃m. faciunt pro hac
qõe que le. et not. in. c. cupientes. de elec. li. vi.
fortius ꝓcedit hec cõclusio si post citationẽ decre
tam et legitime executã iurta formã cle. cãm elec
tionis. de elec. fiat hmõi procuratoris cõstitutio.
q2 tunc est presumptio q̃ sciuit cãm in cur. cõmis
sam sub forma predicta q̃ solũ sufficit. ut in dicta
cle. in fi. Pro quo etiã faciũt not. in cañ. cum per
bellicã. xxxiij. q. iiij. et in. c. scribã. de presumpti.
Idem dicebant dñi obseruandũ si pars appellata
cõstitueret ꝓcuratorẽ cũ predicta limitatiõe post
appellatiõꝫ sibi legitime intimatã iuꝝ formã cle.
cãm. de elec. q2 tunc esset verificata limitatõ prę
dicta q2 tempe cõsti. procur. fuit causa per citaꝫ.
iuꝝ. legitime deoluꝫ. Secus si cõstitueret procur
cũ predicta limitatiõe ante predictã appellatiõꝫ
legitime intimatã uel cõmiss. de speciali mãdato
factã q2 hmõi causa tẽpore cõstitutionis non erat
ad curiã deuoluta et contra mentẽ et voluntatem
cõstituentis ꝓcederet cuꝫ tali ꝓcuratore cui⁹ vo
luntas seruanda est. de procu. c. querelã. c. cõstitu
tus. cũ ibi not. per Inno. e. ti. si quẽ. li. vi. de ac-
cu. c. veniens. Et si cũ dicto procur. ꝓcederet ni-
hil valeret ꝓcessus. tum q2 nõ habuit ptãtem in
causis nõ deuolutis ꝓcedendi. tum q2 excederet
fines mandati. de ꝛp. ex pte decani. de procur.
in pñtia. et. c. ex insinuatione. Hoc verũ nisi esset
cõstitutus ad cãs etiã deuoluendas q2 tunc si po-
stea cã in cu. per appellationẽ legitimã deoluere
ret siue p cõmissionꝫ de speciali mãdato pape in
troduceret cũ tali ꝓcuratore vlteri⁹ in causa rite
et debite bene ꝓcederet q2 iam apparet de men
te constituentis q̃ tam in cãis deuoluendis q̃ de
uolutis voluit talem esse ꝓcur. qui et ad futuras
cãs bene posset constitui. ff. de procu. l. iij. ꝛ. iiij.
de procu. nõ iniuste. et ibi not. quã quidẽ conclusi
onẽ videlꝫ primã putauit do. Egi. verã si causa cõ
mitteret cum ptãte citandi ad pres q2 tunc appa
ret de certa scia pape videlꝫ q̃ ipse vult omnes
cãs hmõi fore in cur. terminãdas ꝛ p consuequẽs
q̃ causa eo ipso ad cur. suam deoluaꝫ. Secus ve
ro credebat si simplicit licet de speciali mandato
causa cõmissa esset dicendo de mãdato dñi nr̃i pa
pe audiat talis et iusticiã faciat omissa ptãte citã
di ad partes. Ratio sua fuit ista q2 tunc cum papa
nõ det auditori ptãtem citandi partẽ inuitã ad ve
niendũ ad litigandũ de pribus cozã eo apparet q̃
nõ est de certa scia et de mente ipsius q̃ causa sta
tim ad curiã suam deoluaꝫ quod nõ presumitur
nisi hoc exprimaꝫ. ar. no. per Io. mo. in. c. in gene
rali. de reg. iu. li. vi. ad quid ergo refert se dicta
signatura certe ad casum quo causa alias reperi-
retur legitime ad cur. deuoluta. vel si pars repe-
riret in curia presens. sed presentia dicti procur.
limitati nõ sufficeret quia talis procur. nõ reperit
hoc casu cãm deuolutã nec etiã deuoluere potest
quia hoc esset contra mentẽ sue limitatõis. et sic
nil ageret per iura supius alleg. Nec obstant pre
dictis q̃ causa deuoluitur per intimationẽ factaꝫ
iurta formã dicte cle. causam electionis. de elec.
q2 illud verum est de deuolutis que vim citatõis
important et tunc ius citat et per cõsequens cau
sam ad curiã deuoluit. ut. c. statuimus. e. ti. li. vi.
Nos enim loquimur de eo qõ solum verbũ sonat
videlꝫ audiat si est legitime deuoluta. et si dicaꝫ
per verba que sequunt̃ datur auditori potestas ci
tandi videlꝫ iustitiam faciat concedo in cur. si re
pereat partem pñtem uel per contumaciã absen-
tem sed nõ potest dici cõtumax. nisi vno de tribus
modis notatis. in. c. qm̃ frequenter. ut li. nõ cõte.
et. xi. q. iij. certum. ergo potest etiaꝫ esse q̃ causa
fit in curia de iuris necessitate terminanda. et q̃
nihilominus citatio seu intimatio fit ad partes fa
cienda. ut in. c. sepe. et cozdi. de appel. li. vi.

¶ Sed pone q̃ ꝓcurator constituaꝫ ante appella
tionẽ intimatam uel cõmissionem de speciali man
dato ut supr̃ factam in oñibus et singulis cãis mo
tis uel mouendis ad cur. Ro. legitime deoluctaꝫ
fuit permaxime altricatum. vtrum cum tali procu
ratore possit in causa postea legitime deoluta ꝓ-
cedi. Et videbatur aliquibus dñis q̃ nõ. quia ver
bum deuolutum respicit dũtaxat tempus presens
et nõ futurũ ut sic referatur ad causas tunc motas
legitime deuolutas et nõ ad causas mouẽdas. ni
si addatur et deuoluendas ad iura cõmunia. de re
script. c. fi. et. c. ad hec. Alij dñi et maior pars di
xerunt et vnanimiter concluserũt q̃ verbũ deolu-
tuꝫ. referaꝫ nedum ad motas sed ad mouendas. li
cet postea deuolutas. Pro quo all'. not. Inno. in
c. dilecti. de excep. ubi ponit versum videlꝫ. pñs
confusum pñtis nõ tenet vsum. ymo sepe nedum
refertur ad presentia sed etiaꝫ respicit preterita
et futura. Et hoc maxime ꝓcedit si talis ꝓcurator
dedit articulos ꝛ produxit iura dñi sui qui p hoc
videlꝫ mittendo sibi informationeꝫ et iura videt
tacite ratificare acta habita cum tali ꝓcuratoꝛ fic
limitato que ratificatio sufficit. ꝓut le. et no. per
Inno. in. c. ex parte decani. de ꝛpt. quam conclu
sionem crederem indubitanter veram si in dicto
procuratorio essent persona et causa sup qua nunc
lis vertitur expresse alias re vera dubitarem de
conclusione antedicta.

¶ Additio. Pone constituo te procuratorem ad
lites meas seu causas. an videaris constitutus ad

lites futuras. Guil. de cuno in.l. item ad litem. ff. de procu. dicit q aut ego qui te procuratorem constitui habebã lites presentes aut nullas lites presentes habebã. Primo casu nõ video te constituere ad futuras. Secũdo casu fic ut constitutio operetur. ar. l. si ita. ff. de aur. et arg. le. ff. de fun. instru. l. fundus. et adde quod not. in deci. cxlvij.

Numero alias. xxi.

Sequens decisio. h. d. q si dñs in secunda instantia sine protestatione alium procuratorẽ cõstituat primũ qui litẽ fuerat contestatus reuocasse censetur. hoc dicit.

Item si dñs principalis in secunda instantia alium constituat procuratorẽ q̃s in prima sine protestatione q citra reuocatiõs aliox hoc faciat. primũ licet ipse in prima instantia fuerit litem contestatus censetur reuocasse. ita q sententia lata cum primo ꝓcurator reuocato. In secunda instantia est nulla. si reuocatio ad ipsum uel ad iudicem peruenerit. de ꝓcu. et insinuatione. in nra. et. c. mandato. de ꝑt. et parte decani. Ratio quia licet causa principalis ꝛ causa appellationis est eadem causa tñ sunt diuersе instantie prout le. ꝛ not. de testi. veniens. ꝛ de fi. instru. cuz Jo. ficq̃ prima instãtia est finita quo ad primum procuratorẽ qui licet teneatur a sua contra dominũ suum lata appellare tñ non tenet appellationem prosequi nisi velit ꝓut le. et not. de procu. non iniuste. Et sic forte ymo fine forte. si nollet predictus procurator causam appellationis prosequi opus esset nouo procuratore tunc ꝛ non est querendũ de reuocatione expressa uel tacita q̃ finita prima instantia per sniam et appellationis interpositionem ab ea per procuratorem illius instantie functus est officio suo. per not. in dicto. c. nõ iniuste. et per doc. in. c. petitio. eo. ti. Hoc verum nisi esset datus ad prosequendũz appellationem tunc enim si procuratorũ fine protestatione recepit tenetur prosequi. ar. eox que le. et not. in. cle. i. de procu. et tunc procedit dubiuz superius tactum et decisum. ¶ Sed quid si in prima instantia lite per ipsum procuratorem cõtest. fieret reuocatio antedicta ꝛ deueniret reuocatio fine noui procuratoris constitutione huiusmõi ad iudicem et ad ipsius procuratorem. Certe puto idem nisi reuocationi fuerit contradictum. ꝛ hoc siue loquamur de expressa reuocatione. per. c. ij. de procu. li. vi. propter verbum nolente. ibi positum a contrario siue de tacita que fit per aliuz cõstituendo procuratorem uel cause tractande adessendo. ꝛc. ut in. c. si quem. eo. ti. et ibi no.

¶ Additio ymo videtur q requiratur certificatio aduersarij quando ipse certificat⁹ fuit de mãdato procuratoris alias eius certificatio non requiritur. ut not. in. c. mãdato. de procu. super isto ar. qui dubius est. sic dicas q in iudicialibus certificato aduersario de procuratoris mandato nunq̃ reuocatio valet ad preiudicium aduersarij nisi eodem modo certificetur de reuocatione ipse ul iuder. si vero nõ est certificatus de mandato semper valet reuocatio solo procuratore certificato ita intelligitur quod not. in dicto. c. mandato. et ita not. etiam glo. in. c. i. de procu. li. vi. ¶ In extraindicialibus dic q si agitur cum certa persona ut quia certificatur aliquis cum quo vult contrahere ut secum contrahat et q constituat procuratorem ad contrahendum tunc nõ valet reuocatio nisi certificetur de reuocatione ille cum quo contrahere debebat. l. si fideiussor. ſ. i. ff. manda. Si vero actus geritur non cum certa sed cum incerta persona ut quia mando procuratori ut contrahat non dico cum quo tunc valet reuocatio. licet non transeat in noticiam contrahentis ꝛ imputet sibi qui cum procuratore contrahit si nõ exquirat an mandatum sit reuocatum agere tamen poterit contra procuratorem. ar. l. iij. ſ. falsus. ff. de fur. et ar. l. si procuratori falso. ff. de condi. ob causaz et. l. falsus. C. de furt. Forma autem fiende reuocatiõis est ut si est generalis institutio debeat generaliter et publice fieri reuocatio. l. si pupillus. ſ. proscribere. ff. de instito. Secus si sit specialis procurator quia tunc requiritur specialis reuocatio. secundum Mar. Syli. et Jo. and. Et ideo si recte inspicis non est differentia inter actus iudiciales et extraiudiciales. sed solum an actus geratur cum certa persona uel non que sit certificata uel non de mandato sed illa potest esse differẽtia que communiter fit a glo. et procedit quia cõmuniter contingit tales actus iudiciales fieri cuz certa persona. Extraiudiciales vero cum incerta. scõm dominum Anto. in. c. ex parte. hic allegat. Et vide per Jo. de ligna. in clemen. i. de renũc.

¶ Alia additio subaudi cuz causa alias non eo cõtradicente. ut in. c. quamuis. de procura. lib. vi. Sed licet sine causa reuocari non possit. potest tamen adesse cause sue sicut potest omnis cuius interest. ut. l. si suspecta. ff. de inoffi. testamen. Proderit autem ista assistentia quia poterit testes et instrumenta producere et alia allegare ut ibi. Et per Inno in. c. cum super. de re. iudi. Et aduerte q adesse cause eo casu quo reuocare non potest: ter. in dicto. c. quamuis. reliquit in arbitrio domini. Invitus ergo non compellitur nisi ex causa. ut l. si actor malit. ff. de ꝓcur. et. l. fi. C. eo. Ex quo infert alibi Bar. q si citaretur dominus ꝛ nõ ꝓcurator ad aliquem actum. puta ad videndum iurare testes uel publicari uel ad audiendum sententiam. si dominus non compareat uel procurator

sentētia nulla erit qꝛ talis citatio nō artauit dñm debuit enim citari procurator quia erit dominus instantie. et ita tenuit disputando. do. Lamb. de rampo. ut refert Bar. in. l. furioso. ff. de re. iudi. Bal. in. l. procuratoribus. C. de procu. et per do. Pe. de perusio in. c. ij. de testi. Isto ergo casu posset esse vtilis subtilitas legistarum duꝫ disputāt in cuius persona sint concipienda verba sentētie Canoniste enim tenent nihil referre de elec. querelam. nam ymo multum posset referre si concipe rentur in illuꝫ qui nō erat dñs instantie nec in ea citatus tenebatur necessario comparere. de quo plene per Bar. in dicta. l. furioso.

Numero alias. cvij.

Item si in causa beneficiali tres uel quatuor procuratores constituantur simul et non in solidum et cum vno ex illis alijs: se non oppoñ. procedatur in causa valebit processus. illamqꝫ iudex cum quo processit videtur elegisse iuxta formā. c. si duo. §. sane. de ꝓcu. li. vi.

Numero alias. cxxi.

Sequens decisio. h. d. per secundam ꝓcuratoris substitutionem primus substitutus reuocatus esse censetur. h. d. Uel sic. procurator primo substitutus intelligitur reuocatus per secundū. h. d.

Item si procurator semel vnum substituat et iterato alium postea simpliciter ⁊ sine reuocatiōe primi substituat is primum reuocare censet etiā si in prīa substitutiōe ꝓtestatꝰ fuerit expresse ꝙ propter aliquam cōparitionem. ⁊c̄. quia aliud est comparere et aliud est reuocare uel substituere. diuerse enī speciei sunt et sic faciendo vnū non censetur facere reliquum. Pro qua opi. all'. l. in ratione si quis eum. ff. de procu. et. c. non in iuste. eo. ti. et not. Jo. an. et Archi. in. c. si duo. in prin. et. c. licet. li. vi.

Numero alias. cxxij.

Sequens decisio breuis est et breuius sic summari potest et. h. d. substitutus qui litem contestatꝰ est aliuꝫ substituere potest quia dominus litis factus est. h. d.

Item ꝙ procurator substitutus qui litem est contest. potest alium substituere non vigore mādati sed quia dominꝰ factus est litis. ar. c. i. de procu. et. c. is qui. cuꝫ ibi not. li. vi.

¶ Additio. Sed quid de eo qui nō est li. contes. sed postea intercessit ⁊ ad aliquē actum processit an alium substituere potuit. Pe. et Cy. tenent ꝙ sic. in. l. nihil. de procur. Contrarium dicit Arch. in. c. i. hic all'. s̄. ꝙ ante li. contest. constitutus alium substituere non potest nisi hoc habeat in mandatis. Opinio Pe. est verior quia efficitur dominus litis quod apparet. quia sñia fertur in eum. que non posset ferri si non esset dominus litis. ut l. i. C. de sen. et interlo. o. iudi. scd̄m Bald. in dicta. l. nihil.

Numero alias. cxlij.

Sequēs decisio. h. d. In causa beneficiali ad agēdum non admittitur coniuncta persona sine mandato. licet in temporalibus admtttatur cum cautione de rato. h. d.

Item qd̄ in causa beneficiali coniuncta persona non admittatur sine mandato ad agendum et cum cautione de rato. nec ad eius instantiaꝫ decernenda est citatio quia huiusmodi spiritualia extimationem siue interesse non capiunt. i. q. i. quam pio. de elec. querelam. not. Ber. et Inno. in. c. coram. in prin. de offi. dele. de cau. poss. et propri. cum olim. cuꝫ si. de pac. cum pridem. ibi tamen videtur tex. in contrariuꝫ qui loquitur in causa beneficiali. Facit etiam tex. cum sua glo. in contrarium. de consti. cuꝫ M. in prophana tñ est secus. ut le. et no. in. c. i. de procu. et de R̸pt. nonnulli. et. c. ex parte deni. et per Inno. in. d. c. querelam. que iura loquūtur in proximitate siue de coniunctione carnali. que proximitas nihil in causis spiritualibus operatur. de iudi. si annum. li. vi. Et videas pro hac conclusione not. per Ar. de R̸pt. statutuꝫ. sup̄ verbo. eius capitulum. li. vi. et. de preben. si tibi absenti. in glo. per hoc in fi. eo. li. per eundem etiā facit not. pro dicta conclusione per Ber. in. c. ij. de postulan. in glo. ij. et per Pau. de conces. preben. c. cum ei quem. in cle. et per Spe. ti. de coniuncta persona. §. i. ℣. Item quid est causa spiritualis. qui all'. not. de regula. quia nos.

¶ Additio. Nota ꝙ in causis prophanis cōiuncta persona admittitur pro coniuncta sine mandato regulariter. Fallit in casibus requirentibus speciale mandatum. tex. videtur in. c. qui generaliter. de procu. li. vi. nisi coniuncta persona proprium pretenderet interesse. ut. l. patri pro filio. ff. d̄ mino. et sic vbi requirit speciale mandatū hoīs non sufficit generale mandatū legis. naꝫ cōiuncta persona potest agere pro cōiuncta vigore generalis mandati sibi a lege cōcessi et tñ nō agit in casibꝰ in quibus requirit̄ speciale mandatū hoīs. ut ibi not. qd̄ not. Contrariū facit. c. nōnulli. de R̸p. dic ut ibi not. Coniuncta tñ persona nō est ꝓcur̄. ideo licet posset agere pro cōiuncta. ut. l. sed ⁊ hee. ff. de procu. tñ factū suuꝫ nō preiudicat dño nisi mādet uel ratū habeat. ut. l. iij. ff. iudi. sol. et. l. i. C. qui. res iudi. non no.

Numero alias. cxlv.

Sequēs deci. h. d. procurator nō pōt ante acceptationem mandati substituere. h. d.

Tem si procurator ad certam causaz cõstitutus cum mandato substituendi generaliter in omibus et singulis causis in quibus ꝓcurator existit constitutus substitutat. talis substitutus ad hmõi certam et expressam causam ꝓsequendam nõ admittit nisi doceat dcm procuratorem substituentẽ onus procuratiõis ante hmõi substitutionẽ acceptasse qz ante acceptationem ꝓcurator non censet. ar. a contrario cle. i. de procu. cum ibi no. C. eo. l. inuitus. et not. per Archi. de procu. is qui. li. vi. qui remittit ad no. per Compost. de elec. statuimus. in glo. queritur quis procur. per Guil. in Spe. eo. ti. ¶. i. ꝟ. quid si procur. ¶ Additio. Concludit ergo q procura. recipit ptãtem executiuam sui officij a tẽpore ꝓsentationis et receptionis mandati et nõ ante. et si aliquid facit ante receptas litteras mandati nõ valet. qz non est procurator actu nec dñs ratũ habere tenetur nisi qõ ipse fecit tanq̃ procurator. sed ante lras susceptas nõ est procurator ut dixi. igitur. ꝛc. Hoc tenet Bar. in quodã suo consilio. quod incipit. an ꝓcurator constitutus in absentia ꝛc. qui all'. d. c. is qui. in cle. i. in glo. super. ꝟ. receptis. qõ not. Compost. in. d. c. i. et Spe. in loco hic all'. Probat etiam ratione tali. nam mandatũ inducit contractũ mandati ergo requiritur cõsensus ipsius sed consentire nõ videtur ante receptionem mandati velut ignorans sue ptãtis fundamentũ. pro hoc facit etiam in simili qz procuratorium et ꝛptum delegationis sunt multũ similia. ut not. dec. ccccxliij. que sic incipit. item fuit dubitatum an procur generalis. ꝛc. et illud qõ facit inder ante presentationẽ litterarũ est nullum. eo q iurisdictionis exercicium nõ habet ante presentatum sibi ꝛptum ut in. c. super eo. el. ij. de app. et de ꝛpt. c. pastoralis. igitur eodẽ modo quod facit procur cuius organa sunt suspensa usq̃ ad receptionez lrarum et aperturam earũ. pro quo facit qõ habetur dec. ccvi. que sic incipit. Item si iux ordinationẽ dñi. ꝛc. ꝛ dec. ccccxxvij. que incipit. itez si habẽs grãz. ꝛc. et per Bal. in. l. falsus. C. de fur. Contrarium seruat rota. ſ. q actus gesti per procuratorẽ anteq̃ recipiat procuratoriuz valent. et sufficit q illud ante sententiam in iudicio producatur.

Numero alias. cxlvi.

Sequens decisio. h. d. substitutus ab eo qui habuit mandatum a dño censetur ab eodem dño cõstitutus. et ideo post li. contest. potest alium substituere. hoc dicit.

Tem substitutus per constitutum ad hoc speciale mandatũ habentẽ censetur a domino cõstitutus. ff. qõ cuiusq̃ vniuersi. l. item eoz. ¶. si decuriones. ar. de sen. ex. mulieres scõm Ar. qui hoc no. de procu. c. i. super. ꝟ. ptãs li. vi. Hinc est q substitutus hmõi li. per euz contest. põt vlterius substituere qz factus est dñs litis. ut in. d. c. i. et. c. si duo. i. ℞ñ. in fi. li. vi. C. e. ti. procur. l. nulla. pro hoc vltimo faciunt no. per Ar. et Io. an. in nouel. in. c. is qui. de procu. li. vi. vbi tenent q substituens substitutũ a se qui li. est contest. non reuocauit. nisi eo casu quo reuocaret dñs constitutum a se.

Numero alias. cxlvij.

Sequẽs decisio. h. d. procurator cõstitutus ad agendũ appellandũ prosequendũ cõpellitur prosequi si appellet. h. d. Uel sic. procur qui simplicit mandatũ acceptauit ad agendum defendendũ appellandũ et appellationem prosequendũ compellitur prosequi appellationez per eum interpositã si mandatum ad hoc extendatur. h. d.

Tem si procur constitutus ad agenduz et defendendum appellandũ et appellatiõz prosequendum onus ꝓcurationis acceptauerit et appellat tenetur et cõpelletur appellationem ꝓsequi. Licet de contrario videlz q nõ velit eam prosequi ꝓtestetur. per cle. i. de procu. añdicraz. nõ ob. c. nõ iniuste. de procur. qz ibi loquit de procur. constituto dũtaxat ad agendum et defendendũ et nõ appellandum nec appellationem prosequendũ. talis enim in casu. c. nõ iniuste. licet teneat appellare nõ astringitur prosequi Secus vero si cõtineatur in mandato per eum acceptato quia tunc ad omnia in eo contenta tenet. per dictam clemen.

Numero alias. cli.

Sequens dec. h. d. si citatus personalit per procuratorẽ cõpareat et procedat in cã valet ꝓcessus h. d. Uel sic. gesta p procuratorẽ dñi in cã criminali personaliter citati valent. h. d.

Tem si citatus personaliter cõparet per procuratorẽ et cum illo procedatur in cã etiam crminaliter intentata usq̃ ad cõclusionem inclusiue valet et tenet processus per not. in. c. i. de iudi. super. ꝟ. criminal. tum etiam qz quilibet potest renũciare iuri siue ꝓuilegio sibi cõcesso de consti. cuz accessissent. de regula. ad aplicam. Tum etiã qz de facili redditur de extraordinario ordine ad ordina. de ver. sig. sepe in cle. Et potest ferri snia absolutoria pro absente. per. l. q̃uis indubitanter. C. ad. l. iul'. de adult. vbi de hoc per. Ia. de are. per dñm Nico. Aurelii añ. epũm. nõ ob. quod ibi not. Fran. Accur. ꝛ Cy. post Io. an. in nouel. in dicto. c. i. de iudi. videlz q ista exceptio opponi põt in qualibet parte litis qz illud intelligo verum regulariter. Fallit in casu vbi iam esset in causa conclusum et snia absolutoria pro abñte ferenda. Ar. tñ in. c. qui genera

liter. de procu. dicit q̄ si in causa criali admittat procur̄ tenet quod fit cum eo.

numero alias. clxi.

Sequens decisio. b. d. procurator in prima instā tia substitutus non p̄t per collegam ꝓcuratorem in secunda instantia reuocari. b. d.

Item si duo ꝓcuratores constituant in so lidum cum clausula q̄ nō fit melior cōdi tio occupantis et cum ptāte substituendi et reuocandi substitutos. ꝛc̄. Si vnus eo rum primo substituat et substitutus ille in prima instantia ꝓcedat. licet secundus collega primi ꝓ cur̄. substituentis in secunda instantia alium substi tuat et ille in secunda instantia procedat tñ per hmōi substitutionē secundi. primus substitut⁹ in prima instantia nō censet reuocatus. ita q̄ ille pri mus substitutus p̄t procedere in tertia instantia quia sicut secundus substituens nō potuit suum col legam reuocare ita nec eius substitutū. ar. eorum que le. et not. in. c. si duo. de procu. li. vi.

Numero alias. clxij.

Sequens decisio. b. d. valet procuratoriū ad cau sas solo sigillo autentico sine subscriptione nota rij sigillatū. b. d. Uel sic. Procuratoriū autentico sigillo munitum etiam absq̄ notarij et testiū sub scriptione valet ad causas. b. d.

Item q̄ valet procuratoriū ad causas so lo sigillo episcopi uel alterius prelati si gillatum sine subscriptione notarij uł̄ te stium dūmodo sigillum sit recognitū uel probatum. secus si negatum fuerit. hoc not. Bo. in. c. i. de procu. et facit optime cle. i. de procur. eo. ti. et ibi per Jo. an. Pau. et Guil. qui ałl̄. duos ter. Pro hoc videt casus. ff. de procu. si ꝓcu rator. de censi. sopite. facit. c. cum dilectus. de re li. do. de transac. contingit. et. c. significauit. ō ap pel. a contrario. q̄ si ille actor habuisset verum ꝛ autenticū sigillum capituli ad causas fuisset admi ssus. sed q̄ ostendit dūtaxat sigillum ad citatiōes et causas ideo fuit repulsus scōm glo. ibidē. spe. tñ dicit q̄ sigillum ad causas non facit fidem in alijs. ti. de instru. edi. §. postremo. ℣. item q̄ non est sigillatus. eo. ti. de cita. §. nam de citat. ℣. lit teris igitur. Quod vero dicatur sigillum autenti cum. vide Spe. de procu. §. ratione autem forme ℣. item q̄ non est sigillo. eo. ti. de proba. §. fi. ℣. r. vide Archi. qui ałl̄. dictum Posti. de procu. c. ij. li. vi. et ibi per Jo. an. in nouel.

numero alias. clxxi.

Sequens decisio. b. d. A procur̄ constitutus contra. B. mortuo. B. non est amplius procurator ita q̄ tertius veniens post ipsius mortem pro suo no uo interesse cum eo procedere nō poterit.

Item si. A. constituat procur̄. contra. B. in causa beneficiali et in medio litis mo riatur. B. et post ipsius mortē veniat. C. ad causam pro suo nouo interesse resumē do cām in statum in quo. B. quondā dimisit iurta formā. c. si bij. contra quos in fi. nō valebit proce ssus habitus inter procuratores. a. et. c. quia mor tuo. b. extincta fuit lis quo ad eū que non transit ad singularē successorē. prout le. et not. per Inn. de iudi. quia U. et de arbi. ex parte. et q̄ mutate sunt persone mutata est causa. de testi. veniens. ꝛ c. cum in tua. de re. iudi. cum sup. et. c. fi. Prete rea mandata procuratoꝝ sunt stricti iuris. et ideo nō extenduntur nisi ad causas et personas i ipsis expressas. de procu. qui ad agendū. li. vi. et cle m. non p̄t. eo. ti. Nō ob. q̄ aliqui voluerunt dicere q̄ sicut heres nouus uel vniuersalis successor po test litem a suo predecessore inchoatā prosequi. C. de acquiren. poss. l. mira. et. ff. eo. ti. l. pompo. §. cum quis. ita et clerici seu beneficiati qui suc cedunt in onere et honore et vniuerso iure prela to defuncto. de offi. del̄. q̄n abbas. de resti. spo. in lris. et ibi per Inno. Rndit Inno. in. d. c. quia U. et fatetur hanc instantiam veram si defunctus egit et litez instaurauit noie ecclesie beneficij uł̄ prelature prout ponit ibidem exempla. Secus si nomine proprio quia tunc est psonalis actio que non transfertur de persona in personam secundā Et quia non habet locum successio in ecclesiastic. hereditatibus sed est noua collatio. ut ibi not. in d. c. si bij contra quos. per Jo. mo. faciunt not. in c. significan. de ℟pt.

numero alias. clxxiiij.

Sequens decisio. b. d. Procurator cum potesta te substituēdi et reuocandi. ꝛc̄. substituēs ꝛ trans ferens totaliter suam potestatem in alium prote stansq̄ q̄ de cetero nolit de causa se intromittere nihilominus tamen q̄n voluerit re integra potest onus procurationis reassūmere. b. d. Uel sic. pro curator datus cum ptāte substituendi reuocandi reassumendi licet totalem ptātem in substitutum transferat. potest tamen quandocunq̄ reassūmere procurationis onus. b. d.

Item q̄ procur̄ habens mandatū substitu endi et reuocandi ac etiam reassumendi totiens quotiēs sibi videbitur expedire licet substituendo totaliter transferat ptātem su am in alium et protestetur q̄ āmodo in cā hmōi nō velit se intromittere. nihilominus tñ postea etiā re integra q̄ncunq̄ voluerit onus ꝓcuratōis in se reassūmere ꝛ vlterius in cā procedere poterit ꝓ pter formā mandati añdictam. pro quo alleg. ea que leg. et not. in. c. licet. de procu. li. vi. ꝓ quam reassumptionem videtur suum substitutū reuocare

sicut dñs ut in.c.si quem.de procu.li.vi.pōt tam̄ si substitutus post hmōi tacitam reuocationē pro cedat acta per eum ratificare.secus vero si exp̄sse eum reuocasset et inhibuisset ne ꝓcederet.ꝓ hoc all'.not.in.c.ex parte decani.de ſ̄pt.

numero alias.cci.

Sequens decisio.h.d.si reus principalis ob causam crialem est captus potest in ea procuratorē constituere.h.d.Vel sic.accusatus de crimine detētus in carceribꝰ per ꝓcu.se defendeꝛ pōt.h.d.

Tem lꝫ in causa criali nō possit interuenire procuꝝ.ex parte rei.ut.l.penult.ſ.ad crimen.ff.de publi.iudi.et de accu.veniens.et.c.licet.tñ si reus accusatꝰ uel accusandus de crimine detineatur in carcere potest procuratorē constituere ad defendendum se.nam predicta regula habet locum in reo siue accusato libero.secus in capto et cōstricto cui nō est denegāda legitima defensio que nō negareꝛ etiam et dyabolo si esset in iudicio.de excep.cum int̄.que si per iudicem denegaretur ab hmōi denegatiōe licite posset appellari.de appel.ut debitus.et.c. dilecto.Pro qua cōclusione vide not.in.d.ſ.ad crimen.ymo posset iuridice sustineri et dici q̄ talis posset et deberꝫ a quolibet defendi ꝛ sine mā dato.per.l.seruum quoq̄.ſ.publice.ff.de procu. et.xxv.q.v.al'.v.q.iij.reos.

numero alias.cciij.

Sequens decisio.h.d.vꝛor clerici detenti in carceribus pōt pro marito procur.constituere.h.d.

Tez q̄ vꝛor pretensi clerici coniugati detenti in carceribus potest procuratorem ad agendum et defendendum pro dicto suo marito detēto cōstituere.tū q̄ cōiuncta persona est.tum quia etiam videtur suam prosequi iniuriam.Pro prima ratione faciunt ea que le.et no.in.c.nōnulli.per Inno.et Hosti.et.c.ex parte decani.de ſ̄p.ff.de procu.sed et hec persone.Pro secunda ratione facit.c. de cetero.de testi.de accu.cum.P.et ea que no.ij.q.vij.in sūma per Hosti.et per Io.

numero alias.ccliiij.

Procuratoꝛ potest opponere crimina licet nō exprimantur in mandato.h.d.

Tem procuꝝ habens sufficiens mandatū ad agendū uel defendendum ac etiā uel defectus in personam et formā opponendi. licet etiam crimina uel defectus in ꝓcuratorio nō exprimantur potest nihilominus crimina certa et defectus quoscūq̄ opponere et de illis excipere.nam lꝫ hmōi expressio criminū ꝛ defectuū requiratur in ꝓcuratorio ad appellandum ab alicuius electioñ.prouisioñ.uel postulatiōe facta uel fienda.ut in.c.procuꝝ.de elec.li.vi. tamē hoc nō requiriť in ꝓcuratorio ad agendū ꝛ defendendū.prout not.Io.an.et Pau.in cle.nō potest de procu.qui all'.dictū Compost.in.c.i.de elect. li.vi.et ibi etiā per Pe.de camp.et Ar.et Spe. in ti.de procu.ſ.i.Jo.sed nūquid sufficit.

numero alias.cclvi.

Si constituens ꝓcuratoꝛes ad iudicia et negocia alios ad iudicia tm̄ constituat reuocando omnes alios constitutos solum ad iudicia intelligitur reuocare.

Tem si quis constituat plures procuratores certos et insolidū ad negocia ꝛ iudicia in vno ꝓcuratorio et postmodum̄ constituat alios ad iudicium tm̄ cum reuocatione omniū procuratoꝝ suoꝝ alias sub quacūq̄ forma verboꝝ p ipsum constitutoꝝ procuratoꝛes ad iudicia alias per eum constitutos videtur dūtaxat reuocasse.et nō alios ad negocia.Ratio quia duo et diuersa videntur esse mandata.et licet vnum sit reuocatum tñ stat reliquum et clausule hmōi generales sunt ciuiliter intelligende.ut.l.quia dulcia ff.de vi.tri.et ole.lega.presertim si apparet per aliquem actum dicte reuocationis alios procuratoꝛes ad negocia constituꝛos noluisse reuocasse ꝓ ut ponebatur in facto.puta quia vnus de electis procuratoꝛibus ad negocia constituꝛ post hmōi reuocationem beneficiū aliq̄ vacans nomine domini sui acceptauit.quā quidē acceptationē ideꝫ dñs ratam et gratā habuit fecitq̄ sibi de illo beneficio prouideri et se in possessionē induci ꝛ per aliqua tēpoꝛa illud beneficium sic acceptatū tenuit et possedit.per quos actus expresse apparet q̄ ipsum reuocari noluit.ergo.ar.eoꝝ que le.ꝛ not. in.c.licet.de procu.li.vi.

numero alias.cclx.

Sequens decisio.h.d. procuratoꝛ articulos per eum datos etiam per iuramentuꝫ de stilo palacij reuocare potest etiam non docto de erroꝛe.h.d.

Tem q̄ procuratoꝛ articulos datos per eum etiā per iuramentum tanq̄ datos p erroꝛem etiam non docto de erroꝛe potest reuocare de vsu stilo et obseruantia palacij.licet de iure esset contrarium forte obseruandum prout le.et not.de confess.in.c.fi.et ibi per Inno.quem quidem stilum dicebāt aliqui domini indifferenter esse obseruandum in causis beneficialibus et matrimonialibus in quibus vertitur anime piculum nec pōt hñi recursus cōtra procuratoꝛes qui nō sunt semper bene instructi.ꝛ ideo semper et frequenter dant ꝛ ponunt cōtraria propter nouas informationes eis missas uel datas p clientulos suos que postea reuocant et admittitur eoꝝ reuocatio saltem cum iuramento super erroꝛe ut sciatur veritas. ¶In causis vero

prophanis idem nisi articuli fuerūt dati per iuramentum. tunc enim scōm aliquos dños nunq̄ admitteretur ꝓcur. ad reuocationem erroꝝ. uł ad dandum de materia cōtraria propt̄ nor. in. c. cum in positionib⁹. de confess. li. vj.

Numero al's. cclxxxj.

Sequens decisio. h. d. Dñs appellando a diffinitiua reuocat ꝓcuratorem prime instātie q̄uis habeat mandatū ad appellandū et appellationē prosequendum. h. d. ¶Uel fic. procurator cōtra quē lata est sententia censet reuocatus: si nō ipse sed dñs appellauit ac alios sine protestatiōe substituit. hoc dicit.

Item si contra ꝓcuratorem constitutū ad certā causam etiā cum mandato appellādi et appellationē prosequendi ꝛ qui est lit̄. contest. ferat̄ sententia diffinitiua a q̄ non ipse sed dñs appellauit ꝛ causam appellationis cōmitti obtinuit alteri auditori cozam quo libellū dedit aliosq̄ ꝓcuratores simplicit̄ ꝛ sine ꝓtestatione ad eandem causam constituit. qui dum onus ꝓcurationis recipere recusassent prim⁹ procurator vlterius in hac secūda instantia processit vsq̄ ad conclusionē inclusiue. dubitat̄ vtrum valuerit ꝓcessus in secunda instantia habitus cum buiusmodi procuratore. Aliqui volentes sustinere ꝓcessum dicebāt q̄ sic. nam ipse per lit̄. contest. in prima instantia factus erat dñs litis et totius cause. ꝛ sic nec tacite nec exprese sine causa poterat reuocari inuitus. de ꝓcur. c. i. et. ij. lib. vj. cū ibi not. Preterea licet dñs appellauerit p̄ huiusmōi appellationem suū procuratorem nō reuocauit immo potius factum suū approbauit per. l. iij. ℊ. fal sus. ff. rem rat. hab. et. ff. de iudi. licet. et not. de re iudi. c. i. Item multū ponderauerunt dñi hoc dicentes q̄ secūda constitutio ꝓcuratoris nō habuit effectum propt̄ contradictionem cozundē. ergo perinde est ac si nunq̄ fuisset facta. de elect. si electio. li. vj. de trāsla. inter cozpozalia. Alij ꝛ maior pars de quoꝝ numero ego fui tenuerūt cōtrarium nō ponderando appellationem sed cōpariti onem et alios actus presertim substātiales quos exercuit et fecit ꝓin secūda instantia dñs principalis in propria persona videlicet impetrādo commissionem dando libellū sine protestatiōe p̄ quos actus nō est dubium siue ante siue post litem contest. tacite procuratorē reuocare. ut in. c. siquem. de procur. li. vj. Preterea dando scōm primū videtur et censet reuocare. de procur. non iniuste. cum ibi not. etiam si secundus ꝓcurator noluerit acceptare mandatū scōm Jo. an. in. c. si duo. in. i. glo. de procura. li. vj. qui alle. ℊ. posteriora. insti. quibus mo. test. infir. vbi dicit̄ q̄ secūdū testamētum rumpit primū licet in secūdo testamento alius heres nō sit uel esse voluerit. de quo etiam remittit Jo. an. ad Spec. ti. de procur. ℊ. ratione aūt forme. ℘. sed cum dato secūdo. Idē tenet ar. in. c. ix. de ꝓcu. q alł. ff. de adi. le. l. ꝛ si transferā ꝛ. l. legatum. ℊ. pr̄. Jo. an. in nouel. in. d. c. si duo. super predicta glo. alle. ꝓ contrario. ff. q̄ li. ab. app. disce. l. si id quod. vbi remittit etiā ad not. in. ℊ. preterea. insti. qui. mo. tol. ob. in gl. sed que et ad not. per eum post Dy. in regu. nō presumat. ō reg. iur. li. vj. ¶Ad illud quod dicebat̄ per alios dños de lit̄. contest. per quam fact⁹ erat dñs lit̄. ℟ndetur q̄ licet factus sit quis dñs litis per lit̄. contest. hoc est illius instantie. tñ non est factus dñs cause. ergo finita instantia per sententiā amodo cessat potestas acquisita per lit̄. contestat. Cessat ergo potestas data ad appellandū ꝛ ad appellationem prosequendū propt̄ appellationez interpositam per dñm et ꝓsecutionem eiusdez. ar. c. siquem. superius alleg.

Numero al's. ccxc.

Sequens decisio. h. d. Ad recipiendū possessionē iur̄ canonicalis uel prebeñ. requirit̄ speciale mandatum. hoc dicit.

¶Uel fic. Possessio iuris canonicalis per specialem ꝓcuratorem acquirit̄ nō per negocioꝝ gestorem nisi dñs ratuz habuerit infra temp⁹ infra qō potuisset possessionē nanciscī. h. d.

Item q̄ ad recipiendū possessionem iuris canonicalis uel prebende requirit̄ speciale mandatū. ff. de acq. pos. l. iij. ꝛ facit ꝓ hoc not. in. c. accedens. de prebē. vbi dicit glo. in fi. q̄ dominiū uel possessio nō acquirit̄ per negocioꝝ gestorē. ff de nego. ges. si ego. hoc verum nisi dñs ratum habeat ut ibi not. in dicta l. i. ℊ. per ꝓcuratorē. que quidem ratihabitio debet fieri infra idem tempus infra quod predicti actus deberēt expediri per dñm al's post lapsum illud tempus nil valeret ratihabitio. ff. rem rat. haben. l. penult. Pro hoc vltimo dicto vide Jo. mo. in. c. quā sit. de elect. li. vj. in. ℊ. ceterum. super. ℘. petere. in vltima questione. ¶Contra tñ predictam conclusionē videt̄ facere glosella Jo. an. in cle. i. ut li. pen. super ℘. collato ibi. sed vbi amicus. Ego crederem salua correctione possessionem corporalem beneficij que est facti posse recipi per communē amicum siue consanguineū sine speciali mandato. quia hoc potest dari et capi p excōmunicatum. de prebeñ. pro illoꝝ. in fi. Et sic potest intelligi glosa Jo. an. in clem. superius alleg. Secus vero de possessione que multū haberet iuris siue per quam dominiū beneficij nel canonicatus daretur que sine speciali mandato non acquirunt̄. ut in primis iur̄. pro quo vltimo dicto facit quedā not. p Jo. an. in nouł. de preb. si tibi

absenti. super glos. iij. lib. vj. et per Archi. super ꝑ. collationem.

Numero al's. ccxcviij.

Sequens decisio. h. d. Per generalē constitutionem procuratoris ad om̄es causas non reuocatur procurator p̄us ad certā causam specialiter deputatus. h. d. ¶ Uel sic. Procurator ad vnā causam specialiter constitut⁹ per constitutionē generalez alterius ad omnes causas nō censetur reuocat⁹. hoc dicit.

Item si quis cōstituat ꝓcuratorem ad certam cām specialiter ꝓsequendū et subsequenter cōstituat alios generaliť ad omnes ⁊ singulas causas motas et mouēdas prosequendū. primū reuocare nō censeť per regulam generi per speciē. de reg. iu. li. vj. Et faciunt not. per Hosti. in. c. in nostra. de ꝓcu. et per Io. an. in. c. nō iniuste. e. ti. in nouel.

Numero al's. ccciij.

Sequens deci. h. d. procurator qui ad substituendum dūtaxat onus recipit ⁊ substituit cum clausula donec ⁊c̄. mortuo uł recedente substituto tenetur notario cause satisfacere si principalis non sit p̄ns in curia. h. d.

Item lz procurator constitutus ad cām recipiat onus dūtaxat ad substituendum ⁊ substituat si substitutus decedat uel recedat: nihilomin⁹ predictus ꝓcurator substituens teneť satisfacere notarijs illius cause de salario eoꝝ si pars principalis nō sit in curia. que si fuerit p̄ns ad satisfaciendum compellať. Ratio. quia semel recipiēdo onus ꝓcurationis ad om̄ia teneť que incumbūt et sine quib⁹ lis expediri nō potuit. de ꝓcur. c. accedens. et. c. constitut⁹. ut liť non contest. c. i. de ꝓcu. c. i in cle. al's eni possent fieri fraudes multe et prorogationes litiū quib⁹ est occurrendū. de do. et contu. finem. de offi. ordi. ut litigantes. li. vj. de rest. spo. c. frequens. cū similibus. et etiaz notarij in salarijs eis debitis possent defraudari quod esse nō debet. dign⁹ est enim operarius mercede sua. de prescrip. ex offi. de prebeñ. cum scd̄m apl'm. de magis. super Specu. cum multis similibus.

Numero al's. cccxiiij.

Sequēs decisio. h. d. Ad allegandū causas absentie uel excusationes ꝓ personaliter citato admittatur etiam generalis ꝓcurator. h. d. ¶ Uel sic. Procurator constitut⁹ ad agendū et defendendū pro citato personaliť potest allegaŕ iustas absentie causas. hoc dicit.

Item ꝙ ꝓcurator constitutus in causa criminali ꝓ citato personaliter ad agenduz et defendenduz pōt causas rōnabiles absentie ⁊ impedimentoꝝ quare venire nō potuit personaliť allegare lz ad excusandū seu excusationes proponendū nō fuerit expresse ⁊ specialiter constitut⁹. Pro quo videť textus expressus et rotundus de accu. c. veniens. vbi papa voluit ꝓcuratorez archiepiscopi Prageñ. in causa criminali per eum destitutum admittere. sed tñ ei concessit audientiā ut si possent ipsum aliqualiť a personali cōparitione excusarent. facit etiā. c. exposuit. de dila. vbi ꝓcurator constitut⁹ ad agendū et defendendū proposuit et allegauit causas absentie pro Burdegaleñ. archiepiscopo ꝙ quilibet ꝓcurator etiam simpliciť constitutus facere potest et debet scd̄m glo. ibidem. que rationē ponit ibidem. quia ꝓcurator teneť exceptiones om̄es dño competentes proponere. al's imputabiť ei. ff. de excep. l. om̄es. et. ff. de fideius. l. ex persona. Alia etiā ratio potest assignari. quia publice vtilitatis est absentem a quocūqꝫ defendi ⁊ quelibet verba pro reo facieñ. audiri. ff. de procu. l. seruū quoqꝫ. §. publice. xxiij. q. v. alias. v. q. iij. reos.

Alias. cccxviij.

Sequens decisio. h. d. Procurator qui cōpulsus in presentia partis aduerse positionib⁹ respōdet. nō censetur propterea suum substitutū reuocasse. hoc dicit. ¶ Uel sic. Si ꝓcurator habens ad substituendum mandatū sufficiens substituat. ⁊ substitutus onus acceptando litem contesteť in causa: et procedat q̄uis substituēs ad compulsionē iudicis aliquid faciat dūmodo in causa vlteri⁹ non ꝓcedat: non videť substitutus propterea reuocat⁹. hoc dicit.

Item si procurator habens mandatū substituendi substituat ⁊ ille substitut⁹ onus procurationis suscipiendo litem cōtestať ⁊ in causa procedat lz substituens postea in processu cause cōpulsus per iudicē ut articulis aduersarij rñdeat uł aliquem aliū actū faciat per hoc nō censetur suum substitutū reuocasse dūmodo postea nō ipse sed solus substitut⁹ in causa ꝓcedat. Ratio. quia forte tanq̄ legalior persona et melius instructa ad id compellebať. quia non voluntarius sed cōpulsus hoc fecit. Secus vero si voluntarie et substituto cōsentiente respondisset Et sic intelligunť ea que le. et no. in. c. siquem. in fi. de procura. li. vj. ea enim que cōpulsi et metu excōmunicationis facimus nobis imputari nō debent. ar. not. in. c. cum dilecti. quod met⁹ causa.

Alias. ccclxxiij.

Sequēs decisio hoc dicit. Substituens donec reuocauerit substituto ei⁹ deficiente causam reassumere ⁊ eius appellationē prosequi compellitur si ad hoc mandatū habet. h. d.

¶ Uel sic. Procurator qui post litem contestatā ab eo substituit cum clausula: Donec eas ad ⁊c̄.

nl' recedente substituto causam prosequi compellitur. hoc dicit.

Item fuit dubitatuz vtrum habens mãdatum substituendi si post lit. cõtest. per eũ factum aliũ substituit cum clausula donec ꝛc. et ille substitut⁹ in causa procedat et moziatur uel recedat predictus substituens possit compelli inuitus ad prosequendũ causam vlteri⁹ vsq; in finem. Et videbatur q; nõ. quia est officiuz voluntarium vile et onerosum. ꝛ ideo nemo compellitur inuitus ad sustinendum huiusmõi officiũ ¶. de procura. l. inuitus. et eo. ti. non iniuste. cum ibi not. que sunt vera ab initio anteq; onus procurationis suscepit. sed postq; suscepit semel maxime lit. contest. tenetur dñm defendere et causam vlterius prosequi etiam inuit⁹. ut in. c. i. ꝛ is qui et. c. si duo. et. c. licet. de procura. li. vj. facit optime clem. i. eo. ti. facit in simili. nam lz procurator qui litem est contestat⁹ teneatur appellare a diffinitiua: tñ non tenetur eam ꝓsequi. ut in dicto. c. nõ iniuste. hoc verum nisi constitutus fuerit etiaz ad appellationem prosequendũ et mandatum huiusmodi suscepit. tũc enim ad huiusmõi appellationem prosequendũ compellitur. ut le. et not. sup in conclusione. xlv. sic est in proposito. ergo. et ꝓ hac parte fuit conclusum per omnes dños.

Alias. ccclxxv.

Sequens decisio. h. d. q̃uis in cõtrahendo matrimonium carnale uel spirituale exigat speciale mãdatum. tñ sufficit vtrobiq; ad iudicia mandatũ generale. hoc dicit.

¶ Vel sic. Ad agendũ et defendendũ in causa beneficiali nõ requiritur speciale mandatũ. h. d.

Item fuit dubitatũ vtrum ad agendum ꝛ defendẽdum in causa beneficiali requiratur speciale mandatuz? nam quidam ꝓcurator habens mandatũ generale: puta in omnib⁹ et singulis causis motis et mouẽdis dño suo per quascunq; personas ꝓcessit in quadã causa beneficiali et reportauit sententiã cõtra se. dubitatur an sententia valeret? Videbat aliquibus q; nõ teneret sententia lata cum dicto ꝓcuratore quia sicut in matrimonio carnali requirit speciale mandatum nedum ad contrahendũ sed etiam ad agendum et defendendũ. ut de procur. c. accedẽs et. c. fi. eo. ti. li. vj. et ibi not. per Jo. an. et etiam in. c. qui ad agendũ. eo. ti. in glo. vltima. in nouel la. ergo et in matrimonio spirituali. quia multum sunt similia et de vno arguit⁹ ad aliud. de transla. inter corporalia. ¶ q; aũt requiratur speciale mãdatum in matrimonio spirituali cõtrahendo videtur ter. de elect. c. fi. ſ. penult. li. vj. ꝛ eo. ti. quia propter. et de preben. accedens. cum ibi not. et q; etiam ad agendum requirat speciale mandatũ facit ter. c. ꝓcurator. de elec. li. vj. Preterea sub generali clausula nõ veniũt maiora expressat. licz similia ut in. c. qui ad agendum. iũcta clem. nõ potest. eo. ti. facit decre. sedes. de ẋptis. At cause beneficiales reputant magne et periculose. et iõ in illis multa specialia statuuntur. de elect. q̃ fit. q̃uis. et. c. ut circa. li. vj. de procura. si duo. ſ. fi. de appel. oblate. in fi. et. c. ut debitus. in fi. ergo ¶ Predictis argumentis nõ obstantibus fuit decisum contrariũ. nam nõ reperitur in iure cautum q; huiusmõi cause beneficiales requirant speciale mandatũ quo ad agendum in iudicio. nec inter causas speciales requirentes speciale mandatũ. qui numerant per Jo. an. in dicto. c. qui ad agendum et in Spec. ti. de procur. ſ. i. ẋ. Item opponitur q; lz habeat generalem. iste casus nõ numeratur. ergo ꝛc. Preterea causa beneficialis causa est. et quia predict⁹ procurator fuit constitutus in omnibus et singulis causis motis et mouendis. et hec poterat comprehẽdi sub illa. ergo. de causa pos. et propri. causa beneficiali. in clem. ¶ Preterea laicus potest esse ꝓcurator in iudicio in causa beneficiali ad agendum. ut in. c. i. de procurat. lz nõ ad eligendũ. ut in. c. fi. de elect. li. vj. de quo omnia contraria loquunt ꝛ sic nõ obstant. Idem fuit postea determinatũ p oms etiam in cã matrimoniali ad agendum per eadẽ motiua. ꝛ per. c. accedens. de procura.

Alias. ccclxxvj.

Sequens decisio hoc dicit. Clementina fi. de procura. habet locum in ꝓcuratore abbatis translati ad aliud monasteriũ. et sic locum habet nõ solum in morte naturali sed etiaz in ciuili. ex identitate rationis. h. d. vsq; ad. ſ. Ex hoc insurrexit.

Item fuit dubitatũ vtruz clem. fi. de procura. haberet locuz in procuratore abbatis trãslati ad aliud monasteriũ? Et videbatur q; nõ. quia nunq; mors ciuilis equiperat morti naturali nisi in casib⁹ a iure expressis prout leg. et not. in. c. suscepti. de ẋptis. li. vj. ꝛ in. c. si episcopus a paganis. de supplen. negli. prelat. e. li. Fuit determinatũ et conclusum contrarium per oms propter identitatem rationis. tum etiam quia satis est ibidem in ter. expressum. prout ibidem tenet et dicit Benze. dicens clem. etiam locũ habere in ciuiliter mortuo puta in renunciante. deposito aut translato propter ratiões antedictas.

Alias. ccclxxvij.

Iste. ſ. hoc dicit. Processus ꝓcuratoris abbatis translati et sic reuocati. ut. s. decisi. precedeñ. validatur per ratificationem noui abbatis cũ distinctione hic posita. h. d.

De procuratoribus

Cer hoc insurrerit aliud dubiū Supposito q̄ ꝓ curatoꝛ dicti abbatis translati cuius potestas pꝛo pter translationem huiusmōi cessauit ⁊ expirauit vlterius ꝓcesserit in causa ad multos actus. quos quidem actus er oīa acta et agitata per illuꝫ ꝓ curatoꝛem nouus abbas ratificauit et rata ac gra ta habuit. fuit dubitatū vtrum per huiusmōi rati habitionem valuerit seu validat⁹ fuerit ꝓcessus habitus cum dicto ꝓcuratoꝛe post translationem dicti dñi sui abbatis. Et videbatur q̄ nō pꝛopter regulam. quod nomine meo nō est gestum ratum habere nō possum. de sent. ex. cum quis. li. vj. et de reg. iur. ratum quis. e. li. at hic ꝓcuratoꝛ non egit nomine istius sed alterius. ergo. Distingue batur aut abbas pꝛim⁹ translatus agit nomine ꝓ pꝛio. aut nomine monasterij. In p̄mo casu standū erit regule. In secūdo casu nō habet locum regu la. quia sicut vniuersalis successoꝛ succedit in iuꝛ lit̄. et causa. ut not. Inno. de ℟ptis in. c. significa uerunt. et de iudi. quia u. ita et pꝛelat⁹ qui succe dit in onere et honoꝛe. de offi. deleg. q̃m abbas de solu. si quoꝛundā. etiam si pꝛopꝛiū nomen p̄mi abbatis in ꝓcuratoꝛio et libello fuisset expꝛessuꝫ puta Johānes abbas talis monasterij adhuc suc cessoꝛ poterat litem inchoatā a predecessoꝛe suo pꝛosequi. Pꝛo quo alle. vnam singularem not. In no. in. c. gratum. de offi. deleg. et sic omnia acta habita per dictum ꝓcuratoꝛem nomine monaste rij potuit rata et grata habere per regulam rati habitionem. de reg. iur. li. vj. et per not. in. c. ex parte decani. de ℟ptis. per Inno.

Alias. cccLxxxvj.

Sequens decisio. h. d. Substituens cum clausula donec vices suas ad se durerit reuocandas hīs mandatum reuocandi si post substitutionē pꝛoce dat valet pꝛocessus. hoc dicit.

Cel sic. Substituēs cum clausula donec ꝛc̄. nō obstante q̄ substitutus acceptauerit ꝓcedere pōt et ꝓcedendo ipsum substitutū videtur reuocare. hoc dicit.

Tem si ꝓcuratoꝛ habens mandatū substi tuendi substituat et cōmittat vices suas alteri pꝛesenti ⁊ in se onus pꝛocuratiōis suscipienti cum clausula tñ donec eas ad se durerit reuocandū. si post huiusmōi substitutio nem et onerum assumptionem nō cum substituto sed cum substituente in causa pꝛocedatur: dubita tur vtrum valuerit et tenuerit huiusmōi ꝓcessus Et videbatur q̄ nō. quia ex quo alter onus pꝛocu rationis suscepit videbatur negociū inchoasse et occupasse. et sic alter substituens de illo negocio se intromittere nō potuit neq̄ debuit nisi in casi bus exceptis in. c. q̃uis. et. c. si duo. de pꝛocu. li. vj. facit. c. cum plures. in ratione sui. de offi. del. eo. li. quod dictum forte posset ꝓcedere si pꝛedi ctus substitutus post susceptionē oneris aliquez actum iudicialē in causa fecisset. sed quia hoc nō fecit nec se vnq̄ ō huiusmōi causa intromisit sed semper cōtumax fuit cum substituēte qui p̄mo oc cupauerat et ꝓcesserat in causa dixerunt ⁊ decre uerunt omnes dñi valuisse et valere ꝓcessum ha bitum cum dicto substituente. quia nō cōmisit vi ces suas in totum. tum etiā quia pꝛocedendo ta cite videt ipsum reuocasse. ar. ꝓ primo decre. q̃ uis. et. c. si delegatus. de offi. dele. li. vj. de pꝛo cura. is qui. e. li. Pꝛo secūdo facit. c. fiquem. e. li. et ti. in ratione.

Alias. cccLxxv.

Sequēs decisio. h. d. Generalis pꝛocuratoꝛ ⁊ nō specialis consequit̄ inducias ad dīm consulendū super causa de quo nō potuit verisimiliter infor mari. h. d. Cel sic. Pꝛocuratoꝛ generalis si in aliqua causa de nouo citetur potest petere induc as ad dīm consulendum. h. d.

Tem fuit dubitatū vtrum. c. dilectus. de pꝛocuratoꝛib⁹ haberet locum in pꝛocura toꝛe generaliter cōstituto ad iudicia. pu ta ad agendum et defendendū in oīb⁹ et singulis causis motis et mouēdis. et etiā vide licet an talis pꝛocuratoꝛ possit petere in curia; da re sibi inducias ad consulendū dīm in partibus. Et videbatur q̄ nō. quia ut videtur. c. dilect⁹. lo quitur in negocioꝛ gestoꝛe constituto ad negocia ⁊ nō ad iudicia. inter quos de iure magna ē diffe rentia. ut de pꝛocur. c. i. li. vj. Breuiter distingue batur. aut pꝛedictus ꝓcuratoꝛ erat sic generaliter cōstitutus anteq̄ causa ad quā nunc citatur fuerat commissa contra dīm suum aut post. Si ante: tūc omnes dñi dicebant habere locum. c. dilect⁹. pa ri ratione. pꝛo quo etiā alleg. c. exposuit. de dila. quod modicū facit ad ꝓpositū iudicio meo. si ve ro post causam commissam pꝛesertim de speciali mandato et citatio decreta fuerat constitutus sic generaliter et cum eodem ꝓcuratoꝛio ad curiam missus est citatus ad dicendū contra commissionē contra quam nihil dixit. sed vlterius ad aliquos actus pꝛocessit ⁊ tandem inducias ad consulendū dīm petijt. pꝛout hec oīa ponebantur in facto. tunc dicebant omnes dñi inducias denegandas. tum quia videbat maliciose et causa differēdi ne gocium facere. tum quia pꝛesumptio erat contra eum q̄ sufficienter per dños suos qui eum post causam cōmissam miserant instruerāt. qō si nō fe cerunt imputent sibi de iura. calum. in pertractan dis ut lit. non contest. c. i. de do. et contu. pꝛout.

Alias. ccccxiij.

Sequens decisio. h. d. Mandatū pꝛocuratoꝛis ⁊

iudicis delegati lz parificentur. tñ mandatum ꝓ curatoris de sui natura ad causas nondū exortas extenditur nisi verba pñtis temporis dūtaxat specifice apponantur. h.d.

¶Uel fic. ꝓcurator generaliť constitutus ad causas postea exortas potest et debet admitti. secus in iudice. h.d.

¶Item fuit dubitatū vtrum procurator generaliter constitut⁹ per aliquem in oīm bus et singulis causis cōtra quascūq; personas et cōrā quibuscūq; iudicib⁹ posset et debet admitti ad causas aliquas tunc nondum sed postea exortas. Et videbať aliquibus dñis ꝙ huiusmodi mandatum non extendereť ad futuras sed dūtaxat ad presentes causas tunc exortas. ratio et motiuū istorum dñorum fuit. quia mandata huiusmōi procuratoria et mandata iudicum siue rescripta sunt multū similia. ff. de iur. om. iudi. ꝛ qa sed rescripta non extenduntť ad futuras causas. ut in. c. eam te. et. c. significauit. et. c. fi. de rescript. Pro hac opinione videť facere dictum Spec. ti. de procu. ¶. i. ℞. sed pone capl'm. cuius dictum sane intellige. quia hoc operabať verbum presentis tempis. puta constituit quis ad causas seu ad causam que vertitur inter. a. et. b. sed vbi nil tale exprimitur per quod possit apparere de intentione constituentis an voluerit ipsum cōstituere ad preterita presentia et futura maxime si cōstituens est reus ne maneat indefensus fuit determinatum ꝛ conclusum contrariū per maiorē partem dñorum et per. l. fi. C. que res pig. ob. poss. et. ff. de pignō. l. et que nondū. vbi dicitur ꝙ in obligatiōe generali tam presentia q̄ futura bona comprehenduntur. indefinita enim locutio equipollet vniuersali vir. di. c. i. de priuile. quia circa. de elect. ut circa li. vj. vbi de hoc Brocardo. et sic fuit obtentum scōm Specu. ti. de procura. ¶. ij. ℞. sed quid si ꝓ curatorium ē generale. Pro hac cōclusione facit illa auctoritas. s̄. alleg. per Inno. in. c. dilecti. de excep. quia presens cōfusum presentis non tenet vsum. vbi tñ hostieñ. dicit mandatū datum alicui iudici ad citandū omnes qui se opponūt tali. sup electiōe sua uel alio facto intelligendū est de his qui se opposuerunt ante datā litterarū et nō post Cuius contrariū ibi videtur sentire Inno. nec ob stant illa iura pro contrario alleg. videlicet. l. et quia ꝛc. quia lz sint in aliquibus similia tñ non in omnib⁹. et presertim in casu nostro claudicat predicta similitudo. nam lz prohibitum sit per legez rescriptū non extendi ad futuras causas. ut in dicto. c. fi. de ℞ptis. et. c. significauit. tñ hoc nō reperitur prohibitū in procuratore: immo pmissum videlicet ꝙ possit cōstitui ad futuras causas ꝛ ad generales et speciales. ut. ff. de procur. l. i. ij. iij. et. iiij. et le. et not. in. c. nō iniuste. de procura. et per Spec. ti. de procura. ¶. i. ℞. constituitur autē procurator. Ratio diuersitatis potest assignari. qa in impetratione rescriptorū sepe circumuenit cō cedens et surrepticie ut plurimū impetrantur. ic circo adeo stricte intelliguntur. de ℞ptis. sedes ex tenore. et. c. super litteris. cū multis similib⁹. sed non sic in mandato procura. quod fit a cōstituente et nemine impetrāte. et ideo in fauorē ipsi⁹ constituentis latius est interpretandum q̄ rescriptum lz parifacentur in multis. ut de procu. c. nō potest. in cle. et in multis similibus.

Alias. ccccxiij.

Sequens decisio. h.d. morte procuratoris substitutio ex speciali mandato substituentis etiā re integra non expirat. secus si ab eo ut a dño litis facta foret. hoc dicit.

¶Uel fic. si procurator cum potestate substituendi in mortis articulo substituat generaliť in omnibus ꝛc. et moritur re integra anteq̄ substitut⁹ acceptet mandatū dicti substituti potestas non expirat. hoc dicit.

¶Item si aliquis cōstitut⁹ procurator in diuersis causis et a diuersis personis cum mandato substituēdi existens in extremis substituat vnū in omnibus predictis causis ad agendum et defendendū cum clausula Donec ꝛc. et moriatur re integra anteq̄ huiusmodi substitutus acceptet onus procurationis. fuit dubitatum et quesitū vtrum talis substitutus posset prosequi causas per dictū defunctū occupatas et inchoatas? Et causa dubitādi fuit eadem que. s̄. in prorima conclusione in pñn. ponitur videlicet quia mandata iudicis delegati ꝛ ꝓcuratoris multum sunt similia. sed si iudex delegatus cōmittet vices suas alicui cum predicta clausula et moriať re integra anteq̄ subdelegat⁹ vti ceperit iurisdictione expirat huiusmōi commissio morte delegati. ut in. c. fi delegatus. de off. dele. li. vj. ergo videtur idem in mandato procura. cum dicta clausula substituē. Sed hoc motiuo non obstañ. fuit determinatum contrariū. nam hec substitutio ē quedam cōstitutio et censetur a dño facta ministerio tñ substituentis vigore specialis mandati sibi super hoc facti. et quia dñs adhuc vixit ut poneba tur in facto. ergo acceptare et vti potuit potestate sibi nomine dñi facta. Secus vero si predictus procurator nullā habuisset substituendi potestatē a dño sed a lege puta quia post liť. per eum contest. substituisset. tunc enī ipso mortuo re integra mandatum substituti extinctū fuisset. et in hoc habet similitudinē cum iudice delegato habēte potestatem a lege subdelegādi. de offi. dele. c. q̄uis et. c. pastoralis.

Sequens decisio.h.d. Procurator qui sententiã obtinuit nõ potest prius per eum dicta etiã in suum fauorem impugnare.h.d.Vel fic.Qui ut ꝓcurator alicuius expectãtis egit potest nomine suo contra eum agere cuius fuit ꝓcurator.h.d.

Item si secundus in data ex expectatiuis in aliqua ecclesia agat ut ꝓcurator nomine primi expectantis siue precedentis ipsum in data super prebẽda per eum acceptata contra ordinaria auctẽ ꝓuisum & possessorẽ dantem de surreptione gratie primi expectantis et obtineat sententiã diffinitiuam ꝙ primo impetrante.fuit dubitatũ vtrum predictus procurator posset agere in secũda instantia contra illũ ꝙ quo sententiã obtinuit et dare eosdem obiect⁹ datos per ordinariũ in ꝑma instantia ad annullandã gratiam ipsius primi impetrãtis et acceptantis.& vi debatur prima facie quasi omnibus dñis ꝙ non. tum p regulã quod semel approbo amplius reprobare nõ possum.viij.q.ij.dilectissimi.de eta.et q̃li.accepimus. et ibi multe concor. tum etiã quia indecens est ꝙ illum nũc impugnet quẽ defendit uel defendere teneꝛ.de na.er.li.ven.c.vno. tum etiam quia fuit ꝓcurator suus in causa ipsum tangente.iccirco repelleꝛ postea ab agendo cõtra eũ quia iuri suo renunciare videꝛ.de transac. er lris ff.er qui.cau.ma.l.necnon.ſ.fi.et le.se.ff.de rei ven.l.inter officiũ. que ler inducebaꝛ ad vtranq; partem.tum etiã si sciuit in prima instantia precedẽ.se in data nullum ius hẽre et per cõsequens ius sibi cõpetere. ergo predicta sententia si etiaꝫ nõ fuisset ꝓcurator in causa sibi preiudicasset per l.sepe.ff.de re iud.er.c.q̃uis.eo.tl. Facit ꝙ hac parte.c.er ore.de his que fi.a maio.par.ca.cum iuꝛ.alle.de tacite renunciante. Quibus iurib⁹ et motiuis non obstañ. fuit determinatũ et sententiatum post publicas relationes contrariũ.quia nõ clare constabat nec constare poterat ꝙ ꝓcurator primi expectantis et in prima instãtia agentis sciuerit illum cui⁹ causam durit ius nõ habere imo ex quo ordinarius defecit in probatione obiectuũ potius debebat presumere ipsos obiectus calumniosos q̃s veros et sic ipsum bonũ ius habuisse ar.c.statuimus.de elec.li.vj. de iur.calum.c.i.& ij.ergo. Preterea in facto alieno tolerabilis ẽ ignorantia que semp presumitur maxime qñ agitur de damno vitando nisi probeꝛ scientia de re.iuꝛ. presumiꝛ.li.vj.cum concor.ibidẽ multis. at in casu nostro verisimiliꝛ potuit ius sibi competere ignorare.tum propꝛ pꝛositatem dare. tum propter calumniosos obiectus.ergo in nullo predicta sententia sibi preiudicauit. maxime quia iurauit noui ter ꝓbationes dictorum obiectuũ videlicet nullitatem gratie primi ipsius in data precedeñ.ad eiꝰ noticiaꝫ peruenisse.quod videꝛ ipsum excusare a calumnia.de except.pastoralis.de elec.c.ut circa li.vj.de iura.calum.per totũ. que oñia concederem & faterer de plano quo ad sententiã latam inter primũ ipsum in data precedentẽ et ordinarie possessorem ꝙ sibi ignorãti ius cõpetere nõ preiudicauit. sed ego dicebã ipsum ex alio capite repellendum.videlicet ꝙ eo ꝙ erat procurator suꝰ in prima instantia et iustificando tunc grãm clienti sui & impugnando materiã obiectiuam cõtra gratiam tunc datã et sic nunc gratiã quam primo approbauit nõ potuit nunc reprobare et materiaꝫ obiectiuam quam primo impugnauerant nõ poterat modo iustificare tanq; contrarius et turpitudinem suam allegãdo ar.iurium predictoꝝ. ¶ Pro contraria parte inductorũ in principio et facit .c. cum super.de concess.prebeñ. Pro hoc etiã faciunt not.in.c.inter dilectos.de fi.instru.super.ꝟ. preiudicet.per Innocen̄.et Hostien̄ et Jo.an.in c.suborta.et in.c.cũ super.de re iudi.per eosdẽ. et ar.viij.q.j.q̃periculosum.super prima glo. ad materiã pro & contra.vide Dy.super prima regula iuris in questiõe de illo qui recepit prebendaꝫ suam a quodam prelato suo cuius titulũ volebat postea impugnare. sed aliqui dñi volentes eũ excusare de officio ꝓcuratiõis antedicto et alijs supradictis per me alle. dicebãt ipsum in assumptione officij ꝓcuratiõis et alijs minime deliquisse immo reputabãt hoc sibi ad magnam prudentiã. nam si gratia acceptatio & ꝓuisio predicti eũ precedentis in data valuissent ipse ꝓcurator alꝫ in data secundus factus esset primus. ficq; multũ intererat predictã suam gratiam et oñia inde secuta iustificare et omnes obiect⁹ impugnare ut fieret primꝰ immediate post ipsum.immo scõm predictos dños ex quo videbat ipsum in data pꝛiorem prudentissime faciebat ꝙ se non opponebat sed ab impugnatione desistebat statim iuxta cõsilium doctoꝝ et presertim Jo.an.in.c. cum in multis.de rescrip.in fi.li.vi.quas excusationes reuera reputabã iuridicas et bonas si dictus procurator nõ vidisset predictos articulos obiectiuos: illosq; minime impugnasset et statim ab officio procurationis cessasset et diligenter indagasset vtrũ fuissent predicti obiectus veri & ꝓbabiles.quod tñ post primam sententiã fecit se dicto clientulo suo opponendo illosq; veros & ꝓbabiles asserendo immo eos ꝓbauit et sententiã pro se non obstañ.alle.in eis reportauit.

Sequens deci.h.d. Defensor siue ꝓcurator põt

interuenire pro reo cõtra quem inquirit de crimine ad effectũ priuationis. h. d.

Vl' sic. Cõiuncta persona debet admitti ad defensionem absentis citati per edictũ ut si per inquisitionem cc. beneficio priueꝛ et talis coniuncta persona sic ut preferꝛ admissa etiaꝫ post litem cõtest. substituere nõ potuit. h. d.

Item si cõmittaꝛ auditori q̃ inquirat contra. A. ipso vocato per edictũ in curia super certo crimine propꝛ quodq̃si reperiatur illud cõmisisse mandaꝛ priuari beneficio. fuit dubitatũ vtruꝫ defensoꝛ sine mãdato maxime cõiuncta persona posset interuenire ⁊ deberet admitti ad defensionẽ ipsi⁹ absentis. Et videbatur aliquibus q̃ nõ. quia cum defensoꝛ sine mãdato teneaꝛ cauere de iudicato soluẽdo ꝓut not. spe. ti. de defen. in prin. que cautio in casu nostro cum ipse nõ sit soluendo locũ habere non potest. i. q. i. q̃pio. de symo. c. querelam. de pac. cum pridem. cum si. immo nec cõiuncta persona in huiusmodi spiritualib⁹ causis que estimationẽ siue interesse nõ recipiunt sine mandato nõ admittiꝛ pro ut le. et not. per Inno. in decre. coꝛam. de of. de le. in prin. et de cau. poss. et ꝓpri. cum olim. circa finem. et posui. s. in cõclusione sub litteris. cclij. Preterea cum hic defensoꝛ si succũberet nõ posset condemnari. i. priuari nec executio cõtra eum fieri. ergo videꝛ nullo modo audiendus. Fuit determinatũ quasi per oñes contrariũ. Ratio. cum hic nõ agatur criminaliꝛ ad directam penã pro crimine infligendã sed potius ciuiliꝛ. in quo casu sicut ꝓcuratoꝛ posset interuenire pro actoꝛe agẽdo. ut de procur. tue. de accu. super his. et. c. veniens. et. c. inquisitioni. vbi vide de hoc Jo. an. sup gl'. ij. sic et defensoꝛ pro reo ipsum defendẽdo. quia publice vtilitatis est absentẽ a quocunq̃ defendi lij q. v. reos. ff. de procur. seruũ qnoq̃. ℣. publice et. l. nõ solum. ℣. fi. Preterea cum hic agatur de questiõe stat⁹ merito defensoꝛ admittiꝛ. de testi. cum olim. et no. Inno. in. c. causamq̃. qui fi. si. le. vbi ipse in glo. sua magna in fi. videꝛ determinare hanc questionẽ dicens in inquisitione admittẽdum defensoꝛẽ quem recitat Spe. et idem tenet in ti. de sen. ℣. i. in fi. nihil dicit uel all'. posset tñ allegari ꝓ dicta eoꝛum cõclusione. c. veritatis. de do. et contu. vbi glo. oꝛdi. super ℣. nec oñis hoc videꝛ tenere. Facit etiã pro hac opinione. c. cum i. et. a. de re iudi. et not. per Jo. an. in noul'. in. c. qualiter. ⁊ qñ. ℣. debet de accu. super. ℣. illi. vbi dicit Jo. an. post Hosti. procuratoꝛẽ admittendũ in causa inquisitionis de crimine nõ impediẽ. oꝛdinis executionem. secus vero si impediret oꝛdinis executionem post peractã penitentiã. ut in dicto. c. inquisitionis. quia sicut tũc non posset interuenire procuratoꝛ: multo minꝰ defensoꝛ. ⁊ lz non habeat locum cautio de iudicato soluẽdo in hoc casu prestabit tñ aliam videlicet ratihabitionem obligabit etiã se ad impendia litis et interesse ꝓut etiã deducit Inno. in dicto. c. causamq̃. qui fi. sint le. vbi etiam ponit moduꝫ sententiandi cõtra hunc defensoꝛem. et melius in Spe. ti. de sen. pro la. ℣. ut aũt. ℣. si aũt agit. Ad maioꝛem tñ certitudinem et validitatẽ ꝓcessus fuit concluſum q̃ auditoꝛ dictũ defensoꝛem cum dictis cautionibus ⁊ obligationib⁹ admitteret et audiret et nihilominus per audientiã semper cõtra absentem ipsum ad singulos actus citando ꝓcederet. ⁊ sic fuit obtentum ⁊ factum. ¶ Sed vtrũ predict⁹ defensoꝛ posset substituere alium loco sui in casu predicto etiam fuit dubitatũ. in quo dubio fuerũt argumẽta facta pro et cõtra. que facit et ponit Spe. ti. ô ꝓcu. ℣. i. ℣. sed nũquid defensoꝛ qui cauit cc. vbi Spec. videꝛ finaliter declinare in partẽ affirmatiuam q̃ sic etiam ante litẽ contest. cum predictus defensoꝛ post satisdationem sit factus dñs liꝫ. al leg. ff. de procu. l. ticius. tum etiã quia sententia si cõtra eum ferat est mandanda executioni in bonis suis et non dñi. per. l. plautius. ff. de procur. et. l. siquis cum procura. nomine. et dicit sic sentẽtiatum lz multi sapientes scõm ipsum direrũt cõtrarium. cuius dictum posset ꝓcedere in mere ciuilibus et causis prophanis. sec⁹ in criminalibus mixtis et beneficialibus uel alijs spiritualib⁹. Ratio. nam cum in illis nõ habeat locũ predicta cautio nõ potest fieri in bonis defensoꝛis sententie executio. ergo cessat Spe. ratio. Et ideo fuit concluſum q̃ nõ admitteretur substitutus in casu predicto.

Alias. ccccxv.

Sequens decisio hoc dicit. absolutio ab excõmunicatione nõ potest peti per nõ habentem speciale mandatum q̃uis generalis ꝓcuratoꝛ uel cõiuncta persona possit petere excõmunicationis sentẽtiam pronũciari nullam. h. d. ¶ Vel sic. ꝓcuratoꝛ decani et capituli⁹ ꝓ se et omnib⁹ clericis ecclesie nõ potest absolutionem singuloꝝ de eccl'ia petere. h. d. cum. ℣. sequenti.

Item si decanus canonici et capituluꝫ alicuius ecclesie collegiate pro se omnibus beneficiatis eiusdẽ ecclesie constituãt ꝓ curatoꝛem contra eoꝝ episcopũ super indebita et excessiua exactione charitatiui subsidij ad agendũ et defendendũ cc. et presertim ad petendum absolutionẽ ab excõmunicatiõis sentẽtia tam simpliciter q̃ ad cautelã. dubitabaꝫ vtrũ predict⁹ ꝓcuratoꝛ posset agẽ ⁊ defendere ⁊ absolutionem petẽ predictã presertim ad cautelã nomine predicꝝ bñficiatoꝝ singulariꝫ ⁊ specialiꝫ in lr̃a

ercõicationis episcopi nominatoꝝ. Et fuit breuiꝫ conclusum per oñs q nõ. nam lz prelatus posset agere et defendere et procuratorẽ constituere ꝓ membris et subditis suis. ut le. et not. in. c. cũ de putati. de iudi. et in. c. olim. de resti. spo. per Inno. et in clem. i. de ſpr. facit text. in. c. andiꝫ. de prescrip. tum etiã quia de predictis beneficiatis nõ constitit q essent subditi dictoꝝ canonicoꝝ et capituli. ergo ꝛc. Preterea lz canonicus nõ ercõicatus possit ꝓ canonico suo petere beneficiũ ab solutionis ab ercõicationis sentẽtia etiã fine mãdato ꝓut deducit Inno. in. c. romana. de sen. ex. li. vj. tñ quia isti beneficiati non sunt de collegio uel capitulo nec cõfratres: predicta no. Inno. nõ vendicant sibi locũ que forte nõ ꝓcederent in absolutione petenda ad cautelã que est valde extraordinaria et multũ preiudicialis. quia in ea nõ recipitur iuramentũ nec cautio prestatur nec satisfactio impendiꝫ. et ideo cum maiori difficultate datur ꝯ simpler absolutio prout le. et no. in. c. solet et in. c. venerabilibus. de sent. ex. li. vj.

Alias. cccclxxxij.

Sequens decisio. b. d. Si clericus cõtra laicuz intentauit crimẽ sacrilegij criminaliꝫ ꝛ admissus laicus per ꝓcuratorẽ vsq ad conclusionẽ nõ potest opponi q nõ debet admitti ꝓcurator.

Item si clericus cõtra laicũ intentauit crimen sacrilegij criminaliꝫ et cũ admissus fuerit laicus per ꝓcuratorem ad causam vsq ad cõclusionem inclusiue venitq sententia absolutoria ferenda ꝓ laico. non potest ad impediendũ sententiaz uel ꝓcessum procuratoris annullandũ opponi cõtra ꝓcuratorem ex eo q nõ possit ꝓcurator in causa hmõi admitti. ꝓmo q nõ ad impediendũ sententiã propter. l. ꝯuis indubitati. C. ad. l. iuli. de adult. vbi dicit q sentẽtia absolutoria potest ferri in crimine ꝓ absente ꝛ contra pñtem. ergo et in personã procuratoris fortiori ratiõe. facit ꝓ hoc. quia cõis opinio habet q in causis in quibus potest sentẽtia ferri cõtra absentem põt procurator admitti per. l. seruũ quoq ſ. publice. ff. de procuꝝ. ergo idem si ꝓ absente. qz iura sunt magis extensiua in fauorẽ absentium ꝯ in eoꝝ lesionem. ut. l. absenti. ff. de penis. Preterea qz cessat ratio quare ꝓcurator nõ potest in criminalibꝰ interuenire. ut. l. penul. ſ. ad crimen ff. de publicis iudi. videlicet q sentẽtia esset de lusoria quia nõ posset absens puniri ꝛc. que ratio hic cessat. Hanc conclusionẽ tenet Ja. de Are. in l. ꝯuis indubitati. C. ad. l. iuꝝ. de adult. et ꝓ hoc nõ ob. quod ibi not. ꝓ Accur. et Cy. post eũ vide licet q ista exceptio opponi põt in qualibet parte litis. quod cõfirmat Jo. an. de iudi. c. j. li. vj. in nouꝝ. quia istud intelligit verũ regulariter fallit in casu vbi iam esset in cã conclusum et sentẽtia absolutoria ferenda ꝓ absente. Jo. de lig. respõdit ad rõnes Ac. Fran. et Old. in. c. licet. de accusa. Secũdo dixi q dicta oppositio precedentem processum nõ annullat. ꝛ sic in gl. l. ꝯuis alle. ꝛ Ber. et Jo. mo. Archi. et Jo. an. in dicto. c. j. de iudi. li. vj. que habet q exceptio ista ẽ dilatoria. ꝛ ita determinat Jo. an. ibidem in nouel. ¶ Itẽ dicta conclusio probaꝫ. quia nõ omne crimen sacrilegij requirit penã maiorem. ꝛ tñ in his solis criminibus dictam penã maiorem requirenõ habet locũ prohibitio. ſ. ad crimen. scõm communẽ glos. et doc. opinionẽ. l. seruũ quoq. ſ. publice. ſ. ad crimen. ꝛ. l. i. scõm Jo. an. ff. qñ cause appellationũ per aliũ exerceri possunt. et per Bar. et Cy. C. de accu. l. reos. et. C. de iniuꝝ. l. fi. lz Jo. mo. de penis. ꝛ Jo. anto. predictꝰ in dictis. l. Bar. in dicto ſ. ad crimen. vbi plenissime per eũ de iure videtur contrariũ esse verius. maxime per. l. fi. C. ỏ in iur. cõiuncta. l. fi. ff. eo. ti. ꝛ per. ſ. ad crimen. que loquiꝫ indeterminate et. ſ. sed et ea recipiendo verbũ inclusiue ne ibi frustra idem verbũ ponaꝫ. dñs Jo. de lign. ỵ. supra dicit melius fore dicendum et decidendũ q si ex parte accusati interueniat ꝓcurator q nõ valet processus. sed ex parte accusatoris tunc valet ut bñ videt probare. l. fi. ſ. de iniu. quia dicit nedũ illustres priuilegiatos ut in causis iniuriarũ per ꝓcuratorẽ se defendãt. sed vltra dicit q nullus aliꝰ põt se defendere in causis hmõi per ꝓcuratorem seu admitti. debet enim hoc restringi ad vnicã causam. l. vnica. C. ỏ famo. hoc esset diuinare. ꝛ si vis scire qualẽ solutionem colligit Guil. de cuno. ad illam. l. ꝛ qualiter pulchre soluaꝫ dicta. l. qui publice. vide Bar. in dicto. ſ. ad crimen. ad. l. absentẽ. respõdit dñs Jo. et Inno. q ista lex loquiꝫ de procuratore qñ est notũ iudici videlicet in delicto cõtumacie: ut ibi patet. ꝛ in tali cessat intentio legis. l. absentẽ et habet locũ. l. ꝯuis. ff. ad. l. iuꝝ. de adult. et iste est vnus casus in quo puniꝫ absens. l. i. ff. si quis iuꝝ. di. nõ ob. nam ut loquiꝫ de pena delicti iudici ignoti quod notũ fieri nõ potest nisi parte presente. Tertius aũt casus in qbus damnaꝫ absens vide per Bar. in. d. ſ. ad crimẽ. et premissa intelige in casu in quo pena est corporis uꝝ psone infligenda. aꝰs secus scõm predicta. quia tũc iuris ratio cessaret. In cõtraria opinione cõiores sunt videlicet Ja. de Are. Guil. de cu. et Ja. de But. ió securior. Per premissa põt videri quid si sentẽtia ferenda esset cõdemnatoria distinguẽdo scõm gl. et doc. ut ſ. dictum est.

Alias. cccclij.

Sequẽs decisio. b. d. Dñs tacite uel expresse põt factum sui ꝓcuratoris ratificare et idem poterit

procurator dñs litis effectus. procur tñ cum potestate substituendi cõstitutus substituendo simpliciter nõ ratificat nisi expresse antea gesta per suũ substitutum. h.d.

Tez fuit dubitatũ vtrũ procurator ad causaz habens mandatũ a dño substituendi sciens Ticiũ ab eo nõ expresse substitutũ agere et prosequi cãm tancz suum substitutum et postea substituendo eum ad eandẽ cãm vlterius ꝓsequendũ videaꝫ omia acta antea per ipsum habita et actitata reuocasse. Et videbaꝫ aliquibus qꝫ fic. per. l. sepe. ff. de re. iudic. et. c. quis. eo. ti. in simili. et per no. Inno. in. c. ex parte decani. de rescrip. et. c. in presentia. de ꝓcu. que oia loquunt in ratificatione dñi principalis tacita uel expressa ergo idem in ꝓcuratore qui loco dñi habet. de ꝓcu. c. i. et. c. fi. li. vi. Qõ omes dñi dicebant procedere et veritatẽ cõtinere in ꝓcuratore iur videlz qui est factus dñs litis. qui sicut dñs posset ratificare tacite et expresse gesta et acta per falsum ꝓcuratorẽ nomine tñ suo. ita et hic ꝓcurator qui nedum loco dñi sed verus dñs litis post li. cõte. efficitur. Vnde est qꝫ sine speciali mãdato dñi substituere põt. Item alius cõstitutus a dño nõ posz ut in. d. c. i. li. vi. in hoc vero cõstituto et vero domino habẽte speciale mandatũ substituendi. dixerunt dñi posse ꝓcedere et per eum fieri ratificationẽ expressam propt mandatũ substituẽdi z clausulas alias generales in ꝓcuratorio põt cõsuetas sed tacitam nõ nisi post li. contest. per eum ar. regule iur. ratihabit. li. vi. oia. n. que per dictum procuratorẽ fiunt expresse et in mãdato suo continent a dño facta censent nõ sic in tacita que nõ habet in mandatis. et sic scõm omnes dños predicta ratificatio expressa censet facta a dño ac si ipsũ substituisset. nam ois per ꝓcuratorem substitutus censet a dño cõstitutus. iuxta not. in. c. is qui. z. c. si duo. de procu. li. vi.

alias. cccclilj.

Sequens decisio. h.d. dñs ratificat gesta seu facta falsi procuratoris si eis vtitur sed tucius est si expresse ratificet. h.d.

Tem propt predictã conclusionẽ ego postea formauerã aliud dubiũ videlz si Ticius asserens se procuratorẽ Say. nomine ipsius et ipso presente et tacente a quadã diffinitiua snia contra ipsum Sayũ lata appellet et iudex deferat. vtrũ valeat hmõi appellatio in tm qꝫ per eum suspensa sit illius snie executio. et breuiter propt not. per Inno. in. d. c. ex parte decani. et. c. in presentia. de ſ̃p. ſ̃. in conclusione proxima all. fuit cõclusum per omnes dños dictã appellationẽ valuisse et suspendisse executionem snie. maxime qz Sayus predictã causam appellationis postea met est prosecutus et eã alteri auditori cõmitti obtinuit. per que satis de ratihabitione cõstitit que retro trahitur et mandato cõparatur. de seu. ex. cum quis. de reg. iu. ratihabitio li. vi. Vbi tñ videbaꝫ qꝫ ad tollendũ omne dubium et ne postea fieret super hoc disputatio in cancellaria. et ne posset impediri executio per tertiam sniam qꝫ dictus Sayus principalis expresse dictũ actum gestum per Ticiũ falsum ꝓcuratorez suum expresse ratificet qõ et factum est cozaz me qui habui causaz.

alias. cccclilij.

Sequens decisio. h.d. procuratoriũ cõcernẽs certas personas ad alias nõ extendiť nisi clausule generales subsistant. et ideo veniẽs ad cãm pro suo interesse habet dñm pricipalẽ ad cãm vocare seu facere vocari. h.d.

Tem si causa cõmittatur inter. A. et. B. z C. reum et possessorez in curia presen. et seruatis seruandis citra tñ cõclusionez. C de curia recedat et certum procuratorẽ ad agendum et defendendũ. tẽ. in dicta causa cõstituat et post hoc. D. supueniẽs pro suo interesse petat ꝓcedi ad vlteriora in causa ad faciendum fidem de suo interesse ꝓducit stati omnia iura sua z facit citari procuratorẽ dicti. C. ad dicendũ cõtra qui excipiendo proposuit se nõ habere mandatũ contra D. sed contra. A. et. B. Ex hoc themate insurgũt tria dubia. Primũ vtrum in vim prime cõmissiõis obtente per. A. et. B. contra. C. possit procedi. cũ D. nouiter supueniente contra. C. et si dicaꝫ qꝫ fic vtrum oẽs termini de stilo pallacij seruari consueti sint seruandi uel reiterandi inter dictum. C. et. D. uel sit admittendus dũtaxat in statu in quo cãm inuenit. Tertiũ vtrum procurator dicti. C. bene excipiat ita qꝫ sit idez. C. de nouo citandus ad banc causam pendentez inter ipsum. D. et. C. Ad primũ dicebant aliqui dñi et maior pars qꝫ attento qꝫ esset causa in curia semel cõmissa inter dcõs primos tres. et super vno et eodẽ beneficio que cõmissiones cões sunt oibus volentibus venir ad causam. iuꝫ not. Inno. in. c. ex conquestione. de resti. spo. in vim prime cõmissionis possit ꝓcedi etiam inter istum. D. et. C. supuenientem pro suo interesse. pro quo all. vna no. Innoc. pulcherria. in c. veniens. el. i. de spon. quam not. Inno. ego credebã veram et posse intelligi in illo supueniente de nouo ad causam nõ cõtra primũ reum et posse sozem sed contra actorẽ uel pro actore illis assistendo nõ agendo contra quẽ intellectũ siue opimeã fuerunt all. due decre. in contrarium videlz veniens. de testi. et. c. cum sup. de re. iudic. facit cle. constitutionẽ. de elec. et not. in decre. dispendia. ſ. reus quoqz. de ſ̃p. li. vi. quas decret. ego

e. i.

de hijs q̃ vi metus ue cā fiūt

de hijs q vi metus uc cā fiūt de restituēd in integrum

ſiduccbam pro me et not.in.c.p.et.g. et.c.cum olim.de offi.dele.ꝛ predicto.ſ.reus. qui loquīt in perſonalibus ꝛ nō realibus actionibus ꝛ loquū tur in reo et nō in actore.Et ideo fuit cōcluſum ꝛ conſultum per oēs tucius eſſe nouam cōmiſſiōz cum prāre citandi dictū.C.reum per dictū.D.ob tinere.quia dñi nō reputabant mandatū procura toris.C.contra.A.ꝛ.B.ſufficiens contra.D.ꝛ ſic ceſſat tertiū dubium.ꝛ etiam ſcōm q̃ tunc expedi etur cauſa inter.A.et.B.et.C. et.D.poterit pro ſuo intereſſe a ſnīa diffinitiua ſi feratur pro.A.et B.appellare et cām appellationis ꝓſequi contra A.et.B.iurta.c.cum ſup.et ea que ibi no.per Jn no.ſuperius all'.ſed ſi ſic cōtingeret pulcherrimū dubium reſtaret de mō procedendi et ſententian di contra dictos.A.ꝛ.B.ſi dictū.D.ad ſe proba ret beneficium de quo agit pertinere. ſed ſuppo fito q̃ in vim prime cōmiſſionis et cum procur.C uel per audientiam contra eum poſſet et deberet procedi ad inſtantiā illius quō et qualiter ſit pro cedendū videlz.vtrum incipiendus ſit proceſſus a capite.uel ille.D.ſit admittendus in eo ſtatu in quo cām inuenit.in quo dñi erant varij. aliqui re nentes primū aliqui ſecundum. Primi vero aſſe rentes de nouo inchoandū proceſſum. Jouebā tur.q̃ mutatis perſonis.ꝛc̄.c. cum in tua.et.c.ve niens.de teſti.nouis enim morbis.ꝛc̄.de iur.ca. ceterum.tum etiā forte propt̄ obiectus dādos p dictum.C.reum et poſſeſſorem cōtra dictū.D.ſu peruenientē de nouo a quibus totaliter exclude retur ſi terminus ad ponendū ꝛ articulanduz non daretur.et propter hoc fuit determinatū et cōclu ſum per omnes q̃ aſſignaret vtriq̃ parti termin? cōpetens ad ponendū et articulandū et dicendum contra producta.Et q̃q̃ opi.iſtoꝝ dñoꝝ ſit equa: tū ego credo ſecundam opi.magis iuridicam per iura antiqua ꝛ noua videlz.d.c.veniēs.de teſt.ut lit.pen.c.ſi hij contra quos.et cle.i.eo.ti.cū ibi not.et per Jnno.in.c.quia.U.de iudi.et in.c.di lecti.de excep.

De hijs que vi metus ue cā fiunt.Rica.

alias.clvij.

Sequens deciſio. h.d.in libello in interdicto vñ vi nō tenetur libellans ſtatim ſpecificare res vio lenter ablatas.h.d.Vel ſic ſpoliatus nō expedit: q̃ ablata ſibi ſtatim in libello ſpecificet quia pro bata violentia ſtabitur eius iuramento de rebus ablatis et valore earum.h.d.

Tez libellans in interdicto vnde vi ꝛ pe tens bona mobilia et immobilia ſibi per violentiaz ablata reſtitui.nō tenetur ille ſtatim ante lit. conteſ.ſpecificare dūmodo dedu cat violentiam.q̃ probata ſufficit res ablatas ꝓ bare per iuramentū.qō me.cau.c.ſi.ar.no.ō pre dictis in.c.cum dilectus.de ordi.cog.et de reſti. ſpo.grauis.et.c.cum ad ſedem.ꝛ ibi no.p Jnno. alias.ccxcix.

Sequens deciſio.h.d.in delatione iuramenti ſe cundū formā.c.ſuper eo.q̃ metus cauſa nō eſt ne ceſſaria partis citatio.h.d.

Tem lz quo ad taxationē rerum ablatarū per iudicem faciendā pars contra quam ipſa taxatio debet fieri ſit citāda.tñ quo ad deferendum iuramentū iurta formam c.ſuper eo.qō me.cau.et.l.ſi quando.C.vnde vi Domini dixerunt partis vocationem nō eſſe nece ſſariam.licet tucius ſit q̃ fiat.Nam exquo iuramē tum predictum eſt neceſſariū et de neceſſitate iu ris deferendū in odiuz violenti uel doloſi.ut no. in dictis iuri.partis nō intereſt ſiue vocetur: ſiue nō.pro hoc all'.l.quēadmodū.ff.de iureiur. ꝓ ca ſu.ſecus de iuramento in litez uel deciſorio acto ri deferendum uel reo.iurta formā.c.fi.de iureiu ran.tunc enim requiritur partis vocatio q̃ illoꝝ intereſt et dicere poterit quelibet pars ſibi forē deferendum.et quia etiam vna pars poterit alte ri referre ut ibi.

De reſti.in integrū.Rica.

Alias.lj.

Sequēs deciſio.h.d. aduerſus tres ſentētias cō formes nō eſt reſtitutio cōcedenda niſi iuduci pri us conſtiterit de iniuſticia earundem.h.d.

Ecunda cōcluſio q̃ aduerſus tres diffini tiuas ſnīas cōformes nō eſt danda reſtitu tio in integrū.niſi prius cōſtet auditori ō iniuſticia ſnīarum uel aliqua earundē. q̃ alias nō cenſetur leſio ſine qua nō datur reſtitutio ymo anteq̃ audiatur volens intentare iudiciū re ſtitutorium aduerſus tres ſnīas. ſiue interlocuto rias ſiue diffinitiuas.primo opus eſt q̃ ſummarie de noua cauſa doceat propter quaz ſit veriſimile ipſum forē leſum.ut.ff.de mino.l.minor cum ſua glo.not.pro hac cōcluſione per Jnn.in.c.audit. et.c.tum ex litteris.de reſti.in integ.

Alias.clxv.

Sequens deciſio.h.d.quo ad petendum reſtitutl onem in integruz aduerſus tres ſententias ꝛ pro bationes omiſſas quadrienniū a die vltime ſentē tie computatur.h.d.

Tez latis tribus diffinitiuis ſententijs ſi petitur reſtitutio in integrū aduerſus eaſ et ad probationes etiam in prima inſtan tia omiſſas computabitur quadrienniū da tum ad reſtitutionem petendam a die ſnie vltime

et nō prime nec a tēpore per ēptorij ad probandum assignati in prima instantia quia nec per lapsum hmōi peremptorij erat cōpleta lesio in ꝓbando .nam in secunda et etiā in tertia instantia non proposita proponā et nō probata probabo.per.l per hanc.C.de temp.app.de fi.instru.cum Joh. per primā etiam sniaz nō est effectualiter pars lesa dūmō ab ea fuerit appellatum que appellatio omnē ipsius effectum suspendit.de iureiu.venientes.ergo et lesionē si qua fuerit.vltima enim sententia que finem liti imponit est que ledit et succedit loco prime.ergo ab illo tēpore incipit currere primo quadriennīū datum ad restitutionē petendam.non ob.dictum Inno.et Hosti.in.c.cozā de resti.in inte.et ar.in.c.ij.eo.ti.Jo.an.z Pau. in cle.vnica.qui omnes dicunt et tenent ꝙ non a die sniē late sed a fine termini peremptorij cōputabitur dictū quadriennium qñ petitur restitutio aduersus ꝓbationes omissas qz dictum Innoc.et alioz intelligitur de snia interlocutoria sup assignatione dicti termini pemptorij prolata ut notat Pau.in.d.cle.sed nō loquitur de diffinitiua snia postea secuta per quā effectualiter fuisset inducta lesio si nō fuisset appellatione suspensa. sed quia fuit ab eo appellatum status eius illesus et integer debeat remanere medio tēpore.ut in.l.vna. ſ.integer.ff.nil innoua.app.pen.z.ff. de penis. l.ij.ſ.i.ar.no.in.c.pastoralis. de app. Preterea scōm Inno.et alios doc.dicta opi.cessat qñ petitur restitutio nedum aduersus lapsuz termini sed etiam aduersus sniam postea subsecutā sic z in ꝓposito.ergo. Et si vtiqz quis vellet predictā opi. predictoz doc.sustinere oporteret eum facere ꝙ per lapsum peremptoř.vltime instantie qñ nil aliud pars posset producere tunc primo esset lesio z inciperet currere quadriennīū si nulla sequeretur snia. Si vero sequereť snia illa est que ledit ut supra dixi.qz usqz ad cōclusionem in causa et etiam post scōm equitatē rote etiam in causa propbana possunt instra et littere produci nō ob.lapsu termini ad producendū omnia prefixi.ergo nec per lapsum termini.nec per cōclusionē sed sniam completa est lesio ab illo igiť tempore cōputabiť quadriennīū restitutionis in integrū.Consilium tñ dictoz dñoz est sanum et tutū ꝙ nedū aduersus ꝓbationes omissas sed etiā aduersus snias petatur restitutio z tunc cessat omnis dubitatio.

alias.ix.

Sequens decisio.h.d.in petitione restitutiōis in integrum propter lapsum fatalium non est necessaria litis contestatio.h.d.

Tem si petatur restitutio in integrū propter lapsum fataliū nō est necessaria litis cōtestatio.Ratio qz non principaliter sed incidenter petitur.de offi.iudi.c.ij.hoc no. Inn. in.c.suscitatis.de resti.in integ.Sed quid si aliaſ super restitutione officium iudicis principaliť intenteť videtur casus ꝙ sit lit.cōtest.necessaria.in d.c.ij.Fallit scōm Ber.ibidem in autē.si omnes C.si minoz se abstinet.videlz si minoz petat se solum restitui aduersus factū suum et contra personam incertam.de qua materia satis diffuse ptractat Ly.et Butri.qui ponūt pro regula in oñi officio nō requiri lit.contest. nisi minoz petat aduersus certam personā se restitui ut aliquid sibi deť uel fiat. ideo si expulsus de societate petit se reduci nō requiritur li.contest.scōm Jač.de Butri. Odofre.in tract.suo de offi.iudi.tenet cuz Ber. Spe.ti.de resti.in inte.ſ.ij.in fi.distinguit cū cōtra certam personā agitur. Aut sit absens per cōtumaciam et tunc nō requiritur li.cōtest.per.l.in cause.ſ.in causa cognita.ff.de mino.per.d.autē. si omnes. Aut nulla partiū est absens per cōtumaciam et tunc est necessaria ll.contest.in.d.c.ij.de offi.iudi.all'.audiui semel in Bononia per dñum Richardū de salicero marimū legistam in materia predicta distingui sic. Aut implozatur officium iudicis dūtaxat rescindens etiā principaliter. ut qz petitur snia contra minorē indefensum uel contra maiorē absentem lata rescindi.ut de procur.que relam.de re.iudi.cum Bertoldus.de maio.z ob. inter quatuoz de consti.ecclesia sancte Marie. z tunc non est necessaria lit.cōtest. Aut implozatur principaliter officium iudicis nedum rescindens sed rescisozium.utputa qz nedum petitur rescindi sententia sed etiam adiudicari tunc est necessaria lit.contesta.et sic intellerit secundā partem.c.ij. de offi.iudi.pro qua distinctione faciūt no.in simili per Inno.in.c.ex litteris.super.ꝺ.presentibus de resti.in integ.cč.

¶Additio in causa romane reductionis ad arbitriū boni viri que coram me pendebat. Fuit inter dños meos dubitatū an lis esset cōtestanda ita ꝙ ea omissa sententia iudicis reducēris sit nulla. circa quod consilia dñoz fuerunt varia et diuersa Nam quidam dixerunt ꝙ cum officium iudicis in dicta causa principaliter implozetur ꝙ lis omnino erit contestanda.ut in.c.fi.de offi.iudi. ¶Alij dixerunt contrarium scilicet ꝙ non principaliter sed incidenter fuit iudicis officium implozatum. ideo contestatio nō erat necessaria. ut in dicto.c. fi.et in hac opinione ego fui.Nam officium iudicis tunc dicitur incidenter implozari quando petitur aliquid non propter se sed propter aliud.ut quando lite pendente illud impozatur.vel si petitur propter se tamen ratione rei postea habende petitur.ex qua petitione petens nihil consequiť. nec sibi aliquid iuris acquirit in re. ita notabiliť

dicit Inno. in dicto. c. fi. sed in casu executores testamenti se sentientes grauatos de parua quantitate extimationis rei pro executione testamenti: iudicis officiū implorarunt ut extimatio dicte rei per arbitrum seu arbitratorem ad iustum preciuz reduceretur et ita reductum fuit ex qua reductione nihil noui iuris consecuti sunt executores. igitur incidenter fuit dictum officium imploratum ⁊ sic contestatio non fuit necessaria ⁊ posito sine preiudicio qd̄ fuisset principaliter imploratum considerato ꝙ petens nil sibi dari vel fieri petit. sed solum ut remoueatur obstaculum sine cuius remotione sibi contra absentem per missionem in possessionem ex primo et secundo decreto consuli. non potest. adhuc dico ꝙ non est necessaria litis contesta. ita tenet Pe. Cy. Butri. et Bar. in autē. si omnes hic allegata. Et ideo si lata sententia contra ecclesiam ul' minorem nondum executioni mandata aduersus quam tanq̄ lesa et lesus peteret se restitui quia eis non posset contra actorem absentē consuli per missionem in possessionem bonorū ipsius actoris certe in dicta causa procederetur lite non contesta. ut. l. in causa. §. causa cognita. ff. de mino. et per docto. in dicta auten. si omnes. et in autē. qui semel. C. qūo ⁊ quando. ꝑ Spe. ti. de resti. in integ. §. i. ꝟ. fi. et per Io. an. in dicto. c. fi. cum ergo dictis executoribus contra dictam dominam agentem et absentem consuli non potuisset per missionem in possessionem cum tantum peterent sententiam arbitratoris reduci ad equitatem et iusticiam precij. merito contestatio non fuit necessaria et sine ea potuit ad sententiam procedi. et ita puto de iure salua sententia meliori. dominus aūt Bal. in dicta auten. si omnes. in quarta qōe dicit ꝙ petita restitutione in integrum si aduersarius non comparet proceditur ad diffinitiuā sententiam. sed si comparet semper est necessaria contestatio. Ego credo ꝙ aut aduersarius comparet et clarum est ꝙ contestatio requiritur. aut nō comparet et tunc si potest aliter consuli minori q̄ per diffinitiuaz. et tunc lite non contestata non ꝓceditur. sed si aliter consuli non potest ut in casu d. auten. uel quando minor petit restitutionem aduersus sententiam nondum executioni mandatam tunc semper lite non contestata proceditur quod bene not. Et adde pulchram limitationem Bald. que habetur in repertorio in verbo restitutio. §. v. nec distinguit ipse an petatur aliquid dari uel fieri. pro hac opi. Spe. facit glo. in. c. per venerabilem. qui fil'. sint legit. et. l. fi. §. illud. C. de tempo. appe. vbi in causa appellationis similis distinctio fit an pars sit presens uel absens sed delato sue reuerentie ipse videtur minus bene intelligere hec verba an partes sint presentes uel nō quia nemini dubium est ꝙ in causa appellationis citari debeant absentes qui si non venerint sunt contumaces et procedetur ad diffinitiuam contra eos. lite non contestata. etiam si aliquid petatur dare uel fieri a parte in negocio principali. licet in appellatione petatur solum pronunciari sententiam iniquam et bene appellatuz. ut. l. eos. C. de app. et si compareant tunc presentes dicuntur. ut in dicta auten. si omnes. et tunc litem contestantur taz in causa appellationis q̄ restitutionis. sed hoc est plus ꝙ eis non comparentibus in causa appellationis proceditur ad diffinitiuam etiam si aliquid petatur dari uel fieri a parte sed in causa principali si petatur aliquid dari uel fieri ad diffinitiuā non proceditur lite non contestata. sed ad alia iuris remedia. et isto respectu est speciale in causa appellationis. sed vbi non petitur aliquid dari ul' fieri tunc ad dissinitiuam proceditur absq̄ litis cōtestatione quia per alia iuris remedia actori non prouidetur. Et de hoc est casus in dicta auten. si omnes. et hec vbi restitutio petitur per viam p̄ncipalis petitionis. sed vbi peteretur incidenter super occursis in iudicio non est dubium ꝙ litis cōtestatio non est necessaria quia super ea nō proceditur ordinarie. et debet expediri ita ꝙ principalis causa terminetur infra sua tempora ut cum petitur restitutio aduersus lapsum termini secundū Bart. de saliceto in dicta autē. si omnes. pro quo decisi. liiij.

Alias. xliiij.

Sequens decisio hoc dicit. In causa restitutionis ad appellandum non est litis contestatio necessaria. hoc dicit.

Item ꝙ in restitutione concedenda ad appellandum nō est necessaria litis contest. quia in hijs et alijs preambulis sicut in probando infamiam contra illum contra quem concedenda est citatio personalis uel faciēda est inquisitio non est seruandus iuris ordo. ar. eorum que leg. et not. in. c. qualiter et quando. et c. cum oporteat. et. c. inquisic̄. de accusa.

alias. lxxxvij.

Sequēs decisio. h. d. petenti se restitui ad appellandum nisi aliqualiter de suo interesse doceat nō sufficit impedimenta probari. h. d.

Uel sic. petens se restitui ad appellandum debet docere aliquid de suo iure vltra probationem impedimentorum. h. d.

Item nō sufficit petere restitutionē ad appellandum a sententia diffinitiua que alias transiuit in rem iudicatam etiam vigore specialis cōmissionis in qua allegabat impedimenta illa duntaxat probare nisi aliqualiter doceat de suo interesse ⁊ lesione. qz posset esse ꝙ nul-

lum ius in beneficio haberet sed ut fructus perci peret causa prorogandi negociū vellet appellare frustratorie et sic non esset audiend̄. ij. q. vi. nō so let. de elec. cum inter. et. c. statuimus. li. vi. de ac cu. super hijs. et ibi per Inno. de appel. quorum interest. facit etiam ad hoc not. per Inno. in. c. co ram. in fi. et. c. tum ex lr̄is. de resti. in integ.

alias. cccclxi.

Sequens decisio. h. d. petens restitutionem in in tegrum aduersus tres sententias latas pro posse ssore nō tenetur cauere scd̄m formam. c. suscitata. de resti. in integ.

Item fuit dubitatum vtruz cautio de qua loquitur. c. suscitata. de resti. in integ. ha beat locum quando petunt̄ expense litis in quibus fuit cōdemnatus petens restitu tionem aduersus tres sententias absolutorias ꝑ possessore latas et nulla alia executio petitur. Et videbatur ꝙ sic. quia petens executionem alicui⁹ sententie contra quam petitur restitutio in inte grum tenet̄ cauere idonee hmōi restitutionez pe tenti ante executionem sententie de vniuersis re stituend̄ que percepit occasione huiusmodi sentē tie. at in casu proposito predictas expensas perci peret ratione sententiarū pro ipso latarum ergo. fuit determinatum contrarium per omnes dn̄os. tum etiam quia predicta cautio habet locū in sen tentia adiudicatoria lata pro agente super aliqua re quam non ipse sed aduersarius ante possedit ⁊ tempore executionis possidet. si igitur debet pos sessionem dimittere dignum et iustum est ut sibi caueatur in casum et euentum quo restituatur ad uersus sententiam ꝙ ille nouus possessor restitu at vniuersa. secus vero vbi lata est sententia abso lutoria pro possessore qui semper possedit rem de qua agitur et cuius possessione et cōmodo possessi onis etiam li. penden. priuari non debuit. ut in. c. i. et. ij. ut li. pen. ergo. Preterea predicte cautio nes non habent locum nisi quando petens execu tionem est suspectus de dilapidatione uel de pau pertate ita ꝙ si ponentur in possessionem et alter obtineret restitutionem nō haberet facultatez re stituendi percepta et forte per ipsum consumpta. Secus vero vbi esset soluendo et cessaret predi cta suspitio scd̄m Inno. que quidem suspitiones nec fuerunt allegate nec proposite in casu nostro ergo. Preterea dixerunt dn̄i sub dubio tamen ꝙ predicta cautio deberet peti recipi et prestari co ram executore sententiarum et nō coram auditor̄ dato in causa restitutionis qui non habet exequi sententiam sed dumtaxat cognoscere vtrum resti tutio sit danda aduersus eam. quod crederem ve rum in voluntaria cautione. secus in necessaria ꝑ quā impediretur processus suie tunc enim de isto preambulo posset cognoscere. per. l. oratio. ff. de spon. et. c. preterea. et. c. ex litteris. de offi. dele.

alias. cxci.

Sequens decisio. h. d. per lit. contest. in causa re stitutionis in integruz principaliter intentata pre clusa est via cognitionis preambule. h. d.

Item ꝙ per lit. contest. factaz in causa re stitutionis in integrum principaliter intē tate preclusa est via cognitionis pream bule de lesione seu iniusticia sententiarū aduersus quas petitur restitutio. de qua loquitur Inno. in. c. tum ex litteris. et. c. audit̄. de resti. in integ. quia illa est quedam dilatio que cessat post li. contest. de re iudi. inter monasterium.

De alienatione iudicij mutandi causa facta. Rica.

alias. clxxvij.

Sequēs decisio. h. d. Cessio actionis mote per pa trem in filium clericum emancipatum contra lay cum valet. h. d.

Item ꝙ cessio facta per patrem in fili um clericum emancipatum contra lay cum valet ⁊ tenet quia si non deberet valere hoc esset vno de tribus modis aut quia in patria potestate constitut⁹ et sic videretur donare sibi ipsi quod est absurdū ff. de contrahen. empt. l. ij. et quia tunc non esset differentia inter donantem, et recipientem. de iu. patro. per vestras. de insti. c. fi. que ratio cessat ꝑ emancipationem. aut quia in clericum tanq̄z in po tentiorem que ratio cessat presupposito facto ꝙ laycus contra quem fiebat cessio erat potentior clerico. puta quia dux uel comes. Preterea poti oritas hec siue maioritas clerici in hoc casu tunc procedit quādo clericus cessionarius haberet po testatem siue superioritatem iurisdictionalē super laycū contra quē fit sibi cōcessio prout no. Inno. ⁊ Host. de alie. mut. iudi. cau. fac. c. ij. Preterea Host. in sum. in ti. de alie. mu. iudi. §. fi. reputat quēlibet laycuz potentiorē clerico ex eo quia ter ribilior. ij. q. vij. alicui. et. c. multis eiusdem cau se ⁊ qōis. et de imu. eccle. cleri. laycos. li. vi. aut propt̄ fraudem ⁊ presumptā simulationē que ces sat propter cōiunctionem sanguinis. de presump. cū in iuuentute. ⁊. c. lr̄as. ut no. Inno. ⁊ Host. vbi s̄. ⁊ si dicatur ꝙ forte nō valet ex eo quia facta est ut laycus trahat̄ ad forum ecclesiasticū cōtra. c. ij. de alie. mu. iudi. Rndeo ꝙ hoc nō potest dici qz presupponit̄ in facto ꝙ dictus filius clericus ob tinuit Rptum siue cōmissionem cōtra laycum ante quācunqz cessionem sibi factā per patrem et fece rat eū citari. preterea ratio fraudis predicti. c. ij.

e. iij.

cessaret qñ clericus cessionarius uel laycus cedẽs nõ auderent nec possent predictũ laycum coã suo iudice layco cõuenire facit in ratione. c. statutum. de ẽpt. ℣. cum vero. li. vi. ¶ Additio. Cessio presumit̃ simulata ex tribus. Primo ex paruitate precij qz tunc in eo q excedit precium presumit̃ simulata. Secundo ex defectu tituli cessionis ⁊ tunc in totũ presumit̃ simulata. ut qz nullus titulus ponit̃ est in instrumento. Tertio qñ est pro parte vendita et pro parte donata. ¶ Quero qñ cessio sit vere simulata glo. in. l. i. C. Respõdet qñ omne cõmodum et incõmodum vere spectat ad cedẽtem. licet ex serie et forma cessionis videaꝫ spectare ad cessionariũ. ut. C. plus valer. qõ agit̃. per totũ. Pone q notarius dixit in instrumento cessionis q Ticius cessit actiones pro centũ aureis nõ aliter specificato titulo in instrumento. an tunc cessio vicieꝫ. Aliqui dicunt q requirit̃ q expresse titulus exprimatur. ut not. in. l. per diuersas. et. l. ab anastasio. C. man. Bar. tenet q sufficit tacitus. qz titulus nil aliud est ꝙ causa. ut. l. iij. ℣. ex plurimis. ff. de acqui. poss. vnde si notarius diceret talis cessit pro centũ satis appareret de causa propter preciũ adiectum de centũ per qõ demonstrat q causa emptionis cessio facta fuit. l. i. C. de pre. curio. li. x. Spe. in ti. de cessi. actio. et Jo. an. post eum in addi. tenet q nõ sufficit tacitus nisi exprimaꝫ in principio instrumenti qz nõ sufficit presumptio vbi requirit̃ expressio. Bal. stat cum Bart. et putat cessionẽ tenere. pro quo adducit glo. no. ad hec in. l. apud celsum. ℣. si cum legi. ff. de doli excep. ⁊ est glo. parua ⁊ vide glo. in. l. i. C. ne liceat pereꝫ. Item presumit̃ simulata cessio si facta ẽ clerico a laico cõtra laycũ. marime in regione in qua cõsueuerunt fieri tales cessiones in fraudẽ. Et q talis cessio presumit̃ simulata. probat ter. in. c. ex parte. de ali. iudi. mu. cau. fac. ibi dñ dicit. errat odiose qõ ex fonte cupiditatis videt̃ procedere secũ dñ Pe. et Ab. in. d. c. ex parte. in distinc. suis.

¶ Deinde quero vtrum cessio debiti de quo non cõstat nisi per confessionẽ debitoris valeat. et videtur q nõ. qz debet apparere realiter de debito et numerata pecunia nõ per solã confessionẽ debitoris ut est ter. in. l. ab anastasio. preall'. in verbo. re ipsa. et ista est cõis opia doct. vz Ja. de bell'. et Ja. but. Ja. de are. Ray. et Bar. qui ita cõsuluerũt ut refert Bart. et Bal. in. d. l. per diuersas. lz ipse ibi nõ sequatur eos qñ appareret cõfessio de precio equiualenti secus si nõ esset preciũ equiualẽs scõm eum qz tunc essent due suspitiones. sed ego pro nunc nõ recederẽ a cõi opi. doc. tam illustriuz qui cõsuluerunt ut diri supius. Item quero an cessio actionũ facta ex causa donationis adiecta causa pro meritis et seruicijs impensis valeat meritis et seruicijs per cessionariũ non probatis ut videtur q nõ qz cessante causa nõ debet tenere cessio. l. sub preterxu. C. de sacr. san. ec. l. si quasi. ff. ỏ pigno. act. Item et fortius qz donatio que est causa cessiõis nõ est simpler et mera ut in. d. l. i. in fi. est enim facta ob causam. puta propt̃ seruicia. ergo. ꝛc. In contrariũ facit qz in preall'. l. i. reprobatur cessio per quã possit presumi q cessionari⁹ fit redemptor litis qz id qõ dat ob cessionẽ nõ equiualet actioni sed in themate nro nihil est datũ ob hanc cessionẽ nec seruicia ob hanc causam facta. ex quo sequit̃ q litis redemptor nõ potest presumi. et sic cessat regula. d. l. i. Secundo qz ista verba pro meritis ⁊ seruicijs nõ faciunt definere esse donationem ut not. in. l. donatione. C. de collat. nam et simplices donationes que fiunt nõ coniunctis personis fiunt vel ut amicicia capreꝫ. uel propter merita preterita. ergo licet exprimaꝫ donatio nõ viciatur qz verba ad maiorẽ corroborationẽ exprimuntur et sic nõ debent operari contrarium ut. C. de iura. calũ. l. ij. ad fi. ymo potius contractum iustificare. ut. ff. de dona. l. aquilius. et ita teneo. licet Bar. aliter sentiat.

alias. clxxix.

Sequẽs decisio. h. d. actiões reales cedi possunt per nõ possidentem. h. d. Et quid transeat in cessionarium per talem cessionem ⁊ quomodo agere potest hic plene notaꝫ.

Tem q actiones reales cedi possunt etiã per nõ possidentem de hoc all'. pro casu. l. certi. C. de here. uel acti. venõ. cum ibi not. sed nũquid per hmõi cessionem transit dominium in cessionarium dñi dubitabant. et Spec. in ti. de ces. acci. ℣. i. ℣. item quid si mihi cedis. tenet q nõ. quia potior vi cessio facta actiõis q̃ rei ff. de iu. do. l. si spõsalib⁹. ℣. i. preterea nemo dat quod nõ habet. i. q. vij. daybertum. de iurepa. q autem. sed cedens hmõi actionem nullũ dominiũ habuit in re q non transit sine traditiõe ut in. l. in traditionibus. C. de pac. ff. de acqui. pos. l. quẽadmodum. et. l. qui vniuersas. ergo nõ plus iuris potuit in alium transferre quã ipse habuit. de dona. inter vir. et vx. nuper. Jo. an. in addi. Spe. ubi supra dicit q doct. nõ dubitabant quin ex cessione rei vendicationis transeat dominiũ. ut nota. in. l. plane. ff. famil'. herc. ¶ Sed vtrũ cessionarius possit agere et intentare rei venditionẽ ex iure sibi cesso dicit foze dubiũ. et videnꝫ innuere q sic cõtra possidentem rem cessam. contra non possidentem nõ all'. distinc. glo. l. fi. C. de here. uel acciõ. videlicet an cedat cõpetentem et nil agit. an competituram et valet et illam intẽtabit qñ alius inciperet possidere. et sic cedenti et cessionario cõpetit tunc actio dicit subsequẽt q quidã Abbas

Bal'. in regula prō possessōr. de regu. iur. li. vi. reddit rationem quare translato dominio transit actio in rem et nō econtra. qz dominiuz est causa venditionis ipsius rei. ff. de rei ven. in rem actio sed rei vendicatio nō est causa dominij sed ꝓcedit ex dominio. absurdum aūt esset ꝙ principale sequeretur accessoziū. all'. de vul. et pupil. substi. l. ex pupillari. et qui. mo. pig. uel ꝓpo. sol. l. luci? et cuius contrariū est iuridicum et regulare. e. ti. accessozium. li. vi. cū concoz. subsequenter ibidez dñs Jo. an. dicit dñm suum in legibus disputasse hanc qōem. videlz an habens rei vendicationem cessam a dño contra possessorē bene petat rem in re dominij et facit ad dubiū tactum in relationibus per dñm Robertū circa materiā predictā videlz vtrum cessionarius cui cesse sunt actiones reales agendo pro rebus sibi cessis iure dominij. uel quasi videaī intentare vtilem uel directā actionez. in qōe vero ꝓposita per do. Jo. vbi. s. dicit dominum suum in legibus in sua disputatiōe post Dy. tenuisse hmōi cessionarium posse proponere directam rei venditionē nomine cedentis. et nisi vtatur iure cedentis succūbet in directa. obtinebit aūt si intentat vtilē nomie suo cū predicta. l. fi. C. de here. ul' acci. ven. id permittat. dicens ergo rem ad se pertinere iure dominij veram cām. all'. loquendo de vtili. subdit ꝙ si nō exprimat in libello an proponat directaz nomine cedentis an vtilem noie proprio ponderabunt verba libelli. et si in eo innitiī iuri actoris ut. s. dictum est. dicetur intētare directam noie cedentis. si vero suo iuri innitiī et suo dominio qz dicit rem ad se spectare iure dominij tunc vī vtilem nomine suo ꝓposuisse. ut sic ex narratione libelli id recipiaī. ex quo sequi possit cōdempnatio. ff. de eden. l. i. nec verba libelli debent esse superflua si possunt aliquid opari. C. de preci. impe. off. l. fi. nec ob. ꝓ. simpliciter propositum qz intelligitur de directo ff. si ager vec. pet. l. i. §. i. et not. ff. de euic. l. minoz. §. i. qz illud procedit in illo qui suo dominio tantum potest vti. sed is potest vti suo et alteri? dominio simpliciter aūt proponendo intelligitur de suo. et dicit ꝙ questio dominij sui incipit. ego qui habeo. et per ista intelligas ne decipiaris dictū Spe. positum in ti. de procu. §. sequitur videre. et. ꝓ. sed nūquid agens. videlz ꝙ cessionarius simpliciter agendo videī intentare directam. all. ff. de peti. here. l. nec vllam. §. item sciens. et. ff. de reli. et sump. fu. l. ij. et dictā. l. plane. ff. famil. herc. Bar. Jo. an. et. Jo. mo. in. c. abbate sane. dicunt etiam in dubio si quis dicat se dñm intelligitur de directo.. quādo aūt is cui cessio facta est agit vtili uel directa remittit Spe. vbi. s. t Jo. in sum. ti. de cessio. sub ti. de alie. mu. iudi. §. fi. vbi dicit Hosti. in prin. ꝙ in cessionibus transeunt actiōes directe. et ideo cessionarius pōt illas intentare nomine suo. sed si actiones emantur cō petunt vtiles. In fine vero dicit ꝙ si cedens habebit directam cessionarius etiam proponat directam si vtilem proponat vtilem. et hoc dictum allegaui in consilijs maioz pars etiam legistarū scilicet. Dy. Guil. de cu. Ja. de beluiso quos Bart. recitat et cum eis concoz. in. l. si nullum. alias si mater. §. eadem. ff. de excep. rei iudi. tenent t dicunt expresse ꝙ appellatiōe dominij in libello et presti continetur et venit vtile dominium. t probant per. d. §. eandez. ibi nam in qualicūqz. tē. et per. l. sed et si pignoz. §. Item si numerus. ff. de iureiur. et per. l. quibus diebus. §. dñs. ff. de cōdi. inde. et. l. stipulatio ista. §. huius. de ver. obl. de quo per Cy. insti. de acci. §. alie. et per Ja. de beluiso. in auten. de litigiosis. glo vero in. d. §. eandem. et Pe. de bellapertica tenent contrariū prout etiam ibi recitat Bar. et all. pro se. l. si cuz argentum. §. si fundum. ff. de excep. rei iudi. et qz verbum dominij intelligitur de directo. ut in. l. i. §. qui in perpetuum. ff. si ager vect. ad quam rē spondent ut supra. pro hac parte alleg. etiam dominus Egidius notam domini Jaco. de butri. in l. emptoz. C. de here. uel acti. ven. et. l. qui stipendia. C. de procura. vbi scōm eum tenet t dicit esse ꝙ nunqz quis censetur velle agere actione cessa nisi de cessione faciat mentionem. et plures alias rationes idem dominus Egidi. pro hac parte induxit. sed finaliter cum alijs dominis et presertim cum Bar. remansit. Sed ut quidam domini direrunt cedens in casu nostro non potuit ponere directam nec vtilem. directam non. quia cedens rem nunqz possidebat et sic dominiū numqz habebat. vtilem non. quia cessionarius nunqz tenuit nec possedit. publicianam non quia ut pretēditur in facto et iusto titulo cedens et cessionarius dominium pretendebant. et quia cessionarius et etiam cedens nunquā possidebant. Et sic quia vsucapere non poterant sic nec publicianam intētare. Ad hoc respondebant quia predictus cessionarius petebat bona sibi cessa iure dominij. uel quasi et petebat eam meliori modo et forma quibus de iure poterat et debebat. t quia etiam omnes actiones reales et personales etiam competentes cedenti dedit et cessit ac transtulit in cessionarium meliori modo et forma. tē. ꝙ veniebat omnis modus siue actio vtilis huic cessionario: sub dicto verbo uel quasi. nam vtilis etiam cedi poterit. ut not. Specu. ti. de ces. bon. §. primo. ꝓ. sed numquid is cui competit. verba enim rescripti sepe impropriātur in libello siue modo postea agendi. ut not. Inno. in. c. episcopi. de re. eccl'. nō

alle. Intentans etiam directam et probans in vtili bene obtinebit. ar. eozum que leg. et not. in. c. examinata. de iudi. Pro quo etiam facit dictum Specu. ti. de sententia. ℣. qualiter. ℣. quid si lis. Dicit etiam dominus Nicola. q̄ licet ius er quo oritur publiciana quasi dominium appelletur. ut ℣. alie. superius allega. tamen non per hoc sequitur quin ius competens cessionario quasi dominium valeat appellari. et si non quasi dominium directum tamen quasi dominium vtile per not. ℣. in. l. fi. C. de here. uel acci. vendi. post Pet. verbum enim quasi notat improprietatez veritati cõtrariam similitudinariam. ff. solu. mat. l. fi. cum dotem. in fine. modo qui actionẽ habet ad rem quasi rem habere dicitur ut in. l. qui act. ff. de regul. iur. sed cessionarius iste habet actionem ad habẽdum hoc dominium. nec de iure canonico est curandum de nomine actionis. dummodo er forma libelli z alijs actitatis in cã possit constare de intentione agentis. de iudi. dilecti. Et in hoc domini finaliẽ remanserunt q̄ reciperetur id quod magis vtile foret et expediret pro intentione agentis que magis debet cõsiderari q̄ verba. de ver. signi. preterea. et. c. intelligentia. verba enim libelli in fauorem libellantis latam recipiunt interpretationem. ut. l. solent. ff. de iudi. et. l. inter stipulantem. ℣. stichus. ff. de verbo. oblig.

De iudicijs. ℟ica.

alias. xlv.

Seqnens decisio hoc dicit. Curator datus ad litem pupilli non tenetur facere inuentarium. hoc dicit.

Tem q̄ curator datus ad litem pupillo non tenetur facere inuentarium per rationes quas ponit Spec. titu. de actore ab vniuersitate uel curatore deputato. ℣. i. ℣. plures.

alias. xlvi.

Sequens decisio. hoc dicit. In causa decimarum cõpetentium laico er priuilegio habet locum. c. si annum. de iudi. li. vi.

Tem q̄. c. si annum. de iudi. lib. vi. habet locum in layco maiore quatuordecim annis defendeñ. decimas sibi ut pretenditur er priuilegio apostolico debitas z ante Lateraneñ. concilium in feudum concessas propter verba tertus ibi et alijs causis spiritualibus et dependentibus ab eisdem. Sed nulli dubium quin decime spiritualitaẽ. et dependeñ. sunt fructus decimarum. ut not. Io. mo. ibidem expresse. qui bene possunt cadere in laycum et etiam prescribi. licet ius decimandi non. ut not. de prescri. causam q̄. et de decl. q̄uis per. B. et sic fuit determinatũ post relationes meas in causa Dertusen.

alias. l.

Sequens decisio hoc dicit. Fit computatio annorum domini a natiuitate non a circumcisione. hoc dicit.

Tem q̄ annus a natiuitate domini. ꝛc. ab ipso die Natiuitatis Jhesu christi et non a die circumcisionis est computandus et inchoandus in Romana curia.

alias numero. cviij.

Sequens decisio. hoc dicit. Annus ab incarnatione domini post mensem marcij concurrit cum anno a natiuitate scõm stilum curie Romane Francie et Anglie. hoc dicit.

Ecundum cursum Anglie et Francie annus incarnationis dominice: non incipit post annum natiuitatis sicut scõm cursum romañ. curie. sed post mensem marcij cõ currunt sub eodem numero tam annus a natiuitate precedens q̄ annus incarnationis subsequens.

alias. cxxix.

Sequens decisio hoc dicit. facta fide de absentia procuratoris a ciuitate et suburbijs vbi degit curia procedi potest per audientiam. h. d. Uel sic. in absentia procuratoris etiam causa recreationis z ad breue tempus per audientiã proceditur. h. d.

Tem q̄ in absentia procuratoris causarũ transeuntium ad anagniam uel alium locum nõ existentem de suburbijs cur. Ro. etiam si papa ibidem cum dominis cardinalibus resideat procedi poterit per audientiam facta fide de absentia antedicta. Idem voluerũt domini obseruare in testibus affuturis illuc transeuntib⁹ recepto z prestito prius per eos iuramẽto q̄ ea de causa non recedant et in breui sunt reuersuri ne copia probationũ pereat et cursus causarũ impediatur q̄ probationes nõ sunt angustande ut lite nõ contesta. quoniam. de testi. alberic⁹. et. c. significauit.

alias. clxxv.

Sequens decisio. h. d. valet commissio impetrata per filiumfamilias in patria potestate constitutuz q̄ nõ est nisi quedam distributio. h. d.

Tem q̄ valet commissio impetrata in cu. per filiumfamilias in patria potestate cõstitutum sine consensu patris et in causa prophana marime si ille filius ante li. cõtesta. emanciperur z emancipatus de consensu patris in bonis in quib⁹ patri non queritur vsufructus agat per illud generale quia non refert perquẽ preces impatori offerunt. C. de preci. ipe. of. l. vniuersi. Preterea q̄ hmõi ipetratio in cur. nõ est nisi quedã distributio. hinc ẽ q̄ valet cõmissio

impetrata p excõicatũ p nõ hũtez mandatũ ꝛ per quencunqz etiam inhabilem ita q. c. ipso iure. et c. nonnulli. de rescript. non vendicant sibi locum in curia. immo scõm aliquos dños filiusfamilias non est inhabilis de per se ratione patriepotestatis ad impetrandum. quia non est simpliciter prohibitus impetrare uel agere immo reperio q in omnibus pro alio et per se in casibus in quib9 sibi competit ius agendi agere potest et in iudicio comparere. immo et in omnibus casibus conuenire. ut. l. filiusfamilias. ſ. sed et ipse. ff. de procu. et. ff. de acti. et oblig. l. si filius in secũdo. de procura. nõ iniuste. et. c. qui generaliter. li. vj. nec mirum. quia contrahit et quasi contrahit in omnib9 ut. l. tam ex contractibus. ff. de iudi. et in iudicijs quasi contrahimus. ut. l. iij. ſ. idem scribit. ff. de pecu. et de iudic. c. fin. sed lz prohibeatur agere siue in iudicio comparere sine consensu patris. ut in. l. cum nõ solum. ſ. necessitatem. C. de bo. que libe. tamen huiusmõi prohibitio nõ habet perpetuam causam prohibitionis. quia supueniente consensu valebit iudicium cum eo agitatũ. et in multis casibus valet sine consensu patris que est error dium litis. de offi. deleg. super questionũ. et quia ut in decre. si annum. de iudic. li. vj. quod quidez iudicium incipit per litis cõtestationẽ. ante litem contestatam quis non censeꝫ agere sed agere vel le. ut. l. amplius rem rat. haben. ff. et ideo dantur inducie deliberatorie an quis velit cedere uel cõtendere. de procura. dilect9. de dilat. c. i. et. ij. q. iij. c. offeratur. et quia rescripti impetratio nõ est actus iudicialis sed extraiudicialis. ut not. Inno. in. c. quoniã. de probat. et probat. c. nonnulli. ꝛ c. fi. de rescrip. quia bene valent agitari per filium familias. sicut not. Jaco. de Butr. de procuratore constituto a minore ꝛ iudicio habito cum illo qõ sit validum ipso iure in. l. non eo minus. ff. de minor. Facit pro premissis quia nõ reperitur ius inhabilitans et edictum nõ est de permissoribus: sed potius prohibitorijs. ergo intelligitur esse permissum. ff. ex qui. cau. ma. l. i. de spon. cum apud. quid enim scitur dum commissio per filiumfamilias impetrat qualiter ageꝫ an ex Castrensi uel qua fi?an ex consensu uel fine? et hoc est fortius arg. quia sufficit q inueniat iste consensus. ergo non requiritur q ante impetrationem cõmissionis precedat. nec ob. c. nonnulli. de rescrip. quia hic pro alio non impetrat sed pro seipso.

¶ Et quo inferebatur alia cõclusio q si filiusfamilias ante emancipationem ad agendũ in certa causa in qua nondum ius agendi habere poterat pro curatorem constituerit et postea emancipatus fuerit et ius agendi et consensum patris obtinuerit q processus habit9 cum tali procuratore est validus et bonus per eadem motiua.

¶ Additio. Adde hic decisionez que est in nouis cccxxviij. que incipit. Item si in causa beneficiali.

¶ Alia additio. Compos. in. c. nõnulli. hic alle. q curia practicat q in audientia contradictarũ non admittitur excõmunicationis exceptio cõtra impetrantem nisi probetur per lrãs et opponatur per illum cõtra quem impetratur. Etiã si pro eo lata esset sentẽtia excõmunicationis nõ admittatur opposita nisi timeat preiudiciuz litterarũ aliquod in futurũ. Quo casu sufficit prestare cautionẽ de non vtendo litteris cõtra eum.

Alias. clxxviij.

Sequẽs decisio. b. d. valet emancipatio facta de clerico per patrẽ coram iudice laico qui est iudex patris. hoc dicit.

¶ Item q emancipatio facta de clerico per patrem coraz iudice laico et ipso auctorizante est valida. et lz lex dicat q emancipatio debeat fieri p iudicem cõpetentẽ. C. de emanci. li. i. Iudex competens in hoc casu censetur iudex ipsi9 patris agentis et emancipantis. que quidem emãcipatio est actus ipsi9 patris ꝛ non filij ut in dicta. l. ergo est solemnisandũ a iudice patris et non a iudice filij. Facit quia ius patrie potestatis est a potestate seculari et nõ ecclesiastica introductũ. ut insti. de patriapo. in princi. et quia actus huiusmõi ex sola volũtate patris ꝓcedit pro qua explenda siue auctorizãda adhibet iudicem suum propriũ et non filij: sicut dicitur in simili de alienatione siue vnione fienda alicui9 ecclesie siue rei ecclesiastice alicui prelato subiecte alteri ecclesie uel persone extra ciuitatem uł diocesim rei alienande siue ecclesie vniende cõstituta quis huiusmõi alienatiõi seu vnioni auctorizabit ille vtiqz sub cui9 potestate et iurisdictiõe res alienande uel vniende cõsistunt. prout le. et not. de re. eccle. nõ alie. c. dudum. li. vj. et in clem. si vna eo. ti. et meli9. xvij. q. iij. in venditionib9. in glo. sic in proposito iudex illius volentis liberare filium suum de patria potestate huic liberationi auctoritatẽ prestabit. nec ob. illud generale q actor debet sequi forum rei. de fo. compe. cum sit, quia illud procedit in cõtentiosis et qũ iudicium redditur in inuitũ. secus in voluntarijs ꝛ extraiudicialibus actibus ut hic. Pro quo facit optime dictum Inno. de renunc. q in dubijs. q ille recipit renũciationem bñficij a volente renunciare qui posset ipsum inuitum destituere. sed vbi filius posset petere per iudicem patrem compelli ad emancipandum in casibus apud iudicẽ patris agendũ foret. ut. l. iuris ordinem. C. de iur. om. iud. et de fo. cõpeten. si clericus laicum. ergo si dicas econtra q posset apud iudicem filij in casibus dic vtrunqz

posse p no. Cy. in. l. si prediū. C. de predi. minor. que optime facit ad hāc conclusionē. nec ob. c. si annū. de iudic. vbi qñ agitur per minorē .xiiij. annis. iuder ecclesiastic⁹ dabit curatorem ad litē et nō secularis. quia hoc euenit nedum ratione ipsone sed etiā rei ecclesiastice super qua laicus nullā habet dispositionē. de consti. ecclesia sancte Maríe. de re. eccle. non alie. c. fi. Preterea ibi etiam filius sine consensu patris et etiaz in pria potesta te constitutus agere potest. ad quid ergo habere tur recursus ad iudicē patris cum sine eo iudiciū siue actus expleri possit. secus aūt in proposito ca su. ergo. nec ob. c. si iuder. de sent. exc. vbi iuder ecclesiasticus cognoscit an captus uel detentus p iudicem laicum sit clericꝰ uł nec quia hoc euenit ratione possessionis clericat⁹ in qua captus cleri cus reperitur lz negetur. uel quia hoc est cā mer ecclesiastica videlicet cognoscere de clericatu: si cut cognoscere de legitimatione filiorū cuius co gnitio dūtaxat spectat ad iudicem ecclesiasticū et nō secularem. de ordi. cogni. tuā. qui fil. sint leg. causam. et. c. lator. Preterea exemptio clericorum tendit ad libertatem eor. de fo. cōpe. nullus. sed huiusmōi emancipatio nō derogat huic libertati si coā laico fiat immo etiā auger. ergo.

¶ Additio. Ubi de patria potestate loquit et sic de iure patris quod habet in filiū adimendo z in ipsum filium premiū conferendo. emancipatio. n. vocat premiū siue donum. l. ij. l. cum oportet. ſ. cum aūt. C. de bo. que li. z l. penul. C. de bo. ma. iuder enim illius qui confert premiū non qui eum suscipit videt adeundus sup auctoritate prestāda et maxime in hoc casu in quo canones non multū curant de patria potestate z de suis effectib⁹.

¶ Alia. Dic ꝙ de vinculo seu nexu patrie pote statis dirimendo tractat z sic de iure persone cle rici quo ad statum tempalem: nō spiritualem.

¶ Alia additio. Ex hac decisione et allegatis in ea potest decidi questio que coram me incidēter mota fuit in causa Pragen. videlicet ꝙ si laicus vult donare clerico vltra summā quingentor⁹ au reorum. et idem si laicꝰ minor vult alienare cleri co uel se ei solemniter obligare ꝙ iuder ipsius la ici nō clerici in predictis casibus erit adeūdus su per insinuatione uel auctoritate prestanda et ecō uerso si clericꝰ vellet laico sic donare alienare uł se obligare ꝙ iuder ipsius clerici super insinuati one uel auctoritate debebit adiri. quia agēri actū istis casibus nō recipienti auctoritas impartit. Et ex predictis etiam quert si clericus minor tanq̄ actor litigat coram iudice seculari: an dict⁹ iuder poterit sibi donare curatorē ad lites uel dari de bet per episcopū suum. Oldra. q. lvj. et Spec. in ti. ō curatore tenet ꝙ quilibet etiā iuder delega tus dare pōt. et refert qō Ja. de Are. dicit ꝙ de bet dari a iudice illi⁹ loci vbi causa vertit. ut. l. i. C. vbi pe. tu. Pro hoc facit. l. si longius. ff. ō iu di. In contrariū facit. C. de admi. tu. l. fi. ſ. i. vbi dicitur recurrendū esse ad iudices cōpetentem. ſ. eum coram quo lis vertit. Pro hoc facit. c. fi. de iudi. li. vj. vbi dicit speciale in delegato pape ut dare possit curatorē in cā que coram eo vertitur. Oldra. ibi distinguit. quia aut loquimur in ꝓcura tore generali. et cum ille videat datus ad oēs causas ut. l. qui habet. ſ. fi. ff. de tutelis. Dico ꝙ debet dari a suo iudice et habebit effectū dario quo ad lites que agitarent etiam extra territoriū iudicis qui dedit eum ad similitudinē tutoris qui datus a suo iudice administrat bona vbicūq̄ sita. ut not. de excu. tu. l. propt litē. ſ. licet. Aut loqui mur de curatore dato ad vnam litem tm̄. et tunc debet dari ab illo vbi causa tractatur: dum tm̄ sit casus talis cui competat de iure sicut cōsueuit di ci in prorogatione in. l. i. C. de iur. om. iud. Pro hoc adducit preall. c. si annū. in prin. vbi dicit de suo loquitur simplicit ad lites. vbi dicit de dato ad illam causam tm̄. et vide quod no. Inno. in. c. petitio. de procur. et an in bonis patrimonialib⁹ in clericis pupillis habeat locum tractatus tutela rum et laicus possit esse eius tutor testamentari⁹ legitimus uel datiuus cogita dubiū facit. quia tu tela est potestas in capite libero et dat principa liter persone sed nō videtur permissa dario de la icis et personis ecclesiasticis nec in bonis ipsorū que gaudent eodem priuilegio cum bonis eccles arum. ut. c. decernimus. de iudi. et de vi. et hon. cle. c. fi. nec clerici vident cogi suscipere tutelas nisi tm̄ legitimas si noluerint. ut not. in autē. prel byteros. C. de epi. et cleri. et. lxxvj. di. peruenit et vide quod not. Bal. in. l. generalit. circa fi. C. de epis. et cleri.

Alias. ccrrj.

Sequens decisio hoc dicit. Monialis et presertim canonica regularis potest agere et defendi habentem administrationē et ꝓcuratorē constitu ere pro suis administrationibus. h. d.

¶ Item ꝙ moniales et presertim canonice seculares habentes aliqua officia seu ad ministratiōes in monasterio siue extra di stincta possunt agere z defendere ac pro curatorem cōstituere ꝓ suis officijs et administra tionibus ac iuribus et reb⁹ earundem sicut dicit et le. de quocūq̄ religioso. de ꝓpt. edoceri. et. c. i. in cle. eo. ti. per Bull. de mon. laud. Pro hoc fa cit no. per Inno. in. c. cum dilecta. de ꝓpt. in pn. vbi dicit ꝙ moniales pūt agere per ꝓcuratorem in causa electionis nomine suo z eodem mō si de

crimine ageretur quem recitãdo Ar. idẽ tenet in c.ij.in fi.de iudi.li.vj.

Alias.ccxxij.

Sequens decisio .b.d. senes videlicet octogenarij valitudinarij et adeo debiles q̃ equitare non possunt a personali cõparitione excusant ad quam tenentur senes robusti ꝛ valentes laborare.b.d.

Item q̃ senes videlicet octogenarij valitudinarij et adeo debiles q̃ nõ valent equitare a personali cõparitione excusant ar.not.in.c.querelã.de procur. ut li.non contest.qm̃ frequenter.et.iiij.q.ij.ꝓ.item si qs se iniuriam.per Jo.et.v.q.iij.si egrotans. p eundem et Ar. Senes ꝓo et robusti ac potentes ad laborandũ nõ excusantur.quia hec duo cõiunctim requirunt̃ q̃ sunt senes et valitudinarij qui etiaꝫ a veniendo ad iudiciũ causa phibendi testimoniũ excusantur. pro quoꝝ testimonio erit mittendum ad eos.de testi.si quis testium.

Alias.cccv.

Sequens decisio.b.d. Monachus contra suũ abbatem põt agere pro alimentis in futurũ sibi prestand.s sed nõ pro subtractis.b.d.

Item q̃ monachus ꝑfessus contra suũ abbatem pro alimentis sibi subtractis agere nõ potest p̃regulã Dolo petit ꝛc. sed pro sibi ministrandis in futurũ bñ potest agere.prout le.et not.de accu.ex parte. et faciũt pro primo dicto no.per Jo.mo.in.c.cozdi. de appel.li.vj.super.ꝓ.impens.in fi.glo.

Alias.cccxxxiij.

Sequẽs decisio.b.d. Pro defensa monasterij uel abbatis sui etiã sine mãdato monachus agere potest et etiã pro confirmatione electionis predicti sui abbatis.b.d. vsq; ad.ℊ.ex hoc etiam.

Item q̃ monachus potest agere sine mãdato pro suo abbate ad instantiam principis ut pretendebat in facto p episcopuꝫ priuato et capto ac incarcerato ut liberetur a carceribus uł restituat ad regimen abbatie Ratio. nam si agere potest pro electione abbatis confirmanda.de ꝛptis.cum dilecta. de cõsuetu. cum dilectus.de re iudi.ad probandõ. multo fortius pro iam confirmato et iniuste priuato restituẽdo.ar.de accu.ad petitionẽ. Preterea si quilibet clericus potest et debet etiã alijs clericis contradicentib9 bona ecclesie male alienata reposcere. ut de re.eccle.non alie.si quis pbrozum.ꝛ.c. hoc consultissimo.li.vj. multo fortius personã alienatam et a prelat̃.remot̃.rij.q.ij.precipim9.de pe. et remiss.cum infirmitas.hec aũt actio tendit ad vtilitatẽ monasterij imo ad defensam ꝑ qua quilibet de ecclesia admittit̃ sine mandato.de testi.cũ olim.et ibi per Inno.et.xxxj.di.Nicena.in fi.per ar. Pro qua cõclusione faciunt optime no.per Inno.de re iudi.cum.J.ꝛ.A. verũtamen tuti9 esset q̃ predict9 monach9 de licentia episcopi ageret etiam in casu antedicto scõm Inno.ibidem.

Alias,numero.ccccxxv.

Iste ℊ.hoc dicit.qũ monachus agit pro defensa monasterij uel abbatis seu ꝑ confirmatiõe electionis ipsius debet habere expensas per auditorẽ tarandas scõm qualitatẽ persone valorẽ monasterij et extimationem cause.b.d.

Ex hoc etiam inferebat alia conclusio q̃ ex quo predict9 monachus prosequit̃ vtilitatem monasterij agendo premissa super hoc aliquali summarie cause cognitione q̃ debet habere alimenta et expens.lit. a monasterio quas ꝛ que auditor extimabit scõm qualitatem persone et valorem bonorũ ac redditũ monast.ar.turium vulgariũ. de accu. ex parte.et.c.olim.in fi.de elect. ut preterite.et c.cum nõ deceat.li.vj.

Alias.ccclxxxviij.

Sequens decisio.b.d.q̃uis dñs possit agere pro oppressionibus turbationib9 et iniurijs subditoꝝ tendentib9 in perniciem siue iurisdictionis: nõ tñ pro commodis eoꝝ priuatis.b.d.

Uel sic. Dñs pro iniurijs et damnis datis subditis agere nõ potest.sed pro suo interesse sic.b.d. cum.ℊ.sequeñ.

Item q̃ prepositus seu quiuis alius dñs habens subditos uel colonos ꝑ pios potest agere contra episcopũ talliañ.exactionañ.uel spoliantẽ turbañ.aut molestañ eosdem actione iniuriarũ et ꝑ suo interesse. hoc verum dicebant dñi dummodo premissa fierẽt in odium et iniuriã predicti prepositi.secus ꝓo si in odium subditi uel coloni scõm Inno.et Hosti.in c.dilectis. de appel.ꝛ hoc idem not.per Jo.an. in.c.auctozitate.de priui.in glo.fi.li.vj. Faciunt etiam pro hac cõclusione not. per Arc.et Jo.an. in nouell'.de re iudi.ad apl'ice.et p Guil.de mõ. laud.et Greg.de reli.et vene.sanc.in.c.i.in ꝓnc. in cle.et in Spe.ti.de appel.ℊ.i.et.ℊ.qs possit. in fi. Ex quo insurrexit aliud dubiũ videlicet vtrum idem prepositus uel dñs posset agere in iudicio pro rebus ablatis eisdem suis subditis uel colonis uel damno eis illato emendando. Et breuiter fuit determinatũ q̃ nõ per not.dictoꝝ doc. vbi.s.quoꝝ ratio est ista.quia dñi nõ interest nec est legitimus procurator subditi. Preterea si hoc dñs posset sine iure petere. ergo et eadẽ ratione pactũ facere de nõ petẽdo.qz cuilibet licitũ est renunciare iuri suo.vij.q.i.ꝑiculosum. de regula.ad apl'icam. et hoc eẽt absonũ dicere q̃ dict9 dñs posset renũciare ius subditi.ergo.

Alias.ccccxxxiij.

Sequens decisio.b.d.In decimis siue petant de iure siue de cõsuetudine per psonas ecclesiasticas a personis ecclesiasticis semp habet locum clem. dispendiosam.de iudi. secus si agatur int laicos. hoc dicit.

Item fuit dubitatũ vtrum si agatur inter prepositum alicuius ecclesie cathedralis que de consuet. legitime prescripta a tã to tempore cuius initij me nc. et episco pum eiusdẽ ecclesie qui tam de iure cõmuni q̃ de consue.ut.s.pretendunt ad se decimas prediales et reales certarum possessionũ agroꝝ villarum si tarum in dioce. eiusdẽ episcopi ad se pertinẽ ha beret locum clem.dispendiosam.de iudi. et dubi um facit diuersitas doc.in eadez clem.nam ꝛ Jo. an.et Pau. vident tenere exp̃esse q̃ sic. Jenz.et Guil.de mon.laud. tenent contrariũ in decimis: que nõ de iure cõmuni uel diuino sed iure cõsue tudinario debent. at in casu nostro vterq̃ preten dit decimas ad se pertinere.ergo. Preterea ter. clem.predicte loquit de decimis ad quarũ presta tionem quis potest cõpelli per censurã ecclesiasti cam monitione premissa. et sic videtur tm̃ locum habere cum agitur cõtra debitorez decimarũ. at in casu nostro agitur cõtra duos competitorez su per iure percipiẽdi a tertio et nõ ab alterutro. er go. Breuiter omes dñi direrunt opinionẽ glo.or di.p̃stantiorẽ ꝛ semper sic fuisse obseruatũ in ro ta.et hoc ea ratione. nam nõ est dubium quin de cime eccl'iastice et spirituales debent clericis de iure cõmuni et diuino ut in can.omes decime. et c.reuertimini.xvij.q.i. et quasi per totã illã que stionem.et de deci.c. tua nobis.et.c.a nobis. et quasi per totũ. Sed quib9 clericis debent super hoc iura diuersimode statuerũt. ut in dicta causa et questione in dicto ri.de deci. sed constat q̃ ad decimas tanq̃ ad spirituales vna ecclesia prescri bit cõtra aliam ita q̃ vni ecclesie ex consuetudine longinqua legitime prescripta debent et nõ alte ri.ut exp̃esse probat de prescrip.de quarta.ꝛ de deci.c.ij.li.vj.ergo qualitercunq̃ agatur de iure percipiendi decimas ecclesiasticas al's de iure cõ muni debitas clericis semp habet locum cle.pre dicta.secus ꝯo si ageretur inter laicos etiã de de cimis ecclesiasticis.ad quarũ prestationem nullus posset per cen.ecclesiasticã compelli ꝛ propt hoc fuit illud exp̃essum in dicta clem. et sic fuit obtẽ tum et conclusum.

Alias numero.ccclxrij.

Infrascripta deci.b.d. Iudex domicilij originis delicti ꝛ rei de qua agitur citare potest suos sub ditos extra territoriũ existentes. et talis citatio aliqñ personam aff.cit: aliqñ bona tm̃ scom distin ctionem hic positam.b.d.

Querit vtrum iudex possit citar sub ditum extra territoriũ existẽtẽ? Distin gues.aut loquit de iudice generali ut domicilij uel originis.ꝛ tũc aut subdi tus latitat.aut nõ. primo mo citatio artat eum.ut si infra territoriũ latitaret.hoc tenet Innoc.s.de rap.c.i.Secundo casu tenet citatio ut afficiat bo na dummodo fiat ad domũ uel ecclesiã. patet de cle.nõ resi.extunc.cum cõcor. non aũt personã.ut s.de cõsti.c.ij.li.vj.cum cõcor. Aut de iudice sin gulari uel rei de qua est questio uel contract9 ul delicti. Primo casu citatio nõ tenet ut artet per sonaliter citatũ sed ut cõtra eum procedat sup re illa ut lit.nõ contest.qm̃.ꝯ.in alijs.et de do.ꝛ cõ tu.prour. Secũdo casu etiam nõ tenet nisi in hoc q̃ procedat scom formã decre. romana.ꝯ.contra dentes.de fo.compe.li.vj.Tertio casu distingue aut crimen est graue.et eriã citatio citatũ non ar tat.sed habet locum remissio per.ꝯ.si quis vero in auren.ut nulli iudici.ut hic. Aut est leue.et eti am nec tenet citatio nec habet locũ remissio pro pter.ꝯ.si fiet. ergo citatio per iudicez vbi morat ad requisitionẽ iudicis delicti et artabat persona liter ita q̃ sentẽtia in eum postea lata tenet.facit s.de priuile.c.i.li.vj. de hoc.iij.q.vj.c.i. et per Inno.et Hosti.de fo.compe.licet. de consti.c.i. li.vj.cc.

Alias.ccclxxiiij.

Sequẽs deci.b.d. auditor cui est cõmissum q̃ de cernat citationẽ psonalẽ si reppererit diffamatuz de contenẽ.in cõmissione non recipiet ꝓbationes de bona fama.nec admittet ꝓcuratorez allegantẽ cãs absentie sue sine speciali mandato.b.d.

Item q̃ auditor cui ẽ cõmissum q̃ si reperiat aliquos de cõtenẽ. in cõmissione sibi directa publice diffamatos decernat con tra eos citationẽ personalẽ et q̃ sub hu iusmodi infamia testes recipiat non obstanẽ. hoc absq̃ alio mandato speciali etiam ad instantiã ꝓ cura. huiusmõi citandoꝝ generaliter deputati ad causas potest recipeꝛ testes super bona fama. ra tio dupler est. quia ista ẽ extraiudicialis informa tio.ideo hanc receptionẽ facere potest ut.s. Se cunda ratio.quia natura huiusmõi cause personaz procuratoris nõ admittit. et fuerat ante decisum ꝓ tres concordes interlocutorias ut dicebat dñs Malbardus auditor. Item tenẽt dñi q̃ si talis ꝓ curator vellet allegare cãs absentie non admitte retur. non obstañ.l.seruũ quoq̃.ꝯ.publice.ff. de ꝓcura.qui intelligitur de ꝓcuratore habente spe ciale mandatuz ad huiusmõi executiones seu cãs absentie proponendũ et ꝓcuratore post citationẽ destinato ad hoc specialiter.quia post executionem hmõi ꝛ eius reportationẽ sunt talia alleganda.q̃

exceptio actionem presupponit cum sit ei⁹ exclusio.ff.ō excep.l.ij.de hoc solet semper specialis commissio impetrari.

Alias numero.ccccl.xxvij.

Sequens decisio.h.d. Valet processus fact⁹ per executorem sentētie contra intrusum lz de intrusione nō cognouerit.h.d.

¶ executor eidem.p.datus cōtra.a.vl goze dictarum lrārum narrātium.a. fuisse tam lite pendente q̄ post sententiam intrusum nō facta ingstitione de veritate dictoꝝ narratoꝝ processit monendo eū sub penis excōicationis ipso facto latis q̄ a possessione infra sex dies desisteret. et propē hoc fuit appellatum et causa appellationis cōmissa auditori processus hutusmōi nō potuerat repugnari ex eo q̄ causarū cognitionem nō premisit: dūmodo tam eorum auditori postea de veritate cōstet. sumitur fundamentū ex not. Inno. de presump. dudum. et Pau. in clem. i. de of. dele. et not. Pau. de cōces. preben. cum ei quem. in clem. ¶Iouit etiā dños quia vbi executor habet recipere preces cognitionis in aliquo casu nō venit ex natura executiōis sed potius a natura exceptionis oppositе per partem. ut patet ex lectura. i. noua. ff. de re iud. l. admonet. ℣. si super reb⁹. et in. c. de cetero. et in. c. cum super. de re iudi. per Inn. Item mouit. quia assignatio termini ser dierū habebat cognitionez tacitam lz non expressam. si nō veniret in termino allegaturus rationes et causas quare nō debet fieri executio cōtra eū. sicut enim veniret infra terminum ad⁹ opponendū: ita z venire potuit ad allegandum cās in contrariū si quas habebat. de do. et contu. cum dilecti.

¶De libelli oblatione. Rubrica.

Alias numero.xxxix.

Sequens deci.h.d. Libellus et articuli in actiōe iniuriarū etiam ciuiliter intentata debent taliter specificari q̄ pars per illa certificari et testes desup deponere possint.h.d.

¶ actione iniuriarū lz agatur ciuiliter: tñ requirit specificatio talis in libellis z articulis q̄ pars possit certificari et testes deponere. sed nō tanta quanta in obiectibus qui sunt plus odiosi. Pro hoc dicto all. ter. in. c. tue. de procur. et not. Inno. in. c. accedens. de purga. ca. faciunt etiā notata de specificatiōe criminū contra testes. que lz ꝓbentur: tñ pena ordinaria non puniunt. ut in. c. cum dilectus. z ordi. cog. de dicta specificatione notat in. c. ex parte. ade. de testi. et eo. ti. c. presentium. li. vj. z ibi de hoc.

Alias. cclxxxij.

Sequēs deci. h. d. Libello oblato in causa criminali etiam ciuiliter cōcludenti citatus personaliter si comparet respondere tenetur. hoc dicit.

¶em lz contra personaliter citatū detur libellus concludens ciuiliter in criminali: nihilominus tñ tali libello fic citat⁹ si cōparet tenet respondere. z si nō comparet potest excōmunicari. Ratio. quia nedū propter penam ordinariā sibi ꝓ crimine infligendam uel cā in qua nō poterit interuenire ꝓcurator quis personaliter citatur. sed etiam propē enormitatē criminis et scandali ex hoc exorti in partibus et ad terrorem illoꝝ alioꝝ ne similia perpetrent. et q a forte nō potest ita plene constare nec ꝓbari p testes de facto sicut per suam responsionē et cōfessionem: iccirco ad respōdendū predicto libello debuit personaliter venire iuxta mandatuz pape. ex multis enim et diuersis causis citatiōes psonales concedunt. de iudic. c. i. in fi. li. vj. et eo. ti. c. i. in clem. et q̄cunq̄ et ex quacunq̄ causa quis personaliter citatur nō sufficit mittere procuratorē. de maio. et obe. c. fi. de do. et contu. c. dilecti. ō dila. c. exposuit. et ibi per Ber.

Alias. cccxcv.

Sequens decisio. h. d. Procedit libellus in quo aliquis dicit rem⁹ suam fuisse lz non dicat nunc suam esse. h. d. ¶Vel fic. Sufficit libellū ex presumptionib⁹ procedere. ut si dicam fundū ad me pertinuisse. hoc dicit.

¶em si in libello narrem fundum ad me pertinuisse et pertinere cōsueuisse petēs illum mihi adiudicari valet hutusmōi libellus lz in narrat. nō dixerim et pertinere ꝛc. ratio. q2 sufficit q̄ libellus procedat ex presumptionibus. ut in. l. eius. ℣. luci⁹. ff. de his que in frau. cre. not. Innoc. in. c. ij. de libel. obla. nec ob. quedam not. Cy. alle. in contrariū. in. l. edita. C. de eden. in. iiij. q. et glo. ac dictum Bar. ff. de confes. l. certum. quia illa intelliguntur vbi in libello petuntur que significant abnegationē. hic ꝓ secus. quia petit presentē adiudicationē. nec ob. glo. in. l. certum. quia loquitur in confes. que non respicit verboꝝ extensionem. q2 preiudicaret confitenti q̄ nō est verisimile procedere ex ei⁹ mente. sed nos loquimur in libello qui capit extensionem et latam interpretationē in fauorem libellāris. ut. l. solemus. ff. de iudi. et. l. inter stipulantē. ℣. sticbum. ff. de verb. obli. et de cau. poss. et pro prie. cum ecclesia. nec ob. lex si adulterij. ℣. idem pollioni. vbi nō sufficit error existen. etiam notorius nisi allegetur. Facit. c. accedens. ut li. nō contesta. quia allegari videtur quia tales et similes presumptiones ex quibus oritur in libello uel ex

ceptionibus erp̃imunt̃ per dictum. ℣. Lucius. ut not. Bar. in. d. ℣. idem pollioni.

¶ De lit. contest. ℟ica.

Alias. viij.

Sequens decisio. h. d. In causa appellationis interposite a diffinitiua una parte p̃sente nō ē necessaria litis contestatio. secus si vtraq; parte p̃sente et in p̃cipali cōtestatione concor. decisio. cccclxv. que incipit Auditor in secunda instantia. vbi simile monetur dubiū.

¶ Tem fuit dubitatū vtrū in causa appellationis interposite a diffinitiua esset necessaria litis cōtest. Et videbatur q̃ nō. quia nō est necessari⁹ libellus scōm Inno. in. c. cum contingat. de off. deleg. super quo debet fieri lit. contest. ut. iij. q. iij. offeratur. et de li. contesta. c. vno. de electi. dudum. Si igitur non detur libellus. ergo nec erit lit. contest. necessaria. Preterea aut lis est cōtest. in p̃cipali causa aut non. si nō: est nulla sententia quia caret fundamento. ut lit. non contest. in rubro ⁊ nigro. ergo ab ea nō est necessariū appellari. de re iud. c. i. si ℣o lis fuerit contes. in p̃cipali causa hoc videt suffice re in causa appellationis. q̃ ℔ sint diuerse instantie tñ eadem causa est. de fide instru. cū Johānes de iur. calū. c. ij. li. vj. vbi ar. tenet libellū necessarium et per cōsequens lit. conte. necessariā in causa appellationis remittit ad Spe. ti. de libel. concep. ℣. nunc dicendū. ℣o. sed nūquid in cā appellationis. vbi dicit Spec. dūm cle. iiij. ita mandasse seruari audiť. Hosti. etiā in summa ti. de appl̃. ℣. quis sit effect⁹ dicit vbi appellať a diffinitiua datur libellus parti nisi sit contumax. quia tunc ꝓcedit lit. non contest. ut in. c. per tuas. de appell̃. Per quam decre. dicebant et cōcludebant oēs dñi q̃ si vna partiū vocať per iudicem ad respondendum libello et liť. contest. super eo et per cōtumaciam se absentat posse ꝓcedi liť. non contē. dūmodo semel in causa fuerit semel conte. ⁊ hoc siue p̃sens fuerit in curia siue absens. quia eadē est ratio vtrobiq;. et sic intelligiť not. Inno. in dicto. c. cum cōtingat. et probatur. C. de temp. app. l. fi. ℣. illud. aut pars nō est absens per contum. et tunc siue sit in curia siue extra ꝓcedi nō potest liť non contest. et sic ꝓcedet contrarius intellect⁹. c. interposita. in fi. et Ar. et Spe. vbi. ā. Simile q̃ no. spe. ℣. of. iudi. quo implorať restitutio in inte. ℣ rest. in inte. ℣. ij. in fi. Et facit q̃ tres sunt instā tie et non cause ad materiā. vide not. in. c. raynaldus. de testa. p Ber. et Jo. an. in nouel. dñs Jo. in dicto. c. per tuas. volebat distinguere sicut distinxit Sull. in. c. prout. de do. et contu. et in. c. sepe. de appel. quia aut liquet aut liquere potest ℣ causa statim ꝓtunc procedit lit. non contest. ⁊ al's non teneas distinctionē superius positam que tutior est. ¶ Ex quo insurrexit aliud dubium: fiat sententia absolutionis lata ꝓ reo in causa iniuriarum per vtranq; partē appellať et in causa appellationis per ambas partes daň libelli appellatorij puta vnaquaq; partiū que habuit sententiaz ꝓ se in p̃ma instantia petat eam cōfirmari aliam infirmari et in ēmino assignato vtriq; ad respondendum libello hinc inde et lit. contest. super eisdez ambe partes lit. contest. super libello dūtaxat cōfirmatorio et nō super alio et pars illa super cui⁹ libello nō fuit lis contest. producat testes suplar ticulis et materia libelli sui descendentib⁹ ꝓbantibus clare intentionē suam ita q̃ sententia veniebat ferenda ꝓ ipso: dubitaui ego qui habui causam in secūda instantia vtruz valeret receptio testium p̃dictoz ad effectum sentētie ferēde ꝓ ipso? Et videbať mihi q̃ non. quia liť. non cōtest. super libello partis illos ꝓdurerat per rubrū et nigrum ut lit. nō contest. per totum. tum etiā per superius in supra p̃xima cōclusione dicta et allegata. Fuit determinatū et concluſum per omnes dños meos contrariū. quia fuit lis contest. in p̃ma instantia legitime tūc super libello dato tunc per istum qui tunc ꝓpť defectum ꝓbationis succubuit: et nūc quia legitime intentionē suam ꝓbauit debet obtinere. tum etiā quia libelli erant cōtradictorij et ambo appellatorij ita q̃ scōm alios hoc solum videbať sufficere ꝓ lit. conte. Pro quo fuit allegatū. c. oblate. in fi. de appel. ⁊ quod not. Inno. in. c. ex insinuatione. de procura. circa finez. tum etiā quia exquo fuit assignat⁹ terminus vtriq; parti ad respōdendū libello hinc inde et lit. cōtest. super illo si vna pars obmisit liť. contest. uel nō petijt imputet sibi et poterat ꝓcedi lit. non contest. in eius contu. per. c. per tuas. de appel. et. C. de temp. app. l. vlt. que ratio sume mihi placuisset et placeret si testes fuissent ꝓducti contra obmittentē lit. contest. et ꝓ alio qui fuit lit. contest. sed totum econtra fuit factū. ergo videbať q̃ totus ꝓcessus nihil valuerit habitus coram me. Veruntñ propter dicta motiua dñorum et concordiam ⁊ cōsilia ego tuli sententiā infirmatoriam p̃me ex nouiter actitatis coram me nihil eidem adiudicando cōdemnationem tñ expensarū obmittendo. a qua sentētia iterū per vtranq; partem fuit appellatū et ꝓ me delatū et in tertia liť. conte. sentētia cōfirmata et suppleta. ¶ Additio Tu dic melius q̃ qñ a diffinitiua sententia appellať in cā appellationis nō fit lit. contest. etiam vtraq; parte p̃nte. ℟ō est. q̃ in tali cā articul⁹ de iusticia

appellationis nō est separarꝫ a negocio principa li. ⁊ ideo sufficit lit. cont. facta in cā principali co ram iudice q̄ de principali cognouit. Ubi non ap pellatur ab interlocutoria tūc bene fit lit. conte. super articulo appellatōis aut super grauamine ⁊ libellus offertur scōm Sof. in. d. c. p tuas. ⁊ idez tenet Jo. an. in. c. raynaldus. de testa. plus etiam dicit. d. Pe. de Perusio. in. c. interposita. de ap. q̄ etiam lite nō contest. super appel. articulo nec etiā super principali potest in cā appellatiōis ad sententiā procedi. ⁊ si iustificata fuerit appellatio ab interlocutoria nō poterit sup principali ad sen tentiam ꝓcedi nisi super eo fit facta cōtestatio. ⁊ ita intelligit scōm eum. d. c. per tuas. Quid si aga tur cā nullitatis sententie an possit eo modo ꝓce di quo ꝓceditur in cā appellationis? Dic q̄ sic ut in. c. in. nostra. in glo. fi. de ꝓcur. facit q̄ nō. Ab. in. c. causam. de ẜptis.

Alias. xij.

Sequens decisio. b. d. Si pars rea negat narrata in libello prout narrant vera esse et petita prout petunt fieri nō debere lit. cōte. facta censet absq̄ eo q̄ dicat animo litem cōtestandi. b. d.

Item si pars rea respondendo libello ne gat narrata ꝓut narrant ⁊ dicat petita fi eri nō debere si non addat ⁊ dicat animo lit. conte. fuit dubitatū vtrum per hmōi rnsionem fuerit lis contest. Et breuit fine ar. fuit determinatū et concluſum q̄ sic per. l. rem nō no uam. C. de iur. cal. ſ. patroni. de li. conte. c. vnico de elect. dudum. et not. per Spe. ti. de lit. conte. ſ. ⁊. ꝑ. q̄ si proponunt. vbi hāc questionē pertra ctando eam sic decidit: immo interdū sufficit re ſpondere narratis in libello lz non petitorie. pro ut le. et no. in. c. vnico. de lit. conte. in nouel. per Jo. an. nec iuuaret ꝓtestatio facta in contrarium. videlicet q̄ per huiusmōi responsionē non inten deret lit. cont. prout le. et not. in. c. ſollicitudinē de appl. nec mirū quia predicta iura loquunt ſim pliciter et talem tñ expressionem nō requirunt. fa cit quia presumit q̄ quis verbo exꝑmat quod in mente nō cogitauit. ff. de sup. le. l. in ambiguo. ꝺ reg. iur. in obscur. alioquin simili ratione in cōtra ctibus in vltimis voluntatib⁹ priuil. et ẜpt. non valeret q̄ fieret nisi adderet huiusmōi animi ex/ pressio quod eēt absurdū. Pro q̄ cōclusione fa. ea que le. ⁊ no. in. c. intelligētia. ⁊. c. preterea. ꝺ ꝑ. fig.

C Additio. in quo petitio continet si aūt in libel lo fieret sola narratio absq̄ petitione et cōclusio ne tūc p responsionē non intelligeret contestatio facta. fallit in papa coram quo sola narratio facta et respōsio ad eam secuta induceret cōtestationē quia eius presentia supplet oēm defectum. quod est notandū scōm dec. in. c. vnico. de lit. conte.

C Alia additio. Hoc verum q̄n iudex et aduersa rius dissentiunt ꝓtestationi. si aūt consentirent ta cite vel expresse tunc nō fit contestatio. quia cōte statio dependet ab animo rei. ut in autē. de erbi. reis. ſ. illud quo animo qui sic protestat et ab ip sa protestatione recedere nō videtur per expressi onem verboꝝ habentium inducere contestationē quia ꝓtestatio in ꝓncipio litis facta videt in quo libet actu iudicij repetita dūmodo actus sequēs fiat in cōtinenti. secꝰ si ex interuallo scōm q̄ no. in regula in generali et regula exceptionē. de re. iur. li. vj. Et ex hac ratione concludit q̄ etiam si iudex et aduersarij non consentiūt protestationi contestatio impedit per dictam ꝓtestationē. cui contrariū visus sum voluisse. ſ. in principio hui apostille. cogita.

C Alia additio. Ista ratio posset in contrariū re torqueri. ſ. q̄ nō est verisimile q̄ quis mēte gerat aliud q̄ id quod verbis expressit. quia verba sunt note earum que sunt in anima passionū. de spon. ex lris. et. c. intelligentia. et. c. preterea. de ver. signi.

Alias. liij.

Sequens decisio. b. d. Si petat quis declarari ex cōmunicatus ꝓo iniectione manuū in clericū non requirit litis contestatio. hoc dicit.

C Uel sic. Litis cōtestatio nō est necessaria cum agitur ad declarandū quem incidisse canonē late sententie. hoc dicit.

Item si petatur quis per ordinariū decla rari incidisse in canonē Siquis suadēte. quia percussit clericū ad fi. q̄ denunciare tur publice excōmunicatus et euitaret a christifidelibus nō requirit lit. cont. quia lz ordi. qui est executor canonis debeat parte vocata et cū cause cognitione summarie ꝓcedere ⁊ de hoc inquirere ut le. et not. de cen. presenti. de penis. c. i. super. ꝑ. cōmode. et in. c. se. super. ꝑ. constite rit. per Jo. an. ⁊ Pau. tum quia hic nihil petitur adiudicari vl auferri. tum etiā quia petitur execu tio sententie iam late per canonē. tum etiam pro pter periculū anime. ſ. cōmunionis. tum etiā quia vbi procedit summarie nulla requirit lit. contest. Pro quo alle. not. per Inno. in. c. fi. de offi. iudi. et in. c. ad nostrā. de iureiur. ⁊ in. c. sacro. de sen. exc. et not. in. c. q̄n frequenter. ſ. in alijs. ut lit. nō contest. et. c. tue. per Ber. Spe. tñ tenet cōtra rium q̄ etiā in summar. requirit lit. cōt. ti. de off. iudi. ſ. fi. ꝑ. sed queritur.

Alias. lxxxviij.

Sequens deci. b. d. In causis in quib⁹ requiritur ordo iuris nō pōt renunciari lit. cōtestationi. b. d. Uel sic. Litis cōtestationi et alijs substantialib⁹ iudicij partes nequeūt renunciare. b. d.

Item q̄ in causa in qua seruandus ē ordo iuris et lit. cōtest. necessaria partes huic ordini substantiali et lit. contestationi renunciare non potuerūt. quia lit. conte. est ordiū et substantiale iudicij et nō solum in fauorem iur. priuati puta partiū sed etiam iur. publici et iudicis introductū cui partes renūciare nō p̄nt de fo. compe. si diligenti. de sen. ex. contingit. de fer. c. fi. ar. not. ij. q. i. in primis. et in sum. p̄ Io. z per Ber. in. c. de causis. in glo. ij. de offi. dele. et per Io. an. de re iudi. c. fi. li. vj. et in clem. sepe. de ver. sig. in glo. penul. per eundē. vbi remittit ad Spec. facit a cōtrario sensu de iura. calum. c. i. li. vj.

Alias. cccrl.

Sequens decisio. h. d. Vbi de nullitate p̄cessus uel sentētie agitur nō est necessaria lit. contest. si de nullitate notorie constet ex actis. h. d. Vel sic si ex actis notorie constat de nullitate sentētie uł processus tunc iudex vocatis partib⁹ absq; obseruatione alicui⁹ ordinis reuocabit sententiā. si vero resultat p̄babile dubiū aut extra acta nullitas allegeť tunc ordo iudiciari⁹ si principaliť agatur seruabiť. secus si incidenter. h. d.

Item fuit dubitatū vtrū q̄ agitur de nullitate sententie uel p̄cessus requirať lit. contest. z alius ordo iuris? Et rñdebatur per oēs distinguendo. aut de huiusmodi nullitate poterit notorie constare ex actis: aut nō. In primo casu nō est necessaria aliqua lit. contest. nec libelli datio. immo si dareť libellus nihilominus si iudici possit cōstare ex actis sententiā primi iudicis nullam: super hmōi nullitate statim vocata tū parte ad audiendū sententiā poterit se expedire et p̄nunciare. P̄o quo alle. ter. c. cū ad sedem. de resti. spo. et cle. pastoralis. de re iudi. et. c. olim. de iureiur. et vnam notā Inno. in. c. cū inter. de consuet. circa fi. vbi dicit q̄ q̄ncunq; est cautum de iur an statutum sit nullū uel validū de iure nullus ordo requiriť. hoc verū q̄ ex ipso statuto p̄t deprehendi nullitas si p̄p̄t defectū alt quem extrinsecū et aliūde p̄uenientem huiusmōi nullitas p̄ueniret. q̄ vero notorie resultat nullitas sentētie ex actis nil pars habet facere sed dicere cum hodie notorie cōstet vobis de nullitate sententie cōtra me late hodie agatur et p̄nunciet ff. ut in pos. legat. l. si is a quo. in notoriis enim ordinem seruare est ordinē non seruare. de iur. iuran. ad nostrā. In contrariū vero facit q̄ sentētia super nullitate p̄cessus lata vim diffinitiue habz ut not. Inno. in. c. audiť. de p̄cur. et Io. an. in. c. fi. de app. in cle. i. super. ꝓ. repulsione. in fine. ad quam nō deueniť nisi ordine iur. seruato. de elec. dudum. de lit. cont. c. vno. de resti. spo. cōqueren te. de maio. et obe. inter quattuor. et. C. de lit. cō test. l. vna. ff. rem rat. ha. l. amplius. ergo r espon deri p̄t hoc p̄cedere posse seruatis tū distinct. statim dicendō q̄ est dubium de nullitate ipsi⁹ p̄cessus. secus ꝓo si notorie constet ipsum p̄cessum seu sentētiā fuisse et esse nullum ex actis que sunt publi. de p̄oba. q̄m contra. sicut dicim⁹ in simili q̄ sentētia est a nō suo iudice notorie lata. uel lz a suo iudice fit p̄olata tū si contineat intolerabilem errorē sine difficultate et ordine est relarāda de iudi. at si clerici de ſ̄pt. ab excōicato de sen. ex. per tuas. et. c. solet. et. c. venerabilibus. li. vj. immo Inno. dicit alibi et Io. an. post eū in nouł. q̄ q̄ncunq; error uł iniquitas recolligi poterit ex actis retractabiť sententia ac si error fuisset i sententia expressus. hoc not. de re iudi. cum Bertol dus. et per ar. de sent. ex. romana. in fi. li. vj. et p Pau. in dicta clem. pastoralis. de re iudi. ¶ In secundo ꝓo casu videlicet q̄ non ex actis resultat nullitas allegata sed aliunde z requirit aliā indaginem et aliqualem p̄bationem tunc iterū potest distingui. aut principaliter intentatur nullitas aut incidenter. P̄imo casu requiriť lit. contest. et ordo iuris scōm Inno. qui hoc not. de offic. iudic. c. ij. qui allegat tria iura. de p̄cu. in p̄ria. de off. deł. cum cōtingat. ff. de fer. l. i. Aut incidenť: tunc nō. sicut le. et not. de rest. in inte. petita principaliter uel incidenť. de off. iudi. c. ij. et per Innoc. de resti. in inte. suscitata. et vide in cōclusione. s. ix. At in casu nostro principaliť agebať de nullitate sententie et dabať super hoc libellus. ergo. Oldra. ꝓo in questionib⁹ suis. q. xij. videtur dicere z tenere q̄ si in cā appellatiōis a diffinitiua sentētia agatur de nullitate ipsius sentētie tunc nō est necessaria lit. contest. q⁹ pars ipsius appellatiōis est ut not. per Inn. c. dilecto. de appel. et sicut in cā appellationis nō est necessaria lit. contest. per. c. p tuas. de appel. quod tū intellige iuxť conclusionē superius per me positā que est. viij. ita nec super hmōi nullitate requiritur lit. contest. immo scōm ipsum maiori rōne non est necessaria lit. conte. tā in causa nullitatis q̄ appellationis. quia in cā nullitatis semper arguiť iniquitas iudicātis et absq; eo q̄ tangiť iustitia partis. et sic videť maiori ratione posse p̄cedi lit. non contest. quā in cā appellationis in qua sepe de iniquitate partis agiť. ut de app. interposiť. ſ. sane. immo scōm eum est tā ta connexitas inter appellationē z nullitatē q̄ solum appellatio etiam cognitionē nullitatis deuolvit. ut. ff. fa. ber. l. quedā mulier. et not. Innoc. in dicto. c. dilecto. z hoc etiā videť innuere Oldra. in dicta sua q̄one in fi. dū dicit. tūc nō est necessaria lit. conte. in cā nullitatis q̄ is qui sententiam nullā dicit p̄romptā fidez offert de nullitate ipsi⁹

sententie.ut.C.qñ prouo.nō est necesse.l.i.de re
sti.spo.lras.multo fortius si refert se ad acta que
sunt publica et notoria tam iudici q̄ partibus ut
prediri.ergo.hoc etiā vī tenere scōm legistas et
presse Bar.in.l.cōquerebatur.ff.de re.iudi. per
l.theopōpus. Spe.vī distinguere breuiter ꝛ mul
tum cōfuse.aut nullitas opponit in modū except.
ad impediendū executionē sententie et tunc non
est dandus libellus nec li.contest.est necssaria im
mo nisi probatio sit in promptu executio non im
pedit.per.l.i.supius all'.C.qñ ꝓuo.nō est neces.
alias etiā nō esset litium finis.C. de transacti.l.
frater.ad hoc.ff.ad exhibē.l.iij.C.ut in pos.le.l.
is a quo.aut agitur et petitur absolutio de facto
uel restitui instrumenta tunc requiritur libelli ob
latio et li.contest.scōm eum hoc vltimū nō intel
ligo.hec not.ipse ti.de libel.concep.§.nunc di-
cendū.ℵ.quid si snia.remitteris ad not.per eum
ti.de li.contest.§.fi.ℵ.quid de causa. vbi ponit
et tenet primū mēbrū distinc.nil tangendo de se
cundo ubi est maior difficultas. Dic melius per
eum ti.de sen.ex.§.iuxta.ℵ.sicut si cā.De nouo
auduī semel in Boñ.dñm Richar. de saliceto di
stinguentē sic. Aut implorat dūtarat officium iudi
cis rescindens etiam principaliter ut quia petit
sententia contra minorē uel maiorem absentē la
ta rescindi.de re.iudi.cum bertoldus.de procu.
querelam.de ma.et obe.inter quattuor.de cōsti.
ecclesia sancte Marie.et tunc non est necessaria
lit.contest.nec ordo iuris. Aut nō implorat prin
cipaliter officiuz iudicis nedū rescindens sed re
scisorium utputa qz nedum petitur rescindi snia:
sed etiam res adiudicari tunc nō est necessaria li.
contest.et alius ordo iuris.et sic intellerit aliam
partem.c.ij.de offi.iudi.pro qua distinctione fa
ciunt not.Inno.in simili de resti.in integ.tum ex
lris.super verbo presentibus.

alias.ccclliij.

Sequens decisio.b.d.per responsionē rei negan
tis partem libelli actoris etiā absentis et partez
eiusdem libelli confitentis fit lit.contest. qñ ac
tor in sua proposita intentione semper persistere
presumitur.b.d.

Tem si dato libello per actorem cōpelli
tur reus ad respondendū libello et reus
respondeat cōfitendo partē et partez ne
gando.licet tēpore hmōi responsiōis rei
actor nihil direrit uel etiam presens non fuerit.
Dicebant dñi omnes li.contest.fore factā er vtra
q̄ parte que fit per narrationē et petionem in iu
re ex parte actoris propositam et responsionem
rei secutā.ut in.c.vnico.de li.conte.de elec.du
dum.de do.et cōtu.prout in casu ꝓposito datus
erat libellus pro parte actoris in quo cōtinebat
narratio facti et petitio in quibus ipse semp per
sistebat atq̄ fiebat directa responsio per reum cō
fitendo ꝛ negando qō sufficit per iura antedicta
ergo.dubium enim facit qz lit.contes.nihil aliud
est q̄ simul restatio siue mentis declaratio volen
tium litigare.ergo videbat q̄ simul et eodē tem
pore deberent cōcurrere petitio actoris et rei re
sponsio.ut in.l.consensu.ff.de act.et obli.ad qō
respondebatur q̄ dato libello actoris semp con-
stare vī de animo suo litigandi maxime in stando
ut reus cōpelleretur ad respondendū. et sic persi
stendo in sua petitione haberet animuz litigandi
qō sufficit.respondendo huic animo siue petitiōi
statym fuit lit.contest.facta etiam simultanee pro
pter concurrentiā animoꝝ.et per hoc fuit saluat⁹
vnus magnus ꝓcessus habitus in ptibus in qua-
dam causa Hispaleñ.mihi cōmissa sup quarta de
bita parrochiali sacerdoti de legatis quibusdam
religiosis nō mendicantibus.

alias.cccclxv.

Tem q̄ auditor in secunda instantia non
tenetur contest.li.nisi velit. qō intellige
si altera pars est absens per contumaciā
et aliter nō.hoc tenēt Spe.et Archi.de
iuram.calum.c.ij.li.vi. Hoc breuiter ponit text.
in.l.fin.§.illud.C.de tempo.appell'. et.c.per tu
as.de appell'. quia in hoc q̄ ponunt ius speciale
in casu contumacie videtur innuere cōtrarium.ut
l.i. in fi.ff.ad muni.et ergo nō procedūt not.per
Inno.de offi.del'.c.cū contingat. vide Jo.an.su
per hoc de testa.c.rainaldus.in noul'.Contuma-
ciā intelligo etiā si pars cōtumax sit in curia pre-
sens qz tunc apprehendi pōt et est vere cōtumax
et per cōsequens ex cōtumacia magis priuilegia
ta.l.et post edictū.C.fi.ff.de iudi. qz hoc est pri
uilegiū appellantis ut.c.per tuas.ergo nō est au-
ferendū nec restringendū.de reg.iu.indultum.ff.
de consti.prin.l.iij.quid si appellat ab interlocu-
toria.dic aut queris.An sup articulo grauaminis
sit necessaria li.contest.et dic q̄ nō.qz in vna instā
tia vna li.contest.est sufficiēs.et ita mandauit au
ditoribus Cle.iiij.et recitat Spe.et Archi.in.d.
c.ij.de iura.ca.in glo.i.et probatur de appellati
one interposita in ratione sui. aut queris Utrum
cozā iudice appellationis obmisso articulo graua
minis. iuxta.c.cozdi.de appel.li.vi.uel expedito
iuꝫ.c.ut debitus.de appel.ꝛ procedendo sup ne
gocio principali. An tunc cozam illo iudice necia
sit litis contestatio.et tunc dic. Aut fuerat cozam
illo primo lis legitime contestata.aut nō. Primo
casu non est necessaria litis contestatio.Secundo
casu sic ratio est quia vna lit.contest.in causa sem
per est necessaria vbi seruat ordo iuris.exꝫ.ut lit.
nō contest.per totum et non plures.quia boc non

de iuramento calumpnie

reperitur in iure cautū. Item iudex appellatiōis qui succedit primo iudici debuit facer̄ ea que habuit primus.ut.l.minor.ff.de iudi.⁊.d.c.interposita.modo primus li.contest.si non facit faciat secundus al's non.ergo idem de isto.

De iuramen.calump. Rica.

alias.xxxvij.

Sequens decisio.h.d.procurator in roma. curia nō solum in animam domini sed etiam in suam de calumpnia iurare tenetur.etiam si principalis iurauerit.h.d.cuz deci.xl.que incipit.procurator in romana curia non solum.⁊c̄.

Item quidam procurator in roma.cur. in causa beneficiali appellauit a me eo ꝙ ipsum cōpellebam ad iurandum de calumpnia nedū in animaz domini sui sed etiam propriā.cuius appellationi tanq̄ friuole de consilio dñorum meoꝝ non detuli cōminando sibi penam.c.fi.de iura.ca.quam penam dicebaut omnes dñi etiam locum habere in procuratore nolente iurare in animā suam propriam sed dūtaxat in animā dñi sui.de quo tñ bene et fortiter dubitabā qꝛ pene tenere debent suos auctores de hijs que fi.a ma.par.c.quesiuit. sed quicquid fuerit predictus procur̄ videns motiua dñorum et etiam doc.final'r nedum in animā dñi sui sed etiam propriā prestitit calumpnie iuramētum.et ratione huius ponit Jo.an.et Jo.mo.in c.ij.de iura.ca.li.vi.sup̄ verbo ab ipsius. nam lz dñs principalis iurasset procur.nihilominus iurare tenetur quia ipse calumpniari posset sicut dñs ipse etiam ut sciat dñm suum habere malam cām et velle deierare ipse deierare non debet ymo in quacunq̄ parte litis perueniat ad ipsum partez suam malam et iniquam causam fouere debet desistere ⁊ vlterius eam nō prosequi.iuxta consti.Jo. xxij. et Benedicti xij.ex Grego.xi.quam cōclusionem tenet expresse Accur.Ja.Pe.et Cy.in autē. et si principales.de iura.ca.C.et faciūt not. et in c.in pertractandis.eo.ti.et de elec.procur̄.li.vi. et in.c.presentiū.de testi.eo.li. et per Hostiē.in sum.eo.ti.§.ij.circa finem.

¶ Additio. Pone ꝙ ego constitui procuratorē ad respondendū et iurandum de veritate in animam mei dñi an sit sufficiens mandatū.⁊ vr̄ ꝙ sic quia tacite videtur inesse ꝙ iuret veritatem.ergo eius expressio nō viciat.C.de fideius.l.non recte. Contrariuz est verū quia hec forma mandati ponit aduersarium in difficultate probationis. nam semp̄ mandans posset dicere.dico ꝙ procurator nō respondit verum et per hoc esset deterior conditio aduersarij q̄ si ipse per se responderet.et ad hoc habes glo.not.in.c.i.de procu.in cle.et facit ad hoc nota.ff.de iudi.l.solēnis. in ratiōe sui debet ergo esse tale mandatum ꝙ possit respōdere quicquid vult in preiudicium domini sui sicut et ipse dñs possz.ut.l.nō solū.⁊ ibi no.ff.de ꝓcu.ita no. bal.i.l.si ꝓcur̄.ff.de cō.ide. ¶ Alia addi.⁊ i.c.fi. de iu.ca.per Ho.⁊ Jo.an.vbi dicit ꝙ procurator iurat in animam cōstituentis de veritate dicenda et etiam de consuetudine romane curie in animā suam que est approbata in.c.ij.de iura.ca.lib.vi. ⁊ cum bona conscientia potest respondere ea que scit uel ab alijs in quorum animas iurauit intellexit vera esse de testi.presentium.li.vi. ¶ Cy.non placet ꝙ dominus per procuratorem iuret qꝛ procurator habet capere inicium illorum que agit in personam propriam.l.inter stipulantez.§.i.ff.de ver.obli.l.quecumq̄.ff.de act.et obli. Item alia ratione mouetur quia iuramentum debet prestari tactis scripturis ut presentia euangelioꝝ terreatur quod non esset si dominus esset absens vnde vel est concedendum ꝙ in animam domini absentis non iuretur.vel si dicatur ꝙ per alium iurare possit intelligatur scilicet per ministrum et nuncium qui concipiat verba in personam domini.ff.d̄ consti.pecu.l.eum qui.et ita ipse dicit in.l.ij. in penultima questione que incipit vltimo.C.de iu. calump.dic ꝙ potest iurari in personam domini. et in eius animam ut in.c.fi.de procu.li.vi.no.in c.fi.de iura.calump.et in.c.ij.et fi.eo.ti.li.vi.et Bart.exigit ꝙ habeat speciale mandatum ad iurandum in animam domini.ut.l.si quis mihi bona.§.iussum.ff.de acqui.here.

alias numero.xl.

Sequens decisio.h.d.Procurator in romana cu. non solum in animam domini sed etiam in animā suam de calumpnia iurare tenetur.h.d.

Procurator in Ro.curia non solum in animam domini sed etiam in animam ipsius tenetur prestare iuramentum de calumpnia.alioquin habebit locum.c.fi.de iur. cal'.et licet dominus principalis iurauerit nihilominus tamen procurator iurare tenetur.quia ⁊ ipse calumpniare posset sicut dominus.prout leg.⁊ not.in.c.appellationibus. super verbo ab ipsis. de iura.calump.li.vi.faciunt etiam nota.in simili per doct. in.c.presentium.de testi.li.vi.et in auten.principales.eodem ti.in glo. et vide nota.in c.in pertractandis.eodem ti.et faciunt not.in.c. procur̄.de elect.li.vi.et per Hosti.in summa eo. ti.C.ij.circa finem.

De dilationibus. Rica

al's.cxxxv.

Sequens decisio. hoc d. terminorum seruandorum seu reiterandorum tempus datum est vtile. h. d. Vel sic. octo dies infra quos termini male seuati debent repeti scdm formam cōmissionis sunt vtiles. hoc dicit.

Tez si mandat auditori q repetat omnes terminos non debite seruatos infra octo dies illi sunt vtiles et nō continui ita q in octo diebus repetēs veniet et sunt termini repetendi antedicti. pro hoc possunt induci iura all'. per doc. de tēpore vtili et continuo. de conces. pre. quia diuersitatem. et. ij. q. vi. an terminorum. per Jo. et de cōces. preben. c. i. et per Jo. an. et Pau. in cle. i. de resti. in integ.

alias. ccclx.

Sequens decisio. h. d. tempus bimestre vl' trimestre datum ad testes producendum et recipiendū non currit pendente partium cōpromisso. h. d. Vel sic. tempus probationis indultum pendente compromisso non currit. h. d.

Tem fuit dubitatum vtrum cursus illorū duorum mensium siue plurium datorum in remissione facta alicui iudici pro testibus producendis et recipiendis. de quibus in. c. licet. de proba. et. c. presentiū. de testi. li. vi. impediantur per compromissum factum per partem ita q si per compromissum medio tempore factum non fuerit terminatum negocium iudices antedicti post lapsa tempora supradicta possint procedere ad vlteriora ⁊ testes recipere. In quo domini erant varij. Aliqui q non qz hoc tempus videtur appositum decisioni et nō iurisdictioni. ergo nō videtur prorogabile. ar. nota. in. c. de causis. de offi. dele. quod. c. videtur facere ꝑ vera opinione videlicet q consensu partium predictum tempus posset prorogari. quod veruz de cōsensu iudicis qui in hmōi prorogatione temporis est necessarius. scdm Inno. et Host. ibidez. at hic in casu nostro non ponitur consensum iudicis interuenisse. ergo. Preterea pro parte in contraria scilicet affirmatiua. all'. cle. quādiu. de appel. ⁊ auten. si tamen. C. de temp. appel. in quibus apparet q per compromissuz uel al's de consensu partium expresso impeditur cursus temporis fataliū dati a iure uel ab homine ad prosecutionem appellationis. sic etiaz videretur in proposito q etiam per compromissum hoc factum de cōmuni cōsensu partium impediatur cursus dictorum trium mensium assignatoruz ad testes recipiēdos. quod crederem verum si remissio esset cōmunis. si vero non esset cōmunis sed vnius partis dumtaxat crederem illam partem per huiusmodi cōpromissum a productione hmōi testium nō excusari. ar. in. d. cle. per Pau. de termino. x. dierū dato ad appellandū cuius cursum cōpromissum seu cōis consensus partiū nō impedit. ratio qz illud tēpus tm̄ datur vni parti ad suspendendū sniam ul' grauamis effectū sed tēpus ꝓsecutionis. appellōis dat vtriq; parti. et ideo cōis consensus facit cursum eius dormire scdm eū. Fuit tn̄ cōclusum fin. per omes dn̄os attento q legitie impedito tpa iuris ul' hominis nō currant. de prescrip. c. i. ⁊. c. illud. de cōces. preben. qz diuersitatis. de elec. si electio. lib. vi. de app. sicut. in fi. in cle. q per dictū cōpromissum impediat cursus dictorum trium mensiuz et sic obtentum et pronunciatum.

De ferijs. Rica.

alias. ccclxvij.

Sequens decisio. h. d. tempore feriarum ob necessitatem hominum potest decerni citatio et decreta exequi etiam per edictum. h. d.

Tem si cōmittatur causa tēpore feriarum ob necessitate hominū introductarū cum potestate citandi per edictuz in curia seu extra. Dubitatū fuit vtrum in hijs ferijs poterat decerni hmōi citatio et exequi in valuis maioris ecclesie vbi tunc est curia. De primo videlicet de citatione decernenda licet fuerit et sit magna altricatio doc. in. c. fi. de fer. et ibi per Inno. et Jo. an. in nouel. plene. Tn̄ conclusio est hec modernorum doct. q licet citatio facta die nō feriato ad diem feriatum nō valeat tn̄ citatio decreta die feriata ad nō feriatam bene tenet et valet. ratio qz non est actus iudicialis sed pōt fieri extra iudicium et in domo et sine quocūq; iudiciali strepitu et vocat part. idcirco cessat ratio. c. i. et vlt. de fer. cessante igitur causa cessat et effectus. de app. cum cessante. cum si. licet Jo. ⁊ Ar. in canon. placita. xv. q. iiij. vbi de hac materia dicant q decretum de citando non potest fieri die feriato. ut C. de ferijs. l. fin. sed executio bene. pro quorum dicto faciunt no. in simili per Jo. mo. de fo. cōpe. romana. §. contrahen. li. vi. quorum docto. dicta, intelligo qn̄ decretum de citand debet fieri et fit cum cause cognitione et iudice pro tribunali sedente. talis eniz actus siue strepitus iudicialis nō potest fieri die feriato sed sine cause cognitione. et extra iudicium bene potest fieri quocunq; tempore. de quo etiā in Spe. ti. de cita. §. i. ꝟ. itē excipiunt. de fo. cōpe. c. i. in cle. super. ꝟ. festiuis. ꝑ Jo. an. de executione vero citationis siue ad personam siue ad domū nō est dubium quin fieri poterit die feriato. qz est facti et nō fit per iudicem nec cum cause cognitione sed per nuucium uel ꝑ litteras de app. cum parati. et de offi. del'. prud.

et.c.cum cōtingat.⁊ ibi per Ber.que tñ executio predicte citationis per edictū cum debebat legi exequi et publicari in audientia cōtradictarū litterarum apl'icarū que nō est tēpore feriarum. Idcirco omnes dñi me solo excepto dicebant et cōcludebant ꝙ hmōi executio facta in valuis maioris ecclesie siue cathedralis in anania.nec tenuit nec valuit.nec etiam citatum sic cōstituit contumacez ꝙ propter eius cōtumaciā excōicari potuit. Notiuū eoꝝ fuit qꝛ hmōi citationes per edictū sunt exorbitant̄.a iure cōmuni.et ideo stricte tenende in suis terminis ⁊ formis.de reg.iu.que a iur.li.vi.ac forma et modus citandi per edictū non est traditus et scriptus in iure.puta ꝙ debeat fieri in audientia lr̄arū apl'icarū et nihilominus in palacio apl'ico et in valuis maioris ecclesie illius loci.ut in cle.i.de iudi.quoꝝ si aliquid deficiat totum ruit.i.q.i.detrahe.de cle. nō bap.veniens. cum si.ergo. Preterea rō quare hmōi citationes per edictum sunt in predicta audientia lr̄aruz exequende et publicande fuit.qꝛ presumitur quilibz habere procuratorē per quē poterit ad noticiam citati peruenire hmōi citatio.qui quidē procuratores tempore feriarum possunt et habent licenciā eundi ⁊ vagandi quocūqꝫ voluerint.ergo.essz igitur valde graue quem sic reputari contumacē ꝙ excōicari possit qui verisimiliter se citatū ignorauerit. excōicari enim nemo debet nisi personaliter monitus et citatus.ut not.Innoc̄.in.c.fi.de eo qui mit.in pos. Mihi cū correctione tñ dictorum dñoꝝ melius sentiendū videbatur contrariū Ratio mea fuit.nam attenta forma indictionis feriarum omnis actus qui tempore feriato potuit ⁊ debuit fieri per audientiā sacri pallacij in audientia contradictarū ille potuit et debuit fieri in valuis maioris ecclesie.que eccl'ia succedit loco predicto audientie ut patz per formā.at hic actus citationis executionis potuit fieri ⁊ debuit in valuis maioris ecclesie succedentis loco audientie. surrogatū enim in loco alterius eodem iure censeri debet.ut li.pen. ecclesia sancte Marie.cum si. Preterea prout ponebat̄ in facto predicta etiā citatio fuit executa in valuis pallacij causarum ⁊ in partibus in duobus locis.ergo nō est verisimile ꝙ ad eius noticiā non potuit peruenire.xvi.q.i.quid dicit̄.de postu.prela.c.i.facit optime cle. causam electionis.de elec. Et hanc conclusionem crederem veram.videlz istum reputari legitime citatum et contumacem ita ꝙ in eius absentia posset procedi in causa ut sic licet presumptiue sit cōtumax puniatur in processu non tñ ꝙ posset excōicari qm̄ debet procedere monitio et citatio personalis scd̄m Inno.ut s̄.et facit cañ.xi.q.iij.nemo.et.c.certum.de sen.excō.sacro.verumtñ Jo.an.in cle.i.de iudi.supius all'.super.ꝑ.personaliter.dicit ꝙ ille processus qui fieri posset contra personaliter citatum posset cōtra hunc citatū per edictum.sed personaliter citatus et nō cōparens potest excōicari.ergo et iste.qd̄ crederem verum si predicta citatio esset lecta in audiētia cōtradictarū qꝛ tunc esset magis verisimile ad ipsius peruenisse noticiā quam si facta foret in valuis ecclesiarum quas prochdolor pauci hodie visitant presertim procuratores.Ro.cu.qui citius ⁊ omni die de mane currunt ad tabernas q̄ ad ecclesias.sufficiat ergo ꝙ puniat̄ in processu ⁊ nō procedatur ad excōicationē et sic fuit factum.faciūt not.in clem̄. cām electionis.in glo.penul.per Jo.and.in cle.si ante.de do.⁊ contu.per eundem.

De cā possessionis ⁊ proprietatis.Rica.

al's numero.cxxxi.

Sequens decisio.h.d.Ad petitorium suspensum etiam coraz iudice appellationis rediri pōt.h.d. Vel sic.Si suspenso petitorio a sententia sup possessorio lata appelletur.iudex cui causa appellationis et negocium principale cōmittitur poterit audire partes super petitorio ne continentia causarum diuidatur. Secus si causa appellationis sit tantum sibi cōmissa.h.d.

Tez in tentato petitorio ⁊ possessorio coram iudice si petitorium postea suspendatur et in solo possessorio procedatur ⁊ pronunciet̄ et appelletur ⁊ appellationi deferatur ⁊ causa appellationis ⁊ negocij principalis alteri auditori cōmittatur tam coram illo q̄ coraz alio primo iudice partes possunt si voluerint redire ad petitoriū ⁊ procedere in eodem.Si vero vna pars vellet coram primo procedere in petitorio. alia in possessorio coram secundo.nec est audienda propter priuilegium spoliationis.de or.cog.c.fi.⁊ ne cōtinentia cause diuidatur.C.de iudi.nulli.et de cau.poss.⁊ propri.c.i.et.ij.et de seques.pos.⁊ fruc.c.i.Hec vera si causa appellatōis ⁊ negocij principalis sit secundo iudici cōmissa.si vero tm̄ causa appellationis tunc nō posset de causa petitor.cognoscere sine speciali cōmissione nec etiam primus donec cā possessionis fuerit terminata propt̄ priuilegium ⁊ ne cause continentia.⁊c̄.

alias.cxl.

Sequens decisio.h.d.tempore feriarū et vacationum potest suspendi petitoriuz antea nō suspensum.h.d.Vel breuius in possessorijs proceditur tempore feriato.h.d.

Item ꝙ tempore feriarum siue vacationū potest suspendi petitorium a suspendeñ.

antea inchoatum et procedi in solo possessorio qꝛ hoc est quasi quoddã preambulũ siue pars ipsius possessorij priuilegiati in quo põt attẽta forma in dictionis vacationis procedi. ff. de spon. l. omnino. Item qꝛ hec suspensio in nullo tangit ꝓcessuꝫ petitorij. ymo tendit ad ipsius exclusionem. ergo. nil enim habent cõe. ⁊c̃. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil. Nihil semp videbatur contrarium videlꝫ ꝙ nõ haberet locũ suspensio tẽpore feriaꝝ qꝛ cõcessio pape ꝙ possit procedi illo tempore in causis possessorijs posset intelligi de possessorijs tunc inchoat̃. non inchoand̃. ⁊ hoc habet forma in dictionis vacationũ. et sic nõ procedit dicta cõcluclusio. ymo forma bene habet de inchoandis. qd̃ intelligo principalit̃. secus per modũ suspensiõis.

al's numero. cxlix.

Sequens decisio. h. d. veniens ad causam pro interesse potest agere petitorio nõ obstañ. suspensione si non est spolians. h. d.

Item si inter Ticium et Seyũ actuꝫ sit possessorio dũtaxat Gayus veniens ad cãm pro suo interesse põt agere petitorio. nec ob. sibi exceptio siue litis pendẽtia dicti possessorij dũmodo ipse non fuerit spolians mandans. ⁊c̃. qꝛ hmõi priuilegiũ possessorij est inductũ in odium spoliantis uel mandãtis. ⁊c̃. de or. cog. c. fi. de resti. spo. cum ad sedem. de cã posse. cle. vnica. et qꝛ pene debent tenere suos auctores. d̃ censi. c. i. de hijs que fi. a ma. par. c. quesiuit. cum igitur iste nõ deliquit. ergo. plenius inuenies hãc qõem inferius disputatam.

alias. clxxxix.

Sequẽs decisio. h. d. sufficit agenti possessorio ad petitorium colorandũ docere se institutũ. licet de presentatione non cõstet. h. d.

Item ꝙ sufficit presentato a layco episcopo ad aliquã ecclesiam ⁊ instituto per eũ si agat possessorio quo ad colorandũ petitoriũ docere de huiusmodi institutione licet non doceat de presentatione que modicum iuris confert de offi. leg. dilectus. et quia sola cõfirmatio supioris licet cassetur electio tuetur possessorem et omnia facta per eum. prout leg. ⁊ no. per Inno. et Hosti. de elec. nihil est. et de restit. spo. in litteris. per eosdem. et. c. quia cont. de cõces. preb. ꝟ. si vero.

alias. ccv.

Sequens decisio. h. d. In causa appellationis prophana appellans uel appellatus non potest suspẽdere petitorium vtriusqꝫ partis quia illud est speciale in causa beneficiali. per cle. vnicam. de cau. poss. que in alijs causis q̃ꝫ beneficialibus non vendicat sibi locum. h. d.

Item ꝙ in causa appellationis prophana non habet locum cle. vnica. de cau. pos. videlicet ꝙ appellans et appellatus possit suspendere petitoriuꝫ vtriusqꝫ partis. quia hoc est speciale in causa beneficiali ut ibi not. in. i. glo. per Io. andr. et Pau. post princi. in. ꝟ. quid de appellante in alia causa. vbi videtur distinguere. tamen finaliter videtur in dicta conclusione remanere. petitoriũ tñ a se intentatum potest suspendere in secunda instantia sicut in prima vigore. c. pastoralis. de cau. pos. qd̃ generaliter loquit̃. et qꝛ licet sit finita prima instantia adhuc durat causa et iudex secũde instantie succedit primo coram quo id licuisset. ergo et coram isto. Hoc verum nisi vtrũqꝫ per appellationem uel alio modo sit ad curiam deuolutum secus vero si vnum illorum dumtaxat. scd̃m Pau. vbi. s̃. et vide Inno. super dicto. c. pastoralis. sup verbo pendente. ¶ Additio. Sꝫ quid dices in casu conuerso agens possessorio vult illud suspendere et transire ad petitorium an possit. videt̃ ꝙ nõ a cõtrario tex. d. cle. qꝛ si illud est speciale ꝙ possit actor tam in causa principali q̃ꝫ appellatõis petitorium suspendere et transire ad possessorium in odium spoliantis. tñ in casu cõuerso vbi cessat fauor spolij dicta suspensio nõ licebit. Contrariũ videtur not. in. c. pastoralis. de cau. pos. sed põt illi glo. responderi ꝙ illa nõ dicit rediri ad petitoriũ suspenso possessorio. sed dicit ꝙ rediri potest ad petitorium de possessorio inchoato subaudi et ei prius renunciato. Sed si vis tenere opinionem illius glose ꝙ possessorium possit suspendi subaudi etiam in causa appellationis. ⁊ hoc addit illa cle. de nouo de quo per Pau. ibi super verbo aduersario. in fine. Pro prima parte facit ꝙ suspenso possessorio inuita parte petitorium intentare non possit. Et ratio diuersitatis est. quia possessorium est priuilegiatum per dictum. c. pastoralis. ⁊ ideo propter ipsum intentandũ petitoriũ suspendi põt qd̃ priuilegium petitorio non est concessum. et sic nõ poterit possessorium suspendi ut postea petitorium intentetur. pro quo vide in. c. ij. de li. ob. in glo. fi. Contrarium tñ cõcluditur in deci. ccccxvij. in deci. ccclxxxij. Sed dubitatur eo casu quo de possessorio reditur ad petitorium an fiat condemnatio expeñ. Hosti. in summa de cau. pos. tenet ꝙ sic. in. §. an qõ. ꝟ. sed si prius. dic ut ibi.

alias numero. ccl.

Sequens decisio hoc dicit. Suspendens petitorium cum protestatione ꝙ ab illo non intendit recedere nisi exprimat dando postea libellum super vtroqꝫ videtur a dicta suspensione recessisse. hoc dicit. ¶ Uel sic. Suspendens petitorium vtriusqꝫ partis potest in vtroqꝫ procedere. non ob. protestatione actui contraria. h. d.

Item si suspendens petitoziū vtriusq; partis postea dedit libellum concludentē in petitozio et possessozio a predicta suspē sione videtur recedere. licet tempore suspenfionis protestatus fuerit q; ab hmōi suspenfione non intendit recedere nisi hoc exprimeret. satis enim hoc expressit quando petitozium postea intentauit quod sibi licuit. de cau. pos. ⁊ proprie. pastoralis. Preterea per pactum contrarium a ꝓtestatione receditur. prout le. et not. in. c. cū. OJ de consti. et de appel. sollicitudinez. ergo. Sz est magnum dubium vtrum suspendens semel petitorium illudq; reassumens possit iterato illud petitorium suspendere.

alias. celxxxiij.

Sequens decisio. b. d. si pronunciet suspensionem petitozij locum non habere et ob hoc appelletur et iudex deferat et postea in possessozio procedat processus est nullus. b. d.

Item si quis suspendit petitozium vtriusq; partis procedendo in solo possessozio et pronuncietur ex aliqua causa suspenfionem hmōi locum non habere et appellatur ab huiusmodi pronunciatione et auditor deferat. ⁊ nihilominus postea in petitozio procedat processus est nullus. quia per delationem definebat esse iudex in tota causa de appel. cum appellationibus frivolis. li. vi. et sic processus ruit tamq; a non suo iudice factus. de iudi. at si clerici. cū si. de hac conclusione bene dubitabam. nec in ea consentiebam simpliciter quia possessio et proprietas nil habent cōmune. ut in. l. naturaliter. ſ. nihil. ff. de acqui. poss. licet igitur expediuerit posse ssozium sic pronunciando et etiam deferendo. et quo ad hoc defierit esse iudex. tamen adhuc nihilominus remansit iudex in petitozio quod etiaz si sibi fuit cōmissum et adhuc restabat expediendum. ar. iurium. c. i. et. ij. et. c. cum dilectus. de cau. possess. et proprie. de testi. c. significauerūt. de iudi. c. fi. cum similibus.

alias. ccclxxxij.

Sequens decisio. b. d. Pluribus vicibus potest spoliatus in eodez iudicio petitozium in causa beneficiali suspendere quāuis in alia causa non priuilegiata post litis contest. super proprietate spoliationis actio uel exceptio intentari non possit. b. d. Uel sic et breuius. Pluries in eadem causa potest quis suspendere petitozium in causa beneficiali. b. d.

Item fuit dubitatum vtrum quis pluries posset suspendere petitozium in vna parte et eadem instantia ante conclusionem. puta aliquis in principio cause siue litis suspendit petitoziuz postea in medio litis reuocat huiusmodi suspensionē et procedit in petitozio. ante vero conclusionē iterum suspendit petitoziū. an hoc sit licitum. et videbatur q; nō. quia nō licet sic variare cum discrimine alterius. de reg. iur. mutari. li. vi. et de renunc. cum illusio. in cle. Preterea cum hoc sit priuilegiū agentis q; possit suspendere petitozium ante conclusionē et vsus est hoc priuilegio semel tm̄ per actum contrariū videtur recedere et renunciare priuilegio vnico enim actu cōtrario perditur priuilegium de consti. cū accessisset. de preben. pro illozum. fuit decisum ⁊ determinatum contrariū per omnes dños. nam hoc priuilegium suspensionis petito. concessum est in odium spoliantis ut in cle. vnica. de cau. poss. et propri. durante enim hac causa debet durare et priuilegium hoc est autez̄ purgata sit hmōi violentia ⁊ spoliatio per restitutionem semper durabat hoc priuilegium intm̄ q; nedum in prima uel secunda instantia. sed in tertia potest suspendi petitozium ante tamen conclusionem vltime instantie que est conclusio totius cause de fi. instru. cum Johannes nec ob. contrarium de variatione quia humanitas iuste penitudinis nemini est auferenda. ij. q. v. si quis libellos. de appel. cum cessanē. et. c. interpo sitē. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. ſ. meminisse. ō accu. licet. ff. de iurisd. omni. iudi. l. si cōuenerit. q; perditur priuilegium vnico actu contrario. verus est si ille actus haberet fiue habuisset suum effectum. puta si iste suspendens primo petitozium et postea resumens obtinuisset sniam in petit. et vellet tunc iterum suspendere petitoziū istud nō liceret. q2 hic petitoziū traberet ad se possessoziū. de cau. poss. et propri. cū dilectus. de testi. significauerunt. pro prima tm̄ opi. videtur facere quedam not. Pau. in cle. vnica. de cau. pos. in glo. penult.

alias. cccxcvi.

Sequens decisio. b. d. Vigoze cōmissionis obtente super spoliatiōe et occupatione certe rei ad impetrantem pertinentis in petitozio 'procedi pōt. hoc dicit. Uel sic. per simplicem cōmissionem agi potest petitozio et possessozio nisi tantum eozum alterum fit cōmissum. b. d.

Item si cōmittatur auditozi causa que vertitur inter Ticium et Seyum de et super spoliatione occupatione et detentatione alicui⁹ castri uel terrarum quod uel quas dicit impetrans in commissione ad se pertinuisse et pertinere. Dubitatur vtrum vigoze huiusmodi commissionis actoz possit agere petitozio ⁊ possessozio. et videbatur aliquibus dominis et presertim mihi q; dumtaxat posset procedi in possessozio q; principaliter esset cōmissum et nullo modo super proprietate que nihil habet cōmune cū possessione. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. ſ. nihil

omnes domini me excepto dicebant et tenebant contrarium et hoc propter verbum pertinere positum in cõmissione quod est latissimum. ff. de verbo. sig. l. verbum pertinere. de fi. instru. inter dilectos. et ibi not. super. ℣. procur. ad quod respõdebam q̃ hoc verbum in cõmissione esset posituꝫ in vim cause siue per modum accessorij et nõ principaliter. et licet proprietas interdum ymo quasi semper ad se trahat possessorium et illi prevaleat ut de can. poss. et proprie. c. i. et. ij. et. c. cum dilectus. et forte iuder propterea super proprietate posset cognoscere de possessione scõm Io. ⁊ vin. in. c. i. de sequest. tamen id nõ procedit in casu cõuerso quia nusq̃ reperitur q̃ possessio trahat ad se proprietatem ut not. in dictis iuribus et in. c. pastoralis. eodem ti. Preterea direrunt predicti domini q̃ licet cõmitteretur simpliciter causa possessionis absq̃ dictione limitatiua tantum ul' dum tarat. nihilominus tamen posset agi de proprietate. secus vero si limitatiue committeretur. ꝑ quo alleg. not. in dicto. c. ij. ⁊. c. pastoralis. de cau. po. et proprie. et not. in. c. i. de sequestra. quas glo. credo verissimas quo ad dictum secundum videlicet quando cum limitatione causa posse uel proprietatis cõmittitur quia rescripta sunt stricti iuris et non extenduntur nisi ad causas expresse cõmissas. de offi. dele. p. et. g. de rescript. c. fina. et c. causam. cum ibi not. Sed quo ad primum dictum credo semper salua correctione glo. non ita intelligendas nec sic loquentur si recte inspiciantur. naꝫ quando simpliciter et indiffinite aliqua cõmittitur causa iudici inter Ticium et Seyum super tali re tunc potest agi petitorio et possessorio ⁊ hoc fateor de plano quia indiffinita equipollet vniuersali. de priuileg. quia. de elec. ut circa. lib. vi. vbi de hoc vno tamen commisso aliud non venit nisi per modum reconuentiõis. scõm Joh. et Min. in. c. i. de sequestra. premissa tamen protestatione qui all'. auten. consequenter. C. quomõ ⁊ qñ iuder. de mut. peti. c. i. et. ij. de ordi. cognit. c. ij. finito tamen negocio commisso super non commisso neutra partium potest agere nisi ex noua commissione de resti. spo. audita. de offi. delega. cum olim. et. c. cum contingat. Allegabãt etiam predicti domini pro dicta conclusione vnum dictuꝫ Innocen. in. c. episcopi. de re. eccle. non alie. videlꝫ q̃ vigore rescripti ea que de bonis potest agi petitor. et possessorio quod dictum videtur multum facere pro ipsis in casu proposito. ad quod respõdebam q̃ verba ista posita in dicto rescripto sapiunt et sapere possunt tam petitor. q̃ possessor. Et ideo in dubio potius debemus interpretari q̃ rescriptum valeat q̃ non. de ver. signi. abba. cum similibus.

alias. cccc xvij.

Sequens decisio. h. d. actor qui suspenso petitorio in causa beneficiali obtinuit sententiam et se questum in possessorio poterit coram iudice ad quem suus aduersarius appellauit etiam eo inuito reassumere petitorium dummodo sibi fit commissum hoc dicit.

Uel fic. Spoliatus habens primam sententiã potest in secunda instantia redire ad petitorium etiam parte contradicente. h. d.

Tez si pro spoliato suspenso petitorio in prima instantia feratur sententia in possessorio et per spoliatorem ab eo appelleꝫ.

Fuit dubitatum et satis inter partes altricatum. vtrum in secunda instãtia predictus spoliatus habens sententiam restitutoriam pro se posset inuita parte aduersa. ymo expresse contradicẽte redire ad petitorium suscipiendo illud in statu in quo dimisit. ⁊ videbatur aliquibus dominis q̃ non. nisi primo causa possessorij esset terminata ꝑ alias duas sententias. tum propter priuilegiũ interdicti quod non admittit proprietatem in cõtrarium. de ordi. cogni. c. fi. de resti. spo. in litteris. tum propter sequestrum factum de fructibus occasione prime sententie. iuxta formam cle. vnice. de sequestra. pos. ⁊ fruc. quod scõm aliquos reuocaretur et cessaret si dicta sententia in possessorio lata infirmaretur in secunda instantia quod nõ crederem nisi illa infirmatio per alias duas confirmaretur. et tunc per illam victoriam finalem fructus sequestrati et reconditi illi victoriam predictam obtinenti bene tradẽtur ut in dicta cle. Licet alii qui domini forte non improbabiliter intellexerũt eandem clem. de finali victoria quo ad fructuum sequestratorum restitutionem in petitor. factam. sed sanior intellectus est q̃ intelligatur de vtroq̃ prout innuũt verba cle. In dubio vero principali superius tacto fuit conclusum per omnes q̃ dict9 suspendens poterat redire ad petitorium inuito aduersario qui vlterius poterit prosequi possessorium et instare pro infirmatione prime sententie que tamen sibi modicum valebit. nisi quo ad expeñ. si alter in petitorio obtinebit q̃ trahit ad se possessorium de cau. pos. et proprie. cum dilectus nec spoliatoris est contradicere in hoc casu cum spolians non curet ab ipso possessionez et fructus recuperare quos ante ingressum ad petitorium recuperasset si prosequendo possessoriũ tres sententias pro se obtinuisset. ut in. c. pisanis. de restit. spo. de ordi. cogni. c. cum dilectus. cuꝫ enim hoc priuilegium sit introductum a iure in fauorez spoliati et odium spoliantis. ut in. c. fi. de ordi. cog. de cau. pos. et proprie. c. pastoralis. et cle. vnica. et tali fauori renunciare potuit. de regularib. ad

apostolicam. quod enim ob fauorem alicuius statutum est in eius lesionem retorqueri non debet de reg. iu. quod ob gratiam. li. vi. et. C. de legi. quod fauori. et quia ipsius aduersarij non interest resistere audiri non debet. ij. q. vi. non solent. de elec. cum inter. R. et de appel. qua fronte. de of. deleg. cum contingat. de accu. c. super hijs. cum similibus. ¶ Sed pone retento eodem themate q prima sinia lata in possessorio transiuisset in rem iudicatam et ille pro quo lata fuit sine executor. intrasset possessionem beneficij fructus percipiendo ex eodem. Fuit dubitatum vtrum primus possessor expulsus modo quo supra posset petere reuocari per modum attemptati. et videbatur ali quibus dominis et maiori parti q sic. propter litis pendentiam in petitorio. qua pendente nihil debet innouari ut li. pen. in rubro et in nigro. tuz etiam quia propria auctoritate intrauit possessionem contra iuris dispositionem. ergo merito etiã in petitorio debet succumbere. per. l. si quis in tã tam. C. vnde vi. et per cañ. placuit. xvi. q. vj. z de preben. eum qui. li. vi. et pro not. per Inno. in. c. cum olim. super. Jo. portatoriũ. de priuile. que tamen not. Inno. posset induci per contraria parte quam credo veram ut statim subijciam. ibi dum dicit nisi partibus presentibus. zc. et ibi ymo pl9 videtur. zc. per quam glo. et rationem quam statim dicam. credo predictum spoliatum modo premisso non posse agere super attemptat. sed bene interdicto siue conditione ex predi. legi. et cañ. Ratio nam licet posset dici aliquod attemptatum contra beneficij possessionem. tamen nihil est attemptatum contra proprietatem et sic attemptãdo nec ius nec iudicem quo ad proprietatem offendit. que ad se trahit possessionem si in petitorio obtineat. de cau. pos. et propri. cum dilectus. ficz nullum preiudicium fit parti in petitorio. et sic non ob. edictum ut lit. penden. quod locuz habet quando lit. pen. aliquid in preiudicium partis attemptatur. ut not. Inno. super Rica. ut lit. pen. melius in. c. er parte. s. persone. de rescript. non ob. si dicatur ymo magnum preiudicium fit huic parti expulse a possessione que multa habet commoda de prescript. ad aures. de concess. preben. cum nostris. quod fateor verum si sibi iniuriaz circa possessionem pro qua sibi competunt alia auxilia iuris de quibus. s. sed hoc habet remedia ordinaria ergo non curet de hac via extraordinaria ff. de mino. l. in cause. nihil enim habet cõmune proprietas z possessio. ff. de rei ven. l. naturaliter. §. nihil. cum igitur terminatum sit possessorium per sententiam partibus presentibus que transiuit in rem iudicatam forte non multum peccauit si intrauit possessionem de facto per suum aduersarium occupaz. sine executore. absqz tamẽ violentia nec propterea forte incurret penam. c. eum qui. de preben. lib. vi. nec teneretur ad restitutionez rei quam propter auctoritatez rei iudicate tenere potest scõm Innocen. in dicto. c. cum olim. qui alleg. l. viij. ff. de condi. indebi. pro quo facit etiam not. per Bern. et Jo. andr. in. c. vigilanti. de prescript. Preterea si propter litis pendentiaz in petitorio haberet locum predictorum attemptatorum reuocatio sequeretur absurdum q pendente petitorio et ante ius finem numquam possit fieri plena executio sententiarum etiam tzium latarum in possessorio. que tamen ante ingressum petitorij plene sunt executioni mandande. de iudi. c. finali de testi. c. significauerunt. de ordi. cognit. c. ij. et c. fina. de resti. spol'. pisanis. cum multis similib9. Ad quod dominus Nicolaus qui hoc dubium posuit in consilijs. Respondebat q predicta iura loquuntur de executione fienda per iudicez uel ei9 auctoritate. que si sic fieret nõ posset dici aliquod attemptatum. nam quod iure fit iuste fit. de elec. cum ecclesia Vulterana. de restitu. spol'. audita. z c. cum olim. de restitu. spol'. de regul'. iur. factum legitime. libro. vi. et sic dicebant non procedere ar. ab absurdo. at in casu nostro hic habens sentẽtiam pro se non intrauit per hostium. zc. puta auctoritate iudicis sed aliunde puta propria auctoritate. ergo tamquã fur et latro est puniendus de iurepatro. relatum. de instit. ex frequentibus rem qz: et ius suum merito perdere debet per iura superius allegata. videlicet per. c. Placuit. et. c. cum qui. que iura intelligo quando quis per violentiam absqz licentia sine titulo canonico se intrudit uel intrudi permittit in beneficio. at in casu nostro sententiaz pro se habuit que in rem trãsiuit iudicatam sine violentia. ut ponebatur in facto possessionem apprehendit et forte vacuam. quid ergo hic male fecit nisi q sine executor. intrauit. Agat igitur hic spoliatus contra predictũ suum spoliatorem. vel interdicto vnde vi scõm aliquos. vel ad interesse scõm alios prout no. Innocen. in dicto. c. cum olim. et currat lis in petitorio cui nullum in predicto casu factum est preiudicium suo marte. et sic fuit obtentum et sententiatum hoc est in petitorio processum et nõ fuit auditus predictus spoliatus.

¶ At lite pendente. Rica.

alias. xiij.

Sequens decisio hoc dicit. Si iudex in sententia reuocatoria attemptatorum omisit condempnationem expensarum id postea facere poterit. Adde decisio. lv.

Item si iudex reuocet quedam attenta ta ante oīa lite pendeñ. et tunc non condemnet in expensis. dubitaī vtruz postea posset huiusmōi cōdemnationē expensarū facere? Et videbaī q non. quia vim diffinitiue habet et sic eodem die huiꝰ modi condemnatio esset facienda per. l. Paulus de re iudi. et per. c. concertationi. de appl'. li. vj. tum etiā quia quo ad hunc articulū functus ē̄ offi cio suo. ut in. c. in litteris. de off. deleg. quod. c. vendicat sibi locū in diffinitiua. sed hec sentētia siue ꝓnūciatio licet diffinitiue vim habet quo ad quoddam puta quo ad effectū clem. appellāti. de appel. tamen ad ꝓmissa effectū censetur habere interlocutorie et diffinitiue. tum quia per eū non deciditur negociū principale. tum etiam quia sim pliciter sine ordine solēni et puro et mero officio iudicis procediī super huiusmōi attentatis. prout not. Inno. de rescript. ex parte. de maio. et obe. dilecti. et de excep. dilecti. et per Jo. an. de ap. nō solum. li. vj. vbi dicit exꝓesse q est interlocu tor. et intelligas semp quo ad ꝓmissum effectū et quo ad effectum. c. cordi. de appel. secus quo ad effectum clem. appellanti. que nō habet locuz in interlocutor. vim diffinitiue habenē. ut in casu nostro et in articulo desertionis et absolutionis ab instantia iudicij et huiusmōi. quia nimis graue ꝓeiudiciū tales sententie parant. nec ob. c. cordi quia locum sibi vendicat in huiusmōi causis. quia facilius est pti inserere causam grauaminis et ap pellationem in scriptis ut in. c. cordi. ꝯ subito in fra duos uel tres terminos in vna septimana ser uaī. forte ꝓbationes super dictis articulis coram iudice adducere. ꝛ intelligo predictā conclusionē in principio positam si huiusmodi interlocutor. in rem transiuit iudicataz. nam tunc huiusmōi conde mnatio expen. nō est nisi quedam ꝓdicte interlo cutorie executio et nō noua sententia scōm Inn. in. c. sepe. de appell. Nec potest scōm eum ab hu iusmōi cōdemnatione expens. appellari. quia hoc tempus condemnationis trahiī ad tempus sentē tie. Pro qua opinione Inno. fa. not. per Jo. mo. in. c. licet. super verbo conualescat. circa mediū. et in. c. bis qui. in vltima glo. circa fi. de sent. ex com. li. vj. ¶ Hic superuenerūt duo noui dñi Au ditores videlicet dñs Petrus Basconis legū: et Franciscus de laude vtriuscz iuris doctores.

¶ Additio. scilicet ut possit iustificari ab appellā te uel impugnari ab appellato ex nouis allegatio nibus uel ꝓbationibus. ut sic sit par ratio appel landi in ista sicut in diffinitiua. ergo par ratio pro bandi. et sic non allegatū allegabo et non ꝓoba tum ꝓbabo. ut. l. per hanc. in fi. C. de temp. ap. et not. in. c. fraternitatis. de testi. Sed queritur que ē ratio q appellatio a diffinitiua iustificatur ex nouiter productis et nō ab interlocutoria? Dic q appellatio ab interlocutoria licet aliquādo tol leretur: tamē semper est odiosa. quia derogat or dinarie iurisdictioni. sed appellatio a diffinitiua est fauorabilis ideo magis iuuanda per quascūcz ꝓbationes. Et ista est ratio clemen. appellanti. scōm Bald. in. l. eos. ſ. si quid autem. C. de app.

¶ Item appellatio ab interlocutoria habet ocu los retro. ff. de mino. l. ait prētor. ſ. permittitur. sed appellatō a diffinitiua habet oculos in supre mum finem scōm eum. Item cause non intentate in appellatione ab interlocutoria remanent in iu risdictione iudicis a quo. l. generaliter. ſ. si iuder C. de iureiuran. et hoc verum in allegationibus que consistunt in facto. sed allegationes que con sistunt in iure scripto non oportet exꝓimere in li bello. l. ornamentorum. ff. de auro et argen. lega. Unū tamen scias q si iuder allegantem non cura uit audire non ꝓbatū adhuc poterit ꝓbare. l. ait prētor. ſ. quid tamen. ff. de mino. Et ratio hu ius est. quia per iudicem stetit quo minus ꝓoba tio facta fuerit. de appel. interposita. et ideo non est parti aliquid imputandū.

¶ Alia additio. scilicet ut ab ea appellet in scrip tis et cum exꝓessione cause. et ita tenet vna de cisio in antiquis que incipit. Item not. q senten tia lata. Cōtrarium tenet Abb. et Jo. an. in. c. per uenit. el. ij. de appella. vbi dicunt q sicut appella tio tenet a diffinitiua sine exꝓessione cause ita te net a mādato iudicis quod habet vim diffinitiue quod est nota dignum. Idem tenet Bald. in. l. mi no. C. de his quibus ut indig. et facit quod not. in. l. ait prētor. ſ. permittitur. ff. de mino. et vim diffinitiue dicitur habere quando lite pendeñ. uel post appellationē est aliquid attentatus circa pos sessionem rei de qua agitur quo casu sententia la ta super reuocatione talium attentatorum habet vim diffinitiue. quia sapit naturaz veri possessorij Sed si attentatū fuit circa personam et non circa rem super qua lis pendebat: tunc sententia reuo catoria attentatorum videtur esse interlocutoria: et non diffinitiua. Et videtur ita sentire decisio criij.

¶ Alia additio. Hoc dictum nō capio q condem natio expensarum sit executio ꝓime sentētie cum in ea nulla de expensis mentio facta fuit. sed si fu isset facta condemnatio expensarū et non taratio: tunc dicta taratio posset fieri etiam post decē di es. quia est executio ꝓime sentētie in qua fuit fa cta condemnatio sed non taratio. et ab illa appel lari non potest ꝓpter dictam rationem. et ita in telligo Innoc. in. c. sepe. hic allegato. et in. c. fi. quod metus causa-

Alia additio. Sed a sentētia elapsis.x.diebus nō potest appellari.ergo nec a condemnatione expensarum que est executio prime sentētie.ita sensit glo.in simili.in.l.si cum exceptione.§.hec aūt actio.ff. quod metus causa.et ita intellige istam apostillam.

Al's.lv.

Sequens decisio hoc dicit. ad instantiā illius de cuius nō iure clare constat attentata lite pendeñ. non veniunt reuocanda.hoc dicit.concor. decisi. s̄.proxima.

Item q̄ ad instantiā illius de cuius nō iure clare constat nō venient attentata lite pendeñ.reuocāda sicut dicim⁹ in interdicto vnde vi iuxta not.per Inno.in.c.constituit.de fil'.pres.c.significasti.de diuor. et quia sua nō interest hoc petere.de elect.cum int̄ canonicos.ij.q.vj.nō solent. de testi.veniens. presertim si reuocatio huiusmodi attentatoꝝ tendat ad restitutionē possessionis adepte lite pendente ne per hoc det̄ viciosus ingressus huic notorie ius nō habenti.ar.c.eum qui. de eo qui mit.in poss. li.vj. et hoc videtur Oldra. tenuisse in questionibus suis.

Additio.Item exquo notorie constat de nō iur̄ suo: apparet eum velle cōmittere peccatuꝫ mortale.quia si fieret sibi restitutio possessionis ꝓut ipse petit perciperet fructus ratione dicte possessionis quos sine peccato percipeř nō posset exquo titulus et canonica institutio sibi deficit. immo si illos percepisset restituere teneret̄.ut nota.glos. in.c.cum super.de causa pos.not.in.c.dilecto.de prebeñ.et in.c.cum dilectus.de iurepa.et vbi cōstat quem notorie esse paratum ad peccandū: pōt iudex illi precipere et inhibere ne peccet.not.in c.ad audientiā.et in.c.ex lr̄is.de spon.

Alias.lvj.

Sequēs decisio.h.d.Si lite pendente in palatio apostolico super beneficio reus possessionē transferat in alium per viam ꝑmutationis uel alio mō reuocabit̄ per modū attentati.h.d.

Item si lite pendente in palacio sup bñficio ecclesiastico reus et possessor transferat beneficiū in alium permutādo ul' alio modo et moriatur: huiusmōi permutatio reuocabitur per modū attentati etiam cōtra illuꝫ superstitem tñ eo vocato.ar.not.per Inno.de cōsti.cum.M.et de appel.cum teneamur. per Hosti.et in.c.licet.de preben.li.vj.

Additio.Pone q̄ peto prebendā a capitulo et capitulū lite pendeñ.alteri confert: uel peto electionem meā confirmari ad ecclesiā. superior lite pendeñ.alteri confert an teneat collatio. Respondeo si peto rem corporalem uel incorporalem ut mihi debitam nō ut meam et reus lite pend. alienat tenet alienatio. Idem si petat̄ cōfirmatio electionis etiam si ante electionem fuerit appellatū quia licet appellatio deuoluat causam appellationis: non tñ deuoluit potestatem cōferendi. ⁊ si dicatur cassari debet quod fit pendente appellatione verum est de his que spectant ad iudicem uel cause ꝓcessum.ut si recipiant̄ testes uel ferat̄ sententia que cassatur ꝓbata legitima appellatione. de test.ex parte.collatio ꝑo non pertinet ad processum.non obstat de arbi.ex parte.quia ibi p̄ma electio impedit secundā.non aūt litispendentia ꝑ quod apparet q̄ si episcop⁹ petit aliquem a bñficio remoueri tenet collatio quā facit lite pendente.vbi aūt quis dicit prebendā suam tunc lite pēdente inhibetur alienatio per conuentū non autē per tertiū. quia vicium litigiosi nō afficit nisi partem non aūt tertium. hodie dic ut in.c.i.et.ij.ut lite pendeñ. Quid si contra possessorē beneficij ferat̄ sententia a qua appellet an poterit interim priuari possessione beneficij? Respondeo nō.quia datio possessionis est de processu. de prebeñ.licꝫ episcopus.li.vj.qui inhibetur lite pendeñ.scd̄m dñm Pet.de Perusio in.c.cum.M. de constit.

Al's.lvij.

Sequēs decisio.h.d.Attentata lite pendeñ vsq̄ ad conclusionem cause exclusiue possunt peti reuocari.hoc dicit.

Item q̄ attentata lite pendeñ possunt peti reuocari vsq̄ ad conclusionem in causa exclusiue.quia in quacūq̄ parte litis talia ex officio ⁊ ante om̄ia sunt reuocāda propter contemptū iudicis et partis iuxta not.in.c. nō solum.de appell'.li.vj.et plenius per Io.mo. in.c.cupientes.de elect.eo.li.super.ꝑ.a gratia. Cōclusio enim precludit viam reuocationis attentatorum sicut suspensionē petitorij. de cau.poss. ⁊ proprie.pastoralis.

Additio. Nota q̄ remissio super attentatis nō datur ad partes.sed datur termin⁹ ad probandū in curia.et ita seruat audientia ut dicit vna parua decisio in antiquis.ccxxxvj.⁊ in nouis.cxviij.que facit ad propositū licet non loquat̄ de attentatis.

Al's numero.lxiiij.

Sequens decisio .h.d. Surrogat⁹ in litem et in ius quod cōpetebat defuncto censet̄ ad possessionem etiam surrogatus licet expresse in surrogatione de eo mentio nō sit facta.

Item surrogatus in litem et in ius quod quomodolibet competebat defuncto si ī aliqua parte gratie fit mētio de possessione defuncti ad possessionē etiam censet̄ surrogat⁹ licet expresse id in gratia nō exprimat̄.

nam licet possessio querēda sit facti tñ ipsa apprehensa et quesita est iuris.ut le.et not.in.c.cū nostris.de concess.prebeñ. facit in simili quod not. Jo.mo.in.c.i.de consti.li.vj.de consuetudine elicita et elicienda. Si ꝯo in nulla parte gratie de possessione fiat mentio tunc scōm aliquos ad possessionem nō censetur surrogat⁹.per.l. cum here des.ff.de acqui.poss.et per ea que le.ff.so.mat. si constante.§. Si vero. Alij tamen et maior pars dominoꝝ direrunt contrariū propter verba id inuentia in illis surrogationib⁹ poni consueta puta et ad oīne ius quod tali quomodolibet cōpetebat seu competere poterat tempore obit⁹ sui. et q̄ admittatur ad ꝓsecutionem iuris litis ꝛ cause in eo statu in quo defunctus deberet admitti.

Al's numero.lxxv.

Sequens decisio .b.d. Attentata per actorē post cōmissionem per eum impetratā veniunt revocanda.et sic cle.ij.ut lit.pendeñ.fortius in actore q̄ in reo locum habet.b.d.

Item quod dicit in clem.ij.ut li. pendeñ fortiori ratione ꝓcedit in actore aliquid post citationez decretam licet nō executā attentante q̄ in reo. quia ipse certus est de commissione impetrata ꝛ citatione decreta.ergo amplius certiorari nō debet.de rescrip. ab ex cōmunicato.de reg.iur.eum qui.li.vj.ꝛ maior cō tumacia est actoris q̄ rei.de do.et contu.cāmq;. et.c.actor.li.vj.Pro quo faciūt iur.alleg. p Jo. an.et Pau.in.d.cle.super.ꝯ.citatio.

Al's.lxxxj.

Sequens decisio hoc dicit. Attentata per ꝓcuratorem de cuius mandato non constat non nocent dño.hoc dicit.

Item quo ad revocationem attentatoꝝ lite pendeñ. uel post appellationē nō sufficit dicere uel probare per testes q̄ viderint per talem ꝓcuratorem meuz talia attentari nisi constet de ꝓcuratorio et mandato domini.quia dolus procura.ꝛc.nec videtur domin⁹ sibi mandasse nisi licita iurta not.in.c.i.ut lit.non contest.

Al's.cxliiij.

Sequens deci.b.d. In causa beneficiali mortuo reo potest ad ulteriora procedi per audientiā cōtradictarum contra oīes ad effectum adiudicationis fiende actori maxime propter fructus sequestratos.hoc dicit.

Item q̄ i causa beneficiali mortuo reo ꝛ possessore ad instantiā actoris potest procedi per audientiā contra oīes quorum interest ad ulteriora ad effectū adiudicationis fiende actori et forte propter fruct⁹ antea sequestratos obtinendos.nam qui finalē obtinet victoriam illos consequitur iurta formā clem.vnice.de sequest.poss.et fruc.sepe enim queriť de iure defuncti ut sciatur de iure superstitis. ad hoc ij.q.i.in primis.ꝛ licet appareat defuncto amplius nō deberi: nō propter hoc sequiť superstiti venienti deberi.ad hoc de ꝛptis.olim.hec enim ꝛ alia leguñ et not.ut lit.pend.c.i.super.ꝯ.defuncti.per Jo.an.in lectura et nouel.li.vj.

Al's numero.cclxxix.

Sequens deci.b.d. In ro.cu.citatio per nunciū inducit litispendentiā.sed extra curiā habet locū clem.ij.ut lit.pen.b.d.

Item q̄ clem.ij.ut lit.pen.non habet locum in romañ curia in eo q̄ ibi statuitur talia in citatione exprimēda per que plene posset instrui pars citata. nam in loco vbi presentes sunt iudex et partes et pars rea citatur per nunciū uel cursorem ad dicendū contra cōmissionem potest leuiter si vult recipere et habere copiam cōmissionis et ex contentis in eadē se instruere ad cuius instantiā et super qua cā est commissa.imputet ergo sibi si copiam nō recipit. Preterea:cle. loquitur q̄n citatio fit per scripturam secus vero si per nunciū. cuius tñ contrariuz Jo.an.innuit in dicta clem.in glo.vltima in fine. Sed quicquid sit omnib⁹ dñis videbatur sufficere in cur.citationem factā per cursorem et ad partem citationē legitime peruenisse et per eam litē pendeř. quo ad attentata etiā postea revocanda.

Numero al's.ccccxj.

Sequens decisio .b.d. Si lite pendente reus et possessor moriať et actor possessionem recipiat et tertius surrogatur revocabiť possessio per viā attentati.hoc dicit.

Item si lite pendente in cur.romañ.ꝛ possessore extra curiā defuncto statim actor possessionem beneficij litigiosi apprehē dat et postea alter in ius et litē dicti defuncti per papam mādatur surrogari.et iste surrogandus anteq̄ surrogetur petat attentata per dictum actorem quo ad possessionē et fructuū restitutionem revocari: dubitabať et querebať de duobus videlicet vtrum per obitum dicti rei ꝛ possessoris lis fuerit finita et extincta? Et si nō: vtrū predictus surrogādus posset huiusmōi attentata petere revocari? In primo dubio videbať q̄ esset extincta. quia rescripta temporalia sunt nec trāseunt ad alias personas q̄ in eis contentas.de off. deleg.D.et.S.et.c.cum olim.ergo vno istorum mortuo extinctum videtur rescriptū.de rescript. significauit.insti.mandati.§.ratione. et.ff.eo.ti. inter causas.in princi.quod est verū re integra.ꝛ sic loquuntur predicta iura. secus vero si lis fuit

inchoata ante mortem ut in casu nro. quia tūc pōt superstes uel eius cui⁹ interest prosequi litem. ut li. pen. c. i. in clem. ſ. si vero alter. vbi glo. videt innuere q⁹ si nullus predictor⁹ litem prosequeret ipsam tunc finitam esse et nō pendere. que glo. vi detur multū facere ꝑ hac parte. nam hic actor su perstes capiendo possessionē noluit litem vlteri⁹ prosequi. ergo sum⁹ in casu glo. antedicte. facit etiam pro hac parte not. per Spe. ti. de off. del. ſ. restat. ꝓ. item finit mortuo impetratore. et no. per Inn. in. c. ex parte. de arbi. Quib⁹ nō obstañ. fuit decisum et cōclusum contrarium. et hoc per c. si hi contra quos. ut lit. pen. li. vj. Cōtra quam constitutionē et eius ꝓhibitionem hic actor pos sessionem beneficij litigiosi apprehendit. z sic nil egit propter decretū ibidem appositus. nisi velle mus illam constitutionē intelligere stricte in pre sentatione collatione siue electiōe alteri q̄ petito ri facienda et nō in possessionis apprehēsione que ibi non prohibeť nec irritatur que est penalis et nō videtur extendenda. de elec. statutum. li. vj. cū si. Quibus non obstañ. adhuc credo actorem pec casse in apprehensione huiusmōi possessionis. quā aut apprehēdit propria auctoritate aut auctorita te apostolica uel ordinaria. Si propria nō potuit. immo ius perdidit quod in beneficio habuit per c. cum qui. de preben. li. vj. Si auctoritate aposto lica puta per executorē qui ante litem moram fo rte de huiusmōi beneficio sibi prouidit. sed posses sionem nō tradidit. quia per alium auctoritate or dinaria inductū occupata fuit. quo mortuo ipsum in possessionez vacuā indurit quod videt sibi licu isse de iure. de preben. pro illor. et. c. de multa. cum ibi not. et. c. licet. eo. ti. li. vj. a cōtrario sen su. et q⁹ not. per Inno. in. c. ex parte. de arbit. su perius allegat. Sed dic q⁹ non potuit. quia p cō missionem factam in curia ligare fuerūt sibi man⁹ immo ablata fuit sibi totalit potestas se plus in tromittendi de huiusmōi negocio. ar. c. ut nostrū. de appell'. de ꝓptis. ceterum. de elect. q̄uis. et c. si eo tempore. et. c. si post q̄. li. vj. de off. deleg. pastoralis. Si auctoritate ordinaria illud plus ha berat de tenore inſ. tū videtur dicendū idem ꝓ pter litispendentiā adhuc in curia que nunq̄ fini tur nisi per sententiā scōm rotam et cui prohibeť antecedens puta collatio presentatio siue electio ut in. c. ij. ut lit. pendeñ. li. vj. ergo et cōsequens videlicet institutio et in possessionē inductio. ar. c. qualiter. et. c. quisquis. de elect. nec ponebatur in facto q⁹ dict⁹ actor apprehenderit possessionē auctoritate ordinaria sed apostolica. puta per suū executorem. ergo cessat hec vltima dubitatio et stat prima que fuit decisa. videlicet adhuc litem pēdere. et hoc etiam ꝓbatur per bullam illi⁹ sur rogandi in qua papa narrando litem adhuc pēde re mandauit eum ad huiusmōi lit. prosecutionem admitti in eo statu in quo dictus possessor si viue ret posset et deberet admitti. sed si ipse viueret: posset agere super huiusmōi attentatis z possessō rem petere amoueri a possessione sic lite pendeñ apprehensa ergo et iste in locum eius surrogat⁹ Nam qui in locum alteri⁹ surrogatur eodem inſ vti potest et debet. ut lit. pendeñ. ecclesia sancte Marie. cum si. z successor eodem iure quo z pre decessor. de solut. c. i. et per hoc videbať respon sum ad secundū. videlicet q⁹ iste surrogādus pos set ante oīa petere reuocari huiusmodi attenta ta. de quo tamē multi dñi dubitabant. quia cōtra hunc nihil fuit attentatum. ergo non videbať au diendus tanq̄ illius cuius nō interest quia possess sionem istius beneficij nō habebat. ij. q. vj. nō so lent. de elect. cum inter canonicos. de accu. super bis. cum si. ¶ Preterea licet mandatū fuerit de surrogando quo ad proprietatem: nō tamen quo ad possessionem que est facti et nihil habet cōmu ne cum proprietate. ff. de acquir. pos. l. naturalit. ſ. nihil. Aliquibus dñis videbatur q⁹ sua multuꝫ interesset saltē q⁹ iste actor intrudens se lit. pen. a possessione amoueret et sibi de fructibus nō re spondeatur. ut si vinceret iste surrogatus rem id est beneficiū vacuū cum fructibus reperiret. arg. eorum que le. et not. per Inno. de testi. veniens. et de re iudi. cum super. Fuit igitur consultum z conclusum sic q⁹ iste tertius ante oīa ad litis ꝓ secutionē admitteret et postea implorato officio iudicis in cui⁹ contemptū possessionem beneficij litigiosi coram eo predict⁹ actor apprehendit: ab huiusmōi possessione amoueret ex puro et mero officio suo et nō ad instantiam dicti surrogati. inē quem et predictū actorem sic a possessione amotū vlteri⁹ lis transeat suo marte sup proprietate su per qua lata sententia pro aliqua partiū earundē mandabit etiam executioni quo ad possessionem. de cau. poss. et proprie. cum dilectus. Interim tū manebit possessio vacua et non tradetur predicto surrogato. quia sua gratia ad possessionē principa liter ut dictum est se nō exten dit et sic fuit obten tum. si ꝓo non actor sed quidam alius tici⁹ per ordinariū sic lite pendente intrudereť siue in pos sessionem induceretur predictū beneficij litigiosi et tertius puta Seyus per papam in ius litem et possessionem rei et possessoris defuncti surrogari mandareť. et ille intrusionē et inductionē reuoca ri per modū attentati ipsumq̄ intrusum amoueri et se in possessionem induci peteret. fuit postea in quibusdā alijs cōsilijs dubitatū vtrum esset audi endō. et erat cōclusum q⁹ nō. Tum qz nunq̄ fuerat lis inter istos duos nisi modo. tum qz potuit esse

q defunct⁹ nullum sed superstes bonū ius habu isset seu haberet. et ideo ante hmōi discussionem marime superstite contradicente nihil dixerunt dñi foze innouandum. veruntñ dixerunt hunc surrogandum bene posse agere interdicto adipiscen de possessionis que nō est danda sine titulo. arg. eoz que le. et not. de cau. poss. c. ij. et. c. pasto. p Innoc. et de resti. spo. in litteris. et. c. ex parte. p eundem. Superstes ꝯo bene potest agere sup attentatis lit. pendeñ. contra intrusum petendo ipsum a possessione amoueri. immo cassandā et pro nunciandum nullā per. c. si bi contra quos. superius allegat.

Al's numero. ccccrrrviij.

Sequens decisio. b. d. in locum actoris defuncti surrogatus cōtinuat litem cum ꝓcuratoze rei supstitis cui tñ petenti dilatio assignabiť infra quam dño suo huiusmōi surrogationem poterit intimare. boc dicit.

Tem si agens petitorio sup certo beneficio lite pendente moziať. z quidam alter in oñi iure et ad omne ius quod eidem defuncto competebat ac litis z cause huiusmodi ꝓsecutionem per papam surrogeť: Fuit dubitatū vtrum cum procuratoze rei substituētis posset vlterius iste surrogatus litem cōtinuare et ad vlterioza ꝓcedere sine noua citatione eiusdez rei uel saltem intimationē huiusmōi surrogatiōis sibi faciendam: Et videbať aliquibus dñis q nō. quia huiusmōi surrogatio est noua prouisio quam reus et possessoz verisimiliť ignozare ipsamq; de surreptione impugnare potuit. ergo merito erit ad minus sibi intimandū et terminus sibi prefigēdus infra quē si velit poterit ipsam in aliquo impugnare q veniat uel mittat. ar. c. fi. de elect. li. vj. Preterea videbať q potestas ꝓcuratozis rei data contra defunctum nō extenderet se ad ipsi⁹ surrogatum. quia huiusmōi procuratozia sunt stricti iuris et nō extensibilia de persona ad personā ut dicimus in iudice delegato. de offi. dele. p. et g. et in. c. cum olim. de procura. qui generaliť melius in. c. qui ad agendū. li. vj. iuncta clem. nō potest. e. ti. at hic est mutata persona. ergo videť cā mutata. ut. c. veniens. et. c. cum in tua. de testi. de re iudic. cum super. et. c. fi. Fuit cōclusum per maiozem partē dominoz de quoz nnmero ego tunc eram contrariū. Nam nō est dubium q eadem lis et causa adhuc pendet et durat cum supstite contra quem etiā omnes admittunť quoz interest. ut in. c. ij. ut lit. pen. li. vj. et in clem. i. eo. ti. itaq; si alicuius interest venire ad causam siue litez in statu in quo eam inueniet ꝓsequi poterit z debebit ut in predictis iuť. per que repzobať opinio Inn. in. c. quia. N. de iudi. ar. etiā regule is qui in ius alteri⁹ li. vj. Pzo quo etiam facit forma litterarū in quibus surrogatus mandať admitti ad ꝓsecutionē et defensionē litis et cause in eo statu in quo si defunct⁹ viueret deberet admitti. sed si defunctus viueret admitteretur. ergo et iste in locum eius surrogatus argu. iurium predictoz. facit etiam. c. ecclesia sancte Marie. ut li. pen. quod alij tenentes contrariū intellexerunt verum. videlicz hunc surrogatū admittenduz cōtra superstitē principalem sed nō ipsius ꝓcuratozem contra mortuū substitutum. non ob. q procuratoziū non videť extendi nisi ad personas in eo expzessas. quod fateoz nisi ab ipso ul' sub ipso cōprehensos. at in casu nostro attento q eadem causa ad quā constitutus est durat. attento etiā q ius et papa ad ꝓsecutionem illi⁹ cause surrogatū admisit et admitti voluit in locum defuncti. bene hec ꝓsona sub verbis ꝓcuratozij potuit cōprehendi ipseq; poterit gratiam isti⁹ surrogati sicut dñs impugnare. Ad vitandum igitur ciriuitū et ne lites fiant immortales: direruūt maioz pars dominoz non dño sed ꝓcuratozi cause predicte et nondū finite huiusmōi intromissionem foze facienō et terminū ad opponendū et dicendū contra gratiam satis longum statui ut bene posset cōsulerē dñm suum si petat statuenō iuxta formā. c. dilectus. de procur. Si ꝯo id non peteret nec aliquid cōtra huiusmōi surrogatiōem diceret: auditoz poterit ad vlterioza ꝓcedere sine alia intimatione ꝓcedendo tam per audientiam q̄ cum dicto procur. superstite. et boc est tutius.

Al's. ccccrij.

Sequens decisio. b. d. Capitulū si bi contra quos ut lite pē. impedit executozes gratiarū quo minus possint expectantibus z acceptantib⁹ ꝓuidere de būficijs litigiosis vacañ. p mortē litigantiū. b. d.

Trum capitulū si bi contra quos ut li. pē deñ. li. vj. impediat executozes litterarū apl'icarum quo minus impetrantib⁹ acceptantibus beneficia litigiosa tanq̄ vacantia per obitū litigantiū qui lite pendente mortui sunt valeant. an vero debeāt expectare donec ad instantiam litigantiū qui supersteterint lis huiusmodi finiatur. fuit dictū q sic. propť generalitatē ipsius. c. dum dicit nullaten⁹ licet contrariū videatur qō nō. super. ꝯo. illo per Arch. a cōtrario sensu cum tales executozes non censeantur conferre suo iure. sed potius necessitate uel iure alieno ut ibi dixi. bene tamen crederem tales impetrantes acceptantes admittendū ad prosecutionem cause tanq̄ illozum quozum interest propť finem ipsius c. nisi superueniſſet reuocatozia per quam tollerē tur gratie eozum quib⁹ nondū ius quesitum in re erat, put supuenit i casu qōnis nře vbi pretēdebať impetrantē lz ō facto p executozē suū sibi li. pen.

fuisse ꝓfessum excluſum per reuocatoziã quia iſta ꝓuiſio executoris ꝓpt̃ inhibitionem dicti.c.ſi hi cõtra quos nõ valebar.et ſic per eum ius in beneficio minime acquiſitũ fuerat et ſi vnus alius q̃ poſt reuocationẽ et litẽ finitã illud impetrauerat ſi nõ fuerit alteri ius queſitum in re fuerat potioz reputatus.

Al's.cccclxvij.

Sequens decl.h.d.Per citationẽ curſoris nõ dicitur lis pendere.h.d.Primo.Impetratio beneficij nõ eſt ſurrepticia in qua non eſt facta mentio de decreto citationis et eius executiõe.h.d.vſq̃ ad finem.

Item ſuppoſito q̃ cã ſit cõmiſſa ad inſtantiam abbatis et conuent⁹ monaſterii cõtra Jo.ſup parrochiali eccl'ia quã monaſterium poſſedit tanq̃ vnitam per.xij. annos ꝓme ꝓteritos ꝛ rõne dicte vnionis ad ſe et Johãnes rõne collationis ad ſe ꝓtinere ꝓtẽdunt decretaq̃ citatiõe ad inſtantiã monaſterij cõtra Jo.et executa per curſozẽ in curia Jo.eadem die qua dict⁹ curſoz eum citauerat ad dicendum cõtra cõmiſſionem tenoze cõmiſſionis eidẽ Jo.nõ explanato per curſozem. et nõ apparet quale ꝓceſſit an citatio uel impetratio.impetrauit dictaq̃ eccleſiã tanq̃ iuꝛ deuoluto non faciens mentionẽ de cõmiſſione decreto et executione citationis q̃ valet huiuſmõi impetratio hoc eſt q̃ nõ eſt ſurreptícia occaſione ꝓmiſſoꝝ.nõ obſtañ.c.cãmq̃.de teſti. quia ut ibi not.Doſti. nõ intelligiꝛ illud.c. niſi de impetratiõe fienda in ꝓiudiciũ partis ſuper eo de quo hic litigaꝛ. modo hic ſtamus quia ſi beneficiũ eſt vnitum nõ vacat.et ſi non vacabat nõ valet impetratio.de conceſ.ꝓben.c.i. nõ obſtañ.c.ij.ut lite pen.in clem.tñ q̃ ꝓceſſiſſet executio exequens ꝓbare teneꝛ per no.in glo. de reſcript.c.fi.in cle.et Cy.poſt Ja.ff.de ꝓba.l.eam te.ff.de nego.l.eum qui.per glo. tñ quia rõ non habuit plenã certitudinẽ cãe ꝛc. ut in dicta cle.fi tñ ꝓceſſiſſet plena ratio foꝛte ſecus ꝓpt̃ ꝓcium dicium li.pen.de quo.ff.de rerũ di.l.ſi ꝛc.

Numero al's.ccccl xxxviij.

Sequens deci.h.d.Si cõceſſa gratia expectatiua I.B asſerens q̃.D.qui tenebat benef.ciũ ad collationem expectãtis ꝓtinens cõmiſerat homicidium et obtinuit cõmitti q̃ conſtito ꝓuaꝛeꝛ et conferretur ſibi.et anteq̃ in negocio ꝓcedereꝛ.D. homicida mortu⁹ fuit et expectãs acceptauit per obitũ et obtinuit ſibi ꝓuideri ꝛ impetrauit de nouo a papa de his facta mentiõe.an ſibi uel.B.impetranti debeatur.h.d. Uel ſic.Si papa mandat Dionyſiũ ſi homicidiũ cõmiſiſſe cõſtiterit bñficio ꝓuari ꝛ illud mihi cõferri. ꝛ lite ſup̃ hoc pen.D. moꝛiaꝛ an expectãtes poſſint hoc acceptare.h.d.

Item q̃ Ticius erat expectans aũcte dñi noſtri pape moderni ad collationẽ certi collatoꝛis in certa dioc. ad bñficiũ eccleſiaſticum cũ cura uel ſine cura.deinde.B asſeruit pape q̃ quidã Dionyſius obtinẽs vnũ beneficium curatũ ad dicti collatoꝛiſ collationẽ pertinens cõmiſerat homicidiũ ꝛ ſupplicauit pape q̃ committeret in partib⁹ alicui q̃ ſi fibi cõſtaret dictum Dionyſiũ dictum homicidiũ cõmiſiſſe ꝓtinetur dicto bñficio et dicto.B.conferret.ꝛ papa mandat certo iudici q̃ ſi vocatis dicto Dionyſio et alijs qui foꝛent euocãdi cõſtaret de ꝓmiſſis? dictum.D.dicto bñficio ꝓuaret et cõferret dõo B.et anteq̃ predict⁹ iuder ꝓcederet in dicto negocio dictus.D.moꝛiꝛ extra cu.romañ.et dictus T. expectãs dictũ beneficiũ acteptauit per obitũ dicti.D. vacans vigoze gratie et ſibi de eo obtinuit ꝓuideri.Deinde facta mentiõe de iſtis ỏ nouo impetrat.a papa ſibi ꝓuideri de dicto bñficio dũmodo alicui nõ ſit in eo ſpecialiter ius queſitũ Nunc circa pñtem cãm queritur de duobus. Primo cui predictoꝝ hmõi beneficiũ debeaꝛ: an neutri? Secundo an poſt obitũ dicti.D.poſſit inquiri et cognoſci de hmõi crimine. et in caſu quo cõſtaret de homicidio hmõi dicto.B.,puideri poſſit q̃ dictũ iudicem? Nam benef.ciũ hmõi certum eſt q̃ vacat per moꝛtẽ naturalem et nõ per ꝓuationeꝝ ſeu moꝛtẽ ciuilẽ. ergo deberet dicto expectãti et nõ illi qui p ꝓuationẽ impetrauit ut.c.ſuſceptũ. de reſcrip.li.vj.nam caſus obmiſſus intelligitur denegatus.quia moꝛs ciuilis et naturalis ſunt diuerſe Nam mors ciuilis equipatur naturali ut patet.xvi.q.i. placuit in ꝓin.et.c.ſi epiſcopus. de ſupplen.neg.ꝓela.li.vj.ſolum in caſibus in iure expreſſis. et maxime q̃ moꝛs ciuilis habet eundem effectũ cum moꝛte naturali.Tum etiam quia nõ eſt ſecuta ꝓuatio ergo deficit cauſa. Tum etiam quia expectans potuit dictum beneficiũ acceptare. nam per dictũ mandatũ de ꝓuidendo papa dictum beneficiũ non extraxit de dicta gratia expectatiua exquo nõ vacauit per ꝓuationem et tunc veniꝛ ad illud q̃ ſpecies extracta de ſuo genere amplius nõ includitur ſub ipſo.c.duduꝝ. de ꝓben.li.vj.per Jo.mo.ꝛc. Preterea licꝝ ſcõm regulas cancellarie fe.re. dñi Urbani pape quinti per dñm noſtrum papam confirmatas q̃ papa apponit manũ ad beneficiũ vacans.tunc ſi illa diſpoſitio ex aliqua cã non valeat uel effectũ ſoꝛtiri nõ poſſit.ab illa die papa intẽdit dictũ beneficiuꝝ reſeruare. ſed ſecus hic vbi apponit manũ ad beneficium vacaturũ.ſ.per ꝓuationẽ ut.ſ.tactũ eſt ergo dictum beneficiũ non eſt affectum. ergo expectans illud potuit acceptare. nec ex tali gratia

in beneficio nō vacāte insurgit aliqua reseruatio. nec q̄ dictum beneficiū sit ex ea affectū. q̄ dicta regula loquit in vacañ. beneficio. que cū sit restrictiua non trahitur ad beneficiū non vacans ut in casu nostro. ergo expectās si sua gratia al's sit canonica et beneficiuz siue prebenda al's cadat sub gratia sua potest illam impetrare et sibi de ea facere ꝓuideri. Aliud est preterea apponere manū pure aliud conditionaliť. hic pregnans videtur et bene congruit. quia expirante re circa quā versať conditio expirat ipsa cōditio. ut not. doc. in. c. verum. de condi. appo. maxime tē. Preterea non dicemus gratiā hmōi expirare etiam re integra per obitum tū illi⁹ qui priuari debuisset si repertū fuisset ipsuz homicidiū cōmisisse. sicut nec expirasset huiusmōi per obitum cōcedentis ipsam grām. de offi. dele. c. si super. ergo durat nisi dicamus eam carere iuris effectu propē causam non secutam. s. priuationem ut dicam⁹ illud Quicquid est cā cause est causa causati. tē. ¶Sz quero an post obitū dicti mortui poterit idem mortuus ꝓnunciari homicidium cōmisisse et per cōsequens priuandus t priuari huiusmōi beneficio. Et puto q̄ nō. q̄ mortuus qui nō est in rerū natura. ergo priuari nō potest. quia nō entium nō sunt cause nec etiā differē tie. et maxime quia priuatio presupponit habitū. prout not. glos. in. c. ad dissoluendō. de despon. impube. et maxime quia crimina morte extinguunť. ut. c. accusatus. in. ſ. penult. de here. li. vj. ꝑ hac bene facit glo. notabilis super. ꝑ. mortuos. in. c. a nobis. ij. de sent. exc. cum iurib⁹ alle. in ipsa. et de hoc. xxiij. q. ij. in summa. Facit etiā quod no. Archi. in dicto. c. accusatus. ad fi. Ult. glo. dat ꝓ regula q̄ delicta et honores cum capite ambulāt alle. l. i. ij. ſ. Iuso. ff. si ex iur. cōi agantur. et. l. si pē tuus. ff. si pendēte appellatione moꝛs interueniat Ad dicta iura que dicūt q̄ inquirendō est de crimine post mortē propter bona. ut. l. item si verberatum. ſ. i. ff. de rei ven. et. ij. q. i. c. in primis. ꝑut not. in. c. i. ut lite pen. li. vj. sup verbo electi. al's clerici per Jo. mo. in glo. respondeť q̄ locum habent qñ dubium erat an mortuus habuit ius uel nō. sed secus hic. quia nō obstañ. q̄ diu cōmiserit homicidiū habuit ius in beneficio. nā nō fuit priuatus ipso iure sed priuandus. et sic per eiꝰ mortem vacat beneficiū. et ideo ius est quesituz expectanti. nō obstat. c. si bi cōtra quos. nam nō loquit in casu nr̄o. nam ibi agit ut quis a beneficio amoueatur et alteri de eo prouideat tunc morte accusati finitur lis. sed vbi quis petit aliquē de beneficio priuari seu amoueri quod asserit ad se pertinere et dicit se ius habere in eodē. tunc si moꝛiatur accusat⁹ habet locū. c. si bi contra. ut ibi not. super glo. vlti. nec etiā ex illo mandato hoc būficium erit reseruatū. quia mandatū est conditionale quod nullū habuit effectum in natura. l. eadez die. ff. de verb. oblig. et ratio iur. in. c. fi. Super hoc dicunt quidā q̄ huiusmōi beneficiū nec debetur expectanti vigoze gratie expectatiue ꝓpter manus appositionē pape nec illi cui mandabatur ꝓuideri in euentū in quo cōstaret de dicto homicidio cum beneficiū huiusmōi nō vacauerit ut. s. diri per priuationē sed per mortē naturalem. sed debebit expectanti vigoze vltime gratie p quam papa sibi mandauit ꝓuideri de dicto beneficio. Alij distinguūt sic. Aut enim dictus priuandus re integra moꝛtuus est extra cur. romanā. et tunc vera sunt que. s. dicuntur. s. q̄ beneficium huiusmodi debeať expectanti. aut enim re non integra est moꝛtuus. et tunc subdistinguiť. quia aut lis super huiusmōi beneficio pendebat in curia romañ. aut extra cur. romanam. Si primo casu dicunt q̄ lz expectans potuit dictum beneficiū acceptare: nō tamen potuit de eo sibi facere prouideri. ut. c. si bi cōtra quos. ut lit. pen. li. vj. Secundo casu potuit acceptare et sibi facere de dicto beneficio ꝓuideri. Tertio videť q̄ dicta noua ꝓuisio cōcessa dum modo alteri in beneficio nō fuerit ius quesitū nō debeat cōcedi. quia aut dicerem⁹ expectatiuo dicto competeť ius in dicto beneficio vigoze dicte gratie expectatiue quod indubie credo ut. s. concrue est allegatū. et tunc superflua est gratia ista vltima p quam mandať sibi ꝓuideri de beneficio predicto dūmodo in eo nō sit alicui specialiť ius quesitum. et tūc littera nō est concedenda ut dixi Aut non debebať sibi ius vigoze gr̄e expectatiue tūc lr̄e istius ultime gr̄e sibi nō danť nisi dicant in eo et quo casu dubitat acceptationē et ꝓuisionē factas vigoze expectatiue nō valere. De facto est ille casus qui mibi apparet notabilis.

¶De restitutiōe spoliatoꝝ. ſ. ica.
Al's numero. iiij.

Sequēs decl. b. d. Possessoꝛ būficij ei⁹ titulo et etiā pēsionis eidē būficio debite plenarie nō probato pōt agere nōie dicti būficij cōditione. c. querelam. de elec. ad pensionē subtractam. cuius ipse agens in ꝓcipiendi possessione nō fuerit. b. d.

¶Item possessoꝛ būficij pōt agē nōie būficij siue cōdi. ex decr. querelā. ō elec. ꝓ annua pēsione diu suis predecessoꝛibus soluta t postmodū subtracta lz ip se nunc fuerit in possessiōe ꝓcipiendi eandē iuxē no. p Inn. in. c. in lris. de resti. spo. vbi no. in fi. pen. glo. et in. c. cū sup. de cā poss. tenet idē in prelato q nondū adept⁹ est possessionē dignitatis dūmodo ex cōfirmatione uel al's haberet bonū ius et titulū in predicta dignitate. Rō q̄ nō

ipse qui nō possidet sed ecclesia que possidet agere videtur. et sic nō nomine suo sed nomine ecclesie agere videt. ꝛ per hoc soluit lex cum here. ff. de acqui. poss. cui⁹ dictū intellige in casu quo alius nō possideat. quia cum effect⁹ possessionis constiterit in perceptione fructuū. ff. de acqui. re. do. l. in bone fidei. si vellet nō possessor fruct⁹ percipere possessorē fine dubio spoliaret quod nō licet p l. extat. ff. quod me. cau. et. C. vnde vi figs in tantam. xvj. q. i. placuit. de rest. spo. c. olim. et. c. Itē cum quis. de preben. eū qui. et. c. licet. li. vj. Sed vtrum predict⁹ agens possessorio ex decre. quere lam. teneat plene uel semiplene docere de suo titulo ad restitutionē pēfionis subtracte consequē dum fuit dubitatū et videbatur q nō per. l. cogi. C. de peti. here. et per. c. in litteris. de rest. spo. Per hoc distinguebat sic. quia aut agēs possessorio modo quo. s. possidet aut non possidet. si non possidet tūc oportet q titulum ꝓbet. ut not. In. in. c. transmissam. ō elec. et dico plene. quia actor est et nō habet ꝓ se presumptionē que ipsum ab onere probandi releuaret. l. actor. C. de ꝓbat. de eden. qui accu. ut ecclesiastica benefi. c. ut nostrū de iureiur. c. fi. nec mirū. quia interest illoꝝ cōtra quos agitur. quia soluendo nō liberat scōm Inn. de quo tū per eum pleni⁹ in. c. nihil est. de elec. Si possidet aut est recens ei⁹ possessio et tūc idē ut Inno. not. de concess. preben. q cuncti. in glo. cum plures. ℣. nec obstat. ratio est. quia ex tali recenti possessione non presumit bona fides nec iustus titulus ꝓbat. Innoc. de resti. in integ. c. ij. in glo. per mo. ad finez. Idem si longo tempe possedit in casu quo alia presumptio fiat cōtra eum ut puta quia cōpet torem habet et litem super bñficio patitur. ut not. Inno. in. d. c. quia cunctis. alio quin sufficeret ꝓbare possessionē et cōem reputationem scōm Inn. in. c. transmissa. et. c. q cūctis. Pro hoc etiā facit per eundem Innoc. de eo qui fur. ordi. re. c. innotuit. nec oportet tunc ꝓbare titulum per. l. cogi. ℣. possessor. C. de peti. here. et l. fi. ℣. penul. eo. ti. et sic intelligit lex illa. fateor tū q in casibus in quib⁹ doceri oporteat de titulo nō requiritur ita arta ꝓbatio ficut si ad id principaliter ageret. iuxta ea que de notorio notauit Inno. de ver. sig. c. veniēs. et de presum. c. illud.

¶ Additio. Cōditio competit qñ non est ꝓuisum per ius de iure et modo agendi. ut not. in. l. i. ff. de condi. ex lege. ꝛ in. c. sepe. de resti. spo. ul⁹ agetur vtili interdicto nō decreto quod nō competit pro iuribus incorporalib⁹. l. i. et. ij. ff. de vi. ꝛ vi. ar. uel potest agi officio iudicis quod loco actionis succedit. ut in. c. ij. de offi. iudi.

¶ Alia additio. Ex sola enim cōfirmatione prelatus habet ius et administrandi et agendi tam petitorio qꝫ possessorio. Sed cōtra istud opponit et videt q confirmatus administrare non possit nec possessorio agere nisi fuerit in possessionem inductus. quia si ex confirmatione dominiū acquirat: non tū possessio. l. cum here. ff. de acqui. poss. vbi ter. dicit q lz in heredez transeat dominiū adita hereditate: possessio tū nō transit nisi naturaliter fuerit apprehensa. hoc idem ꝓbat ter. in. c. in pūtia. de ꝓbat. ibi dum dicit bonis eius invaserāt ꝛc. ℟ndeo ad primū q possessorio nomine eccl'ie agi potest ut dicit ista decisio. quia mortuo prelato vacat possessio prelature sed nō possessio bonorum ecclesie quā siquis occupat iconomus eccl'ie uel successor potest agere nomine eccl'e ꝓ illa recuperanda interdicto vnde vi non tū crimine expilate hereditatis uel interdicto adipiscende. Et est ratio quare pōt agere quia ecclesia ē in anima viuētis que nunqꝫ moritur. ar. in aut. qūo op. episcopos. in fi. et not. in. l. et quia. ff. de iu. om. iud. dissimiliſqꝫ est ecclesia hereditati iacenti. qz hereditas nō est in anima viuentis. ff. de fideiu. l. mortuo. l. i. ℣. sceuola. ff. siquis test. lib. et. ff. de min. l. etiam quiqꝫ nondum. scōm Inno. in. c. cum super de causa pos. nomine aūt prop̄rio agere nō posset ut in contrario.

¶ Alia additio. vbi dicit ter. q lz in heredem transeat dominiū adita hereditate possessio tū non transit nisi naturaliter fuerit apprehensa. hoc idem ꝓbat ter. in. c. in pūtia. de ꝓbat. ibi dum dicit Bonis eius invaserant ꝛc.

¶ Alia additio. Subaudi in prelato existēte in prelatura mala fide. et intellige hoc verū q non liberātur soluentes eidē nisi cum ipso prelato cōtrariſſent. quo casu bene liberarent soluentes eidē. sic intelligitur. l. si vrbana. ff. de cond. inde. et ex hoc not. q per solutionē factam putatiuo prelato nō liberantur soluentes qñ obligatio descendit ex cōtractu veri prelati. sed qñ obligatio descendit ex cō tractu prelati putatiui tūc soluētes falso prelato bene liberant scōm bal. in. d. l. si vrbana. qō bene nota.

¶ Alia additio. Vnde queritꝫ qñ quis cogatur dicere titulū sue possessionis. Circa quod breuiter sic conclude q si possidenti resistat ius cōe: tunc compellit dicere titulū sue possessionis etiā si solo possessorio agat ut quia laic⁹ possidens decimas dicit se spoliatū. nam nō debet restitui nisi titulum ꝓbet cum ius cōe faciat contra eum ut in c. cāmqꝫ. de prescript. et per Inn. in. c. constitut⁹ de filijs pres. et in. c. ex insinuatione. de procura. Idem si possidenti nō resistit ius cōe sed possessio nō potest haberi sine titulo ut in beneficialibus. Idem si possessio pōt haberi sine titulo. quib⁹ casibus ad petitionē partis non compellit dicere titulum sue possessionis. ut in. d. l. cogi. sed ad petitionem iudicis cōtra eum ex suo officio inquirētis

bene cogitur ostendere titulū.ut in.c.ordinarij.& offi.or.li.vi.et not.in regula prima.li.vi. qđ est verum nisi tacite uł expresse visus sit iuder in eū cōsensisse.ar.c.ex ore.de his que fi.a ma.par.ca. quo casu superior contra eum inquirere poterit. sed tunc artabitur ad probandum nō canonicā institutionem.ut no.per Jo.an.in.c. licet bely. de simo.et per glo.in.d.regula prima.et per Archi. in.d.c.ordinarij.in verbo exhibere.circa mediū. in ꝓsi.qđ verum intelligo indistincte.et p Inno. in.d.c.ex insinuatione.quod singulariter nota.

alias numero.xliij.

Sequens decisio.h.d. Petenti reuocari attemta ta li.penđ.sufficit probare se in possessione fuisse tempore mote litis et spoliatum fuisse.h.d.

Item fuit dubitatum vtrum petenti se restitui ad suam possessionem per viam attemptati qz dicit se lite pen.spoliatū suf ficeret probare se possedisse tēpore litis inchoaţ.ꝛ ea pendente spoliatū fuisse.licet aliter possessionē suam nō coleret. Et videbaţ qꝺ nō propter no.Archi.c.eum qui.de eo qui mit.in poss. li.vi.et Inno.in.c.ex parte.de resti.spo.et p eūdem de fil.presbi.constitutus. et per Jo.and.in cle.vnica.de cau.pos.que oīa iura et not. doc. loquunt et procedūt qñ agitur possessorio directe et principaliter per interdictū vnde vi tunc enim nō dabitur restitutio beneficij ad possessionē sine colorato titulo ne deł vicios⁹ ingressus ut in.d. c.eum qui.supius alł. Tum etiam qz beneficium ecclesiasticū sine canonica institutione possideri nō potest de instit.c.ex frequentibus.et de reg.iu.c. i. li.vi.ar.simile optimum.ff. de interdic.l.ij.§. quedam.et.ff.de aqua cot.et esti.l.i.§.permittit et de resti.spo.c.ad decimas.li.vi. Secus vero qñ petitur restitutio per viam attēptati.tum quia illa petitur incidenter.tuz qz nullo iur.ordine seruato in hoc casu proceditur ymo iuder ex puro ꝛ mero officio suo illa in pristinuz statum reuocabit et sic nō iur. actionis sed potius ex officio iudicātis in hmōi negocio erit procedendū.et est ratio qz plus offenditur iuder cuius officiū cōtempnitur q̄ pars.ymo ler offenditur probibens ne li.pen. aliquid innoueł.prout apparet in rubro et nigro. ut lit.pen. Jerito igiť contra ipsum proceditur grauis qui induc⁹ ius et partem eludit q̄ partē tm̄ ar.c.cozdi.in fi.li.vi.et propť hoc est interdictuz attemptatoꝝ plus q̄ vnde vi interdictū priuilegiatum prout no.Inno.pulchre in.c.dilecte.de ma io.et obe.et de app.bone.per eundē et in.c.cuz teneamur.eo.tł.per Hosti.et Jo.mo.in.c. cupiētes.de elec.super.Jo.a gratia.et per eundē in.c. nō solum.de appel.li.vi.et in cle.ij.ut lit.pen. p Jo.mo.Sed si cōstaret clare notorie de nō iur.petentis reuocationē hmōi attemptati. crederem talē tunc nō audiendum et ita vidi seruari in pallacio Ratio est quia eo ipso qꝺ constat de nō iure suo eo ipso constat qꝺ non interest petentis reuocari attē ptata qꝺ attemptata reuocentur.modo istud est regulare qꝺ in iudicijs illi quoꝝ non interest nō audiuntur.ij.q.vi.non solent.de elec.cum inter canonicos.de accu.super bijs.cum fi.daretur ergo occasio peccato mortali et ita locū haberet ratio Inno.no.ꝛ posita in.c.significasti.de diuor.c.iij. et.c.constitutus.de fil.pres.vide infra cōclusionē lij.sub litteris.ar.quod intelligas verus qñ pars petijt reuocari attemptata. Secus vero si iuder propť contemptū sui iuris siue legis ex puro ꝛ mero officio suo pro voto illa vellet reuocare in penam attemptantis et contēnentis siue offendētis ius et iudicem qꝺ posset sed per hoc nō restituere tur possessio illi de cuius nō iure constaret. sed ꝓ uidendū esset tertio per habentez ptātem.ar.no. ut supra in prorima cōclusione.faciunt ea que le. et not.in.c.cum.OJ.de consti.per Inno.ꝛ de accu.ad petitioz.et de diuor.pozro. hanc conclusiōz videtur etiam tenuisse dominus Oldra. in questionibus suis. Additio. Cessante ergo possessiōe titulata nō habet locum possessoziū in beneficialibus.simile videmus quando petitur restitutio liberi hominis que denegatur nisi titulus probeť. quia tali possessioni sine titulo ius resistit.et ideo nō datur possessozium nisi titulus ostendaţ.sic ꝛ in matrimonio carnali nō datur possessoziū nisi probetur titulus matrimonij.c.ex parte.c. ex transmissa.de resti.spo. Sunt enim hec possessozia mixte nature in quibus absq̄ titulo nō cōcluditur possessio nec datur in eis possessozū ut in simili not. in.l.ij.§.quedam.ff.de interdic.et in hoc differt interdictum vnde vi a remedio prodito in materia attemptatoꝝ in qua nō requiritur probatio tituli etiam colorati sed sufficit probare solum statum et hic est mirabilis effectus et differētia materie attemptatoꝝ ab interdicto vnde vi. Alia differentia ponitur in.c.ex parte. de rescript.per Inno.vbi dicit qꝺ cum omnia restitui debeant in pristinum statum retractabuntur in materia attēptatoꝝ sententie censure que alias valerent licet essent iniuste. Tertia differētia est qz prosequenti viam attemptatoꝝ non obstabit excōmunicatiōis exceptio que alias nō obstaret agenti possessozio recuperande.ut in.c.cum inter.c.significauerunt. de excepţ.c.pia.eo.tł.libro.vi. Quarta differentia est quia quando agitur per viam attemptatoꝝ sufficit quedam summaria informatio ex mero et puro iudicis officio.ut in.c.cupientes. super.Jo. gratia.de elec.li.vi.per Jo.mo.si vero ageretur possessozio tunc oporteret litem contestari et or-

dinario iure procedi. Et nota q̄ quando aliquid reuocatur per officium iudicis lite pendēte oportet q̄ precedat diligens cause cognitio ut not. in Spe. de appel. §. penū. ℣. sed quero. et nota bene supradictos mirabiles effectus et differentias materie attemptatoꝝ ab interdicto vnde vi.

¶ Alia additio. Notorius ergo defectus iuris petentis reuocationem attemptatoꝝ impedit reuocationem ipsoꝝ plene per Jo. mo. in dicto. c. cupientes. et deci. cclvij.

numero alias. xvi.

Sequens decisio. h. d. agenti possessorio super beneficio obstat papalis reseruatio ut restitutio impediatur. ¶ Vel sic. papalis reseruatio obstat agenti possessorio et vi decreti titulum et possessionez inficientis. h. d.

¶ Tem si contra agentem possessorio prodūcatur papalis reseruatio. fuit dubitatum vtruz obstaret agenti ꝛ deneganda esset restitutio. et videtur q̄ nō per iura vulg. quia agenti interdicto nō potest obijci peoprietatis questio in. c. in litteris. de rest. spo. nec potest recōuenire nisi de illa spoliatione. de ordi. cog. c. fi. at predicta reseruatio concernit mere petitorium siue proprietatem. ergo. Fuit decisum et concluſum per omēs dominos contrarū. ¶ Ratio quia decretum pape in reseruationibus appositum nedum afficit et inficit titulum sed etiam possessionem. ar. eo. que le. et not. de appel. ut nostrū. de elec. si eo tempore. li. vi. facit enim decretum pape q̄ possessio contra reseruatōes obtenta est meri facti et caret omni effectu et adminiculo iuris sine quo in beneficialibus possessio non procedit et est inualida prout le. et not. per Jnno. de rest. spol. ex parte. de eo qui mit. in possess. c. vno. li. vi. per Archi. et in cle. vnica. de cau. pos. per Jo. an. et quia in predicta reseruatione constat clare et notorie de non iure agentis interdicto nec potest nec potuit apud ipsum esse illa possessio que requiritur in hoc interdicto. ut in. c. consultationibus. de offi. dele. ¶ Jerito igitur denegabitur sibi restitutio. ar. c. accepta. de resti. spo. et. c. decimas. eo. ti. li. vi. Pro quo etiam faciunt not. optime per Jnno. de diuor. significasti. de fil. presbite. constitutus. de resti. spo. in litteris. in fine. Et sic dicebant domini in pallacio semper obtentum. dum tamen ille agens possessorio non initat etiam reseruationi. sed veniat etiam ex collatiōe inferiorꝭ a papa non habentis specialem potestatem conferendi huiusmōi beneficia reseruata uel ex collatione etiam executoris deputati a papa in forma cōmuni uel speciali quia alꝭ cessaret ratio antedicta scōm eos. ¶ Jbi autem in primo casu videbatur distinguendum. vtrum agatur principaliter possessorio tantum uel petitorio et possessorio simul ab inicio et suspendatur postea possessorium et in vtroq̄ casu si producatur reseruatio vi delz. post possess. hmōi videlz qñ actū est tm̄ possessorio q̄ tunc nō ꝓcederz predicta cōclusio. mouebar quia exquo huiusmodi reseruatio tangit petitorium quod nihil habet cōmune cum possessorio ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil. de illo igitur suspenso uel principaliter intentato iudex non potest cognoscere nec pronunciare. quia de qua re. ꝛc̄. de cau. pos. cum super. ¶ Tum etiaz quia per suspensionem huiusmodi petitorij est suspensa eiꝰ tota iurisdictio quo ad illud. iccirco nullaz potuit super hoc probationem recipere. de cau. posse. c. pastoralis. quod si faceret nil ageret de iudi. at si clerici. Preterea si tempore suspensiōis huiusmodi non fuit producta reseruatio. ergo adhuc non constabat clare et notorie de iure suspendentis. ergo procedunt rationes Jnno. superius allegate et per eum posite in. c. significasti. constitutus. et in litteris. post vero suspensionem petitorij pars non potuit obijcere nec producere nec iudex recipere prout superius deductum est. ergo. Secus vero si ante suspensionem eo tēpore quo de vtroq̄ agebatur produceret quia tunc super vtroq̄ reus se defendere poterat sicut fuit factum in. c. cū ecclesia. et. c. cum super. de cau. poss. tunc eni crederem predictam conclusionem verissimam ꝛ alꝭ non. quam quidem meam distinctionem dicebant domini mei posse procedere et locum sibi vendicare in quocūq̄ obiectu non notorie inficiente possessionem sed dumtaxat proprietatem et requirētem aliquam discussionez. Secus vero in obiectu specialis uel generalis reseruationis de qua statim sine aliquali discussione potest notorie et clare constare de nō iure agētis que bene obstat agēti possessorio in. c. in litteris. de resti. spo. qō crederem verum quando hec notorietas nō iure agētis insurgeret ex confessione uel probatione uel productis agentis et rei defendentis. et sic dicebam intelligenda not. Jnno. in. c. constitutus. ꝛ. c. significasti. superius allegat. vbi reputabam et reputo ter. tamen pro huiusmodi intellectu. ꝓ quo etiam optime facit. c. ad decimas. de resti. spol. Secus vero scōm me si insurgeret huiusmodi notorietas ex productis post suspensionem petitorij intelligo ipsius rei quia etiam excipiendo de crimine uel proprietate uel non canonice institutōis non audiatur. ut in. c. in litteris. et in. c. item cum quis. de resti. spo. Cui intellectui videntur obstare aliqua verba per Jnno. posita in. c. constitutus superius alleg. videlicet si constaret per confessionem uel probationes admissas de non iure ipsius petentis restitutionē q̄ non est facienda restitutio

ergo nedum per confessionem sed per relationez potest constare de nō iure ipsius actoris. probationes enim in iure legitime recepta bene inducūt notorietatē. de ver. sig. c. cum olim. et ibi p Inn. Ad quā obiectionē pōt responderi q Inn. loquitur de probationibus legitime admissis puta ante suspensionem petitorij uel factis per agentem et sic saluatur. restat adhuc intellectus meus. nec obstat q materia reseruatiōis est defensiua in possessorio ficut renunciatio spontanea et multe alie defensiue que bene sunt admittende in possessorio. de quibus per glo. in. c. i. ut li. nō contest. ⁊ in. c. ex questione. de resti. spo. ergo admissibiles sunt Ad quod respondeo dupliciter ut prius videlicz q sunt admittende per iudicem cōpetentē. at hic in casu nostro non est iudex competens ut superi? probatum est. ergo Preterea fateor instantiā de exceptionibus insurgentibus ex facto agentis et in iure expressis. ut in. c. accepta. in. c. significasti. de diuor. constitutus. et in. c. ad decimas. supius allē. Secus vero de exceptionibus insurgentibus ex facto alterius puta non canonice institutionis uel beneficij reseruationis. quam reseruationem que ut plurimum fit occulte potuit verisimiliter ignorare. ut in. c. si beneficia. de prebē. li. vi. Quā saluo iudicio meliori dicerem nō obstare agenti interdicto. nisi in casu antedicto nec vnq̄ reperi in iure cautum q reseruatiuus posset propria auctoritate possessionem beneficij per alium detenti apprehendere et detentorem ejicere quantumcū q notorie ius non habentem qui sine ordine iuris non est remouendus. de preben. licet. ij. li. vi. facit optime qō nor. Inno. de priui. cum olim. p Archi. ut li. pen. c. ij. li. vi. facit optime quod notat Inno. in. c. veniens. de fi. l. pref. super. p. amoto. Ex quo infero q si reseruatiuus apprehendēs possessionem beneficij per alium occupati etiam iniuste cadit in penam. c. eum qui. de preben. li. vi. non obstañ. predictis meis motiuis semper vidi seruari predictam conclusionez videlicet q agenti interdicto etiam principaliter uel etiam suspenso petitorio semper obstabit et admissa fuit papalis reseruatio et impedita restitutio. dico de speciali. de generali raro vidi et de illa magis dubitarem nisi esset notoria et cum decreto facta sicut in. c. licet. de preben. li. vi. de qua si constaret crederem idem Secus vero de alijs generalibus reseruationibus beneficiorz. puta capellanorz collectorum subcollectorz. ⁊c̄. Nam cum de illis posset esse dubium vtrum essent et fuissent tales. et sic beneficia eorum reseruata dicerem illam non obstare agenti interdicto. ar. not. per Innocen. in dicto. c. constitutus. et per Arch. viij. q. i. super verbo facti. ⁊c̄.

Additio. vide decisionez. ccxci. in antiquis que incipit. Item nota q vbi de beneficiato et limita ut ibi Alia additio. Item in possessione beneficij litigiosi que si est tradita per ordinarium nullo iuris adminiculo iuuatur propter decretum appositum in. c. ij. ut lit. penden. li. vi. vnde non dicitur possidere ille cui talis possessio tradita est. et ideo seruat Rota q talis possessor beneficij litigiosi debet ammoueri a detentione seu possessione ipsius de facto et perinde tractari ac si esset beneficium reseruatum.

Alia additio eo q sine peccato talis possessio teneri non posset nec debet parari agenti vitiosus ingressus. c. ex frequentibus. de instit. et. c. i. de eo qui mit. in pos.

Alia additio. Pone q aliquis tenuit duo beneficia incompatibilia vltra tempus statutum in extrauaganti execrabilis. et vno illorum fit spoliat? an debeat restitui. dic q non. quia cum appareat q de iure communi talia beneficia teneri non possint non est restitutio facienda nec articulus admittendus super restitutione. et licet quis per dispensationem possit talia beneficia tenere tamen cum illud sit ex accidenti et gratia speciali in dubio attendi non debet. l. vi. §. finali. ff. de an. lega. et. l. sed et si per pretorem. §. fina. ff. ex quib. caus. ma. Pro quo facit. l. si cui vinum. ff. de vino triti. vbi testatur legando vinum videtur legare vinum quod ex vinea naturaliter nascitur non qō fit accidentaliter ex tritico. quamuis contra hoc videatur facere. c. referente. de preben. Ex predictis patet q sicut per sententiam hominis impeditur restitutio ut quia agēti possessorio obstat hominis sententia. vij. q. i. presentium. et de cau. possess. et proprie. cum dilectus. sic et sententia iuris obstabit eidem agenti que non est minoris efficacie q̄ sententia hominis. quod est verū quādo probatum est aliquem sententiam hominis incurrisse. ut notat Innocen. in. c. testimonium. de testib. et in. c. i. de testi. cogen. Sed in hoc est differentia inter sententiam iuris et hominis. qz sententia iuris expectat probationes post se per quas declaretur aliquem incidisse in causam. Et ideo super hoc cause cognitio adhibetur alias sic dicit Joh. mona. ex sola maiori propositione concluderetur ut ipse notat in. c. statuimus. de sentē. excōmu. libro. vi. Sententia autem hominis non expectat probationes post se quia ipse causaz precedunt et ideo cum sententia iuris quantū ad nos pendeat ex probandis. licet in se non pendeat nō impedit restitutionem spoliati. Sententia autem hominis cum ex probandis non pendeat sed iuste appareat ex probatis impedit restitutionem: quam iam probata non probanda impediunt. de

diuoz.significasti.et per Inno.in dicto.c.constitutus.de fil'.pref.et hoc modo debet intelligi qõ no.iij.q.1.in summa scõm Oldra.consilio.ccxxvi. Sed opponitur contra predicta et videtur q̃ indistincte sentencia super proprietate et titulo beneficij tollat et abdicet etiam possessionez ficut ꝛ renunciatio ipsius de resti.spo.c.sollicite. Unde sicut exceptio renunciationis obstaret agenti possessorio ut not.scõm Inno.in.c.super hoc.de renunci.sic et sententia super beneficio lata ut in casu constitutionis execrabilis. Ad hoc respondetur dupliciter. Primo q̃ non est verum q̃ sententia lata super beneficio tollat possessionem executione nõ facta quia sententia est actus iuris ciuilis: possessio autem facti est.res autem facti iure ciuili infirmari non possunt.ff.de acquir.pos.l.i.§. fi vir.et.ff.ex qu i.cau.ma.l.deniq̃.nec obstat equiparatio sententie et renunciationis quia nõ est vera.nam sententia non presupponit animũ eius cõtra quem fertur.ymo fertur in inuitum.ff.de verbli.l.inter stipulantem.§.i.Renunciatio aũt pre supponit animum renunciantis.ff.de edil'.edic.l. queritur.§.fi.C.de iureiur.l.si quis iusiurandum et.vij.q.i. q̃ periculosum.Iure autem inuitẽtes animo et consensui et eos qui in inuitos exercerentur quantum ad eorum efficaciam et operationem velociorem constat differentiam esse ut colligi potest ex cõiunctione duaruz legum.s legis.i. C.de pigno.et.l.non est mirum.Et huius differẽtie ratio non potest esse.quia qui renunciat beneficio per actum renunciationis videtur hr̃e rem pro derelicta et sic possessionem amittit.ut.ff.de acqui.pos.l.si quis vi.§.differentia.quod non est in priuato per sententiam scõm Oldra.vbi supra alias numero.xxiiij.

Sequens decisio.h.d.si constat de iniusta occupatione beneficij fit condemnatio in fructib9 perceptis a tẽpore occupationis. licet tempus occupationis non fit deductum nec fructuum perceptor valor probatus.h.d.usq̃ ad.§.ex quibus.

Tem fuit dubitatum vtrum detentor siue occupator beneficij de facto posset et deberet cõdemnari in fructibus a tẽpore occupationis hmõi per ipsum percept. Dubium facit quia poterit esse q̃ detentor etiam iniuste ab inicio habuit bonam fidem et colorez detinendi.et tales dicunt bone fidei possessores qui nõ nisi a tempore mote litis veniunt in fructibus cõdẽnandi.q̃ tunc icipiũt hr̃e malã fidem et non faciunt fructus suos.prout le.et not.in.c.grauis de resti.spo.et.c.in litteris. per Inno.e.ti.quod est verissimũ et seruatur in pall'.quando non constat de mala fide.distinguendo tñ de fructibus extantibus uel consumptis in bone fidei possessoribus prout distinguitur in.c.grauis. per doct.et in.l.certum.C.de rei vendi. Et vide Bart.ff.de vsucapi.l.iij.et melius per Specu.ti.de fruc.et interesse.§.i.p̃.ut supra. Sed ut ponebatur in facto in casu nostro constabat de mala fide detinentis.puta quia ab inicio scienter possessionem beneficij recepit iniuste propter quod indubitanter tenetur ad restitutionem fructuum perceptorum nedum ante litis contesta.sed post. ut in.l.cõque rebatur.C.vnde vi.et in dicta.l.certum.et.l.dominium.eodem ti.ff.de peti.here.l.sed si ante.ꝛ sic veniet a tempore occupationis iniuste in fructibus perceptis condemnandus. licet nondum sit probatum tempus occupationis nec quãtitas seu valor fructuum que omnia coram executore probabuntur.licet aliqui domini de hoc vltimo dubitabant.quia sententia debet esse certa et clara ut in.§.curare.insti.de actī.ac in casu nostro sententia videtur incerta.ergo. Ad quod respõdebatur per maiorem partem dominorum in hanc conclusionem declinantium illud nequaq̃ obstare. quia in accessorijs potest ferri talis generalis sententia postea per execut.tẽpore executionis per euz fiende declaranda.iurta not.per Inno.in.c.tanta de excess.prela.et de resti.spol'.cum ad sedem.tutius tamen esset si fieri posset q̃ tam de tempore q̃ de valore iuder se informaret ut sic certam et claram sententiam ferre posset. que tamẽ valent in genere ꝛ ut supra dictum est condemnaret per not. Inno. in supradictis.

al's numero.xxv.

Iste.§.h.d.q̃ occupator beneficij li.penden. teneꝛ ad fructus perceptos et etiam qui percipi potuerunt ac si de violentia constaret.h.d.

X quibus inferebatur et elicebatur alia cõclusio videlicet q̃ attemptans aliquid lite pendeñ.in sentẽtia ferenda super reuocatione huiusmodi attemptatorum potest et debet in fructibus perceptis condemnari. propter dolum et malam fidem suam per iura et rationes in prorima conclusione posita.

¶ Sed quid de fructibus qui percipi potuerunt Nunquid veniet etiam talis attemptans condemnandus.videbatur q̃ non.quia non est violentus qui dumtaxat in huiusmodi fructibus veniet condemnandus.ut in dicto.c.grauis.et.c.conquerente.de resti.spol'.et de offi.dele.cuz causa. vbi tamen glo.supplet etiam de illis qui percipi potuerunt talis attemptans scienter in preiudicium litis potest et debet condemnari quia dolus temerarius et male fidei censetur.et ideo merito violento comparatur.per.l.conquerebatur.et.l.dominium.supra in alia conclusione alleg. ¶ Et si dicatur: quare in isto casu et non in alio casu supra

prorime cõclusionis fit condemnatio in fructibus qui percipi potuerunt. potest responderi quia ille nõ tantum peccauit sicut iste. Ille enim offendit ius et partem. sed iste offendit ius iudicem ⁊ partem ingrediendo possessionem forte lite pendeñ. merito in eum iura magis debent insurgere qui ius iudicem ⁊ partem eludit. de app. cordi. in fi. li. vi. Preterea in casu supra prorime conclusiõis fuit dumtaxat possessor sed nõ violentus nec dolosus nec temerarius. talis enim tenetur restituere fructus dumtaxat perceptos siue ante siue post litem contest. ut in. l. si fundus. C. de re. vendi. at in casu nostro fuit male fidei dolosus temerarius et contemptor iuris et iudicis et incidit in vicium litigiosi. propter que omnia simul iuncta merito violento comparatur qui tenetur restituere percepť. ⁊ eos qui percipi potuerunt per veteres possessores per iura superius alleg. ⁊ not. in dicto. c. grauis. ⁊ vide per Specu. pro hoc in ti. de fructi. et interesse. ſ. i. ꝑ. ut supra dicta. posset tamen predictus attemptans aliquem colorem dubij probabilem habuisse qui ipsum ab illis qui percipi potuerunt excusarer. licet non a perceptis. iuxta no. in glo. per dictam. l. dominium. ⁊ per Cy. in dicta l. certum. facit pro hoc optime. c. ex insinuatione. de procu. vbi sententia nulliter lata excusauit illum pro quo lata erat a condemnatione fructuum qui percipi potuerunt. licet non perceptoꝝ. Et sic fuit conclusum et obtentum per omnes.

al's numero. lxxx.

Sequens decisio. b. d. monacho habenti priozatum perpetuum cõpetit interdictum etiam perpetuum cõtra suum prelatũ. secus de claustrali. b. d.

Item ꝙ monacho habenti priozatũ perpetuũ cõpetit interdictum etiam directũ contra suum prelatũ. Secus vero de manuali seu claustrali. de sta. mo. cuz ad monasteriũ. ſ. tali. de elec. cum inter. ſ. et ibi not. ꝑ Inno. et qui. cle. uel vo. c. fi. per eundem ⁊ Dos. de offi. ar. presenti. in fi. magne glo. per Ar. li. vi. de sup. negli. prela. quia regulares. super. ꝑ. cum oportuerit. per Zenze. et Guil. in. c. cum singula. de preben. li. vi. per Io. an. in nouel.

al's numero. cxvi.

Sequens decisio. b. d. Cause nullitatis et restitutionis in integrum possunt simul intentari sed interdictum vnde vi. et conditio. l. ij. C. de rescind. ven. propť repugnantiã simul nõ concurrunt. b. d.

Item licet causa nullitatis et restitutio in integrum simul possint intentari et ꝓponi iuxta not. per Inno. in. c. ex litteris. de resti. in integ. tñ interdictum vnde vi. et conditio. l. ex. l. ij. C. de rescin. vendi. et. c. cũ dilecti. de empt. et ven. tanꝯ materie repugnantes nõ possunt concurrere. Ratio. nam eo ipso ꝙ quis petit contractum rescindi. quia deceptus vltra dimidiam. tc. presupponit contractum ab inicio validum. vel saltem talem qui dat coloratũ titulum possidendi. ergo bona fide possedit et bone fidei possessor nõ spoliat. ergo. ar. de resti. spo. olim. et c. grauis. et. c. sepe. et. c. cum ad sedem.

al's numero. cxvij.

Sequens decisio. b. d. valet testimonium de auditu in possessorio a parte possidente rem spoliatam. b. d. et vide hic an et quando valeat testimoniuz de auditu.

Item ꝙ in possessorio sufficit testimoniuz de auditu a parte que tenet et possidet rem spoliatam de qua agitur. ar. nota. in cle. ij. de testi. facit. c. ꝯ fit. de excess. prela. all'. etiam not. per Inno. de elec. per inquisitionem. et de iudi. at si clerici.

Additio. nota casum quo valet testimonium de auditu. Item valet vbi tale testimoniũ non est alteri preiudiciale. ut not. Inno. in. c. i. de consue. ec cle. uel al. in prin. Uel potes latius cõcludere circa hoc ꝙ testimonium de auditu regulariter non valet. Fallit in casu. c ij. de consue. Item fallit in re antiqua quando agitur de probando ꝙ memoria nõ existit in contrarium. ff. de proba. si arbiter et in. l. iij. ſ. labeo. ff. de aqua plu. ar. Item fallit quando agitur de probanda cõsanguinitate. de testi. quotiens. et. c. licet et quadam. nam istis casibus testimonium de auditu valet. Testimoniuz autem de auditu proprio in re per auditum capescibili et incorporali et in confessione que non videť valet testimonium de auditu posito ꝙ nõ viderit dum tñ habeat voces notas. ut no. in. d. ſ. labeo In re vero capescibili visu et corpali que potest videri testimoniuz debet esse de visu non auditu hec materia ponitur per Inno. in. c. cum causam. de testi. per Cy. et Bal. in. l. testiũ. C. de testi.

al's numero. cl.

Sequens decisio. b. d. ꝙuis possidens noie meo eiciatur de possessione tñ ego non debeo restitui nisi probem ꝙ hmõi possessionẽ ratam habuerim vel ꝙ ille mandato meo possidet ⁊ ꝙ fructus sine pensione mihi soluerit. b. d. Uel aliter et breuius ei qui per amicum sine mandato beneficium tenuit non competit interdictum vnde vi si ille amicꝰ de possessione fuerit electus. b. d.

Item ꝫ amicus meus recipiat possessioz beneficij mei et teneat possideat et fructus percipiat noie meo. si expellať de possessione et spolietur mihi non cõpetit interdictũ vnde vi contra spoliantẽ nisi doceã ꝙ de mãdato meo possessionẽ recepit. uel ꝙ hmõi receptiones noie meo factã ratã et gratã habueriz. et fructus

seu pensionē mihi soluerit. et sic intelligit regula is possidet cuius noie possidet. de resti. spo. cum venisset. de rescrip. si diligenti.

al's numero. clvi.

Sequens deci. h. d. spolians lz hostia fregerit nl si psone violentiā fecerit nō teneť ad fructus. h. d. Uel sic. interdictū vnde vi hz locū cum psone violentia inferť et res inuadanť. alias secus. h. d. Uel sic. Spoliator quo ad cōdemnandū eū in fructibus nō sufficit q̄ ꝓbetur eū solū hostiū fregisse sed etiā oportet q̄ probet violentiam illatā persone hoc dicit.

Tem nō sufficit ꝓbare quo ad cōdemnati onem fructuū faciendā a tpe spoliationis q̄ spolians fregerit hostia et similia fecerit nisi facta fuerit violentia persone spoliate uel eius familie existenti in domo. qz poterit esse q̄ domus erat vacua. et sic nō censeť facta violentia. iuxta no. c. cū ad sedē. sup. ꝟo. interdictuz. vnde vi. de resti. spo. et in Spe. ti. de peti. t pos. ℣. i. circa fi. ꝟo. item nota.

alias numero. cclx.

Sequens deci. h. d. qui continuat suam possessionem non dicit spoliare. h. d.

Tez si rector alicuius parrochie agat possessorio pro decimis certaz terrarū. infra parrochiā suam consistentiū quibus dicit se per aliquos religiosos spoliatū a. r. annis citra et religiosi ad conclusionē possessorij dicāt t dent in articulis qūo ipsi per centū annos et citra t vltra et ppr tm tēpus cuius contrarij. tē. aliquarum predictarū decimarū fuerūt in possessione percipiendi et aliquarū retinendi et a prestatione aliquarū liberi et imunes et per dicta tpa in possessiōe hmōi libertatis. Dicebāt oēs dñi hanc materiā bonā et admissibilē ad exclusiōz possessorij per rectorē intentati. nam lz predictis religiosis prima facie resistat ius cōe et assistat rectori. et sic vī q̄ nisi constaret de legitimo eoz titulo ipsi nō essent audiendi. per. c. ad decimas. de resti. spo. lib. vi. qō nihil facit ad casum propositū. qz loquit in actore t nos in reo se defendente per legitimā prescriptionē et tpis continuationē. Per quoz primū tollit ius percipiēdi per rectorē. de prescrip. c. de quarta. eo. ti. c. i. li. vi. Per scōm sua decennalis possessio. nā duo eandē rem et eodē tēpore insolidum possidere nō possunt. de ꝓba. licet. t ibi de verbo et circa. qō denotat cōtinuationē et sufficit hoc exprimere. licet nō addat cōtinue ut ibi.

¶ Si igit probent prescriptiōz pro titulo et cōtinuationē possessionis p centū annos citra et vltra restat cōclusio q̄ nō pōt pretendi per rectorē spoliatio. qui eni suā possessionē cōtinuat nō spoliat ō resti. spo. c. olim. i. et. c. cū venisset. cum multis si.

alias. cclxv.

Sequens decisio. h. d. Petens se restitui ad prebendam quid probare habeat et quomodo eius possessio debeat apprehendi.

Tem petenti se restitui ad prebendā seu possessionē prebende et distincte qz dicit se spoliatū nō sufficit sibi probare stallum in choro et locū in capitulo assignatū. uł sibi possessionē traditā per funes campanaruz uel cornu altaris. qz hec sunt potius iura canonicalia q̄ prebende. de preben. relatū. dilectus. et dilecto. de renūc. cum inter. Nec etiā sufficeret ad restitutionē obtinendā q̄ mandatū esset per capitulum uel aliū distributori uel colonis uel reddituarijs. predicto prebendato de fructibus et redditibus illius prebende respōderi. nisi probet ipsos reddituarios paruisse et sibi de redditibus illius aliquid soluisse. uel se in possessionē manſi. uel fundi spectañ. ad prebendā inductū fuisse et ipsum animo possidendi possessionē fundi seu manſi ingressum fuisse apprehendisse et visum fuisse. Corpore enim t aio acquirit possessio. ff. de acqui. pos. l. i. ℣. quibus. Hoc verū nisi cōsuetudo esset ecclesie q̄ predicto uel alio mō acquireret possessio que bene valez si ꝓbaretur. tñ si negaret ꝓbare tenet cōsue. c. ij. scōm Inno. qui hoc not. in. c. in litteris. de resti. spo. et ibi plene qūo acquirit possessio iuris canonicalis prebēdalis et electionis. uel nisi esset aliquis certus locus deputatus prebendario talis prebende. per cuius installationez siue inductionē bene acquirit possessio scōm Inn. vbi. s. et not. de preben. eū qui. et. c. licet. ij. lib. vi. per Archi.

al's numero. cclxvi.

Iste. ℣. h. d. agens possessorio ad prebendā nō tenetur ꝓbare fundū et cuius possessiōe dicit se apprehendisse possessionē ad prebendā spectasse. h. d. Uel sic. Petens restitutionē agri pro suo beneficio nō cogit ipsum agzū probare ad hmōi beneficiū pertinere. sed dūtaxat ipsius agri possessiōz apprehendisse. h. d.

Ed ex predicta cōclusiōe insurgerit aliud dubiū. vtrū agens possessorio ad prebendā teneat ꝓbare mansum seu fundū quez dicit spectare ad prebendā cui? possessionē apprehenderat spactasse et spectare ad suaz prebendā. Fuit responsum et cōclusum q̄ nō. maxime si id per partē aduersam nō negaret. qz illud sapit petitoriū. videlz probare dñium qō ad hoc locū nō habet per. d. c. in lris. de ordi. cogni. c. fi. Tū etiā qz tanta t tam vehemēs presumptio est pro possidente et apprehendēte aucte superioris possessionē q̄ nō admittit ꝓbatio in contrarium. vel saltē transferet probatio in negantē propter

hmōi tam vehementē presumptionē. de presum. lr̄as.et.c.fi.ut eccle.bene.ut nr̄m. Nimis eni gra uaret̄ agens interdicto cum hmōi probatione qui nō tenet̄ probare.nisi duo videlz se spoliatū et se possedisse rem de qua agitur.de offi.deleg. consultationibus.ergo.

alias numero.cclxxvij.

Iste.§.h.d.prebēdatus petens se restitui ad vnā rem prebendalē dz restitui nō solum ad illaz qua spoliatus fuit sed etiā ad om̄es alias res maxime continuas.h.d.

Ex premissis dubitat̄ fortius vtrū vna re prebendali apprehensa et spoliata poterit et dz fieri restitutio ad oēs alias res et iura tanq̄ per prebendariū agentez possessorio apprehensa seu possessa.videt̄ q̄ sic.Qui eniz est in possessione ꝑtis.in possessione totius esse censetur .ff.de seruitu.l.una est via.et qui minimā ꝑtē fundi possidet .ꝛc̄.ff.de aquir.pos.l.possideri.Et qui aurem tetigit totum tetigisse videt̄.de pe.di.i.vulgar.Que ar.vide ꝑ Ber.d̄ prescrip.audit.super.ꝟ.iterruptis. et in.c.cum Bertoldus.de re.iudi.sup.ꝟ.quodam iuris. ¶Sed non est ita sed Ber.ibidē.qd̄ intelligas verū in rebus vel iurib⁹ diuisibilib⁹ ꝛ separatis ī indiuisibilib⁹ ꝛ cōtiguis ꝓcedunt dicta iura et argumēta. Sed quātum ad propositum Inn.et Host.in dicto c.in litteris cōtrarij sunt Hosti.enim dicit possessionem iuris canonicalis vel prebendalis non extendi ad alia nisi apprehensa et possessa et per consequens nullā fieri restitucionem.nisi quo ad possessa et capta. Inno.tenet ibi contrarium.et etiam in.c.ex parte e.ti.Nam si canonicus utat̄ aliquo iure canonicali intendens per hoc acquirere possessionez alioꝝ iurium.scientibus et consentientibus his ad quos spectat sufficit quo ad restitutionem consequēdaz omnium iurium canonicalium. Et hanc tenuerunt quasi omnes domini.et ꝓcedit de rigore iuris.secundū Di.in.c.i.de re.iur.li.vi.et Inno.hoc idē alibi videt̄ sentire videlz q̄ quandocūq̄ quis nanciscit̄ possessionem alicuius rei quam de iure cōi possidere et tenere potest totum possidere videt̄. in dicto. c.auditis de prescrip. et de excep.cum venerabilis.ī glo.penult.facit tex. de restit.spo. cum venisset non ob. dictum Inno.in.c.in presentia post prin.de.proba. quod loquitur in adipiscēda possessione nō autem recuperanda que est plus priuilegiata.de ordi.cogni.c.ij.et.c.fi. de restit. spo.per tonum.

alias.cccxix.

Sequens decisio.h.d.Sententia pro spoliato lata super possessorio anteq̄m procedat̄ in petitorio est plene executioni mādanda.secus si sit lata pro spoliante.h.d.

Item licet spoliato agenti interdicto vnde vi restituto ad suum beneficium debeat ante satisfieri de fructibus perceptis et expensis.in quibus spolians extitit cōdempnatus.al' in petitorio non debet audiri ꝓut le.et nota.in.c.pisanis de rest.spo.et in.c.significauit de testi.Tamen id non ꝓcedit in casu cōuerso scd̄m omnes videlz quando sententia absolutoria fertur in possessorio pro possidente.ꝛ spoliatore ut pretendebatur et contra spoliatum in expensis condempnatum.de quibus si velit spoliatus inchoare vel resumere petitorium antea per eum suspensuz.non tenetur ante huiusmōi inchoationem vel resumptionem satisfacere possidenti qui vigore execut̄. sue.super dicta sentencia facte.petit et recuperat illas si velit q̄ ante ingressū petitorij debet plene et integraliter restitui.et nihilominus in petitorio procedat.Ratio diuersitatis inter primum et secundum casum est quia hoc est priuilegium spoliati quia ipse ante ingressum petitorij debet plene ꝛ integralit̄ restitui et hoc in odium spoliantis ut de ord.cog.c.ij.et fi.et in iuri.antedictis. Sed hoc in alio casu non reꝑitur in iure cautum et ibi cessat odium ergo idem non erit dicendum.ar.ne se.uac.c.i.cum similibus

Alias.cccxciii.

Sequens decisio quamuis habeat factum longū tamē sic breuiter summari potest. Suspendēti petitorium in scd̄a instantia non obstant producta in p̄ma instātia ꝑque de nō iure suo cōstare vr̄.h.d.

Tē si.a.conferat̄ certū bn̄ficiū puta archipbr̄atus vacans per obitū ticii.ꝛ idem.a. eundem archipbr̄atum postea antequā tn̄ possessiōz hēat resignet in manib⁹ ordinarij sui ex causa permutationis faciēde cum.b.pro alio beneficio. et admissa hmōi resignatione subsequenter iterato et de nouo eidem.a.conferatur idem archiprespiteratus tanquam vacans adhuc ꝑ obitum ticii vigore cuius collationis scz ultime assecut⁹ ē possessionem pacificam eiusdem archiprespiteratus. Post hec omnia prouidetur dicto a.de eodez prespiteratu vacan.per liberam resignationē predc̄i.a.factam ex causa permutationis vigore cuius prouisionis idem.b.expulit et spoliauit per vim et violentiam dictum.a.possessione sua qui ꝓpterea eundem.b.traxit in causam agendo primo petitorio et possessorio.et qꝛ.b.possessor violentus sententiam absolutionis pro se reportauit.idem.a.ad sedem apostolicaz appellauit et in secunda instantia suspendit petito.vtriusque partis procedendo in solo possessorio in quo obtinuit duas sententias diffinitiuas. de quarum infirmatione in tertia instantia agebatur et dubitabatur propter quedaz instrumenta producta in pri

ma instantia per. B. spoliatorem contra ipsum. A. agentem tunc petitorio ꝛ possessorio videlicꝫ de prima collatione sibi facta. et de resignaꝫ. et causa permutaꝫ. postea subsecuꝫ que nō fuerunt negata per ipsum. nec exceptum contra illa. prout ponebatur in facto. vtrū per illa producta intantum esset titulus illius. A. discoloratus ꝛ constaret de nō iure suo ꝙ nō veniret restituendus. Et predicte due sententie deberēt infirmari. In quo dubio domini erant varij et diuisi quasi per mediū. Alij qui dicebant denegando restitutionem et infirmādas duas predictas sententias. moti ex dicto Inno. in. c. constitutus. de fil'. pres. dicentis ꝙ quando constat per confessionē uel probationes admissas de nō iure agētis quid est possessorio tunc deneganda est restitutio. all'. c. significasti. de diuor. facit optime. c. ad decimas. de resti. spo. li. vi. pro quo dicto faciunt etiam not. per Inno. in. c. in litteris. in fi. eo. ti. At in casu proposito constat clare per instrumenta supradicta iudicialiter producta et nō negaꝫ. de resignatione facta per. A. ante suam spoliationē. ergo nō erit restituendus. ut in c. accepto. de resti. spo. et in. c. cum venisset. de insti. et de renun. super hoc. per quos ter. clare probatur ꝙ agenti interdicto obstat spōtanee renūc. exceptio. ergo. ¶ Alij domini de quorum numero ego eram tenebamus contrariū defendendo dictas sententias restituto. latas pro. A. per nō modice auctoritatis viros qui eas fine certis et veris motiuis nō tulerunt. et ut dicebam. Credo dictos dominos meos motos. quia predicta instrumenta predicte prime collationis et resignatiōis fuerunt producta quādo agebatur petitorio ꝛ possessorio. et forte non reproducta in secunda instātia. Et supposito ꝙ essent reproducta in secunda instantia tunc distinguendum dicebam. aut ante suspensionem petito. aut post. Si post dicebam illa non obstare erquo sapiebant petitorium ꝙ erat suspensum. et sic iudex non poterat ea recipere: nec scōm ea iudicare quia potestas sua suspensa erat quo ad petitorium et omnia illud concernentia et eius accessoria. de cau. pos. et proprie. c. pastoralis. et cle. vna. Aut ante suspensionem erant reproducta. et tunc aut erant negata. aut non. Si negata per quam negationem efficiebatur res dubia. tunc nō obstabant restitutioni scōm Innoc. in c. constitutus. Si vero nō erant negata nec exceptum contra illa adhuc idem videtur per fi. c. significauerunt. de resti. Nam non dicitur liquide constare de petitorio nisi post cōclusionem. ut ibi no. Guil. ꝛ etiam Inno. at hic fuit suspensio facta ante conclusionem. ergo. Nec obstat ꝙ fuerunt producta in prima instantia et concluſum ꝛ non negatum. quia a conclusione siue sententia fuit appellatum que appellatio suspendit effectum ipsius sententie conclusionis et omniū productorum in prima instantia. ergo nō obstant in secunda nisi reproducantur. de iureiur. c. venientes. de fi. instru. cuꝫ Io. C. de temp. ap. l. per hanc. et hunc intellectū posuit et dixit dñs Nicolaus de Crem. dicens etiam non reperire legem uel canonem imponentes onus probandi titulum uel colorem tituli agenti interdicto recuperandi. multominus si reintegrā de ut expresse probatur in. c. in litteris. in fi. quia predo. cc. Qui ter. ramen loquitur in beneficialibus. nisi in casu. c. ad decimas. de resti. spo. li. vi. Sed ratio illius decre. fuit dupler. Tum quia constabat de iure proprietatis spoliatoris notorie p confessionem agentis et spoliati. Tum etiam quia ibi ius cōmune resistebat actori et assistebat reo. Sic ego etiam respondebam ad. c. constitutus. de fil'. pres. et not. ibidem per Inno. et ad. c. significasti. ve diuor. que iura loquuntur expresse quando per confessionem petentis restitutionem clare constabat de non iure eorum in petitorio. Et ideo denegabatur eis restitutio. Secus vero dicebam si per probationes rei constaret quas non dicebā admittendas. per. c. in litteris. et. c. fin. de ordi. cogni. Ad. c. et iura pro alia parte introducta videlicet. c. accepta. cum venisset. et super hoc respondebam illa loqui quando actum erat petitorio et possessorio. Et sic intelligit Ver. c. accepta. et. c. sollicite. vel illud loquitur quando opponit exceptio abiurationis beneficij. que bene obstat agēti possessorio. ut in. c. cum venissent. de instit. Sicut et pactum de non petendo uel nō agendo obstaret agenti interdicto. not. glo. in. c. ex insinuatione. de procu. ꝙ autem agens interdicto teneatur coloratum titulum producere est potius per stilum receptum q̄ a iure introductum. quia nō reperitur super hoc ius scriptum sed est receptum ex paritate rationis. c. eum qui. de eo qui mitt. in pos. li. vi. prout not. ibi Archi. et Io. an. in clem. vnica. de cau. poss. et proprie. et ex not. per Inn. in. c. ex parte. de rest. spo. vbi tū dicit sufficere ꝙ color ꝙ probet agens interdicto se auctē supioris possessionē beneficij apprehēdisse. lꝫ forte sua collatio siue electio sit uiciosa ꝛ nō canonica. pro quo optie facit. c. cū nris. de cōcess. pre. cū ibi no. et no. per. c. in lris. p Inno. at in casu nro cōstat ꝺ colorato titulo isti⁹. A. spoliati. puta q̄ auctē supioris ingressus fuit ꝛ habuit possessionē. lꝫ ratōe viciose collatōis. cōstat enim de violento ingressu ipsius. B. spoliatoris. propter quam violentiam totū ius quod habuit vigore collatiōis sibi facte de dicto archipresbiteratu ipso facto amisit. ut in. c. eum qui. de prebend. libro sexto. ¶ Propter quod forte posset non improbabiliter dici ipsum

non posse repellere agentem interdicto prętextu vicioſi tituli ſui cuꝫ ipſemet perdiderit titulū pro pter violentiā factam per eum que ꝑ viam repli cāt. ſibi obijci poſſet. nam paria delicta ⁊c. de ad ult. c. intellexim⁹. quod tñ videlicet hoc vltimū nō credo procedere niſi in petitorio propter not. in. c. paſtoralis. de cau. poſ. et propꝛi. ſuper. ℔. in tentatis. per Ber. Nec etiā ob. regula dolo peꝛ. ⁊c. que etiam vendicat ſibi locum in petitorio. ꝑ ut le. et not. in. c. in litteris. in fi. Sed potiꝰ dice rem habere locū in hoc caſu regulam in pari cau ſa turpitudinis ⁊c. Credo tñ agēti poſſeſſorio bñ obſtare excepꝯ. violentie notorie. puta ſi per vim et violentiā poſſeſſionem fuiſſet ingreſſus. et hoc etiam innuit Inno. exꝓeſſe in. d. c. conſtitutus. ⁊c

Al's numero. cccc viij.

Sequens deciſio. h. d. Rei cōfeſſio nō probat titu lum actoris in beneficialibus q̄uis in poſſeſſorio colorē illū ad effectum ut ſpoliatus reſtituaꝫ. h. d. Uel ſic. Non poteſt quis confeſſionē aduerſarij partim ꝑ ſe recipere niſi etiā partim recipiat con tra ſe. h. d. Uel ſic. Petenti reſtitutionē beneficij ſufficit cōfeſſio ſpoliantis ad titulū colorandū.

Tem fuit dubitatū et queſitū per me qui habui cauſam vtrum in poſſeſſorio cauſe beneficialis ſufficiat cōfeſſio ſpoliatoris ad colorandū titulum ſpoliati agentis et reſtitutionē beneficij quo dicit ſe ſpoliatū peten tis? Et videbaꝫ aliquibus q̄ non. quia ꝑ confeſſio nem aduerſarij non probaꝫ titulus. ꝑut le. et no. in. c. cum qui mit. in poſ. in prin. et. c. i. de confeſ. li. vj. ergo. quod eſt verum quo ad effectū adiudi cationis ſiue canoniſationis tituli. ſed ad effectuꝫ reſtitutionis beneficij quo quis dicit ſe ſpoliatuꝫ maxime per violentiam: dixerunt et concluſerunt omnes dñi predictā cōfeſſionem factam per ſpoli atorem ꝑ colore huiuſmōi ſufficere et hoc in odi um ſpoliantis propꝰ quod multa ſpecialia contra iura ſtatuunt. ut patet in clem. vnica. de cau. poſſ. et propꝛiet. pura reus et poſſeſſor ac ſpoliator vo lens excuſare ſpoliū et probare agentem interdi cto priuatū iuſte per ſententiā iudicis que bñ ob ſtaret agenti interdicto. ut in. c. audita. ⁊. c. cōque rente. de reſti. ſpo. dicit et dat in poſitionibus et articulis ſuis quomō predictus agens fuit verus et canonicus rector talis parrochialis eccleſie et in pacifica poſſeſſione eiuſdē per multos annos. quomō poſtea propter quoddā homicidiū volūta rium ipſe auctoritate apl'ica fuit rite et ſententia liter priuatus predicta eccleſia ⁊ ipſe in poſſeſſio nem eiuſdem et eadem auctoritate inducꝰ. et q̄ vigore huiuſmōi inductionis tenet et poſſ. det nō violenꝫ ſed iuſte et ſancte. ergo. Preterea exquo predictam confeſſionē vult recipere pro ſe debet etiā eam recipere contra ſe. iiij. q. iij. ſi quis teſti bus. xix. di. ſi romanoꝝ. faciunt no. per Inn. de ex cep. c. cum venerabilis.

Al's numero. cccc j.

Sequens dec. h. d. Pactum ſiue iuramentū de nō petendo reſtitutionem obſtat agenti poſſeſſorio. h. d. Uel ſic. Pactum ſiue iuramentū de nō agēdo uel nō petendo reſtitutiōem obſtat agēti poſſeſſo rio. h. d. Uel ſic. Lꝫ renunciatio cum iuramēto fa cta poſt ſpoliationem nō impediat reſtitutionem. ſecus tñ in parte de nō agendo. h. d.

Tem ſi agēti interdicto vnde vi ſiue poſ ſeſſorio in cauſa beneficiali obijciaꝫ et ꝑ betur iuramentū ſpōte prēſtitū etiā poſt ſpoliaꝫ. de nō moleſtando ſpoliatoꝝ in iudicio uel extra. fuit dubitatū vtrum non obſtaꝫ tali iuramento ſpoliatus veniret reſtituendus? et videbaꝫ aliquibus q̄ dictum iuramentū non impe diret reſtitutiōem ex parilitate ratiōis. c. ſollicite de reſti. ſpo. Item ex eo quia iuramenta huiuſmo di ſunt ciuiliter interpꝛetāda. de iureiurā. veniēs Sed predictum iuramentū poſſet intelligi ⁊ inter pretari de moleſtatiōe facti et nō iuris. ergo. Itē preſumitur dolo ertoꝝtum. ergo nō obligat. quia fraus et dolus ⁊c. de reſcri. ex tenoꝝe. et. c. ſedes preſertim in odiū violenti qui nō audiꝫ excipiens de crimine nec de nō canonica inſtitutione. de re ſti. ſpo. in litteris. ℣. item cum quiſ. ¶ Premiſſis nō obſtañ. fuit concluſum ⁊ determinatū contrari um. nam lꝫ renūciatio etiam cum iuramento facta poſt ſpoliationem nō impediat reſtitutiōem. ut in. c. ſollicite. ſuperius alle. tamen pactum ſiue iura mentum de nō agendo uꝫ reſtitutionem nō peten do bene obſtat agenti interdicto. prout no. Ber. in. c. ex inſinuatione. de procur. et Innoceñ. in. c. ſuper hoc. de renunc. et per Specu. ti. de peti. ⁊ poſ. ℣. fi. ℔. xv. Et videꝫ pro hoc tex. de iureiur. c. peruenit. et a contrario ſenſu. et. c. debitoꝝes. ⁊ c. ad noſtrā. eo. ti. Pro hoc etiā facit. c. i. de reſti. ſpo. vnde ille Philaſius cecꝰ renūciauit poſſeſſo rio ſiue interdicto vnde vi. et iō fuit aduerſarius ſuus audit⁹ ⁊ admiſſus in petitorio. facit etiā pro hoc regula generalis: q̄ oñe iuramentū nō dolo nec vi prēſtitū. quod pōt ſeruari ſine interitu ſalu tis eſt ſeruandū. ut in. c. ſi ℔o. de iureiur. At hoc iuramentum pōt ſeruari ſine detrimēto anime. er go. preſertim qꝛ nō replicabiꝫ per actoꝛē de dolo metu uel vi. in quib⁹ caſib⁹ adhuc añ relaxationē nō eſſet audiendō. prout legiꝫ per Ber. in. c. abbas qō me. cau. ⁊ melius ꝑ Inno. in. c. ad aures. e. ti. Et ſi dicaꝫ immo preſumiꝫ dolo uel metu prēſtitū qꝛ nō eſt veriſimile ⁊c. ut in. c. ſup hoc. de renūc. qꝛ ut preſupponiꝫ in facto erat prēſtitum poſt ſpo liationem factā. ergo non ſpontaneo. Rndeo bas

presuppositiones tolli per alias presumptiones ⁊ rationes fortiores. nam in instrumēto publico ꝑducto super dicto iuramento prestito expresse continebatur q̄ sponte nō coactus nec dolo aut fraude inductus iurauerat nō molestare ⁊c. Et quia cōtra huiusmōi iuramentū non fuit aliquid dictum exceptum uel datū. ergo illi standum donec esset reprobatum. de presump. illud. de fi. instru. cū iohānes Preterea in. c. super hoc. et. c. solicite. renūciauit et abiurauit beneficiū et totum ius sibi cōpetens in illo. quod difficilius admittitur q̄ renunci. uel abiurare actionis. ut in casu nostro. ar. de iureiur. quemadmodū. de accu. super his. Et ex hoc ⁊ ex verbis in dicto instro expressis fuit dictum ⁊ conclusum per omnes dños nedum predictū iuramentum extenderet ad molestationē iuris sed etiā facti. quia iurauit eum nō molestare nec inquietare ratiōe predicte ecclesie nec eius restitutionē in iudicio uel extra petere. Sicq̄ ego q̄ habui causam de consilio dominor meor pronunciaui predictū agentem interdicto non audiendō. obstañ predicto iuramento sibiq̄ super molestationib⁹ huiusmodi perpetuū silentium imponendū fore ⁊ imposui ac in expeñ. eundem actorē condemnaui. quia oēs termini fuerūt seruati et in cā conclusum.

Al's numero. ccccxxj.

Sequens decisio. b. d. Pars confessionis que est cōtra confitentem nocet. sed non ꝓbat quid ꝓ se inducit. et in cōfessum nulle sunt partes iudicis nisi in condemnando. b. d. Uel sic. Cōfessio titulifacta p spoliatorem sufficit ad colorandū possessorium. hoc dicit.

Tem fuit dubitatū vtrum confessio spoliatoris qua confessus est iudicialiter spoliatum in bñficio ius habere cuius possessionem petit agēdo interdicto vñ vi. sufficeret ꝓ colore possessionis ipsius spoliati ad effectum restitutionis obtinende. Et videt q̄ non. qa per confessionē nō probaꝫ titulus: sed per canonicam electionem siue institutionē. ij. q. i. legum. de insti. c. ex frequentibus. de reg. iu. c. i. li. vj. ⁊ legitur et not. in. c. i. de confess. li. vj. Que iura loquūtur et ꝓcedūt qñ agitur petitorio ad effectū adiudicationis obtinende. Secus ꝯo si possessorio in quo sufficit leuior tituli probatio que est nisi coloratio possessionis. ar. c. cum nostris. de concess. prebeñ. et c. in litteris. de resti. spo. et. c. ex parte. e. ti. vbi tenet Inno. sufficere probare ad effectū restitutionis obtinēde q̄ spoliat⁹ fuit in possessionē inductus per illum qui potestarē habuit a iure uel cōsuetudine inducendi. ut sunt archidi. ⁊c. de off. ar. c. i. et. ij. ad hec. Cum igit confitendo hoc spoliator merito spoliat⁹ ab onere ꝓbandi releuetur qui est effect⁹ cōfessionis intm̄ q̄ statim potest et sequi debet cōdemnatio. Et est ratio. qr in cōfitentem nulle sunt partes iudicis nisi in sentētiando siue cōdemnando. ut. s. de cōfes. per to. de elect. p inquisitionē. et. c. dudū. ij. et ibi not. et merito etiam hic deberet sufficere cōfessio spoliātis in odium ipsius et spoliati fauorē. in cuius odiū multa specialia in iure sunt statuta. de cau. pos. et prop. pastoralis. et clem. vnica. e. ti. de ord. cog. c. fi. de resti. spo. in litteris. et. c. item cum quis. C. vnde vi. l. i. et. l. conquerebaꝫ. et. l. iquis in tantam. de prebeñ. eum qui. li. vj. et sic fuit sententiatū ⁊ obtentum per me qui habui cām. quia restitui spoliatum uel ꝓbantem in mūdo de titulo suo. nā spolians volens defendere se a spolio dixit et propo fuit dictū spoliatū canonice tenuisse et possedisse beneficiū de quo agebaꝫ multis annis. ipsumq̄ auctoritate apl'ica ordine iuris seruato debite ꝓuatum. secq̄ eadem auctoritate in possessionē eiusdē beneficij inductum fuisse. et sic nequaq̄ spoliasse: sed auctoritate iudicis canonicuz ingressum habuisse. quod tñ hoc vltimū valet ꝓuationē et inductionem nō probauit. et ideo sententiā in possessorio contra se reportauit. ar. eor que le. et not. in c. conquerente. de resti. spo.

Al's numero. ccccxxxvj.

Sequens decisio. b. d. Exceptio spoliationis non repellit aliquē ab agēdo nisi spoliantē mandantē uel ratum habentem. b. d.

Tem fuit dubitatū: pone q̄. A. spoliatus per. B. suo beneficio agat cōtra B. interdicto vnde vi. petendo se restitui. anteq̄ ꝯo restituatur per sententiā venit quidā C. asserēs ad se dictum beneficiū pertinere de iure intentando petitoriū cōtra dictū. A. qui excipiēdo ꝓponit ipsum non audiendū donec fuerit et sit ad possessionem dicti beneficij plene restitut⁹. Dubitaꝫ vtrum per hmōi exceptionem C. repelleretur ab agēdo. Uidebaꝫ aliquib⁹ q̄ sic p. c. olim nobis. de resti. spo. vbi exceptio spoliaꝫ etiam facta a tertio bñ obstat agenti petitorio. Preterea possessoriū hodie a deo est priuilegiatū q̄ nedum agens interdicto vñ vi poterit suspendere petitorium a se. sed etiā a partibus sibi aduersis inchoatum. ut in cle. vnica. de cau. pos. et propri. multo fortius igit poterit ⁊ videt quencūq̄ repellere excipiendo. Nam cui dam⁹ actionē ⁊c. de regu. iur. qui ad agendū. li. vj. Pro hac parte posset induci c. ij. de ordi. cogni. et ea que le. et not. in. c. fi. e. ti. Per que expresse patet exceptionē spoliatiōis etiam rerum priuatarū obstare agenti interdicto. ipsumq̄ nō audiendū donec excipiēs fuerit plene restitut⁹. que tñ decr. s. ij. de or. cog. quo ad hoc hodie est correcta. quia rerum priuatarū spoliatio agenti super ecclesiasticis uel econtrario: hodie

opponi nõ potest per finem decre. noue frequens de resti. spo. li. vj. per quam decr. fuit decisum et obtentum cõtrariũ. Ubi expresse apparet q̃ in criminalibus causis opponi nõ potest spoliatio facta ab alio q̃z actore. At in casu nostro predictus .C. actor nõ spoliauit nec spoliari mandauit nec spoliationem gratã nec ratam habuit. ꝛ sic in nullo deliquit. et ideo factũ alterius sibi obesse nõ debuit C. de inoff. testa. l. si quis suo. ꝯ. finem. de restit. spo. cum ad sedem. de regu. iur. c. nõ debet. li. vj. Pene etiã suos debent tenere auctores. C. de penis. sancimus. de his que fiunt a mai. par. c. queruit. Nõ obstat. c. olim nobis in contrariũ alleg. qa scõm Host. Jo. mo. et Archi. lz exceptio spoliationis per tertiũ posset opponi executiõi ut ibi. tñ non ꝓcessui nec diffinitioni ut hic. Jo. an. in noul ibidem respondet aliter videlicet q̃ ibi nõ est ꝓ prie spoliationis exceptio: sed inopie allegatio. quam tñ fatetur posse causari ita bene a spoliatione ficut ab alluuione naufragio uel incẽdio. Nec ob. clem. in contrariũ alle. quia est introducta contra ius cõmune et hoc in odiũ spoliãtis. at hic nõ spoliauit nec mandauit. ergo ꝛc.

Al's. cccxxxvij.

Sequens decisio. h. d. Agens possessorio restituitur cõtra ei⁹ spoliatorem q̃uis ipse alium de eodem spoliauerit. h. d. Uel sic. Agenti possessorio obstat exceptõ q̃ predecessor viuebat tempe quo se dicit possessionem adeptũ.

Item si agẽti possessorio super aliquo beneficio quo dicit se spoliatuz opponatur per spoliantẽ q̃ eo tempe quo possessionem beneficij intrauit alius ꝓ cuius obtum dixit se idem beneficiũ occupasse et possessionem habuisse tunc adhuc vixit illudq̃ beneficium tenuit et possedit. Fuit dubitatũ vtrum obstaret agenti predicta exceptio? Et fuit per oñes dños me solo excepto cõclusum et determinatũ q̃ sic. et q̃ hec esset bona materia et admissibilis ad ꝓbandum. Jouebant per not. in. c. cum ad sedẽ. de resti. spo. super. ꝯ. pars vtraq̃. Nam agẽs possessorio debet probare duo. se possedisse. et spoliatum esse. ut in decre. consultationibus. de off. de le. Si igit⁹ reꝰ velit ꝛ poterit ꝓbare ipsum nunq̃z sed alium tempe spoliationis pretense possedisse audietur. quia reus potest se sup eodem possessorio defendere multis modis. ut in. d. c. cum ad sedem. et sunt tex. in. c. cum ecclesia. et. c. cum sup. de cau. pos. et proprie. Preterea duo eandẽ rem insolidũ impossibile est possidere. ut in. c. inter dilectos. de fi. instru. ergo materia optima et iure fulcita. Preterea in beneficialib⁹ requiritur titulus saltem colorat⁹ etiã in possessorio. prout le. et not. per Innoc. de resti. spo. in litteris. et. c. ex parte. de cau. pos. ꝛ. c. vno. in clem. At in casu nostro titulus allegatus siue ꝓductus a iure ẽ reprobatus siue infectus a iure quia in beneficiũ viuentis se intrusit. ut in. c. i. et. ij. de cõcess. prebeñ. ergo nullatenus audiendus. ar. not. per Inno. in. c. constitutus. de fil. presb. quod de plano confiteris si de hoc notorio constaret per confes. uel p acta ut in. c. significasti. de diuor. et sic loquitur Inno. At vbi velit quis improbare titulũ alle. excipiendo et exceptionem ꝓbando: crederem ipsum nullatenus audiendũ. quia agenti interdicto nõ obstat criminis intrusionis uel nõ canonice institutionis exceptio. ut in. c. in litteris. et in. c. item cum qs. de resti. spo. Preterea lz predicta cõclusio posset sustineri in viuente ꝛ alio suum beneficiũ ingrediente et hoc excipiente: tñ hoc in alio spoliãte nõ crederem illud ꝓcedere. ar. contrario. c. frequẽs de resti. spo. li. vj. Cõcludendo igitur dicebãt predictum spoliatũ de cuius possessione et spoliatione constabat aute omnia restituendũ et postea de titulo siue vicioso ingressu agendum. et disputando quia predo ꝛc. de resti. spol'. in litteris. sed tamen non fui auditus. qz mã predicta fuit admissa ad probandũ in curia et ex. et male scõm me.

De dolo et contumacia ꝛ̃ica.

Al's numero. clviij.

Citatio facta ad domũ ad audiendũz sententiã tenet si al's personaliter fuerit apprehensus uel in iudicio semel comparuit. h. d.

Item valet citatõ ad domũ ad diffinitiuam sententiã audiendã si semꝫ in causa maxime ab initio fuerit ꝓsonaliter apprehensus et semel cõparuit et de iudicio fisti cautionem prestitit ut not. Innocen. in. c. fi. de eo qui mit. in pos. et alle. pro casu. c. causam que. de dol'. et contu. Sed loquit⁹ in actore absente cuius cõtumacia est maior q̃z rei. ut ibi no. glo. vtrũ autem valeat huiusmõi citatio ad domũ ad testes recipiendũ. Jo. an. in clem. i. de iudic. sup verbo personaliter. remittit ad mercur. in regula presumitur in. vj. et vide de hoc per Bart. in. l. iiij. ℣. preto⁹ ait. ff. de dam. infec. ꝛ per Pe. de Perusio in. c. ij. de testi.

Additio. Circa hunc articulũ dic latius q̃ duo sunt casus. Prim⁹ in eo qui semel fuit in iudicio. quo casu sufficit citatio ad domum q̃tum ad relꝗuum ꝓcessum. vnde si liquebit de cã poterit ad diffinitiuã sententiã peruenirí uel ad alia iuris remedia cõtra contumaces ꝓdita. ut in. c. causam. ꝛ c. prout de dolo. Secundus casus est in eo qui in iudicio nunquã fuit. et tunc aut ipse in certo loco

tenebatur morari⁊ clericus in ecclesia vxor cum marito. et tunc simili citatio facta ad domũ sufficit ut possit per eã in causa ꝓcedi. quia si nõ reperitur presumit latitare. Quod potest esse verum si de illa ecclesia uel illo matrimonio agatur. secus si de causa pxorsus extranea. nam illa obligatõ ad trahendũ moram in certo loco ad alias causas nõ eiusdem nature nõ debet extẽdi. sicut est culpa cõmissa ad certum actũ que nõ reputat quẽ suspectũ quo ad alium actũ. ut. ff. de susp. tu. l. iij. ℣. queri. et hac ratione dicit Inno. in. d. c. fi. ꝙ si quis tenetur certo termino soluere et certo loco si ibi non reperitur videt posse ꝓcedi tanq̃ cõtra latitantẽ. Contrariũ tenet ipse quia nõ est ita astrict⁹ ad morandum ibi sicut est cleric⁹ et vxor de quibus .ℓ. dixi. sed eo casu quo ad talem moram nõ tenetur an tunc quo ad efficaciam ꝓcessus et contumacie sufficiat citatio ad domũ. intentio Innoc. sup hoc esse videtur ꝙ sufficiat quo ad primũ decretũ etiam contra pupillum et rei publice causa abñtem. q̃tum ꝯo ad diffinitiuam in casib⁹ in quibus põt ferri lite non contest. uel q̃tum ad venditionẽ bonorum faciendã tenet ipse ꝙ nõ sufficit citatio ad domũ ex quo malicioſe se nõ abñtauit. sec⁹ si malicioſe. puta quia post citationẽ se absentauit uł cõstat de malicia per alias cõiecturas. de quibus in .l. fulcinius. ℣. quid sit latitare. ff. quibus ex qui. causis in poſ. Dy. tñ dixit ꝙ ab initio sufficit citatio ad domũ si persone copia haberi nõ potest. et dicit Bar. ꝙ hanc tenet Inno. in prealle. c. f. sed ut. ℓ. dixit tenet etiam quo ad primũ decretũ non quo ad ea que sunt magni ꝓiudicij ut sententia et venditio nisi latitaret. de hoc tractaꝫ ꝑ Bart. in. l. iiij. ℣. pretor ait. ff. de dam. infe. et ibi tractatur plene de qua domo debet intelligi et quid si domũ non habet uel habet duas in quib⁹ equaliter habitat quid iuris sit plene ꝓsequere ut ibi ꝑ eum. ⁊ quid si facta est citatio ad stationẽ seu apothecam. vide Bart. in. l cum quidam. ff. de fundo instru.

Al's xlix.

Sequens decisio. h. d. citatus ad domũ cum sit ficte contumax infra. x. dies a die noticie sententie appellare poterit. h. d.

Tem Si feratur sentẽtia diffinitiua cõtra hic citatũ ad domũ cum reputẽ ficte ⁊ nõ vere contumax ipse potest a tempe scientie infra decendiũ appellare. quia nõ concurrunt illi decem dies a tempore ꝓlationis sententie sed a tempe noticie sicut dicit ⁊ legitur de appellatiõe extraiudiciali in. c. concertationi. de appel. li. vj. et ibi dicit Jo. an. ꝙ dicti decẽ dies sunt vtiles ab initio sed continui in progressu. de quo de concess. prebeñ. quia diuersitatẽ. pro quo tñ videas ar. in. c. statuimus. de elect. super. ℣. infra mensem. qui tenuit ꝙ citat⁹ per. c. statuimus. si fuerit cõtumax nõ poterit appellare. Jo. an. post Compost. in clem. causam. in glo. penl'. distinguit inter verũ et fictum contumacẽ. ut primo nõ audiatur appellans: secũdus sic. remittens ad not. per eum in clem. si ante. de do. et contu. cum causam. et cum eo cõcordat Lap. et vide Spec. ti. de ap. ℣. i. ℣. illud aũt notandum.

¶ Additio. Et tu vide de hac materia per Cy. in l. properandũ. in. ix. q. C. de iudi. et per Bar. clarius qui ita distinguit. Nam quidã est verus contumax apparenter ⁊ existens. quidã apparenter ⁊ nõ existenter. quidã est fictus contumax apparens et existenter. quidã est fictus cõtumax apparenter et nõ existenter. ita ꝙ sunt duo casus in vero: ⁊ duo in ficto. Redeo ad primũ membrũ. s. qñ quis ẽ verus contumax apparenter ⁊ existenter ut est ille q̃ dicit nolo venire. uel inuent⁹ dixit veniam et nõ venit absq̃ aliqua causa. iste ℣o contemnit iudicẽ ideo est ver⁹ cõtumax nec appellat. ut. l. ex cõsensu. ff. de appel. et. l. et post edictũ. in fi. ff. de iud. Secundũ membrũ est qñ quis est verus cõtumax apparenter sed nõ existenter. ⁊ quis sit ille. dic ꝙ qui inuent⁹ dixit se velle venire. sed dolo aduersarij uł alio casu impedit⁹ fuit absq̃ sua culpa. ff. de restit. in integ. l. diuus. et iste si vult appellare nõ auditur a iudice a quo nec admittit⁹ eius appellatio. quia est verus cõtumax apparenter. tñ cozã iudice ad quem appellatũ est si ꝓbabit tale impedimentum: iudex ꝓcedet super sua appellatiõe sicut si esset admissa. ut. l. sciendũ. ff. de app. recipi. et. l. a proconsulib⁹. C. de appe. interim ℣o dum de hoc discutit⁹ an vero impedit⁹ fuerit uel nõ iudex a quo suam sententiã exequetur ut sentit gl'. in. d. clem. si ante. in istis ℣o casibus et similibus quibus perdit beneficiũ appellandi dicas verum esse nisi talis cõtumax veniat iudice pro tribunali sedente ut est casus in. d. l. diuus. Tertiũ membrũ est quando quis est fictus cõtumax apparenter et existenter ut citatus ad domũ ad quem citatio nõ peruenit. et iste sine dubio audit⁹ appellans. ut. l. ab eo. C. quomodo et quando. Quartum membrũ est quando quis est fictus cõtumax apparenter et non existenter. ut ille qui nõ fuit inuentus: tamen citatio peruenit ad eius noticiã. et istius appellatio recipitur a iudice a quo quia sibi nõ liquet ut iudici eum verum cõtumacem: tamen pars cozam iudice ad quem poterit excipere de ista superueniẽti noticia. qua probata iudex ad quem pronũciabit appellationem nõ detulisse causam ad eum q̃tum ergo ad iudicem a quo ut eius appellationem recipiat censetur fictus contumax. sed coram iudice: ad quem si de noticia facta fuerit

fides censebit in effectu verus. et sic saluari pōt glo.in.d.clem.que videt sibi obloqui in ℔.et lz tertia.Aduerte in eo q̄ Bar.verum contumacem apparentē et non existenter admittit ut.s. in scō membro dictum est ad ꝓsecutionem appellatiōis si probat coram iudice appellationis impedimētū dubito an bene dicat.et cōtra eum facit.c. cū bertoldus.de re iudi.et.c.ex litteris. de resti.in in. vbi sententia petit retractari propter impedimētum citati nō comparentis beneficio restitutionis coram eodem iudice nō beneficio appellatiōis coram alio. Item doctrina glosarū est q̄ citat⁹ qui nō cōparuit propter iustum impedimentū q̄cūq; restituitur ad appellandū tm.q̄cūq; ad totam causam ut not.in.l.penul.et fi.ff.de resti.in inte. Sz opinio Bar.et glo.d.clem. admittit ipsum ad ꝓsecutionem appellationis sine aliqua restitutione. qō videtur cōtra predicta iura per que teneo contra Bar.z illam glo.et dico q̄ ille quē citatio apprehendit impeditus admittit ad appellandū restitutionis beneficio. et q̄ interim executio sententie retardat nisi contra sic petentem malicia presumatur iurta formā.c.suscitata.de restit.in inte.cōiuncta.l.i.C.de in integ.resti.pe. nec est ista restitutio petenda cozā iudice appellationis ad quē per talem appellationē nou est causa deuoluta sed coram iudice a quo ut no.Cy.et Bar.in simili.in.l. pūs.C.de app.et hec oīa scribit.d. Pe.de Anca.in.d.clem.si ante.

Al's.lxix.

Sequens decisio.h.d. Actoze nō veniente ad causam reus absoluit ab instantia iudicij si hoc petat et actoz sibi condemnabit in expensis.quia adhuc iurisdictio sua durat et iudex qui taliter cōtra ius absoluit facit litem suā.h.d.

Item q̄ actoze nō veniente reus potest z debet absolui ab instantia iudicij si hoc petat et actoz in expeñ. condemnari premissis tñ tribus citationibus per audientiam et quarta ex superabundanti. ꝓut le.et not.in.c.consuluit.de off.dele. per Inno.et p eundē in.c.ad petitionem.de accu. et talis sentētia dicit interlocutoria et nō diffinitiua scōm Fran.ibidem.et sic nō est necessaria lit.contest.immo ante litem cōte.peti et fieri debet scōm Inno. vbi.s. per autē. qui semel.C.qūo et qñ iudex. et.iij.q. iij.quod fieri. Et lz fiat huiusmōi absolutio ab instantia etiam p delegatū: tñ non per hoc expirat sua iurisdictio quo min⁹ si infra annū actoz postea veniat in vim prime cōmissiōis possit ꝓcedere iudex in causa citato et vocato tñ reo de nouo. ut not.ibidem Inn.cum quo cōcozdat Ar.in.c.venerabilis.de iudic.vbi ponit rōnem dicens q̄ lz pereat instātia tñ lre siue iurisdictio iudicis nō perit q̄ iurisdictio est perpetua et ℟pta perpetua sunt C.de ℟pt.l.falso.cū si. cōcordant etiā in hoc pe. et ab.de iudi.exanimata.et Spec.ti.de off.iudi. ℣.deseruire.z Pau.in cle.ut calūnijs. ō re.iudi.

Additio. Et not.q̄ qñ iudex absoluit ab instantia iudicij cōtra ius lz per hoc actio et ius nō perimatur tñ facit litem suā.casus est in.l.penul.C. de pact.quod Bart.habet ibi ꝓ notabilissimo. iō tene menti.

Al's numero.lxxviij.

Sequens deci.h.d.Elapsis tribus.c.statuimus. de elect.li.vj. pars pūs pōt ꝓcedere etiā tribus alijs citationib⁹ omissis.quia dicte citatiōes non sunt de substātia sed de bñ esse.h.d.

Item si post lapsum.xx.dierum datoz ad expectandū absentē per.c. statuimus. de elec.li.vj.pars pūs in cā vlterius procedat et libellū offerat tribus illis citatiōibus per audientiā consuetis fieri omissis: nihilo minus valet et tenet ꝓcessus.q̄ predicte citationes nō sunt de esse sed de bñ esse et fiunt potius ut labant.xx.dies predicti q̄ propter aliq̄ aliud ut not.ar.in.d.c.statuim⁹. nā seruata forma.c.statuimus.iuncta cle.cām electionis.eo.ti.causa est in curia et pars aduersa citata que tñ est expectāda per.xx. dies ad hoc ut vlteri⁹ possit ꝓcedi in cā quia ꝓ cōtumace habet.de ap.c.sepe. Si igit cōputatis omnib⁹ tribus predicti.c. statuim⁹.ipsa tpa sunt lapsa: satis est q̄ procedat vlterius in cā quia ꝓ cōtumace hī.de appl.sepe.et.c.cozdi. li.vj.et hoc propt celerē expeditionē causarū bñficialium in quib⁹ vacatio diurna valde piculosa existit.de elec.q̄ fit.li.vj. de qua mā vide Cōpo. et archi.in.d.c.statuim⁹. et Spe.ti.de ap.℣.nūc breuiter.℔.sed nūquid et se.

Al's.xcix.

Sequēs dec.h.d. Expense attentatoz taxari pūt añ sententiā in principali ferendā.h.d.

Item Si fiat condemnatio expensarū in causa attentatoz: pōt fieri taxatio earundem añ sententie ꝓlationem in p̄ncipali. et sentētia sup attentat.lata tantū taxabit tur quantū ꝓ sentētia in principali lata.quia vim diffinitiue habet. ut in constitutionib⁹ Jo.xxij.ꝓ registro quantū cōtinet: ꝓ aduocato z ꝓcurat.ad arbitriū iudicis ꝓut viderit eos plus uel min⁹ laborasse. Alia est etiā ratio.q̄ sentētia talis est añ oīa etiā anteq̄ de principali cognoscat executioni demādanda.de ap.bone.et.c.cum teneamur.ō maio.et obe.dilecti.et ibi p Inno. et sic p consequens de expensis satisfaciendū.

Al's.clxviij.

Sequens dec.h.d. Processus habit⁹ per audientiam contradictarū cōtra debite citatū in ptibus

tenet etiãsi post conclusionẽ actor produceret procuratoriũ ad causas deuolutas dũtaxat sub data incontinenti post citationem .h.d.

¶ Item Si vigore citatiõis decrete ad partes et legitime execut in causa ꝓcedatur per audientiã in contumaciam. sic citata vsq; ad conclusionẽ uel prope: si tunc procuratoriũ licet limitatum ad cãs deuolutas dumtaxat de data post executionẽ factam citationis antedicte et tempe inchoati ꝓcessus valebit et tenebit quicquid factũ est. Nam imputet sibi qui procuratoriũ satis tempestiue nõ misit. uel si misit procuratoriũ produceꝛ omisit. que omissio siue negligentia sepe nocet. prout le. et not. ut li. non conte. c. i. Nõ ob. predicta limitatio que verificatur per cõmissionem de speciali mãdato factã que deuoluit quam scinit exquo vigore illi⁹ citatus fuit et postea ꝓcuratorem modo premisso cõstituit. quod sufficit ut in fine clem. cãm electõis. de elec.

Al's numero. clxxxij.

Sequens deci. h. d. Licet probabilis causa litigãdi excuset ab expensis non tñ a fructibus qui sunt beneficij. h. d.

¶ Item ꝓbabilis causa litigandi lꝫ excuset a condemnatione expensarũ. prout le. et not. in. c. finem. de do. et cõtu. tñ nõ a condemnatione fructuũ qui sunt beneficij. ꝺ off. ordi. c. presenti. li. vj. et debent ut ibi. Et licꝫ quis posset dici bone fidei possessor in casu añ lit conte. tñ post lit. contes. dicit malam fidẽ habere si succumbat. et ideo tenet ad restitutionẽ fructuum. et sic debet eos custodire et nõ consumere ꝓ ut le. et not. in. c. in lris. de resti. spo. per Inno. ꝛ Hosti. et per Ber. e. ti. grauis.

ꝺ Al's. ccxxxij.

Sequens decisio. h. d. Citatio originalis per edictum debet legi in audientia publica et affigi valuis palacij causarũ et eccl'ie maioris vbi curia degit. ac portis ecclesiarũ illorum locoꝝ in ea deputatoꝝ et in eisdem locis ꝓ aliquas horas affixa dimitti. et ideo copia eius affixa eisdem locis nõ sufficit. h. d. Uel sic. Citatio per edictũ in partib⁹ debet nedum legi sed affigi ꝛ affixa dimitti. h. d.

¶ Item si committat causa cum potestate citandi per edictum affigendõ in curia ꝛ exꝫ ut in forma lꝫ huiusmõi citatio postea ꝓ auditorem decreta legat' in audientia cõtradictarum et affigat valuis palacij et eccl'ie maioris vbi est curia et etiam licet legatur et publicetur in locis vicinis in partib⁹ in quibus mandatur fieri executio nõ sufficit nisi affigat valuis illorum locoꝝ et dimittat ibi affixa ꝓ aliquas horas. Nec sufficit affixio copie instrumẽti siue lre citationis nisi affigatur littera originalis cui pars tenetur credere et nõ copie. que si non faciũt fidem in iudicio: multo fortius nec extra. de fi. instru. c. i. ꝛ ij. cum ibi not. de off. dele. cum in iure. Preterea nõ sufficit lectio seu publicatio huiusmõi citationis sine affixione propter formã que habet q⁹ affigatur. ut in cle. dudum. de iudic. que lꝫ loquat de affixione fienda in vno loco puta in albo pretoris in cuius locum succedit hodie pal'. apostolicũ. tñ quia princeps puta papa vult et mãdat eam fieri in pluribus locis: forma huiusmõi mandati diligẽter est seruãda quia exorbitãs a iure cõmuni. tum etiam quia artat ignorantẽ. ar. eoꝝ que le. ꝛ not. in. c. cum dilecta. de ꝛp. et de resti. spo. pysanis. de preben. cui de nõ li. vj. ff. man. l. diligent.

¶ Additio. Et not. scõm Pau. et Buil. de mont. laud. q; speciale est in papa et in casu. d. clem. dudum q; talis citatio lectio ꝛ affixio valent. al's regulariter nõ valet nisi citatione prius legitime facta ab homine uel a iure. quo casu si citatus ad curiam die assignata nõ compareat fit citatio in audientia publica uel preconisatio uel in albo pretoris conscriptio. et tales citationes sunt poti⁹ declarationes primarũ citationum q; propric sunt citationes. si aũt nõ precederet citatio iuris uel hominis ut habet in. c. i. c. ut circa. c. cupientes. de elec. li. vj. et in. c. sepe. de appel. tñ lectio publicatio ꝛ affixio prout hic dicit non sufficeret marime qñ tangeret specialiter certam personã. ut in c. fi. de elec. li. vj. et. ff. de appel. l. cum quidã. et in specu. de do. ꝛ cõtu ℣. restat. in ꝑn. Et de quatuor modis citandi vide plene per Bart. in extra uagañ. ad reprimendã.

Al's. ccxlj.

Sequens decisio. h. d. Lꝫ tres simplices termini habeant loco peremptorij: tñ si quis ad aliquem actum quinquies citet poterit in vltimo facer qõ incumbit. h. d. Uel sic. Citatus in diuersis terminis successiue sine cõminatione poterit in vltimo facere quod in primo. h. d.

¶ Item Si tres quattuor uel quinq; termini successiue sine cõminatione ad vnũ actum explendũ per auditorẽ assignent puta ad videndũ quem absolui ad cautelam citatus in vltimo termino potest dicere et opponere id, quod in ꝑmo. Nam lꝫ predicti tres termini primi habeant loco termini peremptorij etsi id non exprimat in eis. ut. C. quomõ et qñ iuder. l. tres. xxiij. q. iij. de illicita. et not. in. c. ad petitionem. de accu. per Inno. et alij tibi postea ad idem assignati sunt de gratia. ff. de iud. post edictum. C. e. aũt iubemus. de do. et contu. put. de off. dele. cõsuluit. Dmõi gratia nõ debet esse frustratoria. nec iterũ citanti damnosa. ꝺ re. iur. qõ ob cãm. li. vj.

immo in hoc termino gratioso poterit venire et contumaciã suam expurgare-de ꝓcur. querelã.de do.et contu.causam que.et.c.cum dilecti.de of. dele.consuluit. ꝓsertim quia in omnib9 ꝓmis terminis circumductũ est et erat edictum quo ad actum in eis fiendum.qui in alio termino ad hoc lꝫ ex superabundanti et de gratia assignato potuit fieri et expleri.C.quomõ ꝛ qñ iudex aũt qui se mel.et not.in.d.c.consuluit. et faciunt not.de cõfess.c.ij.per Ar.et de do.et cõtu.actor.li.vj.

Al's numero.cclj.

Sequens decisio .b.d. Sententia que ex eisdem actis reuocaꝫ non excusat a cõdemnatione expẽsarum.secus si ex nouis.b.d.ꝛ vide quod no.Bar. in.l.fi.ff.de re iudi.

Item licet sentẽtia ꝑ aliquo in ꝓma instantia lata in secũda instantia reuocetur et nouis actis: excuset quem a cõdemnatione expensarũ factarum in secũda instãtia ꝓout le.et not.per Inno.et Hosti.in.c.finẽ. de do.et contu.tñ id non ꝓcedit qñ ex eisdem ꝛ ꝓmis actis sententia reuocaꝫ. quia tũc apparet de iniustitia ipsius sentẽtie manifesta. que sententia non excusat a condemnatione expensarũ scõm Inno.ibidem.ꝛ Jo.mo. quem vide de hac materia in.c.cozdi. de app.super verbo in expens.li. vj.lꝫ fortiter videaꝫ obstare.c.ex insinuatione.de ꝓcur. vbi sentẽtia que fuit nulliter lata et reuocata excusauit eum ꝑ quo lata erat in possessorio a fructibus qui percipi potuerunt. Sed potest responderi ꝙ in hoc pepercit sibi papa de gra. uel quia nõ constabat de violentia uel aliter lꝫ fuerit ille excusatus a fructibus qui percipi potuerũt tñ non a fructibus perceptis.Spe.etiam videt innuere ꝙ quecunq; sententia excusat appellatũ ab expensis.ti.de expeñ.ſ.nunc videndũ.ꝓ. sed quid de appellato.De qua materia vide per Jo.an.in nouel.et in lectura de reg.iu.ignozãtia.li.vj. qui concozdat cum Inno.et ponit rõnem diuersitatis quare in ꝓmo casu excusaꝫ appellatus a cõdemnatione expensarũ ꝓpt sententiã ꝓo se latã ꝛ non in secundo casu. nam in ꝓmo casu excusaꝫ ꝓpt probabilem ignozantiã siue errozẽ facti. In secundo non propter ignozantiã iuris que neminẽ excusat.i.q.iiij.ſ.notandũ.et ibi in summa de ignozãtia iuris naturalis ꝛ ciuilis. Primã rationem siue conclusionẽ Jo.an. et aliam intellige de ignozantia facti alieni.sec9.si ꝓpzij in quo intolerabilis est errozr.de ſpt.ab excõicato q nocet.C.de iur. et fac.igno.l.errozr facti.

Alias.cclxxj.

Sequens deci.b.d. Procedi potest in causa cum procuratoze constituto post executionẽ citationis ꝙuis indebite factam.b.d.

Item si de speciali mãdato pape aliqui legitime citari mandaꝫ lꝫ huiusmodi citatio nõ fuerit debite executa. si tñ omnes predicti post huiusmõi citationem decretam ꝛ in partib9 in aliquibus sed non omnib9 locis iurta formã mandati lectã ꝓcuratozes ad causam huiusmõi prosequendã in curia cõstituant ꝓsumitur se sciuisse citatũ et huiusmõi citatiõis habuisse et habere indubitatã noticiã. intantũ ꝙ cõtra personaliter citatos ad excõicationem contra alios ad vlteriora in causa potest ꝓcedi. facit de do.et cõtu.c.dilecti.ar.eoꝝ que le.et not.in cle. causam.de elect. Contra quãquidem cõclusionem videlicet quo ad excõicationem ferendã.cõtra hic non legitime citaꝫ personaliter allegabã duas notas Innoc.que videñ fortiter obstare.vna est in c.fi.de eo qui mit.in poss.secũda est in.c.ad petitionem.de accu. videlicet ꝙ nunq; est aliquis excõicandus nisi fuerit personaliẽ monit9 uel apprehensus uel nisi se in fraudem absentaret ul' impediret ꝙ nõ posset ad eũ citatio aut monitio huiusmodi peruenire.ut lit.non con. qñ.de hmõi fraude et impedimẽto debet cõstare anteq; excõmunicetur.nam qui fraudẽ allegat eam ꝓbare renetur ff.de dolo.ma.l.dolũ. Ad que respondebaꝫ ꝙ notitia citationis ipsum cõstituit verum cõtumacem per regulã Qui certus ꝛc̃.et ideo tanq; cõtra contumacem possit ad excõicationem ꝓcedi.xj.q.iij. certum.ut lit.non conte.tue.

Al's.cccv.

Sequens deci.b.d. Inimicitie capitales nõ guerre generales a personali cõparitione excusant.b. d.Uel sic. Guerre et inimicitie personales et capitales excusant a personali cõparitione nõ tñ generales patrie dum tñ tutus saluus cõductus hñt possit.b.d.

Item licet guerre et inimicitie capitales et personales quẽ forte a ꝑsonali cõparitione excusarẽt.ut in.c.accedẽs. ut li.nõ cõte.et in.c.pastoraꝫ.de re iud.in cle.tñ generales guerre patrie nõ excusant.ꝓsertim si deꝫ et ꝓbeꝫ ꝙ tales ꝑsonaliꝫ citati cum lris salui cõductus principis illi9 patrie uel inimicoꝝ guerram facientiũ possent venire ꝛ illas obtinere sicut alꝫ obtinuerũt.ꝛ cũ illis ad curiã illoꝝ ul' alioꝝ principũ transiuerũt ꝓut ponebaꝫ et allegabatur in facto. ar.ꝑ hoc eoꝝ que le.et not.in.c. cũ dilecti.de do.et cõtu.et in.c.veniẽs.de accu. super. ꝓ. viarũ discrimina.ꝑ Inno. qui reputat illas excusatiões nimis vagas ꝛ generales.

Al's numero.ccccx.

Sequẽs deci.b.d. Noua ꝓsitio p actozem contra reũ possessozẽ post litem introductã impetrata debet per auditozẽ absenti possessozi intimari.b.d.

Al' sic. Lite super beneficio pendente si actor impetret nouū ius puta grām si neutri id per auditorem reo absenti intimari debet. h. d.

Item licet in cā beneficiali introducta in curia per appellationez uel al's legitime possit ꝓcedi per audientiam ꝛ ꝓnunciari contra absentem ꝓsertim possessorē et ꝓ actore vigore iuris sibi ante hmōi litē uel saltem tempe commissionis obtente cōpetenter. tñ si actor idem post lit. cont. introductā puta in medio cause impetrat nouam grām siue nouū ius. puta ꝙ si neutri ius competat in bñficio de quo litigatur ꝙ ei ꝓuideatur. Voluerunt et dixerunt maiores pars dñoꝝ ꝙ huiusmōi gratia noua predicto possessori est intimāda anteq̄ sententia contra eū ꝓferatur. Tum q2 si dicta gratia impetrata non esset absolutoriā ꝓ se reportasset per regulam: actore nō probante ꝛc. Et quia forte et sine forte tempe introductionis hmōi cause bñ sciuit aduersario suo nullum ius cōpetere: iccirco non curauit venire uel mittere. Sed q2 ex nouo iure per euz impetrato ipsum vult vincere quod verisimiliter potuit ignorare: iccirco merito est vocādus ad dicendum forte contra predictā grām quam forte ō surreptione vult et pōt impugnare. uel saltem intimationem sibi faciēdā ut veniat uel mittat si' velit. Ea enim que de nouo emergunt nouo auxilio indigent. ff. de inter. acti. l. de etate. ff. ex causa. de iura. calum. ceterū. de excep. pastoralis. et ibi in quarta glo. facit. c. ut circa. et. c. statuimus. de elect. li. vj. Vbi ꝓ o et aliquibus alijs dñis videbatur intimationē hmōi non debere fieri de iuris rigore lz de benignitate canonica vtilius foret ꝓcedi posset. Ratio dominoꝝ meoꝝ ꝛ mea fuit. nam ex quo citatus fuit legitime possessor debebat venire uel mittere sufficiēter ad oīa que possunt occurrere uel impetrari in cā contra eum que nedum est sup negocio principali cōmissa sed etiam super omnib9 incidēn. dependēn. et connexis. et ideo si dicamus predictā grām nouiter impetratam negociū incidens emergens uel cōnex. ad oīa illa fuit legitime citatus per actorem ul' ab homine uel a iure vsq̄ ad sententiā inclusiue. Si igitur nō venit nec misit imputet sibi et tenebit quicquid fit in eius absentia quā replet diuina presentia. de do. et contu. veritatis. c. ij. li. vj. faciunt iura vulgaria ut lite nō cont. qm̄ frequenter de eo qui mit. in poss. c. fi. de appel. c. sepe. et de elec. c. i. et. c. cupientes. li. vj. Pro quo etiā facit conclusio. s. cxiiij. super litteris. ad. P.

Additio. Dicendū ꝙ conclusio siue primū dcm dominoꝝ posset ꝓcedere in illo qui nō venit nec procuratorē misit confisus de sententia absolutoria. sed hec opinio mea et aliquoꝝ dominoꝝ posset procedere in illo qui ꝓcuratorem misit cui credo sufficere hmōi intimationem fieri cum ipse debeat sufficienter esse instruct9 de omnib9 causam ipsam tangentib9. de iur. calum. in pertractandis crederem tñ sibi inducias dandas ad consulendū dñm si eas peteret. de ꝓcur. c. dilectus.

Al's. cccxlv.

Sequens dec. l. b. d. Si nec actor nec reus compareat in termino citationis facte ad totam cām potest nihilominus veniens post terminū procedere per audientiā contra absentem eius cōtumacia nō obstante. h. d. Vel sic. Reo citato nō veniente in termino nec actore si post actor compareat ꝓcedi pōt contra reum sine noua citatione. h. d.

Item licet impetrans cōmissionem cū potestate citandi in partib9 et decreta citatione ac debit. execut. non cōpareat ipse nec aduersari9 suus in termino ad quem fecit aduersariū suū citari. nihilomin9 si post eundem terminū compareat et ꝓcedi petat in causa ꝓcedi poterit etiam sine noua citatione per audientiam. Ratio. quia reo citato cōparente ad certū actum in certo termino expediendū. actore nō veniente cōpetunt duo remedia. videlicet circūductio edicti peremptorij uel absolutio ab instantia iudicij. ꝓut deducitur in. c. consuluit. de off. del. et tertiū remediū est. c. actor. de dol. et contu. li. vj. Tñ neutro venieñ. lz circūducatur edictū quo ad illum actū ꝓtunc in illo termino faciend. nō tñ circumducitur si reus est ad totam cām vsq̄ ad diffinitiuam sententiā inclusiue citatus. tunc enim qñcunq̄ reo uel actore veniente potest ꝓcedi in causa in contumaciā alterius vsq̄ ad diffinitiuam sententiā. ar. eoꝝ que le. et not. in. d. c. consuluit. per Inno. et in. c. audit. de ꝓcura. per eundem. ꝛ plene per ar. de eo qui mit. in poss. c. vno. et. c. i. de do. et contu. li. vj. reus enim sic citat9 ad duo tenetur. videlicet cōparere ꝛ in certo termino cōparere. et licz quo ad secundū circumductū fuerit edictū nihilominus adhuc remanet primū. in quo si fuerit contumax ꝓcedetur cōtra eum tanq̄ contra cōtumacem. nisi iudex de benignitate velit eū expectare et de nouo citare ut in. d. c. cōsuluit. in fi. et in. c. cum dilecti. de do. ꝛ contu.

Al's numero. cccly.

Sequens dec. l. b. d. Valet ꝓcessus executoris sententie factus in contumaciā lz per cursorem citet et potestatem nō mittat. h. d. Vl' sic. Executor rei iudicate q̄uis non teneat citare partem victā ad executionem sententie faciendam. tñ de vbanitate citat eam ad taxam fructuū et expensarū et ad dicendū cōtra eius potestatem. h. d. Vel sic. Vocatus ad iudiciū etiam delegati comparere tenet allegatur9 defensionē suam q̄uis nō fuit propius

ſed cõmunis.aut lra vocationis nõ contineat iuriſ dictionem vocantis dũmodo narret tale quid.qõ ſi verum foret cõparere teneret.h.d.

Tem ſi executor trium ſententiarũ diffinitiuarum in paľ. apoſtolico latarũ citet in curia per curſorem dñi noſtri pape partẽ condemnatã in fructib9 ad videndũ tarari fructus et in contumaciã partis nõ comparẽtis eoſdem fructus taret. fuit dubitatũ vtrum valuerit huiuſmõi taratio ꝓpẽ duo? Primo quia non per ſnum nunciũ iuratũ citauit nec per lrãs ſuas. ergo non videbať pars aduerſa legitime citata p not.in.c.prudentiam.de off.dele.et in.c.cum parati.de app. Secũdo quia nõ miſit parti poteſtatẽ ſuam nec eam de hoc aliter certificauit q plene inſtrui potuerit.ergo videbať q comparere nõ tenebatur p.c.cũ in iure.de of.deľ.ꝛ p.c.preterea.ó dilar. Fuit deciſum ꝛ determinatũ contrariũ videlz q valuit hmõi taratio dũmodo modũ non exceſſerit in tarãdo facta in cõtumaciã illi9 citati q in dubio erquo ſe executorẽ dictaꝝ ſententiarũ narrauit dẽbat cõparuiſſe et fidẽ ſibi fieri de ſua poteſtate petiuiſſe quã ſi tunc nõ feciſſet forte taratio nõ valuiſſet.et ſic loquitur.c.cũ in iure. et quia hoc nõ fecit nec cõparendo nec aliquid allegando. ergo tenuit et valuit taratio facta in ſuam contumaciã ff.de iudi.ſi quis ex aliena.de accu.veniens.cum ſi. Preterea executor ſententie videť eſſe merus executor qui non teneť citaŕ partem niſi velit ad executionem faciendã.ut in.c.de cetero. de re iudi.et not.in.c.paſtoralis.de off.deleg. et ſi citet hoc fit et ſuperabundanti et extra iudicialiť et ꝓ informaŕ. ſummarũ hũda de fructibus ꝛ de omnibus deducendis.ut in.l.a diuo pio.ſ. ſi ſuper rebus.ff.de re iudic.in qua citatione nõ requiriť talis et tanta ſolennitas ſiue expreſſio que habetur in.c.preterea. ſuperius alle.et in clem.ij. ut lite pen.Cum igitur prefat9 executor ut executor fecerit citari partem expꝛimendo etiã ad quid et ſup quo videlicet ad videndũ tarari fructus in qbus pars ſciuit ꝛ ſcire debuit ſe condemnatũ maxime attento q forma executoriarũ ſententiarũ in palacio apoſtolico latarũ eſt notoria et ſimilis p omnia quaſi in omnib9 cauſis ſatis pars fuit certificata quo ad hoc ut ſaltem compareret ad allegandũ ꝛ proponendũ tam cõtra executorem q̃ contra citatum ſi aliqua voluiſſet.et quia id facere non curauit tenuit ꝓceſſus habit9 in eius contumaciã. de appel.per tuas.de doľ.et contu.prout.et.c.veritatis.nec inde ſiue executor tenetur ſemp mittere nec oſtẽdere ſuam originalẽ poteſtatẽ parti niſi hoc petatur.lz bene teneretur inſerere tenorez poteſtatis ſue in citaŕ.ſiue proceſſib9 ſuis.et hoc verum qñ citatur per litteras. ſecus ſi per nunciũm ut hic.et ſic intelligatur.c.cum in iure perit9 de off.dele.prout ibi not.per Ber. Nec viciatur predicta citatio ꝓ eo q non facta fuit per nunciũ proꝓriũ ſed per curſorem pape. quia ſcõm omnes dños tutius erat citare per curſorem pape qui ẽ perſona publica nota et auctentica aut iurata q̃m per aliquem alium nunciũ priuatum immo maior fides adhibeť curſorib9 pape q̃ alijs nuncijs.ar. not.in.c.cum parati.de appel.et de off.dele.prudentiam ſuperius allega.

Al's.ccclxiij.

Sequẽs deciſio.h.d. Citatus per edictũ infra decem dies a die noticie ſentẽtie poterit appellare Uel ſic. Preſumpt9 ſiue fictus cõtumax a die ſententie infra decem dies auditur appellans.verus aũt contumax non.h.d.

Tem cum iura clamitent q contumax regulariter nõ audiť appellans.ut.ij.q.vij. ſ.ſunt quoꝝ.xxiij.q.iij.de illicita.C.de iudi.properandũ.C. quorum ap.non recit.l.i. Fuit dubitatũ vtrum citatus per edictũ iurta formã cle.i.de iudi.et nõ comparens poſſet a ſententia diffinitiua infra decẽ dies a tempe noticie computandũ appellare. Et videbať primo q non quia talis citatio artat perinde citatũ ac ſi perſonaliter apprehenſus fuiſſet. Sed ſi perſonaliť q̃s inuentus citatur et nõ comparet verus contumax reputatur.et ideo ei appellare nõ licuit.ergo pro ut expreſſe deducit Specu.ti. de contum.ſ.i.ꝛ. et not.quem alle.Io.an.in clem.cauſam electõis ſ.penl'.in vltima glo.vbi remittit ad not.per Cõ poſt.in.c.i.de elect. Fuit breuiter dictũ per omnes dños et determinatũ contrarium.nam lz predicta citatio facta per edictum iurta formã clem. predicte perinde artet ꝛc. ꝛ poſſet procedi parť.abſeñ quo ad diffinitiuam: tñ illa ẽ quedam fictio iuris que facit tales haberi pro perſonaliter citatis.et inſurgit hec fictio ex quadam iuris preſumptiõe: q preſumiť talem ſic per edictũ citatum habuiſſe noticiam q citatio huiuſmõi ad ipſum pueniſſet. que cum potuit nõ peruenire: utputa quia fuit vltra mare ꝛ ſic impoſſibile foret ipſum ſcluiſſe citatum.uel ſi ſciuit forte legitime impeditus in veniendo aut mittendo fuit et ſic non contempſit. de ſen.exc.venerabilibus.ſ.idem quoq; li.vi. ſicq; contra huiuſmõi preſumptiõem cum nõ ſit iuris ꝛ de iure bene admitteret probatio in cõtrarium ſcõm Guil. et Bencze.in dicta clem.i. maxime ſi haberet pbationes in continenti paratas. ar. quia.accu.poſ.c.fi.de reſti.ſpo.litteras. ergo quẽ admodum dicimus predictã citationem ſup iuris preſumptẽ.et ficẽ.fundaŕ. potius igitur habemus dicere contumaciã et ea inſurgenť.fictam q̃ verã

Ficte igitur cõtumax auditur appellans. de ſent.

ercom. venerabilib⁹. li. vj. et not. in dictis iurib⁹ ꝛ per dictos doct. ergo. Preterea grauе eſſet imo iniquū tale ꝛ tantum preiudiciū fieri parti ſic ficte citate ut ei auferet defenſio qđ eſt appellari onis remediū qđ non eſſet denegandū diabolo ſi eſſet in iudicio. de excep. cum inter. de appl'. cum ſpeciali. ſatis enim eſt abſentē ipſum in proceſſu et diffinitiue cauſe punire quemadmodū dicimuſ et ſeruamus in citato ad domū et in loco būficij de quo agitur et in eccleſia cathedrali. qui ſi non compareat in cauſa beneficiali auditur appellās. ut probat in dicta clem. cauſam electionis. p Jo. an. multo fortius citatus per edictum in loco pl⁹ diſtañ et remoto. et ſic pro hac parte fuit declaratum: taliter citatum poſſe appellare niſi expreſſe poſſet conſtare de ipſius ſcientia et cōtemptu qui ſolus facit q̄ nō auditur appellans ſcōm Jo. an. in dicta clem. ſi ante. Immo ſcōm obſeruantiā rote etiam ſi eſſet vere cōtumax audiret appellans a diffinitiua infra. x. dies cōputandos a tpe ꝓlationis ſententie ſed nō ſcientie.

Als numero. cccij.

Sequens deciſio. h. d. Cōtra actorem cōmiſſionē et citationem impetrantē ac non dimiſſo ꝓcuratore de curia recedentē ad inſtantiā rei ſeruatis terminis per audientiaz pōt pro reo ab impetitione ſententia diffinitiua ferri. h. d.

Item ſi actor preſens i curia impetrat cōmiſſionem in cauſa beneficiali cōtra reuz poſſeſſorem abſentem cum poteſtate citādi ipſum in ptibus. et decreta citatio ad inſtantiā ipſius actoris recedat de curia et vadat ad partes nullo ꝓcuratore dimiſſo: ſi poſt ei⁹ abſentiam producatur procuratoriū ſufficiens ꝓ reo ante executionem predicte citationis. et proceda tur per audientiā ad inſtantiam rei cōtra actorem abſentem vſq; ad concluſionē incluſiue et petatur ꝓ parte rea ferri ſententia abſolutoria ab impetitione actoris: dubitabat vtrum talem vel qualem ſententiā audit. poſſet et deberet ferre in caſu ſupra poſito? In quo dubio dñi erāt varij. aliquib⁹ enim videbat q̄ ab inſtantia iudicij duntaxat cuz condemnatione expenſarū auditor deberet reum abſoluere. autē. qui ſemel. C. quomō et qñ iuder. de off. dele. conſuluit. cum ibi no. de do. et cōtu. actor. li. vj. Contra enim nō citatum nō confeſſum nō conuictum nō poteſt diffinitiua ſententia ꝓmulgari. ij. q. vj. nos in quenq̄. de conſti. eccleſia ſancte Marie. de mai. et obe. inē quattuor. de cauſ. poſſ. et propte. c. i. At hic actor nunq̄ fuit citat⁹. ergo. Preterea ſuppoſito q̄ reū feciſſet citari ad huc ante li. conteſ. poterat penitere et deſiſtere a lite. ut. C. de appel. ſi quis libellos canoniſata. ij. q. vj. ſi quis libellos. vbi de hoc. et per Hoſtieñ

abſolutoria ab impetitione

pleni⁹ de crimine falſi. c. fi. et per Archi. in dicto c. actor. multo fortius re integra ante quancūq; citationem executam deſiſtere potuit. et hoc poti⁹ in caſu predicto debemus preſumere q̄ contrarū cum non preceſſerit ad actum citationis exequen de. ar. de elect. in cauſis. et. c. q̄uis. eo. ti. li. vj. cū ibi not. C Alij dñi et maior pars fuerunt in cōtraria opinione? videlicet q̄ poſſet et deberet ferri diffinitiua ſentētia abſolutoria ab impetitione ꝓ reo preſente. mouebant per. c. cauſam. de dol'. et contum. vbi in contumaciā actoris procedebatur li. non conteſt. ad diffinitiuam ſententiā etiam cōdemnatoriam. ergo multo fortius ad abſolutoriā pro quo etiam allegat. l. properandō. C. de iudic. et not. per Ber. in. c. prout. de do. et contu. Sed ſi. c. cauſam. bene et recte inſpiciat loquit in actore legitime citato per reum contumaciē ſe abſentante. loquit etiā in cauſa matrimoniali in qua nō eſt lit. conteſt. neceſſaria. in clem. diſpendioſam. ō iudici. At in caſu noſtro poſtq̄ reus venit nuſquā actor citatus fuit. ergo. Ad quod reſpondebat ꝓ dños in hanc opinionem declinantes q̄ hic actor impetrando cōmiſſionem et citationem ad preſ: ꝓnunciauit et voluit cauſam eſſe in curia. et ideo debuit hoc precauere et cogitare et procuratorē in curia dimittere ut quando reus ſuus aduerſarius veniret q̄ eum defenderet. ſicut dicim⁹ in appellante. de appell'. interpoſita. et. c. cozdi. ut ibi not. li. vj. de renunc. veniens. cum ibi not. ergo ſi hoc nō fecit iuſte potuit cōtra ipſum per audientiam etiā ad diffinitiuam ſententiā procedi. ar. in ſimili in. c. ſtatuimus. de elect. li. vj. Preterea intimatio appellationis iurta formā clem. cauſam electionis. et citatio quādo de ſpeciali mandato cauſa committit fiūt ut reus certificet ſuper quo velit actor agere ad hoc q̄ poſſit venire ul' mittere inſtructos. ar. clem. ij. ut lit. pendeñ. de dilat. preterea. At ſi actor certus fuit uel ſaltem eſſe debuit de facto ſuo. de reſcrip. ab excōmunicato. de iureiuran. eum qui certus. li. vj. ergo nō erat opus ipſum citare uel certificare de cauſa. ꝛ ideo ſcōm ſtilum palacij clem. ij. ut li. pendeñ. fortius procederet in actore q̄ reo ut notaui ſupra in concluſione. lxxij. ſub litteris v. s. q. Jtez cōmiſſiones ſunt cōmunes ita q̄ reus poteſt vti reſcripto impetrato etiam cum clauſula preiudiciali per actorem et ecōuerſo. de mu. pe. c. i. et. ij. et le. et not. per Innoceñ. in. c. ex conqueſtione. de reſtitu. ſpo. q̄ etiam debuit actor preuidere ꝛ ſuſpicari reum velle uel poſſe venire et tali cōmiſſione vti et dimiſiſſe procuratorē ſufficientem. quod ſi nō fecit imputet ſibi. de appell'. ſepe. et. c. nicolao. cum ibi not. maior eſt enim cōtumacia actoris q̄ rei. ut in dictis iuribus cauſam. ꝛ. c. actor. ergo. q̄ enim penitere

ꝛ deſiſtere poſſet ante li.cõte. Fatebant dñi ſi ve niſſet uł de hoc cõſtitiſſet.ſed qꝛ de hoc nõ conſti tit attẽto ꝙ citationẽ et cõmiſſionẽ obtinuit potiꝰ debemus pꝛeſumere ỏ cõtrario ꝛ ꝙ in eadem vo lũtate permanſit.ar.ỏ preben. ſi tibi abñti li. vi. Pꝛeterea etiã in hoc dubio potius debemus pꝛe ſumere citationem executam exquo reus pꝛocura toꝛes poſt datã ipſiꝰ citationis decrete miſit ſpe cialiter ad cauſam q̃ nõ citatum.ar.not.in.c.bo. memo.de elect.ergo ſi citatus fuit in eius contu macia pꝛocedi potuit et vſq; ad diffinitiuam ſen tentiam ut in.c.ſtatuimus.de elect.ergo ¶ Fuit tamẽ finaliter mihi qui habui cauſam ꝓ omnes dominos dictum et cõcluſum ꝙ ſi reperirem per acta pꝛocuratoꝛum pꝛo reo ſtatim poſt decretam citationem ꝛ receſſũ actoꝛis pꝛoductum ꝙ aliquã tulum ſupſederẽ et expectarẽ adaentum actoꝛis quia melius eſt aliquantiſper expectare ꝛc.ff. de dam.infec.l.ſi finita.de pꝛocura.querelam.de re iudi.cum Berroldus.ut lit.non conteſt.quoniã.ſi ꝯo longe poſt eſſet pꝛoductũ ꝙ tũc reciperem iu ramentum a pꝛocuratoꝛe rei vtrum ſciret uel cre deret dñm ſuum fuiſſe citatum uł ne.et ſi iuraret ipſum fuiſſe citatum ꝙ tũc ferrem ſententiã abſo lutoꝛiam ab impetitione actoꝛis.alioquin ab inſtã tia iudicij abſoluerem reum. Sed quia repperi ꝓ acta pꝛocuratoꝛiũ ſtatim poſt receſſum actoꝛiſ pꝛo ductum: iccirco de conſilio dominoꝝ meoꝝ ſuper ſedi et ſuperſedendũ decreui ad tempus. quia ꝓ pter multa impedimenta foꝛſitan actoꝛ nõ potuit hactenus venire. que foꝛſitan ipſum excuſarent a veniendo.de appel.et ratiõe.de ſen.excom.vene rabilibus.li.vj.

Alꝰ numero.ccccxix.

Sequens deciſio.b.d. Generalis citatio omniuꝫ quoꝝum intereſt nõ eſt artatoꝛia ſed nunciatoꝛia : ita ꝙ omnes qui putauerint ſua intereſſe poterũt venire ad cãm ſi volunt. ꝛ cum illis qui venerint poterit ꝓcedi.alꝰ non.b.d.

Item ſi impetret cõmiſſio per certam per ſonam contra decanum et capitulũ certe eccleſie et ſuper certo beneficio ac oñs alios quoꝝum intereſt cum poteſtate citã di in curia et extra curiam et decreta citatiõe ad partes ſub pꝛedicta foꝛma. ſi executoꝛ citatiõis ci tat perſonã detineñ.et occupantem beneficiũ de quo agitur nõ expꝛeſſaꝫ in citatoꝛio ſed cõpꝛehen ſam ſub clauſula perſonaliter ipſum appꝛehendẽ do- fuit dubitatũ vtrum contra talem perſonã ſic citatam et non cõparentem poſſet pꝛocedi per au dientiam? In quo dñi erant varij. Aliqui ꝛ maioꝛ pars declinant in partem affirmatiuã. Ioueban tur.quia exquo pꝛedictꝰ citati interfuit et per ere cutoꝛem appꝛehẽſus fuit: ſtatim extracta fuit ſpe cies a genere et hoc in pꝛima citatione quod me rito debet ſufficere.ar.c.cum in multis.de ꝛ̃pt. in fi.li.vj. ¶ Pꝛeterea ſi decanus et capitulũ con tra quos in ſpecie ꝛ contra oñes alios in genere decreta fuit citatio fuiſſent legitime citati et non comparuiſſent et per audientiã pꝛoceſſum et lata diffinitiua ſententia fuiſſet pꝛo actoꝛe et contra di ctos decanum et capitulũ: illa vtiq; ſententia pꝛe iudicaſſet dicto tenenti beneficium.et ſic citato ꝛ appꝛehẽſo.quia ſciuit cauſam ſuam agi. nec igno rantiam poterat pꝛetendere. quia fuit per citatio nem perſonaliter appꝛehẽſus.ar.c.q̃uis.de re iu di.et.c.ſuboꝛta.et.l.ſepe.eo.ti. Attento igit̃ hoc ꝙ ſibi pꝛeiudicaſſet dicta ſententia etiam cõtra de canum ꝛ capitulũ lata niſi appellaſſet ab ea ut eui tetur circuitus et execuc̃.ſententie poſſet fieri cõ tra eum: dicebant pꝛedicti dñi poſſe pꝛocedi per audientiam cõtra ipſum ſic citatũ ꝛ appꝛehenſum vigoꝛe pꝛedicte clauſule generaliſ.ar.pꝛedicti.c. auditoꝛ.de reſcript.quod alij dñi teneñ.contrari um de quoꝝ numero ego eram dicebant verũ ſi executoꝛ citationis habuiſſet poteſtatẽ extrahẽdi ſpeciem de genere: pura ſi mandatũ fuiſſet ſibi ꝙ citaret quencunq; detentatoꝛeꝫ talis beneficij no minati uł quem actoꝛ ſibi duceret nominandũ. de quo tñ ego bene dubitabã et dubito vtrum audi toꝛ potuiſſet ſic mandaſſe nulla certa perſona per ipſum expꝛeſſa in pꝛimo citatoꝛio nec foꝛte ſub cõ miſſione compꝛehenſa. ꝛ credo ꝙ nõ. quia cõmiſſi ones noſtre ſunt ſtrictiſſime interpꝛetãde. tum eti am quia ls iudex ſiue auditoꝛ vigoꝛ clauſule gene ralis haberet iuriſdictionem in habitu ſup oñes appꝛehenſos ſub clauſula: non tñ in actu.niſi ex pꝛimantur: ante quam tñ expꝛeſſionem nõ valeret citatio que eſt de ꝓceſſu. de pꝛobat.quoniã cõtra Pꝛo hac concluſione videñ ter.clar.in.c.paſtoꝛa lis.de reſcript.in fi. et in dicto.c.cum in multis. in fi.per quam decre. credo debere fieri hanc ex pꝛeſſionem perſonarũ compꝛehenſarũ ſub clauſu la generali per iudicẽ in pꝛima citatione per eum decernẽda et nõ per executoꝛ.citatione decreta qui ut puto foꝛmã mandati excederet ſi ad ſpeciẽ de ſcenderet ſicq; nil ageret.de reſcrip.cum dilecta. ff.man.l.diligenter.cũ ſimilibus. Debebat enim in genere citare oñes quoꝝum intereſt pꝛout ſibi mandabaꝫ.qui ma.accu.poſ.cum in tua.de elect. c.fi.li.vj. Et quid operatur tunc talis citatio ibi dem not.per Innoc. Ad quod pꝛimi multũ pꝛoba biliter reſponderũt meo iudicio hoc ꝓcedere in iudicibus datis extra curiam qui de facili poſſunt ſcire et ſe informare de perſonis nominibꝰ ꝛ cog nominibus earundem. Secus ꝯo in curia vbi pꝛo pter locoꝝ diſtantiã et maliciam intruſoꝝ ꝛ oc cupantium indebite ut plurimũ beneficia collata

per sedem apostolicam. Direrunt predicti domini saltem de equitate debere sufficere expressiõz et citationem factam de certa persona comprehẽsa sub clausula generali per executorem in partibus. marime quia attenta forma citatiõis ipse nõ citat sed auditor. quoz dictuz sapit aliqualẽ equitatem non tamen scriptam in iure. ergo standum erit rigori prout le. et not. de do. et contu. c. i. et in. cle. q̃uis rigor. de appel. Preterea si mandant citari omnes quorum interest et in genere citantur talis citatio non est artatoria sed monitoria. ita q̃ omnes qui putauerant sua interesse potuerunt venire ad causam si volunt et cũ illis qui venium potest procedi alias non. prout not. Host. z Inno. in. c. dilecti. de except. vbi de hac materia plene. sicut dicimus in simili de appellatiõe interposita in causa beneficiali. iurta formã. c. i. de ele. li. vi. que etiam citat omnes quorum interest. nec eos artat ad veniendum nisi velint. pro quo dicto ego allegabam quoddam dictum Host. in. c. pastoralis. de ẽpt. superius alleg. vbi arguit glo. ordi. pro z contra. vbi an iudex possit citare ante expressionem rerum sub generali clausula comprehensarum. et videtur tenere q̃ non. Hostiẽ. vero ibidem dicit q̃ iudex potest citare sed pars nõ tenetur respondere ante expressionez rerum. Si vero velit venire et respondere tenebit sua responsio. ar. in simili eorum que le. et not. de iura. cal. cum causam. in glo. fi. Ad id quod inducitur pro alia parte. videlicet q̃ sententia lata contra decanum et capitulum. huic fic citato preiudicat quia sciuit suam causam agi. Fateor videlicet q̃ nõ audiret postea volens agere contra hunc pro se sententiam reportantem obstante sibi exceptione rei indicate. per iura superius all. Ad hoc tamẽ si velit tacere et possessionem retinere nunq̃ sententia predicta contra ipsum mandabitur executioni. q̃ non est lata nec posset ferri sic generalis et incerta videlicet contra omnes quorum interest. insti. de acti. ℔. curare. C. de sen. que. s. cer. q̃an. l. i. per totum. nec debet in expeñ. cõdemnari. quia se nõ opposuit nec ad opponendum venit. ymo absoluendus esset ab illa citatione et pars aduersa condemnanda in expeñ. iurta not. per Inno. et Host. vbi supra in. c. dilecti. Sicq̃ multum sui interest q̃ non procedatur contra eum in specie per audientiam. nisi fuerit in primo citatorio expressus p iudicem prout de rigore iuris est faciendum. z si nõ fuerit expressus licet per executorem fuerit in specie citatus que citatio eum ad comparendum non artauit. et sic comparere non tenebatur. et sic per consequens contumax non fuit. ergo contra nõ cõtumacem processus habitus non tenet. de consti. ecclesia sancte Marie. de malo. z obe. inter qua tuor. de cau. pos. et propri. c. i. ut li. non contesta. c. i. et. c. quoniam. ergo. Fuit tñ per omnes dominos datum concorditer consilium q̃ predictus actor obtineret a papa validitatem processus habiti contra sic citatum per audientiaz quia iam erat concluſum in causa ut ponebatur in facto quod z factum fuit et obtentum et lata sententia contra predictum absentem et male scõm me. sed quod principi placuit. zc. qui de nulla sententia potest facere aliquam. C. de legi. l. digna vox. institu. de iur. nat. gen. et ciui. ℔. sed q̃ principi. ij. q. vi. hoc quippe. de immuni. eccle. in. c. i. in cle. cũ ibi not. al's numero. ccccxlij.

Sequens decisio. h. d. Generalis excõmunicationis sententia ligat subditos monitos in genere z contumaces in non soluendo. q̃uis subditus non probetur excõmunicatus per tertium nisi ostẽdat illum infra annum non soluisse. h. d. Et de excõmunicatione generali lata per modum edicti seu statuti ac de probatione ignorantie dicti edicti z an illa presumat plene hic prosequere.

Tem extra Rotam petebatur consilium a dominis super quodam facto tali. Quidã episcopus in sua generali synodo imponens clericis beneficiatis suis subditis caritatiuum subsidium soluendum certo termino. et quia infra illum terminum non curauerunt soluere emisit z fecit legi iterato publice in ecclesia vel scõm aliam partem in sequenti sinodo quasdã litteras generales censuras ecclesiasticas et presertim sententiam excõmunicationis contineñ. contra omnes clericos suos beneficiatos in genere non soluentes dictum caritatiuuz subsidium infra terminum in litteris expressum. Post hoc contra quendam. A. clericum beneficiatuz et subditũ predicti episcopi nominatim non expressum in dictis litteris presentatum predicto episcopo ad quandam parrochialem ecclesiam pertineñ. ad institutionem eiusdem episcopi. fuit exceptum per quẽdam. B. cõpresentatum suum ipsum non instituendum sed repellendum tanq̃ excõmunicatum vigore litterarum predictarum quas dicebat predictus. A. presentatus se ignorasse z sic minime ligatum fore. contra quod replicabatur per. B. predictum. A. tempore publicationis dictarum litterarũ presentem fuisse in loco et sic nullam posse pretendere ignorantiam. Hic dubitatur de tribus. Primo vtrum. A. non nominatus in litteris episcopi supposito q̃ fuit clericus beneficiatus eiusd̃ episcopi et presens in loco tempore predicti edicti. et q̃ terminus limitatus in litteris fuit lapsus incurrerit dictam sententiam. Secundo vtrum se excusare poterit pretextu ignorantie z debeat admitti et qualiter probetur. Super quibus fuerunt

ostensa in rota scripta et all'. diuersa et contraria dominoꝝ doctoꝝ legum Perusinoꝝ fratruꝫ videlꝫ Baldi et Petri de pusio. qui tñ in primo dubio concordauerunt in hanc sententiã generalem/ episcopi ex causa siue pro facto generali posse proferri et contra incertam personã et per modum publici edicti. et ligare omnes scientes et cõtumaces pro quo all'. dñs Bal. leges et canoñ. et docto. l. videlꝫ iubemus. C. de defen. ciul. quaꝫ reputat in hac materia notabilẽ. auten. si oñs. C. si ut ab here. se abstineat. et. ff. de orig. iur. l. ij. ℣. ex actis. et. ff. de instit. l. sed et si pupillus. ℣. prescribere. et. C. de fruc. l. in ciuile. de maio. et obe. humilis not. per Inno. in. c. preterea. de appel. et de offic. dele. p. et. g. et per eundem in. c. in lateraneñ. de preben. ex quibus dictis Inn. dicebat licere ita ligari quem excõicatuꝫ in genere sicut in specie cõstito de debito et excõicatione de quibus liquide scõm cum constabat in casu nostro. ergo. domin⁹ Pe. frater suus multo plures canoñ. pro validitate generalis sententie alleg. videlꝫ. c. ij. de offic. ordi. de testi. tam litteris. et. c. cõstituit. de iureiu. ad nostram. v. q. i. quidam maligni. de sentẽ. excõ. a nobis. i. et. c. romana. ℣. caueant. li. vi. et. c. proposuit. de cle. excõ. mi. cum ibi not. ad quod facit c. ij. ne cle. uel mo. cum ibi not. per Jo. an. in nouel. super. ij. glos. diceñ/ q quandocũqꝫ aliquid in synodo mandatur uꝫ prohibetur fieri per episcopum sub pena aliqua illud tunc habetur loco monitionis ita q sine aliqua alia monitione cõtra faciens penam incurrit/ facit etiã. c. cum in tua. qui ma. accu. posꝫ. et ibi multe concord. super. ℣. publice. que decre. est clauis in omnibus istis dubijs predictis. marime in sequẽtibus duobus. facit etiam ad premissa. c. i. de loca. et. c. ut animarum periculis. de consti. li. vi/ Ex quibus omnibus apparet incertam personam scientem et delinquentẽ contumacem generali sententia excõmunicationis ligari. ℂ Sed quia dictus. A. allegabat ignorantiam. dubitatur vtrum esset audiendus. et sic qualiter ille habebat probare suam ignorantiã. in quo vltimo dubio etiam predicti ambo doct. concord. q regulariter probetur per iuramentum ignorantia alleg. pro quo inducit dominus Baldus. l. nõ omnes. ℣. a barbaris. ff. de re mil. vbi quis se purgat de dolo presumpto per iuramentum. et nota. in. l. si cui. ℣ bijsdem. ff. de ac. tu./ Pro quo etiam inducit multos casꝰ. videlicet. c. ꝓposuisti. lxxxij. di. c. si vero. de senten. excom. c. pastoralis. de except. c. innotuit. de elect. et. c. ut circa. c. nulli. eo. ti. libro. vi. Que iura quasi omnia alleg. Idem dominus Petrus dicens etiam in casu nostro ꝓpositio ignorantiam alleg. probari per iuramentum. Pro quo alleg. duas glo. ordinariaſ. Prima est in casꝰ. qui humanis. xlj. q. ij. Alia in dicto. c. cum in tua. qui matri. accu. posſ. super verbo iuramento Pro quo alleg. etiam duas leges. C. de peric. tu. l. si tutor. et de instit. l. sed et si pupillus. ℣. ptescribere/ Dicit etiam alijs duobus modis probari ignorantiam. quos modos not. glo. in regula presumitur. libro. vi/ Sed ad huiusmodi probationem ignorantie dixit domin⁹ Baldus nullo modo ꝓdictum. A. admittendum/ Nam quando aliquid est publice notum/ ignorantia non probatur per iuramentum scõm eum. ut not. in regula iuris/ ignorantia. et. c. presumit. li. vi/ assignans triplicẽ rõnem. Prima quia allegans talem ignorantiam allegat suam turpitudinem/ idest dolum presumptum siue latam culpam/ vnde non debet audiri ad excusationem delicti/ pretendendo aliud delictuꝫ cum debuerit scire/ esto q reuera fuerit ignorans. ar. no. in. l. quod te. ff. si cer. peta. Nec potest quis ignorantiam allegare in facto tam publico quod non est singulis sigillatim intimandum/ sed ipsi vulgo per quod presumitur peruenisse ad aures eorum quos tangit negocium. in. c. i. de postu. pre. xvi. q. i. quod dicitur/ de cleri. excõ. minist. illud. Preterea iuramentum non valet nisi deferatur a iudice. ut in. c. fi. de iureiuran. et de probat. sicut. Sed iuder non defert iuramentum in defectum probationis ei contra quem est vehemens presumptio ex facti qualitate siue notorietate ficut expresse leg. et not. C. qui et aduersus quos. l. i. Si autẽ quis fuisset ita distans q edictum ad eius verisimiliter noticiam non potuisset peruenisse. tunc bene excusaretur a dolo et lata culpa. ff. de decre. ab ord. facien. l. fi. et leg. et not. in dicto. c. cum in tua/ hec tamen absentia non presumitur in clericis qui tenentur in suis beneficijs residere. ut leg. et nota. per Innocen. in. c. fina. de eo qui mitti. in possess. Et ideo omnes textus. scõm eum qui dicunt ignorantiam iuramento probari. loquuntur vbi ignorãtia potest esse verisimilis/ que est quando causatur ex probabilibus argumentis uel coniecturis. facit c. ad apostolice. de cleri. ercom. minist. cum ibi notatis. melius in. c. ut animarum. de constitu. libro vi. vbi de hoc per Archi. et optime facit secundũ eum q vi aut clam. l. cõparet. ℣. hoc interdictũ. ꝛ ff. si quis testamento liber. l. i. in fine. et facit bene glo. ordinaria in. l. i. ff. de recept. et quod not. ff. de verbo. signi. l. late culpe. i. fin. et. l. magna negligentia publica. ergo scientia facit liquidissimam probationem contra quam non sufficit iuramentum. facit quod nota. C. de pericu. tuto. l. si tutor. et quod nota. in Specu. tit. de aboli. ad finez

℣ Ex quibus concludit predictus doct. dictuꝫ. A. presentatũ tanq̃ excõicatum repellendũ ꝛ tanq̃ incapacẽ beneficij ecclesiastici nullaten⁹ instituendũ

de cle.er.mi.postulastis.de era.et quali. cū bone ꝛ iurta no.in.c.pia.de except.et de sen.ex.decer nimus.li.vi. dñs vero Pe.doct. predictus bene innuit et concedit circa ea que publice fiunt pre/ sumi sciam et ꝙ quis presumitur scire sniam pub lice latā per iura superius ad hoc inducta.ꝛ glo. que hoc expresse not.in regula presumitur. Pro quo all'.ter.pro casu.xij.q.ij.qui humanis.ibi cū nō potuit ignozare sniam proprij sacerdotis.repu to meliozem ter.in hac materia.c.cum in tua.se/ pius all'. Sed licet scōm eum presumatur scia.tñ nō est presumptio iuris et de iure.et ideo recipit probatio in contrarium.ut in dicto.c.cum in tua. Quare concludit predictum presentatū ad probā dum suam ignozantiam admittendum per suū sa cramentum per iura superius all'.in hoc passu in/ ducta. Dicebat prefatus dñs Petrus predictum B.sententiam excōmunicatiōis contra dictum. A. objcientem astringi ad probandum duo scientiā dicte late sententie et nō solutionez subsidij infra terminum prefixum.et quanc̄ forte primum vide lz scientia illius.A.presumptiue probetur propē ipsius presentiam in loco in quo fuit publice pro mulgata et publicata sententia in hoc non admit tatur eius contradictio.prout not. in simili p Ar chi.ꝙ me.cau.c. vno.li.vi.super. ℣. vacuamus. et probetur lapsus termini per instrumentum.tū quia non probauit solutionem nō factam infra ter minum dicebat sibi imponendum silentium.ꝛ aliū videlz.A.presentatum admittendum. Pro quo al leg.duas not.notabiles Inno.vnam in.c.sup bis de accu. Secundam in.c.proposuit.de cler.ercō. minis.vbi tenet Inno. expresse ꝙ si quis probat excōmunicationem latam in aliquem sub conditio ne.videlz nisi infra certum terminum soluerit de cem.non sufficit probare sententiam nisi etiā pro bauerit ꝙ non soluerit. Ratio quia nō constat illuz excōmunicatum.nisi probetur sententia et condi/ tio.et respondet ad.l.contrarias prout respōdet Inno.in dicto.c.super hiis.ad.l.i.ff. de probat. et ad.l.si er conditione.C.de non nume.pe.ꝛ per hoc vltimum allegatum omnes domini conclusē runt pro.A. Allegationes tñ dñi Baldi suppositā pñtia.A.in loco tpe promulgationis snie reputa bant veriozes propter presumptā sciam.nisi eam aliter excusaret per modos tactos in.c.cū in tua. et in regula presumitur. supius alleg.

De sequest.poss.ꝛ fruc. Rica.

als numero.xxvij.

Utrum habens gratiam si neutri.dans articulos obiectiuos male specificatos sit audiendus.

Item fuit dubitatum vtrum habens gra tiam si per euentum litis neutrum litigā tiuz cōstet ius habere in beneficio super quo litigatur tali prouideaꝫ. dans articu los obiectiuos in personā uel formā gratie aduer sarij sui male specificate esset audiēdus.uel talis materia repellenda. Et videbatur prima facie nul latenus audiendus per iura vulgaria.de elect.ut circa.li.vi.iuncta cle.constitutionem.eo.ti. Per quā cle.dicebatur contrariū.dūmodo als articuli sint de bona materia. licet sint male specificati. Ratio qz dicti articuli descenduut de gratia sua ꝛ sic sunt de iure suo.quia per hoc vincet et sibi ꝓ uidebitur.et sic sumus extra casum.c.ut circa.ꝛ su mus in clemen.constitutionem.in prin. Preterea ꝙ predicti articuli sunt de iure dantis ꝛ nō requi rentis exactam specificationem.de qua in.d.c.ut circa. Satis videtur esse clarum qz implementum gratie conditionalis nō est aliud nisi executio ipsi us gratie.et ideo negari nō potest quin sit ita be ne de iure partis sicut gratia ipsa.quia sine hmōi implemento et ante huiusmodi implementuz gra tia omnino caret effectu.ff.de verb.signi.cedere diem.de rescrip.si pro te.li.vi.de concess.prebē. c.vnico.in cle. Modo gratia hmōi est cōditiona lis habens istam.si neutri ius cōpetat.ꝛc. Que con ditio est vna copulatiua.videlz si impetrāti ꝛ sue parti aduerse non cōpetat ius.ꝛc.ergo implemen tum ambaruz conditionū est de iure partis.modo probare ꝙ aduersarius non habet ius est impleze alteram conditionū.ergo materia de hac data est de iure partis. Fateoꝛ tamē ꝙ obiectiua est. sicut omne ius vnius partis aliam partem impediens est obiectus.sed non recipitur ut obiectus sed ut ius partis.per cle.constitutionez.antedictam.

alias.xxx.

Sequens decisio.b.d. In causa criminali etiam ci uiliter intentata articuli post terminū dati non ve niunt admittendi.b.d.

Item fuit dubitatum et per me in publi/ cis relationibus positum. vtrum in causa criminali etiam ciuiliter intentata articu li post terminum dati possent et deberēt admitti. In quo dubio domini mei auditoꝛes erāt varij et quasi diuisi per medium. Aliqui domi/ ni dicebant ꝙ sic saltem de equitate et benignita te pallacij.marime si ius partis aduerse nō multū in hoc ledereꝛtur.quia probationes nō sunt angu/ stande.xiiij.q.ij.quanc̄.C.de heret.qm̄.ut lit.nō contest.qm̄ frequenter. presertim si pars dans ar ticulos vellet iurare materiam de nouo ad sui no ticiam peruenisse.ar.c.pastoralis.de except.et de testi.presentium.ff.de no.op.nun.l.de pupillis.ꝛ c.ut circa.de elect.li.vi. Allegabant etiā predicti

domini pro se notam Jo.an.in cle.sepe.de verb. sig.super.¶.non obstañ.et not.in.l.si ea.C. de ac cusa.et.Spe.ti.de except.§.dicendum.¶.sed po ne datus est terminus peremptorius. quas notas etiam alij dñi tenentes contrariũ allegabant pro se dicentes predictos articulos de iure cõi nullo modo admittendos. Ratio. nam licet in causis be neficialibus et mrimonialibus in quibus procedi tur li.non contest.ac simpliciter et de plano.ut in cle.dispendiosam.de iudi.iuncta cle.sepe. de ¶. signi.articuli dati post terminum et etiam instru/ menta post conclusionem admittañ et recipiuñ de equitate canonica et stilo pallacij. Tñ in pro/ phanis ꝛ criminalibus causis ralis stilus siue equi tas non procedit. Tum propter odiositatem mate rie.tum quia in hijs non est tñ periculum. tuz qz dantur longiores inducie.tum quia materia dila/ tionum est amputanda.C.de dila.l.i.de testi.signi ficauerunt.et.c.vltra tertiam.de restit.spol.fre/ quẽs.li.vi.facit optime pro hac parte.l.quinqua ginta.ff.de ercu.tu.et.l.diffamari.C. de ingenu. et ma.de procu.tue.de accu.licet.de proba.licet vide Specu.ti.de dila.§.nunc videmus.in fi.¶. preterea cum causarum vsus.et iura vsum perem ptor.inuenerunt ut esset litium finis si post illud quis in talibus audiretur vir lis aliquẽ finem ha beret quem iura volunt imponi.de dol.et contu. finem.et malicijs et periurijs via daretur quod nõ est faciendum.de iureiur.si vero.not.Spe.eo. ti.et.§.vbi supra.¶.preterea cum causarũ. Sed quia omnes termini in pallacio ap'lico post lit.cõ test.sunt perempt.licet id nõ exprimatur. ut not. Spe.expresse in tj.de cita.§.viso.¶. sed dicunt etiam.et not.in.c.i.de excep.in cle.per Jo.and. Pro qua conclusione facit optime.c.coram.de re sti.in integ.cum ibi not.per Inno.qui expresse di cit ꝙ obmittens perempt.exceptionem opponere uel probationes necessarias in termino perempt. proponere nõ auditur fine in integrum restitutiõe Et potest ratio dicti sui assignari.quia cuz assigna tio huius termini sit quedam interlocutoria.ut.ff. de arbi.l.qualem.in fi.et per eaz ius partibus ac quiritur.de re iudi.cum inter.et.c. ꝙ ad consulta tionem.de elec.cum dilecti. de testi.significaue/ runt.non debet fine cause cognitione per quandã quasi restitutionem reuocari.ut in dicto.c.coram. Sed in criminalibus restitutio denegatur.ut not. per Spe.ti.de resti.in integ.§.quis autez.¶.sed pone.ergo quam rationem ponit Ber.ꝛ Compo. in.c.ꝙ ficut.de elec.cuius not.ibidẽ fuit pro hac parte alleg.quam intelligas scõm Jo.mo.de re. iur.in generali.¶.vltimo queritur. que nota etiã bene facit ad propositũ.facit etiã pro hac parte.l. auxilium.ff.de mino.c.concertationi.de appella. li.vi.c.consuluit.de offi.deleg.de resti. in integ. c.i.in clem.cum multis similibus. In hãc partem etiam videtur declinare Paulus in cle. constituti onem.de elec.super.¶.super hijs.vbi vide bonã distinctionem. Pro hac parte etiam faciunt nota. domini Joh.de ligna.in.c.cum dilectus. de fi.in strumen.dominus vero Egidius qui tenuit cũ pri mis concessit omnes terminos pallacij fore per/ empt.quantum ad hoc ut dato semel termino pa/ ti.non amplius fine cause cognitione alius nouus terminus debeat assignari. Sed hoc nihilominus non obstañ.si post terminum re et facto fine prote latione dentur articuli recipi debent postq̃ partis non interest.sicut si reciperentur probatiões post terminum.alleg.not.in dicta.l.si ea.C.de accusa. et not.per Jo.and.in clem.sepe.de verbo.signi. super.¶.non obstañ.ꝛ ibi multa iura pro hac par te. Ad hoc ego habui causam et in primaz par tem declinando sic sententiaui. Respondi ꝙ mul/ tum interest partis cui ius est acquisitum ꝙ termi ni non repetantur nec articuli admittantur. Tum propter remissionem ad partes decernendaz que haberet forte longum tractum. Tum quia si nõ ad mittantur reportabit saltem sententiam absoluto riam.si est reus pro se cum condemnatione expen sarum. Ecce magnum interesse. Mutari igitur nõ debet consilium in alterius preiudicium.de elec. constitutionem.in cle.ꝛ de reg.iur.mutare.li.vi. Ad aliam rationem que videtur magis vrgere vi delicet erquo etiam in prophanis de stilo palla/ cij recipiuntur probationes post terminuz que nõ possent recipi nisi admissis articulis. ergo posset responderi et intelligi de probationibus notorijs et que fiunt per instrumenta et litteras. Et quib9 statim potest haberi et liquere veritas sine aliqua discussione et protelatione cause. per que potest dici hodie constat hodie agatur.ut in.c.litteras. de resti.spol'.et.l.si is a quo.ff.ut in pos.legat.ꝛ de re iudi.cum olim. Secus vero crederem in ꝓ batione testium que requirit cause cognitionez ꝛ longum tractum.ut in ti.de testi.per totũ.de pro ba.licet.de testi.presentium.li.vi.ꝛ nec obstat.c. pastoralis.de except.alleg.pro cõtrario quod po sset induci pro nostra conclusione in eo ꝙ ibi non auditur post terminum prefixum ad proponendũ dilatorias nisi cuz iuramento.ymo quo ad hec cõ tinet iniquitatem scõm Ubertum. quia homines proni sunt ad deierandum de iureiur.ꝛ si christ9. de cohabita.cle.et mulie.clericos. Et ideo scõm ipsuz illa non seruabitur in foro seculari.prout re citat Spe.ti.de except.§.ij.¶.ceterum. qui po/ nit etiam in.§.sequenti.¶.sed pone aliam soluti onem.Ber.et Compost.in.c.ꝙ ficut.superius al/ leg.ad dictam decre.pastoralis.dicentis illam nõ

loqui de termino peremptorio nec de excep. peremptoria. sed de non perempt. et de dilatorio. iō q̄ sc̄m eum non debet ad hoc trahi. cum fit contra rationem iuris inducta. ut quis post peremptorium admittatur et q̄ suo iuramento in sua causa stetur contra. c. sicut. de proba. cuz quo concordat Ber. ibidem. licet Hosti. et Inno. teneant contrarium. videlicet q̄ etiam procedat et locū habeat dicta decre. in peremptorijs sicut in dilatorijs ꝓ ut recitat Spe. in loco superius alle. videlicet in dicto. §. ꝓ. vtrum autem possit statui. ti. de exce. Nec obstat. l. de pupillo. et decre. presentium. ꝓ alia parte in contraria inducte. quia non loquuntur de termino hominis sed iuris. Citius enim agitur cum lege q̄ cum eius ministro. ff. de arbit. l. celsus. de cleri. excō. minist. si celebrat. ergo.

Predictam conclusionem intellige de articulis actoris qui semper debet esse paratus. Secus vero posset dici de articulis rei defensoris datis post terminum cuius partes sunt fauorabiliores q̄ actoris. de proba. ex litteris. Tum etiam quia reor est fugere actoris instare. de presumpt. nullus. de verbo. sign. forus. Tum etiam quia maior est contumacia actoris q̄ rei. de do. et contu. causaz que et. c. actor. eo. ti. li. vi. quam conclusionem reputabant domini verissimam in quibusdam alijs consilijs. dummodo predicti articuli rei mere essent defensorij. puta perimentes intentionē agentis quo ad absolutionz non quo ad iudicatoriam obtinendam et dati in termino ad huiusmodi exceptiones peremptorias proponendas assignato. puta in termino daro ad dicendum contra articulos pro parte actoris datos. Et ideo sc̄m constitutiones Jo. xxij. reo instante et petente in causa propbana dabuntur. xl. dies et actori nisi. xxx. ad ponendum et articulandum. ymo stultus esset reus babens exceptionem bonam perempt. si illam opponeret ante fundatam intentionem actoris. prout le. et not. in. c. de testib. et. c. er parte ade. et de dol. et contu. finem. cum similibus. Secus vero si nimis expectaret dictis suis articulis. puta prope conclusionem quia tunc non audiretur propter presumptionem malicie siue calumpnie que est. quia presumitur q̄ causa dilationis et protelationis iudicij hoc facit. maxime si sit possessor. hoc verum: nisi vellet iurare q̄ materia per ipsuz nunc data si tarde de nouo ad eius notitiam peruenisset. ut in. c. pastoralis. de excepti. et. c. ut circa. de elect. li. vi.

al's numero. xxxi.

Sequens decisio. b. d. Non cogitur quis respondere interrogatorijs principale negocium tangentibus nisi dentur in scriptis. b. d. Uel sic. Interrogatorijs non tenetur recessurus de curia respōdere nisi illa dispositiue data fuerint. Et per iuramē tum respondere non cogitur nisi positiones ul' interrogatoria per iuramentum data sint et hoc petatur. b. d.

Item voluerunt et ordinauerunt oēs dñi concorditer q̄ nulla partium de cetero cōtaretur uel arrestaretur ad respondendū certis interrogatōibus datis uel dandis. quibus alias de iure esset respondendum negocium principale concernen. nisi date fuerunt seu dētur dispositiue et per modum positionum et articulorz et in scriptis. Si vero per inaduertentiam fierent huiusmodi citationes ul' arrestationes ps citata seu arrestata non cōpellatur respondere buiusmodi interrogationibus. nisi date fuerint per modum supradictum. hoc verum si aliqua partiz hoc petat. al's si velint sponte respondere mos ē eis gerendus. ff. de proba. certam. de resti. spol'. c. i. et si respōderet affirmatiue sibi preiudicat sua confessio. ut not. per Ber. in. c. cum causam. de iura. calum. Ratio prime conclusionis est. quia interrogans nib. l sed ponens dispositiue omia que posuit confitetur. ut de confes. c. i. et. ij. li. vi. cuz ibi not. Ergo ut non claudicet iudicium dignum et iustum est q̄ dicat actor interrogando per rei confessionem si vult releuari. ita ut reus per actoris interrogationem dispositiue datis releuetur ut seruetur in iudicio equalitas. cum rei non liceat esse deteriorem conditionem q̄ actoris. ut de reg. iu. non licet. li. vi. et de mut. pe. c. i. et. ij. Item quia iste responsiones fiunt pro eo q̄ reus ul' actor nō erit presens tempore termini ad respondendum positionibus assignandis. quo tempore positionibus respōdere deb. ret. et per consequēs haberentur loco responsionum que fierent in illo termino ad positiones iam datas. sed tunc nō respondere nisi positioni per alteram partem dispositiue date. ergo nec nunc. eiusdem eni nature sunt ea que in locum alterius successerunt ut lit. pen. ecclesia sancte Marie. que dicta sunt intelligenda de interrogationib⁹ decisorijs. Secus vero de preparatorijs quibus partes bene tenentur respondere licet dispositiue non dentur. prot leg. et not. in dicto. c. cum causaz. per Ber. Ratio secundi dicti est quia volenti et consentienti non fit iniuria. ut in l cum donationis. C. de transac. vij. q. i. quam periculosum. de re. iur. scienti. li. vi. facit dictum. c. i. de resti. spo. Aut eni cōtradicit aut cōsentit. Si cōsentit hz locuz ratio ꝓme dicta. Si cōtradicit aut pro cā cōtradictiōis al'. q̄ nō sunt date interrogationes p modū positionū. et tunc hz locū primū dictum. aut illam causam nō assignat. et tunc cōpellitur respōdere. qz postq̄ dictā cām nō allegat nō videt velle in ea se fundare. et tunc consuetudo et stilus eum artat. Nunq̄ tñ compellitur dare pars

responsiones suas per iuramentū etiam ad positi ones nisi interrogationes denē per iuramentuz si hoc petatur per rōnem iam dictam.

¶Sed ex hoc insurrexit aliud dubium: vtrum si aliqua partiū arrestata de mandato dñi auditoris ad respondendū certis interrogationibus nō dis? positiue datis illicentiata de curia recedit possit excōmunicari? Et videbatur q nō. quia si veniſſet respondere nō tenebaē ad interrogationes imper tinentes.ar.v.q.ij.c.i.et.ff.de fer.l.i.cum si. Fu it alle.in contrariū: q exquo constabat de iurisdi ctione iudicis citantis seu arrestantis: q tenebaē respondere uel cōparere saltē allegaturus imper tinentiam interrogationū uel petiturus dearresta ri.ff.de iudi.siquis ex aliena.iij.q.iij.si episcop? de appel.duobus.de accu.veniens.cum ibi not. et quia cum neutrū fecerit iudicem contempſit ꝓ pter quem contemptū excōmunicari potuit .xj.q. iij.nemo.et.c.certum.ut lit.non conte.quoniā. ꝛ c.tue.de iudic.c.i.et in dicto.c.veniens.propter quod fuit cōclusum q auditor si vellet: illum pro pter contemptum huiusmōi ex suo officio sed non ad instantiā partis excōmunicare posset. tū meli? esset q supersederet. quia non oīa que iudicis potestati permittunē iuris necessitati subijciunē. ff.de iudi.nō quicquid cum nō interſit partis: nec ius suum per hoc leditur.

Al's numero.cccxc.

Sequens decisio.h.d. Tertius appellans a sentē tia contra possessorem beneficij lata pro suo inter esse sequestrū impedire nō pōt.h.d.

¶Tem Si feratur sentētia diffinitiua in cā beneficiali ꝓ actore et cōtra reū possesso rem et ab illa sententia appelleē per ter tium qui dicit sua interesse: fuit dubitatū vtrum tertius appellans posset cōtradicere et im pedire sequestrationem beneficij et fructuū iurta clem.vnicam.de sequestra. Et videbatur q sic.qz per hūc appellantem impediret realis ꝛ actualis executio sentētie que ē maius q̄ sequestratio fru ctuum ut in.c.cum super.de re iudi.cum ibi no. ergo multo forti? sequestratio fructuū que min? est.de deci.c.ex parte.de re.iurisd.cui licet.li.vj. Pro hac opinione facit quedam no.Pau.in glo. penult.dicte clem.qui querit: quid si duo litigāt de beneficio qō in totum spectat ad tertium: nun quid per talem litem impedieē in iure suo? renet q non.quia absurdū esset hoc dicere nihil alleg. facit.c.cum ecclesia Vulterana. de elect.quia ne mini facit iniuriam ꝛc. et res inter alios acta ꝛc. de reg.iuris.c.q̄uis.facit etiam ꝓ predictis que dam no.Jo.an.in cle.eaō.super.ꝓ.cōtra possesso rem. vbi dicit q si feratur sentētia cōtra possesso rem non tamē pro petitore nō est locus sequestra tioni.cum quo concor.Gencze.et Pau. At hic lz sententia adhuc nō sit lata pro isto nouo petitore lz lata sit contra possessorem ad instantiā forte illi us qui nullum ius habet in beneficio.ergo videē q ad eius instantiā non sit facienda huiusmodi se questratio.de accu.super his. Premissis nō obst. fuit decisum contrariū per omnes.Nam per huius modi sequestratiōem nullū fit isti preiudiciū neq̄ damnū: immo erit sibi plus vtilis q̄ damnosa.vi delicet q fructus per vnam idoneā personā colli gantur et reseruētur sibi si finalem in causa victo riam obtineat.nec per hoc impediē in iure suo in aliquo.ergo cessat dictuz Pau. qō forte procede ret si iste tertius fuisset et esset possessor beneficij quia si inter duos uel plures competitores bene ficij fertur sentētia pro vno contra vnū: contra re liquos nō fit sequestratio.nec habet locum clem. illa quod probat ibi tertius dum dicit quādo vna diffinitiua pro petitore et contra possessorem non possidenē. tamen pacifice triennio ferē sententia: quod nō est hic. ergo. Preterea dictū etiam Jo. an.superirs alleg.non ob. qui loquiē quando sen tentia fertur ꝓ petitore qui agebat ad priuationē tunc enim nō est locus sequestrationis que nō ha bet locum nisi quando agiē super titulo beneficia li.et ideo si inter petitorem ꝛ possessorē esset alia questio realis uel personalis nō esset locus illi cō stitutioni scōm Jo.an.super.ꝓ.diffinitiua.ꝛ pau. ibidem.cum igitur istius tertij nō interſit impedi re huiusmōi sequestrationem sibi poti? vtilem q̄ damnosam: nō erit audiendus.ij.q.vj.non solent et in dicto.c.super his.Nec ob.c.cum super cum ibi notatis per Innoc.et Hostien.quia ibi posset fieri appellanti videlicet tertio magnum preiudi cium si fieret executio sentētie late pro victore ꝛ ipse in possessionem induceretur.et sic sibi nouus possessor et durior aduersarius constitueretur. At hic in casu nostro illi habenti vnam sententiā pro se non dabiē possessio nec aliquid de fructib? per cipiet nisi finalez in causa victoziā obtineat.ergo malus preiudiciū fieret tertio ꝓ illam executionē q̄ per istam sequestrationē que nō fit per iudicē: et nō per partem: immo parte inuita. ergo nō de bet esse partibus damnosa scōm Guil.ꝛ Gencze. ibi.qui remittūr ad not.in.c.examinata.de iudic. ꝛ plenius de hac materia sequestraē.per Jo.mo. de reg.iur.locupletari.li.vj.

Al's numero.cccxciiij.

Sequens decisio.h.d. Testes affuturi sup articu lis etiam impertinentibus in forma dūmodo non peccēt in materia recipi possunt.h.d. Vel sic.Nō obstañ.petitorij suspensiōn. potest actor arrestari donec respondeat positionib? petitoriū concernē tibus per reum datis.h.d.

Tem si suspenso petitorio per actorez reus et possessor dat articulos sapien. petitorium. et facit arrestare actorem q̄ non recedat de romañ. curia donec responderit eisdem si actor velit recedere. fuit dubitatum vtrum teneaꝫ illis ante recessum suum respōdere Et videbatur q̄ nō: propter suspensionem antedictam per quam sunt clause manifeste. ita q̄ predictum actorem ad id cōpellere non posset. et sic videbaꝫ q̄ huiusmōi arrestum ad articulos daros in petitorio se non extenderet. ar. eorum que scripsi supra in prima cōclusione. Tum etiam quia nihil habent cōmune proprietas et possessio. ff. de acquir. poss. l. naturaliter. ſ. nihil. facit. c. pastoralis. de cau. poss. et propriet. cum ibi not. Dzetea si ad hoc posset ⁊ deberet compelli et articulos sapientes petitorii confitereꝫ: posset sibi preiudicare huiusmōi confessio etiam in possessorio: prout etiam deductū est supra in proxima conclusione que est. ccccxiij. de resti. spol. et faciūt ꝓ hoc not. in. c. constitutus. de fil. presb. per Innocen. ergo ad id compelli nō debet. de probat. c. i. Dzetea articulis impertinentib⁹ et non admissibilib⁹ non est respondendū. de off. deleg. cum cōtingat. at huiusmōi articuli sunt impertinentes ⁊ ꝓnunc non admissibiles. ergo. Dis non obstañ. contrarium fuit decisum et cōclusum per omnes dños. et hoc ne copia probationū etiam in futuro tempore pereat et angusteꝫ. de resti. Albericus. et. c. significauit. Tum etiā quia causa petitorii semper remanet in curia lz ad tempus sit suspensa. Finita igitꝫ causa possessorii si reus vellet aggredi petitoriū: multum releuareꝫ per responsionē aduersarij maxime quo ad articulos negatiuos ꝓbandos. de ꝓbā. cōfess. c. i. li. vj. Si illis non responderet periret sibi copia probationis. quia negatiua per rerum naturam ⁊c. de ꝓbat. quoniā. de elect. bone memo. ma. Item quemadmodū testes affuturi uel moriturι ante lit. contes. et etiam super articulis obiectiuis non admiss. uel forte nunq̄ admittendis recipiuntur ut in. c. quoniā frequenter. ut lit. non cōtes. ⁊ hoc propter dictam rationē ne probationes pereant. Ita et multo fortiori ratiōe in casu nostro compelliꝫ respondere predictis articulis que confessio tm̄ sibi in nullo preiudicabit in possessorio: maxime si de hoc fuerit ꝓtestatus. ⁊ suppositō q̄ confitereꝫ talia per que clare constaret ipsum ius nullum siue titulū habere in beneficio de quo agitur non esset nimis absurdū dicere q̄ sibi preiudicaret et restitutionem suā impediret ne dareꝫ sibi vicioſus ingressus ⁊ cum peccato beneficiū ecclesiasticū teneret. de instit. ex frequentib⁹. de eo qui mit. in pos. c. i. li. vj. Et per hoc est rñsum si bñ videantur ad motiua ꝓ cōtraria parte inducta.

Al's. clxxx.

Sequens decisio. h. d. Cōfessio extraiudicialis in delictis nō probat quo ad effectū ut pene ordinarie infligantur. hoc dicit.

Tem q̄ lz confessio extraiudicialis regulariter probet: tamen secꝰ est in delictis in quibus confessio extraiudicialis plene delictum non probat quo ad effectum pene ordinarie infligende. ꝓbatur de excessi. prelat. q̄ fit graue vbi presbyter beneficiatꝰ confessus se crimen adulterij commisisse non deponiꝫ sed beneficio priuaꝫ. ut ibi not. per Innocen. et Hostien. et allegat vnam glo. notabilem Bar. ff. ad. l. iul'. de adul. l. capite quinto videlicet q̄ confessio extraiudicialis talis nō plene probat nisi quo ad effectū confitentem subijciendi torture.

Additio. Glo. in. c. per inquisitionem. de elec. tenet q̄ ex tali confessione potest cōfitens damnari. idem Innocen. ibi. pro quo facit dictum. c. q̄m sit. Cōpost. tenet contrariū in. c. olim. de rescript. super verbo confessus. Innocen. met tenet oppositum in. c. per inquisitionē. in. c. interposita. de appel. super. ſ. ꝓbaturū. ſ. et habet hoc locū glo. iuris ciuilis in. l. capite quinto. hic alle. que ē singularis tenet q̄ talis cōfessio facit solum indiciuz ad torturā. et hoc tenent legiste ꝓ euangelio. Tu dic scōm dñm Anto. q̄ si confessio extra iudicium infamat confitentem de facto q̄ potest puniri: cū in tali infamia facti nō ponderetur iuris effectus. vel dato q̄ nō infamet: inducit tamen tantā suspicionem ex qua potest ꝓcedi ad iudiciuz purgationis ⁊ ex infamia facti sola suspicione ꝓbabili proceditur ad iudiciū purgationis de purg. ca. inter. Et est cōclusio docto. in. c. ex parte. de off. ordin. hoc tamē casu nō admitteretur directa purgatio contra confessionē nisi aliter eam excuset ne ipse veniat cōtra id qđ viua voce est ꝓtestatꝰ. sed excusando eā ⁊ aliter intelligēdo poterit excusari. nā excusatio perimēs confessionez nō admittiꝫ: ut est casus in. c. cum dilecti. de accu. ex quib⁹ declaraꝫ opinio Inno. in. d. c. q̄ fit. verba fuerūt originaliter do. ij. q. i. multi. in glo. magna que ē notabilis ad hoc. et idem no. glo. de iudi. at si clerici. sup verbo nō tenet. ſ. sed pone clericꝰ. hec vera qñ confessio deducit in ꝓbatione in iudiciū sed si ut delictum ea ꝓbata habet locū. d. c. q̄ fit graue.

Al's numero. lx.

Sequēs deci. h. d. Positiones in prima instantia date per iuramentū procuratoris pñt per dñm in secunda instātia mutari ⁊ in melius reformari sine expressa reuocatione erroris. h. d.

Item q positiones date in prima instãtia per iuramentũ procuratoris in secunda instãtia possunt p dñm ꝑncipalem mutari t meliorari sine expressa reuocatõe erroris. Tum quia illud iuramẽtũ nõ fuit de veritate. sed de credulitate. Tuꝛ quia procuratoꝛes nõ sunt ita plene informati sicut ꝑncipales qui nõ possunt variare positiõem iuratã iurta no. in. c. cum impositi onibus. li. vi. de iureiur.

Alias. cccclxiiij.

An et quando confessio prelati preiudicet eccl'ie.

Item q confessio prelati agentis preiudicat ecclesie ipso iure etiã si sine consensu capituli agat. Circa qõ dico q prima ps dependet ab vno alio videlꝫ si prelat⁹ dicitur administratoꝛ legitimus t in quibus non. et hoc concernit secũdam partem istius cõclusionis. Dico enim q in causis in qbus prelat⁹ est administratoꝛ legitimus sue ecce in agendo cõfessio eius preiudicat ecclesie eo modo quo preiudicat cõfessio administratoris legitimi videlicꝫ si sit facta de iudicatio et per modũ iurisdictionis contentiose et absq; conclusione et frande. Hanc cõclusionem ꝓbant iura clare ex̃ ut li. non conte. c. i. de cõfessis c. vlt. de re iud. c. suboꝛta. de depo. potuit ad hoc de cap. mo. cum dilectus. de elec. dudum. ij. Sed ibi cõtrariuꝫ aliqualter. licet enim predicta iura in sindico uel procuratoꝛe ecclesie loquantur fortiori ratione vigent in prelato qui maius ius ratõe sue legitime administrationis sibi cõperentis iure prelature sue censetur habere qui dicti ꝓcuratoꝛes et sindici qui possunt constitui et reuocari. de procu. c. i. de iudi. cãm que nota. archi. de testi. c. presentium. Hanc conclusionem ponit Cy. post Pe. in. l. vna. C. de cõfes. xv. q. de ista parte est casus in. c. si aduersus de in inte. testi. li. vi. Si intelligaꝫ de confessione prelati qõ aliqualiter vꝫ glo. sonare. Si vero nõ esset administratoꝛ legitim⁹ ipsi⁹ cãe et litis tunc stat̃ ecclesie de peniten. di. i. per rationem contrariã et hanc secãm partem posuerũt etiã Pe. et Cy in. l. i. prealle. et glo. que dicit q requiritur consensus sui capituli ita nõ. xxij. di. de cõstantinopolitana. in pl'r. glo. per. c. i. de procu. t. c. causam que de iudi. Que argumenta t glo. videntur sequi dictum glo. in. c. pñtium prealle. Ut deam⁹ igitur in quib⁹ causis spectat hoc casu legitima administratio ad prelatum. t ad istaꝫ cõclusionem respõdet textus q prelati sunt administratoꝛes suarum ecclesiarũ legitimi et monasteriorũ et congregationum et pro eis in iudicio stare pñt defendendo in. c. edoceri de ꝛ̃p. et agendo ut. c. cum deputati de iudi. et ꝓbat. l. ff. q cuiusq; vniuer. no. l. cuncẽ. excipit textus vnum casum videlicet si bona prelature de bonis cõgregatiõis sunt distincta omnino ut in dicto. c. edoceri i fi. qõ excipit omnino id est etiam quo ad administrationẽ Nam sola diuisio nõ tolleret prelato legitimaꝫ administratiõem nisi post diuisionem bonoꝝ congregationis a bonis prelature discreta esset et de administratione ꝓuisum. ut pulchꝛe ponit Innoc. in dicto. c. edoceri. Sed diceret aliquis si est ita q administratio legitima pertineat ad prelatũ videtur q debeat eam exercere cum cõsensu sue congregationis. ut de procura. c. i. de iudi. cãm que. Sed ut dicit Innoc. hic nõ reperiꝫ q administratoꝛ legitimus de iure non teneaꝫ cum consensu alterius suam administrationẽ exercere. qui respondet valde bene ad alia iura predicta. Contradicit tñ q in arduis tenetur requirere consiliũ in iudicio sicut in extraiudiciꝫ. ut. c. nouit. et q̃nto. de his que fi. a pꝛe. Et ista est veritas: saluo q aliqui dicunt q immo debet habere cõsensum. t hoc concedatur gratia collationis. Sed nihilominus his non obstañ. dico q si agat prelat⁹ sine cõsensu capituli uel conuentus valet: quod facit sine dubio in nõ arduis. patet hoc p. c. edoceri. et. c. cum deputati. et etiam in arduis ꝫ capitulum per suum consensum non adhibitũ posset cõtradicere t petere q mutareꝫ quod factum foꝛet eius consensu spꝛeto aut eo ignoꝛante. Quod patet ex eo q qñ expeditio alicuius negocij pertinet primo ad alium iure suo: ꝫ exposit facto foꝛma adijciaꝫ sibi scõm quam debet facere videlicet de cõsensu ul' consilio alterius videlicet quod facit dicta foꝛma seu consensu nõ adhibito non valet. Hanc regulã videtur posuisse glo. ozdi. in clem. i. de iurepatr. super verbo pꝛohibitionẽ. et Inno. de re. eccle. non alie. dudum. li. vj. vbi dicit q vbi consensus requiriꝫ q sufficit q interueniat exposit facto. et tñ si actus exposit factus esset nullus hoc nõ sufficeret ut ipsemet dicit t ꝓbat. c. auditis. de elec. Et ista regula satis ꝓbatur. c. i. et. iij. de his que fiunt a pꝛe. cum ibi not. Certum enim est q administratio de iure cõmuni est solis prelatis cõmissa ꝫ superuenerunt iura artantia prelatos ad requirendum consiliũ uel consensum. igitur t̃c. not. per Innocen. et alleg. de arbi. c. cum olim. ne se. va. c. i. li. vj. per Archi. et per hoc secunda pars conclusionis est expedita t questio ex toto verificata preterq; in vno casu excepto de quo t̃c.

Als numero. cccclxix.

Sequẽs decisio hoc dicit. Si reus dixerit se certo tempoꝛe possedisse et demũ procuratoꝛ ei⁹ in libello seu articulis dicat actoꝛem fecisse quo min⁹ posset possessionẽ hꝛe: cõcoꝛdãda est cõfessio dñi cũ dicto alterius ptis.

Item in cã bũficiali reus pꝛouocatus ad cãm cõfessus est se possidẽ in ꝓncipio cãe: t ita añ

litem motam in impetratione noue prouisionis. que obstañ. reseruatione non valebat asseruit: et procurator eiꝰ postmodū deducat in libello ꝛ positionibus suis. de tempore tñ sequenti actorē fecisse quominus reus ipse potuisset possessionē habuisse actoremq; possessioni incumbere ipso actore etiam hoc asserente. Cōcordanda est dicta confessio procuratoris cum ipsa cofessione et assertione rei propter temporū diuersitatem. ar. de testi. cum tu. et. C. de furt. l. manifestissimi. et de accu. cum dilecti. maxime quia nō est verisimile ꝓcuratorem voluisse contra ꝓducta per dñm confiteri produxit enim in facto isto instrumentū possessionis adepte ante litem ꝛ nouam ꝓpositionem ꝛ assertionem dicte sue partis ꝑncipalis noluisse ad hoc certa scientia confiteri. maxime etiā quia non est verisimile dñm illud voluisse sub clausula generali. ꝛ ideo nō est verisimile procuratorē id potuisse presertim quia verba quo minꝰ. possunt etiaꝫ habere bonam interpretationē si recipiantur cum iuris effectu. ut. ff. q; quisq; iuꝝ. l. i. in fi. scilicet quominus potuit habere. s. cum effectu. quia nō videtur versum quod nō durat versum. ff. de iuꝝ. verso. l. si pro patre. ℣. versum. Facit tñ dubiū not. Bar. de verb. oblig. l. qui aūt. vbi videtur notare q; dicta interpretatio. c. cum tu. que habet locuꝫ in testibus et instrumētis et iuris dispositione et nō habet locum in depositionibus parꝝ. cuiusdam quia primi probant et secundi non scōm dominū Cozien.

De ꝓbationibus. Rica.

Als numero. xxij.

Sequens decisio. h. d. Litteris episcopi suo sigillo sigillatis sine notarij et testiū subscriptiōe creditur in his que ad suū spectant officiū. h. d.

Item fuit dubitatū vtrum credaꝫ litteris episcopi solo suo sigillo sigillatis sine tabellione et testibus super resignatione ꝛ causa permutationis facta in manibus suis et per eum admissa ꝛ collatione subsecuta. et ꝛ in hoc dubio possent fieri plura argumenta et allegari rationes doctorū pro et contra retractor in. c. post cessionem. de ꝓbat. et. xj. q. iij. cure. per Jo. et Archi. Tñ attenta generali consuet. totius orbis qua reputaꝫ sigillū episcopi auctenticū quam etiaꝫ seruat paꝝ. apostolicum in his que spectant ad suum officiū et que inter subditos suos extra causam eiꝰ propriā ius facit dūmodo non procedat ut iudex. quia tunc secus ut in. c. quoniā contra. de probat. et de testi. cum a nobis. Fuit per omnes dños determinatū et concluſum q; in casu predicto littere episcopi facerent plenam fidem. dūmodo omnia in littera sua contenta coram eo et per eum vno et eodem tempore facta et completa existant. alꝰ non facerent fidem: nisi de vltimo actu suo uel partium ꝓ ut nota. per Innocen. in dicto. c. quoniam. Ratio predicte conclusionis patet per superius dicta. quia omnia ꝛ singula premissa spectant ad officiū suum. et inter subditos suos extra iudicium per eum expediuntur. de renunci. c. admonet. de rer. permut. c. quesiuit. et. c. vno. eo. ti. li. vj. Pro qua conclusione faciunt expresse not. per Innocen. et Hostien. in. c. i. et. ij. de fide instrum. et not. in dicto. c. post cessionem. per Hostien. Non obstat stilus palacij quo caūetur q; nō creditur litteris episcopi contra apostolicū impetrantē in quibus episcopus diceret se primo contuliſſe beneficium q̄ papa seu eius executor. quia id est nō quia sigillū eius nō sit auctenticum quia immo est ut supra dictum est: sed propter fraudem que timeꝫ. quia sepe immo quasi frequenter accidit q; episcopi vel eorum cancellarij contra apostolicos impetrātes anticipāt datas. Et quia fraus et dolus nemini debet patrocinari: et ut malicijs obuietur. de ſ̄pt. sedes. et. c. ex tenore. ff. de rei ven. l. in fundo. Et istud in palacio apostolico inuentū in quo etiā seruatur q; litteris episcopi in causa propria fides nullatenus adhibetur. ne quis in cau. su. C. in rubro et in nigro. et. iiij. q. iij. ℣. mulluſ. Sed in hoc casu videlicet vltimo collatione facta per episcopum contra apostolicū impetrantem quodāmodo episcopus videtur ferre testimoniū in causa propria ut ipse collationem suam propriā factam forsan in personam fratris nepotis et consanguinei aut familiaris collatiōi apostolice facte alteri persone sibi extranee preferre posset. et ita solebat semper dicere in consiſ. Reuerendiſſimus in christo pater dñs Petrus de Sarcena sancte Romaī ecclesie cardinalis dum erat in rota. Preterea posset etiam assignari alia ratio diuersitatis quare in primo casu nostro creditur litteris episcopi: et nō in secundo. quia in primo casu non potest fieri collatio alteri q̄ permutanti per clem. vnicam. de re. permu. et sic quodammodo illa collatio est necessaria. quia de necessitate non potest fieri alteri In secundo ꝯo casu est locus gratificationi ꝛ potest conferre cui vult. ut leg. et nota. de prebeñ. relatum. ꝛ de rescript. tibi qui. li. vj. Sed prelati modernis tempibus plus sequentes carnalitatis affectum q̄ iudicium rationis: sepe ex inordinata affectione promouent suos. ut in. c. graue. de prebeñ. et machinant omēs fraudes quas possunt cōtra apostolicos impetrantes. de renun. c. ij. li. vj. de conceſſ. prebeñ. c. i. eo. li.

Als numero.xxxiiij.

Sequens decisio.h.d. Si in libello fit mētio de auctentica scriptura illa ante lit.contest. est edenda scōm distinctionem hic positam.h.d.

Tem Si in libello actoris fit mentio de aliquo priuilegio uel scriptura quibus fundat intentio libellātis: fuit dubitatum an ille scripture si petant per reum conuentū ut ante oīa exhibeātur sint exhibende anteq̄ reus compellat respondere libello.ꝛ lz possent fieri super hoc multa argumenta pro et cōtra: finaliter fuit determinatuz et conclusum per oēs q̄ si actor habeat illas scripturas penes se ita q̄ in promptu possint haberi et exhiberi q̄ tūc ante omnia compellit ad exhibendum ut sic per inspectionē earum reus posset deliberare vtrum velit cedere uel contendere.et sic loquunt omnes leges titulor ad exhibendum als non compellit illas exhibere. Immo reus cōpellitur libello respondere.et procedit ad vlteriora in causa et in termino ad producenduz omnia actor si voluerit illas ꝓducet.et si fuerit cōtentio inter partes vtrum predictas scripturas actor habeat uel nō penes se uel in breui possit habere iuder poterit et debebit sup hoc actori deferre iuramentum.de fi.instru.cum iohānes.de iura.cal. c.ij.li.vj. Hec conclusio probat per not.per In. in.c.i.de probat.et Spe.ti.de instru.edi.§.nunc dicamus.℣.quid si quis. Quam conclusionē dixit dñs Egi.veram nisi scriptura fit talis que debeat esse penes conuentū ul' cuius tenor satis exprimitur in libello. quia tunc sine alia ꝓductione satis posset deliberare conuent⁹.et ita cessat ratio In. termin⁹ enim a stilo statutus est ad producenduz omnia.

¶Additio. dñs Bar.in.l.edita.C.de edendo.dicit q̄ aut fit mentio de instrumēto enūciatiue: aut per modū limitationis. si enunciatiue uel demonstratiue tunc nō fit editio reo per actorem ad deliberandum.Si limitatiue: tūc aut reus debet habere copiam illius instrumenti et nō fit editio. ut in.l.ij.ff.de eden.nec obstat.l.postq̄.§.si dies.ff ut lega.no.caueatur.quia ibi fit editio ad sui probationem nō ad deliberationem: aut reus non debet illud instrumentū habere: tūc bene debet fieri editio scōm distinctionem Inno. Dicit.d.Bal. in.d.l.edita.in recollectis: q̄ vbicūq̄ reus ex facta mentione instrumenti pōt reddi dubius q̄ ibi habet locum dictū Inno. vbi aūt non potest fieri dubius ibi nō debet fieri editio ad deliberandū: cum copia instrumēti nō sit de substantia deliberationis sed impertinens q̄tum ad ius deliberādi. facit.l.vltima.C.de preci.imper.of.ꝛ adde quod habetur decisione.ccxiij.

Als numero.ccxiij.

Sequens deci.h.d. Pertinentiā collationis sufficit ꝓbare per reputationem et famā.h.d.

Tem q̄ sufficit probare pertineñ. collationis per famā et reputationem ꝛ alia ad minicula puta per auditū q̄ beneficiū de quo agitur consueuit cōferri per talem ꝛ per instrumentū admissionis illius ad cuius collationem spectare dicit: presertim si impetrans habuerit ad collationē episcopi. ꝓ quo facit ius cōe de elect.cum ecclesia vulterana.xxj.di.in nouo.i.q.iij.si quis epūs.de heret.cum ex iniuncto.

Als.ccxiij.

Qui in vita possedit beneficiū presumit tempore obitus possedisse.

Tem si probetur aliquez remisse et posse disse certum beneficium in vita sua illud tempe obitus sui adhuc presumit possedisse nisi probetur contrariū. nam q semel rem possedit adhuc eam presumit possidere.ff.ō acqr.pos.l.iij.§.manumittendū.et.§.q̄ si seruus et.ff.de procur.eum qui. Pro hoc faciunt notata Phi.et Dosti.et Jo.an.in.c.cum ad sedem.ō resti.spo.super.iij.glo.et in Spe.de actio.et peti. §.sequitur.℣.quid si ago.

Als.ccxiij.

Sequens decisio.h.d. q̄uis vna pars nō cōpellat alteri parti exhibere proprīa instrumēta: iudex tñ ex officio eam compellere pōt.h.d.

Tem lz pars actrix uel rea nō possit compelli ad edendum seu producendū instrumenta seu priuilegia sua in iudicio: presertim si asserit illa sua propria et non cōia. ut in.l.qui accusaris.et.l.ea que.C.de eden.ꝛ in c.i.de probat. vbi ponitur ratio. Tñ iudex ex suo officio potest cōpellere ad illa exhibendū sibi ꝛ ipse habet videre vtrū sint propria uel cōmunia uel facientia ad causam uel ne.ut.ff.ad exhi.l.iiij.C. de eden.l.i. hoc verum scōm dñm Egid. premissa aliquali leui ꝛ summaria cognitiōe: puta iudex petat a parte petente exhibitionē quare id petat et quid dicat seu ponat verba saltē in effectu ipsuz seu ius suum cōcernentia. Alij dñi quasi oēs docebant solūmodo sufficere iuramentū partis que maliciose seu calumniose non peteret illud. Reuera Inno.in.c.i.de probat.superius alle.circa medium videtur declinare in opinionem dñi Egidij vbi dicit q̄ iudex nisi ex causa magna deberet cogere partem ad exhibendū sua instrumēta que habet penes se ut ibi. Alios ℣o facilius cogere poterit ad exhibendū.et sic dicit intelligendū.l.iij. §.penult.ff.ad exhibeñ. et idē dicit Spe.ti.ō instru.edi.§.videndū restat.℣.ꝛ no.ex premissis in fi.er.℣.et not.q̄ si lit.pendeñ. ꝛ vide ibi spe.in

de probationibus

predicto ꝓ. et not. ex premissis que sunt instrumẽ ta cõmunia et edẽda et que nõ qui remittit ad In noc. in. d. c. i. vbi plene per eum.

Al's numero ccxvlij.

Sequens decisio. b. d. Pro instrumentis ꝓducen dis nõ datur remissio sed bene pro signis et sigil lis recognoscendis. b. d.

Tem lꝫ ꝓ instrumentis ꝓducendis in cau sa per appellationem uel de speciali mã dato ad curiam devoluta seu cõmissa non datur remissio ad partes. prout le. et no. in. c. statuimus. de elec. et. c. cupientes. li. vj. ꝛ. c. cordi. eo. li. Tñ si instrumenti ꝓducti signa sigilla et notarii negent: pro illis probandis in partibus si nullo modo possint ꝓbare in curia bene est con cedenda remissio. quia illa sunt probanda per te stes quos secum ducere nõ poterat ad curiam nec tenebatur ꝓut in. d. locis le. et no. ¶ Preterea lꝫ pro dilatoriis exceptionibus et alijs preambulis uel incidẽ. seu emergẽ. in causa regulariter nõ detur remissio extra curiã. de priule. cũ olim esse mus. et per Jo. an. de appel. c. i. et in Spe. ti. de dila. ſ. i. ꝟ. sed etsi. de excep. pia. per Jo. mo. Ar chi. et Jo. an. in nouel. Tñ pro exceptionibus per emptorijs pura cõtra testes nel al's bene concedi tur remissio ad partes. de fideiuss. constitutus. de testi. et parte ade. et. c. de restibus. de excep. c. i. cum similibus. Sed in casu proposito totũ ius pe riret si hmõi signa sigilla et notarij nõ probarent. ergo. de testi. Alberic⁹. et. c. significauerunt.

Al's. cclvij.

Sequens decisio. b. d. Petens restitutionẽ bene ficij debet probare coloratum titulũ specificũ. vn de suff. cit dicẽ in libello q canonice possidebat. hoc dicit.

Tem si quis dicat se beneficium aliquod canonice et legitime possedisse et spolia tum esse petens se restitui lꝫ non ꝓducat suam institutionem nec dicat per quẽ fue rat institutus: dicebant omnes dñi me ꝛ vno alio dño exceptis articulũ huiusmõi fore admittendum ad probandum in curia et extra. quia tũc poterit producere suam institutionẽ et inductiõem uel ꝓ babit per testes. de testi. presentiũ. li. vj. Ubi ut debatur articulũ nimis vagum incertũ et confuse datum. ergo nõ esse admittendũ. quia nõ est vagã dum cum detrimẽto alterius. ff. de do. l. idem ergit. et. ff. de re. iur. nõ est vagandũ cum detrimen to alterius. ff. de iniur. l. pretor edicit. de elec. ut circa. cum ibi not. per Archi. Preterea verbũ ca nonice est verbum iuris quod nõ cadit in mentez testis. ergo. de testi. cum causam. et quia ad cano nicam institutionẽ requirunt multa de quib⁹ in. c. i. de reg. iur. li. vj. ergo. alle. etiam ꝓ non admissi one dictum Inno. in. c. ex parte. et. c. ex litte ris. de testi. spo. et dictum Archi. de eo qui mittit in pos. c. vnico. li. vj. qui dicunt q petens restitutio nem beneficij oportet ꝓbare se possessionẽ habu isse ab illo qui habuit auctoritatẽ instituendi. ꝛ qz predictus articulans nec de illo nec de alio aliqd dixit seu dedurit in predicto suo articulo. Ubi et predicto dño meo videbatur nõ esse audiendũ. presertim attento stilo nostro quo nõ admittimus aliquem restitutionem petẽ. in beneficialibus ni si exhibeat ꝛ ꝓducat aliquem titulũ coloratum ꝓ pter not. doctorum doctoꝝ. et Jo. an. et Paul'. in clem. vnica. de cau. pos. et plenius per Jo. an. in addi. Spe. ti. de testi. spo. in princi. Ad quod vlti mum respondebat aliud esse de probationib⁹: ali ud in probandis. Si loquimur de probationib⁹ ꝛ sententia restitutionis ferenda: illa nunq̃ feretur nisi probato siue exhibito titulo colorato. ꝛ sic lo quuntur predicti docto. Si ꝓ loquamur de pro bandis articulis. tunc enim sufficit deducere colo rem siue canonicũ titulum et illũ postea per litte ras uel per testes probare. quia satis deducit dñ dicit se canonice institutũ. Nec predicta incertitu do siue generalitas obstat. quia illa potest per di cta testium siue probatiõem instrumentorũ ad cer titudinem et speciẽ reduci: marime quia predicta materia nõ est obiectiua sed est de iure dãtis que nõ requirit tam exactam specificationẽ. de elect. constitutionem. in clem. Preterea si testes dicunt uel per instrumenta seu litteras appareat benefi cium collatum ꝛ se institutũ per talem ꝛ q ad col lationem illius cõsuevit pertinere collatio et insti tutio satis iam apparet ipsum canonice institutũ. ꝛ sic verbum canonice per factũ probatur ꝛ decla ratur. Ad quod etiam inducebat dictum Inno. et Hostien. Jo. an. post eum in. c. fraternitatis. de te sti. vbi dicunt q sufficit volenti ꝓbare prescripti onem allegare et dicere q legitime prescripsit li cet non dicat per. xl. annos. Pro quo etiã faciunt nota. in. c. cum ecclesia Sutrina. de cau. pos. et ꝓ priet. et melius in. c. cum de beneficio. de prebẽ. li. vj. et in. c. cumana. de elect. ergo dicebant non obstare scõm rationem meã. Reuera ego id capeꝛ nõ possum. quia ex facto et actib⁹ ius oritur ꝛ eli citur. et lꝫ illa generalis narratio videlicet q sibi canonice sit prouisum sufficeret in libello ad effe ctum inferende conclusionis: tñ in processu descẽ dendum est ad speciem ꝓbationis ad effectũ. pro ut le. et not. in. c. cum ad sedem. de testi. spo. ꝛ õ probat. c. licet. Item lꝫ generalia si essent proba ta acta sufficerent in repellendo non tñ sufficerẽt nec sufficiunt in proponendo scõm Arch. ut in. c. ut circa. super. ꝟ. omnia et singula. ꝛ facit clem. cõ stitutionẽ. de elec. in fi. Probat etiã hoc p simile

Nam licet sufficiat proponere et dicere in libello aliquā rem ad se spectare iure dñij uel quasi oportebit tñ postea aliquā causam ex qua causat̄ dñiuz in processu siue in articulis deducere et ꝓbare. al' non posset sequi cōgrua sentētia. pro quo optime faciunt ea que leg. ⁊ no. in. c. abbate. de re iudic. li. vi.

Al's numero. cclxx.

Sequens decisio. h. d. Si mandatur auditori ꝙ si per euētum litis constiterit neutri litigantium ius competere prouideatur sufficiētiori. de huiusmōi sufficientia poterit se informare per testes. h. d.

Item si mādatur auditori ꝙ si per euētum litis sibi constiterit neut̄. litigantium ius habere in beneficio prouideat sufficientiori. de hmōi sufficiētia potest se informare per testes quis eoꝝ excedat aliū in litteratura. moribus vita. nobilitate. etate ⁊ cōuersatione. Et scd̄m hoc iudicabit vnū sufficientiorem alio. ⁊ pro hoc al'. vnum dictum Inno. in. c. licet de translat̄. in vlti. glo. Ego vero allegaui stilū curie ⁊ cācellarie vbi omni tēpore docet̄ per testes de sufficientia impetrantium ante confectionē litteraꝝ ⁊ etiam omnia predicta probātur ⁊ probari possūt per testes quo ad electos abseñ. promotos ⁊ cōfirmatos ad episcopatus. facit etiā cle. romani de iureiuran. Sed reuera hec omnia iura ⁊ predicta ꝓcedunt de examinatione ⁊ probatiōe extraiudiciali. Sed exquo hic loquitur de prouisione faciēda in iudicio que habet vim quasi adiudicatiōis. voluit dñs Fran. dicere ꝙ persone deberent vocari. videri et examinari. quod reuera bene posset ꝓcedere quo ad litteraturā siue scientiā de qua non posset alio mō constare nisi per examinationē persone. prout le. et no. in. c. si forte de elec. li. vi. quod crederē verum nisi posset cōstare per testes vel litteras. vnū graduatum in aliqua scientia ⁊ aliū nō graduatum ⁊ sic illum presumptiue idoneorē ratione gradus. Sed vbi ambo haberent gradum nec posset constare quis eorum esset litteratior alio. tūc crederē procedere dictum dñi fran. al' non. ceteras omnes alias qualitates crederem probandas per testes. ar. not. in dicto. c. si forte. ⁊ in. c. cū olim de elec. ⁊. c. postq̄z. in cle. iudices de offi. deleg. cle. vna d̄ conces. preben.

Al's. ccci.

Sequens decisio h. d. Si contra executionem sententie excipiatur de nullitate ꝓcessus cui incūbit onus probandi distingue ut hic dicitur.

Item si petatur executio alicuius sentētie que transiuit in rem iudicatam ⁊ producatur instrumentū sententie corā executore in quo narratur cōmissio iudicis sentētia proferent̄. libell'. oblatio litis cōtestatio ⁊ alia substantialia iudicij ⁊ excipiatur per illum cōtra quez debet fieri executio de nullitate processus ⁊ agentur omnia predicta in predicto instrum̄to contēta Fuit dubitatum cui incumberet onus probādi. an excipienti uel execut̄. petenti. Ad quod rñdebatur prout Inno. respōdet in terminis de offi. delega. cum in iure super. ℟. de mandato. aut continetur ī dicto instrumēto sententie partē contra quam fuit lata sentētia fuisse pñtem aut non. In primo casu incumbit onus probandi excipienti. In secūdo casu egenti propter rōnes quas ibi ponit ⁊ etiam in c. qm̄ de proba. ⁊ in. c. in pñtia de renunc. ꝑ Ber. ⁊ Hosti. in glo. fi. vi. etiā Ber. in. c. ad reprimēdā de offi. or. in glo. fi. ⁊ per eundem de re iudi. sicut compost. in. c. bone memorie mag. de electi. tenet idem in absente per contumatiam. cuius contrariū videtur innuere Inno. in dicto. c. cum in iure. cui⁹ opinionem Inno. intelligo in ficto contumace. opinionem vero compost. in vero cuius absentiā supplet dei pñtia de do. ⁊ contu. veritatis de arbi. c. i. li. vi. ⁊. C. de iudi. l. properandum.

Al's. cccxlviii.

Sequens decisio. h. d. Litteris ordinarij uel delegati absq̄z notarij ⁊ testiū subscriptione in preiudicium alicuius non creditur. h. d.

Item voluerunt ⁊ ordinauerunt dñi concorditer ꝙ stilus qui habet ꝙ litteris collatiōis beneficij facte per ordinariū solo suo sigillo sine subscriptione testium ⁊ tabell'. non credatur in preiudiciū impetrantiū. propter presumptam fraudem ⁊ calumniam. etiam seruetur in quocunq̄z alio collatore seu nuncio apl'ico ad hoc habente potestatem conferendi beneficia certi valoris ⁊ numeri. propter ydemptitatē rationis ⁊ maioris presumpt̄. fraudis ⁊ ꝙ recipiens beneficiū ab illis teneat̄ probare ꝙ illud sit infra taxam in litteris illius cōprehensam que ē pars gratie sue. ⁊ per illam taxā limitat̄ al' collatio nō valeret de conces. preben. Cū ei quem in cle. Contra primam conclusionem videtur multū obstare not. archi. in. c. si a subde. de offi. dele. li. vi. videlz ꝙ cōmissio ⁊ subdelegatio hmōi probat̄ per litteras solo sigillo dele. sigillatas. Preterea processus facti per execut̄. gratiarū apl'icarū probātur per litteras solo eorū sigillo sigillat̄. ut in spe. ti. de remis. §. vtile. ℟. sed nunquid remissio iudicū. ⁊ per Ber. ⁊ compost. de R̄p. capl'm sancte crucis ⁊ de elec. c. statuimus per eundem li. vi.

Al's numero. cccxci.

Sequens decisio. h. d. Non obstante publicatione testium non rite facta possunt idem testes vel alij super eisdem articulis produci. h. d.

Item si ad instantiaz partis ꝓducentis testes publicanꝫ attestaꝫ. non rite recepte: puta lit. non conte. ⁊ parꝫ. non vocaꝫ. ad videndū eos iurare: dubitaꝫ vtrū eadem pars posset eosdem uel alios sup eisdez articulis ꝓducere? Et videbaꝫ aliquibus ꝙ non. presertim si didicit testificē. propter periculū suboznationis. tum quia sibi ipsi viam preclusit scōm Bencze. in cle. testibus rite exceptis. de testi. secus ꝯo si ad instantiā sut aduersarij cēt facta hmōi publicatio quia tunc nō debet prestare impedimentū qđ de iure nō sortiē effectū. de reg. iur. nō prestat. li. vj. Item quia in ex̄ozdinaria actione ⁊c. de accu. qualiter. vnde depositiones que nō tenent ꝓ nō receptis debent haberi. facit quod not. ꝑ. de testi. cum cām. et. c. cum clamoz. de ꝓba. c. in pūtia. Per has easdem rōnes et per. d. clem. in ꝓin. alle. fuit conclusum contrariū. etsi ad instantiā ꝓducentis fit facta publicatio ⁊ didicerit testificaꝫ. nā si idem testes dicant id qđ primo et sic cessat suboznationis timoz. aut dicant contrariū et sic nō re uelabunt eum nec erit in probatis. ⁊ sic in vtroq; casu cessat ratio posita in clem. de testi. que potiꝰ procedit in aduersario volen̄. ꝓducere testes sup articulis directe contrarijs. Nec ob. no. in. c. cum in tua. et. c. veniens. de testi. que potius faciūt ꝓ opinione hac. quia illa loquunt in testibus rite receptis et ob aliud primo et ob aliud secūdo ꝓducto. Sed hic nos loquimur qñ ad eundem effectum et sup eisdem articulis ꝓbandis producunt quia prima ꝓductio receptio et attestatio nil valerunt. Si ꝯo nunc debite recipiant ⁊ idem dicūt qđ primo valebit eoz depositio si deponāt cōtra uel extra articulū nil valebunt. nec ꝓderūt dicta eoz ꝓducenti. de testi. c. de testibus. de ꝓbat. c. licet. de testi. cogen. c. preterea.

Al's. cccxcij.

Sequēs deci. h. d. Valet receptio testiū a qua extitit appellatū si post appellatiōem et deinde partis appellantis repositionē ijdem articuli admissi fuerunt nec a tali admissione extitit appellatum. hoc dicit.

Item si auditoz admittat articulos in alia causa et recipiat statim testes sup illis. et postea ab hmōi articuloz admissione appelleē ⁊ pars appellans per auditorem in statum pristinū reponaꝫ. ⁊ postea itez ijdē articuli admittanꝫ ⁊ tunc nō appellatur. fuit dubitatum vtrum receptio testiū post admissionez primam et añ repositionē facta valuerit? Et videbaꝫ ꝙ non. nam ex quo auditoz partis appellātis reposuit in statum in quo fuit ante hmōi admissionem fatebaꝫ se grauasse. et ideo reuocando grauamen videlicet admissionē que fuit principalis videbaꝫ etiam oīa accessoria reuocasse. et sic recepꝫ. testium nil valuisse. al's nō reuocasset nec cessasset grauamen cum effectu. de ap. cum cessañ. et. c. si a iudice. li. vj. Dicebaꝫ et concludebaꝫ per oēs contrarium. nam lz auditoz partez appellantē reposuerit: hoc fecit animo melius deliberādi et non repellendi. sed potius admittendi articulos. quem animū postea declarauit eos admittendo. nec etiam scōm omnes dños esset magnū peccatū si seruatis omnibꝰ terminis reciperent testes sup articulis al's pertinentibus et admissibilibus. Immo scōm aliquos eo ipso ꝙ iudex testes recipit articulos admittit saltem tacite. et iō iudices in partibus seruatis seruandis nunq̄ sup admissione uel repulsione articuloz interloquunt. sed testes ⁊ instrumenta recipiunt ad ꝓbandū eosdem. ⁊ si actoz ꝓbat suam intentionē procedunt ad diffinitiuam sententiā. nec hmōi admissio est de substātia ordinis iudiciarij nec viciat receptionē testium dūmodo al's sint pertineñ. ꝓ hoc facit finis. c. cōstitutionem. de elect. in clem. Preterea lz ab admissione prima articuloz fuerit appellatū: tñ non a receptione testiū nec a secūda admissiōe que declarat primā bonam et canonicā. ergo.

Al's. ccccl.xij.

Sequens deci. h. d. Testes qui infra terminū per emptozium datum ad probandū iurauerūt dicere veritatem de rigoꝛ iuris post terminū examinari nō possunt. sed de equitate sic si iudici videbiē et parti nō possit negligētia imputari. h. d.

Item extra rotam fuit dubitatū si dato ꝑ emptozio termino ad probandū testes infra illum ꝓducti fuerunt. qui in dicto termino intrauerūt et nō deposuerunt ⁊ per producentē stetit quo minus deposuerunt. quereb atur nunqd possint dicti testes post terminū examinari ita ꝙ examinatio ⁊ depositio eoz valeat. et standum sit dicto eoz de iure. Istud dubiū occurrit mihi in rota tempe quo auditorat us officium exercebam. ⁊ in meis decisionibꝰ erat vna decisio que cōiter non habeē: et adeo erat corrupta ꝙ nulla bona sentētia haberi poterat ex eadem. sed ꝓut concipere potui ex ea ⁊ ex verbis doctorum scribentiū conferi ⁊ ad sanū intellectū reduci ꝓout infra describiē. additis etiā aliquibꝰ. Et primo allegatū fuit ꝙ non sint examinandi pte aduersa se opponeñ. ꝓ qua parte fuit allegatū dictuz Spe. in ti. de teste. ¶. qualiter. ꝯo. is quoq;. ⁊ per Ja. de Are. in. l. damni infecti. ¶. fabini. ff. de dā. infec. et per Archi. et Jo. an. in nouel. in. c. pia. dō ercep. li. vj. et per eundē Archi. xxx. q. fi. c. fi. Secundo ꝓbat sic. Res que assumpsit sibi principium sine effectu cum dependentia ad aliud perficiens ad validum effectū deducta seu ad id qđ depēde

bat et ex tunc et nō prius .ut.ff.de reg.iu.l.lega. de condi.inser.l.vroz.ff.de verb.obli.l.si rem cō munia.predi.l.receptum.et.ff.de aqua plu.arcē. l.in concedendo.Sed probatio licet assumat prin cipiū per iuramentum.id tū procedat fine valido effectu ante depositionem et cum dependentia ad dictum seu depositionē testium. ad id ergo de ueniens ex tunc et scōm tempus eius debet iudi cari.ergo tanq̄ facta post tempus nulla et inuali/ da probareť.Tertio qui debet duo facere. facien do vnum penā non euitat.ut in.l.celsus.ff.de ar bi.et de do.et contu.cum dilecti.Sed ille qui de ber probare duo debet facere.scilicet testes face re iurare et deponere.si vnum facit et non aliud. non euitat penam que est aduersarij victoria. ar. l.i.de ozdi.iudi.et nihil actum esse dicitur cū ali quid supereſt ad agendum ut.l. cum filenianū.C. ad filenia.Quarto qñ duo sunt quozum vnum ten dit ad implendum seu ad infirmanduz aliud ad fir mandum et in eo q̄ habetur firmare est vicium ꝛ impedimentum totum redditur vicioſum.ut.ff.rē ra.ba.l.rerum.Sed depositio habet implere seu firmare iuramentum et fine eo nihil est. Si ergo in depositione est vicium eo q̄ tempoze incōgruo facta est totum debet viciari.Item nec dictū fine iuramento nec iuramentum fine dicto est aliquid et in duobus inſepabilibus ex vicio vnius reddit alterum vicioſum.ut.l.i.§.i.de aqua cot.et esti. et.ff.de arbi.l.parui.§.id quod.Quinto iura de/ negantur contemptozibus sui iuris.ut.ff.de anna li excep.l.i.in fine.Debet enim reus esse sollici/ tus facere vocari testes ut deponant ꝛ facere eos cogi per remedia pretozis que sunt multa.ut.C.ō inoffi.testa.l.contra maiozes.et.C. de annali.ex/ cep.l.i.vnde potuit de negligentia iudicis cōque ri si per eum steterit.ut.C.de offi.sacra.lar.l.i.non enim proceditur ex mero iudicis officio hoc casu nec ad officium iudicis pertinet testium examina tio sine partis requisitione.de accu.c. qualiter et quando. sed ad requisitionē partis testes sunt ex aminandi et cogendi.ut.iij.q.ir.c.fi.et ita debet vni parti deferre ut alteri parti non faciat iniuriā ut.C.de sta.et ymagi.l.ut virtutum premia. et in ij.q.iij.queritur.et alibi dicit papa. ita sumus in iustitia debitozes ut alijs iniuriam non faciamus. ut ex.de for.compe.c.ex tenoze. et post terminū ita debet audire vnam partem si ius alterius non fiat deterius.ut.ff. si quis cau.l. sed si post tres. Sed hic si testes reciperentur ius partis efficere tur deterius et in totum tolleretur per exceptio/ nem probandam que probata non est.ff. de peti. here,l.deperditum.et.ff.de tributo.l.iliud.§.mi nus.Serto nō sunt testes examinandi ex eo. quia iudex post terminū non debet eos audire.ut.l.mā cipioz.ff.de opta.lega.ff.de accu.l.ticia.ꝛ.C.de ingenu.manu.l.diffamari.maxime cum iuri suo re us renunciasse videatur.ut.l.si eo tempoze.C.de remissioñ.pigno.al's nullus esset litium finis. Septimo probatio est rei dubie ostensio per argu menta faciens fidem.ut not.C.de proba.super ru brica.et hoc idem tenet ibi Azo in summa.cuz er go assignatus est terminus ad probandum per cō sequens assignatus est ad ostendenduz.sed per so lum sacramentum testis nihil ostenditur in termi no dato ad probandum.ergo concluditur depoſi/ tio testium inualida per quam res dubia ostendit et non clara.Octauo probatio sic confirmans tra hitur ad tempus cōfirmati et non econtra. ut.l.si fundus.in fi.ff.de pigno.et.l.non solum.et.l.fin. C.ad macedō.Cum ergo sacramentum depositionē coz̄roboz̄et ꝛ ex ea fides iudici insurgat magis di cimus ipsum sacramentū tradi ad tempus depoſi tioñ. q̄ econtra.Simile nos videmus.naz cum te stamentum confirmet codicillos.Codicilli tū tra/ huntur ad tempus testamenti.et pro hoc quia cō firmatum non reducitur ad tempus cōfirmantis. ut.l.si certarum.§.similes.ff.de in.codicil.Quid plura terminus nō est datus ad testeſ producendū ac iurari et recipi videndum sed ad probandum. ergo probatione non facta excluditur pars.ff. de iudi.l.ad perpetuum.cum.l.sequenti.C.de accu. l.si ea.et.l.mancipioz.et.l.diffamari.superius al leg.et de except.in.c.pastoralis. ¶In contrariuz q̄ dicti testes sint examinandi post terminum.pro batur sic.fides testium reducitur ad ipsuz iuramē tum.ut.l.si quando.C.de testi. ergo scōm temp? iuramti iudicare debemus.ut l.asse toto.ff.de he re.insti.quia quando duo sunt vnum propter ali/ ud iudicandum est tantū ibi vnum esse.ut.l.tribui mus.et.l.iulianus.ff.de condi.et demon. Sed fi des testis est propter sacramentum.ut.l.iusiuran dum.C.de testi.ergo.ꝛc.Secundo ꝓbatio ad quā fuit terminus statutus videtur assumpsisse princi/ pium a tempoze iuramenti.et terminationem tem poze depositionis ꝛ dicti.sed lege cauetur q̄ vno tempoze iniciata.postea trahunť ad tempus inicij et ex eo et scōm id tempus facta censetur. ut.ff. de solu.l.sub conditione.et.C. de re.permu.l.ex placito.cum si.Sed in casu proposito probatio in choata est rēpoze iuramenti.ꝛ sic .i. dilationē ter minata.Demum trahitur ad inicium sui.et sic in/ fra terminum et ex dicto tempoze facta esse cense tur.ergo valida est dicenda et ei est standū.Hinc accidit illud generale videlicet q̄ ratihabitio re trotrahitur.ff.ad macedō.l.i.in f..et.l.donatiões. C.de dona.inter vir. et vro. Tertio si iniciata et postea terminata non trahezētur retro ut dixi. tū iudicari debet effectus rei ex tempoze et scōm

tempus inicij .ut. l. q tempore. C. de resti. mili. ff. qui. er cau. ma. l. nec non. ſ. fi quis ſepius. ꝛ. ff. ad le. falci. l. in quantitate. ſ. legata. et. l. penales. ſ. annua. et. l. plaucius. Cum ergo dicta probatio ſit iurata infra terminum effectus eius ſtatus ꝛ fides iudicandus eſt proceſſiſſe er tempore ꝛ ſcõm tem pus inicij. ſcilicet iuramenti et ſic valida eſt cen ſenda. pro hoc facit quia quando aliquid compo nitur er duobus iudicatur ſcõm id quod eſt potẽ tius. ut. l. quicquid. ſ. cum in partes. ff. de acqui. re. domi. et. ff. de ſtat. homi. l. queritur. Sed prin cipium potentiſſima pars eſt. Et ideo ſi principiũ ſuadet vnum et finis aliud iudicandum eſt ſcõm principium et non ſcõm finẽ. Quarto quando ali quid inualidum uel nullum firmatur ab alio nõ iu dicatur ſcõm ſe ſed ſcõm id quod facit ipſum va lidum. probatur in. l. ſi quis prioꝛe. ff. ad trebel. in ſti. qui. mo. teſtã. infirmantur. ſ. ſi quis prioꝛe. in auten. ỏ defen. ciui. ſ. ſed interim. et. C. de vete. iur. enu. l. ij. ſ. omnia. cum ſimilibus. Sed iuramẽ ti preſtatio qua iurant teſtes ſe dicere verum dat robuꝛ dicendis per eum. et facit dicta ſua aliqua et valida que al's foꝛent nulla ꝛ inualida. ergo ſe cundum dictum et depoſitionem ſuam et er ſuo tempoꝛe non ſunt iudicanda ſed ſcõm tempus qõ facit ipſa valida ideſt ſcõm tempus iuramenti. er go ſcõm id tempus iudicandum eſt foꝛe ſtandum dicto teſtis cum ſit infra terminum. et hanc partẽ tenuit Ja. butri. in ſua diſputatione que incipit. queſtio talis eſt oꝛdinata fuit delatio. ꝛc. Quinto ſic ſicut actio tempoꝛe peritura per ſolam citatio nem perpetuatur ita q poſſit lis conteſtari et in cauſa procedi. ut. C. de anna. excep. l. ut perfecti? ita teſtium receptio perpetuata videtur. erquo ci tati coꝛam iudice iuraꝛerunt ut poſtea deponere poſſint. et maxime cum dies iuramenti ꝛ dies de poſitionis ſcribi debeant. quid plura per ſolaꝛ ci tationem perpetuatur iuriſdictio iudicis. al' tem poꝛe peritura. ut ex. de offi. dele. gratum. et. c. re latum. ꝯtomagis debet perpetuari vnicus actus iudicij. ar. a minoꝛi. ut. C. de ſacroſan. eccle. autẽ. multomagis. et. ff. de diuer. et tempoꝛa. preſcrip. l. de acceſſionibus. Sexto quia probationuꝫ facul tas non eſt anguſtanda. ut. C. de hereti. l. quoniaꝫ ymo eſt fauoꝛabilis et ei leges pinguius ſubueni unt. ut. C. de iureiuran. l. generaliter. ff. de teſtib. l. ſerui. ar. ff. de interdic. l. nequid. ſic non videtur dicendum q teſtes iurati non deponant ne facul tas probatiõis depereat. Septimo quia ſatis vi detur eſſe diligens reus poſtq̃ curauit q teſtes iu rarent et compareꝛent coꝛam iudice. vnde iuder debuit facere examinare tempoꝛe iuramenti. qõ ſi non fecit ſterit per iudicem non per partem. et negligentia iudicis non debuerit afferre nocumẽ tum parti. quia alteri per alterum. ꝛc. ff. de regu. iur. non debet nimirum poſito ſine preiudicio q non fuerit diligens reus in probando. quia nõ fe cit teſtes deponere dictum ſuum cum in iudicijs moꝛa purgetur. ut. ff. ſi quis cauti. l. ij. et. l. ſed et ſi poſt tres. et quod ibi not. glo. Si ergo paratus eſt reus poſt terminum facere deponere audien dus eſt. ar. ff. de arbi. l. ſi cum dies. ſ. ſi quis ex li tigatoꝛibus. Octauo quia iuder poſt terminuꝫ po teſt gratificare parti in preiudicium alterius par tis. de offi. deleg. conſuluit. et quod ibi not. ꝛ. C. quomodo et quando iuder. l. i. poteſt etiã et poſt peremptoꝛium teſtes examinare iuratos. ar. dicte l. ſi cum dies. cum ſimilibus. In hac queſtione cõ ſultus tunc dominus Ubertus de nouaꝛia diꝛit. q ſi producens fecit quod potuit et debuit. ſcili cet faciendo teſtes iurare et pꝛoducendo eos co ram iudice tunc ſunt examinandi etiam poſt ter minum. cum examinatio facienda ſit motu iudicis Et in hac opinione eſt dominus Dy. per. l. i. in fi. ff. de bono. poſſ. ex teſta. milli. vbi dicitur q miles receptus ad iuramentum ad totum receptus vi detur. Dominus Jac. de butri. in. l. ſi quando. C. de teſti. ſic diſtinguit. Aut eſt datus terminus ad probandum. et tunc ſufficit infra terminum iurare tamen teſtis fides ad iuramentum reducitur. ut. l. aſſe toto. ff. de here. inſtit. et in dicta. l. ſi quando. Interdum aſſignatus eſt terminus ad probatum habendum. et tunc non ſufficit. ut dicta. l. ſi quan do. in fine. vbi dicitur pars leſa quia probare de buit. ꝛc. Confirmatur primum membruꝫ huius di ſtinctionis aduerſans primo quando vnum prop ter alterum. ꝛc. ut. l. Paulus. ff. de conditi. et de mon. Sed fides teſtis eſt propter ſacramentum. ut dicta. l. ſi quando. Secundo quia ad primoꝛdia ſequentia referuntur. ut. l. i. C. de imponen. lucra. de ſcript. ¶ Contra predictam concluſionem videtur foꝛtiter obſtare. quia per partem produ centem non põt ſtare. ergo ſibi nõ eſt imputandũ cum ſibi examinare non licebat. ut dicta. l. i. ff. de bono. poſſ. ex teſta. milli. et. ff. de vſu. l. ſi pro te. modo nihil videtur q litigatoꝛi debet imputari. cum non ad eum pertineat examinatio teſtiuꝫ ſed ad iudicem. C. de teſti. l. nulluꝫ. et. l. fi. ꝛ. C. de fi. inſtrumen. aũt. apud eloquentiſſimum. facit etiam quod not. de tempo. ap. l. fi. ſ. iſtud. in fi. Solu tio. dic q ymo bene poteſt ſtare per partem. licet per eam non examinentur teſtes. ſed per iudi cem. quoniam pars habet ſollicitare et imploꝛa re iudicis officium ut id expediat uel expediri fa ciat. Hoc enim eſt regulare q officiũ iudicis nun q̃ impenditur niſi parte petente ut. ff. de no. ope. nunci. l. de pupillo. ſ. qui opus. et de dam. infec. l. iiij. ſ. hoc ed ctum. et not. per doc. ff. de iuriſ.

om. iudi. l. i. vnde si per iudicem uel aduersarium steterit ipso iure non nocet parti al's datur restitutio. ut colligitur ex not. per Jo. mo. per Archi. et Jo. an. in preall'. c. pia. et per Inno. per Arch. et Jo. an. in preall'. c. pia. et per Inno. de re iudi. cum Ber.

al's numero. cccclxxv.

Si obtinens tres sententias contra. JJ. dicit. A intrusum post suias et. A. dicit contrariū cui incūbat onus probandi.

Item suppositio q. P. qui contra. JJ. super beneficio obtinuit tres sentētias diffinitiuas in petitorio et possessorio et fecit fieri executionem et processus. ꝛ post hoc reperit. A. intrusum contra quem obtinuit cōmissionem a papa. narrando tamen intrusionē factam fuisse tam lite pendente q̄ post dictas sentētias. et q dicte sententie quo ad possessorium cōtra dictuz. A. executioni mandarentur. perinde ac si contra eum late fuissent. Videns hoc. A. exposuit pape possessionē hmōi habuisse ante dictas sententias et se posse statim suo de iure docere. ꝛ obtinuit mandari auditori cause coā quo primo causa pendebat q si reperiret q ante sententias huiusmodi possessionem habuisset ipsum super petitorio ante executionez audiret. sed si reperiret q post sententias habuisset possessionem eum nō audiret quousq; sententie hmōi fuerint contra eum executioni mandate hmōi onus probandi q post sententias incumbit ipsi. P. adeo q si nihil probet auditor debet executionem contra. A. retardare. ideo quia de iure cōmuni sentētia lata inter P. et. JJ. non deberet preiudicare ipsi. A. cuz diuerse sint psone et ex diuerso iure se fundant. nec vnus habet ab alio causam nec possit prohibere alium. ff. de re iudi. l. sepe. cum ibi not. et eo. tit. c. q̄uis in antiquis. Fallit scōm quosdam in vno casu videlicet si ille. A. possessor fuisset factus li. pendeñ. uel post sententiaſ. vel si non fuit hoc voluit papa. q sub illa tacita cōditione si preces veritate niterentur. de rescrip. c. ij. ergo stabitur regule nisi probetur exceptio. per not. in cle litteras. de rescript. licet contrarium aliqui domini cū vrgenti motiuo tenuerint dicentes. si dicatur constat. A. nunc possidere et q antea non possedit est negatiua que probari non habet nec potest. ut. l. actor. ff. de proba. Dico q vno modo ubi est directa negatiua et est causa intentionis agentis non probatur. ff. de verbo. obli. l. igitur. et ibi plene not. Bar. per Inno. in. c. tertio loco. de probati. plenius per glo. et doct. in. c. bone. de elec. et in cle. litteras. de rescript. ymo secus in proposito. cum veniat per modum exceptionis contra intentionem de iure cōi fundatam. ꝛc.

al's numero. cccclxxvi.

Sequens decisio. h. d. Probatio fame et cōis reputationis releuat ab onere probandi negatiuam illum qui al's probare tenetur. h. d.

Item in casu qōis supra proxime. si probat. P. q. JJ. durante lite et tēpore sententiarum pro possessore habebatur publice et notorie eo ipso satis exonerat se a' probatione negatiue attenta natura materie de qua agitur. que non requirit probationes ita exactas. ut not. ff. de re iudi. l. admo. §. qui si super. Item quia presumptio faciens pro negante ipsuz releuat ab omni onere probandi. ut nota. ibidem Bar. in. l. in illa. alle. ar. ff. de proba. l. scimus possidere. cum ibi not. iuncto cum nō sit possibile duos insolidum possidere. ut. l. si ut certo. §. si duobus. ff. de cōmo. et. ff. de acqui. posse. l. iij. §. si ex pluribus. ita non videtur possibile esse opinionez de possessiōe. JJ. quādo fit directe contraria opponi. ar. ff. de procu. l. post. §. et si. ꝛc.

De testibus. Rica.

al's numero. v.

Sequens decisio. h. d. Si post conclusionē ad instantiaz actoris factā in causa beneficiali admittā tur articuli tacite censet conclusio reuocata. h. d.

Item si post conclusionem in causa beneficiali factam ad instantiam actoris admittuntur articuli rei. tacite conclusio reuocata censetur que non est necessaria in causa beneficiali. secus in prophana iuxta ea que leg. et not. in cle. sepe. de verbo. signi. ymo idem in causa prophana scōm aliquos. quia ista est natura cōtrariorz q vno posito eodem actu censetur reliquum reuocatum. ut. ff. de acquir. here. l. illud. in casu tamē renunciaſ. de preben. de multa. et in reg. iur. ius nostrum. ꝛc. ꝛ hoc intelligo si auditor sciuit esse conclusum. Secus si ignorauerit. insti. qui tu. da. pos. in princi. de procu. c. i. in cle. presumitur tñ sciuisse si ipsemet admittēs est ille qui cōclusit. ut. ff. pro so. l. fi. de fil'. pres. c. veniēs. Secus si alter qui forte sibi in causa surrogatus post conclusionem per alium factam. nō viso registro admisisset articulos rei sup̄ dictos. Nam qui in ius alterius succedit iustam habet ignorantie causam. ut in regul'. iur. is qui in ius. libro. vi. Sed q̄ non est verisimile de aliquo audiē. q procedat ad hmōi admissionē nō viso registro. ideo talem presumptionem ignorātie nō crederem faciliter admittendā. ar. in simili de presump. litteras. et. c. q̄ non est verisimile. ō resti. spo. sollicite. de renun. sup hoc. cū si. ꝛ de procu. audiē. ¶ Additio. In qua reiecta solemnitate

iuris ciuilis mere statim cum liquet iudici de causa sine conclusione aliqua de iure naturali sniam ferre potest. ut patet in illa sententia lata per Salomonem. iij. Regũ. iij. c. et tenet Bar. in extraua ganti ad reprimendum in verbo et figura. Et ad de q̃ qñ de beneficijs agitur maxime curatis superioz etiam post conclusionẽ in causa et partib⁹ inuitis ex officio suo nouas probationes recipit. et negocium ac sniam examinat ꝓpter animarũ periculum. et ne quis per surreptionem ad dignitatẽ ascendat. facit de dolo. c. cum olim. et p Inno. de re. iudi. cum bertoldus. et probatur ex decisa decre. ad petitionem. de accu. scõm do. Pet. de Perusio. ¶ Alia additio in glo. super. ℔. conclusione. et sic videtur aperte decisio ista tenere: q̃ in causa propbana conclusio fit necessaria et dicatur esse de essentia iudicij. Idem tenet Bal. in repertorio super Inno. in. ℔. renunciare. vbi dicit q̃ adeo est de substantia conclusio in causis ꝓpbanis q̃ eius omissio reddit processum nullum. alle. c. quoniam contra. de proba. c. cum dilect⁹. de fi. instru. et auten. iubemus. C. de iudi.

alias. vi.

Sequens decisio. b. d. Post conclusionez possunt recipi testes super habilitatibus impetrantis. et super recognitione sigillorz et signorum notariorz pro informatione iudicis. b. d.

Tem per eadẽ moriua fuit terminatuz et conclusum postea per omẽs dños q̃ post cclõusionẽ possunt recipi testes sup habilitate impetrantis presertim propter informationem iudicis. quia tales testes magis recipiuntur ex officio iudicis q̃ ad instantiaz partis de offi. dele. iudices. in cle. cum ibi not. quod officium suum iudex potest aliquando impẽdere post conclusionem in causis si sibi videbitur expedire. de cau. pos. c. pastoralis. in fi. de fid. instru. cũ Jo. et quia tales non requirunt probationem nisi leuem propter presumptionem iuris que habet q̃ quilibet presumitur ydoneus. ꝛc. de presump. dudum. maxime si semel facta fuerit inquisitio p executorem ipsius impetrantis de vita moribus ꝛ cõuersatione. ꝛc. iuxta formam predicte cle. iudices et cle. cum ei quem. de concess. preben. Et etiam hec maxime procedunt si nihil impetranti de inhabilitate opponatur uel contrariũ doceat. de ꝓba. c. post cessionem. Pro quo faciunt optime not. per Jo. an. in nouel. in. c. i. de lit. contest. li. vi. et de reg. iur. infamibus. in qõe per eum ibidem disputata. Et idem dicebant omnes dñi obseruandũ de probatione signorum sigillorz et notariorz per partem aduersam interdũ maliciose negatorz. per ea que le. et not. per Inno. de presump. illud. de verb. signi. venient. ꝛc.

alias numero. lxxiij.

Sequens decisio. b. d. Testes infra terminum iurati possunt post illuz examinari. nisi terminus ad perfectam probationem faciendam fuerit assignatus. hoc dicit.

Tem licet in remissione que fit ad partes pro testibus recipiendis dicatur q̃ infra duos menses a receptione presentiũ testes recipiantur ꝛ examinentur sufficit tñ q̃ recipiantur omnes et fiat aliqualis diligẽtia infra idem tempus de examinando eos. Nam primũ videlz receptio est iurisdictionis ꝛ ad id refertur termini prefixio. de offi. dele. de causis. Secundũ videlz examinatio est facti. que potest cõmitti notario et potest fieri extra iudicium quandocumq;. ut not. de re iudi. cum bertoldus. de offi. dele. c. i. in cle. Si enim ambo deberent infra predictum terminum expediri sequeretur q̃ propter multitudinem articulorz uel propter longam distantiaz testium. qui tarde prope finem termini essent recepti non possent omnes examinari. pro hoc facit quod not. Jo. an. in. c. presentium. de testi. li. vi. ꝛ ibi in nouel. super. ℔. producendos. Hanc opi. tenet Spe. ri. de testi. §. qualiter. ℔. if quoq; qui remittit ad ti. de dila. §. i. ℔. sed quid si infra. et dicit q̃ sic seruat curia. Ar. tamẽ videtur innuere cõtrarium in. c. pia. de excep. super. ℔. octo dierum li. vi. de quo vide longam disputationez infra de cisi. cccclxiij.

alias. lxxvi.

Sequens decisio. b. d. Postq̃ littera remissionis est bullata auditoz fine noua cõmissione procedere non potest. b. d.

Tem postq̃ lra remissionis est bullata. licet articuli non includantur et ad partes transmittantur auditoz non põt fine noua cõmissione vlterius procedere. etiã si ps velit remissioni renunciare. qz exquo papa manuz apposuit inferioz se de negocio ãmodo intromittere nõ potest. per. c. ut nim. de ap. de elect. si eo tempore. c. q̃uis. li. vi. ¶ Additio. nec valeret ꝓcessus imo esset nullus p inferiorẽ postq̃ papa ad se taliter negociũ reuocauit. de offi. leg. licet. de elec. prouida. li. vi. et no. in. d. c. ut nostrum. quod est verũ quo ad ipsos litigantes tñ. quo ad tertium vero processus est aliquis. ꝛ ideo de causa cora papa vertenti posset tertius agere cozã inferiore cõtra vnũ ex litigantibus. si aũt reus ab eodem et sup eodẽ cozã diuersis iudicib⁹ cõuenireꝛ valeret ꝓcessus vtriusq; iudicis. exquo nõ eẽt exceptũ scõm qõ dicit Inno. in. cũ. ℣. de cõsti. sup. ℔. reuocatis. et si per appellationẽ esset ad papã negociũ deuolutũ possunt appellãtes appellatiõi renũciare ꝛ inferiorẽ adire. ut no. glo. in. c. si postq̃. de

elec.li.vi.cui adde.decisio.ccccxxi.
alias.lxxxix.

Sequens decisi.h.d.Iudex pōt esse testis sup facto habito coꝝ eo.licet non scriptoꝝ.h.d.

Item ꝙ iudex pōt esse testis super aliquo actu per eum facto.licet non scriptoꝝ.de accu.cum dilecti.de elec.cū dilectus.de concess.preben.inter dilectos.maxime in causa appellationis.ut not.glo.in.c.cū nobis.de testi.et Inno.in.c.qm̄ contra falsaz.in fi. ⁊ in p̄n. de proba.et Cōpost.in.c.statuimus.de elec.in fi. ⁊ in spe.ti.ō sen.pla.§.iuꝝ.ꝟ. sz põe ꝙ publicat alias.xc.

Sequens decisio.h.d.Iudex ad quem arrestat literas et testes recipit affuturos.h.d.

Item ꝙ iudex appellationis a grauamie potest lras arrestare ⁊ testes affuturos recipere propter periculū.ut lit.non cōtes. qm̄ frequenter.⁊ valebunt hmōi attestationes sic recepte coꝝ iudice a quo est appellatum si pronuncietur bene per cū processum.et male per partem appellatum. si aūt pronuncietur cōtra tunc est minus dubium.
al's.xci.

Sequens deci.h.d.Auditoꝝ est egregia persona. ideo mittendā est ad ipsum pro testimonio.h.d.

Item ꝙ ad auditorē sacri pallacij necessariū in testem est mittendū tanꝫ ad egregiam psonam pro testimonio ferendo.ff. de iureiur.ad personas..et in auten.eo. ti.§.qm̄ multi.faciūt no.in.c.si qui testiū.ō testi. al's numero.xciij.

Sequens deci.h.d. Si iudex admittat articulos ad probandū parte nō vocata que prius fuerat citata ad dicendū contra articulos predictos et exceptiones dedit nō grauat eam.ideo ab eo nō potest appellari.h.d.

Item ꝙ iudex admittendo articulos pte nō vocata nō grauat si ante fuit citatus ad dicendum cōtra.et dixit contra. quia iste est actus iudicis.nec interest āmodo partis aduerse exquo semel suas exceptiones dedit. lz ab hmōi admissione tanꝫ iniqua et suarū exceptionū repulsione posset appellare.de ap.dilecto. et.c.ex parte.Egi.contra.quia hmōi admissio est quedā interlocutio ad quā est pars vocāda. de accu.ad petitionē.et ibi per Inno.et de ap.si a iudice.in fi.li.vi.de offi.dele.cū contingat. Dec.n. admissio scōm eū est quedā declaratio ptinentiuz articuloꝝ.et p cōsequens admittendoꝝ.et sic interponit decretū sup remissione ad partes qō nō est inꝑponendū nisi pte vocata.uel per cōtumaciā absente.ut li.nō cōtest.qm̄.de eo qui mit.in pos. c.cōtingit.Ratio qz interlocutio pōt fieri parte absente etiā nō per contumaciā. scōm Inno.in.c.auditis.de procu.Preterea cā fit siue per appellatiē siue per citationē de speciali mandato in curia partes sunt citate ad totā causam ⁊ singulos actꝰ usqꝫ ad diffinitiuā sniam inclusiue.⁊ citatiōes que fiunt postea in curia.per audientiā uel alꝰ potius sunt uel fiunt de quadā vrbanitate q̄ necessitate. seu rigore iuris.prout leg.et not.in.c.statuimus. de elec.li.vi.et in.d.c.auditis.per Inn. et ō do. et cōtu.c.vlti.per doc.in.vi. ¶ Additio. valida ē interlocutoria lata parte absente etiā non cōtumace.qō est verū qn̄ est talis que parum grauet.ter. est not.in.l.ille a quo.et in.l.recusare.ff.ad trebel'.Secus in ea que enormiter grauat uel absorbet ius alterius partis.ut in auten. ut spō.largi. §.ad hoc.et de heret.et fal.§.si vero absunt.et qō not.in.l.iij.§.penl'.ff.de bo.pos.et vide glo. no.in.l.ne quicqꝫ.§.vbi decretū.in.i.glo.⁊ quod ibi not.per Ja.bu.et qō hētur in deci.cccexxiij. alꝰ.ci.

Sequēs decisio.h.d.In causa etiā prophana mere ciuili articuli de iure dantis sunt post terminū et ante conclusionē admittendi.

Item omnes dñi excepto vno voluerunt habere pro stilo de cetero ꝙ in causa ꝓphana mere ciuili articuli qui sunt de iur dātis et alꝰ pertineñ.in materia ⁊ in forma dati post terminū ante tñ conclusionē possunt et debent admitti de equitate.licet forte de rigore iuris.esset contrariū obseruandum propter.c. pastoralis.de excep.et not.per Compos.in.c.ꝙ si cur.de elec.et Pau.de elec.constitutionez.in.ꝟ. similiter bijs.in cle.De articulis vero in causa in iuriarum ciuiliter intentata post terminū datis cōsilia erant diuisa. de quo.s.in conclusione.xxx. alꝰ.cv.

Sequens decisio.h.d. Testes videnē admissi eo ipso ꝙ recipiuntur.h.d.

Item ꝙ valet receptio testium etiā nō alꝰ futuroꝝ super articulis expresse non admissis in materia attemptatoꝝ.et etiā in quacūqꝫ causa beneficiali dum tñ sint de iure dantis.et termini alꝰ consueti sunt seruati. Nam eo ipso ꝙ testes recipiuntur articuli admittunē saltē tacite.ar.not.in cle.sepe.de ver.signi. ¶ Additio. Et qualiter cognoscat ꝙ articuli sunt de iure dantis.vide.s.deci.xxxvi.que incipit.Itē fuit dubitatū an in actione iniuriarum. alias.cxxvi.

Sequens decisio.h.d.Procuratoꝝ etiam reuocatus testis esse non potest.h.d.

Item si ꝓcuratoꝝ qui lit.est cōtest.uel causam duxit in aliqua pte litis reuocet ⁊ postea in testē producatur non valebit eius

testimoniũ q2 presumit̃ ꝙ ad finẽ ut deponerz sit in cã reuocatus et sic fraus ⁊ dolus. ⁊c̃. de ꝶp. ce terũ. ex tenore. et. c. sedes. et q2 subest eadem uel maior ratio cõstitutionis. c. romana. de testi. li. vi.

al's. cliiij.

Sequens deci. h. d. Sollicitator per dñm missus nõ põt esse testis. secus si per procuratorem. h. d.

Tem ꝙ sollicitator in cã missus et sallari atus ad sollicitandũ per principalẽ nõ po test esse testis in ipsa causa. q2 maiorẽ af/ fectionẽ videt̃ habere ad cãm q̃ procura tor qui a testimonio repellit̃. de testi. romana. li. vi. Si vero est familiaris ꝓcuratoris deputatus per eũ ad sollicitandũ causas sibi cõmissas põt esse testis. q2 soci⁹ socij mei nõ meus socius. ff. ꝓ so. l. nõ socius. lxxxi. di. nõ legit̃. maxime in leuib⁹ et preambulis siue incidentibus. puta ad probandũ diligentiã procuratoris signa sigilla uel qd simile

alias. clxiij.

Sequens deci. h. d. Nõ obstañ. publicatione atte stationũ nõ rite facta ijdẽ et alij testes sup eisdez articulis produci possunt. h. d.

Tem ꝙ nõ obstante publicatione testium non rite facta possunt alij testes uel ijdẽ super eisdẽ articulis produci prout le. et not. in clemen. testibus. de testi.

al's. clxx.

Sequens decisio. h. d. Articuli euentuales nunq̃ admittunt̃ nisi de eo datũ fuerit in cuius euentum articuli sunt formati. h. d.

Tem si articuli dant̃ in casum aliquez uel euentũ si euentus nõ venit. puta quia de cõtrario nõ est datum nec somniatũ hmõi articuli nõ debent admitti. q2 probati nõ releuarent de offi. dele. cuz cõtingat. licet dñs Ni colaus de hmõi conclusione aliqualiter titubaue/ rit dicens. ꝙ licet in prima instãtia nõ releuẽt po terunt in secunda instantia si detur de materia con traria releuare et multum sibi foret vtile habere nisi vnicã remissionez. Ad qd̃ respondebatur ꝙ iu ra nõ respiciũt futura negocia sed preterita. de re script. c. fi. et sic foret absurduz ꝙ super articulis nõ nunc sed in secunda uel in tertia instantia rele uantibus mõ daretur remissio. expectet ergo euẽ tum propter quẽ illos dedit. habuit etiã dñs Ni colaus aliud motiuũ q2 scd̃m se sequeret̃ ex dicta conclusione ꝙ nõ teneretur dare obiectus in ter/ mino sed post. Nam si detur per partẽ aduersam in termino materia quã impugnarẽ ul' enumerarẽ per obiectus frustra darem illos in termino illo. debeo ergo expectare illum euentum. Verum q2 ille euentus potest euenire puta quia aduersarius meus dedit de gratia ex qua pretendit se ius ha bere quã ego propter surreptionẽ uel aliquez de fectum volo enumerare. Iccirco debet illũ euen tum preuenire et predictã materiã obiectiuaz da re. et si aduersarius meus nõ det de gratia q̃ per obiectus per me in casum et euentũ datos in ter mino enumerare intendo articuli mei obiectiui. iuxta conclusionẽ antedictã non venient admitten di. sed si postea hmõi gratia producat̃ predictos articulos repetere potero. et etiã nouos dare pu re. si de nouo ad notitiam meã peruenerit aliquid seruata tñ forma decre. ut circa. iuncta cle. consti/ tutionem. de elect.

al's. clxxij.

Sequens decisio. h. d. Testium productio facta in partis absentia nõ die ad quã pars citata fuit sed sequenti non valet. h. d.

Tem si testes citati ad certam diem non iuridicam ad iurandum et ad videndũ il los iurare illa die non die sequenti iura/ runt in absentia partis nõ valet receptio hmõi iuramenti. quia circũductum fuit edictum ⁊ opus erat noua citatione sine qua non valet recep tio. de testi. c. ij. nisi iudex de benignitate partib⁹ presentibus in crastinũ terminum prorogasset. ut le. et not. in. c. consuluit. de offi. dele.

alias numero. ccxv.

Sequens decisio. h. d. In secunda instantia nõ da tur noua remissio. licet noui articuli admittantur. hoc dicit.

Tem si in prima instantia detur et transe at remissio ad partes pro testibus produ cendis in secunda instantia. licet noui ar/ ticuli dentur etiaz admissibiles quia sunt de iure dantis. non est iterato remissio extra curi am concedenda. sed predicti articuli in curia ad probandum infra certuz terminũ bene debent ad mitti. dũmodo attestationes recepte in partibus non sunt publicate. ut sit litium finis et non aperi atur via fraudibus. de do. et contu. finem. de te/ sti. fraternitatis. et. c. testibus. e. ti. in cle.

alias. ccxlviij.

Sequẽs deci. h. d. Articuli vbi aliq ꝑ testes aliq ꝑ scripturã sunt probãdi datur remissio ad ꝑtes.

Tem quando causa est per appellationez uel citationem de speciali mandato fac/ tam in curia. licet pro articulis datis ad probandum dumtaxat per scripturam nõ detur remissio extra curiam. iuxta not. per doc. in c. i. et de elec. li. vi. et. c. cordi. de appel. eo. li. tñ si aliqui sunt probandi per testes et aliqui ꝑ scri/ pturam tunc bene conceditur remissio extra curiã ad vitandum circuitum. de rep̃. audit̃. in clemen. Alia ratio etiaz posset allegari nomine testiũ con tinentur etiam instrumenta. ut in. l. in exercendis C. de fi. instru. de testi. co. peruenit. Si igit̃ detur

remissio pro testibus ꝓducendis. ergo ꝓduci po terunt et instra. de test. presentiū. li. vi.

al's. cclv.

Sequens decisio. h. d. In materia obiectiua requiritur exacta specificatio nois loci mensis et aliaꝝ circūstantiarū. dies vero et hora nō sunt necessarij. nisi essent de substantia materie in articulis deducte. h. d.

Item licet in materia obiectiua requiriť exacta et magna specificatio criminū. vi delz nois loci et tpis et aliarū circūstantiarū de quibus in. l. libelloꝝ. canonizata. lj. q. viij. et in. c. ut circa. de elec. iuncta cle. e. ti. constitutionē. tū de necessitate nō requiriť specificatio diei et horę dūmodo mensis et annus bene specificentur ut in. d. l. libelloꝝ. lz Hug. et Ber. in versibus suis positis in. c. tue. de procu. in ꝑn. videanť innuere diem sicut mensem fore exprimēdum. tū in fine illoꝝ versuū videtur ab hoc dicto recedere dicendo sic. et licet hora dies nō menses pretereanť. Quā opi. siue conclusionē domini credebant verā. nisi dies uel hora esset de substantia materie in articulis deductis tunc enim necessario essent exprimende qz alias nō fierent cōcludēres ꝛ sic nō admissibiles. de of. del'. cū cōtingat

al's numero. cccciij.

Sequens decisio. h. d. Testis statim rediens post dictum suum potest illud corrigere si errauit. Secus si ex interuallo. h. d.

Item si testis iuratus et examinat⁹ super certo articulo dicat et deponat vno die se nihil scire de contentis in articulo et rediens post triduum dicat ꝛ deponat cōtrariū eius testimonio videlz vltimo non crediť. Tum propter longū interuallum. tum qz presumitur suborn atus et informatus. tum quia varius in sua depositione. Primo vnum deponendo postea contrarium scōm Inno. Ber. et Hosti. in. c. ꝓtetea. de testi. cogen. et per Specu. ti. de teste. ſ. i. ℣. Item quid si testis. Pro hoc etiam faciunt no. per Ber. in. c. cum causam. in vltima glo. et. c. veniens. et. c. cum in tua. in fi. de testi. Secus vero si rediret statim ad corrigendā dictum suum ut in dictis iuri. et eo. ti. cum clamor. ꝛc̄.

alias. cccij.

Sequens decisio. h. d. Si in prima instantia articuli sunt admissi in causa beneficiali ad probandū in curia et extra de benignitate canonica. poterit etiā in secunda instantia dictā remissionē ꝓsequi.

Item si in prima instantia articuli alicui⁹ admittantur ad probandum in curia ꝛ extra curiaz. licet pars tunc fuerit negligēs ad prosequendū et habendum remissionem ad partes. nihilominus tū de benignitate canonica presertim in causa beneficiali in secūda instantia poterit vti et prosequi dictam remissionē. per. l. per hanc. C. de temp. ap. et per. c. cum Io. de fi. instru. quia probationes nō sunt angustande de testi. significauit. et. c. Albericus.

alias. cccxxiij.

Sequens decisio. h. d. Super articulis nō admittendis uel iā repulsis ex defectu materie non debent recipi testes etiam affuturi. h. d.

Item ꝙ super articulis non admittendis uel iam repulsis nō debent recipi testes affuturi. hoc verum si sint repulsi uel repellendi ex defectu materie. Nam ꝓbationes impertineñ. nō debent recipi. l. ad probationem. C. de proba. de off. deleg. cum cōtingat. et ea ratione qua in prima instantia repelluntť eadez in ambabus alijs instañ. sunt repellendi. cum defectus materie cōcernat instantiam totius cause ꝛ nō solius instantie. Secus vero si propter lapsum termini uel ex defectu forme quia male specificati. Ratio est quia testes affuturi recipiuntur nō solum respectu illius instantie sed respectu toti⁹ litis quia causa absen̄. ad omnes instañ. est vtilior mis. et ideo ante inchationem totius litis recipiuntur. ut. c. qm̄ frequenter. ut lit. nō contest. Io do articuli male specificati in prima instantia potuerunt melius specificari in secunda uel in tertia instantijs et nō dati in primo termino potuerunt dari in termino secunde uel tertie instantie. ergo ne probationū copia pereat poterunt et debent recipi in hoc casu. ut in. d. c. qm̄. et si auditor volens deliberare an articuli sunt tales sup quibus debēt testes hmōi affuturi recipi eos arrestet sub pena excōmunicatiōis ne illicentiati et quousq; de posuerunt recedant. etiam si contra arrestaň. pendente deliberatione hmōi recesserunt auditor nō grauauit. qz super hoc puncto potuit esse dubium iuris et facti. quia forte adhuc registrum nō vidit Item non debuit auditor presumere ꝙ recederēt contra arrestum et se excōmunicari permitterent. et in hoc concordauerunt omnes. ideo appellatio propter hoc interposita fuit ab omnibus illegitima reputata. Sed tamen si in hoc grauasset tenuit maior pars ꝙ non potuisset reponere. quia cum testes recesserunt grauamen videtur irrecuperabile. Et ideo non potuit habere locum. c. cum cessante. de ap. et. c. si a iudice. eo. ti. li. vi. Et lz forte hoc procederet de rigore iuris. tamen de equitate posset sustineri contrarium. quia per hoc ꝙ reuocat eo modo quo faceret alter videtur satisfactum rationi. c. cum cessante. Itez quia per hoc nulla suspitio cessat. Sed hoc dominis non placuit quia predicta iura volunt ꝙ realiter et cum effectu audiť. grauamen reuocet quod est impossibi

de testibus

le in casu proposito. ergo.

alias numero. cclxxij.

Sequens decisio. b. d. Valet dictū testis nō citati deponentis in presentia partium. b. d.

Item fuit dubitatum vtrum valeat dictus siue depositio testis nō citati iurati tñ in presentia ambarum partium et iudicis. ⁊ videbatur ꝙ nō. quia si voluntarie venerunt ⁊ deposuerunt sponte suspecti sunt de subordinat. ar. v. q. v. illi qui. sed illud loquitur in causa accusationis siue criminali testis enim non debet se ingerere. ymo inuitus trahi ⁊ compelli ad perhibendum testimonium veritati. de testi. cog. per totum. C. de testi. aūt. rogati. Hanc partem videtur tenere Guil. de mon. lau. in cle. romañ. de iureiuran. super. ℔. accersit. qui alleg. l. que oīa ff. de procu. In hanc partē videt declinare Spe. ti. de testi. § . qualiter. ℔. volens ergo ipse spe. in sequenti. ℔. inder. ergo videtur innuere contrarium. videlz sufficere ꝙ inder assignet iterum terminum volenti producere testes infra quem eos p̄ducat quo facto is qui p̄ducturus est colligat eos quos poterit habere et producat eos et iudici presentet et dicat ei. dñe hos testes vobis repraesento in tali causa pro prima productione. Et sic faciat in secunda et tertia productione. Et quibus ve[illegible]is Spe. apparet sufficere ꝙ pars producens testes eos colligat et producat sine citatiōe iudicis. Et pro ista parte fuit conclusum per oīes dños. Nam quēadmodum reus veniens voluntarie ad iudicium cōpellitur respondere suo aduersario. quia presumitur citatus. ut no. Pe. de sam. in. c. bone me. de elec. et Archi. in. c. proposuisti. lxxxij. di. Ita dicendum est de teste qui rogat⁹ foras per partem venit ad iudicium ad perhibendum testimonium veritatis. quam celare peccatum mortale est. xi. q. iij. quisquis. et ideo compelli potest per iudicem statim ad perhibendum testimonium ne veritas occultetur et malus ut bonus estimet. xiiij. q. ij. quanq̄. vterq; enim reus est. et qui veritatem occultat et qui mendaciū dicit. de crim. fal. c. i. Tum etiam quia presumitur citatus ut supius dictum est de reo. presertim si iurauit in presentia aduersarij nihil opponentis et sic iure renuntiatis. de regula. ad aplicam. cum si. Potius enim debemus interpretari ut dictum testis valeat q̄ pereat. uel de periurio uel suspitione notetur. de testi. cum tu. pro hoc dicto faciunt not. per Io. iij. q. ir. § . de bijs. vbi tractat plene quādo testes debent esse rogati et quando nō. et dicitur regulariter ꝙ non nisi certis casibus ibidem per eum recitatis in fine. tamen videtur innuere ꝙ regulariter testes debent esse rogati. ut. C. de testi. aūt. rogati. ꝙ est scōm Bart. Brix. quādo contractus factus est in scriptis. Et ego crederem hoc verum. quando scriptura esset de substantia contractus. alias valent non rogati. ut in auten. ibidem canonizat. si debito.

al's numero. ccccxxxv.

Sequens decisio hoc dicit. Publicatio attestationum in possessorio non prodest nec impedit quominus super eisdem capitulis uel directo contrarijs in petitorio ijdem testes p̄duci possint. b. d.

Item fuit dubitatum vtrum publicatio attestationum facta in possessorio obstet volenti producere testes etiam super articulis directe contrarijs in petitorio. puta in possessorio dabatur per spoliatum quidam articulus de morte ac die et hora et loco mortis illius de cuius beneficio agebatur et probabatur per testes quorum dicta publicantur spoliato qui restituto spoliato ad possessionem beneficij intentauit petitorium contra dictum suum aduersarium restitutum et dedit articulos directe contrarios de morte videlicet ꝙ alijs die et hora et loco fuit mortuus ille de cuius beneficio agebatur ⁊ opponebatur sibi ꝙ non posset quia didicit testificata propter publicationem factam in possessorio. ⁊ ideo propter timorem subornat. super articulo dīrecte contrario non possit alios testes producere Tum etiam quia inter easdem personas et quasi ad idem predicti articuli tendebant. ergo nullatenus audiēd. per iura vulgaria. c. fraternitatis. de testib. et clemen. testibus. de testib. Fuit conclusum et determinatum per omnes dominos cōtrarium. Tum quia nihil habet commune proprietas cum possessione. ff. de acquiren. possess. l. naturaliter. § . nihil. Tum quia ad aliud et ob aliud nunc q̄ primo testes producuntur. quod fieri potest etiam inter easdem personas propter variationem iudicij testium publice primo productorum. non obstañ. ut sunt ter. clari de testi. veniēs. c. series. et. c. cum in tua. Nam in casu nostro testes primo recipiebantur super possessorio super morte ad aliud et ad alium effectum. puta ad colorandum possessorium dumtaxat. ⁊ sic semiplene p̄bandum titulum. nunc recipiuntur ad probandum plene titulum et victoriam obtinendum in petitorio quod trahit ad se possessoriū ut in. c. cū ecclesia sutrina. et. c. cum super. et. c. cum dilectus. de cau. poss. et proprie. Preterea predicta receptio testium in possessorio super morte videbatur non necessaria et sic superflua. quia non tenebatur p̄bare nisi duo videlicet se possedisse et se spoliatum esse. de offi. deleg. c. consultationibus. et p̄bare titulī sui producere titulū suum uel gr̄am suam siue instr̄m inductionis in possessionē. iuxta not. per Inn. in. c. in l̄ris. ⁊. c. er pte. de resti. spo.

Secundus liber de fide instrumentorum

fol

de fide instrumentorum

Lx ix

et in cle. vnica. de cau. poss. et propriet. immo etsi testes ꝓducti in possessorio aliquid dicerēt quod tangeret petitoriū suspens. iuxta dictā cle. vnicā. de cau. poss. et proprie. dictum eoꝝ nihil valeret Tum quia nō rite recepti: videlicet per iudicē cuius suspensa ē iurisdictio quo ad sapientia siue cōcernentia petitoriū. et sic cle. testibus. in nullo obstat. Tum etiā quia deponunt nō iurati super articulo extra casum siue materiā. de qua agit̄ de testi. c. nuper. et. c. testibus. et sic fuit obtentū.

De fide instrumentoꝝ. Rica.

Al's numero. x.

Sequens decisio. h. d. Instrumēta extracta ī partibus in vim compulsorie nō faciunt fidem parte nō vocata. h. d. primo. Super articulis admittendis ad probandū tam in curia q̄ extra pars citanda ē: sed nō in decreto remissionis. hoc dicit vsq̄ ad finem.

Item fuit dubitatū vtrum instrumenta exemplata in scriptis extracta in partibus parte ad hoc ibidem non vocata in vim cōpulsorie hic parte vocata facerent fidem. Et breuiter fuit dictū et conclusum per omnes dn̄os q̄ nō: si fuerūt extracta siue exemplata per aliū notarium q̄ per illum qui illa al's recepit et confecit. quia tunc sec⁹. Nā illis bene staretur tanq̄ originalibus sine vocatione partis. Ratio dominoꝝ quo ad primū dictuz fuit. quia testes et instrumenta pari passu ambulant C. de fide instru. l. in exercendis. et. e. ti. cum Jo. de testi. cogē. peruenit. et presertim vbi viget ratio vniformis. ff. ad. l. aquil'. l. illud. de trāsla. prela. inter corporalia. modo receptio uel publicatio testium facta parte nō vocata non valet. de testi. c. ij. C. de testi. l. publicari. igit̄ idem de instrumētis. Hinc est q̄ ꝓductio instrumenti facta in iudicio nō prodest nisi pars vocaretur ad dicenduz cōtra. potest enim instrumentū esse falsum uel abrasum ꝛc̄. de fide instrum̄. inter dilectos. de probat. c. tertio loco. cum si. Preterea sicut in publicatione dictoꝝ testium omnes sunt vocandi quoruz interest. ut le. et not. de testi. significauit. et. c. Albericus. ita et in publicatione siue exemplatione instrumentoꝝ etiam vetustate consumptoꝝ. de fide instru. c. fi. quia al's reputantur exemplaria et nō publica nec auctentica quibus nulla fides est ī iudicio adhibenda. de fide instrum̄. c. i. C. de ꝓbat. auten. siquis in aliquo. nec scd̄m predictos dn̄os meos aliquid facit vocatio partis facta hic in curia ad videndū decerni compulsorias sicut in simili non obstan̄. q̄ ad decernendū remissionem sup articulis ad partes fuerit in curia pars uocata vocanda est nihilominus in partib⁹ coram iudice remiss. ad videndum testes recipi et iurare. de test. cogen. c. dilectorum. de testi. presentiū. li. vj. que similitudo mihi nō placuit. nam pars ad videndū decerni remissionem non vocat̄ in curia sed bene ad videnduz admitti articulos ad probandū in curia et extra. super quibus admiss. ad probandū extra sine alio decreto papa dat remissionez ad partes et non auditor nisi de consensu vtriusq̄ ꝑtis. de quo tn̄ bene dubito an auditor id facere poterit. Preterea: aliud est eniz ex toto nouum facere quod regularit̄ prohibet̄: aliud antiquū reficere. ut de no. ope. nunc. per totum. de iudic. consuluit sic in proposito. quia testes de nouo recipiūtur ꝛ noua deponere debent ꝛ iurare: nimirū si requiratur ibi maior solennitas. s. ꝑtis vocatio ad videndum iurare eos et etiam ad reprobandū eosdem si voluerit et ad recognoscendū personas. secus ꝟo in extractis siue in exemplationibus instrumētorum antea confectoꝝ et publicatorū per auctenticam personam q̄ et etiam cōtent̄. in illis potest in curia reprobare cum citabit̄ ad dicendū contra illa sic exemplat̄. et reportat̄. potest esse etiam q̄ pars contra quam deberet fieri huiusmodi extractio uel exemplatio in partibus mansit in curia: quomodo ergo citabit̄ ad hoc in partibus? Respōderunt dn̄i q̄ debet tunc procedi scd̄m formā. c. si aduersarius. de eo qui mit. in poss. et debēt requiri procuratores et amici et citari ad domū. et per edictum in loco vbi debet fieri huiusmōi extractio si domiciliū nō habet. ar. c. ex tue. de cle. non resi. quam potestatē citandi credebam et dicebam illos compulsores non habere. Tum quia sunt meri executores mādati per nos facti: prout apparet ex forma compulsorie. Tum quia nos auditores non possum⁹ eis hāc potestatem extra curiam dare. ar. eorum que leg. et not. in clem. auditor. de rescript. Si igitur ad huiusmōi extractionem requiritur vtiq̄ vocatio partis: recurrat̄ ad ordinariū pro huiusmōi etrractiōe fiend̄. de fi. instrum̄. cum. P. tabellio. quia meo iudicio cōpulsores nostri non tenent̄ ad hoc neq̄ id possunt cum ipsi habeant dūtaxat requirere hn̄tes ꝛ tenentes instr̄a ad cām nec̄aria ad tradendū parti id petēti sub penis et cēsuris ꝑ nos latis et nō per eos fulminand̄. nec deputant̄ per nos ad compellendū citand̄. ꝛc̄. sed dumtaxat ad requirendū tradendū ꝛ sub signis eorum ul' publica manu remittend̄. quibus rationib⁹ meis non obstan̄. predicta cōclusio semper tempe meo fuit in curia obseruat̄. que est satis dura et rigorosa. et vidi multos propt̄ hoc in causis succumbere. Additio. s. q̄ pars sit citanda in publicatione ul' exemplatione instrumentorum et aliter nō valeant. sufficit tn̄ q̄ pars quā

de compulsorie

de fide instrumentorum

tangit negociū sit presens q̄uis non sit citata. ut not. Inno. in. c. fi. de fide instru. Item cōtra ꝓducentem statur sumpto. l. ad hec. C. de fide instru. Item statur cōtra eum qui transsumi fecit. ff. d̄ admi. tu. l. cyrographis. et ideo cōtra tutorem ꝓbatur ex inuentario lz non appareant instrumēta originalia debiti quod est bene notandū. Et aduerte ꝙ qñ petitur publicari aliquod instrumentum qd̄ tangit certam personā: illa nominatim est citāda. ut in. c. cum. P. tabellio. de fide instrum̄. Si uero non tāgit certam personā ut quia petitur publicari priuilegium uel indulgentia in genere: tūc proposito edicto generali fit publicatio. c. cuz inhibitio. de clādest. despon. ⁊ in. c. cum in tua. qui ma. accu. pos. aliter nō valeret priuilegij publicatio: nisi fiat per illum qui cōcessit. quia tūc valeret publicatio nullo premisso edicto. quod est verū nisi tale priuilegiū sit suspectum. quia tunc requirit̄ citatio. c. cum dilecta. de confir. vti.

¶ Alia additio. Differētia est inter publicationē et exemplationem. publicat̄ enim quod priuatum erat puta testimonia. exemplatur aūt id quod est publicū et publica auctoritate nititur ut testamentum et instrumentū scd̄m Innoceñ. et Hostieñ. in dicto. c. fi.

Al's numero. cclxiiij.

Sequens deci. h. d. Instrumenta extracta in vim compulsorie per alium notariū parte non vocata fidem nō faciunt. h. d.

Item lz scd̄m conclusionem per me superius tactam et scriptā instrum̄ta siue acta in vim compulsorie hic per audit̄. decrete per aliū nota. q̄ illum qui ea confecit et scripsit in partib⁹ parte non vocata extracta fidem nō faciant. Tñ si pars que in partibus nō fuit vocata hic vocetur ad dicendū contra. et nihil dicat contra ea sed eadem acta siue instrumēta in quantum faciunt pro se ꝓducat et sic ipsis vti voluerit ipsa approbare videt̄. ergo tenet̄ recipere contra se. xix. di. si romanoꝝ. ar. not. per Ber. de testi. cum nunci⁹. ⁊ per Inno. de excep. cum venerabilis. ⁊ de cēsi. cū olim. de fi. instru. c. imputari.

Al's. cclxxxij.

Sequens deci. h. d. Producens instrumentū hoc expresso inquantū in eo contenta pro se faciāt nō videtur confiteri si qua in eo sunt que faciūt contra eum. h. d.

Item lz quis producat appellationez partis aduerse inquantū facit pro se ⁊ cōtra partem aduersam et non aliter nec vltra si aliqua contineant̄ in ea que sunt ⁊ faciunt cōtra eum: illa sibi nō nocent. tum propter ꝓtestationem premissam que multū interdū prodest ⁊ conseruat ius quod al's sine ꝓtestatione amittitur. de consti. cum. M. de elect. cumana. qd̄ me. cau. c. i. de homici. prelat̄. li. vj. de procur. si quē. e. li. Tum quia cōtenta in dicta appellatione sunt verba narratiua partis et notarij et non sunt sua nec sunt dispositiua. ergo nil probant. de priuile. si papa. li. vj. de sent. ex. si summ⁹. in cle. Sec⁹ uero si esset appellatio propria siue instrumentū proprium. quia tunc narratis in illis staretur cōtra eū nec posset recipe partem ꝓ se et partem cōtra se de fide instru. imputari. de quo ad plenū per In. de fide instru. c. cum venerabilis. et de censi. cum olim.

Al's. cclxxxix.

Sequens decisio. h. d. Si in instrumēto diligētiē prosecutiōis appellatiōis in cancellaria pñtate cōtineatur cōmissio alteri⁹ tenoris q̄ fuerit illa que fuit in iudicio presentata: huiusmōi narratio non nocet. h. d.

Item lz in instrumētis diligentie fact̄. in cancellaria de ꝓsequendo appellationez interpositā a diffinitiua sentētia contineatur cōmissio alterius tenoris q̄ fuerit in iudicio presentata nō nocet: dūmodo in vtraq; cōtineantur nomina personarū et iudicis a quo fuerit appellatum per quē posset apparere de voluntate et mente illi⁹ volentis appellationē ꝓsequi que mens poti⁹ cōsideranda est q̄ verba. de verbo. signi. intelligentia. ⁊. c. preterea. At hic habemus tam mentem q̄ verba. ergo ⁊c̄.

Al's numero. ccxcj.

Sequens decis. h. d. Notarius creatus per alium q̄ per papā uel imperatorem nō facit instrumentū extra territoriū creantis. h. d.

Item ꝙ instrumēta confecta per notariuz siue tabellionē regum prelatoꝝ ⁊ vniuersitatis qui ex constitutione uel priuilegio possunt creare notariū infra territoriū et iurisdictionem eoꝝ. prout le. et not. per Inno. et Hosti. in. c. cum. P. tabellio. de fide instru. faciūt fidem etiā ex̄ in Ro. cu. dūmodo sint infra territorium cōstituentis cōfecta. al's non. nam ipsi ex̄ territorium iurisdictioñ. constituentiū nulla pñt cōficere instr̄a. qz hoc cōpetit dūtaxat creatis ꝑ papā uel impatorem. ꝓut le. et not. in. d. c. cum. P. et ple. per Spe. ti. de instru. edi. §. restat. ℣. si quis pōt. ⁊. ℣. quid de his. vbi remittit ad sum. Host. eo. ti. videlicet de fide instru. §. quib⁹ instr̄is. et ti. ne cle. uel mo. §. quesiuit. ℣. quid ergo.

¶ De iureiurando. Rica.

Al's. ccxciiij.

Sequēs deci. h. d. Qui in sua receptiōe statuta et laudabiles cōsuetudines ecclesie seruare iurauit: pōt nihilomin⁹ postea cōtra eas impetrare. h. d.

Item lz quis iuret tempe receptionis sue in canonicū seruare statuta ⁊ cōsuetudines ecclesie: et postea impetret a papa aliquas portiones seu prebēdas cōtra consuetudinē illius ecclesie: non censetur periurus. et valet huiusmōi impetratio. presertim si in gratia huiusmōi ponantur clausule derogatorie hodie poni cōsuete: videlicet nō obstañ. statutis et consuetudinib⁹ ecclesie cōtrarijs: etiam iuramento ⁊ cōfirmatione sedis apostolice corroboratis. et est tunc indubitatū per not. in. c. cum aliquibus. de rescrip. et de prebeñ. ei cui. li. vj. et tunc nō obstaret glo. Jo. an. in. c. cum nō deceat. super. ꝓ. statut. de elect. li. vj. Si ꝓo nō ponerentur dicte clausule derogatorie et esset gratia facta motu proprio dicto iurāti: idem. quia in quolibet iuramento intelligit̄ superioris auctoritas excepta. de iureiuran. veniētes. et ibi de hoc not. per Jo. an. in nouell'. Si ꝓo fieret gratia ad instantiam iurantis dicta statuta: tūc posset distingui. aut expresse iurauit seruare statuta et omnia contenta in eis et sine causa impetraret: forte nō valeret cōtra illa iuramenta huiusmōi impetratio nisi obtinuisset absolutionem ab huiusmōi iuramēto. Si ꝓo ex aliqua causa rationabili superueniēti impetrasset: valeret et teneret huiusmōi impetratio. quia in quolibet iuramento intelligitur: si res in eodem statu permanserit. de iureiuran. c. quemadmodū. Aut iurauit i genere seruare om̄ia statuta ecclesie: et tunc ex cā uel sine causa posset impetrare contra ea. quia nō est verisimile ꝙ voluit se intantū artare ꝙ nunq̄ cōtra illa statuta impetraret. iuramenta enim huiusmōi scd̄m intentionem iurantis sunt interpretāda. xxij. q. v. humane aures. de iureiuran. veniens. et. c. quintauallis. ꝓ qua distinctione faciunt que leg. et not. in. c. clericos. e. ti. ⁊. c. venientes. in nouel. vide Pau. in. c. i. de regula. in cle.

De exceptionib⁹. Rica.

Al's. liij.

Sequens decisio h. d. Exceptio declinatoria post terminū ad dicendū cōtra cōmissionem nō admittitur ad probandum. h. d.

Item exceptōes declinatorie fori post terminū ad dicendum contra cōmissionem opposite ad probandū nō sunt admittende: nisi vellet iurare excipiens scd̄m formā. c. pastoralis. de except.

Al's. ccx.

Sequens deci. h. d. Si immediate post appellationem a diffinitiua p̄ntetur commissio presumit̄ ꝙ ante appellationē fuerit impetrata. h. d.

Item Si immediate post appellationem interpositā a diffinitiua ⁊ delationem audit̄. presentet̄ cōmissio alteri auditori super ipsa appellatione et excipiat̄ de surreptione. videlicet ꝙ huiusmōi cōmissio sit impetrata ante appellationem interpositā: bona est exceptio ⁊ presumptiue probata. s. presumptione violenta que est legitima ꝓbatio etiam in iudicio. de presumpt. afferte. et hoc propter modicū temporis interualluz infra quod esset impossibile huiusmodi cōmissionem fuisse post appellationem interpositam impetratā. presertim si sentētia fuit lata in vrbe cācellario existente in Anania. ꝓut erat in questione proposita. Rescriptū enim super futuris appellatōibus seu causis impetratū non valet de rescrip. c. fi. de appel. c. ij. que iura loquunt̄ in rescriptis appellationū ad partes impetratis: in quibus apponitur data rescripti ex qua poterit liquide apparere que precesserit: videlicet appellatio uel rescripti impetratio. Sed quia in romana curia in cōmissionibus impetratis super appellationibus ibidem interpositis nulla data apponit̄. ⁊ ideo presentatio et nō impetratio attenditur. Ic circo fuit conclusum in quibusdā alijs consilijs ꝙ si appellet̄ a diffinitiua et statim anteq̄ dent̄ apostoli presentetur alteri auditori cōmissio super dicta appellatione ꝙ valet cōmissio: maxime si non excipitur. ar. not. in. c. ceterum. de rescrip. Idem dicebant dñi si nō appareret quid precessisset: puta quando eadem hora fuit appellatū et eadē hora fuit commissio presentata. quam appellatiōem in dubio debemus presumere precessisse ratōe nature sue. et quia possibile est propter presentiam officialium pape in curia ad quos de facili potest haberi recursus qd̄ incontinēti post appellationē signata fuit commissio et p̄ntata. Secus ꝓo in primo casu qñ curia et offic̄. sunt alibi et extra locū vbi extitit appellatum.

Al's numero. cclxxx.

Sequens deci. h. d. Exceptio nullitatis impedit executionem sentētie que transiuit in rem iudic. si incōtineuti probetur corā iudice qui illā sententiam tulit. quam executionē non suspendit etiā inhibitio alteri⁹ iudicis cui nullitas hmōi est commissa. qui tñ si pronūciabit sententiā hmōi nullam etiā eius executionem reuocabit. h. d.

Item lz per viam exceptionis nullitatis possit impediri executio alicui⁹ sentētie que in rem transiuit iudi. prout le. ⁊ not. per Ber. de off. deleg. pastoralis. et per Jo. an. de excep. c. pia. li. vj. et per Spe. ti. de execut̄. sententie. §. i. in fi. et hoc intelligas si in cōtinenti exceptio probetur. al's non differretur executio. ꝓut le. et not. ꝑ Ber. et Innoc. de testi. c.

venies. Tñ hmōi executio nō impeditur per viam actiōis super nullitate: puta pars que nō appellauit a sententia obtinet causam cōmitti illi⁹ alteri auditori et petit inhiberi primo iudici volenti ex equi suam sententiā. iudex post huiusmōi cōmissionem et inhibitionē alterius procedit ad executionem: petitur et requirit̄ vtrum valeat huiusmodi executio facta lite pendente et post inhibitionez Et dicebat̄ per aliquos ꝙ sic. quia motio hui⁹ litis nō impedit executionem. ꝓut expresse not. Inno. in. c. cum in iure. de off. dele. super. ꝟ. de mandato. nec inhibitio impedit. quia non est legitime facta. de appel. nō solum. in fi. et. c. romana. e. ti. fiat ergo executio. nec per hoc impedit̄ litis ꝓsecutio super nullitate. quia hoc ē speciale qñ tres sunt diffinitiue sententie late cōformes. ut in cle. i. de re iudic. que ponit ius nouū et specialem casum et si obtinebit predict⁹ agēs in causa nullitatis etiam obtinebit reuocationē executionis. de resti. in inte. c. suscitata. C. de pre. impe. offe. que supplicatio. de procur. in nostra. et. c. audit̄. de re iudi. pastoralis. in clem. nec obst. l. si pretor. de iudi. in fi. ad quā respondit Inno. in dicto. c. cum in iure peritus. multū bene.

Al's. cclxxxiiij.

Sequens deci. h. d. Exceptio pemptoria non inficit rescripta nec litis cōtest. impedit. h. d.

Item si per impetrantez cōmissionem narretur clare de iure suo et nō de iure partis aduerse constare propter hoc dicat̄ siue excipiat̄ per eandē partem aduersam: duas sententias ꝓ se habentem commis. surrepticiam huiusmōi exceptio nō est admittēda quia est perempt̄. concernens principale negociū que non admittit̄ contra litteras nec litis contest. impedit de lit. conte. c. i. li. vj. et not. Inno. in. c. ex parte. B. regine. super. ꝟ. assignatum. de for. compe. et de ꝟpt. c. super lr̄is.

Al's. cccxxvj.

Sequens decisio. h. d. Proponēs exceptiōes contra petentem absolutionē ad cautelam non est necesse ꝙ dicat qd̄ excipiendo proponit. h. d.

Item ꝙ si in termino assignato ꝑ auditorem reo ad videndū absolui actorem ad cautelā reus dat positiones et articulos cōcludētes de materia offense manifeste et rei iudicate lz non dicat ꝙ excipiēdo illos porrigat nihilominus videtur tñ excipiendo talia eē sufficienter proposita adeo ꝙ si auditor his repulsis absoluat ipse grauat et ab eo ob hoc licite appellatur: dūmodo al's non peccent in materia nec in forma nec sint ratiōe calumnie aut ex alio capite repellendi. Ratio huius cōclusionis. quia intentiones ipsoꝝ agentium scd̄m naturaz subiecte materie de qua agitur cōsiderande sunt. ut probatur per. l. vulgatam si vno anno imperator. ff. loca. cū concord̄. facit de fide instrum̄. c. inter dilectos. §. ceterum. de ordi. cogni. c. cum dilectus. de testa. si pater. li. vj. Modo in hoc termino interuenit actor ut prosequat̄ suam intentionem videlicet articuli illius expeditionem. reus ꝟo ut eam impugnet. modo arma reorum impugnantiū actoris intentionem sunt exceptiones. ut insti. de excep. in princi. igitur animo impugnādi et per consequēs excipiendi vident̄ dicte positiones et articuli esse date. ⁊ per hoc responsum est ad duas ratiōes in contrariū alleg. quarum prima est hec. Quia cum aliquid potest proponi ad mltos fines differētes specie: non sufficit proponere nisi dicat̄ ad quem finem specifice proponat̄ ne aduersarius obscur⁹ remaneat et incertus. et hec siue agendo ut. ff. de eden. l. i. in princi. et. l. pomponi⁹. de rei ven. siue excipiendo ut in. l. i. §. ab eo. ff. de fluminibus. et l. titie. textores. in p̄nci. ff. de le. i. et facit no. Io. an. in. c. pia. de except. super. ꝟ. speciem. li. vj. et per Bar. C. de peti. heredi. l. si post motam. Modo articuli de re iudicata ⁊ manifesta offensa pñt dari ad finem probatiōes adducendi super negocio principali uel ad finem lit. cōtest. impediendi ut in. c. i. de lit. contest. li. vj. et ad finem impediendi absolutionem ad cautelā. de sentē. excom. solet. et. c. venerabilib⁹. §. sec⁹. li. vj. qui fines sunt omnes differētes specie. ergo generalis ꝓpositio per audit̄. merito fuit repellēda. facit. c. cum dilectus. de ordi. cogni. Secunda ratio est pro parte ista contraria. quia reus in excipiendo fit actor et eius partes sustinet. ff. de except. l. i. ergo propositio exceptionis ⁊ propositio actionis equiparantur. sed libellus nō valet si solum habet narrationem nisi etiā habeat conclusionem et petitionem ut de elect. dudum. ij. de lit. contest. c. vno. Ratio ibidem scd̄m Hostien̄. quia libellus datur nedum ut reo actionem edat: sed etiā ut iudex scd̄m eam sententiā ferat. ut. l. ut fundus. ff. cōmuni diui. de symo. licet hely. videtur expressum. C. de fideicōmis. li. l. fi. ergo idem in exceptione vim actionis habente. Que quidem rationes antedicte non obstant. nam quanq̄ ad multos alios fines talis materia dari possit: ⁊ quanq̄ reus ita dando se in aliquo non declarat nec aliud dicat: censetur tamen specialiter hoc casu dedisse ad istum finem: videlicet excipiendo ne ille articulus scd̄m actoris intentionem expediatur tunc in ista conclusione concordat Bar. et ponit eam in dicta. l. i. ij. et. iij. q. lz rōnes ipsum mouentes nō sunt multū efficaces etiam si tenerent̄ no. per Io. mo. i. q. iiij. quia presulatus. ⁊ no. scd̄m aliquos in. c. cū eccl'ia sutrina de cau. poss. ⁊ ibi tetigit aliqd Io. an. in nouell'. ⁊

opinio Inno. posita in dicto. c. vno. de lit. contes. quam tñ reprobat Hosti. ꝛ tangit etiã ibi Jo. an. in nouel. oĩa potius facerent pro cõclusione predicta quã credo veram. et sic fuit determinatũ in rota post publicas relationes.

Als numero. cccxxvij.

Sequens decisio. h. d. Petenti absolutionem ad cautelam nõ obstat exceptio rei iudic. uel manifeste offense ex sola nõ partitione rei iudicate. h. d. Uel sic. Res iudicata de qua nõ dubitatur uel manifesta offensa impedit absolutionem ad cautelã. hoc dicit.

Tem si cõtra petentem absolutionem ad cautelã opponat exceptio rei iudicate uł manifeste offense ex sola nõ paritione rei iudicate: talis exceptio nullo modo est admittenda nisi deducat nullitas ex defectu iurisdictionis aut propter intolerabilẽ errorem expressum puta quia dicitur excõmunicatio lata post appellationẽ legitimã per illum cuius iurisdictio nõ negetur: sed potius a partibus approbat. ꝛ est ratio scõm Inno. in. c. solet. de sent. excom. cui respõderi nõ potest. quia sentẽtia nomen rei iudicate nõ habet nisi sit lata a iudice competeñ. C. si a non compe. iudi. per to. de iudi. at si clerici. aut enim constat manifeste de iurisdictione: aut cõstat manifeste de nõ iurisdictiõe: aut nõ constat de vno neq; de altero sed dubium est. Primo casu nõ potest peti huiusmodi absolutio ex defectu iurisdictionis: cum de ea constet manifeste. Nec secũdo casu cum tũc de nullitate excõmunicationis constet manifeste. Tertio solo casu videlicet cum de iurisdictiõe dubitatur est locus petitioni huiusmõi. Sed in illo tertio casu nõ potest dici res iudicata manifeste: nec per cõsequens offensa nõ parendi ei. quia cuz nullo modo sciri possit q; sit res iudicata nisi sciatur iurisdictio illius qui eam tulit. ergo nec illi9 sine altero potest esse noticia manifesta. Laue tñ quia an sola iurisdictiõis negatio faciat iurisdictionem dubiam est uidendũ. Circa quod videtur sic distinguendũ. aut intentio negantis fundata ẽ de iure cõmuni. et tunc sola negatio facit rem dubiã quia probabilis immo iam ꝓbata est. ut si ille qui de iure cõmuni nõ est iudex excõmunicauit. et ita procedit. l. iij. C. qui. ad lib. ꝓ cla. non li. aut econtra quia intentio iudicis et eius iurisdictio fundata est de iure cõmuni. et tunc negatio est improbabilis et per cõsequens non facit rem dubiã. scõm not. Cy. C. de procur. l. i. et hoc verum nisi allegaret et ꝓbaret exceptionẽ saltem semiplene ꝛ tũc redderet iurisdictionẽ dubiã. et sic per cõsequens rem iudicatã et offensam. ar. nota. per Innoc. vbi supra. et per Cy. in dicta. l. Ex qua conclusione infertebatur alia. videlicet q; nõ sufficit in exceptione predicta videlicet rei iudicate uł manifeste offense existentiã iurisdictionis deducere. sed oportet vltra deducere notorietatẽ iurisdictionis eiusdem. Quequidem cõclusio vnum supponit ꝛ aliud disponit. Supponit enim q; iurisdictio si negetur per petentem absolutionẽ ad cautelam: nihilominus tamẽ potest excipi de re iudicata et manifesta offensa dũmodo in exceptione etiam existentia iurisdictionis deducatur. Secundo disponit videlicet q; deductio existentie debet notorietatez cõtinere. Primũ patet. tum quia text. c. solet. dicit cõtra petentem absolutionẽ ad cautelam uel simpliciter posse excipi de manifesta offensa ꝛ re iudicata. ergo et poterit isto casu. als esset dicere q; sola negatio vnius partis tolleret ius alterius. qõ esset iniquũ. tum quia hoc casu cessat ratio Inno. quia constito de iurisdictione eius cessat ratio ut dictum est. Preterea quia iuri satisfacit cum talis exceptio infra octo dies fit probanda. et ita non plus impedietur processus q̃ als. ergo ꝛc. Secundum pater. quia vbi quis habet probare notorietatem nõ sufficit probare veritatem ut ipse Innoceñ. ponit in dicto. c. solet. Modo hoc casu probanda est notorietas. ergo ꝛc. Sed qualiter ꝓbetur huiusmõi notorietas: recurrendũ erit ad not. vulgarem in. c. tua. et. c. vestra. per doc. de coha. cle. et muli. et. ij. q. i. de manifesta. et in spec. tit. de notor. per totũ. Aliqui tñ et plures dicebant sufficere in hoc casu ad deductionez notorietatis deducere existentiã et existẽtie publicã vocem et famam simul. Dñs Egid. et aliqui cum eo contra et bene meo iudicio. nam regula est: quod nõ probat hoc esse quod ab hoc cõtingit abesse. ut. l. ad probationem. C. de probat. et in. c. cum cõtingat. de off. deleg. Sed lz ita sit q; nihil potest esse notorium nisi verum. ut not. in. c. tua. de coha. cle. ꝛ mulie. tamen potest aliquid esse verum et de illo esse publicam vocem et famã: et tamen nõ est notorium. Ratio est. quia ut dicit Innoceñ. in. c. tua. de cohabi. cle. et mulie. Ista enim differentia est inter cõmunem opinionem que publicã famam. ut in. c. veniens. de verb. sign. ad fi. in se dicit continere. et manifestum seu notoriũ. quia fama ꝛ communis opinio nõ habent originem a sciẽtia certa sed plerunq; a suspitione sola et incerto auctore. ut habet de conse. di. iiij. c. sanctum. Sed manifestum et notorium semper procedũt a scientia certa. non dico vnius uel duorum: sed totius populi uel maioris partis. Hinc est q; licet testimonium super notorio fit super scientia certa: tamen testimonium super cõmuni opinione est solum de credulitate: ideo licet cõmunis opinio possit esse de longe preteritis: tamen notorium non est nisi de pñtibus uel proxime preteritis. ut not. Inn. in. c.

c.veniens. Fallit qñ huiusmõi certa scientia est in mente populi certitudinaliter reseruata. sicut de christi passione vide Io. Cal. in cõmento. c. vestra in descriptione notorij. modo ad propositũ. ergo potest esse verum quod ponit et probari põt per duos testes tanq̃ verum. quia nihil de notorietate deponere scirent et ꝓbare: nihilominus cõmunem vocem et famã per illos qui de veritate dubitabant: immo p premissa patet q̃ etiã ijdem testes poterũt de vtroq̃ deponere videlicet de veritate et fama et nihilominus notorietatẽ ignorare uel negare: quanq̃ hec substantialia et vera et de iuris rigore exigerent in vera ⁊ plena probationem notorietatis. Tñ in casu nostre questionis nõ requirit adeo exacta et plena ꝓbatio sed sufficit semiplena. et ideo maior pars dominorũ dicebat sufficere in hoc casu publicã vocem et famã cum alijs adminiculis que habebant in casu seu facto proposito. et sic fuit obtentũ. de testi. c. preterea.

Al's numero. cccclj.

Sequens decisio. h.d. Restitutio ad appellandũ a diffinitiua sententia que transiuit in rem iudic. nõ petitur per excommunicatũ nisi in causa matrimoniali et beneficiali. h.d. Uel sic. Excõmunicatꝰ potest petere restitutionẽ ad appellandũ a sententia que transiuit in rem iudic. in causa matrimoniali. hoc dicit.

Tem fuit dubitatũ vtrum in causa matrimoniali reus excõmunicatus posset petere restitutionẽ ad appellandũ a diffinitiua sententia contra se lata que trãsiuit in rẽ iudicatam? Et videbat aliquibus q̃ non. per not. in. c. significauerunt. de excep. vbi not. per doct. q̃ excõmunicatus nõ potest petere restitutionẽ in integrum. ergo non ad appellandũ. quia hec videtur quedã reintegratio. et per not. in. c. i. de ꝛpt. li. vj. vbi notat q̃ non põt agere de nullitate sententie que etiam nulla ꝓuocatione suspẽsa nunq̃ transit in rem iudi. ut in. c. i. de sen. ⁊ re iudi. multo minus potest agere de iniusticia sententie que in rem transiuit iudicatã. et lꝫ concedatur excommunicato q̃ posset impetrare rescriptũ super appellatione sua interposita prosequenda: tñ non super interponenda vt videt sonare dictum. c. i. de ꝛpt. li. vj. Preterea in hac restitutiõe cõcedenda necessaria est aliqualis cognitio que nõ potest fieri sine periculo cõmunionis que est causa prohibitionis quare excõmunicatus ab agendo repellitur ut. xj. q. iij. cum excõmunicato. et. c. pia. de excep. li. vj. ergo. Preterea si excõmunicato denegat reconuentio ut in. c. intellerimus. de iudi. et leg. et not. de excep. cum inter. multo fortius restitutio que magis videt sapere actionem directam q̃ reconuentio. quod est verũ in restitutione in integrũ principaliter et directe intentata per excõmunicatum aduersus sententiã. Secus ꝛpo scõm omnes dños si incidẽter peteret uel per modũ preambuli ut in casu nostro. in quo non requirit plena sed semiplena ⁊ summaria cognitio que etiã posset fieri ex iudicis officio. ar. eorum que le. et not. de off. iudi. c. ij. de testi. veniens. ij. Preterea in his que nõ habent perpetuã causam prohibitiõis ali quo concesso omnia vident concedi sine quib⁹ id expediri nõ potest: immo oñe id per quod perue nitur ad illud ut in. l. oratio. ff. de spon. de off. de le. preterea. facit optime dictũ. c. i. de ꝛpt. li. vj. cum si. et hoc maxime procedit scõm Hosti. in capitibus in quibus vertitur periculũ anime. ut in matrimonialibus et beneficialibus causis in quibus scõm eum excõmunicatus posset petere restitutionem in integrum etiã principaliter et aduersus sententiam que presertim in causa matrimoniali non transit in rem iudicatã. ut in. c. tenor. lator. consanguinei. de re iud. in qua causa multũ eruberat officium iudicis. ut in. c. porro. de diuor. not. per Hosti. in dicto. c. significauerunt. per quã notam fuit decisum per omnes dños q̃ non obstat exceptio excõmunicationis oppositẽ cõtra dictum restituti onem petentẽ sed deberet ipsum audire: maxime quia nõ fuit excõicatus pro alia causa sed pro ista: puta vigore execut. facte super dicta sentẽtia a q̃ petit se restitui ad appellandũ. si ꝛpo fuisset excõicatus pro alia cã magis dubitassem.

Al's numero. cclij.

Sequens decisio. h.d. Licet denunciatio probet excõmunicationis exceptionem in vim dilatorie: non tñ in vim peremptorie. h.d. Uel sic. Excõmunicatio non probat ex eo solo q̃ quis pro tali denunciatus probetur. h.d.

Tem lꝫ sit cõcertatio inter doc. in. c. pia. de excep. et. c. licet. de sentẽ. excõ. li. vj. vtrum per denunciationẽ quis probet excõmunicatus qñ in vim dilatorie excõicatio opponitur: tñ dñi habuerunt et habere voluerunt ꝓ indubitato q̃ denunciatio non ꝓbat excõlcationem oppositã in vim pemptorie cõtra impetrantem. qz non sequit talis est excõicatus denũciatus ergo excõicatus. Tum etiam qz huiusmõi exceptio sapit obiectũ qui debet clare dari et ꝓbari. de accu. sup his. ⁊ accedens. de elec. c. i. et. c. ut circa. li. vj. iuncta cle. cõstitutionem. e. ti. Ueluus etiã citius admittunt ⁊ probant ⁊ expediuntur dilatorie q̃ peremptorie. de ordi. cog. cũ dilect⁹ de li. conte. c. i. li. vj. cum ibi not.

Al's. cclij.

Sequens deci. h.d. Nõ sufficit in materia obiectiua dicere q̃ quis p se uel p aliũ acceptauit uel simile nisi specificetur. h.d.

Tem Si opponat alicui q̄ beneficiū per ipsum in curia resignatū ⁊ post hmōi resignationem admissam: nihilominus illud idem beneficiū tenuit et possedit et fructus percepit per se uel alium nisi excipiens illū alium exprimat et de eius mādato specifice det: non erit quo ad hoc audiend̄. quia lz materia sit bona: tñ exquo materia obiectiua est exactam requirit specificationē. ut in predictis iuri. supra p̄ prima conclusione alleg. et idē etiā postea fuit conclusum de secūdo impetrante obijciente cōtra primum de cōsumptione gratie siue per acceptationē alterius beneficij per se uel aliū factam. quia nō bene specificat.

De prescriptionibus Rica.

Al's. ccxxxix.

Sequens decisio. h.d. Allegans se tanto tempe de cuius cōtrario memoria nō existit exemptum a iurisdictiōe ordinaria nō auditur nisi probet q̄ alius prelat⁹ in eo iurisdictionē prescripserit. h.d. Uel sic. Articuli de exemptione a iurisdictiōe ordinarij a tāto tempe ⁊c. non ꝓcedunt nec sunt admittendi nisi in eis det de alio prelato qui hmōi iurisdictionē prescripserit. h.d.

Tem Si decanus et capitulū alicuius ecclesie cathedralis dicant et dent in articulis se exemptos ab oñi iurisdictione et coertione episcopi eor̄ ⁊ se fuisse et esse in possessione huiusmodi exceptionis a tanto tempe cuius cōtrarij⁹ non est memoria nisi dent de alio prelato qui huiusmodi iurisdictionem in eos prescripsit articuli tales nō sunt admittendi. quia nullus potest seipsum iudicare uel corrigere nec ea possidere. ergo nec prescribere. sed alius bñ talia in ipsis prescribit uel ipsi possent prescribere q̄ alteri prelato subsunt quo ad iurisdictionem ⁊ coertionē huiusmōi. prout le. et not. de prescrip. cum ex officij. et. c. cum nō liceat. et. c. audit.

Al's numero. ccccxvj.

Sequens decisio. h.d. Ordinari⁹ potest scōm canones ea que sunt meri imperij delegare. secus scōm ius ciuile. h.d. Uel sic. Decanus et capl'm pñt prescribere potestatē excōicandi. h.d.

Tem fuit dubitatū et in relationibus positum utrum⁹ decanus et capitulū alicuius ecclesie collegiate possent prescribeꝛ potestatem excōmunicandi incarcerādi ⁊ installandi canonicos vicarios ⁊ alios beneficiatos illius ecclesie delinquentes. Sup quo dubio fuit solenniter per aduocatos in pub. relationibus alle. et tractata materia meri et mixti imperij. ⁊ q̄ predicta videbant meri imperij et spectañ. nō ad se sed ad principē. ut. l. imperiū. ff. de iu. om. iud. ergo nō videbant prescriptibilia sicut nec delegabilia scōm leges. secus ꝓo scōm can̄. scōm quos etiā ea que sunt meri imperij pñt delegari. prout le. et not. in. c. in archiepiscopatu. de rap. et sunt text⁹ de hoc hodie in. c. licet. de of. vica. li. vj. ⁊ ne cle. uel mo. c. epūs. e. li. et sunt etiā scōm can̄. prescriptibilia etiā per inferiores. nam nō est dubium episcopos ⁊ superiores prelatos habere merum ⁊ mixtū imperiū videlz iudicandi ⁊ corrigēdi puniendi et excōicandi incarcerādi deponendi degradandi suspendendi interdicēdi ⁊c. xxv. di. per lect. xxiij. q. iij. corripiant. xj. q. iij. sentētia pastoris. et. c. cure. de elect. transmissa. de transla. c. i. et vtrobiq̄ not. de off. or. c. i. et. c. cōquerente. de iudi. at si clerici. et. c. cum nō ab hōie. ⁊ de for. cōpe. cōquestus. et. c. postulastis. et. c. fi. de sta. mo. c. i. de sen. ex. ut fame. ⁊. c. si clericos. li. vj. de penis. degradatio. e. li. cum multis si. et p Spe. ti. de iu. om. iu. ſ. i. ꝓ. ad hmōi. vbi enumerat oīa que sunt meri imperij episcopis ptineñ. Sed oia iura episcopalia ad vtranq̄ legē siue iurisdictiōis siue dioceſanā pertineñ. sunt p inferiores episcopis prescriptibilia. ut de prescrip. audit. ⁊. c. cum olim. cum ibi not. et not. xvj. q. iij. quicūq̄. de of. archi. dilecto. de excess. prie. accedentib⁹ ergo q̄ aūt punitio et correctio canonicor̄ cathedralium ecclesiarū posset scōm consuetudinē legitime prescriptā ad decanū et capl'm ptinere: est ter. in. c. irrefragabili. ſ. excessus quoq̄. de of. ordi. immo qñq̄ ad solum decanū ut in. c. dilect. de ap. ō sen. ex. dilecto. li. vj. vbi ille decan⁹ habuit et exercere potuit vtrūq̄ gladiū: maxime vbi ipse ē caput capituli immediatū ab illo capitulo elect⁹ et per episcopū confirmatus prout ponebat in facto. nā tunc ipse solus ex electione et cōfirmatione superioris haberet omnimodā iurisdictiōem in ipsum eligentes. prout pulchre notat et deducit Juno. in. c. cum ab ecclesiarū. de of. ordi. et ibi ter. q̄ inferiores prelati possunt excōmunicare et iudicare Facit de of. archi. mandamus. et. c. ad hec. de deci. peruenit. dūmodo sit talis persona in quā hoc ius cadere potest. de his que fi. a malo. par. ca. c. iij. de ap. Romana. ſ. i. li. vj. de consue. c. ij. e. li. immo dicit Inn. q̄ quilibet cleric⁹ possit prescribere ius excōicandi et similia: lz non habeat ordinariam iurisdictionē. sed quia ꝓut ponebatur in facto predicti decanus et capitulū nisi semel predicta exercuerunt: fuit dubitatū et etiam solenniter super hoc alleg. vtrum per vnicum actum huiusmodi quesiuisset possessionem in similibus casibus iudicandi et procedendi. et fuit alleg. ad partem negatiuam quedam not. Innocēn. in. c. cum

dilectus. de reli. do. vbi est text. expresse q licet quis sit in possessione subiectiõis alicui⁹ etiam p mille annos: non propter hoc põt illum iudicare siue condemnare neq; ciuiliter neq; criminaliter: immo sententia excõmunicationis in ipsum prolata nõ tenet. Ratio. quia iudicare et excõicare nõ sunt fructus iurisdictionis nec proprie fruct⁹ dici põt immo potius periculũ labor et onus. et sic nõ ob. c. cum ecclesia sutrina. de cau. poss. et proprie. et c. consultationib⁹. de iurepat. nam eligere uel presentare bene sunt fruct⁹ possessionis iuris eligendi uel pñtandi. ut not. alibi Innoc. in c. in lris. de resti. spo. nõ sic in illo qui tñ habet possessionem subiectionis siue iurisdictionis alicuius. Pro qua conclusione facit optime scõm Inno. decre. cũ cõtingat. de fo. compe. nam ibi dicitur licz canonici Belnacen. haberent iurisdictionẽ sup familiares ipsor de consuetudine tñ non poterãt illos excõicare. Sed posset responderi q ibi tantũ prescriptum quantũ possessum. de decl. cum in tua. uel qa illi nõ habebant assistentiã tñ iuris cõmunis sicut isti decan⁹ et capitulũ. ar. c. ad decimas. de resti. spo. li. vj. Respondit etiã Inn. ad. l. barbarius. ff. de off. preto. et ad not. per eum in. c. nihil est. de elec. a quo dicto videt Inno. recedere in fi. glos. eiusdem. ibi tñ alij aliter dicunt et ut videt meli us. ut not. per eum. de resti. spol. olim. iij. vbi tenet expresse q quilibet clericus possit possidere z prescribere ius excõmunicandi. et si ille quem excõmunicat obedit scienter et patienter episcopo uel alio suo superiori statim excõmunicãs acquirit possessionem excõicandi et tenet eius sententia si erat in possessione excõmunicandi, pur not. Inno. in dicto. c. cum dilectus. in glo. fi. et remittit ad not. per eum in. c. ij. de resti. spo. Sed vtrũ sufficiat ad hoc vnicus actus possessionis Inno. in. c. ij. de capel. mon. videt innuere q nõ. Pro quo facit ter. in. c. cum ecclesia Sutrina. de cau. poss. et pro priet. et not. in. c. fi. de consue. Nam scõm Inno. vbi. s. lz possessio generalis iurisdictionis acquiratur per vnicũ actum: dũmodo vtens intendat vti iure suo quo ad iurisdictionẽ vniuersalem tñ hoc non procedit in personis rõnem diuersitatis ponẽs quia sub iurisdictione comprehenduntur omnes partes eius et actus. sed sub persona nõ continentur alia z in illis habet locum regula q tantũ prescriptum quantũ possessum. de decl. cũ in tua. hec vera si nullus alius sit in iurisdictione illarum personarum. quia tũc ad alias personas nõ extenderet possessio iurisdictiõis quesita in vno homine. sed si alius est in possessione iurisdictionis super vnũ populũ et ego exerceam iurisdictionẽ in vnã personam tñ illius populi sciente dño et patiẽte super totum populũ acquiro. quia quasi vna z continua est gleba. s. vnus populus et nũc bene extẽditur possessio de persona ad personã. ratio. qa ille in quem exercui iurisdictionẽ non possidebat illũ cõtra quem ego prescribo iurisdictionẽ: sed alius cõtra quem prescribo iurisdictionẽ in banc psonã et aliam cõiter habebit. de prescri. cum ex officij

¶ De extens. iuris corporalis et incorporalis vide Inno. in. c. in litteris. de resti. spo. et ibi p Pau. de hac materia predictor duorum dubior in suo cõmento. At in casu nostro fuit probatũ predictis decano et capitulo datam potestatẽ plenariã iudicandi: corrigendi: puniendi: excõicandi: z etiaz in carcerandi omnes personas beneficiatas illius ecclesie per priuilegiũ episcopi illius loci et per sedem apostolicã confirmatũ et q ipsi fuerũt in possessione generali predictor et eis sepe obtemperatum excepto actu installationis: quem lz nisi semel exercuerant: tñ quia postea in. xl. annis simil casus nõ occurrerat sed modo nouit occurrit. Fuit decisum et cõclusum q tenuerat et valuerat huiusmodi installatio. per not. per Inno. in dicto. c. dilectus. de capel. mo. super. ℣. possessoriũ. in fi. et per not. per Ber. in dicto. c. cum ecclesia sutrina. et per Spe. ti. de prescrip. ℣. i. ℣. sed pone q miles. et per eundem ti. de iu. om. iudi. ℣. i. circa fi. vbi recitat quasi de verbo ad verbũ. not. Inn. supascript. et vide ad materiã Inno. in dicto. c. ij. de resti. in inte. et in dicto. c. olim. de resti. spo. et de postu. pre. bone. ij. per eundem.

Al's numero. cccclxxj.

Si concessio episcopi apparet facta cum cõsensu capituli lz de consensu aliter nõ appareat: sufficit si sequit tempus sufficiẽs ad prescribendũ.

Item q si apparet concessio episcopi que dr facta cum consensu sui capituli de quo consensu nõ apparet et sequitur tempus sufficiens ad prescriptionẽ: illud sufficit. nam talis titulus erroe facti suffultus dat causaz prescribẽdi videlicet si epus donat et dicit de cõsensu sui capituli et ita tradit monasterio et ita procedit quod not. glo. de consue. cum dilect⁹. et de prescrip. de quarta. et presumit talis erroz per. c. ea noscitur. de his que fi. a prel. quia iust⁹ erroz habet pro titulo. ff. pro emp. l. ij. que a pupillo. z qui se. et. ff. p le. l. fi. et iustus est hic erroz facti. l. ij. ff. de iu. et fac. igno. maxime per not. in dicto c. ea noscitur. super quo tñ vide dñm bar. ff. rem ra. ba. l. actoz. Secus si in iure errasset. et ita procedit quod not. in. c. ij. de his que fi. a pre. ar. ff. de iu. et fac. igno. l. iij. et. l. eam. de vsucap. l. ij. que si a pupillo. et. l. vbi ler. et. l. nõnunq;. probãt no. ar. x. q. iij. cognoscimus. et ita not. Pau. in clem. i. de re. eccle. non ali. in glo. publi. et ibi plene vide. Aliqui dñi volunt dicẽ q, requirit subscriptio

clericoꝝ. pro quo vult ter. xij. q. ij. siue exceptiõe et not. Inno. in. c. dudum. de re. eccle. nõ alie. li. vi. De alia subscriptione idem dixerunt dñi. de rota per. c. tua. in fi. de bijs que fi. a prela. sed dic ad hoc. ut in qõibus dñi neapolitani. q. lxxviij. cuꝫ dixi presumi assensum capituli interuenisse. intelligo quo ad effectũ excludendi malã fidem in recipiente. ꝛ ita procedit opi. Pau. ut prescriptio curat ad effectũ validandi alienandi. perpetuũ vero secus. et ita procedit opi. Bar. in dicto. ℣. qui secus. licet secus sit de alienatione tpali. ut. c. ea no scitur. de bijs que fi. a pre. ꝛ ita procedit ibi glo. ꝛc. quod intellige nisi opponaꝫ per partẽ cõsensuꝫ nõ interuenisse. et ita procedunt not. Innoc. in. d. c. ea noscitur.

De re iudicata ℟ica.

alias numero. xv.

Sequẽs decisio. h. d. q; si vtraq; pars in causa beneficiali nil probat possessor absoluit etiaꝫ si sit actor. h. d. Vel sic. Actore et reo nihil probantib⁹ uel equaliter probantibus si actor possidet absoluitur nõ ex eo ut qz sit actor sed qz possessor. h. d.

Tem si in causa beneficiali actor et reus ambo uel nihil uel nõ plene probauerunt intentionẽ suam. Fuit dubitatũ vtrum pro actore possidente et tenente beneficium posset et deberet sentẽtia fieri absolutoria. Et videbaꝫ q; nõ. quia actoꝝ nõ probante. ꝛc. per. l. actor. C. de proba. et de in reiuran. c. fi. et de cau. pos. et propr. cũ ecclesia sutrina. ut ecclie. be. c. vno. Fuit determinatũ et conclusum per oẽs dños q; sic. distinguẽdo. Aut vterq; s. actor possessor et reus nõ possessor petijt adiudicari. et tunc si neuter probat qui habet debet absolui ab impetitione alterius. Ratio qz vterq; ẽ actor et reus in casu predicto. ar. c. licet. de ꝓba. et. c. ex lris. de cau. pos. et pro. c. vno. in cle. nullus tñ eoꝝ condemnabiꝫ in expeñ. sed fiet cõpensatio hinc et inde. Fuit tñ quedam no. Inno. alĺ. in contrariũ in. c. cum cõtingat. de offi. deleg. videlz q; in casu predicto reus est absoluendus ab obseruatione et impetitione rei de qua agiꝫ. quã not. intelligas reo rem quã actor petit detineñ. ꝛ possideñ. uel neutro teneñ. tunc enim hz locum regula actore nõ probante. ꝛc. Si vero actor possessor petit titulũ suum pronunciari canonicũ sibi adiudicari beneficiũ et reus nõ possessor petit solum se absolui ab impetitione actoris possessoris. uel nil petit tunc enim sniа est ferenda pro reo etiam absente absolutoria actore nil probante. per. l. actor. et alia iura in contrariũ alĺ. ꝛ facit. C. de edẽ. l. qui accusare. et. l. fi. C. de rei vendi. ꝛ. l. ij. de ꝓba. ff. et not. in. c. per tuas. de ap. Fatuus autẽ est si set possessor qui contra nõ possessorẽ petitoriũ intentaret propter difficultatẽ probandi dñium. nisi haberet probationes paratas in petitorio. deberet enim potius intẽtare interdictũ vti possidetis si in possessione turbareꝫ. aut interdictuꝫ vnde vi. si de possessione dejceretur. ar. l. is qui destinauit. superius alleg. ff. de rei vendi. de proba. ll cet. de iudi. examinata. et hoc est consiliũ. B. in. c. cum ecclesia sutrina. de cau. pos. in glo. ij. Si vero reus possidet uel neuter possidet tunc itez stat regula. actore nõ probante. ꝛc. et sic potest intelligi no. Inno. in. c. cum cõtingat. superius alleg. ꝛc. Ibi vi. qõ not. Jo. an. et Inno. in. c. et cõquestiõe de resti. spo. et de offi. vica. c. i. post Inno. ꝛ Jo. et in. c. mandatũ. de ℟p. post Compost.

alias. cxiij.

Sequens decisio. h. d. Tres snie late super attẽptatis sunt ante omnia executioni mandãde anteq; veniaꝫ ad negociũ principale. h. d.

Tem q; tres snie super attemptatis late anteq; procedatur in petitorio sunt ante omnia executioni demandande. dũmodo predicte snie vim diffinitiue habeãt. puta si lite pendente uel post appellationem a diffinitiua aliquid sit attemptatũ circa possessionez rei de qua agitur. quia tunc sapit naturam veri possessozij qõ est plene executiõi mandandũ ante ingressum petitozij. de resti. spo. pisanis. nec posset opponi nullitaꝫ ante executionẽ earundẽ de re iudi. ut calumnijs. in cle.

alĺs numero. cxix.

Sequens decisio. h. d. Actore non probante reus etiã si nihil petat debet absolui. h. d.

Tem actore nil probante seruatis terminis reus ab impetitione actoris. licet nĺlam petitionẽ dederit potest ꝛ debet absolui per regulã. actore nõ probante. ꝛc. de iureiur. c. fi. et quia trahendo reum in causam satis impetijt molestauit et impediuit. ꝛ ideo potest et debet actori etiam super hmõi molestatiõe et impedimenẽ. perpetuuꝫ silentium imponi. ymo super re de qua agitur. de cau. pos. et proprie. cũ ecclesia. de re iudi. cum Bertolduꝫ. de reli. do. cõstitutus. de proba. licet. ¶ Additio. Adde hic regulam Brego. xi. que est. ciij. in numero. inter meas. et incipit. dñs noster Brego. nõ vult q; stilus.

alĺs. clx.

Sequens decisio. h. d. Reus et possessor de cuius nõ iure constat contra reseruationem tam in personam q; in gratiam potest dare obiectus ad effectum absolutionis reportande. non autem adiudicationis. h. d. Vel sic. Reus et possessor de cuius non iure constat potest actionem per obiectus er

cludere.h.d.primo.Secundo q licet cõstet de nõ iure actoris et rei.tamen reus non est a sua possessione expellendus. sed est potius ab impetitione actoris absoluendus.h.d.secundo.

Tem q reus et possessor beneficij de cuius non iure constat potest dare cõtra reseruationem obiectus tam in personã q̃ gratiam ad effectum absolutionis.sed nõ adiudicationis obtinende.ut in.c.ex insinuatione. de procu.et ibi per Inno.et in.c.olim.de ꝛpt.ꝛ de hoc videtur ter.in.c. cum nostris. de concess. preben.Nudus enim detentor repellit agentẽ rei vendicatione si sua non interest. propter cõmodũ possessiõis siue retentiõis.ar.l.pau.§.fi. qui.mo. pig.uel ypo.sol.et facit no.per Ar. de prebẽ.li/cet.li.vi.Preterea magis abhorrent iura q nullum habens titulum ingrediatur beneficium quaꝫ ingressus per non habentem titulum de possessione eijciat ꝓpter regulaꝫ.turpius eijcitur.ꝛc.de iureiurã.quẽadmodum.¶In pari enim causa turpitudinis melior est conditio possidentis.de adult.in tellerimus.de iureiuran.in pari.li.vi. Non obstãt due conclusiones superius posite.videlicet q ille de cuius non iure clare et notorie constat per acta non agit super attemptatis nec possessorio que ambo sunt multum in iure priuilegiata.de ordiñ. cogni.c.ij.et fi.de resti.spo.per totum.de appꝓ. non solum.li.vi.quia hij certãt de possessione recuperanda. et de reducendo in statum pristinum. quod esset absurdum et iniquũ. exquo constat de nõ titulo ipsorꝫ.et quia per hoc daretur vicioſus ingressus.propter quem etiam in dubio prohibetur fieri missio in possessionẽ realem.ut in.c.vno. de eo qui mit.in pos.li.vi. Alius vero detentor certat de possessione retinenda ꝛ non amittenda. de qua non est eijciendus.nisi per illum cuius interest ꝛ habentem ius.ut in.c.cum nostris. de cõcess.preben.et ibi per Inno.et ideo est vocandus anteq̃ eijciatur ut videatur tam de iure agentis q̃ etiam possidentis.de preben.licet.ij.lib.vi.Ex quibus infertur alia conclusio q vbi constat de nõ iure actoris reus licet nullum ius habeat a possessione non est ãmouendus.ymo ab impetitione actoris est absoluendus.C.de rei vendi.l.fi.de rescript.olim.in fi.not.per Compost:de rescrip.mãdatum·et per Inno.de resti.spo.in litteris.Ubi fatetur tamen modificatum hoc dictum scõm conclusionem.xv.superius positam sub lra.r.ȝ.quilibet enim detentor presumitur possidere scõm Inno.in.c.cum olim.de priuileg.super.ꝯ.portariũ. in fi.qui alleg.xviij.q.i.c.i. idem tenet Archi.ut lit.penden.c.ij.li.vi.

alias.clxxxiij.

OJonitẽ.ut satisfaciat de fructibus in quibus fuit condempnat.potest allegare nõ percepisse.

Tem sicut auditor potest generaliter condemnare in fructibus per reum et possessorem percept. ita potest generaliter executor huiusmodi sine absq̃ aliqua taratione monere dictum condemnatuꝫ ut de illis satisfaciat victori infra certum terminum infra quem terminum potest venire et allegare se illos non percepisse. vel eos in vtilitatem beneficij conuertisse et similia.q si non fecerit sententia excõmunicationis propter hec prolata est iusta.nec relaxabitur donec plene fuerit satisfactum quia pro re iudicata extitit promulgata. ar.not.in.c.solet.de sen.excõ.li.vi.

al's.clxxxvi.

Sequens decisio.h.d. Auditor qui pronunciat beneficium alicui esse debituꝫ potest etiam possessorem in fructibus post litem motam perceptis et non petitis condemnare.h.d.

Tem q auditor qui pronunciat beneficium esse alicui debitum prouidẽdo de ipso iurta formam cle.auditor.de rescript. potest etiaꝫ condemnare ex officio in fructibus a tempore mote litis per possessorem percept. etiam in libello non petit. de iurepatr.cum dilectus.de offi.deleg.cũ causa.quia fructus sunt accessorij ad beneficium et veniunt a tempore mote litis.ff.de vsur.l.videamus.et.l.mora.§.i bone fidei.ar.etiam.c.dum ecclesia sutrina.de caus. pos.de preben.dilecto.in fi.et fa.not.per Inno. de re iudi.cum super.in.c.grauis·de resti.spo.et ibi per Inno.et Hosti.et de prebenõ·dilecto.in fi.vtrum et quando veniant ex officio uel ne fructus percepti.

al's.cxciiij.

Sequens decisio.h.d. Pro reo excõmunicato absente et per procuratorem se defendẽte potest ferri snia absolutoria sed non adiudicatoria.h.d.

Tem q pro reo excõmunicato absente et se per procuratorem defendente põt ferri sententia absolutoria sed non adiudicatoria.ar.eorum que le.et not.in.c.cuꝫ inter.de excepr. pro hoc alleg.in ratione.l.quãuis indubitat.ff.de adulr. faciunt etiam not.in.c. pertuas.de appel.videlicet q pro reo contumace absente potest ferri sententia infirmatoria uel absolutoria.

al's.cxcviij.

Sequens decisio.h.d.Dñs feudi potest cõmittere cãm feudalem alteri decidendã inter vasallos suos per quã cõmissionem idem cõmissarius nõ potest aliquid dño adiudicare.h.d.

Tem si domin' feudi cõmittit seu dat potestatẽ alicui cognoscendi decidendi cãm

feudalem. de certis bonis inter vasallos suos sal uo iure suo si iudex hmõi inter predictos vasallos dumtaxat procedendo. et seruatis seruandis par tem bonoꝝ adiudicauerit vni parti. et aliam par tem dño feudi. talis sententia lata pro dño feudi non valet neq; tenet. qz nullo agẽte nec libello da to. nec li. contest. est lata. de ver. sign. fozus. de li. contest. c. vno. cum si. nec obstant verba illa saluo iure suo. quia illa non sunt nisi quedam protesta tio. videlz q̃ per sententiam ferendam inter par tes sibi quo ad ius suum nõ preiudicaretur. et sic non est nisi quedam protestatio. prout papa sepe protestatur in decisionibus suis. ut in. c. cuz a no bis. de testi. de ap. ut debitus. in fi. ut lit. penõ. c. i. in fi. in clemen.

al's. ccvij.

Sequens decisio. h. d. Si abbas et conuentus in aliqua causa sunt simul litem contestati lata sentẽ tia pro actore z ab eo appellato per reos possunt simul et diuisim in causa procurare et sufficit con tra alterum ferri sententiam. h. d.

Tem licet actum sit in partibus per epis copum contra abbatem cuiusdam mona. super annua pensione prestanda episcopo et lata sententia pro episcopo. et contra abbatem et conuentum a qua pro parte eozundez abbatis et conuentus extitit ad se. apl'icam appel latum. tñ si in causa appellationis epũs dumtaxat processit contra abbatem et nihil ꝓbauit. nec sen tentiam latam in partibus produrit Abbas potest et debet absolui ab impetitione episcopi. per re gulam. actore non probante. ꝛc. Non obstañ. q̃ in partibus sit actum et sententiatũ contra abbatem et conuentũ coniunctim quia de hoc nõ constitit. et si constaret quia episcopus dimisit conuentũ et trarit abbatem in causam. cum iudicium redditur in inuitum ipse poterat se defendere et petere se ab hmõi molestañ. et ab impetitione absolui. pre terea quia ipse solus uel quilibet alter posset iura et bona ecclesie defendere. etiam alijs inuitis. ut not. Inno. in. c. cum olim. de testi. et de re. eccle. non alie. si quis presbiteroꝝ. et. c. hoc consultissi mo. eo. ti. li. vi. Cum igitur conuentus appellaue rit et non miserit procuratozem ad prosequendu3 hmõi appellationem. si abbas non prosequeretur transiret in rem iudicatam. de re iudi. q̃ ad cõsul tationem. ergo merito ad prosecutionez hmõi ap pellationis solus fuit admittendus. Item qz sen tentia veniet fezenda pro eo et non contra eum. ergo. ff. de mino. l. non eo minus. ymo scõm Inn. in. c. presenẽ. de testi. li. vi. Si abbas et cõuentus in aliqua causa simul sunt litem contestati tunc sit et diuisim possunt in causa procedere. z sufficit cõ tra alterum ferre sniam. de quo ibi per Jo. an. in nouel. super. ꝯ. abbas. ¶ Additio. sic et si essent ambo procuratozes insolidum constituti. ut no. in c. in nostra. de procu.

alias. ccxlv.

Sequens decisio. h. d. Licet in causa ꝓphana ne cesse sit peremptozii exprimere in citatiõe ad sen tentiam audiendam. tñ in causa beneficiali sufficit partem simpliciter esse citatam. h. d. Vel sic. Cita tio ad audiendam sniam in curia in causa benefici ali non expedit q̃ contineat illud verbum perem ptozie. secus in causa prophana. h. d.

Tem licet in causis prophanis in quibus ordo et figura iudicij seruar necesse sit p emptozii exprimi in citatione vnica. que fit ad sniam audiendam. per. l. ad perem ptozium. ff. de iudi. et. C. qũo et quando iudex. l. ij. alias sententia non valet. ut vult no. Jo. xxiij. q. iij. de illicita. et Inno. in. c. ad petitionez. de ac cu. et Spe. ti. de citꝫ §. viso. ꝯ. q̃ si lata. z Guil. de mon. lau. de do. et contu. c. i. super. ꝯ. promul get. in cle. tñ id non est necesse in causa beneficia li. in qua proceditur sine strepitu et figura iudicij ut in cle. sepe. §. al's. ꝯ. sententiam nõ. de ꝯ. fig. vbi de hoc per Jo. an. super. ꝯ. non peremptozio ira q̃ valet citatio facta in audientia contradicta rum ad audiendum sniam diffinitiuã etiam contra absentem proferendaz sine expressione perempto rij. dũmodo causa per appellationem iurta formã c. statuimus. et cle. causam electionis. uel de spe cialí mandato facta fit in curia. Nam tam per dic tam appellationem q̃ per dictam citationem post q̃ absens est citatur ad totam causam et singulos actus usq; ad audiendũ sniam inclusiue. et sic non esset necessariũ lz fit honestũ et de moze citare ab sentem per audientiã per singulos actus de nouo prout le. et not. per Inno. et Hosti. ac Jo. and. in nouel. in. c. audit. de procu. et aliqualiter in. c. cõ suluit. de offi. dele. et plene. de confes. c. ij. lib. vi. per Archi. Aliqui tñ voluerunt dicere q̃ etiam in causa prophana scõm mozem curie nõ sit necessari um in citatione exprimere peremptozie. etiaz ad sniam audiendam. quia post litis contest. oms ter mini in pallacio apl'ico sunt peremptozij. licet id non exprimatur. ut not. Spe. expresse in dicto. §. viso. vbi dicunt etiam quidam allegando dictam decre. consuluit. presertim si in partibus in causa fit cognitũ plene et cõclusum. Preterea fuit alle. vnũ dictũ Bar. in. l. si finita. §. si plures. ff. de dã. infec. videlz iudex fuit cõminatus in citatione q̃ procedat ad sniam. si non cõpareat hmõi cõmina tio habet aũt. peremptozij. Si vero cõminetur q̃ procedet ut iustum fuerit uel prout de iure pote rit. talis cõminatio non est loco peremptozij. quia scõm Spec. in. d. §. viso. ꝯ. si queritur. hmõi cõm

minatio consueuit poni post peremptoriū. licet nō sit necessaria qñ ponitur peremptorie in citatione ut. ff. de iudi. l. ad peremptor. de resti. in integ. c. tum ex litteris. ut not. ibidē Spe. in eo. §. ꝑ. itez iudex cuius dictum intelligas et modifica. iux̄. superius alleg. Dicit tñ Inno. vnum notabile verbum in dicta decre. ad petitionem. in magna glo. circa mediū. ꝙ si inueniatur et apprehendat̄ citatus. et citanti respondeat nō veniā ad causam. uel nihil respōdeat. et sic personaliter citatus non vadat uel maliciose procurat ne ad euz perueniat citatio. ut li. nō contest. qm̄. in hijs casibus non credit talem iterato citandum. nec ad testiuz receptionem nec ad audiendū sniam. ymo sine vlla alia citatione potest scd̄m eum ad examinationē cause. et sniam procedi. Rationem ponit. qꝛ cum predicte citationes tres uel plures non fiant nisi ad probationem cōtumacie. et in predictis casibus apparet cōtumacia citatoꝝ. ergo nō est necesse al's solēnitates fieri. quia in certis non est opus coniecturis. ff. de ver. obli. l. continuus. ff. de re iudi. l. contumac̄. facit cle. si ante. de do. et contu.

alias numero. cclxi.

Sequens decisio. h. d. In causa beneficiali actore nō probante reus absoluit̄. h. d. Uel sic. Actor possessor in causa beneficiali nihil probans absoluit̄. etiam si reus det obiectus et illos non probet ac liti renunciet. h. d.

Item si actor et possessor in causa beneficiali nihil probet ⁊ reus per eū in causaz tractus nihil petendo sed dando obiect⁹ cōtra eū. et illos nō probās et postmodū renunciando liti et cause recedat pro actore possidente potest ferri sententia nihilominus absolutoria ab impediment̄. et molestat̄. ⁊c̄. et super illis dicto reo perpetuū silentium imponi. de probat. c. ex lr̄is. et. c. licet. et vide similem conclusionem supra. xv. quā intelligas de reo petente suam prouisionē canonizari. et nihil probañ. in quo casu actor et possessor etiam nō probans intentionē suam debet nedum ab impedimētis et molestat̄. sed etiam ab impetitione rei absolui et in expensis condemnari. Sed vtrū in casu proposito reus venirz in expeñ. condēnand̄ dñi erant varij nec fuit pro tunc discussum. Aliquibus videbat̄ ꝙ nō debet cōdemnari. propter temerariā vexationem actoris. qui iniuste et inuitum traxit et vexauit eum ut videtur. et qꝛ reus agnoscens bonam fidem renunciauit liti. ergo nihil fuit ei imputandum. Alij asserentes contrarium propter regulā. victus victori ⁊c̄. Preterea si ab inicio liti renunciasset et se in nullo opposuisset. nec obiectus. dedisset forte procederet dictoꝝ dñoꝝ opinio. Sed quia se opposuit et obiectus dedit in quoꝝ probatione defecit. ergo saltem propter exceptionē oppositam et nō probatam deberet condēnari in expeñ. quod crederem verissimū per. c. fi. de do. et contu. et. c. statuimus. de elec. li. vi. vbi videtur tex. sed ille tex. loquitur in obijciente appellante et in probatiōe obiectuum deficieñ.

al's numero. cccxxix.

Sequens decisio. h. d. Per ꝓptum gatiosum ad beneficiū vacaturum. ius quesituz alteri specialit̄ in dicto beneficio nō tollit̄ nisi specialis mētio de eo fiat. Et iō prima gr̄a ad certum beneficium vacaturum impetrata non absorbetur per secundam gratiam ad idem beneficium ut vacans impetratū in qua nō fit mentio de prima. h. d. Uel sic. ꝓptū gratiosum per quod alteri preiudicium infert̄ nō valet. nisi de prima gratia faciat mentionem. puta impetraui beneficiū vacaturū per assecutionē. ⁊c̄. tu impetras ꝙ possis illud permutare nō valz tua impetratio. h. d.

Item tu obtines prebendaz Colonieñ. impetrasti gratiam a papa de prebeñ. Maguntiñ. certo modo vacatura offerens te in assecutione prebende Maguntiñ. dimittere Colonieñ. postea ego impetraui prebendam tuam Colonieñ. dum ipsaz vacare contigerit per assecutionē antedictam. tu impetras a papa ꝙ possis dictam prebendā Colonieñ. permutare pro alio beneficio et nihilominus prebendā Magū. presequi de mea gratia seu mea impetratione nulla facta mentione. secunda gratia est surreptitia ⁊ nullius est momenti. Ratio. quia ꝓptuz gratiosum per quod alteri preiudiciū affertur est inualidum. nisi de primo faciat mentionem per iura vulgaria de ꝓpt. constitutus. et. c. q̄uis. li. vi. de consuet. cum in tua. eo. li. de offi. dele. super eo. ⁊ optime probat hoc. l. quotiens. C. de preci. impe. offe. nō enim est nec esse presumitur hoc de mente principis. maxime dum hoc ignorat. ff. de pac. l. tres fratres. not. hoc in dicto. c. super eo. at in casu presenti si tua secunda gratia effectu presens ⁊ pura presentē sortiretur effecum mea gratia totaliter esset perempta. et sic perpetuū preiudicium afferretur. nam facta renunciatione ex causa permutationis tolleret̄ omnino spes vacatiōis expressa in litteris meis ergo. ⁊c̄. Preterea si nō potest afferri preiudiciū. videlz dilatorium. ut in. c. q̄uis. ⁊. c. tibi qui. de ꝓp. li. vi. multominus peremptoriuz. quod est grauius. ut in. l. quotiens. supius alleg. In contrarium facit ꝙ tu potuisses absq; aliqua impetratione dictam prebendā Colonieñ. renunciare et per supiorē renūciatio admitti. et tñ ꝑ hoc solū gratia mea perimeret̄ ex toto. igitur ex impetratione tua nō insurgit mihi hoc preiudiciū. et ꝑ cōsequens ratione talis preiudicij surreptitia dici

non potest fiue reddi. Primū patet. qz papa mihi talem gram faciendo nō fuit intentionis te impedire in renunciando in matrimonio cōtrahendo in religionem intrando. Nam qñ conditio ponitur in ptāte grauati dispositio ipsa adeo debilis est q̄ licet grauato eam declarare. ut in. l. qui balneuz. ſ. amplius. ff. qui po. in pig. ha. et. c. si pro te. de rescrip. li. vi. Sic est de ista. qz in potestate sua erat non assequi eo ipso q̄ conditio ponit in potestate grauati. videtur grauato data potestas etiam non implendi. ut. l. cum ab eo. ſ. si vero sub cōditione ff. de contra. emp. ymo et contra veniendo ut i. l. gratuitā. ſ. fi. ff. de prescrip. vbi Bar. Non obstāt iura que dicunt q̄ si per te stat quo minus possessionem habeas secundi beneficij incompatibilis. ut in. c. cōmissa. de elec. li. vi. de preben. licet. ij. eo. li. et in cle. si plures. eo. ti. de preben. qz loquūtur in iam prouiso qui voluntarie postq̄ prouisiōi consentit resilire non potest. nos autem loquimur in nondū prouiso qui solum consensu potest resilire. ut de elect. c. si electio. lib. vi. et cle. gratie. de rescript. nec obstat q̄ re obtulisti dimissurum. quia plus facis si ante dimittis. nam licet primū necessarium istud non necessarium remanet voluntariū. ymo scōm Vincen. quem recitat Jo. an. in nouel. in. c. veniens. de renun. Renunciatio primi beneficij debet precedere collationē secundi. quod si nō seruatur patet scōm dictū principale hmōi argument. per. c. susceptuz. de ſp. li. vi. quod nihil facit ad casum nostrum. propter clausulam in hmōi gratijs poni cōsuetam. videlz seu quouis alio mō. cc. cum enim per renunciationē siue per ingressuz religiōis siue per contractū matrimonij hmōi prebenda vacet mihi debebat. per hoc enim cessant oia argu. et all'. in contrariū et stat cōclusio vera. q̄ gra tua secunda est surreptitia re ipsa. qz si papa sciuisset mihi factā predictā gratiā nullo modo tibi cōcessisset graz secundā. ergo. cc. pro et cōtra in dicta qōe. vide not. per Archi. et Jo. and. in nouel. de preben. si postq̄. li. vi.

al's. cccxrij.

Sequens decisio. b. d. Executio triū sniarum suspenditur donec appellatio ab interlocutoria uel grauamine diffiniatur ut circuitus euitetur. b. d. Maior pars dñoz contra scōm quos. b. d. Appellatio a grauamine ante tertiam sniam interposita trium sniarum executionem nō impedit. b. d.

Item dixerunt et ordinauerunt oēs dñi me solo excepto qui hmōi causam habui. et propter hmōi concordiā ad cancellariam remisi ipsam nolens contra conscīam nec contra consilia omniū proferre sniam diffiniti nam. videlz q̄ si appelletur ante tertiam sniam diffinitiuam ab aliquo grauamine etiam vero iusto. et nihilominus tertia diffinitiua ferat et postmodū articulus predicte appellationis siue grauaminis alicui alteri auditori cōmittatur. et petat procedi et pronunciari super dicto grauamine q̄ ps id petens nō erit audienda. nec de illo erit cognoscendū nec pronunciandū. anteq̄ prrdicte tres diffinitiue snie conformes fuerunt effectualiter executioni mandate. per cle. ut calumnijs. ij. ſ. n. de re iudi. vbi allegant glo. Jo. an. pen. et antepe. in contrariū que dicit q̄ ille ter. non impedit prosecutionem appellationis interposite ante vltimam sniam a grauamine. dūmodo tempora appellatōis nō sunt lapsa que re vera labi possent scōm me. si primo deberet fieri executio et postea dicte appellationis prosecutio. Ad qō respondebatur q̄ non per cle. q̄ diu. de appel. nec per hmōi cognitionē prosecutionis et pronūc. impeditur executio. sed ipsa facta si pronunciatū fuerit male processum et bene appellatū. tunc retractabitur per viam nullitatis nedum predicta sententia post predictaz appellationem lata sed etiam ipsius executio et q̄d quid secutum est ob id. de elec. qualiter. de ꝓcu. auditis. de re iudi. c. pastoralis. in cle. Omnes vero dñi dicebant q̄ exquo predicta cognitio et ꝓnunciatio tangebant nullitatem tertie snie q̄ supp illa nullo modo ante realem et effectualē executē. predictarum trium sniarum deberet audiri. et qō melius et tutius esset suspendere cognitionē et ꝓnunciationem antedictā donec essent predicte sententie executioni demandate propter rationē cle. presertim. quia causa appellationis a predēis grauaminibus ante prolationez tertie diffinitiue sententie non fuit cōmissa nec pendere dicatur. quia si diceretur pendere tunc aliqui dñi bene dubitabant. aliqui non. ymo idez q̄ supra dicebatur. per ij. ſ. cle. ut calumnijs. antedicte pro cuius intellectu vide ibi Jo. an.

al's. cccxxxvij.

Sequens decisio b. d. Auditor cui cōmittitur taratio fructuū alicuius beneficij in quibus quis est per tres snias diffinitiuas cōdempnat. potest nedum fructus usq̄ ad vltimā sniam sed etiam post usq̄ ad tempus quo ipse tarationem faciet per cōdemnatū percept. tarare. b. d.

Item q̄ auditor cui cōmittitur taratio fructuū alicuius beneficij in quibus quis est per tres snias diffinitiuas condēnat. potest nedū fructus usq̄ ad vltimā sniam inclusiue. sed etiā post usq̄ ad tēpus quo ipse tarat. faciet per cōdemnatū percept. tarare. scōm maiorem partē dñoz. qz ad illos etiam condēnatus reneī et restituere cōpellit per executionē et veniēt er officio. et sic dicebāt dñi ad vitandū circuitum qō possunt per dictū dñm auditorē taxari quēad-

modū per executores posſent et tarari deberent. quod verū ego et dñs Sal. dicebamus ſi predictus auditor predictā ſniam exequi poſſet. Sed qz nō haberz ptātem exequendi ſed tarandi. Iccirco alios fructus qz hos in quibus facta eſt condēnatio tarare nō poſſet. pro quoz taratione z cōpulſione recurrere haberet ad executorē ſuum. et ſi alios taxaret forma mandati excederet. z ſic nil ageret iure vulgari. de ſꝛpt. cum dilecta. ff. mādati diligenter. cum ſi. verū tñ ad tollendū omne dubiuz fuit per omnes conſultū q predictus dñs auditor declararet tarando predictos fructus ſingulis annis tñ valuiſſe et valere. fietqz poſtmodū cora executore cōputus quot annis poſſederit et perceperit fructus. et cōpelletur per eundē executorez ad reſtituendū eoſdem. Addiderūt etiā aliqui dñi q nedū idem auditor poſſet et deberet hmōi declaratione valoris annui facere. ſed etiam vnā certam quotā pro annis et tēporibus preteritis uſqz ad tempus tarationis tarare. que additio mihi et dicto dño meo. S. non placuit. ſed prius conſiliū bene nobis videbatur ſufficeř debere q fieret cōputus et executio per executorez dandum per papam.

alꝫs. cccrrx.

Sequens deciſio. b. d. Poſſeſſio predeceſſoris et reputatio cōmunis nō probat dominiū. b. d. Uel ſic. Dominium nō probatur per famam aut reputationem uel poſſeſſionē. ideo per veras cauſas ꝓbari oportet. b. d.

Item ſi vendico a te caſtrum in cuius poſſeſſione tu es quod tñ ego nunqz poſſedi tanqz ad me pertinens iure dominij uel quaſi. et probo per teſtes ꝙ pater meus illud poſſedit et dum vixit habitus et reputaꝰ fuit pro dño publice cōmuniter et notorie. non ſufficienter probo ita q tu venies abſoluendus ab impetitione mea niſi aliud probem. Ratio eſt. qz aut dices hoc caſu dñium eſſe probatū uel quaſi dñium. Sed neutrū potes dicere ergo. zc. Primū nō qz licet illa ſit et fuerit opi. plāc. q poſſeſſio cū tali reputatione dñij preſumptionē ſufficiēter induc at. per. l. litibus. et. l. ſi coloni. C. de agri. et cen ſi. li. x. et. l. ticia. ff. de ſolu. tñ doct. eam reprobāt in. l. cum res. C. de proba. et ibi plene per Cy. et Bar. in. l. quidam in ſuo. in fi. ff. de cōdi. inſti. vbi glo. de hoc tangit. Item nō poteſt dici de hoc ſicut de quaſi dñio. qz ſi ſic. aut hoc dices de quaſi dñio cauſato primo in perſonā patris et tranſlat. etiam abſqz aditione in perſonaz filij. ut. l. in ſuis ff. de libe. et poſtu. Aut de quaſi dñio creato ōno uo in perſona filij. Sed neutrū dici poteſt. ergo primū non. Nam quatuor in creatione iſtius actōis neceſſario requirunt. videlz traditio. iuſta cā traditionis. vera poſſeſſio. et poſſeſſionis admiſſio. De duob⁹ primis et de quarto ſunt ter. ff. ō publi. l. i. ij. et. iij. et per totū inſti. de acti. ſ. alie. Tertium determinat doc. in. d. l. cum res. qz vſucapioni equiparatur. ut. l. fine. ſ. de hoc acto. ff. de publi. in qua illud requiritur. ut. l. fi. ff. pro ſuo. Ito licet probetur poſſeſſio non tñ probat traditōnem factā ex iuſta cauſa. ergo nec valet depoſitio cōmunis opinionis et fame. Tum qz illa non refertur ad qſi dñium ſed ad verū dñium probandum. et in illius probatione etiam inſufficiens eſt ſi refertur ad quaſi dñium probandū. Sed ad vez dominiū ſpectat ſcōm omnes. Tum qz ſi ad qſi dñiuz et eius vera principia referreť. tñ plenā probationem nō faceret cū vix faceret ſemiplenam. iuꝛ. no. ff. de teſti. l. ij. et de teſti. veniens. de ap. c. i. et p Spe. ti. de fama. Secundū vero mēbruz principale dici nō poteſt. tum qz etiam equiparatione ſuppoſita publiciane et vſucapionis de quo. ſ. per. l. nihil. C. ꝓ here. tum qz licet in tranſlatiť. dñij. et p conſequēs quaſi dñij. Fallunt iſte regule qz traditio non requiriť. ut. l. cum heredes. ff. de acquiř. poſ. in prin. tñ in creatione noui dñij nō reperio eas fallere. Preterea aduertendū eſt q ius publiciane eſt valde debile. et ideo ſublato ſibi pede fortiori. ymo quaſi ambobus pedibus et ſuo totali fundamento. ſcz traditione ex iuſta cauſa et poſſeſſione nō mirū ſi ruat totū quia ſi nulluz ius vtqz agendi competijſſet nec mihi nec actori meo. qūo abſqz principio creari poterit eſſet mirabile. Secus in dñio quod fuit iam creatū. et q ſine traditione tranſfertur et de quaſi dñio. idem qz in perſonam actoris verum ius dñij uel quaſi. z ius agēdi rei vendicatione uel publiciana iam cōpetijt. ergo. zc. et ita tenet Bar. in. l. i. ff. de publi. et in l. cum ſuſpenſus. ſ. is cui. eo. ti. ergo. zc.

Anno. lxxviij. incepi colligere concluſiones ſequentes.

alꝫs. cccxli.

Sequens deciſio. b. d. Ordinarius qui tulit ſniam que eſt nulla ratione forme pōt parte vocata aliā ferre. ſi vero eſt nulla ratione ꝓceſſus incipiat de nouo et iterū cognoſcat. ſi vero eſt delegatus uel auditor functus eſt officio ſuo ſi eſt executor gratiarū tam diu exequeť donec mādatū ſuū adimpleatur. ne effectus iſte in longius tempus cū diſpendio ferri contingat. de offi. deľ. ſi ſuper gratia. li. vi. et. l. quid tñ. in prin. ff. de arbi. quod confirmatur per not. per Compoſt. z Io. an. in. c. capitulū.

ℸ. Item queritur de ſꝛp.

Item dubitatur. vtrum auditor pronunciando aliquam ſniam diffinitiuā per ꝓmuz

dñm audiẽ. latam nullã parte nõ vocata uel vocaẽ sed nõ legitime. et sic nulliter processit et ꝓnunciauit. posset iterato aliam ꝛ simile sniam debiẽ. et partibus vocatis ferre. dicetur ꝙ sic. qz iudex qui male iudicauit nõ dicit̃ functus officio suo. sed iterum debet iudicare bene et procedere. ar. C. quõ et qñ iudex. si preses. C. de accu. l. iij. ff. de arbi. l. diem. ℈. sed si de pluribus. de accu. quali/ter. el. i. Fuit conclusum et determinatũ per oẽs dños vno excepto cõtrariũ per. l. iudex. ℴ re iudi. de offi. dele. in litteris. ij. q. vlti. et bene. et contraria loquunt in ordinario scõm Inno. qui potest a capite incipere et sniam suam emendare et aliã ferre. si eam inuenerit esse nullam ratione ꝓcessus alias si esset nulla ratiõe forme. ut in. c. ꝛ si snia. ℴ re iudi. li. vi. merito posset iudex idem ꝓnunciare ne vtile viciaretur per inutile. in regula. vtile. de reg. iur. li. vi. Secus vero in delegato qui siue bene siue male iudicauerit functus est officio suo. ꝑ iura supra prori. alleg. et sic desijt esse iudex in ꝓnunciando. ut in. l. qualem. ff. de arbi. hoc etiã patitur contrariũ. quia idem est nõ esse et inutiliter esse. de transla. inter corporalia. de cle. non resiõ. tua. et qz beneficium principis debet habere suũ effectum ne illud illudatur. de elec. cõmissa. li. vi. et executio tam diu exequi potest donec mandatũ suum adimpleuerit. ne effectus ipsius in tempus longius cum dispendio differri contingat. de off. deleg. si super gratia. li. vi. et. l. quod tñ. ff. de arbi. in prin. quod cõfirmatur per not. per Compos. et Jo. an. in. c. capitulum. de ſꝛp. ꝑ. Item querit et alleg. de offi. deleg. querenti. nec ob. c. q̃liter. de accu. quia illi erant generales legati et sic ordinarij. de off. leg. c. i. et. ij. li. vi. et nõdum snias tulerant scõm Ber. ibidem. sed errauerant in processu. vnde poterant illam emendare et errorem suum corrigere. ymo scõm Spe. ti. de prola. sen. ℈. qualiter. ꝑ. hoc quoq; notandũ in factis et oĩbus alijs preterq; in sententijs diffinitiuis. potest tam ordinarius q; etiam delega. iterum facere q minus bene fecit. De ordinario probaẽ de elect. cum terra. et. c. nosti. et de ſꝛpt. ab excõmunicato De delegato probatur de offi. deleg. significasti. de ap. cum cessante. et. c. si a iudice. li. vi. que iura loquuntur de interlocut̃. reuocanda. que ꝛ quãdo reuocari possit remittit Spec. ad ti. de excep. ℈. viso. ꝑ. sed si iudex. et se. Jo. an. in nouel. sup pri ma glo. in dicto. c. qualiter. dicit q ordinarius nõ potest corrigere sniam annullandam. alleg. ff. de re iudi. conquerebatur. et. l. post rem. ꝛ. C. de sen. excõ. periculo reci. l. ij. sed nullam reuocare põt. de frig. fraternitatis. de purga. vulga. c. ij. i. q. iij. episcopus. et alleg. dictam. l. si preses. et. C. de accu. si accusatoribus. remittit ad not. per eum post Inno. de re iudi. c. l. et. c. cuz inter. super. ꝑ. post q̃ in rem. et ad not. per glo. de re iudi. cum Bertoldus. in glo. sed qualiter. et ad Spe. vbi supra et ti. de resti. in integ. ℈. videndum. ꝑ. et nota. in ti. de arbi. ℈. fi. ꝑ. licet. et per Dy. in regula. q se mel. de reg. iur. li. vi. In prima obiectione. vnus tñ de dominis volebat dicere q erquo predictus auditor qui pronũciauit super nullitate sententie remanserat ad huc iudex in negocio principali ꝛ poterat cognoscere de iustitia et iniustitia prime sententie. quia prout ponebatur in facto dicto domino auditori fuit cõmissum totum. videlicet causa appellationis negocij principalis nullitatis et iniquitatis sententie pronunciando super nullitate non esset functus officio suo. Et ideo si male iudicauit poterat iterato procedere et bonaz sniaz ferre. quod dicebãt domini verum si eius pronuntiaẽ. esset interlocut̃. sed quia vim diffinitiue habet ut not. Inno. in. c. auditis. de procu. expedito illo articulo diffinitiue pronunciando siue male siue bene functus erat officio suo per iura superius alleg. Fatebantur tamen q remanserat iudex quo ad alia. et licet scõm opinionem Spe. ti. de audi. Jo. an. et in cle. auditis. de ſꝛpt. auditores sacri palacij sunt ordinarij in cognoscendo tamen habent delegatam in diffiniendo. et ideo eorum diffinitiuas sententias non possunt reuocare nec emẽdare per iura supra alleg. et not. Innoc. in. c. cum Bertoldus. de re iudi. vbi videt innuere q in causa beneficiali quilibet iudex siue delegat⁹ siue ordinarius potest suiam nullam reuocare et aliã ferre. Ratio potest esse quia sicut in matrimonio carnali sententia non tranſit in rem iudicatã quin docto de erroze possit reuocari. ut in. c. latoz. tenoz. consanguinei. de re iudi. ita et in matrimonio spirituali cum de vno arguatur ad aliud. de transla. c. inter corporalia. et hoc verum scõm Inno. quãdo ex sententia patẽter deprehenditur iniquitas ut in. c. cum Bertoldus. tunc enim quandocũq; potest erroz uel iniquitas deprehendi et colligi ex actẽ. retractabitur sentẽtia ac si erroz fuisset in sententia expressus. ut not. Pau. de re iudi. pastoral'. in clemen. et de senten. excõ. romana. in fine. per Archi. li. vi.

al's. cccrlij.

Sequens decisio. b. d. Non valet snia diffinitiua uel habens vim diffinitiue lata contra citatum ad audiendũ voluntatem dñi auditoris. b. d.

Item retento eodem themate idem auditor cui omnia predicta fuerunt cõmissa cã appellationis negocij principalis nullitatis et iniquitatis fecit citari partez ream ad audiendum voluntatem suam in causa seu causis que inter ipsum et suum aduersariũ vertebant

cozam ipso ad certū terminū peremptozīū. in quo quidē termino pronunciauit sup nullitate sentētie per primum dūm auditozem lata Dubitabant an hmōi pronunciatio ex hoc solo capite esset nulla. Et respondebatur per omnes q̄ sic. Tum q̄ incerta et vaga et nimis generalis fuit hec citatio que non valet. ar. ff. de ver. obli. qui insulam. de ſ̄p. c. fi. et ibi per Ber. super. ℣. indeterminate. Tum quia hmōi pronūciatio habet vim diffinitiue. ut. s̄ deductum est et probatū que non est ferenda nisi pars perempt̄. ad ipsam audiendō expresse citetur per. l. ad perempt̄. et. l. fi. ff. de iudi. et per not. p Inno. in. c. ad petitionem. de accu. et per Io. an. in cle. sepe. de ver. sig. super. ℣. non perempt̄. qui alleg. Inno. vbi supra et remit ad not. per Io. in canoñ. de illicita. xxiiij. q. iij. de offi. dele. cōsuluit et ad Guil. in Spe. ti. de cita. §. viso. ℣. quid si lata. not. etiam Guil. de mon. lau. ti. de do. et cont. c. i. super. ℣. promulget. in cle. pro qua conclusione faciunt etiam scripta per me superius in cōclusione. ccrliiij. sub lr̄is. n. n. y.

al's. ccccv.

Sequens decisio. h. d. Spoliatus petitozīū ⁊ possessozium intentans et demum suspenso petitozio obtinens in possessozio recuperatis fructibus ⁊ expensis et succumbens in petitozio cōdemnatur in fructibus et expensis a tempore petitozij primo inchoati. h. d.

Item si quis in causa beneficiali intendendo primo petitozium ⁊ possessozium post iuramentum calumnie prestitum suspendat petitozium et procedendo in solo possessozio pro se tres sententias diffinitiuas obtinuit cum condemnatione fructuum et expensaruz quibus et etiaz possessione restituēt. ipse postea in petitozio succumbat. Fuit per me qui causam habui dubitatum et propositum a quo tempore deberet fieri pro nunc condemnatio fructuum. vtrū videlicet tempore mote litis in petit̄. per spoliatum primo. uel postea per spoliantem et in petitorio obtinentem. volebant aliqui dicere marime legiste q̄ exquo a tempore lit. contest. que exequat omnes possessozes. et facit possessozes male fidei deberet fieri condemnat̄. fructuum a tempore mote litis de nouo super proprietate siue petitozio. presertim cum nunc succumbens in petit̄. primo conueniat et nunc conuenitur. maioz pars ⁊ quasi omnes dicebāt contrarium. Nam fructus sequunt̄ rem. cum igitur nunc adiudicatur huic agenti res petita. puta beneficium. ergo habet rem cum fructibus a tempore mote litis super suum aduersarium primo facte. que constituit ipsum in moza et male fidei possessozem. Imputet eni sibi nunc succumbens in petit̄. q̄ primo intentauit illud. prout nota. glo. expresse in. c. significauerunt. de testib. super. ℣. recursum. Idem voluit et not. glo. in. c. cum super. et. c. pastozalis. de cau. pos. et propri. vbi dicit expresse glo. q̄ succumbens in petitozio tenetur restituere fructus ab ipso percept̄. ratiōe condemnationis facte in possessozio. quia eos exquo nullum titulum in beneficio habuit. male percepit et salua conscientia retinere non potuit. Id circo ad restitutionem absq̄ etiam quacumq̄ condemnatione tenetur eozundem. q̄ō crederem verum si ab inicio etiam ante litis ingressuz sciuit se nullum ius in beneficio habere. et sic fuit semper male fidei possessoz qui non facit fructus suos. ꝓ ut notabiliter deducit Inn. in. c. ex litteris. de restī. spo. et in. c. consultationibus. de iurepa. Si vero ante litis ingressum ignozauit suum titulum fore viciosum. ymo credebat probabiliter se bonuz ius habere. licz postea declaretur contrariū. tunc crederem distinctionem glo. procedere quod tenetur tantum restituere extantes fructus ante lit. contest. et post et non consumptos. post lit. vero contest. vniuersos. ut. C. de rei vendi. l. certū. que glo. est in. c. grauis. de restī. spol'. et plenius per Spe. ti. de fruct. et interesse. §. i. ℣. ut antescripta. ibi vide de hac materia. Ego vero de consilio dominoz meozum coauditozum omniū qui in hoc concoziter asserunt in predicto casu condemnandū victum in fructibus a tempore mote litis in petit̄. citra perceptis non exprimendo per quez mota fuerat. sed hoc sc̄m eosdē dominos meos veniebat in executione suie mee.

al's numero. ccccix.

Sequens decisio. h. d. Sententia diffinitiua probari potest per testes. h. d. Uel sic. Sententia diffinitiua proferri debet in scriptis que probari potest per testes. h. d.

Item fuit dubitatū vtrum diffinitiua sinia lata contra aliquem posset probari per testes. et videbat̄ q̄ non. quia debet ferri in scriptis al's non valeret. de re iudi. c. fi. li. vi. preterea de processu cause debet cōstare per legitima documenta al's non presumitur pro ipso ut i. c. qm̄ cōtra. de ꝓba. multozti⁹ de sinia que ē cōclusio siue finis cāe. de ℣. sig. fozus. facit c. cū in iure. cū ibi no. p Inn. de offi. del'. fuit conclusum ⁊ determinatū cōtrariū per oēs et all'. ter. et doc. q̄ sinia diffinitia posset ꝓbari p testes videlz c. alberic⁹. de test. i fi. ⁊. c. fic̄ nobis. ō re iuō. presertim si all'. amissio instr̄i sue. p. c. cū oliz essemus de p̄uil'. sz tūc oporteret ꝓbare duo. amissiōz ⁊ tenoz sue qui difficulē meo iudicio ꝓbare poterit ut ibi. Seruet̄ igit̄ cautela Inn. Si est in cā appellatiōis quā ponit in. c. g. ppetuus. de fi. instr. Ad arg. in cōtrariū ſ̄ndebat̄ q̄ nō oia in qbus debet

interuenire scriptura. per scripturã necessario sũt probanda. ut not. Compost. in. c. i. de electi. li. vj. qui ponit exemplũ de appellatione que debet fieri in scriptis. ut in. c. cordi. de appell. li. vj. tñ de ipsa poterit fieri fides per vnũ testem. quã opinionem videtur Pau. reprobare in clem. cõstitutionem. super. ꝟ. fiat fides. de elec. et alle. ꝓ se predictum. c. cum olim essemus. quod intellige ut supra dixi. regulariter enim iudicijs instrumentis ⁊ testibus probari põt. de fide instrum. cum Johannes. fit tñ probatio leuius et securius per scripturam maxime in facto antiquo. ff. de pigno. l. cõtrahitur. ff. de probat. l. celsus. de prescrip. ad audiẽtiã. de proba. cuꝫ cãm. Pro quo dicto vltimo faciunt ea que le. et not. in. c. iij. loco. de ꝓba.

Al's numero. ccccx.

Sequens decisio. h. d. Probationes in vna instãtia facte perpetuo faciũt fidem inter easdẽ personas: non tñ diuersas: lꝫ super eadem re et causa: nisi tertius ꝓ suo interesse ante finem litis veniat aut a sententia appellet. h d.

Item post diffinitiuam sententiã latam ꝑ A. cõtra. B. que in rem transiuit iudicatã quidam. C. obtinuit causam de nouo cõmitti contra. A. habentem sententiã pro se ut prefertur: fuit dubitatũ vtrum instrumẽta et iura per predictũ. A. contra. B. in alia instãtia producta et registrata et nũc de nouo repetita cõtra C. in hac instantia facerent fidem. Et videt̃ ꝙ sic quia postq̃ semel producta sunt in iudicio ⁊ redacta in actis sunt publica et auctentica documenta que fidem faciunt perpetuã. ut in. c. quoniã cõtra de proba. de elec. dudum. §. gesta. de re iudi. cuꝫ inter. iuxta finem. quod verũ est inter easdeꝫ personas uel habentes causam ab eisdem et quando ad id agitur. de re iudi. q̃uis. et ibi per Inno. melius per ipsum. de testi. causam que. in cle. sepe. d̃ verbo. signi. per Jo. an. al's secus. de testi. veniẽs quia res inter alios acta ⁊c̃. nisi in casib⁹ notatis in dicto. c. q̃uis. quorum interest ⁊c̃. Si ꝟo dict⁹ C. pro suo interesse a dicta sentẽtia lata pro. A. et contra. B. infra debitũ tempus appellasset et de suo interesse docuisset sicq̃ executionem impediuisset iuxta ea que le. et not. in. c. cum super. d̃ re iudic. tunc cum predicta lis effectualiter finita nõ esset. aliter videt̃ fore dicendum: videlicet ꝙ tũc omnia acta illius iudicij habita inter. A. ⁊. B. forte fidem facerent in hoc iudicio inchoato int̃. A. et. C. quia primũ effectualiter nondũ erat finitum quia sententia huiusmõi erat appellatiõe suspẽsa et sic acta cause adhuc durant et fidem faciunt inter omnes venientes ad causam quoꝝ interest. d̃ testi. veniens. et in. c. cum super. sed exquo predicta sententia lata pro. A. contra. B. ut supponebatur in facto in rem transiuit iudicatã. ⁊ sic lis effectualiter erat terminata et de nouo per dictũ. C. inchoata: fuit conclusum per om̃es dños acta primi iudicij huic. C. non obstare nisi causam suaꝫ sciuisset agi et se nõ opposuisset quod sibi tũc uõ opponebatur nec probabat̃. tunc enim predicta acta sibi bene preiudicassent prout not. per Inn. in. d. c. causam que. in fi. ac etiã in. d. c. q̃uis.

Al's. ccccxxvj.

Sequens decisio. h. d. Sententia sup̃ desertione appellationis a diffinitiua uel peremptoria exceptione habet vim diffinitiue. quia nihil restat ad agendũ sed cognitum executiõi mandandũ. super desertione ꝟo appellatiõis a grauamine est interlocutoria que quo ad iudicem nunq̃ trãsit in rem iudicatam. h. d.

Item fuit dubitatũ vtrum interlocutoria lata super desertione appellatiõis interposite a grauamine illato in aliquo haberet vim diffinitiue sentẽtie. et fuit cõclusum per omnes ꝙ nõ. nam lꝫ id sit verum in interlocutoria lata super desertione appellatiõis interposite a diffinitiua ⁊ in qualibet alia sentẽtia lata super exceptione perempt̃. habente vim diffinitiue. prout le. et not. in clem. cum a repulsione. de appel. et in clem. vnica. de sequestra. tñ id non ꝓcedit in predicta interlocutoria super desertione appellationis interposite a grauamine ante sentẽtiam illato prolata. Ratio diuersitatis est. qꝛ post predictas interlocutorias super except̃ perempt̃. uel preiudicialib⁹ questionib⁹ prolatas nil restat ad cognoscendũ sed cognitum executioni demandandum. at in casu nostro superi⁹ posito adhuc restat cognitio cause p̃ncipalis. ergo nil videt̃ actũ dum aliquid restat ad agendũ. vij. q. i. nihil. de rẽsti. spo. pisanis. cũ si. Preterea predicte interlocutorie super perempt̃. late habent certas suas executiones et effectus magnos ut in. c. i. et. c. tuam. de ordi. cogni. qd̃ non habent alie interlocutorie que nunq̃ quo ad iudicem in rem transeũt iudicatam sicut alie. de ap. cum cessante. ⁊. c. si a iudice li. vj. ergo merito põt dici et notari diuersitas in istis et in alijs. et sic fuit obtentũ.

Al's. ccccxxv.

Sequens deci: h. d. Ipso iure est nulla sententia cõtra nõ legitime citatũ lata. h. d. quod intellige ut infra dicit̃.

Sed pone ꝙ processum fit per audientiã ⁊ pronunciatũ contra absentẽ appellationẽ suam fuisse desertã et absentẽ appellantẽ et appellationẽ deserentẽ condemnatũ in expeñ. factis in causa desertionis per appellatũ: fuit dubitatum vtrum ꝓcessus et sentẽtia tenerent si ab ea nõ esset appellatum uel esset nulla ipso iure ꝓ

nullitate sentētie videnť facere omnia iura supra in proxima conclusione inducta. videlicz canō nos in quenq̄. eccl'iastica. §. marie ꝛc. ex expresse nō. hoc in sum. ij. q. vj. pro validitate sn̄ie inducebantur que nō. in. c. audiť. de ꝓcura. vbi dicit valere ꝛ tenere interlocutoriam latam parte non vocata lz sit iniusta si ab ea non fuerit appellatū. at in casu nostro sententia super desertione lata est interlocutoria. ut in. c. sua. de appel. de elect. cum dilectus. not. per Jo. mo. de elect. cupientes. ergo. ꝑ quaz notā intelligo de interlocutoria vim diffinitiue nō habente ꝛ super aliquo incidenti in causa ante diffinitiuā prolatam. sed vbi interlocutoria habet vim diffinitiue quia per eam diffiniť articulus de quo principaliter actum est ut in casu nr̄o: tunc crederem notā Inno. non ꝓcedere sed potius no. Jo. superius allegatā et iura pro nullitate sententie inducta locum sibi vendicare.

¶ Sed supposito ꝙ valeret sentētia lata sup̄ desertione: nunquid teneret sentētia condemnatōis expeñ. Videtur ꝙ sic. qꝛ victus victori ꝛc. de do. et contu. finem. cum ibi not. Preterea cum appellando videbať eum trahere et vexare et ideo in expeñ. factis occasione huiusmōi temere vexationis potuit et debuit cōdemnari. prout videť tex. clar⁹ in. c. interposita. §. ille deniq̄. de appel. quē tex. intelligo de expeñ. factis per appellatū ratione prosecutionis interposite per suum aduersariū Quare forte misit ad curiā procuratorem et ad ꝓsequendum desertionē isti⁹ appellationis cui appellationi aduersarius renūciauit et se ad iudicez a quo appellauit remitti petijt qđ sibi licuit dum tñ ante presentationē appellationis supiori factā seu verius cōmissionem super appellatione impetratam ut ibi. Sed in casu nostro appellatus nullas expensas fecit occasione appellatiōis: sed dūtaxat desertionis quā licuit appellāti deserere illiq̄ renunciare tacite et expresse re integra appellato inuito etiam cōtradicente ut in dicto. §. ꝛ. c. cum sit. eo. ti. et. c. q̄uis. de electi. li. vj. ergo res que culpa caret in damnū venire non cōuenit. de consti. c. cognoscētes. ex iur̄. enim permissione nemo debet ledi nec damnū pati. de elect. cū ecclesia Vulterana. et in clem. vna. de re. permut. cum similibus. ꝛ sic fuit obtentum et pronunciatū totū processum super desertiōe principalitatis et facť. contra absentem nullum.

Al's. ccclxv.

Sequens deci. h. d. Iudex appellatiōis pōt addere sentētie cōtinenti plures articulos in fauorem appellati tūc meli⁹ ꝓbantis. h. d. Vel sic Iudex ad quē ad instantiā appellati supplere pōt sententiā iudicis a quo. h. d.

Item Si a diffinitiua sentētia continente diuersa capitula per vnam partē contra quam lata est appelletur et nō per alium: fuit dubitatum vtrū audiť. datus in causa appellationis possit ad instantiam partis appellate pronunc̄. sup̄ omissis in dicta sententia et illam supplere in parte ibiq̄ addere? Et videbať aliquibus ꝙ non. quia ꝑs appellata non appellando a sentētia videtur acquieuisse sentētie et eam ex toto tacite approbasse. ergo nil noui potest petere nisi simpliciter cōfirmationem illius. de re iudi. ꝙ ad consultationez. de testi. significauerunt. de appel. concertatiōi. li. vj. et pro hoc videť tex. de testa. Raynuncius et Raynaldus. in quibus per vtranq̄ partē fuit appellatum. et ideo iudex cause appellationis ibi suppleuit addidit et subtraxit prime sentētie: quod al's non potuisset ut videť. quia iudici nō licet supplere de facto sed de iure. ut. C. ut que desunt ad voca. per totum. facit optime. l. eos. C. de appel. et de off. deleg. cum cōtingat. et not. in. c. ut debit⁹ de appel. quia iudex appellationis dūtaxat potest et debet pronunc̄. sententiam iustā uel iniustam ꝛ nil aliud: fuit per omnes dn̄os determinatū contrarium. nam exquo per vnam partez fuit appellatum a tota sententia que appellatio ipsius effectū suspēdit. ff. ad turpill'. l. i. et de iureiur. veniētes et sicut petitur per appellantē totaliter infirmari ita pars aduersa potest eam petere confirmari et suppleri omissa que forte in prima instantia nō fuerunt adeo plene probať. sicut in secūda. ergo. qa primo iudici non plene cōstitit de facto sicut secūdo. Iccirco super articulo omisso iudex appellationis poterat pronunciare. de fide instru. cum Johannes. C. de tempo. appl'. l. per hanc. Preterea si iudex potest eam in parť. infirmare ita ꝛ illi addere et supplere ut in dictis. c. Raynuncius ꝛ Raynaldus. Item iudex appellationis succedit iudici primo ita ꝙ omnia que primus iudex facere potuit et debuit et ipse potest ꝛ debet. ar. iuriū predictorum cum Jo. Raynuncius. et Raynaldus. cū igitur primus iudex debebat super articulo omisso pronunciasse ꝛ non pronūciauit. ergo iudex appellationis faciet id supplendo negligentiaz primi. Preterea: sepe consequitur quis ex persona alterius quod ex persona sua consequi non potuit. ut in. l. petende. C. de restitu. in integ. de conces. prebeñ. auctoritate Martini pape li. vj. ex appellatione igiť partis aduerse pars appellata hoc consequitur quod al's non posset. quam quidē appellationem ita bene potest prosequi sicut appellās. seruať. distinc̄. c. oblate. et. c. ex insinuať. de appella. de confirma. vti. uel inuti. bone. Preterea: vbi constat iudici ex dictis testium uel instrumentis productis coram eo de aliquo facto: ibi potest supplere de facto. quia notum est sibi ut

iudici scom Inn. in c. i. de postu. pre. super. ℣. requisitus. et alle. c. i. de cor. vi. et. l. vlti. ff. de ap. et insti. de acti. ℣. sancimus. et. ff. de edili. edic. l. bone. ℣. alij. at in casu nostro cõstitit et cõstare poterit ex actis et acritatis cause tam primo q̃ scõ iudici fore pronunciandũ super articulo omisso ergo super illo debet ꝓnunciare. de resti. spo. cũ ad sedem. de re iudi. cum Bertoldus. Non ob. rones in contrariũ alle. videlicet q̃ pars appellata non appellando a sentẽtia videt illi sententie acquieuisse. Verũ est si pars aduersa acquieuisset ⁊ eius effectũ non suspendisset. sed q̃ appellauit ex eius appellatione pars appellata consequit hoc priuilegium ut. s. deductum est. Nec ob. c. Raynũcius. et Raynaldus. vbi dicit de hoc q̃ iuder appellati onis posset addere et supplere sententiã primi iudicis. quia requirit q̃ sit appellatum a sentẽtia p vtranq; partem quia sic cõtingebat ibi de facto ut in. c. si duobus. de appel. Iz necessariũ non fuisset scõm omnes dños. ad id qõ iuder nõ potest supplere ỗ facto rñsum ẽ: nisi factũ ei notũ sit ut iudici. et quia ita fuit in casu nostro. ergo. Sicq; ego qui habui causam hmõi appellationis de consilio omniũ dominoꝝ suppleui sentẽtiã primi dñi mei audit. in duobus articulis omissis per eum ⁊ probatis clare coram eo.

Als numero. ccccl xxviij.

Sequens decisio. b. d. An et qñ sententia lata inter duos litigãtes preiudicet tertio possideñ. b. d

Tem Si in casu cõclusionis eiusdem tempore litis agitate int. ℙ. et. OJ. A. posse disset beneficiũ de quo. ℙ. cõtra. OJ. late sententie cõtra. OJ. ipsi. A. in possessione preiudiciũ attulissent et afferre dicerent. et docebat dñs Robertus q̃ ita fuerat obtentũ presente. ℟. p. d. p. tituli sancti Eustachij Cardinalis in consilijs bone memorie cardinalis Guilhelmi dudum habit. ⁊ q̃ Pau. hoc tenet in cle. i. de penis qui allegat. c. quia. V. de iudi. et. c. significauit. p quoꝝ iurium allegationem dicit in. c. si clericus. de prebeñ. li. vj. cum sua glo. que dicit talem allegã. puto q̃ in casu illorum consilioꝝ possessor terrius a reo condemnato possessionẽ habuerat. q̃ illa iura tunc bene faciunt al's non. alle. c. ij. c. si clericus. predictũ cum sua glo. que dicit q̃ illi impetranti persone preiudicat. quia cum de suo preiudicio ageret sciens se opponere neglexit. alleg. simile in. c. q̃uis. de re iud. maxime quia illa oppositio consistebat in agẽdo: que grauior videtur q̃ illa in defendendo que minus grauis scõm eũ videtur. pro hoc alle. tres glo. Prima est in. c. cum super. in glo. magna quasi in medio columne scõe istius glo. ibi videt et si res aliqua vbi sciẽti. ita idem videt q̃ si res aliqua vendicet ab aliquo q eam nõ possidet sed tenet ego possessor debeo offerre me ad defensionẽ eius. et nisi me offerã: fit mihi preiudiciũ quo ad possessionem. ut. ff. depo si. l. bona fides. ℣. qualit. Iz secus si ille reus possidebat. quia tunc nõ mitteret ad defensionẽ: nec sibi fieret preiudiciũ. ut. l. modo concess. ℣. si aũt. et. ℣. si ℣o Secundo alle. ꝑ hoc aliã glo. eiusdẽ in dicta glo. magna post princi. tertie colũne eiusdem glo. magne. ℣. per istam aũt decre. in princi. et ibi ex quo certus. Tertio alleg. aliam glo. Inn. de re iudi. c. q̃uis. in glo. i. vbi videt id quod dic tertus q̃ sentẽtia lata inter aliquos tertio nõ preiudicat. est intelligendũ quo ad actionem ul' erceptionem pariendi Nam secus quo ad possessionẽ sed ista glo. non habet hunc intellectũ qui sibi imponitur. quia intelligit de iudicio vnitate possessionis de persona rei cõdemnate in alium grauiorẽ patet. quia hec all'. Inno. in eadem glo. ꝓbo eandem conclusionem ratiõe. quia in casu. c. cum sup non fit preiudiciũ quo ad proprietatẽ ut ibi patet in fi. et ita non est de casib9 comprebensis sub. c. q̃uis. et tñ ibi preiudicat quo ad possessionẽ. igit illa res iudicata inter alios nõ preiudicat. nec obstet quo ad proprietatem: dũmodo ad eum ⁊ non ad reum cõdemnatũ possessio pertineat in possessione preiudicatur si scinit causam agi et non defendat nec appellauit Secundo hoc ꝓbo sic. quia si specialit hoc diceret in casu. c. cum sup. aut hoc diceret ꝑ eo q̃ ad episcopũ priori loco et ad monasterium secũdo loco illi9 cause defensio pertineret. aut pro eo q̃ episcop9 a monasterio tñ habuisset. Sed neutrũ dici potest. quia sic preiudicaret in proprietate. ut. c. q̃uis. et. l. sepe alle. et quia epũs potuisset prohibere monasterio se defendere et hoc nõ eadem ratione qua. s. per dictã. l. sepe. aut ut dicit Bar. in dicta. l. sepe. quia videtur epũs dedisse facultatem agendi ipsi monasterio. ⁊ non hoc eadem rõne. quia in illo casu tenet idem Bar. quo ad proprietatem preiudiciũ generari. ⁊ sic intelligit opi. Bar. quam nõ putat improbatam esse. et etiam non videt q̃ aliquis de dictis quat tuor casibus in dicto. c. cum super. valeat proprie applicari. quia si sic: tũc decisi essent cõtra. c. q̃uis uel contra. l. sepe. quod nõ est credendum. aut tu poneres rationẽ specialitatis quam ponit Inno. in. c. q̃uis. de re iudi. in prin. secũde columne magne glo. in. ℣. ar. eius quod dictũ est ibi ad hec ẽ ratio. quia sicut epũs posset agere cõtra A. si possideret ⁊c. quod nõ eẽt ei ius exercere ibi iura episcopalia: multo fortius qñ ea petebat debebat exercipere. et certe tũc hoc idem hoc casu. quia si ℙ. possedisset ab initio de quo agit contra. A. contra eũ agẽ potuisset. ⁊ sic p consequẽs eo agẽte potuisset venir ad cãm ⁊ excipe ne fiẽt sibi preiudiciũ

in possessorio.prout hoc satis ponit Inn. in dicto c.cum super. igitur cū ratio specialitatis nō appa ret in hoc casu idem est maxime si ratio Inno.po sita in dicto.c.cum super. in dicto.ℊ. per istā aūt decret.ibi ꝛquo enim.quia ꝛquo iura volunt ꝙ cōtra eum ratione solius detentionis detur actio ut.l.effectū .ff. de rei ven. ꝙ etiam fiat executio ne iudiciū fiat delusoriū sit bona ꝛ per cōsequens generalis. idem videt in ꝓpositio si aduersarius dicit se possidere cum re vera nō possideret.quia quo ad litem ꝓ possessore habeꝫ maxime cum ꝑ partem et iudiciū ꝓ tali reputatur. ut.ff.de rei ven.l.is qui se obtulit.allegaꝫ ꝑ parte ista dictū Arc.in.c.vnico.de eo qui mit.in poss.li. vj.ꝛ opi. Guil.de mōre lau. qui idem dicit tenuisse in cle. ut calumnijs.de re iudic. In contrariū facit gene ralitas.ʃ.fi.l.sepe alle.vbi dicit valde generali ter ꝙ si fundum a te Ticiꝰ petierit: quem ego nō er persona Ticij ad me pertinere dico: q̄uis con tra Ticium me sciente iudicatū sit tñ ꝓiudicium patior. quia neq; ex eo iure quo Ticius victus est vendico: neq; potui interdicere Ticio quo minus iure suo vratur.hoc dicit.si ergo nullū ꝓiudiciū isti etiā quo ad possessionē inducitur regula gene raliter negatiua et quo ad possessionē ut videtur res inter alios acta alijs nō ꝓiudicat que nō re peritur viciata hoc casu tu cogitabis. Caue quia iudiciū sisti loquit et dicit ꝑbabiliter solui posse. ad.c.cum super. quia loquit in casu quo agit con tra personas que vendicant et de quarū possessio ne agitur ita ꝙ duo faciunt ꝑ actore.ꝛ quia de iu re Ticij agitur in casu nostro ergo sunt dñi multū contrarij dño Walbardo ꝛc. Et vide ad hoc deci sionem.cccclxxv.

Al's numero.cccclxxix.

Sequens deci.h.d. Executio sentēcie contra illū contra quem est lata fit absq; cause cognitiōe sed non fic contra tertiū cum quo nouū iudiciū incho abitur nisi pars cōsentiret ꝓcessui.h.d.

Tem ꝙ si sentēcia fuit lata ꝓ.P. ꝛ con tra.O.J. et executor velit eam exequi cō tra.A.qui possessiōi incumbit et.A.dicat eam de iure non exequendā quia nescivit causam agi.et.P.dicat contrariū maxime virtute quarundā cōmissionum papaliū executoꝝ speciali ter deputatoꝝ al's directarum sup quibꝰ oporte at cause cognitionē habere: talis articulus nō po test fine speciali mandato expediri durantibus fe rijs. ꝑ eo quia cause cognitionē plenam requirit cum in hoc casu de pleno ꝓiudicio i possessorio contra illum cōtra quem forte nullo iure sentētia debet exequi.modo super intrusione possessionis requirit plena cause cognitō.ff.si per vim ul' alio mō.l.fi.et de ꝓbeñ.c.ij.et ita non obstat.c.si su per.de re iudic.per ea que ibi not. nec obstat qō cōmuniter dicit idem iur.et forti quo ad hoc de executione sententie sicut de sentencia cum ex ea magis debeat habere rem paratam q̄ sententiā. ut.l.minor.xxv.annis cui fideicōmissum.ff. de mi no. quia dico ꝙ verum est in casu in quo debet fi eri executio cōtra illum contra quē sententia ē la ta et cōtra quem de iure declarareꝫ et per senten tiam declaratio facta est. Sed vbi agit de execu tione contra aliū fienda: tūc est quasi vna noua in choatio litis: propter psone mutationē.ff.de exe. re.iu.l.cum querit.et requirit alia cause cognitio q̄ primo.sed si partes exꝓesse uel tacite videlicꝫ non cōtradicentes in hoc cōsentirent ꝓcessus in hoc validarenꝫ ꝓout omnes tenent per.l.i.ff.de fer.cum ibi no.et per not.in.c.fi.de fer.ꝛ in cle. sepe.de ver.signi.

De appel. Rica.

Al's numero.j.

Sequens deci.h.d. Attemptata appellatiōe pen dente post eius desertionē per modum attempta ti non veniūt reuocanda. Et ratio est.quia tūc fin gitur non appellatū.et ideo appellatione non exi stente in rerum natura nō dicunt aliqua attempta ta sed legitime facta. ergo ut attemptata reuoca ri nō pñt.h.d.vsq; ad.ℊ. Postea ℊo.qui.ℊ.hoc intēdit. Attemptata appellatione pendēte añ ipsi us desertionē si de ea notorie constat ex actis uel aliunde: dū tñ legitime: reuocari nō debent.h.d.

Rima est ꝙ attemptata appellatiōe pendente a diffinitiua post ipsiꝰ de p sertionem nō veniunt per modum at temptati reuocanda. per.l.furti.in ꝓin.ff.de bis que no.insa. et.c.lꝫ. de sent.excō.li.vj.a cōtrario cum ibi not. factum enim legitime reuocari nō debet.de resti.spo. au dita.de re.iur.facturꝫ legitime.li.vj.et.iij.q.i.ad limina.ꝓterea sublato ꝑncipali sublata videtur oia ꝓncipalia que pñt accessoriū sequi ex illo.C. depo.l.iiij.ꝛ.C.de fruc.et lit.expen.l.terminato de ꝓcur.audit.de ap. cū cessante.cū multis si.cuꝫ igit in casu nro cesset et sublatū sit ꝑncipale vide licet appellatio.ergo ꝛ oia ex illo secuta per iura supius allegata. tum etiā qz res deuenit ad eū sta tum a quo potuit hre efficax ꝑncipiū. tum etiā qz paria sunt: nō appellare: uel appellare et appella tionem nō ꝓsequi seu appellatiōi renūciare.ō ap. solicitudinē.ꝛ.c.cū sit.e.ti.ꝛ.c.q̄uis.ꝛ.c.sicut.e. ti.in cle. Postea ℊo in quibusdā alijs cōsilijs fuit dubitatū: vtrū si cōstaret ex actis de desertōe appellatōis ꝛ de aliquibꝰ añ ipsiꝰ desertionē attē pratis cōstaret ꝑ ꝓbationē: vtrū añ ꝓnunciationē

iudicis super huiusmõi desertiõe deberent hmõi attentata terminari. Et fuit determinatũ et cõclusum q̃ non. si ex actis constaret de ipsa desertiõe per regulã Dolo petit.et p.l. si is a quo.ff.ut in pos.ea.hodie constat.hodie agatur. de re iudic. cum olim.de resti.spo.litteras. Tum etiã quia cõstat appellationẽ desertã. ergo ipse nõ est iudex: sed ille qui tulit primam sententiã per dicta iura cum sit ꝛc. Si igitur super attẽptatis ꝓnunciaret sua sententia tanꝯ a non iudice suo lata non teneret.C.si a non compe.iudi.l.i.de iudi.at si clerici ergo. Secus ꝯo si ex actis notorie non constaret de predicta desertiõe sed pars ipsam allegãs vellet probare.tunc enim propter ꝓuilegiũ attenẽ. que in cursu omniũ aliarum causarũ sunt reuocanda. dixerũt dñi q̃ iudex posset ea reuocare nõ obstañ.desertione appellationis allegata et probanda sed non ꝓbata.ar.c.non solum.de appl'.li.vj. et not.in.c.cupientes.de elec.li.vj.per Jo.mo. Ubi tñ videbatur q̃ cum dicta exceptio desertionis esset preiudicialis petitioni attẽptatorꝝ de illa esset cognoscendũ et pronunciandũ. de ordi. cogni.intelleximus.et.c.tuã.cum ibi not.

¶ Additio prima. Quia appellatiõe deserta fingitur non appellatũ.ut no.Jo.an.in.c.licet.de sen ten.excom.li.vj.et ideo sicut factum per iudicem nulla interposita appellatione nõ debet ut factuꝫ legitime reuocari. ita et factũ post appellationeꝫ ipsa deserta que pro nõ facta habetur.

¶ Alia additio. Dic circa istum articulũ q̃ aliqñ sunt aliqua attẽptata ante diffinitiuã: sed post appellationem interpositã ab interlocutoria et tunc non reuocanꝭ per modũ attẽptati nisi prius iustificata appellatione.ut in.c.non solum.ʃ. illa vero de appel.li.vj.vbi casus.et in.c.significãte.c.Rodulphus.de rescript.cum similibus.in quibus habetur clausula irritans videlicet:reuocando in irritum ꝛc.Et est ratio qñ reuocantur per modũ attẽptati. quia per appellationem legitimã iudicis a quo erat suspensa iurisdictio:ideo per non iudicem facta fuerunt.et sic nulla sunt merito declarãda et tanꝯ nulliter attẽptata decernenda. Aliqñ sunt per iudicẽ attẽptata post appellationẽa diffinitiua interiectam. et tunc nõ cognito de iusticia appellationis nec ꝓbata veritate cause ipsius: predicta per modũ attẽptati reuocãtur.de iureiuran.venientes.et de appel.nõ solum.in princi li. vj. et est casus fing. scõm vnam lecturam in.c.ex parte Ade.de testi.

¶ Alia additio. Dic de hoc ut not.Bar.in.l.pluribus.ʃ.et si placat.ff.de ver.obli. vbi examinat istud generale: vtrum res vicieꝫ si peruenit ad casum a quo potuit incipere.

Als.vij.

Sequens decisio.h.d. Appellans ab vno uꝫ duobus grauaminibus et generaliter ab omnibꝰ que colligi possunt ex actis nõ potest ꝓsequi grauamina nisi in appellatione exꝓssa nominatim.h.d.

Item Si appellatur ante sententiã a grauamine vno uel pluribus in appellatione exꝓssatis clausula generali secuta: ꝛ ab omnibus alijs grauaminibꝰ que ex actis siue ꝓcessibus cause colligi possunt: fuit dubitatum vtrum huiusmõi appellans posset ꝓsequi grauamina non exꝓssa vigore clausule generalis antedicte. Videbaꝫ aliquibus q̃ sic.p.c.qui ad agẽdum.de procura.li.vj.et dñs Aluarien.Cardiñ. olim auditor sacri palacij dixit hoc olim fuisse de stilo.quia oñia acta sunt publica et quicquid cõtinetur in eis.de probat.quoniã.et not.Inno.in.c. cum in iure.de off.dele. ergo tanꝯ notorietas et publica et se exhibentia nõ sunt alꝭ exꝓmenda. ut lit.non contest.accedens.de accu.euidentia.cũ similibus.Et in hanc partẽ videt declinare Pau. in dicta clem. Contrariũ vero fuit per oñs dños determinatũ et decisum: predictũ appellãtem audiri non debere nisi super exꝓss. ut sit litiũ finis et ne vagetur in incertũ.de dol'.et contu.finem. cum si.et hoc vult.c.cordi. de appel.li.vj.iuncta cle.appellanti.e.ti.Et hoc dixit etiã quidam dñs Guil. Salteri seꝰ vidisse seruari de tempe Jo.Robumelli.Dñs vero Egidius Bella.distinguebat. et placuit aliquibus dñis ipsius distinctio. q̃ aut appellatur a certo et specialiter nominato grauamine.et ꝓ causa grauaminis iustificãda allegatur generaliter id quod colligiť ex actis nil specialiť exꝓmendo. et tunc posset habere locum opinio dñi Pauli et stilus antiquus.quia satis certũ est: cuius certitudo ex actis colligiť que sunt publica ut supra dictũ est.ff.de re iudi.in sua.C. de sent. que sine certa quan.proferꝭ.l.iij.de resti.spo.cum ad sedem.de restit.in intre.tum ex litteris.aut appellatur generaliter nullo grauamie exꝓsso specialiter.ut si aepelleť ab omnibus et singulis grauaminibus que possunt colligi ex actis. et tũc nõ valet appellatio propter nimiã ipsius generalitatem et incertitudinem que repꝛobať a iure. de rescript.ad aures.et de li.ob.c.i.et.ij.et de appl'. c.ij.et.c.consuluit. si enim relatio ad acta sufficeret:fatuus esset qui aliquod grauamẽ exꝓmeret immo nunꝯ cancellaria rescriptũ super tali appellatione daret. que etiam ꝛ multa grauamina sint in appellatione exꝓssa nominatim: nunꝯ dat rescriptum appellationis nisi super vno grauamine quod appellãs duxerit ex omnibus eligendũ per eum exꝓss.ꝓout not.per Jo.an.de appell'.cum causam. Preterea exꝓssio cause grauaminis est inducta duplici de causa. Primo ut deferať honõ

iudicibus. de appel. c. ut debitus. ut iudex possit cognoscere si et in quo grauauit et quales apl'os dare debet. ut in. c. cozdi. eo. ti. li. vj. Secūdo ut pars non possit amplius variare: sed generaliť in appellatione se referendo solū ad acta nō satisfit alicui predictarū rationum. ergo ꝛc. et idem putauit dñs Egid. si a certo et expresso grauamine: et cū hoc ex alijs que ex actis colligi possunt appellatur quo ad nō expressa. que tam ex actis colligi possunt. quia quo ad illa censeť idem ac si ex illis solum fuisset appellatū. ar. ff. de verb. obli. l. scire debem⁹. de spon. ex litteris. nec ob. predicta de cre. qui ad agendum alle. pro cōrario. quia ibi nō agiť de preiudicio ꝓcuratoris constituti cuius voluntas ibi solum requiriť. eo. ti. licet. et ideo cum constet de eius voluntate ad vagam generalitatē que sibi preiudicat nō recurratur. hic vero agitur nedum de preiudicio suo sed etiam parť. iuť. ꝛ iudicis. quibus posset illudi per huiusmōi incertam vagam generalē et obscurā appellationē. ꝛ ne huiusmodi illusio et variatio fiat cert⁹ modus statuitur appellādi. qui si non seruet ut in. c. cozdi. iuncta cle. ℭ̄uis. de ap. reputabiť nō appellans.

¶ Sed ex hoc insurrexit aliud dubiū videlicet si appellať ab interlocutoria alicuius iudicis simpliciter nulla causa iniquitatis nullitatis uel iniusticie expressa: nunquid valeret talis appellatio? Scōm dñm Egi. videť ꝙ sic: qui dixit se hoc audiuisse a quodam magno viro nō obstante clem. appellati. que intelligitur scōm eum in casu quo aliqua causa grauaminis fuit expressa et al's non. Sed hanc opinionē non putat idem dñs Egi. fore veram. qz scōm eum consideratis rationibus predictis que mouerunt ad condendū clem. appellati. magis faciendum est appellanti qui in aliquo appellatū et iudicem certificat: nullum tñ exprimens in nullo certificat. ergo ꝛc. Preterea verba cle. si propie recipianť dicto intellectui repugnāt. ergo ꝛc. Itē si predicta opinio procederet nulla diuersitas eēt inter appellationē interponendā a diffinitiua uel ab interlocutoria que tñ est magna. ut in. c. sepe. et in. c. cozdi. de appel. li. vj. ꝛ. ff. eo ti. l. ij. ꝛ. iij. et breuiter ego reputo textum clarissimū in dicto c. cozdi. posi prin. ibi dum dicit ab interlocutoria uel grauamine ꝛc.

¶ Additio. Hoc non videť verum. quia lz notoria excuset ab onere probandi. quia de se dat finem ꝓbationis: nō tñ excusat a necessitate formaliter opponendi. quia notoriū sui natura non dat hunc finem expressionis. ut dicit glo. in dicta cle. appellanti. et not. doct. in. d. c. accedens. Uel dic subtilius ut infra in fine apostille sequentis.

¶ Alia additio. Dic circa istam materiā ꝙ aliquādo iniquitas interlocutorie detegiť ex allegatiōibus iuris. et tunc non requiriť expressio iniusticie cause expresse in appellatione. et ita intelligať et saluetur opinio Inno. quam ponit et recitat glo. in dicta clem. appellanti. in glo. ij. Et ratio est. qa ex tenore sententie apparet iniquitas eius. ut no. in clem. pastoralis. de re iudic. aliqñ iniquitas debet detegi ex allegationib⁹ et probationib⁹ facti ita ꝙ questio est facti nō iuris. et tunc est necesse ꝙ causa exprimať in appellatione ab interlocutoria. ecce primo. ꝛ ꝙ exprimať etiam quare fit iniusta. ecce secundo. et ita intelligitur glo. ij. in dicta clem. appellanti. et opinio. d. Pau. ibidem et Lapi qui cōcordat cum eis. Ex quibus inferť ꝙ vbi cunqz ex actis apparet iniquitas interlocutorie ꝙ tunc sufficiat dicere: appello propter iniquitatem sentētie que euidēs est ex actis. Nec obstat quod dicit glo. in dicta cle. appellanti. ꝙ notorietas nō excusat ab expressione. qz intelligenda est de alio notorio q̄ de notorio ex actis constante uel ex tenore sentētie quod est valde notandū scōm dñm Anto. in dicta clem. appellanti.

¶ Alia additio. Ratio quare in appellatione ab interlocutoria requiriť expressio cause adde qō no. dñs Anto. in. c. ex parte Ade. de testi. in princi. in sua repetitione. ¶ Alia additio. Quoniā illa artant appellantē ad expressionem cause nominatim et expresse: ideo nō sufficit ꝙ in genere uel tacite exprimat. et ideo potest esse ut superius dictū est quia talis interlocutoria non iustificať nisi per causam in ea expressam: ꝛ causa non iustificať nisi per eadem acta. nam appellare ab interlocutoria ē appellare a ꝓcessu. quia interlocutoria est de ꝓcessu cause. sed processus nō pōt impugnari nisi per causas extrinsecas que nō sunt incluse in processu. et hoc de causis facti. sed cause iuris sunt liquide p aperturam libroꝝ de quibus non loquitur cle. appellanti. ita not. Inno. in. c. fi. de no. ope. nuncia. ipse tñ iudex qui fuit interlocutus bene pōt ex nouis actis suam interlocutoriā reuocare. l. ꝙ iussit ff. de re iudi. c. cessante. de appel. et idem in superiore interloquēte qui est aditus per viā querele et officij iudicis: non per viā appellatiōis. l. arbitrio. ff. qui satisda. co. quod bñ nota.

Al's numero. xj.

Sequens decisio. b. d. Auditor datus in causa appellationis interposite in partibus cum negocio principali statim potest inhibere cōstito de appellatione et ꝙ per eam fit causa ad sedem apl'icam devoluta. b. d. vsqz ad ver. Sed pone. ¶ Secūdo auditor cui cōmissa est causa appellationis non deuoluentis et negocij principalis cū potestate citādi ad pres iudici a quo statim pōt inhibere scōm equitatem canonicā et stilum palacij. b. d. vsqz ad versi. Sed quid. ¶ Tertio auditor cui commissum

est negociū principale de speciali mandato pape cum potestate citandi ad partes potest inhibere citatione decreta lz non executa. h. d. vsqz ad versi. In causis ꝓo. ¶ Quarto auditor palacij in causis appellationū ab auditore camere uł alijs iudicibus statim parte citata ad dicendum cōtra commissionem inhibere pōt et cās nunqz remittit sed penes se retinet. h. d. vsqz ad finem.

Item fuit dubitatū vtrum auditor datus in curia cum negocio principali in causa appellationis interposite in partib⁹ siue ante sententiā siue post fuerit appellatū: statim posset inhibere iudici a quo extitit appellatum. et fuit conclusum per omnes dn̄os ꝙ sic. dū modo auditori constet appellatū et per appellationem causam ad curiam deuolut̄. uel si appellationem recipiens tanqz deuoluentem incipiat de veritate cause appellationis aut de negocio p̄ncipali ex certa sciētia cognoscere. de appel. c. romana §. ꝙ si obijciat̄. li. vj. al's non. ut in. c. non solum. eo. ti. ⁊ li. §. illa quoqz. ratio est. quia antea super principali negocio iurisdictio non censet̄ esse fundata cum interim sup̄ deuolutione de except̄. que habent̄ in dicto. c. romana. §. si ꝓo vocat̄. valeat disputari. super quibus partib⁹ defensio auferenda non est: maxime quia tales commiss. nō dant iurisdictionem sine speciali mādato nisi in causa deuoluta cum super alijs committend̄. vicecancellarius sine speciali mandato nō habet potestatem. quia contra ius esset scd̄m not. p̄ Jo. mo. de reg. iur. in generali. ⁊ Cōpost. de elec. statuim⁹. li. vj.

¶ Additio. Et differt istud principiū a versi. sed pone. immediate sequen̄. quia hic appellatio erat talis que deuoluit negociū ad curiam. in versi. sequenti non fuit talis appellatio. ideo data fuit auditori citandi potestas hic: sed nō ibi.

¶ Alia additio. Triplicem cause cognitionē iudex appellationis debet premittere anteqz principale negocium aggrediat̄. Prima: an sit appellatum ⁊ an sit talis appellatio que deuoluat. puta quia sit interposita infra decem dies. ⁊ an in scriptis. Itē an ex causa rationabili et si in hoc iudex male fuerit arbitrat⁹. puta quia friuola erat causa expressa in appellatione uel econtra: potest ab eo appellari. et hec est prima cognitio quā facit iudex appellationis. vnde consueuerunt appellantes portare instrumentū sentētie a qua appellatū est ut sic appareat appellatum infra decem dies ⁊ etiā instrumentum appellatiōis per quod iudex cognitionē appellationis recipiat. quo facto iudex poterit inhibere inferiori. ut not. in. c. non solum. de appl'. li. vj. nō tn̄ poterit adhuc de principali cognoscere et tunc assumet cause cognitiōem secundā: hoc est citabit appellatum nisi esset casus in quo esset citatus a iure. ut in. c. sepe. de appel. et eo citato fit litis contestatio in articulo appellationis. ut in c. raynaldus. ꝓ. dilectus. de testa. qua contestatione facta recipiat ꝓbationes appellantis super veritate grauaminis uel oblatione ꝓbationis uel super delatione et altero ipsoꝝ probato pronunciabit se iudicem appellationis et remouebit grauamen et si aliquid est innouatū reuocabit illud per modū nullitatis et attentati et dicit se debere in principali procedere. Et hec est secūda cognitio demū citabit partes ad principale et assumet causam in eo statu in quo erat remoto grauamine. ut not. per glo. in dicto. c. sepe. et hec est tertia cognitio. Si ꝓo appellatus non probaret alterū istorum: tunc iudex ad quem deberet appellantē remittere ad iudicem a quo scd̄m dispositionem. c. ut debitus. de appel. et. c. cordi. eo. ti. li. vj. Sed scd̄m stiluz nō fit remissio immo remanet in curia et ibi terminabit̄ et decidetur: ut infra in hac decisione notatur. et qn̄ dicatur canonica inhibitio: ut post eam factum reuocet̄. vide infra decisione ccccxij.

¶ Alia additio. Quia causa deberet remitti ad iudicem a quo fuit appellatū nisi partes essent cōtente ꝙ omisso appellationis articulo iudex appellationis cognosceret quia etiā tunc non fieret aliqua remissio ut in. c. cordi. hic alle. quod intelligas in papa et in alio iudice qui possit per querelam adiri. in alijs aūt iudicibus secus. vnde nō possent subditi episcopi cōsentire ꝙ metropolitanus ad quez fuit appellatū cognosceret de negocio principali omisso appellationis articulo cū illo omisso nullam habeat iurisdictionē metropolitanus in subditos sui suffraganei etiā ipsis volētibus nisi suffraganei cōsensus accedat. ut in. c. romana. de fo. compe. li. vj. al's esset facile partib⁹ confingere appellationes forte ad hunc finem suorum ordinariorū iurisdictionem eludendi. Cōclude ergo ꝙ pronūnciatio male appellatū iudex appellationis de iur̄ regulariter remittit cām. fallit in iudice qui potest per querelā adiri qui nō tenetur remittere partibus consentientib⁹ ꝙ ipse de principali cognoscat. d. c. cordi. Secūdo fallit qn̄ stilus palacij qui pro iure habet̄. ut in. c. ij. de preben̄. li. vj. prohibet talem remissionē fieri ut hic

¶ Sed hic oritur dubitatio eo casu quo remissio fieri debet: puta quia appellatio a grauamine nō fuit iustificata scd̄m formā. c. ut debitus. an iudex a quo possit cognoscere non facta sibi verbali remissione per iudicem ad quem. Dic ꝙ aut iudex a quo non detulit appellationi: et tunc cum sit finita causa appellationis statim potest de principali cognoscere: quāuis non sit ei facta verbalis remissio: etiam si iudex appellationis pendente ipsa appellatione inhibuerit ipsi iudici a quo:

ue in causa procederet aut iudex a quo detulit appellationi tũc quia per hoc abdicauit a se iurisdictionem necessaria erit ꝓbalis remissio vt in.c. cũ appellationibus de ap.li.vi.

¶ Sed pone ꝙ cõmittit̃ causa appellationis cum negocio principali auditori cum potestate citandi ad partes de speciali mandato.quia forte appellatio non deuoluit vtrũ statim ante decretum citationis possit inhibere iudici a quo dicit̃ appellatũ. de rigore iuris dicebatur ꝙ nõ.per clem.ij.ut li. pen. Sed de equitate canonica et stilo palacij dicebant seruari contrariũ: maxime si dicit̃ post sententiam diffinitiuã appellatũ.quia statim ius inhibet.ut in.c.non solũ.i.R̃n.alle. si igitur iudex datus ad iuris executionem põt etiam inhibere cuꝫ factum suũ hoc casu non sit nisi quedã iuris executio uel declaratio.ꝓbatur argumentũ.quia qñ papa causam quã scit esse coraꝫ vno auditore ex certa scientia ad manũ suam recipiens eam cõmittit in audientia sua ut ibi sit in omnẽ euentum suũ remansura ipsam aduocãdo ad se: aduocat totã causam ab illo iudice.sibiqꝫ et partib⁹ inhibere videtur.ut de ap.ut nostrũ.per Inno.et de cõsti.cum M.cum ibi not.modo sic est in proposito.ꝑ hoc enim ꝙ dicitur sibi appellatũ apparet ꝙ scit cãm esse apud illum a quo dicit̃ esse appellatum.intelligas etiã per hoc ꝙ cõcedit potestatẽ citandi ad partes.apparet ꝙ ex certa scientia vult cãm suaꝫ in auditore suo perpetuo remanere. et si appellatio nõ deuolueret: frustra daret potestatẽ citandi ad partes.cũ ipsa appellatio siue termini prefixio citaret.ut in.c. sepe.et.c.cordi.de ap.li.vj. et in causa beneficiali in.c.statuimus.de elect.li.vj.et ideo stilus curie habet ꝙ etiã in casu predicto auditor datus tam in causa appellatiõis q̃ꝫ negocio principali citata parte. de ap. cognoscet forte ad instantiam importunã partium et bene ꝓcessum ꝑ iudicem a quo: et male ab ipso appellatũ pronunciaret: nihilominus tñ causa in curia remaneret ⁊ non remitteret̃ ad partes.et hoc propt̃ appositionem manus pape et aduocationẽ cause principal̃ et hoc habet stilus lꝫ de iure forte esset contrarium asserendũ per.c.cũ in ecclesia.et.c.ut debitus de ap.cum ibi notatis.

¶ Sed quid si nulla appellatione interiecta committatur cã principalis in curia de mãdato speciali cum potestate citandi ad partes et decreta citatione lꝫ non execut̃. vtrum auditor statim ante execut̃.citatiõis huiusmõi posset inhibere? Videbatur aliquibus ꝙ nõ.quia ante execut̃.ius non inhibet.ut lit.pen.c.ij.in cle. nec ex certa scientia videtur papã velle auferre iudici iurisdictionẽ quã ignorat.ff.de iur.om.iu.l.i. nec ante lapsum t̃mini ad dicendum contra cõmissionem dicit̃ fundata iurisdictio qꝛ excipi poterit in termino causa pendente corã illo iudice a quo papa ignorans in dubio nõ videtur velle iurisdictionẽ auferre.ut probant cõmunia iura. Quibus etiã rationibus supradictis nõ obstañ. fuit per maiorem partẽ saltẽ de equitate dictum et cõclusum contrariũ.quia in cã proxime cõclusionis ita bene posset ⁊ deberet opponi de surreptione cõmissionis sicut in casu isto. tñ propter appositionẽ man⁹ pape et auocationẽ cause a quocũqꝫ equũ est ꝙ inferior de cetero de hmõi causa nõ se intromittat maxime hec equitas procedit qñ totus tenor cõmiss. cause de qua agẽdum est inhibitioni fiende inserit̃: immo scd̃m aliquos simplex nunciatio que induceret perfectam noticiã predictoꝝ ex iuris dispositione inhiberet per clem.ij.ut li.pen.lꝫ aliqui magni viri de hoc fortiter dubitabãt.quia intimatio nec vim citationis nec inhibitionis habet. Sed si in eodẽ instanti inhibitio cum citatione emanaret nõ posset ibi notare grauamen per dictã clem.nec tolleret̃ per hoc defensio partis.quia surrept̃.postea opposit̃. in termino bene inficeret inhibitionẽ ⁊ citationẽ sicut commiss.cum citatio et inhibitio ex cõmissione descendant. destructo igit̃ principali et omnia que sequunt̃ ex illo.de elect.qualiter. de procur. c.audit̃.de re iudic.c.pastoralis.in cle.cum si. In causis ꝓo appellationuꝫ interpositarũ a iudice camere uel alijs iudicib⁹ in curia etiam añ sententiam ⁊ commiss.in palacio statim citata parte ad dicendum cõtra commis.auditor inhibet.ratio quia sacrũ palaciũ nunq̃ꝫ causas hmõi ad eos remittit: etiamsi auditor bene ꝓnunciauit ꝓcessum ⁊ male appellatum. Saluis.d.Cardinalibus et coauditoribus sacri palacij ad quos bene remittunt̃ cause in quibus pronunciatũ fuerit bene ꝓcessum et male appellatũ.seruatis tñ tribus terminis antea cõsuetis.ante quoꝝ terminoꝝ obseruationem nunq̃ꝫ inhiberet auditor coauditorib⁹ suis uel dñis Cardi.a quibus si appellatur ante sententiã siue post raro uel nunq̃ꝫ hmõi cãs appellationũ vidi. cõmitti in palacio.sed semꝑ consueuerunt cõmitti alijs dñis Cardi.⁊c̃.

Al's numero.xx.

Sequens deci.h.d. Si cã appellationis interposite a sentẽtia auditoris camere uel alterius iudicis ordinarij uel delegati cõmittatur in rota: oẽs termini debent ut in p̃ma instãtia obseruari.h.d.

Item Anno dñi millesimotrecentesimoseptuagesimosexto die.iij.mensis Aprilis: fuit in Auinioñ.per omnes dños audito. cõcorditer ordinatũ ꝙ si a diffinitiua sententia auditoris camere uel alteri⁹ cuiuscũqꝫ iudicis ordinarij uel delegati in curia uel ex̃ ad sedẽ apostolicã appellari et cãm appellatõis huiusmõi

alicui de auditoribus sacri pallacij cõmitti contin
gat. qõ omes termini in causa hmõi appellationis
ut in prima instantia consueti in curia in prima in
stan. habita in curia seruari sunt seruandi. ¶ Joue
bantur dñi principaliter ab hmõi ordinationez fa
ciendam propter expeditionẽ execuc. que al's per
cancellariã non transiret. preterea licet reuera sit
hec secũda instantia ut in. c. cum Jo. de fi. instru.
et de testa. raynũcius et raynaldus. et in. l. p hãc
C. de tem. ap. tñ quia coram dño auditore came
re uel alijs iudicibus in partibus raro uel numq̃
termini pallacij solent seruari. Jccirco ne propter
defectum ordinis iudiciarij sententia tam prima
q̃ secunda posset impugnari et eiusdẽ execuc. im
pediri. Jccirco dñi taliter ut premittit ordinaue
runt et voluerunt sic de cetero obseruari z proce
di. hoc verum nisi cõstaret coram dictis dñis iudi
cibus in dicta prima instantia omnes et singulos
terminos pallacij fuisse et esse seruat. que tñ ordi
natio scõm dñm Egi. magis de vna bona et gros
sa equitate q̃ de iuris rigore procedit. hinc est q̃
si auditor seruaret terminos sicut in secunda instã
tia nõ credebat propter hoc q̃ grauarz. nec q̃ ob
hoc ab eo posset appellari. q2 in partibus et in di
cta curia audit. camere alius modus siue cõsuetu
do procedendi est q̃ in pallatio q2 mos siue con
suetudo dũmodo substantialia iudicij seruent tol
leratur in iudicijs. pront leg. et not. in. c. cum ve
nisset. de eo qui mit in pos.

al's. rrir.

Sequens decisio. b. d. Recipiendoꝝ apl'oꝝ tẽpus
currit a tempore appellationis non sñie. b. d. secũ
dum veram opi. Hosti. que seruatur in rota.

Tem fuit dubitatũ a quo tempore. rrr. di
es ad dandum et recipiendum apl'os inci
perent currere tam iudici q̃ appellanti.
hoc est querere vtrum a tẽpore appella
tionis interposite uel a tpe prolatiõis sñie. In q̃
qõe doct. antiqui et moderni erant varij z diuersi
Hosti. fuit in opi. q̃ a tempore appellationis z nõ
sñie per multas rationes quas ponit in. c. cordi. ō
ap. li. vi. per quas rationes et q̃ plures alias idez
tenuit Genze. in cle. q̃uis. de ap. Pro quoꝝ opi.
videtur ter. in. c. ab eo. de ap. li. vi. vbi Jo. an. et
etiam in dicta cle. sensit et tenet contrarium. vide
licet q̃ a tẽpore sentẽtie et non appellatõis inci
piunt dicti. rrr. dies currere. cum quo concordat
Pau. in dicta cle. q̃uis. mouentur principaliter p
l. iudicibus. C. de appl'. canonizata. ij. q. vi. vbi ex
presse dicitur q̃ predicti dies currunt a tempore
sñie. vez est scõm Genze. vbi sñia est appellatiõe
suspensa. et sic intelligit ipse hanc legez. per hoc
subauditum al's esset ibi clarus ter. pro opi. Joh.
an. et Pau. simili modo intellexit predictã legem
dñs Jo. de ligna. in. c. dilectis. de ap. declinan
do in partem Hosti. et Genze. ad predictas opi.
concordanõ credebat probabiliter foze distinguẽ
dum sic. Aut loquimur quo ad petitionẽ respectu
appellationis. Aut quo ad dationem apl'oꝝ respe
ctu iudicis. Primo casu aut appellans appellauit
viua voce statim post sñiam. et iste casus est clar9
scõm eum q̃ a tempore appellationis et sententie
tunc currunt. aut post sñiam ex interuallo. puta vl
tima die decendij appellauit. quo casu dubiũ cur
rit. et tunc Aut ignorauit usq̃ ad tempus quo ap
pellauit sñiam fuisse latam. et tunc a tempore ap
pellationis currit tempus petendi apl'os q2 non
prius currit tempus appellandi. ut in autẽ. hodie
signata. super. l. eos. C. de ap. eo. tl. concertationi
li. vi. et ita not. Cy. in dicta. l. iudicibus. Aut ante
appellationem sciuit sñiam fuisse latam et tunc p
pter equitatem notatã per Jo. and. in. d. c. ab eo.
credebat dñs Egi. q̃ a tempore sentrentie. si tunc
sciuit alioquin a tempore appellationis. per. d. l.
iudicibus. cum ibi not. per Cy. postq̃ enim a tem
pore sñie statiz potuit appellare sibi imputet si nõ
appellauit quo ad id de quo queritur. maxime si
deliberare voluit an sibi expediret appellare eo
ipso deliberare debuit an expediret petere apl'os
quos petere non fuit difficile. z q2 quo ad hoc im
pedimentũ legitimũ excusaret. Si vero loquamuz
in iudice qui habet dare apl'os quo ad ipsum cre
dit dñs Egi. magis exuberare equitatem. de qua
loquitur Jo. an. in dicto. c. ab eo. q2 scõm eundez
Jo. an. ibidem nõ debet esse iudex quo ad hoc de
teriozis conditionis q̃ appellans. quia diligentioz
debet esse appellãs in facto proprio q̃ iudex quẽ
negocium nõ ita tangit. Tum q2 debet presumere
suam sñiam esse bene latam et ei standum et p cõ
sequens ab ea nõ appellandõ. tum quia facilius est
apl'os petere q̃ dare. tum q2 in potestate grauati
est quando appellet et apl'os petit. non sic in iudi
ce. facit de excep. doli. l. pure. §. fi. tum q2 in casi
bus infinitis in quibus licet a tẽpore notitie ap
pellare esset iniquũ si post centũ dies a tpe senten
tie. licet post decẽ dies a tpe notitie appellareꝫ.
cucurrisse iudici tempus dandoꝝ apl'oꝝ a tẽpore
sñie. et per hoc in hoc casu credit ipse nedũ a tẽ
pore appellationis. ymo a tpe intimationis facte
iudici currere predictum tẽpus apl'oꝝ petendoꝝ
et ita fuit obtentum in cõsilijs eo presente scõm
eum. Tempore vero meo sine predicta et quacũq̃
distinctione fuit cõclusum et determinatũ per oẽs
opi. Hosti. et Genze. equiorem et iustiorẽ z ipsaz
seruatã et seruandã semp in pallacio propter effi
caces rationes quas allegãt. ¶ Additio. Et sic tẽ
pora petendoꝝ apl'oꝝ incipiunt currere vna cum
tempoꝛe appellationis interponende. vnde a tpe

l. i.

late sententie si interfuit prolationi ipsius uel aliter eam fore latam sciuit. Si vero dudum postea superuenit sciētia snīe tunc a tempore ipsius scie.

¶ Alia additio. pro qua facit quia dicti. xxx. dies currunt etiam iudici ut deliberet interim an velit admittere uel refutare appellationem. sed cū ante interpositionē nō cadit deliberatio. ut in. c. ad dissoluendū. de despon. impu. ergo nec ante debz incipere prescriptio. Item ex cōtrario sequeretur absurdum qz si peterentur in vltio momento. xxx. dierum iudex nullum haberet terminum ad tradendum apl'os.

al's numero. xli.

Sequens decisio. h. d. Appellatus veniens quandocūqz ad curiam prosequi potest appellationem per aduersarium interpositā si de ea constat. etiā si sibi intimata nō fuit. h. d.

Oluerunt dñi et in hoc om̄es cōcordauerunt q opi. dñi Jo. an. posita in cle. cām. de elec. sup. ꝟ. deuoluta. circa fin. seruet̄ videlz q appellatus veniens quandocūqz ad curiam pōt prosequi appellationē per aduersariū suū interpositā in ptibus. dūmodo de ea cōstet licet nō fuerit sibi intimata. Nā inuito appellante pōt prosequi appellationē scd̄m Pau. et Genze. ibidem. Guil. cōtra et no. in cle. constitutionē. eo. ti. faciunt etiā in ratiōe sui not. per Inno. in. c. interposita. de app. et eo. ti. cordi. li. vi.

al's. lxv.

Sequens decisio. h. d. Si appellatus infra terminū ab hoīe assignatū appellanti cōmissionez impetret illa diligentia ꝓderit appellanti. h. d.

Item si appellatus in termino et infra terminū assignatuz ab homine appellanti ad prosequendum appellationē suam impetret cōmissionē. licet appellans det exceptiones generales contra illam. dūmodo in eis nō persistat nec propter eas appellet hmōi diligētia appellati prodest appellanti. Item q si post. x. dies appellatus vlteri⁹ procedat in causa appellās pōt se defendere. qz Rptum cōmune est. de mu. pe. c. i. et. ij. et no. Inno. in. c. ex conquestione. de resti. spo. alleg. etiam. l. omnē honorem. C. de tē. ap. non ob. cle. Si appellationē que loquit̄ quādo neutra partium infra terminuz prosequit̄. Sz post terminū lapsum tunc enim diligentia etiam vtriusqz nō prodest. Preterea appellatus inuito appl'lante potest presequi appellationē circa finē anni. C. de ap. l. eos. et not. Inno. in. c. cordi. de ap. li. vi. facit. c. oblate. e. ti. igit̄ si ipse pōt prosequi alter pōt se defendere. ut in. d. c. oblate. de except. cum inter. et. c. dilecti. Spe. tñ videtur innuere ⁊ tenere contrariū ti. de ap. §. nunc breuiter. ꝟ. Itē pone prefixus fuit in termino vero iuris. dicit predictam opi. fore veram. dūmodo nimiū nō precurrat. ut in. d. c. oblate. hoc tenet Spe. eo. ti. et. §. ꝟ. licet aūt. sub. ꝟ. appellator tñ. ¶ Additio. Solet dubitari vtrum appellanti sufficiat q appellatus infra annū dederit petitionem ad effectū q si causa appellationis infra annum nō fuerit terminata nō dicatur appellatio deserta. Et videt̄ q datio petitionis nō sufficiat nec impediat cursuz fatalis ut in. l. fi. C. de tem. ap. vbi tex. dicit q appellās debet summa ope niti. ut causa finē infra annū accipiat sed per exhibitionē petitionis factā per appellatū summa diligentia nō probatur. ut patet ex significatione huius verbi summa. quā ponit Joh. an. in. c. ex ratione. circa prin. de ap. vbi etiā plus dicit q nō sufficit q stet per iudicē. nisi pars adeat superiorē qui cōpellat iudicem ad expeditionē cause si superioris copia possit haberi. qz alias appellans nō dicitur summa ope niti. licet super hoc fuerint opiniones. vtrum cū stat per iudicem currat tempus prosequēde appellationis vel nō. preterea cū ut in facto proponit̄ ipse appellans post petitionem appellati impedierit expeditionē cause instando in petitione remissionis ad partes. qs dubitat istum nō adhibuisse diligentiā in expeditione. sicut enim ut dicunt doc. in dicto. c. ex ratiōe impedimentum appellati petentis remissionem excusat appellantem. ita econtra impedimentū appellantis absorbet diligentiā appellati et accusat maliciam ipsius appellantis expeditionē cause impedientis. nō ob. si dicat̄ q diligētia appellati debeat sufficere ut hic in prin. decisionis dicit̄. quia illud intelligēdū est de diligentia fi. nō de conatu Si enim ad instantiā appellati causa esset finita ꝑ sniam nō posset dici appellatio deserta sicut dicit̄ hic de cōmissione cause. qz hic aliud nō requiritur Naz exquo causa semel est cōmissa in tempore. frustra appellans fecisset iterato cōmitti. ymo nō potuisset. qz iam preuentus erat. Sed in casu nostro aliud restat q̄z petitio appellati quā ut supra dixi petendo remissionē ad partes impediebat causaz expediri. in qua remissione instanter perseuerabat Item q non sufficiat dare solam petitionem probatur quia al's oblato libello nunquam desereretur appellatio. ymo propter verbum summa ope. de quo supra dixi. necessarium esset q pluries et instanter peteretur causam expediri. sicuti in apostolis dicitur. ut not. Bal. in auten. Item si apl'os C. de temp. ap.

al's numero. lxx.

Sequens decisio hoc dicit. Si iudex dat acta pro apostolis reuerentialibus appellationi deferre videtur. hoc. d.

Item si iudex dat acta pro apl'is reuerentialibus. licet verbum deferimus non pro

ferat satis deferre videt et a se iurisdictionē abdicare et in superiorē transfundere in tm̄ q̄ etiaz si de cōmuni cōsensu partiū postea in eadē causa ꝓcedat nullus est ipsius processus. nisi causa per superiorē sibi remittatur. prout le. et not. in c. cum appellationibus. friuolis. de ap. li. vi. ¶ Additio. Et qn̄ iudex dedit apl'os simpliciter nō dicēdo reuerentiales uel refutatorios quales nunc dati intelligantur. vide in consilio Bal. posito in li. paruo carta. ccxlij.

al's. lxxiiij.

Sequens decisio. h. d. Auditor qui pronūctiat appellationē desertam potest reponere appellantez si de sua diligentia doceatur. h. d.

Item si auditor pronunctiat super desertione appellationis. tn̄ si appellet ⁊ interiz doceatur de diligentia appellātis pōt reponere. qz quo ad hoc censetur interlocutoria et remansit iudex reuera quā semper potest reuocare. de ap. cum cessante et si a iudice. lib. vi.

al's. lxxxij.

Sequens decisio hoc dicit. Valet intimatio appl'lationis facta in ecclesia parrochiali de qua agit. et etiam in ecclesia cathedrali. h. d.

Item q̄ in causa beneficiali super aliqua ecclesia parrochiali quo ad deuolutionez ipsius cause ad curiam sufficit appellationem esse intimatā in ipsa ecclesia de qua agitur et ecclesia cathedrali. licet possessor seu intrusus personaliter nō apprehendat nec alia diligentia fiat de ipso perquirendo. quia appellans nō tenetur ipsum alibi querere q̄ in ecclesia sua ꝑrochiali in qua personaliter residere tenetur sicut maritus cum vxore. ar. not. per Innoc. de eo qui mit. in pos. c. fi. de cle. non resi. ex tue. Preterea qz ecclesia cathedralis succedit loco domicilij. ut in cle. causam electionis. de elec. Si igitur ibi et in beneficio de quo agit fiat intimatio sufficit ar. not. in cle. antedicta. dūmodo sit tale beneficium quod requirat personalem residentiam. tale enim debet pro domicilio reputari. ut not. Inn. ⁊ Hos. de priuil'. ex ore. et Ar. de Rpt. statutum. sup. ꝟ. actor et reus. li. vi. ¶ Additio. Et qn̄ extra iudicium appellatur licet appellatio per procuratorem debeat interponi. tn̄ intimatio potest fieri per nō procuratorem. ut infra decisione. cxxvij. ⁊ est vna in antiquis.

al's. lxxxv.

Sequens decisio. h. d. Clementina appellanti de appel. non vendicat sibi locum vbi a lata sentētia super attemptatis appellatur. h. d.

Item si a sententia lata super attemptatis appelletur. cle. appellanti. nō vendicat sibi locum quo minus auditor cause appellationis possit recipere testes et de alijs q̄ in appellatione expressat. cognoscere maxime incident. Nam licet hmōi sententia sit reuera interlocutoria. prout per Io. an. in. c. non solum. de ap. li. vi. nō. quia per eam nō diffinitur negocium principale tn̄ vim diffinitiue habet tanq̄ super except. per empt lata. maxime si per eam fit restitutio possessionis adepte lite uel appellatione pendente. uel post inhibitionem. ar. no. in cle. ad compescendas de sequest. et cle. fi. de ap. per Io. an.

al's. lxxxvi.

Sequens decisio. h. d. Iudex qui pronunciauit appellationem desertam ad dicendum de sua negligentia pōt reponere appellantem. h. d.

Item si a pronunciatione iudicis qui pronunciauit appellationem fuisse et esse desertam. pro eo q̄ non probauit appellans diligentiam suam in prosequendo appelletur. iudex a quo potest reponere si vult ad docēdum de hmōi diligentia. ut supra in conclusione. lxxxiij. uel si datus sit iudex in causa appellatiōis et coram eo de predicta diligentia doceatur pōt et debet remittere causam iudici a quo. ut ipse in causa appellationis quam pronunciauit desertam per errorem que reuera deserta non erat vlteriꝰ procedat. quia licet predicta pronūciatio vim habeat diffinitiue. quo ad hoc q̄ cle. appellanti non habeat locum. et etiam quo ad terminoꝝ obseruationem ut ⁊ diffinitiua tamen reuera interlocutoria est in. c. sua. de ap. cū dilectus. et not. Io. mo. in decre. cupientes. super. ꝟ. priuatos. de elec. li. vi. que non transit in rem iudicatam quo ad iudicem. de appel. cum cessante. ⁊. c. si a iudice. eo. ti. li. vi. Licet aliqui domini voluerūt dicere q̄ per dictam pronunciationem desierat esse iudex. per c. significantibus. de offi. deleg. quod forte posset procedere si non appellaretur ab hmōi pronunciatione. Sed si appelleretur cum appellans iudicez sic pronunciantem dicat fuisse et esse iudicem ad huc ipse potest suam pronunciationem reuocare. Nec istud per omnia est verum q̄ si iudex pronunciat se nō esse iudicem qui reuera est iudex. q̄ per hmōi pronunciationē desinat esse iudex. ar. eorum que le. et not. in. c. dilectus. de preben. et ar. eoꝝ que dicunt et obseruant de stilo pallacij qn̄ iudex pronunciat super deuolutione cause. quia hoc non obstan̄. si non est deuoluta non est iudex. uel si nō sit deuoluta. licet millesies pronunciet eam deuolutam non propter hoc erit iudex. ar. no. per Io. mo. in regula. in generali. de reg. iur. li. vi.

¶ Additio. Ratio est. quia lata est super processu et non super negocio principali. ut no. in clem̄. fi. de appel. tamen requirit cause cognitionem idest partium citationem uel peremptorium edictum.

l. maiorem. C. de ap. per quaz. l. ita cõsuluit Bar. ut dicit Bal. in l. eos. C. de ap. ⁊ nota q. d. clem. appellanti. non habet locum qñ noua exceptio uł allegatio ex facto aduersarij oritur. qz tunc p talẽ exceptionem bene potest appellatio iustificari ac etiam impugnari ar. l. tale pactum. ſ. qui prouocauit in ratione sui. ff. de pac. et. ff. de condi. fur. l. si ne manifestus. ſ. tam diu. Item nõ habet locũ. d. cle. quãdo interlocutoria talis est cuius grauamẽ aliter reparari non potest. ut si iudex interlocutus est aliquem torquendum. Idem si appelletur a secundo decreto. quia eadẽ est ratio finalis que est in diffinitiua scõm Bal. in l. per hanc. C. de rem. ap. Istam apostillam adde supra deci. xiij. que incipit. Item si iudex quedam.

al's. xcviij.

Sequens decisio. b. d. Sufficit appellanti in partibus a diffinitiua infra terminũ prefixum ad prosequendum iter arripere. b. d.

Item si iudex in partibus appellanti a diffinitiua certum terminũ ad prosequendũ appellationem. puta mensem et aliuz terminum ad ipsum de hmõi prosecutione certificandũ prefixit. sufficit appellanti iter arripere infra primum terminũ ad huiusmodi appellationem prosequendam statutum. licet super illa nõ impetret ꝛptum infra eundem terminum. qz iter arripendo fecit diligentiam in prosequendo. Debuit enim etiam parare sarcinulas ad viam et causam. ita q si infra predictum terminum effectualiter non prosequatur non est sibi imputandum. ar. eoz que leg. et not. in. c. statuimus. et. c. cupientes de elec. li. vi. et licet iudicem nõ certificauerit infra alium terminum de hmõi prosecutione. ⁊ ipse iudex posset propterea exequi suam sententiã. iuxta not. in. c. personas. et. c. cum sit romana. ⁊. c. reprehensibilis. de ap. tamen propter hec appellatio non censetur deserta. dummodo eam vlterius prosequatur. et si obtinuerit infirmari sententiam cassabitur et eius executio. de elec. qualiter. de iureiuran. venientes. de re iudi. pastoralis. in clem.

Additio. hic adde quod not. Lapus in cle. i. de ap. cuius dictum posui infra deci. clv. que incipit. Item si certus terminus.

al's. xcviij.

Sequens decisio hoc dicit. Iudex appellationis potest pronũciare appellationem desertaz seu sententiam confirmare. b. d.

Item q licet appellatio interposita a diffinitiua sit deserta. auditoz tñ datus in huiusmodi causa appellationis potest pronunciare appellationem desertam uel cõfirmare primam sniam si voluerit. presertim si in cõmissione sibi negocium principale per express. cõmittatur. Nam exquo transiuit in rem iudicataz et tempora appellationis sunt elapsa et sic p ius est cofirmata. ut de appel. personas. et. c. cum sit. et. c. reprehensibilis. de electio. cum dilectus. iuder non male fecit confirmando per legez iam cõfirmata. hoc videtur etiam tenere Innocen. in. c. i. de confir. vti. uel inuti. in fine.

Additio. Hoc est verum scõm vnam decisionẽ que est in antiquis. si in suis manibus appellatio est deserta alias secus. de rescript. c. ex parte. eli. Sed numquid post lapsa tempora appellatiõis iudex appellationis possit iudicare bene uel male appellatum. uel cõdemnare uel absoluere. glo. in l. eos. C. de appel. dicit q non. quia ipso iure iurisdictio reuolauit ad iudicem primum per glo. facit. ff. de excu. tuto. l. scire oportet. ſ. consequens dicit Jaco. butri. q aut est certum tempora instantie fore elapsa. et tunc non potest pronũciare. Aut est dubium. et tunc super dubio instantie pronunciat non super negocio principali. Bal. in dicta. l. eos. dicit q si est dubium an appellatio sit deserta tunc iurisdictio ad primum iudicem non redit. et ideo nisi pronunciet eam desertam remanet iuder etiam super negocio principali ratione dubij Tamen pro domino Jaco. facit clem. si appellationem. de appel. vbi dicitur q de consensu partium etiam non valet. Sed illud intellige quando existenter et apparenter est deserta. al's sequeretur q super isto dubio iuder ad quem cognoscere nõ posset quod est falsum. Sed si constat ex actis q est deserta tunc glo. dicte. l. eos est vera. Scias tamen q hoc ex solo cursu tpis nõ constat nisi bienniũ sit elapsum. ut not. per Inno. in. c. in pñtis. de renun. nam ante bienniũ potuerunt intervenire impedimenta probatio uel reprobatio que in facto consistunt. et ideo dubium est. et adde qõ no. ipse Bal. in l. presens. C. qũo et quando iu.

Alia additio. Nota verbum quia loquitur quando appellatio est deserta propter non prosecutionem infra annum fatalem. Secus si fuisset deserta quia non cõmissa infra tempus sibi assignatum.

al's numero. clj.

Sequens decisio. b. d. Fatalia non currunt appellanti super attemptatis procedenti. b. d.

Item q fatalia ad prosequendum et finiẽdum appellationem interpositam a diffinitiua statuta non currunt appellanti qui prosequitur ⁊ agit super attemptaꝫ. ymo illud tempus et etiam tempus executionis finiendum post sententias super attemptaꝫ. latas est de fatalibus subducendũ. Nam licet appellans possit appellationem suam et negociuz principale ⁊ causam attemptatoruz simul prosequi. tamen ad hoc non artatur nisi velit. ymo indultuz est sibi a lege.

ut super attemptat.ante omnia audiatur.de app. non solum.li.vi.qđ nemini est auferendus.de re iudi.indultum.li.vi.et quia culpa aduersarij attē ptantē.et causam huic edicto dantis videtur legiti me impeditus.ita q interi sibi fatalia currere nō debent.facit in ar.c.q̄ diu.de ap.in cle.et not.in c.ex ratione.de ap.per Inno.et Hosti.Secus ve ro dicebant dñi in alijs consilijs si succubuisset in attemptat.quia tunc ipsemet impedimentum sibi prestitisset et dolose egisset. et sic fraus et dolus prodesse sibi non debent.de ꝛp.ceterum.ex teno re..sedes.super litteris.cum si.

al's.cliij.

Sequens decisio.h.d.Capitulum oblate.de app. de non preueniendo in impetrando non habet lo cum in curia.h.d.

Item q.c.oblate.de ap.de nō preuenien do partem appellantem in impetratione ꝛpti appellationis per partem appellan tem non habet locum in curia.vbi statim datis apl'is pars appellata pōt impetrare cōmissi onem super appellatione.vigore cuius appellans tenetur procedere ꝛ hoc siue terminus fuerit p2e fixus per aud̄.siue non.Ratione huius conclusiōis posit Jo.mo.super ꝛtica.de ꝛp.ibi quid ē ergo ꝛc.Que est ista quia in curia iudex datur ex officio Sed qñ cōmittitur causa extra curiam impetrans habet quem vult nisi contradicatur in audientia. Alia ratio potest etiam assignari ut citius liti finis imponatur et circuitus euitetur. de do.et contu. finem.et in cle.auditor.de ꝛp.

al's.clriij.

Sequens decisio.h.d.Causa beneficialis per ap pellationem extraiudicialez legitime deuolura re manet in curia etiam appellatiōe deserta.ita q in ea potest procedi parte tamen de nouo citata se cundū cōp.latorem decisionum q̄uis aliqui cōtra. hoc dicit.

Item maior pars dominor cōcordauerūt et tenuerunt q licet appellatio extraiudi cialis in causa beneficiali in partibus in terposita et legitime intimata sit deserta quia pars appellans eam infra annum uel biennū non fuit prosecuta.nihilominus tñ post lapsum fa talium pars appellata potest cām hmōi appellatō nis facere cōmitti et in negocio principali proce dere per audientiam. Hotiua dominor fuerunt. quia nō obstañ.desertione hmōi appellationis ne gocium principale semel ad curiam deuolutū.per c.statuimus.de elec.li.vi.iuncta cle.causam.c.ti. semper mansit et potuit tractari in curia nec ali9 inferior de illa potuit se intromittere āmodo. de ap.ut nostrū.de elec.q̄uis.li.vi..nec requirit se cundū eos noua citatio ad partes quia lex videz c.statuimus.citauit omnes quor interest.ꝛc.Do minus Rober.et ego contra.nam licet dicatur ne gociū principale deuolutū ad curiam hoc est ver vigore appellatiōis legitime intimate qua cessan te cessat et ipsa deuolutio. Preterea tempora.c. statuimus.sunt cōmunia tam parti appellare q̄ ap pellanti.si igitur ambe partes fuerunt negligētes non seruando tempora uel deserendo appellatio nem āmodo ipsam uel etiā quicquid occasione ip sius fiendū foret prosequi nō poterunt.ar.clem̄.si appellationē.de ap. sed suppposito q cessante seu deserta appellatione nihilominus possit procedi in negocio principali scōm me requiritur noua ci tatio ad partes.quia non in vim appellatiōis pro ceditur.sed per viam et modum simplicis querele que via non probibetur.de ap.cōcertationi.ꝛ no. Pau.de elec.constitutionē.super.ꝛ.repellitur in cle.ad hoc induri etiam.c.sepe. et not.in.c.Nico lao.et de renun.veniens.Postea fuit dubitatū de appellante appellationem infra terminū non pro sequente sed postea prosequi volente.virum re quirerez noua citatio contra appellatum.et maior pars dominor tenuit de rigore iuris q nō.sed de equitate fic. et dñs Robertus mutauit opin.suam antedictam. Additio.pone q iudex a quo in cā beneficiali defert appellationi et assignat termi num de quo in.c.i.de elec.li.vi.uel alium termi num consentientibus uel nō contradicentib9 par tibus ad iter arripiendum uel se presentandū.et appellans uel appellatus nihil faciunt in termino an appellatio sit deserta. Lap.in cle.i.de ap.vi detur tenere q fic.si nullum subest impedimentū. ut in.c.cum sit.c.personas.de ap.et clem̄.q̄ diu. eo.ti.Pe.de ancha.in dicta clem̄.i.dicit q iudex nō potest assignare alium terminū q̄ illum.de quo in dicto.c.i.de elect.li.vi.quia hoc esset tollere legem superioris contra id quod not.de accusa. in.c.cum.P.in glo.fi.et de sortile.c.ij.et.c.cupi entes.§.q fi.de elect.li.vi.Sed presuppposito q possit alium terminum statuere.dic q non.compa rendo in illo termino appellatio non erit deserta quia nō comparenti alia pena imponitur in dicto c.i.scilicet ut in eius absentia procedatur cui stan dum est per predicta.ꝛ hoc videtur probabiliter dictum pro Lapo tamen est.quia ipse loquit quā do statuitur terminus partibus cōsentientibus uel non cōtradicentibus.possent autem partes ex to to renunciare appellationi.de elec.q̄uis.ii.vi.er go possunt consentire q dispositio illius.c.in su um preiudicium alteretur.et sic q iudex aliū ter minum q̄ ibi statutum assignet.Nec istud est tolle re legem superioris sed partes renunciant suo fa uori quod possunt.de regula.ad apostolicā.Et da to q iudex assignet terminum iuris q̄uis nō esset

deserta appellatio si a iure tantum esset terminus assignatus. tñ secus est quãdo idem terminus a iudice assignaretur. ut in. c. personas. superius allegabat. scõm Lap. in dicta cle. i. pro quo facit ratio quia durius agitur cũ ministro legis q̃ cum ipsa lege. l. celsus. ff. de arbi. c. cũ dilecti. de do. et cõtu.

al's. cxxvij.

Sequens deci. b. d. Appellatio sine mandato intimatur per quemcunq̃. b. d.

Tem q̃ valet intimatio appellationis in causa beneficiali facta per quemcũq̃ appellato etiam nõ habentem speciale mandatum. dũmodo constet de appellatione et intimatione. Nam sufficeret tunc qualitercunq̃ in notitiam appellati deueniat fore appellatus. ut ff. de peti. here. l. item veniunt. ℣. post petitionez in fi. cle. causam. de elec. Qui enim certus est certiorari non debet. ut in regula eum qui certus. licet glo. videatur ibi innuere contrarium. super. ℣. appellanti. remittens ad nor. in. c. procuratoꝛ. de elec. li. vi. et ibi videas glo. Jo. an. in nouel. in vltima glo. et Ar. in canoñ. si quis proposterа. l. di. vbi tenet expresse contra dictam conclusionem allegatam tamen in contrarium predictam. l. Item veniunt. et. c. cũ contingat. de offi. deleg.

al's. cxxvij. apt.

Sequens decisio. b. d. Validus est processus factus pendente termino ad recipiendos apl'os. b. d. q̃uis multi doct. teneant contrarium.

Tem q̃ si iudex procedat pendẽte termino ad dandum ꝛ recipiendum apl'os a iure uel ab homine prefixo valebit processus scõm omnes solo me excepto. Allegabatur pro dicta opinione. c. ut super. et. c. ab eo de appel. li. vi. propter verbum ibidem positum et tunc. quod denotat extremitatez temporis. de ap. preterea. et hoc videtur tenere Jo. an. in dõo c. ut super. in nouel. super glo. antepenult. reprobando glo. Hosti. in. c. cozdi. eo. ti. quam allegaui pro me. Allegabam etiam. c. significante. et. c. sepe. oblate. personas. de ap. et. c. non solum. e. ti. li. vi. Nam dilatione pendente data ab homine uel a iure conquiescit officium iudicis et nihil in preiudicium partis est attemptandum ut in dictis in ribus. faciunt etiam alia iura multa de concess. preben. nulla. et. c. quia diuersitatem. de loca. potuit de cõmo. c. vno. de elec. cõmissa. de preben. statutum. li. vi. de concess. preben. cum ei quem. ℣. sec9 in cle. cum multis si. Hanc opiõnem tenuit dominus Jo. de ligna. in. c. dilectis. de ap. vbi tamen vaccillando distinguebat sic. Aut iudex a quo appellatum est et per quem aliquid attemptatũ est pendente termino ad dandum apostolos. postea appellationi huiusmodi detulit. Aut non. In primo casu dixit non valere processum habitum pendente termino apostoloꝝ. In secũdo casu dixit valere et tenere. Finaliter tamen tenuit in vtroq̃ casu non valere processum. Dicit tamen Joh. cal. in quadam sua questione tenuisse opinionem patris sui Jo. an. adoptiui antedictam. Idem tenet ut dicit Pan. etiam in quadam sua questione per eum disputata.

¶ Additio. hec decre. optime facere videtur pro opi. ista Jo. an. vbi processus habitus per iudicez a quo post appellationem interpositam a grauami ne non reuocatur ex sola pendentia per modum attemptati et tamẽ includit omne tempus ab interpositione appellationis usq̃ ad inhibitionem uel iustificationem appellationis et sic tempus dandorum apostoloꝝ. Preterea hanc partez videtur clare confirmare ter. in dicto. c. ut super. et. c. ab eo. in quibus tria tempora videntur notari. Primum est tempus denegationis apostoloꝝ. Secundũ est tempus negligentis apostolos oblatos recipere. requisitione premissa. Tertium est tempus antecedens denegationem et negligentiam. De primis duobus ius disponit post terminum nõ valere processum. hec patent per rationes et iura. Nam dictio tunc posita in illa decre. ut super extremũ tempus significat. ff. de condi. et demon. l. iij. in fi. de consti. ex litteris. de appel. super eo. ij. in fi. et. c. cum speciali. ℣. excessu quoq̃. de sacra vn. c. vno. ℣. si. vnde et per hoc innuitur q̃ ante illud extremum tempus quod sonat in conditionem valet processus. ar. sumpto a contratio. d. iurium. quod est in iure fortissimum argumentũ. xxv. dis. qualis. et maxime cum de contrario non reperiatur tantum vnde videtur remanere sub regula permissiua. qz sic de eo poterat exprimi: sicut expressit de alijs duobus. de transla. prela. inter corpo. et de deci. ad audientiam. de verbo. fig. cum in partibas. preterea q̃ pendentia termini nõ impediat processuz probatur alia ratione. Nam termini expectatio et pendentia id solũ impedit fiendũ interim qõ prorogat et pro quo expediendo prefigit illud autez qõ in termino uel post nõ debet fieri per terminũ nõ impedit tanq̃ sepatuz ab illo. sic intelligit. l. si ue pars. ¶. de dila. et de ap. c. significante. ꝛ probat. ¶. de nõ nu. pe. l. generaliter. ℣. bijs autem. ℣. nullo tñ. vnde pendente appellatione non prohibetur appellans uel appellatus si spolietur coram iudice a quo de hoc cõqueri. ut in. c. cum teneamur. de ap. sic est in casu nostro quia terminus est assignatus ad recipiendum apl'os. vnde illa que sunt sepata ab eis nõ impediunt in termio ul' post que necessario habeant expediri. hoc probo equiparando terminũ iuris et hominis. quod bene licet hoc casu. ut in. c. personas. hic all'. et in clem.

ꝯuls.de ap.Sed video q̄ pendentia termini iu/ris sola et per se nō impedit processū.siue loqua mur de termino appellationis interponende.siue prosequende.Primū probatur per not.per Spe. de ap.§.restat.in fi.scōm Inno.c.non solum.eo. ti.li.vi.Si ergo non impeditur processus per ter minum iuris.ergo nec hominis illum restringen/tis uel artantis.

Alia additio que incipit a prelato regulari.sed q̄ opinio Hosti.sit vera. probatur quattuoꝝ ratio nibus. Prima omnis actus debet considerari se/cundum causam antecedentem uel productam ut scōm illam fiat interpretatio.xv.q.vi.c.i.in fine. xxiij.q.iiij.ipsa pietas.sed si consideremus casuꝫ apostoloꝝ scōm casum antecedentem siue loquen tem semper inuenimus.qō est appellatio et eius instructio ꝛ informatio siue aliud dependens.sed sicut appellatio facit irritum processum ex sola sus pendentia.ita et terminus dependens ab ea.nam omnis sequela appellationis assumit naturam ab ea.et sic de sequela disponitur sicut de principali de ap.solicitudinem. Secunda ratio est.quia talis terminus participat de causa appellationis propt quam datur.Ex hoc arguo sic. quotiens sunt duo que se habēt per modum cause ꝛ causati illa sunt omnino separabilia.ff.de donat. inter vi.l.spon/sus.§.generaliter.de iude.c.ita quorundam.ꝛ de iati.lib.tol.l.i.§.i. sed appellatio per se impedit diffinitiuam sententiā et facit eam nullam.de sen. excō.c.per tuas.ergo et terminus causatus ab ea Tertia ratio.quia quando aliqua participant eam/dem causam directo uel per mediuꝫ principaliter uel secūdario vnius pendentia facit similem pro/cessum in alia.primū patet.ff.de except.l.fundum et.l.fundi.de ordi.cogni.tuam.qui fil'.sint legit. latoꝝ.Secundū probatur.ff.de iureiur.duobus.§ exceptio.et.l.si actoꝝ.sed appellationis et datōis apostoloꝝ eadem est causa.quia si appellatio cau/sam habet legitimā datio apl'oꝝ eam irritabit et erunt delatorij.al's deberetur pena.de ap.de pri ore.C.eo.ti.qm̄.ij.q.vi.decreto.si tū est illegiti/ma apl'i erunt refutatorij qō totum in eis debet exprimi.sicut causa in appellatione.de ap.cordi. li.vi.ergo pendentia dationis ipsoꝝ apl'oꝝ sic fa cit similē processum sicut pendentia appellationis que participat eandem cām cum eisdem. Quarta. pendentia termini dandoꝝ apl'orū idem videtur oparī q̄ ipsa datio et appellatōis subsequens mo tio.probatur sicut aliquid pendere uel sperare de proximo pendere sunt paria.l.si testis.et.l.sequē ti.ff.de peti.here.et in.c.ecclesia.ut lit.penō.de ap.suggestū.de alie.iu.mu.cau.fa.c.i.cū sua glo. sed spes firma est datis apl'is uel denegatis i ter mino litem pendere que viciaret processum iudi/cis a quo.ut supra dictū est.ergo et ipsa spes pro pinqua idem opabit.ad qō facit.ff. de excepr.rei iudi.l.si quis cum totū.§.si ancillam. vbi dicitur q̄ quotiēs apud secundū iudicem id petitur quod appellatione quesitū est. obstat exceptio rei iudi. sed certū est q̄ secundus iuder debet cognoscere de remissione et apl'is sicut de appellatione.ergo quo ad vtrūq; iudicē erit in suspenso equaliter.ꝛ per has rationes et plures alias concludit Pau. de leaꝫ.in prealleg.qōe.pro ista parte vbi omni/no videas.

al's.cxxx.

Sequens decisio.h.d.Si post inhibitionez iuder a quo ꝓcedit irritus est processus.h.d.

Item si post inhibitionem iuder a quo ap pellatum est procedat eius processus irri tus est et nullus.etiam si pars appellans postea appellationi renunciet tacite ul' ex presse.per regulaz qō ab initio.ꝛc.de elec.audit. Sed q̄ processus post inhibitionem iudicis.ymo post legitimā appellationem sit nullus.multi sunt ter.de §pr.Radulphus.significante.significauit. de iudi.exhibita.de excep.dilecti.dilecte.et.c.si gnificauerunt.de ap.dilecto.et.c.ex parte.et.c.si gnificantibus.cum multis similibus.In quib⁹ ha betur clausula irritans.videlicet revocato in irri/tum.ꝛc.probat optime.c. per tuas.et.c.solet.de sen.excō.li.vi.In quibus apparet sententiā excō/municationis nullam latam post appellationem le gitimam. De nullitate post inhibitionem habetur in.c.romana.et.c.non solum.in fi.lib.vi. faciunt etiam pro hoc iura alia in simili videlicet de do. et contu.veritatis.in fi. de despon.impub.ad dis soluendum in fi.de preben.inter cetera. et.c.du/dum.li.vi.de §pt.tibi qui.de cōcess.preben.si so li.et.c.si capitulo.et.c.executoꝝ.li.vi.

al's.cxxxij.

Sequēs decisio hoc dicit. Appellans in causa be neficiali post tempora.c.statuimus.de elec.li.vi. quandocūq; infra annū veniens ꝓcedere potest etī am in contumaciā appellati.h.d.

Item q̄ appellās in causa beneficiali post lapsa tempora in.c.statuimus.de elec.li. vi.potest infra annum quandocūq; appel lationem suam in curia prosequi ꝛ proce dere per audientiam contra appellatum absentez et hoc videtur innuere Archi. qui recitat opinio nem Inno.et Hosti.in.c.statuimus. super.ꝑ.ex/pectata.non obstañ.glo.Compos.quaz recitat ibi dem Archi.super.ꝑ.ficut de iure. ibi dum dicit. et a presente tempora fuerunt seruata.quia debz intelligi idest post lapsa. Ratio potest assignari.nā licet.c.statuimus.disponit q̄ anteq̄ sint seruata. idest lapsa illa tempora non possit procedi in ptis

absentia. tamen non disponitur ibidem ꝙ illis la psis non valeat procedi. ymo potius ibidem innu itur ꝙ tunc ad vlteriora cuꝫ presente procedatur verum scdm Compost. per viam simplicis querele sed non in vim appellationis. quia tẽpora nõ ser/ uauit. quem recitat Pau. in clem̃. constitutionem. super. ℣. repellatur. de elec. nec est necessaria no/ ua citatio nisi per audientiam. quia a lege citatus est et sic tanq̃ contra contumacem posset procedi ar. c. sepe. de ap. fecit ergo magnam gratiam ap/ pellans appellato ipsum diutius expectando. da/ tur enim simile in citatione hominis qui ex specia li mandato citauit aliquem. ut. lx. die compareat in curia cum cõminatione. s. ꝙ siue veniat siue non ad vlteriora usq̃ ad diffinitiuam sententiam inclu siue in eius contumaciam procedatur. licet ille ad cuius instantiam citatio emanauit in predicta. lx. die non compareat et diutius aduersarium suum expectare noluerit poterit qui ad duo tenetur. vi delicet comparere ⁊ certo die comparere. ⁊ licet quo ad secundum circumductum sit edictum tam̃ non quo ad primum. Et ideo quandocumq̃ actor postea veniens potest procedere in contumaciam citati si non comparuerit. ar. eoꝝ que leg. et not. in. c. cum dilecti. de dol'. et contu. Eandem etiam vim siue effectum habet citatio iuris. ut in dictis iuri. et in. c. cupientes. de elec. li. vi.

al's. cxxxvij.

Sequens decisio. h. d. Appellatus in cuius pre/ sentia fuit appellatum in causa beneficiali infra. x dies a tpe snie de equitate audit̃ appellãs. h. d.

Item ꝙ appellatus in causa beneficiali. li cet in eius presentia fuerit appellatuꝫ uel personaliter intimata appellatõ iuxta for mam cle. causam electionis. Si proceda tur per audientiam et sententia feratur contra eũ poterit ab hmõi appellari infra. x. dies a prolatio ne sententie computandos de equitate. licet de ri gore iuris nõ posset. quia pro vero contumace ha betur qui non appellat. ut not. Archi. in. c. statui/ mus. de elec. super. ℣. infra mensem. li. vi. post ta men decem dies etiam a tempore sententie mini/ me poterit appellari. quia verus contumax fuit in non veniendo. et sic poterit opinio Archi. proce/ dere posita in. c. statuimus. vbi supra. Pro quo vi de Jo. and. in cle. causam electionis. in glo. penl'. vbi allegat Compost. remittens ad no. per eum in cle. si ante. de do. et contu. postea vidi sepius ob seruari contrarium. videlꝫ ꝙ recipiebatur appel/ latio interposita a tempore scie. presertim quãdo appellatio non fuit intimata appellato. uel suo ꝓ curatori personaliter apprehenso sed ad domum uel in ecclesia cathedrali. quia tunc ficte cõtumax reputatur qui bene auditur appellans. ut notat̃ in dicta clemen. si ante. ¶ Additio. Adde hic decisio nem que est infra numero. clxxxvij. que Incipit. Item licet ficte contumax. Et decisionẽ. ccclxiiij. que incipit. Item cũ iura clamitent.

al's. cxxxix.

Sequens decisio. h. d. Appellatio iudicialis legi t ime intimata causam beneficialem ad curiam de uoluit. h. d.

Item si in causa beneficiali in iudicio in ꝑ tibus propter causam suspitionis uel ali/ am probabilem exceptionẽ non admissaꝫ ad se. ap. appelletur et appellatio debite iuxta formam cle. causam electionis. intimetur to tum negocium principale ad curiam censetur de/ uolutum. per not. in. c. statuimus. super verbo pro pter hoc per Jo. mo. et Archi. in dicta cle. super ℣. occasione. per Jo. an. Pau. et Genze.

al's. cliij.

Sequens decisio. h. d. Auditor cause appellatiõis sine noua cõmissione potest de desertione cognos cere. h. d.

Item ꝙ auditor datus in causa appellatio nis a diffinitiua interposita. si excipiatur de desertione appellationis potest de ea sine alia noua cõmissione cognoscere. quia iudicis est cognoscere an sua sit iurisdictio. de re scrip. super litteris. de offi. deleg. significantibus de preben. dilectus. de ap. sua. et ibi tex. de predi cta materia. ad quod facit. l. ij. §. fi. cuꝫ ibi not. ff. de tempo. ap. tum etiam quia omnes cause in cu/ ria solent cõmitti cum incideñ. dependeñ. et con/ nex. at huiusmodi desertio est vnum incidens siue emergens de quo tanq̃ de preiudiciali ante om̃ia est cognoscendum. ar. not. de ordi. cogni. c. i. ⁊. c. tuam. pronunciare enim super desertione in casu predicto est pronunciare se nõ iudicem. quod põt et debet quilibet iudex facere qñ de eius iurisdic tione dubitatur. per iura supius ad hoc inducta.

al's. clv.

Sequens decisio. h. d. Sufficit appellanti iter ar ripere infra terminum ad prosequendum prefixuꝫ sed cum prefigitur ad se presentanduꝫ tunc requi ritur personalis presentatio et non sufficit ꝙ iter arripuerit. h. d. Et an hoc procedat quando talis terminus prefigitur in curia hic vide.

Teꝫ si certus terminus prefigatur per iu dicem extra curiam ad prosequenduꝫ ap pellationem sufficit appellanti iter infra illud tẽpus arriper̃. ut no. Spe. ti. de ap. §. nũc breuit̃. ℣. itẽ quid si ps. qui all'. d̃ re iud̃. cũ cãm. ⁊ de elec. statuimus. li. vi. Ratio qꝛ cũ termi/ nus assignat̃ ad ꝓsequendũ dũtaxat sufficit incho are ul' incipe vlti. die. secꝰ ℣o si assignaret̃ termi nus nedũ ad ꝓsequendũ sed ad repñtandũ se apo

stolico conspectui. tunc enim non sufficit itineris arreptio nisi sequat realis presentatio: si poterit habere presentiam dñi pape. alioquin fiat prote statio in valuis palacij ut ē moris. et quomō quis debet se pñtare apostolico conspectui vide Joh. an. in nouel. in. c. q̄uis. super verbo sedi apostoli ce. de offi. ordi. li. vj. Nec procedunt q̄n appellat et terminus prefigitur per hominē extra curiam. secus si in curia. quia ibi requirit maior diligētia in prosequendo. videlicet q̄ nedum vadat ul' iter arripiat versus cancellariā nisi etiam ipsum vice cancellarium uel locum eius teneñ. accedat si po terit alioquin de hoc protestet et presentet com missionem signanō. et recipiat super hoc publicū instrumentū. que si infra terminū prefixum signa ta uel presentata nō fuerit non sibi nocebit. quia quod per me non stat ꝛc. de eo qui mit. in pos. c. ij. et in reg. iur. quod per me. li. vj. Pro prima cō clusione facit optime. c. meminim⁹. de app. quod c. alle. ar. in simili materia de diligentia faciēda. ne se. va. c. vno. super. ꝟ. mora. li. vj.

¶ Additio. An iste terminus ad prosequendū pos sit per appellatum abbreuiari vide infra decisio. cciij. que incipit. Item q̄ appellatus. Item an iu dex qui detulit appellatiōi et terminū prefixit ad prosequendum possit postea ex interuallo circa fi nem illius termini dictum terminū prorogare. vi de decisi. in antiquis. ccccv. que incipit. Utrū iu dex qui appellationi detulit. et tenet q̄ sic.

¶ Alia additio. Sed pone q̄ datus fuit terminus xv. dierum ad iter arripiendū et vnius mensis ad comparendū coram papa cum actis et munimētis cause ad prosequendum dictam appellationem: ali usq̄ mensis datus fuit ad fidem faciendū de prose cutione predicta. infra quos terminos nullam fi dem fecit appellans. elapsis ꝟo quinq̄ mensibus talis appellans fecit fidem coram iudice qui tulit sententiā qualiter in primo termino iter arripuit et comparuit in termino in curia apostolica ad ꝓ sequendum dictam appellationē et q̄ sibi respon sum fuerat q̄ clausa erat audientia et qualiter ꝓ parte dicti appellantis protestatū fuit per eū non stare q̄ interim sibi non currerent dicta tempora. Modo queritur quia nō fecit fidē infra terminū sibi statutum coram dicto iudice: an dicta appella tio sit deserta uel non. de iure cōmuni appellatio ne pendente a diffinitiua nil faciendum est per iu dicem a quo. l. i. ff. nil no. ap. pen. de iureiuran. ve nientes. de appl'. non solū. li. vj. per iura noua est concessum iudici a quo appellat q̄ possit statuere terminū appellanti ad iter arripiendū uel prose quendum uel ad se presentandū. de appell'. perso nas. et. c. cum sit. et si infra illum terminū appel lans non prosequit rata manet diffinitiua ul' inter locutoria ut in dictis iuribus. et de sentē. excom. licet. li. vj. et si de hoc iudex certus est potest ere qui suam sententiā: etiam appellante non citato. ut not. Innocē. de appell'. ex ratione. Hoc nō vi detur Fride. de Senis prima facie verum. s. q̄ iu dex possit compellere appellantē ad faciendum fi bi fidem de prosecutione. ar. ad hoc de appel. ex insinuatione. quia non inuenit hoc sibi permissum a iure. vnde dici posset scōm eus q̄ exquo iniusto impedimento cessante non facit sibi fidem de pro secutione infra terminū sibi assignatum cui nō con tradixit q̄ talis executio non debeat retractari: sed pendeat ex futuro euentu cause appellatiōis. sicut in simili not. de appl'. pastoralis. in glo. ante penult. circa medium. sed propter hoc appellatio non debet dici deserta. nō enim est nouū q̄ iudex a quo cognoscat ad sui instructionē an appellans sit infra terminū suam appellationem prosecutus ut not. de appel. constitut⁹. per Innocē. et facit qō no. Ber. de appell'. sepe. in glo. ut si lis est et pro tanto inualuit cōsuetudo per iudices a quib⁹ appellatur assignari terminū ad fidem faciendum de prosecutione appellationis ut sine nota repre hensionis possint suas sententias exequi si nō con stat eis de prosecutione facta. Et ita determinat Frid. consilio. cxxviij. dicit aūt Lap. in clem. i. de appel. q̄ si appellans cui fuit terminus assignatus per iudicem a quo ad se presentandū et fidem fa ciendum paruit primo termino sed non secundo. ut quia fidem nō fecit in termino q̄ propter hoc appellatio non est deserta. quia hoc cautū non re peritur in iure nisi iudex in termini assignatiōe ad iecisset q̄ al's fide non facta haberet appellatio nem pro deserta. quo casu nō foret deserta appel latio ipso iure: sed opus esset sententia. quod est notandum. vbi vero primo termino non paruisset ut quia contumax fuisset in appellatione introdu cenda: tunc siue termin⁹ statutus sit a iure uel ab homine: puto q̄ habeat pro deserto appellatio nis. et ita intelligo Innoc. in. c. personas. de ap. quod intelligo verum nisi fuisset impeditus. quia ille qui habuit prosequi appellationē in termino assignato non videt deserere si fuit impedit⁹: eti am propter inopiam. quia termin⁹ hominis succe dit loco termini iuris. ff. de re iudi. l. iiij. ℣. si qs. et per Innocē. in. c. ex ratione. de appl'. ¶ Sed dubitatur si appellans fuit infirmus uel al's iusto impedimento detentus ita q̄ appellationem non potuit ꝓsequi nec potest impedimentū per testes probare: vtrum possit ipsum probare per propriū iuramentū. Spe. in ti. de app. tenet q̄ sic. allegat ad hoc. ff. de excus. tu. l. si tutor. et per Innoc. in c. fi. quod met. cau. ¶ Quid si infra terminū statu tum appellans procuratorē constituit quem misit

ad prosequendum. sed procurator decepit dñm ꝛ non iuit: an talis procuratoris malicia debeat dño imputari? Archi. in.c. vno. ne se. va. li. vj. dicit ꝙ non. ut. l. qui mittuntur. ff. ex quib⁹ causis ma. dic ut ibi per eum.

Al's numero. clxviij.

Sequens decisio. b. d. Appellatio sub simplici copia nō sub manu publica appellato data non dicit esse legitime intimata. b. d.

Tem Si in causa beneficiali per appellā tem tradatur appellato copia appellationis animo intimandi sibi appellationem: non sufficit quo ad deuolutionē cause ad curiam nisi per aliqua alia indicia cōstiterit appellatum de huiusmōi appellatione certam ꝛ indubitatam noticiam habuisse. Nam ad hoc ꝙ appellatio deuoluat requirit ꝙ legitime fuerit intimata parti appellate uel eius procuratoꝛi. iurta formam clem. causam electionis. de elec. que est ꝙ appellatio sub scriptura auctentica porrigatur et tradatur appellato lꝫ non legatur sibi tenor scōm glo. ibidem. Si vero non traditur sibi huiusmodi scriptura sed ostendat tunc perlecto ipsi⁹ tenore sufficit tradere nudam copiam appellato nisi petat eā sub manu publica tradi: tunc requiritur ꝙ sic sibi tradatur. alioquin causa nō censet deuoluta ad curiam. prout leg. et not. in cle. antedicta.

Al's. clxxxv.

Sequens decisio. b. d. Appellans lite contes. sup principali negocio potest petere reuocationez attemptatoꝝ sicut vltimo spoliatus. b. d.

Tem ꝙ lꝫ pars rea in causa appellationis a diffinitiua in partibus interposite coram auditore huiusmōi cause in curia super libello dato per actorem in negocio principali lit. contestetur: nihilominus tñ poterit post ea agere de et super attemptatis post ꝛ cōtra predictam suam appellationem in partibus interposi tam et ea petere reuocari. quia in hoc est priuilegiata huiusmōi actio ꝙ ante omnia in quacūqꝫ parte litis est expedienda. ut in.c. non solū. de appꝛ. li. vj. nec per lit. contest. antedictā videtur renunciasse huic priuilegio. tum quia ad hoc cōpulsus per iudicem ꝛ non voluntarie hoc fecit. tum quia lꝫ actor diriset se spoliatum quibusdā rebus per reum et reus super hoc esset lit. contest. tñ reus ibi etiam poterat dicere ꝛ excipere se vltimo spoliatum eisdem rebus per actorem et petere hmōi spoliationem reuocari per viam nullitatis siue attemptatorum. quia vltima spoliatio siue violētia semper purganda est iurta not. in.c. fina. de ordi. cogni.

Al's. clxxxvij.

Sequens decisio. b. d. Lꝫ ficte contumax infra. x. dies a tempore scientie valeat appellare: facta tamen per iudicem a quo post decem dies a tempore sententie nō veniūt per viam attemptatorū reuocanda. b. d.

Tem lꝫ ficte contumax possit a sententia diffinitiua infra decem dies a tempe scientie computandō. appellare prout le. ꝛ nō. in clem. causam. de elect. et in clem. si ante. de do. et contum. tñ ea que fiunt post decē dies a tempore ꝓlationis sententie et ante interpositionem predicte appellationis per iudicē seu executorem valent ꝛ tenent nec reuocabunt per modum attempta. seu nullitat. sed bene iniusticie dicto et cognito de hoc in causa appellatiōis. ratio quia statim lapsis decem diebus iudex nō tenebatur plus expectare sed poterat et debebat ad executionem procedere. de off. deleg. pastoralis. de re iudi. ꝙ ad consultationem. de testi. significauerunt. de elect. cum dilectus. et sic dicebant dñi intelligendum. c. non solum. de appel. li. vj. qō quidem. c. dicebant aliqui nō habere locum in sentētia excōmunicationis infra etiā decem dies datos ad appellandū promulgata. propter not. in. c. venerabilibus. ℣. porro. et per Jo. an. et. c. licet. de sen. excom. li. vj. lꝫ Jo. mo. contra. in. c. is cui. eo. ti. ℣. fi. Archi. ℣o ibi et in. c. non solum. videt sibi cōtrarius in boc. scōm Jo. an. in nouel. qui remittit ad Spe. ti. de ap. ℣. officio. ℣. fi ℣o.

Al's numero. clxxxviij.

Sequens decisio. b. d. De desertione appellationis cognoscit iudex a quo extitit appellatū virtute noue cōmissionis ad eum obtente. quia ista est alia a causa principali. b. d.

Tem Auditor qui tulit diffinitiuā sententiam lꝫ detulerit appellationi interposite ab eadem et terminū decem dierum prefixerit ad prosequendū ut est mozis si post ea sibi cōmittatur desertio huiusmōi appellationis de illa pōt cognoscere. qz ali⁹ articulus est a principali. et quia de iure cōmuni iudex qui tulit sententiā si pars non est prosecuta appellationem suam infra terminū a iure uel ab homine prefixū potest et debet illam exequi. de appel. personas. cum sit. ꝛ. c. reprehensibilis. de off. del. pastoral.

Al's. cxc.

Sequens decisio. b. d. Quo ad reuocationem attemptatoꝝ post appellationē a diffinitiua nō sufficit confessio appellati ꝙ infra decem dies fuerit appellatum. b. d.

Tem quo ad reuocationem attemptatoꝝ post appellationem interpositā a diffinitiua non sufficit probare per confessionem partis appellate fuisse appellatum: nisi

ꝓbetur infra decem dies et per habentē poteſta
tem appellationem hmōi interpoſitam. de elect.
cum dilect⁹.et ibi not.in fi.et ſic dicebant dñi in
telligendum.c.non ſolū.primo ℞nſo. de appell'.
li.vj. ¶Additio.oportet ergo q̄ duo ꝓbet ap
pellans.primo ſe appellaſſe. ſecūdo q̄ infra decē
dies appellauerit. quia nō ſequitur:talis appella
uit ergo infra decenniū.q2 qui dicit ſolennitatem
extrinſecam illam ꝓbare debet.l. quecunq3.ff.de
publi.ſcōm Compoſt.in.d.c.cum dilectus.

Al's.cclij.

Sequens deciſio.h.d.Si nolens reſpōdere libel
lo excōmunicatur et ꝓpter hoc ſic excōmunicat⁹
appellet ⁊ faciat inhiberi primo auditori per iudi
cem appellatōis primi auditoris ꝓceſſus poſtea
factus in principali non valet.h.d.

¶Item Si ab excōmunicatione uel excōmu
nicationis reintruſione late aut facte ꝓ
pter contumaciā. quia pars rea noluit re
ſpondere libello appelleī et auditori pri
mo per iudicem appellatiōis inhibeaī.et poſt hu
iuſmodi inhibitionē prim⁹ iudex procedat:totus
ꝓceſſus eſt nullus per.ſ.ij.in.c. nō ſolum.⁊.c.
romana.ſ.ſi ꝙo.de appel.li.vj. nec obſtat q̄ pre
dicta reintruſio videaī alius et ſeparatus articu-
lus a negocio principali.quod nō eſt verum.quia
ipſa reintruſio eſt facta occaſione et ratione nego
gocij principalis. quia noluit reſpondere libello
et litem conteſtari in cauſa principali. ⁊ ſi reintru
dendo uel excōmunicando grauauit cum in totuz
erat ſuſpenſa ſua iuriſdictio.p.c.ad hoc ſi in vna
de appl'. Secus ꝙo ſi fuiſſent et eſſent diuerſe ⁊
diſtincte cauſe.tūc enim lz eſſet appellatū in vna:
non ꝓpter hoc retardareī ꝓceſſus in alia. de
appel.ſuper eo.et in dicto.c.ad hec.

Al's.cclij.

Sequens deciſio.h.d. Appellatus nō poteſt pre
figere appellanti terminū ad appellationem ꝓſe
quendum lz poſſit appellationē approbare et pe
tere q̄ infra certum terminū veniat appellās cuz
omnibus actis iuribus et munimentis ad curiam
uel q̄ procuratorem ſufficienter inſtructū trāſmit
tat.h.d.vſq3 ad.ſ.et premiſſis igit̄ur.qui.ſ.hoc
dicit. Appellat⁹ ſi petierit q̄ appellans veniat cū
omnibus iuribus cauſe ad curiam ꝓſi ſine illis iuri
bus comparet: ꝓ eis vlterioꝛ dilatio ſibi nō da
bitur.h.d.

¶Item q̄ appellatus terminū ad proſequē
dum appellationem interpoſitā parti ap
pellanti prefigere nō poteſt lz poſſet ap
pellationem approbare in.c.ſepe. de ap
pel.⁊ petere q̄ appellans infra terminū iuris ve
niat cum omnib⁹ actis et munimētis ad curiā uel
mittat ꝓcuratores ſufficienī inſtructos iuxt̄ formā
c.coꝛdi.de appl'.li.vj.vbi de hoc per omnes ſcri
bentes.et vide Specu.ti.de appell'.ſ.qualiter.
ꝙo.hoc autē.vbi ponit duas rationes. Prima eſt:
graue enim eſſet appellantem qui in cauſa appella
tionis actoris vices gerit ⁊ qui ꝓbare habet me
tiri terminū ex parte rei ⁊ cōformare ſe voluntati
appellati.ar.ff.qui ſatiſda.co.l. de die.in princi.
et.iij.q.iij.ſ.ſpacium.ꝙo.ei autē. Secunda ratio
quia indultum a iure beneficiū nemini eſt auferen
dum. ut in regula indultum.de regu.iur.li.vj. et
xxviij.di.de hiſ.ſed appellans a iure habet annū
uel ex cauſa bienniū ad ſuam appellationem proſe
quendam.ut in.c.cum ſit romana. et.c.ex ratiōe.
de appel.quod per appellatū non eſt in parte nec
in toto ſibi tollendum uel abbꝛeuiandū nec etiam
per eum in impetrādo preueniendū. ut in.c.obla
te.de appel.et ibi clarus ter.ꝓ dicta concluſiōe
In qua remanſerunt oēs dñi exceptis dñis Egi
dio et Balbardo quib⁹ videbatur contrariū foꝛe
dicendum.videlz q̄ ſicut licet appellanti terminū
iuris abbꝛeuiare:ita et appellato. per regulaz cō
munem Quod licet actori licet et reo.et econuer
ſo.de mu.pe.c.i.et.ij.de reg.iur.non licet.li.vj.
Hinc eſt q̄ ſi cauſa cōmittatur ſimpliciī de plano
uel ap.re.ad inſtantiam actoris reus poteſt vti eo
dem reſcripto ⁊ eodem modo ꝓcedere ut in iuri
bus antedictis. Dñs Egidi⁹ bene conceſſit appel
latum non poſſe terminū a lege conceſſum appel
lanti ad finiendum cauſam abbꝛeuiare uel illum in
fra quem ſi non proſequereī:deſereretur eius ap
pellatio. ſed terminū etiam iuris datum ad impe
petrandum uel inchoandū proſequi appellationē
dicebat per appellatuz ſicut per appellantē poſſe
abbꝛeuiari. quia in primo vertitur magnū pericu
lum ſiue preiudicium fieret appellanti: in ſecūdo
non. Ad quas ratiōes reſpondebaī q̄ primus ter
minus ad cauſam finiendū etiam per iudicem nō
poteſt abbꝛeuiari.prout leg.et nor.in.c.oblate.⁊
in clem.ſicut.de appell'.ergo nimirū ſi hoc nō po
terit appellatus. de termino ꝙo deferendi appel
lationem in caſu proſecutionis dicebaī idem. Nā
aut loquimur de termino iuris dato ad proſequē
dum uel hominis. ſi iuris:eſt annus nedum ad ꝓ
ſequēdum ſed ad finiendū.ut in clem.ſicut.de ap
pel. quo ad appellantem qui qñcunq3 voluerit po
teſt impetrare ⁊ proſequi appellationem ſuam in
fra illum annum. ſed appellatus nequaq3 niſi cir-
ca finem anni.ut nota.in.c.oblate.eodem ti. Ter
minus vero hominis prefigitur dumtaxat ad pro
ſequendum et non finiendū ut predictū eſt infra .
quem ſi appellans nō inchoauerit proſequi: puta
impetrando uel iter arripiendo ſcōm aliquos de
ſerta eſt ſua appellatio et redibit ad iudicē a quo
appellauit ut in.c.ꝓſonas.et.c. cum ſit.et.c.ſepe

et.c.reprehensibilis.de appel. loquendo igit de quocunq; termino semper per eius lapsum inducit desertio ergo scom opinionem dñi Egi.esset absurdum dicere partem appellantē per appellatum astringi ad suam appellationē deserendā non obstat regula Non debet licere actori. nam cuilibet licitum est renunciare fauori pro se introducto. ō regu.ad apostolicā in fauorem enim appellantis est annus sibi indultus a lege ad prosequendū et finiendum suam appellationē. ut in iure superius alleg.cui fauori potest renunciare z seipsum artare et breuiorem sibi ipsi terminū assignare si vult. mos enim in hoc gerendus est sibi.de resti.spol. c.i. Sed nullibi reperio cautum hunc fauorē per partem aduersam fore auferendā.ergo. qō enim ob fauorem alicui concessum est in eius lesionem non debet retorqueri. de iureiuran. quod ob gratiam.li.vj.Ad regulam Nō deb et licere actori zc respondebat per vnum de dñis illam procedere: vbi est per oīa equalitas ratiōis.ut ecce. sic appellatus potest petere iudicem appellatū.q2 hoc voluit appellans. ita appellans penitendo potest reuerti ad iudicem a quo appellauit.quia hoc noluit appellatus. et penitendo presumit q hoc velit.ita in proposito permittit appellanti sue prosecutionis terminū prefigere. quia presumit q hoc velit appellatus ut sic uel cito causa appellatiōis terminetur et appellans ad iudicem a quo remittatur. uel q sic arteť q sua appellatio per nō prosecutionem deserať. uel ut saltem citius tempus datum a lege appellanti ad prosecuť.preueniatur in preiudiciū appellantis Sed nō est verisimile q placeat appellanti econtra.quia cessat ratio predicta et semper tenderet in suum preiudiciū qō est contra priuilegiū iuris dantis sibi longius temp9 per factum appellati artareť. Modo lz sit verisimile q in fauorabilibus quis libenter cōsentiat: tñ non est ita in odiosis.ut.l.inuitus.cum ibi nō. per Cy.C.de procura. ergo nō est rationis identitas vtrobiq.nec ob.c.cozdi.ff.post hec. quia ibi appellat9 potest artare appellantē nedum ad prosequendum causam appellatiōis: sed etiam negocij principalis in curia si hoc voluerit z petat. ergo multo fortius terminū coartare. Respōdeo dupliciter. Primo per huiusmōi petitiōem fine principalis cause in curia prosecuť. nil deperit appellanti immo consequiť qō intendit.nam prosequendo appellationē suam si pronunciareť bene appellatum et male processum propť quod appellauit: habet intentum et sic non remitteť ad iudicem a quo sed negocium principale remanebit penes iudicem ad quē.ut leg.et not.in.c.cum in ecclesijs et.c.ut debitus.de appell'.ergo multū releuat in hoc q omisso articulo appellationis ut sic euiteť circuitus cognoscať de negocio principali de quo tñ non cognoscetur nisi circa finem anni a iure indulti. et sic per predictā petitionem appellati de qua in.c.cozdi. nihil deperit sibi de tempe prosecutionis appellationis sue. immo scom me augeť et duplicatur sibi tempus. Nam vbi al's nō fieret predicta petitio appellans nedum debet incipere prosequi appellationē suam: sed eam finire infra terminū iuris.ut in clem.ficut.sepe alleg. At vbi appellat9 vult et petit scom formam.c.cozdi.tūc sufficit sibi mittere procuratorē sufficienter instructum circa finem anni ad prosequendū z incipere prosequi negociū principale.et sic habet duos annos vbi al's non haberet nisi vnum. Si igitur gratiaretur in aliquo ex dicta petitiōe appellati relaxaretur in alio videlicet in termino ad finiendum ut prefertur.et hec est secūda ratio. Pro alijs rationibus vide Innocen.et per Jo.an.in nouel. z Jo.mo.super.ff.voluntate.in.c.cozdi. Dñs Joo Robertus non declinauit nec ad vnā nec ad aliam partem sed dixit se velle deliberare. Qui postea deliberatus dixit sepe tenuisse q lz appellat9 nō posset prefigere terminū appellanti ad prosecutionem sue appellationis per rationes superius tactas. tñ sibi ipsi et prosecutioni sue poterit. Sed non video quid operet huiusmōi prefixio cum appellans possit nihilominus vti termino iuris. eēt enim appellatus qui habet sententiā pro se bene fatuus artando se ad prosecutionē ad quam nō tenetur ut not.doct.in loc.superius alleg.et lz hoc dixerit Spec.et Innocen. incidenter in.c.cozdi. tñ ambo recedunt ab huiusmōi opinione dicētes verius appellatū nullum terminū prefigere posse nisi terminū iuris.et in hoc residebant quasi oīs dñi. ¶ Additio. Dec petitio non videť necessaria in causis beneficialib9 ut dicit Jo.an.in.c.cozdi.super verbo petierit. in princi.qui remittit ad not.in.c.i.de elect.li.vj. et tene quod ibi dicit z infra proxima conclusione.

¶ Alia additio. Danc petitionem facere non pōt appellans. et est ratio. quia appellans tenetur solum ad prosequendū appellationis articulum non aūt negocium principale. Ratio rationis est. quia ante sententiā ipse asserit suam appellationē fore legitimam cuius vigore ad iudicem appellatiōis pretendit principale fore negocium deuolutū. igitur appellato resistere nō potest petenti id ad qō ipse appellans principaliter tendit. sed appellat9 appellationi resistendo innuit principale negocium non fore deuolutum. nō mirum ergo si per appellantem ad portādum acta principalis cause cogi non potest. cum ipse tendat ut causa ad iudicem a quo remittatur et fiat consequenter condemnatio expensarum. ut notatur in.c.interposita.

§.ij.de appel.et p Jo.an.in.c.cozdi.eo.ti.li.vj.
¶Ex premissis igitur insurrexit aliud dubiū: si iu
dex deferat et terminū non prefigat:appellat⁹ tñ
petat q veniat ad curiā cum omnibus actis ꝛ mu
nimentis et etiam ut in.c. cozdi. et sic appellans
habebit annum ad prosequendū a iure prefixum:
vtrum appellato veniente circa finem anni et pe
tente procedi in negocio principali procedi pote
rit sine noua citatione in absentia appellantis per
audientiam?Volebant aliqui dicere et maioz ps
q opus sit noua citatiōe per.c.sepe.et.c.oblate.
de appell'.vbi appareat q etiam qñ appellatio re
cipitur a iudice et terminus ab ipso uł a prouocā
te ad prosequendum appellationē prefigitur.qui
quidez terminus lz habeat vim perempt̄.quo ad
appellationem prosequendū: tñ illo elapso opus
est noua citatione quo ad ꝓcessum fiendum in ne
gocio principali.Sed anteq̄ transeam vlteri⁹:re
spondeo hoc esse verū qñ appellatus nil fecit nec
petijt q appellās veniret uel mitteret sufficient̄.
ar vbi hoc peteret et iudex deferret credere sub
dubio tñ q nisi appellans veniat uel mittat ꝓcu
ratozem sufficient̄.q circa finem anni poterit per
audientiam in negocio principali ꝓcedi. Et sic in
telligo Inno.qui alleg. pro contrario in.c.cozdi.
super.Jo.petierit.ibi habebit ergo locuz ꝛc̄.ꝛ su
per.Jo.appellās.vbi ponit duas cōclusiones. qua
rum prima est hec:q qñ pars appellata petijt ut
appellans veniret cum omnib⁹ actis ꝛ munimen
tis ꝛc̄.nisi veniat in termino iuris uł hominis nō
habebit remissionem siue nouum terminū pro eis
producendis: immo eis non expectatis procedet̄
vlterius in causa.pro quo nil alleg.sed possunt al
legari ea que leguñ et notantur in.c.statuimus.
et.c.cupientes.de elect.li.vj.Secunda conclusio
est ista q qñ nil petijt appellatus sed tm̄ termin⁹
est appellanti ad prosequendū appellationem pre
fixus per iudicem q nedum in causa appellatiōis
sed etiam in principali potest procedi sine vlla ci
tatione.alleg.c.veniens.de renunc.lz aliqui scōm
eum contradicant:tñ ipse videtur residere in pre
dicta opinione quam credo verissimā: dummodo
appellatio sit recepta a iudice uł approbata a par
te.prout suppletur in.c.Nicolao.per Jo.de Lig.
ar.etiam vnius notule in.c.cum causam.de re iu
di.in prin. aľs enim non procederet predicta In
noceñ.cōclusio. quia sola termini prefixio nō ope
ratur delationem nec deuolutionē negocij princi
palis ad curiam.prout le.et not. per Jo.an.et ar
chi.in.c.cū appellationib⁹ friuolis.li.vj.ꝛ Spe.
in spe.ti.de appel.§.qualiter.Jo.pozzo.vbi dicit
q termini prefixio nil operatur nisi q per neutrā
partium possunt antea littere super appellatione
impetrari:ad quod dumtaxat sufficit mittere pro
curatozem ad curiam.ut in.c.Nicolao.de appell'.
at vbi iudex defert et terminū prefigit tunc ptes
nedum ad impetrandū et contradicendū sed etiā
sufficient̄ debent mittere ad totā causam. et hoc
non ex vi prefixionis termini sed delationis iudi
cis que deuoluit et transfert totum negociū prin
cipale ad curiam.ut in.c.cum appellationibus.su
perius allegato.de quo tñ sunt opiniones. si igit̄
iudex defert et terminū non prefigit et pars ap
pellata petit iuxta formam.c. cozdi.credo casum
indubitatū.nam tunc succedit terminus iuris loco
termini hominis.infra quem debet appellans ve
nire ꝛ mittere sufficient̄.ut si appellatus voluerit
uel etiam superioz q omisso articulo appellatiōis
ꝓcedatur in negocio principali possit vlteri⁹ pro
cedi etiam ipso vlterius non vocato ex quo nō mi
sit sufficient̄.Pro hoc alleg.ar.in.c.appellationi.
ij.q.vj.in additōe.Adde de hac materia.que qui
dem lex ibi canonizata multum videt̄ facere ꝓ cō
traria opinione. sed intelligo eam qñ non fuit ap
pellatio recepta a iudice uel approbata a pte nec
petitio facta scōm formam.c.cozdi.bis enim duo
bus concurrentib⁹ secus scōm dñm meum ꝛ per
Jo.de Ligna.in.c.interposita.de appel.Si enim
dicereť foze necessariā nouam citationē:quid ope
raretur tunc predicta appellati petitio:immo eēt
superflua ex quo idem deberet repeti et de nouo
cum omnibus actis et munimentis citari ut ē mo
ris.Credo ergo si non veniat uel mittat appellās
sufficient̄. posse procedi in ei⁹ contumaciā per au
dientiam ad diffinitiuam sententiā.seruata tñ foz
ma et modo procedendi traditis per glo. in.c.se
pe.super ver. ac si perempt̄.et per Innoc.ꝛ Jo.
mona.in.c.cozdi.superius alle. Pro predicta opi
nione facit vnum dictum Jo.an.in.c.Romana.de
foro compe.super ver.voluntate.in nouel.li.vj.
Sed pone q iudex nolit appellationē admittere
nunquid pars appellata poterit ipsam approbare
Dicit Hostien̄.in.c.sepe superius alle.super.Jo.
a parte.q sic.et alleg.pro hoc.c.interposita.§.i.
eo.ti. et meo iudicio reputo de hoc clarum ter.
in dicto.c.sepe. qui loquit̄ alternatiue. Et credo
per solam huiusmōi appellationem causam appel
lationis sed non negocij principalis ad curiā de
uoluram. sed si petatur iuxta formā.c. cozdi. tunc
vtrunq negocium est deuolutū.
¶Additio. Et pro hoc vide in.c.i.de elec.li.vj.
et hoc habet locum cum appellat̄ in beneficiali
bus:ut ibi.Sed quid dices in prophanis.Videt̄
q vna partium cōparente debz alia de nouo cita
ri.l.fi.§.illud.de tempo.appell'.vnde text.in.c.
cozdi.potest intelligi q partes instructe debeant
comparere super appellationis articulo sed ut eo
finito possit procedi in principali: noua citatio et

processus requirit. hoc vult tex. in dicto. c. cordi. ibi dum dicit ꝙtum de iure poterit ⁊ debebit. ad hoc. c. sepe. de appel. et quod ibi not. in glo. ut si lis. speciale ergo videt cuꝫ appellatur ab interlocutoria uel grauamine ut partes compareant cum actis et pro eis ꝓducendis non detur eis post primam cōparitionem alia dilatio. quod an sit speciale cum appellat ad papam uł generaliter ad que cunqꝫ: cogita.

Al's numero. ccix.

Sequens decisio. h. d. Appellatio alternatiua puta ad papam uel archiepūm seu epūm interposita in partibus valet et tenet. h. d. alternativa

Tem ꝙ appellatio alternatiua inēposita in partibus puta ad papam uel ad archiepiscopū valet et tenet. prout not. Spe. ti. de appel. ℣. nunc tractemus. ℣. sed pone aliquis. et. ℣. quid si dicat. lꝫ Jo. an. in. c. si is cui. de of. deleg. li. vj. teneat contrariū de iure canonico. et Ar. in cano. si quis a iudice. ij. q. vj. qa non licet cum discrimine alterius vagari in incerto. ff. de iureiuran. l. pretor. de elect. c. ij. et. c. ut quis duas. de elec. li. vj. quam tū questionem plenius dūs Jo. an. prosequitur in regula in alternatiuis in mercur. et idem ibidem decidit et male. quia predicta incertitudo si qua sit reducit ad certitudinem cum appellans appellationē predictam coram uno de illis prosequi incipiat et partē aduersam citari faciat ꝑ hoc enim satis certificatus est appellatus coram quo ꝓcedere debeat in huiusmodi causa appellationis. Dūs Jo. de Ligna. in. c. si duobus. de appel. dicit appellationē alternatiuam valere indistincte de iure ciuili. quia lex dat iudicem immediatū scilicet superiorem. ff. de appel. l. imperator. et. C. eo. ti. l. precipimus. Idē dicit cum appellat ad episcopum uel archiepūm. quia lex dat certum ut supra dictum est. In appellatione ℣o interposita ad papam uel archiepiscopum dicit eam valere si apponat clausula reseruata mihi optione illius quā prosequi velim. per. l. v. ℣. si quis illud. ff. de verbo. oblig. uel si certificet aduersariū infra decendium quo potuit et debuit appellare scōm Jo. an. vbi supra. Subdit tū dūs meus ꝙ curia indistincte admittit appellationem alternatiuā etiam sine clausula supradicta. qz in casu magis verisimiliter dubio alternatiua admittitur. de restit. in integ. constitutus. nec est necesse ꝙ infra decē dies fiat huiusmōi electio siue certificatio. quia cum appellās eam prosequit eo ipso elegit et per citationem postea subsecutā aduersarium certificat. ar. c. preterea. de dila. ⁊ cle. causam. de elect. et clem. ij. ut li. pen. ergo cessant omnes rationes supradicte.

¶ Additio. Adde hic consiliū dūi Pe. de Ancarano positum in libro paruo cōsilioꝝ: vbi est repetitio. c. cōmissa. de elec. li. vj. folio. cccvj.

Al's numero. ccxiiij.

Sequens decisio. h. d. Quādiu quis potest appellare restitutionem aduersus sententiā petere non poterit. h. d.

Tem Si contra absentem et indefensum ac presumptiue cōtumacem feratur sentētia et ab ea non appellat infra decendiuz a tempe quo sciuit eam latā computandō. non potest infra illud idem tempus petere restitutionem in integrū ad appellandum. quia ꝙdiu superest remedium ordinariū non est recurrendū ad extraordinarium. ff. de mino. l. in cause. de offi. iudi. c. ij. lꝫ aliqui allegauerint. c. ex litteris. de in integ. resti. pro contrario. quod tū facit pro meo iudicio. quia illa puella propter deceptionē et fraudem non fuit restituta per viā restitutionis ad appellandum sed per viam supplicatiōis ad audientiam et totum negociū principale prosequendum per eundem modū tollitur contrarium etiam allegatum de. c. cum Bertoldus. de re iudic. quia ibi ex diuersis causis ⁊ presertim propter iustā absentie causam fuit restitutus aduersus sententiā iniuste uel scōm aliquos nulliē cōtra absentē promulgatam et nō fuit restitutus ad appellandū.

Al's. ccxxiiij.

Sequens decisio hoc dicit. Si appellanti resistit ius cōmune non prius reuocantur attemptata q̄m ipse appellans veritatem cause sue appellationis probauerit. h. d.

Tem Si rector alicuiꝰ ecclesie parrochi alis episcopo alicui subiēce appellat a sua visitatione et procuratione exprimēdo ⁊ allegando in sua appellatiōe se exemptū per priuilegium apostolicū uel prescriptiōem tanti temporis ⁊c. et petat reuocari quedā attempta per dictum episcopū post suam appellationem lꝫ attemptata probet sed nō probet predictam exceptionem: huiusmōi attemptata nō venient reuocanda. Nam siue dicamus predictā appellationez iudicialem siue extraiudicialez exquo nō est a diffinitiua veritas cause ante huiusmōi reuocationem est probanda. de rescript. significauit radulphus. et. c. significante. de maio. et obe. dilecti. et ibi ꝑ Innoc. de appel. c. dilecto. et. c. ex parte significātibus. cum multis similibus. sed optime ⁊ ibi clarus tex. est hodie. de appel. non solū. ℣. fi. li. vj. Pro hoc facit etiā dictū Inno. in. c. solet. de sen. excō. li. vj. videlicet ꝙ allegans se exemptū a iurisdictione episcopi ⁊ petēs se absolui ad cautelā a sentētia excōicatiōis per epūm in cum ꝓlata nō audit nisi doceat de exemptiōe añ oīa lꝫ Jo. an.

in noul'. ibi variet: tñ dictum Inno. tenet rota vi delicet qd aliqualiter licet nõ plene debeat cõsta re de huiusmõi exemptione anteq̃ absoluatur ne illud ꝛ ordinarie potestati. pro qua facit ius cõmu ne ⁊ resistit agenti siue absolutionem petenti. ar. c. ad decimas. de resti. spo. li. vj.

Al's numero. cclxvij.

Sequens decisio. h. d. Capl'm ut circa de elec. li. vj. non extendit ad illum qui in sua appellatõe di xit se canonice institutũ et aduersario ius nõ com petere. h. d.

Item Si possessor bñficij appellat in par tibus extraiudicialiter asserens sibi cano nice de illo beneficio fore ꝓuisum et ad uersario suo nullum ius cõpetere ⁊ ꝙ ip sum indebite inquietat et molestat nihil obijcien do uel exprimendo in sua appellatione uel in for mam non repellet ab obiectib⁹ postea dandis in curia. nam. c. ut circa. quod est a iure exorbitãs ⁊ multum penale. quia excludit a iure iam quesito ẽ restringendũ ⁊ strictissime interpretandũ. de elec. statutum. li. vj. de reg. iur. que a iur. et. c. odia. e. li. Sz cum predicta cõstitutio artet non tm̃ appel lantem sed appellatũ et crimina et defect⁹ oppo nentem in personam uel formã ad illam exactam specificationem et in casu proposito nihil opponi tur. sed tm̃ appellatur a molestationibus ⁊c̃. ergo nec ob. ꝙ videatur impugnare prouisionẽ aduer sarij indirecte in eo ꝙ dicit sibi nullum ius cõpe tere in beneficio quod possidet. nam eoipso ꝙ di co mihi ius cõpetere: per cõsequẽs dico tibi nul lum ius deberi. quia duo vnam rem ⁊c̃. de fide in strum̃. inter dilectos. de conces. prebeñ. c. i. li. vj. Subintellecta igitur ⁊ que de iure insunt expri mere non nocet de iureiuran. quemadmodum de elec. significasti. de preben. significatũ. cũ ibi not. et. ff. de solut. cum quis. et in decre. ij. de ꝓptis cum ibi not. Preterea: nõ sufficit prouisionem im pugnare nisi propter hoc appellet. ut in. c. i. d ap pel. li. vj. at hic appellans prouisionẽ non impug nat sed pro conseruatione iuris sui appellat. ergo lz dñs Robertus tenendo contrariũ dixerit ꝙ ex pressa nocent nõ expressa non nocent. de procura. c. fi. cum ibi not. ⁊ dixit ꝙ ita tempore dñi Inno ceñ. sexti et Urbani quinti semper fuit obseruatũ ꝙ om̃es appellantes in causa beneficiali extra iu dicium etiam nullos obiectus in appellatione de ducendo ul' exprimendo repellant ab obiectibus postea dandis. et pro hoc alle. vnam not. Io mo. c. statuimus. de elect. super. ꝟ. contingat. lib. vj. que nihil facit. nec ob. meo iudicio quia loquitur quo ad deuolutionẽ cause beneficialis ad curiam que de sui natura sunt tractande ibidem. et leui⁹ possunt ibi tractari et diffiniri q̃ alibi. seruata tñ forma clem. causam electionis. de elect. ⁊ pro pri mo dicto fuit allegatum. c. constitutionem. in p̃n. eo. ti. in clemẽ. nam si quis appellat propter ius suum lz impugnet indirecte ius partis aduerse: dũmodo nil obijciat in personam et in formã non habet locum constitutio ut circa. que est multũ ri gorosa et ad occurrendũ fraudibus inuenta: que cessat in casu ꝓposito. ergo. et si iudex dubitet de aliqua fraude uel malicia contra nuuc dantem ob iectus recipiat iuramentũ de malicia. de iura. ca lum. c. ij. li. vj. in fi. de except. pastoralis. Sec⁹ ve ro scdm aliquos si appellans ius suum non dedu cendo sed ius partis aduerse impugnando ab ei⁹ intrusione. al's non canonica institutione etiam in genere appellaret nisi tunc causas et circumstanti as huiusmõi intrusionis uel non canonice instituti onis in appellatione exprimat: repellit postea ab obiectibus et cadit a iure suo. Clare enim constat ꝙ non pro iure suo tuendo seu conseruando forte quia nullum ius habet: sed ius alterius impugnã do directe appellat. Secus uero si indirecte ut in clem. constitutionem. superius alleg.

Al's. ccxcv.

Sequens decisio hoc dicit. Si post appellationẽ et terminũ assignatum appellanti appellatus com missionem impetret uigore cuius procedat in cau sa: validus est processus dũmodo appellans doce at de diligentia sua. h. d.

Item Si appellatus post terminũ assigna tum appellanti ad prosequendũ impetret cõmissionem vigore cuius vsq̃ ad cõclusi onem in causa procedat: et postea appel lans doceat de diligentia prosecutionis per eum facta infra terminũ prefixum sibi. Dixerũt om̃es dñi concorditer valuisse ⁊ valere processum habi tum vigore cõmissionis antedicte. Ratio. quia ex quo appellatio predicta non fuit deserta: vtraq̃ pars poterat eam prosequi per. c. oblate. et. c. se pe. et. c. ex insinuatione. de appell'. et sic diligẽtia appellati prosit appellanti. C. de appell'. l. eos. de quo tñ vide supra in conclusione. lxiiij. nec tũc ha bet locum clem. si appellationem. de appl'.

Al's. cccix.

Sequens decisio. h. d. Attemptata post appellati onem extraiudicialem per iudicẽ uel per partem non sunt reuocanda per modũ attemptati anteq̃ intimetur eisdem. h. d.

Item ꝙ attemptata per iudicem uel par tem post appellationem extra iudiciũ in terpositam ante notificationẽ eiusdẽ eis factam non veniunt per modũ attempta ti reuocanda propter iustam causam ignorantie. ⁊

quia de nulla temeritate redargui potuerunt. ar. cle. ij. ut li. pendeñ. et alle. no. Io. mo. in. c. cupiẽtes. de elect. super. ℔. a gratia. li. vj. cui videtur multũ obstare quoddã dictum Inno. in. c. dilect. super. ℔. innotuerit. de app. vbi dicit expresse q̃ appellans in absentia iudicis etiam ante notificationem sibi factã ita eximitur a iurisdictione iudicis a quo appellauit sicut si in eius pñtia appellasset alle. c. pastoralis. e. tit. et. ij. q. vj. biduum. cuius dictum modifica et intellige iuxta not. p Archi. in. c. appellatio. super. ℔. iudici. e. ti. li. vj. Cõcedatur dictum Inno. quo ad translationem iurisdictionis. nõ sequitur ergo q̃ hoc solum sufficiat quo ad reuocationem attemptatoꝝ in quo articulo oportebit appellantẽ probare duo. videlicꝫ se ex causa probabili appellasse et veram cãm appellationis fuisse uel esse uel saltẽ illã se proposuisse coram iudice a quo appellauit ꝛ obtulisse se ad ꝓbandum et non admiss. foze. de ap. interposita. de testi. ex parte Ade. et hec duo etiã habet ꝓbare appellans quo ad translationẽ iurisdictiõis. intelligas effectualiter prout not. per Io. mo. et Arc. in. c. romana. de appel. ℣. quid si obijciaꝫ. sup. ℔. an sit vera. li. vj. ℣ Pro cõclusione facit not. in. c. si posteꝝ. de elect. per Io. an. et Io. mo.

Al's numero. cccxvj.

Sequens decisio. b. d. Presumit appellatio infra decem dies a die notitie appellantis interposita. b. d. Uel sic. Appellatio facta post decem dies a tempe grauaminis causam beneficialẽ non deuoluit: sed facta infra decẽ dies a die scientie. b. d.

Item si possessoꝛ beneficij appellat extra iudiciũ a publicatione quoꝛundã processuum aduersarij sui impetrantis apostolici quosquidem ꝓcessus ꝛ eoꝝ publicationẽ dixit ei a decem diebus proxime preteritis citra ad noticiã suam peruenisse: dubitatur vtrũ presumi debeat predictã appellationem post uel infra decẽ dies interposit. fuisse. in quo dubio dñi erãt varij. Aliqui dicebant ipsum presumendum. r. die preterita. noticiam dictoꝝ processuum habuisse ꝛ tunc decendiũ incepisse ad appellandũ. et sic post x. dies appellatum foze et nullit alle. c. concertationi. de app. li. vj. Alij asserentes contrariũ allegabant pro se. c. licet. de proba. et ea que ibi not. nã aliud est dicere a decem dieb9 citra. ad cuius verificationem sufficit q̃ vna die citra decẽ sciuerit secus si adderet copula et citra: que denotat continuationem temporꝝ et dierum. et ut res potius valeat q̃ pereat. de ver. signi. abbate. attento etiam q̃ de facili cause benef. ciales ad curiã deuoluuntur. quia melio9 ibi q̃ alibi expediunt: dicebãt dñi isti de equitate melius interpretandũ foze infra decendiũ foze appellatum. presertim cũ nedũ a prouisione facta sed etiã facienda. ꝛ sic a futuris grauaminib9 in causa beneficiali poterit appellari quod est in illis speciale. de elect. qui cõtra certam. li. vj. Fuit finaliter per oñes conclusum melius et tutius foze partem aduersam videlicet appellatam citari de nouo cum idẽ auditoꝛ haberet cõmiss. de speciali mandato cum potestate citãdi in curia et extra ne ꝓcessus postea rueret. qꝛ vbi deest fundamentũ nihil superedificari potest. i. q. i. cum Paulus. de pres. nõ bap. veniens. quod est citatio. de proba. quoniã. ij. q. i. nos in quenq̃. de consti. ecclesia. de maio. et obe. inter quattuoꝛ. de cau. pos. c. i.

Al's. cccl vj.

Sequẽs decisio. b. d. Si iudex a cuius diffinitiua appellat appellationi deferat ꝛ post triduũ terminum ad ꝓsequendũ prefigat valet talis prefixio. hoc dicit.

Item Si appellet a diffinitiua et auditoꝛ deferat appellationi et per tres dies postea prefigat terminũ decez dierũ ad prosequendum: fuit dubitatũ vtrũ valuit huiusmodi termini prefixio: hoc est querere vtrũ iudex postq̃ detulit appellationi potuerit terminuz ad ꝓsequendũ statuere. que quidem questio satis ruminatur per Io. an. in nouell. in. c. cum appellationibus friuolis. super. ℔. iurisdictionẽ. de app. li. vj. Et dicit aliquos doct. ſquos nominat tenere q̃ non. quia per delationem huiusmõi tam accessoꝛium q̃ principale negocium videt in superiozem transfusum. s̃. de ap. dilectus. ℣. preterea. nec est appellãs sine termino. quia statim habet terminũ iuris. s̃. de ap. cum sit. et videt tenere hanc opinionem Benze. in cle. i. de ap. Io. an. breuiter in loco quo. s̃. tenet expresse contrariũ allegãs multas rationes et tandem clarũ tertum pro sua opinioe in. c. coꝛdi. ℣. post hoc. ibi postq̃ fuerit appellatũ et appellationi delatũ. de ap. li. vj. et ibi videtur hoc idem tenere Io. an. in nouel. Dosti. ꝛ Archi. allegat et Io. an. test. vnũ pro se videlicet glo. oꝛdinariã Ber. in. c. ij. de matri. cõtrac. contra interdic. eccle. in. iiij. glo. vbi alleg. decre. sepe. de appel. que bene facit. Nam ibi lra loquens de dilatione iudicis: subdit postea de t̃mino sicut in. c. coꝛdi. ℣. post hec. et in cle. i. de app. vbi videt Pau. innuere q̃ deferre ꝛ terminũ prefigere sint actus iudiciales et debent simul et nõ diuisim expediri cuius opinio non seruat. nam extraiudicialit etiã a diffinitiua sententia appellat in domo uel in camera et dantur apli reuerentiales ꝛ deferr appellationi. nec requirit partis vocatio que esset neꝛcaria si essent actus iudiciales. ij. q. i. nos in quenq̃ de consti. ecclesia. de maio. et obe. inter quattuoꝛ cum si. et in hanc partem videlicet opinionẽ Io.

an. ⁊ sequaciū. declinauerunt omnes dñi et etiam ego. licet pro concord. doc. allegauerā dñm et patrem meū dñm Jo. de ligna. qui videtur distinguere et cōcordare predictas opi. sic. Aut iudex deferens prefigit terminū appellanti ad prosequendū et pōt. et sic dixit itelligendū. c. sepe. ⁊. c. cordi §. post hoc. aut ex interuallo terminum prefigat et non potest. et sic intelligendo opi. cōtrariā.

al's. ccclvij.

Sequens decisio. h. d. Pendente termino ad dādum apostolos super appellatione ante diffinitiuam iudex impetrari non potest quoniam apostoli sunt pars appellationis. h. d.

Item fuit dubitatū si appelletur a diffinitiua et anteq̄ auditor det apl'os et terminum prefigat ad prosequendū pars appl'lans porrigat vicecancellario vnaz cedulam pro cōmis. in dicta causa appellationis obtinenda. Si iudex postea appellationi deferat ⁊ terminum decem dierum ut est moris prefigat ad ꝓsequendum infra quem terminū predictus appellans confisus de sua prima diligentia nullam aliā facit. vtrum sufficiat sibi illa prima ad hoc ꝙ non dicatur huiusmodi appellatio deserta. Dicebant omnes me solo excepto ꝙ sic. Nam exquo ius huiusmodi appellationi defert et terminū statuit. ut ij. q. vi. §. biduum. de ap. cum sit. statim potuit ꝓsequi. de ap. oblate. et. c. ex insinuatione. de cōfir. vti. uel inuti. c. bone. ymo posset cōmissionez ante dationem apostoloꝝ super dicta appellatione impetrare. hoc verum de appellatione a diffinitiua. Secus vero si ab interlocutoria ut in noua constitut. dñi Gregorij pape. xi. Preterea si debitor soluat ante terminū videtur liberatus. melius est igitur preuenire q̄ preueniri. cum igit̄ iste preueniēdo terminum fecerit diligentiam suā. merito a negligentia que desertionez inducit debet excusari Mihi vero salua correctione videbatur contrarium. ⁊ moueor ac presuppono ꝙ apl'i sunt pars appellationis. ut in. c. cordi. et in. c. ab eo. de ap. li. vi. in tm̄ ꝙ si petiti debite non fuerunt reputabit̄ non appellans. ut in dicto. c. ab eo. et cle. q̄uis. e. ti. Modo aūt Aut fuerunt apostoli petiti per verum appellantē Aut non. In primo casu si fuerūt petiti et terminus ad dandum et recipiendū apostolos per iudicem prefixus ante dationē eorundē nihil potuit uel debuit fieri per partem uel iudicem cuius officiuz pendente termino conquiescit de ap. significante. In secundo casu si non fuerunt petiti. non reputabatur adhuc appellans. ergo super eo qd̄ non erat in rerum natura nihil poterat fieri uel impetrari. de despon. impub. dd dissoluēdum cum ibi alleg. Preterea iudex habet potestatem a lege abbreuiandū terminū iuris ex causa datum ad prosequendum. ut in. c. cum sit. et. c. oblate. de ap. quod quidem beneficiū legis pars sibi auferre non potuit. de regu. iur. indultum. cum si. quod sibi in premisso casu auferetur cum sui termi prefixio nil oparetur que cum ratificatione sentētie operatur et eius executionem ut in predc̄is iuribus. ergo. frustra enim terminus ad prosequendum daretur si iam esset prosecutus et valerz predicta hmōi prosecutio. que quia facta est cum non potuit nec debuit. et quando potuit et debuit eā non fecit pro nulla reputari debebit. de ap. dilectis. §. preterea. nullum enim et inutile equiparātur in iure. de transla. inter corporalia. cum igitur infra terminum sibi statutuz ab homine qui preueniri non potest. ut in. c. oblate. nullam diligentiaz de prosequendo suam appellationē fecerit. fecit ergo appellationem suam desertam et firma ⁊ rata mansit iudicis sententia. ut in dictis iuri. cuz sit oblate. reprehensibilis. et. c. personas. de ap. non excusat eum sua diligentia que ut supra probatuz ē nulla fuit. ergo nil rationale poterat ad hoc agi Sed qd̄ irrationabiliter actuz erat prudenter et iuste debebat reuocari et emendari. et sic denuo debuisset diligentiā suam infra terminum sibi ab homine prefixum alium audit̄. impetrando fecisse de accusa. qualiter. i. de elec. nosti. et cum potuit voluit quod voluit adimplere nequiuit. de offic̄. deleg. cum super.

al's. cccxxxvi.

Sequens decisio hoc dicit. Camerarius uel eius auditor non potest se intromittere de causis extra romanam curiam ad papam per appellationez deuolutis. h. d.

Item si a iudice in Campania appellet̄ ad papam uel eius officiales. auditor camere de hmōi causa appellationis sine speciali mādato seu sine speciali cōmissione nō potest se intromittere. quod si fecerit totus processus ipsius est irritus atq̄ nullus tanq̄ a non iudice factus. de iudi. at si clerici. eo. ti. si quis ex aliena. ff. cause enim appellationū quarumcūq̄ ab extra ad sedem apl'icam interiectarum cosueuerunt et solent in palacio apostolico per dominū vicecācellarium cōmitti ⁊ tractari. nec de hijs potest se dominus auditor camere intromitter̄. quia nec est auditor nec officialis pape sed auditor camere et camerarij. Et quēadmodum camerarius de hmōi causis per appellationem ad curiam delat̄. se non posset intromittere. ita nec eius auditor. de ꝛ̄p. super litteris. in fi.

al's. cccxxi.

Sequens decisio. h. d. Causa semel in curia deuoluta ibi semper remanet tractanda. et si ecōtra appelletur ab executione processum. licet ipsi appel

lationi non detulerit pro cõfirmatione suoꝝ iuriũ nihilominus eam prosequi potest. h. d.

Item si appellat⁹ in causa beneficiali post et contra appellationem contra eum et a suis processibus in partibus interpositaꝫ et sibi legitime intimatam facit nihilominus per suos executores continuare processus a q bus extitit appellatum excõmunicando et aggrauando. et postea vigore dicte appellationis cãm in romana curia obtineat cõmitti contra suum aduersarium. Fuit dubitatum vtrũ vigore huiusmodi cõmissionis et appellatiõis posset contra absentem appellantem procedi. Causa dubitandi fuit qꝛ videbat̃ ꝙ exquo appellatõi predc̃e nõ ꝺtulit. imo contra eaꝫ plura attemptauit. ꝙ ex ea se intromittere non debuit. neqꝫ potuit. per. c. an sit. de ap. ⁊ de elec. bone me. magunt̃. videbatur etiam iuri sibi quesito ex predicta appellatione. videlicꝫ quo ad deuolutionem cause quantum ad se tacite renunciasse veniendo contra eam. ar. c. ex parte. sup̃ de ℞pt. Fuit dictum et conclusum per omnes dominos contrarium. nam exquo semel causa fuit legitime ad se. ap. deuoluta semper mansit ibidem tractanda. que quidem deuolutio per huiusmodi tacitam renunciationem non cessat. ymo nec ꝑ expressam. nisi ea interueniant que leg. et not. ac habentur in. c. q̃uis. de elec. li. vi. nec ob. quod dicitur ꝙ illi non detulit. ergo se ex ipsa iuuare nõ debuit quo ad illum effectum. videlicet quo minus possit ius suum prosequi deferre non tenebat̃. maxime si expressa in appellatione contra eum interposita erant friuola ⁊ non vera. Et ideo quicquid per suos executores fiebat totum factum fuit pro tuitione et defensione iuris sui. ymo executiõe iuris sibi quesiti cuius effectus per appellationẽ extraiudicialem impediri nõ potuit. prout le. et no. in. c. constitutus. de ap. et ibi per Innocẽ. et ideo non potest dici innouatio. quia fuit iuris sui antiqui continuatio et conseruatio. ar. c. ij. ut lit. pen. nec forte illa reuocarentur per modum attemptati. nisi probaretur veritas cause appellationis huiusmodi extraiudicialiter et ante diffinitiuam interposite. ar. eorum que leg. et not. in. c. non solũ. §. fi. de ap. lib. vi. et in. c. si postq̃. de elect. eo. li. dum igitur videbat se non posse proficere in partibus per continuationem et aggrauationem processuum habuit recursum ad prosecutionem appl̃lationis non sue sed partis aduerse. sibi tamen intimate per quam tota causa fuit ad curiam translata. ut in. c. statuimus. de elec. li. vi. iuncta clemẽ. causam. eo. ti. cui priuilegio seu translat̃. per predicta renunciare non potuit. Non obstat. c. an sit. quod loquitur in appellante qui proprie sue appellationi non detulit. At hic loquitur in appellato. ergo non obstat. c. bone me. magunt̃. Naꝫ ibi fuit per vtramqꝫ partem appellatum ⁊ neutra partium deferebat appellationi alterius. et sic paria delicta. ⁊c̃. de adult. c. intelleximus. Preterea ibi appellatio maioris partis capituli postulantis episcopum Normacien̄. et appellationem interponentis ne minor pars ad electionem aliam procederet postulatione eoruꝫ non cassata fuit friuola manifeste. quia notorie constabat postulationem huiusmodi factam per impressionem. et sic remansit tota potestas penes partem minoreꝫ. que post postulationem et electionem predictas elegerat in archiepiscopum prepositum sancti Petri. et ante huiusmodi postulationem etiam appellauerat. ne sine eis propter iustam causam timoris quam habebant ad electionem aliquam procederent. qua tamen appellatione non obstante maior pars processit in negocio electionis spreta minori parte. et postulauit Norm̃. ad instantiam ducis Sueuie tunc in Romanorum Regem electo in archiepiscopum Maguntinen̄. et appellauit ut supra dicitur et quia maior pars non detulit appellationi minoris partis. ergo nec minor pars apud quam residebat tota potestas eligendi. tenebatur appellationi maioris partis deferre per regulam. quia frustra legis auxilium. ⁊c̃. de vsur. quia frustra. cum similibus ibidem alleg.

al's. cccxliiij.

Sequens decisio. h. d. Attemptata post et contra appellationem a grauamine non reuocantur. nisi prius constiterit de grauamine. vel ꝙ appellans se illud obtulerit probaturuꝫ. h. d.

Item licet in causa beneficiali extraiudicialiter contra aliquem impetrantem apostolicum. puta a gratia q processibus suis appelletur sibiqꝫ huiusmodi appellatio intimetur et ipse post et contra huiusmodi appellationem nihilominus ius siue gratiam suam prosequendo aliqua faciat et attemptet. puta apprehendendo possessionem absqꝫ tamen violentia recipiendo fructus et alia iura beneficij sui exercendo secundum omnes dominos premissa non sunt per modum attemptati reuocanda. nisi ante om̃ia cognoscatur et doceatur de veritate cause appellationis. Ratio. quia quando appellatur ante diffinitiuam regulare est non reuocari attemptat̃. post appellationem. nisi in euentum cause appellationis. de appel. non solum. §. illa. libro. vi. Stemus igitur regule. vtile per inutile non viciatur. C. de appel. l. precipimus. Preterea quando quis ius suum prosequitur ipsum continuat et conseruat. non innouat sed totum quicquid facit hoc fit ad tuitionem et conseruationem iuris sui antea quesiti. ut lit. pend̃. c. ij. Nullus eni tenetur uel debet

dimittere ius suum uel desistere a prosecutione ꝛ continuatione sui iuris uel possessionis sue propt̃ aliquam contradictionem uel appellationem. ymo desiperet qui hoc saperet. ut not. Inno. de maio. et obe. dilecti. et in. c. venerabil'. de censi. de bijs que fi. a ma. par. ca. c. i. Ratio quia nemini facit iniuriam qui vtitur iure suo. de elec. cū nobis olim et. c. cum ecclesia vulterana. poterit etiã dicta appellatio esse friuola cui deferre non tenebatur. de appel. cum appellationibus friuolis. li. vi. nec vꝫ q̃ pro veritate causarum in appellatione extraiudiciali expressatarum presumitur. nisi earum veritas probetur. ut in dicto. c. non solum. et. c. romana. ſ. cum vero. eo. ti. et li. Hoc verum nisi appellans causas per ipsum ante; propositas obtulisset se probaturum. ut in. c. interposita. de appell'. que dec̃. et consimiles possunt intelligi de appellatiõe iudiciali et non extraiudiciali. Verumtamen si dicamus et intelligamus eam loqui in appellatione extraiudiciali. tamen non comprehendit casum nostrum in quo nõ fuit facta huiusmodi oblatio. sed vbi foret facta tunc quo ad translationem iurisdictionis. et quo ad reuocationem attemptatorum. sufficit hec duo probare. scilꝫ q̃ proposuerit gravamen et illud obtulit se legitime probaturum. licet non probet veritatez cause in appellatione express'. Rationem vide per Io. monachi. et adde in c. romana. superius alleg. super. ꝑ. an sit vera. nec obstat. c. si postꝫ. de elec. li. vi. quia hoc est speciale contra regulam antedictam. ut in electionibus cathedralium uel regularium ecclesiarum quicqd factum fuerit post et contra appellationem etiam extraiudicialiter ex causa probabili emiss'. sit nullum ipso iure. Secus vero in electionibus inferiorum ecclesiarum scõm Io. an. Iob. mo. et etiam Archi. ibidez. vide de hac conclusione aliqualiter sed nõ ita plene supra in conclusione. cccix. ꝛ. xxi. quam conclusionem intelligas sane. videlicet de attemptat'. ante impetrationem cõmissam super dicta appellatione. quia si causa appellationis esset cõmissa alicui auditori in pallacio uel alibi manus execut'. statim essent clause. per. c. ut nostruz. de appel. et per. c. q̃uis. de elec. li. vi.

al's. cccxlvi.

Sequens decisio. h. d. Si in partibus ab executione trium sententiarum uel vnius que transiuit in rem iudicatam causis rationabilibus expressis appelletur. Iudex tamen in curia inhibere non potest. nisi postꝫ sibi de illorum veritate constiterit. hoc dicit.

Item si appelletur in partibus ad papam ab aliqua executione trium sententiarum diffinitiuarum latarum in curia uel vnius sententie que alias in rem transiuisset iudicatam. pro eo q̃ pretenditur de potestate dict̃ executoris non constitisse neqꝫ constare. Et si constare posset dicitur q̃ modum sue potestatis excessit et q̃ dicte sententie fuerunt per falsa instrumẽta late. et committatur causa huiusmodi appellationis alicui auditori sacri pallacij. et petatur ante omnia inhiberi predicto executori ne ad vteriorem executionem procedat huiusmodi inhibitio. nisi aliqualiter de premiss'. in appellatione expressis constiterit non est aliquatenus concedenda. Ratio propter verisimilitudinem duorum primorum grauaminum in appellatione expressatorũ Tum quia regulariter ab execut'. non potest appellari. nisi modum excedat quem excedere non presumitur nisi doceatur. de appel. nouit. de re iudi. quod ad consultationem. vbi de hoc. Tum quia huiusmodi appellatio est extraiudicialis. que verificari debet anteqꝫ inhibeatur iudici a quo est appellatum. ut de appel. interposita. et. c. non solum. ſ. fi. libro. vi. Tum quia certa causa est in appellatione expressa. videlicet q̃ sententie fuerunt late per falsa instrumenta tangit nullitatem ipsarum triuz sententiarꝫ que non impedit earum execut'. de re iudi. ut calumpnijs. in cle.

al's. cccli.

Sequens decisio. h. d. Tenet appellatio a diffinitiua cui delatum est et terminus prefixus. quãuis apostoli petiti fuerunt. non tamen instanter. hoc dicit.

Item si appelletur a diffinitiua et appellans petat apostolos licet non instauter. si tamen iudex incontinenti deferat huiusmodi appellationi et terminum ad prosequendum prefigat quem appellans acceptat valebit et tenebit huiusmodi acceptatio ꝛ appellatio non ob. q̃ apostoli cum instañ. debit'. non fuerunt petiti saltem vnico contextu iuxta formam clem. q̃uis rigor. de appel. Ratio quia petit' apostolorum cum tantis instantijs ideo debet fieri ut iudici debitus honor deferatur et ipse moueatur ad reuocandum grauamen si grauauit. quod forte non faceret si talis instantia non fieret. que ratio cessat ergo quo detulit. licet etiam appellatio friuola fuerit. de appel. cum appellationibus friuolis. libro vi. Superfluum enim esset apostolos datos itera to petere cum iam dando et deferendo iudex esse desierat. nec eos ammodo dare posset. ut in dicto c. cum appellationibus friuolis. Pro hac conclusione facit optime quoddam dictum Inn. recitatuz per Archi. in. c. cozdi. de appel. super. ꝑ. de partium. li. vi. modicum ante fi.

al's. ccccliij.

Sequens decisio hoc dicit. Is pro quo lata est sententia fine condemnatione expensarum potest

appellare ab illa omissione expensarum et denuo illas petere.b.d.

Item si auditor ferens diffinitiuam sentẽtiam pro actore et contra reum non condemnat ipsum in expensis nõ petitis per actorem in libello.si actor habens sentẽtiam pro se ab huiusmodi omiss.condemnat.expẽsarum appellet. Fuit reuocatum in dubium vtrũ appellatio teneret. et an in causa appellationis predictus appellãs posset de nouo petere expeñ. et agere super illis. Super quo domini erant varij. Aliqui dicebant q̃ non teneret appellatio.per l.omnem honorem.C. quando prouocare non est necesse. Tum etiam quia non erant petite in libello et iudex ideo nõ grauauit si in illis nõ condẽnauit quia secundum formam libelli.ꝛc̃.de accu.qualiter et quando.de fimo.licet hely. Et si dicatur q̃ non erat necesse eas peti in libello.quia omẽs expeñ.que post lit.contesta.accidunt venient ex officio iudicis et non iure actionis.ut in.l.ediles.ℊ. sciendum.ff.de edi.edic.et not.per Inno.in.c.finem.de dol.et contu.et in.c.sepe.de appel.et p Spe.ti.de expeñ.ℊ.nunc de expeñ.℣. hoc quoq̃ notandum.et ideo iudex poterat condemnare uel non condemnare.per.l.non quicquid.ff.de iudiĉ. et de offi.deleg.c.consuluit. et ideo si condemnationem expeñ.omisit appellare nõ potuit.nam in hijs que iudicis arbitrio relinquuntur appellari non potest.ut not.Specu.ti. de offi.iudi.ℊ.impedit. Alij et maior pars de quoꝝ numero ego eraꝫ tenuit et dicebat contrarium.videlicet q̃ appellare et expeñ.in quibus primus iudex non condemnauit petere potuit. Mouebantur quia regulariter victus victori de iure cõmuni debet condemnari in expensis.ut.l.properandum.C. de iudi.de penis.calumniam. Et licet scõm vnum intellectuꝫ l.omnem honorem. quando victus non appellat victor ab omiss.condemnat.expensarum appellare non poterit.tamen scõm maiorem partem si victus a sententia contra se lata appellat.victor etiam appellare poterit. Nam vtraq̃ pars a sententia appellare potest.de testa. Raynuncius et Raynaldus.et pro hoc alleg.vna nota Ber.in.c.significauerunt.de except. super.℣.absoluitur.que reprobatur ibidem per Abba.et etiam per Specu. ti.de appel.ℊ.in quibus.℣.xxiiij.vbi Specu.aliter predictam.l.omnem honorem.intelligit dicẽs q̃ victus si appellet tunc victor appellare non poterit.pro eo tantum q̃ iudex non adiudicauit sibi expeñ.uel q̃ adiudicauit insufficienter. ⁊ pro hoc alleg.l.omnem honorem.et not.per eum ti.de expeñ.ℊ.postmodum.℣.illud quoq̃. Si vero victꝰ non appellat tunc victor appellare poterit ut ipse no.in.℣.ſꝫ quid si victus. Ratio diuersitatis est secundum eum. nam quando victus appellat tunc victor etiam fine quacumq̃ appellatione expeñ. et omnia alia petiĉ.in prima instantia petere et prosequi poterit per.l.per hanc.C. de tempo.ap.de fi.instrum̃.cum Johannes. frustra igitur tunc ipse appellaret exquo ex appellatione partis aduerse se iuuare poterit.et illud consequi quod ex sua.ó appel.oblate.et dehonestat iudicem qui eum honorauit.ut in.l.omnem honorem.at vbi victus nõ appellaret si ipse victor etiam appellare non posset expeñ.suas nunq̃ recuperaret.ficq̃ sibi magnũ preiudicium fieret ex facto aduersarij sui qó esse non debet.non enim debꝫ licere actori quod reo non licet et econtra.de mu.peti.c.i.et.ij.de reg. iur.non licet.li.vi. Concludendo igitur dicitur q̃ id seruat curia et q̃ hec est mens predicte.l.remittens ad not.per eum que modicum ad hoc faciunt.ti.de expeñ.ℊ.nunc videndum.ad fi.

al's.cccl.xl.

Infrascripta decisio.b.d. Appellatio interposita ad papam tres operatur effectus. Primum quia causam appellationis et negocium principale deuoluit ad curiam. Secundum quia pars appellata citatur ad curiam. Tertiuꝫ quia appellatus potest prosequi nullitatem sententie late.ficq̃ multuꝫ expedit appellato facere pronunciari appellationeꝫ non fore desertam.b.d.

Uel sic. A sententia nulla appellatur et in vim talis appellationis potest appellatus prosequi nullitatem ipsius.b.d.

Item fuit dubitatum vtrum si appelletur a diffinitiua sententia que est ipso iure nulla.et deseraꝫ appellatio possit et debeat pronunctiari super desertione huiusmodi appellationis. Et videbatur aliquibus dominis q̃ non.quia sicut nõ tenebatur a sententia que est nulla appellare.ut de re iudi.c.i.ita nec tenebatur ꝓsequi.frustra enim prosequeretur cum nullum effectum operaretur.de offi.deleg.cum contingat.de appel.qua fronte. Ad hoc respondebatur q̃ predicta appellatio tres effectus opari poterat. Primo causam ad curiam deuoluebat nedum appellationis sed totiꝰ negocij principalis.marime si delatum erat per iudicem ut ponebatur in facto.de appel.sepe.ℊ.saluis.⁊ e.ti.c.cozdi.li.vi.℣.hijsq̃ et.c.cum appellationibus.li.vi. Secundo per euꝫ pars appellata ad curiam citabatur.preserti si terminus a iudice uel ab appellante erat prefixus.ut in dictis iuribus sepe.et.c.cozdi.ficq̃ si pars appellata venit uel misit ad curiam propter huiusmodi appellationem deuoluentem et citantem.⁊ pars appellans nõ venit neq̃ misit tenebatur parti appellate competenter facere recompensationem expeñ. ut predictis.c.sepe.et.c.cozdi.et.c.

reprehensibilis. Ioh. si autem. Tertio in vim predicte appellationis poterat appellans prosequi nullitatem sententie a qua appellauit. iuxta nota. per Innocen. in. c. dilecto. de appell. quod facere non poterat si erat deserta. Sicq; multum expediebat ut pars maior dominorum dicebat pronunciari super desertione appellationis huiusmodi. ⁊ sic factum est per me qui habui causam. Et predictum dubium posui in consilijs. vide Joh. and. et Pau. in clemen. si appellationem. de appel. in pe. et vlti. glo.

al's. ccclxiij.

Iste. §. in summa hoc dicit. Si iudex non defert appellationi re integra de voluntate partium reassumit iurisdictionem. Secus si deferat aut appellatio sit superiori presentata. cum tunc ad eum sit principale negocium deuolutum. nisi per superiorem causa ad primum delegatum iudicem remittatur. partes tamen ad iudicem ordinariuz possunt redire. h. d.

¶ Vel sic. Appellationi cui per auditorem est delatum partes renunciare non possunt. hoc dicit.

Ex hoc insurrexit aliud dubium. videlicet vtrum ad iudicem in partibus a quo iudicialiter a quibusdam grauaminibus ad sedem apostolicam fuerit appellatum et appellationi delatum. ac terminus ad prosequendum huiusmodi appellationem prefixus ambe partes re integra. hoc est anteq; sit huiusmodi appellatio superiori presentata et per ipsum recepta. possint ad predictum iudicem a quo sic erat appellatum et delatum redire. et in principali negocio procedere ad vlteriora. Aliqui domini dicebant q; sic. per. c. interposita. §. ille deniq;. de appel. vbi videtur textus rotundus de appellante q; possit renunciare appellationi sue expresse et redire ad priorem iudicem. saluo iure expensarum reficiendaruz parti appellate. que tunc locum non habet si de ipsius consensu et voluntate huiusmōi habeatur reditus siue regressus.

Pro qua parte facit optime textus in. c. quāuis. de elec. libro. vi. et facit clemen. quāuis rigor. de appel. et in antiquis. c. personas. cum sit. c. sepe. et reprehensibilis. In quibus apparet q; propter tacitam renunciationem appellantis et non petentis apostolos debito tempore nec in termino prosequentis appellationem partes redeunt ad priorem iudicem et ad ipsius examen. multo fortius propter renunciationem expressam. Nam cuilibet licitum est renunciare iuri suo. de regula. ad apostolicam. Pro hac etiam parte faciunt et possunt induci omnia argumenta et rationes inducte per Joh. monachi in. c. cum appellationibus. de app. libro. vi. vbi querit et disputat de iudice appellationis deferente. An possit re integra huiusmodi delationem reuocare et in causa vlterius procedere. et tenet q; sic. per multas rationes. quas dominus Joh. an. reprobat in duobus locis. atq; ibidem in nouel'. remittit dicens Tancredum tenuisse contra Jo. mōachi. remittit enim primo ad notata per eum in. c. constitutus. ij. de appellati. super verbo confirmauit. et in. c. meminimus. de accusat. super verbo deferre. Quem secuti maior pars dominorum in predicto dubio tenuerunt et concluserunt contrarium. per. c. cum appellationibus friuolis. vbi expresse apparet q; per delationem iudicis transfunditur tota iurisdictio in superiorem. in tantum q; de illa causa ammodo se intromittere non potest. etiam de consensu et voluntate partium. nisi per superiorem sibi remittatur. que remissio censetur noua cōmissio. et in vim illius noue et non antique commissionis procedere potest. Consensus enim partiuz quo ad hoc nil operatur. quia pactum priuatorum. ⁊c. de for. compe. si diligenti. ff. de iurisdic. om. iudi. l. si conuenit. Nec obstant iura in contrarium allegata. que loquuntur quando iudex a quo appellatur non detulit. et sic remansit iudex tunc enim tacite uel expresse appellationi renunciare possent et ad illum redire. Pro hac parte faciūt duo iura antiqua. videlicet. c. solicitudinem. et. c. dilectis. de appell'. in quibus dicitur q; per appellationem legitimaz nedum negocium principale sed omnia accessoria sunt ad sedem apostolicam delata. et ideo cassantur omnia post huiusmodi appellationem per iudicem a quo attemptata et facta. facit. c. dilecti. eodem ti. Prima tamen opinio posset procedere et locum habere in ordinario uel tali iudice qui potest adiri per simplicem querelaz ad quem partes possunt redire. non obstante delatione. ar. c. i. de fo. compe. de appel. romana. li. vi.

al's. ccclxvi.

Sequens decisio hc dicit. In presentia iudicis si publice haberi potest debet appellari uel alias in eius absentia legitima protestatione super hoc facta et tenet huiusmodi appellatio. hoc dicit primo. Quamuis ius deferat appellationi interposite a diffinitiua. tamen apostoli per appellantem peti debent quos iudex a quo dat reuerentiales. et dat etiam acta pro apostolis. hoc dicit secundo Vel sic. Si iudex non se exhibebat in publicum sufficit ante domum suam appellare et apostolos petere. h. d.

Item si appelletur a diffinitiua sententia in absentia iudicis et ad domū suam quā inhabitare consueuit et corā notario cause. Dubitatur vtrum valeret huiusmodi appellatio. presertiz ut presupponebatur in facto

quod bene sciebatur per appellãtem ubi erat auditor in loco tamen a domicilio suo distante bene per duas dietas. et sic ut videbatur debebat appellãs iuisse et apostolos infra.xxx.dies petijsse.z quia illos nõ petijt nec predictam appellationem predicto auditori quãdo potuit intimauit videbatur appellationi renunciasse. per.c.cordi.et.c.ab eo.de appel.li.vi.iuncta cle.q̃uis.eo.ti. Fuit determinatum et cõclusum contrarium. nam licet iura velint q̃ coram iudice fit appellandum ut ei debitus honor deferatur ut in.c.ut debitus.de ap. et.ij.q.vi.§.biduum.et ibi per Jo.et de appl'.c. suggestum. per Host.tamen hoc est intelligendũ si potest haberi eius copia z in publico non in ortis uel villa suburbana ut in dicto.§.biduum.vel nisi iustus met9 appellantis excuset ut in.c.fi. de ap. in his enim valet appellatio interposita in absentia iudicis facta cum protestatiõe de metu.vel eius absentia ut in dictis iuribus et not.per Jo. an.z archi.in.c.appellatio.de.ap.li.vi.super.ꝟ. iudici.at hic nedum fuit in orto iudex sed fuit vltra duas dietas in aliena dioces.a loco quo iudicauit vbi eum querere nõ debuit nec tenebatur. ar.c.statutum.§.in nullo.de rescrip.li.vj.et hoc etiam inferẽ q̃ nõ tenebaẽ ibidem ipsum querere pro apostolis dandis qui sunt petendi tempore z loco congruis. at hic videlicet locus domicilij fuit congruus vbi appellauit infra tempus debituz et apostolos instanter petijt. ergo appellatiõi nõ renunciauit. quia iuribus hoc suadentibus satisfecit. Preterea vnus de dñis dixit q̃ non esset multum necessaria apostolor petitio quando appellatur a diffinitiua. quia iudex non posseẽ dare alios apostolos q̃z reuerentiales. quia ius defert appellationibus huiusmõi. et si non deferret puniretur ut leg.et not.in.c.de pror.de appella. Superfluum enim illud impetraẽ quod a iure concediẽ .C. de thesau.l.vnica.Preterea si.c.cordi.recte inspiciatur ibi de apostolis petendis per appellantem a diffinitiua nihil disponiẽ. immo ibidem de his que antiquitas statuit in appellationibus a diffinitiuis sententijs interpositis nihil immutaẽ.sed in antiquis de hoc nihil disponiẽ.ergo. Probaẽ hoc etiam in.c.sepe.de appellat.ꝟ.saluis. Tamẽ dñi non stabant huic rationi.quia apostoli sunt pars: immo de substantia appellationis. Iz Archi. videatur innuere contrariũ in.c.ab eo.de appel.quod quidem.c.et.c.ut super.et.c.cordi.et omnia iura loquentia de apl'is petendis uel dandis: loquunẽ generaliter siue i iudicio siue extra appelletur.ergo generaliter sunt intelligenda.ij.q.v. consului.xix.di.si romanorum. de malo.et obedi.solite de coniu. lepro.quoniã. Preterea si apostoli per appellantem a diffinitiua nõ deberent peti: ad qd disputarent doctores in.c.ab eo.et in clem.q̃uis superius alleg.vtrum illi.xxx. dies dati ad petendum apostolos currant a die ꝓlationis sententie siue appellatiõis interpositę.frustra enim tunc circa hoc instaret doctores.§.bis quoq; in.c.cordi. et.ꝟ.saluis.in.c.sepe. non ob.quia alius est modus appellandi a diffinitiua.puta sine causa z sine scriptis et etiam prosequendi et partem non prosequentem puniẽdi.quod in appellationib9 interpositis ante sententiã et in illis predicta iura voluerunt aliquid immutare. Sed quo ad apostolorum petitionem et dationẽ qui sunt pars appellationis z de eius substantia nihil immutatũ est: immo statutũ et ordinatũ est q̃ per quencunq; appellantem infra.xxx. dies ac loco et tempore congruis cum debiẽ.instanẽ.apostoli petantur.als predictus appellans appellationi sue renunciasse videtur.immo reputabiẽ non appellans.ut in clemen. q̃uis.z.c.cordi.hoc etiam per antiquos canones exꝑesse probatur.ut.ij.q.vj.c.siquis iudicem.ꝟ. post datam vero sententiã.et.c.sententiam.et.c. post appellationem.§.sunt quorum.ꝟ.iudicibus autẽ.ita q̃ siue iudex appellationem recipiat siue non: semper apostolos tradere et exhibere teneẽ ꝓout legitur et notaẽ in dicto.c.cordi.et.c.ut si per.de appel.li.vj.

Als numero.cccl.xxvij.

Infrascripta decisio.h.d. Lite super restitutione ad appellandũ pendente nihil debet innouari et innouata debent reuocari.h.d.

Uel sic. Attemptata pendente causa restitutionis ad appellandũ veniunt reuocanda.hoc dicit ꝓmo Sententia excõmunicationis pendente dicta causa restitutionis lata per modum attemptati absq; absolutione non venit reuocanda.h.d.secũdo.

Item Si committaẽ causa restitutiõis ad appellandũ a diffinitiua sentẽtia qua pendente hec sententia mandaẽ executioni.z fiunt processus censuras ecclesiasticas cõtinentes contra restitutionem petentẽ: dubitabaẽ de duobus. Primo vtrum predicta executio facta huiusmodi causa fine negocio restitutiõis pendente fit reuocanda per modum attemptati.et si sic: vtrum huiusmõi reuocatio locum habeat in hui9 modi censuris ecclesiasticis sicut in alijs. De primo videbaẽ q̃ non. quia ergo sententia diffinitiua nulla appellatione suspensa tranſiit in rem iudicatam: poterat et debebat executioni mandari. de re iudica.cum inter.et.c.quod ad consultationem.de elec.cum dilectus.de appel.concertationi.libro.vj.cum similib9. factum igiẽ legitime retractari non debet.ergo.de resti.spol'.audita.de regu.iur.factum legitime.libro.vj. Effectus etiaz

confirmationis pretextu appellatiõis impediri nõ potest. de appellat. constitutus. de except. cum ecclesiastice. Preterea cum adhuc non sit restitutus ad appellandũ stat sententia firma. et si esset restitutus et ideo ẽet appellatum videret idem. quod tamen est falsum per. c. non solũ. ℣. i. de appella. libro. vj. Et ideo fuit conclusum et determinatus per omnes dños cõtrarium. videlicet predicta ac temptata huiusmõi causa restitutiõis pendente fuisse et esse reuocanda per modum attemptati. maxime quia ut ponebatur in facto per auditorez antedictum ante huiusmõi executionem factam fuerat inhibitũ et canonice. ⁊ postea restitutus sentẽtialiter ad appellandum. et ideo quicquid medio tempore factum fuerat post et contra huiusmodi inhibitionẽ erat reuocandum. ut in dicto. c. nõ solum. in fi. er. c. romana. ℣. cum vero. eodẽ ti. et li. Preterea non potest negari quin lis pendebat saltem super huiusmõi restitutione: an esset cõcedenda uel ne. et ex causis in petitione restitutiõis deductis pars contra quam poterat instrui plene et verisimiliter presumere ipsam restitutionem dandam ⁊ concedendã. ergo merito debebat supersedere executioni donec de eo esset cognitum et discussum. facit in ar. clem. ij. ut lit. pendeñ. et. c. preterea. de dilat. nam si sententia aduersus quã petitur restitutio in integrum non est executioni demandanda nisi detur cautio ⁊c̃. ut in. c. suscitata. de resti. in iureg. multo fortius quando petit restitutio ad appellandũ ex certis et legitimis causis. que restitutio citius et leuius concedit ⁊ concedi debet q̃ restitutio aduersus sententiã. ut in. c. ex ratione. de appella. et in. c. q̃diu. eodem ti. in clemen. Reuocabunt igitur omnia tanq̃ lite pendeñ. attemptata per clemen. ij. ut li. pendeñ. postq̃ etiam papa causam restitutionis cõmisit: videtur ad se negociũ totum reuocasse. et sic nihil potuit fieri medio tempore negocio sic pendeñ. de appel. ut nostrum. de elec. si eo tempore. li. vj. ¶ De secundo vtrum censure ecclesiastice post dictã inhibitionem et lit. pendeñ. fulminate essent per modum attemptati reuocande sicut alia facta puta in corporalem possessionez inductio ⁊c̃. Videbãt aliquibus q̃ sic. propter not. Archi. in. c. non solum. supius alleg. vbi dicit expresse q̃ iudex ex officio suo reuocabit sententiã excõmunicatiõis latã post sententiam diffinitiuã infra. x. dies datos ad appellandum sicut alia attemptata. ut dicit glo. Innoc. eodem ti. solet. et idem dicit in. c. venerabilibus. de sentẽ. excom. ℣. porro. li. vj. equiparans talem sententiã sententie late post appellationem. et tñ fatetur hoc casu necessariã absolutionẽ. cuius opinionem ibi reprobat Jo. an. super. ℣. appellatum dicens q̃ Archi. aut ex verbis suis predictis corrigere voluit quod dixerat. aut est sibi cõtrarius. aut voluit inducere nouũ casum quo sententia nulla egeret absolutione quod Jo. an. nõ capit. quia hoc esset dicere contra decre. per tuas. de sentẽ. excom. et decre. cum olim. de of. deleg. et decre. ab excõmunicato. de rescrip. tenet igit Jo. an. per illam litterã in decre. venerabilibus. q̃ non reuocatur per modũ attemptati sententia excõmunicationis sicut alia. immo absolutio est necessaria. et ratio sua est ista. quia excõmunicatio aut statim tenet: aut statim nõ tenet. ut leg. et not. in. c. pastoralis. de appellat.

¶ Sed pone q̃ post latam sententiã diffinitiuam infra decez dies iudex excõmunicat partem nõ parentem postea illa pars appellat nõ est dubium q̃ bene ligat illa sententia. speciale est ergo in illa q̃ per appellationem sequentẽ non annulletur ⁊ male fecerit iudex excõmunicando infra decem dies et excõmunicando cum tolleret illi beneficiũ iur. scilicet appellandõ. quod nõ debet esse. de re. iur. indultum. cum similibus. Preterea ⁊ iudex nõ seruando ordinem traditũ in excõmunicando in. c. cũ medicinalis. de sent. excom. li. vj. excõmunicet. tñ nihilominus sententia tenet et valet sc̃ũm omes ibidem scribẽtes. sic etiam in casu nostro ⁊ iudex infra decem dies non debebat excõicare. tñ quia excõmunicauit siue bene siue male ante appellationem tenuit ⁊ valuit. xj. q. iij. sententia pastor. q̃ statim excõmunicationis sententia secum executrahit. ut in. c. pastoralis. de appellat. In hãc partem etiã declinauit Specu. ti. de appell. ℣. de officio. ℣. si vero. post Jo. mona. in. c. is cui. de sent. excom. tunc enim bene venient reuocãda. in secũdo casu non. Sed quicquid sit dñi omnes declinauerunt in opinionẽ Jo. mona. quo ad prolationez sententie: sed quo ad monitionẽ ⁊ denunciationẽ et alia executi predicte sententie consistentia in facto direrunt omia illa per modũ attemptati bene reuocanda. de qua videlicet denunci. ego vacillabam propter. c. pastoralis. de appella. quia ibi expresse apparet q̃ post appellationem potest fieri executi. sententie ante appellationẽ late que ẽ denunciatio que potest fieri sc̃ũm me vbi et quãdo cunq̃ executio sententie tenet. at sc̃ũm supradicta in casu nostro tenuit ⁊ valuit executio. ergo licite potuit fieri denunciatio. nisi velimus dicere q̃ ꝓpter inhibitionem et lit. pendeñ. non potuit neq̃ debuit fieri predicta denunciatio. et iõ tanq̃ post inhibitionem et litispendentiã in preiudiciũ lit. pendeñ. ⁊ contemptũ iudicis facta fuit reuocatio per iura superius alleg. Ad qõ respondeo q̃ simili modo post inhibitionẽ ⁊ litispendentiã non potuit nec debuit fieri predicta excõmunicatiõis sententia. tñ hoc non obstañ. tenet et valet ut supra

dictum est. ergo. nam ꝫ multa fieri ꝓhibeantur facta tñ rata manēt. de regu. c. ad apostolicā. Preterea iste est vn⁹ casus de irretractabilib⁹ in quibus maxime ꝓcedit dicta regula ¶ Multa fieri ꝓhibentur ꝛc̄. de quo in clem. ꝓsenti de censi. in quibus irretractabilibus nō habet locum reuocatio attemptator. ut not. Jo. mo. in. c. cupiētes. de elect. super. ℔. a gratia. li. vj.

¶ Hic superuenit quidam nouus dñs auditor nomine Bartho. Jo. Romanus.

Al's numero. ccclxxxj.

Sequens dec. b. d. Adherentes appellationi ꝓ appellante testes esse nō pñt. b. d. Vel sic. Procurator uel aduocatus similē cām hñtes et ei adherentes in cā consimili testes esse nō possunt. b. d.

¶ Item fuit dubitatū vtrum adherentes in causa beneficiali appellatiōi possent esse testes ꝓ appellante et fine argumētis? fuit determinatū et conclusum per oēs q̄ non propter affectionē causę. tum q̄ per adhesionem fecerunt se partē. ut in. c. statuimus. et. c. cupientes. de elec. li. vj. At nullus pōt esse testis in causa sua ꝓpria. ut. iiij. q. iij. ℣. nullus. insti. de testi. ℣. licet ergo ꝛc̄. Preterea si similitudo causę repellit testē. ut in. c. personas. de testi. multo fortius q̄ testis in eadem causa adheret agēti. et sicut procurator et aduocatus repellunt a testimonio propter affectionem causę ut in. c. romana. de testi. li. vj. ita et adherentes qui sunt pars in causa ut superius dictū est. et fuerūt citati ad causam ut ponebat in facto. verum q̄ replicabat per partem aduersam q̄ appellatio sua ꝓpē non prosecutionem suā erat deserta. et sic per consequens cessauit adhesio vnde dicebat valuisse testimoniū dictor adherentiū deponentiū in cā post desertionem hmōi appellationis. cuius contrariū fuit cōclusum et determinatū per oēs dños. nam licet cessasset appellatio: non tñ cessauit causa que per viam simplicis querele fuit in curia introducta in qua nō est dubiū q̄ canonici ꝓducti in testes reo conuento adheserunt propter q̄ suspecti fuerāt. que suspicio durāte causa durare videtur ꝫ cessat adhesio. ar. dicti. c. romana. de testi. li. vj. vbi apparet erpresse q̄ procurator etiā deposito officio nō potest esse testis in eadem causa in qua ꝓcurauit propter affectionē ipsius causę. pari ratione ⁊ multofortius de adherentib⁹ qui adherēdo fecerunt se partē. et propterea presumit nimis ⁊ plus fauere vni parti q̄ alteri. que nimia fauētia repellit iudicem et testē. ut lit. nō conte. accedens. ꝓ et cōtra faciunt not. per Spec. ti. de testi. ℣. i. ℔. quid si olim. et. ℔. Item quid fuit in eadē causa. ⁊ ℔. quid si appellet. et. ℔. quid si iudex statim.

Al's. ccclxxxiij.

Sequens deci. b. d. Appellans extraiudicialit in cā beneficiali in cuius contumaciā processum ē et sententia lata cōtra eum ab ea nō poterit iterum appellare. b. d.

¶ Item fuit dubitatū vtrum appellās extra iudicialiter in causa bñficiali iux̄ formam c. statuimus. de elec. li. vj. et intimās aduersario suo iurta formā clem. cām. e. ti. si appellato hmōi appellationem in contumaciaꝫ partis appellantis ꝓsequent. et pro se sententiā reportāte posset ab hmōi sentētia appellare infra decem dies a prolatione sentētie. videbat aliquibus dñis q̄ sic. Nam in iudicijs seruāda est equalitas ita q̄ nō debet licere actori quod non licet reo nec ecōuerso. de nu. pe. c. i. et. ij. de reg. iu. nō debet. li. vj. sed ꝫ millesies procedat in absentia partis appellate in cā beneficiali et sententia contra eum ferat ipse de stilo et more curie infra x. dies a tempe prolatiōis sentētie poterit appellare. ergo et appellans. quod tñ non est de iure: dūmodo sit appellatio debite intimata iux̄ formā cle. antedicte. q̄ contumax non audit appellās. ut notauit erpresse Cōpost. et Ar. in dicto. c. statuim⁹ quod intelligas de vero et nō ficto cōtumace. de quo per Jo. an. in cle. predicta. in glo. antepe. et melius in cle. si añ. de do. ⁊ contu. ¶ Maiori parti dominor de quor numero ego fui vnus videbat dicendū esse contrariū. nam maior est contumacia actoris q̄ rei. de do. et cōtu. cām. et. c. prout. ⁊. c. actor. li. vj. et sic cessat argumentū equalitatis ꝓ cōtraria parte inductū. Preterea: appellantiū est instare prosequi et finire suas appellatiōes infra tempa a iure uel ab homine statuta. q̄ si nō fecerint: puniunt. de ap. cum sit. et. c. personas. et. c. sepe. et. c. irrepehēsibilis. et cle. sicut. Item ut plurimum appellantes in cā beneficiali solēt deducere obiectus in suis appellationib⁹. quos si nō probauerint: grauiter puniunt. ergo multo fortius si nō prosequunt. ar. c. statuimus. ℣. si ℔o. et c. se. de elec. li. vj. Nōne etiam dicit. c. cordi. in fi. de ap. quod bñ facit ad propositū q̄ in eum merito iura debent insurgere qui ius iudicē et partem eludit cum igit hic appellans ius offendit appellādo friuole deducendo obiect⁹ in sua appellatiōe confictos quod verisimilit presumit. quia eos nec curauit prosequi nec ꝓbare cōtra. c. ut debit⁹. de ap. et. d. c. statuimus. et. c. q̄uis. de elect. li. vj. Judicem offendit a cuius processibus friuole dicit appellasse ꝫ extraiudicialiter. Judicem etiā ad quē appellauit in nō veniendo nec suā ꝓsequendo appellationem. et partē sibi aduersam eludit citādo ipsam ad curiā per suam appellationē ⁊ verando

eā laboribus et expeñ. et si dicimus et reputam⁹ illum. s. manifestū et verum contumacē qui nullo modo audiť appellans quem citatio iudicis uľ iuris personaliter apprehendit, ꝑut le. et not. in dicta clem. causam. et. c. si ante. multo fortius idem dicendū erit in citante ꝛ appellante qui ē certissimus de facto suo. et ideo certiorari nō debet. ar. clem. ij. ut li. pendeñ. que fortiori ratiōe procedit in actore q̄s reo. nam rei est fugere: actoris ꝓpo instare. ut in. d. c. cām que. de do. et contu. Et sic fuit obtentū q̄ non audireť appellans nisi per viaz restitutionis qua via etiā non deberet audiri nisi doceret de suo interesse et aliquali lesione. uľ de iusta causa absenť. uel impedimento. ar. not. in. c. cum Bertoldus. de re iudi. de resti. in integ. c. tū ex litteris.

Alś numero. ccclxxxv.

Sequens decisio. b. d. Appellatio cōtra formā de bitam ad papā etiam interposita non devoluit negocium etiā ad sedem apostolicā nisi iudex a quo illi detul. rit. b. d.

Item Si appelleť ab electione, ꝓfessione pētatione uel postulatione alicuius facta uľ fienda viua voce ad papā et nō in scriptis in pētia tū partis: dubitabať vtrum per huiusmōi appellationez causa devolueret ad curiā romañ. Et videbať aliquibus q̄ sic. maxime si huiusmōi appellās propter hoc ad sedē apostolicam ad prosequendū huiusmōi appellationis negocium personaliť accessit et cām legitimā siue ꝓbabilem in huiusmōi sua appellatione viua voce interposita exposuit. quia plus est facto appellaře q̄s verbo uel in scriptis. de ap. meminim⁹. suggestum. et. c. dilecti, ꝓ hoc etiam allegabať vna nō. Archi. in. c. cozdi. de ap. super. ꝓpo. de partiū. circa fi. vbi Archi. videť innuere q̄ q̄cunq; et quomodocunq; appelleť ad papā et sine scriptis. et lz etiam nullā causam assignauerit nec apostolos petierit procedi poterit in causa appellato inuito. allegat. c. significasti. et. c. romañ. de fo. compe. ꝛ de appell. cum appellationib⁹ frivolis. li. vj. ex cui⁹ dicto videť q̄ appellatio viua voce inꝑposita etiā sine scriptis et nulla causa assignata devoluat totum negociū principale ad curiam. quod intellige verum si iuder huiusmōi appellationē recipiat et eidem deferat. tunc enim per huiusmōi delationē a se iurisdictionē abdicat et totam suā potestatē in superiorē transfundit. et sic loquunť iura alleg. per Ar. et etiā ipsemet sic dicit et not. in loco allegato. si ꝓpo iuder tali appellationi non deferat: nunq; talis appellatio devolueret. quare? q2 esset manifeste frivola per quā bodie nullum negociuz ad curiā devolvereť. ut in. c. ut debitus. de app. ꝛ melius in. c. q̄uis. de elec. li. vj. et ibi ter. clarus

Preterea omnes doc. dicūt et tenent q̄ in appellationibus interponēdis iurta formas. c. statuim⁹ et. c. cupientes. de elec. li. vj. requiritur forma. c. cozdi. de ap. in pzin. prout Ar. et Jo. an. notāt et pzesse in decre. cupientes. super. ꝓ. appellatio. ꝛ Jo. mo. super. ꝓ. devoluit. Cū igiť predicta appellatio nec fuerit inꝑposita in scriptis nec causa rationabilis assignata: iccirco fuit cōclusum et determinatum q̄ nullo mō devolueret. Preterea: alius est enim modus ante sen tentiā appellandi et alius post ut in decre. sepe. et. c. ut debitus. et. c. cozdi de appl. ꝛ lz predicta appellatio sit valida q̄ sic appellať a diffinitiua ut in. l. scio. de app. tū nihil valet ante sententiā immo reputabiť nō appellās ut in. c. cozdi. superius alle. si igiť nulla est appellatio nullum effectū et pzesertim devolutionē negocij ad curiā quod est valde odiosum et exorbitans a iure cōmuni. prout nō. Jo. mo. in regula in generali. et de reg. iu. li. vj. operari seu inducere potest ar. regule nō pzestat. et. c. ab initio. de reg. iur. li. vj.

Alś numero. ccclxxxix.

Sequens deci. b. d. Juder appellationis a grauamine de attemptatis lite pendeñ. cozam pmo iudice non cognoscit. b. d.

Item si appelleť ab aliquo grauamine ante sententiā diffinitiuā et committať causa appellationis huiusmodi grauaminis alicui alteri auditori: fuit dubitatū et quesitum vtrū per appellantē possent peti quedam attemptata lite pendeñ. cozā primo auditore a quo nūc extitit appellatū revocari per audi. datū in cā appellationis a grauamine. Et breuiter fuit dictū per oēs q̄ nō. nisi essent attemptata post appellationem nūc vltimo interpositā ꝛ sibi cōmissam. de iudic. exhibita. de rescrip. radulphus. significāte. et. c. significauit. de excep. dilecti. dilecte. cū multis si. uel nisi essent attempť. post inhibit onē per ipsum factā primo iudici. de appl. romañ. et. c. nō solum. li. vj. cum etiā de nullo alio pōt cognoscer nisi de grauamine in appellatione exꝑesso. ut in clem. appellāti. de appl. at hec nō fuerūt exꝑessa nec sibi cōmissa. ergo. Preterea. predicta attēpta videnť cōcernere negociū siue causam principalem quam nō habet nisi in eventuz. de ap. c. ut debitus. pronūciato igitur bene appellatū ꝛ male ꝓcessum cognoscat de illis attemptatis. alioquin remittit cām primo auditori iurta not. in. c. ut debitus. et cum in ecclesia. e. ti. et. c. romana. li. vj.

Alś. ccccxviij.

Si appellatū est in partibus et delatū appelľ. et post fatalia lapsa appellat⁹ impetrat cōmissionem super desertioñ. an debeat appellans de nouo in partibus citari. b. d.

Item si appellet a diffinitiua sententia lata in partib⁹ in causa beneficiali et defertur appellationi per vtranq; partē si post fatalia appellationis appellat⁹ impetrat cōmissionem super desertioñ appellationis in curia. fuit dubitatū vtrum appellans deberet citari in partibus ad dicendū contra cōmissionem et docendum de diligentia. uel posset procedi cōtra eū per audientiā. Super quo dñi erant varij. Aliqui dicebāt q; si predicta appellatio deuoluisset negocium principale ad curiā q; posset procedi per audientiam super desertione tanq; super accessorio quod sequi debet naturā sui principalis. de regu. iur. accessoriū. li. vj. Quod dicebant alij dñi verū si causa appellationis fuit cōmissa infra fatalia. secus si post. quia cum tūc non per modū accessorij sine incidenter agat̄ de desertione vocāda est pars in partibus que forte vult docere de impedimentis legitimis propt̄ que a negligentia prosecutionis excusarēt. de appel. ex rōne. et cle. sicut appellationem. e. ti. uel forte posset dicere et proponere se acquieuisse sententie cōtra eum in partibus late uel appellationi renūciasse quod poterit. de ap. interposita. et. c. solicitudinē. Et in hāc partez declinauit maior pars dominoꝝ.

Al's. cccvj.

Sequens deci. b. d. Si appellans in termino statuto uel prorogato ul' anticipato non cōpareat nō tū sue appellationi renūciat. dūmodo in p̄mo termino debito mō ap'los petierit. quos si non petiuisset et iudex nō dedisset deserta eēt appellatio. et iudex iurisdictionē retinebit. b. d.

Item Si auditor appellanti et apostolos cum debita instañ. petenti prefigat certū terminū ad dandum et recipiendū ap'los et illos appellans in termino certo prefixo petat ⁊ iudex iterū prorogat eundem terminū ad aliam certā diem in quo die nec appellans cōparet nec iudex dat: dubitabat̄ de duob⁹. Primo vtrum appellans in termino prorogato non cōparendo nec apostolos petendo videbat̄ appellationi sue renunciasse. Secūdo vtrum iudex nō dando iurisdictionem statim amiserit ita q; irritus eius fuerit processus postea per eum habit⁹. Ad p̄mum omnes dñi dicebant standum glos. ordi. Io. an. in clem. q̄uis. super. ꝟ. videtur. de appell'. cum qua concor. Pau. per omnia et clarius loquit̄. videlz q; lz tutius sit q; appellans in termino prorogato iterato cōpareat. non tū tenetur plus de iure apostolos petere. sufficit enim bina vice ipsum petiuisse ⁊ sic negligentē uel renunciantem dici non posse. et hoc dicit Pau. ibidē satis colligi de mēte illius decre. que de tertio termino nō loquit̄. interest enim appellantis ne totiēs grauet̄ in eundo et in petendo. Nam ꝛquo bis cum debita instantia petijt iuri siue cōstitutioni satisfecit. ergo negligens dici non pōt. absurdū etiam esset scōm predictos doct. appellantē singulis diebus termini. immo in plurib⁹ horis diei posse ad eundū cōparendum et petendū artari. Idem per eadē motiua fuit determinatū in quibusdam alijs cōsilijs de termino sibi anticipato per iudicē. verbi gra. iudex assignauit terminū iur'. siue vltimam diez tibi ad dandum et recipiendū apostolos. volēs aūt apostolos dare ante predictū terminū iuris facit partem appellantē citari ad certā diem añ dictuz terminū iurīs. in quo appellante non cōparente iudex dat apostolos refutatorios in contumaciā citati et non cōparentis in termino iurīs. Fuit dubitatum vtrū appellans propter hoc renūciasset appellationi sue. et fuit cōclusum q; non. tum quia sicut in termino prorogato nō tenebatur petere per iura supius ad hoc inducta ita nec in anticipato. quia sicut iudex potuit prorogare ita et multo fortius abbreuiare. ar. not. in. c. cum sit. de appl'. de sen. et re iudi. q; ad consultationē. tum etiā quia in termino iuris primo sibi prefixo non tenebatur cōparere nec petere apostolos iam datos. frustra enim quis petit extra quod intus habet. de iudi. examinata. cum si. In secūdo dubio dñi erant varij. Aliqui asseruerūt audit̄. non dantem ap'los in termino prorogato nullam iurisdictionē amisisse. tum q; non fuit in illo termino debite p appellantem requisit⁹ quod vult cōstitutio, ut sup. et. c. ab eo. de ap. li. vj. Tum q; totus termin⁹ iuris cedit sibi ad dandū apostolos. añ lapsum aūt totius termini videlicet. xxx. dierū nō amittit iurisdictionez immo retinebit et ap'los adhuc offerr̄ et dare poterit cum sit infra terminū iuris. et sic iurisdictio eius in totū non expirauit. nec ꝓcessus eius impeditus immo forte scōm Pau. vbi. s. appellans tenetur eos recipere post terminū iurīs cum dentur ad instructionē sapioris. sed si nō reciperet credrem nihilominus aucte dicte cle. in fi. appellationem suā nihilominus ꝓsequi posse et iudic̄. etiam post terminos ap'los dantē iurisdictionē in negocio p̄ncipali amisisse p decre. ut sup. de ap. li. vj. per quā et p decre. ab eo. e. ti. iuncta cle. q̄uis. in fi. maior pars ⁊ quasi oēs in predicto scōo dubio tenuerūt ⁊ cōcludēdo direrūt audit̄. nō dantē apostolos in scōo termino p ipsum prefixo debite p appellantem petitos iurisdictionē amisisse et processum postea p ipsum habitū nō valuisse. rō. quia nedū ille terminus fuit part̄. ad petendū sed etiā iudic̄. ad tradendū. ut in dictis iurib⁹. et not. Io. an. in cle. q̄uis. super. ꝟ. tempe. et idem Pau. ibidem. Si ergo nō tradidit requisit⁹ pinde est ac si erp̄tesse denegati fuissent p fi. cle. añdicte. sed si

eos denegasset iurisdictionem amisisset. ergo nec per dationē apostolox post iurisdictionem semel amissam fine noua cōmissione recuperaret. ar. c. cū appellationibus friuolis. in fi. de appel. li. vj. Semel enim extincta iurisdictio nō reuiuiscit. de cō se. di. lilj. queris. ff. de solu. qui res. ℣. areā. imputet enim sibi q se terminū iuris abbreuiando ad hoc artauit. quod potuit scōm Pau. vbi. s. cū eiꝰ fauorē respiciat per. l. q fauore. C. de le. et in re. iur. q ob gratiam. li. vj. nec habet locū in hoc casu more purgatio quo ad resumptionē iurisdictionis ac validationem processus postea habiti lz bene quo ad instructionē superioris illoꝝ poterit dare et mittere propter decretū irritans positum in fi. c. ut super. superius alle. Ex qua conclusione sequitur q si iudex in primo termino per eum prefixo apostolos nō dat appellāti petenti lz in termino secundo per eum prorogato illos dederit etiā petenti in isto eodem termino et recipienti q nihil lominus iurisdictionē amittit. quod cuī. nō seruat lz text. sit clarissimus in dicta clem. q̄uis. ℣. quid si iudex. iuncto fi. c. et glo. super. ℣. ertunc. et sequeñ. Sequit enim consequenter ex premissis ut videt vna alia conclusio prima facie q lz pars in termino prefixo apostolos nō petat q iudex mihi lominus dare teneť et vltroneus se ad hoc offerre. quod si nō fecerit definit esse iudex. nam scōm aliquos sufficit prima petitio siue requisitio quaz facit appellans tempe appellationis. attento etiam q ille terminꝰ per iudicem prefixus est suus sicut parť. ipse debet et teneť facere quod suū est lz pars sit negligens in actu suo. de do. et contu. cum dilecti. et. c. actor. li. vj. tñ salua correctione nō crederem hoc dictum veritate fulciri. moueor nam ex quo appellans in termino primo sibi prefixo non petijt cum debita instātia apostolos: appellationi sue renunciauit. si renunciatū sit appellationi iudex apostolos dare non teneť. sed potest ad vlteriora procedere et valebit ac tenebit suus processus. ergo. Pro quo mihi videť text. clarꝰ in dicto. c. ut super. in fi. dum dicit. si ℣o iudex non exhibuerit apostolos requisitus: extūc si in causa ꝓcedat irritus eius sit processus nisi appellatiōi renunciatum fuerit quod intelligūt ibidē doct. siue tacite siue expresse. cum igiť simus in casu ibidem excepto dicendū erit processum iudicis post renūci. appellatiōis fore validum ratione etiā hoc dicente. quia cessante causa ꝛc. Tum etiā quia super appellatione que nō est apostoli frustra darentur. de despon. impu. ad dissoluendū. Preterea. c. ab eo post. c. ut super. editū declarat peroptime quo modo illud verbū requisitꝰ debeat intelligi videlicet nedum de prima requisitione sed de secūda et tertia que olim ante editionē clem. q̄uis. de ri

gore iuris requirebaňť lz hodie per eandem cle. sufficiat vnico cōtextu cū debita instātia congruo tēpore et tempore eosdē a iudice petere ut in eadem clem. que etiā stringit et artat appellantem ad perendū apostolos iterato in termino ꝓ iudiē prefixo. quod si nō fecerit: reputabiť nō appellās. si ℣o non appellasset locus dať. apostoloꝝ nō eēt ergo iudex in dando in culpa nō fuit. ergo penam non mereť. de consti. cognoscentes. cum si.

Als numero. cccc xij.

Sequens deci. h. d. Valet ꝓcessus primi auditoris post inhibitionē secūdi cui cā appellatiōis manifeste frustratorie fuit cōmissa factus. h. d.

Item Si appelleť manifeste friuole ante sententiā ab aliquo pretenso grauamine ab aliquo auditore ꝛ datis apostolis refutatorijs committať huiusmōi causa appellationis alteri auditori et per eum seruatis seruandis inhibeať primo auditori ne vlterius in causa procedat. qui non obstañ. huiusmōi inhibitiōe ad vlteriora immo vsq ad diffinitiuaz processit. fuit dubitatū vtrum huiusmodi processus et sententia valerent et tenerent. Et videbať prima facie multis dñis q processus totus predicti dñi auditoꝝ. primi post inhibitionē sibi factam per secundū ruerent et esset nullus per iura vulgaria et cōmuna. videlicet de appel. c. romana. ℣. q si obijciatur. et. c. non solū. ℣. illa. eo. ti. li. vj. in quib⁹ expresse habeť q postq̄ iudex appellationis incepit cognoscere de appellationis causa an sit vera potest inhibere iudici a quo ne in principali causa vlteriꝰ procedat in. ℣. q si obijciatur. qō si fecerit totum reuocabiť per modum attemptati tanq̄ nullū. ℣. illa ergo ꝛc. loquuntur ꝛ intelliguňť qñ canonice facta est inhibitio. ut in. ℣. illa. superius alleg qō verbum dñs Nicola. multum ponderauit et bene sed in casu nostro inhibitio nō est canonice facta: ut statim probabo. ergo. nam ad huiusmōi inhibitionem canonice faciendā requiruňť duo uł tria. videlicet q appellatio sit ex probabili causa interiecta tali que si foret ꝓbata: deberet legitima reputari. ut in. c. ut debitus. ꝛ in. c. pastoralis. de appel. et per talem appellatiōem fit devolutū negocium ad eum et q ipse recepta huiusmōi appellatione ex cā ꝓbabili interposita incipiat cognoscere an hmōi cā sit vera. hec habenť et ꝓbanť in dicto ℣. q si obijcianť. tunc primo et nō añ pōt inhibere ut ibi. et tunc canonica dicit inhibitio postq̄ nil valet quod agit ut in. ℣. illa. superiꝰ allť. At in casu nostro nō ex ꝓbabili nec ex verisimili sed ex manifeste friuola cā extitit appellatū. ergo p talē appellationē non fuit negociū ad superiorē devolutum. de elec. q̄uis. li. vj. et in. d. c. ut debitꝰ. ergo nō recipienda per iudicē appellationis. que lz

recepta fuerit hoc fuit de facto et non de iure de quo non est curandū. nam non quod fit sed qđ fieri debet ponderandū est. de elect. cū causam. preterea reperio q appellatio māifeste friuola interposita ante sententiā pīuat quem iur. appellandi post sententiā a qua al's sibi licituz fuisset appellare. ut in clem. si ante. de do. et contu. ergo multo fortius inficit prosecutionē illius et propter eam fiendā que fundat super appellatione a iur. reprobata et infecta cui ius non defert nec est a iudice deferendū. de elec. cum nobis olim. de appl'. cum appellationibus friuolis. li. vj. Si igit non valet principale: nec accessor. de iureiuran. c. cum cōtingat. et. c. cum quidā. Qđ aūt valeant agitata post inhibitionem nō rite factam est propterea. q2 quo ad reuocationem attemptatoz necesse est ꝓbare veritatem cause expressate ī appellatiōe ut dictis iur. Romana. et. c. non solum. et leg. et not. p Jo. mo. in. c. cupientes. de elect. super. ꝓ. a gratia. li. vj. At vbi est aliquid de se iniquū et a iure reprobum et friuolū iustificari non potest ut de vsur. c. cum tu. de reg. iur. c. estote. de consuetu. c. cū tanto. de re iudi. c. pastoralis. in cle. ergo in casu nostro nunq̄ posset probari veritas cause appellationis. et si probaret: nō releuaret. quia friuola ergo non admittenda. de offi. deleg. cum contingat. C. de probat. ad probatiōem. nec posset predicta appellatio iustificari ex nouis causis superuenien. ut in clem. appellanti. de app. ergo stat conclusio vera q ꝓcessus primi auditoris fact9 post huiusmōi appellationem manifeste friuolam valet. et nō tenet inhibitio secundi auditoris nō canonice facta facit de no. ope. nunc. c. i. de resti. in inte. cum venissent. ratio. quia factum legitime retractari non debet. de resti. spol'. c. audita. de re. iur. factum legitime. li. vj. Et que dicat appellatio māifeste friuola. vide per Jo. an. in clem. si ante. de do. et cō tu. et quia sepe dicitur id manifestū quod non est de appel. c. consuluit. Fuit cōclusum et consultum fore turius q secūdus auditor examinato negocio aut non inhiberet uel inhibitionē factam reuocaret uel saltem male appellatū et bene processum per primū iudicem pronūciaret per quam tū pronunciationē non validaret processus post inhibitionem si fuisset canonice facta sed bene añ. prout le. et not. in. c. non solū. per Jo. an.

Al's numero. cccxxiiij.

Sequens decisio. h. d. Appellatus si velit in causa desertionis ꝓcedere cozā iudice in curia impetrato necesse habet partem citari facere de partibus. secus in causa appellationis principale negocium deuoluēte. Item declaratio siue denūciatio excōmunicationis facta post appellationē ab excō municationis sentētia per ordinariū lata ad sedez apostolicā interpositam nō venit reuocāda per viam attemptati. h. d.

Tem Si a diffinitiua sentētia lata in partibus ut in curia ad sedem apostolicā appelletur et nō sup dicta appellatione sed super desertione ipsius appellationis cō missio in curia impetret per partem appellatā et petatur pronunciari super desertione eiusdem et procedi per audientiā contra appellantē absentē. fuit dubitatum vtrum posset sic procedi et ꝓnunciari appellante non vocato nec specialiter citato Et videbat q sic. exquo negocium principale fuit semel deuolutū ad curiā semper remanfit ibi cum omnibus sequelis suis dependen. et conneris. ar prefatum negociū ut presupponebat in facto legitime fuit ad roman. curiam deuolutū. ergo ibidē tractandum et finiendū. ar. c. statuimus. iūcta cle. causam electionis. de elect. facit regula iuris. accessor. li. vj. Preterea causa desertionis est pars ipsius appellatiōis. ergo iudex cui committit causa appellationis potest etiā sine noua commissiōe de desertione cognoscere prout scripsi superi9 in cōclusione. cliij. que incipit. Item q auditor dat9 ꝛc. quod est verissimū qñ causa appellationis est commissa principaliter. tūc enim per modum cōsequentie siue accessorij iudex de desertione cognoscet et per audientiā proceder ad effectum pronūciandi se iudicem uel ne quod iudex potest et debet facere cum de ipsius iurisdictione dubitabat. de rescript. super litteris. de off. deleg. significantibus. de prebeñ. dilectus. at si appellatio sit deserta non est iudex. ergo. Secus vero vbi non est causa appellationis sed desertionis principaliter cōmissa. tunc enim hunc articulum nec discutere nec diffinire potest nisi parte legitime ad hoc vocata per iura vulgat. ij. q. i. nos in quenq̄. de consti. ecclesia sancte Marie. de maio. et obe. inter quattuor. de cau. poss. et propte. c. i. cum similib9 Ad illud quod dicit in contrariū superius Exquo semel negocium principale siue appellationis fuit deuolutū ad curiam ꝛc. Respondebat hoc verum illo pendente et nondū finito sed illo finito per sententiā que in rem transiuit iudicatam ammodo tam causa principalis q̄ appellationis si eam non est prosecutus appellans infra fatalia nō est in curia. Iste verū dixit exquo super eo lata est sententia cuius appellatio est deserta. viij. q. v. c. i. ꝛ facit. c. i. de lit. contesta. libro. vj. Si ergo principale non est. ergo nec accessoriū. quod sequitur naturam sui principalis. ut in dicta regula accessor. Et fuit conclusum per omnes dños partem appellantem legitime citandam ad negocium desertionis principaliter cōmissum in curia tractandum et finiendum. quia citatus forte desertionem excusabit

propter legitima impedimenta que habuit quod sibi licebit de iure. de appel. ex ratione. et clem. si appellationē. et. c. q̄diu. de appel.

Ex eoō facto insurrexit aliud dubiū vtrū si post citationem ad partes decretā per iudicē et eius execuť. uel post appellationem legitimā a sententia excōmucicatiōis in aliquem per ordinariū lata ad sedem apostolicā interpositam quis declaretur incidisse in predictam excōmunicationis sententiā et denuncietur publice excōmunicať. et aggrauetur: vtrum per modū attemptati predicta essent reuocanda. Et videbatur aliquibus dñis q̄ sic per iuř vulgař. ut lite pendeñ. in rubro et in nigro. ō apponit solum. li. vj. cum multis si. In antiquis fuit p maiorem partem determinatū contrarium. nam licet per appellationem suspendať effectus et executio illarum sententiarū. ut. ff. ad turpiľ. l. i. ꝛ de iureiuran. venientes. tñ hoc fallit in excōmunicationis sententia que secum trahit suā executionem ut in. c. pastoralis. de appel. et ibi p̄o dicta cōclusione per Innoc. at oīa predicta nō sunt nisi quedam extensiones p̄me sententie que statim suū habuit effectum. ergo ꝛc. P̄o qua conclusione etiā faciunt not. per Innoc. in. c. preterea. de ap. vide ad materiā no. per Io. mo. in. c. licet. et. c. is qui. de sent. excō. li. vj. vide de ista conclusione in conclusione que incipit. Item si cōmittatur causa restitutionis.

Al's. ccccxxx.

Sequens decisio. b. d. Appellatō per falsum procuratorem facta valet et etiam tacite procedēdo in ea ratificať. b. d.

Tem Si in causa beneficiali appelleť in partibus a diffinitiua lata per executores apostolici impetrantis ꝛ intimeť appellato debite predicta appellatio: et postea appellatus veniens ad curiam et inueniat cām appellationis et negocij principalis cōmissam alicui auditori nomine ꝓcuratoris appellantis de cuius procuratorio non cōstitit nec vnq̄ appellans factū illius procuratoris ratificauit. in vim cuiusquidē cōmissionis appellatus processit per audientiā cōtra appellantem et obtinuit sententiā confirmatorlam p̄me sentētie p̄o ipso in partib⁹ lare cum condemnať. fructuum et expensarū. a qua sentētia non in curia sed in partibus a tempore noticie infra decendiū appellauit et causam appellatiōis ꝛ nullitatis predicte vltime sentētie mihi committi obtinuit et ꝓcessit super nullitate antedicta petendo secundā sententiam pronunciari nullā. dubitabam et causam in relationib⁹ posui super nullitate processus p̄mi dñi auditoris. et fuit solenniter allegatū p̄o vtraq̄ parte et tandem cōclusum per omnes dños valuisse processum et sententias antedictaſ. tum quia causa fuit legitime deuoluta ꝛ seruata tempora per appellatū. tum quia de speciali mandato pape causa fuit cōmissa lꝫ ad instantiam falsi et nullius procuratoris. in qua cōmissione nominatus fuit p̄ expresum appellatus qui potuit etiam ante p̄sentationē huiusmodi cōmissionis vti illa scōm opinionez aliquoz etiam inuito impetrante. prout le. et not. in. c. ex conquestione de resti. spo. lꝫ vnus de dñis dixerit hoc procedere q̄ñ constaret de impetrante uľ procuratore ad hoc speciale mandatū habente. ut in. c. nonnulli. de ꝓpt. et. c. ex parte decani. eo. ti. et. ff. q̄ q̄sq̄ iuř. l. i. ſ. si procur. tum etiam quia surrepticiū rescriptū dat iurisdictionē. ut not. in. c. ceterū. de rescript. et. c. ad audientiā. tum etiā quia auditores habent iurisdictionem habitu lꝫ non actu. ut in simili in. c. pastoralis. de rescrip. in fi. et ideo commissiones que fiunt eis nō sunt nisi distributiones per quas datur eis solum exercicīū iurisdictionis in quo attendiť plus factum pape q̄ parť. p̄sertim q̄ñ de speciali mandato committiť. tūc enim videť de certa sciētia et p̄prio motu facere. ar. c. cum olim. ij. de off. deľ. P̄o qua conclusione allegabatur quedā not. Spe. ti. de ap. ſ. nūc breuiter. ℣. quid si apparet.

Al's. ccccxxix.

Sequens decisio. h. d. Appellatus vtiť commissione nomine appellantis etiā fine mandato impetrata nec per ipsum postea ratificata. h. d.

Tem fuit dubitatū et per me qui causam habui in relationibus positū vtrum pars appellata i causa beneficiali deuoluta ad curiaz per appellationē partis sibi aduerse possit vti cōmissione nomine appellantis impetrata per falsum procuratorē nullum mandatū ad hoc habentē nec appellante ratificante et ꝓcedere in causa vigore eiusdem. Et videbať q̄ nō. per c. nonnulli. de rescript. cum ibi not. nam ut ibi apparet rescriptū est nullū sine speciali mandato impetratum. at sic est in p̄posito. ergo. nec ob. nō. Innoceñ. in. c. p̄udentiā. de off. deleg. et in. c. ex cōquestione. de resti. spo. videlicet q̄ reus potest vti rescripto cōtra ipsum impetrato etiam inuito impetrante etiā ante p̄sentationē scōm aliquos ut ibi not. quia Innoceñ. loquiť q̄ñ constat de impetrante uel eius mandato. at hic non constat de impetrante uel ipsius mādato. ergo. P̄o hac opinione fuit alleg. quedam. l. cum sua glo. ff. q̄ q̄sq̄ iuř. l. si procura. Fuit determinatū ꝛ conclusum p omnes dños vno dumtarat excepto cōtrariū. tum quia huiusmōi cōmissiones que fiunt in curia sunt dūtarat distributiones et modica uel veri⁹ nulla iurisdictio datur per eas sed ꝓdūtarat iurisdictōis exercicium. quia auditores habent habitu lꝫ non actu

exercicij quod excitatur per huiusmõi cõmissiões sicut dicit et le. in ordinar. de offi. ordi. lz in cõri genõ. at auditores sacri palacij habent ordinari. in audiendo et cognoscendo ꝑut le. ꝛ not. in cle. auditor. de rescript. ergo. Preterea papa põt hu iusmodi habitũ deducere in actum cõmittẽdo hu iusmodi exercicij etiam nullo petente. nã ipse ali quando ꝓpio motu dat iudicem. ut in. c. cũ olim. de off. dele. de purgat. ca. inter solicitudines. nec refert per quencunqz preces offerant. C. de preci. impe. offe. l. vniuersi. ipse enim est qui cõmittit et per suum cursorem huiusmõi cõmissiones ꝛ non ꝑ partes presentant. et hoc marime procedit qñ de speciali mandato ut in casu nostro aliqua causa cõ mittitur. tunc enim ipse ad nullius instantiã id fa cere videt. ar. c. si motu ꝓprio. de prebñ. li. vj. tum etiã quia huiusmõi cõmissiones sunt cões iur̃ not. per Innoc. vbi. s. marime qñ in eis nomẽ rei siue appellati exprimeret ut in casu nostro. iccirco hic appellatus põt vti cõmissione supradicta. pre sertim in cã legitime deuoluta et de speciali man dato pape cõmissa ut prefertur.

Al's. cccclxiij.

Sequens decisio. h. d. Restitutus ad appellandu3 a die restitutiõis infra decendium debet appella re. hoc dicit.

Item si lata vna diffinitiua sentẽtia in cau sa beneficiali que transiuit in rem iudica tam ꝛ añ expeditionẽ executorie possessor cõtra quem predicta sentẽtia extitit pro mulgata veniens ad curiã ꝛ obtineat causam resti tutionis ad appellandũ cõmitti et apprehendẽdo aduersariũ in curia faciat ipsum citari ad dicendũ contra huiusmõi cõmissionem. qui nihil dicens cõ tra eandem recessit cum executoria sua ad partes vigore cuius habet possessionẽ et percepit fruct9 anteq̃ aduersarius suus fuerit restitutus ad appl landum. que oñia postq̃ prim9 possessor ex causis legitimis fuerit restitut9 ad appellandũ: petijt re uocari per modũ attemptati: dubitat vtrum veni rent reuocanda. Et breuiter omnes dñi me dũtax at excepto concluserunt ꝙ non. per. c. suscitat. de resti. in iureg. nisi prestita cautione de restituendo vniuersa que occasione sentẽtie obuenerunt in ca su quo petens restitutionẽ in inte. aduersus ipsaz sententiã obtinuerit in causa. sic et fieri debuit ex ecutio sentẽtie etiam pẽdente causa resti. in inte. multo fortius si dumtarat petat et pendeat causa restitutionis ad appellandũ. que si nõ concederet frustra dicta executio impediret. et ideo pendẽte hoc dubio tenuit et valuit dicta executio. et si va luit: reuocari nõ debuit. p. c. audita. de resti. spo. ꝛ per regulã iuris factũ legitime. li. vj. Preterea lz quis restituatur ad appellandũ poterit ne appl lare infra decem dies post huiusmõi restitutiõem concessam immediate sequeñ. esset enim iniquum executionem predicte sentẽtie medio tempore im pedire. ꝓ quo facit in simili id quod leg. ꝛ not. in. c. ut calumnijs. de re iudi. in clem. et quod ibi not. Preterea an predicta executio fuerit iuste uel iniuste facta id futurus declarabit euentus. nam si iste nunc restitutus ad appellandũ et qui etiam in fra decendiũ ut ponebatur in facto a dicta senten tia non appellauit obtinuerat in causa appellatio nis videlicet infirmatoriã predicte sententie per cõsequens ꝛ cassationem siue reuocationẽ executi onis eiusdẽ obtinebit. nam cessante principali ꝛc. de procur. audit. de re iudi. pastoralis. in clem. ex quo enim habet hoc remediũ ordina. non est sibi concedendũ extraordinar. ff. de mino. l. in cause. ꝛ sic euitatur circuitus. de rescrip. auditor. in clem. quod crederem qñ auxilium extraordinariũ et or dinarium pari passu ambularent et idem esset mo dus procedendi. sed vbi via extraordinaria est le uior et celerior q̃ ordinaria. ut in casu nostro cre derem salua correctiõe dictam. l. non ꝓcedere. ꝙ añt via attemptator̃ est leuior in procedẽdo er̃ ꝑ bando not. doct. exprese in. c. dilecti. de maio. et obe. per Innoc. et de excep. dilecti. et in. c. bone de appel. per eundem. et per modernos in. c. non solum. de appl. li. vj. et per Io. mo. plenissime in c. cupientes. de elect. li. vj. Preterea ego faciebã aliud et illud generale fundamentũ ut lite pendẽ te nihil innouetur. ꝛ lis hic pendebat per cõmissi onem et citationem que peruenit ad partes. ut li te pendeñ. in rubro et nigro. et in clem. ij. eo. ti. Ad quod predicti dñi respondebant litem hic su per negocio principali nõ pẽdere sed illud termi natum per sententiã fore que in rem trãsiuit iudi catam' ergo executioni mandanda. de off. del. que renti. et. c. pastoralis. de re iudi. cum aliquib9. et c. de cetero. cum multis similib9. quod ego nega bam hoc attento ꝙ postea restitutus fuit ad appl landum. et sic perinde fuit ac si infra decem dies computandos a tempore prolate sententie appel lasset. quia restituere est in pristinũ statum repone re. de elect. quia diligentia. et. l. i. C. de sen. pas. et in. c. q̃uis. de rescript. li. vj. que decre. videtur facere cõtra me. nam hmõi restitutiones intelligũ tur fieri sine preiudicio iuris alieni. ut ibi. at hic in casu nostro ante restitutionem cõcessam ad ap pellandum facta fuit executio ꝛ iuridice ꝛ debite ac per eã ius quesitũ aduersario qõ per huiusmõi restitutionem nõ leditur nec reuocatur. quod si re uocari debet id futur9 declarabit euentus. s. finis secũde instantie. ergo. quod motiuũ mulcet aures ꝛ ꝓcederet si lis super dicta restitutione nõ pẽde ret. sed exquo lis fuit introducta: nihil erit meo

iudicio medio tempore attentandū circa possessio nem beneficij nanciscendā vigore sententie: que effectualiter nō transiuit in rem iudicatā quod ap paret per restitutionē concessam. Capl'm suscitat. etiam meo iudicio non ob. quia ibi petebat resti tutio aduersus sententiā. et ideo propter aliqua/ lem calumniā et suspicionem quā habuit papa cō tra restitutionem petentē ordinauit et voluit sic per cautionem prestandā et executionem fiendam prouideri. et scōm verum intellectū fuit potius gratiosa prouisio q̄ iuris cōmunis determinatio. sed in casu nostro petebatur restitutio ad appellā dum non calumniose sed ex veris et iustis causis ꝛ probauit litis euentus. qz restitut⁹ fuit et appel lauit. ergo executio predicte fuie medio tpe fie ri non debuit. quia suspensa extitit. ut in.c. venie tes. de iureiuran. et si dicat non tempore cōmiss. siue petit. restitutionis in integrū sed tempore re stitutionis ꝛ appellationis bene suspendebat effe ctus siue executio predicte sententie. sed quicquid antea factum fuit validū erat. ergo minime revo candum per regulā iuris factum legitime. superi⁹ alle. Ad quod posset responderi q̄ propt̄ hoc pre ambulum videlz restitutionem ad appellandū me rito deberet suspendi executio. ar.c. non solum. i. rūso. de ap. li. vj. et. ff. de spon. l. oratio. Quibus tñ non obstañ. fuit denegata attemptatoꝝ revoca tio et processum in negocio principali ad euitādū circuitum et citi⁹ finem liti imponendū et partiū parcendo laboribus et expensis ad que semp bo nus iudex debet tendere et laborare. ut de do. ꝛ contu. finem. de off. or. ut litigātes. li. vj. de resti. spo. frequens. eo. li. cum si. et in hanc partē finali ter declinaui.

Al's. ccccl xxiij.

Sequens decisio hoc. d. Appellationi renunciare non videtur qui iura sua coram auditore producit ad finem ut in executione sententie supersedeat/ se cus si ab eo citationē peteret uł aliquid aliud qō nō posset nisi per iudicem expediri.

Item Si ille qui a sententia diffinitiua cō tra eū per auditorē camere lata ad sedez apostolicā appellauit post appellationez comparet coram auditore et ꝓducat sua iu ra vbi sibi ostendit suam sententiā fuisse iniustam ad istum finem q̄ idem auditor a dicte sententie executione recedat per hoc sue appellatiōi renū ciare non videt. ratio. nam tunc quis uel renunci at facto uel tacite sue appellationi cum in eo con trarietas non eniteł. ut de appel. c. solicitudinem in fi. ut ecce. si appellatio. f. sit legitima iudicis iu risdictionem suspendit. ut de sen. excō. per tuas. et habet effectū talis suspensio q̄ iudex a quo cu ius iurisdictio est per appellationez suspensa non potest in causa vlterius procedere. et si procedat nullus est ipso iure ꝓcessus eius. ut in. c. licet. de sent. excom. li. vj. et in. c. per tuas. alle. melius in c. interposita. et. c. non solū. de appel. et iccirco si appellans cum iudice a quo procedit ad aliquem actū qui nō posset expediri nisi virtute iurisdictio nis et huiusmōi sit suspensa tunc videt velle p fa ctum contrariū sue appellationi renunciare. ut de consti. cum. OJ. uel esse sibi cōtrarius. qō non cre ditur in dubio nec permittit in expresso. ut. c. soli citudinem. alle. ita procedit. c. gratū. de off. del. de testi. cū venisset. nam ꝓducere iura sua non est procedere cum tali iudice ad actum qui nō posset nisi in vim iurisdictionis expedire. quia potest fie ri cum nō iudice et extra iudicium. preterea: quia al's finis et suus intent⁹ cōsiderandus est in facto ff. de dona. l. ij. in fi. cum. l. sequeñ. et. l. vlt. in p̄n ci. ff. de neg. ges. modo ille producebat ne fieret executio. modo ad idem tendit sua appellatio. et ita bene facit not. Inno. de app. in fi. glo. ꝛ Pan. in clem. si ante. de do. et contu. de ignorāte appel lationem. Preterea lz productio posset respicere plures intentiones ꝛ fines: respiciendus tñ est in dubio ille qui minime obest ꝓducenti. puta quia nō est verisimile in dubio q⁹ pars tacite sue appł lationi renunciare velit nisi bñ appareat per cōia iura. premissa intellige nisi petijsset a iudice tali q⁹ pronunciaret uel interloquereł super executio ne non fienda uel q⁹ citaret partē aduersam ad di cendum cōtra. cum enim talia non possint fieri a iu dice nisi in vim sue iurisdictionis que dicitur esse suspensa apparet q⁹ tales actus contrarij sunt hu iusmodi suspensioni et per cōsequens appellatiōi predicte per clarū fundamentū. s. alleg.

Al's. ccccl xxxiiij.

Sequens deci. h. d. Si appellatus appellationez contra se interpositā et sibi non intimatā post mē sem a die interpositionis si instrumentū appellati onis deuenerit ad manus suas post. xj. menses ab interpositiō cōputandos inchoauerit ꝛ ꝓsecut⁹ fuerit cām p audientiā valebit ꝓcessus. h. d.

Item Si appellatus appellationē contra se interpositā sibi non intimatam lz post mensem a die inēpositionis eius cōputan dum deuenerit instrumentū appellatiōis illius ad man⁹ suas post. xj. menses a dicta inēpo sitione cōputandos apud ipsam sedē inchoauerit ꝓsequi ꝛ per audientiā contradictarū absq; alia citatiōe uel intimatiōe ad partes vsq; ad cōclusio nem inclusiue fuerit ꝓsecut⁹ ēminos substātiales legitie obseruādos valet ꝓcessus scōm dños. N. F. ꝛ. B. Dñi Balbar. ꝛ Guilh. al's cōtrarij fuerūt ꝛ dñi ro. ꝛ ve. contr. ꝛ dñs Cozsien. remāsit dubi⁹ OJotiua dñoꝝ ro. et ve. fuerūt. qz Cōpost. et Ar.

et sequaces in.c.i.de elec.li.vj. videnť tenere q̄ ita teneť appellatus seruare tempa decre.i. alle. ficut appellans modo verbum seruare debet inte gre intelligi cuz effectu ut.l.i.ſ.fi.ff.q̄ quisq̄ iu ris.cum fi.ut neduz intelligať de lapsu ipsoz tem pozum sed intelligať magis de expeditiõe hmõi: que infra illa tempoza est habenda. Secũda ratio eozum.quia ratio.c.statuimus.de elec.li.vj.alle. est ista ut diuturnitati vacationis omniũ beneficl ozum occurratur. modo si nõ obseruareť tempo ra cessaret ratio. Tertia ratio.quia contra ius cõe speciale introducit cum certa fozma cessante.igit fozma cessante huiusmõi ipsuz ius cessat.q2 cessan te causa cessare debet et effectus. modo.c.statui mus alle.inducit ius speciale et sub certa fozma. videlicet si infra tempoza certa expeditiões certe fiant quod notat verbũ infra positum. Quarta ra tio est. quia post peremptoziã quis absq̄ restituti one non admittit.de restit.in inte.c.cozam.de ex cept.c.pastoralis. sed ista tempa vim habent per emptoziom̄ terminoz.igitur ꝛc. Quinta ratio.qa edicto citationis circũducto non procedit nisi par te de nouo citata.ff.de iudi.l. et post edictũ.ſ.l. sed actoze nõ comparente in termino iuris circũ ducitur.ut dicta.l.et post.ſ.i.not. de off.dele.cõ suluit. Sexta ratio.qa bene arguit in iure ab eui tatione absurdi.ut.C.de absurd.l. siquis.ff.ð ser uo coz.l.i.ſ.i.et de nego. gef.l.pomponi9.ꝛ so. ma.l.diuorcij.ff. de ercu.tu.l.scire.ſ.illud.et de re.iur.l.aliud.ſ.absurdum.C. de testa.l.cõsulta. de prebeñ.li.vj.c.dudum.sed absurdũ fozet si ap pellans dozmiret q̄ appellat9 eius dispendio va gare deberet perpetuo in vẽto et in incerto expe crando.quia malicijs hominũ debet obuiarl ut in l.in fundo.ff.de rei ven.de rescrip.sedes. Septi mo hoc probať per Inno.qui in dicto.c.statuim9 notat expresse q̄ si pars iter nõ arripuit infra mẽ sem uel nõ expectauerit per.xx. dies nõ habet lo cum processus istius cõstitutionis. Octauo.q2 qui cõmittit in legem cõdemnando eius obseruantiaz nõ debet gaudere beneficio huius legis.ut.ff.de mino.l.auxilium.de vsur.quia frustra.cum fi pro quo sciendũ est q̄ duo tempoza per.c.statuimus. ponderantur. Primũ tempus est itineris arreptio pro quo datur mensis qui currit a die appellatio nis interposite et intimate. ut not.de intimatiõ per Archi.et alios in dicto.c.statuimus.alle. Se cundum: expectatio.xx. dierum et incipit currere ab aduentu alterius partis decurso. de p̃mo tem poze est tex.in dicto.c.statuimus. in fi.i.ℜnſ.ibi cum dicit a die obiectionis iter arripuit infra mẽ sem.de secundo est tex.in eo.c.i. ℜnſ.ibi cum di cit.sed si pars aliqua nõ venerit ꝛc. Aliqui p̃o ad dunt tertium tempus intermediũ. videlicet inter

de tempus ex parte de appellatoribus

duo tempoza supradicta quod arbitriũ vocãt per ſ.q̄ si p.xx.in.c.cupientes.de elect.li.vj.sed cer te glo.Jo.an.sentit contrariũ in dicto.c.statuim9 in princi.secũdi ℜnſi in glo.que incipit equior cõ putatio.et idem not.in dicto.ſ. qui incipit ratio nabile ꝛc. Quid dicendũ breuiter puto cõtra glo. ut deduxi.s. Alia ratio est q̄ verba legis debent interpretari taliter ut nullam iniquitatẽ includãt. l.iij.di.erit aũt lex.et probant iura.s. pro absurdi tate tollenda.alle. modo qñ quis astringit a tem poze itineris arrepti de loco vbi degit romañ cu riam accedere ante tempus quo iuxta iudiciũ sul seu boni viri arbitrio confiderato ire solet uel cõ mode potest duplomate non vtendo.ut.ff.de.p̃. oblig.l.continu9.ſ.i.et.ff.si quis cau.l.i. ar.eo. ti.l.ij.ſ.aũt.quod diximus. et.ff. de pigno.acti. l.si seruus.ꝛ de edi.edic.l.si quid venditur. Ideo si adeo citius q̄ more solito ire solet seu pot iue rit, vna pars q̄ etiam cõputato tempore.xx. dierũ sue expectatiõis vna cum tempe sue itineratiõis: totum simul nõ cõstituat huiusmõi arbitrariũ tem pus. utputa si solet ire in.vj.mensibus.l.fi.ff.de dilat.quadruplicato vsũ mutando equos et itine rando in curribus et dormiendo in itineratione si cut faciũt cursores portantes ꝓspera noua iuerũt in.vj.septimanis et expectauerit postea.xx.dieb9 pro alijs tribus mensibus.ꝛ.xxv.diebus procedl poterit contra non contumacẽ.quod esset iniquũ. nõ enim licet sic precurrere suum aduersariuz sup plantando.de app.c.sepe.in fi.et.c.oblate. circa mediũ.cum fi.ar.xxvj.q.iij.placuit.ff.de adem p. leg.l.ij.ſ.fin autẽ. intelligatur aũt aduent9 hmõi scõm cõmunem aduentum itinerandi vsufactũ uel saltem de tali aduentu cuius tempus coniunctum cum.xx.diebus nõ faciunt minus q̄ sit arbitrariuz tempus. ꝛ In hoc sit differentia inter cõputationẽ ſ.q̄ si per.xx.et.c.statuimus.et in hoc saluenť di cte due glo.et tollať dicta iniquitas. et hoc veri us puto qõ lz hoc nouũ suum motiuũ prima facie videbatur, tñ est menti tenendũ. Super premissis pono ttes conclusiones. Prima ꝓ eo solo non im peditur pars ad curiã veniens in alterius partis nõ venientis contumaciã dũmodo al's sit res inte gra ad appellationem prosequendũ q̄ infra men sem iter nõ arripuit veniendi sed potius post men sem lapsum. et ista cõclusio concernit primũ tpũs Et istam cõclusionem videť expresse tenere Post. Inno. Archi. et Jo.an. in dicto.c.statuimus. super verbo infra mensem. etiã alia citatiõe uel intima tione irrequisita.quia dicti doct. illam citatiõem seu intimationem nõ requirunt. et pro hoc in ratl one alle.ff.si qs cau.ſ.si post tres dies.ff.de op. lega.l.mancipioz.extra de prebeñ.c.si tibi absen ti.li.vj.facit not.s.in conclusione.rlvij.et hoc in

ratione deducta. quia si contrarium diceretur: aut hoc diceret quia per hoc induceretur desertio appellationis. aut quia per hoc impediret ⁊ circũduceret citationis effectꝰ. quia recte percutiẽdo ad medullam aliud non apparet: sed nullũ potest dici. igitur ⁊c. Primo primũ dici non pot. quia hoc esset cõtra cõmunem opinionẽ doct. omniũ. Scõo quia dictus mensis nõ adijcitur cõiunctim ad ꝓsequendum appellationem: sed coniũctim ad ꝓsequendum appellationẽ et negocium principale ut ibi patet. et not. per Inno. cuiꝰ ratio est ista. ergo vtrũq; vnifozmiter debet respicere. ar. ff. de vul. et pupil. substi. l. hoc iure. et. C. de pupil. et vul. substi. l. q̃uis. et tñ nullus diceret de mente pape fuisse ꝓiuare partem nõ arripientẽ iter infra mensem ob hoc solum a ꝓsecutiõe iuris sui. cõtrarium tenet glo. Jo. an. in dicto. c. statuimus. et per ſ. q; si per. xx. alle. in glo. duabꝰ similibus. s. all'. igitur ⁊c. Nec potest dici q; per hoc impediat citatio inris seu eius effectus. Ratio est. quia quot sunt persone citate tot sunt citationes diuerse et ab inuicem separate. ff. de ver. obli. l. scire debemus. nec appellationis intimatio cõcernit mandatum factum appellato nec ecõtra. nec ab eo ꝓ consequens liberat. ar. C. de do. inter vi. et vxo. l. maritus. et. ff. de calumnia. l. fi. quia alꝰ sequeretur q; seruans ipsa tempoza nõ potest procedere contra non seruantẽ. quod est contra mentẽ doc. ⁊ ergo per hoc q; ego appello non seruo primũ tpũs hoc est non iter arripio infra mensem: nõ minꝰ artantur alij ex hominis citatione ad seruandũ si nolunt euitare contumacie penã. Preterea quia citatio ad causam nõ cõcernit nisi comparitionẽ ⁊ tempus cõparitionis in causa lz deliquerit pars in arripiendo iter dũmodo nõ delinquat in cõparendo effectu ipsius cõparitionis puniri non debet. sed hic solum effectũ termini dati ad iter arripiendum quia illum perdit nec sibi alius datur. probat quia quis non debet puniri in alio q̃ deliquerit nec in plus. ff. de penis. l. sancimꝰ. de consti. c. ij. de his que fi. a ma. par. ca. c. quesiuit. et si aliud diceret: sequeret q; nõ seruans primũ tempus non esset expectandus in secũdo. ergo. Preterea nullũ ius reperitur talem penã imponens. igitur pena imposita contentemur. ar. l. si Jo. ſ. de viro. ff. sol. ma. Item nõ potest dici circumductus citationis effectus cum actoz tempe citationis nõ compareat in causa. ut. l. et post edictum. ſ. i. alle. sed hic secꝰ. quia si appellatus cõparet in termino est actoz. et quia in beneficialibꝰ quilibet potest esse actoz et reus sicut in casibus not. in. c. er litteris. de ꝓba. et facit clemen. vnica. de cau. poss. et proꝓiet. Secunda ratio. quia ratio. c. statuimus. seu eius artatio non fuit fauoz singularis partiũ: sed magis nature cause que requirit acceleratiõnẽ scõm omnes scribentes presertim Archi. et facit de elect. c. cũ inter vniuersas. et. c. ne ꝓ defectu. et. c. ut circali. vj. et de appel. c. oblate. modo si peteretur uel circumducereꝰ hec citatio iuꝝ. causa remaneret nihilominus apud sedem apostolicã terminãda. per clem. causam. que deuolutionẽ et obseruationem tempoꝝ huiusmodi requirit. alꝰ requireꝰ noua citatio et per hoc celeritas impediret ⁊ prozogatio inducereꝰ contra mentem ⁊ rationẽ doc. ita q; daretur occasio per remediũ docto. impediendi finẽ ad quem principaliꝰ intendit contra. l. si miles. ff. de testa. mili. Preterea qd interest appellant. aut ipsius cause uel beneficij appellatũ iter arripuisse uel nõ arripuisse infra mensem: dummodo debito tempoze i curia se repzesenter: certe nihil: immo magis cause ⁊ beneficio obesset. ergo lz in aliqua culpa fuerit quam non reputo multum puniendã. quia in re ꝓpria absq; cuiuscũq; ꝓiudicio ut ꝓfertur. ar. ff. so. ma. l. si constante. ſ. si marito. non propꝫ hoc debet admitti quin puniat culpa appellantis que per culpã predicte appellationis non purgatur: maxime cum sit multũ maioz. facit quia causa principalis eam puniendi reddit. de dol'. et contu. causam. et. c. actoz. li. vj. Item fauoz cause et beneficij ut predixi faciunt. insti. de nup. ſ. affinitatis. ff. de condit. et demon. l. cum tali. ſ. legatum. cũ ibi not. Tertia rõ qñ lex specialis ꝓhibet illud quod iure cõmuni prohibitũ nõ erat sed pro missum et penam adijcit cõtrafacienti. actus cõtra prohibitionẽ factus pena prestita validus est ipso iure. ut. l. fi. in prin. ff. de diuoz. no. Cy. C. de legi. l. non dubiũ. in vltima questione. de cuiꝰ materia vide per eum. C. de sepul. vio. l. qui sepulchrum. ⁊ per Bar. in. l. scire. ff. de penis. lz ergo illud speciale. c. statuimus. mandet iter arripi infra mẽsem et per consequens scõm te lz non fatear tacite inhibere videat ne aliter fiat tñ quia certam penaz adijcit. valet igit̃ de pena processus in contumaciam factus. ergo dicere nõ deberemus processum huiusmõi nõ valere. quia nõ est verisimile q; eadẽ constitutio addat penã pene si nõ dicat ut dicta. l. scire. cum intellectu suo quem ibi dat Dy. ⁊ Bar. post eum. et Pe. et Cy. post eum. in. l. non dubiũ. alle. in fi. Secũda conclusio est q; si pars cõparens post omnia tempa tria supzadicta ex toto tempsa videlicet post mẽsem tempus arbitrariũ ⁊. xx. dies venit ad curiam et statim post eius aduentũ inceperit procedere per audientiã valet ꝓcessus nec ideo viciatur q; cõparens non expectauit per xx. dies a die dicti aduentus sui cõputandos alteram partem. Pzo huiusmõi conclusione ⁊ clariozi deductione suppono duo ad euidentiã. Primũ q; verbum venit positũ in. Jo. sed si pars. nõ cõcernit

omne tempus: sed referť solum ad tempus i quo pars quelibet que in fine mensis dati ad arripiendum iter: iter arripuisset venire cõmode potuisset quia illud tempus incertũ est ex natura rei ut .l. interdum .ff. de verbo. oblig. et .l. cõtinuus. ℣. i. eo. ti. alleg: al's enim intelligereť contra littere mentem. q2 sic si veniret post inchoatũ p2ocessum rueret contra mentẽ ul' nullum esset etiã contra mentem. ar. ff. dele. iij. l. vro2. i. ℟nso. Secũdo suppo nendum est q. ℣. sed si pars. supponit vnam partem tm̃ venisse. tunc idem est cum dicit alterã nõ venisse. ita q loquiť in casu i quo de tempo2e de quo loquiť p2ima suppositio p2orime p2ecedens: venit vna pars et altera nõ venit. quia hoc sonat verbum aliqua quod est participiũ. maxime quia de vno dicit et de alio negat ꝛ ecõtra. l. si p2eter et. l. maritus. C. de p2esump. ꝛ. e. ti. l. nõne. Secũdo. quia sequiť ibi in. ℣. post aduentũ. quod videť referri ad tempus vñ venerit uel illud p2ecedẽs ex quo sequiť q si neutra pars tũc venerit sed p9 iam lapsum. xx. uel. xxx. dierum post illud tempus venisset vna pars alia minime veniente iste casus ex verb. littere dicti. c. statuimus. ℣. sed si pars. non decideret. sed quia nõ est verisimile quin voluit ter. ex mente decidere illum casum ex mente igiť illum casuz decidi oportet. necnõ mens ex natura maxime colligi debet ex ratiõe istius. c. ꝛ iuꝝ cõmunis. sed si a fine temporis arbitrarij nõ computaremus hunc casum ex mente huiusmõi. xx. dierum esset dare infinitos casus in quib9 loco. xx. dierum dareť. xl. ꝛ. l. si altera pars tarde veniret per quod p2orogareť lis contra naturã materie ꝛ rationem decre. et iuris cõmuniś. Preterea q ambe due conclusiones sint vere et illud quod sequitur et ex eis sumptis q pars cõparens ꝛ iudex solum deberẽt inspicere si dicta tria tempo2a lapsa fuerunt. p2obať clare hoc modo. pono me eriśtẽte in curia appellet p2ocurato2 meus in partib9 uel contra me appellať. et casu ad me venit instrumẽtum appellationis quid dices hoc casu. certe fateri oportet q ex mente sufficit lapsum dictoꝝ triũ tempoꝝ expectare. vel pone q appellať rome curia eriśtente in Auinioñ. et q statim curia de Auinioñ. ad romam transferať. quid dicis tunc credo lapsum dictoꝝ trium tempoꝝ p2edictoꝝ expectandum. Tertia conclusio q si pars cõparens omittit cõparere post dicta tria tempo2a ex toto lapsa etiam per vnũ integrum annũ et vltra potest nihilominus post annũ et lapsum dictoꝝ triũ tempoꝝ comparere et ꝓcedere in causa appellationis per audientiam contradictarũ ut p2incipalis conclusio sonat. Hanc conclusionẽ deduco valde clare sic. quia qñcunq aliqua causa benefi.cialis vel ꝓpha na uel ciuilis uel criminalis ꝑ citationẽ hominis quo ad totã causam de speciali mandato pape in partibus legitime executa est ad eandem curiam legitime deuoluta habet locũ hec cõclusio. ut etiam p2actica docet. igiť idem de citatiõe iuris. de qua in. c. statuimuś. p2ealle. quia nunc videť q maius debeat operari citatio iuris q̃ hominis in deuolutione cause fiende. et citatiões sunt fiende in curia per audientiã ad singulos act9. operať enim p2incipalis citatio in partib9 facta p2imo ad totã causam q pars tenetur subire iudiciũ in tota causa in curia et per citationẽ dicte audientie ad singulos actus respondere ut p2actica et cõmunis experientia docẽt. ita q omnes citatiões in vna deuolutione in vna citatiõe hominis uel iuris ab initio facte includunt sententiã et per singulas citationes in curia ad singulos actus distinctos ut ꝓbatur in dicto. c. statuimus. cum ibi not. ꝛ diri plene et totaliter per citationẽ iuris uel hominis ad curiã deuoluta. quam etiã per appellationem et ei9 intimationẽ sc̃m fo2mam clem. causam. bene fit deuolutio cause quo ad hoc q i curia et nõ alibi causa tractanda fit ãmodo. sed nõ est plena hec adhuc deuolutio quousq̃ per citationẽ iuris que requirit dictoꝝ tempoꝝ lapsum pars artať in certo tempo2e in causa huiusmõi apud sedẽ apostoli cam litigare. modo retardatio p2ocessus etiam annalis nõ est modus tollendi dictã plenam deuolutionem uel eius plenitudinẽ diminuendi. ergo ꝛc̃ ff. qui sunt sui uel alie. in. l. patre furioso. cum si. Preterea. quia de hoc nõ potest quis cõqueri. qã̃to fuit plus et amplius expectata tanta sibi maio2 gratia fuit. arguendo per regulã p̃b̃i Simpliciter ad simpliciť et maius ad maius et maxime ad maxime. nec causa patiť in hoc damnũ immo acceleratiõnem. quia ex citatione causa p2orogareť ut de se paret. quia fateo2 q ex retardatiõe causa haberet damnũ p2opter quod superiõ possit si velit super hoc contra partẽ vtranq̃ ex officio p2ocedere. sed nõ deberet ob hoc ad vnius partis instantiam alteri penã imponere. quia ambarũ contumacie compensanť. ut .l. si ambo. ff. de cõpensa. et. ff. sol. ma. l. vnica. facit de except. cum occasione. de censi. olim. xxv. di. c. fi. de vsur. q2 frustra. de reg. iur. cum partiũ. et not. Specu. de appt. ℣. nunc videtur. iuncto. ℣. est aũt et alius. in fi. et ꝑ hoc ap2obantur fo2titer sup2adicta. et maxime quia tarde comparentis minoz est cõtumacia q̃ nullo modo cõparentis. Nunc restat respõdere ad rationes in contrariũ factas. Ad p2imã dico q obseruatio tempoꝝ consistit in duobus. P2imo in cõparendo in curia infra tempo2a uel statim post lapsum eoꝝ et hoc sub pena ꝓcessus. casu tũ quo pars ista cõparere t ꝛ p2ocedere vellet. Secũdo in hoc consistit obseruatio p2edicta q pars diligens et cõpa

arēs expectet eozūdem tempoz lapsum nec ante
precurrat. quia si hoc faceret processus videretur
contra non contumacē factus et non teneret ut ꝓ
batur vtrunq; in dicta decre. statuimus. et concer
nit vtranq; partē ut de se patet. Et hoc est quod
voluerunt dicere dicti doctozes. et si das eis ali
um intellectū male intelligas. z hoc modo intelli
gendo nihil ad propositū facit. quia satis dedi bo
num intellectū. Ad secundā dico q; ista faciunt cō
tra ut patet in prima ratione conclusionis supza p
me posita. et in alijs locis huius cōclusionis prin
cipalis dixi de hoc. Ad tertiā rationem q; hic pro
forma studiose non addit q; arreptio itineris fiat
infra mensem sed pro forma studiosa addicit isto
rum trium tempoz lapsus: ut patet ex dictis ar.
Pro hoc not. Innocen. in. c. dilecta. in glo. nō or
dinem. et q; studiose non adijceretur q; quelibet
pars iter arripiat. paret. quia vna non arripien.
alia procedit. ita q; nō sonant ista verba nisi in mo
nitione aut termini assignatione: immo ipsa appel
latio et nedū appellatio immo citatio iuris. et ne
dum ista citatio immo ius naturale quod dat vni
cuiq; facultatē faciendi quod sibi libet nisi vi uel
iure prohibeat. ut insti. de iure na. ff. i. ergo in fa
cultatem et ammonitionē et non in factū seu fozᵛ
mam sonant. ar. de offi. ordi. c. licet. et. c. cum ali
quibus. de rescrip. libro. vj. lz fateoz q; ipsa itine
ris arreptio et comparitio infra terminū iuris fa
cienda imponit sub necessitate causatiua. quia alit
incurreret penam processus. Ad quartam dico q;
terminus iuris qui constat ex tribus partibus ut
prediri et nō alius h c obtinet vim peremptozij.
dico q; ad penam processus incurrendā: non autē
quo ad hoc quin postea procedi possit ut dixi. Ad
quintā dico q; hec citatio iuris de qua loquit. c.
statuim⁹. terminū habet in hoc certum quem pre
uenire non potest. quia tunc ꝓcedi potest et nō an
te. tū terminus huiusmōi nō habet in hoc certitu
dinem q; de necessitate pars presens habeat tūc
causam inchoare: immo vltra si vult potest partē
illam expectare ut dixi. Ad sextaz dico q; rollitur
absurditas quia vtraq; pars potest agere quando
vult. Item si appellatus nō vult agere pōt appel
lantem indirecte compellere ad agendum per. l.
diffamari. C. qui. ad. l. procla. nō li. Ad septimā di
co q; hoc dictum Innocen. intelligitur re nō inte
gra. secus ꝙo re integra. ꝓut ipse Innocen. expo
nit in illa glo. Ad octauā dico q; ex eo in quo qs
committit in legem non iuuat sed de lege. sed be
ne in alio. et ita not. glo. Jo. an. de reg. iur. ex eo
libro. vj. per. c. Raynūcius et Raynaldus. de testa.
lz ergo quo ad iter arripiendū non detur sibi ali
quū tempus. quia quo ad hoc legem non videt ob
seruasse. s. pro se vrendo duplomate uel al's ex ne
gligentia alterius partis non venientis satis citꝰ
veniret alius ex ipsa. l. quo ad alia captula vide
licet quo ad processum se iuuabit. et hec sufficāt
vide supza decī. xliiij. et. cccclx.

Al's. cccclix.

Sequens decisio. h. d. Sententia lata post inhibi
tionem reuocatā z post appellationem ab interlo
cutoria uel grauamine ante diffinitiuā illato non
reuocatur per modū attemptati nisi prius cognito
de appellatione et eius vera causa reperta. h. d.
Et circa hoc vide casum singularē in. c. ex parte.
de testi.

Item Si appellat a grauamine ante diffi
nitiuam et non deferat appellationi z cō
mittatur causa appellatiōis alteri audito
ri. qui seruatis seruandis inhibet primo
auditori ut est moris z demū pronunciat male ap
pellatum et bene processum per primū auditozem
et remittit sibi causam. a qua si iterum appelletur
et non deferat appellationi et alteri auditori isti
us secunde appellationis causa committat. sed an
tecq; per istum secundū auditozem super hac secun
da appellatione inhibeatur primo auditori: prefa
tus auditoz prius procedendo vlteriꝰ in causa ꝑn
cipali concludit et sententiā diffinitiuam fert con
tra dictum appellantē. cuius processus et sentētia
tanq; appellatiōe pendēte supzadicta per modum
attemptati petunt per istum secundū auditozem re
uocari. et videbat q; hec attemptata essent reuo
canda. maxime propter pendentiā appellationis.
de iureiuran. venientes. Item propter inhibitio
nem primi auditoris factam. quia eius iurisdictio
per huius inhibitionē videtur esse sublata. quod
vtiq; esset verum si ab ipius auditoris remissione
non fuisset appellatum. sed ut ponitur in facto ab
eius pronunciatione et remissione appellatū fuit.
que appellatio totam causam reponit in pristinum
statum et pronunciatū suspendit dicto. c. venientes
ficq; stat prima inhibitio post quā quicquid factū
fuit venit per modum attemptati reuocandū. pro
hoc. c. non solum. et glos. Jo. an. in. c. cupientes.
in. ff. deniq; super verbo recedendū. et Jo. mon.
ibidem super verbo a gratia. Istis nō obstantibꝰ
fuit contrariū decisum per omnes dicentes pēde
re totum ex futuro euentu et pronunciatiōe secun
di auditoris. nam si pronunciabit bene appellatū
z male processum totum reuocabit quicquid post
huiusmōi appellationem ut in. c. dilecto. et. c. ex
parte. Si ꝙo pronunciet male appellatū stat pro
cessus primi iudicis qui non impedit per malā ap
pellationem nec appellatio ante diffinitiuā habet
impedire uel suspendere iurisdictionē iudicis. se
cus est in appellatione a diffinitiua. nec obstat in
hibitio primi auditoris que sublata per eius re

missionem nec obstat q fuit appellatum a remissi one quia nondū liquet nec est ꝓnūciatuz an sit bñ appellatuz añ cuius inhibitionē et ꝓnūciationem s.scōi auditoris valet semper ꝓcessus primi ex remissione sibi facta p quā fuit sublata ibibitio bene facit.ff.de no.ope.nūc. vndein nulla culpa est primus iudex qui ignorat an ab huiusmodi remissione fuisset appellatū.Item si sciret appellatū nō teneť sup sedere nec inducit hūc effectū nisi inbibeať sibi a scōo auditore sic totum pendet ex futuro euentu et ꝓnūciatiōe scōi auditoris qualiter ꝓcessus primi auditoris valuit.

alias.ccccl xxxv.

Sequens decisio.h.d.Papa cū cancellaria existēte in anania z auditores in roma.Si auditor ferat sñiaz rome z appelleť ab ea z prefigatur termin? decē diez sufficit appellāti iter arripere.h.d.

i ITEM.si papa cū cācellaria existente in anania et auditores pallacij in rōa z auditor in roma ferat sñiam et parti cōdempnate viua voce illico ab eadem sñia appellāti datis appostolis rauerenciali bus prefigat terminū.x.diez ad ꝓsequēdū appellationem.et infra.x.dies appellans arripuit iter p se vel aliū ad hmōi ananiā ꝓ ipetrāda cōmissione sup dicta appellatione talis itineris arreptio z ꝓsecutio sufficiens est et desertionez excusat licz aliqui dñi contra.dominoz tū ratio fuit ista quia illud tempus non ad ꝓsecutionem appellationis cōplendaz sed ad eius ichoationē statuitur modo inchoar ꝓsequi qui facit ꝑparatoria absq; quibus ipsa ꝓsecutio fieri non potest.quia idez iudicium est de termino et de via fine quibus ad terminuz peruenire non potest.vt.l.oratio.ff. de sponsa.et no.spe.de appell:§.nuc breuiter. ℣.item si pars qui alleg.ad hoc.c.cum causam.de re iudi.et de electio.statuimus.li.vi.

¶ De cōfirmatione vtili vel inutili.ℜica.

alias.lij.

Sequens decisio.h.d.clausula dummodo ex?die in confirmatione poni consueta non intelligitur ō ordine dato sed de acceptatione.h.d.

i Tē q clausula solita pōi in confirmatiōl bus dūmodo ex ordine bñficiū debeatur non itelligiť tātū de ordine date sed etiā acceptationis quia tūc primo beneficium est debitum ut in.c.i. et fi.de concess.preben.li.vi.

alias.ccxxx.

Sequens decisio.h.d.papa confirmando dimembrationem supra dictā ex certa scientia cēsetur solēpnitates sed non substantialia suppleuisse.h.d.

i ITEM q papa confirmādo ex certa scientia predictā dimenbrationem ecclesie factam per legatum inserendo totū tenorez hmōi d imēbrationis supplendo omnem defectū si quis iteruenisset videť suppleuisse omnem defectū solēpnitatis videlicet ptis vocationez z alia solēpnia sed nō substācialia videlicet potestatez legati dimēbrātis z veritatez cāz exꝓssaz ar.eoz que le.z no.p Inno.i.c.i.z ij.z penul't z de confir.vtili.vl i vtili et p eūdē i .c.i.de trāsac.vbi videť inuere q cōfirmatio papal facta ex certa sciētia firmet ifirmū et invalidū nedum quo ad solempnitatez sed quo ad sustantiā etiaz sed intellige dictum suum sane videlicet qñ facta extirit cuz cause cognitione et parte vocata tūc sanat totū et hoc videť Inno.inuere i.e.c.sup.℣bo auctoritate et in dictis .c.i.et·.ii.de confir.vti.vel.inuti.Conclusionez vero predictaz videť tenere et approbare exꝓsse spe.ti.de lega.§.nunc ostendendū.℣.xviij.et.vi.per Io.an. Pau.et Guil. in cle. pastoralis de re iudi. et bene per ar.lvi.di cenomanensem.

ADDITIO. Itē dicta confirmatio pape ex certa scientia facta facit transactionez psonalē realez qō est notādum de quo in.c venies.de transac.z.c.nisi essent. de preben.et de trāsac.c.i.p Inno et Hosti.in.c.cū accessissent.de cōfir.vti.venerabilis de fide instru.inter dilectos de concess.pbē. quia diuersitatē de reli.do.cōstitutus. et plenius per Hosti.in sum.de confir.vtili.§.quis sit effectus in quibus iuribus plene habetur de efficacia dicte confirmationis:

¶ De clericis coniugatis. ℜica

alias.xxvl.

Sequens decisio.h:d.Excontractu matrimonij ꝓ verba de presenti cōtracti etiā carnali copula nō secuta inducitur vacatio bñficii tale matrimoniū contrahentis.h.d.

i ITEM si impetratur beneficium vacans per contractum matrimonii. Fuit dubitatum vtrum sufficiat impetrāti probare tractatum de contrahendo vel q sponsalia fuerunt z erant contracta.et breuiter sine argumentis fuit conclusum q non sed oportebit ipsum probare matrimonium per verba de presenti legitime, contractum licet non fuerit consumatum ratio quia beneficium per spaōsalia non vacat prout le.et nō.per glo.et Johan. an.in nouel.in.c.i.de cle.coniuga. facit.c.bñficium.de re.iur.li.vi.immo adhuc est dubium§ ꝓ matrimoniuz legitime ꝓ verba de ꝓsenti cōtractū

vacet beneficium per lecta ⁊ notata. e. ti. c. diuersis fallacijs ⁊ melius in. c. Johannes. ⁊ per Inno. pulchre in. c. tue. de aposta. ibi vide tum quia si sic vacaret. puta per sponsalia non deberetur impetranti propter falsum modum vacandi exp̄essum. ⁊ verum modum vacandi non concessum per. c. suscepti. de ꝓpt. li. vi.

¶ De prebendis ⁊ dignitatibus Rubrica.

al's. lij.

Sequens decisio. h. d. Statuta ⁊ generales consuetudines ecclesiarum per generales clausulas derogatorias in litteris specialibus positas sublata uel saltem dilatata censentur secus de statutis singularibus ⁊ particularibus ⁊ adiectis in fundatione ecclesiarum quibus minime derogatur. nisi specialis mentio habeatur. h. d. primo. Secundo clausula generalis in litteris gratiosis inserta licz firmet gratiam ⁊ vicium surreptionis tollat. impedimentum tamen seu inhabilitatem persone non remouet per dispensationem inducit. h. d. vsq; ad finem.

Item si statutum est in aliqua ecclesia de certa prebenda nō conferenda nisi actualiter in sacerdotio constituto. Fuit dubitatum vtrum impetrans apostolicus qui non fuit in tali ordine posset huiusmodi prebendā acceptare sibiq; prouideri de eadem. predicto statuto non obstante. ⁊ videbatur q̄ non per. c. i. de consti. li. vi. ⁊ in hanc conclusionem videbatur declinare Archi. in. c. cum aliquibus de ꝓpt. li. vi. Fuit decisum ⁊ determinatum per omnes contra. cum hac limitatione videlicet. dūmodo predict⁹ acceptans tēpore acceptationis ⁊ prouisiōis hui⁹ modi fuerit in tali etate q̄ infra annum possit promoueri per. c. ei cui. cū ibi no. per Jo. an. de prebe. li. vi. hanc conclusionē videtur ponere Jo. mo. in c. si pro pauperibus. de prebē. e. li. motus ex clausulis derogatorijs hodie in gratijs cōmunibus et specialibus poni cōsuetis. per quas sublata uel saltem dilata omnia statuta que in contrarium essent censentur prout innuūt hec clausule nō obstātiarū si bene inspiciātur. ⁊ per has clausulas satis fuit dicto. c. i. de consti. li. vi. pro contrario inducto et respondetur motiuis Archi. per motiua fortiora Jo. and. ⁊ Jo. mo. in locis prealleg̃aris. dūs vero Robertus allegat vnum dictum dūi Guil. de montelaud̄ positū in errauag. sedes ap'lica Joh. xxij. contra predictam conclusionē q̄ licz per nō obstā. hodie in gratijs poni cōsuetas derogetur statutis generalibus omnia beneficia ecclesiastica respicientibus tamē non derogatur per eas statuto alicui singulari super certo beneficio edito. nisi de illo certa exp̄essaq; mentio fiat per. c. i. de consti. sup̄ alle. in contrari. ⁊ sic dixit dūs Balbarus se post publicas relationes in quadam causa de arragōia obtinuisse ⁊ sententiasse quod alij dūi recordañ. ad huc de illa direm̄ vera in statuto apposito in prima fundatione certi beneficij per fundatorē siue laicum siue clericū uel in testamentis eorum quib⁹ papa non intendit preiudicare nec derogare per huiusmodi clausulas generales. ne retrahantur a fundatione ⁊ ordinatione beneficiorum. ar. c. cum dilectus. de iurepa. ⁊ eorum que le. ⁊ no. in. c. licz de preben. li. vi. Quam conclusionem crederem indubitanter veram in statutis seu ordinationibus laici. secus vero si laici quibus papa vult ⁊ potest leuius preiudicare. ar. c. cum dilectus. antedicti. ⁊ xvi. q. i. decernimus. secus vero dūi dicebant de certi bñficij statuto facto per ordinarios collatores. prelatos quib⁹ papa vult ⁊ potest preiudicare ex sua generali ⁊ ordinaria potestate ⁊ dare ius ad vacatura beneficia ad collationem eorum spectantia. de cōcess. preben. proposuit ipse enim in conferendo omnes ordinarios potest preuenire. de preben. dudum. ⁊ c. q̄uis. ij. li. vi. ⁊ claudere eis manus per suum decretum. de concess. preben. c. i. et c. si capitulo. ⁊ c. si soli. li. vi. ⁊ c. cum ei quē. e. ti. in cle. ⁊ fuit obtentum ⁊ sententiatum in quadam causa tornacen̄. pro quodam ap'lico acceptāte prebendam actu sacerdotium requirētem et statutis episcopi ⁊ capituli illius ecclesie non habentis ordinem presbiteratus ⁊ existentis tamen in legitima etate. scz q̄ talis infra ānum poterat promoueri ⁊ promotus fuit etiam ante litem motam licz ad hoc non tenebatur forte ante adeptam possessionem pacificā. de elec. c. licet canon. ⁊. c. cōmissa. e. ti. li. vi. que omnia intelligas quando in gratia sunt sublata statuta ⁊ consuetudines per nō obstā. hodie in gratijs specialibus poni cōsuetas. ¶ Cōtrarium crederem in forma pauperum. in qua non tolluntur statuta ⁊ consuetudines. prout exp̄esse no. Jo. mo. ⁊ Archi. in dicto. c. si pro pauperibus. Quod intellige de benef. cijs requirentibus sacerdotium vel alium sacrum ordinem aptitudine sed non actu. Si vero actualiter quia tunc nō sunt sublata statuta non potest prouideri impetranti de beneficio actu sacerdotium requirente et statuto nisi sit in tali ordine constitutus. ut ibi no. Et hoc insurrexit aliud dubiū pōe q̄ predictus expectans ap'licus tēpore acceptatiōis nō esset legitime etatis vtrū valuisset acceptatio videtur velle Jo. an. in. c. ei cui sup̄ all'. in. i. glo. q̄ sic. sed cōtrariū fuit obtentū. q2 per nō obstañ. predictas nō perimitur statutum licet opposita fit cl'a firmās grām ut non obsit ei ⁊ idcirco non perimitur qualitas prebeñ. per statutum inducta modo qualitate durante ⁊ si

non obstet statutum gratie obstat tñ dispositio iuris cõmunis que non vult sacerdotale beneficium conferri pacienti defectũ etatis ut in dictis iur. ei cui et. c. licet canon cõtra qõ ius cõmune papa in dubio per tales clausulas non intendit dispensare ut not. per. Jo. mo. in. c. cum aliquibus. de ꝓpt. li. vj. er. c. j. defil. presbi. e. li et no. Jo. an. in. c. si motu proprio. de prebe. facit. c. nõ potest. e. ti. li. vj. et per hoc tollitur vna subtilitas quam ponit Jo. an. ad saluanõ dictam glo. suam in dicto. c. ei cui. in nouel. ad materiam supradictã uide archi. in rosario. rrv. q. ii. i sum. in fi. 2 pendẽ toh. an. de ꝓpt. si ꝓpter li. vi ADDITIO. Decisio et conclusio dñorũ de rota qui sequuntur opi. Joh. mo. et Jo. an. contra Archi. et que istarũ opi. sit uerior uide in repetitione. c. ei cui. de preben. li. vi. et in cõsilio dñi Lau. de ridolfis po sito in libro reportationum dñi Anto. de bu. super. iiii. li. decre. et utrobiq; ꝺclarat intellectus huiꝰ ꝺcisionis. Alia additio. hoc puto uerũ si apparet de intentione mãdantis q· tali paciẽti defectũ in etate noluerit prebendã sacerdotalẽ cõferri de q̃ intentione uideꝝ apparere cũ in litteris papalibꝰ apponit cl'a nõ obstãtibus aliqbus p que effectus nre gratie impediri ualeat ul' differri nã tunc satis apparet ꝺ intentione scribẽtis q· ipse voluit dari sibi sacerdotalem prebendã ordinẽ aũt recipiet cũ exit etatis legitime ubi nero i dictis lris nõ esset adiecta dicta cl'a sed simpliciter mãdatum ꝓuideri de prebẽda tũc de sacerdotali nõ poterit ꝓuideri tali impetrãti in etate defectũ pacienti. Alia additio Clausula generalis non obstãtiarum q̃uis tollat ipedimentũ gratie defectũ persone tñ nõ tollit nisi de eo spẽcialis mentio habeat q· nõ ẽueri simile q· p talem generalez clausulã papa uoluerit fraudare eccles'ã seruitio uniꝰ sacerdotis et ꝺ effectu huiꝰ clausule uide plene p Jo. an. in. c. i. de excess. prel. li. vi. p Lapum abbatẽ in. c. ei cui. de preben. eo. li. plenissime p Bar. de extrauag. ad reprimẽdam sup uerbo non obstantibus.

alias. rrrii.

Sequens decisio. h. d. Impetrãs bñficium solitũ regi p seculares scẽm formam. c. cum de bñficio. ꝺ preben'. li. vi. sufficit q· probet illud rectũ p. r. annos ut tale sicuti impetuit nisi ex aduerso ꝓbaret q· per. rl. ãnos ut regulare fuerit gubernatũ. h. d.

i TEXT fuit dubitatũ quid impetrãs scẽm formaz. c. cum de beneficio. de preben. li. vj. teneat ꝓbare uideliczꝝ ul' simpliciter ultimũ statum illius benefi. cii videlicet illud rectũ p cl'icum secularẽ vltimo et q· per. rj. annos fuerit sic rectũ ul' an sufficiant. r. anni in quo dñi erant varii. Nam scẽm aliquos requirit cõtinuatio et pacifica gubernatõ tanti tẽporis q· legittia prescriptio sit cõpleta que est q̃dragenaria de cau. pos. et ꝓprie. cũ ecclesia sutrina ꝺ prescrip. de quarta et. c. ad aures. cũ si. etiam hoc videt exp̃esse inuere ter. d. c. cũ de bñficio. superius alle. quẽ sic intelligũt quasi omẽs scribẽtes, propter verbũ legittia que regularit est q̃dragenaria sec9 vero si illud verbũ nõ esset positũ in ter. scõm Jo. an qa tũc ꝓcederet dictũ eiꝰ positũ in. c. fi. de consue. in nouell. e. li. sup glo. non igit. vbi videt inuere q· sufficiat decẽnalis prescriptõ in cõsue. scõm ius commune introducta et qa cõsuetudo de qua loquit dictũ. c. cũ de bñficio. est talis cũ omnia bñficia eccl'iastica sunt secularia ꝺ iure cõi. Id circo maioꝛ pars dñorum declinauit in hãc ultimã opinionẽ videlicz suffitere in hoc casu decẽnalem prescriptõnem p dictũ dñm Jo. an. superius alle. et positã in. d. c. fi. de consue. et hoc verũ scẽm predictos dños nisi exaduerso ꝓbaretur illud bñficium p regulares ãtea fuisse gubernatũ per. rl. annos vel gubernanꝺ per eosdem fic in sua institutione fuisse institutum. tũc enim ꝓpter mutationem status ipsius bñficii bene astringit impetrãs ad ꝓbandum q̃dragenariam prescriptionẽ. tum qz scẽm primã causã illa prima prescriptõ regulariũ. rl. non tolit nisi p contrariã prescriptõnem q̃dragenariam vt no. de excess. prela. accedẽtibus. tum quia scẽm casũ ius cõe obstat clerico seculari et sic requiritur q̃dragenaria prescriptõ p iura et dicta doc. ad hoc superius in ducta facit. c. cũana. de elec. ꝺ resti. spo ad decmas. li. vj. cle. q· a regulares a contrario sensu de supple. negl. prela. dñs vero Egi. fuit singularis opinionis in hac materia dicebat eim fic circa primum dictũ q· si clericus secularis impetret bñficiñ aliquod tanq̃ seculare vel clericis secularibus assignari consuetũ sufficit q· vltimus status fuerit secularis licet nõ ꝓbetur q· ille status fuerit per. r. annos obseruatus dũmodo non ꝓbetur cõtrarium videlicet aliũ statum legitie prescriptũ precessisse, p quo alle. no. per glo. in. c. possessioes de re. eccle. non alie. ratioẽm enim assignauit quia ibi non agit demutatõe status ipsius rei. sed solũ de vsu et statu ipsius vsus. solum debet attẽdi status ul' possessio q· ꝓtũc ẽ ꝺ sen. ex. si iuder cũ ibi no. li. vj. de elec. querelã de iure pa. consultationibus ꝺ offi. ꝓto. barbarius ita q· verbum consuetum referatur ad solum vsum vt. C. de epis. au. l. iij. cum multis si. licet ubi ageretur de status mutatione i preiudicium alterius religionis ordinis vl' ecclesie verbum consuetum reciperetur pro cõsue. legittime per. rl. annos obseruata propter naturam materie et preiudicium ecclesie vt in. c. ecclesia sutz. de causa pos. et proprie. de elec. cũ ama et in. c. cum ecclesia nultrana. de offi. oꝛ. cũ

satis de iure pa. cura. de consue. cum dilectus. et de ver. sig. abbate de priuile. si de terra cum multis si. facit scdm ea quia de iure commuui omnia beneficia sunt secularia ex eo q primeuus status beneficiorũ est secularis cum de beneficio seculari fiat regulare et non econuerso. facit de dona. ad apl'ce vt prediri et sic dixit intelligendum. dictum. e. cum de beneficio. et placuit domis hec opinio quaz ego crederem etiam veram vbi null9 alius status precedens nec subsequens allegaret nec ꝓbaret ꝓpter assistẽtiã iuris cõmunis. sed in casu in quo contra impetrantem iuxta formaz predicte decre. daretur de statu regularium precedẽti vel subsequenti statum secularem allegatum ꝑ impetrantem etiam si status ille regularis non fuerit per. xl. annos obseruatus crederem impetrãtem astringi ad ꝓbandum statum medium. s. secularitatis fuisse seruatum per. xl annos et hoc meo iudicio inuunt multa verba illius tex. ibi videlicet etiam que est dictio ampliatia si ante vel post. s. statum regularitatis allegant per impetrantem religiosi qñq; et sic non semꝑ nec ꝑ. xl. annos ministrauerunt in eodem licet aliqui velint supplet ad dictum verbum qñq; ꝛc. ita q prescriptio sit legitime cõpleta per religiosos ante vel post ꝑ. xl. annos in eodem beneficio ministrante qui est absonus ĩtellectus meo iudicio. nam si primo fuisset beneficium regulare per. xl. annos et postea seculare per alios. xl. annos et vlterius iterum ꝑ. xl. crederem ultimũ statum attendendũ et per illum sublatum medium statum nam vt supradictum est prescriptio q̃dragenaria prima tollit ꝑ scdm contrar. q̃dragenariam iuxta no. in. c. accidẽtibus. de exces. prela. at vbi primus status beneficii fuisset secularis ni si per vnum annũ ex sua primeua institutione seu fundatione mutatus in regularem et obseruatus per. x. vel. xx. annos ita q non erat ad impleta legitima prescriptõ et subsequenter iterꝝ iste scdus status mutaret et reduceretur ad statũ pristinum secularitatis tunc crederẽ sufficere prescriptiõem decẽnalem tum ꝓpter assisteutiã iuris communis. tum quia res de facili redit ad naturã suam. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vnus ad materiam vide Ber. in dicto. c. possessiones. et per eundem de reli. do. inter q̃tuor et per ipsũ et ꝛo. an. de vi. et ho cle. quoniam et. xvj. q. iij. peruenit per Arch.

alias. lxj.

Sequens decisio. h. d. impetranti bñficium vacaturum per assecutõnem ꝛc. sufficit ꝓbare assecutionem de facto. h d.

i TEOI sufficit impetranti beneficiũ vacaturũ per assecutionẽ pacificã alterius beneficii probare q ille ꝑ cuius assecutiõem impetrauit possessionem alterius beneficij sit assecutus licet defacto et violenter quia viciosa possessio facit vacare priora bñficia de preben. eũ qui li. vj. no. ꝛnno. in. c. constitutus. de app. nec debet esse inuasor melioris conditõnis ꝛc. vt in dicto. c. eum qui ADDITIO Sed quero quando quis dicat bñficium pacifice assecutus dic q qñdo habet liberum cure exercitiũ licet maioris ꝑtis honorum possessionẽ non habeat scdm Ste. et zen. in cle. gracie de Rpt. per glo. in c. cõmissa. de elec. li. vj. hoc videt cõt tex. et glo. magnã in. c. si tibi concesso de preben. li. vj. sed dic q licet habere exercicium cure sufficiat quo ad fi. vt currat tẽp9 de quo in. c. licet conon de elec. li. vj non tamen quo ad finem vt vacent priora bñficia nam tũc requirit q ad ministratõnem bonorum ecclesiasticarum vel maioris partis habeat vt dicat pacifice possidere vt in. d. c. si tibi concesso. et oportet q quis possederit pacifice scdm bñficium per duos menses vt inducat vacatõ primi al's nõ diceretur pacifica possessio scdm Lap. in. d. c. commissa. sup glo. que incipit aliquãdiu cui9 opi. bis vidi seruari in rota Pau. de leaz in cle. gratie dicit q pacfice dicitur possidere qui possidet sine cõtrouersia iuris vel facti iudiciali vel extra iudiciali et no. hec pro causa prochialis eccl'ie sancti ꝛo. euangeliste patauiens. diocce Una tamen decisio in antquis dicit q vbi aliqs est in possessione beneficii licet sibi moueatur lis sup beneficio tamen videt pacificã possessionem habere quia ad hoc q quis videat pacificã possessionẽ habere sufficit q de facto possideat licz super iure sibi cõtrouersia moueat ut no. ꝛnno. in. d. c. constitutus. in glo. ij. et Arch. in. d. c. licet. sup verbo pacifica de prebẽ. li. vj. ad quod facit. l. vim facere. ff. de vi et vi ar. licz contra facere videatur. l. lucius. §. tres. ff. ad trebel. facit q no. in. c. commissa. super verbo pacifica de elec. li. vj. ita determinat decisio Lu. in antiquis que incipit. ꝛtem no. q vbi aliqs et illa est plenior ista cui adde q no. d. Ant. in suis recollectis i d. cle. gratie et in cle. si plures de prebẽ.

alias. xcvij.

Sequens decisio. h. d. habens potestatem cõferẽdi beneficia reseruata non potest conferre beneficia apud sedem apl'icã vacantia. h. d.

i TEOI habẽs potestatem conferẽdi auctoritate apl'ica beneficia sedi apl'ce reseruata potest ne dum speticliter sz generaliter reseruata vacañ in curia per obitum dũtaxat exceptis quia illa non veniũt sub generali concessione de conces. preben. c. ij li. vj. ratio quia priuilegium principis late est in

terpretandum de ꝓ.ſig.olim de dona.cum dilectus et ubi non diſtinguit papa nec nos diſtiguere debemus ii.q.v.conſuluiſti.de tranſla.inter corporalia de ma.et obe.ſolite.de cõiug.Lepro.qm̃ dominus Egi.et Pe.gaſconis contra per.c.ii.de preben.li.vi.propter inhibitionem et decretum ibidem poſitũ quod refertur ad omnia beneficia qualitercumque poſita apud ſe.ap.uacãtia cõceda tur hoc.aliud enim eſt dicere beneficium uacans apud ſed.ap.cõferre et aliud reſeruata ſedi apl̃i ce conferre ut.infra.in cõcluſione notatur

alias.c.

Sequens deciſio.b.d.De duobus expectantibus in data paribus prefertur primo preſentans executori.b.d.

i TEXT Si unus ꝺ duobus habentib⁹ gratias equales et eiuſdem date pri mo preſentat litteras ſuas executori ſuo q̃ alter et faciat fieri,preſſus prefertur alteri in prebenda uel beneficio poſtea uacante propter huiuſmodi diligentiã quia omnis executor datus ad prouidendum eſt collator iurta ea que le.et no.de preben.pro illorum et ꝺ Kpt tibi qui et de preben.ſi cui per ar.li.vi.ita q̃ locum habet ii.ℛ.c.ſi duobus.de Kpt.eo.li.ſed non tertium. ADDITIO Caue quia.c.duobus ꝓſi.ſi ꝓo ſ. alle.videtur intelligendum de preſẽtatione facta eis ad quos ſpectat canonicorum receptio et collatio prebendarum vt dicitur i pri. non depreſentatione facta executori ideo hec deciſio eſt contra diſpoſitionem.d.c.duobus.et ita conſuluerunt.d. Petrus.de Anchon.et Fran. de zabarellis.

alias.cri.

Sequens deciſio.b.d. Motus proprius licet tollat qualitates extrinſecas non tamen intrinſecas ſeu principalitatem beneficii nec ledit ius tercii nec gratiam ampliat nec diſpenſationem irregularitatis vel alterius inhabilitatis inducit.b.d.

i TEXT licet motus proprius pape excludat et tollat qualitates extriſecas intrinſecas tamen non puta curam vel principalitem beneficii de quo proui detur vel mandatur prouideri de quibus ſi non fiat mentio in gratia etiam proprio motu facta ipſo iure eſt nulla vt no.Jo.an. in.c. ſi motu proprio de preben.li.vi. in nouel. ADDITIO An certa ſciencia principis proprio motu in litteris non expreſſo vicium ſurreptõnis excludat doc. dicũt q̃ non in.c.ſi motu.de preben.li. vi.alibi lex uidetur velle q̃ idem operatur certa ſcientia principis q̃ operatur cl̃a nõ obſtante.l. idem ſcribit.ℊ.fi.ff. de excu.tuto.et.l. quidam conſulebant.ff.de re. iudi.et uide per Bal.in vſibus feudorum in pri. in fi.tertie carte ℂ. Item dicebãt dñi q̃ motus proprius non tollat ius tertii puta ſi bñficium ſpe craba t ad iuſpatronat⁹ alicui⁹ laici de quo papa ſi ſciuiſſet nulaten⁹ ꝓuidiſſet iurta no.in.c.ii. de preben.li.vi.p omẽs et ꝓ hoc facit vnũ dictum col. i.c.anobis.ꝺ iurꝑa.et ĩ cle.p litteras.e.ti. ꝺ prebẽ. p Jo.an.et pau vbi etiã dicũt ſup uerbo directas,q̃ licꝫ ꝓpu⁹ mot⁹ viciũ ſurreptois tollat tñ gr̃ãm nõ ãpliat nec diſpẽſatoẽm irr̃gl̃aritatis ul̃ alterius ꝺfectu⁹ aut r̃tentois pluriũ bñfitõꝝ i cõpatibiliũ iducit vt no.predicti doc.i cle.ſi roãnus põtifex de prebẽ.Contra p̃mã cõcluſionẽ allegat̃ vna nõ.Jo.an.icle.ſi ꝺlgnitatẽ ꝺ prebẽ.ſuper uerbo mãdamus quã tñ aliqui dñi intellexerunt ꝺ qualitatibus bñficiorũ obtẽtorũ ſecus ꝺ hiis q bu⁹ papa ꝓuidet vl̃ ꝓuideri mãdat.et credo hoc vltimũ fuiſſe de mente gloſatoris qa de iure cõi non tenetur quis exp̃imere qualitates beneficiorum obtentorum ſed bene obtinendorum ut i dic cle.ſi dignitatem et in.c.cum in illis de preben. quemadmodum enim proprius motus tollit ſurreptionem in obtentis ut in cle.ſi romanus.e.ti. ita in obtinendis pro hoc et etiam.contra ſcõam ſolutionem videlicet q̃ gratiã ampliat et ius tertii tollat inducebam .c.ſi pluribus. de preben.li. vi.maior pars dominorum remanſerunt et tenuerunt predictas duas concluſiones. ADDITIO Sit tamen cautus aduocatus in modo opponendi nam licet motus proprius tollat vnum defectum irritationis litterarum vt eſt defectus taciturnitatis alios tamen defectus non tollit vtputa defectum natalium etatis.vicium corporis bigamie et ſimiles q̃q̃ dicti defectus per viam ſurreptionis non poſſunt opponi propter expreſſionem motus proprii tamen opponi poſſunt per viam iuris communis cum motus proprius talium diſpenſationẽ non inducat vt in.c. eam te. de etate et quali. et per Jo.an.in.d.c. ſi motu. et ideo ſublato defectu taciturnitatis per motum proprium alii remanent et ad nullitatem diſpoſitionis ſufficit vnum ex pluribus defectibus remanere vt .l.ſi non lex .ff.de heredi.inſtitu.et.l. ſi domus.ff.de ſeruit.urpredi.

alias.cxxxiiij.

Sequens deciſio. b. d. In impetratione beneficii certi valoris quotidiane diſtributiones non computantur.b.d.

TEXT quando impetratur certum beneficium certi valoris fructuum ſecun

dū cōez extiatioēz distributioēs cothidiane ī hu-
iusmōi valore fructuū nō sūt cōputande. ratioqa il
le dant nomine certi ministerij personalis puta in
ter essentibus diuinis ⁊ non sunt de corpore bene
ficij et ideo non conprehanduntur sub illis pro ut
l. et no. in c. licet. de preben. et de cle. uon resi. c.
vno. li. vi. ⁊ ibi p Jo. an. in nouell. per eundem in
addi. spe ti. de cōces. pre. pro hoc optime facit c.
fi. de cōces. pre. §. in illis vero li. vi. vbi distribu
tiōes cotidiane sūt aliud q̄ illud quod datur rati
one prebende.

ADDITIO. Nota q̄ distributiones cotidiane
non conputantur in valore beneficii ita etiam de
termīat Oldr. conosi. cxviii. et Jo. an. in addi. spe
de conces. preb. quorum rationes vidi in repeti-
tione cle. prime de conces. preb. per d. Pe de an-
cha. vbi idem dicitur de mortuariis et anniuersa-
riis.

alias. clxxiii.

Sequens decisio. h. d. Dignitas in ecclesia dicit
illa que habet administrationem āmixtam cum
iurisditione personatus vero vel officium quando
habet administrationem sine iurditione. h. d.

1 TEOI de thesauraria an sit diguitas
vel simplex officium de iure communi
domini erant varij aliqui dicebant q̄
sonat in nomen dignitatis ⁊ in multis
ecclesiis pro principalori dignitate reputatur. alii
et maior pars de quorum numero ego fui dicebāt
q̄ seclusa consutudine et reputatione eccllesie de
iure communi non sonaret in nomen dignitatis
nisi archidiacōatus et archipresbiteratus propter
iurisditionem et preeminentiam quas habent sup
alias et presertim subditos et personas eccesiasti
cas prout patet expresse in toto ti. de offi. arch. et
archips. immo secundum Inno. in c. de multa. de
preben. etiam si archidi. nullam haberet iurisditio
nem in mundo ratione consuetudinis tamen rati
one nominis sonaret in dignitatē secus de prepo
situra decanatu ⁊ aliis vt patet exemplum de pre
positis in ecclesia carnoten. et turonen. dominus
Nico. non reputauit aliquem de iure communi
post episcopum in ecclesia cathedrali in dignitate
constitutum nisi vnum qui in mediate est post eū
qui in aliquibus ecclesiis vocatur prepositus in
aliquibus thesaurarius etc. tamen de communi
iure inmediatus prelatus post episcopum in eccle
sia cathedrali est archidiaconus. qui est oculus
episcopi et gerit īmultis vices ipsius vt in c. ad
hec. et c. mandamus. de off. i. ar. In aliis ecclesijs
collegiatis est ille qui est caput et prelatus coll-
gii electus ab ipso collegio et per episcopum cō
firmatus ⁊ talis habet preeminentiam et iurisdi
tionem super eligentes eum et sibi obedire tanq̄
prelato eorum tenentur prout. le. et no. de offi.
or. cum ab ecclesiarum per Innoc. et Hosti. tamē
quicquid sit consuetudo et communis reputatio
multum oprātur in illis prout le. et no. per Inno
et Hosti. i d. c. de mrta. et ar. in c. i de cōsue. li. vi
et Pau. in cle. vt hii qui de eta. et quali. qui vi
detur concludere ad propositum q̄ habentes ad
ministrationem rerum sine prerogatiua non videt
in diguitate sed in officio cōstituti vt sunt sindici
procuratores castellani et sacrista. i. q. iii. salua
tor sed si habent administrationem cum iurisditio
ne vt camerarius pape tunc est dignitas secundū
eum et remittit ad notata per eū de dici. c. i. i cle

alias. clxxxi.

Sequens decisio. h. d. beneficia collectorum et
subcollecctorū semel reseruata semper remanēt
reseruata q̄uis desierint esse tales. h. d.

1 TEOI q̄ beneficia collectorum vel
subcollectorum semel reseruata licet
desinant esse collectores et cesset officium eorum
semper remanent reseruata nec aliquis potest dis
ponere de eis preter papam quia per decretum
pape semel fuerunt affecta que affectio nunq̄ tol
litur nisi per collationem pape postea subsecutam
et quia semel erat ablata potestas ordinario con
ferendi per huiusmodi reseruationem nisi restitu
atur sibi huiusmodi potestas et tollatur impedi
mentum nunq̄ poterit se intromittere de huius-
modi beneficio pro hoc allega. iura communia de
app. vt nostrum de offi. ord. pastoralis de prebe n
statutum li. vi. ⁊ de elec. si eo tempore eo. li. quā
conclusionem intelligo veram de benef. ciis tem
pore collectorie vel antea obtentis secus de post
obtentis vel obtinendis que post finitum officiū
non sunt reseruata. pro hoc etiam faciunt declara
tiones dominorum Urbani pape. v. et Gregorii.
xi. que habent q̄ quaudo papa mandat prouideri
de aliquo beneficio certo modo vacante vel va
caturo si ex aliqua causa huiusmodi prouisio non
poterit sortiri effectum nihilominus tamen huius
modi beneficium manet reseruatum sed vidi du
bitari vtrum huiusmodi reseruatio deberet cense
ri generalis vel specialis et fuit determinatum i
rota ⁊ etiā p dominū vicecācellariū q̄ spetialis.
ADditio. add hāc dcisiōez q̄ ē i ātiqs. ccvi. que i
cipit. Itē nota q̄ vbi papa reseruat. ⁊c. Alia adi
tio pōe q̄ ordiari⁹ īfra mēsē datū expectāti ante
tam acceptatiōez ipsi⁹ d fcō cōtulit cuidā bñficiū
uacās qd cadebat i gra dcti expectā. ad suplicatio
nez ei⁹ cui ordiari⁹ contulit dinde papa manda
uit certis iuditibus q̄ illam collationem ordina
rii. auctoritate apostolica cōfirmarēt si a die date

presentium non esset alteri ius quesitum. Queritur an confirmatio teneat et etiam prouisio facta expectanti et videtur quod non postquam papa manus apposuit mandando confirmari collactionem ordinariam quia per talem manus appositionem uidetur ad se totum negotium aduocasse et sic executoris et cuiuscunque alterius inferioris manus ligate fuerunt ar. c. ut uostrum. de appela. et de offi. dele. pastoralis pro hoc faciunt nō. per Inno. Hosti. et Jo. an. in. c. cum dilectus de iurepa. vbi dicūt quod si papa deputat certum prouisorem et beneficiū reseruet pro aliquo in certa ecclesia et talis prouisor aliquam prouiderit moriatur quod cōferendi potestas illud beneficiū remanet pēs papam non autē reuertitur ad ordinarium hoc idem tenet cōpos. in .c. capitulum versi. quod si executor de Rpt. vbi dicit quod si prouisior datus per papam prouidit prouisio tamen est nulla quia tale beneficium intelligitur affectum adeo quod illa vecatione per alium inferiorem a papa de eo disponi non potest ad idem facit quod nō. Inno. et Jo. an. i. c. inter dilectos. de exces. prela. In oppositum videtur quia per solum mandatum de conferendo sicut nec per mandatū de prouidendo non ligantur manus cuiuscunque potestatem conferendi habentis quominus prouisio facta per eū ualeat. vt in c. quia cunctis. §. ex pte Jhsi. non sic autem de conces. preben. li. vi. nisi papa expresse beneficium reseruasset sue dispositiōi vel decretum apposuisset in tali mandato vel suā voluntatem expresse declarasset seu īsinuasset dictis iudicibus vel interdixisset ut ibidem no. super verbo exprimatur et super verbo insinuet et per hoc respondetur ad unam rationem factam. s. in contrarium quia papa non videtur ad se negotiū aduocare nec manus apponere nisi exprimat quod nullus alius possit disponere puta reseruando disponendo seu decernendo per premissa vnde credo primam partem esse veram quod simpliciter mandādo prouideri de beneficio vacante videtur manū apponere etiam si alias non reseruat. Aliqui tamē respondēt ad iura allegata quia illa omnia loquūtur vbi papa mandat prouideri de beneficio vacaturo quo casu non est verisimile quod per tale mandatum velit manus ordinarij ligare vel beneficiū afficere etiam si de certo beneficio vacaturo mandet prouideri puta tali illud expresse nominando sed non video rationem diuersitatis inter benefitium vacans et benefitium vacaturum cum casus vacationis euenerit et eadē est ratio vtrobique ūde crederem secundam partem veriorem de iure et sic prouisio expectantis sit potior et cōfirmatio p consequens inualida censeatur per regulam hic alegatam et ita tenet cancellaria videlicet quod p solam manus appositionem pape siue prouideat de vacāte siue de vacaturo aut mādet prouideri seu alias disponi etiam de incerto quod tunc benefitium sit affectum et clause sint manus cuiuscunque inferioris collatoris.

alias. cxcvi.

Sequens decisio. h. d.

Habēs gratiam in certa ecclesia potest acceptare etiam nullius collatione expressa.

i TEM quod habens gratiam de beneficio si quod vacat vel cum uacauerit in certa ecclesia quod duxerit acceptādum potest acceptare beneficium ad cuiqscunque collationem presentationem institutionem vel electiōem spectet in ipsa ecclesia non obstante quod non habet ad collationem episcopi decani etc. quia potest papa adicere formas gracijs et priuilegijs suis quā vult et quādo exprimitur aliquis modus venit omnis modus prout le. et no. de preben. cum in illis li. vi. et clem. i. e. ti. et in glo. que incipit istud Jhsū.

alias. ccviii.

Sequens decisio. h. d. Beneficia sub collectorum etiam anteq̄ officium subcollectorie acceptauerit sunt sedi apostolice reseruata. h. d.

i TEM licet iuxta ordinationem domini nostri Gregorij pape. xi. nisi vnicus subcollector. in qualibet diocesis sit deputādus cuius beneficia sint reseruata tamē si ille vnicus remoueatur et alter loco eius surrogetur sicque successiue plures subcollectores i vna diocesis deputentur benefitia omnium sic successiue deputatorum sunt reseruata prout superius in conclusione est dictum et conclusum videlicet quod licet cessat officium tamen non cesset reseruatio et est verum dicere quod quilibet pro tempore suo erat solus et vnicus subcollector et sic ipsius beneficia cadūt sub reseruatione et fuerunt affecta semelque reseruatio nunquam extinguitur nisi per prouisionem papalem subsecutam saluo casu decre. statutum de preben. li. vi. que decre. est reuocata per extrauagā. Bonifacij que īcipit pie sollicitudinis. ¶ Ex quo dubio oriebatur aliud dubium videlicet vtrū āte acceptationem et exertitium huiusmodi officij beneficia censeantur reseruata quod non fuit pro tūc sed bene alias ruminatus et decisum quod sic quia tale offitium in inuitum confertur et potest compelli ad recipiendum vt quilibet delegatus de offi. de le. pastoralis. et. c. sane. et quia est officium honorabile et vtile rei publice sortitur statim suum effectum etiam antequam potestatem suam videat vel recipiat ar. eorum que dicuntur de capellanis pape et exemptis per papam qui gaudent priuilegio honoris et alijs antequam perueniat

ad eos intãtum q̃ non possunt excõlcari vel suspẽ di per ordinariũ hoc ignorantes ꝑ vt le.et no.de concess.pheb.c.i.li.vi.sed qa hii collectores sunt nũcij sedis apl'ice et gaudẽt certis priuilegiis et honorib⁹ sicut capellani pape.ergo que conclusio posset ꝓcedere scõm dñm Robertum in deputato per papaz de aliis vero deputatis per alios colle ctores vel etiã dñm camerariũ pape dubitauit et ego quia ut mihi videtur officium hmõi est plus oneris q̃ honoris et talia onera non tenet quis subire inuitus ar.eorũ que nota.de ꝓcur.sine ad iudicia sine ad negocia qui non dat inuitus licet absens dari possit .ff.de ꝓcur. l.i.et l.inuit.et. debet exꝑsse cõsentire alias inuitus dicit scõm le ges.ff.de ꝓcur.l.filiusfamilias.ℨ.inuitus scdum canones vero sufficit tacitus cõsensus ut in cle.i. de ꝓcur.Duo vero iura mlt'um mouent me incon trarium videlicz.c.pastoralis.de ℟pt.inſt.t.c.su per eo in fi.de app.ubi iudex delegatus habet in risdictionẽ sup personas etiã non exꝑssas añ ipso rum exꝑssionẽ t etiam ante litterarum pẽtacionẽ et receptionẽ licet nõ habeat exercitiũ iurisdictio nis nisi per exꝑssionem psonarum et litterarũ pre sentationẽ sic videt in succollectore q̃ etiã ante receptionẽ litterarũ vel exercitiũ officii censet eẽ collectoz.et per cõsequẽs sint affecta sua bñficia nescio soluere nisi qa vnum officiũ videlicet iudi candi est honoris et publice vtilitatis vt in .c.ut debitus.de.app.ergo redditur i inuitum.sed offi cium subcollectoris est onerosũ et vile quia tẽdit ad tallianõ et exactionãdum ergo ꝛc̃

Alias.ccxvi.

Infrascripta decisio.h.d.Si mandet prouideri alt cui de aliquo benef cio in certa ecclesia de vnico ibi existenti non ꝓuidebit.h.d. Vel sic si mãdat alicui de beneficio prouideri si non sit ibi nisi vnicũ i illo nõ debz gratia suũ effectũ sortiri.h.d.

Item voluerunt et ordinauerunt dñi dictum Jo.mo.in regula i generali in .℣.s c est inutilis si ille ultra vnam co lumnam cum dimidia et Archi.in c.si pro clericis de ꝑben.li.vi.et Jo.an.in cle.i.eo.ti in glo.videlicet q̃ cum scribit de aliquo benefitõ in aliqua ecclesia alicui ꝓideri si non sit ibi ni si vnicum de illo sibi prouideri non poterit cum istud verbũ aliquo sit ibi relatiuũ supponens di uersitatem illud etiã locum habet quando scribit seu mãdat prouideri alicui de bñficio spectãte ad collacionem prouisionẽ ꝑsentationem seu quãuis aliam dispositionem episcopi decani et capituli singulorũq̃ canonicorũ et personarum certe eccle sie si quod vacat vel cũ vacauerit cõmuniter vel diuisim.s.q̃ impetrãti nõ potest prouideri vigore gratie de hmõi bñficio vnico spectante ad collati onem alicuius predictorũ ꝓpter ꝑemptitatem rationũ per dictos doc.allega.in loc.ꝓcallegat. presertim cum in hoc casu gratia impetrãtis tota liter non pereat sed in aliis poterit conseruari de ℟pt.si eo tempore li.vi Et dato q̃ tamẽ non est veresi'le q̃ omnes predicti sing'lariter sing'li non haberẽt nisi vnum beneficium conferre et sic ex toto gratia impetrantis frustrarẽt et periret ad huc procederet dicta conclusio.nam imputet sibi impetrans q̃ talem collatõnem elegit et sic fatue impetrauit sepe enim gratie per fatuam impetra tõnem sine negligẽtiã frustranẽ effectu de concess. pheb.cum nostris et.c.i.de ℟p.tibi q̃ .et.c.si eo tempore et.c. duobus li.vi.et in dicto.c.si ꝑ cle ricis et.c.si pluribus de pheben.li.vi .cũ multis. si.nec obstat q̃ in hac vltima forma non ponitur relatiuũ de aliquo qa ponitur simile sine equipol lens id importans videlicet de beneficio in singu lari numero et.ĩ.ibi et si quod.i.si aliquod vacat ꝛc̃.non enim refert de equipollentibus quid fi at de testi.licet exq̃daz et.l.nomiatiz.ff.de cõdi. et demõ et i.l.si certũ.ff.si certũ petatur t sic dice bãt aliq dñi seniores sepissime determiarũ et ser uatũ fore et Oldr.sic tenuisse ĩ questionibus suis.

alias.ccxvij.

Sequens decisso.h.d.Si mãdatur prouideri alt cui de maiori prebenda valet gracia licet ibi sint medie et minores et poterit impetrans maiorem acceptare et de illa sibi facere prouideri.h.d.

Item si mandatur alicui prouideri de maiori prebenda vacante vtl vacatu ra alicuius ecclesie in qua dicũtur per impetrantez esse maiores et minores prebende licet inibi etiã sint medie nichilominus valet et tenet impetratio et prouisio et acceptatõ de maiori de qua postea agitur quã papa sibi spe cialiter impetranti reseruauit conferẽdum nec de alia .s.minori vel media posset sibi prouideri per c.cui.de non de pheben.li.vi.nec obstat q̃ de me diis non est facta mentio quia aut ille medie sunt de maioribus aut de minorib⁹ vel est neutra illa rum sed distincta per se.in primis duobus casib⁹ satis est exꝑessum in gracia.sed ꝓpter vltimuz procedit dubium presertim ꝓpter consuetudinẽ locorum et ecclesiarum quibus cauetur q̃ nullus põt obtinere maiorẽ nisi ꝑ minores ad maiores fiat ascensus modo si vt dictũ est fiat mẽtio i gra cia et quo ad hoc tollãt statuta tñ illa stãt adhuc quo ad medias ꝑ q̃s oprebit ascẽdere ad maiores ergo sublato vno ipedimẽto aliud manz nec subla

tum dicitur nisi de hoc expresse mentio fiat ar.c. licet.de consti.li.vi.et.c.non potest de prebē.et. c.i.eo.ti.in cle. Sed rñdeo dupliciter q̄ in casu predicto predicte consuetudines et statuta p clausulas derogatorias et per non obstañ. generales que sunt et multum pregnañ. sunt ablate licet nō perempte prout le.et.nō: in.c.cum aliquibus et in.c.si ꝓpē tua debita de.ſ̄pt.li.vi.et pro hoc facit tercia conclusio superius determinata in casu mag̃. dubio et forti. Secundo dico et credo q̄ p expressum p̄dicta statuta sunt sublata i gracia. nā ex quo mandatur prouideri impetranti de maiori prebenda quam duxerit acceptādam nō obstan.statut.et cōsuet.illius ecclesie quibus caueur vt.s̄. et omnes prebende inferioris gradus possint dici miores respectu maioris qō satis cōstat de mēte pape illa statuta et quecūq̄ alia impedimenta velle remouere.pro quo faciunt etiam no.p Jo. an. post.ar.in nouel.in.c.si post̄q̄.de preben.li. vi. licet.ar. videatur inuere contrarium in ros. rry.q.ii.in summa in fi.

ADDITIO. Hoc vult dicere q̄ dicta clausula nō obstañ.non tollit consuetudines et statuta nisi ad vnum finem tantum videlicet vt gracia non pereat et sic firmat graciam contra nulliratem. sed dilationes non tollit et ita dicit Jo.mo.se ꝓnūciasse de mandato pape in.d.c. cum aliquibus.

alias.ccxxxv.

Sequens decisio.h.d.petenti beneficium vacās per assecutionem sufficit producere graciam suā ad effectum impediendi suspensionē petitorij facta per partem aduersam nec artatur ad probandū vacationē beneficij et assecutionē ipsius.h.d.

i TEXT q̄ habenti graciam de certo beneficio vacante per assecutionē pacificam alterius beneficii auctoritate apl̄ica collati agēti petitorio ꝛ possessorio adipiscende ad effectum impediendi suspensionem petitorii sui factam p partem sibi aduersā sufficit ꝓducere solaz factam graciam illi de alio beneficio per cuius assecutionem papa voluit et decreuit benef.cium de quo agitur vacare licz nō probet plene hui⁹modi vacationem nec assecutionē ratio quia satis constat per dictam graciam de reseruatiōe ꝛ manus pape appositione que suspensionē petitorii habent impedire.vt.s̄.in conclusione.xv.et per no. Inn.de fil.presbi.cōstitut ꝛ de resti. spo. in litteris in fi.ꝛ de diuor.c.significasti.

alias.ccxxxvi.

Sequens decisio.h.d.Petenti būficiū per assecutionē quo ad effectū adiudicationis sibi faciende non sufficit ꝓbare predictas assecutionē et vacationem per publicam vocē et famā.h.d.

i TEXT q̄ quo ad effectū adiudicatōnis fiende predicto agenti nō sufficit probare hmōi vacationē et assecutionez pacificā per testes deponētes de fama publica et voce dūtaxat quia actor clare dz ꝓbare intentionē suam al's reus absolueret quia actore nō ꝓbāte. ꝛc.ii.q.vlt.actor vt ecclē.bene. vt nostrū de ꝓba.in presentia de iureiu.c.fi.preterea fama nō facit plenā probationē nec semiplenā sine aliis admiculis pro ut le.et.no.de app.c. i.de testi.veniens el.ii.ꝛ.c.preterea.

alias.ccxliiij.

Sequens decisio.h.d.Impetrans beneficiuz vacans dūmodo non sit alteri ius quesituz de accepte quodcūq̄ benaficium acceptauit non tenetur facere mentionem.h.d.

i TEXT licet de more et stilo curie sit receptum q̄ impetrans certuz beneficium vacans per obitum extra romanam curiam cum clausula dūmodo nō sit alteri in eo specialiter ius quesitum non teneatur facere mentionez ꝺ expectrante auctoritate apostolica ibidem et illud idem benef.cium acceptantibus ꝓpter.no.Jo.an. positam in nouel.c.si post̄q̄.de preben.li.vi.que tamē loquitur in duobus expectantibus siue impetrantibus expectationes a papa videlicet q̄ sc̄ōus non teneatur facere mentionē de gracia primi et hoc propter clausulas derogatorias.tamē omnes dñi me solo excepto dixerūt hoc nō ꝓcedere in canonice electis vel presentatis ad dictum benef.cium ante impetrationem antedictā licet non sit subsecuta cō firmatio vel collatio nam papa per suam collationez noluit preiudicare rite ꝛ canonice electis vel presentatis nec tollere ius ad rem eis quesitum. de offi.dele.sup eo et.c. er parte.de ſ̄pt.q̄uis li.vi.pro hac conclusione videtur optime ꝓcere questio dūcalis posita per Inno.in.c.innotuit. de elec. super.ꝑ.ordinat.ergo .ego aūt dicebaz me non videre differentiā siue rationem diuersitatis inter primū casum seu stilum et secundum nazverum est dicere q̄ in vtroq̄ casu neutri est ius quesitum in beneficio siue in re licet bene ad rem quod facilius perdit et tollitur de cōces· prebē. c.fi.li.vi.de ſ̄pt.gracie in cle. Preterea papa potest preuenire quemlibet collatorem etiam ordinarium in conferendo vel delegatū de preben. dudum et.c.q̄uis.ii.li.vi. Item video q̄ licet capitulum elegerit aliquem in episcopum et anteq̄ confirmetur papa manum apponit inhibendo reseruando vel prouidendo confirmatio postea facta siue collatio nō tenz de elec.si eo tēpore.li.vi.

Item video de receptis in canonicos auctoritate ordinaria quibus licet ius acqratur iuxta receptionis sue ordinē ad prebēdā ꝓximā vacāteē siue vacaturā de prebē. relatū et. c. dilectus tñ apl'ici expectantes etiā de hꝰmodi receptione nullā mētionē facientes illis preferūtur pestea in prebēda vacante de prebē. hij qui et. c. si postq̄. li. vj. Verū est q̄postea in aliis consiliis audiui vnam rationē diuersitatis inter primū ⁊ scd̄m casum que placuit mihi nam in primo casu licet p̄iudicet̄ ipetrāti quo ad istud besteficiū per ipsum nūc acceptatū tamen ex toto gracia sua nō perimit̄ sed remanet sibi saluū ius aliud beneficiū acceptandi nō sic i casu scd̄o quia electus vel p̄sentatus ex toto ⁊ ꝑpetuo esset exclusus quasi predictus stilꝰ in illis seruaretur qd̄ esset absurdū nec presumendū q̄ papa tātū p̄iudiciū voluerit facere canonice electis vel presentatis nisi de hoc faceret mētionem ar. dictorū iuriū super eo ex pte et. c. q̄uis. facit etiā ratio in. c. de liberatiōe. de offi. dele. li. vi. pro q̄ ratione diuersitatis potest induci stilus similis de ipetrante ad collationē decani et capituli cōiter vel diuisiz si acceptat beneficiū vnicū spectans ad collatioēz decani diuisim vtrū valeat acceptationā aut potuit cōseruari gratia in aliis beneficiis spectātibꝰ ad collationē capituli aut nō. i p̄mo casu non valet acceptatio. in scd̄o sic licet doc. velit tenere q̄ in neutro casuū predictorum valeat. vt. no. Jo. an. in cle. i. de prebē. sup verbo icerta.

ADDITIO. Quale autem ius acquirat̄ electo per electionem vide ꝑ glo. in. c. q̄to. lxiij. di. ⁊ ibi Dominicus de san. gemi. videt̄ tenere cōtra i illis in quibus papa cōfert canōicatū licet exspectent prebendam quia prferuntur hijs qui habuerūt expost collationē a papa vide ibi. Alia additō Nec habenti mandatum de prouidendo cuius ius etiā non tollitur per clausulas generales alias periret mandatum suum quo mādabatur sibi de certo corpore beneficij prouideri.

alias. cclxxiiij.

Sequens decisio. h. d. In surrogatione seu reformatione gratie non oportet exprimere ea que in prima gracia sunt expressa. h. d.

i TEOI licet in surrogatione litis et iuris alicuis defuncti impetrata a papa debeat fieri mentio de beneficijs obtentis quia vim collationis habet vt lite penden. c. i. et. ij. li. vi. tñ si quis primo impetrauit aliquod beneficiū litigiosum a papa tāq̄ vacans per obitum nulla facta mentione de litis pendentia facit tñ mētionem de omnibus beneficij suis per eum obtentis et si postea cum narratione prime gracie obtineat se surrogari in litez et in ius dicti defūcti nulla facta mentione i hac surrogatiōe de beneficiis obtētis et i alia gracia expressatis dixerunt omnes domini graciā scd̄am propter hoc non viciari nec fore surrepticiam. tū quia censetur quedam refirmatio gracie prime in q̄ non est necesse exprimere beneficia antea arp̄ssata secūdum ordinationem nouā domini Gregorii pape. xi. tum quia in secnnda fit plena narratō de prima imo recurrendum est ad ipsam. tū quia nūc impetratur idem corpus qd̄ tunc. et per eādē personam. et idem modus vacandi exprimitur et defectus in prima litis penden. videlicz tollitur ⁊ ꝑ hoc soluitur obiectus videlicet q̄ non vigore prime que fuit nulla sed scd̄e gratie ius impetrantis consequitur expresse de hac deci. vi. glo. pulchrā in. c. si apostolice de preben. li. vi.

alias. cclxxxv.

Sequens decisio. h. d. littere facultatis per mortē illins cui cōcesse sunt nō expirant. h. d.

i TEOI si episcopus hñs ptātez a papa ꝓuidēdi tribus ꝑsonis de canōicatibꝰ ⁊ prebēdis sue eccl'ie si collato ꝑ eū canōicatu vni ⁊ reseruat. p̄bēda sibi ⁊ nulli alteri de iure debit. cum vacauerit cōferēda ⁊ añ hꝰ vacationē p̄bēde et collatiōis moriat̄ cp̄s nihilominus iste cui canonicatus est collatꝰ p̄bendā postea vacantez poterit acceptare rō qa gracia iā erat facta que nō expirat ꝑ obitū concedētis de offi. dele. si sup li. vi. tū etiam qa rōne canonicatꝰ debebat̄ sibi p̄bēda de p̄ben. c. relatuz facit. c. si is cui. ⁊ c. quodā de p̄ben. li. vi.

alias. ccxcij.

Sequēs decisio. h. d. Nō solū valor certi beneficij impetrandi sed etiā obtentorū dz ꝑ ipetrātem exprimi secundum cōem extimatōnē cū sit ps gratie sue scd̄m regulā dñi Grego. xi. sz circūscripta regula valorē obtētorū i sua ipetratione exprimere nō tenet̄ nec ꝓbare nisi aliqd̄ illorū obtētorum se dimissurum obtulerit. h. d.

i TEOI licet ipetrās certū corpꝰ bñficij valorē eiusdez beneficij in gracia sua expressis probare teneat̄ etiā si nō negetur quia pars gratie sue est tñ secūdum omnes hoc non procedit in valore probādo beneficii obtenti in gratia express. presertiz si illud se obtulerit dimissurum quia tunc est indubitatū sz si vult illud retinere cū illo de nouo sibi collato tūc scd̄z aliquos videret̄ distiguēd̄ aut est

simpler beneficium puta cappel.ania uel simile et expressit bonum uel magnū ualorem propter quē citius papa gratiam non fecisset q̄ fecisset tunc nō artatur ad probandum.aut est dignitas uel beneficium curatum et exprimitur ualor modicus quia tunc presumitur q̄ papam uolebat decipere et qa ista beneficia consueuerunt et debent esse magis pinguia q̄ alia de uita.et honestate. clericorum. ut q̄s tūc tenetur ualorem probare. Tucius est tamen secundum dños q̄ aliqualiter ꝓbz licez nō ita exacte ꝙsicut in primo casu et hoc uerum si nō negetur ualor sec⁹ uero si negaretur tunc plene ꝓbare teneretur.ego uero dicebaz me non legisse q̄ impetrans teneretur de ualore uel q̄cunq; alia qualitate beneficij obtenti facere mentionē. pro quo inducti ea que le.z nō.in cle.i.de prebē.per Jo.an.z Pau.uexti exquo expressit ad inducendum papa facilius pro grā sibi facienda id fecisse uidetur et sic per cōsequēs ad probandum se astrinxisse de resti.spo.c.i.de proba.lz qō crederē uex si negaretur ualor prbatōz nullam requirerē nec crederem processum ex hoc fore iniustum dūmō ō aliis substantialibus plene constaret dñs tamen Urba. papa. vi.in primordio creatōis sue uoluit et ordinauit q̄ nedum impetrantes certum beneficium nacans uel certomō uacatuz de ualore illi⁹ teneretur facere mentionem sed etiam de ualore omnium beneficiorum que obtinerēt tpe impetrationis et hoc secundum cōem extimationem et ñ secundum tarationē decime qō est graue al's uoluit et decreuit hmōi gratias fore nulli⁹ roboris uel momenti hoc uex nisi ꝓprio motu essent facte idem etiā uoluit et ordinauit in confirmationib⁹ obseruari.

alias.cccxxi.

Sequens decisio.b.d.ꝓmotus ad aliquam dignitatem potest impetrare q̄ primam dignitatem retineat cum secunda cū decreto q̄ prima nō uacz per assecutionē possessionis sede dignitatis uel p munꝰ cōsecratiōis z tal' impetratio ualz b.d.

℣ꝏ Suppositio factoq; papa quendam A.priorem cuiusdam prioratus que dignitas curata et principal' i ecclesia collegiata existebat spectans ad presentationē patroni laici promouit ad aliquam ecclesiam cathedralem et cū eo tēpore huiusmodi promotionis uel cito post et ante uacationem dicti prioratus motu suo proprio dispensauit q̄ promotione non obstante eundem priorātū una cum dicta cathedrali ecclesia retinere posset usq; ad beneplacitū sedis apostolice decernendo ipsum priorātum per munus consecrationis vel per assecutionem possessionis minime uacare nulla facta de iur pūtandi predicti laici mentione.dubitabatur utz hmōi gratia siue dispensatio fuerit nulla et surreptitia in quo domini erant uarij.maior tamen pars dicebat eā esse surreptitiam et secundum illa concilia fuerūt late due sentencie et nunc pendet in tercia instañ.in q̄ est concluſum z non restat nisi predictas sentētias confirmare uel infirmare motiua maioris partis secundum que fuerunt predicte due sentencie ꝓmulgate fuerunt ista.primum videlicet q̄ nedum affertur alicui gratie preiudicium cū tollitur sibi ius quod habet in presenti imo cū tollit sibi spes firma et propinqua habendi aliud ius.pro quo inducebatur casꝰ legis inde neratius.ff.ad.l.aquil. et.l.acucius.ℊ.cornelio.in fi.ff.de juresfisci.p eā dem viam fa.C.cōia de le.l.fi.ea enim que incōtinenti fiunt vel fieri debent presse videntur de testi.co.preterea de fisti.spo. litteras per q̄ iura uidetur q̄ aduenīente tempore uel casu quo patronus presentare deberet si ista gratia facta non fuisset hmōi tunc deberet carere effectu et ius prono apiri.ergo zc.Scōz motiuū qa ibi sūt duo impedimenta uno sublato aliud ñ uidt esse sublatū.ff. deseruit.ur. predi. l.fi.dom⁹ de fil.presb .c.ii. li.vi.de auto.et vsupal.ex tuarum de priuil.pastoralis.modo hic uidentur duo impedimenta unum de elec.cum in cunctis de const.cū.OJ.circa pri. Aliud de iure patroni igitur primo sublato secundum non uidetur esse sublatum maxime quia uidetur utrunq; esse supra ius et nō posset fieri nisi ex plenitudine potestatis.modo licz papa utatur sua plenitudine potestatis in uno articulo non sequit q̄ uelit uti in alio quia talia tamq; odiosa sunt restringēda ut regula que a iure de re. iur.li.vi. nō non autem trahenō de casu ad casum.ff.de lib.et pos.l.cum quidam de priuil.sane de rescrip.c.susceptum.li.vi.maxime in ex cogitatis ut in.c.i.de consti.li.vi.tertio quia in expediendo actum per mutationis episcopus utitur benef cio al'a iure specialter sibi cōcesso ut c.quesitum.de re. pmu. et contra cōcilium turon. de quo in.c.maioribꝰ. de preben.et tum quia pro interesse patroni ipsū uocare tenetur ut nō. Inno.de renūci. q̄ in dubijs z Jo.an.de re.permu.c.uno.li. vi.et in cle. una e.ti.per Pau.modo in proposito potuit inter esse patroni ut haberet priorem residentem et eū in propria persona honorantem quia melius seruitur ecclesie per proprium prelatum q̄ per vicariū Jdeo iura a prelato requirunt residentiam personalem de cle.non resi.quia non nulli et c.ii.et fi. rei.q.i.c.i.de elec.licet canon li.vi. admodo eni propter maiorem dignitatem episcopalem in priorātu nō tenebit psonal'r residere sic apparz ō notabili iesse proni. ergo. Quartū ꝓpt idēptitatē rōis ex qua licitū arguer de trāslat.it cozpalia.mō rō quare introductum est q̄ beneficia laicorum ad

eozum p̄sentatiõ.pertineñ. e⁹ spretis non cõ
ferañ est ne turbati ex hoc ab eccl'iarũ fundatõe
retrahañ. ꝓout le.et not.per omnes scribeñ.in
c.cum dilectus.de iurepa.et in.c.ij.de p̄bẽ.li.
vj. sed eadem videt turbatio cum certũ habeant
tempus talia vacatura. nec de modica tempis di
latione curare habeãt.ut.l.si debitor.ff.de iudi.
et.l.q dicimus.ff.de solu.ergo.cui enim p̄iudi
catur in tempore sepe p̄iudicaꝫ in iure.de elec.
cum in veteri.de appel.cum sit.et.c.p̄terea.et
c.i.li.vj.de re iudi.qõ ad cõsultationem. cum si.
Quintũ motiuũ.quia qñ ex aliqua causa p̄cedeñ
oritur spes firma de certo effectu trahente cõse/
quentiam necessariã ad cãm ipsam de ,primo pro
ducendõ.habeꝫ perinde effectu secuto ac si tempo
re cause fuisset iam product⁹. ut.ff.ad.l.acquil.l.
huic scripture.ℊ.i.et.l.ita vulneratus.in p̄n.cla
rus ter.in.l.damni.ℊ.sabini.ff.de dam.infec.per
inde enim est uel iam de pñti esse uel de p̄opin/
quo futuri force.ut probaꝫ per ea que le.et not.ff.
de mino.l.ij.ℊ.i. modo si iam vacaret beneficiũ
appareret de graui p̄iudicio ipi⁹ patroni et nõ
valeret gratia sine dispensatione scõm omes.igiꝫ
etiã sic rõne cause p̄cedentis beneficiũ iam pa/
trono censeꝫ affectũ. sicut solet dici de beneficio
pro certa persona in euẽtu certe vacat per papaz
uel eius executor. specialiter reseruato. de ℟pt.
tibi qui.de p̄bẽ.eum cui.et.c.si postq̃.de con
cess.p̄bñ.c.si capitulo.et.c.si soli.et.c.executor
li.vj. Sertũ.quia ista est regula q nõ est verisimi
le q princeps velit p̄iudicare iuri tertij p̄sen
ti uel futuro per p̄iuilegij concessionẽ quã facit.
quia nõ est verisimile q hoc facere velit per iniu
riam tertij. ut.C.de sta.et ima.l.fi.ff. ne quis in
lo.pub.l.ij.ℊ.merito.et.ℊ.si quis a principe. de
p̄iuile.dudũ.de consue. cum dilect⁹.de deci.sug
gestum.et.e.ti.c.ij.li.vj. etiã per modũ dispensa
tionis siue resti.ut.ff.de dona.l.i.et penult. et.l.
fi.et.l.cum adoptio.ff.de adop.de ℟pt.q̃uis.li.
vj.de off.dele.super eo.immo nec forte hoc põt
sine causa per not.Imo.in c.sepe. de appel.z in
c.que in ecclesiarũ. de consti.et per Ly.C.si cõtra
ius uel uti.pu.p̄scriptio.et fuit alle.vnũ dictuz
Carõ.pisie.quod ipse dixerat et posuerat in.d.c.
q̃uis.de ℟pt.alle. videlicet restitutionẽ a princi
pe cõcessam per modũ gratie ad benef.ciũ patro/
ni p̄euenti uel nõ p̄euenti ante vacationem uel
post nõ valere nõ facta mentiõe de patrono laico
Ad idem inducebaꝫ clem.i.que bene facit de p̄e
bẽ.post p̄in. nam quemadmodũ in dispensatiõe
super pluralitate dignitarũ incompatibiliũ est ex
primenda qualitas cure uel principalit.earundem
ita z in hac dispensatione retenẽ.dignitaꝫ.cũ alia
incompatibili faciẽda erat mentio de hac qualita
te videlicet q spectabat ad p̄sentationẽ laici .
p̄sertim cum sumus in materia odiosa et restrin
gibili.de consang.et affi.q dilectio. de fil'.p̄es.
c.ij.li.vj. ¶ Pro parte contraria de qua ego fui
cum aliquibus alijs dñis z quam etiã tenuit dñs
Martinus Pampiloñ. episcopus allegabañ eti
am bene octo uel decẽ motiua. ¶ Quoꝝ primum
fuit hoc. qz tũc in gratia principis est ponderanõ
spei futuri iuris p̄iudiciũ cum spes illa est radi
cata in aliquo iure de presenti cõpetenti et aliter
non. modo talis nõ est spes iuris p̄sentãdi ante
vacationem patrono cõpetens.igitur. maioz ẽ cla
ra per iura alleg. de concess.p̄beñ.c.i.et.ij.mi
noz probaꝫ per glo.in.l.gallus.ℊ.et quid si tantũ
ff.de libe.et postu. et ibi per Bar.et Archi.indu
cta per Jo.an. in mercur.in regula sine culpa.de
regu.iur.li.vj.facit etiam.l.etiã.ℊ.i.ff. de bo.q̃
liber.et.ff. de iniusto rup.et irri.testa.l.si quis fi
lio erberedato.ℊ.irritum. quia si militi qui prop
ter delictũ et per sententiã ius testandi amisit:cõ
ceditur ex p̄iuilegio ius testandi:intelligitur esse
cõcessum iuri militari etiam in iniuriã filiozum et
de ipsis mentione nõ facta.et ibi per Bar. et per
hoc tollitur prima z quinta ratio tenentiũ contra
rium. ¶ Secundo principaliter deducit hoc.quia
si hic notari deberet p̄iudiciũ patroni:aut nota
retur quo ad proprietatẽ iurispatroñ. aut quo ad
possessionem. nam nõ potest dici primũ.quia eam
non perdit nec sibi negaꝫ.nec secundum.quia pos
sessio hoc casu non interpellaꝫ cum ei⁹ vsus non
potest haberi nisi in actu vacat.ergo. ar.ff.de in
iusto rup.et irri.testa.l. nam etsi.ℊ.post defectũ.
Confirmaꝫ.quia omnia iura que dicunt p̄iuilegiũ
principis cum alterius p̄iudicio tacito non vale
re loquunt de p̄iudicio qõ imminet de presenti
cum al's damnũ uel p̄iudicium non dicatur pro
prie nisi p̄esens.et ideo lex siue p̄iuilegiũ debet
intelligi de pñti.ar.ff.de here.instit.l.ex facto.
¶ Tertio:quia cessante causa cessat et effect⁹.de
appellat.cum cessante.de iureiuran. et si christus
ff.de iurepatro.l.adigere.ℊ.q̃uis.modo vacatio
est causa faciende p̄sentatiõis per patronũ.quia
alio tempore locũ habere non potest. de concess.
p̄bñ.c.i.et.ij. de iurepatro.cum propter. et.c.
quoniã. cum similibus.ergo. ¶ Quarto: quilibet
in re sua est moderator et arbiter.ff. man.l.mãda
tum.de donat.per tuas.et qui suo iure vtit nemi
ni facit iniuriã.de elec.cum ecclesia.vtens igitur
in re sua iure suo nõ animo nocendi alteri lz nihi
lominus ex consequentia alteri noceaꝫ non potest
improbari quod facit.ff.de dam.infec.l. fluminũ.
ℊ.fi.cum.l.sequeñ. et.ff. de aqua plu.arcen.l.i.
ℊ.deniq̃.de elect.cõstitutionẽ.in cle.modo papa
hic sup bñficio suo iuꝛ.suo vsus est dispẽsando z

vacatio impetrata tollendo: non aũt dispoſuit ſu per iure pñtandi patrono. quia nondũ erat ei⁹ lo cus nec id agebaṫ animo illius iuri nocẽdi. igitur valuit quod fecit per iura antedicta. ¶ Quinto.qz patronus in iſtũ ſemel conſenſit et eius perſonam approbauit ideo amplius reſilire non põt. de fil. preſ.veniens.de reg.iur.qõ ſemel.li.vj. ergo ex cõſequenti diſpenſatione eius conſenſus minime eẽt requirẽdus ſicut nec in diſpenſaṫ.nõ idoneoz̃ Nec requiriṫ conſenſus electoꝝ qui elegerũt non idoneũ.ut not.Inn.in.c.innotuit.in pin.de elec. et in.c.niſi cum pridem.in fi.de renũc.et eo q ſe mel conſenſerũt in eum. tñ ut ponebaṫ in facto ip ſe patronus nibilominus cõſenſit expoſt facto uel ſaltẽ tacuit et ipſum ſic ſtare in primeuo iure per miſit et tolerauit qõ ſufficit.ar.eoꝝ que le.et nõ. per Poſti.de his que fi.a ma.par.ca.et oze.et p Pau.in clem.vnica.de re.pernu. facit de biſ que fi.a prela.c.ij.et.iij. immo lra regis Portugalie ſuper huiuſmõi conſenſu in iudicio producta fuit ſed fidẽ nõ fecit.quia lit.pendeñ.procurata et da ta fuit. ¶ Sexto hoc probaṫ. Pone rectoz parro chialis eccleſie eſt adeo in fine anni q ꝓmoueri nõ poteſt:non dicit propterea eccleſia vacare. de elec.cõmiſſa.li.vj. lz ſit indubitanter vacatura po terit ne epũs per ſuam diſpenſationẽ non vocato patrono impedire vacationẽ huiuſmõi ratione ſtu dij et ſic preiudicare patrono ſi preiudiciũ dici de bet.certe ſic.ut de elec.cum ex eo.e.li. uel pone Juder prefixit terminũ perempt̃ ad agendum uel proponendũ aut probandũ.ut in.l. ſi ea.C. qui ac cu.non poſ.et.c.paſtoralis.de except.eſt ita.ꝓpe fi.termini q non põt proficere infra terminũ:nun quid põt iuder ſibi terminũ prorogare etiã aduer ſario nõ conſentiente ita q penã non incurrat.cer te ſic.de off.deleg.conſuluit.de appel.preſea.cũ ibi not.de do.et contu.prout.et.c.cum dilecti.et idem eſt in pena cõuentionali ut not.Bart.in.l.cũ ita ſtipulatus.ff.de verbo.obli.et probaṫ eo.ti.l. qui rome.§.calimacus. in fi. ¶ Septimo induce batur pro hac parte glo.Jo.an.poſita in.c.q̃uis. de ſꝑp.li.vj.que habet q depoſitũ a beneficio p ſententiã a qua exiriit appellatũ appellatiõe pen. poteſt epũs ad huiuſmõi beneficium reſtituere in uito patrono. ergo fortiꝰ poteſt papa de quo que ritur ut videṫ. allegat q id eſt ponderandũ quod facto principis cõtingit per.l. inde neraciꝰ.§.idẽ iulianus.ff.ad.l.acquil. ¶ Octauo hoc probaṫ. qz papa poſſet tollere cõſtitutionem ſuam poſitiuam per quam inducit̃ hec vacatio.nec oporteret tunc vocari patronũ aut eius conſenſum haberi ſeu de eo fieri mentionẽ. igitur et per modũ diſpenſaṫ. in parte patet per conſequens per.l.qui de tota. ff.de rei vendi. qui enim põt plus poteſt et minꝰ de decl.ex parte. antecedens probari videṫ.quia libera poteſtas videṫ quo ad hoc in principe reſi dere.ut.C.de legi.l.fi.ff. de conſti.princi.l.i.§. i.de ſenten.ex.inter alia.de reg.iur. omnis res. ¶ Nono hoc probaṫ quia ſi diceret dicta gra non valere:aut hoc eſſet ex defectu poteſtatiſ:aut pro pter fraudem uel culpã impetrantis: aut propter contrariã diſpoſitionem alicuius iuris poſitiui ſu per hoc contrariũ ſtatuẽtis: aut propter ſurrepti onem re ipſa inſurgeñ. exin verſimilitudine men tis ipſius concedent. Primũ dici nõ poteſt per ea que dicta ſunt in rõne priori.precedeñ. Secunduz non. quia in gratia facta motu proprio hoc nõ ca dit.ut no.nouellatoz in.c.ſi motu proprio. de pre beñ.li.vj.Nec tertiũ dici poteſt.qz iſte caſus non reperiṫ ſpecialiter iuſ.cautus.nec ob.c. cum dile ctus.de iurepa.et.c.cum dilectus.de off.dele.qz loquiṫ in beneficio laici patronatus iam vacanti. in quo caſu eſt longa differẽtia ad iſtũ caſum.quia ibi iam ius queſitũ eſt quod ſine cauſa auferre nõ debet.ut in.c.q̃uis.de ſꝑpt.et.c.ab eod.e elect. li.vj.hic ꝑo ſecus.facit pro his alleg.ſ.in ratiõe prima huius partis. Nec quartũ dici poteſt.qz nõ omnia tacita reddunt gratiã ſurrepticiã.ſed illa ſo lum que uel ſunt expreſſa in iuſ. ut.c.ſi motu pro proprio.et.c.cum in illis.et.c.i.de preb.li.vj.in cle. uel in nõ expreſſis loquendo illa de quibꝰ eſt ve riſimile de iure et in iure. q ſi papa illa ſciuiſſet: nunq̃ illam gratiã conceſſiſſet. ut de elec.dudum ro.ad fi.et de prebeñ.dudum.§.nos igiṫ.li.vj.z not.Innoc. de conceſſ.prebeñ.cum noſtris.modo non eſt de iure cautum nec omnino verſimile. q ſi papa hoc ſciuiſſet propt̃ hoc omnino gratiã de negaſſet.immo magis totum contrariũ eſt verum et certũ.qz de iure pñtandi laici tempore conceſſi onis gre huiuſmõi pape fuit dictum ut ponitur in facto et etiã idem ſi nõ eſſet dictum. Ratio eſt.nã q dicunt doct.in.c.ij.de prebeñ.li.vj. et.c.cũ di lectus.alle. gratiã de tali beneficio laici patrona tus de huiuſmõi iure mentione nõ facta fore inua lidam non eſt ſcriptũ in iure: ſed illud ſumpſerũt ex ratione.c.cum dilectus.ſuperius alle. et ex ca none decernim⁹.xvj.q.vlt. in quibus habeṫ q le gatus et ordinarius nõ poſſunt impedire patronũ in pñtando.z per cõſequens non eſt verſimile q hoc velit papa niſi ſciat et expriṁat. ſed illa iura loquunṫ et etiam dicti doc.in beneficio iam vacã ti et in caſu in quo patrono iam eſt ius queſitũ.in ter quem caſum z caſum in quo ſumus eſt magna differentia ut.ſ.deductum eſt.ergo. et facit.c.fi. de conceſ.prebeñ.li.vj. et de prebeñ.ſi is cui.et c.quodam.eo.li.et faciunt ꝓ hoc not.per Archi. et Jo.an.in nouel.de electi.cum ex eo.e.li.et lo quuntur in inferioribꝰ prelatis qui nõ habent tan

tam plenitudinem potestatis sicut papa.ix.q.iii. cuncta.et c.per principalem.de conces.p̄b.prop o suit qui fil.sint le.per venerabilem et propterea potest papa derogare iuri.pa. laicorum quod habent ex mera gratia sua vt le.et no.per ar.xiii.q. iii.c.ii.et per Inn.super Rubri.ti.de iurepa.lz. alii ordinarii propter prohibitionem pape id non possint per iur.superius alle.vidz.c.cū dilectus. ⁊.c.decernimus. faciunt ꝓ hoc nō.per ar.⁊ Io. an.in nouel.de elec.cum ex eo.e.li.et loquuntur in inferioribus prelatis qui non habent tantam nec plenitudinez potestatis sicut papa.x.q.iii.cūcta per mundum.Decimo et vlt.hoc idem probatur quia res prorogata non censetur innouata ꝑ prorogationem sed potius eadem reputatur sicut ante vt in l.ii.§.sz si manente.ff.d̄ preca. et.ff.de iudi.l.ii.§.sed ⁊ iudex.ff.d̄ arbi.l.labeo.§.penl. et l.si cum dies faciunt no.per Ioh.mo.de Rpt. si graciose li.vi.et de preb.si tibi concesso eo.li. modo hic papa fecit quandam tituli prorogationem nam ante finem temporis vltra tempus titulum extendit non autem in tempus nouum titulū dedit vt.ff.de suspec.tu.l.iii.§.queri.et per hoc tollitur illud quod no.per do.Bar.ff. de dāp.infec.l.iiii.circa prin.nec mix quia multa possunt fieri per prorogationem que nou possunt fieri per innouationem vt patet de iurisditione delegata ad tempus que ante finem temporis de consensu partium prorogat̄ vt in d.§.sed et iudex de offi. dele.de causis et post tempus non nouatur vt l. priuatoꝝ.C. de iur.om.iu.de offi.dele. p.et.g. et pro hoc optime facit.l. peculium.§.si creditor ff.de pecu.et ꝙ not.i.q.i.ordinationes ī fi.et de renunc.post traslationem super ꝟ.nequeat de appe.preterea per Inno.Et hee.x.rationes pro hac parte inducte meo iuditio vidētur magis p̄gnāt. et concludent q̄ incontrarium alleg.

alias.cccxxviii.

Sequens decisio.h.d.non valet gratia de beneficio vacaturo per contractum matrimoniii non expresso alio modo si illud āte impetrationem in manibus vicecancellarij vel alterius potestatem habentis fuerit resignatū.h.d.

ITEM si mandatur mihi prouideri per papam de certo beneficio cum illud vacare contigerit per contractum matrrmonii modo alio non expresso et tenens illud postea in curia in manibus pape vel sui referendarij super hoc habentis potestatem resignauerit.et alteri per papam collatum fuerit.illi.nō mihi huiusmodi beneficium debet̄ per c.susceptum de Rpt.li. vi.non ob. regula cancellar. que habet ꝙ si papam contigerit reseruare beneficiū alicuius parsone conferend̄ alteri cum vacabit ꝑ cōtractū matrimonij persone obtinentis huiusmodi bn̄ficiū ipse domin⁹ noster papa ītēdit bn̄ficū illud a die reseruationis huiusmodi fore affectum et collationi sue reseruare ac reseruat de q̄ reseruatione predictus impetrans per resignationem nullam fecit mentionem specialem.ergo videtur gratia sua surrepticia quia secun pum aliam ordinationem domini Grego.pape.xi.de qualibet generali reseruatione in impetrat.est facienda mentio alias gratia nullius ē robor.vel momēti.ergo ad quod respondebatur ꝙ predicta reseruatio et omnes alie similes inducte per dictas regulas et ordinationes in cancellar.preterq̄ contente et expresse in extrauagan.Bened.que incipit ad regimen.sunt speciales et nō generales ꝓut in simili casu fuit responsum per do.vicancel.vni de dominis qui propter huiusmodi dubinm causam posuit in relationibus publicis et sic fuit per omnes dominos postea determinatum et sepius secundū hoc pronunciatum de q̄ quidem spetiali reseruatione nulla est facienda mentio. ergo stat vera conclusiio.nō ob.p̄dictca ordinatiōe de spetiali re reseruatione quia secundum aliam regulā siue ordinationē in cācellar. quando papa prouidet vel prouideri mandat de certo beneficio intent.sua est prouidere quocunq̄ modo ad ipsum pertineat nisi esset generaliter reseruatū.qd̄ non ē i cāu nostro ergo ⁊c̄.

allas.ccccvii.

Sequens decisio.h:d.valet acceptatio beneficii lz nullus modo vacationis i gr̄a exprimat̄.h.d. j

ITEM si expectans auctoritate appostolica acceptz aliquam prochialē ecclesiam vacantem sibi et nulli alteri d̄ iure debitam nullum modum vacatioonis exprimendo.fuit dubitatum vtrum valerz huiusmodi acceptatio et videbatur ꝙ non quia plures sunt modi vacandi et vno expresso alius non venit de Rpt.susceptum li.vi. preterea predicta acceptatio ur̄ esse nimis generalis vaga.et incerta cum in ea non exprimatur nec modus vacandi nec persona que eam vltimo tenuit qne generalitas parit obscuritatem et obscure dans vel probans succunbit vt in.c.in presentia.de proba.nō enim licitum est vagari cum discrimine alterius de libel.ob.c.i.et ii.hiis non obstan.fuit decisū et conclusum per omnes dominos contrarium videlicet huiusmodi acceptationem valere maxime cum acceptauerit certum corpus beneficij ⁊ postea in processu cause declarauit modum vacandi et per cuius personam prout in facto ponebatur et lz hoc non declarasset nihilominus acceptatio valuisset per no.per Io.mo.in.c.si tibi absenti.d̄ p̄b.li.vi.pro hoc potest induci in simili unus textus notabilis de app.bone.naz lz non valeat ge

de prebend

neralis appellatō. et a futuro grauamine ut de ap
pel. c ii et. c. cum cessante et. c. cōsuluit tamē ibi ꝺ
ualuit et per papā recepta extitit ꝛ racō fuit scdm
Inno. quia licet fuerit ista appellacō generalis et
incerta quia contra incertam personam tamē suffi
ciebat ꝙ fuit certa quo ad cām et factum et ideo
fuerūt attemptata post ipsam reuocata. sic in pro
posito licet enim predicta acceptacio fuerit incer
ta quo ad personam ꝛ modum uacādi tamen fuit
certa satis quo ad ipsam ecclesiam et etiam fac
tum quia tanquam uacantē acceptauit. illud enim
dicitur uacans quod uacare reperitur prout pulc̄
rime deducit Io. mo. vbi. s̄. per hoc enim tollitur
ratio incontrium de incertitudine et obscuritate
alle. ne c ob. etiā. c. susceptum. de Rpt. ꝓ contrio
alle. qꝛ non loquit̄ inexpectatiuis sed in prouisiōe
et qñ ꝺ certo corpore ꝛ certo mō vacaturo mād
aret̄ ꝓuideri tūc eīn nō potest impetranti ꝓuideri
si alio mō vacet ꝓpter formam mandati et intenti
onem scribētis que exacta diligētia est obseruan
da de Rpt. cum dilecta. de. preben. cui de non li.
vi. cum simili.

Alias. cccclxviij

Infrascripta decisio. h. d. Si episcopus ad mona
chorum presentationē habet instituere rectorem
in ecclesia monasterio data per ipsum episcopum
de sui capitculi consensu talis institutus ꝑpetuus
et non temporalis vicarius esse censetur. h. d. pri
mo. Ecclesia parrochialis vnita monasterio tāquā
vicaria debetur īpetrāti lꝫ sub nomine ecclesie fu
erit impetrata. hoc dicit vsqꝫ ad finem

Item supposito ꝙ episcopus de consē
su sui capitculi et patroni ecclesiā par
rochialem quo ad omnia tam spiritua
lia quā temporalia dederit monasterio
cum potestate predicandi confessiones audiendi
et ecclesiastica sacramenta ministrandi et curā ani
marum exercendi et fructus percipiendi sic tamen
ꝙ ibi sit vnus presbiter secularis qui per monach
os episcopo presentetur et ab eo instituatur et re
cipiat curam et eam exerceat ꝓ se ipso omnia sa
cramenta ministrando et qui eidē episcopo et arc
hidiacano teneatur de eorum mulctis respondet̄
et ꝙ in personis duorum vicariorum qui publice
a populo rectores nominabant̄ dicte ecclesie ser
uirent. deinde quidam a papa dictam ecclesiā tan
quam vacantem et deuolutam impetrauit. an va
leat huiusmodi impetratio et censeatur ex uerbis
dictis colligi dictam uicariam esse perpetuam et
non temporalem et perconsequens in eo cadere
ius deuolutionis vicarie. Respondeo primo quia
etiam in ecclesiis spectantibus ad mensam mona
sterii pleno iure et quo ad oīnia supradicta dictꝰ
vicarius dicitur perpetuus qui recipit curam quo
ad regimen populi ab episcopo not. glo. de exces
prela. c. frequens. in clem. in fi. et est casus de ca
pel. mo. c. i. li. vi. nec obstat hoc quod datum est
monasterio huiusmodi exercitium regiminis quia
dico quod verum est tamen non datum fuit ut ꝑ
se sed per vicarium suum exerceat sed quia non ꝑ
eos sed per episcopum instituitur ipsi illum non
possunt amouere. Ideo cēsetur pertinere sibi n ō
monasterio vicariatus dispositio de offi. arch. c. i.
nec obstat ꝙ presentant quia etiam si prouiderēt
et manualiter reuocarent nihilominus beneficiū
esset perpetuum in regularibus ut clem. i ꝺ exces
prela. licet secus crederem in secularibus ar. ff. ꝺ
adopti. l. quesitū. lxx. distin. c. ii. nec patronus aut
collator priuat quem presentauit uel cui contulit
sine causa. l. dis. satis peruersum de offi. ordi. con
querente. Secunda ratio est quia finis est inspicē
dus. ff. de condici. ob causam. l. penul̄. ff. de cond.
et demonstr. tale. §. legato. Sed causa fuit ut iste
responderet episcopo et archidiacano de iuribus
suis quod tamen non posset uicarius temporalis
Preterea tertia ratio est quia cōsuetudo est mos
loquendi interpretem nobis ex uerbis mentis de
consuetu. cum dilectus. ff. de legibus si de intpre
tatione. modo iste appellatur uulgariter rector er
go ꝛc̄. preterea etiam additur ad rationem primā
ꝙ si monachi habent etiam facultates spiritualia
exercendi hoc posset pluribus insolidum in eadē
plebe cōpetere ut rectori episcopo ꝛ legato pape
et etiam uidentur monachi ꝑ se spiritualia huius
modi exercere. Item uicarius non dicitur ad aliut
puta ad rectorem et idem est ꝺ eo et si sciat ergo
rectoriam unitam et sciat eam regi per uicarium
perpetuum ut de preben. extirpand. §. qui uero.
et clem. i. de offi uica. Quarta ratio quia fienda ē
in dubio interpretatio que magis ecclesie prosit ꝛ
que magis pia sit simile. ff. solu. matri. l. i. mō eccl̄
sie expedit habere talem uicarium perpetuuū qa
pastor talis est et melius de omnibus intuet̄ Per
hoc est responsum ad id ꝙ aliqui dixerūt ꝙ dicta
uerba possunt interpretari ut cura daretur per epi
scopum uicario temporali per notat. Inno. de offi
archi. cum satis. nec obstat ꝙ dictum est eccl̄iam
uacare cum tamen unita uel incorporata nō uacet
ꝙ intelligendum est et exponendum ꝺ uicaria qa
cum ad proprium sensum uerba non possunt trahi
ad improprium referūtur. ff. de offi. consul. l. ii. ꝺ
Rpl. cum aliquibus. li. vi. saltem ut res ualeat. c.
abbate. de ꝟbo. signifi. propter quod premisso
modo licet proprie non uacet videlicet ꝙ princi
pali prelato careat. uacat tamen in eo ꝙ secunda
rio prelato viduata est ergo. ꝛc̄

numero.alias.ccccl.xx.

Sequens decisio.b.d. si quis in impetratione no ue prouisionis expressit possessionem pacifice assecutum.probando se possidere per apprehensionē cordarum. non sufficit ad excusandum dictam no uam prouisionem a surreptione.uel sic noua prouisio efalsa narratione redditur surreptitia.b.d.

ITEM in casu conclusionis supradicte si reus confirmatus predictus i dicta confirmatione expressit q fuit possessionem pacifice assecutus. scdo q fructus percipiebat. si primum probat hoc modo quia per cordas et uestimenta ꝛc.intra eccl'iam fuit inpossessionem inductus. Scdm non ꝓbat nihilominus sua confirmatio non est surreptitia. qa si habuit possessionē ergo liberam facultatē fructus percipiendi.nisi aliud appareat.ut.l.bone fidei.ff.ō acq.re.do. qđ si esset dz de hoc per ptē excipi. sed presū *itur* q perceperit. ut.l. cum defunctus.C. arbi.tute. et.l.cum .de indebito.ff. de proba.quid enim ad rumbum cum percipere libere possit.et cum perceptio obstañ reseruatione fit in facto q̄ q̄ in apprehensione fuit ignora non uideo tañ dñs corsieñ fuit in contraria opi.quia scdm eum dicte·consequentie non sunt necessarie replicaui tamen ista non fore plene probanda.per no.in.c.exceptiones.et in regula infamibus.li.vi tamen hoc non est sine dubio.

numero·alias.cccclliii

Sequens decisio.b.d. canonicatus collatus p papam in gratia expectatiua in ecclesia ubi est certꝰ numerus extinguitur siue redit ad papā· si ille habens gratiam assequitur ilium infra numerum uacantem.b.d.

ITEM si legatus aplicus habet auctoritatem conferendi beneficia uacātia infra suam prouintiam auctoritate apostolica personis idoneis.etiam uni cum beneficium obtineñ.conferat certum beneficium uacans alicui obtinenti unicum beneficium et actu hebenti canonicatum a papa sub expectatione prebende in certa ecclesia.fuit dubitatum ꝛ in relationibus publicis positum. et super hoc solemniter alle.an ualuerit huiusmodi collatio.ratō dubitandi fuit utrum canonicus sub expectatione preben.auctoritate aplica censeatur beneficiatus si sic.tunc clare constat collationem legati predcti non ualuisse. si vero non. tunc ualet et tenet. p.c. is cui.de prebep.li.R.li.vi.q predictus expectās non censeatur beneficiatus. et per consequēs collatio sibi facta per legatum tenuerit.fuit alle. primo si. beneficium si uacat ad illud plures non possunt eligi.ut i.c.maioribus.de prebeu.sed ad. canonicatū uacañ pl'es eligi possūt ō preb.dilecto.ꝛ de consti.cum.m. et no.Inno. in.d.c. maioribus ergo preterea prebenda sūpto largo uocabulo ē quia a liud prebet ergo. quia dicitur a prebeo ut no.per summist.et presertim per ostī.i.ti.de preben.in pān.et in.d.iuſ.sed canonicatus de se nihil prebet.ergo.et si dicatur immo ratione canonicatus debentur distributiones quottidiane. ut in .c.relatum.et in.c.dilectus.ō preben. ergo aliqd prebet Respondetur quod hoc non sit principaliter propter canonicatum. sed ratione interesset e diuinorum.ut in.c.licet.de preben.et in.c.unico. de cle.non resi.li.vi.et sic ratione certi ministerii personalis. et propter operas impensas potius ō bentur q̄ ratione preben.ut no.in eisdem iuſ.ꝛ facit.l.i.in.ii.R.o.ff.si mē.fal.mo.dix.licet enim ꝛōe expectans possit consequi beneficium. non tamen dici debet bneficiatus. ratio non enim aliquid ō bet dici tale er eo q potest cōtingere tale. sed solummodo q est.probat ter.in.l i.ff.de in lit.iuſ. .ff.deſi cō li.l.iiii.ſ.i.hoc etiā probatur quia de beneficio actu loquitur ter.bulle concesse legato. facit.l.qui seruus.ff.de conditi. ob causam. Item intelligitur de beneficio inseperabili ab illo. qui debet impetrare contra uoluntatem impetrantis probat.l.ii.et.iii.cum ibi no.ff.so.ma. acquisitis. non auget factum rei.et hoc est quod dicitur de seruo alicuius herede instituto.non propterea dicitur dominus locupletior. nec seruus maioris estimationis q̄ prius.ut in.l. pretia.ff. ad.l. fal. et redditur ratio in ter.quia multis de causis accidere potest ne seruus hereditatem adeat. ac si ter. aperte diceret q illud quod potest acquiri et non acquiri ante realem et actualem acquisitionē quē q̄ non reddit locupletiorem. quia multa accidere possunt ut illud non acquirat.l. naturalem.ſ.i. et .ii.R.o.ff.de ac.re.do. tale enim est beneficiū qđ ex euentu dependet. hoc est canonicatus sub expectatione prebende. Item si expectans censeretur beneficiatus posset permutare. sed doct. tenēt in .c.i.de re.permu.q non potest ergo·pro primo ē ter.in .c. quesit. de rerum permuta. pro scdo est ostien.in sum.i.titu.de preben.ſ. cui sit conferenda.ℵ.beneficiorum. et eo.ti.ſ.i.ℵ. canonia. per eundem vbi dicit q nec fructus recipit nec est beneficiatus.preterea ius ad rem permutare non potest.nt no.fre.de senis in tractatu suo de re. pmu sed canonicus sub expectatione prebende non habet ius in re sed ad rem nt in.c.quodam ō preb. li. vi.c.fi.de concess.preben.eo.li. ergo. Item canonicus sub expectatione prebende nullum ius hz nisi sub conditione casuali hoc est si uacet ꝛc. sed sicut ille cui debetur aliquid sub cōditione casuali nullum ius habet nisi conditione aduenie e.ut.l. multum interest.ff. de condi.et demonstrat. onib9

in prin. facit .l. cum ad tempus si cer. pe. Item beneficiatus et expectans beneficium sunt diuersa. ut in regula beneficium. cum de. re. iur. li. vi. et i .d. iur. quodam. et. c. fi. ergo non sunt idem. quia seperatorum seperata est ratio. l. iii. C. de codi. de decr. ad audien. et. c. cum in tua. de preben. cum i illis. li. vi. cum si Item licet duo beneficia curata sint incompatibilia. de elec. duduum. de preben. de multa. de ℟pt. gratia. li. vi. tamen habens huius modi curatum beneficium vnicum potest impetrare expectatiuam ad aliud simile nec vacabit pmũ donec fuerit possessionem secundi vigore expectatiue pacifice assecutus ut in. c. non potest de preb. li. vi. et no. in clem. si plures. eo. titu. in glo. idem videtur et in constitutione execrabilis. Jo. xxii. sic ergo videtur dicendum in proposito nostro. q licet habeat unum beneficium et sit expectans ad aliud q propter hoc non dicitur habere duo beneficia. Item si aliquis habet conferendi potestatẽ auctoritate apl'ica beneficium idonee persone potest ne conferre persone habenti beneficium. dicit rex. q non. dummodo illud beneficium sit sufficiens. al'ś si haberet tria uel quatuor insufficiencia tali posset iurta predictam formam prouideri prout le. et no. in. d. c. is cui. de preben. li. vi. at in casu nostro constat q expectans non est beneficiatus sufficienter. quia nondum percipit fructus. ut in dicto .c. relatum. et. c. dilectus. nec habet ius in re. sed ad rem. ut in iur superius alle. nec fuit probatum q beneficium aliud quod hic prouisus obtinuit erat sufficiens quod negritur. ergo. que runt etiam doctores utrum habens potestatẽ conferendi beneficium persone idonee possit conferre expectanti iurta formam dec. predctẽ is cui. dicũt q sic prout no. Jo. an. in nouell. in. c. fi. de preb. in antiquis. ratio quia non censetur beneficiatus et suppsito sine preiudtio q sit beneficiatus saltem non est sufficienter beneficiatus ut superꝰ deductum est ergo. non ob. sibi. predicte. dec. et quale beneficium dicatur sufficiens et quale non. et quid consideretur in hec sufficientia. satis plene habetur et no. in. c. cum a deo. de ℟pt. iuncta glo. f. ibidem. et in. c. de multa. de preben. preterea pro decisione istius. q. videt esse casus in. c. in nostra. de ℟pt. iuncta glo. fi. ibidem. nam ibidem dicitur q licet habens unam expectatiuam et impetrans aliam teneatur facere mentionem de prima alioquin secunda gratia ẽ surreptitia. tñ reuera propter hoc non censetur beneficiatus. nec beneficium assecutus. pro quo etiam faciunt no. in. c. si motu proprio in fi. de preben. li. vi. et no. in. c. si postꝫ per ar. eo. ti. et li. Jnopositum fuit all'. q canonia dicitur beneficium ad effectũ ꝺ quo queritur quatuor modis. videlicz. nomine. titulo. prerogatiua. et reali commodo. Nomine dicitur beneficium. quia est ius quoddam spirituale. q er electione seu institutione alicuius recepti in canonicum et in fratrem oriꝝ uel creatur et uocaꝫ hoc spirituale beneficiũ siue ministerium eccl'iasticũ er quo competit stallum in choro locus et uor in capitulo. ut in. c. dilectus. et in. c. relatum. et no. per ar. in. c. hii. qui de preben. li. vi. melius p gui. de monte lau. in cle. si iurta. eo. ti. nomine enim beneficii intelligitur canonia ut expresse no. ar. in .c. presenti de preben. in. i. glo. li. vi. remittẽs ad no. sua in. c. si motu proprio. eo. ti. in glo. nomine ubi ipse hoc exprẽsse tz ꝛ uicenersa sub nomine canonie continetur omne beneficium ecclesiasticũ quod canonice obtinetur ut in. c. statuimus. Jo. canonicis. de elec. per Jo. mo. et ar. li. vi. ita q ratõe nominis beneficium ecclesiasticum censeꝫ. et multum est nomen habere . ut. l. a nullo iudice. C. de feꝝ. et. l. fi. ad fi. de tes. et a signif catione nomis arguitur de preben. cum scõm apl'm. nomen eim aliquando sine effectu aut substantia sust net uicẽ significari. c. statutum. de ℟pt. ℣. i. iuncta glo. Jo mo. super Jo. canonicis. ℣. sed pone. ecclesia cathedralis. ff. ar. fur. ce. l. uitem. ante fi. cum ergo canonia sit beneficium ecclesiasticum nomine. posito quod non afferat reale commodum sufficit. ar. premissorum. et ar. l. competit. ℣. i. ff. q ui aut cl'a Scõo q canonia est bñficium ecclesiasticũ titulo probatur et precedenti. nam quia est beneficium siue ministerium ecclesiasticũ quod sine canonica institutõe siue receptõe haberi nõ potest. ut in regula beneficiũ. de re. iu. li. vi. et ideo ad electionem siue receptionem canonicorum absentes sũt uocandi. alioquin eis instañ. nil ualebit receptio. ut in. c. cum in ecclesiis. de preb. li. vi. qui quidẽ titulus videlicet canonie in laicum non cadit nec per ipsum potest obtineri quouis modo prout le. et no. in. c. cum. m. de consti. Jo. receperũt p ber. et. Jo. in canonicos per Jnno. et de insti. c. in ecclesia. et no. per Jo. mo. et ar. et guil. in locis pre alle. ergo ratione tituli potest canonia dici bñficiũ ecclesiasticum Tertio q canonia sit beneficiũ ecclesiasticum prerogatiua. potest declarari sic. quia canonia et dignitas eq̃rantur. ut de ℟pt c. statutũ. ℣. i. li. vi. nam cause illis sic obtiñ. dignitas a sede apl'ica committuntur ut ubi. sed quid si fit canonicus sub expectatione prebẽde alicuius ecclesie cathedralis. potest ne esse delegatus a se de apl'ica. dicunt doctores ibidem q sic. quia in huiusmodi delegatione plus consideratur dignitas siue honor canonie que plus habet spiritualitatis q̃ preben. que plus habet temporalitatis. put nota. guil. in extraua. sedes apl'ica. Jo. conseruator propter quam prerogatiuam canonia dicit mater

et preben. filia. quia ex canonia procedit ꝛ pro ea institura est. prout idem guil. no. exprelle in dicta cle. si iurta. et ar. et Jo. an. in. c. si clericus. super ℔. recipere. de preben. li. vi. Item habens canoniam sine prebenda potest et debet interesse electionibus tractatibus consiliis et alienationibus. ut in. d. iuꝝ. et doct. in membro primo superius alle. et no. per Inno. in. d. c. cum. m. super ℔. canonicos ad fi. magnus est enim honor quem esse canonicum ecclesie cathedralis qui in forma cōmuni non cadit. ut in. c. quamuis. de preben. li. vi. facit. .c. extirpande de preben. ℣. si qui ℔. talis enim canonicus ad ecclesiam ruralem propter honorem cathedre inscribi non debet. ar. C. si curiales relicta ciuitate ꝛc̄. l. una. li. x. no. ar. in. c. i. de consuet. in glo. fi. in fi. li. vi. Quarto ꝙ canonia sit bñficiū ecclesiasticum reali commodo probatur ꝑ premissa quia ratione solius canonicatus percipit distributiones quottidianas. ut in. c. dilectus. et. c. relatum. superius alle. participabit etiam in communibus redditibus et super excrescentibus fructib⁹ ut in. c. cum omnes. et. c. cum. m. de consti. et ibi no. habet etiam mensam grossam immo omnes fructus ubi non est distinctio prebendarum ut i. c. dilecto. de preben. et ō cōcess. preben. c. ex parte. ꝛ .c. fi. li. vi. preterea habens gratiam in communi forma pauperum. si postea impetrat gratiam speciale de canonicatu sub expectatione prebēde statim expirat prima. et cassatur in secundis litteris ratio quia iam censetur beneficiatus. et sic nō pauper. ut in. c. si pauper. de preben. li. vi. Ex quibus concluditur ꝙ canonia ratione nominis tituli prerogatiue. et realis commodi. dicitur beneficium ecclesiasticum. si sic non valuit ergo prouisio facta per legatum vigore concessionis sibi facte. obtiñ huiusmodi beneficium aut canonicarum sub expectatione prebende quod quidem dubium non fuit protunc determinatum in rota. sed pro determinatione posset dici ꝙ receptus in canonicū ultra numerum ut omnes applici expectañ. non possūt dici beneficiati. quia tales hodie de consuet. et obseruantia vniuersalis ecclesie nec habent uocem i capitulo nec participant de quottidianis distributionibus. nec de fructibus super excrescentibus et nouantur canonici in herbis. nec perpetue retinēt illum canonicatum per papam collatum. sed uacañ prebenda distincta canonicali inter numerum et collata impetranti. statim prouisus cōsequit̄ nouū canonicatum intra numerum. et primus esse desiit et redit ad papam. prout no. Jo. de lig. in. c. dilectus. de preben. et compos. in. c. cum. m. et. c. capitulum. de ſ̄pt. facit pro hoc no. per Jo. an. et ar in. d. c. si clericus. super. ℔. recipi. li. vi. at vbi nō esset certus numerus canonicorum nec prebendarum. ibi receptus in canonicum potest dici beneficiatus quia statim consequitur prebendam. ꝛ uocā tur hec prebende consecutiue. ut in. c. fi. de conc. preben. li. vi. idem posset dici vbi esset certus numerus canonicorum sed non prebendarum. per ea que le. et no. per Inno. in. c. dilectus. et. c. dilecto de preben. et de concess. preben. c. ex parte. et. c. fi li. vi. pro hac parte faciunt no. ꝑ Jo. an. in nouel. in. d. c. in nostra. in. q. que incipit nunc queritur. et per eum in. d. c. si motu. ꝓprio. in nouel.

numero alias. ccccxlvi.

Sequens decisio. b. d. verba gratiarum extendūt et obliquantur iurta formam iuꝝ cōmunis ut ipse gratie ampliorem ꝫ possit effectum consequantur hoc dicit.

TEJ fuit dubitatum utrum habens gratiam a papa de beneficio spectañ ad collationem et prouisionem alicuj⁹ episcopi. possit acceptare canonicatū et prebendam alicuius ecclesie collegiate sue dioc̄. ad ipsius presentationem et capituli admissionem spectañ. de quo domini bene dubitabant. nam licꝫ inter prouisionem ꝛ presentationem et electionem sit magna differentia. ita ꝙ vno istorum modorū expressō non venit alius. ut in. c. cum in illis. de preben. li. vi. iuncta cle. i. eo. ti. cum ibi no. et de iurpa. c. fi. tamen sc̄m aliquos attento ꝙ regulariter dispositio omnium beneficiorum existentium in dioce. spectat ad episcopum. x. q. i. regenda. et .c. de persona. xvi. q. i. omnes basilice. de heꝝ. cū ex iniuncto. verbum presentare posset in casu nro intelligi pro conferre. et haberet vim collationis sicut uerbum eligere sepe ponitur pro presentare ut in. c. querelam. de elec. sepissime enim verba obliquantur in iure propter consonantiam iuris communis. et ideo licet laici patrom utantur uerbis collationis tamen summitur pro presentare. ut sic consonet iuri communi. pro ut le. et no. in. c. fi. de iurpa. et uideꝝ tex. in. c. dilectus. de prebe. ibi ponitur collatio pro presentare. preterea presentatio debet fieri per inferiorem superiori. ut. xvi. .q. vij. decernimus. et de iurepa. c. pastoralis. et .c. preterea. cum multis ibidem. c. si igitur presentatio in casu nostro summereꝝ proprie ꝛ admissio capituli pro institutione esset ordo prepostorus et dissonus a iure communi. videlicet ꝙ superior haberet presentationem ꝛ inferioris institucionē contrarium tamen inferior debz habere presentatiōz ꝛ superior institutionem. et sic de iure cōmuni fieri debz. ut in iure superius alle. nisi velimus dicere ꝙ capitulū in hoc casu sit maius episcopo. cui forte hoc possit competere ex fundatione priuilego vel consuetudine. de insti. cum veniissent. de cōcie.

preben. post electionem. de of. or. irrefragabili. § excessus cum si. si uero admissio capituli non sit iuris sed facti. quia non habet uim institutionis. sz dumtaxat presentatum per episcopum habet de facto admittere et recipere ad mandatum ipsius. ut in. c. eam te. cum ibi no. per Inno. de Rpt. et d preben. pro illorum in fi. prout domini ymaginabantur consulendo domino anditori q habuit causam et factum proposuit ut de hoc se informaret tunc indubitanter predicta presentatio nedum haberet uim collationis sed etiam institutionis. et sic caderet dicta prebenda in gratia apl'ici ipetrātis. et sic pro tunc nil fuit conclusum nec decisum ADDITIO. de quo per bal. in. l. si tibi. ff. si cerpe. et in. l. sed si possessor. § sed si rerum. ff. de iure. iur. in recollectis. quod no. pro saluandis testibus ne incidant in periurium. et in. l. sanctim⁹. C. de sacro sanc. ecc. vbi omnino videas.

numero alias. cccclxxx.

Sequens decisio. h. d. Collatio facta monacho de beneficio consueto clericis secularibus assignari est ipso iure nulla. nisi habeat dispēsationem. h. d. Vel Sic. collatio uel mandatum de prouidendo facta uel factum monacho de seculari ecclesia parrochiali etiam de licencia abbatis sine dispensatione canonica est nulla ipso iure. h. d.

TEOI q collatio facta d parrochiali ecclesia consueta clericis secularibus assignari monacho etiam de licēcia abbatis absq; dispensatione ipso iure nō ualet. Ista conclusio fuit alias obtenta sz ex causa pono eam hic. de materia eius habes glo. xxi. q. i. in sum. xxii. di. c. ii. et. c. cum pro vtilitate. er. c. d cetero. xvi. q. i. et lv. di. priscis. et. c. ii. d statu mo vbi dicitur no. contrarium in glo. bern. et in. ii. gl Inno. et ibi per hosti. et Io. an. alle. dicta iura uide etiam no. in. c. q dei timorem. eo. ti. et ibi plene per Io. an. et vide scdm hosti. qui hoc ibi recitat plene. et Joh. cal. tenet contra conclusionē et presertim vide ibi que no. in vna glo. z ea que per Io. cal. no. in distinctione quam per modum additionis ibi ponit. Vbi ipse contrarium conclusionis tenet. et ipse hosti. ibidem terminat prout no. hosti. ibidem. et Io. an. eo. c. q dei timorem. propter officium predicandi. Et idem tenuerunt hug. et ber. prouincialis. pro conclusione nostra. tenet quidem dicens et probat q monachus mundo mortuus est. licet deo viuat. xvi. q. i. monacus et. c. placuit. et. c. graue. Sed per assumptionem ad parrochialem ecclesiam resuscitatur. Ista resuscitatio est miraculosa. ergo ut resurgat et actus ciuiles exerceat opus est dispensatione superiori Dicit etiam q ista dispensatio non debet fieri siñ causa vtilitatis uel necessitatis Oppo. hosti. q de iure communi asumitur in episcopum et mortuus tunc resurgit. Rndit iste q habetur mortuus non quo ad actus regulares. et non ob. quod dicitur q lex cōmunis habilitat et resuscitat. Preterea q episcopus dispensat potestate sibi tradita. et si ad collegiatam ecclesiam uelit perfici. ut no. glo. cle. i. de elec. scdm illam non resurgat. tñ dici potest scdm hosti. q conclusio habet locum et q dispensatio fienda est. si de causa habenda quare iunge que habes de cap. mo. c. fi. cum ibi no.

numero alias. cccclxxxvi.

Sequens decisio. h. d. Nunctius apl'cus cuj est cōcessa facultas recipiendi resignatioñ ab obtineñ beneficia minus iuste et ad eadem beneficia illos habilitādi z de pceptis fructib⁹ p camera apl'ica concordandi non potest conferre bñficia sedi apl'ice generaliter reseruata sine speciali mandato hoc dicit.

TEOI q nunctius apl'icus cui ad personam ipsius et eius officium honorādum. et ad prouidendum animarum saluti conceditur. q ab obtinentibus beneficia minus iuste in prouincia ad quam iste nunctius destinatur. possit resignationes recipere et obtineñ ad eadem beneficia seu queuis alia habilitare ac cum eis pro camera apl'ica de perceptis fructibus concordare. et de huiusmodi beneficiis personis ipsis prouidere. si sint aliqua talia beneficia generaliter reseruata. utputa per constitutionem execrabilis. illa conferre non poterit. licet aliqui contra. Probatur primo quia hec potestas data isti nunctio que reuera recipit magnā restrictionem. ut extra de preben. is cui. quia non est motu proprio facta cum non dicitur hoc in litteris. ut. c. si. m otu proprio. de preben. li. vi. non est magis fauorabilis q̄ potestas a iure data ordinariis ut vi. q. i. peruenit. cum si. que non recipit restrictionem. ut in cle. et si ab apl'ice. in fi. de of. or. tamen et illa non includit beneficia reseruata scdm omnes ergo zc. Item potestas data legato de latere generaliter que non est minus fauorabilis non includit beneficia specialiter pape reseruata. de of. lega. c. q translationem. cum ibi no. ergo nec specialiter data. ut in. c. dudum de pre. li. vi. Item nec potestas data executori licet comprehēdat deuoluta. ut i. cle. fi. de prebe. non tam̄ includit specialiter aut generaliter reseruata scdm omnes. Item uidetur casus in. c. ii. de preben. li. vi. licet loquatur in uno genere reseruationis generalis. quia idem est iuris hodie in aliis cū eadē est ratio in omnibus zc. ratio quia in generali cō-

Nuncius apl'icus facultatē habet

cessione non veniunt ea que sunt concedenti spe cialiter reseruata. ff. de of. eius cui mā. est inf. l. i. primo ℞n. ff. de muno. l. illud. ff. de pig. l. genera li. et. d. c. q translationem. cum ibi no. et q no. ii. q. viii. de causa. et que no Jo. an. in. d. c. ii. de preben. li. vi. in nouel. et pro hoc dicit fre. in tractatu suo de rerum permu. q. ii. et alle. in. c. vnico de rerum permu. li. vi. q si detur potestas specialis legato recipiendi renunctiationes ex causa permutationis ut beneficia reseruata. ex huiusmōi causa conferre non poterit beneficia reseruata. et sic reseruationem non includit. z sub gratia facta motu proprio non veniunt beneficia reseruata quod videtur fortius quia motus proprius nō amplificat gratiam sed fortificat nec includit non verisimilia s. conclu. viii. vbi plena materia motus proprii. sed si opponitur de fauore qui debetur saluti aie reuerse. ℞o. q ibi concernit renunctiationē quam puto valere absq collatione. per ea que no. de of. le. c. deliberatione. §. prohibemus. et in. d. c. dudū ne q ob. si dicas non esse alias constitutiones inhabilitantes q̄s que ex materia constitutionis. c. execrabilis. quia hoc est falsum. quia. c. li 3 canō minorem inhabilitat. et. c. commissa inhabilitat tenentes ultra annum non promotos. et ti. de fi. presbi. et de cor. ui. et. c. quicunq. de ber. et cle. si qs ō penis. et sua hominis inhabilitat ut ō se patet vbi. s. quinimo nec valet rō per no. pulcbre aler

De cōcessione prebēde ℞ica. numero alias. xvii.

Sequens decisio hoc dicit. Impetrans in forma pauperum qui infra mensem super purificāda gratia diligentiam suam fecit. potest post mensem vacans beneficium acceptare. h. d.

QEJ fuit dubitatum utrum valeret acceptatio facta infra mensem per impetrantem aplicum in forma cōi paupey ante purificationem gratie sue. quam licet ipse per executorem suum ante acceptationē pecierit purificari. tamen idem executor purificaf recusauit. videbatur q non. per cle. cum ei quem de concess. preben. et de ℞pt si ꝓ te. li. vi. In hāc partem multi domini auditores tempore domini Innocentii declinauerunt. dicentes non competere remedium impetranti nisi contra executorem. per. c. pastoralis. de iurepa. de fil. presbi. c. veniēs Pro hac parte etiam scām dominum egi. optime faciunt. C. de condi. inserti. l. i. et. l. legatum. ff. de condi. et demon. l. in testamento. que uolunt q defectus etiam conditionis mirte sine culpa zc. impedit legatum siue actum implendum. Tamen hijs non obstañ. dominus Inno. a dominis auditorib9 tunc consultus declarauit predictam acceptationē ualuisse et valere. et collationem factam per ordinarium infra mensem post dictam acceptationem et ante purificationem huiusmodi gratie nil valuisse. dummodo constaret impetrantem fecisse dil gentiam quam potuit. ut gratia sua purificaretur et non stetisset per eum. quo minus purificata fuisset per executorem per regulam q per me nō stat zc. facit de consti. c. ii. de re. iuris. sine culpa. li. vi facit etiam. c. commissa. ō elec. eo li. Pro hac pte etiam allegabatur. tunc. l. iuris ciuilis. ff. de cōdi. et demonstra. et no. per pau. et genze. in predicta cle. cum ei quem. que non obstat conclusioni huic qa loquit quādo stat p ipetrantē z nō p executorē quo min9 gra purificet. at i casu nro stetit p executorē. z nō p ipetrātē. ergo. z sic ab illo tēpor cit semp fuit sic obseruatū i palatio. dūmō er. post etiā p9 mēsē cōtaret ul costare posset ō habilitate et bona conuersatōe ipetrātis. tēpor ipetratōn z accptatōn predicte. Sed pp. l. i cōtrariū alle. ō mixta cōditōe. que ex meo z ad mei fauorē. z ex alteri9 fctō depēdz. dñs egi. distiguebat sic multū pulcre qa ℞ ōficit ex casu cōtigenti i psonā illi9 i cuius psona dz ipleri. aut ex cōditōe alteri9 fcusātis consentir. cōditōis iplemēto. Primo casu habet cōdi tō p ōferta. ut. l. i. z. l. legatū. C. ō cōdi. i ser. Secūdo casu habet p ipleta. C. ō isti. z substi. sub cōdi. facit. l. i. si uero ipedit p illū q ipler debz sibi iputet. si p tertiū distiguitur an sit soluēdo ul nō. pro ut ista no. p eum z p cy. i. d. l. i. C. ō isti. z substi. sub cōdi. fac. z i. d. l. legatū p eūdz mō h nō deficit cōditō p casū cōtingēt. ipsonā ipetrātis. sz p conditōez executoris. ergo q etiā soluēdo nō ē cū ista spiritualia non capiāt itereē. nec extimationem. i. q. ii. quāpio. de symo. c. querelā. z ibi no. ergo ad id agi nō potest p ipetrantē cōtra executorē. z sic nō ꝓcedit rō. c. i cōtrariū alle. videlicz pastoralis ō iurpa. z. c. ueniēs. de fil. presbi.

ADDITIO. p ipetrātem in forma dignū arbitrāmur infra mensē acceptatio facta vz. etiā si executor nō recusauerit purificaf. dū tū post mensē secūt purificatio. sz collatio ante purificatōez nō valz. ut infra decisi. cccxvij. numero alias. xcv.

Sequens decisio. h. d. Durāte mēse ad acceptādū man9 iferiox sūt ligate z dispositio. §. secus. ꝓcedit etiā i gra in forma paupey. ut adiectio mēsis aliquid operet hoc dicit.

QEJ q. §. secus i cle. cū ei quem. ō cōcess. preb. habz locū ne dum in forma gratie sz etiā paupey. post purificatōz ita q ante ipsū ligate nō sūt manus ordinarii. z hoc tenuerūt oēs dñi in rota. me et dño ruberto dūtaxat exceptis. q alle xii. solēpnes doc. scribētes z tenētes cōi. predicti ꝙo alii dñi alle ꝓ se oldā. in. q. suis. z io. an. i addi. spe. ti. ō cōcs, preb. z multos alios antiquos doc. q tuerūt sua s cōi paupes aplicos. z ꝓ ordinarii. ꝓut etiā fcitat collec. i. c. ꝓposuit. ō cōcess. pb. et finaliť ōclinauerūt i oppi. dñi ℞o. et meā quā etiā tenuit dñs et pater me9 subtilissim9 io. ō lig. dicēs opin. cōi. tā

tū distaʒ a ꝓo itelletu illi⁹ ter. cū el quē. q̄tū celū a terra. idē tʒ io. cal. i. d. cle. deducēs q̄ al's nihil opa reꝛ appositō mēsis que tñ ut ibi dic̄ ter. dʒ aliquā vti litatē afferꝛ ipetrāti. hāc opi. tenuerūt ātiq. ⁊ tenent videlʒ pau. gēze. stepha. q etiā fuit auditoꝛ sacri pa lacii. guil. ō mōte lau. q posuit expresse formā ⁊ stilū scribēdi tpe clemē v. anteeditōeʒ cōstitutiōis illi⁹. i q̄ dicebat sic post illa ꝓba. qđ durerit ifra mēsē accep/ tandā ita q̄ itezim man⁹ ozdinarii ⁊ cuiuslʒ 'alteri⁹ fit ligata. qđ hodie dicit ipse ñ oportʒ ꝓpt. ℣. sec⁹. Id em tenet inath. ang. ber. mey. ia. ymberti. lap⁹. fre. ō sentis i hāc opi. ōclinat etiā. d. Car. uiuarien. nō modi ce autoritatis vir. i c⁹ pectoze oia iura sūt recōdita scdʒ hāc opi. fuit lata vna sniā i palatō p dñm io. de vna. prolus ꝓ paupe apl'ico ⁊ reuōta p dñʒ egi. bella er q m'tū copiose ⁊ plire scripsit in. d. ℣. sec⁹. ⁊ ego talit q̄ūt lʒ min⁹ sufficient contriū scripsi ⁊ ut potui nō satisfaciēdo sʒ euadendo respōdi rōib⁹ p eū tactis Additio ꝓ ista pte facit qa decretū adiectū i gra cōdi tionali nō priu⁹ afficit q̄ cōditō existat sub q̄ gra fcta fuit. nā cōditō que suspēdit effectū gre suspēdit, etiā effectū decti tāq̄ accessozii ad dictā graʒ cui⁹ nām se qt. ar. c. si sup gra ō of. dele. li. vi. ⁊ si dicat dictō ex nē posita i. d. ℣. sec⁹. innitꝛ triū. que vī uelle q̄ a tpe date incipiat afficere scōm intētōʒ cōcedētis que pmū locū obtinet i dispositōib⁹ sub additōib⁹ ꝛceptis. ut. l. cōdi. pmū locū. ff. ō cōdi ⁊ ōmō. sʒ expone exnūc ꝓ ut extūc. q̄si uelit dicere q̄ existēte cōditōe afficiat ⁊ nō pri⁹. ut no. inno. ⁊ io. an. i. c. pterea ō ap. sup ꝓbo nō satisfeceris. ⁊ ꝓ hoc cē. facit. c. qa cūctis. ō cō. pb. li. vi. ubi decretum sup inēto positū nō opaī effectū. Alia additō. cōsilio. lxvii. sʒ iste tenet pmā opi. cōī pa pez. vñ male alle. ꝓ opi. tua. ⁊ dñi Ro. Alia additō. i stā op. firmat exꝛesse lap⁹i pzeal. ℣. sec⁹. ubi dic̄ q̄ sine gra sit pura sine cōditōnal' q̄ñ mēsis apponit de cretū ifra mēsē afficit eī añ gre purificatōʒ. sic̄ afficit añ acceptatōʒ q̄ñ puī ꝓ aliquo ē scriptū ō bñfitō q̄ i mēsē durerit acceptāc̄ idē segt ibi pau. q ffert quos dā dictū. ℣. itelligeī etiā i gra i forma paupꝝ obtēta vñ ipse dicit q̄ nō ffert sine pme lre sit i forma paup rū cōcepte. ⁊ scde lre sit gr'se. l' pme ⁊ sit eiusdʒ for me. cū ter. d. ℣. sec⁹. gñaliī loq̄t. solū ergo attēdēdū ē an decꝛeto sit tpus adiectū ul' nō ut pmo casu liget vt adiectō tpozis aliqd opeī. scdo ꝓo cāu ñ ligʒ scdʒ eū. ergo ꝓ nūc nō uideo rōʒ q̄re tēp⁹ ctū iurta graʒ cō ditōalē positū bēat ꝓducer illū eūdē effm quē ꝓduc gra pure fca ⁊ iō abbac decisiōe ñ puto tutū ꝛecedeī ⁊ ita fuit sniatū. i cā olmicensi p maiozē ptē dñoꝝ. se c⁹ dicerē i gra fca i fozā dignū. ubi ē cla ꝛetzotactia ad tēp⁹ date gre que ānulat qcqd cōī decꝛetū extitit attēptatū ut deēminat decī. i. cclxxxiij. que incipit. Itē si papa facit gratiā. ⁊ ita uidi plurieſ obseruari i rota. ⁊ itelligas purificatōe secuta. al's dēta cla nō ꝓduceret retrotractōis effectū. Cogitabis tñ quia du biū ē disputabile uaide. numero alias. cxxv.

Sequēs decisio. b·d. acceptāti bñficiū sufficit ꝓbare bñficiū añ acceptationeʒ uacasse. licet testes uerum tempus uacationis non dicant.

TEXT sufficit acceptāti bñficiū ꝓbare illā uacasse añ suā acceptatōʒ. licʒ testes nō pcutiāt ad ue rū temp⁹ uacatōis siue mozt's. nā si ꝓbaī uacatō pze cessisse acceptatōeʒ pzesūit ifra tēp⁹ diligēt fuisse et acceptasse. quilibʒ ein pzesūit diligēt nisi ꝓbeī negli gēt. marie i dubio qñ tractaī de cōmō ul' lucro cap tādo. ar. l. fi defūct⁹. C. arbi. tu. iūcta. l. cū de idebito ff. ō ꝓb. ⁊ ō pzesū. qz nō ē ꝓsimile et quo. n. fca est pzesumit q̄ ī. tpl ltimū sit fca. fic dī i fil'i q̄ ꝓbata cō firmatōe electois pzesūit electōʒ fuisse ltimā. etiā si ō ltimitate nihil cōstazet. no. ō p inn. i. c. qz cont. de cō. pzeb. li. vi. ⁊ p pau. i cle. cū ei quē. e. t. licʒ multū uideaī obstaī. d. cōpo. i. c. cū dilecti. ō ele. ubi dic̄ q̄ nedū sufficit appellāti ꝓbaī se appellasse. sʒ q̄ ī. tēp⁹ ltimū uiolʒ. x. diez appellauerit. ergo vī sic i ꝓposi/ to. numero alias. clxvij

Sequēs decisio. b·d. collatō pbēdaꝝ i collegiatis eccl'is spectat ō iuī cōi ad dētaꝝ eccl'aꝝ collegia. In cathedzalib⁹ ꝓo spectat ad epm et capitulū. nisi con suetudo aliter disponat. b. d.

TEXT ō collatōe pbēdaꝝ i collgiata eccl'ia an ptineat ad epm dūtaxat ul' ad capl'm illi⁹ eccl'ie ō iuī cōi dñi erāt nazli ⁊ diuisi q̄ p mediū. aliq̄ dixezūt q̄ ad epm q ē pozdinatoz i cūctis. xxv. di. plec. ⁊ hʒ dispositōʒ cūctoꝝ bñfitōꝝ sue dio. ⁊. q. i. regēda. et xvi. q. i oēs basilice. ō of. oz. cōquerēte. ō ꝓb. ꝓ illoꝝ ō cō. pb. qz diuersitatē. ō excess. pla. ad aures. ista faci ūt ꝓ cōī⁹a pte ꝓterea lʒ ad epm ⁊ capl'm simul ptin eat collatō pbēdaꝝ i cathe. eccl'ia. ut i. c. cū eccl'ia. uultrana. ō iuī cōi scōm aliquos. scōʒ alios ad epm tā tū. ut no. bos. ⁊ opos. ibi. ⁊ etiā i. c. licʒ ō su. ne. pla. ⁊ i. c. dilecto e. t. p ber. ⁊ i. c. fqsisti. ō testa. ⁊ plenī⁹ ō hoc p ar. i. c. a collatōe. ō ap. i pma gl. li. vi. tñ non ē tāta oio it aliaſ eccl'iaſ dio. ⁊ eū. sic̄ it ipsū ⁊ suā. ō test. fqsisti. ibi. n. ipe ē p modū capitis. ⁊ alii ut mēbī ⁊ iō nimiꝝ si un⁹ nil potezit sine alio ō bīs que fi. a pl. nouit. ⁊. c. q̄nto. alie ꝓo eccie collegiate bñt suos spāles rētoreſ zꝑlatos. ut i. cū. c. nō ignozes. ō ꝓb. de iurꝑa. nobis. ō of. oz. cū ab eccle pla. ō ele. statutū. li vi. ꝓ hoc all·no. p io. an. i. c. q̄q̄. de elec. li. vi. que bñt locū i pmitia eccl'ia. sʒ bodie nō. alii ꝓo q̄bus ego assēsi tenuerūt cōtriū. vz q̄ ad capl'm spectat ca noicoꝝ ꝛceptō. ⁊ collatō pb. ō iu. cōi i ifeziozib⁹ ecl' sis. ꝓ boc all. duos ter. violʒ. c. er ifinuatōe. ō symo ⁊. c. cū ecl'ia. ō pb. li. vi. ⁊ c·er trāsinissa·i fi·ō renū facit eti·c. er pte ō cō·pb·cū ibi no. p inn·⁊ no·i. c· sciāt cūcti. ō elec. li. vi. p io·an. ⁊ io·mo. que tñ gl. ꝓcedūt i elec. pl. collegiata. eccīaꝝ. ō cōll'oe ꝓo ife rioꝝ bñfi. i ill' eccīs ad quē spectāt rmittūt ad no. i. c. cū i eccia vultana. ibi vt puto ē cōclusio q̄ ad ipʒ collegiū. ⁊ vide no. i. c. ea noscit. ō bijs que fi. a pl. p ber. ⁊ host. ⁊ Io. an. i. c. si ꝓ te. ō ꝛꝑ. li. vi. sup. ꝓ. epi ⁊ capl'i. Dñs Io. ō Lig. ibidē ꝛcitās dictū Fre. de Senis. in disputatōib⁹ suis dicit q̄ ad collegium

spectat pñtatio. ⁊ ad epiſcopū inſtitutio. Probat nā ſicut prono debeꝫ pñtatio rōe dotis. vt i. c. nobis ſupius alle. ſic ad collegiū ſi ꝺ bonis ſuis erigat capellā ſeu prebēdā. qꝺ ſemp preſumiꝫ p no. in. c. relatū. de teſtamētis. ꝺ ꝑui. cū. ⁊ plātare. xvi. q. ij. c. ij. de iurepa. ex lr̄is. de of. vica. ad hoc all. etiā. c. vacañ. ꝺ preb. ⁊. c. ad audiētiā. ꝺ eccle. edi. alle. ꝑ hoc no. p Arch. r. q. i. regēda. ⁊ no. p Inn. ꝺ reli. do. cū venerabil'. ⁊ no. p Io. an. i. c. i. ꝺ cap pel. mo. li. vi. In qb⁹ locis no. q ſi i prochiali ali cuius fundeꝫ capella rector pñtabit. ⁊ e ꝑs inſtitu et. cui⁹ dictū recitat archi. xvi. q. vij. null⁹ oino. vbi ꝺ hac materia. ⁊ meli⁹ p arc. i. ꝺ. c. a collatōe circa fi. p̄me gl. vbi cōcludit ſic. nā ꝛ aliqñ capl'm ſine epiſcopo eligat. tñ auctoritas inſtituēdi ſemp remanet penes epiſcopū. Et ſic notauerūt ātiq doctores. Vincē. Lau. Ber. ⁊ Oſt. i. c. ex frequētib⁹ de inſti. ⁊ Poſtiē. i ſum. ti. de elec. ſ. qs poſſit eligere. ꝑ. qd ꝺ electo p capl'ꝫ. Ego allegaui no. in no. ⁊ Poſt. i. c. cū acceſſiſſent. ⁊. c. cū ex pte p compoſ. ꝺ cōſt.. videꝫ q ꝛ capl'm cathedra. eccl'ie nō poſſit faceꝛ ſtatuta ſine conſēſu epi. tñ capl'a aliaꝝ ecde cōſenſu ſuoꝝ prelatoꝝ poſſūt hoc irregſito epo ꝛ inno. dicat cōtrariū i. ꝺ. c. cū acceſſiſſent. In mā tñ ſtatutoꝝ hodie ſeruāt no. p Io. an. ⁊ ar. ꝺ ꝓb. fig. c. ii. li. vi. faciūt ter. q̄tuoꝛ ꝑ ⁊ cōtra. ꝺ ſ̄pt. cuꝫ aliquib⁹. ꝺ cōſue. cū i tua. ne ſe. va. c. vno. ꝺ ſgu. c. fi. li. vi. Numrro alias. crcv.

Sequēs deciſio h. ꝺ. Acceptatō ⁊ optio facta p ercōicatū valēt cū ſint facti. ſed collatio ⁊ ꝓuiſio ei facta non. quia ſunt iuris hoc dicit.

TEN q acceptatō facta p ercōicatū. valet ⁊ tenet ſꝫ ꝓuiſio nō. ꝑ ꝓmo allegabāt no. i. c. veritatis. ꝺ do. ⁊ cōr. p Inn. ⁊ i. c. decernim⁹. ꝺ ſen. ex. li. vi. Nā acceptatio nō ē niſi quedā daclaratio volūtatis quā ercōicat⁹ retinet. ⁊ ideo mr̄imoniū conr̄heꝫ pōt ꝺ eo q dur. i ma. c. ſignificaſti. teſtamūtū cōdere cōr̄here. vt no. i. ꝺ. iuri⁹ ⁊ i. c. cū volūtate. ꝺ ſen. ex. Preterea declaratio hmōi volūtatis ē facti ⁊ nō iuris qa p eā nō acq̄rit ius i re ſic̄ p ꝓuiſiōez. ꝛ ad rē. vt. c. fi. ꝺ cōc. preb. li. vi. ſed ea que ſunt facti pñt exerceri ⁊ fieri p ercōicatū. ergo vt i. c. ꝑ illoꝝ. de preb. i fi. ꝺ ſen. ex. ſi vere. Itē ercōicat⁹ deportato eccl'ie. vt no. ff. ꝺ teſt. l. ei⁹ qui. inſti. de capi. di. ſ. minoꝛ. et no. Inno. i. c. q̄lit̄ ⁊ qñ. ij. de accu. ſꝫ deportat⁹ retinet ea que ſūt iuris nālis ⁊ gētiū. vt. l. quidā. ff. de penis. ⁊ volūtas ē de iure nāli. ergo. In cōr̄iū videꝫ facere. l. oio. ff. de ſpon. nā aliquo ꝓhibito oīe videꝫ ꝓhibitū p qꝺ deueniꝫ ad illud. i. q. ij. quā pio nec ꝺ cōcedi vna via p qꝺ ꝓhibeꝫ alia. de ꝓcu. tue. ꝺ cle. cōiug. c. vno. li. vi. Sꝫ ꝓhibit⁹ eſt ercōicatus eligere ⁊ eligi. vt de cleri. er. mi. c. poſtulaſti. ⁊. c. fi. de eta. ⁊ q̄li. cū bone. de cōſue. cū dilect⁹. ⁊. c. cum inter. de elec. illa a cōr̄io. ergo. Itē vī ter. exꝑreſſ⁹ i cōr̄iū. de preb. referēte. vbi ercōicat⁹ nō pōt optare bñficiū niſi abſolua. ſed pōt rñderi ad illud. c. q ꝑ illā optōem acq̄rit ius in re. ⁊ cēſeꝫ collatio. ſiue nou⁹ titul⁹. Cred erē ercōicatū poſſe optare ſic̄ ꝛacceptare. ⁊ p hoc poſſet dici valeꝛ optōez factā p ercōicatū iurta formā. c. fi. de cōſue. li. vi. ga tal' optio nō vī noua collatio vt ibi no. ꝑ archi. A. Et adde ḃ aliā deciſionē que ē i antiqs. crvj. que icipit No. q ercōicat⁹ pōt bñficiū acceptaꝛ. ⁊c. ⁊ aliā que icipit ſciēdū ē q aliq dicꝫ q ercōicat⁹ pōt acceptaꝛ. ⁊c. que ē. ccccrxix. Et adde deciſiōez i nouis que ē. cccrvij. que icipit Itē no. q bñs grāz i forma dignū. ⁊ q ꝓuiſio fca ercōicato. vt. i. i fi. dr̄. ſꝫ an executoꝛ ercōicat⁹ poſſit ꝺ bñficio ꝓuideꝛ vide i ātiqs deci. cxlii. que incipit. Itē no. q executoꝛ ercōicat⁹ i q̄ dr̄. q ꝓcur. ercōicat⁹ repellit̄ qa cōſtabat ipꝫ ercōicatū. ſecus ſi ignoꝛeꝫ. vt i fi. illi⁹ deciſiōis. Et ē rō q̄re ercōicatus ꝓcuratoꝛ nō admittit̄. ſ. ꝓpter ꝑiculū cōlonis vt i. c. ſi celebrat. ꝺ cle. ex. mi. ⁊ illa que faē ercōicat⁹ i iudicio ꝛvaleꝛ donec opponaꝛ exceptō. vt no. in. c. pia de excep. li. vi. ⁊ de hoc vide oīo cōſiliū ꝺ. Bartho. de podio poſitū i lib. vbi ē repetitō. c. cōmiſſa. de elec. li. vi. ꝑ bal. i folio. ccrlviii. Alia additio. Cōr̄iū vī tenere pe. ꝺ puſio i. c referēte. de pre. vbi dic̄ q ſic̄ nō pōt ipetraꝛ bñficiū. ꝺ cle. ex. mi. poſtula. ita nō ḃz ptātē eligēdi alteꝝ ex bñficiis p ſe ꝑus obtētis eo cāu quo de iure cōi daꝛ optio ⁊ iō abſolutō ab ercōicatōe ꝑcedit hāc electōez. ⁊ ſic ius optādi ñ cadit i ercōicatū ergo ſibi denegabit̄ optio. de q̄ i. c. fi. de conſue. libro. vi. Numero alias. crcvii. Sequēs deciſio. h. ꝺ. ꝓñs gratiā i certa eccl'ia de bnficio inibi vacaturo pōt acceptare bñficiū vacās i cimiterio vl' ābitu ul' capellis ipſi eccl'ie cōtiguis ſituatum h. ꝺ.

Tē q ꝓñs gratiā i certa eccl'ia pōt acceptaꝛ bñfi. vacās ⁊ ſituatū i cimiterio ābitu vl' capell' cōtiguis illi⁹ eccl'ie. qa ꝑs illi⁹ eccl'ie ſūt. ⁊ iō polluta eccl'a. etiā capella ꝑdicta polluta cenſeꝫ. de cō. ec. vl' al. c. vno. li. vi. faē. c. ſi ciuitas. ꝺ ſē. er. e. li. nā ſi ſuburbia ſūt ꝺ cōtinētib⁹ edificiis ml'to fortiꝭ ābit⁹ capelle ⁊ cimiteriū ipſi eccleſie cōtiguū. vt i ꝓcal. iuri. ſec⁹ ꝓo ſi capella ſeu bñfi. ſit exꝑ ſepta mōaſterii ſiue eccie ſituata ꝛ capellā⁹ ſiue rector illi⁹ capelle hēat aliqꝺ certū miſteriū faceꝛ i eccia maioꝛi. puta ite ſſe vinis. vl' in feſtiuitatib⁹ celebrare l' ſimilia. Conſideraꝭ. n. poti⁹ corp⁹ bñficii ⁊ loc⁹ vbi ē ſituatū q̄s ſzuiciū ſiue miſteriū qꝺ alibi faceꝛ teneꝫ. ar. ff. de fūdo inſtruc. l. cū quidā. Numero alias. ccrix.

Sequēs deciſio h. ꝺ. ſi cōſtet de corpe bñficii. ꝛ erreꝫ in acceptatōe. valet acceptatio que ē mēris ſeu volūtatis declaratio. ⁊ tēdit ad executōnē gr̄e ſꝫ nō valet ꝓuiſio careꝛ certo ꝓuiſiōis modo. h. ꝺ.

TEN licet ipetrās graciaꝛ expectatiuā acceptet beneficium vacans per obitum .A. quod tamen vacauit per obitum .B. nihilominus valet acceptatio ꝛ nō valeret ꝓuiſio

scom aliquos. Ratio q1 pot⁹ debem⁹ h̄ considera re vacatōem q̄ vacatōis modū p̄sertiz si acccpta uit bñficiū i certo loco puta eccl'iaz p̄ochialē tal' ville. vl' p̄bēdā talē vl' sic notatā. tūc. n. per has q̄litates z circūstantias constat de corpe bñficii ac ceptati lz sit erratū i psona. Constat ertā q̄ bñficiū tunc vacans in tali loco siue ecclesia voluit accep tare. z ibi p̄o tunc nullum aliud vacauit. ar. l. cer tum. ff. si cer. pe. de testi. licet ex quadam. faciunt nota. per Johan. mo. in. c. si tibi absenti. de preb. lib. vi. p̄o quo etiam facit. c. tua. de sponsa. z no. per Inno. in. c. significante. de rescriptis. nec ob. c. susceptum. de ℟ptis. lib. vi. quod non habet lo cum in acceptatione que est quedaz declaratio vo luntatis. z tendit ad executionem gracie. et ideo non mirum si erretur in modo vacationis q̄ nō im pediatur acceptatio. dummodo sequaī postea ve ra et effectualis prouisio. que dat ius in re. ō con cess'. p̄bē. c. fi. li. vi. Numero alias. ccclvij.

Sequens decisio. hoc dicit. Impetrans gracią ad beneficium cum cura vel sine cura ad collationem decani. z. potest acceptare prebendam collegia te ecclesie sed non cathedralis. hoc dicit.

ℨEOJ q̄ habes graciaz in forma spe ciali ad collationem decani z capituli alicuius eccesie collegiate. de benefi cio ecclesiastico cum cura vel sine cura potest acceptare prebendam postea vacantem in ipsa ecclesia ad collationem dictoruz spectant. naz nomine beneficij prebenda continetur. de verbo. signi. c. tua. z. c. olim. de preben. z. c. p̄o illorum. z. c. fi. hoc verum largo sumpto vocabulo. sed stri cte sumendo non. secundum Archidiac. quem reci tat Johā. And. in nouella. in. c. gracia de ℟ptis. in p̄in. li. vi. non ob. no. ar. in. c. cui de non. de preb. lib. vi. z. xvi. q. ij. alienationes. vbi videtur velle q̄ si in ecclesia sint minora beneficia q̄ sint prebē de q̄ prebendam impetrans non possit acceptare quia restringende sunt huiusmodi gracie potius q̄ larande p̄opter vicium ambitionis. de prebē. q̄uis. libz. vi. qō quidem dictum Archidiac. vide plenius per Jo. and. in nouel. de preben. c. fin. su per verbo non extendatur. li. vi. Cuius opinio pos set intelligi quādo essent maiores et minores pre bende. et esset consuetudo optionis vel statutum ecclesie. q̄ nullus valeat adipisci maiorem nisi pri us habeat minorem. et per eam ascendat ad maio rem. que tamen consuetudo et statuta hodie fre quentius tolluntur. per formam litterarum aposto licarum Preterea in litteris pauperum dūtaxat excipiuntur beneficia ecclesiarum cathedzalium. ergo omnia illa veniunt. immo in illis dicitur q̄ si pauper impetrans acceptat prebendam alicui⁹ collegiate ecclesie. q̄ assignetur sibi stallus in cho ro z loc⁹ in capitulo. z q̄ iuret statuta per que ex presse apparet q̄ etiam habens graciam in forma pauperum posset acceptare prebendam in collegi ata ecclesia. z dicit Jo. And. in. c. quānis superius alle. in nouella q̄ impetrans ad collationem epi scopi in forma speciali. potest acceptare prebendā in ecclesia cathedrali spectante ad collationez epi scopi. et hoc tenet rota. quia. c. quānis est tenen dum in terminis suis. scilicet quando illa verba posita in. c. quānis inseruntur in gracia impetran tis z alias non. Numero alias. ccccvij.

Sequens decisio. hoc dicit. Purificatio gracie fa cta per executorem in forma pauperum ad instan tiam consanguinei impetrantis non habentis man datum valet. hoc dicit.

ℨEOJ q̄ purificatio gracie in forma pauperum facta per executorem ad in stantiam consanguinei ipetrantis. nul lum mandatum super hoc habētis va let z tenet. Ratio quia in huiusmodi purificatione non requiritur cause cognitio. nec partis vocatio prout legi. z nota. per Innocē. et Hostien. de pre sump. dudum. z de transla. licet. in fi. per Inno. et in cle. iudices. de offi. dele. per. Jo. An. z alios z plene per Pau. in cle. cum ei quem. de concessio. preben. Et potest fieri etiam ex officio z in absen tia impetrantis. quia cum alias fuit examinatus z in scientia repertus idoneus. et propterea non sit necessaria eius presentia. de sua conuersatione et vita debet fieri inquisitio in loco in quo. z vbi cō uersatus est. de electi. postq̄. de presump. quosdā secundū Paulū qui hoc no. in dicta cle. super ℏo. p̄ inquisitionē. vbi etiam dicit super verbo predi ctarum q̄ non sit necesse. licet sit tutum super hoc pronuntiare. sed sufficit q̄ executori cōstet per in formationem receptam de laudabili vita z connez satione. z sic sine declaratione posset prouidere. vsus tamen z stilus habet q̄ super hoc pronuntie tur. et hoc tutius est. quia alias difficulter posset probari huiusmodi purificatio. An vero cōiuncta persona possit sine mandato acceptare beneficiuz vide per Inno. et Hosti. de concess. prebend. acce dens. z Archi. de preben. si tibi absenti. super ver bo collationē. li. vi. z ibi p Jo. an. i nouel. sup gl.

Numero alias. cccxvij.

Sequens decisio hoc dicit. Habens gracią in for ma dignum arbitramur. potest infra mensem ante purificationez gracie beneficium cadēs in sua gra cia acceptare. sed non facere sibi prouideri. h. d.

ℨEOJ q̄ habens graciaz in forma di gnum arbitramur. si acceptet benefi cium alias cadens in sua gracia infra mēsem ante purificationem gracie sue valet et tenet acceptatio. dummodo postea gra cia sua purificetur. etiaz post mensem quādocunq̄ licet prouisio facta per executorez non valeret an te purificatam graciam. Ratio primi dicti est propter clausulam retrotractiuā in fine huiusmodi gra

Tercius liber fol de preben. quaestio .c. x

cie positam. per quaz retrotrahitur ad tempus acceptationis huiusmodi declaratio qualitatis siue purificate conditionis que inerat tempore etiam date gracie. puta q̄ erat laudabilis vite. ⁊c̄. Tum etiam quia huiusmodi acceptatio non est nisi quedam declaratio voluntatis ipsius impetrantis videlicet q̄ ipse prebendam hanc vult habere ⁊ nō aliam. que quidem declaratio voluntatis etiam potest fieri per inhabilem ⁊ excommunicatum. qa in facto cōsistit. At hic in casu nostro apparet per subsequentem declarationem executoris ipsuz tūc habilem fuisse. ergo. Ratio secūde conclusionis ē. quia executor non habet potestatem prouidēdi nisi in euentum cōditionis purificate que debet precedere ipsam. vt in cle. cum ei quem. de concessi. preben. facit. c. si pro te de ꝓptis li. vj. Si igitur ante extantem conditionem prouideret. formā mādati non seruaret ergo nil ageret. per iura vulgaria. cum dilecti de ꝓptis. ff. mandati. l. diligenter de resti. spolia. pisanis. de preben. cui de non. lib. vj. Inno. in. c. dudum. de presump. vbi dicit contrarium.

Numero alias. cccxxviij.

Sequens decisio hoc dicit. Expectans post mensem prebendā acceptare non potest. nisi fuerit iam canonicus ratione cuius canonicat⁹ debet sibi prebenda conferri. dummodo non fuerit alteri debita. hoc dicit.

TEOI q̄ habens auctoritate apostolica canonicatum sub expectatione prebende post mensem. potest prebendaz vacantez re integra acceptare. puta qa non fuit alteri collata. nec per aliquem impetrantem etiam posteriorem in data acceptata. Pro q̄ conclusione facit glo. Johan. And. ⁊ Archi. in. ca. si clericus. de preben. ⁊ not. in. c. dudum. eo. titu. lib. vi. ⁊ probatur ratione. quia recepti in canonicos auctoritate apostolica. iure sue receptionis et ratione canonicatus in prebenda vacante omnib⁹ alijs quacunq̄ auctoritate venientibus preferunt̄. easq̄ vt sibi debitas petere possunt. ⁊ si petāt collatio postea alijs facta nulla est ipso iure. vt in. c. ei cui. ⁊. c. hij qui. ⁊. c. si postq̄. de preben. lib. vj. ⁊ de ꝓptis tibi qui. ⁊. c. duobus. eo. li. Preterea si ad aliquem actum scilicet extraiudicialem explēdum puta ad eligendum optandum vel acceptandum certus terminus alicui prefigat̄. ⁊ in illo termino actus non expleatur nec fiat. post terminum illuz. potest re integra hoc facere ⁊ explere. vt. l. mancipioꝝ. ff. d̄ opti. l. ⁊. c. si tibi absenti. d̄ preb. lib. vj. ⁊ quod no. in nouella per Jo. And. in casu quasi ratione simili. de elec. cuz in cunctis in glo. trium mensium in fi. In hac opinione est Pau. in clemē. cum ei quem. de concess. preben. Sed Jo. And. ⁊ gencze. contra super ꝓ. infra mensem. qui multum bene respondent ad. l. mancipioꝝ. ⁊. ca. si tibi absenti. quorum opiniones possunt saluari habito respectu ad vires gracie ita q̄ executor non poterit prouidere obstante forma mandati. vt in c. cui de non. recurrat igitur huiusmodi acceptās ad ordinarium vel ad papam pro collatōne sibi facienda nec ob. c. si clerici. de preben. li. vi. vbi dr̄ q̄ si impetrans negligat primam prebendam vacantem sibi debitam acceptare q̄ gracia sua totaliter extincta est. quia potest intelligi per subauditum. videlicet si iaz alteri collata erat. At hic nulli collata est. nec gracia perempta nisi quo ad potestatem executoris prouidēdi de ista. cuius tamē potestas adhuc durat quo ad alia ergo. Paulus vero in dicta clemen. super ꝓ. impetrāti. dicit formam ꝓpti attendendam et si ex ea terminum statutum esse acceptationi inuenerit. tunc secundum eum vera est opinio Archi. si collationi tantū. nō. ⁊ credit hoc casu non posse per impetrantem terminum prorogari. ne finiat̄ per. c. de causis. de of. deleg. At in forma moderna termin⁹ videlicz mēsis statuitur siue adicitur acceptatōni ⁊ in fauorez impetratis. vt in cle. antedicta. ⁊ nullum tempus reperitur prefixum executori ad conferendum. ꝓ ut le. ⁊ no. in cle. si de beneficio. de preben. super ꝓ. episcopi. licet. limitet̄ eorum potestas in conferendo beneficium infra certum tempus acceptatū ⁊ non alias. vt in clem̄. iam dicta. Reuera semper dubitaui ⁊ adhuc dubito de predicta conclusione. tum propter varietatem opinionum doct. tum ꝓpter vnam rationem genz. dicētis. q̄ adiectio temporis facta ad acceptandum restringere videt̄ potestatem acceptandi. vt vltra vnum mensem non possit acceptare. qui infra illum negligens reperit̄ quasi lapsus temporis negligentis ab acceptatione repellat. alle. l. Thais ancilla. ff. de fideicō. li. facit. c. tibi qui. in fi. de ꝓptis. ⁊ predictum. ca. si clericus. de preben. li. vi. faciunt me etiaz dubitare. c. ij. de concess. preben. ⁊. c. licet. de supp. neg. prela. ⁊. c. ne pro defectu. ⁊. c. quam sit. de elec. li. vj. Stephanus etiam stat in opinione Archidi. in eo q̄ ipsum allegat. non improbando eam. Guil. de monte lau. non tangit predictam conclusionem quam sub dubio credo verissimam in habente canonicatum secus vero in canonicando vel habēte graciam ad collationē per quam non tantum ē beneficium affectum sicut quando canonicatus ē collatus. per iura superius alle. ei cui. ⁊. c. si postq̄.

Numero alias. ccclxxxiij.

Sequens decisio. hoc dicit habens graciaz in forma dignum arbitramur. cum clausula retrotractiua. Si talis concurrit in data cum ipso habente

graciam puram. puta in forma laudabilia secuta purificatione sue gratie conditionalis ante vacatl onem beneficii debet preferri in assecutione eiusdem beneficii alteri habenti predictam gratiam puram quacunq; sua diligentia non obstante. b. d.

TEXT si papa facit graciam purã .A. de beneficio ecclesiastico cum cura vl sine cura. spectañ. ad collationem. ꝛc. decani ꝛ capituli alicuius ecclesie collegiate communiter vel diuisim. ꝛ. B. conditionalem in forma dignum arbitramur. sub eadem data mandando sibi prouideri per suum executorem de canonicatu sub expectatõe prebende predicte collegiate ecclesie. si per inquisitionem solertem. ꝛc. voluit tamen papa ꝛ decreuit postq̃ idẽ. B. esset repertus ydoneus irritum ꝛ inane a data presentium quicquid super hoc contigerit attẽptari a quo q̃ perinde ac si canonicatum eidem. B. contulisset ꝛ prebendam ei conferendam cum interpositione decreti reseruasset. qua gracia ante vacationẽ prebẽde purificata ꝛ prebẽda in dicta ecclesia postea vacante ꝛ ad collationẽ dictorum decani ꝛ capituli communiter spectañ. quilibet eorum scilicet .A. ꝛ. B. infra tempus debitum acceptauit. ꝛ de eadẽ fecit sibi prouideri. A. tamen ante purificationem dicte gracie litteras suas capitulo presentauit. Fuit dubitatum ꝛ in relatõnibus publice sup hoc allegatum quis eorum esset potior in prebẽda an tedicta. ꝛ primo fuit allegatum multum subtiliter pro potioritate gracie ipsius. A. tum quia pura cũ decreto irritante ꝛ ligante statiz de ꝛptis tibi q. de prebend. dudum. de concess. preben. c. i. ꝛ. c. si soli. ꝛ si capitulo. lib. vi. ꝛ alia conditionalis cuius decretum non ligat infra tempus purificate conditionis. de ꝛptis si pro te. lib. vi. de concess. preb. cum ei quem. in clemen. Tum quia vberior. quia habuit cuz cura vel sine cura. alter vero dumtarat sine cura ergo. ar. c. cui de non de preben. ꝛ not. per Joban. And. in nouella. in. c. duobus de ꝛpt. lib. vi. per quod quidem. c. ſ. il. videtur etiam q̃ si predicte gracie essent pariles q̃. A. esset potior in prebenda. quia alium videlicet. B. preuenerat in presentatione suarum litterarum facta capitulo nec ob. vt videtur dicta clausula retrotractia sine dicto pinde. ꝛc. posita in gracia ipsius. B. per quã videtur trahi ad tempus date gracie. quia hoc est verum quo ad ligamen decreti. sed nõ videtur q̃ per illa verba papa conferat canonicatũ neq; vult q̃ habeatur pro canonico. ernunc videlicet a tempore gracie date posita igitur verba ad vnuz effectum non debent alium operari. maxime in rescriptis que sunt stricti iuris. ꝛ ideo non extendenda. vt in. l. nõ aliter. ff. deleg. iij. de ꝛptis. causamq̃. ꝛ. c. super litteris. presertim in beneficialib9. que potius sunt restrigenda q̃ laranda. ppter ambitionem ꝛ odiositatem materie. de preben. cuis. ꝛ. c. cui de non. ꝛ. c. si motu proprio. in fin. lib. vi. sed verba illa perinde secundũ eorum propzium significatum disponunt super certo ꝛ determinato. videlicet super affectione prebende ẽ ligatura potestatis cuiuscunq; collatoris ꝛ hanc affectionem et ligaturam vult papa retrotrahi ad tempus date. perinde ac si canonicatuz contulisset: ꝛ sic papa ex presse disposuit super effectu. sed non super causa nam effectus collationis est afficere prebendam. vt in. c. euz cui. ꝛ. c. si postq̃. ꝛ. c. dudum. de preb. lib. vi. vnde ipse canonicatus est causa effectus et non affectio. vnde trahendo effecuz cause ad vnũ dispositum non videtur propterea trahere ipsam causam. ꝛ disponere super causa. ecce simile in. l. barbarius. ff. de offi. preto. qui erat seruus. ꝛ gessit se pretorem diu. postea apparet q̃ est seruus. ita q̃ preto2 esse non potuit. Imperator decreuit gesta per eum valere. ac si fuisset pretor verus. nũ quid per hoc fecit eum pretorẽ certe non. sed dũtaxat validauit gesta sua propter communem ignoranciam populi. de qua in. c. nihil est. de elect. per Inno. pro hac parte melius facit lex cum sua glo. in. l. sacrilegij penam. ff. ad. l. Ju. pecu. ſ. siquis ex metallis haberi perinde ac si pro futuro manifesto fuisset damnatus. nunquid erit propterea fur manifestus vt teneatur alijs conditionibus quib9 fures tenentur certe non. quia de hoc non fuit expressatũ. nam solum in disposito expresse hec condicio perinde operatur ita hic. nec potest dici hoc fuisse de mente pape. ꝛ etiam quia mens siue conjectura mentis in rescriptis non est sumenda cum verba de se clara sunt. vt. l. ille aut ille. ſ. cũ verbis. ff. deleg. iij. nec ob. si dicatur ista verba nihil aliud operabuntur. ꝛc. quia illud operabuntur ad quod sunt appositа. nam alias ex tali gracia non afficeret prebẽda nisi a tpe purificate cõditionis. vt in clemen. i. de concess. preben. modo trahitur retro per hec verba. Premissis allegat. non obstãtibus fuit decisum ꝛ determinatuz per omnes dominos meos contrarium et reuocate per me qui habui causam in tertia instantia. due sentẽtie late pro. A. ex nouis tamen cor. me productis. et hoc propter dictam clausulam retrotractiuam in gracia ipsius. B. positã que sonat sic de verbo ad verbum et insuper si dictus. B. vt prefertur ernunc perinde irritum decernimus et inane. si secus super his a quoq̃ quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. ac si nos a die date presentium eidem. B. contulissemus canonicatuz antedicte ecclesie. ac prebendã si qua tũc vacabat. vl cũ vacauerit i eccl'ia prelibata quã idẽ. B.

vt premittitur duceret acceptandum conferendū eidem. b. donationi apostolice cum interpositōne decreti duxissem? specialiter reseruādā. data. tē. Sed si canonicatum in principio dicto. b. contulisset vberiorem graciam quam. A. habuisset ergo. ar. dictorum iurium eum cui si postq̄. et. c. dudum de preben. li. vi. et sit potior in prebenda. arg. c. duobus. de ẋptis. in pun. purificata igitur condi tione perinde est ac si tempore date canonicatum eidem. b. contulisset. ergo. presertim vt ponebat in facto quia statim purificatione facta dicto. b. ō canonicatu prouisum extitit per suum executorem ergo merito postea preferendus in prebenda post ea vacante. per iura prorime superius allegata. Preterea secundū aduocarum pro ista parte alle/ gantem gracia. b. non videbatur conditionalis qa erat quedam conditio subintellecta. videlicet si ē ydoneus que potius sonat in monitionem q̄z i con ditionem. iurta not. per Inno in. c. dudum. de pre sump. et in cle. vnica. de offi. dele. quicquid tamē predicti doctores dicunt decretum pape nō ligat ante purificationē conditionis etiā sub intellecte prout le. et no. in cle. vnica. de concess. preben. pu rificata igitur ipsa conditione trabitur ad temp? date ergo. non obstat. c. si pro te. de ẋptis. quod loquitur in potestatiua conditione et non casuali. prout le. et no. in d cta cle. vnica. de concess. preb. ergo nec ob. q̄. A. habuit graciam cum cura vl̄ si ne cura. et q̄ ꝺ censeri deberet vberior. que vber tas non consideratur nisi circa beneficium cadens in huiusmodi graciam quo ad prelationem. ar. ca. quia sepe. de prebē. li. vj. nec ob. l. et glo. superi? allegate. incontrarium de dictione perinde. quia attentis verbis clausule superius in gracia. b. po fitis. satis constat q̄ purificata conditione. voluit ipsum habere pro canonico a tempore date gracie ad illum effectum q̄ omnia essent ab illo tempore nulla. in preiudicium suum attemprata exquo clare infertur q̄ presentatio lrarum et earum publicatō facta per. A. et quicquid inde secutum est in preiu dicium illius. B. totum fuit irritum et nullū. Pre terea vnus de dominis dixit vnam rationem ymā ginariam in materia. que multum placuit dominis meis alijs. ymaginando enim rationem quare pa pa predictam clausulam apposuit et apponi mādat et dixit sic. nam in gracijs spiritualibus statim cō fertur canonicatus sub expectatione prebende et dantur littere pure in forma laudabilia. si sint pre sentes in curia. et reperti fuerint ydonei in litte ratura. sed si fuerint absentes mandatur inquiri ō huiusmodi ydoneitate in forma dignum arbitra/ mur. que cum reperta fuerit voluit papa ipsum ha beri pro presente. et in curia examinato. et sic perin de esse ac si canonicatum contulisset sibi tempore date gratie. que si presenti et in curia existenti con tulisset vberiorem graciam habuisset. et sic potior in prebenda ar. no. in dicto. c. duobus.

Numero alias. cccexvii.

Sequens decisio. b. ꝺ. Jādati fines procurator excedens non preiudicat domino. nisi dominus fa ctum procuratoris in fauorem sui infra tempus in fra quod ipse potuisset impediuisse id in preiudi/ cium suū tacite vel expresse ratum habuerit. b. ꝺ.

TEJ si habens graciaꝫ in forma spe ciali constituat procuratorem ad accep tandum beneficium certi valoris puta rl. marcharum sterlingorum. et idem p curator acceptat beneficium minoris valoris. et re cipiat possessionem eiusdem et mittat pecuniā per ipsum leuatam de fructibus dicti beneficii domi no suo absenti et scienti. ac recipienti beneficium nomine suo acceptatum fuisse. et esse minoris valo ris q̄z dederit procuratori suo in mandatis. Dubi tabat vtruꝫ per hoc fuisset gratia sua extincta. ita q̄ non poterat aliud beneficium acceptare. et vide batur aliquibus dominis q̄ non. quia predictus p curator excessit fines mandati. et sic nihil egit. nec domino suo preiudicare potuit. de offi. dele. cum olim. C. de procur. l. si procurator. ff. mandati. l. di ligenter cum multis similibus. Preterea nulliter acceptans potest variare illudq̄z beneficiū sibi nō debituꝫ dimittere. et aliud sibi debitum acceptare vt le. et no. per doc. in. c. gracia. et. c. cuꝫ in multis de ẋpt. li. vi. et. c. ne captā de. de concess. preben. eo. li. quod direrunt alii domini verum. nisi domi nus sciens factuꝫ procuratoris ratificasset tunc fa ctum procuratoris formam mādati excedentis be ne preiudicasset. prout legi. et nota. in dicto. c. cuꝫ olim. per Ber. et Inno. et melius per Ber. in. c. per tuas. de arbi. licet Hostien. et Joban. And. ibid. ꝫ tenuerint contrarium. concor. eos per nota. in. c. vt. lite non contest. At in casu nostro prout pone batur in facto predictus cōstituēs sciuit ipsum pro curatorem suum beneficium minoris valoris acce ptasse. et sic fines mandati sui excessisse. cuius fa ctum procuratoris postea probauit et ratificauit. saltem tacite recipiendo pecuniam de fructibus beneficii perceptis. que tacita ratihabitio sufficit etiam in excedente mandatum. vt not. in dicta. l. diligenter. et. l. si remunerandi. eod. ꝫ. titu. et. ff. rem rat. ba. l. iii.. §. falsus. et legi. et nota. de ẋp tis in. c. ex parte decani. per Innocen. ergo. ratuꝫ etiam possum habere nomine meo gestum tacite vel expresse. vt in regula ratum. lib. vi. et ibi not. quod primi domini direrunt verum si ratihabitio fieret infra tempus infra quod actus esset gerendus per dūm. vt. l. penul. rem ra. ba. ff. et. ij. q. vj.

non solent. et nota. in dicta regula ratum. et per Jo.mo. et per Joban. And. in c. quam sit. de elec. lib. vi. melius in. c. ut circa. super ꝓ. adherentes. per Archidia. qui recitat nota. per eum in. c. statui mus. in glo. is qui. eo. titu. et li. At in casu nostro predictus impetrans habens mensem ad acceptā dum. non ratificauit actum sui procuratoris predi ctum infra mensem. Sed post diu recipiendo pe/ cuniam antedictam prout etiā ponebatur in facto ergo sibi preiudicare nō debuit. Ad quod respōde batur per alios dominos hoc vltimuꝫ dictum pos se procedere quando ageretur de sui vtilitate. se cus de sui preiudicio. quia tūc dixerunt domini va lere ratihabitionem etiam post tempus quando/ cunꝫ in sui preiudicium. vt no. argu. in dicto. c. vt circa. melius in. l. Pomponius. ff. de nego. gestis per Bartho. ꝛ ibi pro ntellectu. l. bonorum. ff. rei ra. ba. Imputetur sibi ꝙ ꝯcito sciuit procuratorē suum deliquisse ꝛ non contradixit. et sic ipse statuꝫ factum sui procuratoris approbauit ꝙ potuit eti/ am tacite. cum regulariter factum ꝓcuratoris pre iudicet domino. nisi sciens statim contradicat. vt l. si procurator. C. de procuratori. et no. in iur. et doct. supins all. Preterea plus est cōsentire facto ꝙꝫ ꝙbo. vt in. d. ꝧ. falsus. ꝛ de appella. dilecti. vbi multe concor. cum igitur iste recipiendo pecuniaꝫ facto cōsenserit acceptatōi facte p suū ꝓcuratorē ergo postea conuenire non potuit. de elect. nosti. de cle. coniu. diuersis fallaciis. Aliqui volebāt di stinguere inter procuratorem dolosum ꝛ negligen tem. de quo in dicto. c. i. vt lite nō cont. Finaliter tamen fuit obtentum ꝙ extincta fuit gratia predi cti impetrantis propter sequentes eum in data q bus faceret magnum preiudicium. si totiens pri/ mus in data posset variare. que variatio et illusio maxime in clericis reprobatur. vt in cle. cum illu/ sio. de renunc. presertim quia secundum taxam in gracia sua expressam predictum beneficium erat si bi debitum. ꝛ sic variare non potuit in aliorū pre iudicium. vt le. ꝛ no. in. c. gracia de ꝛ̄pt. ꝛ in. c. ne captande. de concess. preben. li. vi. per Archidaco. Ego vero dicebam ꝙ si predictus apostolicus nō recepisset pecuniam sibi per suum procuratorē mis sam licet sciuisset eundem procuratorem male et nulliter acceptasse factum procuratoris sibi nō pre iudicasset quo minus potuisset aliud beneficium debite acceptasse. per no. Jo. An. in nouella e. ti. cum in multis de ꝛ̄ptis. sed et quo recepit pecu niam de fructibus beneficii licet nulliter accepta ri. ipse nedum consensit acceptationi sed collatio ni ꝛ possessiōi recepte per suum procuratorē. que licet sit ꝛ fuerit viciosa. operatur extinctionē gra/ cie sue. vt no. per Inno. in. c. constitut⁹. de appel la. de preben. eum qui. li. vi. ꝛ in clemē. gracie de

ꝛ̄ptis.

Numero alias. ccccxxxi.

Sequens decisio. hoc dicit acceptatio facta per vnum diem ante vacationem beneficii non valet. hoc dicit vl̄ sic. Valet acceptatio de primo vel se cundo beneficio vacaturo iurta formam. c. ne cap tande. de concess. preben. li. vi. que tamen non va let iurta formam cle. cum ei quez eo. titu. nisi fiat de certa prebenda vacante. h. d.

Item si impetrans apostolicus accep/ tet beneficium cadens in gracia sua p vnum diem ante vacationem eiusdez faciendo sibi prouideri de eodem. et post vacationem beneficii ꝛ infra mensez ad sedē apostolicam appellet ab intrusione et impedimen tis cuiusdam aduersarij sui occupantis illud bene ficium. narrando in eadem appellatione vacatōez acceptationem prouisionem intrusionem molesta/ tionem ꝛ impedimenta predicta. per que dicit se impediri in assecutione possessionis. Fuit dubita/ tum de duobus. Primo an valuisset predicta acce ptatio facta ante vacationem. ꝛ fuit breuiter con/ clusum ꝙ non. propter formam graciarum moder nam in qua apponitur mensis cum decreto ad ac/ ceptandum. qui incipit currere a tempore, notitie vacationis in ecclesia anteꝙ vacaret. nec valeret acceptatio nec prouisio. vt in cle. cum ei quem. de concess. preben. Licet vbi non esset mensis appositio valeret generalis acceptatio de prima vel se cunda vel tertia prebenda prorime vacatura nulli alteri iure debita. vt in. c. ne captande. de concess. preben. li. vi. scōum quam formam etiam non va/ leret acceptatio de certa prebenda in specie ante vacationem eiusdem propter captationem mortis aliene. vt ibi expresse statuit. At in casu nostro cer tam prebendam certo modo vacantez qne reuera adhuc non vacauit acceptauit. ergo acceptatō nul la. Secundum autem dubium ē magis forte ꝛ ma gis dubitabile. videlicet vtrum predicta appella tio interposita infra mensem a tempore vacatiōis beneficij sub forma prenarrata habuerit vim acce ptationis fuit super hoc dubio solemniter allega tum in publicis regulationibus meis per aduoca tos vtriusꝫ partis. Et primo pro parte negatiua sic certum est beneficium etiam vacans non debe ri impetranti. nisi sub conditione si acceptaret. vt in dicta cle. cuꝫ ei quem ꝧ. secus cum ibi notatis Sed licet aliquis cui res debetur sub conditione forte si Titius ascenderet Capitoliū ascendat alia de causa ꝙꝫ causa conditionis implende. nil vide/ tur agere nec ex hoc conditionem implere. Ergo in cāu nro posito ꝙ i illa appellatōe sūt ꝙba sonā tia voluntatē volētis acceptare exquo ea nō fecit

animo acceptandi. sed animo nego cum ad curiã devoluendi quod apparet ex tenor adppellationis nõ videt acceptaſſ. ar. l. cõditõnũ. ff. ỏ cõdi. ⁊ ỏmõ Actus enim non operantur vltra intentionem agẽtis. de priuil. quia intentionis. cum igitur iſte habuit voluntatem devoluendi cauſam acceptatõnis iam facte et non faciende ad curiã ergo vltra voluntatem ſuam non poteſt hniuſmõi appellatio aliquid operari. preterea licet qs ſola volũtate adeat hereditatem ſibi delatam. immiſcẽdo ſe rei hereditarie. ut in. l. gerit. ff. de acqui. here. tamen licet ſe immiſceat rei hereditarie niſi habeat adeũdi animũ nõ videtur adire ut. ff. ỏ reli. et ſump. fu. l. ſumptus. in prin. ergo nec appellando videt quis acceptare. cumob aliam cauſam et ad alium finem fiat appellatio ꝙ acceptatio. niſi conſtet aliter de animo. que tamen lex gerit. fuit inducta ꝓ parte affirmatiua contra. ꝓ ut inferius tangã. Itẽ licet in dubiis larga fiat interpretatio vt res de qua agitur potius ualeat ꝙ pereat ut. ff. de re. du. l. quotiens. de. ꝓ. fig. c. abbate. Si tamen res poſſit operari ſuum effectum uerum. tunc ſtricta fiat interpretatio. etiam in fauorabilibus. puta in ultimis voluntatibus. ergo a multo fortiori in caſu odioſo et reſtringibili. ut in caſu noſtro p. c. quamuis. de preben. li. vi. facit. ff. dele. i. l. caput. iul. ſ ſcio. cum ſi. Cum igitur hec appellatio poſſit operari vnum effectum ſcilicz devolutionem ad curiam. tunc ſtricta fiat interpretatio contra ipſum interponentem qui ita faciliter potuiſſet ỏ nouo acceptaſſe ſicut appellaſſe ergo hunc effectum inducere non potuit. quia hoc non intendebat. nec animum nec voluntatem acceptandi de nouo habuit in appellatione ſua. ſed ſemper retulit ſe ad ꝑmã ſuam acceptationem inualidam. quam etiã poſtea in iuditio eſt proſecutus. ergo. Preterea ea que fiunt ad confirmationem non inducunt noui iuris acquiſitionem ſiue diſpoſitionem. vt no. glo. in. l. poſſideri. ff. de acqui. here. Ratio quia iter animũ nouum acquirendi. et animum iam acquiſitum cõſeruandi. eſt magna differentia. ut probatur in. l. qui autem. in prin. ff. que in frau. cre. pro glo. fuit allegata et inducta. l. ſi cum te. ff. de pactis. cum glo. ibi poſita. facit. c. conſuluit. de iudi. quã glo. ibi reprobat Ber. ſed Dy. et Ray. approbant eam poſſet procedere dictum glo. in actibus ad quorũ eſſe requiritur ſo lennitas formata ſine certa forma. ſed in actibus ad quorum eſſentiam ſolus cõſenſus animi requiritur. ibi actus quilibet declarans conſenſum ſiue voluntatem ſufficit. et ſic loquitur ber. At in caſu noſtro nulla eſt certa ſtatuta forma in iure acceptandi. ergo ſufficit qualiſcunqꝫ actus ſiue tacitus conſenſus ſiue expreſſus. per quem poſſit conſtare de animo et voluntate agẽtis quod probatur in dicto. ſ. ſecus. in cle. cum ei quem. vbi impetrans petendo ſibi prouideri vel recipiendo ſibi beneficium collatũ videtur acceptare. cum igitur iſte appellauerit propter habendum benefitium. dixit maior pars dominorũ hoc ſufficere pro quo indurerunt. l. gerit. quam etiam allegat Jo. an. in dicto. ſ. ſecus. nam quandocũqꝫ aliquis heres conſtitutus facit aliquem actum qui actus fieri non poteſt citra ius et nomen heredis videtur tacite illam hereditatem adire ut. l. pro herede. ſ. papanianus ſemper. ff. de acqui. here. et doctores iuris ciuilis dicunt ꝙ ſi fiat per tunc heredem vnus actus qui ſit indifferens. ꝙ debet tunc inſpici quo animo iſte actus fiat. et ꝓbat ter. in. l. pro herede. ſ. i. ff. de acqui. here. Sed vbi dubitabatur dicunt ſtandum iuramento. hec dicũt in dicta. l. gerit. que eſt clauis in hac materia. ſic ergo videtur dicendum in propoſito. Iſta appellatio nõ poterat fieri niſi acceptaſſet. et dato ꝙ foret actus indifferens. apparet ꝙ animo acceptandi quia intimauit appellationem parti. et dato ꝙ non appareret ſtandum eſſet iuramento ſuo in dubio. nam cum aliquis appellat quia rector talis ecclefie etiam per modum cauſe inducitur acceptatio probatur in. l. emptor. in fi. ff. de rei uendi. et. l. penl. ff. de col. bo. pro hac parte facit ter. l. per hoc enim cum te appellaſſe dicas oſtendis cauſã ad te pertinere. C. de fil'fa. li. r. ergo ſic dicẽdum videtur in propoſito. quam. l. intellexerunt primi allegantes pro contraria parte veram. quo ad id de quo principaliter agitur in appellando. nõ quo ad alia. ſed ad iſtam appellationem agitur quo ad devolutionem cauſe quam iſte appellans pretẽdit ſe habere virtute prime acceptationis ergo. ar. eorum que le. et no. ff. de acqui. poſ. l. ſi quis vi. ſ. differentia. ibi ſed oppono ſi conſtitutio ꝛc̃ et in hanc partem vltimam videlicet hanc apppellationem habuiſſe et habere vim acceptationis. declinat maior pars dominorum auditorum et duo domini Cardinales extra rotam quos conſului. videlicet Corſien et Ratiñ. motiua eorum ultra predicta fuerunt hec. attento ꝙ acceptatio non ẽ niſi quedam mentis et uoluntatis declaratio. que nondum poteſt declarari manifeſte expreſſe. ſed etiam tacite. ut in dicta cle. cum ei quem. immo pnutum vel ſignum ut in. c. cum apud. de ſponſa. puto immiſceudo ſe beneficio vel poſſeſſioni eiuſdẽ vt in dicta. l. gerit. Tum etiam quia nulla forma litas in ipſa requiritur. et ideo ſola volũtas declarata per aliquem actum extrinſecum de habendo beneficium ſufficit. pro quo allegabam predictam notam Inno. in. c. exparte. de conceſſion. preben. et. c. de electionibus at in caſu noſtro appellauit vt haberet bificiũ ergo. quoꝫ dictum crederem

verissimum si huiusmõi appellatio non esset funda ta super aliqua alia acceptatione precedẽti. Sed in casu nostro tota appellatio fundabatur super quadam inualida acceptatione. vt dicit in thema te et appellatum fuit ab intrusione partis aduer se. et ab impedimẽtis p eum prestitis i assecutõe po sessionis vigore predicte acceptationis et ꝓuisionis inualide. p que apparet expressissime eum nõ habu isse nec habeꝛ animũ siue volũtatẽ de nouo accep tãdi sed acceptationẽ inualidam cõseruãdi et prose quendi. et in hãc opinionẽ meã a qua non poterã per consiliũ dñorum meoꝝ mo ueri. declinauerũt alii ser solempnes doctores decret. legum et vtriusq; quorum aliqui moueb antur. quia ex quo predictus appellans poterat eligere viam compe tentem. videlicet acceptasse sicut appellasse impu tet sibi q; elegit viam incompetentẽ scilicet ap pel lationis. per quã releuantur oppressi. et remouẽt grauamia. li. q. vi. adromanã. et. c. omnis oppressꝰ de. app. vt debituꝰ de priore. cum speciali. cũ si. et causa ad romanam curiã deuoluitur de elec. sta tuimus. li. vi. iuncta cle. causã electõnis. e. ti. ergo alium effectum operari non debuit. maxime ultra intentõnem agentis. maxime quia si hoc intendis set dixisset. ō deci. ad audientiã. q̃diu enim supest ordinarium remedium non est recurrendũ ad ex traordinarium. ff. demino. l. in cause. de transla. c. fi. immo direrunt aliqui de predictis doctoribus certas formas in iure expressas acceptandi vnam de certo bñficio uacaturo. ō qua in. c. ne captãde de cõces. prebẽ. alias tres in cle. cũ ei quem. ſ. secus. sepius alle. de certo bñficio vacante. vnam videlicet expressã et duas tacitas inter quas non est appellatõ ergo. Ad quod respondebãt ꝑmi dñi q; illi duo modi taciti ponũtur causa exempli. er go non inducunt formã precisam. sed extenduntur ad casus similes. de quibus idem iudiciũ est habẽ dum. de transla. inter corporalia. de ſpt. inẽ cete ras. cum si. et in hoc crederem eos bene dicere. videlicꝫ q; posset sub tali forma appellari ifra mẽ sẽ q; huiusmõi appellatõ habet ui tacite acceptatõ nis. pari ratione. sed nullo modo potui credere at tenta predicta forma appellandi. ipsum voluisse ac ceptasse uerum quia predictus appellãs probauit coram me in tertia instantia se post vacationẽ bñ ficii ante appellationẽ predictam legitime et plu ries acceptasse. Idcirco cõfirmaui primas duas sẽ tentias er nouiter probatis coram me quas alias nunc̃ confirmassem. sed causã ad cancellariã remis issem. quia consilium maioris pris dñorum nõ po tuissem infirmasse. nec contra conscientiam confir masse.

numero alias. cccxxxix.

Sequẽs ō cisio. h. d. inductio ꝑ possessionẽ bñficii facta ab eo qui habuit potestatem conferendi. ha bet vim collatõnis. quam etiam demõstrat omnis verbalis vel realis actus. p quem possit constare de mente conferentis. erquo in collatione non er igitur certa verboꝝ forma. h. d.

LEGI fuit dubitatũ vtrũ inductio in possessionem alicuius prebende accep tate per impetrantem infra tempus ō bitum sed nondum sibi collate. habe ret vim prouisionis siue collationis et uidebatur aliquibus dominis q; non. quia hec sunt diuersa. et ad diuersa spectare uidentur. de of. ar. c. ad h. et. c. ut nostrum. et de preben. cum i illis. li. vi. et legi. et no. in decret. auctoritate. de institu. et plenius p di. in. c. i. ō re. iuris li. vi. Preterea hec inductio videtur nisi qu edam collatõnis siue con firmationis executio. et potius facti est quã iuris sicut dicimus de recipiendo aliquem prouisum in canonicũ auctori tate pape. vt in. c. eã te. ō ſpt. et in. c. pro illoꝝ. in fi. de prebẽ. que in ductio cũ sit facti et p precedẽtis iuris executio. per executio nem uel aliquã appellatõnem impediri nõ potest nisi opponãtur crimen cũ infamia deercep. cum ec cleñastice. de app. constitutus. de accu. super his et. c. accedens. ergo videtur predicta inductio nul lo modo habere vim collationis. pro hac parte fa cit. c. eccl'ia. et decre. ab eo. ō appel. li. vi. qa nõ sufficit appellanti mittere nunciũ infra triginta di es statutos a iure. ad petendum et dandum apl'os nisi infra illos petat cum debita instantia. que pe tet et recipere. daꝛe et mittere iũr diuersa. Vtis non obstantibus fuit decisum et determinatum cõ trarium per maiorem partem dominorum. et fuit alle. pro hac parte distinctio compos. et Jo. and. post eum in. c. transmissa de elec. vbi distiguit sic Aliquando fit inuestitura post collationem siue cõ firmationem tunc est facti nullum ius tribuens. sed primum ius exequens. et sic loquuntur iura ō receptione siue executione facti pro contraria pte inducta. Aliquando fit inuestiura nulla electione confirmatione vel collatione precedente. tũc eim illa habet vim collationis. dummodo inuestiens habeat vtranq; potestatem scilicet eligendi conf. mandi uel conferendi. scõm compos. vt supra. qui nil ad hoc allegat. At in proposito executoꝛ nedũ habuit potestatem inducendi in possessionem sed etiam prouidendi. inducendo ergo videtur proui disse. quia in his ponderanda est uoluntas dantis et recipientis. de ꝺ. fig. in his. ꝺo. considerãtis. ad quod facit bene cle. cum ei quem. de concess. pre ben. ꝺo. quẽ et iã pro quo etiam faciunt ea que. le et no. in dicto. c. olim. et. c. cum inter. de elec. de. hoc de elec. ut circa in glo. ij. li. vi. videlicet qõ episcopus eligendo uel conferendo confirmat. qñ

scilicz ambe potestates in eo cõcurrũt. qõ crederẽ uerum quando iure proprio. secꝰ si alieno. puta de uoluto. at in casu nr̃o executor nõ sua sed pape auctoritate ꝓuidet. ergo ¶ Preterea ubi duo mãdãtur diuisim non sufficit alterꝫ adiplere. ut in. c. cũ dilecti. de dolo et contu. et. c. pisanis. de resti. spo. At in casu nr̃o duo mandant executori uidelicet prouisio et inductio. ergo. dictum etiã compos. scõm Jo. an. in addi. spec. super ℟ica. de insti. ubi hãc questionẽ pertractat potest iuuari p hoc qa ista sũt e iusdem generis: et sic facile fictionem accipiunt et facile fingit unum ꝓ alio. ff si cer. pe. l. ii. i prin bene facit. c. i. de of. le. li. vi. remittit ꝓ materia ad no. in dicta decre. cum nobis olim in glo. pe. et quod ipse notauit ꝛ dixit in ea. mihi tamen uidebatur aliter distinguendũ nam aliquando executores inuestiunt uerbaliter. aliquando realiter. In primo casu crederem huiusmõi inuestituram habere uim et potestatem collationis. ꝓpter uoluntatẽ petentis. facientis et recipientis. p iura superius ad hoc inducta. In scõo casu uero. quia hoc non uidetur inuestiens uoluisse. sed dũtaxat corporalẽ possessionem tradere que est mere facti et primi iuris executoris. de consue. c. ex litteris. et i dicta decre. ꝓ illoꝛ in fi. Veruntamen conf hoc ultimũ dictum meum fuerunt allegata duo iura noua. videlicet. c. cum aliquibus de ℟pt. li vi. et de pre. cum in eccl'iis. eo. li. ubi receptus in canonicum etiã actualiẽ habet uim collationis. fuit etiã conf me allegatum quod no. Inno. in. c. ex pre. õ cõce. preben. ubi dicit Inno. qꝰ ex solo consensu canonicoꝛ etiã non collegialiẽ prestito fine alia electõe seu collatione. efficiatur qs uerus canonicus. que reuera oia possunt induci pro opinione mea. nam loquit̃ in receptione siue nominatione aut consẽsu simpliciẽ uel uerbaliter facta. et que sunt iuris. et non loquitur in actualibus que sũt facti. plus sapiendo executionem q̃ collationem scõm tũ primã opinionẽ fuit diffinitum sniatum.

numero alias. ccccxl.

Sequens decisio. h. d. Decanatus eccl'ie collegiate est dignitas. cum sit caput collegij. et in nomen dignitatis sonet. h. d.

¶ JTEM fuit dubitatum utrum si habẽs gartiam õ beneficio cum cura uel sine cura. spectante ad collatõnem episcopi acceptet decanatum alicuiꝰ eccl'ie collegiate. et de illo facit ꝓuideri sibi p suum executorẽ. ualeat huiusmõi acceptatio et ꝓuisio. dubiũ facit an decanatus sit dignitas ul' sonet in nomen dignitatis. quia tunc nõ caderet in gra supradicta. p. c. fi de preben. et eo. ti. cum in illis. li. vi. Et vr̃ primo qꝰ non sonet in nomen dignitatis de iure. quia tunc sequeretur qꝰ decani rurales essẽt i dignitate constituti. quod est falsum. de censi. cum secundũ apl'm. et facit. l. de. lxx. decanis. C. õ dec. l. unica. Preterea si ꝓpositura que videf maioꝛ q̃ decanatus. quia aliis preponitur de jo. fig. q̃uis non sit dignitas de iure. ꝓ ut no. et deducit Inn. in. c. de multa. de preben. et arch. post eũ de consue. c. i. li. vi. multo minꝰ decanatus qui etiã inter officia eccl'iastica nõ nominat. ut patꝫ in singulis titulis. õ of. arch. archipb'i. custodis. ꝛc. sꝫ caue si recte inspiciant tũc singula officia siue ministeria exercẽda p archipb'i. exercent p decanũ. ꝓut experientia docet. ergo merito sub illo officio comprehenditur. nam ille q in locũ alterius succedit eo iur̃ uti potest et debꝫ. õ cõsti. c. translato. õ re. iur̃ is qui in ius. li. vi. ¶ Sed decanus succedit hodie in locũ archipbr̃i. ergo est maioꝛ saltem ratõe ordinis. Idem de archidiacono in cuiꝰ locum ut frequentius succedunt ꝓpositi. ergo. Et in hãc partẽ omnes domini declinauerunt. qꝰ in casu ꝓpositi sonaret in nomen dignitatis ¶ Tum quia decanatuꝰ ecclesie et non in ecclesia. et sic est ibi per modum capitis. tum quia ut ponebatur in facto predictuꝰ apl'icus fuit in ductuꝰ in possessionem primi stalli i choro decano debiti. qui dignitatem siue prerogatiuam distinguit. ꝓ qno fuerunt inducta predicta no. p archi. et per eundem in. c. ne captande. de concess. preben. et no in cle. i. per Jo. an. de ꝓbe. et per Jo. mo in regula ingenerali. li. vi. ego ꝓpo allegabam pro hoc qꝰ sonaret in nomen dignitatis et esset dignitas iur̃. c. post electionem de cõces. preben. et. c. cum inter uniuersas. de elec. vbi le. et no. qꝰ est caput capituli ergo. pro hac opinione fuit alle. l. C. de sacrosanct. eccle. l. non plures. cũ ibi no. et. C. de decanis. l. unica. ꝛ hystoria õ moyse qui ad cõsilium Jotij soceri sui certos cõstituit decanos et centuriones. qui iudicarent populum Jsraeliticum. sed honoꝛ siue dignitas est in iudicando. de appel. ut debitus. C. q̃. ꝓuo. nõ est ne. l. omnem honoꝛem. Judices. n. debent i dignitate esse constituti. ut in. c. statutum. de ℟pt. li. vi. iuncta cle. et si principalis. eo. ti. ergo. ¶ Post hoc uero fuerunt mutata consilia quia per confessionẽ utriusq̃ constabat predictum decanatum foꝛe simpler beneficium sine cura in dicta ecclesia collegiata. et sic fuit sententiatum ꝓ apl'ico impetrante.

numero alias. ccccxlj.

Sequens decisio hoc dicit Forma gratie est attẽdenda. ideo in forma dignum arbitramur prius examinatio persone facienda est. a qua examinatõne non est appellandum. cum executoꝛis conscientia sit onerata. et postea fiat subdelegatio. h. d.

¶ JTEM fuit dubitatum vtrum executoꝛ dans in forma dignum arbitramur ꝛc.

ad examinandum in litteratura certam psonam in littera nominatam. ⁊ si p huiusmõi examinationem ipsum in ueniet bene legentẽ. construentem ⁊ cantantem. sup quo ipsius cõscientiã onerauit .q̃ sibi de bñficio eccl'iastico cũ cura uel sine cura spectãte ad collationem decani et capituli certe eccl'te uacante uel uacaturo. quod infra mensem a tpe nors uacatiõis duceret acceptandũ ꝓuideret. ipsũ q̃s per se uel alium seu alios in possessionẽ indceret corporalem. posset predictam examinationem alteri subdelegare. dubium faciunt ista uerba. sup quo tuam cõscientiam oneramus. que nõ ponunt in forma paupex. qui in curia super premissis examinanẽ. et inquisitio mox et cõuersatio uite in partibus certis executoribus uel examinatorib⁹ committitur· qui huiusmõi inquisitionem possunt subdelagare. et alteri uices suos cõmittre· ut in cle. iudices. de of. dele. quã quidem inquisitionẽ etiã in absentia impetrantis possũt facere et testes sup hoc recipere. ꝓut ibi no. secus uero in forma dignum arbitramur. in qua papa habens ipetrantem de uita et moribus commendatũ. cõmittit examinationem scientie et ydoneitatis ipsi⁹ in partib⁹ qui requirit examinãdi presentiam. ꝓout le. ⁊ no. in. c. si forte. de elect. li. vi. ergo uidebatur multis dominis in rota et extra. q̃ non posset huiusmodi examinationem committere alteri. quasi sua et nõ alterius industria super hoc esset electa. sic̃ si sibi committeretur absolutio certe persone. et penitẽtie iniuntio. ut in. c. fina. de offi. dele. Ubi hoc vr̃ innuere Innocentius. cuius opinionem dixerunt alii domini tenentes contrarium reprobatam per dictam clem. que facit pro et contra meo iuditio Confirmatur etiam predicta prima dominorũ opinio. per formam antedicte gratie. vbi papa in fine mandat fieri inductionem in corporalem possessionem. per se uel alium seu alios. quam non posuit in principio. vbi mandatur fieri examinatio. quod si uoluisset id expressisset et commisisset. de decl. ad audientiam Ad quod responderunt domini tenẽtes contrarium. sub dubio forte q̃ dicta cl'a generalis in fine posita. posset referri ad omnia supradicta. per. c. secundo requiris. de appell. et de procuratoꝝ. qui ad agendum. li. vi. et si non. cum omnis executor sit iudex. ut in dicta. clem. et ô of fi. deleg. c. cum plures. et. c. si super. de of. dele. li. vi. qui a lege habet potestatem subdelegandi per. c. quamuis. et. c. pastoralis. de offi. deleg. Ad quod primi domini responderunt delegatũ pape non posse subdelegare. per. c. sciſciatus. de ſ̃pt. et dictum. c. pastoralis· ibi dummodo malicioſe non querat se eronerare Cum igitur in casu nr̃o sit eius conscientia onerata. si uelit subdelegare malicioſe se querit exonerar̃. q̃ p apertionẽ uni⁹ libri. uel per unam interrogationem potest se expedire. secus si necesse haberet se informare per testes. sicut i clem. iudices. alias necesse haberet uocare partes. uel assumere ptes iudicis. ubi multa concurrunt in quibus non potest esse presens. nec per se expedire. et ideo dat sibi potestas hoc expediendi per alium a lege. hinc est q̃ licet receptio testium in qua multa concurrunt. et habet fieri cum cause cognitione. posset subdelegari. tã examinatio testium non. quare. quia hoc est facti et quoddã nudum ministerium. et per consequẽs indelegabile. ut in dicto. c. fina. de offi. deleg. sepius allegato. et legitur et notatur in. c. cum bertol. de re iudi. et in. c. cum causam lo. ii. Melius et clarius per paul. in dicta clem. iudices. Cum ergo predicta examinatio sit iudicis factum nullã requirens cause cognitionem. in quo sua conscientia oneratur. ad explendum certũ ministeriũ ergo Probatur hoc etiam per diffinitionem cõscientie positam per Archid. in. c. statutum. de here. in fi. li. vi. diffinientis eam sic. q̃ conscientia est cognitio cuiuslibet cordis. sui ipsius. quam nemo scit nisi solus deus. ergo scpe relinquit q̃s sue ꝓprie conscientie ut deum timeat. preoculis habet. recte procedendo et diffiniendo. ut i infinitis iurib⁹ allegatur in glo. c. fi. de uo. per Jo. an. in clem. i. de iurepa. ubi uideas multas concordancias .q̃s alii domini tenentes contrarium allegãt pro se dicentes omnia iura de cõmissione conscientie loquentia. potius sonant in monitionẽ q̃ i conditiõ⁊ et non sunt nisi excitatiua officii. ut in. c. licet de offi. ordina. nam siue sit ordinarius delegatus. subdelegatus. executor.. vel quilibet christianus. nun q̃ debet contra sed secundum rectam ⁊ veram cõscientiam procedere facere ⁊ loqui. alias edificat gehennam. de restitu. spolia. c. litteras. ⁊ incurrit penam sepe a iure inflictam. vt in. ca. cum eterni. de re iudi. lib. vi. licet ab his que sue conscientie relinquuntur si contrariuꝫ faciant non possit appellari. ꝓout legitur et notatur per Joban. Andr. et Paulum in dictam clemen. i. de iurepatrona. ⁊ remittens ad notata per eum in. c. statutum. ℣. assessorem. de ſ̃ptis lib. vi. Ad quod primi respondiderunt aliud esse in commissione iuris. aliud in cõmissione hominis. in quo non est licitum transgredi formam. de ſ̃ptis cum dilecta. de preben. cui de non. li. vi. Cũ igitur ex forma predicte commissionis facte homini per hominez aparear q̃ huiusmodi certe persone ad quam alias non pertinet huiusmodi examinatio voluerit onerare conscientiam ita q̃ non alterius. ergo non videtur excitatio officii. sed potius electio sue industrie. quam nemo potest committere alteri. pro quo fuerũt allegate due leges bene facientes. C. de episco. et

cle.l.nulli.et.C.de cadu.tol.l.vnica.§.ne autez· Preterea si dictus examinator posset committere vices suas alteri. forte committeret vni asino et illitterato qui nihil sciret. quod foret absurdum. et ideo fit antecp predicta commissio recipiatur in cancellariam per testes informatio de sufficientia commissarij. et q̄ sit iureperitus. nisi fuerit episcopus vel suus officialis. qui reputantur iure periti licet sepissime reperiatur contrarium. et hoc est etiam argumentum q̄ predicti commissarij eligit̄ industria et non alterius. quod reuera denotāt predicta verba in littera posita. que intellererūt alij domini tenentes contrarium ad duos effectus. Primus q̄ a facto huiusmodi commissarii si male facit non potest appellari. Secund9 q̄ onerat sua conscientia. ita in subdelegando perite persone sicut in examinando. et per hoc responderunt ad absurditatem. dicentes etiam huiusmodi examinationem posse fieri in absentia examinandi. et informationem super sufficientia ipsius fieri. et recipi testes. prout frequenter fit in cancellariis. allegat̄ p̄o hoc clementina Romani. de iureiuran. que reuera nihil facit. quia ibi facta fuit examinatio impetratoris absentis. de vita moribus. fide et legalitate. sed non de scientia nec lfatura. que exigit presentiam hominis. nec alias posset exaudiri nec sciri vtrum esset aliqualis scientie. ar. no. in dicto c. si forte. Preterea p̄dicti domini declinantes in opinionem contrariam. reputabant ter. p̄o eoz̄ opinione. in.c.is cui. l. Rn. de offic. delega. libro vi. cum ibi notatis per Jo.mo. Cuius dictum intelligo in forma pauperum. hodie approbatur per dictam clementinam iudices. prout etiam ibi notatur per Joban. And. in qua forma non committitur eramen scientie. sed morum nec oneratur super hoc inquisitoris conscientia. sicut in casu nostro. ergo dictum Jo.mona. non obstat. nec etiam textus dicti.c.is cui. in principio. Sed intelligat̄ de prouisione facienda certe persone exp̄esse iam examinate. et de cuius ydoneitate cōstabat qui intellectus posset sustineri et probari per secundum responsum eiusdem capituli. Casus vero noster ē de persona examinanda in scientia. ergo. Si vero intelligatur predictum. c. is cui. de examinatione et prouisione facienda de certa persona. tunc ibi videtur casus p̄o opinione dictoz̄ dominoz̄ licet adhuc posset sustineri contrariuz̄ ꝓpter orationem conscientie exp̄essam in forma. per que videtur eius electa industria. ut superius est deductum. et hunc intellectum videtur etiam approbare Pau. et Benze. indicta clementina iudices. cuius dictum Pau. in fine magne glo. videtur multum facere in contrarium. Ubi dicit q̄ executor cui committitur certe persone prouisio videtur omnia preambula esse commissa. per que peruenit̄ ad illa. per. l. oratio. ff. de sponsa. et sine quibus illa expediri non possunt per iura vulgaria. vt i.c. preterea. et.c. ex litteris. de offi. delega. Tuz̄ etiā quia accessorium debet sequi naturaz̄ sui principalis. vt in regula iuris accessorium. de regulis iur. libro vi. Sed prouisio censetur principale delegabile. quia debet fieri cum cause cognitione ut ibi deducit et allegat Paulus. ergo. et examinatio persone que videtur accessoria ad dictam prouisionē et sine qua dicta prouisio expediri non potest. ergo que minor posset declarari. cum predicte persone examinatio non sit accessoria. sed principalis in casu nostro. sine qua executor non posset procedere ad aliquam prouisionem faciendam. quod si faceret non valeret. propter transgressionem mandati. quod exacta diligentia est obseruandum. vt in iuribus vulgaribus. Preterea vbi principale ꝛ accessorium non sunt eiusdem sed diuerse nature siue forme. non procedit regula. at sic est in proposito ergo. Maior tamen pars dominoz̄ de rota concluserunt posse fieri subdelegationem in casu predicto. sicut in casu predicte clementis. propter paritatem rationis. et per dictum .cap. is cui. primo responso libro vi. Tum etiam quia propter generalem et communem consuetudinem ac obseruantiam omnium executoruz̄ in predicta forma datorum. que p̄o lege seruanda est. de consuetu. cum consuetudinis. de etate et qualita. generalē. in clement. Ubi tamen et tribus aliis auditoribus. ac omnibus abbreuiatoribus de cancellaria. necnon multis doctoribus extra rotam quos sup hoc et predicto dubio consului. direxunt de rigor̄ iuris contrarium et credo q̄ bene.

Numero alias. ccccl v.

Sequens decisio hoc dicit. Si episcopus in gracis in forma pauperum tantum ut moris est executor deputatus suo officiali committat potestatem purificandi omnes gracias in quibus est vel erit datus executor virtute talis commissiōis poterit dictus officialis purificare solum gracias tempore commissionis factas et non postea faciendum. hoc dicit vel sic. Executor non potest committere nisi illa que tempore impetrationis sibi commissa fuerunt· vnde si executorem dare non potest ad purificandum quascunq̄ gracias in quibus executor fuerit deputatus. hoc dicit vel sic. Episcopus executor non committit suo officiali purificationem graciarum commissionis sue tempore non factarum hoc dicit vsq̄ ad illum. §. circa secundum dubium.

ACTUO. circha qđ multe difficultates palacij versantur. esse posset in tribus dubiis. Primū est si ep̃us qui cōit deputatur in forma paupex executor. cōmittat in genere officiali suo potestatem purificandi omnes gratias in quib⁹ est uel erit executor deputatus. Utrū virtute istius cōmissionis sibi facte per ep̃m. officiī possit purificare gr̃as nōdū factas. tpe cōmissionis sibi facte p ipsum ep̃m licz postea fiant et ep̃us deputetur executor in eis. et istud dubium solū ꝓcedit in gratiis in forma paupex factis. Secundū dubiū est si non potest purificare iste officialis gratias nondū factas tpe cōmissionis sue Uel alias ꝓcessus necessarios ꝓ ipsax gr̃ax executione facere utrum saltē purificare possit gratias ꝓius factas sup quibu⁹ nondū erant littere cōfecte. nec executores sup eis in cancellaria nominati p ipsū uicecancellariū deputati Et istud dubiū ꝓcedit tā in principali executione. q̃z in eiu⁹ cōmissario generali quo ad omnes gr̃as et spāliter quo ad certas. et tam in executione gratie spālis q̃z in forma paupex. Tertiū dubium si non potest executor uel eius cōmissarius facere ꝓcessus sup gratiis etiā iam factis super quibus nondū cōfcte sunt littere nec executores p dn̄m vicecancallriū deputati vtrum saltem possit sup eis in qbus iam littere cōfecte sunt sed non sunt p ipsū executorē recepte. ¶ Circa p̃mum dubium licet aliq hactenus voluerūt sustinere q̃ officialis ep̃i cōmissari⁹ p ipsum generaliē deputatus. ad purificandū gr̃as paupex potest vigore hui⁹ cōmissionis purificare gratias. postea etiā factas. ex eo quia cū ipsi ep̃i soli ō cōsuetudine romane curie deputent in tr̃ib⁹ gratijs executores. hec potestas vero cū sit virtute consuetudinis iuncta ordinarie potestati. videt sapere naturam eiu⁹ cui iungitur ꝓ hac pte optie faciūt no. p Jo. mo. in. c. cōfirmationem. de elec. li. vi. Jo. an. ibi in nouel. videt innere cōtrarium qui meo iuditio loquit in ordinario qui potest cōmittere aliqua negocia futura expedienda iure ꝓprio secus si alieno ut in casu nr̃o. deplano contrariū est tenendū z declarandum Nam tales executores vt executores delegati sunt. et delegata iurisdictione in faciendis ꝓcessibus vtimur non ordinaria. de off. dele. cum plures. et. c. si sup et. c. is cui. li. vi. z. c. iudices. in cle. ergo anteq̃z sit dat⁹ nullaz hebent penitus potestatem. et p cōsequēs non possūt alteri cōmittere. i. q. vij. daybertū. z ō iurepa. qđ aūt. et ita tenz expresse Jo. mo. de offi. or. rōna. li. vi. Et idem similit Guil. in quocūq̃ de legato Et gualiter loquens in spe. ti. dele. ſ. excipi potest. ꝑ. qd si cōmittens. z idem pau. de here. c. fi. in glo. inq̃sitorib⁹ in cle. ꝓ hac pte faciunt optime no. p dn̄m Jo. mo. in. c. si cōfirmatōem de elec. li. vi. licz Jo. an. in nouel. velit innere cōtrarium qui iuditio meo loquit in ordinario cōmittē te aliqua negocia futura expedienda in re ꝓpria. secus si in aliena ut in casu nr̃o. ergo. Ratio in oppositum allegata nullo mō est vera nec semp Epi dant executores in forma paupex et si nō oino darentur non reciperēt potestatem suam ab cōsuetudine cum sit vsus nullum iusnullam potestatem penitus tribuens sed ex sola voluntate supioris dependens. cuius intentionis est formam seruare et eam in nullo excedere potest de preben. c. fi. z c. cui de non. ei. ti. li. vi. de Rpt. cum dilecta. et de resti. spo. pisanis. z hoc apparet ex forma litterarū apl'icarum in quibus dicit tibi ꝓ apl'ica scripta mandamu⁹ ꝛc. anteq̃z igit mādatū scribat nullā hz iurisditōez. facit. l. C. de mand. princi. sed eam recipiet ex pncipis cōmissione pretētata iudici

Numero alias. cccclvj.

Sequens decisio. h. d. Executor dicit dat⁹ ex ipo q̃ per papam gratia est signata. et ideo non ex nominatione pertinz sed ex cōcessione pape uel vice cancellarij iurisditionem et eiu⁹ exercitium nanci sciscitur. h. d. Uel sic Gratia ante cōfectionem litterarum est quedam res informis et impfecta sed poterit pficitur ex ipsax litterarum confectione in quibu⁹ executores dantur z necessarie clausule apponuntur. h. d. Uel sic Gratia semp in tpe antecedit litteras et bullas. et ideo bulle non sunt ō eē substantiali gratie hoc dicit. Uel sic. Impetrans non potest vti gratia nisi postq̃z littere fuerint confecte hoc dicit. Uel sic. Littere sunt loco tituli q̃ perficiunt et informant gr̃az p clausulas necessarias hoc dicit. usq̃z ad. ſ. circa tertium

CIRCA secundum dubium multe sunt opiniones q̃ postq̃z p papam supplicatio est signata. statim potest sibi executorem eligere. et eo ipso executor sic electu⁹ etiam litteris nondum confectis immo in Cancellarib nondum nominatu⁹ uel datus potest libere procedere ad gratie executionem. Et isti se fundant in hoc Dicunt enim q̃ papa signādo sup plicationem partis simul facit gratiam z super ea dat parti executores. licet non nominatos et certos. Joh. and. in glos. sua ordinaria hanc partem in dicto. c. tibi qui. super ꝺubo certo facit de priul legiis tibi. ſ. et quid ipsum. li. vi. et quod ibi no. glos. Cum ergo executor ex signatura principis firmetur ideo fundamentaliter potestatem suam hz cum eiu⁹ exercitio a tempore date signate supplicationis. de Rescrip. eam te. et. c. si eo tempore. eo. tit. li. vi. cum multis si. Et hoc ut videtur istis in conuincibiliter probant littere que postea sup

gratiis conficiuntur et in eis disposita et contẽta
ficut est datio executorum Et ut videtur eis sic ꝓ
bant efficaciter. q̃ ista probatio per aliquam pro/
bationem contrariam perimi non potest de ꝓba.
litteris. in clem. cum ibi no. in glo. v. per Paul.
Et isti pro se alligant textum pro determinatione
de Rpt. pastoralis. ꝯ. fina. equiperantes datiõẽ
executorum in certorum acommissioni super rebꝰ
incertis. et contra incertas personas. et declinati
onem seu specificationem rerum et personarum i
certarum declarationi seu specificationi incertoꝝ
executorum. Isti etiam pro se allegant glos. doc.
dicentium q̃ pars gratie est executoꝝ datio. ꝺ̃ of.
delega. si super gratia libro vi. que potest fieri si/
ne litteris. et semper litteras preuenit. videt̃ ter.
de sepult. dubium in fi. in clem. et no. per Innoc.
de Rescript. constitutus. et per Archid. in probe/
mio vi. libri. Sed contraria opinio videtur esse
clara de mente iuriũ. et pro ea declaranda est sci
endum. q̃ partes in datõne executorum nihil ope
rantur. Nam papa ad cuius uel sui cancellarii offi
cium pertinet dare executores ẽtos et nominatos
dat. et nullo modo dant partes sed ille a cuiꝰ po/
testate ipsorum executorum potestas et officium
depender et ex hoc sequitur q̃ partes in nomina
tione uel electione nil omnino operantur quo ad
dandum executoribus potestatem uel vsum seu ex
ercitium potestatis. hoc satis clare probat textus
de Rescrip. tibi qui. libro vi. per quam decre. Jo.
And. in sua glo. ordi. ibi super verbo certo tenet
istam partem facit de priuil. c. i. ꝯ. et in id ipsum.
li. vi. et quod ibi no. Non ergo certus et nomina/
tus executor recipit potestatem vel vsum vel ex/
ercitiũ ptãtis a nominatione vel electione ptis. sz
ex concessione principis quam facit pro se vel suũ
ministrum ad hoc officium deputatum. decri. fal.
q̃ graui. simili modo facit de concess. preben. c. i.
. C. ex parte. ℣. qui tamen illi. libro vi. et de pre/
ben. c. i. in clem. ibi quam q̃. pro qua parte etiam
facit quia iudex deligatus huiusmõi est executoꝛ
de offi. delega. c. iudices. in clem. Si incertus sit
datus non habebat potestatem etiam si ex electi/
one partis reducatur ad certitudinem nisi primo
ad speciem fit descensum ex principis specificatõe
videtur casus scõm verum intellectum decre. de
Rescript. ad hoc sumus. per quam solum si non es
sent alie. hec pars tenenda est alias sequeretur
q̃ executorem electum per partem dominus vice
cancellarius inuitus dare teneretur. qõ est absur
dum. Cum inferior non possit legem imponer̃ suo
superiori. xxi. di. inferior de maio. et obedie. cum
inferior. et de elect. ne romani. in clem. et si resp
ciantur textus titulorum de Rpt. de preben. et de
concess. preb. et alii de processib9. et aliis gestis
executorũ loquẽtes. daꝝ innunt lras potestatis eo
rum per prius esse factas ut apparere potest cuil;
intuenti et magis declarabitur in sequenti dubio
facit etiam pro hac parte. c. cum aliquibus. ꝺ̃ Rp.
libro vi. vbi ex earum scilicet littrarum virib9 po
testatem recipiunt. Allegationibuꝰ in oppositum
non obstantibus Non obst. q̃ primo alleg. scilicꝫ
q̃ executores qui cum gratia simul dantur. recipi
unt potestatem suam fundamentaliter ex signatu/
ra supplicationis. fateor. Sed quia gratia facta p
principem ante confectas litteras est quedam res
informis siue imperfecta. que postea in confectõe
litterarum formaliter. politur et ad suum esse per
fectum per adiectionem clausularum necessariaꝝ
et dationem certorum executorum reducitur et iõ
executores in ea deputati. ante non videntur pos
se exequi. cꝫ ipsa fit ad suum esse perfectum redu/
cta. et in forma debita redacta. et ꝑmi executores
per illum qui potuit sunt specificati et nominati.
Inde dicunt doctores q̃ in beneficialibus littere
habentur loco tituli. ut no. compos. de Rpt. c. cõ
stitutus. ad finem. et Jo. an. de hoc no. de litis cõ
test. c. uno. li. vi. Igitur anteꝫ sunt confecte litter̃
non videtur pars habere titulum causatum in suo
esse perfecto per illud quod premisi et per conse
quens. nec executoꝛ vsum sue potestatis cũ acces
sorium non precedat suum principale. sed ipsum
sequatur. de regul. iuris. accessoꝝ. li. vi. ad. c. lris
de ꝓba. in clem. Respondetur q̃ iste probationes
executorum qui ꝓcessus fecerunt solum z dũtaxat
nominati et in specie in Cancellaria dati z cõcessi
fuerunt. post factos ꝓcessus est probatio partem
releuans et in nullo perimens disphitõem ꝓbatam
per litteras ista sũt comparibilia. Isti iudices fue/
runt a tempore date litteraꝝ concessi. quia sub ge
neralitate supplicationis comprehensi sicut ꝓbãt
littere. vna cum ipsa supplicatõe ex qua extrahunt̃
et de longo tempore post fuerunt nominati z spe
cificati in confectione ipsarum litteraꝝ sicut habz
partis probatio que per consequens infert. q̃ eo
tempore quod flurit medium inter datam suppli
cationis in qua non specificabantur. z specificatõz
seu concessionem et denominationem in cancella
ria factam. nihil facere penitus potuerunt. per su
perius allegata. c. pastoralis. ꝯ. fi. non obstat quia
specificatio iudicum non pertinet ad partem sed
bene pertinet ad partem specificare res sup qbꝰ
ei personas cõtra ꝙs agere vult. nec alia allegata
obstant quia licet datio executorum in genere
ꝑcedat litteras descensus tamen de genere ad
speciem. et nominatio iudicum. que debet prece/
dere quemcumq̃ actum per ipsum generandũ cũ
actus sint indiuiduoꝝ et non generum. sic in cõfec
tione litterarum quarum formam habet sequi ne

cessario. Anteq̃. ergo illa scilicet forma daretur ꝛ mpzimatur et per ipsum videatur. quomodo illã eq et seruare poterit: imo è rraret q hoc diceret

Alias numero.ccccl vij.

Sequens decisio hoc dicit. Executor inuitus et ignoranter a pncipe dari potest. et a die datiõis iurisditio in eum transfunditur. quo ad habitum sed non quo ad actum et exercitium nisi littere fuerint pzesentate. h. d. Uel sic. Quo ad translatõm iurisdictionis in iudicem nõ requiritur pzesentatio litterarũ seu scirntia iudicis vel executoris quia ex sola pncipis voluntate in ipsũ iurisditio trãsfunditur etiam inuitum et ignorantem. quo ad iurisditionis non exercitium acquirendũ necessaria est pzesentatio litterarũ hoc dicit. Uel sic ex sola auctoritate committentis iurisditio transferr non ex commissarii voluntate hoc dicit. Uel sic. Absẽti iurisditio confertur licet exercitium sibi non cõpetat anteq̃ Rptum fuerit pzesentatum hoc dicit Uel sic Habitus iurisditionis acquirit ignoranti sed non ipsius iurisditionis exercitium hoc dicit. Uel sic Si vnus ex duobus habentibus gratias pares in data pmo pzesentat litteras executoꝛi et facit fieri ꝓcessus. ille prefertur alteri hoc dicit usq̃ ad finem.

Grana haud ingrata

IRCA tertium dubium vbi iacet lep magis istandum est in quo multi tenẽt in dubio. q executoꝛ quicunq̃ ante receptionem litterarum habet potestatẽ plenariã exequendi ac ipsius potestatis exercitiũ et mouentur ex hoc quia pnceps cum dat executoꝛem certum et nominatum. statim transfert in eũ iurisditionem et potestatem exequendi. ac ipsius iurisditionis et potestatis exercitium cum in istis tempus date sit considerandum ut in iuribus. ẽ. in aliis dubiis allegatis et marime procedit hoc in executoꝛe pncipis qui ipsos inuitos et iguorantes dare potest. ut. ix. q. iij. per pncipalem et ibi no. marime in glo. fi. Sicut et potest ab inuito et ignorante iurisditionem reuocare. ff. de iudic. l. iuditium. et de concess. prebe. quia cunctis. ſ. er parte. li. vi. et si dicatur per aliquos quod huiusmodi potestates non habet exercitium non videt istud valere quia cum constat q habet potestatẽ re ipsa et non constet aliquo iure determinatum exercicium huius potestatis esse ligarum dicẽdũ est ipsum exercitium inherer potestati ꝛ concurrẽ cum ipsa. vt satis clare probant alleg. decre. quia cunctis. et eo. ti. et. li. c. si soli. et. c. cum ei quem. eo. ti. in clem. ¶ Alii et maior pars tenet oppositum dicentes. q nullus executoꝛ habet potestatẽ quoquomõ procedendi ad executionem gratie in qua deputatus est executoꝛ. anteq̃ receperit lras sue potestatis saltem quo ad deducendum eorum potestatem ad actum per suas litteras certam foꝛmam continentes. ad cuius fozme obseruantiam ipse executoꝛ astringitur mero iure. de Rpt. cum dilecta. de resti. spo. pisanis et de preben. cui ỏ nõ li. vi. ergo. simul cum litteris per quas mandatur seu datur potestas ipsam potestatẽ et eius exercitium recipiunt ipsi executozes per. l. qui absenti. ff. de acqui. poss. facit ad hoc quod no. iij. q. v. gs quis. ibi postq̃ ipsum litteras recepisse cõstiterit sic in fi. glo. de cleri. ex. mi. aplice in glo. magna ꝛ li. q. v. c. v. et marime quia pnceps postq̃ arctat executozem ad fozme obseruantiam in lris ipsis contente de qua executoꝛ non potest habere plenam notitiam alias q̃ per ipsarum littetarum inspectionem ut probatur de Rescript. si quando et c. cum adeo. de fide instru. contingit. et clarius de priuil. pozro de mente ipsius pncipis coniecturari videtur q ea potestate tunc demum vtat cũ recipit litteras p q̃s de intentiõe ipsius valz plenius informari cum verbis standum sit. etiã si verba hoc nõ haberent de Rpt. causam que. de ꝟbo signifi. intelligentia. l. q. i. marchion. xriij disti. c. relatum. et in clem. romani. de iureiuran. in clem. pm hac parte facit Nam quicquid sit de iure ciuili Canoniste vt plurimum tenent quod iurisditõ seu potestas delegata non acquiritur nisi scienti et consentienti vt vidtur textus xriij. q. vult sepe et ibi no. q idem no. Archi. de offi. delegatorum inder. li. vi. et facit ad hoc quia sub clausula impotentie includitur voluntas vt est expzessum ỏ off. delega. pudentia. ſ. alicuius. et si non vult nõ trãsfertur in eũ iurisditio et per consequens nõ posset cum inder non sit. de Rescrip. scisitatus. nec scõz istam opinionem obstat q apponitur huic rationi videlicet. q officium iudicandi est munus necessitatis. ff. ỏ mu. et ho. l. minimum. Nam hoc fateoꝛ non quidz in necessitate quod mero iure inuito ul ignoranti queratur. sed quia ad hoc munus subeũdum quis compelli inuitus potest de offi. delega. pastoralis. i. Rnso Et istius opiuionis videtur esse clare Inno. de concess. prebep. c. quia cunctis. ſ. er parte li. vi. et Johan. and. et alii moderni post ipsum sicut ỏ beneficio est expzessum de preben. si tibi absenti. li. vi. et facit eo. li. de Rescript. gra consentire autem non potest ut potestatem executoris acquirat et eius exercitium. qui ipsam potestratem ignoraret eius fozmam de preben. c. si de beneficio li. vi. que decre. cum ibi no. bene facit ad hanc partem et videtur expzessum in. l. si per errozem. ff. ỏ iu. omnium iudi. et in bijs que no. de offi. delega. ℣. et ℟. quod dicendũ maioꝛi pti consilii visum fuit. q executoꝛ quicũq̃ non potest exequi illud quod sibi ad exequendum mandatur

nisi primo receperit litteras sue potestatis per vltimo allegata. Et licet aliqui magistri voluerunt facere distinctionem inter executorem qui sine aliqua cognitione potest procedere ad executiones eorum que sibi iniunguntur. ⁊ illum qui habet premittere cause cognitionem per vocationem partis vel ex officio. satis videtur de mente iurium et doctorum autenticorum iuris canonici et ciuilis quia sic tenet Guil. de Cūc. in. l. obseruare. de offic. proconsu. videlicet q̄ nullus executor possit procedere ad executionem non receptis prius litteris sue potestatis. Et quicquid hactenus obseruatum fuerit ita videtur mihi declarari debere. Et ita declarauerunt domini de mandato domini Gregorij pape. xj. Et non procedendo per moduz rationum sine inductionum causa breuitatis tamē videtur q̄ hanc partem satis clare probent iura infrascripta. Et primo probat hec decreta. mandatum de Rescriptis. et decreta. sequens. et decre. per litteras de prebend. in clemē. que eodem modo faciunt. Nam ille qui supponitur pro termino inquantum sit de preterito denotat actum pefectum. hoc est q̄ accepisset rescriptum is ad quem dirigebatur scilicet executor. alias non esset directum. sed esset in dirigendo vt vtitur istis verbis siue terminis. Johan. mona. in clemen. statutum. de ſ̄ptis. super verbo canonistis. in questione. Item quero. et ꝑ. notandum ibi enim ponit intellectum. c. super eo. de appell. que decre. est clauis in hac materia et. c. quoniam Abbas de offic. deleg. et. c. si tibi absenti. libro vi. Vide etiam pro materia super Rubrica de Rescriptis. ibi. Et dic presentationem cum effectu. ꝛc̄. ⁊ ibi si vtrūq; ꝛc̄. efficacius facit. c. abbate. eodem titu. ibi qui mandatum apostolicum iam suscepit. quasi extunc possit procedere ad prouisionem non ante. Ad idem efficaciter facit. de appellatio. super eo. vbi tenentes hanc partem reputant tertū. Nec procedit solutio opinantium et dicentium aliter. q̄ illa decretalis probet bene. q̄ vbi prefigitur iudici tempus infra quod causam debeat finire tempus incipit currere a receptione litterarum. q̄ ante nō sit negligens si non procedit. Sed non probat q̄ si ipse ante velit procedere non possit. Posset dici q̄ hec solutio non procedit ideo quia posito q̄ iudex delegatus datus cum certi temporis adiectione ante receptionem litterarum processit multum in causa. an valeat processus aut non. si non valet habeo propositum. si valet ergo in potestate iudicis taliter dati erit principis intentionem frustrare procedendo multum in causa tanq̄ litteras recipiat vt scilicet illud tempus precedens receptionem habeat de lucro. quod non est dicendum.

Sit ergo vis illius littere q̄ tempus incipit curere a receptione litterarum q̄ ante iudex datus non posset procedere per. c. quia diuersitatem. de concessio. prebenda. cum suis similibus. Item qua alia opinio esset vera. Ego non video si iste textus non determinasset tempus debere currere illo casu postq̄ iudex incepisset ꝓcedere si hoc posset ante receptionem litterarum. Similiter facit. c. vt debitus. de appellia. cum suo vero intellectu. ibi enim patet q̄ impetrans primum ſ̄ptum quod nondum est presentatum non potest excipere de ipso contra secundum quod est presentatū. donec ipsum primum presentet. quia virtute primi iudex per ipsum datus procedere non potest ne pars contra quam est impetratum maneat impedita sed semper habeant iudicem coram quo possit suam prosequi iusticiam. ideo ante receptionem primi de ipsa ac eius prioritate excipi nō pōt contra secundum non vt videatur iudex per ipsum datus effectualiter iudex. vt per ipsum posset procedere. de peniten. distinct. ij. c. habuerunt verba ⁊ de cleri. non resident. c. relatum. cuz similib⁹. ad idem facit. de prebend. cum teneamur. in princip. ibi si mandatum nostrum pro alicuius prouisione recepere. s̄. et de Rescriptis. susceptum. in prin. et eodem titu. et libro. c. si pro te. et efficacius facit eodem titu. c. duobus. C. si vero. vbi patet q̄ quando duo quorum gracie eodem tempore per omnia sunt pares seu equales concurrunt in data Ille prefertur qui primo presentat suas litteras executori habenti potestatem prouidendi et ita fuit determinatum me presente in Rota. Indubitatum est autem q̄ executor nondum presentatis sibi litteris non posset facere processus per ea que ibi notat Johann. Andree in nouella. in glosa magna. ꝑ. hoc adde. Ad idem eodem libro. de preb. c. ij. ii. responsio. et. cap. si pro clericis. in princi. ⁊ c. si clericus. ibi. et eodem modo de offic. deleg. quoniam Abbas. de restitu. spoliato. audita. Preterea satis efficaciter facit qui bene respicit ordinem littere. eo. lib. de concessione prebendarum. quia cunctis. vbi alle. textu. q̄ ad hoc vt per potestatem datam executori de prouidendo auferatur ordinario prouidendi potestas. est premittenda litterarum receptio et executoris voluntas. et notificatio earum facta capitulo. et infertur q̄ ad hoc est necesse q̄ executor notificet. ꝛc̄. quod fit in processibus qui fiunt per executores. et quelibet docet practica. Et si contrarium diceretur omni die executores mentirentur in processibus in quibus ponit cl'a semper Noueritis nos litteras apostolicas cum ea qua decuit reuerētia recepisse Et breuiter quantum mihi apparet omnes tertus

de hac materia loquentes hanc partem fortificãt
z nullum textum reperi qui efficaciter oppositum
innueret. hoc etiam tenent omnes notã. canoniste
primo hoc etiam est de mente Johann. x. xcvij.
distinct. Nobilissima. et facit quod ipse idem not.
iiij. questione vltima. c. quisquis. xxiij. questio. vlti
ma. c. sepe. in glo. ergo idem esse videtur clare de
mente Innocen. Nam licet in. capi. ex conquestiõe
de restitu. spoliato. opiniones recitet non eligen
do. tamen in. cap. cum olim. de priuileg. ad finem
clare innuit istam partem Job. querens enim vtrũ
delegatio possit probari per testes. vel alias q̃
per litteras seu Rescriptum possit delegatus pro
bare sue delegationis potestatem. et dic q̃ non z
hoc anteq̃ presentatum Rescriptum et per ipsum
receptum fuerit. per cap. sancimus. xxv. questione
ij. Sed si post receptionem perdatur potest pro/
bari per testes. allegat cõmunia iura. Quare hoc
esset nisi iuder q̃ delegatus ante receptionẽ litte
rarum sue potestatis non potest vti iurisdictione
sibi demandata. et per consequens non potest re
cipere probationem q̃ iuder est. quia iam exerce/
ret iurisdictionem quod est impossibile. Ad idem
bene facit quod ipse idem notat. de concessi. pre
benda. quia cunctis. ſ. ex parte. ibi tenet q̃ cõsen
sus principis committentis et executoris dati de
bent concurrere anteq̃ queratur potestas. qõ non
videtur esse posse anteq̃ lras recipiat sue potesta
tis. Cum ante processuz debeat esse certus de sua
potestate. quod nõ est anteq̃ recipiat litteras sue
potestatis. per preallega. c. de beneficio cum not.
per Archidiac. de preben. libro sexto. Item ean
dem opinionem clare tenet Hostien. sed contrari
um videtur innuere Innocen. z contrarium tenet
ibi Johann. de Ligna. dominus meus et tunc vt
credo Cardinalis Bellifortis postea papa Grego
rius. xj. dicens presertim in graciosis omnes tene
re hanc partem contrariam quam credo veriorez
et ibi vide que scripsi post eum pro solutione ad
c. super eo. z ad cap. vt debitus. de appellatio. in
preallega. ca. ex conquestione. z Johann. And. ip
sum recitat nedum non reprobando eundez tenet
clare Guill. in Specula. in titulo de compen. iudi
cio. ſ. penul. ante si quem. Joban. And. nedum re
probat immo allegat concordantias eiusdem opi
nionis. Pro eo etiam bene facit quod ipse Johã.
not. de prebend. si cui. in. ij. Responso in nouella.
libro vj. vbi innuit q̃ nedum ante presentationez
litterarum. immo post et anteq̃ fit processum ad
aliquid ex actibus requisitis ad perpetuandam iu
risdictionem. Res in litteris forme pauperuz cen
setur integra. vt expiret per obitum concedentis
quod non posset esse. si ante ante presentationem
litterarum executor posset processum facere. cum
hoc ad perpetuationem sufficeret. Sed clarissime
tenet hanc opinionem ipse Joban. de offi. deleg.
quoniam Abbas super prima glo. eandem opinio
nem tenet Archidiaco. de procurator. is qui. lib.
sexto. et in. capi. si pro pluribus super ℣. nõ erit.
de prebend. libro sexto. Pro hac opiniõe facit op
time ter. cum sua glo. in clemen. i. de procurat. su
per ver. receptis. vbi glo. remittit ad not. de cle
ri. excommunica. ministran. c. penulti. cuz sua glo.
concor. Pau. z Guil. quem scilicet Guil. de Jõ
telau. vide in clementi. constitutionem. de electi.
z Collectarius etiam clare loquens in executore
graciarum qui fuit omnium vltimus z practicus
Curie Romane dicit q̃ de rigore iuris hec opinio
est tenenda. alleg. decreta. ex conquestione. de re
stitu. spoliato. licet non habeam dicta sua. Item
Frederi. de Senis in executore disputauit istam
questionem et determinauit pro ista parte. non re
peri istam disputationem. sed in consiliis suis con
silio. xxv. ipsam tenet z Joban. de Ligna. idem in
reportat. suis de offic. deleg. quoniam. z plenius
in preallega. decreta. ex conquestione. de restitu.
spolia. Unde non videtur iudicio meo a tam autẽ
ticorum virorum opinione q̃ nullus glosatorum
reprobauit recedendum. maxime quia ratione et
iurium mente fulcitur. Nec obstat quod allegatur
in oppositum videlicet q̃ in istis Rescriptis etiaz
beneficialibus consideretur tempus date. z ex ip
sius tempore habet executor suam potestatem cu
ius exercicium cum non reperiatur iure ligarum
videtur debere concurrere cum eadem. Respon/
deo z dico q̃ in Rescriptis diuersa tempora consi
deranda sunt. Si enim queratur de ipsorũ Rescri
ptorum efficacia quo ad hoc vt possint vel nõ pos
sint impugnari propter aliquod tacituz vel expres
sum. fateor q̃ attenditur tempus date vt pro hac
parte allegatum est. Sed si queratur deducendo
potestatem datam per litteram in exercicium. vt
de ipsius potestatis perpetuatione quo ad ipsius
iudicis personam attenditur tempus receptionis
litterarum per iura allegata. pro hac parte et be/
ne intellecta per Johann. Monac. supra in locis
per me allegatis videlicet super rubrica. et in. c.
statutum. de Rescriptis. Et ideo premissa sic con/
cordo. z miror q̃ scribens non allegauit ad mate
riam nota. in capi. eam te. de Rescriptis. et in. ca.
dilectus. de prebendis. el. ij. per Barthol. Hosti
ensem. z Petrum de Samsoñ. et notatur per In
nocenti. in capitu. cum in iure. de officio delega.
que allegantur etiam per Archidiaconum in. c. si
capitulo. de concessio. prebenda. super verbo fa
ctam. libro sexto. z per eundem pro contraria par

te. sed potius facit pro. de prebend. in. c. licet sup verbo apud. eodem libro. Et optime per Johan. Andr. in regula iuris. cum qui certus est. immo ibi dicit expresse absurdum esse tenere contrariū videlicet valere processum iudicis vel executoris sine litteris. Ex quibus nedum recipit exercicium iurisdictionis. sed etiam omnimodam potestatem suam. vt in secunda questione est deductus. et ita de plano notet Guil. de Montelau. de Rescrip. litteras. in cle. De his que fiunt a prelato sine consensu capituli. Rubrica.

Alias. cccxlvij.

Sequens decisio. hoc dicit. in communi etiam capitulo regularium non potest abbas maior minuere iure vni⁹ ecclesie sibi subiecte nisi ex iusta causa et possessore vocato. hoc dicit.

¶ Item si Abbas maior etiam in consilio generali erigat seu ordinet vnam custodiam in aliquo prioratu perpetuo et conuentuali a suo monasterio dependente priore nō vocato. et statuat huic custodi seu sacriste de bonis et redditibus dicti priorat⁹ fore prouidendum ex causa etiam iustissima huiusmodi erectio siue ordinatio non valet mero iure. Ratio quia huiusmodi erectio siue ordinatio quā tumcunq; iustissima causa subsit. debebat fieri sine preiudicio prioratus. de constitutio. cū accessisset. et. c. cum omnes. de consuetu. cum olim. de eccle. edifican. ad audientiam. Non enim est decooperiendum vnum altare et cooperiendū aliud. de preben. cum causam. tum etiam qz huiusmodi ordinatio est quedā dimembratio prioratus et ideo necessaria fuit prior vocatio que licet si fuisset prior⁹ vnitus alteri dignitati. nō fuisset necessaria tamē si dismembraret et pars alteri dignitati applicet rector siue defensor ad hoc ē vocandus et alie solēnitates iuris sunt seruande alias nō valet. de re. eccle. non alie. c. i. li. vi. et cle. si vna eod. ti. et ibi per Jo. And. et Pau.

¶ De Reb⁹ ecclie nō alienā. Rubrica. Al'. ccxxix. Sequēs decisio. b. d. In dimembratione aut alienatione rei ecclesiastice requirit rectoris vocatio cause et contractus expressio et alie solemnitates de quibus in. c. dudū. de re. eccle. non alie. li. vj.

¶ Item q; in dimembratione alicuius ecclesie seu bonorum eiusdē facta per aliquem legatum de latere requiritur rectoris vocatio. cause expressio. Causa veritas. tractatus. et alie solemnitates iuris. de quibus in Ca. xij. q. ij. fine exceptione. et. c. dudū. de re. eccle. nō alie. li. vi. quia hmōi dimembratio est quedam alienatio ppetua rei ecclesiastice in q̄ requirunt oia supradicta. vt in iurib⁹ suprus alle. Et licet vnio ecclesie possit fieri rectore nō vocato. tamen dimembratio siue alienatio ptis ipsius ipso non vocato fieri non poterit. put le. et not. p Jo. An. in cle. Si vna. de re. eccle. non alie. super ℣. defensor. et ibi posit rationem diuersitatis.

¶ De Locato et conducto Rubrica.

Alias. ccxxxij.

Sequens decisio. b. d. Locacio facta per prelatum cum cōsensu sui capituli aut p inferiorē cum auctore superioris ex causa legittima et in vtilitatē ecclesie transit ad successorē alias non. q̄uis dicat p se et successores suos. q; nimmo et tunc morte locantis extinguitur. nec postea validat. licet successor statutam receperit pensionem. hoc dicit.

¶ Item si prelatus locat ad certum et modicum tempus qō reliquit arbitrio iudicantis. vt le. et no. in cle. monasteriorū. de re. eccle. non alie. in glo. f. in bona siue fructus prelature sue. valet et tenet huiusmodi locatio etiam sine auctoritate superioris et sine consensu capituli sui. ad viram suam. p. c. fi. ne prela. vi. su. et etiam per nota. in. c. possessionis xvi. q. i. per Johan. et si prelatus fecit eam nomine suo non intendens ecclesiam obligare successor eius non tenetur stare cōtractui. Si vero ecclesie nomine et vtilitate cōtrariasset seruata debita solēnitate iuris. tunc successor tenetur stare cōtractui. et hmōi locationem obseruare. de solu. c. i. et ibi p Jo. An. in nouella. xii. q. ii. hoc huius placiti. et. c. precedenti. c. Alienationes. vbi de hoc per Jo. et Arch. qui dicit q; prelatus vniuersalis successor ē Secus vero in singulari. vt per Bern. Inn. et Hostien. in. c. fi. superius alle. et potest esse diuersitatis ratio. quia in primo casu censetur psonalis obligatio que finitur morte. de preca. c. ii. de dona. inter vi. et vro. nuper. ff. de vsufruc. l. si vnus. Hostien. in summa tituli. ne prelati vices suas. ponit aliam rationem quia cum beneficia sint personalia contractus circa illa habiti personas concedentium non excedunt. de preben. nisi de auctoritat. et vsupal. ad hoc. In scō casu censet realis que semper durat. de institu. cum venissent. de transactio. veniens. et capitulo decetero. In dubio tamen potius presumetur personalis q̄ realis. prout legitur et notatur in dicto capitu. cum venissent. Et premissa procedunt in prelato habēte ad ministrationem locante bona prelature sue ob vtilitatem ecclesie siue prelature sue et debita solēnitate seruata. Secus vero in prebendario siue simplici bñficiato qui nunq; vltra temp⁹ vite sue locare potest prebendam suam licet sup illa agat et defendat. de preben. c. ij. de pecu. clemen. c. fi. de probati. ex litteris. et ibi per Inno. quia ipse non

habet tam liberam administrationē prebende sue ficut prelatus. de testamen. relatū. ꝛ. ca. requisisti. scōm Inno. qui hoc uot. in dicto. c. fi. ne prela. vi. su. et arg. in. c. hoc huius. placiti. xij. q. ij. in fine. ¶ Sed iurta premissam conclusionem fuit dubitatum de duobus vtrum locatio facta per prelatum nomine suo et nomine ecclesie non ipso iure esset extincta per obitus ipsius. Aliqui domini tenebāt ꝙ non quia successor licet non teneretur stare contractui. tamen posset si vellet immo honestum et decens esset si tempus locationis nondum esset finitum et esset facta locatio pro se et successoribꝫ suis prout ponebatur in facto ꝙ locationes factas obseruaret. et expectaret finem termini. quia Ca. non dicit ꝙ successor debet fauorabiliter prosequi quos nouit suo predecessori fideliter paruisse. vt. xij. q. ij. hoc huius placiti. de ꝛpr. litteris. de pac. c. fi. li. vi. Ecclesia enim in contractibus suis nullas debet fraudem adhibere. de donat. per tuas. nec precarium finitur obitu concedētis. nec ante tempus constitutum. et si fit factum de possessionibus et rebus ecclesiarum reuocatur. de preca. ca. fina. ¶ Maior tamen pars tenuit contrarium. videlicet ꝙ contractus locationis extinctꝫ sit ipso iure morte locantis. quia vltra vitam suam non potuit suum successorem obligare per iura superius in alia conclusione allega. facit etiam. c. fina. de ꝛptis. lib. vi. et. c. significauit. de censibꝫ. Preterea licet in beneficialibus sit successio. tamen non hereditaria. quia non succedit in locum siue titulum primi defuncti. Sed ex nouo titulo siue iure. de concessio. prebend. c. ii. de institu. c. ad decorem. de iurepatro. consuluit. de fil. presbit. ad extirpandas. ꝛ ideo prelatus non succedit vt heres. nec teneť seruare omnes contractus initos. marime inutilit per predecessorem suum. vt in dicto. c. ii. de preca. ꝛ in. c. significauit. de censi. de pigno. c. ij. Preterea licet vsufructuarius sit prelatus in vita. tamē est vsurarius in morte. prout legi. ꝛ nota. in. c. presenti. de offic. ordi. li. vi. et per Joban. ¶Jon. de reb. eccle. non alienan. hoc consultissimo. eodem lib. sed vsufructus finitur morte. ergo. vt in cle. si vna superius alleg. in alia conclusione. vt legi. ꝛ nota. in. c. cum constet de pigno. Item finitur donatio feudi in dote ipso iure per obitum concedētis. vt in. c. nuper. de donatio. inter. vi. ꝛ vxo. par etiam in parem. ꝛc. de elec. iunotuit. ꝛ in hanc vltimam conclusionem declinauit Reuerēdus in cristo pater ꝛ dominus dñs Cardina. viuarien. quem super hoc consului.

Alias numero. ccxxxiij.

Sequens decisio. hoc dicit. Pena legis conducto

res. ¶. locati habet locum in successore locantis sicut in ipso locante. hoc dicit. Primo. Secundo: successor locatoris recipiendo pensionē rei locate contractum locationis ratificare videť. hoc dicit.

1 X premissis duabus conclusionibus insurrexit aliud dubium videlicet vtruz pena legis conductores. ¶. de locati. ꝛ conduct. locum habeat in successore locantis. sicut in ipso locante. puta successor in casu quo potuit repetiť rem locatam. ꝛ conductor contradixit. immo litem suscepit vtrum habeat locum extimatio bonorum. Respondebatur per omnes ꝙ non. marime si tempus locationis nondum fuit finitum. ꝛ fit facta locatio pro se ꝛ successoribus suis. ꝛ sic forte poterat habere iustam contradictionis causam propter quam excusatur a pena. de loca. potuit. ꝛ procedit hec conclusio marime secundū opinionem dicentium locationem non extinctam per obitum ipso iure. nisi si successor velit eam ratificare.

Sed pone prelatus locauit certa bona prelature sue ad decez annos pro certa annua pensione quā ipse recepit per duos annos in vita sua. postea eo mortuo successor suus recepit eam iterum per duos annos. subsequenter repetit a conductore predicta bona queritur nuncquid potest. Aliqui dixerunt ꝙ non. quia recipiendo pensionem tacite videtur contractum factum per predecessorem suum ratificare. argu. nota. in. c. ii. ꝛ. iij. de his que fiunt a prela. Nam vt ibi apparet contractus presertim temporales ꝛ non perpetui possunt ratificari ꝛ ibi de hoc ꝛ quia decens ꝛ honestum est ꝙ successor ratificet ꝛ fauorabiliter prosequatur facta sui predecessoris. vt in. c. hoc huius placiti. xii. questiōe ij. ꝛ de solu. ca. i. et ibi per Joban. Andree in nouella. faciunt optime nota. per specula. titu. de locati. §. nunc aliqua. ℣. xxiij. cū quatuor sequentibꝫ ¶Maior pars tenuit contrarium quia licet receperit pensionem certis temporibus ꝛ pro illo tempore censeatur contractum ratificasse tacite pro tempore quo recepit pensionem tanē per hoc nulla censetur pro futuro tempore obligatio noua inroducta. ad hoc alleg. l. emptorem. ꝛ. l. item que tritur. §. qui impleto. ¶. de locati. ꝛ conduct. Tum etiam quia contractus semel extinctus. ammodo non reuiuiscit. dc renunctia. et transmissa. de Rescriptis quamuis. libro sexto. ꝛ clemen. gracie eodem titulo. Sed locatio antedicta est extincta per obitum ipsius locantis vt supra deductum est in alia conclusione. ergo. Quando autem successor tenetur ratificare gesta per suum predecessorem. Vide Dynum et dominum Johannem Andree

post eũ i nouel.i regla ratihabitio de re.iu.li.vj.
Alias.cccliij.

Sequens decisio.h.d. Lex quicunq;.C.de apocis publicis li.x.locum habet non solum in censu tributario sed etiã in emphitheoticario.h.d.

¶ Et q; lex quicunq;.C. de apocis publicis li.x.nedum habet locum in censu tributario sed in quocunq; alio etiã emphitheoticario.,put no.Spec.ti.de loca.§.nunc aliq; ꝑ.xxvij.t.ij.sequentis.Nosti.in summa.eo ti.§. hoc quoq; notandum.

¶ De Rerum pmutatione.Rub. Alias .xxiij.

Sequens decisio.h.d. Beneficia reseruata t ex cã permutationis resignata in manibus ordinarii vere vacant sed per ipsum ordinarium conferri non possunt ratio quia per talez reseruationẽ papa ad se ordinationem dictorum bñficiorum aduocauit. ergo eorum dispositio est quibuscunq; aliis inferi oribus interdicta.h.d.vsq; ad ꝑfi. in tertio q ꝑ. h.d. q ad bñficia taliter resignata non possunt resignantes ꝓpria auctoritate redire.h.d.vsq; adfinez.

¶ Et fuit dubitatum vtrum bñficia reseruata per papam resignata in manibus episcopi vacent t per ipsum cõferri possint et si non vtrum permutationes possint ad sua bñficia ꝓpria auctoritate redire et sic sunt tria dubia. In primo casu videbat aliqbas q non per no.per Jo.mon.in c.vnico.de re.permu.li.vi.Super ꝙbo fraude in questione sed quero vbi videt dicere q in pmutationibus non est vera vacatio fictione iuris sed ẽ quedã continuatio iuris precedẽtis ministerio ꝓsidentis.allega.tres leges t vnã decre.et fin. de cre.licet.eo.ti.li.vi.que decre. magis facit cõtra eum q; ꝓ dum dicit ibi resignent.p quã resignationem bñficia vere vacant saltem quo ad ipsos resignantes.q; per eam amittunt tam ꝓprietatem q; possessionem.prout le.t no.in.c. admonet. qõ in dubiis.et.c.super hoc.de renunc.facit.c. quia piculosum.vii.q.i.ad quod Jo.mo. nitebat rñdere dicens predictum ꝙbum resignet pro tuz in.d. dec.licet.q; non est ꝓpria resignatio sed totum ptãti supiozis reseruat qui transfert psonas de loco ad locum.vt in.c.quesitũ.de re.permu.volens Innuere q in pmutationibus non fit necessaria collatio sed est quedã psonarum translatio. Preterea vno ꝓhibito omne censet ꝓhibitũ p quod denegatur ad illud.p.l.oratio.ff.de spon.sed ꝓpter reseruationẽ inhibet t irritat collatio. vt in.c.si eo tempore.de elect.lib.vi.ergo t resignatio.ad qõ vltimũ rñdebat q licet reseruatio bñficii impediat collationẽ ipsius.vt in.c.Si eo tpe.t in.ca.vt nostrũ.de app.tũ non impedit resignationẽ. ratio quia non arctat nec impedit resignationẽ sed cõferentem ꝓut apparet p verba reseruationis t ideo in hoc primo dubio fuit conclusum p omnes dños concorditer q resignatio bñficii reseruati etiã ex causa pmutationis facta veram vacationẽ inducit ratio quia ipsam debet sequi vera collatio t institutio.vt in.c.vno de re.permu.li.vi.et melius in clemen.vnica.eo.ti.in fi.que fieri nõ posset ꝺ bñficio non vacañ de concess.pben.nulla.t.c.i.ergo vera vacatio.quod etiam no.glo.in.c. si ꝓpt tua debita super ꝙbo vacabunt.de ꝛptis.li.vi. In secundo dubio videlicet vtrum epi admittẽ renuntiationes hmõi reseruatis bñficiorum resignatorũ valeant ea pmutantibus conferre t videt q sic.p dicta iura videlicet.c.quesitum.t.c.licet.t clem. vnicã.de re.pmu.per que iura arctat eps ad cõferendum dumtaxat pmutantibus t non alijs. ergo qõ est verum in non reseruatis. Secus vero in reseruatis per papam que cũ non possit operari vigore consuetudinis.de qua in.c.fi.de consue.lib. vi.nec per executorem siue legatũ conferri.ꝺ preben.dudum.eo.li. Ratio q; reseruatio pape afficit bñficium super t de quo fit. et inficit totum quicquid disponit in contrariũ.ergo aufert ptãtem cõferendi t omnez modũ disponendi circa id ꝺ quo agit. vt in.c.fi.t.c.fi eo tempore.de elect.lib.vi. t de preben.c.ii.t.c.dudum.eo.lib. breuiter pro dicta conclusione est bodie extuagans Benedicti xij.que incipit dudum.vbi expresse disponit q beneficia gñaliter reseruata puta per assecutionẽ vl munus consecrationis impendendũ.tẽ.nõ possunt impetrari nec per aliquem conferri nisi p papam. Recurrunt.ergo isti resignantes ad papam pro mutatione perficienda et collatõne eis faciendã pro ut consulit t concludit Fre.de Senis in tractatu suo de rerum permu.questiõe.xxx. in quo qdez tractatu etiã tenet expresse q bñficia resigna. etiã ex causa permuta.in cur. in manibus epi ibidez de geñ.antea etiã non reseruat. solus papa conferet et non epus. Ratio q; hmõi bñficia vacant p resignationẽ factã in cur. de quibus bñficiis papa sibi reseruauit dispositionẽ. vt in.c.ij.de preb.lib.vi.

¶ In tertio dubio videlicet vbi dicti resignãtes nollent ire ad papam pro permutatione fienda ꝛz vnusquisq; vellet habere recursum ad suum beneficium. Queritur vtrum poterunt. Dñs Frede.de Senis in tractatu suo de re.permutati. questione viij.t Jo.And in.c.licet.de re.permuta.li.vi.in nouella. Et dominus Alexander de Nargentillo. ibidem in repetitione sua tenent q sic de equitate per rationem.ca.Si beneficia.de prebendis.li bro sexto.et per nota.ibidem per Archidiaconuz super verbo libere iuncto eo quod notat. per Johan. Andree eodem titu.licet.ii.super verbo eodem vbi dicunt q etiã ꝓpria auctoritate redire

poterunt qz sine culpa fuerunt erquo refignationē ignozabant ergo puniri non debent. de cōsti. c. ij. cum si. facit equitas per quam vitāt circuitus. in commoda. ac beneficiozum inculcatio. ar. cle. audi dito2. de ꝛ̄p. tollit ocasio expensaꝝ et labozes q̄ bus semper de iure est parcendum. de do. et con. finem. de offi. o2. vt litigantes. li. vi. z qz ob vtili tatem ecclesiarū non personarum iurꝫ beneficio id fecit. ideoꝫ laqueus sibi iniciendus non videt. xxviij. q. i. de viduis. iurisꝫ occasio ad dispendiū trahi non debet. ff. de vsucap. pro. emp. l. eum q. ꝓuile. ꝙ nonnulli. .quibus non ob. fuit determi minatum contrarium de q̄ etiā. ī. in cōclusi one. lx. z est ratio qz cum būficium uere vacauerit per re fignationem. vt ꝓbatum est supza in primo casu si ne dubio recuperari siue rehaberi nō poterit sine noua collatione. Nam beneficium vacans ecclesia sticum sine canonica institutōe p eum qui in eo ius non habet. vel si ius habuit illudꝫ per ꝓuatiōez siue liberam refignationem pdidit recuperari non potest. vt in. c. ex frequentibus. de insti. z de reg. iur. c. i. li. vi. Probat hoc etiaz in cle. vnica. in fi. qui q̄dem rigoz iuris communis scriptus equitati predicte alle. per dictos doc. merito est preferen dus. vt no. Cy. in. l. placuit. C. de iude. p Guil. de Jontelau. in cle. q̄uis. de appella. et pleni9 per dūm et patrem meum z dūm Joban. de Ligna. in c. quesitum de re. permu. in questione materie no stre videlicet vtrum būficia reseruata generaliter vel specialit̄ p papam valeant permutari. in qua questione respondendo cuidam obiectioni que fit de equitate. c. licet. de re. permu. li. vi. tractat pul chze qñ equitas preferr̄ rigoz. et econtra. Item cum per liberam refignatōem permutans in eo be neficio ius vere perdidit in cano. q̄ periculosum. vij. q. i. z nota. in. c. admonet. z. c. ꝙ in dubiis. de renun. Aut ius aliquod positum sibi illud ius resti tuit. z hoc non reperitur in toto cozpoze iuris qz si illud reperirer̄ non esset questio. aut collatio su periozis. et habemus propositum. z ꝙ collatio su periozis sit necessaria probatum est. supza clare in secundo dubio ergo. z per hoc posset responderi ad. c. si beneficia qz ibi equitas est scripta que pre fertur etiam rigozi iuris scripto. prout no. docto. vbi supza. Sed in casu nostro non reperitur hec equitas scripta. ergo standum erit iur. rigori scri pto. posset etiam alio modo responderi ad. c. si be neficia quod idem esset dicendum in casu illo sic in casu nostro non obstañ. opinione. arg. Nam tuti us est scōm Joban. And. ibidem ꝙ in casu illius decreta. quis auctozitate superiozis ad beneficia sua dimissa reuertaꝫ q̄ propria propter penam. ca. eum qui. de preben. li. vi. Cuius consilium est iuri dicum z optimū illudꝫ seruat palla. in būficijs oc cupatis. secus vero de vacañ. de iur̄ z de facto. quia tunc ꝓcedit opinio ar. z sic ad concordiā pre dicti doctozes reducuntur quod expedit. de elec. cum expediat li. vi. ADDITIO Scilicet. ff. de consti. pecu. l. z licet. ff. de diuoz. l. diuozciū. z de iur̄ do. l. quod dicitur. ℣. miles ad finem.

Alia additio scilicet. c. quesitum. de re. permu.

Alia additio im beneficiis reseruatis non ha bet locum optio scōm consuetudinem. An autē ha beat locum in beneficiis vacantibus ex causa per mutationis vide plene per. d. Pe. in. c. quesitum. de rerum permuta. in vltima questiōe sui tractat9 vbi concludit ꝙ non possint optari. Et an talis cō suetudo preiudicet impetrantibus apostolicis vi de decisionem. ccij. in antiquis. vbi dicitur ꝙ nō. et ista fuit communis opinio Note.

Alia additio vtrum in beneficiis deuolutis ad papam per negligentiam inferiozum habeat locuꝫ optō Jo. An. in. c. fi. de consue. super verbo vacā tibus. li. vi. tenet qō sic. ꝙ mihi videtur mirabile cum talis deuolutio fieri non possit nisi per anni spacium. vt in. c. licet. de supp. neg. prela. c. ij. de concess. prebē. et optio fieri debeat infra. xx. dies vt in dicto. c. fi. sed ista se non compatiunt̄ marie quia tempus optionis currit a tempoze scientie. vt no. glo. antepe. in clemen. i. de concess. prebē. nec iuuat si dicatur ꝙ toto anno optans potuit i gnozare et tamen deuolutio facta erat. quia tem pus currit a tempoze vacationis note in ecclesia. vt in dicta glo. antepenult. quo casu posita ignozā tia apud ecclesiam deuolutioni locus non esset. co gitabis.

Alia additio. Subaudi z puram z liberam. vt no. Fred. in suo tractatu in. v. q. et idem. do. Pe. de perusio in. c. quesitum. de rerum permutatiōn.

Alia additio. Dicit abbas in. c. inter cetera. de preben. ꝙ non dicitur vacare beneficium simplici ter propter renuntiationem factam animo permu tandi quod est notabile si est verum. cogita. Sed contrarium videtur tenere vna decisio in antiqs que incipit. Item oziebatur aliud.

Alia additio. de hoc vide latius per. d. Pe. de Perusio in suo tractatu permutationum quem cō posuit in. c. quesitum. de rerum permu. in secūdo principali quesito questione. i. ij. et. iij.

Alia additio. Sed hic restat dubium si permutan tes credentes permutationez tenere que fuit nul la. administrēt in beneficiis permutatis. et postea moriuntur post quozum mozrem apparet ꝙ colla tio facta ex causa permutationis non valuit. an di cta beneficia censeātur vacare per mozrem an pez renuntiationem. Et hoc est etiam vtile scire pro pter. c. susceptum. de Rescriptis. libzo sexto. et vi detur ꝙ vacent per renuntiationem. quia tenuit

renuntiatio. collatio vero sequens quia fuit nulla non fecit illos ꝓmutantes rectores eccleſiaꝝ. ⁊ ſic remanſerunt beneficia in eo ſtatu in quo erãt poſt renuntiationem. non ergo põt dici ꝙ vacent per mortem eorũ ex quo titulum non habebant in bñfi ciis ſed videt ꝙ vacent ꝑ mortem qz illa renunti atio facta fuit ſub conditõe tacita vel expreſſa ſal tem ob cauſam que non fuit ſecuta vel impleta. ⁊ ſic cum ꝓmutatio non fuerit ꝑfecta ante mortez ꝑ inde eſt ac ſi nihil factum fuerit ⁊ hec opinio pla/ cet Jo. and. in. d. c. vno. de rer. permu. lib. vi. qui dam dicunt ꝙ aut ꝓmutãtibus nulla potuit culpa aſſcribi. ⁊ tunc talia bñficia morte dicunt vacare. ſi autem eis põt aſſcribi culpa. qz ſciebant cauſam ꝑ mutationis ꝓhibite tunc nec morte nec renuntiati one vacant. ſed iuris diſpoſitione per iuris priua tionem. ſ. a iure inductam. per. c. eũ qui de preb. li. vi. dicas ſcõm. d. Pe de Perugio ꝙ ubi permu tantes ad eoꝝ bñficia auctoritate ꝓpria redierũt eo caſu quo poterant tũc quia nõ titulus redit ad titulum. er diſpoſitione iuris. dicãt bñficia ꝑ mor tem vacare. ſed vbi ꝓmutantes ad eoꝝ bñficia nõ potuerunt redire quia eis potuiſſet culpa aſſcribi in ꝓmutatõe facta tunc talia beneficia vacent ꝑ renuntiationem quia legittima precеſſit renũtiatõ non aũt vacent morte qz non habent titulũ in eis Et adde hic ꝙ no. Jo. de Lig. in. c. queſitũ. de re runz per. ꝓfi. ſed qualiter dicunt ⁊ per Fre. in ſuo tractatu queſtione. vj.

Numero alias. lxij.

Sequens deciſio h. d. Reſignanti beneficiuz er cã ꝓmutationis non competit interdictũ vnde vi nec conditio canonis reintegranda hoc dicit.

TEXT ꝙ ꝓmutanti non competit int dictum vnde vi. nec cõditio ex canone reintegranda obſtañ. ſibi renuntiatõne voluntaria per quaz amiſit poſſeſſionẽ iurta no. per Inno. in. c. ſuper hoc. de renunct. fa cit. c. excepta. de reſtitu. ſpolia.

Numero alias. lxiij.

Sequens deciſio. h. d. ꝓmutanti beneficiũ dat re greſſus ad ſuum bñficiũ quod cum duobus ꝓmu/ tauit vno tantum illorum euicto. h. d.

TEXT ſi qs ꝓmutauerit vnũ bñficiuz ꝑ duob⁹ qõ põt iuꝝ no. i. c. cũ venera bilis. de excep. ⁊ õ rer. ꝓmu. c. vno. li. vi. ſi vnũ euincaꝫ tãqz reſeruatũ. ⁊ aliõ dimittit vl̃ dimittet velit. põt petẽ vl̃ hñe regreſ ſum ad ſuũ ꝑmũ bñficiũ. aucte tñ ſupiorꝭ ⁊ ẽ op⁹ noua collatõe. ar. i rõne. c. ſi bñficia. õ pre. li. vi. ⁊ c. int̃ cetera eo. ti. ⁊. c. vniverſoꝝ. de rer. ꝓmu. vi de meli⁹. ſ. i cõcluſione. xxiij.

Numero alias. cir.

Sequens deciſio. h. d. petẽti bñficiũ ex cã ꝓmuta tionis ſufficit ꝓbare cõpermutantẽ ꝑ tali habitũ cuius titulus ſi impugnat onus ꝓbandi incumbit impgnanti hoc dicit.

TEXT agenti ⁊ petenti beneficiuz ex cauſa ꝓmutationis ſufficit ꝓbare com ꝓmutãtẽ habitũ ⁊ reputatũ ꝑ tali. ⁊c. ⁊ in pacifica poſſeſſione illi⁹ bñficij ꝑ mutati etiã ſi titulus illius cõpermutantis impug neť cui impugnãti incũbit ꝓbatio. nõ obſtã. cl'a in lris ꝓmutantiũ in fine poſita qz de iure cõi cenſeť ſubintellecta. vt le. ⁊ no. de excepť. cum venerabi lis. ⁊ de re. permu. licet. lib. vi. Ex ſuphabundanti ⁊ ad maiorẽ expreſſionem ponit ⁊ ideo ſicut impe trans bñficiũ vacãs ꝑ obitũ nõ teneť plene doceť de titulo ſui predeceſſoris decedentis. ita nec im petrans ꝑ reſignationẽ. ar. no. per Inno. ⁊ Hoſti. de preſump. illud. ⁊ de eo q̃ fur. oz. re. c. innotuit.

Numero alias. cccvij.

Sequens deciſio. h. d. ꝓmutatio facta ꝑ ordinari um de bñficio patroni laici eo contempto non eſt nulla ipſo iure ſed annullanda. h. dicit.

TEXT ꝙ permutatio facta ꝑ ordina/ riũ de bñficio ſpectan. ad pñtationem laici ipſo contempto ⁊ non vocato nõ eſt nulla ipſo iure. ſed annullanda per ſententiã. ſi ipſe contemptũ ſuũ infra tempus qõ pñtare debuit ⁊ potuit proſequať ſcõz dñm terre de ſe in tractatu ſuo. de re. pmu. q. xxx. ⁊ Alex. de Laucilla. in repeti. ſiue cõmento. c. licet. de rex ꝑ mu. li. vi. in quarta parte. q. xvi. alle. c. ꝙ ſicut. de elec. c. ea noſcit. de his que fi. a prela. in quibus contemptus capituli non reddit actũ nullũ ſed an nullandũ ſecundũ expoſitionẽ. Hoſti. et Jo. An. ſu per ꝓ. conuenit. alle. etiam. c. cum in eccleſijs. de preben. li. vi. ꝓ ratione allegat dñs Fred. dictũ Pauli in cle. vnica. de re. pmu. dicentis ꝙ conſen ſus iſtorũz vocandorum quorum intereſt poteſt in teruenire ante et poſt. ⁊ dicit ſic. dans ꝑ hoc intel ligere. ꝙ non ſit nulla ſed annullanda. nam ſi eſſet nulla ratificari non poſſet. per. c. auditis. de elec. Cum ſimilibus. dominus Alexander alleg. aliam rationem quia iſte actus a uctoriẓandi per mutatõ nem principaliter depender ab epiſcopo. vt in. c. queſitum. de rer. permu. et nota. in clemen. vnicaꝰ eo. ti. ⁊ licet debeat hunc actum facere de conſen ſu capituli vel patroni. non tamen illa eſt nulla. eo ipſo etiam ſi ad ipſum non ſpectat collatio cũ non ſit omnino defectus ex parte facientis licet male faciat contemnendo illos quorũz intereſt. vt in di cto. c. ꝙ ſicut. ⁊ in. c. cũ in eccleſiis. ꝙ aũt ſufficiat cõſenſ⁹ illoꝝ expoſt facto iducit ipe illõ qõ ſupi⁹ in eaõ repetitõe dixit i pte ꝑma. vij. q. ſ. ꝙ poſſuz hñe duo bñficia õ iuꝝ. ⁊ tñ eps põt me alio ꝑuare

nisi mecum fuerit dispensatuz. que si expost facto interueniat sufficit vt ibi declarat. inducit p̃o hoc nota. per Jo. And. in. c. licet canon. de elec. li. vi. super glo. penulti. et nota. per eundem. de instit. c. ij. li. vi. ¶Jelius facinnt nota. Inno. ⁊ Joh. mo. et Jo. And. in. c. i. de re. eccle. non alien. eo. lib. fit ratio secundum eum. quia licet iste consensus non interueniat in limitibus permutationis. non tamẽ cauetur iuꝝ q̃ non possit postea interuenire immo cauetur expresse contrarium videlicet sufficere su peruenientem consensum. vt in dicto. c. q̃ sicut. et in. c. ij. de bis que fi. a p̃la. et. c. ex oze. Unde li cet illud quod ab inicio non valet nõ firmetur ex tractu temporis. tamen ex nouo interueniente cõ sensu bene firmatur. vt nota. in dicta regula non firmatur. de regu. iur. lib. vi. Respondet ad om nia contraria tam canonum q̃ docto. et presertim ad. c. decernimus. xv. q. vij. quod est clauis in hac materia. videlicet irrita est episcopozum collatio facta de beneficio spectante ad presentationez lai ci ipso irrequisito. dicens illud. c. loqui in eo casu quo patronus debet requiri. ec in quo episcopus non habet collationem. sed in permutatione sec9 licet cum alio vel potest aliter responderi. videli cet q̃. c. decernimus. loquitur in collatione volun taria. Casus autem noster in necessaria per clem. vnicam. de re. permu. dicit etiam dominus Alerã der vbi supra dominum Iapum qui fecit plures ad ditiones ad dicta domini Frede. in dictam partẽ declinasse et induxisse q̃ fit annullanda per. c. per vestras. de iurepatro. et de elect. c. nemo. et quod ibi nota. lib. vi. Si vero secundũ Lapum illi quo rum interest permutationi contradicunt vel cõsen tiunt tunc secundum eum est nulla. allega. clemẽ. ne in agro. ℣. ad hoc. de sta. monac. quod dictum intelligo si ex aliqua causa rationabili contradicũt et infra tempus a iuꝝ statutum alias. non obstant. eozum contradictione permutatio potest et debet expediri cum eozum non interest impedire eam si ne causa. quia presentare non possunt per clemen. vnicam supradictam. de cõsensu. tene dictũ Pau. videlicet q̃ sufficit eozum consensus ante tacitus vel expressus per rationes antedictas.

Numero alias. cccxj.

Sequẽs decisio hoc dicit. Renuntiationum recep tio est iurisdictionis ideo facienda est in manibus illius qui potest inuitum deponere et tunc perdit titulum et possessionem. valet tamen facta in ma nibus capituli sede vacante hoc dicit.

TEJ fuit dubitatum vtruz capitulũ sede vacante posset recipere resignati onem simpliciter, manibus eozuz factã

alicuius beneficij spectañ. ad institutionem episco pi defuncti. in quo dubio domini erant varij ⁊ di uersi. Aliqui domini declinauerunt in partem ne gatiuam monebantur quia licet capitulum sede va cante possit confirmare electos. vt in. c. cuꝝ olim. de maio. et obedi. et instituere presentatos. de in sti. c. i. li. vi. et alia facere sede vacãte que sunt ne cessarie iurisdictionis que recitañ per Jo. An. in nouella. de maio. et obe. c. vnico. lib. vi. tamen ea que sunt voluntarie iurisdictionis non cadunt in capl'm sede vacañ. prout deducit Jo. mo. in. c. fi. de supp. nog. p̃la. li. vi. ⁊ ar. eo. ti. si episcopus. ⁊ Jo. An. in cle. i. de hereti. sup ℔. et capituli. at recipere resignatõem ẽ iurisdictõis volũtañ. q̃ ca pitulũ põt eam admittere vel non admittere ex cã put le. ⁊ no. in. c. admonet. de renun. ergo. Prete rea visitatoz datus ab alio q̃ a Romano ponti fice ecclesia vacañ. nõ põt dare licentiã transeũdi alicui ad aliam ecclesiam vt notant antiqui docto. Jo ⁊ Lauꝝ. lxxi. di. fraternitatẽ ergo nec. capl'um vacañ. ecclesia poterit hoc cũ ibi sit quedam alie natio p̃sone que maioz est q̃ rei. ri. q. i. p̃cipim9 ⁊ p̃hibita etiam legittimo administratoze p pa pam deputato de elect. is cui. li. vi. no. hoc etiam idez Jo. an. in. c. fi. superius alle. de sup. neg. p̃e. in nouella sup. ℔. ltimum. et Jo. mo. in. c. vno. de ma. tobe. ¶Maioz p̃s dñozum declinauit in partẽ contrariã scz affirmatiuã q̃ possit capl'm sede va. resignatõem huiusmodi admittere quia hoc est iu risdictionis cum in manibus illius sit resignatio fi enda ad quem pertinet institutio ⁊ destitutio ⁊ nõ in manibus collatoris. put le. ⁊ no. in dicto. ca. ad monet. et. c. q̃ in dubijs. eo. ti. vbi dicit Inno. re signationem faciendam in manibus illius qui pos sit inuitum destituere. Cũ igit capitulũ sede vacañ possit p̃iuare quem beneficio suo p̃opter crimen vel aliam causam iustam ergo et resignationem ip sius recipere p̃sertim ex causa legittima factam de quo in. c. nisi cum p̃dem. de renunc. quẽadmo dum resignationem ex causa p̃mutationis factã in manibus eozum sede vacañ de beneficio ad terci um ⁊ non ad eꝝm spectante admittere potest ⁊ hu iusmodi permutationem auctorizare quod p̃cede dit in beneficiis quozum collatio ad episcopum ⁊ capitulum simul pertinent, put legi.. no. per Jo. And. in clem. vnica. de re. permuta. ⁊ per Pau. de hereti. in clemen. i. ⁊ per hoc cessat et non videt vera illozum antiquozum docto. opinio superius recitata q̃ capitulum sede vacante non posset da re licẽtiã transeũdi de vna eccia ad aliã. Preterea ad instituẽtẽ ⁊ nõ referẽtẽ bñficiũ ptinz hmõi resig natõis admissio. vt. ℣. deductũ ẽ at i casu nro ñ ad collatõez, scz ad instõem ptinebat epi defuncti bene ficiũ de cuius resignatõe tractam9 quã institutiõez

potest facere capitulū se. vacañ. vt in. c. i. de instī. li. vi. ergo ꝛ accessore eius. quod ad institutionem spectat etiam facere potest. cui enim permittit ꝑn cipale ꝛ accessoꝝ. de re. iur. accessoziū. ꝛ. c. cui ma ius. li. vj. ꝛ videt mihi optime facere predictū. c. i. de instī. li. vj. Pro hac opinione quia ibi nedum permittit ꝓtensentatozum institutio sede vacante capitulo sed ipsozum admissio que est ipsius instī turionis preambula. Siue igit dicamus predictaz resignationem preambulā siue accessoziā ad ipsam institutionē faciendam crederem ꝙ exquo cōcedit eis institutio ꝛ resignationis admissio per quā de uenitur ad illam. ff. de spon. l. ozatio. de excep. cū inter. cum similibus. Ponamus igit ꝙ fieret bu iusmodi resignatio sede vacañ. coram capitulo et capitulum taceret ꝛ non admitteret eaz sed patro nus illius beneficij resignati alium presentaret ca pitulo. illumq; capitulum admitteret ꝛ institueret nunquid valeret huiusmodi institutio crederez ꝙ fic. quia instituendo videt tacite renuntiationē ad misisse. ar. eozum que le. ꝛ no. in. c. er oze. de bijs que fi. a ma. par. ca. Tum etiam quia ille exquo re nuntiauit beneficiū suum in manibus illius qui po tuit ipsum inuitum destituere per illam nedū per didit possessionem sed etiam titulū ꝛ ꝓprietatē. ꝑut le. ꝛ no. per Inno. in. d. c. admonet. ꝛ ꝙ in du bijs. ꝛ. c. supet boc. de renun. Tum etiam qz facie do ꝛ ꝑmittendo alium instituere. videt suam renū riationem ꝛ factum capituli approbare ꝛ ratificaꝛ per no. in dicto. c. er oze. per Hostien. ꝛ Arch. in cañ. si quis. lüij. distinct.

Alias numero. cccrij.

Sequens decisio. h. d. Capitulū non potest ꝓscri bere sede vacāte resignationē būficiozum ad eꝑm spectañ. h. d. Et ꝓcedit boc summariū scōm opi illoꝝ qui tenent ꝙ capl'm sede vacante renūtiatio nem beneficioꝝ ptinentium ad eꝑm recipere non possit scōm verā opi. ꝙ recipere possit summariū istud ꝛ dubiū hic formatum non ꝓcedit. h. d.

X boc insurrexit aliud dubium suppo sita ꝑma opinione ꝓ vera. videlicet ꝙ capl'm se. va. de iure cōi non posset hu iusmodi resignationē recipere. vtrum capitulū posset hoc prescribere. In hoc etiaz dñi erant varij aliqui ꝙ fic cum illud sit iurisdictionis ꝛ oīa iurisdictionalia sunt prescriptibilia. de ꝑscri pti. auditis. ꝛ. c. cum olim.. Preterea ex consuetu dine vel priuilegio. aliquib⁹ ꝑncipib⁹ sede va. cō petit iurisdictio siue administratio temporaliū vt in multis ecclesijs Gallicanis ꝓut recitāt Jo. mo. ꝛ Jo. An. in nouel. ꝛ Inno. post eū. ō maio. ꝛ obe. c. vno. li. vi. ꝛ facit ꝓ boc. c. gnāli. de elec. e. li: cez tis etiam dignitatib⁹ cōperit ex spāli iure admini stratio spiritualiū vt dicit ibidē Jo. An. in nouel. remittens ad no. de offi. deleg. ꝑ eū. in. c. penult. sup glo. aduertere li. vi. multo fortius potest hoc competere capitulo ex legittima prescriptione. cū ipsi sint pars corꝑoris episcopi. et membra. ō bis que fi. a prela. c. nouit. ꝛ. c. quanto. Pro hac parte facit gl. in. c. ficut nobis. de symo. super ꝙ. ad co lomeñ. in fi. Maioꝝ pars tenuit ꝛ dicebat contra rium. qz vacāte ecclesia non currit prescriptio nec potest incipere. tunc ergo nec mediare nec finire qz caret legittimo defensore. ar. eozum que le. et no. in. c. i. ꝛ. c. de quarta. de prescrip. Ad illud qō allegaī ꝓ cōtrario de inferioze. siue alijs prelatis prescribentibus administrationē spūalem sede va cante posset responderi ꝙ illi prescribūt hmōi ad ministrationes contra capl'm ad quod de iure cōi spectat in temporalibus ꝛ spūalibus legitima ad ministratio sede vacante vere vel ficte. vt in. c. si episcopus. de sup. neg. prela. vel contra metropo litañ. ꝓout no. Jo. And. in. d. c. i. de prescrip. sup vltima glo. in nouel. Simili modo rūdetur ad gl. Bern. superius allega. in. c. sicut.

Numero alias. ccccliiij.

Sequens decisio h. d. Qui pape obtulit se dimis surum būficium post alterius assecutionez. si papa reseruauit sibi būficia vacañ. ꝑ assecutionē. an pos sit būficiū sic oblatū tacito de oblatioñ ꝑmutare.

Apa reseruauit būficia vacātia ꝑ asse cutionē alterius būficij aucte apostoli ca obtinendi. hoc supposito quidā im petrauit graciā ad collationē talis epi scopi. ꝛc. ꝛ obtulit se dimissurū vnuz qō tpe impe trationis obtinebat cū virtute dicte gre fozet ali qō būficium pacifice assecutus. modo vult ꝑmu re illud beneficiū quod obtinet ꝛ qō obtulit se di missurū. queritur an possit illud ꝑmutare vel cozā ozdinario vel cozam papa tacito de premissa obla tione dimissionis facienda ꝑ assecutionem. ꝙ pōt ꝑmutare etiā de hoc nō facta mentōne facit qz hz ius in būficio igit ꝑ renuntiatōez factā ex causa ꝑ mutationis vacabit ꝛ poterit alteri cōferri. ſz eo ꝑmutato ꝓtute gre sue nō poterit assequi būficiū aliud cū nō possit implere qō obtulit pape dimis surū qō tūc tenebat qz exquo illud ꝑmutauerit nō poterit illud vlterius dimittere vt papa illud cō ferret. q̄si int̄ eū ꝛ papā fuerit quedā conuentio inita do tibi seu facio tibi istā gr̄az. vt būficiū dimittas qō habes. ꝛ ideo cū iste impetrās nō possit cōuen tionē ex pte sua adimplere si poterit gaudē gr̄a pa pe. Presertiz exquo ꝑ eū stat quo min⁹ possit im plere marie etiā si ipse possit illudē pape q̄ voluit de illo qō obtulerat se dimissuꝝ libere disponere Itē posset esse pluralis in būficijs conī intentōez pape q̄ noluit esse eū pluralē. ꝛ ido voluit q̄ ꝑmo obtētū dimittet tenereť qō posſ ꝑmutatōez ō illo

beneficio factã ammodo facere non potest ꝛ aliud obtentum ex causa permutationis. quia papa non affecit. nec sue dispositioni reseruauit. si retinere posset cum obtinẽdo virtute sue gracie si alias esset compatibile cuꝫ eodem ꝛ sic illusus obtineret plura beneficia contra eius mentem ꝛ voluntatẽ. alij dicunt ꝙ valet permutatio sed obtentũ ex causa permutationis quod est loco alterius surrogatum dimittere tenebitur sicut tenebaꝫ dimittere oblatũ. ꝛ de isto surrogato tãq̃ de reseruato papa disponere poterit sicut de illo quod obtulit. quia quod surrogatur loco alterius vice illius fungiꝫ. l. si donate. ff. de dona. inter vi. et vro. ꝛ ar. l. cum qui. ℊ. iniuriarum. ff. si quis cau. Alii dicunt ꝙ nõ valet permutatio in effectu/ qz licet teneat de presenti. resolueretur tamen in euentũ ꝙ virtute gr̃e predicte impetrans illud beneficiuꝫ assequeretur quia tunc purificabiꝫ conditio dicte obligationis de dimittendo et causa reseruationis pape de eo pem beneficio dimittendo in euentuu. ꝛ sic retro tractione facta apparebit retro illud beneficiũ fore reseruatum ꝛ subiacuisse reseruationi igiꝫ cõsequenter ipsum potuisse hoc tacito pape libere permutasse. ar. autentice resq̃. C. commania. deleg. et l. potior qui sub conditiõe. ff. qui po. in pigno. maxime attenta clausula volumus. cc̃. quam papa cõiter apponit in lr̃a permutationis per quam appet ꝙ non vult maius vel aliud ius queri ei cum quo fit permutatio q̃ compereret permutãti. Nec obsi dicas talem retrotractionẽ nõ posse fieri postq̃ in permutatione fuerit alteri ius interim quesitũ. ar. de ℟ptis. quãtis. ꝛ. c. si pro te. de ℟ptis. lib. vi. qz ibi scꝫ in. c. quãuis non est aliqua ratio faciẽ da retrotractionis in preiudicium. cui interim fuit ius quesitum. qz ille illud obtinuit autoritate eius sub cuius iurisdictione erat ius distribuere. vt in dicto. c. si pro te. et fuit ius quesitũ alteri pendeñ conditione vel euentu eius autoritate qui poterat primam commissionem conditionalẽ reuocare. vt no. in dicto. c. super. ℟. si ad id. hic secus qz iste permutans non poterat reuocare oblationem quã de dimittendo fecerat pape nec papa expediẽdo permutationem de hoc fuit certificatus ꝛ sic expeditio permutatõis fuerat surrepticia seu nũc retro apparet fuisse. vide hic aliã decisio. s̃. que incipit. Item si mandetur. ꝛ aliaꝫ que incipit. Item tu obtines prebendam. ꝛc̃.

Numero alias. cccclv.

Sequens decisio. h. d. habens graciã a papa predecessore qui acceptauit beneficiũ. preferr̃ habẽti graciam a successore q etiã illud acceptauit. h. d.

TRUO Innocẽtius q obtinuit gr̃am ab Innocẽtio de canonicatu sub expectatione prebende viuẽte vel mortuo Innocentio non curo. vacañ. quadam prebenda infra tempus debitum illam acceptauit sed sibi non fecit prouideri. tandem vnus qui impetrauit post obitum Inno. ab Urbano suo successore in simili forma habens in gracia clausulaꝫ anteferri eandẽ prebendam infra mensem a data gracie sue acceptauit. Querit̃ quis eorum sit potior. maior pars tenuit ꝙ illa vrbanica que clausulã habuit anteferri non obstañ. acceptatione primi facta ante graciam secundi exquo non fuerat sibi prouisum. ꝛ repetebant ter. in. c. quodam. de preben. lib. vi. vbi propter istam cl'am anteferri. positam in lr̃is secundi fuit impeditus primus ꝙ prouisio sibi facta nõ valuit ob decretum litterarum secundi ꝛ tamen primus habebat ius ad prebendam anteq̃ scõus haberet graciã quia sibi debebaꝫ prebẽda. primo vacatura. Nam primus nec secundus habebat ibi beneficium acceptandi qõ apparet quia sic afficiebaꝫ prebenda acceptura. iurta dc̃re. si post. in fine de preben. li. vi. quam quidem prebendam affectõne non obstañ. secundi gracia propter clausulam anteferri impediuit ibi primum. Item etiam hoc dicebãt propter clausulam anteferri appositaꝫ in litteris secundi non obst. si aliqui apostolica vl' alia quauis auctoritate i eadẽ ecclesia sint recepti. ꝛc̃. seu si super prouisionibus sibi faciendis de canonicatu ꝛ prebẽda in dicta ecclesia speciales dicte sedis vel legatorũ eius litteras impetrauerint etiã si per eas ad inhibitionem reseruationem ꝛ decretum vel alias quomodolibet fit processum. ꝛc̃. qa illa verba qũlibet. ꝛc̃. inducũt etiam si fit processum ad acceptationem ꝛ per illaꝫ cl'am papa videtur anteferre secunduꝫ etiã si primus acceptasset. Et pro opinione predicta est expresse Jo. And. in nouella de ℟ptis. causam super glo. Jo. in fin. tñ ego ꝛ duo alij sustinebamus ꝙ primus esset fortior exquo acceptauerit anteq̃ secũdo fieret gracia cum clausula anteferri ꝛ ꝙ illa clausula non est extendenda contra primos qui attẽptassent ante graciam secundi quod non est verisimile papam ius eorum ad rem ita appropriate sicut appropriaꝫ p acceptationem voluisse tollere nisi expresse ỏ hoc fecerit mentionem. ꝛ ꝓ hoc facit. c. fi. de concess. prebend. li. vi. vbi per reuocationem non tollitur ius ad rem quia de hoc ibi fiebat mentio alias nõ tollereꝫ. pro hoc. c. ex parte. de off. deleg. nec ob obstat. c. quodam. quia ibi tpe gracie secũdi preben. nondum vacauit certa ꝛ determinata ꝛ ideo erat affecta pro primo nec ad eum ius ad rem acquisitum hic in casu nostro ante graciam Urbani factam secundo cum clausula anteferri iam vacabat prebenda ꝛ per primum acceptata ꝛ ideo specialiꝫ ꝛ determinate affecta et ad eã primo fuerat ius quesitum non obstã. predicta clausula vel alias

quomodolibet fit ꝓcessum · quia intelligit̃ ꝑ executorem non ꝑ partem seu impetrantē certā ꝓbendam vacantē acceptantē. Et ideo illa clausula debet sortiri vires suas in būficijs tūc vacaturis vl̃ si tunc vacabant nondū tñ fuerat acceptata nec ꝑ acceptationem quodammodo appꝛopꝛiata.

¶ De Feudis. Rubrica.

Numero alias. cccix.

Sequēs decisio. h. d. Pater dare pōt filie feudū in dotem qō vitam ipsius filie inuestire non transcendat etiā sine consensu dñi feudi. ꝓpetuam aūr concessionem facere non potest nisi dñi consensus accesserit.

¶ Em Pater pōt dare feudum in dotē filie sue sine assēsu dñi que donatio durabit tñ ad vitā feudatarij. impetuum enim irrequisito dño etiaz in dotē donare non potest. qz hoc esset quedam alienatio que ꝓhibita est ꝑ l. imperialem. ſ. i. de ꝓhibi. feu. ali. et sic debet intelligi. l. donare qualitat. feu. ali. ꝓo qua cōclusione ē ter. rotundus de dona. inter vi. ꝛ vro. c. nuper. ꝛ ibi ꝑ Inno. ꝛ etiaz ꝑ Ber. Hosti. ꝛ Jo. An. in. c. ij. de feu. in. i. glo. ꝛ in Specu. ti. de feu. ſ. i. ℞. xix. in fi. qui remittit ad no. ꝑ eū. ti. de loca. ſ. nunc aliqua. ℞. cix. ꝛ ibi tractat vtrum res emphitheotica possit dari in dotē de quo scilicet vltimo ꝑ Jo. An. in nouel. in. c. potuit. de loca. qui remittit ad sum. Hostien.

Numero alias. ccxlix.

Sequens decisio. hoc dicit. In feudis acquiritur actio absenti de egtate canonica. vt si pr̃ ꝛ filijs feudum datum fuerit. nam per talez dationē filijs absentibus actio est quesita. hoc dicit.

¶ Em si per habentem ptātem cōcedere i debita forma ꝛ ex causa legittima aliquam possessionē in feudū ꝓpetuam Titio ꝛ liberis suis vtriusqꝫ seruus etiā nālibus ꝛ ꝓsertim Seyo filio naturali dicti Titij absenti si Seyus postea donationi siue concessioni cōsentiet de equitate canonica actio acquirit̃ dicto Seyo filio naturali absenti etiā ꝑ epistolaz non sibi sed patri suo directā ꝓpter ydemptitatē rationis ꝛ equitatem. vt. l. quociens. ff. de donat. ꝑ no. per Jo. i. q. vij. quoē. facit etiam no. in. c. accedens. de concess. ꝓbē. facit. c. si tibi absenti. ō ꝓbeb. li. vi. lz de hoc alig dñi multū dubitarēt.

¶ De Donationibus. Rica.

Numero alias. ccccl xxxj.

Sequens decisio. hoc dicit. Donatio omniū bonorum nō ꝓsumit̃ fraudulēta ex eo ꝙ donās postea possederit. Et qualit̃ dicaī cōtractus simulatus et que species simulationis exquirēda sit ꝛ causa. h. dicit. vel sic. Donatio non ꝓsumit̃ ficta ꝛ simulata ex eo solo ꝙ donatarius passus ē donatorē possidere res donatas ꝑ eum vsqꝫ ad mortē. Et que sit differētia inter fictū ꝛ fraudulentū hic dicit. h. d.

¶ Extra rotam ꝙ per hoc ꝙ donatarius possessionum post donationez de eis sibi factam permittit stare i possessione cōtinue donatorē vsqꝫ ad mortem non per hoc potest dici donatio facta in fraudem vel contractus ipsius donationis esse fraudulentus vel ficticius nam non ꝓsumitur fraus nisi appareant aliqua indicia vrgentia fraudis vt. l. dolum. ff. ō dolo. nam qui dolum allegat dolus ꝓbare tenetur. ff. de ꝓba. l. quotiens. ſ. qui dolo Possibile enim ē ꝙ qui donauit sine fraude et voluntate donatarij in possessione remansit vl̃ forte mutata voluntate cōtra ipsius donatarij voluntatem et ideo actio destituta est instit. ō. dona. ſ. p ficiunt̃. et. l. si quis argentum. ¶. de dona· Item qz fictiones et simulationes non ꝓsumunt̃. nisi appareat causē cognitio ꝓpter quam facte sunt et ꝑ quam ꝓsumi debeant vt. ff. reꝝ. āmo. l. si mulier in ꝓin. et. ff· q ꝛ a quib⁹· l. sed si maritus. ſ. fi. vbi hoc est expꝛessum et extra de renunctia. c. ii. li. vi. ideo et lex dicit alienationem non posse dici i fraudem creditorum factam qui non sunt. ff. de iu. fisci. l. ii. sic non potest dici donatio causa mortis nisi vbi est periculum mortis vt. ff. de donationib⁹ cā mortis. l. i. cum. l. sequente. Sed qualiter soluet̃ cōtrarium ad· l. ficut. ſ. super uacuuz. qui. mo. ipo. vēl pig. sol. certe. bar. de saroferrato in quodā cōcilio sic soluit. Dicens ꝙ vltra hmōi possessionem fuberat ibi cā videlz ad excludēdū creditorē quaz creditor allegabat ꝓpter quā ibi venditio ꝓsumit̃ simulata vīō ad ea ꝟ que scripsit bar. ff. de dona. l. post cōtractū. vbi no. ꝙ ad ꝓsumēdū donationē factā in fraudē oporet ꝙ aliquid semp int̃ ueniat qō det cāz huic ꝓsumptioni. Aduerte ꝙ int̃ cōctū fraudulētū ꝛ cōctū ficticiū ē differētia naz dicit̃ con t̃ctus fict⁹ i fraudē q vere eo aio agit̃ ꝛ vere valeat et ꝑmaneat ꝓpter quod agit̃ vt alius ꝑ eum seu eius occasione decipꝛatur no. ff. de his que in frau. cre. ꝑ totum Hoc autem allegare nō possunt qui taliter cōtrarerunt seu qui participes fraudis hmōi fuerunt. ff. de nouac̃. l. cum confiteatur. ꝛ. ff. de seruo dato pigno. ma. l. si creditoribus nec ipsius nec istius voluntas haberi cui ipse non habeat necesse linquere. vt no. ff. de his que fi. in frau. pig. l. ij. sed certe illi in quoꝝ fraudē cōtractus fuit initus debēt ꝓbare ea que ad fraudez ꝓsumptionis ꝓbari habeant et ibi habes necesse contrahentes. i. an contrahens necesse habebat relique re si i ei⁹ fraudē fuit cōtract⁹ fact⁹ ꝛ poterat dicere contractum fraudulentum. vt in dicta. lege. ii. ff. ō his que in frau. pig. ꝛ ibi no. ff. que in frau. cre. per rotum. et ita loquitur dicta. l. ficut. ſ. sup

uacuum. sed simulatꝰ cõtractꝰ dicit qñ simulat certus cõtractus fieri et non fit ita fic simulat vt. ff. plus valere q̃ agit p totũ. ff. ỏ contraben. empti. l. nuda de reg. iu. l. imaginariaz. ff. de distrac. pig. l. et qui sub imagine. de aq̃ plu. arcen. l. emptoz. C. si quis alteri. vel sibi. l. q̃uis ꝛ. l. cũ proponas et hoc casu tam ipse fic contrahens q̃ eius heres etiã volũtarius põt dicere tl'ez conctũ f icticiũ p dicta iura dũmodo fraudẽ suam non allegauerit ex qua se iuuent quia tũc nõ obstarẽt iura predctã vt. l. post mortẽ. ff. de adop. Et circa hoc sciendũ q̃ tribus modis potest dici cõtractus. videlz. ficticius ymaginarius et simulatus. Vnomodo cũ vnꝰ contractus celebrari simulat et tñ in veritate agatur q̃ alius celebret fic loquit totus titulus plus valere q̃ agit. ꝛ. C. ỏ contraben. emp. l. empti fides ꝛ hmõi nature ẽ vt non impediat acquisito ei cui acquirit dempta fraude si ex cã que vere agebat poterat acquiri vt. l. empti fides. C. si certum pet. l. si exemptio. et no. in. l. nuda. alle. et. l. magis ille. Scõo modo cõtractus simulatus qz licet vere agat q̃ fic fiat tñ agit q̃ cito dissolutio contractus fiat alle. l. iiij. ℈. si ab ignoto. ff. de manumiss. testa. et natura illius simulatiõis ẽ vt debeat hoc exp̃esse p pactum agi vt. d. ℈. si ab ignoto. Tercio modo dicit contractus ficticius seu simulatus qñ er mẽre nõ ꝓcedit idest qñ agit int partes q̃ contractus nullus sit et de hoc loquit. l. nuda. et. l. imaginaria. alleg. et. ff. ỏ ritu nup. l. simulato et de aq̃. plu. ar. l. emptoz. et faciũt quidã qñq; ꝓp ter effugiẽda onera vel debita fiscalia. Et premissis tria cõcludunt Primũ est q̃ cũ simulationis sint tres spẽs allegãs agendo vel excipiẽdo cõtractuz vel instrumẽtũ esse ficticiũ et nõ designãs speciem fictionis nõ est audiẽdus quia aduersarius sic redderetur dubius vt. ff. de eden. l. i. ℈. i. et de rei vẽ di. l. põponius scribit. ℈. si frumentũ. in fi. que loquuntur in agente ỏ in excipiẽte. ff. de flumi. l. i. ℈. labeo. de lega. i. l. ticius. test. in prin. Item in probãte qui nõ debet obscure ꝓbare. ff. de. nego. ges. l. eum actum in fi. et ibi no. ff. de peti. here. et. l. si mortẽ. et ibi no. in glo. super verbo probat extra de proba. c. in pñtia. facit. op. q̃ no. Io. an. in glo. de excep. pia. li. vi. super. ℣. speciez. Secũ do cõcludit ex premissis q̃ tali dicẽti instrumentũ vel contractum esse ficticium non sufficit exprime re speciez fictionis nisi declarata causa ex qua colligi valeat ipsa fictio per predicta seu indiciũ huiusmodi fictionis. Racio quia cum ex ipso actu de per se non ipso facto vt concludit de inre intẽtionem addere potest id ex quo insurgit indicium simulationis ex quo concludi valeat ipsa fictio per predctã facit qz intentio debet de necessitate vigere vt. l. ad probatõm. C. de proba. nec dicatur nõ probare hoc esse q̃ ỏ hoc contingit abesse Dicunt quidem in casu nostre questionis tolle dubium fictionis. si donans nomine donatarij se constituisset possidere per. l. quisq; . C. ỏ dona ꝛ. l. quedam. ff. de rei vendi. et. l. q̃ meo et. l. qui pignoris. ℈. i. et. l. sequenti. ff. de acqui. poss. in quibus id videtur exp̃essum q̃ procedat. si nulla causa p̃ sumende fictionis alias appareret quia si subesset causa huiusmodi bene p̃esumeretur illa causa vt quia dixit donans se constituere nomine donatarij possidere in fraudem ꝛ ficticie sicut de contractu ipso nisi sequeretur traditio corporalis vt probatur hoc. C. de suffragio. l. i. et eodem modo dicerem de clausula renunctiationis doli et fictiõis ar. ff. de dona. l. doli. ℈. diuersum. Tercio concludit tur et premissis q̃ non ideo dicit donatio ficticia vel in fraudem quia de omnibus bonis vel maiori parte ẽ facta nisi subsit aliqua causa fraudis p̃ sumende et per hoc non obstat. l. omnis. ℈. qui lucius. ff. de his que in frau. cre. Vide bar. i cõsilio predicto ỏ incipit petrus incole donauit si illud consilium habes ibi reperies magnã partez ỏ p̃ missis.

De Testamentis. Rubrica.

Numero alias. cccxxviii.

Sequens decisio hoc dicit Pat filios plures habens in ptãte singulos in certis rebus et bonis instituens ꝛ eos iussit esse cõtẽtos mꝛtaq; postea legata relinqueus intelligit decedere testatꝰ. h. d.

TEXT si pater pl'es filios in sua ptãte hñs singulos istituit i certis rebꝰ ꝛ eos illis singularit iussit esse cõtentis multra postea legata relinquens censet decessisse testatꝰ. Probo qz vbi cõstat testatorem voluisse reliquere vniuersalẽ heredem et ita per cõsequẽs decedere testatuz quecunq; adiectio per eum facta hmõi vniuersitati et testamentarie dispositioni repugnãs viciat ꝛ non viciat ꝛ trahit ad se testamẽtaria cã causam intestati et fic ẽ in ꝓposito igit ꝛc. Maior ꝓbatur qz si testatoꝛ ticiũ vniuersalem heredẽ instituit et adijciat institutiõi cõ ditõez ipossibilẽ l' exceptõez rei hereditarie habe t̃ ꝓ ñ adiecta. ff. ỏ cõdi. insti. l. i. ꝛ. ff. ỏ here. insti. l. si ita quis heres institutus fuerit excepto fundo facit. c. fi. de condi. appos. et de pac. c. fi. hinc est q̃ no. glo. ff. de acqui. here. l. si seruus communis. ab extraneo in fi. q̃ ius accrescendi heredi vniuersali ꝓtestatoꝛis dispositionem auferri non potest. Racio quia testatoꝛ non potest facere legeꝫ quinlocum habeant in suo testamẽto. ff. deleg. i. l.

nemo.de testa.requisisti.modo ler vult hāc accrescentiam q2 nō patiť q quis decedat p2o parte testatus ⁊ p2o parte intestatus. vt in regula ius nostrum.simile non patiť q2 nec ler hoc patiť in herede vel legatario.vt.ff.de acqui.hered.l.i.⁊.ij. cum sua glo.igiť nec mirum si trahit causa testāti ad se causam intestati.q2 fauorabilio2 ē et ideo debet p2eualere.vt.l.antiqua.C.cōmunia.deleg. l.q̄diu.ff.de acqui.here.facit quia omnia conanť sustinere testa.ff. de here.instī.l.ex facto.§.i.et l.alterius.cum si.facit.c.cum tibi.de testa.hanc p tem dicunt quidam Dy.⁊ Ly. firmasse in additionibus super.l.si ita quis.ff.de hered.instī.diceñ. q si testato2 instituit quē ex dimidia.Et q venieñ ab intestato habeant alias part.q nihilomin⁹ habebit totum institutus.mino2 argumēti p2obať sic q2 speciale est in filiofamil.in pris ptāte cōstituto instī.in certa re.q p2o herede vniuersali habeať. C.de here.instī.l.quoč.no.Ly.⁊ p2obať in auten. vt cum.de app.cog.§.ceterū.col.viii.q2 ibi dicit q debet sibi relinqui iuť institutionis et qd si minus relinquit pater iubens illū esse content.nihil ominus ler supplet vsq̄ ad ltīmam. et etiam sine onere.vt.l.omnino.⁊.l.quoniā in p2ioribus.C.de inoffī.testa.⁊ est casus de hoc in.§.ceterū alle.nā legis dispositio non debet carere effectu nec verbis imponi.C.communia.dele.l.ii.in fi.de elec. cōmissa.li.vi.ergo ius ⁊ beneficiū vniuersalitatis habebit q ius in iure accrescēdi cōsistit.ergo.⁊c. Pr̄ererea hmōi adiectio de non plus capiendo ad lectra videť fauore legatario2.vt videlicet liberi occasione falcidie vel alias iure detrahāt deleg. q2 cum non appareat alia cā et ista est probabilis. rescindenda est.⁊ tū tunc testamenti vigo2 stat ergo.⁊c. P2o contrario allega.§.si duo.in.l.quotl. de here.instī. quia licet pluribus in certis rebus instituris.censeanť ipsi vniuersaliter institut. hoc verum si testato2 hoc exp2esse nō p2ohibuisset. vt l.i.§. si ex fundo.ff.de here instī.secus enim si ex p2esse hoc ꝓhibuisset vt in dicta.l.quotiens.§. si duo.at in casu nostro illud testato2 exp2esse ꝓhibuit.ergo.Ad qō respondebať q ibi non loquiť in herede vniuersaliť sz ꝑticulariť institut.allegetur etiā ꝑ cōrio ler penult.ff.de iniusto rup. et irri. testa.vbi dicit q testato2 potest p2ohibere inter heredes ius accrescendi ergo ⁊ p2ohibeť heredē institutum in certa re.ne vltra illaz capiat.Ad qō rūdebatur q non est ibi ratio quia videtur testato2 tollere ius accrescendi dando substitutum q2 si subbstitutus mo2eret ⁊ coheres renuntiaret alteri accresceret.no Bar.in.l.coniunctiz.ff.dele. vel aliter q in dicta.l.penul. cessante substituto q non habet locum ius accrescēdi.facit fauo2 postumi qui rumpit testamentum solu3 in sui fauorē non autem in fauo2em heredis. vt.l. nam ⁊ si.§. rumpendo.ff.de iniusto.testam.et ita est ibi casus specialis in quo causa intestati trahit ad se causaz testamenti fauore postumi.Non obstat ler si Ticiꝰ ff.de condi.institu.quia ibi sunt due institutiones conditionales repugnantes eque potentes que in concursu se impediunt.Dic vero causa testati est potentio2.ad.l/quociens.C.de hered.instī.supra responsum est. Nec ob.q voluntas testatoꝝ seruāda est.quod verum est si talis ē que non sit irrationabilis nec sibiipsi repugnans et infecta a iure.vt in p2opōsito.⁊c.

¶ De Iurepatronatus. ℟ica.

Numero alias.cxli.

Sequens decisio hoc dicit.Is qui possidet castrū vel villam ratione cuius oritur iuspatronatus p2esentare potest ad ecclesiam vacantem nisi iam sup illo iure lis fo2et contestata.hoc dicit.

TEO q possesso2 beneficij alicuius castri siue ville siue comitatus ratione cuius competit ius pñtandi ad ecclesiam inibi vel alibi situatam licet nunc̄ antea pñtauerit potest ad ipsam ecclesiam p2esentare quia dignitas siue castrū videtur hoc ius p2esentandi semper tenuisse ⁊ possedisse iuxta notata per Inno.in.c.cum super.de causa poss.⁊ de restitu.spo.in litteris.non obstañ guerra dicto possesso2 super comitatu seu castro mota que nō impedit eum in p2esentando sicut nec motio litis iudicialis.vt li.pen.c.i.et.ii.nisi lis sup ipso iure seu possessione pñtandi sibi moueretur et lis contestata esset que post huiusmodi contest.malam fidem induceret ⁊ sic pñtare non posset.argu.nota.p Innocē.de rest.ininte.c.ii.de iurepatro.consultationibus.⁊ de resti.spo.in litteris.

Numero alias.clxxiij.

Sequens decisio.h.dic̄.patronus mortuo pñtato actoze pōt ꝓsequi causam p2o suo interesse ⁊ petē declarari ius pñtandi ad eum ptinere ac pñtatum remoueri debere.h.d.

TEO Si.A.p2esentatus p.B.ad aliquā eccleſiā agat contra.C. reū et possessoz̄ pñtatum per.D.mortuo.A.actoze.B.pñtato2 ꝓ suo interesse potest venire ad causam et petere declarari ius pñtandi ad eum pertinere ⁊ pñtatum per.D.amouendum fo2e ⁊ ammoueri.p2out le.⁊ no.in.c. si hii contra quos.in fi.vt lite penden.li.vi.Electo2es eniz et pñtato2es possunt vnacū electis ⁊ pñtatis ⁊ etiaz sine eis esse in iudicio ꝓ eoꝝ interesse ⁊ petē eoꝝ electiones ⁊ pñtationes p eos factas canonizari ꝓut le.⁊ no.in.c.statuim⁹.⁊.c.cupiētes.⁊.c.q̄ sit de elec.li.vi.de accu.super his.p Inno.

Numero alias.ccxj.

Sequens decisio. hoc dicit. Nõ sufficit pr̃onis eligere vl' nominare seu lr̃as de pñtando mittere nisi pñtent electum superiori ad quem specta t institutio realiter infra tempus. ꝛc̃.

TEOI non sufficit pr̃onis ꝙ eligant vel nominent pñtandũ ad aliquod beneficium spectans ad iuspatronat⁹ eorum vel lr̃as pñtationis dent seu tradant etiam pñtato nisi infra tempus pñtent personam per eos electam seu lr̃e pñtationis pñtentur superiori ad quem spectet collatio siue institutio realiter ꝛ cum effectu infra tempus a iur̃ statutuꝫ ꝓut le. ꝛ no. per Jo. An. in. c. fi. de iurepatron. et in. c. vnico. eo. ti. li. vi. et per Archi. in. c. i. de preben. sup̃ ꝟ. pñtatio eo. li. Facit pro hoc no. ꝑ Johan. An. ꝛ Pau. in cle. dudũ. sup̃ ꝟbo pñtauerint de sepultu. q̃uis dñi Corsieñ. ꝛ Benedictus remãserint dubij. dicentes ꝙ exquo pr̃onus tradidit litteras infra tempus debitum industrioso ꝛ diligenti presertim pñtatio siue electo per euꝫ de cuius diligentia merito debebat presumere nõ deberet reputari negligens nec aliquid sibi imputari. arg. eorum que le. et no. de pig. significante. ꝛ per regulam qd̃ per me non stat. ꝛc̃. de eo q mit. in pos. c. i. de re. iur̃. quod ꝑ me li. vi. Rñdebatur ad vltimum ꝙ nõ fecit ꝓut debuit. qꝛ licet sufficeret electionem siue pñtationem factam per pr̃onum esse pñtat. electo siue pñtato infra tẽpus. quo ad hoc vt consentiat electioni siue pñtationi de se facte. tamen quo ad superiorẽ qui habet electum confirmare vel pñtatum instituere id non sufficit. ar. eorum que le. et no. in. c. quã sit. de elec. lib. vi. nec ob. c. significante qꝛ licet debitor excuset̃ ibi a periurio propter premissionem nuncij tamen nihilominus remansit obligatus et nihil deperiebat creditori. At hic in questione nr̃a statim lapso tempore quadrimestri fuit ius pñtandi siue conferẽdi deuolutum ad superiorem nec postea potuit prensentare de iurepa. ꝙ aũt. et. c. cum autẽ. de sup. neg. prela. sicut de offi. or. cum vos. Ratio enim quare debet fieri effectualis ꝛ personalis pñtatio infra tempus iure est vt superior qui habet pñtatum instituere. possit videre et examinare personam an sit idoneus ad regimen illius bñficij. de elec. cum nobis olim. et. c. fi. li. vi. Preterea hoc sonat verbum pñtare. nam dicit̃ presens qui prebet̃ sensib⁹ corporis. facit. ff. de ꝟb. oblig. l. i. in prin. secundũ Jo. An. ꝛ Pau. in loco prealle.

¶ ADDITIO. Nota ꝙ non sufficit pr̃ono pñtare seu eligere pñtandum nisi infra tempus iuris pñtet personam idoneam. Et adde ꝙ no. Jo. An. in compost. in. c. capitulum. de ꝟptis. et sic not. ꝙ pr̃onus per actum solius pñtationis non satisfacit iure ꝛ constitutioni nisi superiori fuerit dicta presentatio presentata.

Numero alias. ccxij.

Sequeos decisio. hoc dicit. Sufficit patrono presentare idoneum realiter infra tempus licet eum superior non admittat. h. d.

TEOI scd̃m omnes dño Corsieñ. excepto qui remãsit dubius si patronus pñtat personam habilez infra tempus debitum. superiori licet ipse recuset presentatum admittere ꝛ instituere. id non debet patrono imputari. qꝛ fecit quod debuit. nec in aliq̃ culpa siue negligentia fuit. de cõsti. c. ii. Culpa. n. superioris sibi nocere nõ debet. de elec. si electis ꝛ de re. iur̃ non debet aliquis li. vi. Agat igit̃ presentatus contra superiorem qui eum iniuste admittere denegauit de iurepatro. nullus. ꝛ. c. pastoral' Dñs vero Corsieñ. volebat dicere ꝙ patron⁹ deberet ꝛ teneret̃ iterato interpellare superiorẽ illius qui recusauit suum pñtatum admittere iniuste ꝛ instare apud eum quo ad admissionem siue institutionẽ per eum faciendam qd̃ si non faceret esset in mora. Pro qua alle. multas leges. Ad quod respondebat̃ ꝙ nulluꝫ ius astringeret ad hoc patronum sed si vellet posset. de elec. cum inter canonicos. Preterea aut est totum tempus sibi a iur̃ datum ad pñtanduꝫ elapsum aut non. si non licꝫ posset variare seu verius accumulare tamẽ de necessitate iur̃ ad id non tenet̃. prout le. ꝛ no. de iur̃pa. quod autem. ꝛ. c. cum propter. ꝛ. c. cum autem. et c. nobis. Si vero totum tempus est effluxum preclusa est sibi via accumulandi. ut in iur̃ superi⁹ allega. ꝛ nil restat nisi examinare personam pñtatã per superiorẽ vtrum sit idonea uel ne. ꝛ si inueniat illam idoneam tenet̃ admittere ꝛ instituere. vt in. c. quod aũt. quod si facere recusauerit agat̃ de hoc coram superiore. Si non si idonea perdit ius pñtandi quod deuoluit̃ ad supiorem. vt in. c. cum vos de offi. ordina. cũ ibi no. lꝫ ibi Inno. dicat id non procedere in laico pñtante indignũ. Sed Hostiẽ. ibi contra. et alle. casum expressum in auten. de sanc. episcopis. §. si quis oratorij. domum col. ix. Et idem videt̃ no. Inno. in. c. proposuit. de fil. pres. et ar. concordat cum Hosti. in. c. i. de prebẽ. super ꝟbo pñtatio li. vi. Preterea nullum temp⁹ ad instituendum reperit̃ in iure expressum sed bene ad pñtandum. vt in iure superius allega. infra quod tempus si fiat pñtatio effectualit̃ satisfactuꝫ est iuri quo ad pñtantem. prefigatur igit̃ tempus certũ volenti instituere ꝑ superiorẽ infra qd̃ si nõ instituat supior id faciat. vt in. d. c. nullus. facit. c. ad reprimendũ. de offi. ord. de preb. graue. datur simile de acceptante infra mẽsem sibi prefixuꝫ cui licet nõ ꝓuideat̃ ꝑ executorẽ infra multa tpa postea nõ ꝓpterea euanescit acceptatõ qꝛ ad ꝓuidẽdũ

nullum tempus est executor prefixū. put le. ⁊ no. in cle. cum ei. quem. de concess. prebē. ⁊ melius in cle. si de būficio. de preb. Recurrat ergo acceptās ad papam p̄ petitionem sibi faciendā vel obtineat causam cōmitti in palatio. ⁊ auditor dat⁹ pnuntiato sibi būficio debito puidebit ei scōm formam cle. auditor. de ẽptis. ⁊ idē fieret de pñato ista tempus quē ordinari⁹ recusauit instituere si causaꝫ in palacio obtineret cōmitti q̄ cle. predicta neduꝫ habet locum in prouisione sed etiā in institutione ⁊ confirmatione. prout ibi nota.

Numero alias. cclij.

Sequēs decisio. h. dicit. Non valet pñtatio laici de religioso pfesso ad eccleſiā prochialem. h dic̄.

TEXT in religioso profesſo an ualuerit pñtatio facta per laicum de ipso ad eccleſiam prochialem curatā. dñi erāt varij tñ maior pars dicebat ipsam pñtationem non valere ꝓpter abdicationeꝫ ꝓpietatis ⁊ proprie voluntatis. ⁊ q̄ debēt stare solitarij nec populo nec cure prefici. Presertim q̄ hoc vidēt ꝓhibere exprese conciliū Lateraneñ. de statu. c. ij. immo antiqua iura administrationes ecclesiasticas monachis gnāliter ꝓhibebant. xvj. q. i. si cupis. ⁊. c. iurta. ⁊. c. adicimus. et duobus se. ⁊ episcopi cum consensu abbatis dispensatiue de parrochialibus ecclesijs id pmittebant. vt. e. causa ⁊ qōe cū ꝓ utilitate. ⁊. lv. di. priscis. ergo apparet q⁹ gnālis ꝓhibitio ꝓpter dictam repugnantiā ꝓcedebat. Alij volebant dicere contriuꝫ ꝓpter cq̄ dei timorem. e. t. quod tñ loquit in regulari canonico ad parrochialem ecclesiam electo. q̄ dum inseruit regule laicoꝝ non comprehenditur sub ꝓhibitione dicti cōcilij Lateraneñ. vt ibi dicit ter. qui loquit in monacho qui licet olim p̄ antiquos canones possent etiā ad parrochialium ecclesiarū regimē dispēsatiē assumi. vt. xv. q. i. dictos. ⁊ in. c. parroch. ⁊. lv. di. priscis. vbi de hoc tamen hodie ꝓpter officiū predicationis q̄ multipliciter priuilegiatū est sine dispensatione de consensu abbatis monachus potest prefici per episcopum ecclesie prochiali etiam seculari secundū Hosti. ibidem et in sum. eo. ti. §. vtrum populum. q allegat ad hoc lviij. di. c. i. ⁊. ij. ⁊. lxxiij. di. quozundaꝫ. ⁊ idem dicit in canonico regulari. vt ibi. ⁊ in. c. per tuas. de vo. cum qua opinione concor. d. Frede. de Senis in suis q̄nibus ⁊ Jo. And. ⁊ Pau. in cle. i. de elec. super ꝯ. secularē quoꝝ dictuꝫ fuit allegatū per vnū de dominis q̄ ego crederem verissimum in canonico regulari. Tum quia inseruit regule laicoꝝ. licet Ber. in dicto. c. q̄ dei timorem. ⁊ Jo. de Ligna. dicat fore tutius q̄ secum p̄ episcopuꝫ dispenset. Sed in monacho assumendo ad curam animarum. credo hodie sicut olim necessariā dispēsationem ⁊ sic potest intelligi opinio Bern. ⁊ seq̄ ciumin dicto. c. q̄ dei timorē. ⁊ forte papalē ⁊ q̄ sub eodē forte episcopus contra celebre cōcilium Lateran. dispensare nō pōt. xxv. q. ii. institutōnis sicut nec contra clemen. i. de elect. ⁊ hoc tenet et presse. argumen. prout legitur et nota. in. ca. licet Canon. de elect. li. vi. quod intelligerem sine magna causa necessitatis et vtilitatis. propter quas episcopus dispensat contra concilia generalia. i. q. vij. tali. ⁊. c. exigunt. de prebend. propsuosti. et hoc seruatur scōm Joh. de Ligna. in. c. at si clerici. de iudi. ⁊ vide de hoc in. c. dilectus. de temp. ordi. vbi recitat omnes casus permissos et prohibitos episcopis. quo ad dispensationem. vnus tamen de dominis in casu questionis proposite dicebat presentationem predictam valere ad hoc ut non possit patronus laicus redargui de negligētia nec forte etiam de culpa propter diuersas opiniones doctorum positas in dictis iur. sed religiosuꝫ presentatum episcopo non admittendum ad curā sine preuia cause cognitione summaria ⁊ dispensatione exprese secuta cuius dictum placuit Egi. ꝓ quo allegat dictum Inno. quod bene facit in. ca. cum nostris de consess. prebē. post prin. de homicida. illegittimo vel irregulari electo ad aliquaꝫ dignitatem que electio licet nō excusat eligēn. a culpa excusat tamen eos a negligentia. Ita q̄ propt negligentiam non deuoluat potestas eligendi ad superiorem sed bene propter culpam. de elec. cū in cūctis. §. fi. Cū igit laicus ita exacte ⁊ exquisite non teneretur scire iura positiua sicut clericus. ut no. Inno. in. c. firmiter. de sum. tri. ⁊ fi. catho. ⁊ in. c. cum in cunctis. superius alleg. ⁊ vbi sunt doctr. varij licitum sit eligere dicebat ⁊ bene meo iudicio predictum patronum laicum excusabilem tam a culpa q̄ a negligentia ⁊ sic pñtationem non esse nullam. ⁊ ex illo capite quia religiosum pñtauit ſz ex alio capite quia non presentauit eum episcopo effectualit infra tempus a iure statutum. Ego dicebam ipsam invalidam sub dubio forte ex alio capite erquo fuit beneficiū seculare et semper consuetum regi ⁊ gubernari p̄ clericū secularē q̄ dictus patronus non potuit regularē ad illud pñtare allegabam ad hoc cle. q̄ regulares. de supp. neg. prela. ⁊. c. sicut eo. ti. p̄ Jo. An. in nouel. ⁊. c. possessiones. p̄ Abb. de re. eccl. nō alie. ⁊ i. c. cū ō būficio. de prebē. li. vi. postea in alijs cōsiliis dñs Egidi⁹ dixit dñm Cardi. sancti Eustachij tenuisse primam ptem videlicet presentationeꝫ huiusmodi ipso iure nullaꝫ. Nam lz epūs dispensare possit ex cā cuꝫ religioso pñtato. tñ nō tenet nisi velit. ⁊ sic simpliciter presentando religiosum nō idoneū pñtauit. alle. predictū. c. cum de būficio. ⁊ ideo videt iuri satisfactum. de offic. ordina. cum vos. cum ibi no.

Cad glo. Innoc' in. c. cum nostris. raspõdebat q̃ loquit̃ de eo in quo non cadit ius ꝓlature ipso iure sine dispensatione vt est homicida excõicatus vel irregularis. alle. c. postula. de cleri. exc. mi. de eta. et quali. cum bone. de excess. ꝓla. inter dilectos. de ac. accedens. Salua reuerentia tanti pris hec iura potius innuunt contrariũ videlicet q̃ collatio facta hmõi sit nulla ipso iure ꝛ licet sit nulla ꝛ sit potestas conferendi deuoluta ad superiorez. hoc euenit ꝓpter culpam conferentis vel pñtantis indignum. sed nõ sequit̃ pñtauit indignũ ergo fuit negligens. ergo non ꝓpter negligentiã sz ꝓpter culpam priuatus fuit iure conferẽdi ea vice p iur̃. superius alle. videlicet cũ in cunctis. ꝛ. c. q̃q̃. lib. vi. stat ergo dictum Inno.

Numero alias. cclxiij.

Sequens decisio. h. d. Patrono laico nõ pñtante infra tempus semestre episcopo statim incipit tps currere si bñficiũ vacet de iure ꝛ de facto.

TEN si propter negligentiã patroni laici deuoluat̃ collatio alicuius bñficij ad episcopũ statim currit sibi tempus semestre ad conferendũ nõ a tempore notitie sed ab vltima die temporis quadrimestri dati laico ad presentandũ computandũ. hoc verũ si predictum bñficiũ vacauit ꝛ vacet tempore deuolutionis de iure ꝛ de facto ꝛ episcop⁹ fuerit in sua dioceſi. vel adeo ꝓpe q̃ verisil'r potuit hmõi vacationẽ ꝛ negligenciã scire alias non curreret sibi dictum tempus semestre nisi a tempore notitie scõm iura vulgaria de concess. prebẽ. c. ij. ꝛ. c. quia diuersitatem ꝛ. c. ex parte. de supp. neg. ꝓla. licz vbi dicit Innoc. vnũ notabile dictum q̃ cõtra videt fortissime obstare predicte cõclusioni quod ei ad quem primo. ꝛ ei ad quez scõo ptinet collatio bñficij currit tps dũtaxat a noticia. ꝛ q eã allegat ipsam ꝓbet q̃ presumit̃ ignorancia nisi probet̃ sciencia. de re. iur̃. presumit̃ li. vi. que etiã videnr̃ obstare predicte collationi in casu quo negaret epi noticia. vel allegaret ipsius ignorancia. sed his nõ obstan. stat conclusio vera. regula presumit̃ nõ obstat q̃ loquitur in his que quis scire vel indagare non tenetur p se vel alios. vt ibi no. sed cum quilibet episcopus semel in anno teneatur ad minus per se vel alium suam dioceſim visitare ꝛ videre ac indagare quomodo beneficia regant̃. ꝛ an sint plena et canonice teneantur. vt. x. q. i. regẽda. de cernimus episcopũ. ꝛ quasi p totum. de censib⁹ cũ venerabilis. ꝛ. c. cum secundũ. de prescrip. cum ex officij. de offi. ordi. si epõs. li. vi. non est verisimile ipsam vacationem beneficii ignorare quod p qua tuor menses vacauit de iur̃ ꝛ de facto ꝛ null⁹ pre sentationem recepit. nec de illo disposuit ipso in sua dioc̃. existente. pro quo optime facit meo iudicio. c. cum i tua. qui ma. accu. pos. ibi. cũ dicit ter. aliogn cum rõnabiliter presumat̃ q̃ denuntiationẽ bannoꝝ publice factã idẽ accusatoꝝ volens nũc accusare mr̃imonium in ipsa dioceſi existens minime ignorauit. ꝛ ideo papa mãdat illum accusatorẽ etiam ignorancią allegantem tanq̃ suspectuz repellisic in ꝓposito dicerem episcopũ allegantem ignorancią vacationis tam note non audiendũ vl' saltẽ ꝓpter vehementem presumptionem sciẽtie onus ꝓbandi ingnorancią in ipsuz transferẽdũ. de elec. cum in cunctis. ꝛ. ca. innotuit. de post. pre. c. i. de cle. exc. mi. c. illud. cum multis simili. Fareor tñ q̃ posset tales ꝛ tantas causas verisimiles ignorãtie sue allegare q̃ transferret onus probandi in negãtem ꝛ scientiã allegantẽ. ar. eorum que le. ꝛ no. vt ecclesia. be. c. vt nr̃m. et facit ad hoc ꝛ ad predictam cõclusionem vnũ dictũ Inno. notabile. in. c. veniẽs de fi. presb. sup ꝓ. innotuit. Idem dicebant dñi in archiepo qui singulis annis debet celebrare concilium ꝓuinciale cũ suis suffraganeis ꝛ statuere personas idoneas ad inuestigandus sollicite que sunt correctione ꝛ reformatione digna ꝛ referẽda in ꝓximo concilio. de censi. sopite. de accu. sicut ỏ pre ben. graue. qui tñ si allegaret ignorantiã ꝓbabilẽ de vacatõe bñficii ad se deuoluti staret ipsi⁹ iuramento scõm Inno. ꝛ Hosti. quoq̃ hoc no. in. c. pastoralis. de excep. in fi. facit. c. cũ in tua. ꝛ Jo. An. in nouel. in. c. ex parte. de concess. prebend. sup ꝓ. recurrerunt. arguendo cõtra archiepiscopũ allegãtem in hoc casu ignorancią dicit eũ nõ audiendum q̃ videt affectata ignorancia quã equiperam⁹ scientie. de consti. vt animaꝝ. li. vi. de tem. ord. eos qui. li. vi. ꝓpter rõnem superius alleg. Soluendo tñ cõcludit q̃ bonus iuder hoc terminabit cõsiderata bñficij qualitate modo vacationis ꝛ locorum distantia ꝛ remotione ꝛ fama. ff. de vsu. l. moza. de qua mã vide etiã ar. in. c. ꝓpter eccl'iasticas. xviij. di. ꝛ p Guil. de Jontelau. in cle. q̃ regulares. ỏ supp. neg. ꝓla. vide ad materiã no. p doct. vide licet Jo. mo. Jo. An. ꝛ Arc. in. c. statutũ. de prebẽ. li. vi. ꝛ per Ly. ꝛ Dy. ff. de tribut. l. i.

Numero alias. cclxviij.

Sequens deci: h. d. Coll'o seu pñtatio facta p possessorẽ etiã violentum de cuius violentia clare nõ constat valet ꝛ tenet. hoc dicit.

TEN q̃ collatio siue pñtatio facta p possessorẽ etiã violentũ de cuius violẽtia siue mala fide non constat. valet et tenet q̃ ꝓdo etiã tuendus ẽ in possessione de resti. spo. in lr̃is. sz si cõstaret de hmõi violentia ꝛ mala fide cassaret collatio ꝛ pñtatio p eũ facta q̃ pñtatio ẽ fructus possessiõis. vt in. c. cõsultationib⁹. de iurepa. Sz male fidei possessor nõ

facit fructus suos immo tenet de extãtibus rei vẽ dicatione. ⁊ de cõsumptis. cõditione sine causa. C. de rei.ven.l.mala .ff.de rei.ven.l. si nauis. aĺ si quis.§.fi.insti.de offi.iudi.§.sed si in rẽ. et §.il lorum.ergo quas duas cõclusiões ponit Inno.ex presse in dicto.c.in lris in prin.⁊.i.in ꝑ.Itez no. q; si quis est .et facit.etiã no.p eũ ō Inn.in dicto .c.consultationibus. et ibi de male et bone fidei possessore An valeant electiões collatiões et pre sentatiões per eos facte.quod intellige de bone fidei possessoribus quibus ius comune assistit. Si vero ius commune eis resistit recurre ad no. auream Inno.in.c. cumvenisset. de restituti.in in re.in glo.p monachos in fi.ar.no.in.c.eũ qui.de prebẽ.sup ꝑ.inuasor.li.vj. querit de inuasore pa cifice possidẽte vtr; possit pũtare ⁊ post multa ,p et cõtra dicit quosdã tenere q; si taĺ tollerat põt. aĺs non.remittit ad certa loca rrilij.q.i.in sum.⁊ de elec.nihil ẽ.in glo.vltima p Inno.et p eundẽ de sen.ex.si vero in glo.hinc colligit iuxta finem quas glo.intellige de itrusis nõ p violẽtiã sed de possessore violẽto.recurre et vide no .p Inno.in .c.in lris supius alleg Numero alias cclxir.

Sequẽs decisio hoc dicit. Si pũtatus p vey pa tronum infra tempus debitũ.et p ordinariu; non admissus in manibus prõni etiã post ser mẽses re nunctiet.patronus itey post semestre poterit pre senarre.h.d.

ITEM si aliquis pũtatus p verum pa tronũ infra tẽpus debitu; superiori nõ admittitur nec ille pũtatiõe; suam vl terius ,psequat.imo post ãnum renun ctiat iuri sibi quesito p hmõi pũtatiõe; in manib⁹ prõni. et patronus aliũ pũtet. Dicebãt omes dñi q; valẽt tam renũciatio q̃ pũtatio. Ad primũ alle gabat dictũ Inno.et hosti.in.c.q; in dubijs et.c. admonet.de renun. Nam licet iuri in re nõ possim renunctiare nisi in manibus eius qui me posset in uitũ destituere vt no.p pau. in cle.vnica ō renũ. tũ ius ad rem possum dimittere.et illi renunctia re in manibus cuiuscunq; etiam simplicis notarij. multo fortius in manibus patroni.leuius enim p ditur ius ad rem q̃ in re de cõcess.preben.c.fi.de preben.si is cui.et.c.quodam li.vj.et in cle.gre. de ꝓp.Cum igit pũtatus non habeat ius in re q; nõ est institutus sed ad rem vt in.c.dilectus .ō off le.ergo illi potuit renunctiare in manib⁹ sui prõ ni.Confirmat hoc dictũ p vnum dictũ Inno.nota bile et.c.cum venissent.de resti.in inte.sup ver bo renunctiauit vbi dicit q; electus añ cõfirmatio nem potest renunctiare iuri suo sibi ex electione quesito in manibus eligentium. etiam si electioni de se facte cõsensit qđ indubitanter ,pcedit i elec tis ad inferiores.dignitates de electis ad epãles dignitatẽ.licet olim fuerint opiniones in.c.inter corpalia.de transla.tũ hodie idem tenent omnes moderni in.c.si electio de elec.li.vj.que quidem decre. facit ,p scõo dicto cõclusiõis videlicz q; pa tronus post dictam renunctiationẽ in manib⁹ suis factam põt iterato pũtare et habebit integrum tẽ pus qđ primo habebat ad pũtandu; q; qđ p ipsũ non stat nõ est sibi imputandũ de re iudi. qđ p me li.vj.et h tenet Jo.An.in nouel.in dicto.c.si elec tio.in.i.et sup añpenul.glo.

Numero alias ccccliij.

Sequens decisio hoc dicit prõnus põt loco relig i oso ius patronatus dare absq; alia vniuersitate de licentia tũ episcopi q̃uis aliter absq; vniuersitate vẽdi non possit.h.d.

ITEM fuit dubitatum vtrum ius prõ natus p laicum possit dari religiosis si ne gleba vel aliqua alia vniuersali re puta castro villa vel fundo dubium fe cit.c.ex litteris.de iurepa.vbi videtur q; p se do nari non possit cum sit ius spirituale quod sine ali qua temporalitate stare non põt.sicut dicimus de preb̃.breuiter fuit determinatũ ⁊ conclusum cõtra rium p omnes.nam licet iuspronatus nõ possit vẽ di per se.nisi cũ vniuersitate.vt in dicto.c. ex lris ⁊.c.de iure.eo.ti.tũ donari potest a laico clerico sine quacunq; vniuersitate vel gleba.vt in.c.ex in sinuat.eo.ti.⁊ loco religioso etiã sine cõsensu epi. vt in decre.vnica.eo.ti.lib.vi.vbi videt ter. pro hac determinatõe.Idẽ videt tenet ⁊ dicere Inn. in.c.cum scõm.eo.ti.in fi.maxime cũ laici hoc ius habeant ex singulari gracia. ⁊ fauore ecclesie.vt no.Inno. super Rubrica de iurepa. ⁊ ideo citius et leuius quandocunq; ad ecclesiam reuertit quẽ admodum dicimus in decimis ab olim in feudum laicis concessis.de bis que fi.a prela.sine cõ.ca. cum apostolica.res enim de facili redit ad naturã suam.xxxv.di.ab exordio.ff.de pac.si vnus.

Numero alias.ccccxxij.

Sequens decisio.hoc dicit.maritus ratiõe dotis in qua comprehendit ius patronatus potest presẽ tare cum censeat rezũ dotaliũ dñs.si tũ maritus ⁊ vxor in pũtando diuersos concurrant. presentat⁹ ab vxore.prefertur.hoc dicit.

ITEM fuit dubitatum vtrum valeret consuetudo tanti temporis cuius con trarium.zẽ.q; maritus ratione ville si bi date in dotem in qua consistit eccle sia parrochialis.cuius iuspronat⁹ spectat ad vxo rem posset ad ecclesiam ipsam vacañ.psonam ido neam presentare.⁊ fuit conclusum ⁊ determinatũ per omnes dños q; sic.immo scõm aliquos circu; scripta quacunq; consuetudine de iure cõi hoc pos set.cũ ipse maritus sit dñs rerũ dotalium viuente

vroze. vt. l. doce ancillã. C. de rei vẽ. vel admin⁹ habet vsufructũ in bonis dotalibus ex quibus te neẽ onera mrimonij suppoꝛtare. de do. inter vi. ⁊ vro. p vestras. de vsuf. c. salubꝛ. ⁊. ff. de iur⁹ do. l. si is qui. Preterea eligere ⁊ pũtare est fructus possessionis. ergo cũ ipse sit in possessione ville rõ ne cuius cõpetit hoc ius. merito eo vti põt. de iu repa. c. cõsultationibus. faciunt no. p Inn. de resti. spo. in lꝛis post pñn. Preterea cũ iuspatrona. trãs ear cũ vniuersitate. vt in. c. er lꝛis. de iurepa. me rito maritus habens hanc villã ex donatõne vro ris in dotẽ de iure põt pũtare. maxime si hoc ha beat cõsuetudo. que ẽ optima legũ interpꝛes. ỏ cõ sue. cum cõsuetudinis. ⁊ que videt esse rõnabilis valde i hoc casu qꝛ cõsona iuri cõi. ar. c. fi. de do. inter vi. ⁊ vro. Si vero ambo maritus ⁊ vroz con currerent in pũtendo duos ep̃o. crederẽ pꝛeferen dum pũtatũ ab vroze. ꝓut no. p Jo. An. in noũel. in simili qõne. de tutoꝛe ⁊ pupillo pũtantibus i. c. er eo q. de elec. li. vi. Alias numero. cccexiij. Sequens decisio. h. d. lꝛis epi in qb⁹ narrat se ad alterius pũtationẽ Titũ instituisse creditur etiam quo ad pũtationem. h. d.

Ed retento eodẽ themate ep̃s narrat in lꝛa institutõnis facte p eũ Titiũ sibi pũtatum p Sy̅um maritum. B. ⁊ ad ip sius pũtationẽ eundẽ Titiũ instituisse. dubitabã ego qui habui causam erquo nõ ꝓduce baꝫ lꝛa pũtationis. sed dũrabat institutiõis. vtrum hoc sufficeret. mea dubitandi causa fuit hec. quia non creditꝫ ꝟbis siue lꝛis narratiuis pꝛelatoꝝ. ma rime de facto alieno. immo scẽm aliquos non cre ditꝫ lꝛis eoꝝ assertiuis. de quo in decre. post cessi onẽ p Ber. ⁊ Jo. An. in nouel. ar. a cõtrario sensu de lꝛis. de ꝓba. Preterea supposito q̃ crederetuꝛ lꝛe tali illius ep̃i instituentis sup institutõne ⁊ ad missione p ipsum factis. tũ nõ esset standũ tali lꝛe sup pũtatione pꝛoni ⁊ q̃ infra tempus pũtauerit que cõiunctim requrunt ad pũtationẽ validã. ꝓut scripsi supra in conclusione. cccj. que incipit. Item scẽm oẽs fuit mihi rũsum ⁊ cõclusũ p oẽs cõtrũ. Ratio nã erquo cõstabat de vacatõne. ⁊ de tpe va catiõis bñficij ỏ quo agebat. ⁊ q̃ pũtans erat ve rus pꝛonus. ⁊ q̃ institutio erat facta infra tpus. et de ꝑdoneitate pꝛsone pũtate. pꝛesumi debet pũta tionem ad pũtantem ⁊ institutõem ad instituentes ptinuisse. qui reddunt se ꝓut plurimũ difficiles valde in admittendo ⁊ instituendo pũtatũ. de iure pa. nobis. ⁊. c. pastoꝛalis. Cum igit pꝛelatus plus iuris habeat in instituẽdo q̃ pꝛonus in pũtando. de offi. ord. dilectus. ⁊ factũ pꝛesumit solemniter actũ nisi ꝑdet cõtrarũ. de pꝛesump. i pũtia q̃cũq; etiã cõstat de duobus extremis bonis. pꝛesumere etiam debemus de medio bono. arg. de dona. cũ dilectus. de appel. inquisitioni. ⁊. c. ij. require. Tũ etiam qꝛ lꝛis ep̃oꝝ credit in his que spectãt ad eoꝝ officiũ. ꝓut le. ⁊ no. p Inno. in. c. ij. de fi. in stru. ꝓpe finem. ⁊ est ter. in. d. c. post cessionem. et ij. q. i. legum. ⁊. xi. q. iij. care. quibus rõnibus attẽ tis dicebant omnes dñi pũtationẽ ⁊ institutionez sufficienter fuisse ꝑbatã. que mihi ex alio capite videbat nulla. p can. decernimus. xvi. q. i. vbi recitant institutiones episcopoꝝ facte sine cõsensu pa tronoꝝ. At in casu nostro nõ constitit de consensu pꝛoni. nisi p narrationẽ ep̃i forte falsam. ergo. Ad quod respondebat q̃ erquo pꝛonus se non oppo suit nec contradixit consensisse videt. naz qui ta cet. tc̃. de reg. iu. qui tacet. li. vi. Preterea lꝛe pñ tationis pꝛout plurimũ remanẽt penes episcopos ⁊ bene custodiunt in archiuis e. rũ. ꝓpter dictum. c. decernimus. vt si pꝛoni vellent malignari. ⁊ va riare non possent. Idcirco ꝓpter difficultatem ꝓ bationis dicebant predicta sufficere. ⁊ sic senten tiari ꝓ actoze de consilio omniũ dñoꝝ meoꝝ.

Alias numero. ccccixxij.

Sequens decisio. hoc dicit. Si monasteriuz ad qõ parrochialis ecclesia ptinet in spũalibus ⁊ tpalib⁹ Et etiã monachi curã aiarum habentes pũrãt ep̃o clericũ secularẽ p ipsius mozteꝝ põt dicta ecclesia tanq̃ vacans impetrari. h. d.

Apposito q̃ pꝛrochialis ecclesia spe ctat ex canonico titulo pelnissime ad monasterium videlicet quo ad spũalia oia ⁊ tempoꝛalia ac ipsoꝝ omniũ ple num ⁊ liberũ exercitiũ ⁊ fructuũ omniũ pceptio. saluo q̃ debẽt hꝛe secũ vnũ capellanũ secularez q̃ p eos ep̃o pñtet ⁊ ab eo recipiat curã ⁊ in decẽti habitu sacramentũ Eucaristie poꝛtet infirmis. Ac etiã vbi monachi vti fuerũt p seipsos exercicio cu re. ⁊ infirmis sacramẽta mistrãdo. Si mozit capel lanus ⁊ impetrat ecclesia tanq̃ vacans p mozteꝫ illius tenet impetratio. vt supra in cõclusione. iiij. precedenti ⁊ per ea que ibi diꝛi i fi. ⁊ vt gꝛa pape valeat ⁊ in aliquo soꝛtiat effectũ cũ papa sine du bio fuerit intentionis aliqd conferẽdi. ar. de pui. si papa. de ꝟbo. sig. abbatẽ. de leg. i. fi qñ facit q̃ si pꝛonus donet ecclesiã censet donat ius qõ i eo habet. vt de donat. c. pastoꝛalis. de iurepa. c. cura Item quidã dñi plures numero diꝛerũt q̃ si in li bello. talis impetrãs conu monasteriũ ꝑncipaliter petierit dictã ꝓuisionẽ suã ꝓnunctiari canonicã et declarari dictã ecclesiã ad eũ ptinere. sibiq; adiu dicandũ foꝛe. ac dicto monasterio nullũ ius cõpe tere sup dicta ecclesia. iuder facta fide de ꝑmissis debet declarare libellũ ⁊ sup iure dicti capellani ferre sententiã ⁊ sup aliis impetrãti silentiũ impo nendo. ⁊ hincinde expensas cõpensando. p primo allegabat ff. deleg. ij. l. qui solidũ. in ꝑn. ff. fami.

hercis.l.in hoc iudicio.ꝛ no. Ly..ff. si aduer.rē. iudi.l.i. ꝑ scō de expeñ.alle.no. Inno.de dol. c.fi.in glo.magna. ℣. Item no. q; si sentētia licet modus.facit conſ no.Inno.de plus peti.c.vnico. in fi.in glo. Sed in prin.dicti dñi subtili⁹ illud dictum impugnauerūt p̄ma facie videbaſ enim certū de iure q; iudex qui condemnat in eo qō non continet in petitione actoꝝ male ꝛ fatue agit.vt.ff.ō conſtben.empt.l.vt fundus.C.de fideicōmiſ.l.i.in fi.modo conſtat q; ius qō primus capellan⁹ habuit sub gnāli petitione nō comprehēdit.igit in illo iuris.cōdemnatio fieri nō pōt.qō non comprehenſ daſ probo.q2 aut comprehendit tanq̄ pars rei petite.vt in.l.qui solidū in prin.alle.ꝛ hoc no.q2 ecclesia est indiuisibilis ꝛ ptem non habet nec ipsa nec ius corpale quod in ea habeſ habet ptem. vt in.c.dilecto.de preben.de consti.cū in.cum si. an comprehenderet ꝑ inductionē ꝓprietatis verboꝝ ad improprietatē.vt ꝓxime dixi etiā ꝛ hoc nō pōt q2 si sit ius monasterii nō excluderet si mentē talez libellans hēret qō tū p expreſſū excludit. Postq̄ enim nullū ius pretendit in ecclesia ius infert monasterio et ergo ipse impetrans eo ipso q; expreſſe ius monasterio in libello non excludit ex toto censeſ libellū velle intelligere de directo principali inter actorem ꝛ rectorē.ar.ff.si ager vec.l.ij.facit quia libellus dz esse clarus ō nā sua.ff. de rei vē. l.si ideo. Et licet admittaſ declaratio alias imputeſ actori.ff.de iudi.si quis intentiōe ambigua.et l.insti.ff.de ℣bo. obli.,ꝑter quod dicti dñi cōsulebant q; dicereſ actori p auditorē q; dictū libellum declararet. Tamē in casu quo nō declararet fiat interpretatio contra eū.vt in regula contra eū. li.vi.q2 saltē debent dubio accipi ℣ba in proprias sñia.vt.ff.deleg.iij.l.non aliter.maxime in odiuz declarare nolentis.ar.ff.de interro.ac.l de etate ℣ qui tacuit. Coniunge cū isto q; si libellus debet esse clarus adhuc sñia dz esse clarior.vt institu.de actio.℣curatoꝝ.q2 non videt q; ius illius capellani consisteret in ipso corpe in ecclesia cōstituto ad releuamē actoris in aliquo ordinato sicut videm⁹ in multis ecclesijs hmōi capellāos vicarias ꝛ prebendas habentib⁹ etiā cū aiaꝝ cura seu ptāte audiēdi cōfessionē q̄bus tū nō videt ꝓuideri aliquo modo de ecclesia.sed in eccl'ia vide hāc differentiā no.glo.cle.i. de preben.ꝛ dignī.licet secus putarē vbi monachi carerēt exercicio cure.p ea que dixi supꝝ cōclusiōe.iiij.precedēti. Hoc suppoſito dicebant dicti dñi q; si recusat ille declarare absolnaſ monasteriū ab impetitōne ꝛ actor condemneſ in expensis quod tarde fiendū foret ꝛ si fieret bonum esset taliē sñiam declarare q; appareret modus ꝛ cā ꝓnunciatiōis eiusdē si declararent q; ꝑ nunciaret scōz q; aliqui dñi supra dixerunt. ꝛc.

¶ De Sponsalibus Rubrica.

Alias nūmero. ccccli.

Sequens decisio.h.d. Cohabitatio superueniens post infantiā ꝛ pubertatē ratificat mrimoniū p infantes contractum.h.d.

Tez dubitaſ si duo infantes contrerūt mrimoniū. ꝛ post infanciā ꝛ pubertatē simul cohabitauerūt.nō tū se cognouerunt carnaliter. An ratificet mrimoniū p hmōi cohabitationē vt trānseat in pfis. Jo. An. in.c.vnico de spon.impu.li.vi. tenet q; nō.cū quo tenet auctor hanc decisionū. Arch. ibi conſ in.c.nō est cōsensus.xxx.q.ij.cuius opi.tūc oēs auditores sunt secuti.licet argumēta fortia ꝛ verioza sint ꝑ opinione Jo.An.maxime q2 istud mrimoniū ē iuſ ficti.in mrimonio mō fictio non hz locū.nisi in casibus a iuſ expſſis.ō spō.is q.ꝛ cle.q; circa.ō elec. qui ergo dicit hunc casum expressum declarat.

¶ De Despon.impub.ſtica.

Sequēs decisio.h.d.pubes conſtbens cū impubē etiā p ℣ba ō pñti.ante tpa pubertatis pōt cū alio pubere mrimoniū ltimū contrahē nō obstañ ꝓmissione iuramenro firmata.ꝛ supius ꝓhibitōe.h.d.

Tem Si pubes conſtbit mrimoniū in facie ecclesie cū muliere impubere pez ℣ba de pñti ꝛ antea cū mulier pueniat ad pubertatē sine legittimā etatez dictus pubes etiā conſt inhibitionē sibi factā p epm cū alia muliere pubere cōſhat.carnali copula subsecuta.fuit dubitatū vtrū teneret scōm mrimoniū ꝛ videbaſ aliquib⁹ q; nou.p.c.ō illis.el.i.℣.mulier.de spon.impub.qui quidē ℣. allegaſ ꝑ casu. nam predictus pubes exquo semel cōsensit in eaz non poterit postea dissentire.nisi illa post puberēatē dissenserit.vt ibi.ꝛ rōnem ponit glo.p regulas cōmunes.Quod semel placuit.ꝛc. Et qō semſ approbo.ꝛc.ꝛ ibi vide iura. Fuit determinatū cō trariū p oēs p glo.ibidē fi.i fi.que dicit expreſſe q; hz predictus pubes teneaſ expectare mulierem impuberē donec pueniat ad etatē legittimaz.hoc non est rōne mrimonij quod nullū fuit ꝓpter defectum etatis mulieris impuberis.vt in.c.lras.ꝛ.c. accessit.eo.ti.ſz rōne ꝓmissionis sue contra quam veniendo si conſtbat cū alia mrimoniū tenet etiā si iuramentū interuenisset.alle.c.si inter. de sponsa. hoc idem tenet ibidē Inno.ꝛ Hostien.ꝛ pōt esse ratio.q2 fortiꝰ vinculū supueniēs rupit debilius. vt in.d.c.si inter. At in casu ꝓposito. q2 licet inē dictum puberē ꝛ impuberē fuerit mrimoniū conſctum p ℣ba de pñti.tū iurisfictione fuerūt reuera sponsalia de futuro.vt in c.vno de spon.impub. li.vi.que rumpunt p sponsalia ō pñti postea legittime inter puberes contracta.vt in.d.c.si inē.mſta enim fieri ꝓhibent que si facta forēt tenēt.vt in

de qdicūmbq appoſit
Qui filij ſint legittimi

de accuſacōmbq
Quamuis libet

c.ad apoſtolicā.de regu. que regula infallibiliter tenet in actibus irretractabilibus ſiue irreiterabilibus.vt in ſacramentis.z nō in ñ habētibus. cauſam ꝓpetuam ꝓhibitionis.vt in caſu nr̄o.de quo in.c.rua.de ſponſ.du. z per hoc etiam reſpondeť ad ꝓhibitionem ſiue interdictum epiſcopi quod non diſſoluit matrimonium poſtea contractuz.naz fortius eſt matrimonium q̄ interdictum etiam pape.ꝓut legi.z not.in dicto.c.ad diſſoluendum.de deſpon.impub.in glo fi.de matri.contract.cōtra interdict.ecc.ex litteris.z.c.de muliere.

De Conditionibus appoſitis. Rubrica.

Numero alias.ccxxxj.

Sequens deciſio.hoc dicit.licet modus adiectus in dimenbratione ſeu ordinatione facta per legatum ſub modo non ſeruetur ordinatio nihilominus valet nec reſoluitur ipſo iure.hoc dicit.

Item q̄ ordinatio ſiue dimembratio facta ſub modo reſolubili per aliquez legatum.licet modus non ſeruetur ordinatio nihilominus ſtat in ſuo robore.nec reſoluitur ipſo iure licet poſſet agi ad reſolutionem ipſius.z retrodictionez ſeu retractationem rei date conditione ob cauſam.ꝓout legi.et nota.per Ber.Inno.Hoſti.in.c.veruz.de condi. appo.facit.c. ſignificatum.de ꝓeben.puta legatus ordinat q̄ certū monaſteriū hēat certos reddi tus alicui⁹ ꝓochialis eccleſie.dūmodo ibi teneat ſex monachos ad deſeruiendū in diuinis z orandū etiam ꝓo anima fundatoris.ſi hic modus non ſeruetur nihilominus ſtat ordinatio per iura ſuperi⁹ allegata. Ꝓo qua concluſione facit glo.ordin.Johan.An.in.c.non poteſt.de ꝓeben.eo.li. ſup ꝟo. retinere.vbi dicit q̄ hoc verbum dummodo non ſonat in conditionem ſed potius in admonitionez vel comminationem.vt.ff.de tutelis.l.mortuo.remittit ad nota. per eum in regula iuris.actus legittimi.de re.iu.eo.li.

Qui filij ſint legittimi. Rubrica.

Numero alias.cc.

Sequēs deci.h.d. Imperator in terris ſuis tātū quo ad hereditates legittimať pōt.papa autez id pōt vniuerſaliter.inferiores aūt ptārem legittimādi non habēt.hoc dicit.

Item q̄ inferior a p̄ncipe non pōt illegittimū legittimare quo ad ſucceſſiōez hereditariā.q̄ nec papa poſſet.niſi in terris tpali iuriſdictōne ſibi ſubiectis ꝓut le.z no.in.c.p venerabilē.q fi.ſint le. Iz Oſtien.teneat ibi contrariū d̄ papa.q tenet hodie monarchiam mundi.z habet vtrunq; gladiū. de quo in.c.cauſam que.e.t.z in.c.nouit.d̄ iudi.z ibi vi de pulchras rōnes naturales d̄ñi Joh.de Ligna.

De Accuſationibus. Rubrica.

Numero alias.xxxvj.

Sequens deciſio.h.d.in cā iniuriaꝝ etiā ciuiliť intentata requiriť ſpecificatio.nō tñ tanta q̄nta in obiectibus q̄ ſunt magis odioſi.h.d.

Item fuit dubitatū vtrū in actiōe iniuriarum ciuiliť intētata locū habeat lex libelloꝝ.ff.de accu.z in ſcriptis canonizata.ii.q.viij.videlicet q̄ in libello z in articulis requirať tanta ſpecificatio ac ſi criminaliť agereret. Et videbať p̄ma facie q̄ ſic. q̄ actio iniuriarū infamat.de re.iudi.cum.t.a.b.cuz ibi no. Et ſic odioſa.ſed ꝓpter odioſitatē materie puta obiectuū in ꝓſonā vel formā in cauſis bñficialibus requiriť maxia ſpecificatio.vt i.c.vt circa.d̄ elec.li.vi.z i cle.ꝓſtitutioñ.e.ti.ergo ml'to fortiꝰ in actione iniuriaꝝ.que videť magis odioſa. Ꝓterea ſi in exceptiōibus infra terminū datū contra teſtes requiriť talis z tanta ſpecificatio vt ꝓferatur.ꝓut le.z no.in.c.ex parte ade.de teſti. z eo. ti.c.p̄ſitium.li.vi.que etiā licet ꝓbenť z ꝓpterea teſtes repellanť.tñ ꝓpterea pena ordinaria nō puniuntur.nec infamemes reputantur. vt in capitulo cum dilectos.de ordine cogniti. in fine multo fortius videreť id locum habere in actione iniuriarum que infamat vt ꝓferiť. bis non obſtañ fuit determinatū p omnes cōtrariū z dictū ac cōcluſuz in actione iniuriaꝝ ciuiliť intentata. talē z tantaz ſpecificationē i libello z articulis ſufficere.q ps aduerſa poſſit certificari z teſtes deponeť.p quo allegabať ter. in.c.tue.de ꝓcu.z no.Inno.i.c.accedēs.d̄ pur.ca.Idez putauit dñs Egi.etiā d̄ omni alia actōe etiā ciuiliť itētata.que ifamat ex ydē tirate rōnis.vt. ff.d̄ dolo.l.exgit.z. ff.d̄ iniuriis. pretor edixit.in principio.et ibi per Bartholum: Ratio enim in his omnibus eſt vniformis. videlz ne admittať qs ad vagādū i diſcrmie fame alteri⁹ que habeť i duab⁹ legib⁹ ꝓr.al. Sz talis z tāta ſpecificatio nō requiriť in ꝓdicta actōe q̄lis requiriť in actōe directe crimialiť intētata.z i obiectib⁹ cōtra ꝓſonas electas.vel eligentiū vel teſtiū q̄ qdē obiectus cū nō deſcendūt ex iure ꝓprio dātis ſed tendunt ꝓprie ad repulſam aduerſarij vel teſtiuz ſūt magis odioſi q̄ vult alijs nocē z ſibi ñ ꝓeſſe Tū etiā q̄ vt plurimū ꝓfinguńt.z ideo ꝓpt̄ ꝓſumptionē calūpnie ſtatutū ē tā exactā ſpecificationē fieri i illis vt exp̄ſſe appet i iur̄.ſupi⁹ alle.ſec⁹ vero ſi obiectus eſſet d̄ iur̄ dātis.tūc.n.taliſ exacta ſpecificatio nō requiriť.vt i cle.cōſtituōez. At in caſu nr̄o puta i actōe iniuriaꝝ ciuiliť intētata.articuli d̄ tali mā dati ſunt de iure dātis. dūmodo d̄ ꝓpria iniuria agat.ergo.q̄ vt dicať articul⁹ d̄ iure ptis non cōſiderať ſolū an i ꝓſonam vel formam alteri⁹ aliquid impugnando inicitat. ſed conſideratur

solum an causa vnde competit ius agendi vel excipiendi directe descendat a iure dantis vt ꝓbat cle. exp̄sse cōstitutionē in.p̄rici. superius allegata. Preterea rogo .dic mihi quid magis directe pōt ius meum respicere q̄ꝫ q̄ mea fama et opinio bona seruetur illesa.ad quod tendit actio iniuriarum cum cañ.reputet illum crudelem.famam suam negligentem vt.xii.q.ii.nolo. de accusationibus.c. .fi.et potius debemus delectari in odore bone fame q̄ꝫ male opinionis. vt in decre.licet in beato petro.de accusationibus.ergo concludendo dicamus sufficere spetificationem in actione iniuriatū superius annotatam·et sic fuit semper obseruatuꝫ ¶Additio vbi paul.dicit in·ſ.ceteruꝫ.super verbo circumstanciarum .q̄ licet ille cui datus est rer minus ad p̄oponendum crimina et defectus satisfaciat t̄mino ideōminate illa ꝓponēs si petereť declarari deberet ꝫ possꝫ ꝺclarari·pⁿ t̄minū q̄ꝫ q̄ declarat ñ addit.ff.ꝺ testa.l.heredeſ palā.ſ.ꝫ q̄ vero quis.

De excessibus prelatorum.Rubrica.

Numero alias.lix.

Sequēs ꝺcisio hoc dicit Unio ex falsa cā fctā seruata iuris forma valet lꝫ vēiat reuocāda.h.ꝺ.

¶ Q̄ vnio ex falsa cā facta seruata forma iuris valet et tenet:ar:no:ꝑ Job.xii.q.ii.insum. et.c.sine exceptione et in·c.ꝺudum.de rebus ec.non alienandis.non enī inuideť hec vnio que ē cōtractus stricti iuris vt in.l.cum quis.ff.de dona. ob hoc non valere quoniā dolus dans causam contractui in contractibus stricti iuris nō reddit contractum ipso iure nullum vt.l.si quis. cum alijs.ff.de .ℵ. obli.ergo. secus vero vbi nulla causa subsit. et si sine aliqua causa facta fuerit tamen nihil valeret quod actum est vt in.cle.monasterioꝝ.de rebꝰ eccle.non alienandis.et sic potest intelligi opinio Ber.ꝫ host i·qui tenent contrarium.Jo. ꝫ etiam Archidia.in.c.i.de resti.in integrum.Dominꝰ vero.Jo.de lignano.in.c.si quis p̄sbiterorum. distinguit an sit peccatum in causa .ex qua vel circa quam.credo tamen q̄ possit p̄dicta vnio annullari ꝓbata falsa causa vt in.l.si p̄torꝫ.ff.de iudi.

Numero alias.cclxxiij.

Sequens decisio hoc dicit.Vicaria perpetua potest vniri mense episcopi.vel abbatis.et tunc trā sit in temporalem quoniam ad nutum possidentis mensem instituitur rectoꝛ. et beneficium mensale censetur.h.ꝺ.

¶ fuit ꝺubitatum et in consilijs positum per dominum Robertum vtrū perpetua vicaria alicuius parrochialis ecclesie possit vniri alicui monasterio seu mense abbaciali.Fuit concluſum et responſuꝫ per maiorem partem q̄ sic q̄ꝫ sicut rectoꝛia parrochialis potest vniri ita ꝫ vicaria perpetua. quia beneficiumⁿ ecclesiasticum est. et ad omnia tenet vicarius ad que rectoꝛ vt in in.cle.vna de off. vica.Et sicut ep̄s non dispensat cum rectoꝛe sup ere te ita nec cum perpetuo vicario vt ibi:no.per.Jo an.et pau.super verbo etate·ergo sicut episcopus potest vnire rectoꝛiam.ita et multofoꝛtius vicariam.quia minus ius et minorem vtilitatem habet vicarius in ecclesia q̄ rectoꝛ· vt in.c.extirpande . de preben. et in alijs viribus superius allegatis. Aliqui vacillando volentes tenere contrarium.ꝺicebant q̄ non vniendo .sed suppꝛimendo dictam vicariam posset hoc fieri per episcopum.cum consensu sui capituli.iurta ea que le.et no:per Inno. et hosti.in.c.cum accessissent.de constit. preterea absonuꝫ vꝺeť q̄ parrochialis ecclesia careat pastoꝛe que aut debet regi per pastoꝛem seu rectoꝛeꝫ aut per vicarium perpetuum quantumcunq̄ fuerit alteri ꝺignitati vnita vt in.c.extirpande.ſ.q ve ro de preben.et de p̄uil'. cnm et plantare.ſ. in ecclesiis.et vꝺeť re. in.c.vnico de capell.mo.li. vi.allegant etiam no·in·c.de monachis.de p̄ebē et.c.i.e.ti.li·vi.et.c.i. de iurepatronatus.in cle. que omnia iura er no. ꝓcedunt in beneficio pleno iure in tempalibꝰ ad aliquos religiosos spectāte ad illō enī tenenť ꝓpetuū vicarium epō pñtare istituendō ad regim̄ ꝫ curā aiaꝝ vt i.c.vnico.ꝺ cap pell.mo.supius all.ꝫ tūc hꝫ locū ꝓuisio victoꝝ in riū de mo.ꝫ.c.i.de p̄bē.li.vi. ꝫ cle.i.de iurepat. at vbi eccl'ia ē vnita m̄se epāli ꝫ abbaciali ꝫ spectat ad illum pleno iure tā spirituali q̄ tpali tunc pōt ibi poni vicarius tēpal' ad nutū reꝛouibil' ad exercitiū cure que p̄cipalit' resiꝺꝫ i epō vl' abbate cuiꝰ m̄se ē vnita ecc'lia siue ꝓpetua vicaria Ita q̄ ꝑ hanc vnionē ꝓpetuitas trāsit i tēpalitatem et totū resiꝺꝫ i epō vl' abbate cuius m̄se ē vnita ꝓ hoc etiā alle. ea que le.ꝫ no.ꝑ Jo.an.ꝫ pau.in cle frequēs de excess.p̄.sup.ℵ.ad m̄sā ꝫ i cle.i.de rescrip.p.gui'ꝫ pau.ꝫ i.cle.de sup.ne.p̄. que nō vē ꝺicat sibi locū i bñficiis m̄salibꝰ q̄ illa ñ ꝺicunť vacare vt i.c.frequēs sup.ℵ.qdā etiā ꝫ i cle.ne iu agro.ꝺ sta.mo.ſ.ad hec et qualē ptāte bñt ꝓlati i bīs bonis m̄salibꝰ viꝺ ino.et hosti.ꝺ p̄iui.pa pastoral'.ꝺ.sta.mo/c.ii. sup·ℵ.p̄zoatꝰ.p Inno. tū ꝺñus Robertus ꝺixit collectariū in.c.fiē vnire de ex.p̄.tenuisse et teneť i cōtrariū vicꝫ q̄ ꝓpetua vicaria vniri nō potest

De iniuriis et damno dato.

Numero alias cliii.

Sequens decisio hoc dicit. Iurta qualitates et circumstantias que augent vel minuunt iniurias . iuꝺex taxet eas in certam quantitatem .

in qua vel infra quam lesus erat et subsequenter in quãtitate iurata cõdemnet. h.o.

TEOJ q extimationẽ iniurie que per ꝓbationes legittimas haberi nõ potest Juder primo cõsideratis omibus ꝗlitatibus et circumstantijs que possunt augere vel minuere hmõi extimationez suo iudiciali arbitrio tarabit certam extimationez hmõi iniurie seu certam quãtitatẽ nõ vt in illa cõdemnet .sed vt infra illam seu in illa et nõ vltra pars per suum iuramentũ hmõi extimationẽ declaret et ita intelligatur qõ habetur. ff. de iniur. l. si vnus. ℸ. secundus meus. et post hmõi taratiõez pars in ipsa quantitate seu summa tarata cõdemnabit seu infra eaz et ita intelligit ler iniuriaz extimationẽ de iniur. et de iniur. olim. et de of. or. si canonici. li. vi. cũ ibi no. in. glo. sup. ℵ. damp. li. vi.

Numero alias. ccxl.

Sequens decisio hoc dicit Actio iniuriaz etiaz ciuilis tollit annali prescriptione. h.o.

TEOJ q ꝑ iniurijs verbalibus nõ admittit agens siue actionẽ intentãs post annum nisi infra ãnum a tpe irrogate iurie cõputãdũ fuerit lis cõtestata. Ratio qz per lapsum ãni tollit hec actio. C. o iniur. si non cõuicij. tollit etiã leuius scilicet dissimulatiõe vt insti. o iur. ℸ. fi. et ibi no. sed dissimulare presumitur. ex quo tãto tẽpore tacuit. ar. eoz que. le. et no. per Jo. an. et hosti. in. c. cum. t. de re iudi. Addatio. s. cõtinui. vt. ff.. his qui. no. infa. l. genero. ℸ. i. qz odiosa ẽ ut. l. arrianus. ff. o ac. et ob. et. l. interpretatione. ff. o penis. et intelligas de actiõe iniuriaz pretoria. ciuilis autẽ que descendit ꝗndo crimẽ punit per. l. corneliã qõ ẽ in tribus casibus. vt l. ler cornelia. ff. o iniur. tunc ẽ perpetua sic alie actiones ciuiles. l. ii. C. de cõsti. pe. t ita tenet. Cy in dicta. l. si nõ cõuicij. in. iii. q. Contrariũ tenet Joan. in additione spec. in ti. o iniurijs. vbi dicit q tam ciuil ꝗ pretoria tollat ãno ꝓpter odiositatez ipsius et ꝓ hoc vid glo. or. insti. de iniur. in. ℸ. sed ler cornelia. que videt cõcludere q etiam in his tribus casibus. s. cum quis sit vapulatus aut percussus aut domus sua introita. q anno cõtinuo actio ꝑdctã tollat nõ obstat morinũ odo. t Ja. o ra. q vt refert cy. ibi tenẽt eã perpetuã qñ er. l. cornelia o descendit qz spẽale ẽ hoc cãu q actio iuriaz sit ciuilis t irregularis ꝓpter odiositatẽ sui. qz ꝑ eaz qs infamat vt in. l. athletas. ℸ. fi. ff. de his qui no. i fam in. c. cum te. hic alleg. Item rõ eoz ẽ generalis cui derogat ꝑ specialẽ. regula. de. reg. iu. li. vi.

Sz b possz dubitari qñ iciplat currere iste ãn9 an a die iurie irrogate. an a die sciẽcie. et videt q a die sciẽcie qz ignorãti ñ currit tẽp9 ãni. l. ãn9. ff. o calũ. t ꝑ bar. i. l. genero. ff. o his q no. ifa. t in. c. qz diuersitatẽ de concess. preb. Item qz ignorantia presumitur et nõ sciẽcia. l. verius. ff. o proba. In cõtrariuz videt qz in his que sunt publice nota presumit scientia. vt no. glo. in. l. si tutor. C. de suspectu. no. in. c. i. o post. pre. et in. c. eos de tẽpo. ordi. li. vi. Et q in hac actione currit ãnus ignoranti tenet singulariter guil. de cu. in. l. exceptiõe. ℸ. satis clementer. ff. q me. cau. alle. l. omnes. C. de prescrip. xxx. an. que loquit in prescrip. lõgissimi tẽporis allegat etiam. l. fi. ff. si quis testa. lib. et bar. in. d. l. fi. formar questionem satis ad propositum. si statuto cauet q post ãnum non possit cognosci de maleficio an si delictum fuit occultum currat annus et eam insolutam relinquit. dicens se dubitare sed mihi videtur q pro opinione guil. sit casus in. l. item apud labeonem. ℸ. conuicium. ff. de iniurijs. vbi dicitur q absenti et ignoranti fit iniuria. et q anno tollitur dicta actio. quod intelligit de actione cõpetẽti. tam pro iniuria facta presenti ꝗ ignoranti. pro hoc etiam facit. l. auriliuus. in prin. ff. de mino. tene menti perpetuo preallegatũ dictum guil. et cog ita si de iure procedit. Ulteris prosequendo istum principalem articulum qui tangitur in hac decisione. quero an sicut per lapsum ãni tollitur actio ininriarum. ita etiam tolltaur omnis obligatio naturalis. s. et ciuilis. adeo q iniurians tacendo per annum videatur contumeliaz remisisse. breuiter licet sint glose iuris ciuilis contrarie an ꝑ prescriptiõem tollat natural et ciuilis de ꝗ questione satis habet in. l. cũ quis. C. de iur. et fac. igno. cum similibus. tamen veritas est q rationes descendentes et delictis que dantur ad vi dictam per prescriptionem tolluntur ipso iure tolluntur etiam obligationes naturales et ciuiles. et ita clare determinat bald. in. l. cum quis. sic et per pactum nudum tollitur ipso iure actio t omis obligatio iniuriarum. vt. l. si tibi decem milia. ℸ. quedam. ff. de pac. et e. titulo. lege si vnus. ℸ. pactus nam qui habet actionem iniuriarum tacendo t nõ agendo per ãnũ videt tacite remittere omnẽ actionem et contumeliam. et ideo qui non petit infra tempus tacite videtur ius suum remittere. vt no. glo. in. lege. si ego. circa finem. ff. de negotijs gestis. et sufficit quecunq remissio. nec requirit partis presentia ad tollendum actionem iniuriarũ propter sui debilitatem et odiositatem. vt dicit. ℸ quedam. et no. glo. insti. de iniuriis. in fi. et q qs non petendo infra tempus videatur pactum fecisse. no. dy. in. lege vbicunq. ff. de fideiussoribus et per hoc dicit tex. in dicto. ℸ. pactus. q si factum ẽ

pactū de non petendo super iniurijs q̄ omnis actio et obligatio est sublata et est tex. cum glo. in .d.ff. quedam. q̄ licet postea fiat pactum de petē do p illud non renascit actio iniuriaꝝ. Et est ratio vt dicit ibi tex. qz actio iniuriaꝝ non nascit ex pac to sed ex contumelia qui tex. est valde nota. ad p positum nam ex quo actio et omnis obligatio fuit extincta p lapsum anni. et ex tacita remissione et tacito pacto partis vt supra dixi. non potuit post ea per rescriptum principis reuiuiscere cum actio iniuriaꝝ non ex rescripto sed ex contumelia nascaī que cōtumelia iam p lapsum anni ē sublata nō enī p̄inceps ea que sunt iuris naturalis immutare potest. l. quotiens. C. de p̄eci. impe. of. Itez nec posset pars penitere ex quo p lapsuz anni iniuriam remisisse videī. l. non solū. ff. ō iniuī. p hoc etiā vide in reperi. dñi benedicti ō plumbino de. l. cū quis supius alleg. qui tenet ibi cōtrariuz dicēs q̄ licet iniuria tempoze aboleaī quo ad actionem et obligationem ciuilem. l. sed si vnus. ff. ō iniuī. tamen quo ad obligationez naturalem non allegat. ff. placet. supius alleg. ꝛ. l. si non connicij. C. de iniuī. sed scōm opinionē Io. An. fuit iudicatū in causa. d. Io. saldeman. de cōsilio plurium aduocatoꝝ in roma et ita fuit in rota tēpoze meo semp obseruatuz. sup quo dubio vide i libro allegatōnū signato in folio. cclxxxiij. et adde hic duo consilia dñi raphaelis et. d. pe. ō anca. posita in repoztationib⁹ dñi anto. de bu. circa. fi.

Numero alias. cccliv.

Anno. lxxviij. icepi colligere cōcl'ones sequentes Sequens decisio hoc dicit dampna in articul' specificata dolo vel violentia ꝓueniencia ꝓbanī per iuramentuz. alias ꝓbari debent p testes. Interisse vero p subtilitatem iudicis erquiritur. hoc. d.

Dubitabaī vtz damna petita ꝛ specificata in libello et articulis possent ꝓbari p iuramentū. Ad hoc fuit respōsū et sic determinatū distinguendo. Aut p̄incipalit agit sup damnis añ lit. conī. illatis. aut nō. sed incidenter et accessorie petunī. In primo casu subdistinguit. Aut p̄edicta dāna sunt illata p dolum et per violentiā et tūc probato dolo vel violentia p testes sufficit ꝓbare damna ꝛ res ablataī violenter vel dolose p iuramentū. taratione iudicis p̄missa vt in canone in primis. ii. q. i. q̄ me. cā. .c. sup eo. C. vnde vi si qñ. de iniuī. et dam. da. c. olim. ꝛ p ber. ibidē. Si autem nullus dolus vl vi olentia in dāpno dato p̄etendit. sed puenit ex alio quo casu accidentalit et ex interesse aliunde ꝓueniente tunc illud ē ꝓbandū per testes. vt. no. glo. oz. satis notabil' in. c. dilecti. de. fo. cōpe. ꝛ est vl. glo. que allegat insti. de. ꝯ. ob. ff. non solū. ꝛ facit bene. c. cum olim. de offi. dele. scilicet ad primum p̄incpale dictū videlicet qñ damna p̄cipalit petuntur q̄ tunc sint ꝓbanda p testes. de quo etiam aliqlit p Inno. ō oz. cog. cuz dilect⁹. sup. ꝯ. aliis et. iij. q. iij. c. fi. per Iob. et Archi. subdit glo. vbi supza vtile foze certā summā adicere qz difficile ē ꝓbare itereſſe. vt. ff. ō p̄e. sti. l. vl. ꝛ ideo dat glo. consilium q̄ iudex cuius ē cuncta rimari debz per suam subtilitatē interesse exquirere siue requirere C. de sen. que ꝓ eo q̄ interest. l. vna. de. fi. instru. cum Io. si vero post lit conī. data sint siue damna illata ꝛ incidenī siue etiam accessorie ad p̄incipalem causam petanī ex officio iudicis tūc sufficit ꝓ bare illa per iuramētū ꝓbato facto siue cā ex qua dampnum insurgit sicut dicimus et distinguimuſ ō expensis añ lit contes. vel post factis ō dolo ꝛ cō tu. finem. de resti. spoli. grauis. de appel. sepe per Inno. de interesse vero ꝓbādo et seducendo vīō eum plenissime in. c. acto. de sen. exc.

Numero alias. cccclxxxiij.

Sequens decisio hoc dicit Ad extimatiōez iiurie que per legittimas ꝓbatiōnes hīi potest Iudex cō sideratis q̄litatibus ꝛc. augere vel minuere taxam potest. h. d.

Ideo ad extimatōnē iiuriaꝝ que per legittimas ꝓbationes haberi non po test debet deueniri isto modo quia iudex debet p̄imo cōsiderare omēs q̄litates ꝛ circū stantias que possunt augere vel minuere hmōi extimationē suo iudiciali arbitrio et taxare certam extimatiōez hmōi iiuriaꝝ seu certam q̄titatez nō vt in illa cōdemnet. sed vt infra illam et in illa et nō vltra pars per suum iuramentū hmōi extimationez declararet. ꝛ ita intellige. ff. de iniuī. l. si vnus qui seruus meus et. l. cōstitutōnēq̄. e. ti. ꝛ post huiusmodi taratiōez pars in ipsa quātitate taraz seu infra eā declarabit per suum iuramentū hmōi taratione seu extimatiōez. et tunc potest fieri per iudicem cōdemnatō vt in. c. si canonici. de offi. ord. li. .vi. et ita intellige. l. iniuriaꝝ extimatio. ff. de iiu. et ita intelligit. c. olim. de iniuī. nec facio quo ad hoc differētiā an agaī ex. l. cornelia. an vero ex actione p̄etoria. licz glo. eam faciat in dicta. l. iniuriarum sed sequor in hoc bar. qui in dicta. l. iniuriarum dictam glo. quo ad hoc repzehendit. licet nō ita declarat fateoz tū q̄ si pars agens augere vult extimatiōez ꝓbare debet qualitates ex quibus extimatio suum potest recipere incrementū. et ita intelligo. ff. pena. insti. ō iniuī. cum ibi no. exemplum bonū huius p̄inie taratōis ꝛ sequētis iuramti declaratōnis. habes. C. vnde vi. l. si qñ. ꝛ extra q̄ metus. cau. super eo. ff. se. tamē hoc nō ē necessarium. ibi fiē ꝫ vt pz. ff. ō i litē iurā. .l. videam⁹. Cōtrazū pz i. l. i actiōez. ff. l. e. ti. tu ꝯo i hoc cāu rōez diuersitatis cogitabis. p̄mum ꝯo in expēsaꝝ taratione

habes enim de iure cõmuni q̃ nõ p̃cedit taratio de necessitate sed sequi potest. ff. de iudic. l. sancimus. tñ de iure actio sequi non potest. in autent. de iudi. ſ. oportet. que fituaꝫ de iudic. super dicta l. sanctimus. et sic incipit. sed hodie alias incipit post iusiurandũ: Sed queriſ ergo qualiter ꝓcedit practica hodierna. quia post iuramentũ taramus. modo dico q̃ dupler est taratio. vna est que non habet vim pronunctiationis. nec eciam reuera declarationis ipsius condẽpnationis fiende. sed habet vim limitationis iuramẽti ipsius per partem prestandi. ꝛ ista debet p̃cedere iuramentũ. quia vltra istam iurare non licet. ꝛ ita loquiꝫ autẽ. post iusiurandũ. Alia est que habet vim condempnationis. ꝛ ista est quam facimus post iuramentuz. ꝛ de illa non negaꝫ quin fieri potest post dictũ iuramẽtum. sed bene dicit si hoc est infra taratione3 iuramentum est in minori. condemnatio fieri non põt. ita intelligit. c. super eo. alleg. nisi taratio p̃ima per iudicem remoueretur. quia tũc posset. quod intelligo cum ex causa in minus condempnatio fieri haberet. per. l. videamus. circa fi. iuncta. l. quod iussit. ff. de re. iudi. sed dic mihi qualiter sustineꝫ factum nostrum. quia ista p̃ima taratione non vtimur. vt vides. ℟ndeo q̃ immo vtimur isto modo quia infra certam summam deferimus iuramentũ quod sic faciendo duos actus simul videmus. scilicet summam vltra quam iuratam non possit tarari ꝛ iuramentũ deferre. ff. de acq. here. l. illud cũ si.

De Sentẽtia excommunicationis Rubrica.

Numero alias. li.

Sequens decisio. hoc dicit. sufficit opponere exceptionem in genere. manifeste offense contra petentem se absolui ad cautelam. hoc dicit.

TEXT sufficit opponere exceptionẽ manifeste iniurie siue offense in genere. contra absolutionem petentem simpliciter vel ad cautelam. maxime si excipiens referat se ad acta. Tempore vero ꝓbationis predictam manifestam iniuriaz specificare oportebit: iuxta not. in. c. solet. de senten. excom. lib. vi.

Numero alias. lxxij.

Sequẽs decisio. hoc. d. Si petaꝫ absolutio simpliciter ab excõicationis sentẽtia que dicitꝫ iniusta absoluiꝫ cum cautione iuratoria. nisi de manifesta offensa opponatur. hoc dicit.

TEXT si petaꝫ absolutio simpliciter vel ad cautelam ab excõicatione que dicitꝫ iniuste lata si nõ opponaꝫ ꝛ probeꝫ manifesta offensa absolueꝫ cum iuratoria cautione de parẽdo iuri. ꝛ de satisfaciẽdo de expẽsis in casu et euentu quo apparuerit iuste excõicatus. de offi. dele. cũ contingat. de appel. qua frõte secus vero si fuerit excõicatus ꝓ cõtumacia. puta qz non respondit libello. ꝛc. Si postea veniat purgaturus suaz contumaciã. ꝛ petat se absolui. ꝛ ps aduersa petat q̃ ante oia satisfaciat de expensis factiſ occasioñ hmõi cõtumacie. ñ ẽ absoluẽdꝰ nisi satisfecerit. vel de satisfaciendo cautionẽ fideiusſoriam vel pignoraticiã dederit. de iudi. c. i. de sen. exc. venerabilibuſ. ꝛ ibi mã de vtroq̃ dicto. li. vi.

¶ Additio dubitari põt quo iure petaꝫ absolutio ab iniusta excõicationis sententia. dic q̃ agiꝫ cõditione. c. cũ contigat. de offi. dele. vel cõditione decrete. sacro. de sen. exc. vel agiꝫ officio iudicis. dicit Hoſti. in. c. cũ contingat. q̃ non est curandũ de iure canonico quo iure agaꝫ siue petaꝫ absolutio. cũ actio non sit de iure canonico. exprimẽda in libello. ꝺ iudi. dilecti. ¶ Alia additio. An cautio sit prestãda. ꝛ que per petentẽ absolutionẽ ad cautelam. vide infra decisiõe. cccxxvj. que incipit. Itẽ q̃ si in termino. Numero alias. ccij.

Sequens decisio. b. dicit. Iuder laicus cognoscit si clericus coniugatus per ipsum detentus cõtrarit cum vnica ꝛ virgine ꝛ habitum detulerit clericalem. priusq̃ remittatur. hoc dicit.

TEXT Si coniugatus a iudice seculari propter aliquod crimen captus ꝛ detentus. allegat se clericum. ꝛ doceat ꝺ clericatu p lras ordinatoris. ꝛ ꝓpterea petit se remitti ad forũ ecclesiasticũ. non est statim remittẽdus nisi doceat se cõtraxisse cũ vnica ꝛ virgine. ꝛ portasse habitũ ꝛ tonsurã clericales. quia alias nõ gaudet priuilegio fori ecclesiastici. vt leet no. in. c. vnico. de cleri. coniug. li. vi. c. si iudex. de senten. excom. libro sexto.

Numero alias. ccvilj.

Sequens decisio hoc dicit. Terminus octo dierũ prefixus ad probandum manifestam offensam incipit currere ipso iuꝛ a die exceptõis admisse. h. d.

TEXT q̃ terminus octo dierum statutus ad manifestam probandã offensam propositam ad impediendum beneficium absolutionis ad cautelaz. iuxta formam. c. solet. de sen. ex. lib. vi. incipit currere ipso iure sine assignatiõe iudicis a die exceptiõis hmõi p iudicem admisse. ꝛ non a die allegatõis siue propositõis ipsius. ꝓut no. i Spec. exprẽsse. ti. ꝺ dila. ſ. i. Sed nunquid currunt. ꝛ dic q̃ currunt. de momento ad momentũ. licet Hoſtiẽ. in. c. solet dicat q̃ dies in qua ꝓponitur hmõi exceptio non debet cõputari. quod non est verum. scõm Io. And. in. c. frequens. de restit. spo. quia quãdo papa hoc vult id exprimit. vt in. c. pia. de excep. ꝛ ibi de hoc per Archi. ꝛ Io. And. in nouel. super ꝙ. octo diebus.

¶ ADDITIO. Octo dies qui dant ad ꝓbandū manifestā offensam incipiūt currere post exceptionem admissā ipso iure. Et an dictus terminus octo dierum possit ꝑ iudicem ꝓrogari. glo. in. d. c. solz tenet q̄ sic. Fran. Pcel. ibi quem sequit Io. And. ibidem super verbo audiendū tenet contrariū cuz nil pereat aduersario cui ꝓuidetur per idoneā cautionem. vt ibi. ꝛ de ꝓbo. fig. ex parte ꝛ ꝓpꝫ periculū more quo versat in differendo absolutionē.

Numero alias. cclxv.

Sequens decisio. hoc dicit. Adhesio appellationi debet fieri infra tempus infra quod potuit appellari. hoc dicit.

¶ ITEM q̄ adherentes ꝓout pretendit appellationi interpositе per aliquez ꝓ se vel sibi adherentibus ante sententiam excommunicationis per ordinariū ꝓlatam petentes se absolui ad cautelam. non sint aliquatenus absoluendi. nisi constet eos infra tempus debitum adhesisse appellationi. puta. x. dierū infra quod potuissent ꝛ debuissent appellasse ꝛ adhesisse appellationi predicte. ipsamq̄ adhesionez debito tempore ordinario intimasse. nam nō alias hmōi adhesio sicut nec appellatio eos defendit. nec effectum excommunicationis sententie impedit seu suspendit. ar. no. in. c. statuimus. ꝛ. c. cupientes. ꝛ. c. vt circa. de elect. li. vi. per doct. ꝛ ꝓsertim per Archi.

Numero alias. cccviii.

Sequens decisio. h. d. Petens se absolui ad cautelam a sententia excommunicationis lata contra eum post appellationez ꝑ ordinariū a quo dicit se exemptum non auditur nisi ꝓmo ꝓobz aliqualiť de exemptione. licet non plene. hoc dicit.

¶ ITEM Si qs petit se absolui ad cautelam a sententia excōicationis ꝑ eꝑm suum lata contra eum post appellationem ab episcopo interpositam a cuius iurisdictione dicit se exemptum. ꝛ sic sententiam nullam. non est ei impendenda absolutio. nisi ꝓmo aliqualiť licet non plene doceat de exemptiōe. ne illuda ť ordinarie ptāti. ꝓ qua facit ius cōmune ꝛ resistit agenti. de resti. spo. ad decimas. lib. vi. ꝛ hoc no. in. c. solet. de sen. exc. li. vi. ꝑ Innocē. licet ibi Hosti. ꝛ Io. An. videantur declinare in premoppositam. tñ omnes dñi declinauerūt potius in opi. Inn. ne det occasio figmentis ꝛ fraudib⁹. de ꝓptis sedes cū simili. ꝓ dicta conclusione vide nota. per Inno. in. c. venerabilis. de censi.

Numero alias. ccclxxxxix.

Sequens decisio. hoc dicit. Quale absolutus non reintruditur in eandem excommunicationis sentētiam latam per hominez. nisi de nouo citetur ꝛ cōtumax existat. Secus in sententia lata a canone in quam reducitur ipso iure. hoc dicit.

¶ ITEM si ꝓnuntiet quis male absolutus a sententia excommunicationis lata per hominez ꝛ petatur reintrudi in eādem sentētiam excommunicationis. vigore tñ specialis commissionis. dubitabatur de modo reintrudendi. videlicet vtruz deberet fieri cum cause cognitione parte vocata ꝛ canonica monitione ꝓmissa ꝛ videbatur aliquibus q̄ si ex falsa causa fuit absolutus q̄ non teneret absolutio. ꝛ sic remansit excommunicatus. ꝛ cessaret reintrusio. ꝓ quo allegata fuit glo. Ber. in. c. ex parte. de offi. ordi. quam glo. dixerunt dñi nou seruari. qz sicut sententia excōicationis lata ex falsa causa ꝛ sine ordine iuris tenet ꝛ valet. vt in. c. sacro. de sen. ex. ꝛ. c. i. eo. ťr. li. vi. cū ibi no. ita ꝛ absolutio qz pari passu ambulant. de pe. di. i. verbum. ꝛ no. pulchre per Inno. in. c. ab excommunicato. ó ꝓp. super verbo contentis. Et ideo quia tenet absolutio non est iterato excōicand⁹. siue in eāď sñiaz excōicatōis reducēdus. nisi canōica monitōe ꝓmissa. ꝛ ex noua cā iusta ꝛ approbata. puta noua contumacia secundum Inno. ibidem in fi. eiusdem glo. qui alleg. ꝓ ꝓmo dicto. c. sacro superius allegatuz ꝓ secundo canonem nemo. ii. q. i. ꝓ tertio canonem certum. xi. q. iij. cum quo concoz. Io. mon. in. c. eos. de senten. excom. super ꝓ. in eandē post ꝓinc. vbi dicit expresse q̄ huiusmodi reducrio. de qua loquuntur decre. videlicet significauit. ꝛ. c. ad reꝓimendum. de offi. ordi. de appella. quoniam. de senten. excom. sacro. debet fieri cum cause cognitione. que iura loquuntur in sententia hominis secus vero in sentētia canonis. in qua reincidit ipso iure non parens mādato superioris. et sic loquitur. c. eos. superius allegatum. ꝛ sic fuit conclusuz per omnes dños. Fuit tamen per aliquos dubitatum vtruz in hac ťintrusiōe requireretur persona lis monitio. vel sufficeret citatio per audientiam. Aliqui dicebāt q̄ personaliter deberet moneri vt pareret. vel id faceret ꝓ quo alias fuit excommunicatus. per nota. per Inno. in. c. si aduersari⁹. de eo qui mit. in possessio. maioz pars ꝛ quasi omnes tenuerunt contrarium. presertim si alias i causa fuit apprehensus citatus. ex iusta causa excommunicatus. et male absolutus. Et hoc etiam vult Innocen. in dicto. c. si aduersarius. vbi excipit bene tres casus a dicto suo. Citatio enim sepe habz vim monitionis. vt legiť et not. in. c. ex parte. de verbo. significa. per Bern. ꝛ facit vna no. Joban. And. in cle. presenti. super ꝓ. constitu. de censi. et de pe. c. i. super verbo cōmode. per eundē. ꝛ super ꝓ. consti. p Pau. Pro quo etiam facit stilus curie qui habet q̄ semel citata pte legittime ad causaz

ꝓcedeꝫ in eius contumaciã per audienciã. etiã ad excommunicationẽz puta quia non respondit libel lo lit. conte. tribus tamen citationibus ꝓmissis. At in casu posito pars que petebaꝫ reintrudi fuit citata et personaliter apprehensa in curia. ad dicẽ dum contra commissionem super intrusione obten ta. ⁊ nhil dixit contra eam. sed recessit vt poneba tur in facto. ergo potuit licite ꝓcedi contra ipsuz p audientiã. etiã ad excõicationem. ar. c. i. de iud. ⁊ c. ꝓt. de do. ⁊ contu. ⁊ c. qm̃. vt lit. nõ cõtesta.

Numero alias. cccc.

Sequens decisio. hoc dicit. Impẽdit bñficiuz ab solutionis ad cautelam ꝓducenti instrumentum appellationis ⁊ denuntiatiõis. esto ꝙ aliter de ex communicatione non conster hoc dicit.

TEO Ji qs petat se absolui ad caute lam a sentẽtia excõicationis lata in eũ post appellationem legittimam et ꝓ ducat suam appellationem et instrumẽ tum denuntiationis facte post huiusmodi appella tionem. Fuit dubitatum vtrum per huiusmodi in strumentum denuntiationis sufficienter constaret de excommunicatione ad effectum absolutiõis ob tinende ad cautelam. ⁊ videbaꝫ aliquibus dũs ꝙ non. per no. in. c. pia. de except. li. vi. per Jo. An vbi expresse tenet ꝙ per denuntiationez non pro batur sufficienter excommunicatio. quod fateoꝛ ꝺ plano. in casu ipso quando excommunicatio oppo nituꝛ per partem aduersario. in vim perempt vel dilat. ad repellendum eum. cum ibi ter. dicat aper tissimis documentis. ⁊ eius opinio seruatur in cu ria vbi rarissime exceptio excommunicationis ad mittiꝫ. quia nunq̃ debite ꝓponitur ⁊ specificaꝫ. Dosti. tamen in. c. prudentiam. ℣. sexto: tenuit cõ trarium. cum quo concoꝛdat Archi. in. c. pia. supe rius allegato. ꝓ quoꝝ opinione facit. c. cũ de sideres. de senten. excõ. In casu tamẽ nostro ꝓpo sito maioꝛ pars tenuit contrarium videlicet suffi cere denuntiationem ad effectuz absolutionis ob tinende. per quam nemini ꝓiudicatur. nec pars posset contradicere aut appellare. de appella. qua fronte. de offi. deleg. cum contingat. nisi exciperet de manifesta offensa. de senten. excom. venerabi libus. ⁊ c. solet. li. vi. immo sc̃dum aliquos videt solum sufficere petenti absolutionem sua ꝓpria confessio. de electione venerabili. de cleri. excom mu. ministran. ꝓposuit. ꝓ qua conclusione fuit allegata no. Johann. And. in. c. licet. de senten. ex com. vbi videtur tenere contrarium dicram suam glo. positam in. cap. pia. Sed dat duas solutiones quas vide. Ego vero dicebem ꝙ ad effectum ab solutionis obtinende ad cautelam. iurta formam c. solet. oporteret petẽtem absolutionem probare duo. ſ. se ex causa legittima appellasse. et post ap pellationem huiusmodi in eum sententiam excom municationis prolataz. ⁊ licet in casu proposito cõ staret de appellatione legittima et excõicatione p suam confessionem. ⁊ instrumento denuntiationis tñ per hoc non constare t ipsam excommunicatõis sententiam post huiusmodi appellationez promul gatam nam potuit esse quod fuit ante appellatio nem excommunicatus. ⁊ post appellationem denũ tiatus. ⁊ sic non probat hoc esse qõ ab hoc contin git abesse. de offi. deleg. cum contigat. de proba. in presentia. ⁊ propterea in dictam absolutionem non consensi. licet impensa fuerit de consilio maio ris partis dominoꝝ.

Numero alias. ccccxxxiij.

Sequens decisio hoc dicit. Interdictũ singulare in aliq̃ ecclesia põt ad cautelã relaxari. hoc dicit.

TEO Jfuit dubitatum vtrum interdi ctum positum in certam ecclesiam: pos sit relaxari ad cautelam. si dicatur nul lum. in quo dubio aliqui tenuerũt opi nionem Archi. in. c. presenti. de senten. excom. li. vi. ꝙ non. quia vbi est eadem ratio idem debet es se ius. vt in. ca. ii. de translatio. episcopi. ff. ad. l. acquil. l. illud. Sed si bene attendatur ratio et in tentio illius decreta. presenti. que declarat ꝙ rela ratio ad cautelam non habet locum in interdicto generali ciuitatis castri loci vel terre. eadez ratio est in interdicto speciali alicuius ecclesie. quod in vtroq̃ casu ponitur propter delictum domini pre lati capituli. vel canonicoꝝ. vt in. c. non est. de sponsa. de offi. ord. c. si canonici. li. vi. ergo. Sed Jo. mo. in dicta decre. presenti. tenet contrariuz. dicens. ꝙ si prelati ⁊ canonici ecclesie specialiter interdicte petant scilicet relaxationem ad cautelã illa fieri poterit. quia propter eoꝝ culpam tale interdictum proferri debuit. non sic in interdicto generali in quo puniunt̃ qui non delinquunt de of fic. deleg. c. sane. ii. ⁊ in dicta decre. non est. Pre terea relaxatio siue absolutio ad cautelã fit in du bio: propter periculum communionis vel lesionis iusticie. vt in decreta. solet. ⁊ in. c. venerabilibus. de sen. excom. li. vi. de testi. ca. veniens. de cleri. excom. mini. ad apostolice. de appella. ad audien tiam. sed in generali interdicto in quo potest cele brari ianuis clausis. ⁊c. iurta formam. c. alma ma ter. baptismus ⁊ penitentia cõferri. vt in dicta de creta. non est. de pe. ⁊ re. ꝙ vite. predicare verbũ dei. de sen. er. responso. non est tantum periculuz si secuet ⁊ nõ relaxet donec veritas eruat: vtruz iu ste vl iniuste sit positũ. ⁊ tũc i totũ relaxet. sicut in spãli interdicto. i quo predicta minie fieri poterũt imo si fiãt locꝰ ꝓphanaꝫ ⁊ faciẽtes irregularitatẽ incurrũt. vt i. c. is q. ꝺ sen. exc. li. vi. ꝺ excess. prela.

tanta. ergo videt esse modo modica differētia in ter interdictum generale et spāle. q̄uis dns Jo. Cal. in tractatu suo de censura ecclesie. in. q. sed quero an speciale interdictū. dicat sub dubio fo/ te q̄ premisse rōnes ⁊ alie quas in primo casu po nunt ibi doctores non inferant diuersitatē. In se/ cundo tū ipse ⁊ dns Jo. An. in nouella. in. d. c. pū ti. declinant et tenent opinionē Joh. mo. ꝓpter re gulam que habet q̄ cēsura ecclesiastica que ē nul la. pōt tolli ad cautelam que seruāda est. nisi in ca su in quo reperiat viciata. de spon. cum apud. de transla. c. ii. et. ff. de re. iu. l. i. et sic fuit obtentuꝫ et semper in palacio apostolico obseruatum.

Numero alias. xxxv.

Sequens decisio. h. d. Metus excōicationis ex/ cusat respondentē libello. ⁊ litis contestationem impedit maxime. si de dicto metu expresse fuerit protestatus hoc dicit.

TEst si quis in causa ꝓpria respō deat libello. ⁊ lit. contest. super eo cui obstañ except. datis p rūdentem. vel alias ꝓpter eius ineptitudinem. nō es set rūdendum metu excōicationis sibi illate vl̄ cō minate et de hoc ꝓtestat expresse. videlicet q̄ me tu excōicationis respondet. ⁊ non alias. Fuit dubi tatum vtrum ipsum rūdentem talis metus excom municationis excuset in tantum q̄ lit. cont. in mō premisso facta habeat ꝓ non facta vel saltē sit an nullanda. et exceptionibus obstātibus supradictis Ad qō dubiū fuit responsū distinguendo. Aut pre dictus respondens ab huiusmodi grauaminibus ap pellauit aut non. Si non appellauerat infra debi/ tum tps. licet iudex eū in premissis grauauerit sic ꝓcedendo tenebit ⁊ valebit eius ꝓcessus. cū non contra ius constitutionis sed cōtra ius litigatoris aliquid fecerit. et sic processit de re iudi. cū inter. ⁊. c. qō ad consultationez cū simili. Per suam etiā responsionem que est facto suo contraria videtur a sua predicta protestatione recessisse. de consti. cū m. de elec. cumana. cum ibi no. Responsio enim li belli inepti valet et tenet. sicut dicimus de respō sione ad interrogationē ptis ꝓut le. et no. in. c. cū causam. de iu. calump. licet non possit sequi condē natio ꝓpter ineptitudinem ipsius si esset patens. secus si esset latens. vt in. c. examinata. de iudi. qō crederē verum si libere et sine coactione ac metu excōicationis respondisset. sed quia hic ꝓpter iu/ stum metum ꝓut statim dicetur respondit merito deberet excusari. et q̄ responsio sibi nec parti sue in nullo debet preiudicare. ea enim que per metū fiunt rata non habentur. q̄ metus causa. c. i. ⁊. c. ab bas. ⁊. c. ad aures. ff. eo. l. metuꝫ. ℣. alt pretor. Sz exquo non appellauit videt interlocutorie iudicis acquieuisse. maxime in causa vlteri9 ꝓcedendo vo luntarie per iura superi9 ad hoc allegata ⁊ sic me tus siue coactio per voluntarium processum purga batur. et transiuit in consensum. de spon. ad id qō. cū si. Si vero predictus respondens ante vel post suam responsionem appellasset indubitanter iudr grauasset. ipsumq̄ predictus metus excusasset. et pronuntiabit per iudicem appellationis male fuis se processum. et bene appellatum. predictus respō dens ad probandum suas exceptiones rationabiles alias contra libellum datas admissus fuisset. ar. eo rum que legun. ⁊ no. in. c. vt debitus. de appella. Ratio quia licet metus iuste excōmunicationis nō excuset. vt no. per Ber. in. c. cum dilectus. q̄ me. causa. tamen iniusta excommunicatio est iust9 me tus. ⁊ excusat quemcunq̄. vt ibidem dicit Host. ⁊ Jo. An. Et sic loquit glo. contraria Ber. posita in c. olim. in materia de restitu. spol. maxima enim pe na est inter homines conuersari et hominū carere suffragio. C. de aposta. l. qui sanctam. maxime sine culpa ideo censet iustus metus. quia quis pro nul la re debet velle subici tali et tante pene. quia nō est maior in ecclesia dei. vt in canone corripiantur xxiij. q. iij. Sed quando excommunicatio iuste ꝓ ferretur cum illa sit medicinalis. debet eam excō municatus cum omni humilitate et obedientia su stinere. et non contemnere. et ideo ipsam timere non oportebit potissime si culpa sua incidit in hāc penam. ff. q̄ metus causa. si mulier. xxii. q. iij. inē cetera. secundum dominum Egid. Ego vero con/ tra vtranq̄ rationem allegani canonem sententia pastoris. et. c. nemo contemnat. xj. q. iij. nam vt ibidem apparet. et etiam in. c. sacro. de sen. excō. siue excommunicatio sit iusta siue iniusta semper ti menda est. ergo vtraq̄ inducit iustum timorem. que videtur excusari in vtroq̄ casu. ergo non vi/ detur procedere distinctio supradicta. Ad quod posset responderi. q̄ licet quis iustam siue iniustā excommunicationem a suo pastore prolatam debe at timere. et etiā non contemnere. quia non est homo qui ligat. sed deus. vt in canone nemo. su/ perius allegatum. et ne illa medicina conuertatur sibi in venenū. et fiat mortal'. ut in. c. cū medicina lis. tamen per hoc non auferetur excommunicatio remedium appellandi. ad hoc vt cognoscatur de iusticia vel iniusticia sententie excommunicatōnis per superiorem. vt sic sine difficultate absoluat. si est iniusta et proferens puniatur. si ē iusta ad su/ um excommunicatorem remittatur. vel satisfacti one premissa absoluatur. vt in capitu. sacro. et ca/ pitulo solet. et capitulo Venerabilibus. Et etiam capitulo Romana. eodem titulo libro Sexto.

de ℟ptis.ab excõicato.de offi.dele.cuz cõtingat. de appella.qua fronte.cũ simi. vel scõm aliquos dicti canones non procedunt in iudicẽ delegatum cum sententia si sit iniusta non ligat nec est timenda.immo est nulla.scõm Inno.in.d.c. cũ cõtingat in fi.quem recitat Archi.in apparatu.in.c.i. ỏ offic.deleg.li.vi.quozum opinio.quo ad nullitatez non credo veram.sed quo ad iniusticiam bene.et sic credo ab ea appellandum.ad hoc vt tollatur. vt in.c.sacro.solet.venerabilis ⁊ aliis iuribus supradictis.

¶ ADDITIO. Non intelligas quando est ineptus euidenti ineptitudine. qz tunc non est respondendum donec est lis contestanda super eo qz tũc nulla esset et ideo dicimus q̃ semper potest talis libellus emẽdari.quia semper sumus in principio nisi fit prescriptuz.l.accusatur⁹.ff.de adul. ⁊ ideo spoztule prius solute super inepto libello non prosunt apto.qz aptus est alius libell⁹ ab inepto.vñ oia de nouo fieri oportet.argu.l.ius ciuile. et qõ ibi notaꝛ.ff.de iusti.⁊ iure s.ỏz Bal.in.l.edita.C. de edendo.

¶ Alia additio. Dupler est enim ineptitudo libelli. Una visibilis.vt cum dico peto talez rem sacrã vel dico ago ex nudo pacto. Alia ẽ ineptitudo invisibilis.vt si peto rem vt meam. non faciẽdo mẽtionez sacri.que res postea apparet sacra.vel ago ex ꝓmissiõe que postea apparet fuisse nuda. Et cognoscitur ineptitudo libelli ex duobus.scilicet ex materia et forma. ¶ Materia libelli constat ex causa et re.causa facti et iuris.puta contractu et obligatione vel causa scilicet iuris tantum.puta dño. Si ergo ista habent in se consonantiã.libellus est aptus.Si vero habent in se dissonantiam.ineptꝰ est.vt no.in.l.ii.ℨ.circa.ff.de doli excep. cuiꝰ in ineptitudinis exceptio debet opponi.quandocũq; etiam post sententiam.tertuz est singularis qui nõ est alibi.scõm Bal.in.c.cum dilecti.de emptio.⁊ vendi. Forma autem libelli est sicut silogismus cuius forme maxima pars conclusio.vt no.Inno. in c.super litteris de ℟ptis. ⁊ potest dici q̃ conclusio rite applicata rei et cause fit forma libelli conuentionalis in ciuili. in criminali non. etiam in coherentijs.loci ⁊ tpis stat forma.cũ libellus accusatozius sit ipso iure nullus.si non continet locuz ⁊ tempus.licet reus nihil opponat.nec põt iustificari.qõ nullum est scõz Bar.in.l.edita.C. ỏ edẽ. Sed Inno.⁊ Jo.An.dicunt in.c.fi. de pur.ca. q̃ tales circumstantie sunt specificande.si reus illas petit specificari.secus si ꝓcedi patiaꝛ.quoruz opinio ꝓcedit de equitate canonica. sed de iure ciuili est vera opinio Bar.⁊ nota.q̃ in dubio libellus p̃sumit apt⁹ nõ iept⁹.vt no.doc.i.d.c.examinata.

Numero alias.cccclxxxvij.

Sequẽs decisio.h.d. Excõicatus absolutus cuz promissione de stando iuri. si non adimpleat ipso iure incidit in excommunicationem.

¶ TEJ si excommunicatus coram iudice vt absolueretur ꝓmisit stare iuri et mandato ecclesie. si non adimpleat qõ ꝓmisit ipso iure reincidit in excõicatõnem si fuerat excõicatus a canone vel a iure.ỏ sententi.excõ.c.eos.lib.vi.vbi autem fuit excõicatus ab homine.⁊ est absolutus cum cautione vt supza si non fecerit quod ꝓmisit non est ipso iure excõicatus.sed p eundem iudicem in eandem sententiã reintrudendus ẽ.i qua erat ligatus donec fecerit qõ ꝓmisit.vt in.c. constjtutionem. de appella.et qõ no.Jo.mo.in prallega.c.eos. nec est mirum q̃ per eundem iudicem qui absoluit possit reinduci in primam sententiã.qz sub conditione videtur absolutus.que conditio si deficit non videtur absolutus.ar.in.l.licet in fi.de iure do.⁊ l.si quis acceperat.de condi.ob turpẽ causam.cum ibi no. ⁊ marime si infra annum a tpe absolutionis p̃mus iudex velit eum reinducere. qz p tantũ tps videt durare eius iurisdictio.vt in.c.querẽti.de off.de leg.vel dic q̃ etiã in illo casu post annum. qz sub conditione videt eum absoluisse. ⁊ sic nõ videtur functus officio.nisi cesset conditio p iura superius alle.⁊ hmõi reinductio siue intrusio debet fieri citata pte.que citatio sufficit ꝓ canonica monitõne concoz.deci.ccclxxxix.

¶ De Verboꝛum significatione. ℟ica.

Numero alias.xcvj.

Sequẽs decisio.h.d. Auditoꝛ virtute commissionis sibi facte q̃ sola facti veritate ispecta ꝓcedat poterit terminos palacij abbzeuiare.h.d.

¶ TEJ omnes dñi cõcoꝛditer oꝛdinauerunt q̃ qñ committit auditoꝛi q̃ sola facti veritate inspecta pꝛocedatuꝛ q̃ vigoꝛe istoꝛum verboꝛ possunt abbzeuiari termini de stilo palacij introducti.nam si non obstaret stilus.hoc posset in causa beneficiali matr.moniali.⁊c.iurta formam cle.sepe.de ℟bo. sig.igit vt dicta verba aliquid operent. de priui. in bis.et.c.si papa.li.vi.⁊ cito facti veritaꝰ eruat voluerunt vt termini abbzeuiarent.vt antea poterant.quia res de facili.⁊c.xxxv.di.ab exoꝛdio. et ff.de pact.si vnus.Et qualiter debet pꝛocedi. ⁊ q̃les termini seruari.vide.s.post cõclusionẽ.xxxvij.

Noue decisiones Rote finiunt foeliciter.

Primum vacat
de constitutionibus
laboribus
modo alias.

Bat et ex
om. iudi.
elect. li. vi.
remissio.

Priua dictam
tio vbi
raro contingeñ
probatur sic.

Clericorum
feudalem
non potest
dñm audit.

q debet
item fuit dubitatū
vel cum secunda
sic q licet.

Alicui de
ferat satis
vt super
q̃uis de.

Item si tres
factum de
sententia
liter de.

An. t sequacium
dimittere
reprehensibilis
confirmationis.

Procurator
t non prime
lum ius in
Ball' in.

Ratione deducta
arens expectet
vacet beneficium
satis de iure.

Sententie vt
sequens decisio
antea inchoatū
omnes dñi.

Tam plenitudinē
numero alias
t preben. filia.
cessione non.

Bene cogitur
ergo nedum
prime conclusioñ
huiusmodi tam.

Scilicet
cle. l. nulli
gracijs
nisi primo.

Sed communis
t desistere
ostensa
domini pro.

Quomodolibet
nemo de
nullum tempus
facit fructus
bercis. l.

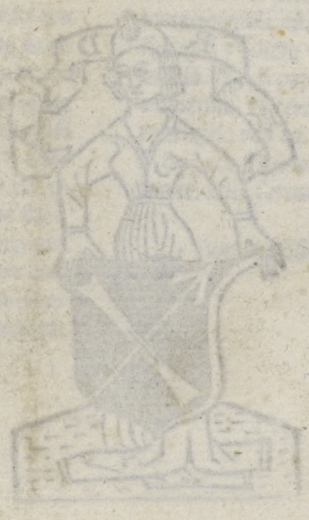

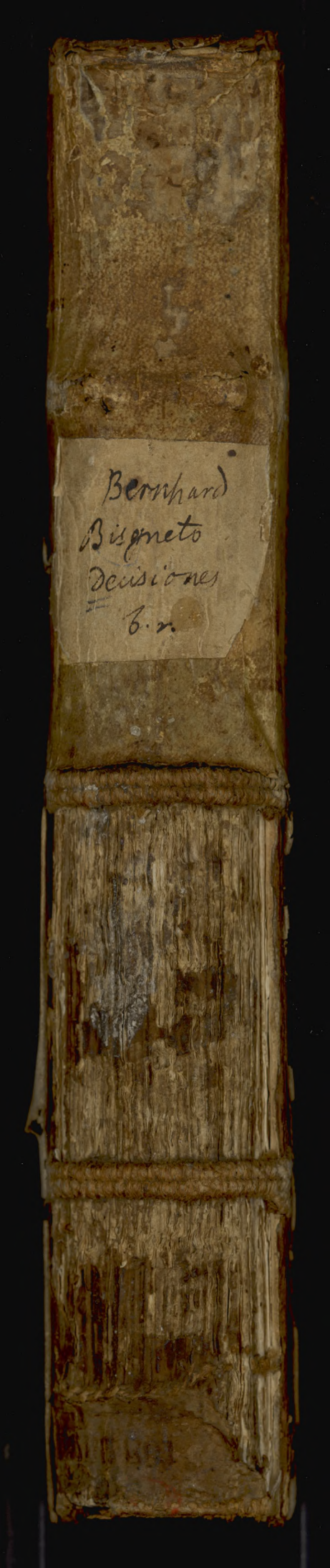
Bernhard
Bisgneto
Decisiones
T. r.